New Testament

Haruai Language

Haruai - Bible - New Testament

Matiu	3
Mak	117
Luk	187
Jon	309
Aposol	397
Rom	512
1 Korid	566
2 Korid	618
Galesia	649
Epesas	667
Pilipai	683
Kolosi	695
1 Tesalonaika	707
2 Tesalonaika	717
1 Timoti	723
2 Timoti	738
Taitas	749
Pilimon	756
Hibru	759
Jems	801
1 Pita	814
2 Pita	829
1 Jon	838
2 Jon	851
3 Jon	853
Jud	855
Repelesin	859

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Haruai - Bible - New Testament

Matiu

Matiu 1

Ebraham yöxɨm yöxɨp höuöilmel rɨm Jisas Krais nugwo yöx pön hömä
(Luk 3:23-38)

1 Jisas Krais nuö nöhönɨŋ maduebö nuŋ bla yöxɨm yöxɨp höuöilmel rön nugwo yöx pön hömä akuyöbö yadɨba rɨmɨdla. Nöbö dib Ebraham yöxɨm yöxɨp duön, kiŋ Depid nugwo yöx pön hömä. Depid nuŋ yöxɨm yöxɨp duön, Jisas Krais nugwo yöx pön hömä.

2Akuyöbö almä: Ebraham nuŋ Aisak yöx pön höŋa. Aisak nuŋ Jekop yöx pön höŋa. Jekop nuŋ piöŋö, Juda yöxön, pɨgnɨŋ nöbö pɨg maga agɨpa yöx pön höŋa.

3 Juda nuŋ mö Tama pɨsaŋ mɨdön, Peres Sera yöŋö yöx pön höŋa. Peres nuŋ Hesron yöx pön höŋa. Hesron nuŋ Ram yöx pön höŋa.

4Ram nuŋ Aminadap yöx pön höŋa. Aminadap nuŋ Nason yöx pön höŋa. Nason nuŋ Salmon yöx pön höŋa.

5 Salmon nuŋ Boas yöx pön höŋa. Boas nuöm nuŋwa Rehap. Boas nuŋ Obed yöx pön höŋa. Obed nuöm nuŋwa Rut. Obed nuŋ Jesi yöx pön höŋa.

6 Jesi nuŋ kiŋ Depid yöx pön höŋa. Depid nuŋ Solomon yöx pön höŋa. Solomon nuöm nuŋ aku, höd Yuraia pɨmɨn wöröxɨm, mai Depid pön mönö, Solomon yöx pön höŋa.

7Solomon nuŋ Riaboam yöx pön höŋa. Riaboam nuŋ Abaija yöx pön höŋa. Abaija nuŋ Esa yöx pön höŋa.

8Esa nuŋ Jihosapat yöx pön höŋa. Jihosapat nuŋ Joram yöx pön höŋa. Joram nuŋ Asaia yöx pön höŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Asaia nuŋ Jodam yöx pön höŋa. Jodam nuŋ Ehas yöx pön höŋa. Ehas nuŋ Hesekaia yöx pön höŋa.

10Hesekaia nuŋ Manasa yöx pön höŋa. Manasa nuŋ Emos yöx pön höŋa. Emos nuŋ Josaia yöx pön höŋa.

11 Josaia nuŋ Jekonaia yöx pön hön, pıgnıŋ nöbö adö bli yöx pön höŋa. Wop aku, taun dib Babilon nöbö mö hön, Isrel nöbö mö bla nag nıg pön Babilon dumä.

12 Pön dumıdmä, Jekonaia piaku mıdön, Sialtiel yöx pön höŋa. Isrel nöbö mö ñıŋ Babilon röböxön mögörıb Juda höbkal duim aku, Sialtiel nuŋ Serababel yöx pön höŋa.

13Serababel nuŋ Abaiad yöx pön höŋa. Abaiad nuŋ Eliakim yöx pön höŋa. Eliakim nuŋ Eso yöx pön höŋa.

14Eso nuŋ Sedok yöx pön höŋa. Sedok nuŋ Ekim yöx pön höŋa. Ekim nuŋ Elaiad yöx pön höŋa.

15Elaiad nuŋ Eliesa yöx pön höŋa. Eliesa nuŋ Matan yöx pön höŋa. Matan nuŋ Jekop yöx pön höŋa.

16Jekop nuŋ Josep yöx pön höŋa. Mö Maria Josep nölmä. Maria nuŋ Jisas yöx pön höŋa. Jisas nuŋ Krais me rımıdöia.

17Makwam, nöso an Ebraham nuŋ yöxmın yöxım yöxıp u höuöilmel rım akuyöbö ragpıd adokwebö kwo (14) duöŋ aku, mai nöso kıŋ Depid yöx pön hömä. Yöx pön höm, Depid nuŋ piöŋö yöxmın yöxım yöxıp u höuöilmel röŋ aku kwo algör ragpıd adokwebö kwo (14) dumın, mai Babilon nöbö hör piakuyöbö hön ñıgö nag nıg pön mögörıb ñıŋa dumä. Pön dumın, mai piöŋö iswob yöxıp u höuöilmel rım akuyöbö ragpıd adokwebö kwo (14) dumın mönö, mai Krais nugwo yöx pön hömä.

Maria nuŋ Jisas yöx pön höŋa
(Luk 2:1-7)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18 Jisas Krais nugwo yöx pön höm mönö aku yadiba rimidla. Jisas nuöm Maria, Josep nölmin, nuŋ pisaŋ yönölöŋ wöhö, ñiŋ nugumin Maria ha wöta midöŋa. Inöm Leia nuŋ keir rimin, ha wöta midöŋa.

19Makwam nöbönin nuŋwa Josep nöbö waiö makwam, mönö diba yadölöŋ; rib akwör yöxön yadöŋa, “Ha wöta mid aku, nöbö mö bla yad nölmön, nuŋ möigw yöxöna. Makwam, tar yad abnö,” röŋa.

20Josep aliö ribyöx nugwöŋ aku, ji pixmag yuö bö inimö nugwöŋa, Nöbö Diba ejol nuŋ i nugwo yadöŋa, “Josep, Depid ha nuŋwa! ‘Mö aku, pöd raŋ pinö?’ rön, ribyöx nugumijinö; amin pö. Ha wöta mid aku, Inöm Lei akwör rimin mida.

21 Mai ha aku yöx pön haŋ nuŋ dib röxön, nöbö mö nuŋ akuyöbö ap kib mag gwogwo röi pix aku örix abön makwam, ib nuŋwa Jisas rane,” röŋa.

22Alöŋ aku, Nöbö Diba nuŋ mönö nuŋwa yadib nöbö i yad nölöŋa nugwön nuŋ piöŋö al aliö cöniŋö, rön yadöŋa.

23 Nuŋ yadöŋa, “Ha mö i nöbö i pisaŋ yönen wöhö, ha wöta midön, ha i yöx pön haŋ, ib nuŋwa Emanuel me cöñiŋö,” röŋa. Emanuel mönö il aku, God an pisaŋ mida.

24Makwam Josep inimö hölimön öbilön, Nöbö Diba ejol nuŋwa mönö yadöŋ aku pön, mö Maria nugwo mi pinö, rön ribyöx nugwöŋa.

25 Höd Josep Maria pisaŋ yönölöŋ wöhö, Maria ha aku yöx pön höm, Josep ha aku ib nuŋwa Jisas, me rön, Maria nugwo mi aŋadö pöŋa.

Matiu 2

Nöbö rib wä yöx nugub bla hön Jisas nugumä

1Makwam Herod Judia Propins kiŋ midmid wop aku, Maria Jisas yöx pön höŋ Betlehem taun, mögörib Judia mibil yöra. Yöx pön höm, nöbö gupö nugw ri abib bla, naiö wölmid möl sebö Jerusalem hön, nöbö mö piaku yad nugwön yadmä,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 “Juda nöbö mö, Kiŋ an, me röi aku nugwo yöx pön höia! Wopik nigmin mid pikai? An mögörib ana naiö wöl hömid möl sö midön nugumin gupö aku wöxnö niga; nugwöl aku, ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ, me rön, höliŋö,” rimä.

3Aliö rimidmin, kiŋ Herod mönö aku nugwön, nöbö mö pik ñiŋ ha aku nugwo ribyöx nugwön ni nugweñiŋadö, rön, rib miga yöxöŋa. Jerusalem nöbö mö akuyöbö magalig algör rib miga yöxmä.

4Makwam kiŋ Herod, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, God lo mönö yad nölib nöbö bla aipam, wö rim hömidmin yadöŋa, “God mönö yadib nöbö piaku Krais nugwo yöx pön höñ mögörib kai?” me röŋa.

5Aliö rimidmin yadmä, “God mönö yadib nöbö i, maduar mönö kai kitön rig yadöŋ mag akwör, nugwo yöx pön höñ Betlehem taun, mögörib Judia yuadö. God mönö yadib nöbö aku God Mönö kai kitön yadöŋa,

6 ‘Mögörib Judia yuadö mögörib miga hörirör mid makwam, mögörib Betlehem nugwaŋ mögörib ulmidö i röxg mijön aku, ji Nöbö Dib aku mögörib aliö akuyöbö hön, nöbö mö ni Isrel akuyöbö ñigö nugwidix mijöna. Aiön aku, Betlehem ib diba mijöniŋö,’ rö,” rimä.

7Aliö rimidmin, kiŋ Herod nugwön, du rib wä yöx nugub nöbö bla ñigö tar yad wö rim hömidmin yadöŋa, “Wop kaiyöbö gupö aku wöxnö nigöŋ?” röŋa.

8Aliö rimin, nugwo mönö aku yad nölmin, ñigö Betlehem yad abön inakmönö hörön yadöŋa, “Ñiŋ du ha aku hölu nugw ri abön, höbkal hön yadiŋ, ni aipam duön ib nuŋwa yadmön bil sö duaŋ,” me röŋa.

9Kiŋ Herod aliö rimin, ñiŋ dumin nugugirön, gupö ñiŋ naiö wölmid adaku nugwim aku höd höd dumin nugugirön, ñiŋ mai dumä. Gupö aku dumid dumid, ha kiaia aku midöŋ rama mibil yöra pisö gö nigöŋa.

10Almin nugwön ñiŋ gupö aku nugumin, wä rimin nugugirön, ñiŋ mi ödöriö wahax pimä.

11 Ram möl bö duön nugumin, ha kiaia aku nuöm Maria pisaŋ midöŋa. Ñiŋ du höxmax yuön, ha kiai aku iba yadmin bil sö dumidim nugwön, yogw ñiŋ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

bla höjöxön, ha aku nugwo ap wä bli nölmä. Gol bli, pia höliŋ wä höb bli, wel röbö höliŋ wä höb bli nölmä.

12Makwam ñiŋ pixmag yuö kwo höliмön inimö nugumin, God yadöŋa, “Höbkal Herod mida dumijeñiŋe!” röŋa. Makwam, rig yadöŋ akwör nugwön, höbkal ödöi hör i dumidön, riba ram ñiŋa dumä.

Josep Maria nuömarö hogwa pön bör mögörib dib Ijip duöŋa

13Makwam rib wä yöx nugub nöbö bla ñiŋ algör dumä nugugirön, Josep inimö nugumin, ejol i hön nugwo yadöŋa, “Herod ha kiai aku pil pal nigino, rön, hölu nuguba rimida. Makwam, ha kiaia nuömarö hogwa rimgör yöliŋön, bör mögörib Ijip duö. Hanö rimön kwönö nagö höbkal hanö,” röŋa.

14Ejol aliö rimin, Josep pixmag yuö mibil kwo öbilön, ha kiaia nuömarö hogwa yöliŋön mögörib Ijip duöŋa.

15 Yöliŋ pön duöŋ aku, Nöbö Diba nuŋ mönö nuŋwa yadib nöbö i nugwo yad nölmin, nuŋ nugwön mönö aku kai kitön yadöŋa, “Ha na aku Ijip yöbö wö rimön hö,” röŋa. Makwam Josep nuömarö du Ijip midim, Herod wöröxim nugwön, mai höuöil hömä.

16Makwam Herod nuŋ nugwöŋa, rib wä yöx nugub nöbö bla, nuŋ rig yadöŋ mag akuyöbö rölim. Aliö nugumin, nugwo mi ölisö diba wölmin yadöŋa, “Ni alöi aku, ha kiaia nöbö diba midiba rimid aku ni pödpöd rön nugwo pil pal nigino?” rön nugwöŋa. Ji nuŋ rib i yöx nugwön yadöŋa, “Nöbö rib wä yöx nugub bla ñigö gupö aku wöxnö nig wop aku, ni yad nöl ri abön dumä. Makwam ni nugula, Betlehem il yöra ha yöx pön höm, kim mös yön bla aipam, ha mai yöx pön höi bla aipam, pil pal nigöñ aku, ha aku aipam pil pal nigöñiŋö,” röŋa. Aliö rön, nöbö nuŋ bli yad abmin duön, ha Betlehem yuadö midim bla magalig pil pal ab pörmä.

17Betlehem ha pil pal nigmä aku, God mönö yadib nöbö Jeremaia cöniŋö, rön, rig kai kitöŋ mag akwör rimä. Jeremaia mönö aku kai kitön yadöŋa,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18 “Rama taun kau aku lib pilaŋ, mönö diba nigön, ib diba immijöña. Mö Resel yöxim yöxiŋ yöxip u höuöilmel cön bla, lib pilaŋ immijöña. Ha nuŋ bla wöröx pöcöña nugwön nöbö mö bli ñigö yad pib maga mideniŋö,” röŋa.

Josep Maria nuömarö hogwa yöliŋön höbkal dumä

19Makwam mai nöbö dib Herod wöröxim, Josep Ijip piaku midön höliмön inimö nugumin, Nöbö Diba ejol nuŋ i hön nugwo yadöŋa,

20“Nöbö ha kiaia pil pal abiba rimidim bla mödö wöröxöi makwam, mönaŋ nuömarö hogwa ñigö yöliŋön, höuöil mögörib Isrel duanö,” röŋa.

21Ejol aliö rimin, Josep ha nuömarö hogwa yöliŋön, höbkal Isrel duöŋa.

22Makwam uröpinmin, mönö i yadmä, “Herod wöröxim, ha nuŋwa Akeleas Judia Propins nöbö mö piaku nugwidix midö,” rimä. Aliö rimidmin, Josep nuŋ Akeleas mid mögörib aku pöd raŋ dinö, rön, ipöxöŋ aku, ji höliмön inimö nugumin God nugwo yadöŋa, “Mögörib Judia höbkal dumijinö, mögörib Galili duanö,” röŋa.

23 Aliö rimin, Josep mönin hagap yöliŋön Nasaret taun duön midmidöia. Dumä aku, God mönö yadib nöbö bla akuyöbö cöniŋö, rön, rig kai kitim mag akwör röŋa. Ñiŋ kai kitön yadmä, “Nugwo nöbö Nasaret yöbö, me cöñiŋö,” rimä.

Matiu 3

Jon Röbö Pal Nölib Nöbö aku God mönö yad nölmida
(Mak 1:1-8; Luk 3:1-18; Jon 1:19-28)

1Nasaret midim wop mibil aku, Jon röbö pal nölib nöbö aku hön, mögörib Judia mibil yöra, mögörib nöbö mö miga midmidölöi, mögörib rig kap mibil piaku midmin nugugirön, nöbö mö bla hömin, nuŋ ñigö mönö yad nölmida.

2 Ñigö yad nölön yadmida, “Womiöx mida, God nöbö mö pön nugwidix mijöna. Makwam, ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rimin aliö alöliŋö, rön, röböxne,” rimida.

3 Jon ñigö mönö yad nölmid aku, God mönö yadib nöbö Aisaia maduar cöniŋö, rön, rig kai kitöŋ mag akwör röŋa. Aisaia mönö aku kai kitön yadöŋa,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

“Nöbö i, mögörıb nöbö mö mıga mıdölöi, mögörıb rıg kap mibıl yöraku du mıdön, wö rön yajöna, ‘Nöbö Diba hömıda! Ödöia höña pisö pibö rıg mıjön bla, pıd pılıx rıg mıjön bla, pın wöd höimöl ri abön mıjne,’ cönıŋö,” röŋa.

4 Makwam Jon wölıj nuŋ aku, hön kamel panö pön rim wölıj i yömön, hön kau uña amanö nıgmıda. Ap nımıb nuŋ aku, baŋ pabladö aku aipam, böm röbö aku aipam nımmıda.

5Wop aku, Jerusalem mıdim nöbö mö bla aipam, mögörıb Judia yuadö mıdim nöbö mö bla aipam, röbö Jodan il piaku mıdim nöbö mö bla aipam, ñıŋ magalıg Jon mıdöŋ yöra dumä.

6Jon mıdöŋ yöra duön, ap kib mag gwogwo rim bla wöxnö yad pörım nugugırön, Jon ñıgö röbö Jodan yuö yax nölmıda.

7 Makwam Perisi nöbö bla aipam, Sadiusi nöbö bla aipam nöbö mıga, Jon anıŋ röbö pal nölaŋ, me rön, hömıdmın, Jon ñıgö yadyöxön yadöŋa, “Ñıŋ kas gwogwo ruai! Agö magım rım ipöxön bör hömıdöi? ‘Röbö palıŋ, God nöbö mö nöi piaku ñıgö yadyöxön wop aku, an yadyöxenıŋö,’ rön, bör höiŋönö ä?

8Ñıŋ röbö yaxnöb cöñ aku, ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön, röböxön, mıd ri aböña. Almıjöñ aku, nöbö mö piaku nugwöña, ñıŋ ap kib mag gwogwo rımıdöi aku mödö röböxöia.

9 Makwam ñıŋ rıb i yöx nugwöña, ‘An nöso maduebö Ebraham halöu ha nuŋwa mıdöla nugwön God anıŋ mag gwogwo i renıŋö,’ rön, rıb aku yöxmıjeñ. Ebraham halöu ha nuŋwa mıdölıŋö, röi aku hör ap! God rıg bılık pön, Ebraham halöu ha nuŋ piaku rı nıgnöb, rön, rı nıgöxa! Makwam, ‘Nöbö waiö Ebraham yöxmın yöx höuöilmel rön an keir yöx pön hö nıgöiŋö,’ röi aku, mönö aliö akuyöbö yadmıjeñ.

10 “Nugw ri aböña! God bı aku ila alıg römalıba yua mämäl gı mıda. Bı i mag nımıb wä bli yaxen aku, nuŋ römaxdörön pı rın ab wiöna.

11Ñıŋ ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön, röböxöñ aku, nı ñıgö röbö akwör pal nöina. Makwam nöbö nı mai hön aku, nuŋ nı röxgıb yöi; nuŋ nöbö dib ödöriö, nı nöbö ulmıdö. Nı nugwo nugwön möigw

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yöxna. Yam uñ nuŋwa pirag yönib maga midöl. Ni ñigö röbö akwör pal nölmidla ji nöbö aku nuŋ hön, ñigö Inöm Leia pal nölön, rin pina alig pal nöiöna.

12"Nuŋ wit maga göj waŋ, ödör pön hö rig palpatöi mag akuyöbö riba rimida. Wit mag nimib bla hör nigön, wit yöj rib rib bla hör nigöna. Aliö rön, wit mag nimib nuŋ bla pirag du ram möla nigöna; ji rib rib bla pön du rin öim yönmid möl bö wiöniŋö," röŋa.

Jon Jisas röbö pal nölöŋa
(Mak 1:9-11; Luk 3:21-22)

13Wop aku, Jisas nuŋ, Jon ni röbö pal nölaŋ, me rön, mögörib Galili röböxön, röbö Jodan yuö duön,

14Jon nugwo yadöŋa, "Ni röbö pal nölö," röŋa. Jisas aliö rimin, Jon yadöŋa, "Naŋ döŋö ni röbö pal nöilax. Aku ni pödpöd rön nagö röbö pal nöin?" röŋa.

15Aliö rimin, Jisas yadöŋa, "Naŋ yadmidlö adaku röböxön, ni rig yadmidil mag akwör cinin aku, God rig yad yad mag akwör ciniŋö," röŋa. Aliö rimin Jon, "Mi yadlaŋö," rön, Jisas nugwo röbö pal nölöŋa.

16 Jon Jisas nuŋ röbö pal nölmin nugugirön, Jisas röbö halaia hön nugumin, adöx sö waglöxim möla rödmin, God Inöma nuŋ yöur döpwö röxg bibi ri pin Jisas göröŋa.

17 Aliö alip höm nugugirön, mönö i God mögörib adöx yöd röul adö kau sö pik pön yadöŋa, "Ha wä midö ki, ha madmag yöbö ni ödöriö. Ni nugwo nugumön, ni mi wä rö," röŋa.

Matiu 4

Kijakia Jisas nugwo riba nölmön ap kib mag gwogwo raŋ me rön nugwöŋa
(Mak 1:12-13; Luk 4:1-13)

1 Wop aku God Inöma Jisas nugwo yöliŋön, mögörib nöbö mö midmidölöi, mögörib rig akwör mid mibil piaku pön dumin, kijakia nuŋ Jisas ap kib mag gwogwo bli cöniŋönö wöhö, rön ri nugwöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Jisas mögörıb rıg kap piaku ap i nımölöŋ wöhö, wop akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pın du adokwebö mıj bö (40) mil pıxmag yuö alıg hör ör mıdöŋa. Alön hör ör mıdım, nugwo mı kiö diba pılmın,

3kıjakia Jisas nugwo rıba nölmön, mag gwogwo i raŋ me rön hön, Jisas nugwo yadöŋa, "Nı God Ha nuŋwa mıdlö, rılö aku, rıg kıyöbö yadaŋ bred nıgaŋ," me röŋa.

4 Aliö rımın, Jisas paiŋö yadöŋa, "God Mönö aku kai kıtön yadmä, 'Nöbö mö bred akwör nımön kömö mıdeñım; God mönö rıg yad aku magalıg nugw pöñ aku, kömö mıjöñıŋö,' röiŋö," röŋa.

5Jisas aliö rımın, kıjaki Jisas nugwo yölıŋ pön du taun dib lei Jerusalem duön, God höjöpalıb rama mı bıl pisö urim ram aku pön wölu nıgön yadöŋa,

6 "Nı God Ha nuŋwa mıdlö, rılö aku, mämäliö mıgrö bö pıñırö. God Mönö aku kai kıtön yadmä, 'God ejol nuŋ bla yadaŋ, nagö imag ñıŋa bli yöra pı gı mıjöñ aku, rıg i yamsö nagö aku pınön renıŋö,' röiŋö," röŋa.

7 Aliö rımın, Jisas paiŋö yadöŋa, "Ehöu! God Mönö aku mönö um bli kwo kai kıtön yadmä, 'God Nöbö Dib aku, nuŋ nöbö mı yadıb mönö inakmönö hörıb nöbö, me rımıjeñıŋe,' röiŋö," röŋa.

8Jisas aliö rımın, kıjaki Jisas nugwo pön du önöŋ ajmag pıd dib sö wöluön, mögörıb wä wä kıŋ hörırör nugwidıx mıdım bla Jisas nugwo yabuön yadöŋa,

9"Naŋ höxmax yuön, ib na yadaŋ bıl sö duaŋ, nı mögörıb pi bılık magalıg naŋör nöinö," röŋa.

10 Aliö rımın, Jisas nuŋ kıjakia yadöŋa, "Seten nagö hör pikwo duö! God Mönö aku kai kıtön yadmä, 'God Nöbö Diba ib nuŋ akwör yadıŋ bıl sö duaŋ; mabö nuŋ akwör cıne,' röiŋö," röŋa.

11Jisas aliö rımıdmın nugwön kıjakia nuŋ, Jisas nuŋ ap gwogwo bli cöniŋö, rön, rı rı öliöxön, Jisas nugwo röböxön dumın nugugırön, ejol bli hön, Jisas höñ yöra mıdön nugwidıx mıdmä.

Jisas mögörıb Galili ila nıgön, nöbö mö God mönö maga yad nölöŋa
(Mak 1:14-15; Luk 4:14-15)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 Wop aku röbö pal nölıb nöbö Jon nugwo nag nıgmä. Jisas mönö aku yöxön, mögörıb Galili höuöil duöŋa.

13Duön taun nuŋwa Nasaret mıdölöŋ; du mıdöŋ taun ulmıdö Kapaneam, mögörıb Sebiulan Naptalai mibıl yöra mıd Ban Yuö Galili pö yöra.

14Jisas mögörıb aku duön, nöbö mö piaku ñıgö mönö wä aku yad nölıp yönmıd makwam, God mönö yadıb nöbö Aisaia cönıŋö, rön, rıg kai kıtöŋ mag akwör röŋa. Nuŋ yadöŋa,

15-16 “Mögörıb Sebiulan nıgön Naptalai nıgön, Ban Yuö Galili pö yöra, Röbö Jodan naiö du rödıp pımıd ir kwo röxiö, Juda nöbö mö yöi mögörıb Galili yöraku mıdöi akuyöbö ñıŋ mı mil diba mödö nugwöia. Pıxmag yuö piaku mıdön wöröxbä maga röŋ aku, jı mil dib aku mödö nugwöiŋö,” röŋa.

17 Jisas wop aku ila nıgön, nöbö mö akuyöbö ñıgö God mönö wä aku yad nöl yön gırön yadöŋa, “Ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön, röböxöña. Womiöx mıda, God nöbö mö pön mögörıb adöx yöd röul adö kau sö nugwidıx mıjön; wop maiyöbö öim pöx mıdmıdöi aku, wopik wöxnö nıgö!” röŋa.

Jisas nöbö mös mös, “Ñıŋ nı pısaŋ hönö,” röŋa

(Mak 1:16-20; Luk 5:1-11)

18Jisas Ban Yuö Galili pö pö duön nugwöŋa, nöbö dölöm pıb nöbö hödpıg hogwa uben abön dölöm pımıdmä. Nöbö hödpıg hogwa, nöbö i ib nuŋwa Saimon, nöbö i ib nuŋwa Edru. Saimon ib nuŋ i Pita me rımıdöia.

19Jisas nöbö hogwa nugwön yadöŋa, “Ñıŋ nı mai höi. Nı ñıgö rımön, ñıŋ hödpıg nöbö hogwa, dölöm pımıdöi adö röböxön, nöbö mö pıb nöbö mıjöñıŋe,” röŋa.

20Jisas aliö rımın, rıg yadöŋ akwör nugwön, dölöm pımıdim uben bla röböxön, Jisas mai dumä.

21Makwam mıŋi uplöb duön nugumın, Jems Jon yöŋö nuö Sebedi pısaŋ alebö möla mıd gırön, uben hö gı gırön mıdmä. Jisas nugwön, nöbö hogwa wö rım,

22ñıŋ nuö Sebedi alebö yöraku röböxön Jisas mai dumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jisas piaku du yönön nöbö mö mönö yad nölöŋa
(Luk 6:17-19)

23 Jisas mögörıb Galili mibıl bla rı yön gırön, Juda mögum rıb ram piaku piaku duön, God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb mönö wä aku, nöbö mö piaku ñıgö yad nöl yön gırön, agap ap bılım nöbö mö röŋ akuyöbö rımın kömö nıgmıda.

24 Jisas almıdmın, mögörıb Siria nöbö mö bla magalıg haiwo aku nugwön, nöbö mö agap ap bılım röŋ akuyöbö pön höm, Jisas rımın kömö nıgmıda. Nöbö mö piaku, bli ap röŋa; bli mıxıñ ölıŋ diba pılöŋa; bli ragwo ha öim nıgöŋa; bli mämäga mömöinö palmın, pın bırön gıl gıl rımıdmä; bli ıŋ wajmag lıd pılöŋa; jı nöbö mö ap agap bılım röŋ akuyöbö pön höm, Jisas rımın magalıg kömö nıgöŋa.

25 Makwam Galili nöbö mö nıgön, Dekapolis nöbö mö nıgön, Jerusalem nöbö mö nıgön, Judia nöbö mö nıgön, röbö Jodan pö kwo nöbö mö nıgön, magalıg Jisas dumın nugugırön, mai dumä.

Matiu 5

Jisas önöŋ ajmag pıd sö wölu mıdön mönö yad nölöŋa
(Luk 6:20-23)

1Jisas, nöbö mö mıg piaku nugwön, wölu önöŋ ajmag pıd sö nöbö nuŋ akuyöbö mıgan kwo pısaŋ römıd gı mıdön, ñıgö mönö yad nölöŋa.

Nöbö mö wahax pımıjöña
(Luk 6:20-23)

2Jisas nuŋ ñıgö yad nöl gırön yadöŋa,

3 Nöbö mö bla, an nöbö mö waiö yöi, God nuŋwör anıŋ rı nöiönıŋö, rön, God nugwo yad nugwöñ bla, God ñıgö pön mögörıb adöx yöd röul adö kau sö nugwidıx mıjön makwam, ñıŋ mı wahax pımıdıŋ.

4 Nöbö mö immıdöi bla, God ñıgö yad pön makwam, ñıŋ mı wahax pımıdıŋ.

5 Nöbö mö höimöliö tar mıdöi bla, ñıŋ mögörıb il kı pöñ makwam, ñıŋ mı wahax pımıdıŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6 Nöbö mö, God yadöŋ mag akwör ciniŋö, rön, nugwöi bla, God ñigö nugwidix mijön makwam, ñiŋ mi wahax pimidiŋ.

7Nöbö mö bli ñiŋ nöbö mö bli uliöxön pi ösös ri ri aböñ aku, God ñigö paiŋö algör ör uliöxön pi ösös ri ri abön makwam, ñiŋ mi wahax pimidiŋ.

8Nöbö mö God nugwo rib paŋyöbö iör yöx nugwöi bla, God nugwo nugwöñ makwam, ñiŋ mi wahax pimidiŋ.

9Nöbö mö nugwöña, nöbö mö bli nuö pilön rimijöñ aku, ñiŋ hön yajöña, "Ñiŋ mag akuyöbö almijeñ, tar mijne," rön, wöhö cöñ akuyöbö, God ñigö halöu ha ni bilim, me cön, makwam, ñiŋ mi wahax pimidiŋ.

10 Nöbö mö ñiŋ God rig yad mag akwör ciniŋö, rön, rimidiŋ, nöbö mö bli ñigö ri gwogwam rimijöñ aku, God ñigö pön mögörib adöx yöd röul adö kau sö nugwidix mijön makwam, ñiŋ mi wahax pimidiŋ.

11 "Nöbö mö piaku, ñigö Jisas nöbö mö nuŋ bilim me rön ri gwogwam rön, inakmönö hörön, yad höimöuöñ aku, ñiŋ mi ödöriö wahax pöña.

12Maduar God mönö yadib nöbö akuyöbö ñigö kwo paŋ mag akwör rimä. Makwam, ñiŋ algön nör rimijöñ aku, rib diba yöxmijeñ; God ana mögörib adöx yöd röul adö kau sö pi ösös ri ri aböniŋö, rön kwönö, ñiŋ mi ödöriö wahax pinö," röŋa.

God nöbö mö nuŋ bla ñiŋ usö röxg midöia; ñiŋ mil röxg midöia
(Mak 9:50; Luk 14:34-35)

13Jisas mönö aku yadön yadöŋa, "Nöbö mö mögörib migrö ki midöi akuyöbö usö ñiŋa, ñigö midöia. Makwam usö aku ida pal mag du pöraŋ yörbö id yönen; mi aŋadö gwogwo rö, rön, röbil patön ki bö aböña.

14 "Taun diba pid sö midön, umad gi midib maga miden; mi ödöriö wöxnö mijöna. Mag aliö akuyöbö, nöbö mö mögörib migrö ki midöi akuyöbö, ñiŋ hötikö mil ñiŋa röxg midöia.

15 Nöbö mö akuyöbö hötikö urön wi yöj mo möl böisö umadeñ. Bil yöra sö cix nig giŋ mil abaŋ, nöbö mö ram möl yuadö bla magalig nugw ri aböña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16 Makwam mag aliö akuyöbö, ñiŋ nöbö mö piaku ñigö pi ösös ri ri abiŋ, nöbö mö piaku ñigö nugwön, Nuö ñiŋa adöx yöd röul adö kau sö mid akwör ib nuŋwa yadiŋ bil sö diöna.

Lo mönö akuyöbö

17 “Ñiŋ yajöña, Jisas hö aku, God Mosis nugwo lo mönö yadöŋ mönö adaku aipam, God mönö yadib nöbö bli yadim mönö adaku aipam, röböxiŋ me rön hö, cöñ aku, ji aku maku yöi! Ni höl aku, God mönö yadib nöbö bla cöniŋö, rim mag akuyöbö magalig cinö, rön, höla.

18 Ni ñigö mi ödöriö yadmidla. Adöx sö mögörib migrö ki pisaŋ hölögipöna, ji lo mönö aku rib ul miŋi hölögipen; magalig öim mijöna. Mönö agamö agamö röŋ aku, magalig rig yadöŋ mag akwör cöna.

19 “Makwam, nöbö mö bil kai God lo mönö aku nugwön, mönö ul miŋi röböxnö, rön, nöbö mö akuyöbö amnör yad nölaŋ röböxöñ aku, God nöbö mö pön nugwidix midib wop aku, ib ñiŋa pin diöna. Ji nöbö mö bil kai God lo mönö nugwön, nugw ri abön, nöbö mö piaku ñigö yad nöl ri abmijöñ aku, God nöbö mö pön nugwidix mijön wop aku, ib ñiŋa wöliöna.

20Perisi nöbö piaku aipam, God lo mönö yad nölib nöbö bla aipam, ‘God rig yadmid mag akwör röliŋö,’ röi aku, ji ñiŋ hör mönö akwör yadön, God rig yadmid mag akwör rölöi, wöhö. Ñiŋ keir piöŋö, God mönö rig yadmid akuyöbö akwör nugwön ödöriö mida akwör mai diöña. Aiöñ aku makwam, God ñigö pön wölu adöx yöd röul adö kau sö nugwidix mijöna.

Nöbö mö nigiö nigön tar mijöña
(Luk 12:57-59)

21 “Maduar nöhöniŋ apiniŋ maduebö akuyöbö God lo mönö yadmidöi aku, ñiŋ midö nugwöia. Ñiŋ yadmidöia, ‘Nöbäpö pil pal nigmijeñ. Nöbö i, nöbö i pil pal nigön aku, mönö diba nugwöniŋö,’ rimidöia.

22 Mönö aku nugwöi aku, ji weik ni ñigö yad ri aböna. Nöbö i, nöbö i nugwaŋ ölisö waiön aku, mönö diba nugwöna. Nöbö i, nöbö i iba mag pin diön aku, Juda Kansol bla hö mögum rön, nugwo mönö diba yajöña. Nöbö i, nöbö i

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nugwo yajöna, ‘Nagö nöbö u,’ me cön aku, mögörıb rın hör yönmıd möl bö dubä maga ra.

23 “Makwam, nagö God höjöpal ur nölıb apa pön du rıgpıd rola höjöpal ur nöinöb, haul nöbö mölöu nöbö nagö nugwön pısaŋ nuö pilö akuyöbö mönö mıdö, cınö aku,

24God höjöpal ur nölıb ap aku rıgpıd rola röböxön, nöbö aku pısaŋ mönö nıg ri abön, wopik tar paŋör nıgiö nıgön mıdıŋö, rön, höbkal hö ap aku God höjöpal ur nölö.

25“Ap agapım rı gwogwam cöñ aku, ñıgö mönö diba yadıba pön ödöi mibıl yöra dumıdıŋ nugugırön, ñıgö pısaŋ mönö aku nıg pal wöröxön, pı nıgiö nıgön mıjöña. Nöi mıjön aku, ñıgö pön du nöbö diba ıŋsö rola nıgıŋ, nuŋ piöŋö ñıgö pön ömdö nöbö nölaŋ, ñıgö pön du nag nıgöña.

26Nı ñıgö mı ödöriö yadmıdla, ap rıb ñıŋ aku aŋadö rıba wöd pörön diöña.

Nöbö mö kib nuö nuö mag yönöia

27 “Makwam mönö i yadim aku, aku kwo algör nugwöia. Mönö aku yadmä, ‘Nöbö mö kib mag yön mıjeñıŋö,’ rımä.

28Makwam nı ñıgö yadmıdla, nöbö i mö i nugwön, nugwo rılöxmö rön rıbyöx nugwön aku, God nugwaŋ, nöbö aku rıb nuŋ maga mö aku kib pısaŋ yöñöna.

29Makwam, mämäg mırıx adö nugwaŋ, ap kib mag gwogwo rıb maga rımıjön aku, mämäg adaku röd aböña. Akuyöbö aiöñ aku, mämäg paŋ adöi ör mıdaŋ kömö diöña. Nöi mıjön aku, ñıŋ ap kib mag gwogwo rön, mıñ rın nöi yönmıd möl bö dubä maga ra.

30 Makwam imag mırıx pılö aku kwo algör, ap kib mag gwogwo rıb maga rımıjön aku, römaxdör aböña. Akuyöbö aiöñ aku, ıŋpılö paŋ adöi ör mıdaŋ kömö diöña. Nöi mıjön aku, ñıŋ ap kib mag gwogwo rön, mıñ rın nöi yönmıd möl bö dubä maga ra.

Jisas mö röd abıb mönö yad nölöŋa
(Mat 19:9; Mak 10:11-12; Luk 16:18)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31 “Ñiŋ nugwöia, mönö i yadmä, ‘Nöbö i mönin nuŋwa röböxnöb, mö ki aŋadö röböxnö, rön, köp mei kitön, mö aku nugwo nölön mönö, aŋadö röböxöniŋö,’ rimä.

32 Makwam ni ñigö yadmidla: nöbö i, mönin nuŋwa nöbö i kib pisaŋ yönen wöhö, nöbönin nuŋwa mönin hör röböxön aku, mag gwogwo cöna. Mö aku nugwo akuyöbö alön röböxaŋ, du nöbö yoŋyöbö i pön aku, nöbö aku nuŋ mönin nuŋwa röböxön makwam, nuŋ alaŋ mönö, mönin nuŋwa nöbö kib mag yönib mö i röxgöna. Makwam nöbö kai mö aku pön aku, nuŋ kwo algör mö kib mag yönib nöbö i röxgöna.

Mönö mi ödöriö yad midölinö, röia
(Mat 19:9; Mak 10:11-12; Luk 16:18)

33 “Maduar mönö i yadmä aku, aku kwo algör nugwöia. Mönö aku yadmä, ‘Ñiŋ Nöbö Diba mämäg il rol nuŋwa mönö mi ödöriö yajöñ aku, rig yajöñ akuyöbö akwör cöña. God nuŋ nugugu mida nugwön rig yajöñ maga akwör cine,’ rimä.

34 Makwam ni ñigö yadmidla: mönö i yajnöb rön, ‘God mämäg il rol aku mi yadmidlö,’ rön yadmijeñ. ‘Mögörib adöx yöd röul adö kau sö mid aku, mi yadmidlö,’ rön yadmijeñ; mögörib yöraku God hogw rol kiŋ nuŋwa rola römid gi mida.

35 ‘Mögörib migrö ki kwo mid aku mi yadmidlö,’ rön yadmijeñ; God hogw rol kiŋ nuŋwa rola römidön, yödpilö nuŋwa mögörib migrö ki röb gi mida. ‘Jerusalem mid aku mi yadmidlö,’ rön yadmijeñ; aku Kiŋ Dib ödöriö taun dib nuŋwa maku.

36‘Yöcmac na mid aku mi yadmidlö,’ rön yadmijeñ. Ñiŋ keir riŋ, yöcmac panö ñiŋa paŋyöbö i hal mönö pixim wölen.

37Aku, ‘Cinö’ rön, ‘Cinö’ akwör rö; ‘Röinö’ rön, ‘Röinö’ akwör rö. Mönö yadön wab i kwo yajöñ aku, kijaki ñigö riba nölaŋ yajöña.

Jisas nuö nuö rib mönö yadöŋa
(Luk 6:29-30)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38 “Makwam mönö i yadmä aku kwo algör nugwöia. Mönö aku yadmä, ‘Mämäga pɨn gul rɨŋ mönö, ñɨŋ paiŋö aipam pɨn gul rɨ aböña. Aj maga pal kɨtuŋ mönö, ñɨŋ paiŋö aipam pal kɨtinö,’ rɨmä.

39Jɨ nɨ ñɨgö yadmɨdla: nöbö i ñɨgö rɨ gwogwam rɨmɨdaŋ mönö, nugwo paiŋö rɨ gwogwam rɨmɨjeñ. Nöbö i ñɨgö alguna palaŋ mönö, pikwo rɨŋ adöi wobiö paiöna.

40Nöbö i hön ñɨgö mönö diba yadön, ‘Ap uñ nagö aku nɨ nölö,’ rɨmɨdaŋ mönö, ap uñ akwör nölmɨjeñ, ij ap uñ aku wobiö nöiöña.

41Nöbö i ñɨgö yad nugwön, ‘Ap yogw kɨ rag du yöra abön hane,’ rɨmɨjön aku, höj nugumɨjeñ; yajön yöra nugu gɨrön, rag padɨx du hör piaku abön höña.

42Nöbö mö bli ñɨgö, ‘Anɨŋ ap bli nöine,’ rɨmɨdɨŋ, amnör nöiöña. Makwam nöbö mö bli ñɨgö, ‘Anɨŋ ap bli hör nölɨŋ, mai paiŋö nölɨŋö,’ rɨmɨdɨŋ, röböxmɨjeñ, amɨn nöiöña.

Pɨlgɨb imgɨb ñɨŋ bla madmag nɨgöña
(Luk 6:27-28,32-36)

43 “Mönö i yadmä aku kwo algör nugwöia. Mönö aku yadmä, ‘Haul hödpɨg ñɨŋ bla ñɨŋ madmag nɨgön; nöbö mö pɨlgɨb imgɨb ñɨŋ bla ñɨŋ haŋaj mäp yuö nugune,’ rɨmä.

44 Jɨ nɨ ñɨgö yadmɨdla: nöbö mö pɨlgɨb imgɨb ñɨŋ bla, ñɨŋ madmag nɨgön; nöbö mö ñɨgö rɨ gwogwam röi piaku, ñɨŋ God höjöpalön yajöña, ‘Naŋ ñɨgö nugwidɨx mɨd ri abanö,’ cöña.

45“Ñɨŋ akuyöbö aiöñ aku, Nuö ñɨŋa adöx yöd röul adö kau sö mɨd aku, halöu ha nuŋwa ödöriö mɨjöña. Nuŋ rɨmɨn, naiö mil abmɨn, nöbö mö mag wä rɨmɨdöi piaku aipam, nöbö mö mag gwogwo rɨmɨdöi piaku aipam, mila abmɨda. Nuŋ rɨmɨn, ruö pɨlmɨn, nöbö mö mag wä rɨmɨdöi bla ap möriwö ñɨŋ bla wölmɨn, nöbö mö mag gwogwo rɨmɨdöi bla ap möriwö ñɨŋ bla aipam ap wöla.

46Ñɨŋ nöbö mö ñɨgö madmag nɨgöi piaku pɨ ri aböñ aku, nöbö takis pöi bla rɨg rɨmɨdöi mag akwör cöña. Almɨjöñ aku, God nagö pöd raŋ wahax pön ñɨgö ap wä nöiön?

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

47Ñiŋ haul nöbö mölöu nöbö ñiŋ bla akwör yadön wahax pöñ aku, nöbö mö God ribyöx nugwölöi bla, nöbö mö hör bla ñigö rig rimidöi mag akwör cöña.

48 “Makwam, Nuö adöx yöd röul adö kau sö ri ri ab gi mid mag akuyöbö, ñigö kwo algör mag wä akwör rön ri ri aböña.

Matiu 6

Nöbö mö ap midöl piaku amnör nöiöña

1 “Makwam ñiŋ, ib diba piniŋö, rön, nöbö mö mämäg il rol ñiŋ akwör God rig yad mag akwör riŋö, rön, röi aku, Nuö ñiŋa adöx yöd röul adö kau sö mid aku nuŋ nugwön ñigö paiŋö ap wä i nölen.

2Nöbö mö bli, God nugw pöliŋö, rön, inakmönö hörön röia. Ib diba piniŋö, rön, ñiŋ nöbö mö liblib midö bla rig ap bli nöinöb, Juda mögum rib rama nöbö mö miga mijöñ yuadö aku mönö ödöi diba nöbö mö miga uhömijöñ akuyöbö duön, nöbö mö mämäg il rol yöra nöiöña. Aiöñ aku ni ñigö yadmidla: ib diba piniŋö, rön, ñiŋ paiŋö pöñ apa maku; Acö ñigö ap bli kwo nölen. Ñiŋ almidöi mag akuyöbö almijeñ.

3“Makwam ñiŋ nöbö mö liblib ri midö bla ap nöinöb, wöxnö nölmijeñ;

4tar umadiö nöiöña. Ap agapim tar rimidöi aku, Nuö ñiŋa magalig nugw aku, agap ap bilim cöña nugwön, ñigö paiŋö ap wä nöiöna.

Jisas nuŋ God höjöpalib mönö yad nölöŋa
(Luk 11:2-4)

5 “Ñiŋ God höjöpainöb cöñ aku, nöbö mö bli, God ribyöx nugwöliŋö, rön, inakmönö hörön rig rimidöi mag akuyöbö almijeñ. Ñiŋ nöbö mö bli an nugwiŋ, ib diba piniŋö, rön, du Juda mögum rib ram mibil piaku midön mönö du ödöi römögil bla midön, nöbö mö mämäg il yöra God höjöpalöia. Alöi akuyöbö ni ñigö yadmidla, ib diba piniŋö, rön, ñiŋ paiŋö pöñ apa maku; God nuŋ mönö ñiŋ aku yöxenim.

6Makwam, ñiŋ God höjöpainöb cöñ aku, ram ñiŋa ram möl yuebö wöluön, uba idixön, Acö ana mämäga nugwölöl Nöbö aku höjöpaiöña. Ap kai tar umadiö röi aku, Nuö ñiŋa magalig nugw aku, agap ap bilim rimidiŋ nugwön, mönö ñiŋa yöxön, ñigö paiŋö ap wä nöiöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7 “Nöbö mö God Mönö nugwölöi bla, höjöpainöb, mönö mixila pöxöia. Rib ñiŋ akwör yöxön yadöia, ‘Mönö mixila pixiŋ nuŋ nugwöniŋö,’ röia.

8 Makwam ñiŋ mag akuyöbö almijeñ. Mönö kai ñiŋ Nuö ñiŋa höjöpainöb cöñ aku, nuŋ höd nugwa.

9Makwam, God höjöpainöb rön, aliö yajöña, ‘Acö ana, naŋ adöx yöd röul adö kau sö midlö; nöbö mö ib nagö yadiŋ mi bil sö duaŋ.

10 Naŋ nöbö mö pön nugwidix mijinö wop aku rimgör haŋ. Mögörib adöx yöd röul adö kau sö naŋ rig yadlö akuyöbö yöxön mai duöi aku, an mögörib migrö ki algör rig yadlö nugwön mai duŋ.

11Naŋ wop paŋ paŋ aniŋ ap nuöm nig nöilö mag akuyöbö, wopik ki kwo algör an ap mag bli kwo algör nölö.

12 Nöbö mö bli aniŋ ri gwogwam röia nugwön röböxöl aku, an ap kib mag gwogwo röl aku, naŋ mag gwogwo ana aku algör nugwön röböxö.

13 Kijaki an pixmin, mag gwogwo riba maga ra aku, naŋ aniŋ nugwidix midaŋ, an ap kib mag gwogwo i röiniŋ. Nöbö mag gwogwo akwör rimid Nöbö Gwogwo aku, naŋ ödöi nugwo wobaŋ, an mid ri abniŋa. Naŋör Kiŋ keiryöbö midlö; naŋör ölisö keiryöbö ödöriö midlö; naŋör mil keiryöbö alig midlö; öim öim mag aliö akwör mijöna. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö,’ cöña.

14 “Nöbö mö bli ñigö mi ri gwogwam rimidiŋ nugwön röböxöñ aku, Nuö ñiŋa adöx yöd röul adö kau sö mid aku ap kib mag gwogwo ñiŋ rimijöñ aku kwo algör nugwön röböxöna.

15Ji nöbö mö bli ñigö ri gwogwam rimidiŋ nugwön röböxeñ aku, Nuö ñigö ap kib mag gwogwo ñiŋ rimijöñ aku kwo algör nugwön röböxen.

Ap mag mödöia

16 “Ñiŋ ap mag möjnöb, nöbö mö God nugwo ribyöx nugwöliŋö, rön, inakmönö hörön röi mag akuyöbö, almijeñ. Ñiŋ, ‘An mab ab giba alig alig midiŋ, nöbö mö nugwön yajöña, “God ribyöx nugwön, ap mödön rimidöi aku, mab ab giba alig alig midöiŋö,” cöñiŋö,’ rön, inakmönö hörön akuyöbö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

alöia. Nɨ ñɨgö mɨ ödöriö yadmɨdla: nöbö mö an nugwɨŋ, me rön, cöñ mag aku, nöbö mö piaku nugwön ib ñɨŋa yadɨŋ bɨl sö diön aku, jɨ God ñɨgö ap wä nölen.

17Ñɨŋ piöŋö ap nɨmɨb bla mödön rɨmɨjöñ aku, mab ab gɨba alɨg mɨdmɨjeñ. Röbö pal ri abön, wel röbö pɨlön, kwom rön, mɨjöña.

18Akuyöbö almɨjöñ aku, ñɨgö nöbö mö ap mag mödöi piaku, me rön, nugweñ. Ap tar röi aku, Nuö ñɨŋa, an mämäga nugwölöl Nöbö aku, nuŋ magalɨg nugwa aku, ñɨgö paiŋö nölön ap wä nöiöna.

Duön God pɨsaŋ mɨjönɨŋö, rön, rɨbyöx nugu gɨrön mɨjöña
(Luk 12:21,33-34)

19 “Makwam mögörɨb mɨgrö kɨ ap wä wä akuyöbö pɨ mögum cɨnɨŋö, rön, rɨb aliö yöx nugumɨjeñ. Aku agapɨm: ap piaku pɨ mögum rɨmɨjöñ aku, sɨpnö nɨmön, lɨduön, kib pön, cöña.

20 Makwam, ap wä ñɨŋ akuyöbö, God mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö pɨ mögum rɨŋ, sɨpnö nɨmenɨm, lɨduenɨm, kib peñɨm, mɨd bör mɨjöna.

21Ap wä ñɨŋa mögörɨb mɨgrö kɨ pɨ mögum rɨmɨjöñ aku, rɨb ñɨŋa mɨjön mögörɨb mɨgrö kɨ ör; ap wä ñɨŋa God mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö pɨ mögum rɨmɨjöñ aku, rɨb ñɨŋa diön paŋ sar.

Mɨxɨñ mila
(Luk 11:34-36)

22“Mämäga mɨxɨñ hötɨkö mil röxg mɨda. Mämäg ñɨŋ aku wä mɨdaŋ, mil wä abaŋ nugw ri aböña.

23Jɨ mämäg ñɨŋ aku gwogwo raŋ, mɨxɨñ ñɨŋ aku pɨxmag guyöna. Mil aböxa jɨ aŋadö pɨxmag guraŋ, ap i nugweñ. Ñɨŋ mila nugwölöi aku, pɨxmag rɨg gur aliö mɨdöia.

Rɨg ap bla god i röxg mɨdenɨm
(Luk 12:22-31; 16:13)

24“Nöbö paŋyöbö i, nöbö dib mös mabö rɨ nölɨb maga mɨdöl. Aku agapɨm: nöbö dib i nugwo nugwaŋ wä rɨmɨdaŋ, i röböxöna: jɨ nöbö dib i nugwo nugwaŋ wä rɨmɨdaŋ, i röböxöna. Makwam, ñɨŋ rɨg ap wä mögörɨb mɨgrö kɨ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mıd akuyöbö nugumın wä rımın, God nugwo röböxbä maga ra aku, nugw ri aböña.

Rıb diba yöxmıjeñ
(Luk 12:22-31)

25 “Mag aliö akuyöbö nı ñıgö yadmıdla: ap pikai yöbö nımön mıjnıŋ, wölıja pikai yöbö yömön mıjnıŋö, rön, rıb diba yöxmıjeñ. Kömö mıdıb mag aku ap dib; ap mag nımıb mag ap ulmıdö. Wopik mıdöl kı, mıxıña ap yöbö; mıxıña wölıj röbıb aku ap ulmıdö. Almın nugwön, God ñıgö rı nıgöŋ aku, nuŋ ap nımıb, wölıj mıxıñ röbıb, ap ulmıdö piaku nöleniŋö, rön, rıbyöx nugwöiŋ ä?

26 Ñıŋ nugwöia, yöur bla ap iñ yuölöi; wit ap bla ödör pön hö mögum rölöi. Jı Nuö ñıŋa adöx yöd röul adö kau sö mıd aku ñıgö nugwidıx mıdmın, ap nımöia. Makwam, yöur bla hör ap jı nuŋ ap mag rım nımöi aku mı, ñıgö kwo algör nöleniŋö, rön, rıbyöx nugwöiŋ ä?

27Owa, rıb mıga yöxön mönö, mıŋi uplöb mıdön wöröxniŋö, rön, rıbyöx nugwöiŋ ä?

28“Makwam pödpöd rımın wölıj ap akuyöbö rıb mıga yöxmıdöi? Ap kia wölön pıpıl yax bla, mabö rölöi, wölıj rölöi.

29 Jı kiŋ Solomon rıg mıga mıdmın ud wä wabıl ri abön rımıd aku, ap pıpıl piaku röxgıb ud wä wabılön rölöŋ.

30Ap pıpıl piaku hör ap. Öim mıden wöhö, weik yöbö mıdön, laŋ yöbö uröia. Makwam God hör ap piaku rı nıgön ud wabıl nöl ri ab aku, pödpöd rımın an nugwidıx mıdeniŋö, rön, rıbyöx nugwöi? Ñıŋ aliö rıbyöx nugwöñ aku, ñıŋ God nugw pı ri abölöi.

31“Makwam, ap kai nımön, röbö kai nımön, wölıj kai röbön cınıŋö, rön, rıb diba yöxmıjeñ.

32 Nöbö mö God Mönö nugwölöi piaku, ap piaku pınıŋö, rön, rıb diba aku aliö yöx nugwöia. Jı ñıŋ nugwöia, Nuö ñıŋa adöx yöd röul adö kau sö mıd aku, ñıŋ ap bıl kai mıdöl aku nugwa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33Makwam, God nöbö mö bli pön nugwidix mijön aku, an kwo algör pönijö, rön, rib paŋyöbö akwör yöx nugwöña; God nuŋ rig yadöŋ maga akwör ri mijnijö, rön, rib paŋyöbö akwör yöx nugwöña; ñiŋ akuyöbö aliŋ diön aku, ap nimib, röbö nimib, wölij röbib, ap piaku magalig ñigö nöiöna.

34Makwam, laŋ lonkwo agapim rön mijnijö, rön, rib dib aku yöxmijeñ. Wopik aku weik. Weik ör ömörö bli mid aku, paŋ akwör ribyöx nugwöña.

Matiu 7

Nöbö mö akuyöbö ñigö mönö diba yad mijeñ

(Luk 6:37-38,41-42)

1 "An nöbö mö wä bilim, me rön, nöbö mö bli ñiŋ rib gwogwo yöx nugumijöñ aku, mönö aku höbkal ñiŋör höna.

2 Makwam, nugw ri aböña. Ñiŋ nöbö mö bli ñigö rimijöñ aku, God ñiŋ mag paiŋö cöna. Ñiŋ nöbö mö bli nugwön mönö diba yadmijöñ aku, God ñiŋ kwo algör mönö diba yajöna.

3Bäpö mea mämäg ñiŋa bicepa mid aku, pödpöd rimin bäpö mea aku hör ap, me rön, pignaŋ ap bicep mea mämäg nuŋwa mid aku nugwön yadmidöi?

4-5Naŋ inakmönö hörib nöbö. Bäpö mea mämäg ñiŋa pöröb gi mid aku höd pi ab gön, mämäga ix nugw ri abön, pignaŋ ap bicep mämäg yuö nuŋwa mid aku, 'Pi abnö,' rön yajöña.

6God ap lei nuŋ bla, wöñö höpebö bla nölmijeñ. Köme wödö bla, hön bla midöiŋö, rön, pi abmijeñ. Aku agapim: pi aböñ aku, ñiŋ rib wademil hörön, höuöil hön ñigö öbixöña.

An pödpödiö Nöbö Diba höjöpainiŋ?

(Luk 11:9-13)

7 "Ap agapim miden aku, God nugwo yad nugwiŋ ñigö nöiöna. Makwam ap bli hölu nugwöñ aku, pöña. Aniŋ uba rödö, rön, pal gigu riŋ, ub ñigö röjöna.

8 Aku agapim: nöbö mö God nugwo yad nugwöñ aku, rig yad nugwöñ mag akwör cöna. Ap hölu nugwöñ aku ñigö yabuöna. Makwam, uba rödö, rön, pal gigu riŋ, rig yajöñ akuyöbö nugwön röjöna.

9"Ñiŋ nöbö nuö bla, halöu ha ñiŋ i bred i nölö raŋ, ñiŋ rig nöiöñiŋönö ä?

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Owa jɨ, dölöm i nölö raŋ, kas i nöiöñɨŋönö ä? Akuyöbö aleñ.

11 Ñɨŋ nöbö mö waiö yöi aku, jɨ halöu ha ñɨŋ bla ap wä bla akwör nöiöña. Nuö ñɨŋa adöx yöd röul adö kau sö mɨd Nöbö waiö ödöriö aku, inakmönö hören; ñɨŋ yad nugwöñ aku, nuŋ ñɨgö ap wä nöiöna.

12 “Makwam ñɨŋ keir, nöbö mö piaku ñɨŋ anɨŋ mag aku rɨŋ, mag aku röliŋ, me rön nugwöi mag akuyöbö, ñɨŋ paŋ mag akwör ñɨgö nöbö mö piaku rɨmɨjöña. Mosɨs God lo mönö pön kai kɨtöŋ mönö aku aipam, God mönö yadɨb nöbö kai kɨtim mönö aku aipam, ila maku.

Ubalɨj ulmɨdö, ubalɨj dib
(Luk 13:24)

13-14“Rɨn nöi yönmɨd möl bö dub ubalɨj dib aku wöxnö nugwön ödöi diba du ri abmɨdöia. Nöbö mö mɨg mɨŋa ödöi dib aku dumɨdöia. Makwam, ñɨŋ nugw ri abön, ubalɨj ulmɨdö aku diöña. Öim mɨdɨb ubalɨj aku ubalɨj ulmɨdö. Ödöi ulmɨdö aku dinöb rön mɨŋi rɨ öliöxön dumɨdöia. Nöbö mö paŋ paŋ ñɨŋör, ödöi ulmɨdö aku hölu nugwön dumɨdöia.

Inakmönö höröñam, nugw ri aböña
(Luk 6:43-46)

15 “Makwam nöbö mö God mönö yadmɨdöliŋö, rön, inakmönö hörön yadöi bla, hön sipsip höimölɨb wä akuyöbö röxgɨb höñ aku, jɨ hön mɨd gɨrön, wöñö höpebö nöbö mö öbɨx nɨg mag akuyöbö ñɨgö cöña. Makwam, nugw ri aböña.

16 Nöbö mö mɨd ri aböi akuyöbö tatal röxgɨb höña, jɨ ñɨŋ ap kib mag gwogwo rɨmɨjöñ akuyöbö nugwön, ñɨgö nugw ri aböña. Ñɨŋ nugwöia, nag hör kaigap alɨg bla mag nɨmɨb aku yaxaŋ kɨtu nɨmeñ.

17-18Bɨ blaku algör cöna. Mag göja nɨmɨb bɨ bla, mag wopa yaxen. Bɨ wopa mag nɨmölɨba bla, mag göj nɨmɨba yaxen.

19 Bɨ mag wä yaxen akuyöbö, römaxdörön pön du rɨn yuö aböña.

20 Makwam, nöbö mö piaku rɨg cöñ maga nugwön, nöbö mö adaku nöbö mö wä, nöbö mö adaku nöbö mö gwogwo, me rön, nugwöña.

Jisas “Nɨ ñɨŋ nugumɨdöiö,” cöna
(Luk 13:25-27)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21 “Nöbö mö nɨ, ‘Nöbö Dib an!’ ‘Nöbö Dib an!’ me röi aku magalɨg, God ñɨgö pön nugwidɨx mɨjönɨŋö, rön, rɨba aliö yöx nugumɨjeñ. Acö na adöx yöd röul adö kau sö mɨd aku rɨg yad mag akuyöbö röi nöbö mö piakwör ñɨgö pön wölu adöx yöd röul adö kau sö nugwidɨx mɨjöna.

22God nöbö mö mönö diba yajön wop aku, nöbö mö mɨg mɨŋa nɨ yajöña, ‘Nöbö Dib, an nöbö mö naŋ akwör. Ib naŋ akwör yadön, mönö naŋa yad nölmɨŋa. Ib naŋ akwör urön, ap nöbö mö ragwo ha yuö wölöŋ piaku yad abmɨŋa. Ib naŋ akwör urön, ap röliba akuyöbö mɨga rɨmɨŋö,’ cöña.

23 Nɨ aliö yajöñ aku, jɨ nɨ ñɨgö yajɨna, ‘Nɨ ñɨŋ nugumɨdöi; ñɨŋ mag gwogwo akwör röia, hör pikwo di!’ cɨna.

Nöbö mös ram mös urmä
(Luk 6:47-49)

24-25“Nöbö rɨbyöx nugw ri abɨb i ram nuŋwa winöb, rɨg rol sö wiöna. Mai hödal diba hön, ruö diba pɨlön, röbö hadö hön cön aku, jɨ ram nuŋwa rɨg rol sö ur gö nɨgön aku, pal gɨlɨx ab gɨlɨx rɨ pön duen. Makwam mag aliö akuyöbö, nöbö mö mönö na nugwön, nugw pön, rɨg yadmɨdɨl mag akuyöbö rɨmɨjöñ bla.

26-27“Makwam nöbö rɨbyöx nugw ri aben i ram nuŋwa winöb, rɨg jɨmi rola wiöna. Mai hödal diba hön, ruö diba pɨlön, röbö hadö hön, ram nuŋ aku aŋadö pal gɨlɨx ab gɨlɨx rɨ pön diöna. Makwam mag aliö akuyöbö, nöbö mö mönö na nugwön rɨg yadmɨdɨl maga reñ akuyöbö,” me röŋa.

28-29 Jisas mönö aku yad pörmɨn nugugɨrön, nöbö mö mɨg mɨŋa hö mɨdim akuyöbö nugwön yadmä, “God lo mönö yad nölɨb nöbö an bla mönö rɨg yadöi akuyöbö yadölöm; nuŋ mönö rɨbyöx nugw ri abön yadö,” rön aiö waiö rɨmä.

Matiu 8

Jisas nöbö uj höpebö nɨgöŋ aku rɨmɨn, wä röŋa
(Mak 1:40-45; Luk 5:12-16)

1Jisas önöŋ ajmag pɨd sö mɨdöŋ aku röböxön, höñ bö pɨn dumɨn nugugɨrön, nöbö mö mɨg mɨŋa nugwo mai pɨ dumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Makwam nöbö uj höpebö nıgöŋ i, Jisas mıdöŋ il yöra duön, höxmax yuön, iröpa ubılön yadöŋa, “Nöbö Dib. Naŋ nı raŋ wä cınöb, raŋ, wä cöna. Nı wä cön aku, nı God höjöpalıb ram möl yuadö duba rımıdıl aku, nı wöhö reñıŋö,” röŋa.

3Aliö rımın, Jisas ıŋpılö mılkap abön nöbö aku pı nugwön yadöŋa, “Nı rımıdla; nagö kömö nıgaŋ,” me rımın, wop mıd akwör nugwo kömö nıgmın nugugırön,

4 Jisas nöbö aku nugwo yadöŋa, “Nagö rımön kömö nıg aku, nöbö mö bli yad nölmıjınö, wöhö. Du God ap höjöpal ur nölıb nöbö bla akwör yabuön yajınö, ‘Nı kömö nıga nugwi!’ rö. Aliö rön, Mosıs rıg yadöŋ maga, yöur i God nugwo pal höjöpal ur nölö. Alön rımıdaŋ, nöbö mö akuyöbö nugwön yajöña, ‘Nuŋ kömö nıgö aku döŋö almıdö,’ cöñıŋö,” röŋa.

Jisas, ami nöbö diba mabö rı nölıb nöbö nuŋ aku nugwo rımın, kömö nıgöŋa
(Luk 7:1-10)

5Jisas taun ulmıdö Kapaneam dumın nugugırön, ami nöbö mıga nugwidıx mıdmıd nöbö dib i, Jisas nı rı nölaŋ, me rön, hön Jisas nugwo yadöŋa,

6“Nöbö Dib, mabö rı nölıb nöbö na aku nuŋ ap diba rımın, mıxıña ölıŋ pılmın, memexöl; rama wöröxmıdö,” röŋa.

7Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Nı du nugwo rımön kömö nıgönıŋö,” röŋa.

8-9Jisas aliö rımın, ami nöbö dib aku yadöŋa, “Nöbö Dib, nı nöbö diba mıdölöxisöŋö naŋ ram na harax. Nı nugula aku, ami nöbö dib bli nı nugwidıx mıdım, nı piöŋö ami nöbö bli ñıgö nugwidıx mıdön, ‘Dine,’ rımön, duöia; ‘Höne,’ rımön, höia. Nöbö na mabö ra aku nugwo, mabö piaku al aliö rö, rımön ra. Mag akuyöbö, nagö hör, ‘Kömö nıgaŋ,’ me raŋ, nugwo kömö nıgönıŋö,” röŋa.

10Aliö rımın Jisas aiö rön, nöbö mö mai dumıdım akuyöbö ñıgö yadöŋa, “Mögörıb pad piakuyöbö nöbö kı, jı nuŋ God rı mag akuyöbö nugw ri abön mönö aliö yada. Nöbö an Isrel yöbö i, God nugw pı gö nıgön rıg yad akuyöbö i yadmın, nı nugwöi.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 Makwam, mai nöbö mö pad piaku piaku, God nöbö mö pön adöx yöd röul adö kau sö nugwidix mijön mibil yöra duön, Ebraham, Aisak, Jekop nöbö pisaŋ römidön, ap miga nimön, mi ödöriö wahax pi mijöña.

12 Ñiŋ al girön du mijöña, ji nöbö mö an Isrel yöbö piaku, du mibil yöraku midibä maga midöl. God ñigö yad abaŋ, du mijöñ riŋadö pixmag gur möl bö. Ñiŋ im girön möb nigön ajmaga öb gilix ab gilix ri nim gir mijöñiŋö," röŋa.

13Aliö yadön, Jisas ami nöbö dib aku nugwo yadöŋa, "Nagö höuöil duö! Nugw pön rig yad nugulö mag akwör cöniŋö," röŋa. Jisas aliö rimin, nuŋ rama duön nugumin, nöbö nuŋwa ap röŋ aku, Jisas rig yadöŋ mag mid akwör kömö nigöŋa.

Jisas Pita nimemö rimin, kömö nigöŋa
(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)

14Makwam Jisas Pita rama duön nugumin, Pita nimemö aku, mixiñ piaku rin röxg yönmin, äbäñ rola wöröxmidöŋa.

15Jisas nugwön, du Pita nimemö imaga pi nugumin, wop mid akwör kömö nigmin, nuŋ öbilön, Jisas ap maga pidilu nigöŋa.

Jisas nöbö mö miga rimin, kömö nigöŋa
(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)

16Höxi röŋ mag aku, ragwo kap nöbö mö bla aipam, nöbö mö ap röŋ bla aipam, pön du Jisas midöŋ yöra hömidmin, nuŋ ragwo ha bla yad abim röu dumin, nöbö mö ap röŋ bla rimin kömö nigöŋa.

17 Nuŋ alöŋ aku, God mönö yadib nöbö Aisaia, maduar rig cöniŋö, rön, kai kitöŋ mag akwör röŋa. Nuŋ kai kitön yadöŋa, "Aniŋ ap röŋ akuyöbö rimin kömö nigöŋa. Ap agap apim aniŋ ri gwogwam röŋ bla yad abmin mid ri aböliŋö," röŋa.

Nöbö i Jisas yadöŋa, "Ni pisaŋ yönmijniŋö," röŋa
(Luk 9:57-62)

18Jisas nugumin, nöbö mö miga akwör hö nugwo wob yuö nigmin, nöbö nuŋ bla ñigö yadöŋa, "Bana möxön ir kwo duŋö," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Jisas aliö rɨmɨn nugugɨrön, God lo mönö yad nölɨb nöbö i hön nugwo yadöŋa, “Mönö yad nölɨb nöbö. Nagö mögörɨb pikai pikai dinö aku, nɨ nagö pɨsaŋ dinö,” röŋa.

20 Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, “Wöñö höpebö bla, ñɨŋ mögö möl bla hölɨmmɨdöia. Yöur bla, yör ñɨŋ hölɨmɨb aku mɨda. Makwam nɨ Nöbö Ha nuŋwa hölɨmɨb möla mɨdölö,” röŋa.

21 Makwam Jisas nugw pöŋ nöbö i yadöŋa, “Nöbö Dib, nɨ nagö pɨsaŋ dinam jɨ nɨ yöwö ran, acö wöröxaŋ hogw pɨlön, nagö pɨsaŋ yönmɨjnɨŋö,” röŋa.

22Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, “Nöbö mö nɨ nugw pölöi bli wöröxöñ aku, nöbö mö nɨ nugw pölöi bli pön du hogw piöña; jɨ nagö han nɨ pɨsaŋ duŋö,” röŋa.

Jisas yadmɨn, hödal diba aŋöi nɨgöŋa
(Mak 4:35-41; Luk 8:22-25)

23Jisas röbö alebö pön duba rɨmɨn, nöbö nuŋ bla pɨsaŋ dumä.

24 Ban yuö mibɨl kwo dumɨdmɨn nugugɨrön, rɨb pia hödal diba ödöriö höm, röbö wöd hön, röbö alebö aku pɨ höuöilbä maga röŋa. Makwam Jisas nuŋ inɨmö höl gɨ mɨdöŋa.

25Nöbö nuŋ bla nugwo du röböum öbɨlmɨn yadmä, “Nöbö Dib! Hödal diba höm anɨŋ pɨ höuöilbä rɨmɨn, röbö nɨmɨbä maga rɨ aku, naŋ anɨŋ kömö pö,” rɨmä.

26 Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas ñɨgö yadöŋa, “Pödpöd rɨmɨn ipöxmɨdöi? Ñɨŋ mönö na ulul bli nugw pölöiŋönö ä?” röŋa. Aliö rön, öbɨlön yadmɨn, hödala hömɨdöŋ aku ödör pɨmɨn, röbö wöd hömɨdöŋ aku aipam aŋöi nɨgöŋa.

27Almɨn, ñɨŋ aiö waiö rön yadmä, “Nöbö ölɨsö kɨ nöbö pödiöm yadɨm nugwön hödal diba hömɨd aku ödör pɨmɨn, röbö wöd hömɨd aku höx rödɨm du aŋöi nɨg owa?” rɨmä.

Ragwo kap nöbö hogwa Jisas rɨmɨn, wä röŋa
(Mak 5:1-20; Luk 8:26-39)

28Jisas röbö möxön, mögörɨb Gadara ir kwo uröpɨnɨm nugwön, ragwo kap nöbö hogwa nöbäpö hogw pɨlmɨdöi rɨg möl piakuyöbö höröpɨnmä. Ragwo ha

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

midöŋ nöbö hogwa aku, nöbö höpebö ödöriö hogwa midmä. Ñiŋ midmidöi yöra nöbö mö bli dumidölöi.

29 Makwam ñiŋ nöbö hogwa hö girön, Jisas nugwo yadmä, “God Ha nuŋwa. Pödpöd riba hömidlö? Aniŋ öliŋ höb diba pi nöliba hömidlanö owa agapim? Wop naŋa aniŋ mögörib gwogwo yad abib wop aku hölö,” rimä.

30Makwam wop mid akwör, hön miga amñö nimmidim igöp il yöraku,

31ragwo ha bla nöbö hogwa wöl gi midim piaku, Jisas nugwo yad gögö rön yadmä, “Aniŋ yad abnöb cinö aku, yadaŋ duön hön midöi pi kwo yuö wöliŋö,” rimä.

32Aliö rimin, Jisas “Dine,” rimin, nöbö hogw aku röböxön, du hön bla yuö wölumä. Yuö wölumin hön bla birig ipalip rigaj gwogwo rip duön, röbö yuö bö pinön, röbö nimön, magalig wöröx pörmä.

33Makwam nöbö hön urmidöi bla, rig röŋ aku nugwön, rimgör taun aku duön, Jisas agap ap bilim röŋ aku, ragwo kap nöbö hogwa agap ap bilim röŋ mönö aku, nöbö mö piaku magalig yad nölmä.

34Yad nölmidmin, nöbö mö tauna midim piaku magalig Jisas nugwo nuguŋö rön, hö nugwo nugwön, yad gögö rön yadmä, “Mögörib an ki röböxön hör piaku duö,” rimä.

Matiu 9

Jisas nöbö iŋ wajmag lid pilöŋa rim, kömö nigöŋa

(Mak 2:1-12; Luk 5:17-26)

1 Jisas iswob röbö alebö pön, bana möxön, mögörib nuŋ hölimmid ir kwo wöluöŋa.

2Ji nöbö mö bli, nöbö iŋ wajmag lid pilöŋ i, Jisas raŋ kömö nigaŋ, me rön, nugwo rip nig rag hö Jisas midöŋ yöra pön hömä. Makwam, Jisas raŋ kömö nigöniŋö, rön nugwim mag akwör, Jisas iŋ wajmag lid pilöŋ nöbö aku nugwo yadöŋa, “Ha mig! Ribyöx giba alig midö. Ap kib mag gwogwo rilö bla nugwön röböxmidlö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Jisas aliö rimin, God lo mönö yad nölib nöbö bla bli yadmä, “Nöbö ki God yad höimöuön yadmidö,” rimä.

4 Makwam Jisas nuŋ ñiŋ ribyöx nugwim aku nuŋ keir nugwön yadöŋa, “Ñiŋ pödpöd rimin ni rib gwogwo yöxön aliö yadmidöi?

5Ni nugwo, ‘Ap kib mag gwogwo rilö aku nugwön röböxmidlö,’ rimön, ñigö wä cöniŋönö ö ‘Öbil duö!’ rimön, ñigö wä cön? Mönö kai yadmön ñigö wä cön?

6 Weik ñiŋ nugwöña, Acö God ni Nöbö Ha nuŋwa yad nigöŋa nugwön, mögörib il ki hön, ap kib mag gwogwo röi aku nugwön röböxnö,” röŋa. Jisas aliö rön, nöbö iŋ wajmag lid pilöŋ aku nugwo yadöŋa, “Öbilön, köp naŋ aku röd ragön, ram nagö duö!” röŋa.

7Jisas aliö rimin, nöbö aku öbilön köp nuŋ pida aku röd ragön ram nuŋwa duöŋa.

8Ram nuŋwa dumin nugugirön, nöbö mö bla nugwön, God yadim Jisas hön rimida, rön, ipöx girön, nöbö i mögörib il ki mag akuyöbö aliö almin nugwölöliŋö, rön, God iba yadmin bil sö duöŋa.

Jisas nöbö nuŋwa Matiu pöŋa
(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

9Jisas mögörib aku röböxön, möl i duön nugwöŋa, takis pib mabö rimid nöbö i ram möla yuadö römid gi midöŋa. Nöbö aku ib nuŋwa Matiu. Jisas nugwo nugwön yadöŋa, “Ni pisaŋ hane!” röŋa. Aliö rimin, Matiu öbilön Jisas pisaŋ duöŋa.

10Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ Matiu rama duön, ap nimmidim nugugirön, takis pib nöbö bla aipam, nöbö ap kib mag gwogwo rimidöi nöbö bla aipam, mig miŋa hön Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ ap nimimä.

11 Ap nimmidim, Perisi nöbö bla nugwön, Jisas nöbö nuŋ bla ñigö yadmä, “Mönö yad nölib nöbö ñiŋ aku, nuŋ pödpöd rimin, takis pib nöbö bla aipam, nöbö mö ap kib mag gwogwo röi bla aipam, pisaŋ paŋör ap nimmidönö owa?” rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas mönö aku audiöx nugwön yadöŋa, “Nöbö mö ap röl bla, uj wobɨb nöbö bla duölöi; nöbö mö ap rɨ bla akwör uj wobɨb nöbö bla duöia.

13 Makwam God mönö i yadöŋ il aku nugw ri abön mɨjöña. Nuŋ yadöŋa, ‘Nɨ ap höjöpal ur nöiöñ aku, nɨ wä ren; jɨ nöbö mö piaku ñɨgö uliöxön ösös rɨ ri abön rɨmɨjöñ aku, nɨ wä cönɨŋö,’ röŋa. Makwam nɨ höl aku, nöbö mö, an nöbö mö wä, mɨd ri aböliŋö rön rɨbyöx nugwöi bla, ñɨgö hölu nugw pɨba höi; nɨ nöbö mö, an ap kib mag gwogwo röliŋö rön rɨbyöx nugwöi bla akwör hölu nugw pɨnö rön hölö,” röŋa.

Ap mag mödɨb

(Mak 2:18-22; Luk 5:33-39)

14 Wop i, röbö pal nölɨb nöbö Jon nöbö nuŋ bla, Jisas mɨdöŋ yöra hön yadmä, “An aipam, Perisi nöbö bla aipam, wop bli, God nugwör rɨbyöx nugunɨŋö, rön, ap nɨmölöl. Makwam nöbö nagö bla pödpöd rɨmɨn paŋ mag akwör rölöiŋö?” rɨmä.

15Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas ñɨgö yadöŋa, “Nöbö mö bla, nöbö mö pɨba rɨmɨd nöbö aku pɨsaŋ mɨjöñ wop aku, mɨ ödöriö wahax pɨ gɨrön ap nɨmöña; makwam nöbö bli hön nöbö aku nugwo pön, pön diöñ wop aku, lɨb pɨlaŋ ap mödön nɨmeñɨŋö,” röŋa.

16Makwam Jisas nuŋ ñɨgö mönö i höd röxön yadöŋa, “Wölɨj yoŋyöbö i pön, wölɨj hödyöbö lɨduön ödöcön möla aku lɨdɨxeñ. Makwam pödpöd raŋ lɨdɨxeñ? Almɨjöñ aku, wölɨja lɨdu lɨl rɨ pɨnlö riaŋ, waglöxön möl diba röjöna.

17Makwam röbö wain aku, aku kwo algör. Wain yoŋyöbö aku rön, pɨ hön meme uñ wödö möla aku un nɨgeñ. Aku agapɨm: aliö almɨjöñ aku, röbö wain kömö aku wölön, pɨnpɨn yadön, hön meme uñ aku paxdörön, hör diöna. Makwam, röbö wain kömö aku pön, hön meme uñ kömö möla pɨ un nɨg gɨŋ algör mɨ wä cönɨŋönö,” röŋa.

Jisas rɨmɨn mö dib i, halöu ulmɨdö i, kömö nɨgöŋa

(Mak 5:21-43; Luk 8:40-56)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Jisas mönö aku yadmɨn nugugɨrön, Juda nöbö dib i Jisas mɨdöŋ yöra hön, höxmax yuön yadöŋa, “Halöu na mɨ aŋadö wöröx makwam nagö du nugwo pɨ nugwaŋ, öbɨlaŋ,” me röŋa.

19Aliö rɨmɨn, Jisas nöbö nuŋ bla pɨsaŋ öbɨlön, nöbö aku pɨsaŋ dumä.

20-21 Makwam mö i, haña pɨn gör mɨdmɨn, kɨm akuyöbö möl sö yönöŋa. Akuyöbö almɨn, rɨb nuŋwa akwör yöx nugwön, “Jisas wölɨj nuŋ mɨxɨl diba rɨb piakwör pɨ nugumön, nɨ wä cönɨŋö,” rön, Jisas dumɨn nugugɨrön, höglöm adö duön, wölɨj nuŋwa pɨ nugwöŋa.

22Pɨ nugumɨn, Jisas höuöiliö mö aku nugwön yadöŋa, “Nɨ nugw pɨlö makwam, nagö wä ra. Rɨbyöx gɨba alɨg mɨdane,” röŋa. Aliö rɨmɨn, ap nugwo rɨmɨd aku wop mɨd akwör wä rɨmɨn, haña pɨnmɨdöŋ aku gö nɨgöŋa.

23Makwam Jisas nöbö mö piaku röböxön dumɨd dumɨd, nöbö diba ram aku uröpɨnön nugumɨn, namag pɨr gɨrön, mönö diba nɨgmɨdmä.

24Jisas nugwön ñɨgö yadöŋa, “Ñɨŋ hör pikwo di! Halöu kɨ wöröxöl; hör inɨmö hölɨmmɨdö,” röŋa. Aliö rɨmɨn, nugwo yad imöumä.

25Makwam Jisas nöbö mö piaku ñɨgö yad rɨŋö bö abön, ram möl yuadö duön, halöu wöröxöŋ aku nugwo iŋpɨlö pɨ nugumɨn, öbɨlöŋa.

26Akuyöbö almɨn, mönö aku piöx rag mögörɨb piaku magalɨg dumä.

Jisas rɨmɨn, nöbö mämäg we hogwa ix nugumä

27 Makwam Jisas mögörɨb aku röböxön dumɨn nugugɨrön, nöbö mämäg we wölöŋ hogwa nugwo mai rɨ gɨrön ajmöla aj halön yadmä, “Depid Ha nuŋwa! An nöbö hogwa uliöxane!” rɨmä.

28Aliö rɨmɨdmä jɨ Jisas nuŋ ram möl yuadö duöŋa. Nöbö hogwa aku mai hön ram aku höröpɨnmɨn, Jisas nöbö hogwa yadöŋa, “Ñɨŋ nöbö hogwa, nɨ ñɨgö rɨmön kömö nɨgönɨŋö, rön, nɨ hö yadmɨdöia? Nɨ yöwö cɨna, ñɨŋ rɨbyöx nugwöia mämäg ñɨŋa ix nugwöñɨŋönö wöhö?” röŋa. Aliö rɨmɨn, yadmä, “Yöwö. Nöbö Dib, anɨŋ aliö rɨbyöx nugwölɨŋö,” rɨmä.

29Aliö rɨmɨn, Jisas mämäg ñɨgö hogwa pɨ nugwön yadöŋa, “Nɨ nugw pöi makwam, rɨg yadöi mag akwör cönɨŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Jisas aliö rimin, mämäg ñigö hogwa wä rimin, ix nugum nugugirön, Jisas ñigö nöbö hogwa mönö ölisö yadön yad ri abön yadöŋa, “Nöbö mö piaku, Jisas rimin aniŋ wä rö, rön, yad nölmijeñiŋö,” röŋa.

31Jisas aliö röŋ aku, ji ñiŋ nöbö hogwa duön, nöbö mö mögörib mibil piaku magalig yad nölmin duöŋa.

Jisas albeña höbkalöŋ nöbö i rimin, mönö pöŋa

32Makwam ñiŋ nöbö hogwa dum nugugirön, nöbö mö bli, ragwo kap nöbö albeña höbkalöŋ nöbö i pön Jisas midöŋ yöra pön hömä.

33 Jisas ragwo kap nöbö aku ragwo ha bla yad abmin, mönö wä pöŋa. Almin, nöbö mö akuyöbö aiö rön yadmä, “Mögörib Isrel ki, nöbö i mag akuyöbö almin nugwölöliŋö,” rimä.

34 Makwam Perisi nöbö bla yadmä, “Nuŋ ragwo ha bla nuö ñiŋa ölisö pön mi, ragwo ha bla yad abim röu duöiŋö,” rimä.

Jisas nöbö mö midö bla ögwö yöxöŋa

35 Makwam Jisas nuŋ taun ulmidö bla aipam, taun dib bla aipam rip yön girön, Juda mögum rib ram bla duön, Kiŋ diba nöbö mö pön nugwidix midib mönö wä aku yad nölöŋa. Ji nöbö mö akuyöbö ñigö ap agap apim röŋ aku, aku kwo algör rim kömö nigöŋa.

36 Jisas nugwöŋa, nöbö mö piaku hön sipsip bla nugwidix midib nöbö i midöl akuyöbö alig midmä. Rib diba yöxön amin midmä, ji ñigö ri nölib nöbö i midölöŋ. Makwam Jisas nugwön mi ödöriö ögwö yöxön,

37 nöbö nuŋ bla ñigö yadöŋa, “Möriwö ap mag miga u gi mida, ji piliöx rag höb nöbö mö miga midölöi.

38Makwam, ñiŋ nöbö möriwö minöbö aku nugwo yad nugwiŋ, piliöx rag höb nöbö mö bli kwo agal abaŋ, piliöx rag nugwo ada höŋ,” me röŋa.

Matiu 10

Jisas mönö wä pön dub nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö
(Mak 3:13-19; Luk 6:12-16)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Jisas nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö wö rɨm hömɨdmɨn yadöŋa, “Nɨ keir ñɨgö ab yadmɨdɨl aku mɨ, ragwo ha bla yad abnöb, yad aböña. Nöbö mö ap agap apɨm cön blaku algör ör rɨŋ, kömö nɨgönɨŋö,” röŋa.

2Jisas nuŋ mönö pön dub akuyöbö möl sö yad aböŋ nöbö bla, ib ñɨŋ bla maku, nöbö i Saimon, ib nuŋwa i Pita rɨmɨdöia; nöbö i Edru, Pita hödnɨŋ nuŋ aku; nöbö i Jems, Sebedi ha nuŋwa; nöbö i Jon, Jems pɨgnɨŋ nuŋ aku;

3nöbö i Pilip; i Batolomiu; i Tomas; i Matiu, nuŋ takis pɨmɨda; nöbö i Jems, Alpias ha nuŋwa; nöbö i Tadias;

4nöbö i Saimon, ib nuŋwa i Selot rɨmɨdöia; nöbö i Judas Iskariot, nuŋ mai Jisas höuöu röŋa.

Jisas mönö wä pön dub nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö yad hörɨrör aböŋa

(Mak 6:7-13; Luk 9:1-6)

5Jisas nöbö nuŋ piaku ñɨgö mönö wä mabö aku rɨŋ, me rön, yad hörɨrör ab gɨr yadöŋa, “Ñɨŋ Juda nöbö mö yöi mibɨl bla aipam, Sameria ada mɨdöi mibɨl bla aipam, dumɨjeñ.

6 Jɨ ñɨŋ du nöbö mö an Isrel, nöbö mö ñɨŋ God nugwo rɨbyöx nugwölöi bla, ñɨŋ yad nöl gɨrön yajöña,

7 ‘God nöbö mö pön nugwidɨx mɨdɨb wop aku mödö igöp hö,’ cöña.

8Ñɨŋ nöbö mö ap cön bla rɨŋ, kömö nɨgöna. Ñɨŋ nöbö mö aŋadö wöröxöñ bla rɨŋ, höuöil öbiöña. Ñɨŋ nöbö mö uj höpebö nɨgön bla rɨŋ, wä cöna. Ragwo kap nöbö mö ragwo ha bla yad abɨŋ, röu diöña. Acö an nuarö ñɨgö hör mabö rɨ nölöl mag akuyöbö, ñɨŋ kwo algör ör nöbö mö piaku hör mabö rɨ nöiöña.

9Rɨg mag gol, rɨg mag silpa, rɨg mag paskwolö bli pɨrag dumɨjeñ.

10Yogw, wölɨj, yam uñ, sauö, ap akuyöbö alɨg rag dumɨjeñ. Aku agapɨm: nöbö mö mabö rɨ nöiöñ bla, ñɨŋ ñɨgö ap mag rɨŋ nɨmöña.

11“Makwam taun i mönö ram yöj lɨglɨg agrö i uröpɨnɨŋ, nöbö mö ñɨgö yad wahax pöñ akuyöbö nugwön, ñɨŋ pɨsaŋ ör mɨdön, mögörɨb hör piaku dinöb cöñ wop akwör, ñɨŋ röböxön diöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12-14 Makwam ram i du girön, ‘Ñiŋ midöiŋ ä!’ riŋ, ‘Yöwö, midöla; wä höiŋö,’ rimidiŋ, ram aku yuadö diöña. Makwam ñigö mönö na yad nöliŋ, wahax pön nugweñ aku, röböx dinöb, bicep cep yamsö ñiŋ bö cirip gi mijön aku, pi lil ri abön diöña.

15 Ni ñigö mi ödöriö yadmidla: mönö diba yadib wop aku, Sodom Gomora nöbö mö öliŋ höb ulul pöña; nöbö mö ñigö peñ piaku, mi ödöriö öliŋ höb diba pöña.

Ömörö miga höna
(Mak 13:9-13; Luk 21:12-17)

16 “Makwam nugwi! Ni ñigö hön sipsip röxgib nöbö mö wöñö höpebö röxg midöi mibil akuyöbö agal abmidla. Makwam, ribyöx nugw ri ab girön, tar ñiŋ yad nöl gir mijöña.

17 “Aku nöbö mö bli ñigö pi cici nigön, pön Juda mögum rib ram akuyöbö duŋ, kansol ñiŋ bla hö mönö diba yadön, ñigö paiöña. Makwam, nugw ri aböña.

18Ñigö nöbö ni, me rön, pixip pön gapman nöbö dib mönö kiŋ mijöñ yöra pön duŋ, ñiŋ mönö wä ni aku, nöbö dib bla aipam, Juda nöbö mö yöi mögörib dib pad piakuyöbö aipam, ñigö yad nöiöña.

19-20Ñigö mönö diba yajöñ aku, mönö kai yajniŋ owa mönö pödpödiö yajniŋö, rön, ipöx girön, rib miga yöxmijeñ. Ñiŋ yadiŋ nugugirön, God Nuö ñiŋa Inöm nuŋwa ñiŋ pisaŋ mid aku, rib wä nölaŋ, rib ñiŋ hör i yöx nugwön yadeñ; God Nuö ñiŋa Inöm nuŋwa ñigö rig yajön akwör yajöña.

21 “Wop aku, nöbö höd bla öbilön, pigniŋ nöbö ñiŋ bla, pil pal nigiŋ, me rön, nöbö dib bla höuöu cöña. Nuö bla öbilön, halöu ha ñiŋ bla pil pal nigiŋ, me rön, nöbö dib bla höuöu cöña. Halöu ha bla öbilön, nuö nuöm ñiŋ bla höglöm nölön al gir mijöña.

22Ni adö mijöñ aku, nöbö mö akuyöbö magalig ñiŋ nugwiŋ, ölisö diba wöiöna. Makwam nöbö mö yön ususör rön, ni pisaŋ mijöñ bla, wop maiyöbö aku haŋ, God ñigö pöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Makwam möl i duŋ, ñıgö rı gwogwam rımıjöñ aku, bör möl i diöña. Nı ñıgö mi yadmıdla, Isrel taun piaku nöbö mö piaku ñıgö yad nölıp duölıbör mıdıŋ, nı Nöbö Ha nuŋwa höna.

24-25 “Halöu ha skul pımıdöi bla diba mıdım, yad nölıb nöbö ñıŋ bla ulmıdö mıdölöi. Makwam yad nölıb nöbö rıg mıdöi mag akwör mıjnıŋö, rön, skul pöia. Nöbö mö mabö rı nölöi bla diba mıdım, nöbö mö ñıgö nugwidıx mıdöi akuyöbö mo mıdölöi. Mabö röi aku, nöbö mö diba rıg mıdöi mag akwör mıjnıŋö, rön, mabö röia. Mag akuyöbö, nöbö mö nı bla, nı rıg mıdöi mag akuyöbö mıjnıŋö, rön, röia. Makwam nöbö mö bla nı yad höimöuön, nı Bielsebul me röi mag akuyöbö, ñıgö mabö rı nölıb nöbö nı akuyöbö algör yad höimöuön mönö gwogwo yajöña mı.

God paŋyöbö akwör ipöxnıŋö
(Luk 12:2-7)

26 “Ñıŋ nöbö mö bla nugwön ipöxmıjeñ. Mönö kai wopik pöröb gı mıd aku, mai wöxnö nıgöna. Ap kai tar röi bla, mai wöxnö nugwöña.

27Mönö na ñıgö umadiö yajın aku, ñıŋ du nöbö mö piaku wöxnö yad nöiöña. Mönö na ñıgö rımıj möl piaku yajın aku, ram cölöbö sö wöluön, mönö diba yad nölıŋ nugwöña.

28 “Ñıŋ nöbö mö pıl pal nıgöi nöbö bla nugwön ipöxmıjeñ. Ñıŋ hör uñ wab akwör pıl pal nıgöña; inöm aku alıg pal nıgıb maga mıdöl. Ipöxnöb cöñ aku, Nöbö Dib nöbö mö mıxıñ aipam inöm aipam rın nöi yönmıd möl bö abıb nöbö akwör ipöxöña.

29Yöur ulul bla hör ap. Rıg paskwolö mag paŋyöbö i abön mös pöia. Hör ap aku, jı Nuö ñıŋa ñıgö nugugu mıd aku, i hör pın bırenım.

30Yöj panö ñıgö aku, God magalıg ıŋ wöda.

31Makwam ipöxmıjeñ. Yöur bla mı ap ulmıdö bılım; ñıŋ ap yöbö mıdöia.

Nı Jisas nöbö nuŋ me rön wöxnö yajöña
(Luk 12:8-9)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32“Nöbö mö yönɨm nɨ adö mɨdön, nöbö mö piaku ñɨgö wöxnö yad nöiöñ akuyöbö, nɨ paiŋö Acö na adöx yöd röul adö kau sö mɨd aku nugwo, nɨ adö mɨdöiŋö, rön, wöxnö yajɨna.

33 Makwam nöbö mö kai, nɨ cɨrɨp ri abölön, nöbö mö pɨsaŋ mɨjöñ mibɨl yöraku yajöña, nöbö aku nɨ nugumɨdöiö, rɨmɨjöñ akuyöbö, nɨ paiŋö Acö na adöx yöd röul adö kau sö mɨd aku nugwo, nöbö mö kɨyöbö nɨ nugumɨdöiö, cɨna.

Nuö nuö pöña
(Luk 12:51-53; 14:26-27)

34“Nɨ mögörɨb il kɨ höl aku, ‘Jisas nuŋ mögörɨb il kɨ hö aku, tar mɨd ri abönɨŋö,’ rön, rɨb aku yöxmɨjeñ. Nɨ höl aku mɨ, nöbö mö akuyöbö mönö diba yadön nuö piöña.

35 Akuyöbö aiöna: ha bla öbɨlön, nuö nöbö pɨsaŋ nuö piöña. Halöu bla öbɨlön, nuöm nöbö pɨsaŋ nuö piöña. Ha ñɨŋ bla mönɨŋ nöbö öbɨlön, apɨnɨŋ nöbö pɨsaŋ nuö piöña.

36Akuyöbö almɨjöñ aku, ram ñɨŋa paŋyöbö akwör mɨdöi bla, ñɨŋ keir nuö nuö pɨmɨjöña.

37“Nöbö mö bɨl kai, nuö nuöm mönö halöu ha bla akwör madmag nɨgön, nɨ madmag nɨgeñ aku, nöbö mö na mɨdɨb maga mɨden.

38 Nöbö mö bɨl kai bɨ katlö watlö wab ñɨŋa pɨrag pɨd nɨg ragön nɨ mai heñ aku, nöbö mö na mɨdɨb maga mɨden.

39Nöbö mö bɨl kai, nɨ keir mɨdön mɨd ri abnö, cöñ aku, rɨn hör yönmɨd möl bö diöña. Nöbö mö bɨl kai piöŋö yajöña, nɨ Jisas adö mɨdmön, nɨ pɨl pal nɨgnöb pɨl pal nɨgɨŋ, me cöñ aku, kömö öim öim mɨdɨb maga pöña.

God ñɨgö algör nugwɨdɨx mɨjöna
(Mak 9:41)

40 “Ñɨŋ duŋ, nöbö mö bli ñɨgö yad wahax pöñ aku, nɨ aipam yad wahax pöña. Makwam nɨ yad wahax pöñ aku, Nöbö nɨ yad abmɨn höm aku nugwo aipam yad wahax pöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41Nöbö kai, God mönö yadıb nöbö i nugwön yajöna, ‘Hö nöbö mıdö kı, God mabö ra aku mı nugwo pınö,’ rön, pön aku, mag wä cöna. God mönö yadıb nöbö aku pı ösös rı ri abön aku, mai God nuŋ nugwo algör ör pı ösös rı ri aböna. Nöbö kai, God nöbö mö waiö nuŋwa i nugwön yajöna, ‘Hö nöbö mıdö kı, God nöbö waiö nuŋwa mı nugwo pınö,’ rön, pön aku, mag wä cöna. God nöbö mö waiö nuŋwa pı ösös rı ri abön aku, mai God nuŋ nugwo paŋ mag akwör cöna.

42Makwam nöbö kai, nöbö hör nı i nugwön, Jisas nöbö nuŋ aku, me rön, röbö un rag hö nöiön aku, God nugwaŋ, wä raŋ, paiŋö uplöbenıŋö,” röŋa.

Matiu 11

Jon nöbö nuŋ bli yad abmın, Jisas nuguba dumä

(Luk 7:18-35)

1Jisas nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö piaku ñıgö al aliö rımıdıŋ, me rön, yad nöl ri abön, mögörıb aku röböxön, taun hör il mebla aku duön, nöbö mö akuyöbö ñıgö mönö yad nölöŋa.

2Makwam röbö pal nölıb nöbö Jon naga mıdön, Krais agö magım röŋ mönö aku nugwön, nöbö nuŋ bli yad abmın, Krais mıdöŋ yöra uröpınön,

3nugwo yad nugwön yadmä, “Anıŋ yad nölö, naŋ nöbö ‘Krais’ me rön, öim pöx mıdmıdöl akwör hölanö owa an nöbö hör i keir pöx mıjnıŋö?” rımä.

4Aliö rımın, Jisas ñıgö yadöŋa, “Ñıŋ Jon mıd yöra duön yajöña, ‘An duön mämäg ana keir nugwön, an keir rımıj palön yöxöla,

5 nöbö aku nöbö mö mämäg we wöl bla rımın, mämäga ix nugwöia. Nöbö mö yödpılö gwogwo rı bla rımın, ödöia yön ri aböia. Nöbö mö uj höpebö nıg bla rımın, wä ra. Nöbö mö rımıj möl ıdıxön rı bla rımın, rımıj möla börmın mönö yöxöia. Nöbö mö wöröxöi bla rımın, höbkal öbılöia. Nöbö mö lıblıb mıdö bla algör Krais mönö waiö aku yadmın nugwöiŋö,’ cöña.

6Makwam mönö i yajöña, ‘Nöbö mö nı nugw pön, rıb i rıb i yöx nugweñ bla, mı ödöriö wahax pımıjınö,’ rı gö,” me röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Aliö rimin, Jon nöbö nuŋ bla dumin nugugirön, Jisas nöbö mö hö midim akuyöbö ñigö Jon mönö mag aku yadön yadöŋa, “Ñiŋ höd mögörib rig kap mibil piaku duim wop aku, agapim nuguba duim? Mugumö yöd paŋyöbö i hödal öñöña pi pikwo pik ri i nuguba duim?

8Owa agapim nuguba duim? Nöbö wölij wä wä akwör yömöi nöbö i nuguba duim? Nöbö wölij wä wä pininjö, rön nugwöi bla, nöbö dib ram kitib wä akuyöbö hölimmidöia. Ñiŋ Jon midmid mögörib ör mibil yöra hölimmidölöi.

9Makwam ap agapim nuguba duim? Hör duölim. God mönö yadib nöbö Jon nuguba dumä. Nöbö God mönö yadiba höniŋö, rön, pöx midmidöi nöbö aku maku pal. Makwam Jon nuŋ God mönö yadib nöbö akwör yöi.

10 Jon nugwo ribyöx nugwön, maduar ör God nuŋ Ha nuŋwa nugwo mönö yadöŋ mönö aku, God Mönö mag bö kai kitön yadmä, ‘Mönö yadib nöbö na aku, yad abmön höd duön, nöbö mö piaku yad nöl ri abaŋ, mai naŋ keir dinaŋö,’ rön kai kitmä.

11Ñigö yadmidla, nöbö mö mögörib migrö ki midöi bla i Jon röxg midölöi. Makwam God nöbö mö hör pön du adöx yöd röul adö kau sö nugwidix mijön akuyöbö, ñiŋ Jon röxgiba mideñim; God nuŋ nöbö mö hör ödöriö bla pi ri abön raŋ, nöbö mö wä nuŋwa mijöña.

12 Röbö pal nölib nöbö Jon hön mönö wä yad nölöŋ wop aku ila nigön, nöbö mö piaku, God aniŋ pön du adöx yöd röul adö kau sö nugwidix mijöniŋö, rön, mönö aku mi ususör rip duön duön, weik kwo algör mi ususör rimidöia.

13“God mönö yadib nöbö kai kitim mönö aku aipam, Mosis God lo mönö kai kitöŋ aku aipam, ila makwam, God Mesaia nugwo yad abmin, nuŋ nöbö mö piaku ñigö pön nugwidix mijöna. Mönö aku algör yadip hön hön riba Jon höŋa.

14 Makwam mönö yadiba rimidil ki pöñiŋönö wöhö ni nugwöi. God Jon nugwo yadmin, hön nöbö mö piaku ñigö mönö yad nölöŋ aku, God Mönö kai kitön, rig cöniŋö, rim mag akwör röŋa. Kai kitön yadmä, God mönö yadib nöbö Ilaija röxgib nöbö i höniŋö, rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Ñiŋ nöbö mö rimij möla mijön bla, mönö yadmidil ki rimij pal nugw ri aböña.

16“Nöbö mö wopik wop ki midöi bla ni nugula, ñiŋ halöu ha kiai bli ap simaim röi yöra römidön, halöu ha kiai bli ajmöla aj halön ñigö yadöi mag akuyöbö röxg midöia.

17Ñiŋ yadöia, ‘An namö pirmin, ñiŋ pödpöd rimin höx wödölöi? An wopal imbä akuyöbö yadmin, ñiŋ pödpöd rimin imölöiŋö?’ rimä.

18Mag akuyöbö, God Jon nugwo agal abmin hön, wop bli ap maga nimölön, röbö wain nimölön rim, yadöia, ‘Nöbö ki nuŋ agapim yöj nigim akuyöbö al?’ röia.

19 Makwam Nöbö Ha aku höm yadöia, ‘Nöbö ap diba nimön, röbö wain nimön, nöbö takis pöi bla pisaŋ yönön, nöbö mö ap kib mag gwogwo röi bla pisaŋ yönön rö,’ röia. Makwam nöbö mö God Mönö aku nugw pön, ösös ri ri abön, wä mid ri abön rimijöñ aku, nöbö mö piaku nugwön yajöña, ‘God Mönö aku mönö mag wä midö,’ me cöñiŋö,” röŋa.

Mönö diba nugwöña
(Luk 10:13-15)

20-21 Jisas taun diba höd ri yönön, ap rölibä mag cimala miga akwör rimin, nöbö mö akuyöbö nugumä aku, ji ñiŋ pödpöd rimin ap kib mag gwogwo röliŋö, rön, ap kib mag gwogwo rimidöi mag aku röböxön, Jisas nugw pölim. Akuyöbö almidmin, Jisas ñigö yadyöxön yadöŋa, “Korasin taun nöbö mö bla! Betsaida taun nöbö mö bla! Ap rölibä mag cimal bla rimön nugumä. Makwam ap kib mag gwogwo röi aku röböxön ni nugw pölöi. Akuyöbö alöi aku, ñiŋ mönö diba ödöriö yöxöña. Taun dib Taia Juda nöbö mö yöi piaku, taun dib Saidon Juda nöbö mö yöi piaku, ap rölibä piaku ñigö algör ör rimidlöx aku, ñiŋ ap kib mag gwogwo rimidöi bla röböxön, yogw lidu gib bli yömön, rin haui nig gir midöyixa.

22Makwam, mönö diba yadib wop aku, Taia nöbö mö aipam, Saidon nöbö mö aipam, mönö ulmidö miŋi yöxöña; makwam ñiŋ Korasin nöbö mö aipam, Betsaida nöbö mö aipam, mönö diba yöxöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23 “Kapaneam nöbö mö bla, wop aku ñiŋ adöx yöd röul adö kau sö dueñ; mi aŋadö rin hör yönmid möl bö diöña. Ap röliba mibil ñiŋ yörik rim aku, taun dib Sodom rimidlöx aku, ñiŋ ap kib mag gwogwo rimidöi akuyöbö röböxön, wopik kömö midöyixa.

24 Adakwör ni ñigö mi yadmidla, mönö diba yadib wop aku, Sodom nöbö mö piaku mönö ulmidö miŋi yöxöña; ñiŋ Kapaneam nöbö mö mönö diba yöxöñiŋö,” röŋa.

Ni pöl hön aŋöi nigöña
(Luk 10:21-22)

25-26 Wop aku Jisas nuŋ Nuö yadöŋa, “Acö, ni ib nagö yadmön bil sö duaŋ. Naŋ Nöbö Dib, adöx yöd röul adö kau sö aipam, mögörib il ki aipam nugwidix midlö aku, rib naŋ keir yöx nuguman wä ri mag akuyöbö, nöbö mö rib wä yöx nugwön nugwöliŋö, röi akuyöbö, ñigö mönö ni yadmidil il aku yad nölöiö; makwam nöbö mö halöu ha kiai röxgiba midöi akuyöbö ñigö rib wä nölman, mönö na yadmidil il aku yad wöxnö niglö aku, nagö wä rö rilaŋö,” röŋa.

27 Jisas aliö rön yadöŋa, “Acö ölisö nuŋwa mid aku döŋö, ni nöla. Nöbö mö bli ni nugw ri abön rölöi; Acö nuŋwör ni nugwa. Nör Acö nugwo nugw ri abla. Makwam nöbö mö rib wä nöinö, rön, nugun akuyöbö, ñigö rib wä nölmön, Acö nugwo nugwöñiŋö,” röŋa.

28 Jisas aliö rön yadöŋa, “Ñiŋ nöbö mö ap yogw diba ömörö ipitmin öim rag yönön rib miga yöxön midöi bla, ni pöl höŋ nugwön ap yogw dib ömörö ipitmin öim rag yönmidöi aku, ni keir örö pimön aŋöi nigöña.

29Ni nöbö höimölib wä mida tar midla; ölisö rödöin; makwam, ni pöl höñ aku, mabö na ri nöiöña, höbwab rib madmag ñigö yuö kwo aŋöi nigöna.

30Ñiŋ ni pöl hön mabö na rimijöñ aku, pi ömörö ri nölen; womiöx nöiöna.”

Matiu 12

God höjöpalib wop aku wit maga ödör nimimä
(Mak 2:23-28; Luk 6:1-5)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Juda God höjöpalıb wop aku, Jisas nöbö nuŋ bla pısaŋ wit möriwö mibıla du gırön, nöbö nuŋ bla kiö pılım, wit mag piaku bli pılıl rı pön, uñ pal abön, nım gır dumıdmä.

2 Akuyöbö almıdmın, Perisi nöbö piaku nugwön, Jisas nugwo yadmä, “Lo mönö ana yad gı mıda, nöbö mö God höjöpalıb wop aku mabö rımıdölöi. Makwam nöbö naŋ bla pödpöd rımın God höjöpalıb wop mabö rölıb kı, wit maga uñ pal abmıdöi owa?” rımä.

3-4 Aliö rımıdmın, Jisas ñıgö yadöŋa, “Depid maduar ör nöbö nuŋ bla pısaŋ kiö pılmın, God höjöpalıb ram aku uröpınön, bred God mämäg il rol yöra nıgön, nöbö hör nımmıdölöi, God ap höjöpal ur nölıb nöbö piakwör nımmıdöi bred aku, ñıgö yad nugumın nugwo nölmın, nöbö nuŋ bla pısaŋ nımımä. Makwam kiö pılmın alim haiwo aku, God Mönö bö kai kıtim aku ñıŋ nugwölöi ä?

5 “Ñıŋ Mosıs God Mönö kai kıtöŋ aku nugwölöiŋödö. Nuŋ kai kıtön yadöŋa, ‘Nöbö God ap höjöpal ur nölıb nöbö piaku, God höjöpalıb wop aku, God höjöpalıba ram möl yuadö du mıdön, mabö röia. Makwam God ñıgö mönö diba yadenıŋö,’ röŋa.

6 Makwam nı ñıgö yadmıdla, God höjöpalıb ram aku ap dib yöi; yörık nugumıdöi kı döŋö ap dibım.

7 Makwam mönö i God Mönö kai kıtim aku, nugw ri abölöiŋ ä? Mönö aku kai kıtön yadmä, ‘Nöbö mö nı ap pal höjöpal ur nöiöñ aku, nı wä ren; nöbö mö mıdö bla uliöxöñ aku, nı wä cöniŋö,’ rımä. Mönö aku nugwön rölöi aku mı, nöbö nı bla mag wä rımıdmın nugugırön, ñıŋ nöbö nı pia yadyöxön yadöia.

8‘God höjöpalıb wop! God höjöpalıb wop!’ me röi aku, jı Nöbö Ha nuŋwa akwör God höjöpalıb wop aku nugwidıx mıdö, rön, rıb aku yöx nugwölöi.”

Jisas nöbö imag po röŋ aku rımın, wä röŋa

(Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)

9Jisas mögörıb aku röböxön, mögörıb i duön, Juda mögum rıb ram möla yuadö duöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10 Makwam ram möl yuadö aku nöbö imag po röŋ i mıdöŋa. Nöbö mö hö mıdim bla, Jisas mönö bli yadaŋ nugwo pön du mönö diba yajnıŋö, rön, nugwo inakmönö hörön yadmä, “God höjöpalıb wop kı, nöbö mö kömö nıgıb mönö wöhö?” rımä.

11 Aliö rımıdmın, Jisas ñıgö yadöŋa, “Hön sipsip ñıŋ i God höjöpalıb wop kı ulöm möla pın diön aku, pı aböñıŋönö wöhö? Pa abıb maga ra.

12Makwam hön sipsip aku hör ap. Nöbö mö aku ap dib. God höjöpalıb wop kı kömö nıgaŋ, me rön cınıŋ aku, mönö mıdölö, cınıŋö,” röŋa.

13Jisas aliö rön, nöbö imag po röŋ aku nugwo yadöŋa, “Imaga mılkap abö!” röŋa. Aliö rımın, imaga mılkap aböŋa. Alöŋa nugwön imag po röŋ aku aŋadö wä rımın, imag adöi wä mıdöŋ akuyöbö mıdöŋa.

14 Almın nugwön, Perisi nöbö bla du mögum rön, nugwo alıp alıp duön pıl pal nıgnıŋö, rön, mönö nıg nugumıdmä.

God yad nıgöŋ Nöbö maku

15Almıdmın, Jisas nugwön, mögörıb aku röböxön, möl i duba rön duöŋa. Dumın nugugırön, nöbö mö mıg mıŋa nugwo mai dumä. Almıdmın, nöbö mö ap röŋ bla, nuŋ rımın magalıg kömö nıgmın nugugırön,

16 ñıgö yadöŋa, “Nöbö aku al aliö rö, rön, yadmıjeñıŋö!” röŋa.

17Jisas alöŋ aku, God mönö yadıb nöbö Aisaia cönıŋö, röŋ mag akwör röŋa. Nuŋ kai kıtön yadöŋa,

18 “Nı aŋadö yad nıgıl nöbö kı, mabö na rı nöiöna. Nı nugumön, nı mı wä rı nöbö aku maku. Nı nuŋ madmag nıgla. Inöm na aku nugwo pısaxmın, nöbö mö ñıŋ agö magım rön römıd ri abıb mönö na aku, nöbö mö magalıg yad nöiöna.

19Makwam nuŋ nöbö mö piaku nugwaŋ ölısö wölaŋ, mönö i yaden. Nöbö mö mıdöi bla, nör nugwıŋ, me rön, aj halön yaden.

20Nöbö mö nugwölöi bla ñıgö tar yad nöl ri aböna. Hötıkö wöröxıb maga rım, wel röbö unön nıgım yönmıd mag akuyöbö ñıgö yajöna. Nuŋ aliö alıp diön

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aku, God rıg yad adakwör mı aŋadö wöluaŋ, ap kib mag gwogwo rıb adaku mı aŋadö pın pal diöna.

21Nöbö mö mögörıb adadö bla algör, nugwo rıbyöx gıba pöxmıjöñıŋö," röŋa.

Jisas nuŋ Bielsebul ölısö pön ap röllıbä mag cımala rımıdö, rımä
(Mak 3:20-30; Luk 11:14-23; 12:10)

22Ragwo kap nöbö i, mämäga we wölım, mönö pımıdölöŋ nöbö aku pön, Jisas mıdöŋ yöra pön hömä. Jisas ragwo ha aku yad abmın, mämäga ix nugwön, mönö pön röŋa.

23Nöbö mö mıdim bla, Jisas röŋ aku nugwön, aiö rön yadmä, "Nöbö kı nöso Depid Ha nuŋwa öim pöx mıdmıdöl akuyöbö röxgö," rımä.

24 Makwam Perisi nöbö bla mönö aku nugwön, rıb ñıŋ bla akwör ix nugwön yadmä, "Nöbö aku God ölısö pön yad aböl; nuŋ ragwo ha bla nuö ñıŋa Bielsebul ölısö pön yad abö," rön rıbyöx nugumä.

25-26Makwam rıbyöx nugumä aku, Jisas nuŋ keir nugwön, ñıgö yadöŋa, "Seten öbılön, nöbö mö nuŋwa bli yad abön aku, pödpödiö nöbö diba mıjön? Mögörıb i, ñıŋ keir nuö nuö yadön asıx hörırör nıgöñ aku, pın bıcöña. Mögörıb dib i mönö nöbö mö il paŋyöbö i, ñıŋ keir nuö nuö yadön asıx hörırör nıgöñ aku, wä ren. Ñıŋ mag akuyöbö yadmıdöi aku, jı Seten nuŋ yam nuŋ keir akuyöbö ñıŋ yad aben.

27"Nı yadöia, 'Ragwo ha bla nuö ñıŋa Bielsebul ölısö pön yad ablaŋö,' röi aku, jı ñıŋ nı yadıŋ nugunöm: nöbö ñıŋ keir bla Bielsebul ölısö aku pön ragwo ha akuyöbö yad abmıdöiŋönö owa? Ñıŋ keir yajöña, 'Nöbö mö i mag aliö akuyöbö alıb maga mıdölö,' cöña.

28 "Makwam nı God Inöma ölısö pön, ragwo ha piaku yad abmıdıl aku, pödpöd rımın God nuŋ nöbö mö pön nugwidıx mıdıb wop aku mödö hö mık, me rön, nı pölöiŋönö?

29"Nöbö ölısö ödöriö i mıdaŋ, ap nuŋ bla pıba dueñım. Nuŋ mı aŋadö nag nıg gö nıgön, yoŋ duön ap nuŋ bla pöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30 “Nöbö mö nɨ pɨsaŋ mɨdöi bla, nöbö mö yölɨŋön nɨ pöl höña. Makwam nöbö mö nɨ yöi bla, nöbö mö nɨ höba rɨmɨdöi akuyöbö, rɨbɨx aböña.

31 Makwam, ñɨŋ nugw ri aböña. Nöbö mö bla ap kib mag gwogwo agap bɨlɨm rɨmɨjöñ aku, God nugwön röböxöna. Nöbö mö God mönö röd aböñ aku, algör God nugwön röböxöna. Makwam God Inöma mönö röd aböñ aku, God nugwön röböxen.

32Nöbö Ha nuŋ aku nugwo mönö gwogwo yajöñ aku, God nugwön röböxöna. Jɨ Inöm Leia nugwo mönö gwogwo yajöñ aku, wopik aipam, mai piaku aipam, God nuŋ rɨbyöx nugu gör mɨdön röböxen.

Mönö ñɨŋ keir yadöi akwör höuöiliö ñɨgö mönö diba yajöna
(Luk 6:43-45)

33 “Ñɨŋ nɨ pödpöd rɨmɨn yadöi, ‘Bielsebul ölɨsö pön mabö wä aku rö,’ röi? Bɨ wä bla mag waiö yaxöna; bɨ gwogwo bla mag gwogwo yaxöna. Bɨ maga yaxön aku nugwön, bɨ aku bɨ waiö bɨ aku bɨ gwogwo, me cöña.

34Ñɨŋ kas halöu ha mɨdön aliö yadmɨdöia. Ñɨŋ nöbö mö gwogwo makwam mɨ, pödpödiö mönö wä yajöñ? Nöbö mö mönö yadöi akuyöbö nugunɨŋ aku, höbwab rɨb madmag ñɨgö kwo pödiö mɨd aku nugunɨŋa.

35Nöbö mö wä akuyöbö, höbwab rɨb madmag yuö ñɨŋ kwo ap wä mɨda nugwön ösös rɨ ri aböia; nöbö mö gwogwo akuyöbö, höbwab rɨb madmag ñɨŋ kwo ap gwogwo mɨda nugwön mag gwogwo röia.

36Nugw ri aböña. Mai mönö diba yadɨb wop aku, God nöbö mö ñɨgö magalɨg, mönö amnör yadön, nöbö mö bli rɨ gwogwam rɨmä aku, pödpöd rɨmɨn aliö yadöiŋö, rön, ñɨgö yadyöxöna.

37Makwam, ñɨŋ keir yajöñ mönö akwör God nugwön yadaŋ, kömö diöñɨŋönö ölɨŋ höb pöñɨŋö,” röŋa.

Ap rölɨbä akuyöbö raŋ nugunɨŋö, rɨmä
(Mak 8:11-12; Luk 11:29-32)

38 God lo mönö yad nölɨb nöbö bli nɨgön, Perisi nöbö bli nɨgön, hön Jisas nugwo yadmä, “Mönö yad nölɨb nöbö! Ap rölɨbä akuyöbö i raŋ, an nugunɨŋ aku, God nagö yad abmɨn hölaŋö cɨnɨŋö,” rɨmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39 Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas yadöŋa, “Ñɨŋ nöbö mö ap kib mag gwogwo akwör rön, God mönö yadöŋ aku nugwölöi. Ap röliɨbä akuyöbö i raŋ nuguŋö, röi aku, jɨ ñɨgö ap i rɨmön nugweñ. God mönö yadɨb nöbö Jona nugwo röŋ mag akwör nɨ kwo algör raŋ nugwöña.

40 Maduar ör dölöm dib aku Jona nugwo pɨ alɨg höxnaŋ röbmɨn, höbwab yuö kwo wop mös paŋ mɨdön höuöil höŋa. Mag akuyöbö, nɨ Nöbö Ha nuŋwa, algör wop mös paŋ mögörɨb mibɨl piaku mɨdön höuöil höna.

41 Maduar Jona duön, taun dib Ninepa nöbö mö ñɨgö yadmɨn, ap kib mag gwogwo rim akuyöbö yadkap röböxön, God nugw pɨmä. Jona hör nöbö aku yadmɨn nugumä; ñɨŋ weik mɨd Nöbö Dib kɨ mönö yad aku pölöi. Makwam, mai mönö diba yadɨb wop aku, Ninepa nöbö ñɨŋ öbɨlön ñɨgö mönö diba yadɨŋ, ñɨŋ mönö diba yöxöña.

42 “Kwin dib, mögörɨb Siba yöbö aku, maduar röŋ mag akuyöbö nugwöia. Mögörɨb nuŋwa pad piaku mö aku, jɨ Juda kiŋ dib Solomon rɨb wä yöx nugw ri abɨb nöbö aku mönö nuguba höŋa. Solomon hör nöbö aku, jɨ nuŋ aliö alöŋa; jɨ pödpöd rɨmɨn Nöbö Dib weik mɨd kɨ mönö yad aku nugwölöi? Mai mönö diba yadɨb wop aku, Siba kwin öbɨlön ñɨgö mönö diba yadaŋ, ñɨŋ mönö diba yöxöña.

Ragwo ha bla yöra höuöil höb maga rö, röŋa
(Luk 11:24-26)

43“Kɨjaki yam nuŋwa ragwo ha bla hö nöbö mö yuö wöl mɨdön, mai röpɨn duön, nöbö mö bli yuö wöinö, rön, nugw yön wöhö nugwön,

44höbkal hön nugwaŋ, nöbö höd röböx diön aku mögedö wä mɨda mɨjöna.

45 Nuŋ nugwön, ragwo ha gwogwo nuŋ röxgɨb yöi wöhö, mɨ ragwo ha gwogwo ödöriö, akuyöbö mɨj sö yölɨŋön pön hön, nöbö aku yuö nuŋ kwo wöliöña. Akuyöbö alaŋ, höd mɨd gwogwo röxg mɨdöŋ mag akuyöbö yöi; mai mɨdɨb nuŋwa mɨ ödöriö gwogwo cöna. Ñɨŋ nöbö mö wopik mɨdöia ñɨŋ ap kib mag gwogwo höd rɨ mɨdmɨdöi akuyöbö yöi, mai mɨ ap kib mag gwogwo ödöriö rɨmɨjöñɨŋö,” röŋa.

Yönɨm Jisas pɨgnɨŋ nuöm nöbö mɨdöi?
(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

46Jisas nöbö mö akuyöbö ñıgö mönö yadmın nugugırön, pıgnıŋ nuöm nöbö nuŋ bla rıŋadö bö hön yadmä, “An Jisas nugwo mönö yadıba höliŋö,” rımä.

47Aliö rımıdmın, nöbö i ram möl yuadö wöluön Jisas yadöŋa, “Nam pıgnaŋ nöbö rıgır hö mönö yadıba rıŋö bö mıdöiŋö,” röŋa.

48Aliö rımın, Jisas paiŋö yadöŋa, “Mam na, haul nöbö na yönımım?” röŋa.

49Jisas aliö rön, iŋpılö mılkap abön nöbö nuŋ pia yabuön yadöŋa, “Mam na, haul nöbö na mıdöi mık!

50 Nöbö mö, Acö na adöx yöd röul adö kau sö mıd aku, mönö yad akuyöbö nugwön rıg yad mag akwör röi nöbö mö akuyöbö, haul nöbö na, mölöu na, mam nöbö na mıdöiŋö,” röŋa.

Matiu 13

Jisas, God Mönö aku nugw ri abıŋ, me rön, mönö höd röxön yadöŋa

(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)

1Wop paŋyöbö akwör, Jisas rama röböxön du Ban Yuö Galili pö yöra römıdım,

2-3 nöbö mö mıga hön nugwo wob yuö nıgmä. Akuyöbö almıdmın nugwön nuŋ du röbö alebö rola römıdön, duön röbö mıbıl yörkwo mıdmın nugugırön, nöbö mö röbö halaia yöraku öbıl gı mıdmä. Jisas nöbö mö akuyöbö ñıgö mönö höd röxön mönö mıga akwör yad nölöŋa. Yad nöl gır yadöŋa, “Nöbö i wita wölaŋ, me rön, wit maga aku pön du möriwö rıb bla abmıjöna.

4Wit maga pı abaŋ, bli ödöi rol yöra pınaŋ, yöur bla hön nımöña.

5Bli rıg rol mögö ulul mıjön yöra pınön, rımgör mogw bırön

6jı jöjö yuö bö duen aku, naiö nıgaŋ wöröxöna.

7Bli nag kaigap mıbıl piaku pınön wöiöna, jı nag aku höu wobön pal nımaŋ, wöröxöna.

8Jı bli mögö wä rol yöra pınön, wöl ri abaŋ, maga magöri maga cöna. Bli padokwo padök mös mös höuöiliö hö wölu amñaxıb sö (100) yaxöna; bli padokwo padök mös höuöiliö hö du adokwebö ragpıd kwo (60) yaxöna; bli padokwo paŋyöbö i höuöiliö hö wölu mıj sö (30) yaxöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Ñiŋ nöbö mö rimij möla mijön bla, mönö yadmidil ki rimij pal nugw ri abne," röŋa.

Jisas pödpöd rimin mönö höd röxön yadmid?
(Mak 4:10-12; Luk 8:9-10)

10Jisas aliö rimin, nöbö nuŋ bla hön, nugwo yad nugwön yadmä, "Nöbö mö akuyöbö ñigö pödpöd rimin mönö höd röxön aliö rilaŋö?" rimä.

11Aliö rimin, Jisas yadöŋa, "God nöbö mö nuŋwa pön nugwidix midib mönö umad gi midmid aku, ñigö riba nölaŋ nugwöña, ji nöbö mö piaku nugweñ.

12 Nöbö mö mönö na nugwön nugw pöi akuyöbö, mönö bli kwo nugwön, ila nugw ri aböña; ji nöbö mö mönö na nugwön nugw pölöi akuyöbö, mönö ulmidö nugwöi aku aŋadö yöm cöna.

13Ñigö mönö höd röxön yadil aku, ñiŋ mämäg aipam rimij aipam mid aku, ji rig yada maku, me rön, nugwölöi.

14 "Alöi aku, God mönö yadib nöbö Aisaia höd cöniŋö, rön, rig kai kitöŋ mönö mag akwör röia. Mönö mag aku kai kitön yadöŋa, 'Mönö nugwöñ aku, ji mönö rig yada aliö, me rön, röx nugwön ila nugweñ. Mämäg nugwöñ aku, ji ap i nugweñ.

15Nöbö mö kiyöbö mönö na yadmidil aku ñiŋ ipitmin nugwölöi. God Mönö nugwiŋ, aniŋ raŋ, nöbö mö nuŋwa midibä maga rö, rön, rimij möla pidixön, mämäga ipax gi midöiŋö,' röŋa.

16-17 "Makwam, ñiŋ nugwölöi; ji God ñigö rib wä nölmin nugwöi aku wahax pöña. Ni ñigö mi yadmidla, God mönö yadib nöbö bla aipam, God Mönö yadmid mag akwör nugwön rimidöi nöbö mö bla aipam, nöbö mö miga Mesaia nuguniŋö, rimidmä aku, ji mämäga ñiŋa ni nugwölim, mönö na yöxölim. Makwam weik ñiŋ ni mämäga nugwön, audiöx nugumidöi aku wahax pöña.

Nöbö wit maga aböŋ haiwo uröŋ aku, Jisas nuŋ mönö ila yad nölöŋa
(Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)

18"Makwam mönö höd röxön yadil aku, nöbö wit maga pön du möriwö aböŋ haiwo aku, ila yadmön nugune," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19“Wit maga bli ödöia pinaŋ, yöur bla hön nimöñiŋö, ril aku, nöbö mö akuyöbö, God nöbö mö pön nugwidix midib mönö wä aku nugwöñ aku, ji il aku nugweña nugwön Nöbö Gwogwo nuŋ raŋ aŋadö uplöböñiŋö, rön, yadmidla.

20-21“Makwam maga bli rig rol mögö ulul mijön yöra pinön, rimgör mogw birön, ji jöjö yuö bö du ölisö pilen aku, naiö nigaŋ wöröxöniŋö, ril aku, nöbö mö bla mönö na yöudöŋdöŋ nugwöñ wop aku, wahax pöña, ji wopik ör nöbö mö bli hön, nöbö mö mönö na nugwöñ akuyöbö rib gwogwo yöxön, kwolmal röxg midön, ñigö ri gwogwam cöña nugwön nöbö mö mönö na höd pim piaku, wopik mönö na aku uplöbön, rib ada bli yöx nugwöñiŋö, rön, yadmidla.

22 Mag bli nag kaigap mibil piaku piñöniŋö, ril aku, nöbö mö akuyöbö mönö na aku nugwöñ aku, ji möriwö kul, ram, hön, yu senap, köme ulnöu löpöi ap bla akwör ribyöx nugwön, God mönö wä aku röböxöña nugwön ap nimib bli yaxeniŋö, rön, yadmidla.

23Makwam maga bli mögö wä rol yöra pinön, wöl ri abön, mag miga yaxöniŋö, ril aku, nöbö mö bla mönö na aku nugw pön, mi ödöriö pi cici nigön, bli ri ri abmijöña, bli mi ödöriö ri ri abmijöña, bli ri ri abön mag keiryöbö ödöriö rimijöñiŋö, rön, yadmidlö,” röŋa.

Nöbö mö mag gwogwo röi bla God nöbö mö nuŋ bla pisaŋ paŋör midöia

24Jisas ñigö mönö wab i kwo mönö höd röxön yadöŋa, “God nöbö mö pön nugwidix mijön aku, haiwo urmidil mag kiyöbö cöna. Nöbö dib i wit mag bla wölaŋ, me rön, rag du möriwö rib nuŋ bla aböna.

25Ji pixmag yuö bö hölim diöñ mag aku, kwolmal nöbö i ap iñ gwogwo bli pön hön, mibila abön diöna.

26Makwam, wit iñ wä aku wöiöna, ji ap iñ gwogwo aku aipam wöiöna.

27Alaŋ, mabö ri nölib nöbö bla hön nöbö dib aku nugwo yajöña, ‘Nöbö dib! Ap iñ wä bla akwör pön du möriwö rib aku ablö aku ap iñ gwogwo bla pikai yöbö hön alig wölmid?’ cöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Nuŋ ñiɡö paiŋö yajöna, ‘Nöbö kwolmal ni i pön hö abö,’ cöna. Makwam ñiŋ yajöña, ‘An duön ap iñ gwogwo wölmid piaku röd abniŋönö pöd ciniŋ owa?’ cöña. Nöbö möriwö rib minöbö aku paiŋö yadön yajöna,

29‘Ehöu! Wop ki, ap iñ gwogwo piaku pi mölöd abnö, rimön, duön ap iñ wä bli aliɡ pi mölöd abib maga mida!

30Röböx giŋ mösör wölaŋ. Makwam wölön mag yaxaŋ, röxib wop aku nöbö ap ödörib ni bla yajina, “Ap iñ gwogwo piaku pi rödön, rag du rogwa rogwa ri niɡiŋ, rina uriŋ yön bicuaŋ; ji wit mag bla akwör pi mögum rön, rag du wit mag niɡib yuadö möl na aku niɡne,” cinö,’ cöniŋö,” röŋa.

Bi masted mag aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa
(Mak 4:30-32; Luk 13:18-19)

31-32Jisas ñiɡö mönö i piöŋö höd röxön yadöŋa, “Nöbö i bi masted mag ulmidö aku rag du möriwö rib nuŋ aku abmidaŋ, wöl dib röxön padö pilaŋ, yöur bla hön löx bla höririr rin wiöña. Makwam mag akuyöbö, God nöbö mö pön, mögörib wä nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö nugwidix mijön aku maku,” me röŋa.

Is aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa
(Luk 13:20-21)

33Jisas mönö i piöŋö höd röxön yadöŋa, “Mö bla ap is röi aku, pi wit mag pia wi yöj diba möl bö abön aliɡ pi höuöilmel rim, apa wöl dib röxa. Mag aliö akuyöbö, God nöbö mö pön, mögörib wä adöx yöd röul adö kau sö nugwidix mijön aku maku,” me röŋa.

Jisas pöd rimin nöbö mö piaku mönö aliö höd röxön yadmid?
(Mak 4:33-34)

34Jisas nöbö mö akuyöbö ñiɡö mönö bli yad nöinöb rön wöxnö yadmidöl; mönö höd akwör röxön ñiŋ yad nölmida.

35 Alöŋ aku, God mönö yadib nöbö i höd cöniŋö, rön, riɡ kai kitöŋ mag akwör röŋa. Nuŋ mönö aku kai kitön yadöŋa, “Mögörib maduar ör ri niɡöŋ wop aku ila niɡön, midip duön weik midöl wop ki, mönö nugwölim aku, mönö höd röxib mönö akwör ñiɡö yad nöinö,” röŋa.

Jisas wit mag mönö höd röxön yadöŋ aku, mönö ila yadöŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Jisas aliö rön, nöbö mö akuyöbö ñıgö röböxön, ram möl yuadö dumın nugugırön, nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö hön nugwo yadmä, “Ap iñ gwogwo möriwö yuö wölö, rön, mönö höd röxön yadlö aku, anıŋ yadaŋ nuguŋö,” rımä.

37Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Nöbö ap iñ wä abö rıl aku, nı Nöbö Ha nuŋwa.

38-39Möriwö, me rıl aku, mögörıb mıgrö kı magalıg. Ap iñ wä, me rıl aku, God pön nugwidıx mıjön nöbö mö akuyöbö. Nöbö ap iñ gwogwo pön hö abmın wölö, rıl aku, nı nugumın ölısö wöl nöbö kıjaki aku nuŋwör yadla. Ap iñ gwogwo wölö, rıl aku, kıjaki nöbö mö nuŋ akuyöbö ñıŋ yadla. Makwam wit mag göj ub wop, me rıl aku, mögörıb mıgrö kı hölögıpıb wop aku yadla. Nöbö ödör rag höb, me rıl aku, ejol akuyöbö yadla.

40 Ap amnör wöl bla rödön, rag du rın yön mıd möl bö aböñıŋö, rıl aku, mögörıb mıgrö kı hölögıpön wop aku maku, me rıla.

41 Nöbö Ha nuŋwa ejol nuŋ akuyöbö ñıgö yad abaŋ, hön, nöbö mö ap kib mag gwogwo röi bla aipam, nöbö mö nöbö mö bli ñıgö yadmıdım, ñıŋ ap kib mag gwogwo röi bla aipam, ejol ñıŋ hön ñıgö pön,

42 rın hör yönmıd möl bö abıŋ, ölıŋ pılaŋ nugugırön, ajmaga öbıx gıg yuön imöñıŋö, rön, yadla.

43 Wop aku, Acö ñıŋa nöbö mö pön adöx yöd röul adö kau sö nugwidıx mıjön akuyöbö, ñıŋ naiö mila röxg ab gı mıjöña. Ñıŋ nöbö mö rımıj möla mıjön bla, mönö yadmıdıl kı rımıj pal nugw ri aböña.

Rıg mag bıyöja umadim aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa

44“Makwam God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb aku, haiwo aliö kıyöbö mıda. Nöbö i duön nugwöna, rıg mag bıyöja maduar ör umadim i möriwö yuö mıjöna. Nuŋ nugwön, ap bli nıgön nugumab ri abön, rama diöna. Duön, ñıñı diba nıgön, ap nuŋ bla magalıg sım rön, rıg pön, rag duön, möriwö aku wobön, du rıg mag bıyöj aku pöna.

Köme wödö mag mıj ulmıdö ‘pöl’ wä wä aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

45-46“Makwam God nöbö mö pön nugwidix midib aku, haiwo aliö kiyöbö mida. Nöbö sim rib akuyöbö köme wödö mag mij ulmidö ‘pöl’ aku hölu nugw yönön, köme wödö mag wä midöi nugwön, rama duön, ap ñiŋ bla magalig sim rön, rig pön, rag du köme wödö mag wä aku woböna.

Uben aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa

47“God nöbö mö pön nugwidix midib aku, haiwo aliö kiyöbö mida. Nöbö mö bli ubena rag duön, röbö yuö abiŋ, dölöm mig miŋa hön möla wölöia.

48Akuyöbö aliŋ, ubena pön pixip rib ki kwo duön, dölöm wä bla hölu pi dölöm nigib wi yöj möla nigön, dölöm gwogwo bla pi aböia.

49Mögörib migrö ki hölögipön wop aku mag akuyöbö aliö aiöna. God ejol nuŋ bla hön, nöbö mö God Mönö rig yad akwör cöñ bla pi hör nigön, nöbö mö God Mönö rig yad akwör rölöi bla pi hör nigön,

50 pön du rin nöi yönmid möl bö aböña. Abiŋ öliŋ pilaŋ, ajmag ñiŋa öbix gig yuön, im gir mijöñiŋö,” röŋa.

51Jisas aliö rön yadöŋa, “Ni mönö yadil bla nugwöiŋönö ö?” röŋa. Aliö rimin, nöbö nuŋ bla yadmä, “Yöwö, nugwöliŋö,” rimä.

52Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ñiŋ höd God lo mönö akwör yad midmidöi aku, ji wopik ñiŋ God nöbö mö pön nugwidix midib mönö wä yadil aku nugwöiŋönö. Aliö nugwön ñiŋ wopik nöbö mö piaku yad nöiöñ aku, ñiŋ God Mönö wä hödyöbö aku aipam, God Mönö wä yoŋyöbö aku aipam yad nöiöñiŋö,” röŋa.

Nasaret nöbö mö Jisas nugw pölim
(Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)

53-54 Makwam Jisas nuŋ mönö höd röxön mönö yadöŋ aku yad pörön, taun nuŋwa Nasaret duön, Juda mögum rib ram möl yuadö duön, nöbö mö akuyöbö ñigö yad nölim, ñiŋ nugwön aiö waiö rimä. Ñiŋ piöŋö yadmä, “Nöbö ki nuŋ pödpödiö rib ölisö yöx nugwön ap röliba akuyöbö aliö rimidö?” rimä. Mai piöŋö yadmä,

55-56 “Nöbö ki nuö nuöm, pignin nölöunin nöbö nuŋ bla, an pisaŋ midöi aku, ji nuŋ pödpödiö nöbö dib röxg midön, mönö hör yadön, ap röliba aliö mag

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

cimal akuyöbö rimid? Nuö nuŋwa nöbö kapeda; nuöm Maria; pignin nöbö nuŋ bla Jems aku, Josep aku, Saimon aku, Judas aku. Makwaim nuŋ pödpödiö hön aliö almidö?" rimä.

57 Aliö rön, ñiŋ Jisas nugwo rib gwogwo yöxön, nuŋ yadöŋ mönö aku yöxölim. Makwam Jisas ñigö yadöŋa, "God mönö yadib nöbö bla mögörib pad piaku duön yadmin, mi yadöiŋö, rön, nugwöña; ji mögörib ñiŋ keira yadmin, inakmönö hörmidöiŋö, rön, mönö ñiŋa yöxeñiŋö," röŋa.

58Mönö yadöŋ aku nugwölim makwam, mögörib aku ap röliba akuyöbö miga rölöŋ.

Matiu 14

Herod yadmin, Röbö Pal Nölib Nöbö Jon göliöda römaxdörmä

(Mak 6:14-29; Luk 3:19-20; 9:7-9)

1Makwam gapman nöbö dib Herod mögörib Galili nugwidix midmid aku, Jisas nuŋ agö magim röŋ mönö aku nugwön,

2du mabö ri nölib nöbö nuŋ bli ñigö yadöŋa, "Nöbö Jisas ap röliba akuyöbö rimid aku, nuŋ nöbö hör yöi; nuŋ röbö pal nölib nöbö Jon akwör. Nugwo pil pal nigim aku, ji höbkal öbilön hö mid aku, mag cimal röliba aliö piaku rimidö," röŋa.

3-5 Makwam Herod nuŋ Jon nugwo nag nigön, pil pal nigöŋ mönö il aku aliö mida. Herod nuŋ pignin Pilip mönin Herodias pön dumin, Jon Herod nugwo yadöŋa, "Naŋ akuyöbö ailö aku, mag wä i röiö. Nöbö i pignin nuŋwa kömö midaŋ nobilnin nuŋwa peninö," röŋa. Jon aliö rimin, Herodias nuŋ Herod mönö aku yadöŋa nugwön Herod Jon nugwo pön du nag nigön, pil pal nigino, rön ribyöx nugwöŋ aku, ji nöbö mö bla, Jon nugwo God mönö yadib nöbö an, me rimä aku nugwön ipöxön nig duöŋa.

6Makwam mai Herod nuöma nugwo yöx pön höŋ wop akwör, nöbö mö mig miŋa hö mögum rön, ap mag ur nimiba rimä. Wop aku, Herodias halöu nuŋ aku hön mibil yöra höx wödmin, Herod nugumin, mi wä röŋa.

7Almin, nuŋ halöu aku nugwo mönö yadön yadöŋa, "Ni mönö mi yadön döŋö nagö yadmidla, nagö ap i yad nugumijino aku, amnör pi nöinö," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Aliö rɨmɨn, halöu aku, nuöma rɨg yadöŋ akuyöbö nugwön yadöŋa, “Röbö pal nölɨb nöbö Jon yöcmac maga aku, kwosö möl bö nɨgön, rag hö nölö,” röŋa.

9-10Aliö rɨmɨn, Herod nugumɨn lɨb pɨlöŋa, jɨ nöbö mö bla nugugu mɨdɨm nugugɨrön, halöu aku nugwo wöxnö mönö mi yad nɨgön yadöŋa, “Naŋ ap i yad nugumɨjɨnö aku, amnör pɨ nöinö,” röŋ aku nugwön, nöbö bli yad abmɨn, du Jon naga mɨdöŋ yöra duön, göliöd nuŋwa römaxdörön,

11yöcmac maga pɨ kwosö möl bö nɨgön, rag hö halöua nölmä. Nölmɨn, nuŋ piöŋö rag duön nuöm nuŋwa nölöŋa.

12Makwam Jon nöbö nuŋ bla hön, nöbäpö högia rag du hogw pɨlön, du Jisas nugwo yad nölmä.

Jisas nöbö akuyöbö paip tausan ap mag rɨm nɨmɨmä

(Mak 6:30-44; Luk 9:10-17; Jon 6:1-14)

13Jisas mönö aku nugwön, du mögörɨb hör möl i mɨjɨnö, rön, röbö alebö pön, mögörɨb aku röböxön duöŋa. Dumɨn nöbö mö piaku, Jisas dumɨd yöra mai duŋö, rön, mögörɨb ñɨŋ bla röböxön, il ila duön, Jisas duba rɨmɨdöŋ piaku dumä.

14Jisas nuŋ piöŋö mögörɨb möl aku höröpɨnön, röbö alebö röböxön, rɨb yöra hön nugumɨn, nöbö mö mɨg mɨŋa mɨdmä. Ñɨgö nugumɨn, lɨb pɨlɨm, nöbö mö ap röŋ akuyöbö rɨmɨn, kömö nɨgöŋa.

15Makwam pɨgöŋ mag aku, nöbö nuŋ bla Jisas mɨdöŋ yöra hön, nugwo yadmä, “Womiöx pɨxmag gurɨba rɨmɨda. Ap mag nɨmɨb wopa maduö padɨxa. Ki mögörɨb kɨ. Nöbö mö mɨg kɨyöbö yadaŋ, ram mɨbɨl pi bɨlɨk duön, ap maga ñɨŋ bli wob nɨmɨŋ,” me rɨmä.

16Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas ñɨgö yadöŋa, “Ehöu, ñɨŋ dueñ. Ñɨgö keir ñɨŋ ap mag cɨne,” röŋa.

17Aliö rɨmɨn, yadmä, “An ap mag mɨga mɨdöl. Hör bred mag akuyöbö mömɨd sö dölöm mös mɨdö,” rɨmä.

18Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, “Ap piaku pɨrag hö nɨ nöi,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19 Aliö rimin, nöbö mö akuyöbö ñigö yadmin, ap panö rol bla römidmin nugugirön, bred pida aku pön, dölöm hogwa aku pön, laxiö pisö nugwön, God nugwo ri abö rön, bred aku pi gilixön, nöbö nuŋ bla nölim nugugirön, ñiŋ pi girön, nöbö mö akuyöbö nuöm nig nölmä. Dölöm aku algör rimä.

20Al gör nuöm nig nölmin, nimmidim, nimmidim, wöta birim, nim pörib maga midölöŋ. Rib rib röböxim blaku, Jisas nöbö nuŋ bla yogw akuyöbö möl sö piöxmin, aŋadö aja wölöŋa.

21Nöbö mö ap nimim piaku, mö bla wöhö, halöu ha ulul bla wöhö, nöbö akwör paip tausan aliö duöŋa.

Jisas röbö panö rola röbip duöŋa
(Mak 6:45-52; Jon 6:15-21)

22Jisas, nöbö nuŋ bla ñiŋ röbö ir kwo duŋ, me rön, yadim ñiŋ röbö alebö pön dumidmin nugwön nuŋ nöbö mö akuyöbö ñigö yad abön,

23 nuŋ keir God höjöpaliba önöŋ pid i duöŋa. Midim, mögöriba höxi gurmidöŋ aku nuŋ paŋyöbö midö akwör nuŋ öñör pid sö midöŋa.

24Makwam nöbö nuŋ bla röbö alebö pön röbö yuö mibil kwo dum nugugirön, hödal diba hön, röbö alebö aku miñ pi höuöilbä maga röŋa.

25Mag aku rama yöudöŋdöŋ ör löuba rimidöŋ makwam, Jisas röbö panö rola röbip hön, nöbö nuŋ bla midim yöra hömidöŋa.

26 Ñiŋ nugwön, “Aku nöbäpö höjöl i hömidö!” rön, ölölö rimin ipöxön, aiö diba rön gilö rimä.

27Jisas piöŋö ñigö yadöŋa, “Ipöxmijeñ! Nör hömidlö!” röŋa.

28Aliö rimin, Pita yadöŋa, “Nöbö Dib! Nagör hömijinö aku, ni aipam yadaŋ, röbö panö rol aku röbip inöm,” röŋa.

29-30Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Makwam, hane!” röŋa. Aliö rimin, Pita röbö alebö aku röböxön, röbö panö rola röbip Jisas midöŋ yöra dumid dumid mibil yöra wön nugumin, hödal öñöña hömin, röbö göuja sö sö rim hömidöŋa. Almidöŋ aku nuŋ ipöxön, röbö yuadö pin du girön, wö diba rön yadöŋa, “Nöbö Dib! Nagö ni yadkap pö!” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31 Aliö rɨmɨn, Jisas rɨmgör nugwo pɨ cɨcɨ nɨgön yadöŋa, “Nugw pɨb mag nagö aku mɨ met wa. Pödpöd rɨmɨn rɨb mös yöxlö?” röŋa.

32Aliö rön, Jisas Pita pɨsaŋ röbö alebö möla dum nugugɨrön, hödal diba hömɨdöŋ aku ödör pöŋa.

33Almɨn nugwön, nöbö nuŋ röbö alebö möl bö römɨd gɨ mɨdɨm bla, Jisas ib nuŋwa yadmɨn bɨl sö dumɨn nugugɨrön yadmä, “Mɨ! Naŋ God Ha nuŋ ödöriö!” me rɨmä.

Genesaret nöbö mö ap röŋ bla Jisas rɨmɨn, kömö nɨgöŋa
(Mak 6:53-56)

34Makwam ñɨŋ röbö bana möxön, mögörɨb Genesaret pö ir kwo wölumä.

35Uröpɨnɨm, nöbö mö mɨdmɨdöi akuyöbö Jisas nugwo nugwön, Jisas nuŋwör hö rön, nöbö mö mögörɨb il piakuyöbö magalɨg wö rɨmɨn, nöbö mö ap röŋ bla magalɨg pön hömä.

36 Pön höm, Jisas nugwo yad gögö rön yadmä, “Anɨŋ yöwö ran, nöbö mö ap rɨ kɨyöbö, wölɨj nagö pɨ nugwɨŋ, kömö nɨgaŋ,” me rɨmä. Aliö rɨmɨn, nuŋ yöwö rɨmɨn, nöbö mö wölɨj nuŋwa pɨ nugwim bla ñɨgö magalɨg kömö nɨgmɨn wä röŋa.

Matiu 15

Nöhönɨŋ apɨnɨŋ nöbö rɨmɨdöi mag akuyöbö, Perisi ada algör rɨmɨdöia
(Mak 7:1-13)

1Makwam wop aku, Perisi nöbö bli, lo mönö yad nölɨb nöbö bli, Jerusalem yöbö hön Jisas nugwo yadmä,

2“Nöbö naŋ kɨyöbö, pödpöd rɨmɨn nöso auso hacörö wacörö nöbö mönö öim aku röböxön, imag ñɨŋa röbö äbäd abön rölöi, hör ör ap pɨ nɨmöi?” rɨmä.

3Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas paiŋö yadöŋa, “Ñɨŋ pödpöd rɨmɨn God Mönö nuŋ aku röböxön, nöso auso hacörö wacörö nöbö rɨg rim mag akwör rɨmɨdöi?

4 God nuŋ yadöŋa, ‘Nuö nuöm ñɨgö pɨ ösös rɨ ri abne,’ röŋa. God mönö i yadön yadöŋa, ‘Nöbö i nuö nuöm hogwa mönö gwogwo bli yajön aku, ñɨŋ nöbö aku nugwo pɨl pal nɨgɨŋ,’ me röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5-7Makwam ñiŋ mönö aku ödöriar yad nölölöi. Nöbö i, acö mam yöŋö röböxnö, cön aku, ñigö yajöna, ‘Acö mam yöŋö, ni ap wä bli ñiŋ nöbö hogwa nöilöxa, ji rig ñiŋ nöbö hogwa nölib rig aku, wopik ni God nugwo nöinö, rila, nugwön rig ñiŋ nöbö hogwa nölib i midölö,’ cöna. Almin, ñiŋ nugwön yadöia, ‘Ñiŋ akuyöbö alöi aku, mönö midölö,’ röia. Aliö röi aku, ‘God Mönö yadmidöliŋö,’ röi aku, ji ñiŋ inakmönö höröia; ñiŋ keir rig yadöi mag akwör rölöi. Ñiŋ mönö aliö akuyöbö nöbö mö piaku ñigö yad nölöi aku, God mönö yadib nöbö Aisaia nuŋ nöbö ñigö röxgib aku algör ribyöx nugwön, mönö mi ödöriö i kai kitöŋa. Mönö aku kai kitön yadöŋa,

8-9 ‘Nöbö mö kiyöbö inakmönö hörön yadöia, “God Nöbö Dib an,” me röi aku, ji hör mönö akwör yadöia; ni madmag nigölöi. Ni höjöpalön, hör mönö akwör yadöia. God Mönö nöbö mö akuyöbö ñigö yad nölmidöliŋö, röi aku, ji nöbö mögörib il kiyöbö ñiŋ keir yadmidöi mönö akwör pön yad nöl yönmidöiŋö!’ rö,” röŋa.

Nöbö mö mag gwogwo röi bla
(Mak 7:14-23)

10Jisas aliö rön, nöbö mö midim bla wö rim hömidmin yadöŋa, “Mönö yadmidil ki nugw ri aböña!

11 Nöbö mö piaku ap mag bla amnör nimiŋ, höbwab ñigö bö pi duön pix pilöl; höbwab ñigö bö rib gwogwo yöxön mönö gwogwo yadöi akwör pix pilim alig midöiŋö,” röŋa.

12Makwam Jisas nöbö nuŋ bla hön Jisas nugwo yadmä, “Perisi nöbö bla mönö yadlö aku nugum, nagö ölisö wöl aku, nagö nugulaŋö?” rimä.

13Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Aku mönö midöl. Acö na adöx yöd röul adö kau sö mid aku, ap iñ nuŋwa yuöl bla magalig il alig röd aböna.

14 Nöbö piaku ñiŋ mämäg we. Nöbö mämäg we i, nöbö mämäg we i yöliŋ pön diön aku, mösör ulöm möla pin bicöñiŋö,” röŋa.

15Jisas aliö rimidmin, Pita yadöŋa, “Mönö aku mönö höd röx yadlö il aku aniŋ yad nölaŋ nuguŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16-17Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ñiŋ nugwölöi aku, ñiŋ kwo algör nugwölöiŋ ä? Nugwi! Ap agap bilim nimöi bla, God nugumin, mönö midöl. Aku hör nimön, höb alig yax aböia.

18Höbwab yuö ñiŋ bö rib gwogwo yöxöi akwör rimin, pixa alig midöia.

19Rib ñiŋa keir yöxön, rib gwogwo yöxöi rib mag aku, nöbö mö pil pal nigön, mö kib nöbö kib rön, ap bla kib pön, mönö diba yajöñ wop aku inakmönö hörön, nöbö mö bli ñiŋ yad höimöuön, röia.

20Alöi aku makwam, God nugumin pixa alig midöia; makwam ap nimiba, imaga röbö äbäd ri abölön, amin ap pi nimöi aku, God nugum pix pilölö,” röŋa.

Kenan mö i Jisas mönö yadöŋ akuyöbö nugw pöŋa
(Mak 7:24-30)

21Jisas mögörib Genesaret aku röböxön, mögörib dib taun diba mös Taia Saidon mibil piaku duöŋa.

22Duön mögörib Kenan piaku midmin, mögörib piaku mö i hö Jisas nugwo yadöŋa, “Nöbö Dib, Depid Ha nuŋwa, ni ögwö yöxö! Halöu na aku ragwo ha wöl gi midim, mid ri abölö,” röŋa.

23Aliö rimin, Jisas paiŋö yadölöŋ. Ji nöbö nuŋ bla hön, Jisas nugwo ususör rön yadmä, “Mö ki aniŋ mai hö girön, mönö ua nigmida. Nugwo yad abiŋ duaŋ!” me rimä.

24 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “God ni yad abmin höm aku, Juda nöbö mö God nugwo röböxöi bla, ñigör pinö, rön, hömö,” röŋa.

25Aliö rimin, Juda mö yöi aku hön, Jisas midöŋ il yöra höxmax yuön yadöŋa, “Nöbö Dib, ni ri nölö!” röŋa.

26Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ap maga halöu ha an nölib aku, pödpöd raŋ pi wöñö bla abniŋö?” röŋa.

27Jisas aliö rimin, mö aku paiŋö yadöŋa, “Nöbö Dib, mi yadlö aku, ji nöbö dib bla ap nimiŋ, rib rib bla äbäñ mo pinaŋ, wöñö bla aipam nimöñiŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Mö mig, ni nugw pi gö niglö makwam, yad nugulö ap aku cinö,” röŋa. Aliö rimin nugugirön, ragwo ha wop mid akwör halöua röböxön röu dumin, nugwo kömö nigmin wä röŋa.

Jisas nöbö mö miga rimin, kömö nigöŋa

29Jisas höuöil Ban Yuö Galili rib pö ir kwo wöluön, höña pisö rip wölu pid sö römidöŋa.

30Römid gi midim nugugirön, nöbö mö mig miŋa, nöbö mö yödpilö gwogwo röŋ bla, mämäg we wölöŋ bla, iŋ wajmag kakabail um nigöŋ bla, albeña höuöilmin mönö pimidölim bla, ap agap apim röŋ bla magalig pön hön, Jisas midöŋ yödpilö il yöra nigim nugugirön, ñigö rimin kömö nigöŋa.

31 Akuyöbö almin, nöbö mö piaku nugwön, aiö rön yadmä, “An Isrel nöbö mö God an aku mi God wä midöm. Nöbö mö albeñ höbkalöŋ bla rimin, mönö pöia; nöbö mö iŋ wajmag kakabail um nigöŋ bla rimin, wä ra; nöbö mö yödpilö gwogwo röŋ bla rimin, yön ri abmidöia; nöbö mö mämäg we wölöŋ bla rimin, mämäg ix nugumidöiŋö,” rön, ib nuŋwa yadmin bil sö duöŋa.

Jisas nöbö akuyöbö po tausan ap mag rim nimimä
(Mak 8:1-10)

32 Jisas nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö ñigö wö ri yadim, hömidmin, yadöŋa, “Nöbö mö pik ni ñigö ögwö yöxmidla. Wop mös paŋ ni pisaŋ midöia, ji ñiŋ ap mag midöl. Ñigö hör yad abmön, duön ödöi um yöra mämäg mömöinö palaŋ, göur du pin birib maga midö,” röŋa.

33Jisas aliö rimin, nöbö nuŋ bla yadmä, “Mögörib nöbö mö miga midölöi mibil kiyöbö, ap maga pikai yöbö hölu nugwön pön hön, nöbö mö mig kiyöbö nöliŋ nimöñiŋö?” rimä.

34Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Bred mag ñiŋa pödpödiö mid?” röŋa. Aliö rimin, yadmä, “Bred akuyöbö mij sö dölöm ulul bli alig midö,” rimä.

35Aliö rimin, Jisas nöbö mö akuyöbö ñigö yadmin, migrö aku römidmä.

36Ñiŋ almidim nugugirön, nuŋ bred mag akuyöbö mij sö pön, dölöm ulul bla aipam pön, God nugwo ri ablaŋö, rön, pi gilixön, nöbö nuŋ bla nölmin, ñiŋ piöŋö pön nuöm nigön nöbö mö nölmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

37Akuyöbö alön nuöm nıg nölım, nımmıdım, nımmıdım, wöta bırım, nım pörıb maga mıdölöŋ. Rıb rıb röböxim blaku, Jisas nöbö nuŋ bla yogw akuyöbö mıj sö pı piöxmın, aŋadö aja wölöŋa.

38Nöbö mö ap nımim piaku, mö piaku yöi, halöu ha ulul bla yöi, nöbö akwör po tausan duöŋa.

39Makwam aliö ap nımön, Jisas nöbö mö piaku ñıgö yad abön, nuŋ röbö alebö pön, mögörıb Magadan ir kwo duön, mögörıb mibıl piaku duöŋa.

Matiu 16

Jisas nugwo yadmä, "Ap rölıbä i raŋ nuguŋö," rımä

(Mak 8:11-13; Luk 12:54-56)

1 Perisi nöbö bli, Sadiusi nöbö bli, Jisas agamö rımıdaŋ nugwön nugwo yad höimöunıŋö, rön, hön nugwo yadmä, "Nagö nı Mesaia mıdlö, rılö aku, ap rölıbä i raŋ an nugwön, God adöx yöd röul adö kau sebö ölısö nuŋwa nölmın rımıdlaŋö, rön nugunıŋö," rımä.

2Yad nugumın, Jisas yadöŋa, "Naiö rödıp duön, adöx yöd sö höbä höbä höraŋ nugugırön yajöña, 'Ruö röx ri abönıŋö,' cöña.

3Pıxmag alıg naiö wölıba raŋ rön höbä höbä hörön mıjöi wobön raŋ nugugırön yajöña, 'Ruö pılıba rımıdö,' cöña. Akuyöbö alön nugw ri abön röi aku, jı nı wopik ap agap apım rımıdıl kı, ñıŋ nugwöi aku, jı ila nugwölöi.

4 Ñıŋ nöbö mö weik mıdöi bla, mıd ri abölöi, God nugwo rıbyöx nugwölöi. Ap rölıbä akuyöbö i raŋ nuguŋö, rımıdöi aku, nı ap i rımön nugweñ. Nöbö Jona rıg röŋ mag akwör raŋ nugwöñıŋö," röŋa. Jisas aliö rön, ñıgö röböxön möl i duöŋa.

Is aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa

(Mak 8:14-21)

5Jisas nöbö nuŋ bla pısaŋ röbö alebö pön, röbö bana ir kwo wöluön nugumın, bred bla uplöb hön rag hölim.

6 Aliö nugwön Jisas nöbö nuŋ bla ñıgö yadöŋa, "Perisi nöbö, Sadiusi nöbö, is ñıŋ aku nugw ri abne," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Jisas aliö rɨmɨn nugwön, nöbö nuŋ bla ñɨŋ keir yad nugwob nugwob rön yadmä, “An bred ragölöl makwam, aliö yadmɨdö,” rɨmä.

8-9 Makwam Jisas ñɨŋ yadmɨdim aku nuŋ keir nugwön yadöŋa, “Ñɨŋ pödpöd rɨmɨn bred ragölölɨŋö, rön, nuö nuö yadmɨdöi? Ñɨgö nɨ nugw pɨ cɨcɨ nɨgölöi. Nöbö akuyöbö paip tausan mɨdim wop aku, bred mag akuyöbö mömɨd sö pön, pɨ gɨlɨx nölmön, nɨmön rɨb rɨb rɨböx rɨböxɨp rim akuyöbö yogw pödiö piöxim aja wölöŋ?

10 “Makwam mai piöŋö, nöbö akuyöbö po tausan mɨdim wop aku, bred mag akuyöbö mɨj sö pön, pɨ gɨlɨx nölmön, nɨmön rɨb rɨb rɨböx rɨböxɨp rim akuyöbö yogw pödiö piöxim aja wölöŋ?

11Wop aku ñɨŋ keir mɨdön bred yogw piöxim aku, jɨ weik mönö höd röx yadɨl aku nugwön, ‘Bred ap rön yadmɨdö,’ röia. Bred ap me rön yadmɨdöi. Perisi nöbö bla aipam, Sadiusi nöbö bla aipam, is ñɨŋa ñɨgö pɨb maga rö, rön yadmɨdlö,” röŋa.

12Jisas aliö rɨmɨn, ñɨŋ nugumä ap is bred alɨg nɨgöi aku yadölöŋ; Perisi nöbö bla aipam, Sadiusi nöbö bla aipam, mönö yad nölöi aku yöxölɨŋ, me rön, mönö höd röxön yadöŋa.

Pita Jisas yadöŋa, “Nagö Mesaia aku, God Nöbö Kömö Ha nuŋwa ödöriö aku,” me röŋa

(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)

13Mai Jisas taun dib Sisaria Pilipai mibɨl yöra uröpɨnön, nöbö nuŋ bla ñɨgö yad nugwön yadöŋa, “Nöbö mö akuyöbö Nöbö Ha nuŋwa agö nöböm me röi?” röŋa.

14 Jisas aliö rɨmɨn, nöbö nuŋ bla yadmä, “Bli röbö pal nölɨb nöbö Jon me röia; bli Ilaija me röia; bli Jeremaia me röia; bli God mönö yadɨb nöbö i me röiŋö,” rɨmä.

15Aliö rɨmɨn, Jisas ñɨgö yadöŋa, “Makwam ñɨŋ keir nɨ yönɨm me rön nugwöiŋö?” röŋa.

16 Jisas aliö rɨmɨn, nöbö nuŋwa Saimon Pita yadöŋa, “Nagö Mesaia aku, God Nöbö Kömö Ha nuŋwa ödöriö aku,” me röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Jona ha nuŋwa Saimon. Mönö yadlö aku, wä yadlö. Naŋ rib ödöriö yöx nugulö aku, hör piaku höl; Acö na adöx yöd röul adö kau sö mid akwör nagö ribyöx nölmin, nagö ödöriö akwör nugulö.

18 “Ni nagö yadmidla nagö Pita. Rib wä yöxlö aku, ni nöbö mö ni piaku piaku yölin pön hön, cöc na rig rola nigna. Wöröxib mag aku cöc na raŋ, pin birib maga nigöl.

19 “God mögörib adöx yöd röul adö kau sö kai waba naŋ nöina. Nagö mögörib il ki midön, mag ada kai nugwön ödöriö midölö, rön, wöhö rimijinö aku, God adöx yöd röul adö kau sö algör wöhö cöna. Makwam mag ada kai nugwön ödöriö akwör midö, rön, yöwö rimijinö aku, God adöx yöd röul adö kau sö algör yöwö cöniŋö,” röŋa.

20Jisas aliö rön nöbö nuŋ bla ñigö yadöŋa, “Nöbö mö akuyöbö ñigö, ni Mesaia, me rön, yadmijeñiŋe,” röŋa.

Jisas, “Öliŋ höb pön wöröxön öbinö,” röŋa

(Mak 8:31–9:1; Luk 9:22-27)

21Wop mibil yöraku, Jisas nöbö nuŋ bla ñigö, nöbö piaku ni al aliö aiöñiŋö, rön, wöxnö yadön yadöŋa, “Ni mai Jerusalem dumön, mönö pi nuöm nigib nöbö bla nigön, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla nigön, God lo mönö yad nölib nöbö bla nigön, ni öliŋ höb pi nölön pil pal nigöña. Makwam wop mös midön, wop paŋ aku höbkal öbinö,” röŋa.

22Jisas aliö rimin, Pita, Jisas nugwo pön du rib yörakwo duön, mi ususör rön yadön yadöŋa, “Nöbö Dib! Nagö akuyöbö alölaŋ! Mönö aku yad ri aböiö. God nagö nugwidix midaŋ, akuyöbö alölaŋ,” me röŋa.

23Aliö rimin, Jisas höuöiliö Pita nugwo yadöŋa, “Seten, ni röböxön duö! Ni pödpöd rimin wöhö rön yadmidlö? God rig ribyöx nugw mag akuyöbö nugwöiö; nöbö mö ribyöx nugwöi rib akwör yöx nugwön yadmidlanö,” röŋa.

24 Jisas aliö rön, nöbö nuŋ bla ñigö yadöŋa, “Nöbö mö kai kai ni adö mijniŋö, rimijöñ aku, ap mögörib il ki rib diba yöx nugwöi aku röböxön, mixiñ ñiŋa keir rib diba yöx nugwöi aku röböxön, bi katlö watlö waba pi ragpid nig ragön ni mai höŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25 Nöbö mö kai, nɨ Jisas nugw pɨmön wä renɨŋö, rön, rɨbyöx nugwön aku, kömö mɨden; makwam nöbö mö kai, nɨ Jisas nugw pön mɨdmön, nɨ agö magɨm rɨmɨjöñ aku mönö mɨdölö, cön aku, öim kömö mɨjöna.

26 “Nöbö mö kai ap mögörɨb rol il kɨ pɨnö, rön, raŋ diön aku, rɨb dib nuŋwa paŋ adakwör diön aku, kömö öim mɨdɨb maga pen. Owa ap wä nuŋwa God nölön kömö öim mɨdɨb maga pönɨŋönö? Mɨ wöhö!

27 “Mai nɨ Nöbö Ha nuŋwa, Acö mil maga ölɨsö pön, ejol bla pɨsaŋ höuöiliö hön wop aku, mönö diba nɨgön, nöbö mö agap ap bɨlɨm röi akuyöbö nugwön, ñɨgö paiŋö nöina.

28“Nɨ ñɨgö mɨ ödöriö yadmɨdla, ñɨŋ nöbö mö mɨdöi kɨyöbö, bli kömö mɨjöñ aku, Nöbö Ha nuŋwa nöbö mö pön adöx yöd röul adö kau sö nugwidɨx mɨdɨb wop aku, Nöbö Ha nuŋwa haŋ nugugɨrön, nugwo nugwöñɨŋö,” röŋa.

Matiu 17

Jisas mɨxɨña keiryöbö wöxnö nɨgöŋa

(Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)

1Jisas mönö aku yadön, wop akuyöbö iŋösu bö mɨdön, Pita, Jems, Jems pɨgnɨŋ Jon yama yölɨŋön, önöŋ ajmag pɨd sö wöluön, hör mɨdmä.

2Alön mɨdɨm nugugɨrön, Jisas mɨxɨñ nuŋ aku keiryöbö wöxnö nɨgön, haŋaj mämäg yuö naiö röxg nɨgmɨn, wölɨj nuŋwa mil abɨm mil pör gɨ mɨdöŋa.

3Almɨn nugugɨrön, ñɨŋ nugumɨn, God mönö yadɨb nöbö Mosɨs Ilaija yöŋö höd wöröxim hogw aku ñɨŋ hön Jisas pɨsaŋ mönö nɨgmɨdmä.

4Ñɨŋ aku nugwön, Pita nuŋ Jisas yadöŋa, “Nöbö Dib. An yörɨk mɨdöl aku, wä rɨm mɨdöla. Nagö yöwö ran, ram bötö mös paŋ urön, nagö i, Mosɨs i, Ilaija i,” me röŋa.

5 Pita aliö rɨmɨn nugugɨrön, mɨjöi lei wab i hön, ñɨgö magalɨg pöröb yuö aböŋa. Pöröb yuö abmɨn nugugɨrön, mönö i mɨjöi yuö sö pik yadöŋa, “Ha madmag yöbö nɨ kɨ, nɨ mɨ wä ra. Agö mönö bɨlɨm yajön aku nugw pɨne,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Mönö aku aliö höm nugwön, Jisas nöbö nuŋ bla rıb mıga yöxön, ipöxön, du mıgrö pın bırön, haŋaj mämäg yuö ñıŋ ada mıgrö bö nıg cırmä.

7Jisas hön ñıgö pı nugwön yadöŋa, “Ipöxmıjeñ. Öbine!” röŋa.

8Aliö rımın, öbılön nugumın, Jisas nuŋwör mıdöŋa.

9Makwam höña pibö pın du gırön, Jisas ñıgö yadöŋa, “Wopik agö magım rımıdmın nugwöi aku, nöbö mö akuyöbö yad nölmıjeñ. Mai Nöbö Ha nuŋwa wöröxön öbiön wop aku, nöbö mö akuyöbö ñıgö yad nöiöñıŋö,” röŋa.

10 Jisas aliö rımın, nugwo yadmä, “Lo mönö yad nölıb nöbö bla pödpöd rımın yadöi, ‘Ilaija höd hömıdaŋ, mai Mesaia mögörıb il kı höniŋö,’ röiŋö?” rımä.

11Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Mi yadöia. Mönö aku mıda: ‘Ilaija höd hön, ñıgö yad nöl ri abmıdaŋ, mai Mesaia höna.’

12 Makwam nugwi. Ilaija mödö höŋ aku, jı höm nugwo nugwölim. Rıb ñıŋa keir yöx nugwim mag akwör nugwo rı gwogwam rımä. Nöbö Ha nuŋ aku nugwo algör cöñıŋö,” röŋa.

13 Jisas aliö rımın, nöbö nuŋ bla nugumın, Jisas Ilaija iba urön yadöŋ aku, jı röbö pal nölıb nöbö Jon nugwör yadöŋa.

Ragwo ha wölöŋ ha i, Jisas rımın, wä röŋa

(Mak 9:14-29; Luk 9:37-43a)

14Makwam ñıŋ up bö pın duön nugumın, nöbö mö mıg mıŋa mıdmä. Nöbö i, nöbö mö mıdim mıbıl yöraku hön, Jisas mıdöŋ yöra höxmax yuön yadöŋa,

15“Nöbö Dib. Ha na ögwö yöxö. Nuŋ u pılım mıd ri abön röl. Nuŋ öim duön, rın yuö yönmıd mıbıl akuyöbö aipam, röbö yuö piaku aipam alıp du pın bırmıda.

16Nı nöbö nagö bla mıdöi piaku pön dumön, ñıŋ pısö pıl öliöxön röböxöiŋö,” röŋa.

17Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Ñıŋ nöbö mö weik wop kı mıdöi bla, God nugwo rıbyöx nugwön nugw pölöi; God rıg yadmıd mag akuyöbö rölöi. Wop kai ñıŋ nugw pön keir rımıjöñ? Ha aku pön nı mıdıl yörık pön höi,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Jisas aliö rɨmɨn, ha aku pön hömɨdɨm, Jisas ragwo ha nugwo yuö wölöŋ aku yadmɨn, röpɨn dumɨn, wop akwör wä röŋa.

19 Almɨn, Jisas nöbö nuŋ bla nuŋ mɨdöŋ yöra hön, ñɨŋ ñɨŋör mɨdön, nugwo yad nugwön yadmä, “Pödpöd rɨm, ragwo ha nugwo yuö wölöŋ aku, an yad ab wöhö nugwön röböxöl?” rɨmä.

20 Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, “Nugw pɨb mag ñɨŋ aku met wa aku döŋö, yad ab wöhö nugwön röböxöia. Makwam nugwi! Nugw pɨb mag ñɨŋ aku bɨ masted iñ mag ulmɨdö rɨg mɨd aliö akuyöbö mɨjön aku, agap apɨm yadmɨjöñ aku, rɨg yajöñ mag akwör cöna. Önöŋ ajmag kɨ, ‘Hör pikwo duö,’ rɨmɨjöñ aku, diöna.

21Makwam ragwo ha yuö wöl aku, hör yad abɨb maga nɨgöl. Ap maga mödön, God höjöpal gör mɨjöñ aku, yad aböñɨŋö,” röŋa.

Jisas iswob yadöŋa, “Wöröxön öbinö,” röŋa

(Mak 9:30-32; Luk 9:43b-45)

22 Jisas nöbö nuŋ bla pɨsaŋ mögörɨb Galili hön mögum rön ñɨgö yadöŋa, “Womiöx mɨda, Nöbö Ha nuŋwa nugwo pön du nöbö mö bli nölɨŋ,

23nugwo aŋadö pɨl pal nɨg gɨŋ wöröxön aku, jɨ wop mös mɨdön, wop paŋ aku höbkal öbiönɨŋö,” röŋa. Jisas aliö rɨmɨn, nöbö nuŋ bla nugwo ögwö yöxön rɨb mɨga yöxmä.

Jisas God höjöpalɨb rama takisa nölöŋa

24 Makwam mai, Jisas nöbö nuŋ bla pɨsaŋ taun ulmɨdö Kapaneam uröpɨnön, nöbö God höjöpalɨb rama takis pɨb bla ñɨŋ hön Pita nugwo yadmä, “Mönö yad nölɨb nöbö ñɨŋ aku takis nöla aipam?” rɨmä.

25Aliö rɨmɨn, Pita yadöŋa, “Yöwö, nuŋ takis nöla aipam,” me röŋa. Pita aliö rön, ram möl yuadö dumɨn nugugɨrön, Jisas nuŋ höd yadön Pita nugwo yad nugwön yadöŋa, “Rɨb nagö pödiö yöx nugulö? Gapman nöbö dib bla takis rɨga pikai yöbö pöi? Nöbö mö ñɨŋ keir bla akuyöbö pöiŋönö nöbö mö pad piakuyöbö pöi?” röŋa.

26Jisas aliö rɨmɨn, Pita yadöŋa, “Nöbö mö pad bla akuyöbö pöiŋö,” röŋa. Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, “Mɨ, nöbö ñɨŋ keir bla akuyöbö takis nölölöi.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Makwam an nölöiniŋ aku, ñiŋ ölisö wölib maga ra. Makwam, nagö ban yuö kwo duön, nag huk abön, dölöm höd pinö aku, ajmöla pi kalön nugwaŋ, rig mag paŋyöbö mei ajmöla mijöna. Pi rag hön takis an nöbö hogwa aku nölö," röŋa. Jisas aliö rimin, Pita duön rig yadöŋ mag akwör röŋa.

Matiu 18

Nöbö diba mijniŋö, rön, mönö nuö nuö yadmä
(Mak 9:33-37; Luk 9:46-48)

1 Jisas nöbö nuŋ bla hön nugwo yad nugumä, "Nöbö mö God pön, mögörib adöx yöd röul adö kau sö nugwidix midib bla, yönim nöbö mö diba mijöniŋö?" rön yadmä.

2Aliö rimidmin, Jisas ha ulmidö i wö rim, höm, pön mämäg il rol ñigö yöra öbil nölön,

3 yadöŋa, "Ni ñigö mi ödöriö yadmidla, ñiŋ halöu ha ulul bla rig ribyöx nugwöi mag aliö akwör yöx nugweñ aku, God mögörib adöx yöd röul adö kau sö dueñ.

4Makwam, nöbö mö an nöbö mö diba midölöliŋö, rön, ha ulmidö kiyöbö röxg mijöñ aku mi, God nöbö mö nuŋwa pön nugwidix mijön mibil yöra, nöbö mö diba röxg mijöñiŋö," röŋa.

5Makwam nöbö mö ni nugw pön, halöu ha ulmidö kiyöbö aliö pi ösös ri aböñ aku, ñigör wöhö, ni aipam pi ösös ri aböña.

Halöu ha ñigö mag gwogwo ri yabuöi aku
(Mak 9:42-48; Luk 17:1-2)

6"Makwam nöbö mö bli hön, halöu ha ni ribyöx nugw pöi akuyöbö, ñigö ap kib mag gwogwo mag aku ri yabuŋ, ñiŋ ni uplöbön ap kib mag gwogwo cöña. Nöbö mö aliö aliba cöñ aku, höd rig dib i göliöda nigiö nag pi nig gö nigön, pön du ban yuö dib aböyix aku waiö. Kömö midön, aliö mag gwogwo ödöriö rimijöñ aku, öliŋ höb diba pöña.

7"Nöbö mö mögörib il ki midöi akuyöbö mi ömörö diba pöña. Mag gwogwo rol aku rön, nöbö mö bli ñigö riba nöliŋ, mag aku rön i pin bicöñ aku, mi ri gwogwam cöna. Mag rol aku höd rimidöia, weik röia, mai algör ör rimijöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Aliö cön aku, jɨ nöbö mö mag aku rɨ yabuöñ piaku, mɨ öliŋ höb keiryöbö ödöriö pɨmɨjöña.

8 “Iŋ wajmag ñɨŋ aku nugwöña, ap kib mag gwogwo rɨba rɨmɨjön aku, iŋ wajmag aku römaxdör aböña. Akuyöbö alöñ aku, ap kib mag gwogwo rɨb ada röböxön, God mögörɨba duön öim mɨjöña. Nöi aku, iŋ wajmag mös alɨg mɨjön aku mɨd ri abeñɨm, ap kib mag gwogwo rɨb adakwör rɨp dumɨdön, mögörɨb bɨ yuö keir öim yönmɨd möl bö diöña.

9“Makwam mämäg ñɨŋ aku nugwöña, ap kib mag gwogwo rɨba rɨmɨjön aku, mämäg adaku pɨn gul rɨ aböña. Akuyöbö alöñ aku, ap kib mag gwogwo rɨb adaku röböxön, God mögörɨba duön öim mɨjöña. Nöi aku, mämäg mös alɨg mɨjön, aku mɨd ri abeñɨm, ap kib mag gwogwo rɨb adaku rɨp dumɨdön, mögörɨb bɨ yuö keir öim yönmɨd möl bö diöña.

10 “Ñɨŋ nugw ri aböña, halöu ha ulul bla hör ap bɨlɨm, me rön, rɨb aliö yöx nugumɨjeñ. Nɨ ñɨgö yadmɨdla, halöu ha ulul piaku ejol ñɨŋ bla, Acö na mämäg il rol nuŋ aku mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö mɨdöia.

Hön sipsip hölögɨpöŋ aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa
(Luk 15:3-7)

11 “Nöbö Ha nuŋ aku, nöbö mö yöm röi akuyöbö, ñɨgö pɨba höŋa.

12“Nöbö i hön sipsip nuŋwa padokwo padök mös mös höuöiliö hö wölu amñaxɨb sö (100) mɨjöna. Makwam paŋyöbö i yöm rɨmɨjön aku, nuŋ pödpöd cön? Sipsip nuŋ bli ñɨŋ röböxaŋ, ap panö panö nɨmmɨdɨŋ nugugɨrön, yöm cön sipsip nuŋ aku hölup diöna.

13Du hölumɨd hölumɨd nugwön aku pön, mɨ ödöriö wahax pöna. Ñɨgö mi yadmɨdla, hön sipsip nuŋwa bla magalɨg wahax pa, jɨ hön sipsip nuŋ i yöm raŋ, hölu nugup dumɨd dumɨd pön aku, sipsip akwör mɨ ödöriö wahax pöna.

14Makwam mag aliö akuyöbö, Acö ñɨŋa adöx yöd röul adö kau sö mɨd aku, halöu ha ulul nuŋ i yöm rölaŋ, me rön, nugu gör mɨda.

Haul mölöunɨŋ ñɨŋ akuyöbö ñɨgö rɨ gwogwam rɨmɨjöñ aku

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15 “Nöbö mö haul mölöu cinö piaku, nöbö i nagö ri gwogwam rimijön aku, naŋ piöŋö duön, nugwo pisaŋ tar midön, nagö agö magim röŋ aku wöxnö yadö. Aliö alaŋ, nuŋ yöxön aku, haul nölöu nöbö naŋ bla ödöriö mijöna.

16 Makwam naŋ akuyöbö alaŋ, nuŋ nugwen aku, naŋ duön, haul mölöu nöbö mö mös yölin pön haŋ, ñiŋ nugugu midiŋ nugugirön, naŋ nöbö aku pisaŋ mönö nigö.

17Makwam naŋ akuyöbö alaŋ, nuŋ mönö yöxen aku, nöbö mö cöc höi akuyöbö magalig nugugu midiŋ nugugirön, mönö aku yad nölö. Naŋ akuyöbö alaŋ, nugw pen aku, nugwo röböxö. Nöbö aku nöbö mö God Mönö nugwölön, takis pib nöbö aku nuŋ mag akuyöbö almidö, rön, nugwo röböxö.

18 “Makwam, ni ñigö mi yadmidla, mögörib rol il ki wöhö rimijöñ aku, God nuŋ adöx yöd röul adö kau sö midön, algör ör wöhö cöna; makwam yöwö rimijöñ aku, nuŋ kwo algör yöwö cöna.

19 “Ni ñigö yadmidla, nöbö mö mös mögörib il ki midön, mönö yad ödör paŋyöbö i nigön, Acö na adöx yöd röul adö kau sö mid aku nugwo yad nugumijöñ aku, rig yad nugwöñ mag akwör cöna.

20Makwam nöbö mö mös mönö mös paŋim, ni ribyöx nugwön, hön mögum rimijöñ aku, ni ñigö mibil yöraku mijinö,” röŋa.

Mabö ri nölib nöbö gwogwo

21Pita Jisas midöŋ il yöra hön yadöŋa, “Nöbö Dib. Nöböhöd i ni ri gwogwam rimijöñ aku, wop pödiö aliö ri gwogwam rimidaŋ, ni nugwön röböxin? Wop akuyöbö mij sö mönö ä?” röŋa.

22 Pita aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Wop akuyöbö mij sö wöhö; nagö nöbö aku nagö ri gwogwam cön aku nugwön röböxnöb cinö aku, padokwo padök padokwo padök akuyöbö mij sö raŋ nugwön röböxö.

23God nöbö mö pön mögörib adöx yöd röul adö kau sö nugwidix mijön aku, haiwo aliö kiyöbö mida. Kiŋ i nuŋ mabö ri nölib nöbö nuŋ bli ñigö rig bli nölön, ‘Mai paiŋö nöliŋ,’ me cöna. Mai nuŋ ribyöx nugwön yajöna, ‘Ñiŋ ap rib ni bla paiŋö nöliŋ,’ me cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Riba mid aku painö nölin, me rön, nöbö i nun rig rip padokwo padök miga ap rib nunwa diba mijön nöbö aku wö ran, pön höña.

25Makwam nöbö mid aku painö nunwa mi dib mijön makwam, painö nölib maga miden. Aliö alan, nöbö dib aku nugwön, nöbö mabö rib nun bli yajöna, ‘Nun al mag akuyöbö, nugwo pön, mönin halöu ha ap nun agap apim mid piaku magalig pön du sim ri pöñ rig aku rag hö ni nöine,’ cöna.

26Aliö ran, nöbö mid aku höxmax yuön, kin aku nugwo yad gögö rön yajöna, ‘Nagö ni ögwö yöxön pöx midan, ap rib nagö piaku magalig riba wöjinö,’ cöna.

27Yadan, kin aku nugwo uliöxön, ap rib na aku röböx duö, cöna.

28“Kina aliö rön ap rib nunwa röböxan nugugirön, mabö ri nölib nöbö aku nun piönö duön nugwan, nöbö nun pisan mabö rimid nöbö i mijöna. Nugwo nugwön, göliöda pi cici nigön yajöna, ‘Nagö rig rip panyöbö i nölim aku riba wödö!’ cöna.

29Aliö ran, nöbö nun pisan mabö rimijön aku höxmax yuön yad gögö rön yajöna, ‘Nagö ni ögwö yöxön pöx midan, ap rib nagö piaku riba wöjinö,’ cöna.

30Yadan, nöbö aku mönö nugwo aku nugwen; nun yajöna, ‘Nagö pön du nag nigmön, ap rib aku riba wöjinö akwör yon rinadö dinanö,’ rön, nugwo pön du nag nigöna.

31Alan, nöbö nun pisan mabö rimidöi bla ñigö höbwaba gwogwo ran, duön kin aku nugwo mönö piaku magalig yad nöiöña.

32Yad nölin, kin aku, nöbö nun aku wö ran hön yajöna, ‘Nagö mi ödöriö nöbö gwogwo. Nagö ni im nölman, ni nagö uliöxön, ap rib ni nagö mid aku röböxla.

33Nan piönö pödpöd rimin, nöbö nagö pisan mabö rilö aku nugwo algör uliöxön röböxöiadö?’ cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34 Nöbö aku nöbö nuŋ pisaŋ mabö rimid aku nugwo ögwö yöxen makwam, kiŋa ölisö rödön, mabö ri nölib nöbö nuŋ aku nugwo pön du nag nigib yöra nugwidib nöbö bla nölön yajöna, ‘Nugwo nag nigaŋ, öliŋ pilaŋ nugu gir midön, ap rib na akuyöbö magalig riba wöd pörön röu duaŋ,’ me cöna.

35 Ñiŋ nöbö mö haul mölöu nöbö ñiŋ akuyöbö mag akuyöbö almijeñ aku, Acö na adöx yöd röul adö kau sö mid aku, ñigö kwo paŋ mag akwör cöna. Makwam, nöbö mö haul mölöu nöbö ñiŋ bla ñigö ri gwogwam rimijöñ aku, ñigö uliöxön, madmag nigön kwönö, röböxnö,” röŋa.

Matiu 19

Nöbö mö pinöb, aŋadö pöna; mai mö röd aben

(Mak 10:1-12; Luk 16:18)

1Jisas mönö aku yad pörön, mögörib Galili röböxön, mögörib Judia, röbö Jodan yuö pö kwo duöŋa.

2Dumidmin, nöbö mö mig miŋa mai umin nugugirön, nöbö mö ap röŋ bla Jisas rimin kömö nigöŋa.

3Makwam Perisi nöbö bla, Jisas nugwo yad nugwiŋ, mönö gwogwo bli yajöniŋönö, rön, hön yad nugumä, “God Mosis nugwo yad nölöŋ lo mönö aku, mö i ap ulmidö i ri gwogwam cön aku, nöböniŋa nugwo yad abnöb, yad aböniŋönö wöhö? Nagö agö ribim yöx nugulö?” rimä.

4 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “God Mönö kai kitim aku ñiŋ mämäg nig nugwölöi ä? Mögörib maduar ri nigöŋ wop aku, nöbö i, mö i, ri nigöŋa.

5 God rig yadöŋ, ‘Mag akuyöbö, nöbö i nuö nuöm pisaŋ midön, mö pön, nuö nuöm röböxön, ñiŋ mönöbö hogwa nigiö nigön hölimön midiŋ, mixiñ paŋyöbö iör mijöniŋö,’ röŋa.

6Aku mi, God yadaŋ mixiñ ñiŋa mös miden wöhö; wopik nigiö nigiŋ mixiñ paŋyöbö i nigön aku, nöbö i hön, ñigö yadön pi wabröt hörirör nigen, wöhö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7 Jisas aliö rimin, Perisi nöbö bla nugwo yadmä, “Makwam agapnöb Mosis mönö i kai kitön yadöŋa, ‘Mö yad abnöb, mö ki aŋadö röböxmidla, rön kwönö, köp mei kai kit nölön yad abnö,’ rö?” rimä.

8Aliö rimidmin, Jisas yadöŋa, “Ñiŋ nöbö mö mönö nugw pölöi makwam, Mosis aliö yadöŋa. Makwam God nöbö mö maduar ri nigöŋ wop aku, aliö almidölöi.

9 Makwam ni ñigö yadmidla, nöbö kai, mönin nuŋwa nöbö i pisaŋ yönen wöhö, hör ör röd abön, mö yoŋyöbö pön aku, mö kib pöna nugwön God nugwaŋ mi gwogwo cöna; nuŋ mö kib pib nöbö aku,” me röŋa.

10Jisas aliö rimin, nöbö nuŋ bla yadmä, “Nöbö piaku mö ñiŋa hör röd abeñiŋö, rilö aku, ha nöbö midön mö peñ aku waiar,” me rimä.

11Aliö rimidmin, Jisas yadöŋa, “Nöbö magalig hör midibä maga midöl. God nöbö hör midiŋ, me rön, yad nigöŋ bla akwör, hör midibä maga ra.

12Nöbö bli, ñiŋ migin lipia midölim yöx pön höi bla, mö pölöi. Nöbö bli, nöbö bli migin lipia pön röi piaku, mö pölöi. Makwam nöbö bli, God nöbö mö pön adöx yöd röul adö kau sö nugwidix midib mabö aku riŋö, rön, mö pölöi. Ñiŋ ha nöbö mijniŋö, rön, ha nöbö mijöñ aku waiar,” me röŋa.

Jisas imag nuŋwa halöu ha ulul bla yöcmac rol sö nigöŋa
(Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)

13Nöbö mö piaku, “Jisas imag nuŋwa halöu ha an bla yöcmac rol sö nigön, God höjöpal röb nölaŋ,” me rön, pön hömidim, ji nöbö nuŋ bla ñiŋ riö ji nugugu mid yadyöxmä.

14 Almidim, Jisas nuŋ halöu ha piaku wö rim hömidmin nugugirön, nöbö nuŋ bla yadöŋa, “Pödpöd rimin ñigö aliö yadyöxmidöi? Halöu ha ulul piaku röböxiŋ ni höŋ. God nöbö mö pön adöx yöd röul adö kau sö nugwidix midib aku, halöu ha ulul aliö midö bla akuyöbö,” me röŋa.

15Jisas aliö rön, imag iŋsö nuŋwa halöu ha ulul yöcmac rol sö nigön, mögörib adöi duöŋa.

Nöbö i ap nuŋ miga midöŋa
(Mak 10:17-31; Luk 18:18-30)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Nöbö i Jisas mıdöŋ yöra hön yadöŋa, “Mönö yad nölıb nöbö. Nı agap ap waiöm rön, öim mıdıb maga pın?” röŋa.

17 Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Nı pödpöd rımın, ap waiö mıkai, me rön, yad nugumıdlö? God paŋyöbö akwör Nöbö waiö. Makwam naŋ öim öim mıjınöb, rön kwönö, lo mönö yadön kai kıtim bla nugwön rıg yad mag akwör rane,” röŋa.

18 Jisas aliö rımın, yadöŋa, “Lo ada kai aliö yadmıdlö?” röŋa. Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Nöbö mö pıl pal nıgmıjınö; nöbö mö kib mag yönmıjınö; ap kib pımıjınö; mönö diba yajöñ aku, inakmönö hörmıjınö;

19 nauö nam yöŋö rıg yajöñ mönö akwör yöxön mai duö; naŋ naŋ keir madmag rıg nıglö mag akuyöbö, nöbö mö hör akwebö algör madmag nıgane,” röŋa.

20Jisas aliö rımın, ha nöbö aku yadöŋa, “Lo mönö piaku magalıg nugw pörla. Makwam nı agap ap waiöm rön, kömö öim mıdıb maga pınö?” röŋa.

21Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Mıd ri abnö, rön kwönö, ap nagö blaku magalıg sım rön, rıg pön, lıblıb rı nöbö mö mıdö bla nölö. Naŋ almıjınö aku mı, mıd ri abıb rıb mag nagö aku mıjön God mögörıb adöx yöd röul adö kau sö. Makwam nı rıg yadmıdıl mag akuyöbö rön, han nı pısaŋ yönmıdıŋö,” röŋa.

22Jisas aliö rımın, ha nöbö aku ap nuŋ mıga mıdöŋ aku, mönö aku nugwön, rıb mıga yöx nugu gırön duöŋa.

23Makwam nuŋ aliö dumın nugugırön, Jisas nöbö nuŋ bla ñıgö yadöŋa, “Nı ñıgö mı ödöriö yadmıdla, nöbö mö rıg ap ñıŋ mıga mıjön akuyöbö, God nugwo mıŋi rı öliöxön rıbyöx nugw pıŋ, nuŋ ñıgö pön adöx yöd röul adö kau sö nugwidıx mıjöna.

24Hön kamel bla, kai mauöla nag aböi möl aku dinöb diöña; jı nöbö mö ap mıga mıd piaku, God nugwo mıŋi rı öliöxön rıbyöx nugw pıŋ, ñıgö pön nugwidıx mıjönıŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Jisas nöbö nuŋ bla mönö aku nugwön, rıb diba yöxön yadmä, “Makwam nöbö waiö aku, God pön adöx yöd röul adö kau sö pön dueniŋö, rılö aku, nöbö mö kaiyöbö pön diön?” rımä.

26 Aliö rımıdmın, Jisas ñıgö nugu gırön yadöŋa, “Nöbö mö ñıŋ ñıŋ keir rıbä maga nıgöl. God nuŋwör makwam, agap apım cınöb, cöniŋö,” röŋa.

27Jisas aliö rımıdmın, Pita yadöŋa, “Mı! An ap an bla magalıg röböxön, naŋ pısaŋ ör cırıpön yönöl aku, an paiŋö agapım pınıŋö?” röŋa.

28 Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Nı ñıgö mi yadmıdla, mai piaku nı mil ölısö mag keiryöbö alıp hön, nöbö mö magalıg nugwidıx mıjına. Wop aku mı, ñıgö nöbö nı mai yönmıjöñ piaku yadmön, Isrel nöbö mö il hörırör akuyöbö möl sö piaku, ñıŋ nugwidıx mıjöña.

29Nöbö mö nı nugw pön, ram rıb, pıgnıŋ nölöunıŋ, nuö nuöm, halöu ha nöbö nuŋ bla, möriwö rıb, ap bıl kai bıl kai röböxöñ nöbö mö aku, God ñıgö uplöben; ap piaku ñıgö paiŋö mıga akwör nölön, öim mıdıb maga ñıgö nöiöna.

30 Makwam nöbö mö wopik höd dumıdöi bla, mai mıg mıŋa mı höglöm adö bö mıjöña. Makwam nöbö mö wopik höglöm adö bö mıdöi bla, mai mıg mıŋa mı höd sö mıjöña.

Matiu 20

Nöbö mö nag wain möriwö mabö röi bla, Jisas mönö höd röxön yadöŋa

1Jisas aliö rön yadöŋa, “God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb wop aku, haiwo aliö kıyöbö mıda. Nöbö wain möriwö mınöbö i, nı du nöbö bli pön hömön, möriwö na mabö rıŋ, me rön, ruö yöudöŋdöŋ röxöŋ maga aku öbılön, du nöbö bli hölu nugwön,

2ñıgö rıg silpa mag paŋ paŋ nöinö, rön, ñıgö pısaŋ mönö paŋyöbö i nıg ödör nıgön, yad abaŋ, du wain möriwö nuŋ aku mabö rımıjöña.

3Makwam naiö ul mıŋi bıl yöra sö wöiön mag aku, du ap sımaim rıb yöra duön nugwöna, nöbö bli hör mıjöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Ñıgö nugwön yajöna, ‘Ñıŋ kwo algör du mabö na rımıjöñ aku, nı ñıgö rıga ödöriö akwör nöinö,’ cöna.

5Aliö yadaŋ, du möriwö nuŋ aku rımıjöña. Makwam naiö mibıl yör kıpisö mag aku aipam, naiö pikwo raŋ höxi gurmıjön mag aku aipam, mönö akwör yadön, nöbö bli alıg paŋ, mabö nuŋ aku rımıjöña.

6Naiö röd pıba rımıjön mag aku, iswob ap sımaim rıb yöra duön nugwöna, nöbö bli kwo hö mıdıb ör mıjöña. Ñıgö yajöna, ‘Ñıŋ pödpöd rımın wop kı mabö rölön, mı hör mıdöi?’ cöna.

7Yadmıdaŋ, nugwo yajöña, ‘Nöbö i anıŋ mabö i nölölö,’ cöña. Yadmıdıŋ, ñıgö yajöna, ‘Ñıŋ algör du wain möriwö na aku cıne,’ raŋ, du möriwö rımıjöña.

8 Pıgön mag aku, wain möriwö mınöbö aku, nöbö nugwidıx mıdıb nuŋ aku nugwo yajöna, ‘Nagö duön, mabö na rımıdöi nöbö bla ñıgö yadaŋ, höŋ, nöbö mai yadmön höi bla, rıg ñıgö aku höd nölön, nöbö höd yadmön höi bla, rıg ñıgö aku mai nölanö,’ cöna.

9“Yadaŋ, nugwidıx mıjön nöbö dib aku, nöbö piaku ñıgö wö raŋ hömıdıŋ, nöbö naiö röd paŋ nugugırön, hö mabö cöñ bla, hö rıg ñıŋ aku höd pöña.

10Makwam ñıŋ aliö pıŋ nugugırön, nöbö höd yadıŋ, hö mabö cöñ bla rıbyöx nugwöña, ‘An rıg diba pınıŋö,’ cöñ aku, jı pı gırön nugwıŋ, ñıŋ rıg paŋyöbö mıd akwör pöña.

11Pön, rıba nöbö wain möriwö mınöbö aku pısaŋ nuö nuö yadön yajöña,

12‘An pödpöd rımın, nöbö mai höi bla rıg pöi aliar an pöl? An pıxmag alıg öbılön, naiö ñıñı rımın nugugırön, mabö rımıdım rımıdım ıpıt makwam, jı nöbö hö ul mıŋi mabö röi rıga nöilö rıg aliar anıŋ nöilaŋö!’ cöña.

13Yadmıdıŋ, nöbö möriwö mınöbö aku nugwön, nöbö ñıŋ i nugwo yajöna, ‘Nöbö mıg, nugwö! Nagö rı gwogwam röi. Nagö rıga rıg nöinö rıl akwör nöila.

14-15Nöbö mai höi piaku, nöbö höd höi piaku pısaŋ nıg nuguguba nöinöb, nöina. Aku ap nı. Makwam, nöbö bli pödpöd raŋ wöhö cöñ? Ñıgö amnör nöil

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aku, nagö pödpöd rimin ölisö wöl? Rig nöil aku pön ram nagö duanö!' cöniŋö," röŋa.

16 Jisas haiwo aku urön yadöŋa, "Nöbö mö mai midöi piaku, höd mijöña; nöbö mö höd midöi piaku, mai mijöñiŋö," röŋa.

Jisas iswob yadöŋa, ni pil pal nig giŋ wöröxön öbinö, röŋa
(Mak 10:32-34; Luk 18:31-34)

17Jisas Jerusalem du girön, ödöi mibil yöra, nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö ñigö pön hör rib piaku duön, ñiŋ keir midön yadöŋa,

18 "Ñiŋ nugwi! An Jerusalem duŋ, Nöbö Ha nuŋwa nugwo höuöu rön, nugwo pön du God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, lo mönö yad nölib nöbö bla aipam, imag rol ñigö nigiŋ, ñiŋ nugwo mönö diba yadön yajöña, 'Nöbö ki nugwo pil pal nigib,' me cöña.

19Aliö rön, Juda nöbö yöi akuyöbö ñigö nöliŋ, nugwo yad höimöuön, uplöb palön, pön du bi katlö watlö höñ sö pil pal nig giŋ wöröxöna. Wop mös midön, wop paŋ aku höbkal öbiöniŋö," röŋa.

Jems Jon yöŋö nöbö diba midiba ribyöx nugumä
(Mak 10:35-45)

20Sebedi ha nuŋ mös, nuöma ha hogwa yöliŋön, Jisas midöŋ yöra hön, iröpa ubilön yadöŋa, "Ni mönö i midam hömidlö," röŋa.

21 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, "Mönö aku mikai?" röŋa. Aliö rimin, yadöŋa, "Ni wä cön aku, mai nagö kiŋ midön, nöbö mö nugwidix mijinö wop aku, ha ni hogwa höñ nagö yöra römijöñiŋö," röŋa.

22 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, "Mönö ni yad nugumidöi aku, nugw ri abmidölöi. Röbö acixa ni nimiba rimidil aku, ñiŋ nöbö hogwa algör nimöñiŋöd?" röŋa. Jisas aliö rimin, nöbö hogwa yadmä, "Yöwö! An nimniŋö!" rimä.

23Aliö rimin, Jisas yadöŋa, "Mi yadmidöia. Röbö acixa nimiba rimidil aku nimöña. Ji nöbö kai imag mirix ni ada mijön, nöbö kai imag cökö ni ada mijön aku ni yadöin; aku Acö ap nuŋ; nuŋ keir rig ribyöx nugw mag akwör cöniŋö," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Nöbö nuŋ hogw aku mönö aku aliö rɨmɨdmɨn, nöbö nuŋ akuyöbö ragpɨd sö mönö aku nugumɨn, ölɨsö wölɨm, hödpɨg nöbö yadyöxmä.

25 Jisas piöŋö nöbö nuŋ akuyöbö magalɨg yadɨm hömɨdmɨn yadöŋa, “Ñɨŋ nugwöia, Juda nöbö mö yöi piaku, kɨŋ ñɨŋa ususör rön, nugwidɨx mɨdöia; nöbö dib ñɨŋa mönö agapɨm yajöñ aku, ñɨŋ mönö nuŋwa nugwön, anau pön, mai diöña.

26 Makwam ñɨŋ röi mag akuyöbö rɨmɨjeñ. Nöbö kai nöbö diba mɨjön aku, nöbö haŋal mɨdöi röxg mɨdön, nöbö mö adö bli mabö rɨ nölɨb nöbö akuyöbö mɨjöña.

27Nöbö kai nöbö dib ödöriö mɨjön aku, nöbö haŋal mɨdöi röxg mɨdön, nöbö mö adö bli nag mabö rɨ nölɨb nöbö akuyöbö mɨjöña.

28 Nöbö Ha nuŋ aku, nöbö mö bla ñɨŋ mabö na rɨŋ me rön hölöŋ; mabö ñɨgö rɨ nölɨp dumɨdön, mai ap kib mag gwogwo röi piaku höj rɨ wöröxmön, ñɨŋ kömö duŋ, me rön, hö,” röŋa.

Jisas nöbö mämäg we wölöŋ hogwa rɨmɨn, mämäga ix nugumä
(Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)

29Makwam Jisas taun dib Jeriko röböxön dumɨn nugugɨrön, nöbö mö mɨg mɨŋa nugwo mai dumä.

30Nöbö mämäg we hogwa ödöi kwol yöra römɨd gɨ mɨdɨm nugugɨrön, “Jisas hömɨdö,” rɨmɨn nugwön, ajmöla aj halön yadmä, “Depid Ha nuŋwa, anɨŋ ögwö yöxanö!” rɨmä.

31Aliö rɨmɨn, nöbö mö akuyöbö ñɨŋ nöbö hogwa jɨ nugugu mɨd yadön yadmä, “Mönö ua nɨgmɨjeñ!” rɨmä. Aliö yadmä aku, jɨ mönö ñɨŋ aku yöxölim, ajmöla aj halön yadmä, “Depid Ha nuŋwa, anɨŋ ögwö yöxanö!” rɨmä.

32Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas aŋöi nɨgön, nöbö hogwa yad wö rön yadöŋa, “An pödpöd raŋ, me rön, nɨ yad wö rɨmɨdöi?” röŋa.

33Jisas aliö rɨmɨn, yadmä, “Nöbö Dib, mämäga ana we wöl aku raŋ ix nuguŋö!” rɨmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34Aliö rimin, Jisas ñigö nöbö hogwa ögwö yöxön, mämäg ñiŋa pi nugum, rimgör mämäga ix nugumin nugugirön, nuŋ dumin mai dumä.

Matiu 21

Jisas Kiŋ röxgib Jerusalem duöŋa
(Mak 11:1-11; Luk 19:28-40; Jon 12:12-19)

1Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ Jerusalem u igöp igöp rön, mögörib ulmidö Betpagi, Olip Pida womiöx uröpinmä. Uröpinön, nöbö nuŋ mös yad abön yadöŋa,

2“Ñiŋ nöbö hogwa ram yöj liglig agrö pö kwo duön nugwöña, hön donki nuöm hagap hogwa wabil nig giŋ mijöña. Nugwön, naga yauön pön höña.

3Makwam nöbö i hön, pödpöd riba hön donki an aku yau pön dumidöiŋö, rimijöñ aku, paiŋö yajöña, ‘Nöbö Diba mabö midim, yadmin piba höliŋö,’ riŋ, rimgör yöwö raŋ, pön hönö,” röŋa.

4Makwam ñigö nöbö hogwa yad abim duim aku, God mönö yadib nöbö i cöñiŋö, rön, rig kai kit nigöŋ mag akwör röŋa. Nuŋ yadöŋa,

5 “Jerusalem nöbö mö ñiŋ yajöña, ‘Kiŋ nöbö höimölib ñiŋ aku, hön donki rola römidön, ñigö hömida. Nuŋ hön donki ha rol aku römidön hömidö,’ cöñiŋö,” röŋa.

6Makwam Jisas nöbö nuŋ agal abim duim hogw aku rig yadöŋ mag akwör,

7hön donki nuöma aipam, ha maua aipam pön hömidmin, nöbö nuŋ bla wölij mixila rödön, hön donki rol sö nigmin, Jisas rola römidöŋa.

8Nöbö mö miga, Nöbö Diba hömidö, rön, wölij mixil ñiŋ rol sö röbmidöi akuyöbö rödön, ödöi diba yödmä. Bli du köp panö, bi panö bla römaxdörön rag hö ödöi diba yödmä.

9 Nöbö mö akuyöbö Jisas nugwo pi mibil nig du girön aja halön yadmä, “Nugwi! Depid yöxim yöxip hön yöx aku, hömid mik. Nugwo wä rö rimidöla! Nöbö Diba nugwo agal abmin hömid nöbö mik, nugwo wä rö rimidöliŋö!” rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Jisas Jerusalem uröpinmin nugugirön, nöbö mö bla magalig yad nugwön yadmä, “Nöbö aku agö nöböm?” rimä.

11Aliö rimin, nöbö mö Jisas pisaŋ hömä akuyöbö yadmä, “Nöbö ki mi Jisas, God mönö yadib nöbö Nasaret mögörib Galili yöbö aku,” me rimä.

Jisas nöbö mö God höjöpalib rama ap sim rimidim akuyöbö ñigö ribix abim röu dumä

(Mak 11:15-19; Luk 19:45-48; Jon 2:13-22)

12Jisas God höjöpalib rama ram möl yuadö duön nugwöŋa, nöbö mö bla ap sim ri midmä. Nuŋ nugwön, ñigö magalig ribix abön, äbäñ wab rig nigön, nuö nuö imcixön rim akuyöbö pi göur abön, nöbö yöur sim rön, bäpö rola römidmidim piaku, pi göur aböŋa.

13 Akuyöbö alön ñigö yadyöxön yadöŋa, “God Mönö kai kitim aku, God yadöŋa, ‘Ram na aku ni höjöpalib rama, ji ñiŋ alöi aku, nöbö ap kib pib ram i röxgö,’ rö,” röŋa.

14Makwam Jisas nuŋ God höjöpalib rama ram möl yuadö midmin nugugirön, nöbö mö mämäg we wölöŋ bli, nöbö mö yödpilö gwogwo röŋ bli hömidmin, ñigö rimin kömö nigöŋa.

15Nuŋ ap rölibä akuyöbö rimin, halöu ha ulul bla wö ri girön yadmä, “Nagö ri ablaŋö rimidöla! Depid Ha nuŋwa! Isaune!” rimä. Makwam ñiŋ akuyöbö almidmä aku, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, lo mönö yad nölib nöbö bla aipam nugumin, ñigö mi ölisö wölöŋa.

16 Ölisö wölmin, yadmä, “Nagö yadmidöi aku nugumidlanö ä?” rimä. Aliö rimin, Jisas ñigö yadöŋa, “Yöwö! Yadmidöi aku nugumidla aku, ji ñiŋ mönö bli kai kitön yadmä, ‘God, nagö rimijinö nugwön, halöu ha ulul halöu ha kiai bla ib nagö yadiŋ adöx sö diöniŋö,’ rimä. Ñiŋ mönö kai kitim aku, mämäg nig nugwölöiŋ ä?” röŋa.

17Aliö rön, ñigö röböxön, du ram yöj liglig agrö Betani hölimöŋa.

Jisas yadmin, bi kaucö aku wöröxöŋa

(Mak 11:12-14,20-24)

18Löumin Jisas höuöil Jerusalem duba ödöi mibil yöra dumin, nugwo kiö pilim,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19nugumɨn ödöi diba pedöx pedöyɨx bɨ kaucö römö i mɨdöŋa. Bɨ il yöra duön nugumɨn, maga yaxölöŋ; panö bla akwör mɨdöŋa. Alɨg mɨdmɨn, Jisas yadöŋa, “Nagö mai mag i yaxöinaŋö!” röŋa. Aliö rɨmɨn nugugɨrön, wop mɨd akwör bɨ kaucö römö wöröxöŋa.

20Almɨn, nöbö nuŋ bla nugwön, aiö rön yadmä, “Pödpödiö bɨ römö kɨ rɨmgör wöröxö?” rɨmä.

21 Aliö rɨmɨn, Jisas ñɨgö yadöŋa, “Nɨ ñɨgö mi yadmɨdla, an yadɨŋ God algör ör cönɨŋö, rön kwönö, rɨb mös yöxmɨjeñ, rɨb paŋyöbö iör yöx nugwöñ aku, cöna. Makwam bɨ kaucö wöröxöŋa akwör yöi; önöŋ ajmag pɨd dib kɨ kɨrɨrɨ rɨp röbö yuö mibɨl dib kwo duö, cöñ aku, diöna.

22 “Makwam ñɨŋ God nugw pön, nugwo yad nugwöñ aku, rɨg yajöñ mag akwör cönɨŋö,” röŋa.

Jisas nugwo yadmä, “Nagö yönɨm mag akuyöbö rane, rɨm, nugwön alɨp yönmɨdlö ö?” rɨmä

(Mak 11:27-33; Luk 20:1-8)

23Jisas God höjöpalɨb rama duön, nöbö mö akuyöbö ñɨgö mönö yad nölɨm nugugɨrön, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib bla aipam, mönö pɨ nuöm nɨgɨb nöbö bla aipam hön nugwo yadmä, “Nagö yönɨm mag akuyöbö rane, rɨm, nugwön alɨp yönmɨdlö ö?” rɨmä.

24Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas paiŋö yadöŋa, “Nɨ ñɨgö mönö i yad nugumön, nɨ yad nölɨŋ, nɨ paiŋö yön yadmɨn mabö rɨmɨdɨl aku ñɨgö yad nöina.

25Jon nöbö mö akuyöbö ñɨgö röbö pal nölöŋ aku, nuŋ keir rɨbyöx nugwön höŋ mönö God yadɨm hön akuyöbö alöŋ?” röŋa. Jisas aliö rɨmɨn, ñɨŋ ñɨŋ keir nuö nuö yad nugup duön yadmä, “An, ‘God agal abmɨn hön alöŋa,’ rɨmɨjnɨŋ aku, anɨŋ yajöna, ‘Makwam, Jon yad aku pödpöd rɨmɨn nugw pölöiŋö?’ cöna.

26 Makwam an nöbö mö piaku ipöxöla. An, ‘Jon rɨb nuŋwa keir yöxön hön alöŋa,’ rɨmɨjnɨŋ aku, nöbö mö bla ölɨsö röjöña. Rɨb ñɨŋ aku, Jon nuŋ God mönö yadɨb nöbö i höŋa,” rɨmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Aliö rön Jisas nugwo yadmä, “An nugwölölinjö,” rimä. Aliö rimin, Jisas ñigö yadöŋa, “Ñiŋ ni yad nölölöi aku, ni paiŋö yön yadmin ni hön rimidil aku, ñigö kwo algör yad nölöinö,” röŋa.

Nöbö hödpig hogwa, Jisas mönö höd röxön yadöŋa

28Jisas aliö rön yadöŋa, “Makwam ñiŋ agö ribim yöxmidöi? Nöbö i ha nuŋ mös mijöna. Ha nuŋ höd aku nugwo yajöna, ‘Ha mig! Weik wain möriwö aku du mabö rö,’ cöna.

29Yadaŋ, ha nuŋwa yajöna, ‘Ni du röinö,’ rön, mai piöŋö höbkal ribyöx nugwön, du wain möriwö rimijöna.

30Nuö piöŋö du ha piga algör yad nugwaŋ, yajöna, ‘Yöwö, cinö!’ cön aku, ji du ren.

31Makwam ha hogw aku, yön nuö yajön mag akuyöbö cön?” röŋa. Aliö rimin, Juda nöbö dib piaku yadmä, “Ha nuŋ höd akwör nuö rig yajön mag akwör cöniŋö,” rimä. Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ni ñigö mi yadmidla, ñiŋ hör midmin nugugirön, nöbö takis pöi bla aipam, nöbö kib pib mö bla aipam, God nöbö mö pön adöx yöd röul adö kau sö nugwidix mijön mögörib aku, ñigö röb höx ri nigön diöña.

32 Röbö pal nölib nöbö Jon aku, ñiŋ agö magim riŋ God nugwo wä cön aku, ñigö yad nölöŋa, ji mönö nuŋ aku pölim. Nöbö takis pib piaku aipam, nöbö kib pib mö piaku aipam, ñiŋ Jon mönö yadöŋ mag aku nugwön, pimä. Pim aku ñiŋ mödö nugumä aku, ji ñiŋ keir, Jon mönö aku pön, ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rimin aliö alöliŋö, rön, röböxölöiŋö,” röŋa.

Nöbö gwogwo wain möriwö nugwidixöi mönö aku, Jisas höd röxön yadöŋa
(Mak 12:1-12; Luk 20:9-19)

33 Jisas yadöŋa, “Weik mönö höd röxön i alig yadiba rimidil ki nugwi. Nöbö möriwö rib minöbö i nag wain möriwö aku ri yuön, kul wobön, nag wain maga pal caku rib möla i cöna. Ri nigön, nag wain maga kib nimöñam, nugugu mijniŋö, rön, ram mixil dib i urön, nöbö bli yajöna, ‘Ñiŋ nag möriwö na aku nugwidix mijöña, mai mag yaxön göj waŋ, ni bli, ñiŋ bli pine,’ rön, mögörib mi pad piaku diöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34Nag wain mag aku göj waŋ nugugɨrön, nöbö nuŋ akuyöbö ñɨgö yajöna, ‘Wain möriwö nɨ bla duön, nöbö mabö nugwidɨx mɨdöi piaku yadön, nag wain mag na bli rag höi,’ cöna.

35Ñɨŋ wain möriwö uröpɨnɨŋ, nöbö wain möriwö mabö rɨmɨjöñ piaku öbɨlön, nöbö i nugwo paiöña, nöbö i nugwo mɨ aŋadö pɨl pal nɨg gɨŋ wöröxöna, nöbö i nugwo rɨg röd paiöña.

36Akuyöbö alɨŋ, nöbö nag wain möriwö mɨnöbö aku, nöbö nuŋ adöi piöŋö yad aböna. Yad abaŋ, dumɨdɨŋ, nöbö nag wain möriwö mabö rɨmɨjöñ piaku ñɨgö kwo paŋ mag akwör cöña.

37Akuyöbö alɨŋ, nöbö wain möriwö mɨnöbö aku yajöna, ‘Ha na agal abmön, mönö nugwo aku nugwöñɨŋö,’ rön, yad abaŋ diöna.

38 Ha nuŋwa uröpɨnaŋ, nöbö wain mabö rɨ mɨjöñ piaku nugwo nugwön, ñɨŋ ñɨŋ keir yajöña, ‘Nöbö möriwö mɨnöbö ha nuŋ aku hömɨd kɨ. Nuö mai wöröxaŋ, ap möriwö bɨlɨk ha nuŋwa pöna. Makwam, nugwo pɨl pal nɨgɨŋ wöröxaŋ, mai ap möriwö bɨlɨk magalɨg pɨnɨŋö,’ cöña.

39 Aliö rön, nugwo pön du möriwö rɨŋadö piaku duön, mɨ aŋadö pɨl pal nɨgöña.

40“Akuyöbö almɨjöñ aku, mai nöbö nag wain möriwö mɨnöbö aku hön, ñɨgö agö magɨm cönɨŋö?” röŋa.

41Jisas aliö rɨmɨn, yadmä, “Nöbö gwogwam cöñ piaku ñɨgö rɨmɨdaŋ, ölɨŋ höb dib ödöriö pön wöröxöña; mai nöbö mö yoŋyöbö pön, ñɨgö nag wain möriwö aku yad nɨgön, wañ pɨlaŋ rɨmɨjöña. Nag wain maga göj yön wop aku, ödör rag du nuŋ nöiöñɨŋö,” rɨmä.

42 Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, “God Mönö kai kɨtim aku nugwölöiŋödö. Ñɨŋ kai kɨtön yadmä, ‘Nöbö ram urɨb bla, ñɨŋ rɨg ram urɨba rön, rɨg i pön yadmä, “Rɨg kɨ rɨg gwogwo gɨ röböxnɨŋö,” rɨmä. Makwam Nöbö Diba nuŋwör rɨmɨdmɨn, rɨg akwör ram nuŋwa mɨ rɨg wä mɨdö mɨda. Nöbö Diba nuŋ akuyöbö almɨdmɨn, an nugwön aiö waiö rɨmɨdölɨŋö,’ rɨmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

43“Rıg waiö röböxöi aku, God ñıgö Juda ada röböxön, nöbö mö hör akuyöbö, ap nugwo nölıba nöiöñ akuyöbö, ñıgö pön nugwidıx mıjöna.

44Nöbö mö rıg rol aku pın bıcöñ akuyöbö, ñıgö uplöb paiöna; jı rıg aku mölöd pınön, nöbö mö palölö cön akuyöbö, mı aŋadö palıx döbdö raŋ diönıŋö,” röŋa.

45God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla aipam, Perisi nöbö bla aipam, Jisas mönö höd röxön yadöŋ aku, ñıgör yadöŋ aku nugwön,

46nugwo nag nıgnıŋö, rön, rıbyöx nugwim aku, jı nöbö mö piaku, Jisas nugwo God mönö yadıb nöbö, me rımä aku, anıŋ yadyöxöñıŋö, rön, nugwo ap i rıb maga mıdölöŋ.

Matiu 22

Kıŋ i nöbö mö paŋ ap diba nımöña

(Luk 14:15-24)

1Jisas iswob mönö höd röxön yadöŋa,

2“God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb aku, haiwo aliö kıyöbö mıda: “Nöbö kıŋ i ha nuŋ aku mö pıba raŋ, ap diba nımıba, ap mag rag hö mögum rımıjöña.

3Akuyöbö alön, nöbö nuŋ bli yad abön yajöna, ‘Nöbö mö yad nıgım piaku du yadıŋ höŋ, ap diba nımıŋö,’ cöna. Aliö raŋ, ñıŋ du nöbö mö adaku ñıgö yajöña aku, jı ñıŋ röböxöña.

4Akuyöbö alıŋ, nöbö nuŋ bli piöŋö iswob yad abön yajöna, ‘Ñıŋ du nöbö mö adaku ñıgö yajöña, “Kıŋ aku, hön kau dib bli, hön kau ha mau bli pal urön, ap piaku magalıg rı pıdıluön, ‘Höne’ rı gö,” me cınö,’ cöna.

5Aliö raŋ, ñıŋ du yajöña aku, jı mönö ñıgö aku ki bö aböña. Bli ap möriwö ñıŋ bla diöña; bli rıg mabö ñıŋ bla rımıjöña;

6 bli, kıŋ nöbö nuŋ piaku rı gwogwam rön, pıl pal nıg gıŋ wöröxöña.

7“Akuyöbö alıŋ, kıŋ aku nugwaŋ, höbwab nuŋwa gwogwo raŋ, ami nöbö nuŋ bla agal abaŋ, du nöbö mö nöbö nuŋ pıl pal nıgöña piaku ñıgö magalıg pıl pal pör nıgön, taun dib ñıŋ aku ur cılıŋ diöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Makwam mabö rɨ nölɨb nöbö nuŋ piaku ñɨgö yajöna, ‘Ap mag akuyöbö mödö pɨdɨluöl aku, jɨ nöbö mö höd wö rɨm piaku höb maga rölöi.

9Makwam, ñɨŋ ödöi römögɨl bla duön, nöbö mö nugwöñ akuyöbö, ñɨgö magalɨg, “Höŋ ap diba nɨmɨŋö,” rön, amɨn yölɨŋ pön höŋ, ap diba nɨmɨŋö,’ cöna.

10Aliö raŋ, nöbö nuŋ bla du ödöi römögɨl bla duön, nöbö mö wä bla, nöbö mö gwogwo akuyöbö ñɨgö magalɨg, ‘Höŋ ap diba nɨmɨŋö,’ rön, amɨn yölɨŋ pönaŋ, nöbö mö pön ap diba nɨmöñ rama yuadö duön, cɨcɨ rɨg mɨjöna.

11“Kɨŋ aku piöŋö, nöbö mö höi piaku nugunö, rön, ram möl yuadö bö duön nugwöna, nöbö i, ap nɨmɨb wölɨja röböi aku röben wöhö, hör mɨjöna.

12Alaŋ, nugwo yajöna, ‘Nöbö mɨg! Pödpöd rɨmɨn, mö pön ap nɨmɨba wölɨj röböi aku röböiö wöhö, hör ör höladö?’ cöna. Yadaŋ, nöbö aku mönö paiŋö i yaden.

13 Aku kɨŋ aku nöbö nuŋ piaku ñɨgö yajöna, ‘Nöbö kɨ iŋ wajmag nugwo bla nag nɨgön, pön du cɨcɨbö yuö piaku abɨŋ, nöbö mö piaku pɨsaŋ ajmaga öb gɨlɨx gɨrön, möb ewö rön im gɨr mɨdɨŋ,’ me cönɨŋö,” röŋa.

14Jisas haiwo aku ur pörön, ñɨgö yadöŋa, “God nöbö mö mɨg mɨŋa yad wö cöna, jɨ ñɨgö magalɨg pen. Nöbö mö mösör hogwi iör pönɨŋö,” röŋa.

“Gapman nöbö dib Sisa nugwo takis nöinɨŋönö wöhö?” rɨmä
(Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)

15 Makwam Perisi nöbö piaku, Jisas nugwo mönö kai yadɨŋ, paiŋö yadaŋ nugwön, nugwo pön du nag nɨgnɨŋö, rön, mönö yad nugwob nugwob rön,

16nöbö ñɨŋ keir bli, Herod nöbö nuŋ bli pɨsaŋ agal abɨm, ñɨŋ Jisas mɨdöŋ yöra hön yadmä, “Mönö yad nölɨb nöbö. Naŋ nöbö mönö mɨ ödöriö akwör yadmɨdlö. Naŋ nöbö mö nugwön ipöxöiö. God rɨg yad mag akwör nugwön, nöbö mö yad nölmɨdlö.

17Makwam, naŋ rɨb kai yöx nugulö? An Isrel nöbö mö, Sisa nöbö diba taun dib Rom yöbö aku, nugwo takis nölɨb mönö nölölɨbɨm, wöhö?” rɨmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Aliö rimin, Jisas rib gwogwo ñiŋa nugwön yadöŋa, “Ni pödpöd riba inakmönö hörip hön, aliö yad nugumidöi?

19Ñiŋ takis nölöi rig mag i nöliŋ, nugunöm!” röŋa. Aliö rimin, nugwo rig mag i rag hö nölmä.

20Jisas rig mag aku nugwön ñigö yadöŋa, “Rig mag ki, nöbö inöm ki yönim inöma mid? Ib aku yönim iba mid?” röŋa.

21 Jisas aliö rimin, yadmä, “Aku nöbö dib Sisa,” me rimä. Aliö rimin, Jisas ñigö yadöŋa, “Makwam, Sisa ap nuŋwa mijön aku Sisa nöiöña. God ap nuŋwa mijön aku God nöiöña!” röŋa.

22Aliö rimin, ñiŋ rib miga yöx nugwön, nugwo röböx dumä.

Wöröxön höbkal öbilib aku, Jisas nugwo yad nugumä
(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)

23 Wop akwör, Sadiusi nöbö bli Jisas midöŋ yöra hömä. Sadiusi nöbö mö piaku yadmidöia, nöbö mö wöröxön höbkal öbileñiŋö, rimidöia.

24Ñiŋ Jisas midöŋ yöra hön yadmä, “Mönö yad nölib nöbö. Mosis yadöŋa, ‘Nöbö i mö pön, halöu ha yöx pön hen wöhö, hör wöröxöna, pignin nuŋwa mö aku pön, halöu ha nuŋ piaku, me rön, yöx pön höniŋö,’ röŋa.

25Makwam, nöbö il alig akuyöbö mij sö mijöña. Nöbö höd aku mö pön, halöu ha yöx pön hen wöhö, hör wöröxöna. Alaŋ, pignin nöbö agñiŋ ribyöbö aku piöŋö mö akwör pöna.

26Pignin nöbö agñiŋ ribyöbö aku piöŋö mö aku pön, algön nör halöu ha yöx pön hen wöhö, hör wöröxöna. Makwam, pignin igwö wölö aku mö aku pön, algön nör halöu ha yöx pön hen wöhö, hör wöröxöna. Paŋ mag akwör rip dumid dumid, nöbö il akuyöbö mij sö piaku, magalig halöu ha yöx pön heñ wöhö, hör ör wöröx pöcöña.

27Aliŋ mönö mö aku algör wöröxöna.

28Nöbö il aku ñiŋ magalig mö aku pimä. Makwam, nöbö mö wöröxöi bla öbiöñ wop aku, mö aku yönim pön?” rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Aliö rimin, Jisas ñigö painö yadöna, “Ñiŋ God Mönö mid aku aipam, God ölisö mid aku aipam, nugwölöi makwam, gwogwam yadön yadöia, ‘Nöbö mö akuyöbö wöröxön öbileñiŋö,’ röia.

30Nöbö mö öbiöñ wop aku, mö piaku nöbö peñ, nöbö piaku mö peñ. Ejol adöx yöd röul adö kau sö midöi piaku rig midöi mag akuyöbö rig mijöña.

31Ñiŋ, ‘Nöbö mö wöröxön öbileñiŋö,’ röi aku, God Mönö kai kitim bli nugwölöi ä?

32 God yadöna, ‘Ni Ebraham, Aisak, Jekop, God ñiŋ aku ni midlö,’ röna. Nöbö piaku anadö wöröxöyix aku, God nöbö höd wöröxim piaku ñigö yadön, ‘God ñiŋ aku ni midlö,’ rölöx. Nöbö wöröxim, hogw pilim piaku kömö midöi makwam, ñigö yadöna, ‘God ñiŋ aku ni midlö,’ ri gö,” me röna.

33Jisas mönö aku yad nölmin, nöbö mö midim akuyöbö nugwön aiö waiö rimä.

Lo dib ödöriö aku

(Mak 12:28-34; Luk 10:25-28)

34Jisas mönö aku yad ri abmin, Sadiusi nöbö bla mönö i painö yadib maga nigölöŋ. Ji Perisi nöbö bli, Jisas alön röŋ aku nugwön Jisas midöŋ yöra hömä.

35Nöbö ñiŋ lo mönö nugw ri abön röŋ i, Jisas pödi yajöniŋö, rön yadöna,

36“Mönö yad nölib nöbö. Lo mönö aku, mönö ada kai mönö dib ödöriö mid?” röna.

37 Aliö rimin, Jisas yadöna, “Madmag nagö aku magalig, rib mag nagö aku magalig, ölisö nagö magalig, God Nöbö Dib nagö akwör mi ödöriö madmag nigön.

38Mönö dib höd sö ödöriö aku maku.

39 Mönö dib agñiŋ ribyöbö aku piöŋö alig mida: naŋ naŋ keir madmag rig niglö mag akwör, nöbö mö hör akwebö wobiö madmag nigö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

40 Mönö hogwa aku yadɨl kɨ, Mosɨs lo mönö kai kɨtöŋ mönö piaku magalɨg aipam, God mönö yadɨb nöbö bla kai kɨtim mönö piaku magalɨg aipam, mönö il dib ödöriö aku mönö mɨ hogwa akwör," me röŋa.

Jisas yad nugwöŋa, "Mesaia röi aku, nöbö kai ha nuŋ me rön nugwöiŋö?" röŋa
(Mak 12:35-37; Luk 20:41-44)

41Perisi ada hö mögum rön mɨdɨm nugugɨrön, Jisas ñɨgö mönö i yad nugwön yadöŋa,

42 "Ñɨŋ Mesaia aku nugwo agö rɨbɨm yöx nugwöi? Nugwo nöbö kai ha nuŋ me rön nugwöi?" röŋa. Jisas aliö rɨmɨn, yadmä, "Depid ha nuŋ," me rɨmä.

43Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, "God Inöma nuŋ Depid nugwo rɨba nölɨm nugugɨrön, Depid nuŋ Mesaia aku nugwo 'Nöbö Dib nɨ' me röŋa. Depid yadöŋa,

44 'Nöbö Diba mönö yadön, Nöbö Dib na yada, "Naŋ imag mɨrɨx nɨ adö mɨdaŋ, nɨ rɨmön, pɨlgɨb nagö bla yödpɨlö nagö moa mɨjöñɨŋö," rö,' röŋa.

45Mesaia aku, Depid nuö maduebö nuŋ me röi aku, jɨ Depid nuŋ Mesaia nugwo 'Nöbö Dib nɨ' me röŋa. Makwam, ñɨŋ agö rɨbɨm yöx nugwöi?" röŋa.

46Jisas nuŋ mönö yad ri abmɨn, ñɨŋ nugwo paiŋö yadɨb maga nɨgölöŋ aku, almɨn ipöxön mönö, mai Jisas nugwo mönö bli kwo yad nugwölim.

Matiu 23

Lo mönö yad nölɨb nöbö bla aipam, Perisi nöbö bla aipam rɨg röi mag akuyöbö rɨmɨjeñɨŋö, röŋa
(Mak 12:38-39; Luk 11:43,46; 20:45-46)

1Mai wop i, Jisas nöbö nuŋ bla aipam, nöbö mö bli aipam, ñɨgö mönö yadön yadöŋa,

2"Lo mönö yad nölɨb nöbö bla aipam, Perisi nöbö bla aipam, Mosɨs yöra pön, God lo mönö Mosɨs maduar ör kai kɨtöŋa aliar yad nölöia.

3 Makwam, nöbö piaku ñɨŋ God lo mönö agamö cöñ aku nugw pön mai diöña; jɨ ñɨŋ cöñ mag aku nugwön, mai duön rɨmɨjeñ. God lo mönö yad nölöi aku, jɨ ñɨŋ ñɨŋ keir mönö aku mai duön rölöi.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Ap piaku cöña, ap piaku rɨmɨjeñɨŋö, röi aku, mönö mɨga akwör yadöia. Ñɨŋ yadöi aku, yogw ömörö dib ödöriö algör, nöbö mö akuyöbö ñɨgö rag nölöi aku, jɨ ñɨgö uliöxön bli pɨ nuöm nɨgölöi.

5 Nöbö mö piaku anɨŋör nugwɨŋ, me rön, God Mönö kai kɨtim mönö bli pɨ möigw yöd sö nɨgön, imag bla nɨgön yönöia. An God nöbö nuŋ blaku, me rɨŋ, me rön, wölɨj mɨxɨl dib nag rɨba alɨg wä bla röbön röia.

6Ñɨŋ ap dib nɨmɨb mibɨl aku diönɨŋönö Juda mögum rɨb ram piaku duön, nöbö dib bäpö römɨdöi rol akwör römɨdöia.

7Rɨb ñɨŋa yöx nugwöi aku, nöbö mö mɨga mɨdöi mibɨl piaku duŋ, ‘Mönö yad nölɨb nöbö dib hömɨdlaŋe!’ rɨŋ, anɨŋ wä cönɨŋö, rön, nugwöia.

8“Jɨ ñɨŋ haul hödpɨg il paŋyöbö i mɨdöi makwam, ñɨgö, ‘Yad nölɨb nöbö dib nɨ,’ me rön yajmɨjeñ. Yad Nölɨb Nöbö Dib ñɨŋa paŋyöbö iör mɨda.

9Mögörɨb il kɨ nöbö i, ‘Acö nöbö dib nɨ,’ me rön yadmɨjeñ. Nuö ñɨŋa paŋyöbö iör mɨd mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö yöraku.

10Ñɨŋ kwo paiŋö ñɨgö, ‘Yad nölɨb nöbö dib nɨ,’ me rön yajmɨjeñ. Yad nölɨb nöbö dib ñɨŋa paŋyöbö iör, Mesaia akwör mɨda.

11 Ñɨŋ mibɨl yöraku, nöbö mö kai nuŋ nöbö mö diba röxg mɨjön aku, nuŋ mabö rɨ nölɨb nöbö i röxg mɨjöna.

12 Nöbö mö ib ñɨŋa keir yadɨŋ bɨl sö diön bla, ib ñɨŋa pɨn diöna; jɨ nöbö mö ib ñɨŋa keir yadɨŋ bɨl sö duen bla, mai ib diba mɨjöna.

Lo mönö yad nölɨb nöbö bla aipam, Perisi nöbö bla aipam, ñɨŋ inakmönö hörön rɨ gwogwam rɨb nöbö

(Mak 12:40; Luk 11:39-42,44,52; 20:47)

13“Ñɨŋ God lo mönö yad nölɨb nöbö bla aipam, Perisi nöbö bla aipam, ñɨŋ inakmönö hörön rɨ gwogwam rɨb nöbö. God ñɨgö rɨ gwogwam cöna. Ñɨŋ keir God nöbö mö pön adöx yöd röul adö kau sö nugwidɨx mɨdɨb möl aku dumɨjeñ. Jɨ nöbö mö duba rɨmɨdöi bla ödöi ñɨŋa woböia.

14“Ñɨŋ God lo mönö yad nölɨb nöbö bla aipam, Perisi nöbö bla aipam, ñɨŋ inakmönö hörön rɨ gwogwam rɨb nöbö. God ñɨgö rɨ gwogwam cöna. Ñɨŋ mö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wösrö ram alig kib pöia. Mag aku, nöbö mö aniŋ nugwiŋ, me rön, God nugwo mönö mixil kapa inakmönö hörön yadöia. Alöi aku mi, öliŋ höb dib ödöriö pöña.

15“Ñiŋ God lo mönö yad nölib nöbö bla aipam, Perisi nöbö bla aipam, ñiŋ inakmönö hörön ri gwogwam rib nöbö. God ñigö ri gwogwam cöna. Nöbö mö akuyöbö mönö ana yöxön mai duŋ, me rön, mögörib pad piaku hölu nugw yönön, bli nugwön yad nöliŋ, ñiŋ keir kijaki nöbö nuŋwa midöi akuyöbö yöi, ñiŋ kijaki nöbö mö nuŋ mirix ödöriö mijöña.

16 “Nöbö mö akuyöbö ñigö God ödöi nigöŋ aku yabu ri aböliŋe, röi aku, ji ñiŋ nöbö mämäg we bilim, ñiŋ keir nugwölöi! Akuyöbö alöi aku, mönö dib ödöriö mida. Nöbö mö piaku ñigö inakmönö hörön yadöia, ‘An, “God höjöpalib rama mid aku, mi yadmidöliŋö,” ciniŋ aku, mai röböxniŋö, ciniŋ aku, röböxniŋa. Makwam rig gol pön, ap God höjöpalib rama ram möl yuadö bö rim piaku, iba aku yad gir, “Mi yadmidöliŋö,” ciniŋ aku, rig yajniŋ mag akwör ciniŋa; röböxöiniŋö,’ röia.

17Ñiŋ nöbö mämäg we, nöbö u! Ñiŋ rib kai yöxöi: gol aku ap ödöriö mönö God höjöpalib ram leia aku ap yöböm? Ap ödöriö aku, God höjöpalib ram lei nuŋ aku. Ram leia mijön aku, ap ram möla mida aipam leia mijöna mi.

18Mönö i algör ör, nöbö mö bla ñigö inakmönö hörön yadöia, ‘An, “God rigpid nuŋwa mid aku mi yadmidöliŋö,” ciniŋ aku, mönö mi yajniŋ aku hör ap; mai rib i yöx nugwön, röböxniŋö, ciniŋ aku, röböxniŋa. Makwam, ap God rigpid rol yöra pal God höjöpal ur nölöi piaku, ib aku yad gir, “Mi yadmidöliŋö,” ciniŋ aku, mai rib hör i yöx nugwön, keir rib maga nigen; rig yajniŋ mag akwör ciniŋö,’ röia.

19Ñiŋ nöbö rib midöl piaku, ap kaim ap dibim? Ap pal God höjöpal ur nölöi ap aku mönö rigpid rol yöra höjöpal ur nölöi ap akum? Ap ödöriö maku, rigpid aku. Rigpid rol yöra mijön makwam, ap aku God nugwo nölib maga cöna.

20Makwam ‘Rigpida mid aku, mi yadmidöliŋö,’ cöñ aku, rigpid rol aku ap rag hö urmidöia alig yajöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Makwam ‘God höjöpalıb rama mıd aku, mi yadmıdölıŋö,’ cöñ aku, aku God ram nuŋwa nugwön God ib nuŋwa alıg yajöña.

22 ‘Adöx yöd röul adö kau sö mıd aku, mi yadmıdölıŋö,’ cöñ aku, God hogw rol kiŋ römıd mıd yöra nugwön hogw rol kiŋ aku aipam, God hogw rol kiŋ aku römıd mıd kau aku aipam mıd aku, mi yadmıdölıŋö, cöña.

23 “Ñıŋ God lo mönö yad nölıb nöbö bla aipam, Perisi nöbö bla aipam, ñıŋ inakmönö hörön rı gwogwam rıb nöbö. God ñıgö rı gwogwam cöna. Nöbö mö bli ñıgö yadöi mönö adaku ñıŋ keir rölöi. Pöm acıxa, ap amnör möriwö wöl aku nugumın, ap yöbö röxgmın, iŋ wödım, ragpıd sö dumın, God nugwo paŋyöbö i nöinıŋö, rön, öim ap ñıŋa God nugwo nölöia. Ap ulul akuyöbö öim alöia, jı pödpöd rımın mönö il ödöriö aku mag akuyöbö alölöi? Ñıgö nöbö mö gwogwo cön adaku rımıjeñ; ödöriö wä cön mag akwör cöña. Ñıŋ uliöxön pı ri aböña. Cınıŋö, cöñ aku, cöña.

24Nöbö mö akuyöbö ñıgö ödöi yabunıŋö, röia, jı ñıŋ keir nöbö mämäg we. Ap ulul piaku nugumın, ap yöbö röxga, jı ap dib ap iba wöxnö mıd piaku nugwölöi.

25 “Ñıŋ God lo mönö yad nölıb nöbö bla aipam, Perisi nöbö bla aipam, ñıŋ inakmönö hörön rı gwogwam rıb nöbö. God ñıgö rı gwogwam cöna. Kwosö namag ñıŋ bla röxgıb, rıŋadö adö bla röbö äbäd ri abön röi aku, jı yuö bö ap kib mag gwogwo piaku aja wöl gı mıda. An ap mıga pınıŋö, rön, mıxıñ ana keir ösös rı ri aböniŋö, röia.

26Ñıŋ Perisi nöbö piaku rıb mıdöl. Kwosö namag ñıŋ bla yuö bö röbö äbäd ri aböyıx aku, rıŋadö adö bla alıg mıd ri aböyıxa.

27 “Ñıŋ God lo mönö yad nölıb nöbö bla aipam, Perisi nöbö bla aipam, ñıŋ inakmönö hörön rı gwogwam rıb nöbö. God ñıgö rı gwogwam cöna. Nöbäpö rıg möl bla hogw pılön, mölaja idıxön, göñö leia nıgmın, nöbö mö bla nugumın, ri aba, jı ulöm möl bö nöbäpö yöd bla mämlö hölıŋ gwogwo hömıda; ñıŋ kwo algör alıg mıdöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28 Ñiŋ kwo algör, mixiñ riŋadö nugwöl aku, ñiŋ nöbö waiö röxg midöia, ji yuö ñiŋ bö, inakmönö bla aipam, ap kib mag gwogwo bla aipam, ap piaku aja wöl gi mida.

God ñigö painö ri gwogwam cöniŋö, röŋa
(Luk 11:47-51)

29“Ñiŋ God lo mönö yad nölib nöbö bla aipam, Perisi nöbö bla aipam, ñiŋ inakmönö hörön ri gwogwam rib nöbö. God ñigö ri gwogwam cöna. God mönö yadib nöbö maduar ör pilim hogw pilim hogwaj rola ud wabil nöl ri ab girön yadöia,

30‘Nöso auso nöbö mag akuyöbö, an God mönö yadib nöbö akuyöbö ñigö pil pal nigölölix,’ me röia.

31 Makwam aliö röi aku, God mönö yadib nöbö bla ñigö pil pal nigmidöi il aku mi an midöliŋö, rön, yadöia.

32Makwam, nöso auso nöbö mag gwogwo rimä akuyöbö, ñigö kwo algör ciniŋö, rön cöñ aku, paŋ mag akwör ri!

33 Ñiŋ kas halöu ha bilik. Mai God nöbö mö mönö diba yadön, rin hör yönmid möl bö abön wop aku, ñiŋ ipöxön pödpödiö hör piaku diöñ? Mi wöhö! Ödöi ñiŋ i midenim!

34“Makwam, ni ñigö yadmidla, ni God mönö yadib nöbö bli, rib wä yöx nugub nöbö bli, mönö yad nölib nöbö bli yad abmön, ñigö midiba umijöña, bli pil pal nigöña, bli bi katlö watlö höñ sö pil pal nigöña, bli Juda mögum rib ram möl yuadö piaku pön paiöña, bli bör dumidiŋ nugugirön, ribix mögörib adadö aböña.

35 Makwam mi, God nöbö mö wä nuŋwa akuyöbö, maduar ör pilim hö akuyöbö, mönö ömörö ragöña. Adam ha nuŋwa, mag wä ri ri abmid nöbö Ebol aku, hödniŋ nuŋwa pigniŋ nuŋwa pilön, pilip hön, pilip hön, mai Berekaia ha nuŋwa Sekaraia nugwo, God höjöpalib rama ram möl yuadö kwo, rig pön rim rigpida yörkwo midmin nugugirön, nugwo mibil yöra pil pal nigmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Nɨ ñɨgö mi yadmɨdla: alöi ap piaku, mönö aku ñɨgö weik mɨdöi kɨyöbö höuöil höna.

Jisas Jerusalem nugumɨn, lɨb pɨlɨm, imöŋa
(Luk 13:34-35)

37“Jerusalem nöbö mö, nöbö mö lɨblɨb rɨ nɨ mɨdö bɨlɨk. God mönö yadɨb nöbö God ñɨgö aböŋ nöbö piaku, mögörɨb ñɨgö bla höm, rɨg rödön öim pɨl pal nɨgöia. Nɨ ñɨgö kulakul nuöma ha bla rɨg rɨ akuyöbö, pön hö upɨc mo na nɨgɨnö, rön nɨgɨl aku, jɨ nɨ nugwön röböxöia.

38 God nuŋ God höjöpalɨb ram ñɨŋ aku röböx duöŋa; yör akwör mɨda.

39 Wopik nɨ nugweñ; mai, ‘God anɨŋ, me rön, agal aböŋ Nöbö wä kɨ yöwi wä hömɨdö,’ cöñ wop akwör iswob nɨ nugwöñɨŋö,” röŋa.

Matiu 24

God höjöpalɨb ram aku hajal aböñɨŋö, röŋa
(Mak 13:1-2; Luk 21:5-6)

1Jisas God höjöpalɨb ram aku röböxön, rɨŋadö dum nugugɨrön, nöbö nuŋ bla nugwo yadmä, “God höjöpalɨb ram wä kɨyöbö nugwö!” rɨmä.

2 Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas ñɨgö yadöŋa, “Ñɨŋ ap piaku magalɨg nugwön yadmɨdöi aku, jɨ nɨ ñɨgö mɨ ödöriö yadmɨdla, mai ram kɨ hajalöñ aku, rɨg i rɨg i rola mɨdeniŋö,” röŋa.

Mai mɨd ri abeñ
(Mak 13:3-13; Luk 21:7-19)

3Jisas du Olip Pɨd sö römɨd gɨ mɨdmɨn nugugɨrön, nöbö nuŋ rogwa ñɨŋ ñɨŋör hön Jisas nugwo tar yad nugwön yadmä, “God höjöpalɨb rama hajalöñɨŋö, rɨlö aku, wop kai mag akuyöbö cöñ? An ap agapɨm raŋ nugwön, nagö womiöx höba rɨman nugugɨrön, mögörɨb il kɨ hölögɨpɨba rɨmɨdö, rön nugunɨŋö?” rɨmä.

4Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas yadöŋa, “Ñɨŋ mɨ ödöriö nugw ri aböña. Nöbö mö bli ñɨgö inakmönö hörön yajöña.

5 Nöbö mɨga hön, inakmönö hörön, ib na urön yajöña, ‘Nör Krais,’ me cöña. Nöbö mö mɨga inakmönö höröñ mönö aku yöxön nugw pöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Womiöx yöraku nuö nuö pilıŋ, bu diba raŋ nugwöña; pad piaku nuö nuö piöñ aku, haiwo akwör haŋ nugwöña. Alaŋ nugwön, wop yoŋyöbö wöxnö nıgıba rımıdö, rön, ıpöxmıjeñ. Aku hör nuö nuö pılmıjöña. Wop maiyöbö aku mai döŋö wöxnö nıgöna.

7Nöbö mö möl bli öbılön, nöbö mö möl bli pısaŋ nuö nuö rımıjöña. Möl bli kıŋ öbılön, möl bli kıŋ pısaŋ nuö nuö pılmıjöña. Mögörıb bla magalıg mımön paŋ, kiö diba wöröxmıjöña.

8Almıdaŋ, ñıgö mö ha nımım öلıŋa rıg pılmıd mag akuyöbö raŋ, womiöx mıdö, rön, nugwöña.

9 “Ñıŋ nöbö mö na mıjöñ aku döŋö, nöbö mö mögörıb akuyöbö magalıg ñıgö höxön mönö, pön du nag nıgön, rı gwogwam rön, mı aŋadö pıl pal nıgöña.

10Wop aku, God nugw pöi nöbö mö akuyöbö mıga nugw pıb mag ñıŋa röböxön, nöböhöd möhöd nöbö ñıŋ bla keir nugwıŋ, ölısö wölaŋ, ñıgö pön nöbö kwolmal imag rola nıgöña.

11 Makwam nöbö mö mıga hön, “An God mönö yadıb nöbö bılım,” me rön, inakmönö hörıŋ, nöbö mö mıga inakmönö höröñ mönö aku yöxön nugw pöña.

12Nöbö mö piaku mag gwogwo rol aku rıŋ rıŋ, magalıg paŋ mag adakwör rıbyöx nugwön, madmag nıgıb adaku uplöböña.

13 Makwam nöbö mö bıl kai God mönö wä aku nugw pı cıcı nıgön, rıg yad mag akwör rön, nöbö mö hör piaku madmag nıgön rı gör mıjöñ piaku, God nöbö mö piaku ñıgö magalıg kömö pöna.

14 Makwam God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb mönö wä aku, mögörıb hör adadö nöbö mö hörırör piaku piaku magalıg yad nölım du pöriba rımıd aku mı, wop aku mai wöxnö nıgöna.

Nöbö i God höjöpalıb ram aku mı rı gwogwam cönıŋö, röŋa
(Mak 13:14-23; Luk 21:20-24)

15 “Makwam God mönö yadıb nöbö Daniel maduar rıg yadöŋ mag akwör cöna. Nuŋ yadöŋa, ‘Ñıŋ nugwöña, God höjöpalıb rama ram möl lei yuadö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aku, ap hölul mɨ rɨ gwogwam ödöriö rɨb i öbɨl gɨ mɨjönɨŋö,’ röŋa. (Ñɨŋ nöbö mö mönö kɨ wopik ör mämäg nɨg nugumɨdöi bla, mönö kɨ il aku nugw ri aböña!)

16Ñɨŋ nöbö mö mögörɨb Judia mɨjöñ bla, ap gwogwo aku nugwön, rɨmgör bör önöŋ ajmag bla diöña.

17 Nöbö mö ram cölöbö sö mɨjöñ bla, ap ana bli pɨnɨŋö, rön, höbkal ram möl yuadö dueñɨm.

18Nöbö mö möriwö rɨba yönmɨjöñ bla, wölɨj mɨxɨla pɨnɨŋö, rön, höbkal rama dueñɨm.

19Makwam wop aku mö ha wöta alɨg mɨjöñ bla aipam, mö halöu ha kiaia kau nölmɨjöñ bla aipam, bör du öliöxöña.

20“Makwam God höjöpalön yajöña, ruö ij rɨ wop aku mönö God höjöpalɨb wop aku bör duöinɨŋö, cöña.

21 Aku agapɨm, God maduö ib hör i mögörɨb rɨ nɨgöŋ wop aku ila nɨgön, mɨdɨp hön weik mɨdöl wop kɨ, ap gwogwo aliö akuyöbö rölöŋ; mai mag akuyöbö alenɨm.

22Hör möxisöŋö, ap gwogwo aku öim rɨm, nöbö mö magalɨg wöröx pöröyɨxa. Makwam Nöbö Diba, nuŋ pön nöbö mö bla ñɨgö rɨbyöx nugwön, wöhö raŋ, ap gwogwo aku hör ul mɨŋi cöna.

23 “Wop aku nöbö mö bli ñɨgö yajöña, ‘Nugwi! Krais mɨd mɨk! Krais mɨd mɨkwo!’ me cöñ aku, jɨ mi yadöiŋö, rön, nugumɨjeñ.

24 Nöbö mö bli, God yad nɨgöŋ nöbö mö bla, adöi an ada höŋ, me rön, inakmönö hörön yajöña, ‘Nɨ mɨ Krais; mɨ nɨ God mönö yadɨb nöbö i,’ me rön, ap röliba akuyöbö bli cöña. Makwam God yad nɨgöŋ nöbö mö piaku peñ, wöhö.

25Makwam, nugw ri aböña. Ap agap bɨlɨm mai bö cön aku, nɨ ñɨgö mödö yadmön nugwöi makwam, nugw ri ab gɨr mɨjöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26 “Makwam, nöbö mö bli hön ñıgö yajöña, ‘Krais hön mıd mögörıb rıg kap mibıl piaku,’ me rımıjöñ aku, piaku dumıjeñ. Bli yajöña, ‘Krais hön umad gı mıd pik,’ me rımıjöñ aku, mi yadöinjö, rön nugumıjeñ.

27 Nı Nöbö Ha nuŋwa hön wop aku, añıgölö ñırmın, ömegö amej rogwa yau hörım mılkap rıb sö rıb bö du mag akuyöbö alaŋ nugugırön, nı alıp höna.

28 Hön mönö döuyö urapım i wöröx gı mıjön aku, yöur hön rıböña.

Nöbö Ha nuŋwa höb wop aku
(Mak 13:24-27; Luk 21:25-28)

29 “Makwam ömörö dib aku rıp du pöraŋ nugugırön, naiö aku mil aben; röun aku mil aben; adöx sö gupö bla kıtu pıñöña; adöx sö ap bla memexön bıröb i rı yönıbör yönmıjöña.

30 Wop aku, Nöbö Ha nuŋwa höba raŋ nugugırön, adöx sö mag keiryöbö raŋ, nöbö mö mögörıb adadö hörırör mıdöi akuyöbö nugwön imıjöña. Nöbö Ha nuŋwa Nuö ölısö pön, mil wä keiryöbö alıg mıjöi wabi bıl yörsak haŋ nugugırön, nugwöña.

31Namag diba pırıŋ nugugırön, ejol nuŋ bla yad abaŋ, ñıŋ duön, Nöbö Ha nuŋwa, pınö, rön yad nıgöŋ nöbö mö bla pıba, mögörıb mıgrö kı rıg mıde mıde aliar pia pia duön, hölu pön nugwo pöl höña.

Bı röui aku nugwöña
(Mak 13:28-31; Luk 21:29-33)

32“Ñıŋ nugwöia, bı röui panö yösa nıgön, womiöx gö nıgıba rımın nugugırön, naiö nıgıba rımıdö, rön nugwöia.

33Mag aliö akuyöbö, mai bö ap yadıl piaku raŋ nugugırön, ‘Nöbö Ha nuŋwa höuöil höb wop aku wopik mı womiöx mıda; mag ulul mıŋi mıdön, höröpınöñıŋö,’ rön, nugwöña.

34 Nı ñıgö mi yadmıdla, nöbö mö weik mıdöi bla wöröxeñ, kömö mıdıŋ nugugırön, ap piaku magalıg cöna.

35 Adöx sö, mögörıb mıgrö kı pısaŋ hölögıpöna, jı God Mönö mag nuŋwa hölögıpen.

Wop kai nı Nöbö Ha nuŋwa hön wop aku, nöbö mö nugwölöiŋö, röŋa
(Mak 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36 “Nɨ mag kaiyöbö, wop kaiyöbö hön wop aku, nöbö mö nugwölöi; ejol bla nugwölöi; nɨ keir God Ha aku, jɨ nɨ aipam nugwöi; Acö nuŋwör keir nugwa.

37 “Nɨ Nöbö Ha nuŋwa höbkal hön wop aku, Noa mɨdöŋ wop aku, rɨg mɨdmɨdöi mag akwör rɨmɨjöña.

38Maduar ör Noa mɨdöŋ wop aku, bana wölön nöbö mö akuyöbö ñɨgö pɨ yuö abölöŋ wop aku, ñɨŋ ap nɨm gɨr, röbö nɨm gɨr, nöbö mö pɨ gɨr, algör mɨdɨm nugugɨrön, Noa bɨyöj möla dumɨn, röbö hön ñɨgö magalɨg pɨ yuö aböŋa.

39 Makwam ñɨŋ ap i cönɨŋö, rön, nugwölɨmem; röbö aku ñɨgö pɨ yuö abɨm nugugɨrön yoŋwö nugumä. Mai nɨ Nöbö Ha nuŋwa hön wopa, mag aliö akuyöbö cöna.

40Wop aku, nöbö mös möriwö rɨba mabö rɨmɨjöñ aku, nöbö i pɨna, i röböxna.

41Makwam mö mös wit mag pia rɨba, wit maga pal pad piöpi rɨmɨjöñ aku, mö i pɨna, i röböxna.

42 “Nöbö Dib ñɨŋa hön wop aku nugwölöi makwam, nugw ri ab gɨr mɨjöña.

43 Nöbö ram mɨnöbö aku, ap kib pɨb nöbö aku wop kai hön aku nugwöxisöŋö, nugw ri aböxa; ram nuŋwa pal waglöx yuadö kwo wölu ap nuŋ piaku kib pölöx.

44Makwam mag aliö akuyöbö, ñɨŋ kwo algör pɨdɨlu ri abön mɨjöña. Almɨdköp, Nöbö Ha nuŋwa henɨŋö, rön, uplöb wöhamö rön mɨjöñ wop akwör höna.

Mabö rɨ nölɨb nöbö bli mabö rɨ ri abön röia, bli mabö rɨ ri abölöiŋö, röŋa
(Luk 12:14-48)

45“Nöbö dib i adöi dinöb rön, nöbö kai mabö rɨ ri abön aku nugwo yad nɨgön yajöna, ‘Mabö na rɨ nölöi nöbö piaku ñɨgö nugwidɨx mɨdön, ap mag ñɨgö piaku nuöm nɨg ri ab gɨrön rɨ mɨdane,’ rön, diöna.

46Mai höbkal hön nugwöna, yadöŋ mag akwör cöna. Aliö nugwön nugwo mɨ ödöriö pɨ ösös raŋ nugugɨrön, mabö rɨ nölɨb nöbö nuŋwa mɨ ödöriö wahax pɨmɨjöna.

47Nɨ ñɨgö mi yadmɨdla, nugwo yad nɨgaŋ, ap nuŋ bla magalɨg nugwidɨx mɨjöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

48“Makwam nuŋ yad nigön nöbö aku midip duön, nöbö diba weik heniŋö, rön,

49mabö nuŋwa ri nölib nöbö piaku ñigö mi göj göj palön, du röbö nimön u pilöi nöbö bla pisaŋ ap nimön, röbö nimön ri mijöna.

50Mabö ri nölib nöbö aku, nöbö diba yadkap heniŋö, rön, uplöb mijön wop akwör, nöbö diba höna.

51Hön, nugwo mi ri gwogwam rön, nöbö mö inakmönö hörön, “An Nöbö Diba nöbö mö nuŋwa midöliŋö,” rön, inakmönö hörön yadöi nöbö mö piaku pisaŋ yad aböna. Yad abaŋ, ñiŋ du ajmaga öbix gig yuön, im gör mijöña.

Matiu 25

Halöu mö akuyöbö ragpid sö, Jisas mönö höd röxön yadöŋa

1 “God nöbö mö pön nugwidix midib wop aku, haiwo aliö kiyöbö cöna. Nöbö i mö piba rimida. Halöu mö akuyöbö ragpid sö ap diba nimiba diöña. Halöu mö piaku, nöbö aku nugwo du ödöi um yöra nugwön yöliŋ pön rama höniŋö, rön, hötikö hörirör pön diöña.

2Makwam halöu mö piaku, akuyöbö mömid sö ribyöx nugw ri aböña; akuyöbö mömid sö ribyöx nugw ri abeñ.

3Halöu mö ribyöx nugw ri abeñ piaku, hötikö pön, hötikö urib röbö bli alig pirag dueñ.

4Makwam halöu mö ribyöx nugw ri aböñ piaku, hötikö pön, hötikö urib röbö bli balol möla unön, alig pirag diöña.

5Makwam halöu mö piaku ñiŋ magalig uröpinön, pöx midiŋ midiŋ, mö piba cön nöbö aku rimgör hen aku, inimö pilaŋ inimö hölim diöña.

6“Makwam pixmag yuö mibil kwo, nöbö mö bli wö rön yajöña, ‘Mö piba rimid nöbö aku weik hömida. Nugwo du ödöi um yöra nugwön, yöliŋ pön höi,’ cöña.

7Aliö rimidiŋ, halöu mö akuyöbö ragpid sö magalig öbilön, hötikö wik ñiŋ bla ri ri aböña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Akuyöbö alön, halöu mö ribyöx nugw ri abeñ rogw aku, halöu mö ribyöx nugw ri aböñ rogw aku ñigö yajöña, ‘Hötikö an bla wöröxc wöröxc rimid aku, röbö ñigö bla aniŋ bli nöine,’ cöña.

9Aliö rimijöñ aku, ji halöu mö ribyöx nugw ri aböñ rogw aku yajöña, ‘Ehöu! An röbö ana ñigö bli nöiniŋ aku, röbö an met yöna. Ñiŋ röbö wobön pib ram piaku duön, röbö ñiŋ keir wobnö,’ cöña.

10Aliö rimidiŋ, röbö wobön pib ram piaku diöñ mag aku, mö piba rimijön nöbö aku nuŋ ödöi rimgör höröpiñöna. Halöu mö ribyöx nugw ri aböñ rogw aku, nöbö aku pisaŋ ram möla yuadö duŋ nugugirön, nuŋ uba idixöna.

11 Mai piöŋö halöu mö ribyöx nugw ri abeñ rogw aku höröpinön yajöña, ‘Nöbö dib! Nöbö dib! Uba ana rödö,’ cöña.

12 Aliö rimidiŋ, yajöna, ‘Ni ñigö mi yadmidla, ni ñigö nugumidöi pal,’ cöniŋö,” röŋa.

13 Jisas mönö aku yadön nöbö mö bla yadöŋa, “Makwam, ñiŋ Nöbö Diba wop kaim mag kaim hön makwam nugwölöi aku, nugw ri abön mijinö,” röŋa.

Nöbö dib i mabö ri nölib nöbö nuŋ piaku ñigö rig mag nölöŋ aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa
(Luk 19:11-27)

14“Makwam haiwo uriba rimidil ki mag aliö kiyöbö cöna. Nöbö dib i mögörib pad piaku dinöb, mabö ri nölib nöbö nuŋ piaku ñigö wö raŋ höŋ, ap nuŋ bla nugwidix midiŋ, me rön, ñigö nöiöna.

15-16 Nöbö nuŋ piaku, mabö rig cöñ cöñ akuyöbö nugwön, rig maga nuöm nigön, nöbö i nugwo paip tausan nölön, i nugwo tu tausan nölön, i nugwo wan tausan nöiöna. Nölön, nuŋ du piaku midaŋ nugugirön, nöbö paip tausan pön aku, rig maga aku pön, sim ri pön du höuöilmel rön, rig maga paip tausan hör umi pöna.

17Nöbö tu tausan pön aku, aku kwo algör, rig maga aku pön, sim ri pön du höuöilmel rön, rig maga tu tausan hör umi pöna.

18Makwam nöbö rig mag wan tausan pön aku, rag duön, ulöm pön mögö nöiöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19“Mai mɨdɨp duön, mabö rɨ nölɨb nöbö piaku nöbö dib ñɨŋ aku höuöil hön, rɨg maga nöil aku pödpöd röiŋö, rön, ñɨgö yad nugwöna.

20Yad nugwaŋ, nöbö paip tausan pön aku, rɨg mag nuŋ aku rag hö nölön yajöna, ‘Nöbö dib, nugwö! Nagö nɨ rɨg mag paip tausan nölmö akwör nɨ rɨg mag pɨd aku pön, sɨm rɨ höuöilmel rɨp hön, rɨg maga paip tausan hör umi pɨl pɨd aku mɨk,’ me cöna.

21 Yadaŋ, nöbö dib aku paiŋö yajöna, ‘Wä ra. Nagö mabö rɨ nölɨb nöbö waiö. Nagö mabö na rɨ nöl ri ab nöilö makwam, ailö maku. Nagö ap ulmɨdö aku aliö ösös rɨ ri ablö aku, nagö yadmön, ap dib bla nugwidɨx mɨjɨnö. Nagö ram na hön, mɨ ödöriö wahax pɨ gɨr mɨdane,’ cöna.

22“Nöbö rɨg mag tu tausan pön aku, aku kwo algör rɨg mag nuŋ aku rag hö nölön yajöna, ‘Nöbö dib. Nagö nɨ rɨg mag tu tausan nölmö akwör nɨ rɨg mag pɨd aku pön, sɨm rɨ höuöilmel rɨp hön, rɨg maga tu tausan hör umi pɨl pɨd aku mɨk,’ me cöna.

23Yadaŋ, nöbö dib aku paiŋö yajöna, ‘Wä ra. Nagö mabö rɨ nölɨb nöbö waiö. Nagö mabö na rɨ nöl ri ab nöilö makwam, ailö maku. Nagö ap ulmɨdö aku aliö ösös rɨ ri ablö aku, nagö yadmön, ap dib bla nugwidɨx mɨjɨnö. Nagö ram na hön, mɨ ödöriö wahax pɨ gɨr mɨdane,’ cöna.

24“Makwam nöbö rɨg mag wan tausan pön aku, rɨg maga nuŋ aku rag hö nölön yajöna, ‘Nöbö dib. Nɨ nagö nugula; nagö nöbö ölɨsöm. Nöbö mö naŋ bli kul wölɨb ñɨŋ röi bla, nagö hör pɨliöx rag hö nɨmlö.

25Nagö ailö mag akuyöbö, nɨ ipöxla, rɨg mag pɨd nölmö aku rag hön, ulöm röx mögö nölmön mɨdmɨd aku, weik rɨg mag nagö rag hö nölmɨdɨl aku mɨk,’ me cöna.

26“Yadaŋ, nöbö dib aku yajöna, ‘Nagö nöbö gwogwo mabö rölɨb nöbö ipɨtɨbɨm. Nöbö mö nɨ kul wölɨb röi bla, hör ap pɨliöx rag hö nɨmlö, rɨlö ä?

27Makwam, nagö rɨg mag nɨ kɨ pön du rɨg rama nɨglaxisöŋö, weik nɨ hön rɨg mag hör um bli alɨg hör pɨlöx,’ me cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Aliö rön, nöbö nuŋ bla ñıgö yajöna, ‘Akuyöbö al aku, rıg mag wan tausan aku röd pön, ten tausan mıd nöbö aku nugwo nöli.

29 Rıb nöbö mö piaku, ñıgö bli kwo rol ab nölıŋ, pön mıd ri aböña; jı mabö rölıb nöbö mö piaku, ap ulmıdö ñıŋ mıd aku ruöx pıŋ, hör mıjöña.

30 Makwam mabö röl nöbö aku nugwo pön du mı pıxmag gur cıcıbö yuö abıŋ, nöbö mö ajmag öbıx gıg yuön, im gır mıdöi alebö bö pısaŋ mıjönıŋö,’ cönıŋö,” röŋa.

Mönö diba yadıb wop aku

31 “Nöbö Ha nuŋwa Kiŋ diba mıdön, mil ölısö wä keiryöbö alıp hön wop aku, ejol bla magalıg pısaŋ hön, hogw rol Kiŋa römıd gı mıdıb rol aku römıdaŋ,

32 nöbö mö mögörıb hör piaku piaku mıdöi akuyöbö magalıg hön, mämäg il nuŋwa mögum rıŋ nugugırön, ñıgö nuöm nıg adöi hör nıgön, adöi hör nıgöna. Nöbö hön sipsip hön meme uröi nöbö bla, hön sipsip bla hör möl i abön, hön meme bla hör möl i abön röi mag akuyöbö cöna.

33Nöbö mö hön sipsip röxg mıdöi bla nugwön, pı imag mırıx adö nıgön, nöbö mö hön meme röxg mıdöi bla nugwön, pı imag cökö adö nıgöna.

34Nuŋ Kiŋ diba makwam, nöbö mö imag mırıx adö ñıgö yajöna, ‘Acö ñıgö pı ri ab makwam, mı ödöriö wahax pi. Nuŋ mögörıb maduar rı nıgöŋ wop aku, yör ñıgö aku röb nıgöŋa. Hön yör waiö aku pi.

35 Aku agapım: nı kiö pılım, ap mag röia. Nı röbö dep pılım, röbö nölöia. Nı mögörıb pad piaku nöbö hömön, nı yad wahax pön, pön du ram ñıŋa nıgöia.

36Nı wölıj mıdölmın, nı wölıja nölöia. Nı ap rımın, nı ösös rı ri aböia. Naga mıdmön, nı u nugwöiŋö,’ cöna.

37“Aliö yadmıdaŋ, nöbö mö wä bla nugwo paiŋö yajöña, ‘Nöbö Dib. Wop kai nagö kiö pılım, ap mag röl? Wop kai nagö röbö dep pılım, röbö nölöl?

38Wop kai nagö pad piaku nöbö höman, nagö wahax pön, pön du ram an nıgöl? Wop kai naŋ wölıj mıdölmın, nagö wölıj nölöl?

39Wop kai nagö ap röŋ mönö nag mıdmö, an u nagö nugwöl?’ cöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

40 “Aliö yadiŋ, Kiŋ aku yajöna, ‘Haul ni hör i ösös ri ri abön röi mag akuyöbö, ni algör ösös ri ri ablaŋö,’ cöna.

41 Ñigö aliö rön, nöbö mö imag cökö adaku mijöñ akuyöbö ñigö yajöna, ‘God ñigö nugwön rib gwogwo yöx nugumida. Nuŋ kijaki nugwo aipam, ejol nuŋ bla aipam, ñigö öliŋ pilaŋ nugugirön midiŋ, me rön, yör ñiŋa rin hör yönmid yöra ri nigöŋa. Ñiŋ nöbö mö gwogwo, öliŋ höb diba pimijöñ bla, ni röböxön, rin hör yönmid möl bö di.

42Aku agapim: ni kiö pilmin, ap mag rölim. Ni röbö dep pilmin, röbö nölölim.

43Ni mögörib pad piaku nöbö hömön, ni yad wahax pön, pön du ram ñiŋa nigölim. Ni wölij midölmin, ni wölija nölölim. Ni ap röŋ mönö nag midim aku, ñigö hön ni ösös ri ri abölöiŋö,’ cöna.

44“Kiŋ aku aliö yadmidaŋ, nugwo yajöña, ‘Nöbö Dib. Wop kai nagö kiö pilim, ap mag rölöl? Wop kai nagö röbö dep pilim, röbö nölölöl? Wop kai nagö pad piaku nöbö höman, nagö wahax pön, pön du ram an nigölöl? Wop kai nagö wölij midölmin, nagö nölölöl? Wop kai nagö ap röŋ mönö nag midmö aku, an u nagö nugwölöliŋö?’ cöña.

45“Aliö yadiŋ, Kiŋ aku paiŋö yajöna, ‘Ni ñiŋ mi yadmidla, ñiŋ nöbö mö hör ni i ösös ri ri abölöi makwam, ni algör ösös ri ri abölöiŋö,’ cöna.

46Aliö rön, ñigö yad abaŋ duön, öim öim öliŋ pilaŋ nugugirön midib yöra diöña; ji nöbö mö wä nuŋ bla yadaŋ, ñiŋ öim öim kömö midib mögörib yör waiö diöñiŋö,” röŋa.

Matiu 26

Jisas nugwo pödpöd rön pil pal nigniŋö, rön, tar yad nugumä

(Mak 14:1-2; Luk 22:1-2; Jon 11:45-53)

1Jisas mönö aku yadön, nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö piaku ñigö yadöŋa,

2 “Ñiŋ nugwöia, wop mös midön, Pasopa wop dib aku weik, me rön, hö mögum rön hör mijöña. Ji ñiŋ algör hö mögum rön, ni Nöbö Ha nuŋ aku, pi gapman nöbö dib akuyöbö nölön yajöña, ‘Nugwo bi katlö watlö höñ sö pil pal nigiŋ,’ me cöñiŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Makwam God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla aipam, mönö pı nuöm nıgıb nöbö bla aipam hön, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö Kaiapas ram dib nuŋ aku mögum rön,

4Jisas nugwo pödpöd rön, tar pı cıcı nıgön, pıl pal nıgnıŋö, rön, mönö yad nıgmıdmä.

5Makwam ñıŋ yadmä, “Pasopa ap nımıb hör mıdıb wop kı, an alön rıŋ, nöbö mö magöri rıg mıdöi kıyöbö nuö nuö pıb maga ra. Makwam, weik röböxön, wop i nugwo pıl pal nıgnıŋö,” rımä.

Mö i Jisas yöcmaca nugwo wel röbö nıg nölöŋa
(Mak 14:3-9; Jon 12:1-8)

6-7 Jisas ram yöj lıglıg agrö Betani du mıdön, Saimon uj höpebö höd nıgöŋa nöbö aku ram nuŋwa du römıdön ap nımmıdmä. Ap nımmıdmın nugugırön, mö i ap wel röbö hölıŋ wä höb, rıg diba woböi aku, balol alıg pön hön, Jisas yöcmac sö rola höröŋa.

8-9Hörmın, Jisas nöbö nuŋ bla nugum, höbwab ñıŋa gwogwo rımın, yadmä, “Wel aku pön duön rıg diba pön, nöbö mö ap mıdöl bla ñıgö nölıbä rıgıb aku, jı pödpöd rımın aliö nöi hör owa?” rımä.

10Mönö aku yadmıdmın, Jisas nuŋ keir nugwön, ñıgö yadöŋa, “Mö kı nuŋ nı mag wä rı ri ab aku, pödpöd rımın aliö rımıdöi?

11 Nöbö mö ap mıdöl piaku ñıŋ pısaŋ öim mıjöña, jı nı ñıŋ pısaŋ öim mıdöinıŋ.

12Nöbö mö wöröxım, nöbäpö hogw pılıba rön, wel röbö nıg nölön pön du hogw pılöia. Nı hogw pılıba rön rımıdöi makwam, nuŋ wel röbö aku mıxıñ na nıg nöla.

13Makwam nı ñıgö mi yadmıdla, mai mögörıb mıgrö kı hör piaku piaku magalıg, mönö waiö na aku yad gır, mö kı alön rı mag kı haiwo urön alöŋ aku uplöbeñıŋö,” röŋa.

Judas Jisas nugwo höuöu röŋa
(Mak 14:10-11; Luk 22:3-6)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14-15 Wop aku, Jisas nöbö nuŋwa Judas Iskariot, Jisas nugwo höuöu rɨ pön du nölmön pɨl pal nɨgɨŋ, me rön, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib bla ñɨgö yadɨba duöŋa. Duön yadöŋa, “Nɨ Jisas nugwo höuöu rɨ pön hön ñɨgö nöin aku, nɨ paiŋö agapɨm nöiöñɨŋö?” röŋa. Aliö rɨmɨn, nugwo silpa mag padokwo paŋyöbö i höuöiliö hö wölu mɨj sö (30) nölmä.

16Nölmɨn, Judas nuŋ, “Nɨ pödpöd rön Jisas nugwo höuöu rɨmön, nugwo pɨ cicɨ nɨgön pön diöñɨŋö,” rön, aku rɨbyöx nugugu mɨdöŋa.

Jisas nöbö nuŋ bla pɨsaŋ Pasopa ap nɨmɨmä
(Mak 14:12-21; Luk 22:7-13,21-23; Jon 13:21-30)

17 Mai ap nɨmɨb diba Bred Is Mɨdölö röi wop aku ila nɨgmɨn, wop agñɨŋ yöbö akwör, nöbö nuŋ bla Jisas mɨdöŋa hön yadmä, “Pasopa sipsip ha pal nɨmɨb wop aku womiöx mɨda. Makwam, an ram kai duön ap nɨmɨb yöra pɨdɨlu ri abnɨŋ?” rɨmä.

18Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas ñɨgö yadöŋa, “Ñɨŋ taun dib aku duön, nöbö i mɨd yöraku ram nuŋwa duön nugwo yajöña, ‘Mönö yad nölɨb nöbö yada, “Wop na aku igöp mɨdam, nöbö nɨ bla pɨsaŋ hön sipsip ha pal ur nɨmɨnɨŋ ram nagö aku,” me rö,’ cɨne,” röŋa.

19Jisas aliö rɨmɨn, nöbö nuŋ bla yadöŋ akuyöbö nugwön, duön hön sipsipa ram aku pal urön, rɨ pɨdɨlu ri abmä.

20Höxi röŋ mag aku, nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö bla pɨsaŋ römɨdön,

21ap nɨm gɨr yadöŋa, “Nɨ ñɨgö mi yadmɨdla, ñɨŋ nöbö i nɨ höuöu rɨ pön diönɨŋö,” röŋa.

22Jisas aliö rɨmɨn, nöbö nuŋ piaku rɨb mɨga yöxön, paŋ paŋ nugwo yad nugu gɨrön yadmä, “Nöbö Dib! Nɨ yadlaŋ ä?” rɨmä.

23 Aliö rɨmɨdmɨn, yadöŋa, “Nöbö nɨ pɨsaŋ kwosö möl paŋyöbö i nɨmmɨdöl kɨ, nɨ höuöu rɨ pön diöna.

24God Mönö aku maduar kai kɨtön rɨg yadim mag akuyöbö, nɨ höuöu rɨ pön duön, pɨl pal nɨg gɨŋ wöröxɨn aku, jɨ nöbö nɨ höuöu rɨ pön diön aku, God nöbö aku nugwo rɨ gwogwam cöna. Nuöma nugwo yöx pön hölöxisöŋö waiö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Makwam yöx pön höm, mıd gır aliö alön cön aku, mai ölıŋ höb diba ödöriö pönıŋö," röŋa.

25Jisas aliö rımın, nöbö nuŋ Judas, nugwo höuöu rıba röŋ aku yadöŋa, "Mönö yad nölıb nöbö. Nı yadöianö ä?" röŋa. Aliö rımın Jisas yadöŋa, "Mı nagö yadmıdlö," röŋa.

Jisas nöbö nuŋ bla ñıgö bred wain nölöŋa
(Mak 14:22-26; Luk 22:14-20; 1Kor 11:23-25)

26Ap nım mıd gırön, Jisas breda pön, God nugwo ri ablaŋe rön, pı gılıxön, nöbö nuŋ bla ñıgö nöl gırön yadöŋa, "Ñıŋ pı nımi. Aku mıxıñ na aku," me röŋa.

27Aliö rön, röbö wain namag aku, algör pön, God nugwo ri ablaŋe rön, ñıgö nöl gırön yadöŋa, "Ñıŋ magalıg nımi.

28 Aku hañ na pıñön aku. Pınaŋ, God höd gör yadöŋ mönö aku ölısö pılaŋ diöna. Pınaŋ, nöbö mö mıga ap kib mag gwogwo röi akuyöbö, God nugwön röböxönıŋö," röŋa.

29Jisas aliö rön yadöŋa, "Nı ñıgö yadmıdla, röbö wain kı weik bli kwo nımöin. Mai, God nöbö mö pön adöx yöd röul adö kau sö nugwidıx mıdıb wop akwör, nı iswob ñıŋ pısaŋ röbö wain yoŋyöbö nımnö," röŋa.

30Aliö yadön, nöbö nuŋ bla pısaŋ God iba yadıŋ bıl sö dub wopal i yad gırön, Olip Pıda dumä.

Jisas Pita nugwo, "Nı nugumıdöiö cınaŋö," röŋa
(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34; Jon 13:36-38)

31 Jisas yadöŋa, "God Mönö aku kai kıtön yadmä, 'Nı hön sipsip urıb nöbö aku nugwo pal nıgmön, hön sipsip nuŋ bla magalıg bör diöñıŋö,' rımä. Aliö yadmä aku mı, mıdiö pıxmag yuö mibıl kwo ñıŋ magalıg nı röböxön bör diöña.

32 Makwam nı wöröxön öbılön, mögörıb Galili höd dumıjına, ñıŋ mai yöñıŋö," röŋa.

33Jisas aliö rımın, Pita yadöŋa, "Nöbö magalıg nagö röböxön höglöm nölıbä maga röia, jı nı akuyöbö alöinö," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34 Pita aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ni nagö mönö mi yadmidla, pixmag yuö mibil kwo yöur kulakula wö röliböir mijön wop aku, ‘Jisas nugwo nugumidöiö,’ rön, wab mös paŋ yajnaŋö,” röŋa.

35Jisas aliö rimin, Pita ususör rön yadöŋa, “Ni pil pal nignöb, pil pal nigöñ aku ji, ‘Jisas nöbö ni yöi,’ me rön yadöinö,” röŋa. Jisas nöbö nuŋ bla magalig algör Pita rig yadöŋ akwör yadmä.

Jisas God höjöpal gör midöŋa
(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)

36Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ Getsemani bi yuö duön, nöbö nuŋ bli ñiŋ yadöŋa, “Ñiŋ yörik römid gi mijöña. Ni yörkwo duön, Acö nugwo höjöpal gir mijinö,” röŋa.

37Jisas aliö rön, Pita, Sebedi ha nuŋ mös Jems Jon yöŋö rigir ñigö yöliŋön duöŋa. Du girön, Jisas nuŋ rib miga yöxön,

38 ñiŋ nöbö ada yadöŋa, “Ni ömörö diba rimin, madmag na öliŋa kai ribi röxim, wöröxib maga rimida. Ñiŋ yörik midön, ni nugugu mijinö,” röŋa.

39Jisas aliö rön, ñigö yöraku yad nigön, nuŋ hör womiöx yörakwo duön, iröpa ubilön, haŋaj mämäg yuö aku mögö bö cirön, God höjöpalön yadöŋa, “Acö, ap ni riba rimid aku, wöhö cinöb, wöhö rö. Ji ni ribyöx nugul adaku rimijinö; rib naŋ keir rig yöxlö mag akwör rane,” röŋa.

40Jisas aliö rön, höbkal hön nugumin, nöbö nuŋ bla inimö hölim gi midmä. Jisas Pita nugwo yadöŋa, “Ñiŋ ul miŋi ni mämäp pi midölöiŋ ä?

41Ap gwogwo rib maga rö, rön, God höjöpal gir mijöña. Rib ñiŋa rib maga ra, ji mixiñ ñiŋa höx ri pinö,” röŋa.

42Jisas aliö rön, iswob du Nuö höjöpalön yadöŋa, “Ap ni cinöb raŋ öliŋ höb pin aku, röböxib maga midöl aku, amin raŋ; rib naŋ keir rig yöxlö mag akwör rane,” röŋa.

43Jisas aliö rön, iswob höuöil hön nugumin, nöbö nuŋ bla inimö göj nigim, hölim gi midmä.

44Jisas höuöil duön, Nuö höd höjöpalön rig röŋ mag akwör iswob höjöpalön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

45höuöil hön, nöbö nuŋ akuyöbö ñıgö yadöŋa, “Ñıŋ mıxıñ ñıŋa höx rı pınım, hölım gı mıdöıŋ ä? Nöbö ruai nugwi! Nöbö nı Nöbö Ha nuŋwa höuöu rön, nöbö ap kib mag gwogwo röi piaku nölıba rımıda.

46Öbılıŋ duŋ! Nugwi! Nı höuöu rı nöbö hömıd mık,” me röŋa.

Judas Jisas höuöu rı pön duöŋa
(Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Jon 18:3-12)

47Jisas mönö yadmın nugugırön, nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö i, Judas, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla aipam, mönö pı nuöm nıgıb nöbö bla aipam, nugwo rıg yadmä aliar, nöbö ñıŋ mıg mıŋa akwör höröpınmä. Ñıŋ yu mıxıl ölısö me bli palıb kaiö bli pön rag hömä.

48Judas höd ñıgö yad nıgön yadöŋa, “Nı du nöbö i nugwo wahax pön, alguna bımıl nımmıjın aku, nöbö maku, me rön, nugwo pı cıcı nıgön, pön di,” röŋa.

49Makwam Judas nuŋ Jisas mıdöŋ yöra rımgör hön, “Mönö yad nölıb nöbö, nagö mıdlö ä?” rön, nugwo alguna bımıl nımöŋa.

50Almın, Jisas yadöŋa, “Nöbö mık. Rıba rımıdlö ap aku yadkap rö!” röŋa. Jisas aliö rımın, nöbö Judas pısaŋ hömä akuyöbö Jisas nugwo pı cıcı nıgmä.

51 Jisas pı cıcı nıgım nugugırön, Jisas nöbö nuŋ i yu mıxıl ölısö nuŋ me pugul pön, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö aku nöbö mabö nuŋwa rı nölmıd nöbö i, nugwo rımıj adöi mı aŋadö römal cö gı aböŋa.

52 Almın, Jisas nugwo yadöŋa, “Yu mıxıl ölısö pılö aku höbkal möla röbö. Nöbö mö yu mıxıl ölısö pön nuö nuö rımıjöñ akuyöbö, adakwör wöröxöña.

53Nı ‘Acö ake!’ rılöxısöŋö aku, nuŋ rımgör ejol rogw akuyöbö möl sö hörırör yad abmın, hön nı nugwidıx mıdöyıxa.

54Makwam höd gör God Mönö aku kai kıtön, nı al aliö rön wöröxönıŋö, rim makwam, akuyöbö alaŋ. Mag nı i keir rımıjın aku, wä renıŋö,” röŋa.

55 Makwam Jisas nöbö nugwo pıba höm piaku ñıgö yadöŋa, “Nı öim du God höjöpalıb ram aku römıdön, nöbö mö akuyöbö ñıgö mönö yad nöil aku, jı nı pölöim. Weik piöŋö, yu mıxıl ölısö alıg, palıb kaiö alıg pırag hö, ap kib pıb nöbö i röxgıb nı pıba hömıdöi.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

56Ñiŋ almidöi aku, God mönö yadib nöbö bla God Mönö kai kitön rig yadim mag akwör rimidöiŋö," röŋa. Makwam wop aku, Jisas nöbö nuŋ bla magalig nugwo röböxön bör dumä.

Juda Kansol Dib bla Jisas mönö diba yadmä
(Mak 14:53-65; Jon 18:13-14,19-24)

57Makwam God lo mönö yad nölib nöbö bla aipam, mönö pi nuöm nigib nöbö bla aipam, hö mögum rimidim nöbö Kaiapas God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö aku ram nuŋwa yörakwam, Jisas nugwo pi cici nigön, pön ram aku dumä.

58Makwam Pita nuŋ mai mai duön, rama riŋadö bö midön, God höjöpalib rama ömdö nöbö bla pisaŋ römidön, agö magim cöñiŋö, rön, nugugu midöŋa.

59God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, Juda Kansol dib bla aipam yadmä, "An nöbö inakmönö hörib nöbö bli ñigö yad nugwiŋ, ñiŋ mönö i yadiŋ, ödöriar midaŋ, mönö il aku maku, me rön, Jisas nugwo pil pal nigniŋö," rimä.

60Aliö yadmä aku, ji mönö aku hörirör dumin, Jisas nugwo pil pal nigib il i midölöŋ. Alöŋ aku, ji mai nöbö mös hön yadmä,

61 "Nöbö ki yadöŋa, 'God höjöpalib ram aku pi gilix abön, mödö wop mös paŋ iswob ur niginö,' rö," rimä.

62Aliö rimidmin, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö aku, Jisas nugwo yadöŋa, "Mönö nagö yadmidöi aku, naŋ paiŋö i yadöinö ä?" röŋa.

63 Aliö rimin, Jisas paiŋö mönö i yadölöŋ. Almin, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö aku yadöŋa, "Weik mönö diba yadiba midöl ki, inakmönö hörön yadmijinö. God öim kömö mid aku, algör nugugu mida. Makwam, aniŋ ödöriar yadö: nagö Mesaia aku, God Ha nuŋ mönö wöhö?" röŋa.

64 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, "Naŋ yadlö maku. Makwam ñiŋ magalig nugwi! Ni ñigö yadmidla, ni Nöbö Dib ölisö keiryöbö ödöriö aku imag mirix nuŋ ada midön, mijöi wab bil yör sö hön mögörib il ki hömijin aku nugwöñiŋö," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

65 Jisas aliö rimin, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö aku, wölij nuŋ bla hör pi waglöx girön yadöŋa, “Nuŋ God ib aku yad höimöumin nugwöia! Makwam, nöbö mö bli yad nugwöiniŋ. Nuŋ gwogwam ri aku wöxnö yad maku pal.

66 Makwaim ñiŋ rib pödiö yöxmidöi?” röŋa. Aliö rimin, yadmä, “Mi yad maku pal; wöröxön paŋyöbö makwör,” me rimä.

67 Aliö yadön, haŋaj mämäg yuö nuŋ ada höpöl pilön, palön, rimä. Bli Jisas mämäg yuö nuŋwa pöröb nölön, algun nuŋwa akuyöbö pal gir,

68yadmä, “Nagö Mesaia aku, yön nagö palmid aku, an yadaŋ nuguŋö,” rimä.

Pita, “Jisas nugumidöiö,” röŋa

(Mak 14:66-72; Luk 22:56-62; Jon 18:15-18,25-27)

69Makwam Pita mönö diba yadib rama riŋadö bö römid gi midöŋ makwam, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö aku mabö nugwo ri nölmid halöu i hön nugwo yadöŋa, “Nagö Jisas nöbö Galili yöbö aku pisaŋ midlaŋö,” röŋa.

70Aliö rimin, Pita nöbö mö bla magalig nugugu midim nugugirön, yadöŋa, “Mönö naŋ yadmidlö aku ni nugwöiö,” röŋa.

71Pita aliö rön, öbilön, du ubalija il yöra midmin nugugirön, ram aku mabö rimidöŋ mö i hön, Pita nugwo nugwön, nöbö mö midim akuyöbö ñigö yadöŋa, “Nuŋ nöbö Jisas Nasaret yöbö aku pisaŋ midmin nugulö,” röŋa.

72Aliö rimin, Pita wai nölön yadöŋa, “Ni mi ödöriö yadmidla, yadmidöi nöbö aku ni nugumidöiö,” röŋa.

73Ul mag miŋi midön, nöbö mö Pita pisaŋ öbil gi midim bla nugwo yadmä, “Mör yadöla. Nagö nöbö ñiŋ i. Aj il ñiŋ rig yadöi akuyöbö naŋ kwo aliar yadlaŋe,” rimä.

74Aliö rimin, Pita bölölö rön yadöŋa, “Ni ñigö mi ödöriö yadmidla. Hör aku, God ni öliŋ höb pi nöiön aku waiar. Nöbö ñiŋ yadmidöi aku ni nugumidöiö!” röŋa. Aliö rimin nugugirön, riba yöur kulakula wö röŋa.

75 Kulakul wö rim, Pita Jisas mönö nugwo höd yadöŋ aku ribyöx nugwön rib mixila yöxöŋa. Aku agapim: Jisas yadöŋa, “Yöur kulakula wö rölibör mijön

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mag aku, ‘Jisas nugwo nugumıdöiö,’ rön, wop mös paŋ yajnaŋö,” röŋa. Aku rıbyöx nugwön, rıb mıga yöxön, rıŋadö duön, mı göj imöŋa.

Matiu 27

Jisas nugwo pön du gapna Pailot nugwo nölmä
(Mak 15:1; Luk 23:1-2; Jon 18:28-32)

1Ruö yöudöŋdöŋ röxöŋa nugwön, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla aipam, mönö pı nuöm nıgıb nöbö bla aipam, mönö yad nugwob du mönö paŋyöbö i yad ödör nıgön, Jisas nugwo pıl pal nıgnıŋö, rımä.

2Makwam, Jisas nugwo nag nıgön, pön duön gapman nöbö dib gapna Pailot nölmä.

Judas nag nımöŋa
(Apos 1:18-19)

3Makwam Jisas nugwo mönö diba yadön, pıl pal nıgıba rımıdım nugwön, Judas, pödpöd rımın nı Jisas nugwo höuöu rılö, rön, rıg maga pöŋ aku, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla aipam, mönö pı nuöm nıgıb nöbö bla aipam, röd pön du ñıŋ nölıba rön, God höjöpalıb rama duöŋa.

4Duön, rıg mag piaku ñıgö nöl gır yadöŋa, “Jisas gwogwam röl aku, jı nı nugwo höuöu rıl aku, mödö wöröxöna. Makwam, nı ödöriö mag gwogwo rılö,” röŋa. Aliö rımın, ñıŋ yadmä, “Aku ap an yöi. Naŋ keir ailaŋö,” rımä.

5 Aliö rımın, Judas rıg mag nölmä aku God höjöpalıb ram möl yuadö abön, du nag nımöŋa.

6God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla, rıg maga aku pön yadmä, “Rıg kı, nöbö pıl pal nıgnıŋö, rön, höuöu rımıŋ makwam, God nölıb maga mıdölö,” rımä.

7Aliö yadön, mönö yad nugwob duön yadmä, “Pad nöbö hön wöröxıŋ, pön du hogw pılıb aku, mögörıb möl i wobıŋö,” rön, du nöbö i mögö wödön wi yöja rımıd mögörıb möl aku wobmä.

8Mögörıb möl aku, höuöu rı nölim rıg aku pön wobim makwam, mai nöbö mö mögörıb möl aku iba “Mögörıb Hañ Kap” me rımä. Weik kwo algör mögörıb möl aku iba “Mögörıb Hañ Kap” me röia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 Makwam ñiŋ mögörib wobmä aku, God mönö yadib nöbö Jeremaia höd rig yadön kai kitöŋ mag akwör rimä. Nuŋ God Mönö aku um miŋi kai kitön yadöŋa, “Ñiŋ rig silpa mag padokwo paŋyöbö i höuöiliö hö wölu mij sö (30) aku, Juda nöbö mö yadim rig aku piöx rag duön,

10nöbö mögö wödön wi yöja rimid mögörib möl aku wobmä. Nöbö Diba ni rig yadöŋ mag akwör röiŋö,” röŋa.

Gapna Pailot Jisas yad nugwöŋa
(Mak 15:2-5; Luk 23:3-5; Jon 18:33-38)

11Jisas nugwo pön duön, gapman nöbö dib Pailot midöŋ yöra dum nugugirön, Pailot Jisas nugwo yadöŋa, “Nagö Juda ada kiŋ dib ñiŋa midlö ä?” röŋa. Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Mi yadlö maku pal,” röŋa.

12Makwam God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, mönö pi nuöm nigib nöbö bla aipam, nugwo mönö bli yadmidim, nuŋ paiŋö mönö i yadölöŋ.

13Almin, gapman nöbö dib Pailot yadöŋa, “Nagö ailaŋö, rön, mönö hörirör yadmidöi aku, naŋ nugwöianö ä?” röŋa.

14Aliö rimin, Jisas mönö paiŋö i yadölmin, Pailot rib miga yöxöŋa.

Juda nöbö mö akuyöbö, Jisas nugwo pil pal nigiŋ, me rimä
(Mak 15:6-15; Luk 23:13-25; Jon 18:39–19:16)

15-19 Makwam Pailot nuŋ mönö pi nuöm nigib nöbö dib bla hogw rola römid gi midmin nugugirön, möniŋa mönö i yadmin, höm yadöŋa, “Ni maduö pixmag yuö kwo inimö nugula, mönö diba yadmidlö nöbö aku nöbö waiö midöm. Nugwo mönö ölisö yadmijinö. Ni inimö nugul aku rib miga yöxmidlö,” röŋa. Makwam Pailot rib nuŋ keir akwör yöx nugwöŋa, Jisas ap i rölöŋ; nöbö dib pia ñiŋ nugwo nugum, ölisö wölmin, pön höia. Makwam, ni agö magim rön, nugwo yad abmön diöniŋö, rön, rib aku yöx nugwöŋa. Makwam Rom gapna nöbö dib aku öim kim aku kim aku Juda ada Pasopa wop dib aku, ñigö kilabis nöbö ñiŋa keir yad nugumidöi aku, hör yau abmida. Wop aku, nöbö gwogwo ödöriö i naga midöŋa; ib nuŋwa Barabas. Nöbö mö miga akwör hö mögum rimidim bla, Pailot ñigö yadöŋa, “Ñigö nöbö kai hör yad abin? Jisas, Mesaia aku me röi aku mönö Barabasim yad abin?” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Aliö rimin, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, mönö pi nuöm nigib nöbö bla aipam, nöbö mö akuyöbö yadmä, “Ñiŋ Pailot nugwo yadiŋ, Barabas yau abön kwönö, Jisas nugwo pil pal nigaŋ,” me rimä.

21Makwam Pailot nöbö mö hö mögum ri midim bla ñigö yadöŋa, “Nöbö hogw ki, nöbö kai yau abin?” röŋa. Aliö rimin yadmä, “Barabas yau abane,” rimä.

22Aliö rimin, Pailot yadöŋa, “Aliö yadmidöi aku, Jisas Mesaia aku me röi aku, nugwo pödpöd cinö?” röŋa. Aliö rimin, ñiŋ magalig yadmä, “Nugwo bi katlö watlö um sö pil pal nigiŋ!” me rimä.

23Aliö rimin, Pailot yadöŋa, “Aku agapim? Nuŋ ap agapim ri gwogwam ri?” röŋa. Aliö rimin, mönö yadöŋ aku yöxölön, mönö wör wöriö yadmä, “Nugwo bi katlö watlö um sö pil pal nigiŋ! Nugwo bi katlö watlö um sö pil pal nigiŋ!” me rimä.

24 Aliö rimin, Pailot ribyöx nugwöŋa, mönö na yöxeñ; ji mönö bli kwo ñiŋ yad nugumön, nuö nuö pib maga rö, rön ribyöx nugwöŋa. Aliö ribyöx nugwön, nöbö mö piaku mämäg il rol ñiŋa imaga röbö pi äbäd abön, ñigö yadöŋa, “Nöbö ki nugwo pil pal nigiba rimidöi aku, mönö aku ni hen; ñiŋ keir höbkal yöniŋö,” röŋa.

25 Aliö rimin, nöbö mö piaku magalig yadmä, “Aku nöbäpö yöj ana keir! Hañ nuŋwa an wob paŋ, riba ha an bla pöna! Mönö aku, an aipam halöu ha an bla aipam pöniŋö!” rimä.

26Aliö rimidmin, Pailot Barabas ñiŋa yau abön, Jisas nugwo ami nöbö nuŋ bla nölmin, ñiŋ naga pön Jisas palmä. Akuyöbö almin, Pailot nuŋ Jisas nugwo bi katlö watlö um sö pil pal nigiŋ, me rön, ami nöbö nuŋ bla ñiŋ nölöŋa.

Ami nöbö bla Jisas nugwo yad höimöumä
(Mak 15:16-20; Jon 19:2-3)

27Gapna Pailot ami nöbö nuŋ bla, Jisas nugwo pön, pön du ram dib ñiŋ aku duön, ami nöbö hör piaku ñigö magalig wö rimin,

28 hö mögum rön, wölij nuŋwa röd abön, wölij paskwolö, nöbö dib yömöi akuyöbö i rag hö, nugwo yöm nölmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Yöm nölön, nag kaigap alıg bla pön hön, kiŋ adö röbön röi usaŋ akuyöbö i rön, nugwo nıg nölön, nöbö dib bla kaiö pöiŋö, rön, aiwölö yöd mıxıl i pön Jisas nugwo imag mırıx pılö nölön, hön nugwo höxmax yuön, yad höimöu gır yadmä, “Nöbö dib nagö hömıdlanö ä? Juda ada kiŋ ñıŋa nagö hömıdlanö ä?” rımä.

30 Aliö yadön, nugwo höpöl pılön, aiwölö yöd aku ruöx pön, nugwo yöcmaca palmä.

31Makwam Jisas nugwo aliö yad höimöuön, wölıj paskwolö nugwo yöm nölim aku pı röd abön, wölıj nuŋwa keir yöm nölön, nugwo bı katlö watlö um sö pıl pal nıgıba yölıŋ pön dumä.

Jisas nugwo bı katlö watlö um sö pıl pal nıgmä
(Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)

32Ödöi mibıl yöra du gırön nugumın, Sairini taun yöbö nöbö i hömıdöŋa. Ib nuŋwa Saimon. Nugwo möigw palön, ususör rön yadmä, “Jisas nugwo pıl pal nıgıb bı katlö watlö wab kı pırag duö,” rımä.

33Aliö rımın, nuŋ pırag gır, mögörıb Golgota pıda dumä. Golgota rımıdöi aku mönö il aku, “Nöbäpö Yöcmac Yöj Lei.”

34 Makwam pıd aku uröpınön, ami nöbö bla röbö wain pön, röbö acıx i pön, alıg pı römerömö rön, Jisas nölmä jı nuŋ nım nugwön röböxöŋa.

35 Jisas nugwo bı katlö watlö um sö pıl pal nıgön, wölıj nuŋ bla nuöm nıg hörırör pıba, höbai sadu akuyöbö wobön pımä.

36Akuyöbö alön, Jisas nugwo bı katlö watlö um sö pıl pal nıgim il yöra römıdön nugwidıx mıdmä.

37Jisas nugwo pıl pal nıgön, bı katlö watlö höñ sö kai kıtmä: NÖBÖ KI JISAS, JUDA ADA KIŊ ÑIŊA MIK.

38 Makwam Jisas nugwo pıl pal nıgön, nöbö ap kib pıb hogwa, i adöi, i adöi, pıl pal nıgmä.

39-40 Nöbö mö ödöi diba uhömıdim bla, yöcmaca kwatkwat rön, nugwo yad höimöuön yadmä, “Nagö God Ha nuŋ aku! God höjöpalıb ram aku pı hajal

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

abön, wop mös paŋ iswob ur niginö, rilö makwaim, bi katlö watlö um sö röböx pinaŋ, an nuguŋö!” rimä.

41God ap höjöpal ur nölib nöbö dib aipam, lo mönö yad nölib nöbö aipam, mönö pi nuöm nigib nöbö aipam, ñiŋ algör nugwo yad höimöuön yadmä,

42“Nöbö mö bli ñigö rimidmin kömö duöia, ji nuŋ keir alib maga midöl. Isrel Kiŋ dib an aku, bi katlö watlö um sö röböxön, migrö il ki pinaŋ, mi yadö, rön, nugwo nugw piniŋa.

43 Nuŋ God nugw pön yada, ‘Ni God Ha nuŋ,’ me ra. God nuŋ keir algör ribyöx nugumijön aku, weik hön nugwo kömö paŋ,” me rimä.

44Ap kib pib nöbö hogwa Jisas pisaŋ pil pal nigim, ñiŋ kwo algör Jisas nugwo mönö gwogwo akwör yadmä.

Jisas wöröxöŋa

(Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

45Wop aku naiö mibil yör kipisö mag aku, pixmag gurim, midip duön naiö pibö pik röŋ mag aku iswob mil pöröŋa.

46 Naiö pibö röŋ mag aku, Jisas wö diba rön yadön yadöŋa, “Eli, Eli, lama sabaktani,” röŋa. Mönö yadöŋ aku, “God ni. God ni. Ni pödpöd rimin röböxlaŋö?” röŋa.

47Aliö rimin, nöbö mö bli il yöraku midim bla nugwön yadmä, “God mönö yadib nöbö Ilaija yad wö rimidö,” rimä.

48 Aliö yadön, nöbö i du ap rib si höx akuyöbö wab i pön rag hö, röbö wain acixa aku pilön, aiwölö yöda pön idu pilön, nölmön nimaŋ, me rön, nölöŋa.

49Akuyöbö alön nölmin, nöbö bli yadmä, “Röböxi! Dar nugugu mijnim. Ilaija hön nugwo kömö pöniŋönö pödpöd cöniŋö?” rimä.

50Makwam Jisas iswob wö diba ri yadön, inöm nuŋwa God nölöŋa.

51 Wop akwör, God höjöpalib rama ram möl yuadö kwo ubalija idixim ñapñap uñ mixil dib aku, mibila rib sö nigön waglöxiö rib bö pinmin adöi hör adöi hör duöŋa. Almin nugugirön, mimön pön, rig bla pal bebö rön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

52nöbäpö rıg möla hogw pılön ıdıxım bla, möla rödım, God nöbö mö lei nuŋwa höd wöröxım hogw pılım bla, mıga rımın, höbkal öbılmä.

53Öbılön, rıg möla rıŋadö duön, Jisas öbılöŋ wop aku ñıŋ Jerusalem taun dib leia duön wöxnö nıgım, nöbö mö mıga ñıgö nugumä.

54Makwam mımön pön, agö magım röŋ aku nugwön, ami nöbö dib aku aipam, nöbö nuŋ bla pısaŋ mıdım bla aipam, ñıŋ ölölö rımın ipöxön, madmag ñıŋa dumın nugugırön yadmä, “Mı! Nöbö kı nuŋ mı ödöriö God Ha nuŋ akwör!” me rımä.

55 Makwam mö mıga hön, hör ör yörkwo mıdön nugugu mıdmä. Mö piaku Jisas nugwo rı nölıba Galili yöbö hömä.

56Mö mıdım adaku, i Maria Magdala aku, i Jems Josep yöŋö nuöm ñıŋa Maria aku, i Sebedi ha nuŋ hogwa nuöm aku.

Josep nuŋ Jisas mıxıña rag du rıg möla hogw pılöŋa

(Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

57-58 Rıb nöbö ödöriö i, Josep, Arimatia taun yöbö aku, nuŋ Jisas nöbö nuŋwa i mıdöŋa. Nöbö aku, Jisas wöröxım nugwön, pıgö pıgö mıdöŋ mag aku hön, gapna Pailot nugwo, Jisas högia pınönö wöhö rım, Pailot yöwö rön, nöbö nuŋ bla ñıgö yadmın, ñıŋ Josep nugwo nölmä.

59Jisas högi aku Josep nugwo nölmın, nuŋ ñapñap uñ lei waiö i pön, nöbäpö högi mıŋa magalıg wobön,

60 pön du rıg möl yoŋyöbö i, nı hogw pıöñıŋö, rön, yöluim möl aku hogw pılön, rıg aso dib i pıraiup pikopik rıp duön, hogw möla ıdıxön duöŋa.

61Mö mös mıdmä, mö i Maria Magdala, mö i kwo Maria ör. Mö Maria hogwa hön nugugu mıdım nugugırön, Josep akuyöbö alön hogw pılöŋa.

Ami nöbö piaku nöbäpö hogw pılım rıg möla nugugu mıdmä

62Jisas wöröxım hogw pılım wop aku, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla aipam, Perisi nöbö bla aipam, God höjöpalıb wop aku laŋ, me rön, ap rı rag hö pıdılumä. Makwam aiaŋ, God höjöpalıb wop ñıŋa makwam, gapman nöbö dib Pailot mıdöŋ yöra dumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

63 Duön yadmä, “Nöbö dib. Inakmönö hörıb nöbö aku yadöŋa, ‘Nı wöröxön, wop mös mıdön, wop paŋ aku öbinö,’ röŋa.

64Makwam, nagö nöbö bli yadaŋ, wop mös paŋ nöbäpö hogwaj aku nugugu mıdıŋ. Almıdköp, nöbö nuŋ bla hön, nöbäpö högi mıŋ aku kib pön, nöbö mö piaku ñıgö inakmönö hörön yajöña, ‘Nuŋ höbkal öbılö,’ cöña. Akuyöbö alıŋ, Jisas höd inakmönö hörön aku ap ulmıdö; ñıŋ mai inakmönö hörön yajöñ mönö aku mı du dib röxönıŋö,” rımä.

65Aliö rımıdmın, Pailot ñıgö yadöŋa, “Makwam, ñıŋ ami nöbö rogw i pön, nöbäpö hogw pılim yöra duön, rıb ñıŋa keir yöx nugw ri abön, nöbäpö hogwaja rıga nıg gö nıgıŋ, ami nöbö nugugu mıdıŋ,” me röŋa.

66Pailot aliö rımın, Juda nöbö dib piaku duön, nöbäpö hogw möla idıxim rıg diba aku nıg ri ab gırön, ami nöbö rogw aku yadım, ñıŋ yöraku nugugu mıdmä.

Matiu 28

Jisas öbılöŋa

(Mak 16:1-10; Luk 24:1-12; Jon 20:1-10)

1Löum yöbö ruö löu mil pörım nugugırön, mö hogwa Maria Magdala aipam Maria i yöŋö duön, Jisas hogw pılim hogwaja nuguba dumä.

2Mag aku mımön dib ödöriö pımın nugugırön, ejol i adöx yöd röul adö kau sebö hön, Jisas nugwo hogw pılön rıg aso pı idıxim aku, pın göur gägäp adö abön, rola römıdöŋa.

3Ejol aku, haŋaj mämäg yuö nuŋwa mil milöu gı mıdöŋa. Wölıj nuŋ aku, mı lei wä mıda mıdöŋa.

4Makwam ami nöbö nugugu mıdim bla, nugwo nugwön, ölölö rımın ipöxön, gıl gıl rön, wöröxıbi röxg mıdmä.

5Makwam ejol aku mö hogwa yadöŋa, “Ipöxmıjeñ! Nı nugula, ñıŋ mö hogwa Jisas bı katlö watlö um sö pıl pal nıgim nöbö aku hölu yönmıdöia.

6 Nuŋ yörık mıdöl. Höd yadöŋ mag akuyöbö, maduö höbkal öbılön dua. Makwam ñıŋ hön, nugwo pön hö nıgim yörık nugwön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7rɨmgör duön, nöbö nuŋ akuyöbö ñɨgö yajöña, ‘Jisas höbkal öbɨlön Galili dumɨda. Ñɨŋ nöbö pia du gɨrön nugwo piaku nugwöñɨŋö,’ cöña. Mönö akwör ñɨgö yad nölɨba hölö,” röŋa.

8Ejol aliö rɨmɨn, mö hogwa nugwön ipöxim aku, jɨ mɨ wahax pɨ gɨrön, nöbäpö hogwaj aku rɨmgör röböxön, Jisas nöbö nuŋ pia yad nölɨba ipalɨp dumä.

9Ödöi mibɨl piaku dumɨdɨm nugugɨrön, Jisas ñɨŋ mö hogwa möigw palön yadöŋa, “Ñɨŋ mɨdöiŋ ä?” röŋa. Jisas aliö rɨmɨn, mö hogwa hö höxmax yuön, yödpɨlö nuŋwa ölɨsö pön, ib nuŋwa yadmɨn bɨl sö duöŋa.

10 Jisas ñɨŋ mö hogwa yadöŋa, “Ipöxmɨjeñ! Ñɨŋ duön haul hödpɨg nɨ akuyöbö ñɨgö yajöña, ‘Galili duön Jisas nugwo nugwöñɨŋö,’ cɨne,” röŋa.

Ami nöbö bla du Jisas öbɨlö mönö yadmä

11Mö hogwa, ödöi mibɨl piaku dumɨdmɨn nugugɨrön, ami nöbö nugugu mɨdim piaku bli taun diba kul yuadö duön, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib akuyöbö ñɨŋ agö mag bɨlɨm röŋ aku magalɨg yad nölmä.

12Yad nölmɨdmɨn, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib piaku duön, mönö pɨ nuöm nɨgɨb nöbö bla pɨsaŋ mönö yad ödör paŋyöbö i nɨgön, ami nöbö piaku ñɨgö rɨg diba nölön yadmä,

13“Ñɨŋ mönö gör yadön, ‘Pɨxmag yuö mibɨl kwo inɨmö hölim gɨ mɨdöl mag aku, nöbö nuŋ bla hön, nöbäpö högi mɨŋa kib pɨrag duöiŋö,’ cöña.

14Aliö yadɨŋ, gapna Pailot mönö aku nugwön aku, an nugwo pɨsaŋ yadɨŋ, ñɨgö ömörö bli pɨ nöleniŋö,” rɨmä.

15Aliö rɨmɨn, ami nöbö piaku rɨg aku pön, duön Juda nöbö dib adaku rɨg yadim mag akwör rɨmä. Ñɨŋ inakmönö hörön, Jisas högi mɨŋ aku, nöbö nuŋ bla kib pön duöiŋö, rim mönö aku, Juda nöbö mö akuyöbö inakmönö akwör hörön weik yad gör mɨdöia.

Nöbö nuŋ bla Jisas nugumä
(Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; Jon 20:19-23)

16 Jisas nöbö nuŋ akuyöbö agɨp aku Galili duön, Jisas höd yadöŋ pɨda dumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Duön, Jisas nugwo nugwön, ib nuŋwa yadmɨn bɨl sö duöŋa. Makwam nöbö nuŋ bli nugwön yualöbön yadmä, “Aku Jisas mönö nöbö hörɨm?” rɨmä.

18 Makwam Jisas il yöra hön, ñɨgö yadöŋa, “Acö na yadmɨn, mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö aipam, mögörɨb mɨgrö kɨ aipam, nɨ magalɨg nugwidɨx mɨdla.

19 Makwam, ñɨŋ mögörɨb adadö magalɨg duön, nöbö mö adadö mɨdöi bla magalɨg mönö wä na yad nölɨŋ, ñɨŋ nɨ nugw pön, nöbö mö na mɨdön, nɨ mai höŋ. Akuyöbö alön, Acö aku, Ha aku, Inöm Lei aku iba urön, ñɨgö röbö pal nöiöña.

20Ñɨŋ akuyöbö alön, nɨ ñɨgö cɨnö, rön, agö mönö bɨlɨm yad nöil aku, ñɨŋ algön nör mönö aku ñɨgö magalɨg yad nöl ri abɨŋ, ñɨŋ nugwön mönö aku magalɨg mai diöña. Makwam nɨ ñɨgö mɨ ödöriö yadmɨdla, nɨ ñɨgö pɨsaŋ mɨdön, mɨdɨp duön, mɨdmön, mögörɨb kɨ hölögɨpönɨŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mak

Mak 1

Röbö Pal Nölıb Nöbö Jon God mönö yad nölmıda
(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Jon 1:19-28)

1Jisas Krais, God Ha nuŋwa mönö wä aku yadıba rımıdla.

2 God maduar ör Ha nuŋwa Jisas Krais nugwo mönö rıg yadöŋ akuyöbö, God mönö yadıb nöbö Aisaia, mönö aku God Mönö kai kıtön yadöŋa, “Mı! Mönö na pön dub nöbö aku, höd yad abmön duön, ödöi nagö aku röb nöl ri aböna.

3 Nöbö aku, mögörıb nöbö mö mıga mıdölöi, mögörıb rıg kap mibıl yöraku du mıdön, wö rön yajöna, ‘Nöbö Diba hömıda! Ödöi höña pisö pibö rıg mıjön bla, pıd kwol pılıx rıg mıjön bla, pın wöd höimöl ri abne,’ cönıŋö,” röŋa.

4 God mönö yadıb nöbö aku höd aliö rıg yadöŋ mag akwör, röbö pal nölıb nöbö Jon duön, mögörıb nöbö mö mıga mıdmıdölöi, mögörıb rıg kap mibıl yöra mıdmın nugugırön, nöbö mö bla hömın, ñıgö mönö yad nölön yadmıda, “Ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön, röböxıŋ nı ñıgö röbö pal nölmön, God ap kib mag gwogwo röi akuyöbö nugwön röböxaŋ,” me rımıda.

5Nuŋ aliö rımın nugugırön, nöbö mö mögörıb Judia womiöx il me bla mıdim akuyöbö aipam, Jerusalem nöbö mö mıdim akuyöbö aipam, ñıŋ magalıg mönö nugwo aku nuguba dumä. Duön, ap kib mag gwogwo rımıdöi akuyöbö, yad wöxnö nıgım, Jon ñıgö röbö Jodan yuö röbö pal nölöŋa.

6 Makwam Jon wölıj nuŋ aku, hön kamel panö pön rim wölıj i yömön, hön kau uña amanö höbiöda pı nıgmıda. Ap nımıb nuŋ aku, baŋ pabladö aku aipam, böm röbö aku aipam nımmıda.

7 Nuŋ nöbö mö akuyöbö ñıgö yadmıda, “Nöbö nı mai hömıd aku, nuŋ nı röxgıb yöi; nuŋ nöbö dib ödöriö, nı nöbö ulmıdö. Nı nugwo nugumön möigw höna. Nı du il yöra höxmax yuön yamsö uñ nuŋ aku nag yaub maga mıdöl.

8Nı ñıgö röbö akwör pal nölmıdıl aku, jı nuŋ hön ñıgö Inöm Lei akwör pal nöiönıŋö,” röŋa.

Jon Jisas nugwo röbö pal nölöŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

(Mat 3:13-17; Luk 3:21-22)

9Makwam wop i, Jisas Nasaret taun, Galili Propins yuadö mıdmıd yöra röböxön, Jon mıdöŋ yöra höm, Jon Jisas nugwo röbö Jodan yuö pal nölöŋa.

10Nugwo röbö pal nölmın, Jisas röbö kwol yör sö duön laxiö nugumın, adöx yöd röul adö kau sö waglöxmın, God Inöma nuŋ yöur döpwö röxgıb, bıbı rı pın Jisas göröŋa.

11 Akuyöbö alön bıbı rı pınım nugugırön, mönö i adöx yöd röul adö kau sebö yadöŋa, "Nagö Ha madmag yöbö nı. Nagö nugumön, nı mı ödöriö wä rö," röŋa.

Seten hön, "Jisas nugwo rımön mag gwogwo raŋ," me röŋa

(Mat 4:1-11; Luk 4:1-13)

12Makwam wop akwör, God Inöma nuŋ Jisas nugwo yad abmın, mögörıb rıg kap mibıl piaku duön,

13 wop akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pın du adokwebö mıj bö (40) yöraku mıdöŋa. Piaku mıdmın nugugırön, Seten, "Jisas nugwo rımön, mönö na aku mai duön, mag gwogwo raŋ," me rön, hön yadmıda. Mögörıb mıdmıd möl aku hör wöñö ap bla akwör mıdmıda. Makwam ejol bla hön, Jisas nugwo nugwidıx mıdmıdöia.

Jisas God mönö wä aku yad nöl mıda

14 Makwam mai gapman nöbö dib Herod Jon nugwo nag nıgım nugwön Jisas nuŋ mögörıb Galili duön, God mönö wä aku nöbö mö akuyöbö ñıgö yad nöl gır yadöŋa,

15 "God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb wop öim pöx mıdmıdöi aku weik mödö ha! Ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön, röböxön, God mönö wä aku mi yadö, rön, nugw pıne," röŋa.

Jisas nöbö nuŋ mös mös pöŋa

(Mat 4:18-22)

16Jisas Ban Yuö Galili pö yöra padıx gırön nugumın, nöbö dölöm pıb hödpıg nöbö rama, dölöm pıŋö, rön, uben i pı röbö yuö bö abön mıdmä. Nöbö hödpıg ram aku ib ñıŋ hogwa aku, i Saimon i Edru.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Jisas ñıgö nöbö hogwa nugwön yadöŋa, “Höŋ, nı pısaŋ yönön, nı ñıgö nöbö hogwa yad nöl ri abön rımön, nöbö mö pıb nöbö hogwa mıjöñıŋö,” röŋa.

18Aliö rımın, mi yadö, rön, rıb pia uben bla röböxön, Jisas pısaŋ dumä.

19Makwam Jisas hör ul mag mıŋi duön nugumın, Sebedi ha nuŋwa Jems Jon yöŋö röbö alebö möla mıd gır, uben paxdöröŋ aku, lıdıx gır mıdmä.

20Jisas nuŋ nöbö rama nugwön yadöŋa, “Ñıŋ nöbö hogwa höne!” röŋa. Jisas aliö rımın, ñıŋ hödpıg hogwa nugwön, nuö mabö rı nölıb nöbö bli pısaŋ ñıgö röbö alebö rol yöraku röböxön, Jisas pısaŋ dumä.

Ragwo ha nöbö i öim nıgöŋ aku, Jisas yad abım röu duöŋa
(Luk 4:31-37)

21Makwam ñıŋ taun ulmıdö Kapaneam duön, Juda God höjöpalıb wopa, Jisas Juda mögum rıb ram möl yuadö duön, God Mönö aku yad nölmın,

22 nöbö mö bla nugwön, aiö waiö rön yadmä, “God lo mönö yad nölıb nöbö piaku rıg yadöi akuyöbö yadölöm; nuŋ nöbö dib ödöriö nugw ri abön rıg yadöi aliar yadö,” rımä.

23Makwam wop akwör, nöbö ragwo ha öim nıgöŋ i, mögum rıb ram möl aku hön bölölö rön yadöŋa,

24 “Jisas nöbö Nasaret yöbö! Nagö anıŋ pödpöd rıba hölö? Anıŋ ragwo ha bla pıl pal nıgıba hölanö ä? Nı nagö nugula, nagö God Ha Lei nuŋ aku,” me röŋa.

25Aliö rımın, Jisas paiŋö ragwo ha nöbö aku öim nıgöŋ aku nugwo mönö ölısö yadön yadöŋa, “Mönö pımıjınö! Nöbö aku nugwo röböxön röu duö!” röŋa.

26 Jisas aliö rımın, ragwo ha aku nöbö aku nugwo pı yös röd abön, wö diba rön, röu duöŋa.

27Jisas aliö almın, nöbö mö mıdim akuyöbö mı aiö rön, mönö yad nugwob nugwob rön yadmä, “Aku agapım? Nöbö kı mönö yoŋyöbö mönö adö i pön yad nölmıda. Nuŋ nöbö ölöm. Ragwo ha mönö nuŋwa yöxön rıg yad mag akwör röiŋö,” rımä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28 Nöbö mö piaku aliö yad gir, Jisas ragwo ha yad aböŋ mönö aku, mögörib Galili yuada magalig yad nölmin duöŋa.

Jisas rimin, Saimon nimemö kömö nigöŋa
(Mat 8:14-15; Luk 4:38-39)

29Makwam Jisas, Jems, Jon, Saimon, Edru, ñiŋ nöbö adö Juda mögum rib ram aku röböxön, riŋö bö röu duön, Saimon hödniŋ Edru yöŋö rama dumä.

30Rama uröpinön, Jisas nugwo yadmä, “Saimon nimemö mixiña rin röxg yönmin, hölim gi mide,” rimä.

31Aliö rimin, Jisas du iŋpilö nuŋwa pön pabil nölmin nugugirön, mixiñ nuŋwa rin röxg yönmidöŋ aku kömö nigmin, rib pia ñiŋ ap mag röŋa.

Jisas rimin, nöbö mö miga akwör kömö nigöŋa
(Mat 8:16-17; Luk 4:40-41)

32Makwam naiö rödip duöŋ mag aku, nöbö mö ap röŋ bla aipam, nöbö mö ragwo ha öim nigöŋ bla aipam, Jisas raŋ kömö nigaŋ, me rön, Jisas midöŋ yöra pön hömä.

33Taun ulmidö Kapaneam nöbö mö akuyöbö magalig hön rama ubalij il riŋadö adö bö nugugu midim nugwön,

34nöbö mö miga akwör ap hörirör röŋ akuyöbö, Jisas rimin, kömö nigöŋa. Ragwo ha öim nigöŋ akuyöbö miga akwör yad abim röu dumä. Makwam ragwo ha piaku Jisas nuŋ nöbö pödiöm nugw ri abim akuyöbö, Jisas nuŋ ñigö, “Mönö pimijeñiŋö,” rön, yad abim röu dumä.

Jisas nuŋ möl i hör duön, Nuö höjöpal gir midöŋa
(Luk 4:42-44)

35 Löum yöbö, Jisas pixmag alig öbilön, hölimöŋ ram aku röböxön, taun aku aipam röböxön, möl i hör duön, Nuö höjöpal gir midöŋa.

36Makwam nöbö nuŋwa Saimon, nöbö nuŋ bli pisaŋ, Jisas mi kai, me rön, nugwo hölu nuguba dumä.

37Jisas nugwo hölu nugup du nugwön yadmä, “Nöbö mö magalig nagö mikai, me rön, hölumidöiŋö,” rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38Aliö rimidim, Jisas yadöŋa, “An ram yöj liglig agrö bli kwo aipam il me bilik dinim. Ni höl aku, nöbö mö mögörib möl piaku piaku ñigö mönö yad nöinö, rön, hölö,” röŋa.

39 Jisas aliö yadön, mögörib Galili mibil piaku rip yön girön, du Juda mögum rib ram möl yuadö akuyöbö duön, God Mönö yad nöl girön, ragwo ha nöbö mö ñigö öim nigöŋ bla yad abim röu dumä.

Jisas, uj höpebö nigöŋ nöbö i rimin, wödö wölöŋa
(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)

40Uj höpebö nigöŋ nöbö i, Jisas midöŋ yöra hön, höxmax yuön yadöŋa, “Nagö uj na wödö wölaŋ, me cinö aku, wödö wöiöniŋö,” röŋa.

41Aliö rimin, Jisas nugwo ögwö yöxön imaga milkap abön nöbö aku nugwo pi nugwön yadöŋa, “Yöwö, cina. Wödö wölö,” röŋa.

42Jisas nugwo pi nugum rib pia uj höpebö nigöŋ aku lil rimin kömö nigöŋa.

43-44 Makwam Jisas nöbö aku nugwo mönö ölisö yadön yadöŋa, “Ödöi mibil piaku nöbö mö bli ñigö nugwön, Jisas ni rim wödö wölö, rön, yadmijinö. Ödöriö akwör duön, God ap höjöpal ur nölib nöbö aku nugwo mixiñ naŋ aku yabuön yajinö, ‘Uj höpebö na aku wödö wölö,’ ranö. Aliö yadön, Mosis höd rig yadöŋ mag akuyöbö, ap bli pön du God ap höjöpal ur nölib nöbö aku nölö, nuŋ pal God höjöpal ur nölaŋ, nöbö mö piaku, nöbö aku weik wä rö, rön, nugwöñiŋö,” röŋa. Jisas mönö akwör yadön nöbö aku yad abmin duöŋa.

45Jisas aliö röŋ aku, ji nöbö aku, nuŋ duön, mönö aku nöbö mö amnör yad nölmin duöŋa. Almin, Jisas taun piaku wöxnö yönib maga nigölöŋa nugwön, nuŋ duön nöbö mö miga midölim mibil piakwör midmin nugugirön, nöbö mö mögörib piaku piaku magalig nugwo nuguba hömidmä.

Mak 2

Jisas rimin, iŋ wajmag lid pilöŋ nöbö i wä röŋa
(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)

1-2Wop mösör padixmin nugugirön Jisas höbkal taun ulmidö Kapaneam höm, Jisas hö mid ram nuŋ aku, me rim, nöbö mö miga akwör hön rim rim, ram

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

möl yuadö mönö yad nölmıdöŋ möl aku cıcı rımın, ubalıja il rıŋadö yör bö algör ör mı cıcı röŋa. Almın, Jisas nuŋ ñıgö God Mönö maga yad nölmıdöŋa.

3Jisas ñıgö yad nölmıdmın nugugırön, nöbö akuyöbö igwö mıxıl aku nöbö bli pısaŋ, nöbö iŋ wajmag lıd pılöŋ i rıp nıgön, rag Jisas mıdöŋ yöra pön hömä.

4Hön nugumın, nöbö mö cıcı rıg mıdım nugwön nöbö iŋ wajmag lıd pılöŋ aku nugwo rag ram cölöbö sö wöluön, ram cölöbö sö mıbıl möl söi bö pu waglöxön möl rödön, rıp wab hölım gı mıdöŋ aku nag nıgön abım, Jisas mıdöŋ yör bö pın duöŋa.

5Makwam ñıŋ Jisas raŋ kömö nıgöniŋö, rön, rıbyöx nugw pim aku nugwön, Jisas yadöŋa, “Ha na. Ap kib mag gwogwo rılö piaku nugwön röböxmıdlö,” röŋa.

6Jisas aliö rımın, Juda lo mönö yad nölıb nöbö bli römıd gı mıdım akuyöbö, rıb ñıŋ bla akwör yöx nugwön yadmä,

7“Nöbö gı pödpöd rımın, God yad höimöuön, inakmönö hörön yadmıd? Nöbö mö bla ap kib mag gwogwo rıŋ, nöbö i pıx ñıŋ aku örıx abıb maga mıdöl; God nuŋwör mag akuyöbö aiöniŋö,” rımä.

8Makwam aliö rıbyöx nugwim rıb maga aku Jisas nuŋ keir nugwön yadöŋa, “Ñıŋ pödpöd rımın rıb mag aliö akuyöbö yöx nugumıdöi?

9Nöbö iŋ wajmag lıd pıl aku nugwo pödi yadmön, ñıgö wä cön? Ap kib mag gwogwo rılö aku nugwön röböxmıdla, rımön, ñıgö wä cöniŋönö, owa öbılön köp nagö aku röd pırag duö, rımön, ñıgö wä cön?

10Nı rımön, ñıŋ nugwöña, Nöbö Ha nuŋwa mögörıb il kı höm aku, rıb na keir yöx nugwön hölım. God yadmın höm aku mı, ap kib mag gwogwo röi aku nugwön röböxmıdla, cın aku, röböxmıdlö,” röŋa.

11Aliö yadön, iŋ wajmag lıd pılöŋ nöbö aku nugwo yadöŋa, “Nı nagö yadmıdla, öbılön, köp naŋ aku röd pıragön rama duö,” röŋa.

12Jisas aliö rımın, nöbö mö nugugu mıdım nugugırön, nöbö aku öbılön, köp nuŋ bla röd ragön duöŋa. Almın nugwön, nöbö mö piaku magalıg mı aiö rön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

God ib nuŋwa yadmɨn bɨl sö dumɨn nugugɨrön yadmä, “Höd ap aliö akuyöbö i rɨm, an nugumɨdölölɨŋö,” rɨmä.

Jisas Lipai yad wö rɨ pöŋa
(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

13Jisas iswob höuöil duön, Ban Yuö Galili pö yöra yönmɨdmɨn nugugɨrön, nöbö mö mɨga nugwön mɨdöŋ yöra hö mögum rɨmɨdɨm nugwön Jisas nuŋ ñɨgö God Mönö maga yad nölöŋa.

14Jisas mönö yad nöl pörön, ödöi mibɨl yöra du gɨrön nugumɨn, takis pɨb nöbö i, Alpias ha nuŋwa Lipai, mabö rɨmɨd rama ram möl yuadö römɨd gɨ mɨdöŋa. Jisas nugwo nugwön yadöŋa, “Haŋ, nɨ pɨsaŋ dinɨŋö,” rɨmɨn, öbɨlön Jisas pɨsaŋ dumä.

15Makwam Jisas nöbö nuŋ bla pɨsaŋ du Lipai rama ap nɨmmɨdɨm nugugɨrön, takis pɨb nöbö bla aipam, nöbö ap kib mag gwogwo rim bla aipam, Jisas pɨsaŋ yönmɨdim blaku, du nɨgiö nɨgön ap nɨmmɨdmä.

16 Lo mönö yad nölɨb nöbö Perisi bli, Jisas nuŋ takis pɨb nöbö bla pɨsaŋ, nöbö ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi bla pɨsaŋ mɨdön ap nɨmmɨdöŋ aku nugwön, nöbö nuŋ akuyöbö ñɨgö yadmä, “Jisas nuŋ pödpöd rɨmɨn nöbö takis pɨmɨdöi bla nɨgön, nöbö ap kib mag gwogwo röi bla nɨgön pɨsaŋ römɨd gɨ mɨdön ap nɨmmɨd?” rɨmä.

17Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas mönö aku nugwön yadöŋa, “Nöbö mö kömö mɨdöi piaku, uj wobɨb nöbö nuguba duölöi; nöbö mö ap rɨ bla akwör uj wobɨb nöbö nuguba duöia. Makwam mag aliö akuyöbö, nöbö mö, mag wä rölɨŋö, rön rɨbyöx nugwöi piaku, ñɨgö pɨba höi; nöbö mö, ap kib mag gwogwo rölɨŋö, rön rɨbyöx nugwöi piakwör, ñɨgö pɨba hölö,” röŋa.

Ap mag mödön rɨb
(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)

18Jon nöbö nuŋ bla aipam, Perisi ada nöbö ñɨŋ bla aipam, wop bli God höjöpal gör mɨjnɨŋö, rön, ap nɨmmɨdölöi. Wop i ñɨŋ aliö almɨdmä aku nugwön, nöbö mö bli hön Jisas nugwo yadmä, “Jon nöbö nuŋ bla aipam, Perisi ada nöbö ñɨŋ bla aipam, wop paŋ paŋ ap mödön nɨmölöi. Makwam nöbö nagö bla, pödpöd rɨmɨn alölöiŋö?” rɨmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Aliö rimidmin, Jisas mönö höd röxön yadöŋa, “Nöbö mö piba cön nöbö i, haul hödpig nuŋ bla pisaŋ midön, wä raŋ nugugirön mijöñ makwam, ap maga röböxeñ.

20Makwam mai, nöbö bli hön, nöbö ñiŋ aku nugwo pön dumijöñ aku, lib pilaŋ, wop aku ap nimeñ.

21Makwam wölij yoŋyöbö pid i pön, wölij liduön adö cön möla lidix piŋ, wölij yoŋyöbö aku ölisö midaŋ, wölij lidiön aku paxdörön, wölij ñiŋ aku mi uplöb waglöxaŋ diöna.

22“Röbö wain aku, algör ör. Röbö wain kömö pön, hön meme uñ hödyöbö möla hör nigölöi. Aku agapim: hör nigön mämugw nölmin, hön meme uña pinpin yadaŋ, waglöxön hör du pöcöna. Mag aliö akuyöbö, röbö wain kömö aku, hön meme uñ kömö möl akwör hör nigibim,” me röŋa.

Nöbö ha nuŋwa God höjöpalib wop aku Nöbö Diba mida

23Mai Juda God höjöpalib wopa ñiŋ hö, Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ wit möriwö mibila padix gir, nöbö nuŋ bla wit mag bli pilil ri rag dumidmä.

24 Akuyöbö almin, Perisi nöbö piaku nugwön, Jisas nugwo yadmä, “Weik God höjöpalib wop an mabö rölib aku, nöbö nagö bla aliö mabö rön, lo ana röd abmidöiŋö,” rimä.

25 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Nöso Depid maduar ör kiö pilmin röŋ haiwo kai kitim aku, ñiŋ nugwölöi ä?

26Maduar ör nöbö nagö Abiada God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö midmid wop aku, Depid nöbö nuŋ bla pisaŋ ñigö kiö pilmin, God höjöpalib rama duön, bred nöbö mö hör bla nimmidölöi, God ap höjöpal ur nölib nöbö bla akwör nimöi aku pön, nöbö nuŋ bla ñigö nölim nimimä.

27 “God nuŋ wop hör midib mönö aku höd yadön, mai nöbö mö ri nigölöŋ; nöbö mö ri nigön, aŋöi abön mid ri abiŋ, me rön, wop i hör midiŋ, me röŋa.

28Makwam, an nugwöla, Nöbö Ha nuŋwa God höjöpalib wop aku aipam Nöbö Diba midö,” röŋa.

Mak 3

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jisas imag lıd pılöŋ nöbö ı, God höjöpalıb wopa rımın, kömö nıgöŋa
(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)

1Makwam wop ı Jisas höbkal Juda mögum rıb rama duön nugumın, nöbö imag lıd pılöŋ ı ram möl yuadö hö mıdöŋa.

2Perisi nöbö mıdım bla bli, Jisas agö magım raŋ, nugwo pön du mönö diba yajnıŋö, rön, nöbö aku God höjöpalıb wop kı raŋ kömö nıgönıŋönö wöhö, rön, tar riö nugugu mıdmä.

3Jisas nuŋ nöbö imag lıd pılöŋ aku nugwo yadöŋa, "Öbılön yörık hö," röŋa.

4 Jisas aliö rımın, nuŋ mıdöŋ yöra höm, Jisas nöbö mö piaku ñıgö yadöŋa, "God höjöpalıb wop aku agö magım rıbım? Rı ri abıb mönö rı gwogwam rıbım? Nöbö mö akuyöbö ñıgö uliöxön rıŋ kömö diöñıŋönö, owa rıb gwogwo yöx nugwön röböxıŋ wöröxöñıŋö?" röŋa. Aliö rımın, ñıŋ nugwo mönö ı paiŋö yadölim.

5Jisas mönö yöxöinıŋö, rön, nugwim nöbö piaku, Jisas ñıgö nugumın ölisö wölöŋa. Ñıŋ nöbö imag lıd pılö aku madmag nıgölim aku nugwön, Jisas nuŋ ñıgö mämäg il kap rogwa nugwön ñıŋ yadyöxöŋa. Akuyöbö alön, nöbö imag lıd pılöŋ aku nugwo yadöŋa, "Imag naŋa mılkap abö!" röŋa. Aliö rımın, imaga mılkap abmın nugugırön, wä röŋa.

6 Akuyöbö alöŋa nugwön, Perisi nöbö Juda mögum rıb ram aku röböxön, Herod nöbö nuŋ bla mıdım yöra duön, mönö yad nugwob nugwob rön, "Jisas nugwo pödpöd rön pıl pal nıgnıŋö?" rımä.

Nöbö mö magöri maga rıp Jisas mai dumä

7-8Jisas nuŋ nöbö nuŋ bla pön, duön Ban Yuö Galili kwol yöra du mıdmä. Jı nöbö mö Galili yöbö magöri maga rıp nugwo mai hömä. Nuŋ ap agap apım rımıd adaku yadmın piaku dumın nugugırön, Judia nöbö mö bli, Jerusalem nöbö mö bli, mögörıb Idumia nöbö mö bli, röbö Jodan pö kwo nöbö mö bli, taun diba mös Taia, Saidon mögörıb il yör akuyöbö nöbö mö bli, nöbö mö mıga Jisas nugwo nuguba hömä.

9-10 Jisas nöbö mö mıga akwör rımın, kömö nıgöŋ aku mı, nugwo pı nugwıŋ kömö nıgönıŋö, rön, nöbö mö magöri maga rıp hön, nugwo wabnaŋnaŋ rıp

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

höm, nɨ wob yuö nɨgöñɨŋö, rön, nöbö nuŋ akuyöbö ñɨgö yadɨm, röbö alebö i pɨ nɨgmä.

11Makwam nöbö mö ragwo ha öim nɨgöŋ piaku, Jisas nugwön, yödpɨlö nuŋwa ila mɨgrö bö pɨn bɨrön, mönö diba pön, “Nagö God Ha nuŋ!” me rɨmɨdöia.

12 Jisas paiŋö ragwo ha bla mönö ölɨsö yadön yadöŋa, “Nɨ Nöbö pödiöm mɨdɨl aku wöxnö yadmɨjeñ wöhö,” röŋa.

Jisas nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö pöŋa
(Mat 10:14; Luk 6:12-16)

13Makwam Jisas mögörɨb önöŋ i duön, nöbö nuŋ pɨba röŋ piaku yadɨm hömä.

14Nöbö akuyöbö möl sö yad nɨgön yadöŋa, “Ñɨŋ nɨ pɨsaŋ yönön, mönö na pön dub nöbö bla mɨdön, ñɨgö yad abmön, du gɨrön nöbö mö piaku ñɨgö God Mönö wä mag aku yad nöiöña.

15Nɨ ñɨgö yadmɨdɨl aku mɨ, ragwo ha piaku algör ör yad aböñɨŋö,” röŋa.

16 Jisas nöbö nuŋ pöŋ adaku ib ñɨŋ akuyöbö, i Saimon, mai Jisas ib i kwo nölön Pita röŋa.

17 I Jems, i Jems pɨgnɨŋ nuŋwa Jon, nuö ñɨŋa iba Sebedi. Jisas ñɨgö nöbö hogwa Boanerges röŋa. Ib aku il aku “Gunɨm Nöbö”.

18Nöbö nuŋ i Edru; i Pilip; i Batolomiu; i Matiu; i Tomas; i Jems, Alpias ha nuŋwa; i Padias; i Saimon, nugwo Saimon Selot me rɨmɨdöia.

19Makwam i Judas Iskariot. Nuŋ mai Jisas höuöu röŋa.

Jisas ragwo kap nöbö, me rɨmä

20Makwam Jisas ram i dumɨn, yörbö nöbö mö mɨga akwör hö mögum rɨg mɨdmä nugwön, nöbö nuŋ bla pɨsaŋ nɨmɨb ap mag akuyöbö mɨdölöŋ.

21Almɨn, nöbö mö bli Jisas u pɨlö, rɨmɨn nugwön, nuöm pɨgnɨŋ nöbö nuŋ ada yölɨŋ pön höba dumä.

22 Makwam lo mönö yad nölɨb nöbö Jerusalem yöbö höm akuyöbö yadmä, “Ragwo ha akuyöbö nuö ñɨŋa Bielsebul Jisas nugwo yuö wöl aku, ragwo ha piaku yad abmɨdö,” rɨmä. Mönö inakmönö aku hörmɨdɨm,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Jisas nuŋ nugwön, nöbö mö akuyöbö ñıgö yadım hömıdmın, mönö adaku
mönö höd röxön yadöŋa, “Seten pödpöd rön Seten nugwör yad abön?

24Kıŋ paŋyöbö i nugwidıx mıjön mögörıb aku, nöbö mö bli öbılön ñıŋ ñıŋör
nuö nuö pılmıjöñ aku, mögörıb aku asıx hörırör nıgön pın bıcöna.

25Makwam nuarö nuömarö piaku algör ör, ñıŋ nöbö mö ñıŋ keir nuö nuö
pılmıjöñ aku, il aku asıx hörırör nıgön pın bıcöna.

26Makwaim mag akuyöbö, Seten nuŋ keir ragwo ha nuŋ bla yad abmıdaŋ
mönö, asıx hörırör nıgön aŋadö pın bıcöna.

27“Nöbö ölısö ödöriö i ram nuŋwa mıdaŋ nugugırön, nöbö i hön, ap nuŋ bla
pön duen; höd nöbö ölısö aku nugwo nag nıg gö nıgön, mai du ram nuŋwa
mıjön ap akuyöbö pırag diöna.

28“Nı ñıgö mi yadmıdla, nöbö mö akuyöbö ap kib mag gwogwo agap apım
rımıjöñ aku, God nugwön röböxöna. God nugwo yad höimöuöñ aku, nuŋ
nugwön röböxöna.

29Jı Inöm Leia nugwo yad höimöuöñ aku, God nugwön röböxenım. Ap kib
mag gwogwo cön aku öim mıjönıŋö,” röŋa.

30Jisas nugwo, “Ragwo ha akuyöbö nugwo öim nıgö,” rim makwam, nuŋ aliö
yadöŋa.

Jisas pıgnıŋ nuöm nöbö bla

31 Makwam Jisas pıgnıŋ nuöm nöbö hön, rıŋadö bö mıdön, nöbö i nugwo,
“Nagö du Jisas yadaŋ haŋ,” me rımä.

32Makwam, nöbö mö ram möl yuadö Jisas nugwo wob yuö nıgön römıd gı
mıdim akuyöbö nugwo yadmä, “Nam nölöunaŋ pıgnaŋ nöbö piaku rıŋadö bö
hö mıdön, ‘Nagö hane,’ rımıdöıŋö,” rımä.

33Aliö rımıdmın, Jisas yadöŋa, “Mam na, haul nöbö na yönımım?” röŋa.

34Aliö rön, Jisas nöbö mö mıdim bla nugw padıx gır yadöŋa, “Ñıgö mı mam
na, haul nöbö na mıdöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

35Nöbö mö God rıg yad mag akwör röi akuyöbö, haul na, mölöu na, mam na mıdöiŋö," röŋa.

Mak 4

Nöbö ap iñ yu aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa
(Mat 13:1-9; Luk 8:4-8)

1 Jisas Ban Yuö Galili pö yöra duön, nöbö mö akuyöbö ñıgö iswob mönö maga yad nöl mıdmın nugugırön, nöbö mö mıga hö mögum rımä. Almıdmın, Jisas röbö alebö i rola römıdön, du röbö yuö igöp yöraku mıd gırön, nöbö mö röbö halaia öbıl gı mıdim akuyöbö ñıgö mönö yad nölöŋa.

2 Jisas mönö piaku mönö höd röxön ada hörırör mönö mıga akwör yad nölöŋa.

3Jisas mönö adö i mönö höd röxön yadöŋa, "Mönö yadıba rımıdıl kı nugwi! Nöbö i möriwö rıb nuŋ aku wit iña wölaŋ, me rön, pön du abaŋ duaŋ nugugırön,

4iñ bli ödöi uhöb rol yöra pınaŋ, yöur bla hön nımöña.

5Iñ bli rıg rol mögö ulul mıjön yöra pınön rımgör wöiön aku

6jı jöjö abaŋ duen aku, naiö nıgaŋ, wöröxöna.

7Iñ bli nag kaigapa mıjön mibıl yöra pınön wöiön aku, jı nag kaigap bla höu wobön pal nımaŋ maga yaxen.

8Jı iñ bli mögö wä rola pınön, wöl ri abön, maga yax ri aböna. Bli maga padokwo paŋyöbö i höuöiliö hö wölu mıj sö (30) yaxöna, bli maga padokwo padök mös höuöiliö hö du adokwebö ragpıd kwo (60) yaxöna, bli padokwo padök mös mös höuöiliö hö wölu amñaxıb sö (100) yaxönıŋö," röŋa.

9Jisas mönö aku yad pör gırön yadöŋa, "Ñıŋ nöbö mö rımıj möla mıjön akuyöbö, mönö yadmıdıl kı rımıj pal nugw ri abne," röŋa.

Jisas pödpöd rımın aliö mönö höd röx yadmıd?
(Mat 13:10-17; Luk 8:9-10)

10Jisas mönö yadmın nugugırön, nöbö mö nugugu mıdmä akuyöbö yau hörırör dumın nugwön nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö bla aipam, nöbö mö nuŋ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

bli kwo aipam, Jisas nugwo yadmä, “Mönö höd röxön yadlö il aku mıkai?” rımä.

11Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb mönö aku, God rımın ñıŋ nugwöi aku, jı nöbö mö akuyöbö ñıgö höd akwör röxön yad nölmıdla.

12 Akuyöbö almön, God mönö yadıb nöbö ı God Mönö kai kıtön rıg yadöŋ mag akwör cöna. Nuŋ yadöŋa, ‘Mämäga nugwöña jı ap bli nugweñ. Mönö yöxöña jı mönö ila rıg yada aliö, me rön, nugweñ. Nugw ri aböyıx aku, God nugwo yad nugumıdöyıx aku, ap kib mag gwogwo röi akuyöbö nugwön röböxöx,’ me rö,” röŋa.

Jisas nöbö ap iñ yub mönö höd röxön yadöŋ aku, mönö ila aku yad nölöŋa
(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)

13Jisas aliö rön ñıgö yadöŋa, “Mönö höd röxön yadmıdıl akuyöbö nugwölöi aku, mai mönö bli kwo höd röx yadmıjın aku, pödpödiö nugwöñıŋö?” röŋa.

14Wit iña nöbö pı abönıŋö, rıl aku, God Mönö maga ai, me rön, yadla.

15Iña bli ödöi uhömıdöi rol yöra pıñönıŋö, rıl aku, nöbö mö akuyöbö God Mönö nugwöña, jı wop mıd akwör Seten hön mönö aku pı gı du pırag diönıŋö, rön, yadla.

16-17Makwam iña bli rıg rol mögö ulul mıjön yöra pınön rımgör wöiöna aku, jı jöjö yuö bö duön ölısö pılölaŋ naiö nıgaŋ wöröxönıŋö, rıl aku, nöbö mö akuyöbö God Mönö aku yoŋyöbö wop aku nugwıŋ wä raŋ nugugırön, wahax pımıjöña, jı hör ulul mag mıŋi mıdıŋ nugugırön, ömörö bli hönıŋönö nöbö bli ñıgö rı gwogwam rıŋ nugugırön, mönö mag aku rımgör röböxöñıŋö, rön, yadla.

18Iña bli nag kaigap mibıl yöra pınön wöiönıŋö, rıl aku, nöbö mö God Mönö nugwöña aku,

19 jı mörö mabö, ram köp hölıb, hön ap akuyöbö rıb mıga yöxön, yu köme, ulnöu rıg ap akuyöbö rıb mıga yöxön, ap piakwör rıbyöx nugwöñ aku mı, God Mönö aku höu wobön pal nımaŋ, maga yaxenıŋö, rön, yadla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Wit iña mögö wä rol yöra piñönijö, ril aku, nöbö mö God Mönö nugwön, nugw pi gö nigmijöña nugwön maga padokwo paŋyöbö i höuöiliö hö wölu mij sö (30) mönö padokwo padök mös höuöiliö hö du adokwebö ragpid kwo (60) mönö padokwo padök mös mös höuöiliö hö wölu amñaxib sö (100) akuyöbö yaxöna; riba aliö yöx nugwön yadil maku," me röŋa.

Jisas mönö höd röxön yadöŋa, nöbö mö na hötikö mila röxg midöiŋö, röŋa
(Luk 8:16-18)

21 Jisas nuŋ iswob mönö i höd röxön yadöŋa, "Nöbö mö bla hötikö urön wi yöj mo möl böisö mönö äbäñ rol höliimmidöi akum mo bö umadeñim; bil yöra sö pi cix giŋ mila ab gi mijöna.

22 Mag akuyöbö, agap bilim weik umad gi mid aku, mai wöxnö nigaŋ nugwöña.

23Ñiŋ nöbö mö rimij möla mijön bla, mönö yadmidil ki rimij pal nugw ri abne," röŋa.

24 Ñigö mönö i yadöŋa, "Mönö yöxmidöi mönö aku röx nugup du ila nugw ri aböña. Ñiŋ nöbö mö akuyöbö ñigö mönö diba yadön, paiŋö pödpödiö nöinö rimijöñ aku, God nuŋ nugwön ñigö kwo algör mönö diba yadön, paiŋö kwo algör aliar nöliŋ, me cöna. Makwam nuŋ ñigö paiŋö bli kwo rola ab nöine, cöna.

25 Nöbö mö ap mid akuyöbö, bli kwo rol ab pöña; ji nöbö mö ap midöl akuyöbö, ap ulul ñiŋ mid bla aipam pirag diöña."

Krais mönö mag wä aku yad nöliŋ duaŋ, nöbö mö miga akwör nugw pöña

26Jisas mönö i mönö höd röxön yadöŋa, "God nöbö mö pön nugwidix midib aku, haiwo aliö kiyöbö mida. Nöbö möriwö minöbö i wit iña wölaŋ, me rön, rag du möriwö rib nuŋ piaku aböna.

27Wit iña möriwö rib aku abön, hölim yönmidaŋ nugugirön, mogw birön, wöliba rimida. Pödpödiö wölmidö, rön, nugwen.

28Mögö nuŋ keir raŋ, mogwa röpinön, wölön, maga yaxön, göj yöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29 Makwam möriwö rıb mınöbö aku göj waŋ nugwön, ödör rag du nıgıb wop aku hö, rön, yu ogomaj mea rag duön, ödör pön höniŋö," röŋa.

Bı masted aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa
(Mat 13:31-32; Luk 13:18-19)

30Jisas aliö rön yadöŋa, "God nöbö mö pön nugwidıx mıjön aku, haiwo pödiöm pön yadmön nugwöñ?

31-32Mı, bı masted iña röxg yajına. Ap iñ bli diba yuöi akuyöbö ulmıdö wöla, jı masted iñ mag ul cokulä yuŋ, wöl dib röxön, padö diba pılaŋ, yöur bla hön höxia görön mıdöiŋö," röŋa.

Jisas mönö höd röxön yadmıda
(Mat 13:34-35)

33Jisas nuŋ nöbö mö akuyöbö ñıgö mönö höd röxıb piaku mönö mıga akwör yad nölmıda; akuyöbö alön, mönö wä aku ñıŋ yad nölmıda. Ñıŋ mönö nugw ri abmıdöi mönö akwör ñıgö yad nölmıda; mönö nugw ri abmıdölöi mönö aku yad nölmıdöl.

34Jisas nuŋ ñıgö mönö höd akwör röxön yad nölmıda. Mai nöbö nuŋ bla pısaŋ ñıŋ keir mıd gırön, mönö ila magalıg yad nöl ri abmıda.

Jisas yadmın, hödala hölögıpöŋa
(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

35Wop akwör ruö höxi gurön mag aku, Jisas nöbö nuŋ bla ñıgö yadöŋa, "Röbö bana pö kwo duŋö," röŋa.

36Jisas aliö rımın, nöbö nuŋ akuyöbö nöbö mö mıga akwör hö mıdim akuyöbö ñıgö röböxön, röbö alebö Jisas mıdöŋ möl aku wölön, dumä. Röbö alebö bli alıg pısaŋ dumä.

37Mibıl kwo dum nugugırön, rıb pia hödal diba hön, röbö wödön alebö möla wölım, mıñ pın dubä röŋa.

38Jisas nuŋ röbö alebö möla rıb adö sö röxiö, yöcmac ijib nıgön hölımöŋa nugugırön, nöbö nuŋ bla nugwo du ruob gırön yadmä, "Mönö yad nölıb nöbö, an magalıg wöröxıba rımıdöl gı, naŋ nuguman an hör ap i röx ä?" rımä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39Aliö rimidmin, Jisas öbilön, hödal diba hömidöŋ aku aipam, röbö wöd hömidöŋ aku aipam, tar midö rimin, hödal hömidöŋ aku hölögipim, röbö wöd hömidöŋ aku aŋadö höx rödim du aŋöi nigöŋa.

40Makwam Jisas nöbö nuŋ bla ñigö yadöŋa, “Ñiŋ pödpöd rimin ipöxmidöi? Ñiŋ nugw pib mag ñiŋa ul miŋi midim ipöxmidöiŋ ä?” röŋa.

41Aliö rimin, ñiŋ aiö rön, ñiŋ ñiŋ keir nuö nuö yad nugwön yadmä, “Nöbö gi nöbö pödiöm? Pödpödiö yadmin, hödal diba hömid aku aipam, röbö wöd hömid aku aipam, mönö nuŋ aku yöxön, rig yad mag akwör röiŋö?” rimä.

Mak 5

Ragwo ha nöbö i yuö wöl midöŋ aku, Jisas yad abim röu duöŋa

(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

1Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ röbö alebö pön, Ban Yuö Galili möxön, mögörib Gerasa nöbö mö midim pö ir kwo uröpinön,

2röbö alebö aku röböxön, mämäliö piñirmin nugugirön, mag akwör, ragwo ha yuö wöl midöŋ nöbö i, nöbäpö hogw möl piakuyöbö hön, Jisas midöŋ aku höŋa.

3-4Nöbö aku nöbäpö hogw pilim rig möl piaku hölimön yönmida. Nugwo öim sen pön, iŋ wajmag nuŋ bla nig gö nigmidöi aku, ji sen bla rimin, ödörmin, dumida. Nuŋ mi usus rimid makwam, nugwo rim ribyöx nugub maga midölöŋ.

5Mil, pixmag yuö, nöbäpö hogw pilmidöi rig möl piaku aipam, önöŋ ajmag piaku aipam, göul nöl girön, rig pön, mixiñ nuŋwa keir wölixdörmida.

6Makwam wop aku, nuŋ Jisas nugwo irmär nugwön, ipalip duön, Jisas midöŋ yöra höxmax yumin,

7-8 Jisas ragwo ha nöbö aku yuö wöl midöŋ aku nugwo yadöŋa, “Nagö ragwo ha, nöbö gi röböxön röu duö!” röŋa. Jisas aliö rimin, yadöŋa, “Jisas, God ölisö mag keiryöbö alig mida Ha nuŋwa. Ni pödpöd riba hölö? Mönö mi yadö, ‘God nugugu mid aku, ni nagö öliŋ höba pin nölöinö,’ rane!” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Aliö rɨmɨn, Jisas nöbö aku nugwo yadöŋa, “Ib nagö mɨkai?” röŋa. Aliö rɨmɨn, yadöŋa, “Nɨ ragwo ha mɨga akwör yuö wöl aku, ib na ‘Magöri,’ ” me röŋa.

10Nuŋ Jisas nugwo, ragwo ha bla mögörɨb hör pad piaku yad abmɨjnaŋö, rön, yad nugu gör mɨdöŋa.

11Wop akwör, hön mɨga ödöriö amñö nɨmmɨdim sɨnaŋ höñ piaku.

12Makwam, ragwo ha bla Jisas nugwo yad gögö rön yadmä, “Anɨŋ yadaŋ, duön hön pisö yuö wöluŋö,” rɨmä.

13Aliö rɨmɨn, Jisas yöwö rɨmɨn, ragwo ha bla nöbö aku nugwo röböxön, duön hön piaku yuö wölmɨn, magalɨg tu tausan akuyöbö bɨrɨg bör rɨg aj bö duön, rɨp du röbö palön, magalɨg röbö nɨmön wöröx pörmä.

14Makwam nöbö hön urmɨdöi piaku, alöŋ aku nugwön, rɨmgör du taun aku aipam, mögörɨb piaku aipam, mönö aku yad nölmɨn nugugɨrön, nöbö mö akuyöbö du nuguŋö, rön, Jisas mɨdöŋ yöra hömä.

15Hön nugumɨn, nöbö höd ragwo ha mɨga akwör öim nɨgöŋ aku, wölɨj yömön, mɨd ri abön, römɨd gɨ mɨdöŋa. Nugumɨn, ölölö rɨmɨn ipöxmä.

16Nöbö mö höd mɨdim piaku, nöbö mö mai höm akuyöbö ñɨgö, nöbö ragwo ha yuö wöl mɨdöŋ nöbö aku nugwo Jisas agapɨm rɨg röŋ akuyöbö yad nölmä. Makwam hön piaku rɨg röŋ aku aipam yad nölmä.

17Makwam nöbö mö piaku, mönö yadim aku nugwön, Jisas nugwo yad gögö rön yadmä, “Mögörɨb an gɨ röböx duö!” rɨmä.

18Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas röbö alebö pön duba rɨmɨn, nöbö ragwo ha öim nɨgɨm Jisas rɨm wä röŋ nöbö aku nugwo yad gögö rön yadöŋa, “Nɨ pɨsaŋ dinɨŋönö wöhö?” röŋa.

19Aliö rɨmɨn, Jisas nöbö aku nugwo wöhö rön yadöŋa, “Ram nagö duön, nöbö mö nagö bla ñɨgö, Nöbö Diba nagö mɨ göj uliöxön, agap apɨm rɨg rɨ mönö aku magalɨg yad nölö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Jisas aliö rimin, nöbö aku mögörib Dekapolis mibil yöra, taun yuadö aku rip yön girön, Jisas nugwo rig röŋ akuyöbö, nöbö mö piaku ñigö magalig yad nölmin, ñiŋ magalig aiö waiö rimä.

Jisas rimin, mö i wä röŋa, wöröxöŋ halöu i öbilöŋa
(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

21Jisas piöŋö röbö alebö pön, iswob höbkal du Ban Yuö Galili ir kwo pö yöra midmin nugugirön, nöbö mö miga hön nuŋ midöŋ yöra hö ribmä.

22Nöbö i ib nuŋwa Jairas. Nuŋ Juda mögum rib ram i nugwidix midmida. Jairas Jisas nugwo nugwön, hö midöŋ yöra höxmax yuön,

23nugwo yad gögö rön yadöŋa, “Halöu ulmidö madmag yöbö na aku wöröxiba rimida. Nagö han ni pisaŋ du nugwo pi nugwaŋ, öbil kömö duaŋ,” me röŋa.

24Aliö rimin, Jisas Jairas pisaŋ dum nugugirön, nöbö mö magöri maga rip duön, Jisas nugwo mibil mibil nigön pön dumidmä.

25Makwam mö i, nuŋ mö ödöi dumidim kim akuyöbö möl sö yönöŋa.

26Mö aku uj wobib nöbö bla ñigö, ni riŋ wä raŋ, me rön, rig nuŋ bla magalig mödö nölöŋ aku, ji nugwo rim wä rib maga rölöŋ, mi uplöb du dib röxöŋa.

27-28Makwam nuŋ Jisas rig rimid mönö maga yadmin nugwöŋ aku, du wölij wab nugwo aku pi nugumön wä raŋ, me rön, nöbö mö miga midim mibil aku höglöm ada hön, Jisas wölija pi nugumin,

29wop akwör haña pinmidöŋ aku gö nigmin, yuö nuŋ bö nugumin, nugwo röŋ mag aku wä röŋa.

30 Makwam Jisas keir rimgör nugumin, ölisö nuŋwa bli duöŋa nugwön, höuöiliö, nöbö mö miga midim piaku ñigö yadöŋa, “Wölij na aku yönim pi nugw?” röŋa.

31Jisas aliö rimin, nöbö nuŋ bla yadmä, “Nöbö mö miga akwör nagö wabnaŋnaŋ röi aku, pödpöd rimin ni nöbö kai pi nugwö, rön, yadmidlö?” rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Jɨ Jisas mönö ñɨŋ yadim aku nugwölöŋ, nɨ nöbö kai pɨ nugwö, rön, hölu nugu gɨrön mɨdöŋa.

33Makwam mö aku, nugwo agap apɨm röŋ aku nugwön, ipöxiö gɨl gɨl rɨ gɨr hön, Jisas mɨdöŋ yödpɨlö il yöra höxmax yuön, nugwo wä röŋ mönö aku magalɨg wöxnö yad nölöŋa.

34 Jisas paiŋö nugwo yadöŋa, “Halöu na. Jisas nɨ raŋ kömö nɨgaŋ, me rön, rɨg nugw pɨlö aliar, nagö rɨmön wä rɨ maku pal. Ap naŋ ra aku wä rɨ makwam, nagö duön mɨd ri abane,” röŋa.

35Jisas mönö aku yadmɨn nugugɨrön, Jairas nuŋ ram nuŋwa nöbö nuŋ bli yad abɨm hön yadmä, “Halöu nagö aku mödö wöröxa; yad nölɨb nöbö kɨ yadaŋ, yödpɨlö ölɨŋa wöröxɨp henmöm, höuöil duaŋ,” me rɨmä.

36Aliö rɨmä aku, jɨ Jisas mönö ñɨgö aku yöxölöŋ, Jairas nugwo yadöŋa, “Ipöxmɨjɨnö; rɨb ölɨsö yöx nugwanö,” röŋa.

37Jisas aliö rön, nöbö mö akuyöbö pɨsaŋ duöinɨŋö, rön, ñɨgö piaku yad nɨgön, Pita, Jems, Jems pɨgnɨŋ Jon, ñɨŋ yam adakwör yölɨŋön duöŋa.

38Ñɨŋ Jairas rama uröpɨnön Jisas nugumɨn, nöbö mö mönö ib mögö möul rön, mɨ göj im gɨr mɨdmä.

39Ram möl yuadö duön yadöŋa, “Pödpöd rɨmɨn mönö ua nɨgön immɨdöi? Halöu aku wöröxöl; hör inɨmö hölɨmmɨdö,” röŋa.

40Aliö rɨmɨn, nugwo yad imöum, ñɨgö yad rɨŋö bö abön, halöu nuö nuöm mönöbö rama pön, nöbö nuŋ pɨd aku pön, yölɨŋön halöu aku wöröx gɨ mɨdöŋ ram möl yuadö duöŋa.

41 Duön, halöu aku iŋpɨlö nugwo pön, Arameik mönö nɨgön yadöŋa, “Talita kom!” röŋa. Aliö röŋ mönö il aku, “Halöu ulmɨdö! Nagö yadmɨdla, öbɨlö!”

42Jisas halöu aku nugwo aliö rɨmɨn, wop akwör öbɨlön yönmɨdmɨn nugugɨrön, nöbö mö akuyöbö aiö waiö rɨmä. Halöu aku kɨm nuŋwa akuyöbö möl sö yönöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

43Nöbö mö mıdim bla aiö rım nugugırön, Jisas mönö ölısö yadön yadöŋa, “Ail mag aku nöbö mö akuyöbö ñıgö wöxnö yad nölmıjeñıŋö,” röŋa. Aliö yad gır ñıgö yadöŋa, “Halöu aku nugwo ap maga bli nölıŋ nımaŋ,” me röŋa.

Mak 6

Nasaret nöbö mö Jisas nugw pölim
(Mat 13:53-58; Luk 4:16-30)

1Jisas nöbö nuŋ bla yölıŋön mögörıb aku röböxön, taun nuŋwa keir Nasaret duöŋa.

2-3 Du mıdön, Juda God höjöpalıb wop aku, mögum rıb ram aku duön, nöbö mö mıga akwör hö mıdim akuyöbö ñıgö mönö yad nölmın nugugırön, aiö rön yadmä, “Nöbö kı kapeda mögörıb kıyöbö nöbö, Maria ha nuŋwa i. Pıgnıŋ nöbö Jems, Josep, Judas, Saimon maku. Nölöunıŋ nöbö nuŋ bla pısaŋ mıdöl kı. Jı mönö wä aku pikai yöbö nugwön yad? Ap rölıbä akuyöbö agö magım rön rı?” rımä. Aliö rön, nugwo rıb gwogwo yöxön höglöm nölön pölim.

4 Makwam Jisas ñıgö yadöŋa, “Nöbö God mönö yadıb bla, mögörıb möl bli rıp yönıŋ, nöbö dib an, me rön, pımıjöñ aku, jı mögörıb ñıŋ keir piaku rıp yönmıdıŋ, nöbö mö ñıŋ keir bla mönö ñıŋ aku nugweñıŋö,” röŋa.

5Nugwo nugw pölim makwam, ap rölıbä akuyöbö bli rön alıb maga nıgölöŋ; nöbö mö ap röŋ piaku mösör pı nugumın, kömö nıgöŋa.

6Nasaret nöbö mö nugwo nugw pölim aku nugwön Jisas aiö röŋa.

Jisas nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö, mabö na rıŋ, me rön, yad aböŋa
(Mat 10:5-15; Luk 9:1-6)

Jisas nuŋ piöŋö ram yöj lıglıg agrö mögörıb piaku rıp yön gırön, nöbö mö akuyöbö ñıgö God Mönö maga yad nölöŋa.

7Wop i nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö piaku wö rım hömıdmın yadöŋa, “Nöbö mös keir, nöbö mös keir mögörıb piaku hörırör duön, mönö wä na aku yad nöiöña. Nı ñıgö yad abmıdıl akuyöbö, mönö yad nöl yön gırön, ragwo ha bla yad abnöb, yad aböñıŋö,” röŋa.

8 Mönö i piöŋö yadöŋa, “Dinöb cöñ aku, ap mag nımıb, yogw, rıg pırag dumıjeñ; sauö rıb akwör pırag diöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Yam uñ röbön kwönö ap uñ mixil paŋyöbö iör röb diöña; ap uñ bli kwo alig pirag dueñim.

10Ram i duŋ ñigö yad pöña, rama akwör midön, mabö ri pörön, taun aku röböx dinöb cöñ wop akwör diöña.

11 Makwam mögörib i uröpiniŋ ñigö yad pön, mönö ñigö aku nugweñ, mögörib aku röböx dinöb, nugwiŋ, me rön, yamsö hauya paliŋ pinaŋ dinö," röŋa.

12Jisas aliö rimin, nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö bla, ñiŋ mögörib piaku piaku duön, nöbö mö akuyöbö ñigö mönö yad nöl gir yadmä, "Ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rimin aliö alöliŋö, rön, röböxnö," rimä.

13 Aliö rön, ragwo ha nöbö mö yuö wöl midöŋ piaku miga yadim röu dum, nöbö mö ap röŋ bla miga wel röbö nig nölmin, kömö nigöŋa.

Herod yadmin, Röbö Pal Nölib Nöbö Jon göliöda römaxdörmä
(Mat 14:1-12; Luk 3:19-20; 9:7-9)

14 Makwam Jisas röŋ akuyöbö mönö aku, mögörib rigwoŋ rigwoŋ akuyöbö dumin, kiŋ Herod algör nugwöŋa. Nöbö mö piaku, mönö aku yad nugup duön, bli yadmä, "Röbö pal nölib nöbö Jon wöröxim hogw pilim aku, höuöil öbil hön ap rölibä akuyöbö rimidö," rimä.

15Bli yadmä, "Nöbö aku nöbö nagö Ilaija," me rimä. Ji nöbö bli yadmä, "God mönö yadib nöbö maduar ör midmidöi akuyöbö nöbö i hön midö," rimä.

16Ji kiŋ Herod nuŋ nugwön yadöŋa, "Aku röbö pal nölib nöbö Jon höd göliöda römaxdörim akwör öbil hön mag akuyöbö rimidö," röŋa.

17-19 Aku agapim: höd Herod, pignin Pilip mönin Herodias röd pöŋa. Pimin, Jon "Ailö aku, mag waiö i röiö. Nobilnin nobilnin nuŋwa peniŋö," röŋa. Makwam Jon aliö rimin, Herodias Jon nugwo nugumin ölisö wölmin yadim, Herod nöbö nuŋ bla bli yad abmin duön Jon nugwo nag nigmä. Mö Herodias, nuŋ ni pödpöd rön Jon nugwo pil pal niginö, rön, rib akwör yöx nugumida aku,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20ji Jon mag gwogwo i rimidölöm. Nuŋ mönö kai kai yadöŋ aku, Herod nugwön mönö wä paxdöriö akwör yadö, rön, wahax pön, Jon nuŋ nöbö wä lei midö, me rön, ipöxön mönö, Herodias nugwo ri gwogwam cöniŋö, rön, Jon nugwidix ri abmida.

21Mö Herodias, Jon nugwo pil pal niginö, rön, nugugu mid mid aku wop i, Herod nuöma nugwo yöx pön höŋ hörögö röbön wop akwör, ap diba nimiba, gapman nöbö dib bla nigön, ami nöbö dib bla nigön, mögörib Galili nöbö dib akuyöbö mönö wob abim, ap diba nimiba hömä.

22Hön ap nimmidmin nugugirön, Herodias halöu nuŋwa yuadö möl aku hön höx wödmin, Herod aipam, nöbö dib hön ap nimmidim bla aipam nugumin, ñigö wä rimin, kiŋ Herod halöu aku nugwo yadöŋa, “Ailö aku, ap agapim yad nugumijinö aku nagö nöinö,” röŋa.

23Makwam mönö ölisö mönö ma yadön yadöŋa, “Ni nagö mönö mi ödöriö yadmidla, naŋ agapim yad nugumijinö aku nagö nöina. Mögörib dib nugwidix midil ki yad nugwaŋ, nagö riba yadmön nugwidix mijnaŋö,” röŋa.

24Aliö rimin, halöua nuŋ duön nuöm Herodias nugwo, ap kai yad nugunö, rön nugumin, nuöma paiŋö yadöŋa, “Röbö pal nölib nöbö Jon yöcmac maga yadanö,” röŋa.

25Nuöma aliö rimin, riba halöu nuŋwa rimgör kiŋ Herod midöŋ yöra duön yadöŋa, “Wopik wop midö gör, röbö pal nölib nöbö Jon yöcmac mag nuŋwa pön kwosö möla nigön rag hö nölö,” röŋa.

26Aliö rimin, kiŋ Herod Jon nugwo ribyöx nugumin, mi ödöriö lib pilöŋa. Makwam nuŋ nöbö dib bla nugugu midim nugugirön, mönö ölisö mönö ma halöu aku nugwo yadöŋ aku ribyöx nugwön,

27mag akwör ami nöbö nuŋ i, “Du Jon yöcmac maga rag hane,” rön yad abmin, du Jon göliöda römaxdörön,

28yöcmac maga pi kwosö möl i nigön, rag hö halöu aku nugwo nölim, nuŋ piöŋö rag du nuöma nölöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Makwam Jon nöbö nuŋ bla, Jon nugwo göliöda römaxdörim mönö nugwön, ñiŋ du nöbäpö rag duön, rig möla hogw pilmä.

Jisas nöbö mö miga ap mag rimin nimimä
(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Jon 6:1-13)

30 Jisas mönö wä pön dub nöbö bla, ñiŋ piaku piaku mabö rip yön pörön, höuöil hön, nöbö mö akuyöbö ñigö mönö bil kai yad nölön, ap bil kai rim akuyöbö, magalig Jisas nugwo yad nölmä.

31Nöbö mö miga uhömidmä makwam, Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ ap nimib maga nigölim, nuŋ ñigö yadöŋa, “An, nöbö mö midölöi mibil yör i duön, hör midiŋ, ñiŋ mag miŋi aŋöi nigöñiŋö,” röŋa.

32Aliö rön, nöbö nuŋ bla pisaŋ röbö alebö pön, mögörib nöbö mö midmidölöi yöra dumä.

33Makwam ñiŋ röbö alebö pön dum nugugirön, nöbö mö miga akwör, Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ piaku dumidöiŋö, rön, taun piaku piaku rimgör ipalip duön, röbö pö pö ödöi mixil aku höd duön, Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ duba rimidim piaku, höd du midmä.

34 Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ röbö pö yöra uröpinön gö nigön, röbö alebö röböxön, nöbö mö miga midim akuyöbö nugwön rib nuŋwa keir ribyöx nugwön nugwöŋa, ñiŋ hön sipsip nöbö nugwidix midib i midöl mag aliö akuyöbö midmä. Aku nugumin, nuŋ lib pilmin, ila nigön ñigö mönö bli uplöb yad nöl midöŋa.

35 Naiö mödö rödip duöŋa nugwön nöbö nuŋ bla hön nugwo yadmä, “Naiö mödö rödipa. Ki mögörib ör yörik midöla.

36Makwam, nöbö mö kiyöbö yad abaŋ, ñiŋ du ram yöj liglig agrö mögörib hör il me bilik duön, ap mag ñiŋ bli wob nimiŋ,” me rimä.

37Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ñiŋ keir ñigö ap mag bli nöine,” röŋa. Aliö rimin, yadmä, “Aliö yadlö aku, nöbö röun akuyöbö amñaxib sö mabö rön rig pöi akuyöbö pön ap mag wob rag hön, ñigö nölib mönö?” rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Bred mag ñiŋa pödiö mid? Du nugwi!” röŋa. Aliö rimin, du nugwön yadmä, “An bred mag akuyöbö mömid sö, dölöm mös alig midö,” rimä.

39Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Nöbö mö kiyöbö yadiŋ, asix pid nuöma hörirör nigön, ap panö rol kiyöbö römid gi midiŋ,” me röŋa.

40Jisas aliö rimin, nöbö nuŋ piaku nöbö mö akuyöbö ñigö yadmin, bli nöbö mö padokwo padök mös höuöiliö igwö sö (50) rogwa hörirör paŋör rib gi midön, bli nöbö mö padokwo padök mös mös höuöiliö hö wölu amñaxib sö (100) rogwa hörirör paŋör rib gi midmä.

41Makwam Jisas nuŋ bred mag akuyöbö mömid sö aipam, dölöm hogwa aipam pön, adöx yöd röul adö kau sö laxiö nugwön, God nugwo, ri ablaŋe rön, bred aku pi gilixön, nöbö nuŋ bla ñigö nölmin, ñiŋ piöŋö nöbö mö akuyöbö nuöm nig nölmä. Dölöm hogwa aku, algör ör nöbö nuŋ bla nölmin, nöbö mö akuyöbö ñigö nuöm nig nölmä.

42Nölmin, nimmidim nimmidim, ñigö wöta biröŋa.

43Bred dölöm rib riba röböxmä akuyöbö, Jisas nöbö nuŋ bla yogw pön piöxmin piöxmin, yogw akuyöbö möl sö aja wölöŋa.

44Ap nimim wop aku, nöbö piakwör paip tausan duöŋa.

Jisas röbö panö rola röbip duöŋa

45Makwam mag akwör Jisas nöbö nuŋ bla ñigö yadmin, röbö alebö pön Betsaida taun pö kwo dumin nugugirön, Jisas yöraku midön nöbö mö pia yad abmin dumä.

46 Yad abön, önöŋ ajmag i pisö pid sö wöluön, God höjöpal gir midöŋa.

47-48Pixmag guriba röŋ mag aku, Jisas nuŋwör midön nugumin, nöbö nuŋ bla ñiŋ röbö alebö pön, röbö yuö mibil yörkwo dumidmin nugugirön, hödala dumidim adaku pik röxiö höm, miŋi ri öliöxön röbö panö rola ipöx gir rip dumidmä. Ruö yöudöŋ löuöŋ mag aku, Jisas röbö panö rola nöbö nuŋ bla midim yöra duön, ñigö röb höx ri nigön, duba rim nugugirön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

49-50 nugwo röbö panö rola dumıdöŋ aku nugwön, aku nöbäpö höjöl, me rön, ölölö rımın ipöxön aiö rön göul göul nölmä. Almın Jisas ñıgö yadöŋa, “Rıb diba yöxmıjeñ! Nı nör hömıdla! Ipöxmıjeñıŋö!” röŋa.

51 Aliö rön, röbö alebö möla dumın, hödal hömıdöŋ aku hölögıpöŋa. Almın, Jisas nuŋ pödpödiö aliö alö, rön, rıb mıga yöxmä.

52Nuŋ bred pön nöbö mö mıga nuöm nıg nölöŋa nugwim aku, jı wop aku ñıŋ Jisas nugw pı cıcı nıgölim.

53Makwam röbö mibıla dumıd dumıd mögörıb Genesaret uröpınön, röbö alebö aku nag wabıl nıgmä.

54Röbö alebö yöraku röböx dum nugugırön, nöbö mö piaku Jisas hö, rımä nugwön,

55rımgör mögörıb piaku piaku hörırör duön, nöbö mö ap röŋ akuyöbö pön, Jisas du mıdöŋ yöra pön hömıdmä.

56Wop adaku, Jisas ram yöj lıglıg agrö piaku mönö taun piaku mönö mögörıb hör piaku uröpınmın, nöbö mö ap röŋ akuyöbö ñıgö pön hö sımaim mibıl yöra nıgön, Jisas nugwo yad gögö rön yadmä, “Nagö mıdaŋ, nöbö mö ap rı bla, wölıj nagö pı nugwıŋ, ñıgö kömö nıgaŋ,” me rımä. Jisas yöwö röŋa nugwön nöbö mö nugwo pı nugwim akuyöbö ñıgö magalıg wä röŋa.

Mak 7

Ap höbwab yuö bebö röpın rıŋadö hön akwör pıxa mıjöna

1Perisi nöbö bli, lo mönö yad nölıb nöbö bli, Jerusalem yöbö hön, Jisas mıdöŋ yöra du mıdön,

2 nugumın Jisas nöbö nuŋ bli, nöhönıŋ apınıŋ nöbö hölul rı ri abön, imaga röbö äbäd ab gırön ap nımmıdöi mag akuyöbö rölim.

3Perisi nöbö piaku aipam, Juda nöbö mö piaku aipam magalıg, nöhönıŋ apınıŋ nöbö rıg yadmıdöi akuyöbö nugwön, imaga röbö äbäd abö döŋö, ap pı nımöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4 Simaim mibil yöra du midön, höuöil rama hön, paŋ mag akwör röbö äbäd abö döŋö, ap pi nimöia. Makwam namaga, kwosö, wi yöja, köp hölimib ap bla algör röbö äbäd abö döŋö, ap pi nimöia. Ap akuyöbö magalig mag kitib wä röia.

5Makwam, Jisas nöbö nuŋ bla hör ap nimim aku nugwön, Perisi nöbö piaku aipam, lo mönö yad nölib nöbö bla aipam Jisas nugwo yadmä, “Nöbö nagö piaku pödpöd rimin, nöso auso nöbö rig yadim mag akuyöbö, imag ñiŋ aku röbö äbäd abölöi wöhö, hör ör ap nimmidöi?” rimä.

6 Aliö rimidmin, Jisas yadöŋa, “Ñiŋ inakmönö hörmidöi aku, Aisaia mönö mi ödöriö yadön, God Mönö aku kai kitön yadöŋa, ‘Nöbö mö kiyöbö, God iba yadim bil sö dumida, röi aku, ji hör mönö akwör yadöia; ni madmag nigölöi.

7God lo mönö aku yad nölöliŋö, röi aku, ji nöbö mö mönö ñiŋ keir yadöi mönö piakwör yad nölöia. Makwam, ni höjöpalön ib na yadiŋ bil sö duen. Hör mönö akwör yadmidöiŋö,’ röŋa.

8Mag akuyöbö, ñiŋ God mönö yad nigim aku röböxön, nöbö mö mönö ñiŋ keir yadöi aku pön, nuö nöhöniŋ nöbö rig yadöi mag akwör nugw pön mai duöiŋö,” röŋa.

9Jisas ñigö iswob yadön yadöŋa, “Ñiŋ rib wä yöx nugwön, God mönö yad nigöŋ aku pi hör piaku abön, rib mag ñiŋa keir akwör nugw pön mai dumidöia.

10 Mosis God Mönö rib miŋi kai kitön yadöŋa, ‘Nauö nam rig yajöñ akuyöbö nugw pön, ñiŋ pi ösös ri ri aböña; ji halöu ha bli nuö nuöm ñiŋ bla ölisö wölaŋ mönö diba yadmijöñ aku, ñiŋ ñigö pil pal nigiŋ wöröxiŋ,’ me röŋa.

11Makwam ñiŋ mönö adaku ödöriar yad nölölöi. Nöbö i, acö mam röböxnöb, cön aku, nuö nuöm yajöna, ‘Acö mam, ni ap wä bli ñiŋ nöbö hogwa nöilöxa, ji rig ñiŋ nöbö hogwa nölib rig aku, wopik ni God nugwo nöinö, ril makwam, ñiŋ nöbö hogwa nölib rig i midölö,’ cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Akuyöbö aliŋ, ñiŋ nugwön yajöña, ‘Ñiŋ akuyöbö alöi aku, mönö midölö,’ cöña. Aliö yadiŋ, ñiŋ God Mönö aku röböxön, ap wä bli nuö nuöm ñigö nöleñ.

13Makwam, rib mag ñiŋa keir akwör yöx nugwön, mai duön, nöbö yoŋyöbö bli aipam yad nöliŋ, ñiŋ piöŋö nöbö yoŋyöbö bli yad nöliŋ, alip duŋ nugugirön, God Mönö hör ap i röxg pi hör ki bö aböia. Makwam nuö nuöm mönö yadil akwör yöi; ñiŋ ap miga akwör aliö paŋ mag akwör rimidöiŋö,” röŋa.

14Jisas aliö rön, nöbö mö magöri rig midim akuyöbö ñigö yadmin, nuŋ midöŋ il yöra hömidmin yadöŋa, “Mönö yadiba rimidil gi ñiŋ magalig nugwön, mönö ila röx nugw ri aböña.

15 Ñiŋ ap nimiŋ yuö bö pin diön aku pix pilenim; ap höbwab yuö ñiŋ bebö röpin riŋadö höna akwör raŋ, ñiŋ pixa alig mijöña.

16Ñiŋ nöbö mö rimij möla mijön bla, rimij pal nig nugw ri abne,” röŋa.

17Jisas aliö rön, nöbö mö bla ñigö röböxön, ram möl yuadö dumin, nöbö nuŋ bla nugwo yad nugumä, “Mönö höd röxön yadlö aku, ila aku mikai?” rimä.

18Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Nöbö mö bla ñiŋ nugwölöi mag akuyöbö, ñiŋ kwo algör nugwölöi ä? Ap mödöi bla amnör nimiŋ, höbwab bö pin duaŋ, God nugum pix pilöl.

19Aku agapim: ap nimöi piaku, madmag yuö bö duen; höbwab yuö bö ör pin duaŋ, höb alig yax aböñiŋö,” röŋa. Jisas yadöŋ mönö aku, ap bla magalig paŋ nimib akwör mida, mödib ap bli midölö, röŋa.

20Makwam Jisas aliö rön yadöŋa, “Rib gwogwo yuörib ñiŋ bebö röpin riŋadö hön ap akwör raŋ, nöbö mö pixa alig mijöña.

21Nöbö mö bla yuörib ñigö bö rib gwogwo yöx nugu girön, ñiŋ mag gwogwo rön, ap kib pön, nöbäpö pilön, mö kib nöbö kib rön,

22ap piaku ap ana alig midölö, rön, nöbö mö bli rib gwogwo yöxön, inakmönö hörön, mönö gwogwo yadön, ap piaku ap na alig midölö riŋ, ölisö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wölaŋ, nöbö mö yad höimöuön, ib ñiŋ keira mag wölön, amin rön, mag gwogwo rib rib akwör yöx nugwön, röia.

23Mag gwogwo röi piaku rib mag i hör piakuyöbö höl. Rib gwogwo maga yuörib ñiŋ bebö wöl aku rimin, nöbö mö God mämäg il rol nuŋwa pixa alig midöia.”

Mö i, Jisas raŋ, halöu na kömö nigöniŋö, rön, nugw pöŋa
(Mat 15:21-28)

24Jisas mögörib aku röböxön, du mögörib taun dib Taia womiöx yörakwam duöŋa. Duön, nöbö mö piaku ni weik nugwöliŋ, me rön, ram möl yuadö möl i duön umad gi midöŋa aku, ji umad gi midib maga midölöŋ.

25Mö i, halöu nuŋ mida ragwo ha öim nigöŋ makwam, Jisas hö, rimin, nuŋ duön Jisas yödpilö il yöra höxmax yuön,

26Jisas nugwo yad gögö rön yadöŋa, “Halöu na ragwo ha yuö wöl aku, yad abaŋ röu duaŋ,” me röŋa. Mö aku nuŋ Juda mö yöi. Nuŋ yöx pön hem mögörib Pönisia, mögörib Siria nöbö nugwidix midmidmä.

27Makwam aliö rimin, Jisas nugwo yadöŋa, “Höd halöu ha ap nimiŋ, wöt bicön aku waiö. Halöu ha nölib ap mag aku pön wöñö abniŋ aku wä reniŋö,” röŋa.

28Aliö rimin, mö aku paiŋö yadöŋa, “Nöbö Dib! Aku wä yadlö makwam, ji halöu ha piaku ap nimiŋ, rib riba akuyöbö äbäñ mo aku pinaŋ, wöñö bla aipam nimöñiŋö,” röŋa.

29Aliö rimin, Jisas mönö aku nugwön yadöŋa, “Nagö aliö yadlö aku, halöu nagö ragwo ha yuö wölön mid aku mödö röu dua; naŋ duö,” röŋa.

30Jisas aliö rimin, mö aku höbkal duön nugumin, ragwo ha röböx röu dumin, halöu nuŋwa köp rol yöra tar hölim gi midöŋa.

Rimij möl idixöŋ nöbö i Jisas rimin, rimij möla rödöŋa

31Jisas mögörib taun dib Taia il yöra röböxön, du mögörib taun dib Saidon il piaku palön, mögörib Dekapolis duön Ban Yuö Galili duöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Umin nugugirön, nöbö mö piaku nöbö rimij möl idixim mönö pi ri abmidöl nöbö i pön hön, Jisas nugwo yad gögö rön yadmä, “Nöbö ki nugwo pi nugwaŋ, wä raŋ,” me rimä.

33Aliö rimidmin, Jisas nöbö aku nugwo yöliŋön hör hör yöraku duön, imag nuŋ aku rimij möla abön, imag höpöl pilön, albeñ nuŋ aku pi nugwön,

34laxiö adöx sö nugwön, aŋöi nig girön, “Epata!” röŋa. Mönö yöbö yadön, “Epata,” röŋ aku, mönö il aku “Rödö,” röŋa.

35Jisas aliö rimin nugugirön, nöbö aku rimij möla rödmin, ajmöla womiöxim nugugirön, mönö ödöriar pöŋa.

36 Jisas nuŋ piöŋö nöbö mö akuyöbö ñigö yadöŋa, “Mönö aku nöbö mö bli yad nölmijeñiŋö,” röŋa. Mönö aku mönö ölisö yadöŋa, ji ñiŋ du mi usus rön nöbö mö miga yad nölmä.

37 Mönö aku yad nölmidmin nöbö mö nugwön aiö waiö rön yadmä, “Jisas ap piaku magalig rimidmin mi wä ra. Nuŋ nöbö mö rimij möl idixön ri piaku rimin, rimij möla rödmin, nöbö mö albeñ ömörö ri piaku rimin, mönö pi ri aböiŋö,” rimä.

Mak 8

Jisas nöbö mö miga ap mag nölmin nimimä
(Mat 15:32-39)

1 Wop mibil yör akwör, nöbö mö miga hö midim, ap maga midölmin, Jisas nöbö nuŋ bla wö rim hömidmin yadöŋa,

2“Ni nöbö mö kiyöbö ñigö uliöxmidla. Wop mös paŋ ni pisaŋ midön hör midöia.

3Ñiŋ kiö akwör yad abmön, bli pad piaku höi akuyöbö, ödöi mibil piaku duön, mämäga mömöinö palaŋ, pin bicöñiŋö,” röŋa.

4Aliö rimin, nöbö nuŋ bla yadmä, “Mögörib ki mibil ör yörik, ap maga pikai yöbö pön nöiniŋö?” rimä.

5Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Bred mag ñiŋa pödiö mid?” röŋa. Aliö rimin, yadmä, “Akuyöbö mij sö,” me rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Aliö rimin, Jisas nöbö mö akuyöbö ñigö yadmin, römidim nugugirön, bred mag akuyöbö mij sö aku pön, God nugwo ri ablaŋe, rön, pi gilixön, nöbö nuŋ bla nölim, ñiŋ piöŋö pön, nuöm nigön nöbö mö nölmä.

7Dölöm ulul pi gi midim aku algör pön, God nugwo ri ablaŋe rön, nöbö nuŋ bla nölim, nuöm nig nölmä.

8Nölmin, nimmidim nimmidim ñiŋ wöta birim, rib riba röböx röböxip rim piaku, Jisas nöbö nuŋ bla yogw akuyöbö mij sö piöxmin aja wölöŋa.

9Nöbö ap nimim adaku, po tausan akuyöbö. Jisas nuŋ nöbö mö adaku ñigö yad abön,

10nöbö nuŋ bla pisaŋ röbö alebö pön, mögörib Dalmanuta dumä.

Perisi nöbö bli, "Ap rölibä akuyöbö i raŋ nuguŋö," rimä
(Mat 16:1-4; Luk 12:54-56)

11Perisi nöbö bli Jisas nugwo inakmönö hörin pödiö yajöniŋö, rön, hön nugwo pisaŋ mönö yad nugup duön yadmä, "God adöx yöd röul adö kau sö mid ölisö nuŋwa pön ap rölibä mag cimala raŋ, an nugwön, God nagö yad abmin höraŋö, rön, nuguniŋö," rimä.

12 Aliö rimin, Jisas aŋöi mag diba abön yadöŋa, "Nöbö mö weik midöi wop ki, pödpöd rimin yadöi, 'Ap rölibä mag cimal i raŋ nuguŋö,' röi? Ni ñigö mi ödöriö yadmidla, ñigö ap rölibä akuyöbö i rimön, nugweñiŋö," röŋa.

13Aliö yadön, ñigö röböxön, nöbö nuŋ bla pisaŋ röbö alebö pön, ban yuö ir kwo wölumä.

Jisas, nöbö nuŋ bla Perisi mönö ñiŋa peñiŋö, rön, mönö höd röxön yadöŋa
(Mat 16:5-12)

14Makwam nöbö nuŋ bla uplöbön, bred mig yöi, mag paŋyöbö iör pi röbö alebö möla nigön, pirag dumä.

15 Mibil kwo du girön, Jisas ñigö yadöŋa, "Perisi is ñiŋ aku aipam, Herod is nuŋ aku aipam, nugw ri abne," röŋa.

16Aliö rimin, nöbö nuŋ bla ñiŋ keir yad nugwob nugwob rön yadmä, "Bred mag bla aipam ragölöl aku yadmidö," rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17 Jisas nuŋ keir ñiŋ rig yadim aku nugwön yadöŋa, “Pödpöd rimin bred maga ragölöliŋö, rön, yadmidöi? Ñiŋ mönö nugwön il aku nugwölöi ä?

18Mämäga nigöŋ aku nugwölöi? Rimij möla nigöŋ aku yöxölöi? Owa nugwön uplöböi?

19Nöbö paip tausan midim wop aku, bred mag akuyöbö mömid sö pön pi gilix nölmön, nimön rib riba röböxim bla, yogw akuyöbö pödiö piöxim?” röŋa. Aliö rimin, yadmä, “Yogw akuyöbö möl sö piöxmiŋö,” rimä.

20Aliö rimin, yadöŋa, “Makwam nöbö po tausan midim wop aku, bred mag akuyöbö mij sö pi gilix nölmön, nimön rib riba röböxim bla, yogw akuyöbö pödiö piöxim?” röŋa. Aliö rimin, yadmä, “Yogw akuyöbö mij sö piöxmiŋö,” rimä.

21Aliö rimin, yadöŋa, “Ñiŋ mönö yöxön, mönö ila nugwölöiŋ ä?” röŋa.

Mämäg we wölöŋ nöbö i Jisas rimin, mämäga ix nugwöŋa

22Makwam ñiŋ Betsaida tauna uröpinmin nugugirön, nöbö mö bli nöbö mämäg we wölöŋ i pön hön, Jisas nugwo yad gögö rön yadmä, “Nugwo pi nugwö,” rimä.

23Aliö rimidmin, Jisas nöbö mämäg we aku nugwo iŋpilö pön, yöliŋön ram yöj liglig agrö rib yöra duön, mämäg nugwo aku höpöl pilön, nugwo pi nugwön, yadöŋa, “Mämäg nagö ap bli nugumidlanö owa?” röŋa.

24Aliö rimin, yadöŋa, “Yöwö. Nöbö mö bla nugumidla, ji bi höu röxgib bla yönmidöiŋö,” röŋa.

25Aliö rimin, Jisas iswob mämäg nuŋwa pi nugumin, rib pia wä rimin ap bla magalig nugw ri aböŋa.

26Makwam Jisas nöbö aku nugwo yadöŋa, “Iswob höbkal ram yöj liglig agrö nöbö mö midöi pö kwo wölumijinö; ram nagö paxdöriar duö,” röŋa.

Pita Jisas nugwo yadöŋa, “Nagör mi Mesaia,” me röŋa

(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ ram yöj liglig agrö taun dib Sisaria Pilipai il yöra dumä. Ödöi mibil yöra du girön ñigö yadöŋa, “Nöbö mö piaku, ni yönimim me rön nugwöiŋö?” röŋa.

28 Aliö rimin, yadmä, “Nöbö mö bli nagö röbö pal nölib nöbö Jon aku, me röia; bli Ilaija, me röia; bli God mönö yadib nöbö keir i, me röiŋö,” rimä.

29 Aliö rimidmin, Jisas ñigö yadöŋa, “Ñiŋ keir ni yönim, me rön, nugwöi?” röŋa. Aliö rimin, Pita yadöŋa, “Naŋör mi Mesaia maku,” me röŋa.

30 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Nöbö mö akuyöbö mönö aku wöxnö yad nölmijeñiŋö,” röŋa.

Jisas yadöŋa, “Ni wöröxön höbkal öbinö,” röŋa

(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)

31Jisas nuŋ ila nigön, nöbö nuŋ akuyöbö ñigö mönö yad nölön yadöŋa, “Nöbö Ha nuŋwa öliŋ höb diba ödöriö pöna. Mönö pi nuöm nigib nöbö dib bla aipam, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, lo mönö yad nölib nöbö bla aipam, nugwo nugwiŋ, ölisö wölaŋ, pil pal nig giŋ, nuŋ wöröxön, wop mös midön, wop paŋ aku höbkal öbiöniŋö,” röŋa.

32Jisas mönö aku wöxnö yadim, Pita nugum, wä rölim, Jisas nugwo pön du rib yöraku duön, nugwo yad girön yadöŋa, “Mönö aliö akuyöbö yadmijinö,” röŋa.

33Ji Jisas höuöiliö, nöbö nuŋ bla ñigö nugwön, Pita nugwo yadöŋa, “Seten! Naŋ höglöm ni adö duö! God ribyöx nugw rib akuyöbö yadmidöiö; nöbö mö piaku ribyöx nugwöi rib akuyöbö yöx nugwön yadmidlanö,” röŋa.

34 Jisas aliö rön, nöbö nuŋ bla aipam, nöbö mö miga midim akuyöbö aipam wö rim, il yöra hömidmin yadöŋa, “Nöbö mö yön yön ni pisaŋ midiba cöñ bla, ap agapim mögörib rol il ki rib diba yöx nugwöi aku röböxön, mixiñ ñiŋa keir rib diba yöx nugwöi aku röböxön, bi katlö watlö waba pi ragpid nig ragön ni mai höŋ.

35Nöbö mö, Jisas nugw pön midiŋ wä reniŋö, rön, nugwöñ bla, mi aŋadö pin bicöña. Makwam nöbö mö, Jisas nugw pön, mönö wä nuŋwa nugw pön

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

midiŋ, aniŋ ri gwogwam cöñ aku mönö midölö, rön, riŋ diön nöbö mö akuyöbö, God raŋ öim öim mijöña.

36“Makwam nöbö mö, ap waiö mögörib rol il ki miga akwör piniŋö, rön, riŋ duaŋ, mögörib il ki mid ap akuyöbö magalig pöña, ji öim midib mag aku peñim.

37Ap waiö akuyöbö magalig rag du sim rön, öim midib mag aku wobib maga midöl.

38 “Weik wop ki nöbö mö ñiŋ nöbö mö kib mag yönön, ap kib mag gwogwo ri gör midöi aku, nöbö mö kai ni aipam mönö na aipam möigw yöxöñ aku, mai Nöbö Ha nuŋwa Nuö mil mag wä keiryöbö pön, ejol lei bla pisaŋ hön wop aku, nuŋ ñigö algör ör möigw yöxön, ‘Nöbö mö akuyöbö ñigö nugumidöiö,’ cöniŋö,” röŋa.

Mak 9

1 Jisas aliö rön, mönö i yadöŋa, “Ni ñigö mönö mi yadmidla, ñiŋ nöbö mö midöi kiyöbö bli kömö midiŋ nugugirön, God nöbö mö pön nugwidix midib wop aku, mil ölisö mag diba alip haŋ nugwöñiŋö,” röŋa.

Jisas mixiñ nuŋwa mi keiryöbö wöxnö nigöŋa

(Mat 17:1-12; Luk 9:28-36)

2 Makwam mai wop akuyöbö iŋösu bö midön, Jisas nuŋ Pita Jems Jon ñigö yam ada yöliŋön, mögörib nöbö mö midölim höñ i pisö wölu önöŋ ajmag pid sö wölumä. Wöluön, Jisas nugwo nugumin nugugirön, mixiñ nuŋwa mi keiryöbö wöxnö nigöŋa.

3Wölij nuŋ aku lei gudogudö wä keiryöbö wöxnö nigim, mil milöu gi midöŋa. Nöbö mö mögörib migrö ki i wölij bli röbö pilön pil patön rim, lei gudogudö aliö akuyöbö röxgib maga midöl.

4Makwam nugumin, Ilaija Mosis yöŋö hön Jisas pisaŋ mönö pimidmä.

5Ñiŋ nugwön, Pita Jisas nugwo yadöŋa, “Mönö yad nölib nöbö, an yörik midim mi wä ra! Makwam, an ram bötö mea mös paŋ urön; nagö i, Mosis i, Ilaija i,” me röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Ñiŋ ipöxmidim aku döŋö, Pita ribyöx nugw ri abölöŋ wöhö, amnör aliö yadöŋa.

7Makwam mijöi wab i hön, ñigö pi yuö abmin nugugirön, mönö i mijöi yuö yör sö pik yadöŋa, “Aku Ha madmag yöbö ni ödöriö. Mönö yajöna akuyöbö nugune,” röŋa.

8Aliö rimin nugugirön, ñiŋ adadö nugumin, nöbö hogw aku midölimem; Jisas nuŋwör midöŋa.

9Makwam ñiŋ pid sö röböxön, hö pin girön, Jisas yadöŋa, “Pid gi hömidmin ap rimida nugwöi aku, weik nöbö mö bli yad nölmijeñ. Mai Nöbö Ha nuŋwa wöröxön öbiön wop aku, wöxnö yad nöine,” röŋa.

10Aliö rimin, nöbö nuŋ bla nöbö mö bli yad nölölim; ñiŋ keir yad nugwob nugwob rön yadmä, “Wöröxön öbinö, ra aku, mönö il aku mikai?” rimä.

11 Aliö rön, Jisas nugwo yad nugwön yadmä, “Lo mönö yad nölib nöbö bla pödpöd rimin yadöi, ‘Ilaija höd höniŋö,’ röi?” rimä.

12 Aliö rimidmin, Jisas yadöŋa, “Mi yadöia. God Mönö maga kai kitön yadmä, ‘Nöbö Ilaija höd hön ap piaku ri pidilumijöniŋö,’ rimä. Makwam God Mönö aku mönö i kai kitön yadmä, ‘Nöbö mö piaku Nöbö Ha nuŋwa nugwo peñ; ñiŋ nugwo öliŋ höb diba pi nöiöñiŋö,’ rim mönö aku, pödpöd rimin aliö yadöiŋö, rön, nugwöi?

13 Ilaija mönö yadmä aku, mai höniŋö, rön, rib aku yöx nugumijeñ. Nuŋ mödö höm nugwön, rib ñiŋa keir yöx nugwön nugwo amnör ri gwogwam rimä. Aku makwam, God Mönö aku kai kitön, nugwo rig cöñiŋö, rim mag akwör röiŋö,” röŋa.

Ragwo asa ha ulmidö i öim nigöŋ aku, Jisas yad abim röu duöŋa
(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43)

14Makwam ñiŋ up bö pin duön nugumin, lo mönö yad nölib nöbö bli, Jisas nöbö nuŋ akuyöbö mac sö pisaŋ nuö nuö yad midim nugugirön, nöbö mö miga akwör hön, ñigö pi yuö abön nugugu midmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Aliö nugugu mıdım nugugırön, Jisas höröpınmın, nöbö mö hö mıdim akuyöbö, aiö rön, du nugwo yad wahax pımä.

16Jisas nöbö nuŋ bla ñıgö yad nugwön yadöŋa, “Pödpöd rımın nuö nuö yadmıdöiŋö?” röŋa.

17Aliö rımın nugugırön, nöbö i nöbö mö mıdim mıbıl yöra yadöŋa, “Mönö yad nölıb nöbö. Ha na aku, ragwo asa yuö wölım, mönö pöl.

18Wop bli nugwo uplöb rımın, pın bırön, ajmöla höpöl höbwa röpınmın, ajmaga öbıx kıt kıt yuön, iŋ wajmag mıxıñ pı iñ rı nölıp ra. Öim akuyöbö almın almın, nı pön höl aku, jı nöbö nagö akuyöbö ñıgö yadmön, ragwo asa aku yad ab wöhö nugwön röböxöiŋö,” röŋa.

19Aliö rımıdmın, Jisas ñıgö yadöŋa, “Ñıŋ nöbö mö weik mıdöi kıyöbö God nugw pı cıcı nıgölöi. Wop kai nugwo nugw pön, ap piaku ñıŋ keir cöñ? Mönö öim yadmön nugwöi aku, jı nı pödpödiö mönö kıtıb wä yadmön nugwöñ? Ha aku pın mıdıl yörık pön höi!” röŋa.

20Aliö rımın, pön Jisas mıdöŋ il yöra pön höm, ragwo asa nugwo öim nıgöŋ aku, Jisas nugwo nugwön, ha aku nugwo rımın, pın bırön, wöj wöj nölmın, höpöl wöl höpöl höbwa hör pınöŋa.

21Almın, Jisas ha aku nuö yad nugwön yadöŋa, “Ap aku wop kai röŋ?” röŋa. Aliö rımın, yadöŋa, “Maduar haŋala mıdöŋ wop akwör röŋa.

22Ragwo as aku, nugwo öim pıl pal nıgınö, rön, rın yönmıd rın yuö bla aipam, röbö yuö bla aipam pal wöd abmıda. Almıd makwam, anıŋ nuarö uliöxön, ap aku yad abıb maga cön aku, yad abö,” röŋa.

23 Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Nı pödpöd rımın, ‘Yad abıb maga cön aku, yad abö,’ rön, yadmıdlö? Rıg yad nugun mag akuyöbö cöniŋö, rön, rıbyöx nugunö aku, rıg yad nugunö mag akwör cöniŋö,” röŋa.

24Jisas aliö rımın, ha nuö aku yadkap ör yadöŋa, “Nagö nugw pıla; mag aku cınaŋö, rön, rıb aku yöx nugul aku, jı rıb mös yöxbä maga ra aku, nı rıb wä nölan nugwön nı mı aŋadö nugw pınöm,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Makwam nöbö mö miga, nuarö hogwa Jisas pisaŋ midim yöra, ipalip
hömidmin nugwön Jisas ragwo as aku nugwo yadöŋa, “Nagö ragwo asa, nöbö
mö riman rimij möla idixim mönö pimidölöi aku, nagö yadmidla, ha aku
nugwo röböxön, aŋadö röu duö, mai höuöil hömijnaŋö!” röŋa.

26Jisas aliö rimin, ragwo as aku aiö diba rön, röu dinöb rön, ha aku nugwo
rimin, göur du pin birön, gil gil ri, ri gö nigmin, nöbö mö miga yadmä, “Ha
mödö wöröxö,” rimä.

27Aliö yadim aku, ji Jisas iŋpilö nuŋ aku pön, nugwo pabil nölim, nuŋ kömö
midöŋa.

28Mai Jisas ram möl yuadö duön, nöbö nuŋ bla pisaŋ ñiŋör mid gir, nugwo
yadmä, “Pödpöd rimin an ragwo as aku yad ab wöhö nugwöl?” rimä.

29Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ragwo as akuyöbö hör yad abeñ; God höjöpal
mijöñ akwör röu diöña. Hör aku röu dueñiŋö,” röŋa.

Jisas iswob, “Wöröxön öbinö,” röŋa
(Mat 17:22-23; Luk 9:43-45)

30-31 Jisas nöbö nuŋ bla yöliŋön, mögörib aku röböxön, mögörib Galili mibil
yöra du girön, nöbö ni akuyöbö ñigö mönö yad nöl ri abne, rön, tar umad gi
midön, ñigö yad nölmida. Ñiŋ yad nölön yadöŋa, “Nöbö Ha nuŋwa nugwo
wöñö u rön nöbö bli ñigö nölaŋ, nugwo pil pal nig giŋ, wöröxön, wop mös
midön, wop paŋ aku höbkal öbiöniŋö,” röŋa.

32 Nuŋ aliö rimin nugugirön, mönö il aku mikai, me rön, nugwo yad
nugwöyix aku, ji ipöxön yad nugwölim.

Nör nöbö diba midlö, rön, mönö nuö nuö yadmä
(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

33-34Makwam ödöi mibil yöra du girön, Jisas nöbö nuŋ piaku, “Nör nöbö diba,
nagö nöbö dib yöi,” me ri girön, nuö nuö yadmin duöŋa. Du Kapaneam
uröpinön, ram möl yuadö duön, Jisas ñigö yad nugwön yadöŋa, “Ödöi mibil
yöraku hö girön, mönö kai yadip höi?” röŋa. Aliö rimin, nöbö nuŋ bla mönö
aku yad nugu girön hem aku nugwön, möigw yöxön, paiŋö yad nölölim.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

35 Yad nölmıdölım, Jisas du römıdön, nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö akuyöbö ñıgö yadım hömıdmın yadöŋa, “Nöbö mö diba mıdıba cöñ piaku, nöbö mö hör mabö rı nölöi akuyöbö mıdön, nöbö mö bli ñıgö magalıg mabö rı nölıŋ,” me röŋa.

36Aliö rön, ha ulmıdö i pön hön mıdim mibıl yöra nıgön, wob gırön yadöŋa,

37 “Nöbö mö nı nugw pön, ha ulmıdö aliö kıyöbö röxgıb paŋyöbö i pı ösös ri abmıjöñ aku, ha aku nugwör wöhö, nı aipam pöña. Makwam nı pöñ aku, nör wöhö, Acö na yad abmın höm aku nugwo aipam pöñıŋö,” röŋa.

Nöbö mö an höx mıdölöi akuyöbö, ñıŋ nöbö mö nugub an
(Luk 9:49-50)

38Makwam Jon Jisas nugwo yadöŋa, “Mönö yad nölıb nöbö. Nöbö i ib nagö urön, ragwo ha yad abım röu dumın, an nugwön nugwo yadmıŋa, ‘Nagö nöbö an pısaŋ nıgiö nıgön yönölöl aku, akuyöbö almıjınö,’ rımıŋö,” röŋa.

39Aliö rımın, Jisas paıŋö nugwo yadöŋa, “Nugwo pödpöd rımın wöhö rim? Nöbö mö nı rıbyöx nugwön, ib na urön, ap rölıbä akuyöbö bli rımıjöñ aku, mai höuöilön nı mönö gwogwo yadeñ.

40 Nöbö mö an höx mıdölöi akuyöbö, ñıŋ nöbö mö nugub an.

41 Makwam nugwi! Nöbö mö yönımım, ñıgö Jisas nöbö nuŋ, me rön, röbö un nölıŋ nımöñ aku, God ñıgö pı ri abönıŋö,” röŋa.

Ñıŋ mag gwogwo rıb maga rö, rön, nugw ri aböña
(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)

42“Makwam nöbö mö bli hön, halöu ha nı nugw pöi bla, ñıgö ap kib mag gwogwo mag aku rı yabuŋ, ñıŋ nı uplöbön mag gwogwo rımıjöña. Nöbö mö akuyöbö alıba rımıjöñ aku, höd rıg dib i göliöda aku nıgiö nag nıg gö nıgön, pön du ban yuö diba aböyıx aku waiö. Jı kömö mıdön, aliö mag gwogwo rımıjöñ aku, mı ödöriö ölıŋ höb diba pöñıŋö,” röŋa.

43 Jisas aliö rön yadöŋa, “Imag i raŋ, ñıŋ ap kib mag gwogwo rıba rımıdöi aku, ıŋpılö adaku römaxdör abıŋ, ıŋpılö paŋ adöi ör mıjöna. Akuyöbö alön, ap kib mag gwogwo akuyöbö reñ aku, kömö diöña. Makwam imag hogwa mösör mıdaŋ, mag gwogwo rön, mögörıb rın öim yönmıd yöra diöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

44Mögörıb aku, ‘ñıgö meja öim nölaŋ mıd gırön, rına yön gör mıjöna.’

45“Yampılö aku algör. Yampılö i raŋ, ñıŋ ap kib mag gwogwo rıba rımıdöi aku, yampılö adaku römaxdör abıŋ, yampılö paŋ adöi ör mıjöna. Akuyöbö alön, ap kib mag gwogwo akuyöbö reñ aku, kömö diöña. Makwam yödpılö hogwa mösör mıdaŋ, ñıŋ mag gwogwo rıŋ, ñıgö mögörıb rın hör yönmıd möl bö abaŋ, ölıŋ höb diba pöña.

46Mögörıb aku, ‘ñıgö meja öim nölaŋ mıd gırön, rına yön gör mıjöna.’

47 Mämäg aku algör. Mämäg i raŋ, ñıŋ ap kib mag gwogwo rıba rımıdöi aku, mämäg pılö adaku pın gul rı abıŋ, mämäg paŋ adöi ör mıjöna. Akuyöbö alön, ap kib mag gwogwo akuyöbö reñ aku, God mögörıb nuŋ sö diöña. Makwam mämäg hogwa mösör mıdaŋ, ñıŋ mag gwogwo rıŋ, ñıgö mögörıb rın hör yönmıd möl bö abaŋ, ölıŋ höb diba pöña.

48 Mögörıb aku, ‘ñıgö meja öim nölaŋ mıd gırön, rına yön gör mıjöna.’

49“Hömñaŋ uña bı urıŋ yönön usö wä nıgön mag akuyöbö, God nuŋ ñıgö nöbö mö magalıg mag aliö akuyöbö cöna.

50 “Usö sol ap id wä ödöriö aku, jı usö id nuŋ aku pal mag duaŋ, pödpödiö rön rıŋ, yöra usö id yöñön? Aku makwam, ñıŋ nöbö mö usö id akuyöbö röxg mıdön, nöbö mö bli madmag nıgön, pısaŋ tar mıjne,” röŋa.

Mak 10

“Mö yad abıb mönö wöhö?” rımä

(Mat 19:1-12; Luk 16:18)

1Jisas Kapaneam röböxön, mögörıb Judia mibıl piaku duön, du röbö Jodan möxön, ir kwo duöŋa. Nöbö mö piaku nugwön, hö mögum rımıdım nugwön nuŋ öim rıg rımıd akuyöbö ñıgö mönö yad nölöŋa.

2Perisi nöbö bli, Jisas pödi yajönıŋö, rön, hön nugwo yad nugwön yadmä, “Lo mönö kaiyöbö mıd? Nöbö piaku mö pön, yad abnöb, yad aböñıŋönö owa?” rımä.

3Aliö rımıdmın, Jisas yadöŋa, “Mosıs God Mönö kai kıtön, ñıgö mönö kai yadöŋ?” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4 Aliö rɨmɨn yadmä, “Mosɨs yadöŋa, ‘Mö yad abnöb, “Nagö yad abmɨdlö,” rön, köp mea i kai kɨtön nugwo nölön, yad abɨb,’ me rö,” rɨmä.

5Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, “Ñɨgö mi yadmɨdöi aku, jɨ maduar God nuŋ nöbö aiöñɨŋö, rön, rɨbyöx nugwölöŋ. Mosɨs ñɨgö God mönö yad nölmɨn, ñɨŋ rɨmgör pölöi aku, nuŋ lo mönö aku kai kɨtöŋa.

6Makwam God mögörɨb maduar ib hör i rɨ nɨgöŋ wop aku, nöbö rɨ nɨgön, mö rɨ nɨgön, röŋa.

7 Adaku mɨ, nöbö piaku nuö nuöm nöbö pɨsaŋ mɨdön, du mö pön, ñɨgö röböxön,

8ñɨŋ mönöbö hogwa nɨgiö nɨgön hölɨmɨŋ nugugɨrön mɨxɨñ paŋyöbö i nɨgöna. Mai hörɨrör mɨdeñ wöhö, nɨgiö nɨgön paŋör mɨjöña.

9God yadmɨn, nöbö mö pön mɨxɨñ paŋyöbö nɨgön aku, nöbö bli du ñɨgö yadön pal kɨtu hörɨrör nɨgeñɨŋö,” röŋa.

10Aliö rön, nöbö nuŋ bla pɨsaŋ höuöil ram möl yuadö duön, Jisas nugwo mönö adaku iswob yad nugumä.

11 Jisas yadöŋa, “Nöbö i mö pön, yad abön, du mö yoŋyöbö pön aku, God mämäg il yöra, nuŋ mö kib pɨb nöböm.

12Mö aku, algör ör, nöbö pön, röböxön du nöbö yoŋyöbö pön aku, nuŋ nöbö kib pɨb mö,” me röŋa.

Jisas halöu ha ulul bla ñɨgö pɨ wob gɨrön, imag nuŋwa yöcmac ñɨŋa rol sö nɨgöŋa
(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

13Nöbö mö bli, Jisas halöu ha an bla pɨ nugwaŋ, me rön, pön hömä, jɨ nöbö nuŋ akuyöbö ñɨgö yadyöxmä.

14Almɨdɨm, Jisas nugum, ölɨsö wölɨm, yadöŋa, “Halöu ha ulul bla röböxɨŋ, nɨ pöl höŋ. God mögörɨb aku halöu ha ulul aliö akuyöbö röxg mɨdöia.

15 Nɨ ñɨgö mi yadmɨdla, nöbö mö piaku, halöu ha ulul bla God mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö mönö aku nugw pöi mag akuyöbö ñɨŋ kwo nugw peñ aku, God mögörɨb nuŋ sö dueñɨŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Aliö rön, halöu ha ulul bla ñıgö pı wob gırön, imag nuŋwa yöcmac ñıŋa rol sö nıgön yadöŋa, “God ñıgö nugwidıx mıdaŋ,” me röŋa.

Nöbö ap mıga mıdöŋ ı
(Mat 19:16-22; Luk 18:18-23)

17Makwam Jisas dumın nugugırön, nöbö ı ipalıp hön, Jisas mıdöŋ il yöra höxmax yuön, yadöŋa, “Mönö yad nölıb nöbö wä! Nı pödpöd rön öim mıdıb maga pın?” röŋa.

18Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Nı pödpöd rımın, ‘Nöbö wä,’ me rılö? Nöbö mö ı wä mıdölöi; God paŋyöbö akwör wä mıda.

19 Makwam nagö God lo mönö aku nugulö: ‘Nöbäpö pılmıjeñ; mö kib nöbö kib rımıjeñ; ap kib pımıjeñ; mönö diba yadön inakmönö hörmıjeñ; inakmönö hörön nöbö mö bli ap ñıŋ bla röul ab pımıjeñ; nauö nam yöŋö rıg yajöñ mag algör rön mai cıne,’ ” röŋa.

20Jisas aliö rımın, nöbö aku Jisas nugwo yadöŋa, “Mönö yad nölıb nöbö. Nı ha ulmıdö akwör mıdön, lo mönö piaku magalıg nugu gırön mıdlö,” röŋa.

21Aliö rımın, Jisas nugwo nugwön, madmag nıgön, yadöŋa, “Nagö ap paŋyöbö iör röiö. Nagö duön, ap nagö pödpödiö mıd akuyöbö sım rı, rıg pön, nöbö mö ap mıdöl akuyöbö ñıgö nölö. Akuyöbö ainö aku, ap wä naŋ aku mıjön God mögörıb adöx yöd röul adö kau sö. Rıg yadıl akuyöbö rön, han, nı pısaŋ yönmıdıŋö,” röŋa.

22Jisas aliö rımın, nöbö aku ap nuŋwa mıga mıdöŋ makwam, lıb pılım, rıb diba yöx nugu gırön duöŋa.

23Jisas nöbö nuŋ akuyöbö ñıgö nugw yön pörön yadöŋa, “Nöbö mö ap mıga mıjön akuyöbö mıŋi rı öliöxön God nöbö mö nuŋwa mıdıŋ, ñıgö pön ram nuŋ sö nugwidıx mıjönıŋö,” röŋa.

24Aliö rımın, nöbö nuŋ bla mönö aku nugwön, rıb mıga yöxmıdım nugugırön, Jisas ñıgö iswob yadöŋa, “Halöu ha nı kıyöbö, mönö yadmıdıl kı nugwi. God mögörıb sö mıŋi rı öliöxön dub maga mıda!

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Hön kamel i kai mauöla nag aböi möla dinöb diöna, jɨ nöbö mö köme ulnöu rɨg ap piaku mɨga mɨd akuyöbö, God mögörɨb nuŋ sö mɨŋi rɨ öliöxön diöñɨŋö," röŋa.

26Jisas aliö rɨmɨn, nöbö nuŋ bla aiö waiö rön, paiŋö yad nugwob nugwob rön yadmä, "Aku makwaim, yönɨm öim mɨdɨb maga pön?" rɨmä.

27Aliö rɨmɨn, Jisas ñɨgö nugu gɨrön yadöŋa, "Nöbö mö ñɨŋ keir rɨb maga mɨdöl; God nuŋwör agap apɨm cɨnöb, paŋ rɨb akwör mɨdö," röŋa.

28Makwam Pita Jisas nugwo yadöŋa, "Mɨ! An nagö pɨsaŋ yön gɨrön, ap an bla magalɨg röböxölɨŋö," röŋa.

29Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, "Nɨ ñɨgö mi yadmɨdla, nöbö mö nɨ rɨbyöx nugwön, mönö wä na mabö aku rɨba, mögörɨb ñɨŋa röböxön, nɨmam nölöunɨŋ ñɨŋ bla röböxön, nuö nuöm ñɨŋ bla röböxön, halöu ha ñɨŋ bla röböxön, mabö rɨb ñɨŋ bla röböxön, mabö na rɨmɨjöñ aku,

30God ñɨgö pɨ ösös rɨ ri aböna. Ñɨgö nugwidɨx mɨdaŋ, mögörɨb rol il kɨ mɨjöñ wop aku, ram rɨb, nɨmam nölöunɨŋ, nuöm, halöu ha, mabö rɨba ñɨŋa mɨ mɨga mɨjöna. Makwam wop bli nöbö mö piaku bli, ñɨgö nöbö mö nɨ pɨsaŋ mɨdöi aku nugwön, ñɨgö rɨ gwogwam cöña. Mai God nuŋ ñɨgö pön mögörɨb nuŋ sö pön duaŋ, nuŋ pɨsaŋ öim mɨjöña.

31 Jɨ nöbö mö wopik höd dumɨdöi piaku, mai mɨga mɨ höglöm adö bö mɨjöña. Makwam nöbö mö wopik mɨ höglöm adö bö mɨdöi piaku, mai mɨga akwör höd dumɨjöñɨŋö," röŋa.

Jisas iswob, "Wöröxön öbinö," röŋa

(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)

32 Makwam ñɨŋ Jerusalem du gɨrön, Jisas höd dumɨn, nöbö nuŋ bla mai duön, rɨb mɨg mɨga yöx nugu gɨrön dumɨdmɨn nugwön nöbö mö mai hömɨdim piaku nugwön ipöxmä. Jisas nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö piaku ñɨgör yölɨŋön, rɨb piaku duön, ap agapɨm nugwo rɨba röŋ aku ñɨgö iswob yad nölöŋa.

33Jisas yadöŋa, "An Jerusalem duŋ nugugɨrön, nöbö i Nöbö Ha nuŋwa nugwo höuöu rɨ pön du, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib bla aipam, lo mönö yad

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nölıb nöbö bla aipam imag ñıgö nıgaŋ, nugwo mönö diba yadön, ‘Nöbö kı nugwo pıl pal nıgıb,’ me rön, pı Juda nöbö yöi akuyöbö ñıŋ nöiöña.

34Nölıŋ, nugwo yad höimöuön, höpöl pılön, naga pı palön, pön du aŋadö pıl pal nıg gıŋ wöröxöna. Makwam wop mös mıdön, wop paŋ aku höbkal öbiönıŋö,” röŋa.

Jems Jon yöŋö nöbö diba mıdıŋö, rön rıbyöx nugumä
(Mat 20:20-28)

35Sebedi ha nuŋ hogwa, Jems Jon yöŋö hön Jisas nugwo yadmä, “Mönö yad nölıb nöbö, an nöbö hogwa nagö mönö i yad nugwıŋ, naŋ yöwö cınö aku ri abnaŋö,” rımä.

36Aliö rımın, Jisas ñıgö yadöŋa, “Ñıŋ nı yad nuguba rımıdöi aku, nı ñıgö pödpöd cınö?” röŋa.

37Aliö rımın yadmä, “Mai nagö mil mag wä alıg mıdön, mögörıb magalıg kıŋ röxg nugwidıx mıjınö wop aku, anıŋ nöbö hogwa, nöbö i pı imag mırıx adö nıgön, nöbö i pı imag cökö adö nıgaŋ, römıd gı mıdıŋö,” rımä.

38 Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Ñıŋ hödpıg nöbö hogwa, nugw ri abön yadmıdölöi. Röbö acıxa nı nımıba rımıdıl aku, ñıŋ nöbö hogwa algör nımöñıŋöd? Nı röbö yaxın aku, ñıŋ nöbö hogwa algör yaxöñıŋöd?” röŋa.

39 Jisas aliö rımın, yadmä, “Yöwö, ainıŋö,” rımä. Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Mi yadmıdöia. Röbö acıxa nı nımıba rımıdıl aku, ñıŋ nöbö hogwa algör nımöña; nı röbö yaxın aku, ñıŋ nöbö hogwa algör yaxöña.

40Jı nöbö kai imag mırıx nı adö mıjön, nöbö kai imag cökö nı adö mıjön, aku nı yadöin; aku Acö ap nuŋ; nuŋ keir rıbyöx nugw mag akwör cönıŋö,” röŋa.

41Makwam Jisas nöbö nuŋ akuyöbö ragpıd sö mönö aku nugumın, ñıŋ ölısö wölmın, Jems Jon nöbö hogwa yadyöxmä.

42 Akuyöbö almın, Jisas ñıgö magalıg yadım hömıdmın yadöŋa, “Ñıŋ nugwöia, Juda nöbö mö yöi piaku, kıŋ ñıŋa ususör rön nugwidıx mıdöia; nöbö dib ñıŋa mönö kai kai yajöñ aku nugwön anau pön mai diöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

43 Makwam ñiŋ rig röi mag akuyöbö rimijeñ. Nöbö kai nöbö diba mijön aku, nöbö ulmidö röxg midön, nöbö mö bli mabö ri nölib nöbö röxg mijöna.

44Nöbö kai nöbö dib ödöriö mijön aku, nöbö ulmidö midöi röxg midön, nöbö mö adö bli ñigö magalig nag mabö ri nölib nöbö i röxg mijöna.

45Nöbö Ha nuŋ aku, nöbö mö akuyöbö ñiŋ mabö na riŋ, me rön, hölöŋ; mabö ñigö ri nölip dumidön, mai ap kib mag gwogwo röi rol aku höj ri wöröxmön, nöbö mö mabuö kömö duŋ, me rön, hö," röŋa.

Jisas mämäg we wölöŋ nöbö i rimin, mämäga ix nugwöŋa
(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)

46Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ taun dib Jeriko uröpinmä. Ñiŋ Jeriko röböx duba, nöbö mö miga pisaŋ dumä. Nöbö Timeas ha nuŋwa Batimeas mämäg we wölöŋ aku, rig nöine, rön, sö rig ri, ödöi kwol yöraku römid gi midöŋa.

47Römid gi midmin nugugirön, "Jisas nöbö Nasaret yöbö aku hömidö," rimin nugwön, nuŋ wö rön yadöŋa, "Jisas, Depid Ha nuŋwa, ni ögwö yöxanö!" röŋa.

48Aliö rimin, nöbö mö akuyöbö nugwo yad girön yadmä, "Mönö pimijinö! Dar midö!" rimä. Aliö yadim aku, ji nuŋ tar midölöŋ, aja halön wö diba rön yadöŋa, "Depid Ha nuŋwa, ni ögwö yöxanö!" röŋa.

49Aliö rimin, Jisas il yöraku aŋöi nigön yadöŋa, "Nugwo yad wö riŋ, yörik haŋ," me röŋa. Aliö rimin, nöbö mö akuyöbö nöbö mämäg we aku nugwo yadmä, "Jisas nagö yad wö rimida. Öbilön ribyöx nugu giba hö," rimä.

50Aliö rimidmin, wölij milkap nuŋ aku pi röd abön, rimgör ör öbilön, Jisas midöŋ yöra duöŋa.

51Dumidim, Jisas nugwo yadöŋa, "Ni pödpöd raŋ, me rön, hömidlö?" röŋa. Aliö rimin, mämäga we wölöŋ nöbö aku yadöŋa, "Mönö yad nölib nöbö. Mämäg na iswob ix nugunö, rön, hömidlö," röŋa.

52 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, "Jisas ni raŋ wä raŋ, me rön, nugw pilö aku döŋö, nagö wä ri makwam naŋ duö," röŋa. Aliö rimin nugugirön, wop akwör mämäga ix nugwön Jisas pisaŋ duöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mak 11

Jisas kiŋ röxg Jerusalem duöŋa
(Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Jon 12:12-19)

1Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ dumid dumid Jerusalem womiöx rig ri, Olip Pida, ram yöj liglig agrö Betpagi Betani me röi aku uröpinön, Jisas nöbö nuŋ mös yadön yadöŋa,

2“Mögörib möl aku duön nugwöña, hön ha donki maua nöbö mö pön yönölöi i wabil nigiŋ mijöna. Nugwön, yau pön höña.

3Nöbö mö bli ñigö pödpöd riba akuyöbö almidöiŋö, rimidiŋ, yajöña, ‘Nöbö Diba mabö i rön, yörbö höbkal abaŋ, höniŋö,’ cine,” röŋa.

4Aliö rimin, duön nugumin, hön ha donki maua ödöi ramixrö ubalij il yöra wabil nigim midöŋa. Yaumin nugugirön,

5nöbö mö il yöraku midim bla yadmä, “Pödpöd riba hön ha donki mau aku yaumidöi?” rimä.

6Aliö rimin, Jisas rig yadöŋ akwör yadmin, yöwö rimin,

7hön ha donki mau aku pön Jisas midöŋ yöra hön, wölij mixil dib ñiŋa rödön hön donkia rol sö nigim, Jisas rola römidön duöŋa.

8Nöbö mö piaku miga wölij milkap ñiŋ bla rödön ödöia yödmä; bli bi panö bla pi gi du rag hö yödmä.

9 Akuyöbö alön, nöbö mö nugwo höd duim bla aipam, nugwo mai hem bla aipam, wö diba rig ri yadmä, “God ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ! Nöbö Diba nöbö nuŋwa abmin hömid ki; God nugwo nugwidix ri aböna.

10Nöso Depid kiŋ midön, nöbö mö rig nugwidix midmid mag akuyöbö, nuŋ an paŋ mag aliö akwör rön nugwidix mijöna! God ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ!” me rimä.

11Jisas akuyöbö alön, Jerusalem duön, God höjöpalib ram möla duön, ap akuyöbö nugup yönmidim, naiö rödipmin nugugirön, nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö piaku pisaŋ ram yöj liglig agrö Betani dumä.

Bi göj nimib i maga yaxölöŋ
(Mat 21:18-19)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Löum yöbö, Betani röböx höbkal ödöi mibıl yöra hö gır, Jisas nugwo höböinö pılöŋa.

13 Höböinö pılım, pad irmär nugumın bı kaucö i mıdöŋa. Mag bli yax gı mıd pak e rön, duön nugumın, maga yaxölöŋ; bı panö akwör mıdöŋa. Aku agapım: maga ub wop aku wölöŋ.

14Almın, Jisas bı aku yadöŋa, “Mai nöbö mö bli mag naŋ aku nımeñıŋö,” röŋa. Nöbö nuŋ bla mönö yadöŋ aku nugumä.

God höjöpalıb rama ap sımaim rımıdim akuyöbö, Jisas ñıgö höju abım röu dumä
(Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Jon 2:13-22)

15Jisas nöbö nuŋ bla yölıŋön, Jerusalem duön, God höjöpalıb rama ram möl yuadö duön nugumın, nöbö mö akuyöbö sımaim rı gırön, rıg imcıx gır mıdmä. Akuyöbö almıdmın, Jisas rıg imcıxmıdim äbäñ wab bla pı göur abön, yöur rag hö nıgım wob gır mıdim bäpö wab bla pı göur abön, nöbö mö sım rı gırön, ap wob gırön, ram möl yuadö aku mıdim bla, ñıgö höju rıŋö bö aböŋa.

16Höju rıŋö bö abön yadöŋa, “Ap bli rag hö God höjöpalıb rama rıg kul wob dıdıb rıg mıd yuadö kı hön dumıjeñıŋö,” röŋa.

17 Aliö rön yadöŋa, “God Mönö aku kai kıtön yadmä, ‘God yada, “Ram na aku, nöbö mö mögörıb piaku piaku magalıg hön, nı höjöpal mıjöñıŋö,” rö,’ rımä. Makwam ñıŋ akuyöbö almıdmın, ap kib pıb nöbö umad gı mıdöi ram i röxgö,” röŋa.

18 Jisas aliö rımın, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla aipam, lo mönö yad nölıb nöbö bla aipam, mönö aku nugwön, nugwo pıl pal nıgnıŋö, rımä. Makwam nöbö mö akuyöbö magalıg mönö nugwo aku nugwön aiö rim aku mı, Jisas nugwo ipöxön, agö magım rön nugwo pıl pal nıgnıŋö, rön, rıb aku yöxön hölu nugw mıdmä.

19Ruö wadıxöŋ mag aku, Jisas nöbö nuŋ bla pısaŋ Jerusalem röböxön dumä.

God nugwo yad nugunıŋ mag akwör cönıŋö, rön, rıb mag paŋyöbö i yöx nugwön yad nugumıjöñ aku, rıg yad nugwöñ mag akwör cöna
(Mat 21:20-22)

20Löum pıxmag alıg ödöi mibıl yöra iswob du gırön nugumın, bı kaucö Jisas yadyöxöŋ bı aku il alıg aŋadö wöröx gı mıdöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Akuyöbö almin nugwön Pita yadöŋa, “Mönö yad nölib nöbö, nugwö! Bi kaucö idöm yadyöxmö bi römö ki wöröx gi midö!” röŋa.

22Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “God nugw pi.

23 Ni ñigö mi yadmidla, God nugwo yad nugunin mag akwör cöninö, rön, rib mös yöxeñ, rib mag paŋyöbö iör yöx nugwön, önöŋ ajmag ki, ‘Wöd du ban yuö mibil yörkwo birö,’ cöñ aku, rig yad nugwöñ mag akwör cöna.

24 Aku agapim, God nugwo rig yad nugunin mag akwör cöninö, rön, rib mag paŋyöbö iör yöx nugwön yad nugumijöñ aku, rig yad nugwöñ mag akwör cöna.

25 Makwam God höjöpainöb rön, nöbö mö bli ñigö ri gwogwam röi ap piaku nugwön röböxin, Nuö ñiŋa adöx yöd röul adö kau sö mid aku, ap kib mag gwogwo ñiŋ röi ap piaku algör ör nugwön röböxöna.

26Makwam nöbö mö bli ñigö ri gwogwam röi ap piaku nugwön röböxeñ aku, Nuö ñiŋa adöx yöd röul adö kau sö mid aku, ap kib mag gwogwo ñiŋ röi ap piaku algör ör nugwön röböxenim.”

Jisas nugwo yadmä, “Nagö yönim mag akuyöbö rane, rim, nugwön alip yönmidlö?” rimä

(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)

27Makwam Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ höuöil Jerusalem höröpinön, nuŋ God höjöpalib rama ram möl yuadö bla rip yönmidim nugugirön, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib piaku aipam, lo mönö yad nölib nöbö piaku aipam, mönö pi nuöm nigib nöbö piaku aipam, Jisas midöŋ yöra hön yadmä,

28“Nagö yönim mag akuyöbö rane, rim, nugwön alip yönmidlö?” rimä.

29Aliö rimin, Jisas paiŋö yadöŋa, “Ni ñigö mönö i yad nugumön, ni yad nölmijöñ aku, ni paiŋö ni yönim yadmin rip yönmidil aku, ñigö yad nöina.

30Jon nöbö mö akuyöbö ñigö röbö pal nölöŋ aku, God yadim röbö pal nölöŋ mönö rib nuŋwa keir yöx nugwön röbö pal nölöŋ? Ni yad nöliŋ nugunöm!” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31Jisas aliö rɨmɨn, ñɨŋ keir yad nugwob nugwob rön yadmä, “An yajnɨŋa, ‘God yadɨm, Jon nöbö mö akuyöbö ñɨgö röbö pal nölö,’ cɨnɨŋ aku, an yajöna, ‘Aku makwaim, pödpöd rɨmɨn Jon mönö nuŋ aku nugw pölöiŋönö?’ cöna.

32Makwam an yajnɨŋa, ‘Jon rɨb nuŋwa keir yöx nugwön ñɨgö röbö pal nölö,’ cɨnɨŋ aku, an pödpöd cöñɨŋö?” rɨmä. Aku agapɨm: nöbö mö akuyöbö magalɨg, God yadɨm Jon mabö nuŋwa rɨmɨdö, rön nugumɨdöi makwam, Juda nöbö dib piaku ipöxön mönö hör i yadölim.

33Rɨb aku yöxön yadmä, “An nugwölölɨŋö,” rɨmä. Aliö rɨmɨn, Jisas ñɨgö paiŋö yadöŋa, “Ñɨŋ nɨ yad nölölöi aku, nɨ yönɨm yadɨm rɨp yönmɨdɨl aku, ñɨgö algör yad nölöinö,” röŋa.

Mak 12

Juda ada God nöbö nuŋ akuyöbö rɨ gwogwam röiŋö, röŋa

(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)

1 Jisas nuŋ ñɨgö mönö adö i höd röxön yadöŋa, “Nöbö i kul wobön, nag wain mabö rɨ yuön, wain maga pal caku rɨb, me rön, möl i rɨ nɨg ri aböna. Nöbö mö hön nag maga kib pöñam aku nugugu mɨdɨŋ, me rön, rama mɨ bɨl sö ur nɨgön, nöbö bli yajöna, ‘Ñɨŋ nag wain möriwö na aku nugwidɨx mɨdɨŋ, mai mag yaxön göj waŋ, nɨ bli, ñɨŋ bli pɨnö,’ rön, mögörɨb pad piaku diöna.

2Wain maga göj yön mag aku, nöbö nuŋ i yad abön yajöna, ‘Wain mag na bli nölɨŋ rag hane!’ cöna.

3Yadaŋ, uröpɨnaŋ, nöbö mabö rɨmɨjöñ piaku, nugwo pɨ palmɨd palmɨd nɨgön, hör yad aböña.

4Akuyöbö alɨŋ, nöbö wain möriwö mɨnöbö aku nöbö i piöŋö yad aböna. Duaŋ, nugwo yöcmac sö palön, rɨ gwogwam cöña.

5Akuyöbö alɨŋ, nöbö wain möriwö mɨnöbö aku, nöbö i piöŋö yad abaŋ duaŋ, nugwo aŋadö pɨl pal nɨgöña. Nöbö bli mɨga akwör yad abaŋ, mag akuyöbö akwör rɨ gɨrön, bli mɨ göj paiöña, bli aŋadö pɨl pal nɨgöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Akuyöbö alıŋ alıŋ aku, nöbö wain möriwö mınöbö aku nöbö nuŋ i mıdenım; ha madmag yöbö nuŋ paŋyöbö mıjön aku, mönö nuŋ aku yöxöñıŋö, rön, yad abaŋ diöna.

7Makwam uröpınaŋ, nöbö mö wain mabö rımıjöñ piaku nugwo nugwön yajöña, ‘Hö ha kı, nöbö wain möriwö mınöbö aku ha nuŋwa ha. Aku makwam, nugwo pıl pal nıgnım me, ap nuŋ pıbä röxgıb piaku an pınıŋö,’ cöña.

8 Aliö rön, ha aku nugwo mı aŋadö pıl pal nıgön, pön du rıŋadö piaku aböña.

9Akuyöbö almıdıŋ, nöbö wain möriwö mınöbö aku hön, pödpöd cön? Nuŋ hön, nöbö mö wain mabö rımıjöñ piaku ñıgö pıl pal nıgön, nöbö mö bli piöŋö yöra yadaŋ, wain möriwö aku nugwidıx mıjöñıŋö,” röŋa.

10 Jisas aliö rön ñıgö yadöŋa, “Ñıŋ God Mönö kai kıtön yadim um mıŋi nugwölöıŋödö? God Mönö um aku kai kıtön yadmä, ‘Nöbö ram urıb bla rıg mıxıl röböxim aku, rıg akwör weik ram padö mibıl yöbö bö aku pın nöl gı mıda.

11Nöbö Dib akuyöbö alöŋ aku, an nugwön ri abö rımıdölıŋö,’ röıŋö,” röŋa.

12Jisas aliö rımın, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla aipam, lo mönö yad nölıb nöbö bla aipam, mönö pı nuöm nıgıb nöbö bla aipam, anıŋör yadmıdö, rön, nugwo pıŋö, rön nugwim aku, jı ñıŋ nöbö mö piaku ipöxiö nıg duön röböxmä.

“Takis nölıb mönö nölölıbım?” me rımä
(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)

13 Makwam mai Juda nöbö dib piaku, Perisi nöbö bli pısaŋ, Herod nöbö nuŋ bli pısaŋ ñıgö yadmä, “Ñıŋ Jisas mıd yöra duön, nugwo mönö bli yad nugwıŋ, nuŋ agö mönö gwogwam yadmıdaŋ, nugwo pön du nag nıgnıŋö,” rımä.

14Aliö rımıdmın, Jisas mıdöŋ yöra duön yadmä, “Mönö yad nölıb nöbö. An nugumın nagö nöbö mı ödöriö akwör yadlö. Nöbö mö dib bla aipam, nöbö mö hör bla aipam, ñıŋ nugwön ipöxöiö. God rıg yad akwör nugwön, nöbö mö ñıgö paxdöriö yad nöilö. Aku makwam, anıŋ yad nölö! An Juda nöbö mö lo

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

bla pödiö mıd? Gapman nöbö dib Sisa aku nugwo takisa nölıb mönö nölölıbım?” rımä.

15Aliö rımın, Jisas inakmönö hörön yadmıdim aku nugwön yadöŋa, “Pödpöd rımın, mönö gwogwam yadaŋ, me rön, nı mönö inakmönö aku hörmıdöi? Rıg mag i pön höŋ, nı nugunöm,” röŋa.

16Aliö rımın, rıg mag i rag hö nölmın nugwön yadöŋa, “Rıg höñ aku, nöbö kai haŋaj mämäg yuö mıdım, yönım ib aku mıd?” röŋa. Aliö rımın, yadmä, “Nöbö dib Sisa aku pal,” me rımä.

17 Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Sisa apa mıjön aku Sisa nuŋwör nöiöña; God apa mıjön aku God nuŋwör nöiöñıŋö,” röŋa. Aliö rön, inakmönö hörim mönö höjıl ñıŋ aku röb mögö ñıxöŋ aku nugwön, aiö rımä.

Nöbö mö wöröxön öbiöña
(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)

18 Sadiusi nöbö mö akuyöbö, nöbö mö wöröxön öbıleñıŋö, rön, nugumıdöi akuyöbö, bli Jisas mıdöŋ yöra hön yadmä,

19 “Mönö yad nölıb nöbö. God mönö yadıb nöbö Mosıs, mönö i an kai kıtön yadöŋa, ‘Nöbö i mö pön, ha yöxen wöhö, hör wöröxön aku, pıgnıŋ nuŋ i piöŋö mö wösrö aku pön, nöböhöd wöröxöŋ aku halöu ha nuŋ aku, me rön, yöxönıŋö,’ röŋa.

20Aku makwam, nöbö ila alıg akuyöbö mıj sö mıjöña. Nöbö höda mö pön, ha yöxen wöhö, hör wöröxöna.

21Wöröxaŋ, pıgnıŋ nöbö agñıŋ rıbyöbö aku piöŋö mö aku nugwo pön, algör ha yöxen wöhö, hör wöröxöna. Akuyöbö alaŋ, pıgnıŋ nöbö igwö wölö aku piöŋö mö aku pön, algör ha yöxen wöhö, hör wöröxöna.

22Akuyöbö alıp dumıd dumıd, pıgnıŋ nöbö akuyöbö mıj sö mö aku pön, ha yöxeñ wöhö, magalıg mı hör ör wöröxöña. Mai mö aku kwo algör wöröxöna.

23Nöbö mö wöröxön öbiöñıŋö, rılö aku, mö paŋyöbö i nöbö nuŋwa akuyöbö mıj sö nıgön aku, mai pıgnıŋ nöbö kai mö nuŋwa mıjön?” rımä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Aliö rimidmin, Jisas yadöŋa, “Ñiŋ God Mönö kai kitim aku aipam, God ölisö nuŋ aku aipam nugwölöi aku, rib wä yöx nugwölöi.

25Nöbö mö wöröxöi piaku öbiöñ wop aku, God ejol nuŋ bla rig midöi mag akuyöbö rig midön, nöbö piaku mö peñim; mö piaku nöbö peñim.

26 Makwam nöbö mö höbkal öbileñiŋö, röi aku, Mosis rin ulmidö yön gör midöŋ haiwo kai kitöŋ aku nugwölöi ä? God, bi yönmidöŋ mibil yöra midön Mosis yadöŋa, ‘Ebraham, Aisak, Jekop, God ñiŋ aku ni midlö,’ röŋa.

27Ñiŋ nugw ri abölön, nöbö mö wöröxöi piaku nugwön, aŋadö wöröxöiŋö, röi aku, ji God nugumin ñiŋ kömö midöia. Nöbö mö kömö midöi piaku, nuŋ God ñigö midö,” röŋa.

God lo mönö dib ödöriö aku
(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

28 Lo mönö yad nölib nöbö i, Jisas Sadiusi nöbö mö akuyöbö ñigö yad ri abön röŋ aku nugwön, hön nugwo yad nugwön yadöŋa, “Lo ada kai lo dib ödöriö?” röŋa.

29 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Lo dib ödöriö aku, God Mönö aku kai kitön yadmä, ‘Isrel nöbö mö nugwi! Nöbö Dib ana God, nuŋ paŋyöbö mid akwör Nöbö Diba mida.

30Madmag naŋ aku magalig, rib naŋ aku magalig, ölisö naŋ aku magalig pön God Nöbö Dib naŋ aku nugwo madmag nigö,’ rimä.

31 Mönö dib ödöriö i, God Mönö aku kai kitön yadmä, ‘Naŋ naŋ keir madmag rig niglö mag akwör, nöbö mö hör akwebö ñigö algön nör madmag nigö,’ rimä. Lo mönö bla magalig, lo hogw aku lo dib ödöriö hogwa midö,” röŋa.

32Jisas aliö rimin, lo mönö yad nölib nöbö aku yadöŋa, “Mönö yad nölib nöbö. Nagö mi ödöriö yadlö, God paŋyöbö aku Nöbö Dib akwör mida; nuŋ röxgib nöbö bli midölöi.

33 An God ap pal höjöpal ur nöiniŋönö ap pal höjöpal ur nölön aŋadö winiŋ, aku ap dib yöi. Ap dib ödöriö aku, madmag an aku magalig, rib an aku magalig, ölisö an aku magalig pön God Nöbö Dib akwör nugwo madmag

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nigön; an an keir madmag rig nigöl mag akwör, nöbö mö hör akwebö ñigö algön nör madmag nigniŋö," röŋa.

34Aliö rimin, Jisas nöbö aku, nuŋ ribyöx nugw ri abön yadö, rön, nugwo yadöŋa, "Nagö God nöbö nuŋ i midibä röxlaŋö," röŋa. Jisas painö mönö mi ödöriö bla akwör yadmid aku nugwön, nöbö mö nugugu midim akuyöbö ipöxön, mai mönö inakmönö hörmidöi akuyöbö bli kwo nugwo yad nugwölim.

Krais nuŋ agö nöböm?
(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

35Jisas nuŋ God höjöpalib rama midön, nöbö mö akuyöbö ñigö mönö yad nöl gir midön, nöbö mö akuyöbö ñigö yadöŋa, "Lo mönö yad nölib nöbö piaku pödpöd rimin yadöi, 'Krais aku nuŋ Depid ha nuŋwör,' me röi?

36Inöm Leia, Depid nugwo ribyöx nölmin, Depid nuŋ keir kai kitön yadöŋa, 'Nöbö Diba nuŋ Nöbö Dib na aku nugwo yadöŋa, "Nagö imag mirix na ada midan, ni nöbö mö kwolmal nagö piaku ñigö pön yödpilö mo naŋ aku niginö," rö,' röŋa.

37Makwam, Depid nuŋ keir Krais nugwo 'Nöbö Dib ni' me röŋa. Makwam Krais Depid ha nuŋwa midöx aku, nugwo 'Nöbö Dib ni' me rölöx," me röŋa. Jisas mönö il aliö nugwön yad ri aböŋ aku, nöbö mö miga ödöriö midim akuyöbö mönö nugwo aku mi wahax pön nugumä.

Lo mönö yad nölib nöbö piaku rig röi mag akuyöbö rimijeñiŋö, röŋa
(Mat 23:1-36; Luk 11:37-54; 20:4)

38Jisas nöbö mö akuyöbö ñigö mönö yad nöl girön yadöŋa, "Ñigö lo mönö yad nölib nöbö bla ñigö nugw ri aböña. Ñiŋ rig röi adaku, wölij mixil dib bla röbön, simaim rimidöi akuyöbö duŋ, nöbö mö piaku, ñiŋ hömidöiŋ e, riŋ, ib ana ki bil sö midaŋ, me rön, ribyöx nugwöia.

39Makwam Juda mögum rib ram aku duŋ, aniŋ yör wä wä nöbö dib römidöi hogw rol aku römijinö, riŋ, me rön, rib aku yöx nugwöia. Nöbö mö ap diba nimöi mibil aku algör ör, nöbö mö mämäg il rol yöra römidiŋ, an nugwön, an nöbö rib iba midö, riŋ, me rön, rib aku yöx nugwöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

40Lo mönö yad nölıb nöbö akuyöbö, mö wösrö rama ap ñıŋ bla ap an aliö nıgaŋ, me rön, hölu ab pöia. God höjöpalön cınıŋ aku, nöbö mö nugwöñıŋö, rön, hör mönö mıxıla inakmönö hörön adö bli hör yadöia. Akuyöbö alöi aku, mai God ñıŋa mı ölıŋ höb diba pı nöiönıŋö," röŋa.

Lap wösrö lıblıb röŋ mıda nuŋ God ap diba nölöŋa
(Luk 21:1-4)

41Jisas God höjöpalıb rama rıg rag hö nölmıdöi möl il yöra römıd gı mıdön nugumın, nöbö mö piaku rıga rag hö abmıdmä. Nöbö mö rıb bla rıg mıga akwör rag hö abmä.

42Jı lap wösrö rıg mıdölöŋ i, rıg paskwolö mag ulul mös rag hö aböŋa.

43 Akuyöbö almın nugwön, Jisas nuŋ nöbö nuŋ piaku yadmın hömın yadöŋa, "Nı ñıgö mı ödöriö yadmıdla, nöbö mö akuyöbö ñıŋ rıg ulmıdö nölöia, jı lap wösrö kı rıg diba nöla.

44Aku agapım: nöbö mö rıg mıga mıd akuyöbö, rıg ap ñıŋa mıga akwör mıdmın nugugırön, rıg um bli ör rag hö God nölöia; jı lap wösrö kı, rıg nuŋwa mag mösör mıdam magalıg rag hö nöla. Nuŋ ap wob nımıb rıg i mıdöl. Akuyöbö al aku, God nugum, nöbö mö bli ulmıdö nölöi aku, jı lap wösrö kı rıg diba nölö," röŋa.

Mak 13

God höjöpalıb rama hajalöñıŋö, röŋa
(Mat 24:1-2; Luk 21:5-6)

1Jisas God höjöpalıb ram aku röböxön rıŋadö dumın nugugırön, nöbö nuŋ i nugwo yadöŋa, "Mönö yad nölıb nöbö. Rıg wä pön, ram wä urim kı nugwö!" röŋa.

2 Aliö rımın, Jisas yadöŋa, "Naŋ rıg ram dib aku nuguman, wä rımın yadmıdlanö ä? Mai ram kı pal gılıx ab gılıx rı abıŋ, rıg i, rıg i rola mıdenım; aŋadö pal gılıx aböñıŋö," röŋa.

Ömörö ragön öliöx mıjöñıŋö, röŋa
(Mat 24:3-14; Luk 21:7-19)

3Jisas aliö rön, God höjöpalıb ram aku röböxön, Olip Pıda duöŋa. God höjöpalıb ram aku önöŋ adokwo mıda, Olip Pıda önöŋ adök mıda. Jisas Olip

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pıda römıd gı mıdmın nugugırön, Pita, Jon, Jems, Edru yam aku ñıŋ hön nugwo yadmä,

4“Yadlö mag aku wop kaiyöbö cön? Makwam mag pödiöm akuyöbö alaŋ nugwön yajnıŋ, ‘Mag adaku weik rıba rımıdö,’ cınıŋ?” rımä.

5Aliö rımın, Jisas ñıgö yadöŋa, “Nugw ri abön inakmönö hörıŋ yöxmıjeñ!

6Nöbö mö mıga akwör hön, inakmönö hörön, ib na aku pön yajöña, ‘Nı Jisas ör hömıdlö,’ cöña. Aliö rıŋ, nöbö mö mıga, mi yadmıdöiŋö, rön, ñıgö mai diöña.

7‘Mögörıb kıyöbö nuö nuö pılmıdöia, mögörıb piaku nuö nuö pılmıdöiŋö,’ rımıdıŋ, rıb mıga yöx nugumıjeñ. Ap adaku cön aku, jı wopik mögörıb il kı ap piaku magalıg yöm cönıŋö, rön, rıb aku yöx nugumıjeñ.

8Nöbö mö möl bli öbılön, nöbö mö möl bli pısaŋ nuö nuö pılmıjöña. Kıŋ möl bli öbılön, kıŋ möl bli pısaŋ nuö nuö pılmıjöña. Mögörıb adadö mıga mımön paŋ, kiö diba wöröxmıjöña. Aiön ap piaku, mö piaku ñıgö höd ha nımımın, mai ha yöxöi mag akuyöbö cöna.

9Makwam ñıŋ nugw ri abön mıjöña. Wop bli ñıgö pön du Juda kansol nöbö piaku nölıŋ, mönö diba yajöña. Wop bli, Juda mögum rıb ram möl yuadö bla kaiö pön ñıgö paiöña. Wop bli, Jisas nöbö nuŋ, me rön, ñıgö pön du gapman nöbö dib bla aipam kıŋ bla aipam mıjöñ yöra duön, mönö diba yajöña. Makwam aliö pön du mıjöñ aku, mönö wä na aku gapman nöbö dib piaku aipam, kıŋ piaku aipam yad nöiöña.

10Makwam höd mönö wä na aku, nöbö mö mögörıb hör piaku piaku magalıg yad nölıŋ duaŋ nugwön mai yadmıdıl wop aku wöxnö nıgöna.

11 “Nı ada mıjöñ aku nugwön, ñıgö mönö diba yadıba pön dumıjöñ aku, mönö paiŋö pödi yajnıŋö, rön, rıb diba yöxmıjeñ. Ñıŋ yadıba rıŋ nugugırön, Inöm Leia ñıgö rıb wä nölaŋ, yajöña. Mönö aku ñıŋ keir yadeñ; Inöm Leia nuŋ keir yajöna.

12 Wop aku, nöböhöda öbılön, nöböpıga pıl pal nıgıŋ, me rön, nugwo höuöu rı pön du mönö nugub nöbö piaku ıŋsö nıgıŋ, nugwo pıl pal nıgöña. Nuö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nöbö piaku öbılön, halöu ha ñıŋ keir piaku ñıgö pıl pal nıgıŋ, me rön, ñıgö höuöu rı pön du mönö nugub nöbö piaku ıŋsö nıgıŋ, ñıŋ pıl pal nıgöña. Halöu ha piaku öbılön, nuö nuöm nöbö ñıgö nugwıŋ, ölısö wölaŋ, ñıŋ pıl pal nıgıŋ, me rön, ñıgö höuöu rı pön du mönö nugub nöbö piaku ıŋsö nıgıŋ, ñıgö pıl pal nıgöña.

13 Nı adö mıjöñ aku ñıgö nugwıŋ, mı ölısö wöiön aku, jı ñıŋ nöbö mö kai kai, mı ususör rön nı röböxölön, cırıp gö nıgön mıjöñ piaku, mai yadmıdıl wop aku wöxnö nıgaŋ, God ñıgö kömö pönıŋö," röŋa.

Mai mı ap gwogwo ödöriö wöxnö nıgönıŋö, röŋa
(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)

14 "Makwam ap mödön hölul rıb aku, nuŋ duölıb yöra du öbıl gı mıdaŋ nugwöñ aku, ñıŋ nöbö mö mögörıb Judia mıjöñ akuyöbö, yadkap bör önöŋ ajmag bla diöña. (Ñıŋ nöbö mö mönö kı wopik ör mämäg nıg nugumıdöi akuyöbö, mönö il aku röx nugw ri aböña.)

15 Nöbö mö ram cölöbö sö mıjöñ akuyöbö, ap na bli pınö, rön, höbkal ram möl yuadö dueñım.

16Nöbö mö möriwö rıb piaku yönmıjöñ akuyöbö, wölıj mıxıl na i pınö, rön, höbkal rama dueñım.

17 Makwam wop aku, mö ha wöta alıg mıjöñ piaku aipam, mö halöu ha kiaia kau nölmıjöñ piaku aipam, amın bör yön öliöxöña.

18Aiön ap aku, God höjöpalön, ruö ıj rı wop aku alölaŋ, me cöña.

19 Aku agapım: God maduö ib hör i mögörıb kı rı nıgöŋ wop aku ila nıgön, mıdıp hön weik mıdöl wop kı, ap gwogwo akuyöbö i rölöŋ; mai piaku algör ör ap gwogwo akuyöbö i ren.

20Ap gwogwo aku öim röx aku, nöbö mö magalıg wöröx pöröyıxa. Jı Nöbö Diba nuŋ pön nöbö mö akuyöbö rıbyöx nugwön, wöhö raŋ mönö, ap gwogwo aku hör mag ul mıŋı cöna.

21"Wop aku nöbö mö bli ñıgö yajöña, 'Nugwi! Krais yörık mıda! Krais yörkwo mıda!' cöñ aku, jı mi yadmıdöıŋö, rön nugumıjeñ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22 Nöbö mö bli, God nuŋ keir yad nıgöŋ nöbö mö akuyöbö ñıgö pınıŋö, rön, inakmönö hörön yajöña, ‘Nı mı Krais; nı God mönö yadıb nöbö i,’ me rön, ap rölıbä akuyöbö bli rımıjöña. Jı God nuŋ keir yad nıgöŋ nöbö mö akuyöbö peñ, wöhö.

23Makwam, nugw ri aböña. Ap kai kai mai cön aku, nı ñıgö yadmön nugwöi makwam, nugw ri ab gır mıjöña.”

Jisas mai höbkal höna
(Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)

24 “Makwam ömörö dib piaku rı pöraŋ nugugırön, naiö aku pıxmag guraŋ, röun aku mil aben.

25Gupö adöx yöd sebö gı du pınaŋ nugugırön, ap adöx yöd sö mıd akuyöbö, i rı bıröb yön bör yönmıjöna.

26 Wop aku, Nöbö Ha nuŋwa ölısö maga pön, mil wä maga alıp mıjöi waba mibıl yöra sö haŋ nugugırön, nöbö mö nugwo nugwöña.

27 Makwam ejol nuŋ bla yad abaŋ mögörıb hör bıl adadö piaku piaku magalıg duön, nöbö mö nuŋ keir yad nıgöŋ akuyöbö pön nugwo pöl höña.”

Bı yösa nıgöna
(Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)

28Jisas yadöŋa, “Ñıŋ bı röui bla nugwöñ aku, mönö yadmıdıl kı nugw ri abön rımıjöña. Bı röui bla yösa nıgön, gö nıgmın nugugırön, weik naiö nıgıba rımıdö, rön nugwöia.

29Mag akuyöbö, mai ap yadmıdıl akuyöbö raŋ nugugırön, ‘Weik womiöx mıda, Jisas yadöŋ mag akuyöbö rıba rımıdö,’ rön nugwöña.

30Nı ñıgö mi yadmıdla, nöbö mö weik mıdöi bla bli mıdıŋ nugugırön, ap piaku rı pöraŋ, mai döŋö wöröxöña.

31Adöx sö aipam, mögörıb mıgrö kı aipam hölögıpöna, jı mönö mag na hölögıpen.

Nı wop kai hön aku nöbö i nugwölö, röŋa
(Mat 24:36-44; Luk 17:26-30,34-36)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32“Nɨ wop kaim mag kaim hön aku, nöbö mö bli nugwölöi, ejol bla nugwölöi, nɨ Ha aku algör ör nugwöi; Acö nuŋwör nugwa.

33Makwam, nɨ wop kaiyöbö hön aku nugwölöi makwam, öim öim nugw ri abön rɨ gɨr mɨjöña.

34“Hön wop aku, haiwo aliö kɨyöbö mɨda. Nöbö dib i ram nuŋwa röböxön möl i duba rön, nöbö mabö rɨb nuŋ akuyöbö ñɨgö mabö adö hörɨrör yad nɨgön, ‘Mabö al aliö cɨne,’ rön, ubalɨj ila nugwidɨx mɨdɨb nöbö aku nugwo yajöna, ‘Nugw ri abön mɨdane,’ rön, diöna.

35 Ñɨgö kwo algör, mag kaiyöbö nöbö ram mɨnöbö aku hön makwam nugwölöi aku, nugw ri abön mɨjöña. Höxi raŋ mag aku hönɨŋönö, pɨxmag yuö mibɨl kwo hönɨŋönö, kulakul wö cön mag aku hönɨŋönö, pɨxmag alɨg hönɨŋö, rön, nugwölöi.

36Ñɨŋ hölɨmɨŋ nugugɨrön, rɨmgör höb maga rɨ makwam, nugw ri abön mɨjöña.

37Makwam ñɨgör yadmɨdöi; ñɨgö nöbö mö magalɨg yadmɨdla, nugw ri abön mɨjne!” röŋa.

Mak 14

Jisas nugwo agö magɨm rön pɨl pal nɨgnɨŋö, rön, rɨb aku yöx nugumä

(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2; Jon 11:45-53)

1Makwam Juda ada Pasopa wop dib aku aipam, Bred Is Alɨg Nɨmɨb wop dib aku aipam hör wop mösör mɨdmɨn nugugɨrön, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib bla aipam, lo mönö yad nölɨb nöbö bla aipam, Jisas nugwo agö magɨm rön, tar pɨ cɨcɨ nɨgön, pön du pɨl pal nɨgnɨŋö, rön, al gɨrön rɨbyöx nugumä.

2Makwam rɨb i yöx nugwön yadmä, “Pasopa wop kɨ alön rɨŋ, nöbö mö mɨg kɨyöbö öbɨlön, nuö nuö rön, an rɨ gwogwam cöñɨŋö,” rön, röböxmä.

3 Jisas ram yöj lɨglɨg agrö Betani duön, Saimon rama du römɨdön, ap nɨmmɨdmä. Nöbö Saimon aku, höd uj höpebö nɨgöŋ aku, Jisas rɨmɨn wä röŋa. Makwam ap nɨmmɨdmɨn nugugɨrön, mö i wel röbö hölɨŋ wä höb rɨg diba woböi aku, balol alɨg pön hön, mibɨl yöra pal gɨlɨxön Jisas yöcmac sö höröŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4-5Hörim, nöbö midim adaku, bli nugumin, höbwab ñigö aku gwogwo rimin, ñiŋ keir yadmä, “Wel aku sim rön, kim paŋyöbö i nöbö i mabö rön rig pön mag akuyöbö aku pön, nöbö mö ap midöl akuyöbö ñigö nölibä aku, ji pödpöd rimin aliö hör hör rö?” rimä. Aliö rön mö aku nugwo yad höimöumä.

6Aliö rimidmin, Jisas ñigö yadöŋa, “Pödpöd rimin aliö rimidöi? Nugwo röböxi! Ni al aku mag wä ra.

7 Nöbö mö ap midöl akuyöbö ñiŋ pisaŋ öim mijöñ aku, wop bli ñigö ap nöinöb, nöiöña. Makwam ni pisaŋ öim midöiniŋ.

8 Mö ki, ap nuŋ rib akuyöbö mödö ra. Wöröxmön, wel röbö höliŋ wä höb aku nig nölön hogw piöñ mag akuyöbö, ni höd nig nölmida.

9Makwam, ni ñigö mi yadmidla, mai mönö mag wä na mögörib piaku piaku magalig yad nöliŋ duaŋ nugugirön, nuŋ ri mag aku alig yadiŋ, ñiŋ mö ki uplöbeñiŋö,” röŋa.

Judas, Jisas nugwo pil pal nigiŋ, me rön, höuöu röŋa
(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)

10Makwam Jisas nöbö nuŋwa i Judas Iskariot, Jisas nugwo höuöu cinö, rön, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla midim yöra duöŋa.

11God ap höjöpal ur nölib nöbö dib piaku, Judas nuŋ ñiŋ wöñö u röŋ aku nugwön, wä rimin, yadmä, “Nagö rig bli nöliŋö,” rimä. Aliö rimin mönö, Judas, “Pödpöd rön yadmön, ñiŋ hön Jisas nugwo pön diöñiŋö,” rön, rib aku yöx nugw midöŋa.

Pasopa wop aku weik, me rön, ap nimimä
(Mat 17:17-25; Luk 22:7-14,21-23; Jon 13:21-30)

12 Bred Is Alig Nimib wop dib aku höm, Pasopa hön sipsip asa pal höjöpal ur nimib wop aku, Jisas nöbö nuŋ bla nugwo yad nugwön yadmä, “Pasopa ap ana niminiŋ aku, möl kai pidiliniŋö?” rimä.

13Aliö rimidmin, Jisas nöbö nuŋ mös yad abön yadöŋa, “Ñiŋ taun dib aku duön nugwöña, nöbö i röbö un rag hö dumijöna; nugwo möigw pölön pisaŋ diöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Nöbö aku duön ram möl yuadö dumıjöna, ñıŋ nöbö hogwa ram aku nöbö mınöbö aku nugwo yad nugwön yajöña, ‘Mönö yad nölıb nöbö yada, “Nöbö nı bla pısaŋ Pasopa ap nımınıŋ ram möla mıkai?” me cınö,’ cöña.

15Ñıŋ yad nugwıŋ, nuŋ ñıŋ pön du ram bıl yöbö sö, ap bla magalıg mıd ram möl diba yabuöna. Yabuaŋ, ap nımıb piaku ram möl aku rı pıdılumıjınö,” röŋa.

16Jisas ñıŋ nöbö hogwa aliö rön yad abmın, taun dib aku duön nugumın, Jisas rıg yadöŋ mag akwör rıg mıdöŋa. Nugwön, Pasopa ap nımıba rim aku rı pıdılumä.

17Höxi röŋ mag aku, Jisas nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö pısaŋ uröpınön,

18 ap nım gırön yadöŋa, “Nı ñıgö mi yadmıdla, nöbö nı pısaŋ ap nıgiö paŋör nımmıdöl yörık ör, nöbö i nı pıl pal nıgıŋ, me rön, nı höuöu cönıŋö,” röŋa.

19Jisas aliö rımın, nöbö nuŋ bla lıb pılım, rıb diba yöx nugu gırön, nugwo paŋ paŋ yad nugwön yadmä, “Nagö nı yadmıdlanö ä?” rımä.

20Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Ñıŋ nöbö na akuyöbö möl sö mıdöi aku, nöbö nı i mag akuyöbö aiöna. Nöbö aku nı pısaŋ ap kwosö paŋyöbö i nıgiö nımmıdöl mık.

21Nı Nöbö Ha nuŋwa, God Mönö kai kıtön rıg yadim mag akwör wöröxın aku, jı nöbö nı pıl pal nıgıŋ, me rön, höuöu cön aku, nugwo ögwö yöxmıdla. Nuŋ ölıŋ höb diba pön makwam, nugwo yöx pön hölöxisöŋö aku waiö,” me röŋa.

Jisas nöbö nuŋ bla bred wain nölöŋa
(Mat 26:26-30; Luk 22:14-20; 1Kor 11:23-25)

22Ap nım gırön, Jisas bred aku pön, God nugwo ri ablaŋe, rön, pı gılıxön, nöbö nuŋ akuyöbö ñıgö nöl gır yadöŋa, “Pön nımi! Aku mıxıñ nı,” me röŋa.

23Makwam röbö wain namag aku algör pön, God nugwo ri ablaŋe, rön, nöbö nuŋ akuyöbö ñıgö nölmın, magalıg nımmıdım nugugırön, yadöŋa,

24 “Röbö kı, hañ nı. Hañ na hör pıñön aku mı, God mönö mi yad nıgöŋ akuyöbö, nöbö mö mıga akwör pı nuŋ pısaŋ nıgiö nıgönıŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Jisas aliö rön yadöŋa, “Nɨ ñɨgö mi yadmɨdla, weik wop mɨdö kɨ ila nɨgön röbö waina iswob nɨmöin. Hör ör mɨdmön mɨdmön, God nöbö mö pön adöx yöd röul adö kau sö nugwidɨx mɨjön wop akwör röbö waina iswob nɨmnö,” röŋa.

26Aliö rön, nöbö nuŋ bla pɨsaŋ God höjöpalɨb wopal i yadön, Olip Pɨda dumä.

Jisas Pita nugwo yadöŋa, “ ‘Nɨ Jisas nugwo nugumɨdöiö,’ rön, wai nöinaŋö,” röŋa
(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Jon 13:36-38)

27 Jisas nöbö nuŋ bla ñɨgö yadöŋa, “God Mönö maga kai kɨtön yadmä, ‘God nuŋ yadöŋa, “Nɨ nöbö hön sipsip uröi aku nugwo pal nɨgmön, hön sipsip akuyöbö bör pɨñwañ rɨ diöñɨŋö,” rö,’ rɨmä. Makwam, mɨd mɨdiö ñɨŋ magalɨg nɨ röböxön bör diöña.

28 Makwam nɨ wöröxön, öbɨlön mögörɨb Galili dumön, ñɨŋ mai yöñɨŋö,” röŋa.

29Jisas aliö rɨmɨn, Pita yadöŋa, “Nöbö bli nagö röböxbä maga röia, jɨ nör nagö röböxöin, wöhö,” röŋa.

30Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, “Nɨ nagö mi yadmɨdla, weik wop mɨdö gör, pɨxmag yuö mibɨl kwo kulakula wop mös wö ren mag aku, ‘Nɨ Jisas nugwo nugumɨdöiö,’ rön, wab mös paŋ wai nöinaŋö,” röŋa.

31 Jisas aliö rɨmɨn, Pita mönö ölɨsö yadön yadöŋa, “Nɨ nagö pɨsaŋ pɨl pal nɨgnöb, pɨl pal nɨgɨŋ, jɨ nɨ Jisas nugwo nugumɨdöiö, rön yadöinö,” röŋa. Jisas nöbö nuŋ bla magalɨg Pita rɨg yadöŋ akwör yadmä.

Jisas nuŋ God höjöpal gɨr mɨdöŋa
(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

32 Jisas nöbö nuŋ bla pɨsaŋ bɨ yuö Getsemani duön ñɨgö yadöŋa, “Ñɨŋ yörɨk römɨd mɨjöña; nɨ du höjöpalɨba dumɨdlö,” röŋa.

33Aliö rön, Pita, Jems, Jon nöbö ada yölɨŋ pön duön, rɨb diba yöx nugu gɨrön yadöŋa,

34“Madmag na aku ölɨŋ pɨlɨp pɨn dum, wöröxɨb maga ra. Ñɨŋ il yörɨk mɨdön nugugu mɨjne,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

35Aliö rön, ñıgö yöraku yad nıgön, nuŋ hör ör ir kwo duön, mıgrö bö pın palön, ölıŋ höb diba pıba rımıdöŋ aku, Nuö nuŋwa wöhö cönıŋönö wöhö renıŋö, rön, höjöpal gır mıdöŋa.

36 Nuö höjöpalön yadöŋa, “Acö, naŋ ap bla magalıg rıb akwör mıda. Ap nı rıba rımıd aku, nı ömörö diba mıda. Naŋ yöwö raŋ, nı akuyöbö alölaŋ. Makwam ap nı agapım rıba rımıjöñ aku, rıb nı yöx nugul mag akuyöbö rölaŋ; rıb naŋ keir yöx nugulö mag akwör nı ranö,” röŋa.

37Jisas aliö rön, höbkal nöbö nuŋ mös paŋ mıdim yöra hön nugwöŋa, ñıŋ aŋadö ınımö hölım dumä. Makwam, nuŋ Pita nugwo yadöŋa, “Saimon, pöd rımın ınımö hölımmıdlö? Hör aua ul mıŋı nugugu mıdıbä maga mıdöl ä?” röŋa.

38Aliö rön, nöbö nuŋ akuyöbö ñıgö yadöŋa, “An mag gwogwo rıb maga rö, rön, nugw ri abön, God höjöpal gır mıjöña. Rıb mag ñıŋ aku rıb maga ra aku, jı mıxıñ ñıŋa höx rı pınö,” röŋa.

39Aliö rön, iswob höbkal duön, Nuö höd höjöpalön rıg yadöŋ mag akwör iswob höjöpalön röŋa.

40Makwam iswob höbkal hön nugumın, nöbö nuŋ bla aŋadö ınımö göj nıgım hölım dumä. Nugwön, ñıgö yadöŋa, “Ñıŋ ınımö hölım mıdöıŋ ä?” röŋa. Aliö rımın ñıŋ anau pön, paıŋö yadıb maga nıgölöŋ.

41Makwam Jisas yöudöŋdöŋ duön, höbkal hön iswob ınımö hölım gı mıdmä aku nugwön yadöŋa, “Ñıŋ hör hölım gı mıdöıŋ ä? Aku wä ra! Wopa mödö ha. Nugwi! Nöbö i hön, Nöbö Ha nuŋwa wöñö u rön, nöbö ap kib mag gwogwo röi piaku ñıgö nölıba rımıda.

42Öbılıŋ dınım! Nugwi! Nöbö nı wöñö u ra hömıd mık,” me röŋa.

Jisas nugwo pı cıcı nıgmä
(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Jon 18:3-12)

43Jisas ñıgö mönö aku yadmın nugugırön, mag akwör, nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö i, Judas, nöbö mıga akwör pön höröpınöŋa. Nöbö adaku, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla aipam, lo mönö yad nölıb nöbö bla aipam,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mönö pɨ nuöm nɨgɨb nöbö bla aipam, yad abɨm hömä. Ñɨŋ yu mɨxɨl ölɨsö bli kaiö bli pön rag hömä.

44Judas höd ñɨgö yad nɨgön yadöŋa, “Nɨ nöbö i nugwo du yad wahax pön, alguna bɨmɨl nɨmmɨjɨn aku, nöbö maku, me rön, nugwo pɨ cɨcɨ nɨgön, pön di,” röŋa.

45Judas Jisas mɨdöŋ yöra uröpɨnön, “Mönö yad nölɨb nöbö,” me rön, nugwo pɨ alguna bɨmɨlɨm nugugɨrön,

46nöbö bli hön, Jisas nugwo pɨ cɨcɨ nɨgmä.

47Jisas pɨ cɨcɨ nɨgɨm nugugɨrön, Jisas nöbö nuŋ i öbɨlön, yu mɨxɨl ölɨsö nuŋ aku pɨ pugul pön, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib ödöriö aku mabö rɨ nölmɨd nöbö aku, nugwo rɨmɨj adöi aŋadö römal cö gɨ aböŋa.

48Makwam Jisas nöbö nugwo pɨ cɨcɨ nɨgim akuyöbö ñɨgö yadöŋa, “Ñɨŋ yu mɨxɨl ölɨsö pön, kaiö pön, nɨ ap kib pɨb nöbö i me rön hömɨdöi ä?

49 Nɨ öim öim God höjöpalɨb rama duön, ñɨŋ pɨsaŋ mɨdön, ñɨgö nöbö mö akuyöbö mönö yad nölmɨdɨl aku, jɨ nɨ pɨ cɨcɨ nɨgölim. Makwam wopik ñɨŋ God Mönö aku kai kɨtön rɨg yadmä akwör rɨmɨdöiŋö,” röŋa.

50Makwam mag akwör, Jisas nöbö nuŋ bla magalɨg nugwo röböxön bör du pörmä.

51Ha nöbö i, wölɨj mɨlkap iör yömön, Jisas nugwo pön dumɨdɨm aku mai dum, nugwo aipam pɨba rɨmɨn,

52bör dumɨdɨm, wölɨj wab nuŋwa röd pɨm, nuŋ magör bör duöŋa.

Jisas nugwo mönö diba yadmä

(Mat 26:57-68; Luk 22:67-71; Jon 18:13-14,19-24)

53Jisas nugwo pön du, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib ödöriö rama dumä. Pön dumɨdɨm, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib bla nɨgön, mönö pɨ nuöm nɨgɨb nöbö bla nɨgön, lo mönö yad nölɨb nöbö bla nɨgön, hö ram aku mögum rɨmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

54Pita piöŋö häp häp nugup duön, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö aku rama uröpınön, nöbö ram aku mabö rımıdöi bla pısaŋ römıdön, rın mau mıdmä.

55God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla nıgön, Juda Kansol dib nöbö bla nıgön, Jisas rı yönmıd akuyöbö mönö il i pön, nugwo pıl pal nıgnıŋö, rön, hölu nugw yualöbmä.

56Nöbö mö mıga pön höm, Jisas nugwo mönö inakmönö adö bli yadmä aku, jı mönö yadmä aku paŋ höjıl i yadölim. Hörırör yadmın, mönö il bli nugwölim.

57Makwam bli öbılön, inakmönö hörön, yadmä,

58 “An nugugu mıdmın, nuŋ yadöŋa, ‘God höjöpalıb rama, imag pön urim kı, nı hajal abön, wop mös paŋ iswob ur nıgınö. Imag pön uröi akuyöbö röin; nı ram yoŋyöbö ur nıgınö,’ rö,” rımä.

59Mönö yadmä aku algör ör paŋ höjıl i yadölim; hörırör yadmä.

60God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö aku öbılön, Jisas nugwo yadöŋa, “Nagö yadmıdöi mönö aku, naŋ mönö paiŋö i yadöine ä?” röŋa.

61Aliö rımın, Jisas mönö i paiŋö yadölmın, iswob yad nugwön yadöŋa, “Nagö mı Mesaia aku, Nöbö Dib wä aku Ha nuŋ mönö ä?” röŋa.

62Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Yöwö mı. Aku nör. Nı, Nöbö Ha nuŋwa, Nöbö Dib ölısö ödöriö aku imag mırıx pılö adö römıd mıd pörön, adöx yöd röul adö kau sebö mıjöi wab i yuö sö pik hömıdmön, nugwöñıŋö,” röŋa.

63-64 Jisas aliö rımın, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö aku, wölıj nuŋ bla keir pı waglöx gırön yadöŋa, “Nuŋ God iba yad höimöu aku nugwöia! Makwam, nöbö mö bli yad nugwöinıŋ. Nuŋ rı gwogwam rı maga wöxnö yad maku pal. Makwam, ñıŋ agö rıbım yöx nugumıdöi?” röŋa. Aliö rımın, nöbö dib bla magalıg öbılön yadmä, “Nöbö aliö ra aku, nugwo pıl pal nıgıb,” me rımä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

65Aliö rön, nöbö bli Jisas nugwo höpöl pilön, wölij wab i pi mämäg nugwo aku pöröb nölön, nugwo pal girön yadmä, “Naŋ keir nugwön an yadaŋ nugunin, nagö yönimim palmid?” rimä. God höjöpalib rama ömdö nöbö bla, algör ör nugwo mi göj göj palmä.

Pita yadöŋa, “Ni Jisas nugwo nugumidöiö,” röŋa
(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Jon 18:15-18,25-27)

66Pita du römidöŋ yör akwör midmin nugugirön, ha mö i, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö aku mabö ri nölmid i höröpinön,

67Pita bi yuö midöŋ yöraku nugwön yadöŋa, “Nagö kwo algör Jisas nöbö Nasaret yöbö aku pisaŋ yönmidlaŋö,” röŋa.

68Aliö rimin, Pita yadöŋa, “Nagö agapim yadmidlö? Yadmidlö mönö aku ni nugumidöiö,” röŋa. Aliö rön, riŋö bö dumin nugugirön, kulakula wö röŋa.

69Ha mö akwör, Pita nugwo iswob nugwön, nöbö mö midim akuyöbö ñigö yadöŋa, “Nöbö ki Jisas nöbö nuŋ i,” me röŋa.

70Aliö rimin, Pita iswob wöhö röŋa. Hör mag ul miŋi midim, nöbö mö öbil gi midim piaku, Pita nugwo iswob yadmä, “Nagö kwo algör mögörib Galili yöbö makwam, an nugumin nagö nöbö nuŋ akwör i midlaŋö,” rimä.

71Aliö rimin, Pita yadöŋa, “Nöbö Diba nugugu mida; makwam wai nölmön pil pal nigöna. Makwam mi ödöriö yadmidla! Nöbö aliö yadmidöi nöbö aku ni nugumidöiö, mi wöhö!” me röŋa.

72Aliö rimin nugugirön, kulakula aku iswob wö röŋa. Wö rim, Jisas Pita höd yadöŋa, “Kulakula wö mös ren mag aku, ‘Ni Jisas nugumidöiö,’ rön, wab mös paŋ wai nöinaŋö,” röŋ mönö aku nugumin, lib pilim, mi göj imöŋa.

Mak 15

Jisas nugwo pön Pailot midöŋ yöra dumä
(Mat 27:1-2,11-14; Luk 23:1-5; Jon 18:28-38)

1 Pixmag alig, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla nigön, lo mönö yad nölib nöbö bla nigön, mönö pi nuöm nigib nöbö bla nigön, Juda Kansol dib nöbö bla magalig nigön, magalig mönö yad ödör nigön, Jisas nugwo nag nigön, pön gapman nöbö dib Pailot midöŋ yöra dumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Pön dum, Pailot Jisas nugwo yadöŋa, “Nagö Juda nöbö mö kiŋ ñiŋ me?” röŋa. Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Mi mönö naŋ yadlö maku pal,” röŋa.

3God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla Jisas mönö diba yadön mönö hörirör miga akwör yadmä.

4Almin, Pailot Jisas nugwo yadöŋa, “Nagö mönö miga yadmidöi aku, nagö paiŋö mönö bli yadöine ä?” röŋa.

5Aliö rimin, Jisas paiŋö mönö i yadölmin, Pailot rib miga yöx nugwöŋa.

Juda nöbö mö piaku yadmä, “Jisas nugwo bi katlö watlö höñ sö pil pal nigö!” rimä

(Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Jon 18:39–19:16)

6Makwam Juda ada Pasopa wop dib aku höm, öim du Rom gapman nöbö dib Pailot nugwo yad nugumin, ñigö kilabis nöbö ñiŋ yad nugumidöi nöbö akwör hör yad abmida.

7Makwam wop aku, nöbö i, ib nuŋwa Barabas, nuŋ nöbö mö bli ödör pön du, Rom gapman pisaŋ nuö pilön, nöbäpö i pil pal nigim, ñigö nag nigim midmä.

8Makwam nöbö mö akuyöbö hö mögum rön, Pailot nugwo kilabis nöbö öim rig yad nugumidöi mag akuyöbö yad nugumin,

9Pailot ñigö yadöŋa, “Juda kiŋ dib ñiŋ aku yau abin ä?” röŋa.

10Aku agapim: Pailot nuŋ keir nugwöŋa, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla, Jisas nugwo rib gwogwo yöx nugwön, nugwo pön hö nölmä.

11Makwam God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla, nöbö mö piaku ñigö yadmä, “Pailot nugwo yadiŋ, Jisas wöhö, Barabas nugwo yau abaŋ,” me rimä. Aliö rimin, nöbö mö piaku Pailot yadmä, “Barabas ana yau abne,” rimä.

12Aliö rimidmin, Pailot yadöŋa, “Aliö yadöi aku, ji nöbö ki ñiŋ Juda kiŋ an, me röi aku, nugwo pödi yajinö?” röŋa.

13Aliö rimin, ñiŋ mönö bölölö rön yadmä, “Nugwo bi katlö watlö höñ sö pil pal nigö!” rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Aliö rimidmin, Pailot yadöŋa, “Nuŋ agapim ri gwogwam raŋ, nugwo aliö ain?” röŋa. Aliö rimidmin, ji ñiŋ bölölö diba rön yadmä, “Bi katlö watlö höñ sö pil pal nigö! Bi katlö watlö höñ sö pil pal nigö!” rimä.

15Pailot, mönö ölisö kapa yadim aku yöxön, nöbö mö akuyöbö ñigö wä raŋ, me rön, Barabas nugwo hör yad abön, nöbö nuŋ bli ñigö yadmin, Jisas nugwo nag nigön, mi göj göj palmä. Jisas pal pörim nugugirön, Pailot yadöŋa, “Nugwo pön du bi katlö watlö höñ sö pil pal nigiŋ,” me röŋa.

Ami nöbö piaku Jisas nugwo yad höimöumä
(Mat 27:27-31; Jon 19:2-3)

16Ami nöbö piaku, Jisas nugwo pön gapna Pailot ram dib nuŋ aku ram möl yuadö duön, nöbö yam ñiŋ bla magalig yad wö rimin hömidmin,

17wölij paskwolö milkap i, gapman nöbö dib bla röböi akuyöbö Jisas nugwo yöm nölön, ap kaigap alig bli ödör pön hön, kiŋ röböi usaŋ mea akuyöbö i rön, nugwo yöcmac sö röb nölmä.

18Röb nölön, Jisas nugwo ölisö wölölö ri girön yadmä, “Nagö Juda kiŋ diba öim midane!” rimä.

19Aliö rön, kaiö pön, yöcmac nuŋwa palön, nuŋ höpöl pil nölmä. Midöŋ il yöra höxmax yuön, ñiŋ kiŋ nugwo rig röi mag akuyöbö, yöcmaca ubilmä.

20Nugwo aliö yad höimöuön, wölij paskwolö milkapa nugwo yöm nölim aku pi röd abön, wölij nuŋwa keir aku yöm nölön, bi katlö watlö höñ sö pil pal nigiba pön dumä.

Jisas nugwo bi katlö watlö höñ sö pil pal nigmä
(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)

21 Ñiŋ mibil yöra du girön, Aleksada Rupas hödpig hogwa nuö ñiŋa Saimon, Sairini taun yöbö nöbö aku, piaku rip yönön, hön Jerusalem duba dumidöŋ aku, nugwo möigw palön, ususör rön, yadmä, “Jisas bi katlö watlö wab aku pi ragpid nig rag duö!” rimin, pön ñigö pisaŋ duöŋa.

22Akuyöbö alip duön, Jisas nugwo pön du mögörib yöraku mönö yöbö iba urön Golgota me rimidöi yöra uröpinmä. Golgota mönö ila aku “Nöbäpö Yöcmac Yöj Lei.”

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Uröpinmin, nugwo röbö wain i pön, marasin mö röia bli pi pin höbkal mal rön, Jisas nugwo nölmä ji nimölöŋ.

24 Jisas nuŋ bi katlö watlö höñ sö pil pal nigön, wölij nugwo bla pön, nuöm nig hörirör piba, höbai sadu röxg wobön pimä.

25Pipai naiö wölön yöra sö höŋ mag aku, Jisas nugwo bi katlö watlö höñ sö cipil pal nigmä.

26Cipil pal nigön, pödpöd rimin pil pal nigim mönö aku, bi katlö watlö waba höñ rol sö kai kitmä: JUDA ADA KIŊ ÑIŊA MIK.

27Wop aku, ap kib pib nöbö mös hogwa algör bi katlö watlö um sö, i imag mirix adö bi höña, i imag cökö adö bi höña pil pal nigmä.

28 Alim mag aku, God Mönö aku kai kitön, rig cöñiŋö rim mag akwör rimä. Mönö aku kai kitön yadmä, “Nugwo nugwiŋ, mag gwogwo rib nöbö i röxg nigöniŋö,” rimä.

29 Nöbö mö bla uhö girön, Jisas nugwo nugwön, yöcmac kwatkwat rön, nugwo yad höimöuön yadmä, “Nagö, ‘God höjöpalib ram aku hajalön, wop mös paŋ iswob ri nigino,’ rimö aku,

30weik naŋ keir rön, il bö pinön kömö duanö,” rimä.

31God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, lo mönö yad nölib nöbö piaku aipam, Jisas nugwo algör ör yad höimöuön, ñiŋ keir nuö nuö yadip duön yadmä, “Nöbö mö bli ñigö rimidmin kömö duöia, ji wopik nuŋ keir algör rön kömö dubä maga midöl.

32Nuŋ öim yada, ‘Ni Mesaia midla, Isrel nöbö mö Kiŋ ñiŋa midlö,’ ri aku, weik nuŋ yör sö cipil pal nigöi aku, nuŋ keir algör ör öbil yörik haŋ nugwön mi yadlaŋö, rön, nugwo nugw piniŋö,” rimä. Makwam Jisas pisaŋ pil pal nigim nöbö hogwa, Jisas nugwo algön nör yad höimöumä.

Jisas wöröxöŋa

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

33Naiö mibil yör kipisö höŋ mag aku, pixmag urön, midip duön, naiö pibö pik röŋ mag aku iswob mil pöröŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34 Mil abmɨn nugugɨrön, Jisas ajmöla aj halön, wö rön yadön yadöŋa, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” röŋa. Hibru mönö yadöŋ aku mönö il aku, “God nɨ. God nɨ. Nɨ pödpöd rɨmɨn röböxlö?”

35Aliö rɨmɨn, nöbö mö il yöraku mɨdɨm bla nugwön yadmä, “Nugwi! Nuŋ Ilaija yad wö rɨmɨdö,” rɨmä.

36 Nöbö i ap höx mei pön, röbö wain rɨg ulmɨdö woböi möl bö pɨlön, Jisas nugwo nölmön nɨmaŋ, me rön, aiwölö mɨxɨl i pɨ idu pɨlön, mɨdöŋ bɨl sö nöl gɨr, yadöŋa, “An nugugu mɨdɨŋ, Ilaija hön, nugwo pɨ örön rag pɨn mɨgrö bö nɨgönɨŋönö wöhö?” röŋa.

37Aliö rön, nugugu mɨdɨm nugugɨrön, Jisas wö diba rön, aŋöi maga ödör pöŋa.

38Wop akwör, wölɨj mɨxɨl dib God höjöpalɨb ram möl yuebö ubalɨja idɨxmä aku, mibɨl bö waglöxmɨn adöi hör adöi hör dum möl röd gɨ mɨdöŋa.

39Nöbö ami bla nugwidɨx mɨdmɨd nöbö diba, bɨ katlö watlö waba höña il yöra mɨdön, Jisas aliö rön wöröxöŋ aku nugwön yadöŋa, “Mɨ! Nöbö kɨ God Ha nuŋ!” me röŋa.

40-41 Mö mɨga akwör Jisas pɨsaŋ Jerusalem hem piaku, hön rɨb yöraku mɨdmä. Mibɨl aku, mö mös paŋ Jisas nugwo mai duön mabö bli rɨ nölmɨdöi mögörɨb Galili. Mö Maria ib nɨgiö hogwa mös mɨdmä; mö ib nɨgiö hogw aku, i Magdala taun yöbö, i Jems Josep hödpɨg hogwa nuöm ñɨŋ aku. Mö i ib nuŋwa Salomi. Mö ada bla magalɨg nugugu mɨdɨm nugugɨrön, Jisas wöröxöŋa.

Josep nuŋ Jisas mɨxɨña rɨg möla hogw pɨlöŋa

(Mat 27:57-61; Luk 23:50-55; Jon 19:38-42)

42-43Josep Arimatia taun yöbö nöbö aku, Juda Kansol dib nöbö rɨb i, God nöbö mö pön nugwidɨx mɨdɨb wop aku pöx mɨdmɨda. Nöbö aku, aiaŋ God höjöpalɨb wop aku, wopik ap pɨdɨlub wop, me rön, ap rɨ pɨdɨlumɨdöŋa. Jisas wöröxöŋ aku nugwön, ruö igöp höxi rɨmɨdö, rön, weik nöbäpö högia pɨ örön rag du hogw pinö, rön, ipöxölöŋ; Pailot mɨdöŋ yöra duön, yad nugwöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

44Yad nugum, Pailot, Jisas mödö wöröxöŋ mönö aku nugwön, pilix rön, ami nöbö nugwidix midmid nöbö dib aku nugwo wö rim, hömidmin, yad nugwöŋa.

45Yad nugumin, yadöŋa, “Maduö wöröxö,” röŋa. Aliö rimin, Pailot Josep nugwo yadöŋa, “Yöwö. Nöbäpö rag du hogw pilö,” röŋa.

46Aliö rimin, Josep wölij lei dib i wobön, rag du nöbäpö högia pi öröu pön pin il bö nigön, wölij aku pi magalig wobön, pön du rig möl yoŋyöbö akwör yölu nigim rig möla hogw pilöŋa. Hogw pilön, rig aso dib i piraiup pikopik rip duön, nöbäpö hogwaj möla idixön duöŋa.

47Maria Magdala pisaŋ, Maria Josep nuöm aku pisaŋ, nugugu midim nugugirön, nöbäpö hogw pilmä.

Mak 16

Jisas öbilöŋa

(Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Jon 20:1-10)

1Juda God höjöpalib wop ñiŋ aku i padixmin, Maria Magdala aku, Maria Jems nuöm aku, mö Salomi aku, nöbäpö högia wel röbö nig nöiniŋö, rön, du wel röbö höliŋ wä höb bli wob rag hö nigim höliböŋa.

2Löum yöbö Sade wop aku, pixmag alig öbilön, naiö yöudöŋdöŋ wölim nugugirön, nöbäpö hogw pilim yöra dumidmä.

3Ödöi mibil yöra du girön yadmä, “Nöbäpö hogw möla idixim rig dib aku, yönim pi göur abön?” rimä.

4Aliö rön, uröpinön nugumin, rig dib ödöriö nöbäpö hogw möla ŋöl idixim aku, mödö kiriri ri du rib gägäp ada midöŋa.

5Nugwön, möl bö ipalip duön nugum, ha nöbö wölij lei milkap yömöŋ i, imag mirix adö römid gi midöŋa. Nugwo nugwön ipöxmä.

6Ipöxmidim, ñigö yadöŋa, “Ipöxmijeñ. Ni nugula, ñiŋ Jisas nöbö Nasaret yöbö, bi katlö watlö höñ sö pil pal nigmä aku nugwo nuguba hömidöia. Makwam nugwi! Nuŋ yörik midöl. Nuŋ maduö öbilön dua. Nugwo hogw pilön nigim yöra yör akwör mid mi göm hö nugwi.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Makwam yadkap duön, nöbö nuŋ bla Pita pisaŋ yajöña, ‘Jisas nuŋ höd duön Galili mijöna. Nuŋ keir ñigö höd yadöŋ mag akuyöbö, ñiŋ du nuŋ nugwöñ ödöi piaku,’ me cine,” röŋa.

8Aliö rimin, mö bla ölölö rimin, iŋ wajmag bla gil gil rimin, nöbäpö hogw möla riŋadö röpinön röböx ipalip dumä. Ipöxön nöbö mö bli ñigö mönö aku yad nölölim.

Maria Magdala Jisas nugwo nugwöŋa
(Mat 28:9-10; Jon 20:11-18)

9Jisas wöröxön, wop agñiŋ yöbö aku öbilön, höd duön, Maria Magdala midöŋ yöra wöxnö nigmin, nugwo nugwöŋa. Makwam mö aku nugwo höd ragwo ha akuyöbö mij sö aku yuö wöl midöŋa nugwön Jisas ragwo ha yad aböŋa.

10-11Nuŋ Jisas nugwo nugwön, du nöbö nuŋ bla immidim mibil yöra duön, Jisas kömö mida nugwo nugula, rimin, ñiŋ mi aŋadö wöröxa, rön, mönö nugwo aku yöxölim.

Jisas nöbö nuŋ mös ödöi mibil yöra duön nugwo nugumä
(Luk 24:13-15)

12Mai piöŋö, Jisas nöbö nuŋ mös mögörib möl i rip yönmidmin, Jisas nuŋ nöbö hör i röxgön hön, ödöi mibil yöra wöxnö nigmin, nugwo nugwön,

13du nöbö nuŋwa bli ñigö yad nölmin aku, ji mi yadmidöiŋö, rön, mönö ñiŋa yöxölim.

Mönö wä na aku nöbö mö yad nöine, röŋa
(Mat 28:16-20; Luk 24:36-49; Jon 20:19-23; Apos 1:6-8)

14 Mai wop i, Jisas nöbö nuŋwa akuyöbö agip sö piaku ap nimmidim mibil yöra wöxnö nigön, ñigö yad gir yadöŋa, “Ni öbilmön, nöbö mö bli ni wöxnö nugwön, hön ñigö yad nölmin, pödpöd rimin inakmönö hörön yadöi, öbilölö, rön nugwöi?” röŋa.

15 Aliö rön ñigö yadöŋa, “Ñiŋ mönö wä na aku pirag mögörib adadö magalig du girön, nöbö mö akuyöbö magalig yad nöiöña.

16 Nöbö mö bil kai mönö wä na nugw pön röbö paiöñ akuyöbö, kömö diöña. Makwam nöbö mö bil kai mönö wä na nugw peñ akuyöbö, God ñigö mönö diba yadaŋ öliŋ höb pimijöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17 “Nöbö mö mönö na nugwön, ‘Mi yadö,’ rön, nugw pöñ akuyöbö, ap röliba mag cimala cöña. Ragwo ha akuyöbö nöbö mö ñigö yuö wöiön akuyöbö, ib na urön, yad abiŋ röu diöña. Mönö yöbö ñiŋ aku röböxön, mönö yöbö adö hörirör yajöña.

18 Kas kadkwol nöbö mö öbix akuyöbö pi nugwiŋ, ap i raŋ wöröxeñ. Ap gwogwo nöbö mö nimön wöröxöi akuyöbö bli nimiŋ, ap i raŋ wöröxeñ. Makwam nöbö mö ap cön akuyöbö, ñigö imaga caliŋ, kömö nigöniŋö,” röŋa.

God Jisas nugwo pön mögorib nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö pön duöŋa
(Luk 24:50-53; Apos 1:9-11)

19 Nöbö Dib Jisas mönö mag aku ñigö yad pörmin nugugirön, God nugwo pön, mögorib nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö pön duöŋa. Pön dumin, God imag mirix nuŋ ada römidöŋa.

20 Makwam nöbö nuŋ akuyöbö duön, Krais mönö wä aku mögorib piaku piaku magalig yad nöliŋ duaŋ nugugirön, Nöbö Diba, mönö wä na mi nigöniŋö, rön, ñigö pisaŋ midön ölisö nölim, ap röliba mag cimal akuyöbö rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Luk

Luk 1

Mönö höd

1-2 Jisas Krais mibil aniŋ ki yöx pön höm, dib röxön rig röŋ röŋ mag akuyöbö, nöbö bli mämäg ñiŋa keir nugwön, mönö mag wä aku yad nölip yönön, ni aipam, nöbö mö bli kwo ñigö aipam, yad nölmä. Yad nölmidmin nöbö miga mönö aku nugw ri abön kai kitmä.

3Makwam nöbö dib Tiopilas, ni kwo algör ör mönö ni yad nölim aku, ila magalig hölu nugw ri abil makwam, ni algör ör mönö aku magalig ribyöx nugw ri abön, nagö kai kitiba rimidla.

4Akuyöbö almön mönö, mönö nagö yadim nugulö aku, mi yadöiŋö, rön nugunö.

Ejol i hön, mönöbö hogwa Röbö Pal Nölib Nöbö Jon yöx pön höñiŋö, röŋa

5Höd Kiŋ Herod Judia Propins nugwidix midmid wop aku, nöbö nagö Sekaraia, God ap höjöpal ur nölib nöbö i midmida. Nöbö yam nuŋwa pisaŋ mabö nigiö nigön rimidöi akuyöbö ñigö Abaija Yam me rimidmä. Sekaraia mönin nuŋwa Ilisabet. Ilisabet algör ör God ap höjöpal ur nölib nöbö Eron il aku yöxip u höuöilmel rön yöxmä.

6Ñiŋör mönöbö hogwa God lo mönö adaku magalig mai ri gir midim, God nugum, mönö i midölöŋ.

7Makwam Sekaraia mönin nuŋwa Ilisabet mö wasima makwam, ha i yöx pön hölöŋ wöhö, aŋadö nöbö nom lap nom röxgmä.

8Wop i Sekaraia nöbö nuŋ pisaŋ mabö nigiö nigön rimidöi akuyöbö hön, God höjöpalib mabö aku rimidmä.

9 Makwam mabö ñiŋa ri gir, God ap höjöpal ur nölib nöbö bla öim rig rimidöi mag akuyöbö, nöbö an kai God höjöpalib rama ram möl yuadö duön ap höliŋ wä höb aku wiöniŋö, rön, rip ñiña pugul pimä. Pimin, Sekaraia nuŋ rip ñiña keir pugul pön, God höjöpalib rama ram möl yuadö duba röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Nöbö mö mıga akwör God höjöpalıb rama rıŋadö bö God höjöpal gır mıdmä nugugırön, Sekaraia nuŋ ram möl bö duön ap hölıŋ wä höb akuyöbö urmıdöŋa.

11Jı Nöbö Diba ejol nuŋ i hön, ap hölıŋ wä höba urmıdöi rıgpıd aku imag mırıx adö wöxnö mıdöŋa.

12Sekaraia ejol aku nugwön pılıx röŋa.

13Makwam ejol aku nugwo yadöŋa, “Nagö ipöxmıjınö. God höjöpalön rılö aku nuŋ nugwa. Manaŋ Ilisabet ha nagö i yöx pön höna. Yöx pön haŋ, ib nuŋwa Jon me rö.

14Nuöma ha aku yöx pön hön aku, nagö mı ödöriö wahax pınö; nöbö mö mıg mıŋa algör ör wahax pöña.

15 Nöbö Diba mämäg il rol nuŋ aku, Jon nöbö diba mıjöna. Nuŋ röbö wain mönö röbö ölısö bli nımenım. Nuöma ha wöta mıjön wop aku akwör, Inöm Leia nuŋ ha aku yuö kwo duön aja wölöna.

16Mai nuŋ Isrel nöbö mö God nugwo röböxöi akuyöbö mıga mönö wä yad nölaŋ, God nugwo, Nöbö Dib an, me rön, nugw pöña.

17 Makwam ha naŋ aku nuŋ God mönö yadıb nöbö Ilaija maduar ör God ölısö pön rıg rımıd mag akuyöbö cöna. Nuö nöbö ñıgö pön, halöu ha ñıŋ bla pön, ñıgö pı nıgiö paŋör nıgöna. Nöbö mö God nugwo ölısö wölolö röi akuyöbö, ñıgö mönö wä yad nölaŋ, nöbö mö kömö wä nuŋwa rıbyöx nugwöi mag akuyöbö nugwön, ösös rı ri abön, Nöbö Diba hönıŋö, rön, pöx mıjöñıŋö,” röŋa.

18Ejol aku aliö rımın, Sekaraia yadöŋa, “An mönöbö hogwa nöbö nom lap nom röxgöla. Makwam, nı agö magım rön, nagö mi yadmıdlaŋö, rön, nugun?” röŋa.

19 Aliö rımın, ejol aku Sekaraia nugwo yadöŋa, “Nı Gebriel. Nı God mämäg il rol yöra mıdön, nı yad abmın hön mönö wä kı nagö yad nölıba hömıdla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Naŋ mönö na yadmıdıl aku, mi yadmıdö, rön nugwöiö aku, albeñ nagö aku ömörö raŋ, mönö pön mıdöinam. Hör ör mıdıp du, ha aku yöx pön höñ wop akwör iswob mönö pınaŋö," röŋa.

21Makwam Sekaraia God höjöpalıb rama ram möl mıbıl yuebö kwo mıxıl magi mıdöŋa nugwön, nöbö mö rıŋadö bö mıdım bla rıb mıga yöxmä.

22Mai nuŋ rıŋadö röpınön, mönö bli yadıbä maga nıgölöŋ. Makwam, nı al aliö rö, rön, imag akwör yabuöŋa. Ñıŋ nugwön yadmä, nuŋ ram möl yuö kwo du mıdön, mag hör i nugwön hö, rön, nugumä.

23Makwam Sekaraia God höjöpalıb rama mabö rı mıdmın, wop nuŋ aku pörım, nöbö bli hön yör nuŋ aku pım nugugırön, nuŋ höbkal ram nuŋwa duöŋa.

24-25Mai mıdıp duön, mönıŋ nuŋwa Ilisabet ha wöta mıdım yadöŋa, "Höd nı mö wasıma mıdmıdıl makwam, nı möigw yöxma, jı weik Nöbö Diba nı uliöxön nugwidıx mıdım, ha wöta mıdıl aku nı wä ra, möigw yöxöin, wöhö," röŋa. Aliö rön, röun akuyöbö mömıd sö tar ram möl yuadö akwör umad gı mıdmıda.

Ejola hön Maria nugwo yadöŋa, "Naŋ Jisas yöx pön hönaŋö," röŋa

26Ilisabet röun akuyöbö ıŋösu sö ha wöta mıdmın nugugırön, God ejol Gebriel nugwo yad abmın duöŋ Nasaret taun, mögörıb Galili yöraku.

27Nasaret yöraku ha mö i mıdmıda, ib nuŋwa Maria. Ha mö aku nöbö i pısaŋ yönölöŋ wöhö. Ha mö aku, nöbö nagö Josep pönıŋö, rön yadmä. Nöbö Josep aku, nuŋ kıŋ Depid nöbö hödıg aku i yöx pön hön nıgmä.

28God ejol Gebriel yad abmın, ha mö Maria mıdöŋ yöra uröpınön yadöŋa, "Ha mö, nagö mıdlö ä? Nöbö Diba nagö pı ri aba. Naŋ pısaŋ mıdö," röŋa.

29Aliö rımın, Maria mönö aku nugwön, nı pöd rımın aliö yadmıdö, rön, rıb mıga yöxöŋa.

30Nuŋ rıb mıga yöx nugumın nugugırön, ejola nugwo yadöŋa, "Maria, nagö ipöxmıjınö. God nagö pı ri abön ra.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31 Mai naŋ ha wöta mıdön, ha ı yöx pön hönö pal. Yöx pön hön, ıb nuŋwa Jisas, me rö.

32 Makwam nuŋ nöbö dıb ödöriö mıjöna. Nöbö mö nugwo yadön yajöña, adöx sö mıd Nöbö Dıb ödöriö Ha nuŋwa maku, me cöña. God Nöbö Dıba rımıdaŋ nugwön nuŋ nöhönıŋ maduebö Depıd kıŋ dıba mıdmıd alıar mıjöna.

33Jekop yöxım yöxıp höuöılmel rıŋ mıjöñ akuyöbö ñıgö magalıg öım öım kıŋ ñıŋa mıdön nugwıdıx mıjönıŋö," röŋa.

34Ejol alıö rımın, Maria nugwo yadöŋa, "Nı nöbö ı pısaŋ mıdöı aku, pödpödıö ha aku yöx pön hön?" röŋa.

35Alıö rımın, ejola nugwo yadöŋa, "Inöm Lei akwör hön, Nöbö Dıb ödöriö adöx mı bıl sö mıd Nöbö ölısö mag nuŋ akwör pöröb nöıöna. Alaŋ, ha leia yöx pön hönö aku, nöbö mö nugwön yajöña, aku God Ha nuŋ, me cöña.

36Mı! Nobnaŋ Ilisabet mö lap röxga. Ñıŋ nugwo mö wasım me rımıdöı aku, jı weik nuŋ ha wöta mıdmın, röun akuyöbö ıŋösu sö mödö rödıpöŋa.

37God ap rölıbä akuyöbö ı mıdöl; ap bla magalıg paŋ rıb akwör mıdö," röŋa.

38Ejola alıö rımın, Maria yadöŋa, "Nı God mabö rı nölıb halöu. Rıg yadmıdlö mag akwör nı cönıŋö," röŋa. Alıö rımın nugugırön, ejola nugwo röböxön duöŋa.

Maria du nobnıŋ Ilisabet nugwöŋa

39-40Makwam Maria rımgör dınö, rön, mögörıb aku röböxön mögörıb Judia önöŋ ajmag mıxıl aku dumıd dumıd, Sekaraia Ilisabet mönöbeŋö mıdmıdöı tauna duöŋa. Ram ñıŋa uröpınön, nobnıŋ Ilisabet nugwo yadöŋa, "Nagö mıdlö ä?" röŋa.

41"Nagö mıdlö ä?" rımın, nobnıŋ Ilisabet mönö aku nugum, ha wöta mıdöŋ aku ha yöd nıgöŋa. Wop mıd akwör Inöm Leia nuŋ Ilisabet yuö kwo duön nuŋ aja wölöŋa.

42God Inöma aja wölmın, Ilisabet nuŋ ajmöla aj halön Maria nugwo yadöŋa, "God mö bli ñıgö nugwıdıx mıd aku, jı nagö pı ösös rı rı abön ra. Ha wöt naŋ mıdlö abö ha aku aipam pı ösös rı rı abön ra.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

43Nɨ mö wä yöi jɨ nagö Nöbö Dib na nuöm nuŋ aku nɨ nuguba hölö aku nɨ aiö rön God nugwo ri abö rɨmɨdla.

44Naŋ hön nɨ, ‘Nagö mɨdlö ä?’ rɨmɨdman mönö, ha wöta mɨdɨl kɨ wahax pön yöd nɨga.

45Nagö, ‘Nɨ God yad mag akwör cönɨŋö,’ rön nugugu mɨdlö aku, nagö wahax mɨdanö,” röŋa.

Maria God iba yadɨm bɨl sö duöŋa

46 Ilisabet aliö rɨmɨn, Maria God rɨbyöx nugu gɨrön, mɨ ödöriö wahax pɨ gɨrön yadöŋa, “Nɨ Nöbö Diba nugwo rɨbyöx nugwön, ib nuŋwa yadmön, mɨ bɨl sö diöna.

47-48Nɨ aŋadö wöröxɨb akuyöbö mɨdmön, God nɨ ögwö yöxön kömö pa aku, nugwo rɨbyöx nugwön mɨ ödöriö wahax pɨmɨdla. Nɨ hör halöu mabö nugwo rɨ nölɨb mö mɨdɨl aku jɨ nɨ uplöböl. Alön ra aku, weik yöxön, mai yöxön, yöxɨp du yöx nɨgöñ akuyöbö, nöbö mö magalɨg nɨ rɨbyöx nugwön yajöña, ‘God mö aku nugwidɨx mɨdɨm mɨd ri abö,’ cöña.

49Nuŋ ölɨsö magalɨg mɨd aku, nuŋ mɨ ap dib i nɨ ra. Nɨ nugula nuŋ paŋyöbö akwör Nöbö Leia mɨda.

50 Nöbö mö mönö nuŋwa nugwön, anau pön, mai diöñ akuyöbö, ñɨgö uliöxön pɨ ösös rɨ ri aböna. Ñɨŋ halöu ha yöxön, yöxɨp duön, yöx nɨgöñ akuyöbö, ñɨgö algör ör uliöxön pɨ ösös cöna.

51 Nuŋ Nöbö ölö; nuŋ ap ölɨsö mɨga akwör ra. Nöbö mö, an keir nöbö mö diba mɨdölɨŋö, röi akuyöbö, God ñɨgö rɨbɨx aba.

52 Makwam, kɨŋ nöbö dib mögörɨb diba nugwidɨx mɨdɨm ib diba mɨdmɨd bla, God rɨmɨn yau dum, nöbö mö ib mɨdmɨdöl akuyöbö, God ñɨgö pön pɨ bɨl bɨl raŋ, ñɨŋ iba mɨjöna.

53 Nöbö mö kiö pɨl akuyöbö, God ñɨgö ap nuöm nɨgmɨn nɨmmɨdmɨn wöt bɨra. Jɨ nöbö mö ap mɨga mɨd akuyöbö, ñɨgö hör yad abmɨn duöia.

54 God nuŋ nöso auso maduebö an akuyöbö ñɨgö yadöŋ mönö aku uplöböl, anɨŋ Isrel nöbö mö öim uliöxön nugwidɨx mɨd ri abön ra.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

55 Nöso Ebraham aipam, nöso an bli aipam halöu ha ñiŋ yöxmin yöxiŋ diön akuyöbö, God ñigö nugwidix mijinö, rön, rig yadöŋ mag akwör an rö," röŋa.

56Maria mönö aku yadön, nobniŋ Ilisabet pisaŋ röun mös paŋ midön, mai höuöil ram nuŋwa duöŋa.

Ilisabet ha nuŋwa Röbö Pal Nölib Nöbö Jon yöx pön höŋa

57Midip duön, Ilisabet ha yöx pön höŋa.

58God nugwo uliöxön nugwidix midmin, nuŋ lap röxgön ha yöx pön höŋ aku, nöbö mö haul wöuniŋ nölöuniŋ nobniŋ nöbö nuŋ akuyöbö nugwön, nuŋ pisaŋ mi ödöriö wahax pimä.

59 Ha aku yöx pön hön, wop akuyöbö mij sö midön, amñaxib sö wopa ril uñ nuŋwa ödöriba hö ribmä. Hö ribön, ñiŋ ha aku iba nöliba rön yadmä, "Ha ki, nuö Sekaraia iba röd nölib," me rimä.

60Aliö rimin, nuöma yadöŋa, "Ehöu, ib nuŋwa Jon me ciniŋö," röŋa.

61Aliö rimin, nöbö mö nuŋ bla yadmä, "An akuyöbö alöiniŋ. Nöso nöhöniŋ wöuniŋ nöbö akuyöbö ib i Jon midölö," rimä.

62Aliö rön, nuö Sekaraia nugwo imag abön yad nugumä, "Ha ib kai nöinaŋö?" rimä.

63Yad nugumin, nuö imag abön yadöŋa, "Ni köp kai kitib i pön höi," röŋa. Yadim pön höm, rola kai kitön, "Ib nuŋwa Jon," me röŋa. Ib aliö kitmin, ñiŋ nugwön magalig aiö waiö rimä.

64Makwam wop akwör Sekaraia albeña ömörö röŋ aku womiöxmin nugugirön, höd mönö rig pimid akwör yad gir, God iba yadim bil sö duöŋa.

65Nöbö mö il yöraku höliмön midim akuyöbö, alöŋ aku nugwön ipöxön, mönö aku piöx rag du mögörib Judia yuadö me blaku magalig nöbö mö akuyöbö yad nölmä.

66Yad nölmidmin, nöbö mö mönö aku nugwim akuyöbö, ñiŋ magalig rib miga yöx nugwön yadmä, "God rimin, ha aku aliö yöx pön hö makwam, mai nöbö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pödiöm mıjönıŋö?” rımä. God ölısö ha aku pısaŋ mıdöŋ aku nugwim makwam, aliö yadmä.

Sekaraia God iba yadmın bıl sö duöŋa

67Inöm Leia nuŋ ha kiaia nuö Sekaraia yuö kwo hön aja wölmın nugwön God ib nuŋwa pırag wöl gır yadöŋa,

68 “An Isrel nöbö mö, God Nöbö Dib ana ib nuŋwa pırag wöl yadıŋ bıl sö duaŋ. Nuŋ keir mögörıb il kı hön, nöbö mö nuŋwa wobön höbkal pa.

69 God Nöbö Diba nuŋ rımın, Depid yöxım yöxıŋ yöxıp höuöilmel rıŋ, ha i yöx pön haŋ anıŋ kömö pöna.

70Maduar ör, mönö na nöbö mö akuyöbö yadıba rımıdlö, rön, God nuŋ nöbö bli mabö aku yad nıgöŋa. God mönö yadıb nöbö lei nuŋ akuyöbö ñıŋ God mönö yadöŋ aku nugwön, nöbö mö akuyöbö ñıgö yad nölmä.

71 Nöbö pıl nımıb an bla hön, anıŋ pıl pal nıgıba rımıdöia, jı nuŋ hön anıŋ kömö pöna; nöbö anıŋ ölısö wölım rıb gwogwo yöx nugwöi akuyöbö anıŋ rı gwogwam rıba rımıdöi aku, jı nuŋ anıŋ nugwidıx mıdaŋ kömö dinıŋa.

72-73 God maduar ör nöso maduebö ana ögwö yöxön, pı ri abmıjınö, rön, mönö ölısö mı bli yad nıgöŋa. God nuŋ mönö nöso an Ebraham nugwo yad nıgöŋ aku uplöböl; mönö lei yadöŋ aku, rıg yadöŋ mag akwör ra.

74-75 Nöbö Diba anıŋ nugwidıx mıdaŋ, nöbö pıl nımıb akuyöbö anıŋ rı gwogwam rıb maga mıden. Aku makwam, an nöbö pıl nımıb akuyöbö ipöxöinıŋ, kömö mıjnıŋ makwaim, öim öim Nöbö Dib akwör rıbyöx nugwön, ap kib mag gwogwo röböxön, Nöbö Diba nöbö mö lei nuŋwa mıdön, mabö nugwo rı gır mıjnıŋa.

76 Makwam ha na, nagö God Nöbö Diba mabö nuŋwa raŋ, nöbö mö akuyöbö ñıŋ nugwön yajöña, ‘God Nöbö Diba ödöriö adöx mı bıl sö mıd aku, nöbö mönö nuŋwa yadıba maku,’ me cöña. Aku agapım: naŋ höd duön, nöbö mö akuyöbö ñıgö yad nöl ri abön raŋ, Nöbö Diba nugwo pöx mıdıŋ nugugırön, nuŋ höna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

77 Nagö nöbö mö nuŋ akuyöbö ñiġö mönö waiö nuŋ aku yad nöl ri abön raŋ, Nöbö Dib ñiŋ aku hön, ap kib mag gwogwo röi pix aku örix abön ñiġö paŋ, mönö waiö aku nugwöña.

78 God Nöbö höimölib mida tar midön, nuŋ nöbö mö lib pilim nugwön, mil wä nuŋwa naiö mila röxg adöx yöd röul adö kau sebö hön, aniŋ mila ab nöiöna.

79An nöbö mö yön yön pixmag yuö piaku midön wöröxiba rimijniŋ akuyöbö, nuŋ raŋ mil mag aku madmag yuö an kwo mil ab nölaŋ nugwön, an höbwab höimöl gi midib ödöi wä aku hölu nugwön, rol akwör yönmijniŋö," röŋa.

80Makwam ha kiai Jon aku dib röxmin nugugirön, inöm nuŋwa alig alig gö nigöŋa. Nuŋ mögörib nöbö mö midmidölöi, mögörib rig kap mibil piaku mid mid, aŋadö dib röxön höm, Isrel nöbö mö nugwo nugumä.

Luk 2

Maria Jisas yöx pön höŋa

(Mat 1:18-25)

1Makwam wop aku, gapman nöbö dib Sisa Ogastas nuŋ lo nigön yadöŋa, "Nöbö mö ni nugwidix midil akuyöbö, ñiŋ magalig ib ñiŋa piŋ," me röŋa.

2Höd meme ila nigön nöbö mö iba pim wop aku, gapman nöbö dib Kwairinias Siria Propins nöbö mö nugwidix midmida.

3Makwam, nöbö mö mögörib dib pad piaku hörirör hö midim akuyöbö, höuöil mögörib ñiŋa keir iba piba dumä.

4Josep nuŋ kiŋ Depid hödiga yöxip duön yöxmä aku, nuŋ Depid taun nuŋwa Betlehem duba röŋa. Ha mö Maria nugwo yöliŋön, Nasaret taun, mögörib Galili aku röböxön, dumid dumid mögörib Judia duön, kiŋ Depid nugwo yöxim midmid taun nuŋwa Betlehem dumä.

5Ji ha mö Maria, Josep pöniŋö rim makwam, ha wöta alig midmin nugugirön, Josep Maria nugwo yöliŋön iba piba dumä.

6Ñiŋ Betlehem dumidmin, Maria ha yöx pön höb wop aku womiöx röxgöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Makwam Betlehem uröpınön nugumın, rıg wobön hölım mıdöi ram aku aŋadö cıcı röŋa. Akuyöbö almın, hön kau urmıdöi ram i du mıdön, Maria ha paŋyöbö ha höd aku yöx pön höŋa. Yöx pön hön ha kiaia ñapñap uñ wobön, pı hön sipsip ap absö höböt pıñ aku röx rag hö nıgım nımmıdöi bıyöj möla nıgöŋa.

God ejol i hön sipsip urıb nöbö akuyöbö ñıgö yadöŋa

8Maria Jisas nugwo yöx pön höŋ wop aku, hön sipsip urıb nöbö akuyöbö bli pıxmag yuö hön sipsip nugwidıx mıdim mögörıb womiöx il yöraku.

9Nöbö Diba ejol nuŋ i yad abmın, Nöbö Dib mil wä mag nuŋwa hön ñıgö abmın nugumın, ñıŋ ölölö rımın ipöxmä.

10Ñıŋ ipöxmıdmın nugugırön, ejol aku ñıgö yadöŋa, “Ñıŋ ipöxmıjeñ. Nı ñıgö aipam nöbö mö akuyöbö aipam, magalıg ñıgö wahax pıb mönö mag wä i pön höla.

11Weik ör mö i ha wä mıdöy yöx pön hö Depid taun nuŋ aku. Ha aku ñıgö kömö pöna. Nuŋ Krais Nöbö Diba maku.

12Nugwo du hölu nugwön nugwöña, nuöma nugwo ñapñap uñ wobön, pı hön sipsip höböt pıñ röx rag hö nıgım nımmıdöi bıyöj möl aku nıgaŋ mıjöna. Ñıŋ du nugwıŋ, rıg yadmıdıl mag akwör rıg mıdaŋ, mi yadö, cöñıŋö,” röŋa.

13Ejol aku aliö rımın nugugırön, rıb pia ejol adöx yöd röul adö kau sö akuyöbö mı mıg mıŋa hö ejol hödyöbö aku pısaŋ mıdön, God iba pırag wöl gırön yadmä,

14 “God ib nuŋwa mı bıl sö mıda; nuŋ nöbö mö yön yön uliöxön pı ösös cön akuyöbö, höbwab höimölıba rıb madmag paŋyöbö i nıgıb mag aku ñıŋ pısaŋ mıjönıŋö,” rımä.

Hön sipsip urıb nöbö bla du Jisas nugumä

15Ejol bla höbkal adöx yöd röul adö kau sö dum nugugırön, nöbö hön sipsip urıb bla mönö yad nugwob nugwob rön yadmä, “Nöbö Diba an mönö yad aku, wopik Betlehem du nugunıŋö,” rımä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Aliö rön rɨmgör duön nugumɨn, Josep Maria mönöbeŋö ha kiai yadmä aku, wölɨj wobön, hön sipsip höböt pɨñ ap bla rag hö nɨgɨm nɨmmɨdöi bɨyöj möl aku nɨg gɨm mɨdöŋa.

17Ñɨŋ ha kiai aku nugwön, duön, ejol ñɨgö agö mönö bɨlɨm yadim mönö aku, nöbö mö piaku piaku ñɨgö yad nölmä.

18Nöbö hön sipsip uröi bla nöbö mö piaku mönö aku yad nölmɨn, ñɨŋ nugwön magalɨg aiö waiö rɨmä.

19 Makwam Maria nuŋ mag keiryöbö röŋ aku, ri abö rön, rɨb wä akwör yöx nugumɨda.

20Nöbö hön sipsip urɨb bla, God ejol nuŋ akuyöbö rɨg yadim akwör rɨmɨn mämäg ñɨŋa keir nugwim makwam, God ib nuŋwa urön pɨ bɨl sö ab gɨrön, hem pia höuöil dumä.

Josep Maria mönöbö hogwa Jisas pön God höjöpalɨb rama pön dumä

21 Maria ha kiai aku yöx pön hön wop akuyöbö mɨj sö mɨdön, löum amñaxɨb wop aku rɨl uñ nuŋwa ödörɨba rɨmä. Höd ejol aku nuöm Maria nugwo, ha yöx pön hön ib nuŋwa aliö nölö röŋ mag akwör, ib nuŋwa Jisas, me rɨmä.

Simion Ana yöŋö, Jisas nugwön mɨ ödöriö wahax pɨmä

22-23 Makwam höd Mosɨs nuŋ lo mönö kai kɨtön, ha höd yöx pön höñ akuyöbö God nöinö, röŋa. Mag akuyöbö, Maria ha aku yöx pön hön, Juda nöbö mö rɨg rɨmɨdöi mag akuyöbö, God höjöpalɨb rama höl rön, ram nuŋwa keir piakwör mɨdmɨn, wä rɨmɨn nugugɨrön, Josep pɨsaŋ, Jisas nugwo pön du Nöbö Dib nölɨba, God höjöpalɨb ram Jerusalem pön dumä.

24Makwam Nöbö Diba lo mönö i kwo yada, “Mö ha yöx pön höñ bla wä raŋ, yöur malɨg mönö yöur döpwö mös rag hön, God höjöpalɨb rama rɨŋadö du mɨdön, pal God höjöpal ur nölön aku, aŋadö wä rö, rön, God höjöpalɨb rama ram möl yuadö diöñɨŋö,” rɨmä. Rɨb aku aipam yöx nugwön mönö, yöur mös alɨg pɨrag dumä.

25Makwam Jerusalem yöra nöbö wä ödöriö i mɨdmɨda, ib nuŋwa Simion. Nöbö aku nuŋ God Mönö aku nugwön, rɨg yad mag akwör rɨmɨdöŋa. Inöm

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Leia nuŋ Simion pisaŋ midöŋa; nuŋ Krais aku Isrel nöbö mö kömö pöniŋö, rön, pöx midmida.

26Inöm Leia nuŋ Simion nugwo höd yadöŋa, “Nöbö Diba nuŋ Krais nugwo yad abaŋ haŋ mönö, naŋ mämäga nugwön mai wöröxnaŋö,” röŋa nugwön nuŋ nugugu midmida.

27Makwam wop aku, Inöma nuŋ Simion nugwo ribyöx nölmin, God höjöpalib rama duön nugumin, Josep mönöbö hogwa Jisas nugwo pön duön, lo mönö rig yadöŋ mag akuyöbö ciniŋö, rön, hö midmä.

28Simion ñigö mönöbö nugwön, Jisas nugwo pi wobön, God ib nuŋwa pirag wöl girön yadöŋa,

29-30 “Naŋ paŋyöbö akwör Nöbö Dib. Ha kiai midö ki dib röxön, aniŋ nöbö mö kömö pön aku, höd ni yadmö mag akuyöbö, wopik mämäg na keir mödö nugumidla. Makwam, wopik ni röböxan wä raŋ nugugirön wöröxnöm.

31Ha kiai midö ki, nöbö mö mögörib adadö piaku piaku magalig pi nagö pisaŋ nigiö paŋör nigöna.

32 Nuŋ mil wä röxg hön, Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñigö mila ab nölaŋ, God nöbö pödiöm mid aku nugwöña. Nuŋ mil mag wä keiryöbö nagö pön hön, Isrel nöbö mö nagö akuyöbö ñigö mila ab nöiöniŋö,” röŋa.

33Simion Jisas nugwo mönö aku yadmin aku nugwön, Josep mönöbö hogwa aiö waiö rimä.

34 Makwam Simion nuŋ Josep, Maria, Jisas nuömarö nöbö ñigö, “God ñigö nugwidix midaŋ,” me rön, Jisas nuöm Maria nugwo yadöŋa, “Ha ki midaŋ nugugirön, mögörib Isrel yuadö midöi nöbö mö miga pi asix hörirör nigön, ödöi gwogwo bör diöñ bla pin bicöña; ödöi waiö bör diöñ bla God adö diöña. God Isrel nöbö mö nugwiŋ, me rön, ha ki agal aba aku, ji nöbö mö bli nugwo pölön yad höimöuöña.

35Aliö aliŋ, nöbö mö miga akwör agö rib bilim yöx nugumidöi aku, nöbö mö piaku wöxnö nugwöña. Makwam yu mixil ölisö mei madmag nagö kwo pi nig mijöniŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Makwam wop akwör, God mönö yadıb mö i hö mıdöŋa, ib nuŋwa Ana. Nuö iba Panuel. Panuel aku, Asa yöxmın yöxıp u yöxıp hön yöxmä. Nuŋ lap nom ödöriö. Höd ha mö nöbö pön, nöbönıŋ pısaŋ mıdmın kım akuyöbö mıj sö yönöŋa.

37Nöbönıŋa wöröxöŋa jı Ana kım nuŋwa padokwo padök mös paŋ höuöiliö hö pın du adokwebö mac kwo (84) yönöŋa. Nuŋ God paŋyöbö akwör rıbyöx nugwön wop bli ap mag nımölöŋ, nuŋ God höjöpalıb rama du mıdön, mil pıxmag yuö God höjöpal gır mıdmıda.

38Jı mö Ana aku, mag akwör Jisas pı gı mıdim il yöra hön, God nugwo ri ablaŋe rön, nöbö mö ñıŋ, Nöbö Diba hön Jerusalem nöbö mö nag mıdim aku yauönıŋö, rön, pöx mıdmıdöi nöbö mö akuyöbö ñıgö yadön, ha kiai aku agap apım cön akuyöbö, mönö yad nölöŋa.

Mönöbö hogwa Jisas pı höbkal Nasaret dumä

39 Josep mönöbö hogwa Nöbö Diba lo mönö yadöŋ mag akuyöbö magalıg rı pörön, ñıŋ höbkal mögörıb Galili duön, taun ñıŋa Nasaret dumä.

40Du mıdım Jisas dib röxön, God nugwo nugwidıx mıd ri abmın nugugırön, rıb wä ödöriö yöx nugwön mıd ri aböŋa.

Jisas nuŋ God höjöpalıb rama duöŋa

41 Pasopa wop dib aku womiöx höm, Jisas nuö nuöm kım aku kım aku, Pasopa wop dib aku wopik, me rön, du Jerusalem dumıdöia.

42Aliö alım, Jisas kım nuŋwa yöniö möl sö pınmın, Juda ada rıg röi mag akuyöbö, nuö nuöm nugwo yölıŋön Pasopa ap nımıba Jerusalem du mıdmä.

43Wop dib aku hö padıxmın nugugırön, rama dumıdölıŋö, rön, höbkal du ödöi mibıl yöra duön nugumın, Jisas pısaŋ hömıdölöŋ. Nuŋ Jerusalem ör mıdöŋa jı ñıŋ nugwölim.

44Nuŋ nöbö mö bli pısaŋ hömıdö, rön, rıbyöx nugumä. Jı ödöi mibıl yöra hölımba rön, du haul hödpıg nöbö nuŋ bli pısaŋ mıdö, rön, nugwo hölu nugumä.

45Hölu nugup du yualöbön, höbkal Jerusalem ha hölu nuguba dumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

46Duön wop mös höluön paŋ wopa nugumɨn, nuŋ duön God höjöpalɨb rama ram möl yuadö mɨdön, lo mönö yad nölɨb nöbö piaku pɨsaŋ römɨd gɨ mɨdön, mönö yadmɨdim aku nugwön, mönö bli yad nugumɨdöŋa.

47Nöbö mö nugugu mɨdim akuyöbö, Jisas yadöŋ akuyöbö nugwön, ha aku rɨbyöx nugw ri abön mönö wä yadmɨd aku, me rön, aiö waiö rɨmä.

48Makwam nuö nuöm mönöbö Jisas nugwo nugwön ñɨŋ algör ör aiö rɨmä. Nuöma Jisas yadöŋa, “Naŋ nauö an pödpöd rɨmɨn mag akuyöbö ailö? Madmag ana ölɨŋ pɨlmɨn nugugɨrön nagö hölu nugw yönmɨdölɨŋö,” röŋa.

49Nuöma aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, “Ñɨŋ pödpöd rɨmɨn nɨ hölu yönmɨdöi? Acö rama du mɨdɨl aku ñɨŋ nugwölöiŋ ä?” röŋa.

50Jisas aliö röŋ aku, jɨ ñɨŋ mönö rɨg yadmɨd aku, me rön, röx nugwölim.

51 Jisas nugwo yölɨŋön ram ñɨŋa Nasaret höuöil dumä. Jisas piakwör mɨdön, nuö nuöm rɨg yadmɨdöi ma akwör mai duön rɨmɨdöŋa. Makwam nuöm Maria Jisas agap bɨlɨm rɨmɨd aku rɨbyöx nugu gör mɨdmɨda.

52Jisas nuö nuöm pɨsaŋ mɨdön, dib röxön rɨbyöx nugw ri abön rɨmɨn nugugɨrön, God aipam, nöbö mö aipam nugwo nugumɨn wä röŋa.

Luk 3

Röbö Pal Nölɨb Nöbö Jon mönö yad nölöŋa

(Mat 3:1-12; Mak 1:2-8; Jon 1:19-28)

1Rom gapman nöbö dib ödöriö Sisa Taibirias mögörɨb piaku piaku nugwɨdɨx mɨdmɨda kɨma akuyöbö yöniö pɨnöŋ mac adokwebö kwo (15). Makwam nuŋ pad piaku mɨdön, nöbö nugwɨdɨx mɨdɨb höglöm yöbö nuŋ bli yad nɨgmɨn, du mögörɨb bli nugwɨdɨx mɨdmɨdöia. Nöbö nuŋ Podias Pailot mögörɨb Judia nöbö mö akuyöbö nugwɨdɨx mɨdmɨda. Nöbö nuŋwa Herod mögörɨb Galili nöbö mö akuyöbö nugwɨdɨx mɨdmɨda. Herod pɨgnɨŋ nuŋwa Pilip mögörɨb Iduria nöbö mö akuyöbö aipam, mögörɨb Trakonaitis nöbö mö akuyöbö aipam nugwɨdɨx mɨdmɨda. Nöbö nuŋwa Laisenias mögörɨb Abilini nöbö mö akuyöbö nugwɨdɨx mɨdmɨda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Makwam wop aku, nöbö nagö Anas Kaiapas yöŋö, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö hogwa Jerusalem mıdmıdöia. Makwam wop mibıl yöraku, Sekaraia ha nuŋwa Jon, nöbö mö mıga mıdmıdölöi, mögörıb rıg kap mibıl piaku hölımön mıdmıda. Mibıl piaku hölımön mıdmın nugugırön, God nuŋ Jon nugwo rıba nölmın,

3mögörıb röbö Jodan yuö pö piaku yönmıdmın nugwön nöbö mö akuyöbö höm, ñıgö mönö yad nölmıdöŋa, “Ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön, röböxön nı höŋ, nı ñıgö röbö pal nölmön, God ap kib mag gwogwo röi bla nugwön röböxaŋ,” me rımıdöŋa.

4 Jon ñıgö mönö yad nölmıdöŋ aku, God mönö yadıb nöbö Aisaia maduar ör rıg cönıŋö, rön, kai kıtöŋ mag akwör röŋa. Aisaia mönö aku kai kıtön yadöŋa, “Nöbö i, mögörıb nöbö mö mıga mıdölöi, mögörıb rıg kap mibıl yöra du mıdön, wö rön yajöna, ‘Nöbö Dib aku hömıdö, rön, nugwo pöx mıjöña! Makwam, ödöi höña pisö pibö rıg mıjön piaku, pıd kwol pılıx rıg mıjön piaku, pın wödön ri abön ösös rı gır mıjöña.

5Makwam, mögö up röx möl bla pın wöd ri abön, pıd bla pın wöd ösös rı ri abön, ödöi um nıgön cön yör bla, paxdöriö röbön, rıg bla pa abön rı ri abmıjöña.

6Makwam akuyöbö aiöñ aku, nöbö mö bla magalıg nugwöña, God nuŋ mag pödiöm rön ñıgö kömö pönıŋö,’ cönıŋö,” röŋa.

7 Jon nuŋ Aisaia kai kıtöŋ mönö akuyöbö yad nölım nugugırön, nöbö mö mıga akwör nuŋ mıdöŋ yöra hön yadmä, “Anıŋ röbö pal nölö,” rımä. Jon ñıgö yadyöxön yadöŋa, “Ñıŋ kas halöu ha kıyöbö! Agö rıbım yöxön bör hömıdöi? ‘Röbö palıŋ, God nöbö mö bli ñıgö yadyöxön cön wop aku, an yadyöxölaŋ,’ me rön, bör hömıdöi ä?

8 Ñıŋ röbö yaxnöb cöñ aku, ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön, röböxön tar mıd ri aböña. Akuyöbö alıŋ mönö, nöbö mö nugwöña, ñıŋ ap kib mag gwogwo rımıdöi mag akuyöbö röböxöia. Jı ñıŋ rıb i yöx nugwöña, ‘An nöso maduebö Ebraham halöu ha nuŋwa mıdölıŋö,’ rön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

rıb aku yöx nugumıjeñ. An Ebraham halöu ha nuŋ me röi aku hör ap! God rıg bılık pön, Ebraham halöu ha nuŋ akuyöbö rı nıgınö, rön, rı nıgöna!

9 Nugw ri abi! God bı aku ila alıg römalıba, yu aku bı ila mämäl gı mıda. Bı i mag nımıb wä bli yaxen aku, römaxdörön pı rın yön mıd möl bö abönıŋö," röŋa.

10Jon mönö aliö akuyöbö yadmın, ñıŋ nugwo paıŋö yad nugwön yadmä, "An pödpöd rıŋ, me rön, aliö yadmıdlaŋö?" rımä. Aliö rımın, Jon ñıgö yadöŋa,

11"Nöbö mö ap uñ mös mıjön aku, i nöbö mö ap uñ mıden akuyöbö nölıŋ. Nöbö mö ap mag mıga mıjön aku, nöbö mö ap mag mıden akuyöbö ñıgö bli nuöm nıg nölıŋ," me röŋa.

12 Makwam takis pıb nöbö bla, Jon anıŋ röbö pal nölaŋ, me rön, hön nugwo yad nugwön yadmä, "Mönö yad nölıb nöbö, an pödpöd cınıŋ?" rımä.

13Aliö rımın, ñıgö yadöŋa, "Takis aku pıba rön, gapman rıg yadöi akwör pöña. Hör um bli kwo pımıjeñıŋö," röŋa.

14Makwam ami nöbö bli Jon nugwo mönö paŋ aliar yad nugwön yadmä, "An pöd cınıŋ?" rımä. Aliö rımın, ñıgö yadöŋa, "Ñıŋ inakmönö hör yadön nöbö mö bla rıg ap ñıŋ kib pımıjeñ. Inakmönö hör yadön nöbö mö bla mönö diba yadmıjeñ. Mabö pe pöñ aku i kwo pınıŋö, rön, rıb aku yöx nugumıjeñıŋö," röŋa.

15Makwam akuyöbö alön mıdıp duön nöbö mö akuyöbö rıb adö i nugwön yadmä, "Nöbö kı Krais öim pöx mıdmıdöl akuyöbö röxgö," rımä.

16 Aliö rımıdmın, nuŋ mönö aku nugwön ñıgö paıŋö yadöŋa, "Ehöu! Nı ñıgö hör röbö akwör pal nölmıdla, jı nı mai hön nöbö aku, nuŋ nı röxgıb yöi; nuŋ nöbö dib ödöriö, nı nöbö ulmıdö. Nı nugwo nugwön möigw yöxöna. Yam uñ nuŋ aku naga pı yaub maga nıgölö," röŋa. Nöbö aku nuŋ hön, ñıgö Inöm Lei akwör pal nölön, rın pina pal nölön, cöna.

17"Nuŋ wit maga göj waŋ, ödör pön hö palpatöi mag akuyöbö cöna. Wit mag nımıb bla keir nıgön, wit yöj rıb rıb bla keir nıgön, cöna. Akuyöbö alön, wit

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mag nɨmɨb bla rag pön du ram möl yuadö nuŋwa nɨgöna, jɨ rɨb rɨb akuyöbö rag du bɨ yuö öim yönmɨd möla wiönɨŋö," röŋa.

Herod nuŋ Jon nag nɨgöŋa

18Jon, nöbö mö akuyöbö ñɨgö God mönö wä aku bli alɨg yad nölmön nugw ri abɨŋ, me rön, ñɨgö mönö wä akuyöbö ulul i yadmɨdöl.

19Makwam gapman nöbö dib Herod, ap kib mag gwogwo piaku rɨp duön, mai pɨgnɨŋ Pilip mönɨŋ nuŋwa Herodias nugwo pɨsaŋ yönmɨn, Jon nuŋ aku mag wä rölö, röŋa.

20Jon mönö aku aliö rɨmɨn, Herod nugwön, mag gwogwo i kwo aipam rön, Jon nugwo pön du nag nɨgöŋa.

Jon nuŋ Jisas nugwo röbö pal nölöŋa
(Mat 3:13-17; Mak 1:9-11)

21-22 Makwam Herod Jon nugwo nag nɨgölöŋ wop aku, nuŋ nöbö mö piaku ñɨgö röbö pal nölmɨda. Jisas nugwo wobiö röbö pal nölöŋa. Jisas nugwo röbö pal nölmɨn, nuŋ Nuö God höjöpal mɨdmɨn nugugɨrön, adöx yöd röul adö kau sö uba rödmɨn, Inöm Leia yöur döpwö röxgön bɨbɨ rɨ Jisas höŋa. Aliö höm nugugɨrön, mönö i adöx yöd röul adö kau sebö yadöŋa, "Nagö Ha madmag yöbö nɨ ödöriö. Nagö nugumön, nɨ mɨ wä rö," röŋa.

Jisas nöhönɨŋ nöbö
(Mat 1:1-17)

23 Makwam Jisas kɨm nuŋ akuyöbö padokwo paŋyöbö i höuöiliö hö wölu mɨj sö (30) yönmɨn nugugɨrön, nuŋ ila nɨgön nöbö mö God Mönö maga yad nölöŋa. Nöbö mö piaku Jisas nuö nuŋwa Josep, me rön rɨbyöx nugumä. Josep nuö nuŋwa Heli.

24Heli nuö nuŋwa Matat. Matat nuö nuŋwa Lipai. Lipai nuö nuŋwa Melkai. Melkai nuö nuŋwa Janai. Janai nuö nuŋwa Josep.

25Josep nuö nuŋwa Matataias. Matataias nuö nuŋwa Emos. Emos nuö nuŋwa Neham. Neham nuö nuŋwa Esli. Esli nuö nuŋwa Nagai.

26Nagai nuö nuŋwa Meat. Meat nuö nuŋwa Matataias. Matataias nuö nuŋwa Semein. Semein nuö nuŋwa Josek. Josek nuö nuŋwa Joda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Joda nuö nuŋwa Joanan. Joanan nuö nuŋwa Resa. Resa nuö nuŋwa Serababel. Serababel nuö nuŋwa Sialtiel. Sialtiel nuö nuŋwa Nerai.

28Nerai nuö nuŋwa Melkai. Melkai nuö nuŋwa Adai. Adai nuö nuŋwa Kosam. Kosam nuö nuŋwa Elmadam. Elmadam nuö nuŋwa Er.

29Er nuö nuŋwa Josua. Josua nuö nuŋwa Eliesa. Eliesa nuö nuŋwa Jorim. Jorim nuö nuŋwa Matat. Matat nuö nuŋwa Lipai.

30Lipai nuö nuŋwa Simion. Simion nuö nuŋwa Juda. Juda nuö nuŋwa Josep. Josep nuö nuŋwa Jonam. Jonam nuö nuŋwa Eliakim.

31Eliakim nuö nuŋwa Melea. Melea nuö nuŋwa Mena. Mena nuö nuŋwa Matata. Matata nuö nuŋwa Natam. Natam nuö nuŋwa Depid.

32 Depid nuö nuŋwa Jesi. Jesi nuö nuŋwa Obed. Obed nuö nuŋwa Boas. Boas nuö nuŋwa Salmon. Salmon nuö nuŋwa Nason.

33Nason nuö nuŋwa Aminadap. Aminadap nuö nuŋwa Admin. Admin nuö nuŋwa Arni. Arni nuö nuŋwa Hesron. Hesron nuö nuŋwa Peres. Peres nuö nuŋwa Juda.

34Juda nuö nuŋwa Jekop. Jekop nuö nuŋwa Aisak. Aisak nuö nuŋwa Ebraham. Ebraham nuö nuŋwa Tera. Tera nuö nuŋwa Nahor. Nahor nuö nuŋwa Seruk.

35Seruk nuö nuŋwa Rehu. Rehu nuö nuŋwa Pelek. Pelek nuö nuŋwa Eber. Eber nuö nuŋwa Sela.

36 Sela nuö nuŋwa Kenam. Kenam nuö nuŋwa Apaksad. Apaksad nuö nuŋwa Sem. Sem nuö nuŋwa Noa. Noa nuö nuŋwa Lemek.

37Lemek nuö nuŋwa Metusela. Metusela nuö nuŋwa Inok. Inok nuö nuŋwa Jaret. Jaret nuö nuŋwa Malelael. Malelael nuö nuŋwa Kenan.

38 Kenan nuö nuŋwa Inos. Inos nuö nuŋwa Set. Set nuö nuŋwa Adam. Adam nuö nuŋwa God.

Luk 4

Kɨjaki Jisas nugwo inakmönö hörön yadöŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1-2Inöm Leia nuŋ Jisas nugwo aja wölön, nugwo yölɨŋön röbö Jodan yuö piaku pön dum, Jisas mögörɨb nöbö mö mɨdmɨdölöi, mögörɨb rɨg kap mibɨl piaku mɨdöŋa. Kɨjaki nuŋ Jisas ap kib mag gwogwo mag bli cönɨŋönö wöhö rɨ nugu gɨrön rɨ rɨp du wöhö nugwön, wop akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pɨn du adokwebö mɨj bö (40) duöŋa. Jisas ap mag nɨmölöŋ wöhö, nuŋ kiö diba pɨlöŋa.

3Jisas nuŋ kiö diba pɨlmɨn, kɨjaki yadöŋa, “Nagö ‘God Ha nuŋwa mɨdlö,’ rɨlö aku, rɨg pik yadaŋ bred nɨgaŋ,” me röŋa.

4 Aliö rɨmɨn, Jisas paiŋö yadöŋa, “God Mönö aku kai kɨtön yadmä, ‘Nöbö mö akuyöbö bred akwör nɨmön kömö mɨdeñɨŋö,’ röiŋö,” röŋa.

5Jisas aliö rɨmɨn, kɨjaki Jisas nugwo pön önöŋ pɨd dib i wölu pɨd sö, mögörɨb wä wä kiŋ hörɨrör nugwidɨx mɨdöi bla magalɨg wop akwör Jisas nugwo yabuön yadöŋa,

6-7“Mögörɨb wä wä pik nugwö! Nöbö mö hörɨrör nugwidɨx mɨdöia. Nɨ mögörɨb piaku magalɨg nugwidɨx mɨdɨl aku, nöbö i nugwo aŋö yajnöb yajɨna. Makwam, nagö nɨ höxmax yuön höjöpal mɨjɨnö aku, mögörɨb pi bɨlɨk magalɨg naŋ yadmön, naŋ nugwidɨx mɨjnaŋö,” röŋa.

8 Aliö rɨmɨn, Jisas paiŋö yadöŋa, “God Mönö aku kai kɨtön yadmä, ‘God Nöbö Dib ñɨŋ aku rɨg yad mag akwör rön, ib nuŋ akwör yadɨŋ bɨl sö duaŋ,’ me röiŋö,” röŋa.

9Jisas aliö rɨmɨn, kɨjaki Jisas nugwo yölɨŋön Jerusalem duön, pön God höjöpalɨb rama mɨ bɨl sö ur nɨgim rola wöluön yadöŋa, “Nagö, ‘God Ha nuŋwa mɨdlö,’ rɨlö aku, mämäliö mɨgrö il bö pɨñɨrö.

10-11 God Mönö aku kai kɨtön yadmä, ‘God ejol nuŋ bla yadaŋ, nagö nugwidɨx mɨjöña. Gupɨn pal wödɨba rɨmɨjɨnö aku, imag ñɨŋa nagö bɨl yöra pöña nugwön rɨg i yamsö nagö aku pɨneniŋö,’ röiŋö,” röŋa.

12 Kɨjaki aliö rɨmɨn, Jisas paiŋö yadöŋa, “God Mönö aku mönö bli kwo kai kɨtön yadmä, ‘God Nöbö Dib aku, nuŋ nöbö mi yadɨb mönö inakmönö hörɨb nöböm, me rön yadmɨjeñɨŋe,’ röiŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13 Kɨjaki Jisas nugwo inakmönö hörön yadɨp du wöhö nugwön, röböx dinö, rön, rɨb nuŋ akwör yöx nugwöŋa, “Wopik ör yöi möm jɨ mai wop bli hön mönö bli iswob inakmönö hörön yad nugunö,” rön, röböx duöŋa.

Jisas mögörɨb Galili ila nɨgön mönö yad nölöŋa
(Mat 4:1-11; Mak 1:12-13)

14Makwam God Inöma Jisas nugwo ölɨsö nölmɨn, Jisas nuŋ höbkal hön mögörɨb Galili mɨdmɨn nugugɨrön, nöbö mö akuyöbö, mönö nuŋ aku nugwön, mögörɨb Galili yuadö akuyöbö magalɨg pön dumä.

15Nuŋ Juda mögum rɨb ram bla duön, mönö yad nöl ri abmɨdmɨn, nöbö mö bla nuŋ nöbö wä mödöm, me rön, mɨ ödöriö wahax pɨmä.

Nasaret nöbö mö Jisas nugw pölim
(Mat 13:53-58; Mak 6:1-6)

16Makwam Jisas nuŋ mögörɨb Galili yuadö piaku rɨp yön pörön, Nasaret du mɨdöŋa. Taun aku nuŋ höd mɨdön dib röxgöŋa. Juda God höjöpalɨb wop ñɨŋ aku höm, nuŋ öim rɨg rɨmɨd mag akwör, mögum rɨb ram aku duön, öbɨlön God Mönö maga nugw yadɨba rɨmɨdöŋa.

17Nöbö God mönö yadɨb Aisaia kai kɨtöŋ köp aku nugwo rag hö nölmɨn, nuŋ pɨ begulön, yadɨba rɨmɨdöŋ mönö rɨb aku nugw yadön ñɨgö yadöŋa,

18 “Nöbö Dib aku nɨ, mabö na rane, rön, Inöm nuŋwa agal abmɨn nɨ pɨsaŋ mɨda. Makwam, nöbö mö lɨblɨb rɨ mɨdö bla ñɨgö mönö wä aku yad nölmön, nugw ri aböña. Kɨlabɨs nöbö mö röxg mɨdöi bla ñɨgö naga yau abmön, kömö diöña. Nöbö mö mämäg we röxg mɨdöi bla ñɨgö rɨmön, mämäga ix nugwöña. Nöbö mö rɨ öliöx mɨdöi bla ñɨgö pɨ ösös rɨmön, mɨd ri aböña.

19Makwam, Nöbö Diba nöbö mö pön wop wä aku weik hö, rön, nöbö mö bla ñɨgö yad nöinö,” röŋa.

20Jisas mönö kɨtɨb aku nugw yad pörön, köp mɨdö aku pɨ wobön, nöbö köp nugwidɨx mɨdmɨd aku nugwo höbkal nölön römɨdɨm nugugɨrön, nöbö mö mögum rɨb ram möl yuadö mɨdim akuyöbö magalɨg mämäga rödön nugwo riö nugw nugumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Aliö nugw mıdmın, Jisas ñıgö yadöŋa, “God Mönö rıb aku pı nugw yadmön ñıgö nugwöi aku, wopik kwo paŋ mag akwör rö,” röŋa.

22 Aliö rımın, mönö wä mıda yadöŋ aku nugwön, nöbö mö nugwo wahax pön, aiö waiö rımä. Makwam rıb i yöxön, “Nöbö kı Josep ha nuŋ akwör mönö?” rön, aiö waiö rımä.

23Aliö rımın, Jisas ñıgö yadöŋa, “Makwam nı nugula, nı yajöña, ‘Nagö uj wobıb nöbö, nagö keir raŋ ap naŋ keir rı aku kömö nıgöna. Naŋ taun ulmıdö Kapaneam du mıdön, ap röllıbä mag cımala aliö rıman, ap keiryöbö wöxnö nıgım nugwöl akuyöbö, weik mögörıb naŋ keir yörık aipam raŋ nuguŋö,’ cöña.

24 Makwam ñıgö mi yadmıdla, God mönö yadıb nöbö bla, mögörıb hör piaku duön, mönö wä aku yadıŋ, mi yadmıdöiŋö, rön, nugw pöña. Makwam mögörıb ñıŋa keira hön yadmın, nöbö an bla keir yadmıdöiŋö, rön, mönö ñıŋa peñım.

25 Makwam nugwi! Nöbö God mönö yadıb Ilaija mıdöŋ wop aku, lap wösrö mıga Isrel yöraku mıdmıdöia. Kım mös paŋ röun akuyöbö iŋösu sö aku, ruö pılölmın, ap maga mıdölmın, mı kiö diba wöröxmıdmä.

26 Isrel yöraku lap wösrö mıga kiö wöröxmıdmä aku, jı God Ilaija nugwo agal abmın, du taun ulmıdö Sarepat mögörıb taun dib Saidon il yöra duön, ap röllıbä akuyöbö rımın, lap i ap mag nuŋwa mıga akwör mıdöŋa.

27 Makwam mag akuyöbö, mai God mönö yadıb nöbö Ilaisa mıdöŋ wop aku, Isrel nöbö mö ucrapö nıgöŋ akuyöbö mıga akwör yöraku mıdmä aku, jı ñıgö bli rımın kömö nıgölöŋ; Ilaisa nöbö Neman mögörıb pad dib Siria yöbö nöbö akwör rımın, kömö nıgö,” röŋa.

28Jisas aliö rımın, Juda nöbö mö mögum rıb ram möl yuadö mıdım bla nugumın, ölısö diba wölım,

29-30nugwo höjup du rıgaja abıŋ wöröxaŋ, me rön, höjup dumä, jı Jisas nuŋ höuöilön mibıl ñıŋ aku duön duöŋa.

Jisas ragwo as yad aböŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31Jisas taun ulmıdö Kapaneam, mögörıb Galili yuadö du mıdön, Juda ada God höjöpalıb wop aku nöbö mö ñıgö mönö yad nölöŋa.

32 Jisas God Mönö mı ususör rön paxdöriar yadmın, ñıŋ nugwön aiö waiö rımä.

33Makwam Juda mögum rıb ram möl yuadö aku, nöbö ragwo as öim nıgöŋ i mıdöŋa. Nuŋ ajmöla aj halön wö diba rön yadöŋa,

34“Jisas nöbö Nasaret yöbö! Nagö pödpöd rıba hölö? Anıŋ rı ajö nıgıba hölanö ä? Nı nagö nugula. God Nöbö Lei nuŋ akwör hölaŋö,” röŋa.

35Makwam Jisas ragwo as yuö wöl gı mıdöŋ aku nugwo yadyöxön yadöŋa, “Mönö pımıjınö! Nöbö aku röböxön röu duö!” röŋa. Jisas aliö rımın, ragwo as röu du gırön nöbö aku nugwo, nöbö mö mıdim mibıl yöra pal wöd abön duöŋa. Jı nugwo mı göj palölöŋ; kömö duöŋa.

36Almın, nöbö mö nugugu mıdim bla ñıŋa keir yad nugwob nugwob rön yadmä, “Nöbö ölö kı, mönö aku pikai yöbö pön hön yadmın, ragwo as bla röu duöiŋö?” rımä.

37Makwam Jisas alöŋ mönö aku mögörıb piaku magalıg pön dumä.

Jisas nöbö mö mıga akwör rımın kömö nıgöŋa
(Mat 8:14-15; Mak 1:29-31)

38Makwam Jisas Juda mögum rıb rama röböxön Saimon rama duöŋa. Saimon nımemö nuŋ aku ap rımın, mıxıñ nuŋ bla magalıg rın röxg yönmın, nöbö mö bla hön Jisas nugwo yadmä, “Hane, nagö Saimon nımemö nugwo raŋ öbıl duaŋ,” me rımä.

39Aliö rımın, nuŋ mö ap rımın wöröxmıdöŋ aku il yöra hön, ap rımıdöŋ aku yadyöxmın nugugırön, mag akwör nugwo röböx duöŋa. Nugwo kömö nıgmın, öbılön, nöbö mö hö mıdim akuyöbö ñıgö ap mag röŋa.

40Nöbö mö yöraku mıdim bla, mönö aku nugwön, naiö rödıp duöŋ mag aku, nöbö mö ñıŋ wöj pılım mıdim bla magalıg pön Jisas mıdöŋ yöra pön hömä. Pön hömıdmın, Jisas ñıgö paŋ paŋ pı nugumın kömö nıgöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41Nöbö mö ragwo as bla yuö wöl mıdöŋ bla yad abmın, röu du gırön wö diba rön yadmä, “Nagö God Ha nuŋ aku!” me rımä. Ñıŋ Jisas nuŋ Krais aku nugwön aliö rımıdmın nugwön, Jisas nuŋ ñıgö yadyöxön yadöŋa, “Mönö pımıjeñıŋö,” rımın, rıg yadöŋ akuyöbö nugumä.

Jisas nuŋ mögörıb adö bli duön mönö yad nölöŋa
(Mak 1:35-39)

42Löum yöbö pıxmag alıg, Jisas mögörıb aku röböxön, hör du mıjınöm, rön, hör ki mögörıb ör piaku duöŋa. Dumın nugwön nöbö mö bla mai duön, nugwo hölu nugwön yadmä, “Piaku dumıjınö; an pısaŋ mıdıŋö,” rımä.

43Aliö rımıdmın, Jisas yadöŋa, “God nı yad abmın höm aku, duön nöbö mö hör möl bli ñıgö aipam algör God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb mönö wä aku yad nöinö,” röŋa.

44 Aliö rön, Jisas nuŋ Juda nöbö mö mögörıb ñıŋ bla magalıg rıp yön gırön, du Juda mögum rıb ram bla duön, mönö wä aku ñıŋ yad nölmıdöŋa.

Luk 5

Jisas yadmın dölöm mıga akwör pımä
(Mat 4:18-22; Mak 1:16-20)

1 Jisas wop i du Ban Yuö Genesaret pö yöra mıdön, God Mönö aku yad nölım nugugırön, nöbö mö mıga mönö wä aku nuguniŋö, rön, bli bli röb wödemıl rıp hömä.

2Aliö alıp hömın nugugırön, Jisas nugwöŋa, nöbö dölöm pıb bla bıyöj mös rag hö ban yuörıb yöraku nıgön, dölöm pıb uben bla äbäd gır mıdmä.

3Jisas nuŋ Saimon bıyöj rol aku mämäliö rola pıñırön yadöŋa, “Nı pıraiu ususör raŋ, ban yuö mibıl womiöx yörkwo dinö,” röŋa. Aliö rımın, Saimon bıyöja aku pıraiu ususör rımın, Jisas ban yuö mibıl yörakwo duön, bıyöj rol aku römıd gı mıdön, nöbö mö bla ñıgö mönö yad nölöŋa.

4Mönö yad pörön, Jisas Saimon nugwo yadöŋa, “Bıyöj kı röbö panö rol kwo i kwo du ban yuö mibıl yörkwo duön, ubena abön dölöm pi,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5 Aliö rimin, Saimon painö yadöna, “Nöbö Dib, weik pixmag yuö bö an dölöm hölu nugw yön midim yön midim, ruö alig löum mil pöra, ji an dölöm bli pölöl. Makwam nagö aliö rilö aku, uben aku amin ab nugunö,” röna.

6Aliö rön, ñiŋ ubena pi abim nugugirön, dölöm miga uben möla aja wölim, ubena miñ ödöribä maga röna.

7Akuyöbö almin nugwön, nimam nöbö biyöj rol i midmä akuyöbö ñigö iŋ haxmin, ñiŋ hön dölöm piaku pön, biyöj hogw aku nigim, mi aŋadö aja wölön, biyöj hogwa mösör miñ röbö yuadö pin dubä maga röna.

8-10Akuyöbö almin nugwön, Saimon Pita nöbö nuŋ pisaŋ biyöj rol midmä akuyöbö, dölöm miga pimä akuyöbö nugwön, rib miga akwör yöxmä. Sebedi ha nuŋwa Jems Jon yöŋö, biyöj i pön Saimon pisaŋ mabö nigiö nigön rimid nöbö hogwa, algör ör rib miga yöx nugumä. Makwam, Saimon du Jisas midöŋ il yöra höxmax yuön yadöna, “Nöbö Dib, ni nöbö ap kib mag gwogwo ril aku, naŋ hör pikwo duö,” röna. Aliö rimin, Jisas yadöna, “Nagö ipöxmijinö. Weik wop midö ki ila nigön, dölöm pib nöbö midlö aku röböxön, nöbö mö yöliŋ God adö pön höb nöbö mijnaŋö,” röna.

11 Jisas aliö rimin, biyöj hogwa pön du röbö halai rola nigön, dölöm ap bla röböxön, Jisas pisaŋ dumä.

Jisas, nöbö uj höpebö nigöŋ i rim, kömö nigöna

12Makwam mai Jisas du taun i midmin, nöbö uj höpebö mixiñ piaku magalig nigöŋ nöbö i hön, Jisas midöŋ il yöra höxmax yuön yöcmaca ubilön yadöna, “Naŋ ni raŋ kömö nignöb, raŋ kömö nigöniŋö,” röna.

13Aliö rimin, Jisas yadöna, “Yöwö, ni rimön, nagö kömö nigöniŋö,” röna. Aliö rön, Jisas imag nuŋwa milkap nigön nöbö aku pi nugumin, wop akwör uj höpebö bla aŋadö lil ri pinöna.

14 Uj höpebö bla lil ri pinmin, Jisas nöbö aku nugwo yadöna, “Ni nagö pi nugumön kömö nig aku, nöbö mö akuyöbö yadmijinö. Makwam Mosis maduar ör kai kitön rig yadöŋ aliar, uj höpebö na aku kömö nigö, rön, du God ap höjöpal ur nölib nöbö bla ñigö yabuön, ap höjöpal nölib naŋ aku ñigö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nölön yajinö, ‘Ni kömö nig aku, ap ki God höjöpal ur nöine,’ rö. Nagö almijinö aku, nöbö mö nugwön yajöña, ‘Nuŋ kömö nig aku döŋö almidö,’ cöñiŋö,” röŋa.

15Makwam Jisas mönö nuŋ aku, mögörib piaku magalig rigwoŋ rigwoŋ dumin, nöbö mö miga akwör, nugwo nuguŋö, rön, nuö nuö röb wödemil rip hömidmä. Nöbö mö piaku, bli mönö wä nuŋ aku nuguba hömidmä; bli an raŋ wä raŋ, me rön, hömidmä.

16Makwam wop bli Jisas du hör möl i midön, Nuö höjöpalmidöŋa.

Jisas, nöbö iŋ wajmag lid pilöŋ i rimin, kömö nigöŋa

17Wop i Jisas nöbö mö akuyöbö ñigö mönö yad nöl midöŋa. Perisi nöbö bli nigön, lo mönö yad nölib nöbö bli nigön, mögörib Galili mibil aku ram yöj ligliig agrö akuyöbö magalig nigön, mögörib Judia mibil aku ram yöj ligliig agrö akuyöbö magalig nigön, Jerusalem yöbö aipam hön, Jisas mönö yad nölmidöŋ yöra römid gi midmä. Nöbö Diba ölisö maga Jisas pisaŋ midöŋ makwam, Jisas nöbö mö ap röŋ akuyöbö ñigö rimin kömö nigöŋa.

18Ji nöbö bli, nöbö iŋ wajmag lid pilöŋ i rip nig pön hön, Jisas nugwo raŋ kömö nigaŋ, me rön, rag Jisas mid rama ram möl yuadö pön duŋö, rön, rib aku yöx nugumä.

19Makwam Jisas midöŋ ram möla nugumin, nöbö mö ram möl aku aŋadö cici röŋa. Almin, nöbäpö rip nig pön hömä aku, pön ram cölöbö sö wöluön, rama pi waglöx möl rödön, ripa adadö nag nigön, Jisas midöŋ mibil yöra pibö abmä.

20 Ñiŋ ribyöx nugumä, Jisas raŋ kömö nigib maga rö, rön nugumidmin, Jisas rib ñiŋ aku nugwön, nöbö iŋ wajmag lid pilöŋ aku nugwo yadöŋa, “Nöbö nugub ni, ap kib mag gwogwo rilö piaku nugwön röböxmidlö,” röŋa.

21Jisas aliö rimin, Perisi nöbö bla aipam, lo mönö yad nölib nöbö bla aipam, rib ñiŋ bla akwör yöx nugwön yadmä, “Nöbö ki nöbö pödiöm? Nuŋ God yad höimöuön yadmida. God nuŋ paŋyöbö akwör ap kib mag gwogwo röi bla nugwön röböxib maga rö,” rön, rib ñiŋ akwör yöx nugumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Makwam ribyöx nugumidmä aku Jisas nuŋ keir nugwön yadöŋa, “Ñiŋ pödpöd rimin ni rib gwogwo yöxmidöi?

23Nöbö i nöbö i nugwo yajöna, ‘Ap kib mag gwogwo rilö bla nugwön röböxmidlö,’ cön aku, nuŋ mönö mi yadmidönö inakmönö hörmid aku ñiŋ pödpödiö nugwöñ? Ji nöbö iŋ wajmag lid piön i midaŋ, nöbö i nugwo yajöna, ‘Nagö wopik ör öbil duö,’ cön aku, nuŋ mönö mi yadmidönö inakmönö hörmid aku ñiŋ pödpödiö nugwöñ?

24 Nöbö Ha nuŋwa nöbö mö mögörib il ki ap kib mag gwogwo röi bla nugwön röböxib maga ra aku, ñiŋ mönö aku mönö mim, me rön, nugw pine, rön, mönö aliö yadiba rimidlö,” röŋa. Aliö rön, Jisas nöbö iŋ wajmag lid pilöŋ aku nugwo yadöŋa, “Nagö wopik ör öbilön, nagö rip nig pön höi rip wab aku piragön, höuöil ram nagö duö,” röŋa.

25Aliö rimin, nöbö mö bla nugugu midim nugugirön, mag mid akwör öbilön, nugwo rip nig pön hem rip waba pön, God nugwo ri ablaŋe ri girön, ram nuŋwa duöŋa.

26Almin, nöbö mö nugugu midim akuyöbö magalig pilix rön, God iba pirag wöl girön yadmä, “Weik ap keiryöbö i rimidmin nugwöliŋö,” rön, aiö waiö rimä.

Jisas nöbö nuŋwa Lipai yad pöŋa
(Mat 9:9-13; Mak 2:13-17)

27Makwam mai Jisas duön nugumin, takis pib nöbö i takis nölib rama ram möl yuadö römid gi midöŋa. Ib nuŋwa Lipai. Jisas nugwo nugwön yadöŋa, “Nagö han, ni pisaŋ duŋö,” röŋa.

28Aliö rimin, Lipai öbilön, rimidöŋ mabö aku röböxön, ap nuŋ bla magalig röböxön, Jisas pisaŋ duöŋa.

29Makwam Lipai wahax pön, Jisas nugwo ap mag diba ram nuŋ aku ur nigön, takis pib nöbö bli, nöbö mö hör miga akwör wö rim, hön Jisas pisaŋ römidön ap mag nimmidmä.

30 Makwam Jisas ñiŋ pisaŋ ap mag nimmidöŋ aku nugwön, Perisi nöbö bli nigön, lo mönö yad nölib nöbö ñiŋ bli nigön, hön Jisas nöbö nuŋ akuyöbö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ñıgö yadmä, “Ñıŋ pödpöd rımın nöbö mö ap kib mag gwogwo röi bla nıgön, takis pıb nöbö bla nıgön pısaŋ römıdön ap nımmıdöi?” rımä.

31Aliö rımın, Jisas mönö aku nugwön ñıgö paiŋö yadön yadöŋa, “Nöbö mö kömö mıdölö, röi bla, uj wobıb nöbö yad wö rölöi; nöbö mö ap rı bla akwör, anıŋ raŋ kömö nıgaŋ, me rön, uj wobıb nöbö yad wö röia.

32Mag aliö akuyöbö, nı nöbö mö, mıd ri abmıdölıŋö, rön rıbyöx nugwöi bla, ñıgö yadıba höi; nöbö mö, an ap kib mag gwogwo rön, mıd ri abmıdölölıŋö, rön rıbyöx nugwöi bla, ñıgö yadıba höla. Nı ñıgö mönö wä yad nölmön, ñıŋ mönö na aku nugw pön, ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön, röböxön, God rıg yad mag akwör cöñıŋö, me rön, mönö mag akwör yadıba hölö,” röŋa.

God höjöpalıb rıb akwör yöxön ap mag nımölim
(Mat 9:14-17; Mak 2:18-22)

33Makwam ñıŋ bli Jisas nugwo yadmä, “Jon nöbö nuŋ bla aipam, Perisi nöbö ñıŋ bla aipam wop bli, God paŋyöbö akwör rıbyöx nuguŋö, rön, ap mag nımölön kiö akwör mıdön, God höjöpalöia. Jı nöbö nagö bla ap mag nım gör, röbö nım gör mıdöiŋö,” rımä.

34 Aliö rımıdmın, Jisas ñıgö paiŋö yadöŋa, “Nöbö i mö pön, nöbö mö nuŋ bla pısaŋ ap diba nımöñ aku, nöbö bli öbılön, pödpöd rımın almıdöiŋö, rön yadeñım.

35Makwam mai nöbö bli hön nöbö aku pön duŋ, wop aku nöbö mö nuŋ bla lıb pılaŋ, ap mag nımeñıŋö,” röŋa.

36Jisas mönö höd röxön ñıgö yadöŋa, “Wölıj hödyöbö i ödörmıjön aku, wölıj yoŋyöbö i pıxdörön rag hö lıdıxıŋ, nıg nugugu mıden. Hörırör nıgaŋ mösör mı gwogwo cöna.

37Makwam röbö wain aku algör. Röbö wain kömö aku pön, hön meme uñ wödö möl bö hörölöi. Aku agapım: hörön mämugw nölıŋ, wöl aja wölön, mı pın pın yadön waglöxaŋ röbö waina höraŋ, hön meme uñ aku aipam gwogwo cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38Riba aliö yöx nugwön aku, röbö wain kömö pön, hön meme uñ kömö möl akwör hör nigibim.

39Makwam nöbö mö röbö wain hödyöbö mödö nimöi bla, mai röbö wain kömö yoŋyöbö aku nimiŋ ñigö wä ren; ‘Röbö wain hödyöbö aku röbö waiö,’ me cöñiŋö,” röŋa.

Luk 6

“God höjöpalib wop mabö rölib ki pödpöd rimin almidöiŋö?” rimä

(Mat 12:1-8; Mak 2:23-28)

1 Mai Juda God höjöpalib wop i, Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ wit möriwö mibila du girön, nöbö nuŋ bla wit mag piaku bli röx imag rol ñiŋa nigön, uñ pal abön nim gir dumä.

2 Akuyöbö almidmin, Perisi nöbö bli nugwön yadmä, “Ñiŋ pödpöd rimin God höjöpalib wop mabö rölib ki, wit mag uñ pal abön mabö rimidöi?” rimä.

3-4 Aliö rimin, Jisas nöbö nuŋ bla rim aku mag gwogwo i rölim aku nugwön, Perisi nöbö bla ñigö yadöŋa, “Depid maduar ör nöbö nuŋ bla pisaŋ kiö pilmin, God höjöpalib ram aku uröpinön, bred God mämäg il rol yöraku nigön, nöbö hör nimmidölöi, God ap höjöpal ur nölib nöbö bla akwör nimmidöi bred aku, Depid yad nugum, nugwo nölmin, nöbö nuŋ bla pisaŋ nimimä. Ñiŋ kiö pilmin rim haiwo aku God Mönö kai kitmä aku, ñiŋ nugwölöi ä?” röŋa.

5Jisas mönö i kwo yadön yadöŋa, “Nöbö Ha nuŋwa Nöbö Diba midön, hör midib wop aku, agap apim cinö cön aku, cöniŋö,” röŋa.

Jisas, nöbö imag po röŋ i rimin, kömö nigöŋa

6-7Makwam Juda God höjöpalib wop maiyöbö i, Jisas Juda mögum rib rama duön, ñigö God Mönö maga yad nöl gir midöŋa. Ram möl aku, imag mirix adö aŋadö po röŋ nöbö i hö midöŋa. Perisi nöbö bla aipam, lo mönö yad nölib nöbö bla aipam, nöbö aku nugumä aku, Jisas nuŋ God höjöpalib wop ki nugwo raŋ kömö nigöniŋönö mag i raŋ, nugwo yadyöxniŋö, rön, nugwo mi riö nugugu midmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Jɨ aliö rɨbyöx nugumä aku, Jisas nuŋ keir nugwön, nöbö imag po röŋ aku nugwo yadöŋa, “Nagö öbɨlön mibɨl yörɨk hö,” röŋa.

9Aliö rɨmɨn, öbɨl höm nugugɨrön, Jisas Perisi nöbö bla aipam, lo mönö yad nölɨb nöbö bla aipam ñɨgö yadöŋa, “Hör mɨdɨb wop kɨyöbö, nöbö mö bla ñɨgö pɨ ösös rɨ ri abnɨŋönö owa, hör mɨdɨb wop mɨdö kɨ, me rön, ñɨgö röböxnɨŋ? Ñɨgö rɨŋ öbɨl diöñɨŋönö ñɨgö röböxɨŋ wöröxöñɨŋö?” röŋa.

10Jisas aliö rön, ñɨgö riö riö nugwön, nöbö imag po röŋ aku nugwo yadöŋa, “Imag nagö aku mɨlkap abö!” röŋa. Aliö rɨmɨn, imag nuŋwa mɨlkap abmɨn nugugɨrön, rɨb pia wä röŋa.

11Jisas nöbö aku nugwo rɨmɨn wä röŋ aku nugwön, Perisi nöbö bla aipam, lo mönö yad nölɨb nöbö bla aipam, rɨb gwogwo ödöriö yöxön, Jisas nugwo pödpöd cɨnɨŋö, rön, yad nugwob nugwob rɨ gɨr mɨdmä.

Jisas nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö pöŋa
(Mat 10:1-4; Mak 3:13-19)

12Makwam wop mibɨl yöraku, Jisas Nuö nugwo höjöpainö, rön, önöŋ ajmag pɨd sö wöluön, Nuö nugwo höjöpal mɨdɨm mɨdɨm, ruö löuöŋa.

13Löumɨn naiö aböŋ mag aku, nöbö nuŋ bla magalɨg yadɨm hömɨdmɨn, nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö ñɨgö pɨ asɨx hör nɨgön, ñɨŋ nöbö mönö na pɨrag dub bla mɨjne, rön, yad nɨgöŋa.

14-15Nöbö nuŋ yad nɨgöŋ piaku ib ñɨŋ bla: i Saimon, mai Jisas ib nuŋ i nölön Pita röŋa; i Edru, Saimon hödnɨŋ nuŋ aku; i Jems; i Jon; i Pilip; i Batolomiu; i Matiu; i Tomas; i Jems, Alpias ha nuŋ aku; i Saimon ib nɨgiö Saimon Selot me rɨmɨdöi aku;

16i Judas, Jems ha nuŋ aku; i Judas Iskariot. Nöbö akwör nuŋ mai Jisas pɨl pal nɨgɨŋ, me rön, höuöu röŋa.

Nöbö mö mɨga akwör Jisas mɨdöŋ yöra hömä

17Makwam Jisas nöbö nuŋ piaku pɨsaŋ önöŋ ajmag pɨd sö röböxön, hön aku pibö rɨp pɨn du up waiö bö mɨdɨm nugugɨrön, nöbö mö magöri rɨp nugwo nuguŋö, rön, hö mögum rɨmä. Nöbö mö piaku, bli Jerusalem yöbö, bli

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mögörıb Judia piakuyöbö, bli mögörıb röbö wödoböŋ taun dib mös Taia Saidon yöbö,

18Jisas mönö nuŋwa nugwön, anıŋ ap rı bla raŋ kömö nıgaŋ, me rön, hömıdmä. Nöbö mö ragwo as bla yuö wölım mıd ri abölim bla, Jisas rımın kömö nıgöŋa.

19Jisas ölısö nuŋ maga hön, ñıgö agap bılım röŋ akuyöbö rımın, magalıg kömö nıgmıd aku nugwön, nöbö mö piaku magalıg hön, an aipam Jisas nugwo pı nugunıŋö, rön, nöbö mö mıga nuö nuö röb wödemıl rıp nugwo mıdıba hömä.

Nöbö mö lıblıb rı mıdö blaku mai wahaxbör wahax mıjöña
(Mat 5:1-12)

20Jisas nöbö nuŋ akuyöbö ñıgö mämäga nugu gırön yadöŋa, “Ñıŋ nöbö mö lıblıb rı mıdö bla mıdöi aku, God ñıgö pı ösös rı ri abön nugwidıx mıjöna. Rıb aku yöx nugwön wahaxbör wahax pımıjöña.

21 Ñıŋ weik kiö diba pıl bla, mai kiö pılen. Rıb aku yöx nugwön wahaxbör wahax pımıjöña. Ñıŋ lıblıb rım, immıdöi bla, mai wä raŋ nugugırön imöuöña. Rıb aku yöx nugwön wahaxbör wahax pımıjöña.

22 Nöbö Ha nuŋwa nugwo cırıpön mıdıŋ, nöbö mö bla ñıgö rıb gwogwo yöxön, höj nugwön, nöbö mö gwogwo pi bılık, nöbö kai pısaŋ mıjöñıŋö, rön, ñıgö ib urön rıb gwogwo yöxön, yad mönö nıgön yad höimöumıjöñ aku, ñıŋ wahaxbör wahax pımıjöña.

23Aiöñ aku, nöhönıŋ maduebö ñıŋ bla, God mönö yadıb nöbö bla ñıgö rıg rımıdöi mag akwör ñıgö rımıjöña. Mag akwör rıbyöx nugwön, God anıŋ pı ösös rı ri abön mögörıb nuŋ adöx yöd röul adö kau sö, me rön, waiö raŋ nugugırön, ıŋ wajmag röd bıl bıl rı öbıl gırön, wahaxbör wahax pı gır mıjöña.”

Ñıŋ nugw ri aböña

24“Makwam ñıŋ nöbö mö rıg ap mıga mıd akuyöbö nugw ri aböña. Ap ñıŋ pıbä aku, mögörıb rol il kı mödö pöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Makwam ñiŋ weik ap mag nimön rim rim wöt bir bla, mai kiö piön makwam nugw ri aböña. Makwam ñiŋ wopik mönö pön imöuön mögö möul ri gir midöi bla, mai lib pilaŋ imön möb nig gir mijöña.

26Makwam ib ñiŋa pirag wöl gör mijöñ aku, ñiŋ nugw ri abön mijöña. Nöhöniŋ maduebö ñiŋ bla, nöbö God Mönö inakmönö hörön rig yadmidöi mag akuyöbö, ñigö kwo paŋ mag akwör rimidöia.

Pilgib imgib ñiŋ bla madmag nigöña
(Mat 5:38-48)

27“Makwam nöbö mö mönö na nugumidöi kiyöbö. Pilgib imgib ñiŋ akuyöbö ñigö madmag nigöña. Nöbö mö ñigö ölö wölmin rib ögwö yöx nugwöi akuyöbö ñigö pi ösös cöña.

28Nöbö mö ñigö yad höimöuöñ aku, God ñiŋ nugwidix midaŋ, me rön, nugwo höjöpal röb nöiöña. Nöbö mö ñigö ri gwogwam rimidiŋ, ñigö God höjöpaiöña.

29Nöbö mö bli ñigö alguna adöi paliŋ, pikwo riŋ, adöi aipam paiöña. Nöbö mö bli ij ap uñ ñiŋ aku pimidiŋ, ap uñ aku algör aipam pö, rön, amnör nöiöña.

30Nöbö mö bli ap midölaŋ, sö rimidiŋ, ñiŋ ñigö nöiöña. Ap ñiŋ i nugwön pimidiŋ, ap ana höbkal nöine, rön, yadmijeñ.

31 Aniŋ aliŋ, me rön, ribyöx nugwöi mag akuyöbö, ñiŋ keir nöbö mö bla akuyöbö ñigö paŋ mag akwör cöña.

32“Nöbö mö ñigö madmag nigöi bla akwör painö madmag nigöñ aku, God nuŋ nugwaŋ, pödpödiö wä cön? Nöbö mö ap kib mag gwogwo röi bla, nöbö mö ñiŋ keir bla algön nör nuö nuö madmag nigöia.

33Makwam nöbö mö ñigö pön ösös röi bla painö algör ösös ri ri aböñ aku, God nuŋ nugwaŋ, pödpödiö wä cön? Aiöñ aku, nöbö mö ap kib mag gwogwo röi piaku rig röi mag akwör cöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34Ap nölɨŋ paiŋö nölɨŋ, me rön, rɨba akwör yöx nugwön ap nöiöñ aku, God nuŋ nugwaŋ, pödpödiö wä cön? Aiöñ aku, nöbö mö ap kib mag gwogwo röi piaku rɨg röi mag akwör cöña.

35Makwam, pɨlgɨb imgɨb ñɨŋ bla madmag nɨgön, ñɨgö ösös rɨ ri abön, ap amnör nöiöña. Anɨŋ paiŋö nöiöñɨŋö, rön, rɨb aku yöx nugumɨjeñ. Aliö almɨjöñ aku, God ölɨsö magalɨg bɨl yöra sö mɨd Nöbö aku, halöu ha nuŋwa mɨjöña. Nuŋ rɨg rɨ mag akuyöbö almɨjöñ aku, mɨ ñɨgö uplöben; paiŋö ñɨgö ap wä nöiöna. God nuŋ nöbö mö ap kib mag gwogwo röi bla aipam, nöbö mö nugwo, ri ablaŋe rön, yadölöi bla aipam, ñɨgö algön nör ösös rɨ ri abmɨda.

36Nuö ñɨŋa nöbö mö ögwö yöxön pɨ ösös rɨ mag akuyöbö, ñɨŋ kwo algör nöbö mö uliöxön pɨ ösös rɨ ri aböña.

Nöbö mö akuyöbö ñɨgö mönö diba yadmɨjeñ

37 “Ñɨŋ nöbö mö bli, ‘Mag al aliö röi aku, ñɨŋ nöbö mö gwogwo mɨdöiŋö,’ reñ aku, God ñɨgö paiŋö algör ör, ‘Mag al aliö röi aku, ñɨŋ nöbö mö gwogwo mɨdöiŋö,’ ren. Ñɨŋ nöbö mö bli mönö diba yadön, ‘Ñɨŋ nöbö mö gwogwo paiŋö pöñɨŋö,’ reñ aku, God ñɨgö paiŋö algör ör mönö diba yadön, ‘Ñɨŋ nöbö mö gwogwo paiŋö pöñɨŋö,’ ren. Nöbö mö akuyöbö ñɨgö rɨ gwogwam rɨmɨjöñ aku nugwön röböxmɨjöñ aku, God ap gwogwo ñɨŋ röi aku, algör ör nugwön röböxöna.

38 Ap ñɨŋ bla nöbö mö akuyöbö ñɨgö amnör nöiöñ aku, God ñɨgö paiŋö algör ör mɨ amnör nöiöna. Ñɨŋ skel pödiöm pön nöbö mö piaku ñɨgö ap nuöm nɨg nöiöñ aku, God skel akwör pɨ ñɨgö algör ör ap nuöm nɨg nöiönɨŋö,” röŋa.

39 Makwam Jisas mönö i höd röxön yadöŋa, “Nöbö mämäg we wölön i, nöbö mämäg we wölön i nugwo, ödöi al aliö mɨdö, rön, yabuen. Aku agapɨm: nuŋ alön raŋ, mösör ulöm möl bö pɨn bɨcöña.

40 Nöbö mö skul pöi bla, du skul pöi mag aku, yad nölɨb nöbö ñɨŋ bla padɨx röul adöx sö mɨdölöi. Makwam mai skul aku yadön pɨ ri abön pöcöña aku, yad nölɨb nöbö ñɨŋ bla pɨsaŋ nɨg nugugu mɨjöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41“Makwam pödpöd rimin bäpö mämäg yuö ñigö keira pöröb gi mid aku nugw yadölöi wöhö, pignin ñiŋa ap bicep mämäg yuö nuŋwa mid akwör nugwön yadöi?

42Bäpö diba mämäg yuö ñigö pöröb gi mid aku höd pa abiŋ, mämäg yuö ñiŋa wä raŋ nugwön, mai pignin ñiŋa ap bicep ulmidö mea mämäg yuö nuŋwa mid aku, pa abniŋö, rön yajne,” röŋa.

Bi wä maga yaxmin, bi wopa maga yaxa

43“Makwam bi wä mag gwogwo yaxen; ji bi wopa mag wä yaxen.

44Makwam, bi akuyöbö mag yaxön aku nugwön, aku bi wä, aku bi wopa, me rön, nugwöña. Nag mogwöñö aku kiau maga tatal yaxen. Nag pilpilsinö aku kopen maga tatal yaxen.

45Nöbö mö wä bla, höbwab rib madmag yuö ñiŋ kwo wä rig mid aku, mag wä röia. Nöbö mö gwogwo bla, höbwab rib madmag yuö ñiŋ kwo gwogwo rig mid aku, mag gwogwo röia. Makwam nöbö mö pödiö bilim midöi aku, mönö yajöñ aku algör audiöx nugwön, aku nöbö mö wä, aku nöbö mö gwogwo piaku, me rön, nuguniŋa.

Nöbö mös nigib mös urmä
(Mat 7:24-27)

46 “Ni Nöbö Dib an, Nöbö Dib an, me röi aku, ji pödpöd rimin mönö yadil aku mai duölöi?

47Nöbö mö mönö na aku nugwön, rig yadil mag akwör röi bla, mönö yadiba rimidil kiyöbö midöia.

48Nöbö mö mönö na aku nugwön, rig yadil mag akwör röi bla, nöbö ram uriba cön aku, ulöm pön, padö rig rol yöra pil ri abön, rama rol sö ur nigön, mag akuyöbö alig midöia. Alaŋ, röbö hadö hön, rama alig pal gilix ab gilix ri pirag dinö, ri wöhö nugwön, rama ur gö nigön aku ölisö akwör mijöna.

49Makwam nöbö mö mönö na aku nugwön, yadil akuyöbö rölöi bla, nöbö ram uriba cön aku, ulöm pön padö pilen; hör mögö rol yöraku ur nigön, mag akuyöbö alig midöia. Alaŋ, röbö hadö hön, rama alig pal gilix ab gilix ri pirag

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dinö, rön, mag akwör rama alig aŋadö mag duaŋ, yöra mögedö akwör mijöna.

Luk 7

Jisas mabö ri nölib nöbö i rimin kömö nigöŋa
(Mat 8:5-13)

1Jisas nöbö mö piaku ñigö mönö aku yad nöl pörön taun ulmidö Kapaneam duöŋa.

2-3Makwam taun aku, ami nöbö miga akwör nugwidix midmid nöbö dib i midöŋa. Nöbö bli Jisas hö Kapaneam midö, rimin, mönö aku nugwön, Rom ami nöbö dib i Juda mönö pi nuöm nigib nöbö bli yad abön yadöŋa, “Nag mabö ri nölib nöbö wä ödöriö ni i ap rim wöröxiba rimida nugwön, ñiŋ du Jisas nugwo yad nugwön yöliŋ pön höŋ, nugwo raŋ kömö nigaŋ,” me röŋa.

4-5Aliö rimin, ñiŋ Jisas midöŋ yöra duön, nugwo mi ususör ri yad gögö rön yadmä, “Ami nöbö nugwidix midib nöbö dib i nöbö wä midöm. Aniŋ Juda nöbö mö bla madmag nigön öim nugwidix mid ri abön ra. Mögum rib ram aniŋ i ri nigöŋa. Makwam, nagö duön nag mabö ri nölib nöbö nuŋ aku raŋ kömö nigaŋ,” me rimä.

6Ñiŋ aliö rimin nugwön, Jisas ñigö pisaŋ dumid dumid ramixrö il yöra umin nugugirön, ami nöbö nugwidix midib nöbö aku nöbö nugub nuŋwa bli yad abmin, du Jisas nugwo möigw palön yadmä, “Ami nöbö nugwidix midib nöbö an aku algör yada, ‘Nöbö Dib, ni nöbö wä yöi, ram na aku yamsö öliŋ wöröxip hömijinö.

7Ni nöbö wä midlöxisöŋö ulöxa, ji ni nugula, God nagö pisaŋ mid aku, “Kömö nigaŋ,” mönö akwör yadmidaŋ, nöbö na ap ri aku kömö nigöna.

8Nöbö dib ödöriö i ni nugwidix mida; ni keir piöŋö ami nöbö akuyöbö ñigö nugwidix midön, “Dine!” rimön duöia; “Höne!” rimön höia; “Mabö aku cine!” rimön röiŋö,’ rö,” rimä.

9Aliö rimin, Jisas, nöbö aku rib nuŋwa keir yöx nugwön aliö yada, rön, aiö rön, nöbö mö nugwo mai hömidim akuyöbö ñigö yadöŋa, “Ami nöbö Rom

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yöbö aku nɨ nugw pɨ gö nɨga. Nuŋ rɨ mag aku, Isrel nöbö i akuyöbö tatal rɨm, nɨ nugwöi, mɨ wöhö,” röŋa.

10Makwam ami nöbö nugwidɨx mɨdɨb nöbö aku, nöbö nuŋ bla höbkal duön nugumä, nöbö ap röŋ aku mödö kömö nɨgöŋa.

Jisas mö wösrö ha nuŋwa wöröxöŋ aku nugwo rɨmɨn, kömö duöŋa

11Wop mɨbɨl akwör, Jisas pɨsaŋ nöbö nuŋ bla pɨsaŋ Nen taun dumä. Nöbö mö bla mɨg mɨŋa pɨsaŋ dumä.

12Taun ubalɨja il yöra uröpɨnmɨn nugugɨrön, mö wösrö i ha paŋyöbö nuŋwa yöx pön höŋ aku wöröxɨm nugwön, nöbäpö rɨp nɨgön rag hömɨdmä. Nöbö mö mɨga akwör taun akuyöbö hön mö aku pɨsaŋ hömɨdmä.

13Jisas mö wösrö aku nugwo nugumɨn, lɨb pɨlɨm yadöŋa, “Immɨjnaŋö,” röŋa.

14Aliö rön, nuŋ duön nöbäpö rɨp nɨg pön hömɨdim rɨp waba pɨ nugum nugugɨrön, nöbö rɨp nɨg rag hömɨdim akuyöbö gö nɨgmä. Jisas nuŋ ha nöbö wöröxöŋ aku nugwo yadöŋa, “Ha mɨg, nagö yadmɨdlöm, öbɨlö!” röŋa.

15 Aliö rɨmɨn, ha öbɨl römɨdön mönö pɨmɨn nugugɨrön, Jisas nuöma nugwo, ha nagö aku, me rön, pön nölöŋa.

16 Makwam nöbö mö nugugu mɨdim bla magalɨg pɨlɨx rön, God iba mag wöl gɨr yadmä, “God mönö yadɨb nöbö dib ödöriö anɨŋ ha. God anɨŋ rɨ nölɨba hö,” rɨmä.

17Jisas röŋ aku nugwön, haiwo pɨm, mönö aku mögörɨb Judia yuadö aku duön, rɨba mögörɨb hör piaku piaku magalɨg duöŋa.

Röbö Pal Nölɨb Nöbö Jon, nöbö nuŋ mös Jisas nuguba dumä

18Jon nöbö nuŋ bla, Jisas rɨg röŋ akuyöbö magalɨg nugwön, du Jon nugwo yad nölmɨn, nöbö nuŋ mös yadɨm hömɨdmɨn yadöŋa,

19 “Ñɨŋ nöbö hogwa duön Nöbö Diba nugwo yad nugwön, ‘Nagö Mesaia öim pöx mɨdmɨdöl akwör hölanö owa nöbö hör i pöx mɨjnɨŋö?’ cɨne,” röŋa.

20Aliö rɨmɨn, nöbö hogwa Jisas mɨdöŋ yöra duön yadmä, “Röbö pal nölɨb nöbö Jon anɨŋ nöbö hogwa yada, ‘Ñɨŋ nöbö hogwa duön Nöbö Diba yad

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nugwön, “Naŋ Mesaia öim pöx mıdmıdöl akwör hölanö owa nöbö hör ı pöx mıjnıŋö,” cıne,’ rön, an nöbö hogwa yad abmın, nagö yad nuguba höl kı,” me rımä.

21Makwam ñıŋ nöbö hogwa aliö rön nugugu mıdım nugugırön, Jisas nöbö mö mıga ap adö hörırör röŋ bla rımın kömö nıgöŋa; nöbö mö mıga wöröx mıdım bla rımın kömö nıgöŋa; nöbö mö mıga ragwo as yuö wöl mıdöŋ bla rımın ragwo as bla röu dumın kömö nıgöŋa; nöbö mö mıga mämäg we wölöŋ bla rımın mämäga ix nugumä.

22 Akuyöbö alön, Jisas nöbö hogw aku ñıgö yadöŋa, “Ñıŋ nöbö hogwa höbkal duön Jon nugwo yajöña, ‘An du nugwöla, nöbö aku nöbö mö mämäga we wöl bla rımın mämäga ix nugwöia; nöbö mö yödpılö aŋadö gwogwo rı bla rımın yöda röb yönmıdöia; nöbö mö mıxıñ uj höpebö nıg bla rımın wödö wöla; nöbö mö rımıj möl ıdıx bla rımın mönö audiöx nugumıdöia; nöbö mö wöröxöi bla rımın kömö mıdöia; nöbö mö lıblıb rı mıdö bla mönö wä aku yad nölmın nugumıdöia.

23Nöbö mö nı rıbyöx nugwön cırıp gör mıjöñ bla, mı wahax pı mıjöñıŋö,’ cıne,” röŋa.

24Jisas aliö rımın, nöbö Jon mönö pön hem hogwa höbkal dum nugugırön, Jisas nuŋ Jon haiwo pön, nöbö mö mıdım akuyöbö ñıgö yadöŋa, “Ñıŋ höd mögörıb rıg kap mıbıl yöra duim wop aku, agapım nuguba duim? Ñıŋ mugumö mıxıl paŋyöbö ı hödala pön memexön rı pikwo pik rı ı nuguba duim?

25Ñıŋ agapım nuguba duim? Nöbö wölıj wä ödöriö yöm ı nuguba duim? Aku wöhö. Nöbö wölıj wä ödöriö pön, ap wä wä pıŋö, rön rıbyöx nugwöi bla, nöbö dıba ram bla akwör hölım mıdöia.

26Makwam ñıŋ agapım nuguba duim? God mönö yadıb nöbö ı nugwo nuguba duim ä? Mı pal, God mönö yadıb nöbö ı nugwo nuguba dumä, jı Jon nuŋ mabö adö keiryöbö ı rıba höŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27 Nöbö Jon aku mɨ, maduar ör God Mönö aku kai kɨtön yadmä, ‘Mönö yadɨb nöbö na aku yad abmön, höd duön, nöbö mö piaku ñɨgö yad nöl ri abaŋ; mai naŋ keir yad abmön inaŋö,’ rön, kai kɨtmä.

28Ñɨgö yadmɨdla, nöbö mö höd mɨdmɨdöi bla aipam, nöbö mö weik mɨdöi bla aipam, magalɨg hör nöbö mö, Jon nuŋwör nöbö dib. Jɨ God nöbö mö hör piaku pön mögörɨb nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö nugwidɨx mɨdɨb bla, ñɨŋ Jon röxg mɨdeñɨm; ñɨŋ nöbö mö diba mɨjöñɨŋö,” röŋa.

29 Nöbö mö piaku, takis pɨb nöbö bla aipam, höd Jon pöl hömɨn, ñɨgö magalɨg röbö pal nölöŋa. Almɨn, Jisas mönö yadöŋ aku nugwön yadmä, “God ödöi nuŋwa akwör ödöriar mɨdö,” rɨmä.

30 Makwam Perisi nöbö aipam, lo mönö yad nölɨb nöbö dib bla aipam, God ñɨgö agap apɨm cɨnö röŋ aku, ñɨŋ röböxön, Jon anɨŋ röbö pal nölaŋ, me rön, hölim.

31-32Makwam Jisas nöbö mö piaku ñɨgö mönö i yadön yadöŋa, “Nöbö mö weik wop kɨ mɨdöi bla nɨ nugula, ñɨŋ halöu ha ulul bla, nöbö mö mögum rɨb yöra römɨdön, halöu ha ulul bli ajmöla aj halön yadɨp duön yadöia, ‘An namö pɨrmɨn, ñɨŋ pödpöd rɨmɨn höx wödölöi? An wopal imbä mɨdö bla akuyöbö i yadɨm, ñɨŋ pödpöd rɨmɨn imölöi?’ alöi mag akuyöbö, ñɨŋ röia.

33Aku agapɨm: röbö pal nölɨb nöbö Jon hön, ap mag nɨmölön, röbö wain nɨmölön rɨm, ñɨŋ nugwo yad höimöuön yadöia, ‘Nöbö aku ragwo as yöj nɨgɨm mɨd aku,’ me röia.

34 Makwam weik nɨ Nöbö Ha nuŋwa hön, ap nɨmön, röbö wain nɨmön rɨmön, nɨ yad höimöuön yadöia, ‘Ap mɨga nɨmön, röbö wain nɨmön rɨ makwam, nuŋ nöbö mö ap kib mag gwogwo röi nöbö bla, takis pɨb nöbö bla, nöbö ñɨŋ i mɨd aku,’ me röia.

35Makwam nöbö mö God Mönö wä aku nugw pön, mai duön, mag wä rön, mɨd ri abmɨjöñ aku, nöbö mö piaku ñɨgö nugwön yajöña, God Mönö aku mönö mɨ ödöriö, me cöñɨŋö,” röŋa.

Nöbö kib mag yönmɨd mö i

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Perisi nöbö i ib nuŋwa Saimon. Nuŋ Jisas nugwo yadöŋa, “Naŋ han ram na ap nimiŋö,” röŋa. Aliö rimin, Jisas ram nuŋwa duön ap mag nimmidim nugugirön,

37 taun aku midön ap kib mag gwogwo rimid mö i, mönö i nugwön nugwöŋa, Jisas Perisi nöbö rama duön pisaŋ ap nimmidmä. Aku nugwön, röbö höliŋ wä höb rig balol pi unön nigim i pön hön,

38Jisas midöŋ höglöm ada hön, yödpilö il yöra im gir midöŋa. Aliö imön rim nugugirön, mäp röbö aku ödör Jisas yamsö rol bö pinmin, yöj panö nuŋ aku pi örix ab gir, yamsö nuŋwa mäp röbö nig nölön, röbö höliŋ wä höb aku yamsö nuŋwa rola nig nölöŋa.

39Aliö almidmin, Perisi nöbö Saimon aku, rib nuŋ akwör yöx nugwön nugwo keir yadöŋa, “Nöbö ki God mönö yadib nöbö ödöriö midöxisöŋö, mö ki nuŋ ap kib mag gwogwo rimid mö gwogwo i hön nugwo pi nugumid aku, me rön, röx nugwöx,” me röŋa.

40Jisas nuŋ, Perisi nöbö ribyöx nugwöŋ aku nugwön, nugwo yadöŋa, “Saimon, mönö ni paŋyöbö i mida nagö yad nöliba rimidlö,” röŋa. Jisas aliö rimin, Saimon yadöŋa, “Mönö yad nölib nöbö ni, mönö aku yadö,” röŋa.

41Aliö rimin, Jisas mönö höd röxön yadöŋa, “Nöbö i öbilön, nöbö mös ñigö nöbö i paip hadred (500) denariai nölön, i pipti denariai (50) nöiöna.

42Makwam nöbö hogw aku riga paiŋö nölib maga nigölaŋ, rig nöiön nöbö aku ñigö nöbö hogwa yajöna, ‘Röböxi. Rig ñigö nöbö hogwa nöil aku, paiŋö nöliŋö, rön, rib aku yöxmijeñiŋö,’ cöna. Aliö raŋ, nöbö kai nöbö aku nugwo mi ödöriö madmag nigön, nöbö ap rib diba mijön aku mönö nöbö ap rib ulmidö mijön aku?” me röŋa.

43Jisas aliö rimin, Saimon yadöŋa, “Rib na yöx nugul aku, nöbö ap rib diba mijön aku,” me röŋa. Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Mi ödöriö yadlaŋe,” röŋa.

44Aliö rön, Jisas höbkal, mö aku nugwo nugwön, Saimon nugwo yadöŋa, “Mö ki nugwo nugwö. Ni ram möl yuadö nagö ki hömidmön, naŋ röbö i pön

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yamsö na örix abib bli nölöiö, ji mö ki, mäp röbö nuŋ aku ödör pinön yamsö na yös rimin, nuŋ yöcmac panö nuŋwa pön örix aba.

45Naŋ ni alguna bimil nimöiö, ji mö ki, ni ram möl yuadö nagö hömidmön mag aku ila nigön, nuŋ yamsö na bimil nim gir mida.

46Naŋ wel röbö yöcmac na nig nölöiö, ji mö ki, nuŋ yamsö na röbö hölin wä höb aku nig nöla.

47Makwam, nagö yadmidla, mö ki ap kib mag gwogwo miga akwör ri aku nugwön röböxmidla. Makwam, nuŋ ni mi madmag niga. Makwam nöbö mö ap kib mag gwogwo ulul röi bla nugwön röböxmön, ni madmag ulul miŋi nigöiŋö," röŋa.

48Makwam Jisas aliö rön mö aku nugwo yadöŋa, "Ap kib mag gwogwo rilö bla nugwön röböxlö," röŋa.

49Jisas aliö rimin, nöbö nuŋ pisaŋ ap nimmidim bla, ñiŋ keir yad nugwob nugwob rön yadmä, "Nöbö ki pödpöd rimin, 'Ap kib mag gwogwo rilö bla nugwön röböxlö,' rimidö?" rimä.

50 Aliö yadim aku, ji Jisas mö aku nugwo yadöŋa, "Rib naŋa keir akwör nugw pön, ap kib mag gwogwo ril aku Jisas nugwön röböxaŋ, me rön hölö aku, ap kib mag gwogwo rilö bla nugwön röböxmidla. Nagö duön, God imag iŋsö rol aku midane," röŋa.

Luk 8

Mö bli Jisas pisaŋ dumä

1Makwam mai wop mibil yöraku, Jisas nöbö nuŋ akuyöbö migan kwo pisaŋ taun bla aipam, ram yöj ligiig agrö bla aipam duön, God nöbö mö nuŋwa pön nugwidix midib mönö wä aku, nöbö mö akuyöbö ñigö yad nölöŋa.

2 Mö bli ragwo as alig midim bla Jisas rimin mö yöbö nigöŋa; bli ap röŋ bla rimin kömö nigöŋa. Mö adaku bli Jisas pisaŋ yönmidmä. Mö adaku ib ñiŋ aku, i Maria Magdala me rimidmä. Ragwo as akuyöbö mij sö mö aku yuö kwo midön röu dumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Mö i Joana. Nöbönin nuŋwa ib nuŋwa Kuja. Nuŋ kiŋ Herod rama ap bla nugwidix midmidöŋa. Mö i Susana. Mö bli kwo miga pisaŋ yönmidmä. Mö adaku ñiŋ magalig rig ñiŋa keir pön, ap mag wob pön hön, Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ ap maga nigiö nigön nim yönmidmä.

Wit mag akuyöbö, mönö höd röxön yadöŋa
(Mat 13:1-9; Mak 4:1-9)

4Nöbö mö yam rogw diba taun piaku piaku hörirör Jisas nuguba hömin nugugirön, nöbö mö höd hömä akuyöbö ñigö mönö i höd röxön yadöŋa,

5“Nöbö i, wit maga wölaŋ, me rön, wit mag aku pön du möriwö rib bla aböna. Bli möriwö riba uhöb ödöi piaku pinaŋ, nöbö mö haŋadibat ri pikwo pik riŋ, yöur bla hö nugwön nimöña.

6Makwam wit mag bli rig rol mögö ulul ulul mijön piaku pinön, mogw birön aku, ji rig rola mögö aku röbö röbö alig miden makwam, aŋadö wöröxöna.

7Makwam wit maga bli nag kaigap mibil bla pinaŋ, nag aku höu pön pöröbaŋ, wöl ri aben.

8Ji wit mag bli mögö wä rola pinön, wöl ri abön, mag miga magöri maga cöna. Paŋ paŋ maga padokwo padök mös mös höuöiliö hö wölu amñaxib sö (100) yaxöniŋö,” röŋa. Jisas ñigö aliö rön yadöŋa, “Ñiŋ nöbö mö rimij möla mijön bla, mönö yadmidil ki rimij pal nugw ri abne,” röŋa.

Jisas, wit maga mönö höd röx yadöŋ aku, mönö ila yadöŋa

9Jisas mönö höd röxön haiwo aku urmin, nöbö nuŋ bla nugwo yad nugwön yadmä, “Mönö höd röxön yadlö aku, mönö il aku pödpöd rig mid?” rimä.

10 Aliö rimin, Jisas ñigö yadöŋa, “God nöbö mö nuŋwa pön nugwidix midib mönö umad gi midmid aku, God ñigö ribyöx nölaŋ nugwöña, ji nöbö mö piaku ni ñigö mönö höd akwör röxön yadmön, ‘ñiŋ nugwön nugweñim, mönö mag audiöx nugwön mönö ila nugw peñim.’

11Makwam mönö höd röxön wit mag bla yadil aku, God Mönö adaku yadla.

12Wit mag bli piñön möriwö riba uhöb ödöi rol, me ril aku, nöbö mö akuyöbö God Mönö maga nugwöña aku, ji kijaki rib gwogwo yöxön, ñiŋ God Mönö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aku nugw piŋ, God ñigö kömö pön aku gwogwo cöniŋö, rön, hön God Mönö rib mag ñigö kwo mid aku pi gi du paŋ, uplöböñiŋö, rön yadla.

13Wit mag bli piñön rig rol mögö ulul mijön yöraim, me ril aku, nöbö mö akuyöbö God Mönö maga nugwön, wahax piŋ, wä raŋ nugugirön, mönö aku nugw pimijöña aku, ji nugw pi cici nigeñ aku, ömörö bli haŋ uplöbön röböxöñiŋö, rön yadla.

14Wit mag bli piñön nag kaigap mibil piaku, me ril aku, nöbö mö akuyöbö God Mönö aku nugwöña aku, ji mai ömörö aimönö rig ap dib bla aimönö wahaxbör wahax pön rib adakwör yöx nugwön, God Mönö nugw pi gö nigeñiŋö, rön yadla.

15Makwam wit mag bli mögörib wä rol yöra pinön, wöl ri abön, mag miga akwör yaxöniŋö, ril aku, nöbö mö akuyöbö God Mönö aku nugwön, nugw pi gö nigön, rip dub adaku, ap mag wä yaxöniŋö, rön yadlö," röŋa.

Hötikö urön umadölöi

16 Jisas aliö rön yadöŋa, "Nöbö mö bla hötikö urön wi yöj mo möl böisö mönö äbäñ rol hölimmidöi akum mo bö umadeñim. Bil yöra sö cix nig giŋ mila abaŋ, nöbö mö akuyöbö ram möl yuadö hön mil aku nugwöña.

17 "Mag aliö akuyöbö, ap agap apim umad gi mid akuyöbö, magalig wöxnö nigöna; ap agap apim pöröb gi mid bla, magalig pi mil ab yöraku nigöna.

18 "Makwam, mönö yadmidil aku nugw ri aböña. Nöbö mö mönö nugwön, nugw pimijöñ akuyöbö, mönö wä bli kwo nugwöña; ji nöbö mö mönö nugwön nugw peñ akuyöbö, ulul miŋi nugwöliŋö röi aku alig aŋadö hölögipöna."

Jisas nuöm pignin nöbö bla
(Mat 12:46-50; Mak 3:31-35)

19Makwam wop akwör, Jisas nuöma pignin nöbö pisaŋ Jisas nuguba hömä. Hön nugumin, ram möl yuadö aku Jisas nöbö mö cici rig midmä nugwön riŋö bö midmä.

20Almidmin, nöbö mö hö ram möl yuadö midim bla nugwön, Jisas nugwo yadmä, "Nam pignaŋ nöbö rigir nagö nuguba hö midöi riŋö bö," me rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Aliö rimin, Jisas ñigö yadöŋa, “Nöbö mö bil kai God Mönö aku nugwön mai duöi blaku, mam na, haul nöbö na midöiŋö,” röŋa.

Jisas yadmin, hödal diba hömidöŋ aku hölögipöŋa
(Mat 8:23-27; Mak 4:35-41)

22Makwam wop i, Jisas nöbö nuŋ akuyöbö ñigö yadön yadöŋa, “Ban Yuö Galili möxön ir kwo duŋö,” rön, biyöja pön dumä.

23Ji mibil kwo dum nugugirön, Jisas nuŋ inimö hölimöŋa. Inimö hölimöŋ mag aku, hödal ruö ib diba röbö mibil aku rim rim, röbö wödön biyöj möl wölmin, nöbö piaku wöröxib maga akwör röŋa.

24Almin, nöbö nuŋ bla hön, Jisas nugwo ruobim öbilmin yadmä, “Nöbö Dib! An magalig wöröxiba rimidölinö!” rimä. Aliö rimin, Jisas hödala hömidöŋ aku aipam, röbö wöd hömidöŋ aku aipam yadyöxmin, wop mid akwör hödala aku aŋöi nigmin, röbö wöd hömidöŋ aku aŋöi nigmin, höd rig midöŋ aliar midöŋa.

25Makwam Jisas nöbö nuŋ bla ñigö yadöŋa, “Ñiŋ pödpöd rimin ni nugw pölöi?” röŋa. Jisas aliö rimin, ñiŋ ipöxön aiö waiö rön, ñiŋ keir yad nugwob nugwob rön yadmä, “Nöbö ki nöbö pödiöm? Nuŋ yadmin, hödal aipam, röbö diba aipam mönö nuŋwa rig yad mag akwör röiŋö,” rimä.

Ragwo kap nöbö aku, Jisas rimin, kömö nigöŋa
(Mat 8:28-34; Mak 5:1-20)

26Biyöja pön, duön Ban Yuö Galili dumid dumid, mögörib Gerasa nöbö mö midmidöi pö kwo wölumä.

27Makwam Jisas biyöj aku röböxön, bana rib kwo röd nigön rig jimi rola röbmin nugugirön, wop akwör, ragwo asa öim nigim midöŋ nöbö i taun akuyöbö hön, Jisas nugwo möigw palöŋa. Nöbö aku nuŋ magör midön, ram yöbö ram möl bla hölimmidölöŋ; nöbäpö hogw pilmidim rig möl bla akwör hölim yönmidöŋa.

28-29Nöbö nuŋ nugwidix midmidim bla, nag sena pön iŋ wajmag nuŋ bla nig gö nigmidmä, ji ragwo as bla hön ususör rim, sen nigmidöi bla ödörmin, mögörib ör mibil piaku öim öim dumidöŋa. Makwam nöbö aku, Jisas nugwo

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nugwön aiö rön, hön yödpilö il yöra pin biröŋa. Jisas ragwo as yuö nugwo wöl gi midim piaku ñigö yadöŋa, “Nöbö ki röböxön röu di!” röŋa. Jisas aliö rimin, ragwo as yuö nugwo wöl gi midim piaku, ususör rön, mönö diba yadön yadmä, “Nagö Jisas, God Nöbö Dib adöx mi bil sö mid Nöbö aku Ha nuŋwa, nagö ni pödpöd riba rimidlö? Ni öliŋ höb diba pi nölmijnaŋö!” rimä.

30Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ib nagö urö!” röŋa. Jisas aliö rimin, nuŋ paiŋö yadöŋa, “Ib na Magöri,” me röŋa. Ragwo as miga yuö nugwo wöl gi midim makwam aliö yadöŋa.

31Ragwo as bla Jisas nugwo yad gögö rön yadmä, “Aniŋ bi yuö keir yönmid ulöm möl hokwö rödölöŋ aku yad abmijnaŋö!” rimä.

32Aliö rön, hön miga akwör amñö nimmidim igöp höñ yöraku nugwön, Jisas nugwo yad gögö rön yadmä, “Naŋ aniŋ yadaŋ, du hön midöi pikwo yuö wöluŋö,” rimin, Jisas yöwö röŋa.

33Jisas yöwö rimin, ragwo as bla nöbö aku nugwo röböxön, du hön ada yuö wölmin, hön bla birig höñ bö pin duön, rip du ban yuö bö palön, röbö nimön magalig wöröx pörmä.

34Makwam nöbö hön urmidim bla, alöŋ aku nugwön, ipalip du nöbö mö taun midim akuyöbö ñigö yad nölön, du nöbö mö mögörib taun il yöra midim akuyöbö ñigö yad nölön, rimä.

35Yad nölmin, ap aku agapim rimin yadmidöiŋö, rön, hön nugumin, ragwo as yuö wöl gi midmid nöbö aku, kömö nigmin, wölij yömön, Jisas yödpilö il yöra römid gi midöŋa. Ñiŋ aku nugwön ölölö rimin ipöxmä.

36Nöbö mö nugugu midim nugugirön, Jisas ragwo as yad aböŋ, nöbö mö bla, nöbö mö mai hem akuyöbö ñigö, al aliö rö, rön, yad nölmä.

37Makwam Gerasa nöbö mö magalig ölölö rim ipöxön, Jisas nugwo, naŋ höbkal duö, rimin, biyöja pön höuöil duöŋa.

38Jisas röböx duba rimidmin nugwön, nuŋ rimin ragwo as röu duim nöbö aku, nugwo yad gögö rön yadöŋa, “Ni nagö pisaŋ dinö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39Aliö rimin, Jisas paiŋö nugwo yadöŋa, “Wöhö. God nagö ap wä rig ri aku, naŋ ram naŋa duön nöbö mö naŋ akuyöbö ñigö yad nölö,” röŋa. Makwam, nuŋ taun nuŋwa höbkal duön, nöbö mö bla magalig ñigö, Jisas ni al aliö rö, rön, yad nölöŋa.

Halöu i wöröxöŋa Jisas rimin öbilöŋa; mö i Jisas nugwo pi nugumin wä röŋa
(Mat 9:18-26; Mak 5:22-43)

40Makwam nöbö mö Jisas hömidö, rön, pöx midim bla, Jisas biyöja pön höröpinmin, wä hölaŋe, rimä.

41-42Makwam Juda mögum rib rama nugwidix midmid nöbö dib i ib nuŋwa Jairas. Halöu mag paŋyöbö nuŋwa kima yöniö pinöŋ migan sö nugwön wöröxiba rimin, Jairas nuŋ hön, Jisas midöŋ il yöra höxmax yuön yadöŋa, “Ram na dinim. Halöu mag paŋyöbö na wöröxiba rimidö,” röŋa. Aliö rimin, Jisas nuguba dumin nugugirön, nöbö mö miga akwör hön, nugwo adöi adöi wabnaŋnaŋ rip dumä.

43Ji mö i öim öim nuŋ mö ödöi dumida kima yöniö migan sö pinöŋa. Mö aku, uj wobib nöbö bla ni riŋ, ni kömö nigaŋ, me rön, ñigö rig nölöŋa, ji nugwo rim wödö wölib maga rölöŋ.

44Nuŋ Jisas dumidöŋ höglöm ada hön, wölij dib mixila röb gi midöŋ aku pi nugumin nugugirön, wop akwör nugwo wä röŋa.

45Makwam Jisas ñigö yadöŋa, “Ni nöbö kai pi nugw?” röŋa. Jisas aliö rimin, nöbö mö bla yadmä, “An pi nugwölöliŋö,” rimä. Ji Pita yadöŋa, “Nöbö Dib, nöbö mö kiyöbö miga akwör hön, nagö wabnaŋnaŋ rimidöiŋö,” röŋa.

46Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Nöbö i ni pi nugwa. Ölisö ni aku dum nugwön yadmidlö,” röŋa.

47Jisas pi nugwöŋ mö aku, nuŋ umadib maga nigölöŋ aku nugwön, gil gil ri girön, Jisas midöŋ il yöra hö höxmax yuöŋa. Nöbö mö nugugu midim mibil aku, mö aku Jisas nugwo yadön, nuŋ ap rimin, Jisas pi nugumin, wop akwör wä röŋ aku magalig wöxnö yadöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

48 Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas nugwo yadöŋa, “Halöu na. Naŋ nɨ pɨ nugumön wä cönɨŋö, rön, nugw pɨlö aku, nɨ pɨ nuguman wä rɨ maku pal. Mönö mɨdöl. Naŋ duön, God imag iŋsö rola mɨdane,” röŋa.

49Jisas aliö rɨmɨn nugugɨrön, Jairas mabö rɨ nölmɨd nöbö i hön, Jairas nugwo yadöŋa, “Halöu naŋ aku mɨ wöröxa; yad nölɨb nöbö nugwo yadaŋ yödpɨlö öliŋa wöröxɨp henmöm; höbkal duaŋ,” me röŋa.

50Aliö rɨmɨn, Jisas mönö aku nugwön, Jairas nugwo yadöŋa, “Halöu na aku wöröxö, rön, rɨb diba yöx nugumɨjɨnö. Naŋ nugw pɨmɨjɨnö aku, nugwo kömö nɨgönɨŋö,” röŋa.

51Jisas aliö rön, Jairas rama uröpɨnön, nöbö mö bla ñɨgö magalɨg yad rɨŋö bö nɨgön, halöu nuö nuöm hogwa pön, Pita, Jon, Jems ada yölɨŋön, halöua nuguba ram möl yuadö dumä.

52Nöbö mö, halöu aku wöröxö, rön, immɨdim bla, Jisas ñɨgö yadöŋa, “Ñɨŋ immɨjeñ. Halöu aku wöröxöl; hör inɨmö hölɨm gɨ mɨdö,” röŋa.

53Jisas aliö rɨmɨn, nöbö mö akuyöbö, halöu aku aŋadö mɨ wöröxöŋa nugwön, nugwo yad imöumä.

54Jɨ Jisas halöu aku imaga pön yadöŋa, “Halöu na öbɨlö!” röŋa.

55Aliö rɨmɨn, inöm nuŋwa hö yöra rɨgɨba rɨm öbɨlöŋa. Öbɨlmɨn, Jisas yadöŋa, “Ap bli nölɨŋ nɨmaŋ,” me röŋa.

56Halöu nuö nuöm hogwa ñɨŋ aiö waiö rɨmä. Jɨ Jisas ñɨgö mönöbö hogwa yadöŋa, “Ñɨŋ nöbö mö bli mönö aku yad nölmɨjeñ, wöhö!” röŋa.

Luk 9

Jisas nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö piaku yad hörɨrör aböŋa

(Mat 10:5-15; Mak 6:7-13)

1-2Jisas nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö ñɨgö yadmɨn hömɨdmɨn yadöŋa, “Nɨ ñɨgö nöbö nɨ, ölɨsö na keir nölön, agal abɨba rɨmɨdla. Makwam, ñɨŋ piaku piaku duön, ragwo as nöbö mö yuö wölön mɨdöi akuyöbö yadɨŋ, röu diöña; nöbö mö ap rɨ bla rɨŋ, kömö nɨgöna; nöbö mö wöj pɨlmɨdöi bla rɨŋ, wä cöna; God nöbö mö pön nugwidɨx mɨdɨb mönö wä aku yad nölɨŋ, nugwöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3 Makwam duba rön, sauö rıb, yogw, ap nımıb, rıg, wölıj, ap bla alıg pırag dumıjeñ; hör diöña.

4Taun i duön ram i uröpınıŋ, ñıgö yad pımıdıŋ, ñıgö pısaŋ hölımön mıdön, taun aku röböx duŋö, cöñ aku, wop akwör röböx diöña.

5Makwam mögörıb möl i duŋ, ñıgö yad pımıdölıŋ, taun aku röböx duŋö, cöñ aku, ñıŋ nugu mıdıŋ yajöña, ‘Mönö wä pön höla pölöi aku, mögörıb ñıgö kı hömıdmın, ap bıcep cep yamsö anıŋa cırıp aku örıx abön dumıdölıŋö,’ rön, örıx abön diöña. Almıdıŋ, ñıŋ mag gwogwo röi aku nugwöñıŋö,” röŋa.

6Jisas aliö rımın, ñıŋ du ram yöj lıglıg agrö piaku piaku magalıg yönön mönö wä aku yad nöl gırön, nöbö mö wöj pılım mıdim bla rım kömö nıgöŋa.

Herod rıb mıga yöxöŋa
(Mat 13:1-2; Mak 6:14-16)

7 Makwam nöbö mö akuyöbö, Jisas agap apım röŋ mönö aku yad nölıp yönım nugugırön, gapman nöbö dib Herod nugwön, rıb mıga yöxöŋa. Nöbö mö bli yadmä, “Röbö pal nölıb nöbö Jon göliöda römaxdörım wöröxöŋ nöbö aku höuöil öbılö,” rımä.

8Bli yadmä, “God mönö yadıb nöbö hödyöbö Ilaija nuŋ hö,” rımä. Bli yadmä, “Maduö nöbö God mönö yadmıdöi akuyöbö i höbkal kömö nıgön hö,” rımä.

9 Aliö rımın, nöbö dib Herod yadöŋa, “Jon nugwo göliöda römaxdörmın mödö wöröxöŋ makwaim, nöbö aku nöbö kai hö mıdmın nugwön yadmıdöi aku nı keir du nugunö,” rön, rıb aku yöx nugwöŋa.

Jisas nöbö mö mıga akwör ap maga nölmın nımımä
(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Jon 6:1-12)

10Makwam Jisas nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö höuöil hön, mögörıb piaku yönön ap rıg rim mönö aku Jisas nugwo yad nölmä. Yad nölmın, du möl i keir mıjnıŋö, rön, Jisas nuŋ ñıgö yölıŋön Betsaida tauna dumä.

11Makwam ödöi mıbıl piaku dumıdım nugugırön, nöbö mö bli yadmä, “Jisas nöbö nuŋ bla pısaŋ hö dumıdöıŋö,” rımä. Aliö rımın, nöbö mö mıga akwör nugwo nuguba mai dumä. Hömıdmın, nuŋ wä höıŋö, rön, God nöbö mö pön

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nugwidix midib mönö aku ñigö yad nöl girön, nöbö mö ap röŋ bla rimin kömö nigöŋa.

12Makwam pigöm naiö röd piba rimidöŋ mag aku, nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö hön, Jisas nugwo yadmä, “Mögörib bilik, nöbö mö midölöi, mögörib ör mibil yörik midöl aku, nöbö mö bilik ñigö yad abaŋ, nöbö mö midöi ram piaku hörirör duön, ap nimib ñiŋ bla keir hölu nugwön, hölimib yör bla hölu nugwiŋ,” me rimä.

13Aliö rimidmin, Jisas paiŋö yadöŋa, “Ñiŋ keir nöbö mö piaku ap mag nöine,” röŋa. Jisas aliö rimin, ñiŋ yadmä, “An ap mag miga midöl. Hör bred mag akuyöbö mömid sö midim, dölöm mös mida. Naŋ agö ribim yöx nugulö? Nöbö mö pik miga akwör midöi aku, an du ap mag ñigö bli wob rag höniŋönö ä?” rimä.

14Wop aku, nöbö mö hön mögum rim piaku, mö halöu ha piaku wöhö, nöbö piakwör iŋ wödmidmin paip tausan (5,000) duöŋa. Makwam Jisas nöbö nuŋ akuyöbö ñigö yadöŋa, “Nöbö mö miga akwör hö midöi pik yadiŋ, nöbö mö akuyöbö padokwo mös höuöiliö igwö sö (50) rogw hörirör römidiŋ,” me röŋa.

15Jisas aliö rimin, nöbö nuŋ bla nuŋ rig yadöŋ mag akwör rim, nöbö mö bla magalig yöraku römidmä.

16Nuŋ bred mag akuyöbö mömid sö pön, dölöm hogwa alig pön, laxiö pisö ri adöx yöd röul adö kau sö nugwön, God nugwo ri ablaŋe rön, ap nimib aku pi gilixön, nöbö nuŋ pia nölmin, ñiŋ piöŋö pön nuöm nigön nöbö mö nölmä.

17Nölmin, ñiŋ magalig nimip duön, nim pörib maga nigölmin, rib rib röbö röböxip rim bla, nöbö nuŋ bla pi yogw akuyöbö möl sö piöxmin aja wölöŋa.

Pita yadöŋa, “Nagö Krais aku,” me röŋa
(Mat 16:13-19; Mak 8:27-29)

18Makwam wop i, Jisas nuŋwör keir du midön God höjöpal pörön, nöbö nuŋ akuyöbö ñigö yad nugwön yadöŋa, “Nöbö mö ñiŋ ni nöbö kai me rön ribyöx nugwöiŋö?” röŋa.

19 Jisas aliö rimin, yadmä, “Nöbö mö bli naŋ röbö pal nölib nöbö Jon aku, me rön, ribyöx nugwöia; bli God mönö yadib nöbö hödyöbö Ilaija, me rön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ribyöx nugwöia; bli maduö nöbö God mönö yadmidöi akuyöbö i höbkal kömö nigön hö, rön, ribyöx nugwöiŋö," rimä.

20 Aliö rimin, Jisas ñigö paiŋö yad nugwöŋa, "Makwam ñiŋ keir ni nöbö kai me rön ribyöx nugwöi?" röŋa. Jisas aliö rimin, Pita paiŋö yadöŋa, "Nagö God Krais nuŋ aku," me röŋa.

21Aliö rimin, Jisas ñigö yadöŋa, "Mönö aku nöbö mö bli yad nölmijeñ, mi wöhö!" röŋa.

Jisas yadöŋa, "Wöröxön höbkal öbinö," röŋa

22 Jisas aliö rön, mönö i yadön yadöŋa, "Nöbö Ha nuŋwa nugwo öliŋ höb diba ödöriö pi nöiöña. Nöbö mönö pi nuöm nigib bla, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla, lo mönö yad nölib nöbö bla, nugwo nugwiŋ ölisö wölaŋ pil pal nig giŋ wöröxön aku, ji wop mös midön aiaŋ wop paŋ aku höbkal öbiöniŋö," röŋa.

23 Makwam Jisas nöbö nuŋ bla aipam, nöbö mö midim bla aipam, ñigö magalig yadön yadöŋa, "Nöbö mö ni mai diniŋö, rön ribyöx nugumijöñ bla, ap mögörib rol il ki rib diba yöx nugwöi aku röböxön, mixiñ ñiŋa keir rib diba yöx nugwöi aku röböxön, wop paŋ paŋ bi katlö watlö waba pi ragpid nig rag ni mai höŋ.

24 Nöbö mö kai, mixiñ, kömö midib mag ana keir ribyöx nugwön mid ri abniŋö, rön, ribyöx nugwöñ bla, aŋadö pin bicöña. Makwam nöbö mö kai, Jisas nugw pön, mixiñ, kömö midib mag ana agö magim cön aku mönö midölö, rön, ribyöx nugwöñ bla, kömö midib maga pöña.

25Nöbö mö ap mögörib rol il ki piniŋö, rön, riŋ diön bla, ap wä wä bla pön, mögörib rol il ki mid ri aböña, ji mai wöröxön mögörib migrö ki röböxön, God pisaŋ öim öim midibä maga miden.

26Nöbö mö yön ni möigw yöxön, ni Jisas nugwo nugumidöiö, rön, mönö na nugw pen aku, mai Acö an nuarö mil mag wä keiryöbö aku pön, ejol lei bla mil wä alig hön wop aku, nöbö aku nuŋ möigw yöxön, nugumidöiö, cina.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Makwam ñıgö mi yadmıdla, nöbö mö weik mıdöi kıyöbö bli wöröxeñ; kömö ör mıdıŋ, God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb wop aku nugwöñıŋö," röŋa.

Jisas mıxıñ nuŋwa keiryöbö nıgöŋa

28Jisas aliö rön, wop akuyöbö amñaxıb sö mıdön, Jon, Jems, Pita ñıgö yölıŋön, God höjöpalıba rön pıd yöraku duöŋa.

29Duön, God höjöpal gır mıdım, haŋaj mäp yuö nuŋwa keiryöbö wöxnö nıgım, wölıj nuŋwa lei gudogudö mıda röxgön mil mag keiryöbö mıdöŋa, nugumä.

30-31 Almın nugugırön, nöbö maduar ör wöröxım, Mosıs Ilaija yöŋö, God mil wä keiryöbö mag aku alıp hön, Jisas Jerusalem duön wöröxön mabö nuŋwa rı pörıba rımıdöŋ mönö aku yad mıdmä.

32 Makwam Pita, Jems, Jon nöbö ada ınımö pılım, mämäga ipax ipax röxiö rı gır mıdmä, jı mıdön ñıŋ mämäga ix nugumın, Jisas mil wä nuŋ aku aipam, nöbö hogw aku Jisas pısaŋ öbıl gı mıdmä aku aipam, nugumä.

33Nöbö hogw aku duba rım nugugırön, Pita rıbyöx nugw ri abön wöhö, Jisas nugwo yadöŋa, "Nöbö Dib, an yörık mıdöl aku wä mıdöla. Nagö anıŋ yöwö ran, ram bötö hör mös paŋ, nagö i, Mosıs nugwo i, Ilaija nugwo i cınıŋö," röŋa.

34Aliö rımın nugugırön, wop akwör, mıjöi lei dib wab i hön ñıgö magalıg yuö abmın ipöxmä.

35 Makwam mönö i mıjöi yuö yör sö pik yadön yadöŋa, "Nöbö kı Ha nı; nı nugwo yad nıgma. Ñıŋ mönö nuŋ yajön akuyöbö nugune," röŋa.

36Mönö yad pörım, mag akwör nugumä, nöbö hogw aku mıdölımem; Jisas nuŋwör mıdöŋa. Makwam önöŋ ajmag pıd sö mıdön, ap rıg röŋ aku nugwön, wop mibıl yöraku nöbö mö bli yad nölölim.

Ha ulmıdö ragwo as öim nıgöŋ i Jisas rımın, kömö nıgöŋa
(Mat 17:14-21; Mak 9:14-29)

37Makwam löumın, önöŋ ajmag sö röböxön, ödöi aku pibö i pın dumın nugugırön, nöbö mö mıga hö ñıgö möigw palmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38Nöbö i nöbö mö mibıl yöraku wö diba rön yadöŋa, “Mönö yad nölıb nöbö. Ha paŋyöbö nı kı, nagö ögwö yöxane, rön, pön höla.

39Ragwo as öim nugwo yuö wöl mıdön nugwo rım, aiö diba rön rıp du palön, höpöl höbwa röpnım, wöröx gögöidö pılmıda. Nugwo akuyöbö alön, öim öim rım rım, nuŋ ölıŋ höb pımıda.

40Nöbö nagö akuyöbö ñıgö, ragwo as mıd aku yad abıŋ, me rıl aku, jı ñıŋ yad ab wöhö nugwön röböxöiŋö,” röŋa.

41Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Nöbö mö weik mögörıb il kı mıdöi aku, wop kai mönö nugw pöñ? Nı maduar ör ömörö ñıŋa pıp yönla; jı mai wop pödpödiö nı ömörö ñıŋa pıp din?” röŋa. Jisas aliö rön, nöbö aku nugwo yadöŋa, “Ha naŋ aku il yörık pön hö,” röŋa.

42Jisas aliö rımın, ha aku pırag höm nugugırön, ragwo asa ha aku nugwo mı usus rön, pal wöd abmın rıp du pın bıröŋa. Jisas nuŋ ragwo as aku nugwo yadyöxım, hör dumın nugugırön, ha aku kömö nıgmın, Jisas ha pön du nuö nölöŋa.

43Nöbö mö hö gı mıdim bla, God ölısö maga nugwön, aiöuñ rımä.

Jisas, “Nı höuöu cöñıŋö,” röŋa
(Mat 17:22-23; Mak 9:30-32)

Jisas ap agap apım röŋ aku rıbyöx nugwön, ñıŋ aiöuñ rön nugugu mıdım nugugırön, Jisas nöbö nuŋ akuyöbö ñıgö yadöŋa,

44 “Mönö yadıba rımıdıl kı, ñıŋ rımıj pal nugw ri abön mıjöña. Womiöx mıda, Nöbö Ha nuŋwa nugwo höuöu rön, nöbö adö bli nöiöñıŋö,” röŋa.

45 Makwam mönö yadöŋ aku, ñıŋ röx nugub maga mıdölöŋ. Makwam ipöxön Jisas nugwo yad nugwölim.

Yönım nöbö mö diba mıjöñ?
(Mat 18:1-5; Mak 9:33-37)

46 Jisas nöbö nuŋ adaku ñıŋ keir yadıp duön, nöbö i yadöŋa, “Nı nöbö diba mıjınö,” röŋa. Jı nöbö i paiŋö yadöŋa, “Nagö yöi, nı nöbö diba mıjınö,” röŋa.

47Jisas nöbö nuŋ bla rıbyöx nugwim aku nuŋ keir nugwön, ha ulmıdö i rag hö nuŋ mıdöŋ höñ yöra nıgön yadöŋa,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

48 “Nöbö mö kai nɨ rɨbyöx nugwön, ha ulmɨdö kɨyöbö röxg pön aku, nɨ aipam pöna. Jɨ nöbö mö kai nɨ pön aku, Nöbö nɨ yad abmɨn höma aku aipam pöna. Makwam nöbö kai mibɨl ñɨŋ yöra haŋal mɨdöy röxg mɨd, nöbö akwör nuŋ nöbö dib ödöriö,” me röŋa.

49Jisas aliö rɨmɨn, Jon yadöŋa, “Nöbö Dib, an nugwöla, nöbö i ib nagö urön, ragwo as bla yad aböŋa. Makwam nöbö aku an pɨsaŋ yönölöl aku, ‘Naŋ al mɨjɨnö,’ rɨmɨŋö,” röŋa.

50 Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, “Pödpöd rɨmɨn nugwo aliö wöhö rim? Nöbö mö ñɨgö nugwɨŋ ölɨsö wölen bla, nöbö nugub an, me rön nugune,” röŋa.

Sameria ada Jisas nugwo pölim

51Makwam Nuö nuŋwa Jisas nugwo pön du mögörɨb nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö pön dub wop aku womiöx höm nugwön, Jisas Jerusalem dinö, rön, rɨb ölɨsö yöx nugu gɨrön duöŋa.

52Nuŋ nöbö nuŋ bli höd yad aböŋa. Ñɨŋ duön ap nugwo rɨ pɨdɨluba, mögörɨb Sameria mibɨl yöra ram yöj lɨglɨg agrö i dumä.

53Makwam Sameria nöbö mö ram yöj lɨglɨg agrö aku hölɨmmɨdöi piaku, Jisas Jerusalem duba rɨmɨdöŋ mönö aku nugwön, nugwo yad wahax pölim.

54 Almɨdɨm, Jisas nöbö nuŋ mös Jems Jon yöŋö nugwön, Jisas nugwo yadmä, “Nöbö Dib, adöx yöd röul adö kau sebö rɨn pina yadɨŋ, pɨnön nöbö mö alöi akuyöbö ñɨgö yöñönɨŋönö?” rɨmä.

55Aliö rɨmɨn, Jisas höuöiliö nöbö hogwa nugwön, mag akuyöbö alöinɨŋö, rön, ñɨgö nöbö hogwa yadyöxön röŋa.

56Nöbö mö piaku Jisas nugwo peñ aku nugwön, ram yöj lɨglɨg agrö aku röböxön, ram yöj lɨglɨg agrö hör i dumä.

Nöbö i Jisas nugwo yadöŋa, “Nɨ nagö pɨsaŋ yönmɨjnɨŋö,” röŋa
(Mat 8:19-22)

57Makwam ödöi mibɨl piaku dumɨdɨm nugugɨrön, nöbö i hön, Jisas nugwo yadöŋa, “Mögörɨb pikai pikai dinö piaku, nɨ pɨsaŋ yönmɨjnɨŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

58Aliö rimin, Jisas nugwo yadöŋa, “Ni pisaŋ öliöxip yönmijinö. Wöñö höpebö bla ram höliмib ñiŋa mögö möl bla mida; yöur bla rin ñiŋ aku keir mida; makwam Nöbö Ha nuŋwa, höliмib yör nuŋ i midölö,” röŋa.

59Makwam Jisas nöbö i nugwo yadöŋa, “Nagö ni pisaŋ yönmidiŋö,” röŋa. Aliö rimin, nöbö aku paiŋö yadöŋa, “Nöbö Dib, ni yöwö ran, ni du acö na hogw pilön hönö,” röŋa.

60Aliö rimin, Jisas nugwo paiŋö yadöŋa, “Nöbö mö ni nugw pölöi bli wöröxmijöñ aku, nöbö mö ni nugw pölöi bli pön du hogw piöña. Nagö duön, God nöbö mö pön nugwidix midib mönö aku yad nölaŋ duaŋ,” me röŋa.

61 Makwam nöbö i yadöŋa, “Ni nagö pisaŋ yönmijniŋ aku, ji ni yöwö raŋ, du acö mam, haul nöbö mölöu nöbö ni akuyöbö ñigö mönö yad nöl ri abön, iŋ palön, hönö,” röŋa.

62Aliö rimin, Jisas paiŋö yadöŋa, “Nöbö mö kai mabö riba ila nigön, rib miga yöxön, um yöra röböxön aku, God nöbö mö pön nugwidix midib mönö wä aku yad nölib nöbö mabö aku ribä maga nigölö,” röŋa.

Luk 10

Jisas nöbö nuŋ miga yad abmin mögorib hörirör dumä

1 Mai Jisas nöbö nuŋwa padokwo padök mös paŋ höuöiliö hö igwö wölö (72) pön, ñigö nuöm nigön mös keir, mös keir, mögorib bla hörirör yad abiba rön yadöŋa, “Ñiŋ höd duön, mönö na aku yad nöliŋ, ni mai inö,” röŋa.

2 Makwam ñigö mönö i yadöŋa, “Möriwö ap maga u gi mid aku, ji nöbö mö ap maga piliöx rag höb akuyöbö miga midölöi. Makwam, Nöbö Dib möriwö rib minöbö aku nugwo yad nugwiŋ, nöbö mö ap mag piliöx rag höb bli kwo yadaŋ du piliöx rag höŋ.

3 Ñiŋ di! Ji ñigö hön sipsip ha röxg wöñö höpebö midöi mibil yöra yad abmidla.

4 Ñiŋ rig uñ, yogw, yam uñ bla alig pirag dumijeñ. Nöbö mö bli pisaŋ ödöi mibil yöra mönö mixila nigmijeñ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Makwam ram i uröpinön, ram möl yuadö du girön, ñigö mönö wä yad nölön yajöña, ‘God ñigö nugwidix midaŋ,’ me ri.

6Aliö yadmidiŋ, nöbö mö mönö höimöliö yadib i ram aku mijön aku, mönö höimöliö yajöñ aku yöxöna. Nöi mijön aku, mönö höimöliö yajöñ aku höuöil ñigö keir höna.

7 Makwam ram akwör mijöña, ap mag rag hö nöiöñ aku nim girön mijöña. Nöbö mabö röi bla paiŋö höj rim pöia. Alöi mag akuyöbö, ñigö mönö wä aku yad nöiöñ aku, ñiŋ paiŋö ñigö ap maga cöña. Makwam ñiŋ ram ram yönmijeñ.

8 Taun i dumidiŋ, ñigö yad wahax pön, ap mag nöiöñ aku, nimöña.

9Mögörib aku, nöbö mö ap cön bla ñigö riŋ, kömö nigöna. Nöbö mö bla magalig ñigö yad nöl ri abön yajöña, ‘God nöbö mö pön nugwidix midib aku, yödpilö il ñiŋ yöra hö,’ cöña.

10Ji taun i dumidiŋ, ñigö yad wahax pimidöliŋ, ödöi mibil yöra du girön yajöña,

11 ‘Mögörib ñigö ki hömidmin aku, hauya bicep cep yödpilö ana cirip bla örix ñiŋ keir rola abön dumidöla. Makwam nugw ri abi! God nöbö mö pön nugwidix midib aku, yödpilö il ñiŋ yöra hö,’ cöña.

12 Ni ñigö yadmidla, mai mönö diba nugwöñ wop aku, taun dib Sodom nöbö mö ap kib mag gwogwo akwör riŋ riŋ yönu har nimim duöŋ aku, mönö diba nugwön öliŋ höb ulul mida pöña; makwam nöbö mö ñiŋ du mönö yadiŋ peñ bla, mönö diba nugwön öliŋ höb diba pöña.

Ñiŋ paiŋö öliŋ höb diba pöña

13“Korasin nöbö mö bla aipam, Betsaida nöbö mö bla aipam, ap röliba akuyöbö rimön, nugwön röböxöi aku, öliŋ höb diba pöña. Makwam taun dib mös Taia Saidon nöbö mö akuyöbö ñigö, ap röliba akuyöbö bli rimön nugwöyix aku, ñiŋ wölij ödör pin bli yömön römidön, rin hauya röd ab gir röd ab gir mid girön, ap gwogwo rimidöi akuyöbö röböxöyixa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Mönö diba nugwöñ wop aku, Taia Saidon nöbö mö bla ölɨŋ höb ulul akuyöbö pöña; makwam ñɨŋ Korasin nöbö mö bla aipam, ñɨŋ Betsaida nöbö mö bla aipam ölɨŋ höb dib ödöriö pöña.

15Makwam wop aku, ñɨŋ Kapaneam nöbö mö bla algör ör, adöx yöd röul adö kau sö dueñ; aŋadö ulöm möl dib bö diöñɨŋö," röŋa.

16 Jisas nöbö nuŋ pia yadöŋa, "Nöbö mö mönö ñɨŋa pöñ akuyöbö, mönö ñɨgö akwör yöi, mönö nɨ aku algör pöña. Makwam ñɨgö peñ akuyöbö, ñɨgör yöi, na algör peñɨm. Makwam nɨ peñ akuyöbö, nör yöi, Nöbö nɨ yad abmɨn höm aku nugwo algör peñɨŋö," röŋa.

Nöbö nuŋ yad aböŋ piaku höuöil hömä

17Makwam mai nöbö nuŋwa padokwo padök mös paŋ höuöiliö hö igwö wölö (72) adaku, mögörɨb piaku yön pörön höuöil hön, wä rö rɨ gɨrön Jisas nugwo yadmä, "Nöbö Dib! Ragwo as nöbö mö yuö wölöi bla, ib nagö urön, 'Jisas mɨd makwam di!' rɨmɨn, rɨg yadöl akuyöbö nugwön duöiŋö," rɨmä.

18 Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas ñɨgö yadöŋa, "Nɨ nugugu mɨdmön nugugɨrön, ragwo as nuö ñɨŋa Seten, añɨgölö röxg pön adöx yöd röul adö kau sebö hö pɨna.

19 Ñɨgö yad nɨgɨl makwam, kas möjögöñɨñ, möplogum, hakai, ap gwogwo bla aipam, Nöbö Kwolmal ölɨsö nuŋ aku aipam, ñɨgö rɨ gwogwam rɨbä maga nɨgöl.

20 Makwam ragwo as bla yadöl akuyöbö nugwön röu duöiŋö, rön, wahax pɨmɨjeñ; God nuŋ ib an adöx yöd röul adö kau sö kai kɨt nɨgö, rön, wahax pɨ mɨjɨnö," röŋa.

Jisas Nuö God nugwo ri ablaŋe röŋa
(Mat 11:25-27; 13:16-17)

21Mag aku, Inöm Leia Jisas nugwo aja wölmɨn nugugɨrön, nuŋ wahax pɨ gɨrön, Nuö nuŋwa yadöŋa, "Acö, nagö Nöbö Dib adöx yöd röul adö kau sö aipam, mögörɨb il kɨ aipam nugwidɨx mɨdlö aku, rɨb naŋa keir nuguman wä rɨ adakwör rɨlö. An nöbö mö dib, an keir rɨbyöx nugw ri aböliŋö, rön nugwöi akuyöbö, naŋ ñɨŋ mönö wä il aku yabuöiö, jɨ halöu ha ulul bla, naŋ ñɨŋ rɨb wä nölman, mönö wä il aku nugwöi aku mɨ, nagö wä rɨlaŋö," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22 Jisas aliö rön yadöŋa, “Nöbö mö bli nɨ nöbö pödiöm mɨdɨl aku nugwölöi; Acö nuŋwör nɨ nugwa. Makwam Acö nuŋ nöbö pödiöm mɨd aku, nöbö mö bli nugwölöi; nɨ keir ör nugula. Nuŋ nɨ ölɨsö ap nuŋ bla magalɨg nöl aku, nöbö mö ñɨgö yabunö cɨn piakwör, ñɨgö Acö yabumön nugwo nugwöña. Nöbö mö bli kwo Acö nugwo nugweñɨŋö,” röŋa.

23Jisas aliö rön, höuöiliö, nöbö nuŋ piakwör ñɨgö yadön yadöŋa, “Ap kɨ nugumɨdöi aku, wahaxbör wahax pɨmɨjöña. God ñɨgör mɨ pɨ ri abön rɨm nugumɨdöia.

24God mönö yadɨb nöbö bla mɨga akwör nɨgön, kiŋ bla mɨga akwör nɨgön, ap mämäga nugumɨdöi kɨ nuguŋö, rön, pöx mɨdmɨdöi aku, jɨ ñɨŋ nugwölöi; mönö audiöx nugumɨdöi kɨ nuguŋö, rön, pöx mɨdmɨdöi aku, jɨ ñɨŋ nugwölöi.”

Nöbö wä Sameria yöbö aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa

25 Wop i mibɨl yöra, lo mönö yad nölɨb nöbö i, Jisas nɨ agö mönö yajönɨŋö, rön, hön nugwo yad nugwön yadöŋa, “Mönö yad nölɨb nöbö, nɨ pödpöd rön, öim mɨdɨb mag aku pɨn?” röŋa.

26Aliö rɨmɨn, Jisas nugwo yadöŋa, “Lo mönö aku kai kɨtön, pödi yadöiŋö?” röŋa.

27 Jisas aliö rɨmɨn, lo mönö yad nölɨb nöbö aku yadöŋa, “Lo mönö aku nugula, Mosɨs kai kɨtön yadöŋa, ‘God Nöbö Dib nagö aku nugwo mɨ wahax pön, rɨb mag nagö aku nugwo nölön, ölɨsö nagö piaku magalɨg nugwo nölön, nugwo mɨ ödöriö madmag nɨgö. Naŋ naŋ keir madmag rɨg nɨglö mag akuyöbö, nöbö mö hör akwebö algör ör madmag nɨganö,’ rö,” röŋa.

28 Aliö rɨmɨn, Jisas nöbö aku nugwo yadöŋa, “Nagö ödöriö yadlö; adakwör rön, öim mɨdɨb maga pɨnaŋö,” röŋa.

29Jisas aliö rɨmɨn, lo mönö yad nölɨb nöbö aku, ib na pɨn diönɨŋö, rön, Jisas nugwo iswob yad nugwön yadöŋa, “Lo mönö kɨtöŋ aku, nöbö mö madmag nɨgne, rön, kai kɨtöŋa. Makwam, nöbö mö bɨl kai ñɨgö madmag nɨgne, rön, kai kɨtöŋ?” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Aliö rɨmɨn, Jisas lo mönö yad nölɨb nöbö aku nugwo mönö paiŋö yad gɨrön, haiwo i pön yadöŋa, “Nöbö i Jerusalem röböxön, taun dib Jeriko dinö, rön, ödöi mibɨl yöra dumɨdöŋa nugwön, nöbö ap kib pɨb bli hön, nugwo mɨ göj palön, wölɨj ap nuŋ bla mɨdau pön dumɨn nugugɨrön, nuŋ ödöi mibɨl yöra wöröxɨba rön rɨ mɨdöŋa.

31God ap höjöpal ur nölɨb nöbö i, ödöi aku duön, nöbö aku wöröxɨba rön rɨmɨdöŋ yöra nugwön, ödöi nɨgön pedöx pedöxɨp duöŋa.

32Makwam nöbö Lipai ada nöbö i, ödöi akwör duön, nöbö aku wöröxɨba rön rɨmɨdöŋ yöra nugwön, nuŋ algör pedöx pedöxɨp ödöi nɨgön duöŋa.

33Makwam Juda nöbö yöi, mögörɨb Sameria yöbö nöbö i, ödöi mɨxɨl paŋyöbö akwör duön, nöbö aku wöröxɨba rön rɨmɨdöŋ yöra nugwön, nugwo mɨ ödöriö ögwö yöxöŋa.

34Nugwo mɨ ödöriö ögwö yöxön, mɨdöŋ il yöra duön, uj nugwo bla wel röbö bli pɨlön, röbö wain bli pɨlön, woböŋa. Uj nuŋ bla wobön, pɨ donki rol nuŋ sö nɨgön, rɨg wobön hölɨmmɨdöi rama pön du nɨgön, nugwidɨx mɨd ri abön röŋa.

35Löum yöbö dinöb rön, nöbö rama nugwidɨx mɨdmɨd aku nugwo silpa palö mös nölön yadöŋa, ‘Nagö nöbö kɨ nugwo nugwidɨx mɨdön ösös rɨ ri abö. Makwam rɨg pödiöm yajɨnö aku, höuöil hön nagö nöinö,’ rö,” röŋa.

36Jisas haiwo aku pön, nuŋ lo mönö yad nölɨb nöbö aku nugwo yad nugwöŋa, “Nöbö ödöi mibɨl yöra pal nɨgim aku, nöbö mös paŋ padɨx gɨrön duim bla, nöbö kai nuŋ nuŋ keir madmag nɨgöŋ aliar, nöbö aku nugwo madmag nɨgöŋ?” röŋa.

37Jisas aliö rɨmɨn, lo mönö yad nölɨb nöbö aku yadöŋa, “Nugwo ögwö yöxön ösös rɨ ri ab nölöŋ nöbö aku,” me röŋa. Aliö rɨmɨn, Jisas nugwo yadöŋa, “Mi yadlö makwam, mɨ nagö duön, mag akwör rane,” röŋa.

Jisas nuŋ Mata Maria hödpɨg hogwa ram ñɨŋa duöŋa

38Makwam Jisas nöbö nuŋ bla pɨsaŋ mögörɨb i uröpɨnmɨn, mö mögörɨb aku mɨdöŋ i hön, ñɨgö yölɨŋ pön ram nuŋwa duöŋa. Mö aku ib nuŋwa Mata.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39 Pigniŋ nuŋ aku rama midöŋa. Ib nuŋwa Maria. Maria nuŋ Jisas midöŋ il yöra hö römidön, Jisas mönö yad midöŋ aku nugu midöŋa.

40Mata nuŋ añör ap mag urön, rib miga yöxön, hö Jisas nugwo yadöŋa, “Nöbö Dib, Maria ni röböxmin, ni keir ör ap mag an urmidil aku wä röl. Nugwo yadaŋ hön ni pisaŋ ap mag uriŋö,” röŋa.

41Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Mata, Mata, naŋ ap miga akwör rib miga yöx nugulö aku wä röl.

42Maria mönö wä na nugunö, rön, riba paŋ akwör yöx nugwön, hö mönö na nugumida. Nöbö mö i ap wä piaku ruöx pib maga midölö,” röŋa.

Luk 11

God höjöpainöb, al aliö yajne, röŋa

(Mat 6:9-15; 7:7-11)

1Wop i, Jisas mögörib hör adöi midön, Nuö God höjöpal gir midöŋa. Höjöpal pörim nugugirön, nöbö nuŋ i hön nugwo yadöŋa, “Nöbö Dib, God nugwo pödpödiö höjöpainiŋ? Jon nöbö nuŋ akuyöbö ñigö yad nölmin nugwöi mag akuyöbö, nagö aniŋ algör yad nölaŋ nuguŋö,” röŋa.

2Aliö rimin, Jisas ñigö yadöŋa, “God höjöpainöb, al aliö yajöña, ‘Acö, nöbö mö ib nagö yadiŋ bil sö duaŋ. Nagö nöbö mö pön nugwidix mijinö wop aku rimgör haŋ.

3Ap mag aniŋ wop paŋ paŋ öim öim nöilö akuyöbö nölö.

4Nöbö mö bli an ri gwogwam rimin, an ñigö paiŋö ri gwogwam rölöl mag akuyöbö, an ap kib mag gwogwo röl mag an aku nugwön röböxö. Aniŋ nugwidix midaŋ, rib i yöxön, ri gwogwam röiniŋö,’ cine,” röŋa.

5-6Jisas mönö aku yadön, nöbö nuŋ akuyöbö ñigö mönö höd röxön yadöŋa, “Ñiŋ nöbö i, pixmag yuö mibil dib bö, nöbö nugub nuŋwa rama duön yajöna, ‘Haul hödpig, nöbö nugub ni i pad piakuyöbö hön ram na hömidmin, ni nugwo ap mag nölmön nimiba midölmin, nagö yad nuguba hömidla. Ni bred mag mös paŋ nölö,’ cöna. Aliö rimidaŋ, nöbö nugub nuŋ aku mönö paiŋö yajöna,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7‘Pixmag yuö dib ki hön ni akuyöbö yadmijinö! Ni halöu ha ni bla pisaŋ uba wölön hölimmidöla. Makwam, ni pödpödiö öbilön, nagö ap yadmidlö piaku pi nöin?’ cöna.

8Makwam ñigö yadmidla, nöbö ram minöbö aku, nöbö nugub ni, me rön, rimgör pi nölen; ji nugwo nölaŋ, me rön, pöx mid gir, yad gör midaŋ midaŋ, rig yajön akwör nöiöna.

9Makwam, ñigö yadmidla, ap agapim miden aku, God nugwo yad nugwiŋ, ñigö nöiöna. Ap agapim hölu nugwöñ aku, pöña. Aniŋ uba rödö, rön, pal gigu riŋ, röjöna.

10Aku agapim: nöbö mö God yad nugwöñ akuyöbö pöña. Nöbö mö ap hölu nugwöñ akuyöbö pöña. Nöbö mö aniŋ uba rödaŋ, me rön, pal gigu riŋ, ñigö uba röjöna.

11Ñiŋ halöu ha nuö bla, ha ñiŋ i dölöm ap rimidaŋ, kas i nöiöniŋönö?

12Yöur mij ap rimidaŋ, hakai i nöiöniŋönö? Aku kwo algör alöinö.

13Ñiŋ nöbö mö wä yöi akuyöbö ji halöu ha ñiŋ bla ap wä bla akwör nöiöña. Acö adöx yöd röul adö kau sö mid aku Nöbö wä ödöriö. Nuŋ ap gwogwo i nölen. Inöm Leia aniŋ nölö, rimijöñ aku, Acö ñigö nöiöniŋö,” röŋa.

Jisas Bielsebul ölisö pön ap rölibä akuyöbö rimidö, rimä
(Mat 12:22-30; Mak 3:20-27)

14Makwam nöbö i nugwo ragwo as öim nigim, mönö pimidöl wöhö, hör ör midöŋa. Jisas ragwo as yad abmin, öim nig gi midöŋ nöbö aku mönö pimin nugugirön, nöbö mö nugugu midim bla aiö waiö rimä.

15Makwam nöbö mö piaku bli yadmä, “Nuŋ ragwo as nuö ñiŋa Bielsebulölisö pön, ragwo as bla yad abmidö,” rimä.

16 Makwam nöbö mö piaku bli, Jisas pödpöd cöniŋö, rön, yadmä, “Ap nugwölibä i keir mijöi adöx bil yörsak raŋ nugwön mi, God nuŋwör yad abim hölaŋö, rön nuguniŋö,” rimä.

17Makwam inakmönö hörim rib ñiŋ keir aku Jisas nuŋ keir nugwön yadöŋa, “Mögörib dib paŋyöbö i, pi asix höririr nigön, nöbö mö ñiŋör keir pisaŋ nuö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nuö pilmijöñ aku, mögörib aku pin pal diöna. Nöbö mö il paŋyöbö i, algör ör pi asix hörirör nigön, nöbö mö ñiŋör keir pisaŋ nuö nuö pilmijöñ aku, nöbö mö il paŋyöbö aku pin pal diöna.

18Mag aliö akuyöbö, Seten il nuŋ aku pi asix hörirör nigmijön aku, pödiö mid ri abön? Ji ñiŋ ni yadöia, 'Bielsebul ölisö maga pön, ragwo asa yad abmin röu dumidöiŋö,' röia.

19Aliö yadöi aku, yam ñiŋa keir bla ragwo as bla pödpödiö rön yad abim röu duöi? Yam ñiŋa keir yajöña, nöbö mö aliö alib maga nigöl.

20Makwam ni God ölisö nuŋwa pön, ragwo as piaku yad abmön röu duöi aku, ñiŋ nugwöña, God nöbö mö pön nugwidix midib wop aku aniŋ mödö hö mik, me rön nugwöña.

21"Makwam nöbö ölisö i, ömdö cil wome ap nuŋwa nig ri abön, ram nuŋwa nugugu mijöna, nöbö mö bli ap nuŋ bla pib maga miden.

22Makwam nöbö ölö ödöriö i keir hön, nugwo pisaŋ nuö nuö pip duön nugwo pal nigön, ömdö cil wome ap rama nig ri aböŋ aku alig pön, ap kib pön bla pön du nuöm nig nöiöna.

23 "Nöbö mö ni pisaŋ midölöi piaku, ni ril mabö na aku hajal aböia. Nöbö mö ñiŋ nöbö mö bli ni pöl hömideñ bla, nöbö mö ni pöl höba rimidöi bla ñigö ribixip du aböia.

Ragwo as bla iswob höbkal höbä maga rö, röŋa

24"Ragwo as hö, nöbö mö öim nig midaŋ, yad abiŋ röu diön aku, du mögörib ör mibil piaku duön, yör i hölu nugwön mijinö, rön, du mibil piaku hölu nugw yön yualöbön, 'Ram möl höd midön höl aku höuöil dinö,' cöna.

25Yadön, duön nugwaŋ, ram aku jöujöu lil ri ri abiŋ, yöra wä mögedö akwör mijöna.

26Nuŋ nugwön höuöil duön, nuŋ röxgib yöi, ragwo as gwogwo ödöriö akuyöbö mij sö aku yöliŋ höuöil hön, möl aku wölu mijöña. Aliŋ, nöbö aku höd wä ul miŋi midibi röxg midmid mag akuyöbö yöi; wopik midib nuŋwa mi ödöriö gwogwo cöniŋö," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27 Jisas mönö aku yadɨm, nöbö mö mɨga mɨdmä mibɨl yöra mö i öbɨlön, wö rɨ yadön yadöŋa, “Nam nagö yöx pön hö kau nölöŋ aku, mɨ ödöriö wahax pɨnö,” röŋa.

28Aliö rɨmɨn, Jisas paiŋö yadöŋa, “Aliö yadlö aku, jɨ nöbö mö yön yön God Mönö aku nugwön rɨg yad mag akuyöbö cöñ bla, ñɨŋ mɨ ödöriö wahax pöñɨŋö,” me röŋa.

Ap i keir raŋ nuguŋö, rɨmä
(Mat 12:38-42; Mak 8:12)

29 Makwam nöbö mö mɨga ödöriö hö mögum rɨm nugugɨrön, Jisas ñɨgö yadöŋa, “Nöbö mö weik mɨdöi mibɨl yörɨk, ap kib mag gwogwo rɨ gɨr mɨdön yadöia, ‘Ap röliba akuyöbö i adöx yöd röul adö kau sebö raŋ nuguŋö,’ röia. Makwam nɨ ñɨgö yadmɨdla, ap i keir rɨmön nugweñ. God mönö yadɨb nöbö Jona nuŋ rɨg röŋ mag akwör nɨ raŋ, nugwöña.

30Taun dib Ninepa nöbö mö bla, God mönö yadɨb nöbö Jona hön rɨg röŋ akuyöbö nugwön God nugw pim mag aliö, nöbö mö wopik mɨdöi bla, nɨ Nöbö Ha nuŋwa rɨg rɨmɨjɨn akuyöbö nugwön nugwöña.

31 Makwam maduar ör kwin i mögörɨb pad mɨdöŋ piakuyöbö hön, Kiŋ Solomon mönö wä yadmɨd aku nugunö, rön, höŋa. Makwam ñɨŋ nöbö mö weik mɨdöi bla, nöbö dib Solomon röxgɨb yöi wöhö, nɨ Nöbö Dib ödöriö hön mibɨl ñɨgö yörɨk mɨdön, ñɨgö mönö wä ödöriö yad nölmön pölöi. Makwam, mönö diba yadɨb wop aku, kwin aku öbɨlön ñɨgö nöbö mö weik mɨdöi bla mönö diba yajöna.

32 Maduar ör Jona du Ninepa nöbö mö akuyöbö ñɨgö yadɨm, ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi aku, pödpöd rɨmɨn aliö alölɨŋö, rön, röböxön, God nugw pɨmä. Jona nuŋ yadɨm nugw pim aku, jɨ weik nɨ Nöbö Dib ödöriö hön mibɨl ñɨgö yörɨk mɨdön, mönö wä ödöriö yad nölmön, ap kib mag gwogwo röi piaku röböxölöi. Makwam, mönö diba yadɨb wop aku, Jona nuŋ öbɨlön ñɨgö nöbö mö weik mɨdöi bla mönö diba yajöna.

Pɨxmag yuö piaku röxg mɨdmɨjeñ
(Mat 23:1-26; Mak 12:38-40; Luk 20:45-47)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33 “Nöbö mö akuyöbö hötıkö urön möl i mönö wi yöj mo möl böisö öim umad nıgmıdölöi; bıl yöraku pisö cıx nıg gıŋ mil abmın, nöbö mö akuyöbö ram möl yuadö hön wöxnö nugwöña.

34Makwam mämäg aku hötıkö mila röxg mıda. Mämäga mıd ri abön aku, mıxıña yuö kwo mil abım mıd ri aba. Makwam mämäga mıd ri aben aku, mıxıña yuö kwo pıxmag röxg gur gı mıjöna.

35Ñıŋ nugw ri aböña, yuö ñıŋ kwo mila mıdönö pıxmag gur gı mıd? Ñıŋ rıbyöx nugwöia, yuö an kwo mil ab gı mıdö, rön rıbyöx nugwöi aku, jı pıxmag gurıbä maga ra aku, ñıŋ keir nugw ri aböña.

36Mıxıñ ñıŋa yuö kwo magalıg mil abım mıd gır, möl ulmıdö mıdöy pıxmaga mıden aku, hötıkö mila abım ñıgö mila ab nöiön mag akuyöbö cöniŋö,” röŋa.

Ñıŋ Perisi ada pıxa alıg mıdöiŋö, röŋa

37Makwam Jisas mönö yad pörmın nugugırön, Perisi nöbö i nugwo yadöŋa, “Haŋ ram na duön ap nımıŋö,” röŋa. Aliö rımın, Jisas ram nuŋwa duön, ram möl yuadö ap nımıba römıdöŋa.

38Römıdön, ap nımmıdım nugugırön, Perisi nöbö aku, rıb nuŋ akwör yöx nugwön, nöbö kı pödpöd rımın an Juda ada öim rıg röl mag akuyöbö, imag nuŋ aku röbö äbäd abön wöhö, hör ör ap pı nımıba rımıdö, rön, rıb aku yöxöŋa.

39Aliö rıbyöx nugwöŋ aku Jisas nuŋ keir nugwön nugwo yadöŋa, “Ñıŋ Perisi ada, kwosö namag bla rıŋadö adö bla röbö äbäd ri abön röi mag aliö akuyöbö röi aku, jı yuö ñıŋ bö ap kib mag gwogwo röi pıx aku aja wöl gı mıda. Ñıŋ nöbö mö ap wä ñıŋ bla pıŋö, rön, mı mag gwogwo akwör rımıdöia.

40Ñıgö nöbö mö u bılım. God ñıgö uñ wab akwör rı nıgölöŋ; yuö bö aipam rı nıgöŋa.

41Makwam, ap kwosö namaga möl bö mıd piaku, nöbö mö lıblıb rı mıdö bla ñıgö nöiöña. Akuyöbö almıjöñ aku, ap ñıŋa magalıg lei röjöna.

42“Makwam ñıŋ Perisi ada, nugw ri aböña: ñıŋ mı ödöriö ömörö diba pöña. Pöm, dil, hör ap hölıŋ wä höb möriwö rıba wölmıd piaku nugumın, ap diba

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

röxg nıgmın, ıŋ wöd nugup dumıdıŋ, ragpıd sö duaŋ, nuöm nıgön God nugwo paŋyöbö i nöinıŋö, rön, öim nugwöia. Ap ulul bla öim alön röi aku wä rı, makwam pödpöd rımın mönö il ödöriö aku nugwön mai duölöi? Nöbö mö akuyöbö ñıgö ödöriö wä cön adaku rölöi; ñıgö gwogwo cön adakwör röia. God nugwo madmag nıgölöi. Akuyöbö alön mag gwogwo röia.

43“Makwam ñıŋ Perisi ada, nugw ri aböña: ñıŋ mı ödöriö ömörö diba pöña. Ñıŋ Juda mögum rıb ram akuyöbö duön, nöbö dib römıdöi hogw rol akwör römıdöia. Rıb ñıŋa yöx nugwöi aku, nöbö mö mıga mıdöi mibıl piaku duŋ, ‘Mönö yad nölıb nöbö hömıdlaŋ e!’ rıŋ, anıŋ wä cönıŋö, rön, nugwöia.

44Makwam ñıŋ Perisi ada, nugw ri aböña: ñıŋ mı ödöriö ömörö diba pöña. Nöbö mö bli ñıgö nugwön, nöbö wä ödöriö, me röi aku, jı nöbäpö hogw pılım lıdu gwogwo rıg mıd möl bö nöbö mö nugwölıb rol sö yönöi mag aliö akuyöbö mıdöiŋö,” röŋa.

45Jisas aliö rımın, lo mönö yad nölıb nöbö i nugwo yadöŋa, “Mönö yad nölıb nöbö, mönö ölısö waba yadlö aku, anıŋ kwo algön nör yad höimöulaŋö,” röŋa.

46Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Makwam ñıŋ lo mönö yad nölıb nöbö piaku, nugw ri aböña: ñıŋ mı ödöriö ömörö diba pöña. Mönö kıtıb wä yadöi aku, yogw ömörö dib piakuyöbö, nöbö mö akuyöbö ñıgö rag nölöi aku, jı ñıgö uliöxön yadön örou pölöi.

47Makwam ñıŋ lo mönö yad nölıb nöbö bla, nugw ri aböña: ñıŋ mı ödöriö ömörö diba pöña. Nöhönıŋ maduebö ñıŋ bla maduar ör God mönö yadıb nöbö akuyöbö ñıgö pıl pal nıgmä. Jı ñıŋ God mönö yadıb nöbö piaku nöbäpö hogw pılıba ñıŋ rı nıgöia.

48Alöi aku, wä pal nıgöiŋö, rön, röia. Nöhönıŋ maduebö God mönö yadıb nöbö bla pıl pal nıgmä; jı nöbäpö hogw möla ñıŋ rı nıgöia.

49Makwam, God rıb wä yöx nugw Nöbö aku yadöŋa, ‘Mönö na yadıb nöbö bla, mönö wä na pırag dub nöbö bla, ñıgö abna, jı ñıgö höj nugwön, bli rı gwogwam rön, bli aŋadö pıl pal nıgöñıŋö,’ röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

50Makwam maduar ör, God mögörıb il kı rı nıgıba röŋ wop aku ila nıgön, God mönö yadıb nöbö akuyöbö ñıgö öim pıl pal nıgım hö aku, ñıŋ nöbö mö weik mıdöi kıyöbö, ap rıb aku paiŋö pöña.

51Ömörö aku mı, nöbö Ebol nugwo höd ila nıgön pıl pal nıgıp duön, nıgıp hön, mai Sekaraia nugwo, ap höjöpal ur nölıb ram möl yuadö kau adokwo, rıg pön rim rıgpıd rol adök, mibıl yöra pıl pal nıgmä. Ñıgö mı ödöriö yadmıdla, ömörö mönö aku magalıg, ñıŋ nöbö mö weik mıdöi akuyöbö pöña.

52Makwam ñıŋ lo mönö yad nölıb nöbö bla, nugw ri aböña: ñıŋ mı ödöriö ömörö diba pöña. Mönö wä aku, rıb wä yöx nugub ram möl ubalıja kai wab aku ñıŋ pön piaku umadöia. Piaku umadön röi aku, nöbö mö ram möla du nugunıŋö, rön rıbyöx nugwöi bla, ñıgö öim ödöi rımö abag wölöiŋö," röŋa.

53-54Jisas ñıgö aliö rön rıŋadö dumın nugugırön, lo mönö yad nölıb nöbö bla aipam, Perisi nöbö bla aipam nugwo jı nugugu mıd yadmä, "Mönö kai yadıŋ, paiŋö yadaŋ nugwön, nugwo pön du mönö diba yajnıŋö," rön, Jisas nugwo inag inag inakmönö hörön mönö adö bli yadmın duöŋa.

Luk 12

Ap rı umadöi piaku wöxnö nugwöña
(Mat 10:26-27)

1Makwam wop i, nöbö mö mıga ödöriö hö mögum rön, nuö nuö cır nölıp nöbö mö bli yödpılö röb wödemıl rıp höm nugugırön, Jisas nöbö nuŋ bla ñıgö yadöŋa, "Perisi ada öim rı gwogwam röi mag aku rı umadön, mıd ri abölıŋö, rön rıbyöx nugwöia. Ñıŋ kwo algör rıbä maga nıg aku, ñıŋ is ñıŋ aku nugw ri aböña.

2 Ñıŋ ap rı umadön röi piaku, mai wöxnö nıgaŋ nugwöña. Ñıŋ mönö tar yad umadön röi piaku, algör ör wöxnö nıgaŋ nugwöña.

3Makwam ñıŋ mönö pıxmag yuö bö nıgöi piaku, mil gı yadıŋ nugwöña. Ñıŋ mönö tar ram möl bö nıgöi piaku, ram cölöbö sö aj halön wöxnö yadıŋ, piöx rag mögörıb adadö diöñıŋö," röŋa.

God nugwör ipöxöña
(Mat 10:31)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4“Nöbö mö nɨ kɨyöbö, ñɨgö yadmɨdla, God nugwo cɨrɨpön rɨŋ, anɨŋ pɨl pal nɨgöñɨŋö, rön, ipöxmɨjeñ. Aku hör mɨxɨñ akwör rɨ gwogwam rɨŋ, lɨdiöna. Mai ñɨŋ ap i ñɨgö rɨb maga nɨgen.

5Makwam, nɨ ñɨgö yadmɨdla, ñɨŋ ipöxnöb, Nöbö ñɨgö mɨxɨña pɨl pal nɨgön, mai ñɨgö rɨn hör yönmɨd möl bö pɨ abɨbä nɨg Nöbö akwör ipöxöña. Ipöxɨb nöbö paŋyöbö makwör; nugwör ipöxöña.

6“Ñɨŋ nugwöia, nöbö mö yöur ulmɨdö akuyöbö mömɨd sö sɨm rön, rɨg paskwolö ulul mösör pöia. God yöur ulmɨdö piaku nugwölɨbä i mɨdöl; magalɨg nugw pör akwör mɨda.

7 Makwam ñɨŋ nöbö mö bla ap yöbö; yöur bla rɨg mɨdöi akuyöbö ñɨŋ mɨdölöi. God yöcmac panö ñɨŋ aku magalɨg iŋ wöd makwam, ñɨŋ ipöxmɨjeñ, rɨbyöx gɨba alɨg mɨjɨnö,” röŋa.

Jisas nöbö mö nuŋwa mɨdöi aku, nöbö mö bla wöxnö yad nöiöña
(Mat 10:19-20,32-33; 12:32)

8“Ñɨgö mönö mi yadmɨdla, nöbö mö Jisas adö mɨdölɨŋö, rön, nöbö mö mɨdöi mɨbɨl yöra yad wöxnö nɨgmɨjöñ piaku, nɨ ñɨgö paɨŋö aipam nöbö mö kɨyöbö nɨ adö mɨdöɨŋö, rön, God ejol nuŋ bla mɨdöi mɨbɨl yöra wöxnö yad nöiöna.

9Makwam nöbö mö Jisas adö mɨdölölɨŋö, rön, nöbö mö mɨdöi mɨbɨl yöra wöxnö yadmɨjöñ piaku, nɨ ñɨgö paɨŋö aipam nöbö mö kɨyöbö nɨ adö mɨdölöɨŋö, rön, God ejol nuŋ bla mɨdöi mɨbɨl yöra wöxnö yad nöiöna.

10“Nöbö Ha nuŋwa nugwo yad höimöumɨjöñ aku, God nuŋ nugwön röböxnöb röböxöna; makwam Inöm Leia nugwo yad höimöumɨjöñ aku, God nuŋ nugwön röböxen.

11 “Makwam ñɨgö mönö diba yadɨba rön, pön Juda mögum rɨb ram aku mönö gapman nöbö dib mɨdöi mɨbɨl aku mönö kɨŋ mɨdöi mɨbɨl aku, pön hömɨjöñ aku, paɨŋö mönö kai yajnɨŋö, rön, rɨb mɨga yöx nugumɨjeñ.

12Öbɨlön yadɨŋ nugugɨrön, wop akwör Inöm Leia nuŋ ñɨgö rɨba nölaŋ nugugɨrön, nugwön yajöñɨŋö,” röŋa.

Ap mɨga pɨnɨŋö, rön, rɨb aku yöx nugumɨjeñ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Nöbö mö miga midim mibil yöraku, nöbö i Jisas nugwo yadöŋa, “Mönö yad nölib nöbö, nagö nöböhöd ni aku nugwo yadaŋ, acö ap pi nigön wöröxöŋ akuyöbö, nuöm nig ni ada keir nölaŋ,” me röŋa.

14Aliö rimin, Jisas nugwo painö yadöŋa, “Ni yön yad, ‘Ap pi nuöm nig nölib nöbö midane,’ ra nugwön ap ñigö bla pi nuöm nig nöinö?” röŋa.

15Jisas aliö rön, nöbö mö midim akuyöbö ñigö yadöŋa, “Nugw ri aböña. Ap miga akwör pininö, rön, rib aku yöx nugumijeñ. Ap miga pininö, rön, rib aku yöx nugumijöñ aku, mid ri abib maga miden,” röŋa.

16Makwam Jisas mönö i ñigö mönö höd röxön yadöŋa, “Nöbö rig miga mijön i, möriwö nuŋ aku wit mag ap bla miga akwör mijöna.

17Rib nuŋ akwör yöx nugwön duön, ‘Nimib ap mag na miga akwör mid aku, ram möl yuadö möl kai rag hö nigön, nimön mijne?’ cöna.

18Makwam rib i yöx nugwöna, ‘Ram ulul piaku hajal abön, ram dib dib bla akwör ur nigön, wit mag na aipam, ap na akuyöbö aipam magalig pön du ram möl aku nigna.

19Ni akuyöbö alön, ni keir yajina, “Nöbö mig. Nagö ap wä miga mid aku kim miga akwör midaŋ pören. Makwam, mabö nagö aku röböxön, ap naŋ piakwör nim gir, röbö nim gir, wahaxbör wahax pi gir midane,” cinö,’ cöna.

20Aliö yadön ribyöx nugwön aku, ji God nugwo yajöna, ‘Nagö nöbö u ödöriö! Weik pixmag yuö kwo wöröxnö. Ap nagö miga ri pidilu nigman mid piaku, yön ap akuyöbö nimmijön?’ cöna.

21 “Mag aliö akuyöbö, nöbö mö ap wä piaku miga pi mögum rimidöi aku, ji God mämäg il nuŋ yöra ñiŋ nöbö mö liblib ri midö bla midöiŋö,” röŋa.

God aniŋ nugwidix mijöniŋö, rön, rib miga yöx nugumijeñ

22Jisas aliö rön, nöbö nuŋ akuyöbö ñigö yadöŋa, “Makwam, ‘Ap mag pikai yöbö pön nim mijniŋ, wölij pikai yöbö pön yöm mijniŋö,’ rön, rib miga yöx nugumijeñ.

23Ap mag nimib aku ap dib yöi. Kömö midib mag aku ap yöbö. Wölij ap bla ap dib yöi. Mixiñ aku ap yöbö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Yöur mıdöi piaku nugwi. Yöur piaku, nöbö mö rıg röi mag akuyöbö, wit mabö rı yum, göj um ödör rag hölöi. Wit mag ödör rag hö mögum rıb ram ñıŋ i mıdöl. God nuŋwör yöur bla ap mag nöla. Nuŋ ap ulul piaku rıbyöx nugwön alön ra aku, ñıŋ pödpöd rımın anıŋ nöbö mö nugwidıx mıdenıŋö, rön, rıb mıga yöx nugwöi? Yöur bla ap ulmıdö; ñıŋ ap ulmıdö yöi.

25Makwam ñıŋ rıb mıga yöx nugumıjöñ aku, wöröxıba cöñ wop aku röböxön, mag mıŋi kwo mıjöñıŋönö ä?

26Aku ap ulmıdö, jı ñıŋ keir ap ulmıdö aku rıbä maga nıgöl. Makwam, ñıŋ pödpöd rımın hör ap adö bli rıb mıga yöx nugwöi?

27Ap ki piaku wölön, mag yaxön pıpıl abön aku, jı keir wölıj rön ud wabıl nölıbä maga nıgöl. God nuŋwör rön, ud wabıl nöl ri ab gım mıda. Makwam Kiŋ Solomon ud wabıl ri abön rıg rımıd mag akuyöbö, ap pıpıl bla ud wabıl ri abön rıg rımıd mag akuyöbö algör rımıdölöm.

28Ap ki bla wöl piaku hör ap; öim mıdenım. Weik yöbö mıdön, laŋ lonkwo römaxdörön bı urıŋ yöñöna. God nuŋ hör ap piaku rıbyöx nugwön aliö rı aku, ñıŋ pödpöd rımın anıŋ wölıj nöleniŋö, rön, rıb mıga yöx nugwöi? Nugw pıb mag ñıŋ aku mıxıla mıdöl.

29An ap mag, röbö, ap piaku pikai yöbö pön nımıŋö, rön, rıb ömörö aku yöx nugumıjeñ.

30Nöbö mö God nugwölöi piaku, rıb akuyöbö yöx nugwöia. Makwam Nuö ñıŋ aku ñıgö uplöböl; ap ñıgö mıdöl piaku nugwa.

31Makwam jı, God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb wop aku, anıŋ alıg pönıŋö, rön, rıb paŋyöbö i yöx nugwön rıŋ duaŋ mönö, ñıgö nugwidıx mıdön, ap piaku ñıgö nöiöna.

Mögörıb adöx yöd röul adö kau sö ap wä wä pı mögum cöña

32“Hön sipsip pıd ulmıdö nı pik, Nuö ñıŋ aku, ñıgö pön nugwidıx mıjne, rön, nugw makwam, ñıŋ ipöxmıjeñ.

33 Ap ñıŋ mıd piaku, sım rı rıg pön, nöbö mö ap mıdöl akuyöbö ñıgö nöli. Almıjöñ aku, rıg uñ ñıŋa lıduön ren, öim öim mıjöna; ap wä ñıŋ bla adöx yöd

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

röul adö kau sö mıdön hölögıpen; ap kib pıb nöbö hön kib pen; hepnö ap piaku nımen.

34Makwam ap wä ñıŋ bla mögörıb rol il kı pı mögum rımıjöñ aku, höbwab rıb madmag ñıŋ aku algör ör mögörıb rol il kı mıjöna. Makwam ap wä ñıŋ bla adöx yöd röul adö kau sö pı mögum rımıjöñ aku, höbwab rıb madmag ñıŋ aku algör ör paŋ sar mıjöna.

Pıdıluön mıjöña

35 “Makwam, wölıj ñıŋ aku met metyöbö pal wödön, amanö pıx nıg ri abön, hötıkö ur nıgön nugu gör mıjöña.

36Mabö rı nölıb nöbö bla yajöña, ‘Nöbö dib an aku, nöbö nugub nuŋwa mö pön pısaŋ ap diba nımmıdıŋ nugugırön, womiöx höbkal hönıŋö,’ rön, nugugu ör mıjöña. Nöbö dib ñıŋ aku höbkal hön, ubalıja pal gigu raŋ, yadkap röjöna. Makwam mag akuyöbö ñıŋ kwo algör cöña.

37Makwam nuŋ höbkal hön, ñıŋ nugugu mıjöñ aku nugwön, ñıgö pı ösös rı ri aböna. Nöbö dib aku nuŋ keir, wölıj nuŋ aku met metyöbö pal gılıxön, amanö pıx nıg ri abön, ñıgö yadaŋ, hö ap mag nıg nımöi yöraku römıd gwogwäbö rıŋ, nuŋ keir ap nımıb piaku pön hö ñıgö nöiöna.

38Makwam nöbö diba pıxmag yuö mibıl umıjön mag aku mönö kulakula wö cön mag aku hön nugwaŋ, nöbö nuŋ bla ınımö hölım gı mıdeñ aku, ñıgö pı ösös rı ri aböna.

39 Makwam, nugwi. Nöbö mö ram mınöbö bla, ap kib pıb nöbö hön wop aku, me rön, nugugu mıdöyıx aku, ram ñıgö pal waglöxön, ap ñıŋ bla kib pölöx.

40Mag aliö akuyöbö, Nöbö Ha nuŋwa hönıŋö, rön, pöx mıjöña. Henıŋö, rön, rıbyöx nugumıdöi wop akwör hönıŋö,” röŋa.

God mabö nuŋwa rı nöl ri aböña
(Mat 24:45-51)

41Jisas aliö rımın, Pita yadöŋa, “Nöbö Dib, mönö höd röxön yadmıdlö aku, anıŋör yadmıdlanö owa nöbö mö magalıg yadmıdlö?” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

42Aliö rɨmɨn, Nöbö Diba paiŋö yadöŋa, “Nöbö kai rɨb wä mɨdaŋ, mabö rɨ nöl ri abön aku, nöbö dib nuŋwa ram nuŋ aku duba rön nugwo yajöna, ‘Nöbö mabö na röi bli ñɨgö nugwidɨx mɨdön, ap mag ñɨŋ bla nuöm nɨg nöl gɨr mɨdane,’ rön, diöna.

43Makwam, mai höbkal hön, rɨg yajön mag akwör rɨmɨjön aku nugwön, nugwo mɨ ödöriö madmag nɨgön pɨ ösös rɨ ri aböna.

44 Nɨ ñɨgö yadmɨdla, nöbö dib aku yadaŋ, nöbö nuŋ rɨ ri abön aku ap nuŋ bla magalɨg nugwidɨx mɨjöna.

45Makwam mabö rɨ nölɨb nöbö nuŋ aku, nöbö dib na aku yadkap hölö, rön, mabö rɨ nölɨb nöbö mö ñɨgö bli mɨ göj palön, ap diba nɨmön, röbö wain mɨga nɨmön, u pɨlön, rɨ mɨjöna.

46Makwam nöbö dib nuŋwa henɨŋö, cön, wop akwör hön, nugwo römax döbdö rɨ nɨgön, nöbö mö mönö nugwo nugwölöi mibɨl ñɨgö yöra yad aböna.

47 “Mabö rɨ nölɨb nöbö i, nöbö dib nuŋwa mönö rɨg yajön aku nugw ri abön, jɨ mönö nugwo aku röd abön, rɨg yajön mag akuyöbö ren aku, nöbö diba yadaŋ, ñɨŋ nugwo uplöb paiöña.

48Jɨ mabö rɨ nölɨb nöbö i, nöbö dib nuŋwa mönö rɨg yajön aku nugwölön, rɨg yajön mag akuyöbö ren aku, nöbö diba yadaŋ, ñɨŋ nugwo palön ölɨŋ höb ulul akuyöbö pɨ nöiöña. God ñɨgö nöbö mö ap mɨga nöiön piaku, nɨ paiŋö ap mɨga nölɨŋ, me cöna; ñɨgö nöbö mö ap mɨga ödöriö nöiön piaku, nɨ paiŋö ap mɨga ödöriö nölɨŋ, me cöna.

Nöbö mö bli Jisas nugwo pölön asɨx hörɨrör nɨgöña
(Mat 10:34-36)

49“Nɨ höl aku, mögörɨb rol il kɨ hötɨkö nɨg röbɨba höla. Mögörɨb piaku magalɨg mödö yönöx aku wä!

50 Nɨ ölɨŋ höb pɨ nölɨba rɨmɨdöi aku, nɨ mɨ ömörö diba ra. Ömörö dib aku pɨp dumɨd, nɨ ölɨŋ höb pɨ nölɨŋ pöcön wop akwör womiöxöna.

51Ñɨŋ nɨ yajöña, nöbö mö pɨ nɨgiö nɨgɨba hö, cöñ aku, jɨ aku yöi. Nɨ höl aku, nöbö mö rɨb adö hörɨrör yöx nugwön asɨx hörɨrör nɨgöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

52Weik wop kɨ ila nɨgön, nuarö nuömarö akuyöbö mömɨd sö mɨjöñ aku, mös paŋ nɨ nugw pɨŋ, mös nɨ nugw peñ aku, asɨx hörɨrör nɨgöña. Makwam nöi mɨjön aku, mös nɨ nugw pɨŋ, mös paŋ nɨ nugw peñ aku, asɨx hörɨrör nɨgöña.

53 Nöbö nuarö hogwa, ha aimönö nuö aim nɨ nugw peñ aku, asɨx hörɨr nɨgöña. Mö nuömarö hogwa, halöu aimönö nuöma aim nɨ nugw peñ aku, asɨx hörɨr nɨgöña. Nuöma ha nuŋwa mönɨŋ aku yöŋö, paŋ mag akwör cöña; nuöma aimönö ha nuŋwa mönɨŋ aim nɨ nugw peñ aku, asɨx hörɨr nɨgöñɨŋö," röŋa.

Krais mödö hö rön nugwölim
(Mat 16:2-3; Mak 8:11-13)

54Makwam Jisas mönö i kwo ñɨgö yadöŋa, "Naiö rödɨp dumɨd ada mɨjöi wobön mɨñɨlmɨn nugwön, weik ruö pɨlɨba rɨmɨdö, rön, nugugu mɨdmɨn, rɨg yadöi mag akwör mödö ruö pɨla.

55Ij diba pikwo yöbö pik rɨ hö nugwön, wopik naiö diba nɨgɨba rɨmɨdö, rön, nugugu mɨdmɨn, rɨg yadöi mag akwör mödö naiö diba nɨga.

56Ñɨŋ inakmönö hörɨb nöbö! Ap mögörɨb il kɨ nugw ri abön, ap adöx sö nugw ri abön röi aku, jɨ pödpöd rɨmɨn wop dib öim pöx mɨdmɨdöi aku, weik mödö hö, rön nugwölöi?" röŋa.

Nagö mönö diba yajön nöbö aku pɨsaŋ mönö aku nɨg pal wöröxö
(Mat 5:25-26)

57"Ñɨŋ pödpöd rɨmɨn, ödöi aku ödöi waiö, ödöi aku ödöi gwogwo, me rön, nugwölöi?

58Makwam nöbö i nagö mönö diba yadɨba pön dumɨdlö, rɨmɨdaŋ, mönö dib aku mönö kai yadɨba dumɨdölɨŋö, rön, ödöi mibɨl yöra du gɨrön, nugwo pɨsaŋ mönö nɨgön mönö aku pal wöröxöña. Nöi mɨjön aku, nagö pön du mönö diba nugub nöbö imag rol nuŋwa abaŋ, nuŋ piöŋö nagö pön du ömdö nöbö imag rola nɨgaŋ, nagö mɨ aŋadö pön du nag nɨgöña.

59Makwam, nɨ nagö yadmɨdla, naŋ nag akwör mɨdön, ap rɨb nagö bla aŋadö rɨba wöd pörön, röu dinaŋe," röŋa.

Luk 13

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ñiŋ ap kib mag gwogwo röi aku röböxeñ aku, wöröxöña

1Mag aku, nöbö mö bli hön, Jisas nugwo yadön yadmä, “Galili nöbö mö bli hön, God höjöpalib ram aku ap höjöpal ur nölin nugugirön, mag akwör gapman nöbö dib Pailot ñigö mi aŋadö pil pal nigö,” rimä.

2 Aliö rimidmin, Jisas ñigö yadöŋa, “Galili nöbö mö piakwör, ap kib mag gwogwo magöri maga rim aliö alöŋa, ji Galili nöbö mö bli ap kib mag gwogwo ulul ulul bli rim aliö alölö, rön, nugwöiŋ ä?

3Aku wöhö! Ni ñigö yadmidla, ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rimin aliö alölinö, rön, röböxeñ aku, nöbö mö piaku rig wöröxim mag akuyöbö, ñiŋ kwo algör magalig paŋ aliar wöröxöña.

4Makwam Siloam ban yuö il yöra, ram mixil dib i gilixön nöbö mö akuyöbö iŋösu adokwebö kwo (18) ñigö pal nigöŋ aku, ap kib mag gwogwo magöri maga rim aliö alöŋa, ji Jerusalem midmidöi nöbö mö bli ap kib mag gwogwo ulul ulul bli rim aliö alölö, rön, nugwöiŋ ä?

5Aku wöhö! Ni ñigö yadmidla, ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rimin aliö alölinö, rön, röböxeñ aku, nöbö mö piaku rig wöröxim mag akuyöbö, ñiŋ kwo algör magalig paŋ aliar wöröxöña.”

Bi i mag yaxöl

6Makwam Jisas mönö höd röxön ñigö yadöŋa, “Nöbö i kaucö maga yaxaŋ, me rön, iñ aku röd pön hön, nag wain möriwö nuŋ aku yuöna. Mai höbkal hön nugwaŋ mag yaxen.

7 Nöbö mabö rib nuŋ aku nugwo yajöna, ‘Kim mös paŋ kim paŋ paŋ yönmin nugugirön, öim hön nugula kaucö yum aku maga yaxöl. Makwam, möriwö rib na mibil yöra mid aku wä röl. Römal abö!’ cöna.

8 Yadmidaŋ, mabö ri nölib nöbö nuŋwa yajöna, ‘Nöbö dib, bi kaucö aku weik römal abib yöi. Ni kaucö il aku minuö pal ri abön, ap panö panö bli midau rag abmön,

9kim maiyöbö aku maga yaxön aku röböxön kwönö; mag yaxen aku römal abö,’ cöniŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jisas mö höglöm um pilix röŋ aku rim mirixöŋa

10Makwam Juda God höjöpalib wop i, Jisas Juda mögum rib ram i duön, ñigö mönö yad nöl gir midöŋa.

11Ram möl aku mö i hö midöŋa. Mö aku nugwo ragwo as rimin, höglöm nuŋwa um pilix rim um hölil yönmidim kim nuŋ akuyöbö iŋösu adokwebö kwo (18) yönöŋa.

12Jisas mö aku nugwo yadim hömidim yadöŋa, “Ap nagö ri aku kömö nigö,” röŋa.

13Jisas aliö rön nugwo pi nugumin nugugirön, mag akwör höglöm yöda mirixmin, God iba yadmin adöx sö duöŋa.

14 Makwam Jisas nuŋ God höjöpalib wopa mö aku rimin kömö nigöŋ aku nugwön, nöbö dib Juda mögum rib ram aku nugwidix midmid aku, Jisas nugwo nugumin ölisö wölim, nöbö mö hö midim akuyöbö ñigö yadöŋa, “Ñiŋ nöbö mö ap ri akuyöbö, mabö rib wop iŋösu akwör höŋ kömö nigöna. Weik God höjöpalib wop ki akuyöbö almijeñiŋö,” röŋa.

15 Aliö rimin, Nöbö Dib nugwo paiŋö yadöŋa, “Ñiŋ inakmönö hörib nöbö! Hön kau, hön donki ñiŋ bla wabil nigiŋ mijön yöraku, God höjöpalib wop aku röbö ap raŋ, ñigö nag yauön pön duŋ röbö nimöñiŋönö wöhö?

16Makwam nöso maduebö an Ebraham yöxmin yöxip pön hö nigim halöu ki, Seten nugwo maduar ör wabil nigmin, kima yöniö iŋösu adokwebö kwo (18) pin aku, nugwo ögwö yöxölöi ä? Weik God höjöpalib wop ki nag nuŋwa yau abmidmön, mönö diba yadmidöi ä?”

17Jisas aliö rimin, nöbö nugwo nugum ölisö wölöŋ piaku mi ödöriö möigw yöxmä. Makwam nöbö mö bli ñiŋ Jisas ap rölibä akuyöbö rig rimid akuyöbö nugwön, mi ödöriö wahax pimä.

Bi masted mag aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa

18Jisas mönö i kwo yadön yadöŋa, “God nöbö mö pön nugwidix midib mönö aku ñigö yad nöliba rimidil aku, pödpödiö yadmön, ñiŋ nugw ri aböñ?

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Mɨ mönö adö yadɨba rɨmɨdɨl kɨyöbö aliö mɨda. Nöbö i bɨ masted mag aku rag du möriwö rɨb nuŋ aku yuaŋ, wöl dib röxön padö pɨlaŋ, yöur hön löx wä bla hörɨrör rin urön mɨjöñɨŋö," röŋa.

20Mönö i piöŋö iswob yadöŋa, "God nöbö mö pön nugwidɨx mɨdɨb mönö aku, pödpödiö yadmön, ñɨŋ nugw ri aböñ?

21Mag akuyöbö, mö i is pɨd ulul ulul i pön, wit mag hauya wi yöj möl dib bö abön alɨg pɨ höuöilmel raŋ mɨd gɨrön, mɨ wöl dib röxön, mag aliö akuyöbö cönɨŋö," röŋa.

Ubalɨj ulmɨdö aku
(Mat 7:13-14,21-23)

22Makwam Jisas Jerusalem dinöb rön, paxdöriar duölöŋ. Nuŋ taun akuyöbö aipam, nöbö mö ram yöj lɨglɨg agrö mɨdmä akuyöbö aipam, alebö alebö hölɨm gɨrön, mönö yad nölɨp duöŋa.

23Nöbö mö mɨdim adaku, nöbö i Jisas nugwo yadöŋa, "Nöbö Dib, God hör nöbö mö mösör kömö pönɨŋönö wöhö?" röŋa. Aliö rɨmɨn, Jisas ñɨgö yadöŋa,

24"Makwam, ñɨŋ ususör rön, ubalɨj ulmɨdö aku diöña. Nöbö mö mɨga, ubalɨj möl ulmɨdö aku duŋö, rön, du rua röx öliöxöña.

25 Aku agapɨm: nöbö ram mɨnöbö aku uba wölaŋ, ñɨŋ rɨŋadö mɨdön, uba pal gigu rön yajöña, 'Nöbö dib, uba rödö!' rɨŋ, nuŋ paiŋö yajöna, 'Ñɨŋ pikai yöbö nöbö mö bɨlɨm? Nɨ ñɨgö nugumɨdöiö!' cöna.

26Aliö rɨmɨdaŋ, ñɨŋ paiŋö yajöña, 'Nagö höd mögörɨb ana höman, nagö pɨsaŋ ap nɨmön röbö nɨmön rɨmɨdmɨŋa; naŋ anɨŋ mönö yad nölmɨdlaŋö,' cöña.

27Aliö rɨŋ, nuŋ paiŋö yajöna, 'Nɨ ñɨŋ nugumɨdöi. Ñɨŋ pikai yöbö nöbö mö bɨlɨm. Ñɨŋ nöbö mö ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi makwam, ñɨgö uba rödöinöm. Dine!' cöna.

28 Mai ñɨŋ nugwɨŋ, Ebraham, Aisak, Jekop, God mönö yadɨb nöbö bla, God mögörɨb öim mɨdɨb aku God pɨsaŋ mɨjöña, jɨ ñɨgö yad rɨŋö bö abaŋ, mɨ göj im gɨrön, ajmaga öbɨx gɨg yu gɨrön mɨjöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29 Makwam nöbö mö pad piakuyöbö, naiö wölmid adö sebö, naiö rödip dumid adö bebö, bil adöi yöbö, bil adöi yöbö, God mögörib öim midib nuŋ aku hön, römidön nigiö nigön ap diba nimöña.

30 Makwam nöbö mö wopik mi höglöm adö bö midöi piaku, mai bli höd du mijöña. Makwam nöbö mö wopik höd dumidöi piaku, mai bli mi ödöriö höglöm adö bö mijöñiŋö," röŋa.

Jisas Jerusalem nugumin liblib röŋa

31Wop akwör, Perisi nöbö bli hön Jisas nugwo yadmä, "Gapman nöbö dib Herod nagö pil pal nigiba rimida. Makwam, nagö mögörib ki röböxön, mögörib hör i duö," rimä.

32Aliö rimin, Jisas yadöŋa, "Ñiŋ du wöñö höpebö aku nugwo yadiŋ, nugugu mijöna. Weik aipam, laŋ aipam, nöbö mö ragwo as öim nig bla yadmön kömö nigaŋ, nöbö mö ap ri bla rimön kömö nigaŋ. Makwam lonkwo mabö na aku ri pöcina.

33Makwam weik, laŋ, lonkwo ni ödöi dinö, ri ribyöx nugul aku, dina. God mönö yadib nöbö akuyöbö ñigö Jerusalem ör pil pal nigöña.

34"Jerusalem! Jerusalem! God nuŋ mönö yadib nöbö nuŋwa ñigö, me rön, yad aböŋ akuyöbö, pödpöd rimin öim rig röd pal nigmidöi? Kulakul asa pi upic mo nig mag akuyöbö, ni öim halöu ha nagö bla pi ösös ri ri abnö, rön, ribyöx nugul aku, ji ni ipitmin nugwön röböxöia.

35 Makwam nugwi. Ram ñiŋ aku yöj akwör mida. Midö ñiŋ ni nugweñ; mai piaku, 'Nöbö ki Nöbö Diba yad abmin hömid ki, God rimin ib nuŋwa adöx sö duaŋ,' me cöñ wop akwör ni iswob nugwöñiŋö," röŋa.

Luk 14

Jisas, mixiñ magalig dixöŋ nöbö i nugwo rimin, kömö nigöŋa

1Juda God höjöpalib wop i, Jisas du Perisi nöbö dib i ram nuŋwa ap nimmidmin nugugirön, nöbö mö midim bla, nuŋ agapim cöniŋö, rön, tar riö nugugu midmä.

2Aku agapim: wop aku, mixiñ magalig dixöŋ nöbö i midöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3 Jisas, Perisi nöbö bla aipam, lo mönö yad nölıb nöbö bla aipam, ñıgö yadöŋa, “God höjöpalıb wop kı, ap rı nöbö mö akuyöbö rıŋ kömö nıgönıŋönö wöhö? Lo mönö pödi yad?” röŋa.

4Jisas aliö rımın, mönö i paıŋö yadölim. Makwam, Jisas mıxıñ magalıg dıxöŋ nöbö aku nugwo pı nugum kömö nıgöŋa. Kömö nıgmın, Jisas nöbö aku nugwo yad abmın duöŋa.

5 Jisas nöbö aku yad abön, nöbö mö akuyöbö ñıgö yadöŋa, “Halöu ha ñıŋ i mönö hön kau ñıŋ i, God höjöpalıb wop aku röbö unöi ulöm möl bö pıñön aku, ñıŋ yadkap du pı aböñıŋönö wöhö?” röŋa.

6Aliö rımın, ñıŋ paıŋö mönö i yadıb maga nıgölöŋ.

An ib diba mıdaŋ, me rön, rıb aku yöx nugumıjeñ

7Makwam nöbö mö piaku ap mag nımıba hön, römıdıb yör wä wä bla akwör nugwön römıjnıŋö, rön, römıdmä aku, Jisas nugwön mönö i mönö höd röxön yadöŋa,

8 “Nöbö i mö pıba rön, ap diba nımıba ñıgö yad wö raŋ, duön römıdıb yör wä nugwön römıdmıjeñ. Aku agapım: nöbö mö dib bli höb maga ra.

9Makwam, ñıŋ römıdıb hogw rol wä aku nugwön römıdmıjöñ aku, ñıgö yad wö cön nöbö aku hön yajöna, ‘Nagö hör piakwo duö, nöbö dib kı hogw rol aku römıdaŋ,’ me raŋ, nagö möigw haŋ nugugırön, kırırı rı du rıb piaku römıjınö.

10Makwam ñıgö, ap nımıŋö, rön, yad wö rımıdıŋ, du rıb piaku römıd mıdıŋ mönö, nöbö ñıgö yad wö cön aku hön yajöna, ‘Nöbö mıg. Nagö hön hogw rol wä kı römıdö,’ raŋ, nöbö mö ap nımıba hö mıjöñ akuyöbö nagö nugwön, nöbö mıg nöbö diba akwör mıdö, cöña.

11 Mag aliö akuyöbö, nöbö mö an ib diba mıdö, rön nugwöi piaku, God ib ñıŋa raŋ pın pal diöna. Makwam nöbö mö an ib diba mıdölö, rön nugwöi piaku, God ib ñıŋa raŋ wöliönıŋö,” röŋa.

12Jisas mönö adaku yadön, nöbö ap diba nımıba nöbö mö wö röŋ aku nugwo yadöŋa, “Nagö ap diba nımıba, nöbö nugub nagö bla, pıgnaŋ nölöunaŋ yam

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nagö bla, nöbö mö mögörıb nıgiö nagö rıg mıga mıd akuyöbö, ñıgö yad wö rımıjınö. Nöbö mö piaku, paıŋö nölıŋö, rön, nagö paıŋö ap nımıba yad wö rıb maga ra.

13Nagö ap diba nımıba, nöbö mö lıblıb rı mıdö bla nıgön, nöbö mö ıŋ wajmag lıd pıl bla nıgön, nöbö mö agal gwogwo rı bla nıgön, nöbö mö mämäg we wöl bla nıgön, ñıgö yad wö rıŋ, höŋ, pısaŋ ap nımöña.

14 Nöbö mö lıblıb rı mıdö bla, paıŋö nölıb maga mıden makwam, mai God nöbö mö kömö wä nuŋ bla raŋ öbiöñ wop aku, nuŋ keir nagö paıŋö nöiönıŋö," röŋa.

Ap diba nımöñ aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa

15 Makwam mönö aku nugwön, nöbö ñıŋ pısaŋ ap nımmıdim i Jisas nugwo yadöŋa, "God nöbö mö nuŋwa pön nugwidıx mıjön aku, nuŋ pısaŋ nıgiö nıgön ap diba nımöñ akuyöbö, mı wahax pöñıŋö," röŋa.

16Aliö rımın, Jisas yadöŋa, "Nöbö i ap diba nımıba rön, nöbö mö mıga yad wö cöna.

17Makwam ap diba nımıb wop aku hömıdaŋ, mabö rı nölıb nöbö nuŋ aku nugwo yajöna, 'Weik du nöbö mö höd yad nıgıl akuyöbö ñıgö du yad pön hö,' cöna. Nöbö mabö rı nölıb nuŋ aku piöŋö duön yajöna, 'Ap magalıg rag hö pıdıluöla; höŋ duŋe!' cöna.

18Yadmıdaŋ, nöbö mö piaku i yajöna, 'Nı din aku, jı mögörıb rıb i wobıl aku nuguba dumıdlö,' cöna.

19Nöbö i yajöna, 'Nı din aku, jı hön kau akuyöbö ragpıd sö wobıl aku, mabö rı ri aböñıŋönö wöhö, du nugunö,' cöna.

20 Nöbö i yajöna, 'Nı din aku, jı mö na yöudöŋdöŋ ör pıl makwam, ub maga nıgölö,' cöna.

21Aliö rımıdıŋ, nöbö aku höbkal duön, nöbö mö piaku ñıŋ rıg yajöñ mönö aku nöbö dib nuŋwa yad nöiöna. Yad nölmıdaŋ, nöbö diba höbwab nuŋ aku gwogwo raŋ, nöbö nuŋ aku nugwo iswob yad abön yajöna, 'Nagö yadkap du ödöi dib bla aipam, ödöi ulul bla aipam duön, nöbö mö lıblıb rı mıdö bla

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nıgön, nöbö mö ıŋ wajmag lıd pıl bla nıgön, nöbö mö mämäg we wöl bla nıgön, nöbö mö yödpılö gwogwo rı bla nıgön, ñıgö yad pön hö,' cöna.

22Aliö rımıdaŋ, rıg yajön mag akuyöbö rön, mai mabö rı nölıb nöbö aku yajöna, 'Nöbö dib, yadlö mag akuyöbö rıla, jı möl bli yöj akwör mıdö,' cöna.

23Aliö rımıdaŋ, nöbö dib aku mabö rı nölıb nöbö nuŋwa nugwo yajöna, 'Nagö ödöi dib bla aipam, ödöi ulmıdö bla aipam duön, nöbö mö mı ususör rön yadaŋ, ñıŋ höŋ, ram möl yuadö nı kı aŋadö cıcı raŋ.

24Makwam nöbö mö höd wö rımön hölöi bla, nöbö mö i ap na ulul mıŋ bli nımen, mı wöhö,' me cönıŋö," röŋa.

Rıbyöx nugw ri abön, nı adö höne, röŋa
(Mat 10:37-38)

25Jisas ödöia dumıdöŋ aku, nöbö mö mıga nugwo mai dumä. Nuŋ höuöiliö ñıgö yadöŋa,

26 "Nöbö mö bla nı adö duŋö, cöñ aku, jı rıb dib ñıŋa du mıjön nuö nuöm, mönıŋ, halöu ha, pıgnıŋ nölöunıŋ nöbö mönö mıxıñ ñıŋa keir aku, nı nugumön nöbö mö na mıdıbä maga nıgöl.

27Nöbö mö bli yajöña, Jisas nöbö mö nuŋwa mıjnıŋ aku, jı an alıŋ, nöbö mö bli anıŋ rı gwogwam rıb maga rö, rön, mıxıñ ñıŋa keir rıbyöx nugu gırön mıjöñ aku, nı nugumön nöbö mö na mıdıbä maga nıgöl.

28Makwam nöbö ñıŋ i, ram dib mıxıl i bıl sö urıba, höd rıg pödpödiö pön cınö, rön, rıbyöx nugw ri abön, cöna.

29Makwam, cınö cınö, rön, ram padö höd pıl ri abön aku, jı mai rıga met waŋ, rama met waŋ, nöbö mö bla nugwo yad höimöuön yajöña,

30'Ake! Nöbö mıg rama urıbi rıp duön, rama rıbi röxgıb röböxö,' cöña.

31Makwam mag aliö akuyöbö, kıŋ i, kıŋ i pısaŋ nuö nuö pılıba, höd rıbyöx nugw ri abön diöna. Makwam nuŋ rıbyöx nugup duön, ami nöbö nı aku ten tausan ör mıda; jı kıŋ aku ami nöbö nuŋ twedi tausan mıda; nuö nuö pınıŋ aku, nuŋ ami nöbö nı bla pıl pörıb maga rö, cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Rıb aku yöx nugwön, kiŋ i pad piaku mai hömıdaŋ nugugırön, höd mönö wob abön yajöna, ‘An pödpöd cınıŋ, mönö nugwön pı nıgiö nıgıŋö?’ cöna.

33Makwam, nugw ri aböña. Ap ñıŋ bla magalıg röböxön, nı pısaŋ heñ aku, nöbö mö na mıdıbä maga nıgöl.

34“Usö ap wä ödöriö aku, jı id nuŋwa pal mag diön aku, ñıŋ pödpöd rıŋ yöra id yöñön?

35Usö aliö akuyöbö, pı möriwö rıb aimönö kulakul höb rola abıŋ ap wöl ri aben. Usö aliö akuyöbö mabö i mıdöl; pı ki bö abıb maga ra. Ñıŋ nöbö mö rımıj möla mıjön akuyöbö, mönö yadmıdıl kı rımıj pal nugw ri abnö,” röŋa.

Luk 15

Hön sipsip i hölögıpöŋa
(Mat 18:12-14)

1Makwam takis pıb nöbö bla aipam, nöbö mö ap kib mag gwogwo rımıdim bla aipam, Jisas mönö yadmıd aku nuguŋö, rön, hö nugugu mıdmä.

2 Makwam Perisi nöbö bla aipam, lo mönö yad nölıb nöbö bla aipam, Jisas nugwo yad höimöuön yadmä, “Nuŋ pödpöd rımın nöbö ap kib mag gwogwo röi piaku pön, pısaŋ ap mag nıgiö nıgön nımmıd?” rımä.

3Aliö rımıdmın, Jisas mönö i höd röxön ñıgö yadöŋa,

4 “Nöbö ñıŋ i, hön sipsip padokwo padök mös mös höuöiliö hö wölu amñaxıb sö (100) urmıjöna. Jı sipsip paŋyöbö i yöm rımıjön aku, bli pön du mögörıb ñıb ñıb mıd piaku nıgön, du hön sipsip nuŋ hölögıpön aku hölu nugw yönmıd yönmıd, höna hölu nugw pöna.

5Hön sipsip nuŋ aku hölu nugw pön, wä raŋ nugugırön, pı ragpıd nuŋwa rol sö nıgöna.

6Ragpıd nıg rag rama hön, nöbö mö nugub nuŋ bla, nöbö mö mögörıb nıgiö nuŋ bla, ñıgö yad wö raŋ, hö röb mıjöñ aku yajöna, ‘Hölögıp hön sipsip na aku, hölu nugwön höbkal pıl aku, ñıgö nı pısaŋ wahax pınım,’ me cöna.

7Mag aliö akuyöbö mı, nöbö mö mıga akuyöbö, an mıd ri aböla, ap kib mag gwogwo i rölölıŋö, rön rıbyöx nugwöi akuyöbö, adöx yöd röul adö kau sö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mıdöi akuyöbö nugwön wahax peñ; jı nöbö mö paŋyöbö i, ap kib mag gwogwo rıl aku, pödpöd rımın aliö ailö, rön, röböxmıjön aku, adöx yöd röul adö kau sö mıdöi akuyöbö nugwön mı wahax pöña.

Rıg mag i hölögıpöŋa

8"Makwam, mö i rıg silpa mag nuŋ akuyöbö ragpıd sö mıjöna. Makwam mag i, ram möl yuö piaku tar pıñön aku, nuŋ pödpöd cön? Nuŋ hötıkö ur bıl yörsak nıgön, jöujöu walön hölu nugup dumıd dumıd rıg mag nuŋwa nugwön pöna.

9Rıg silpa mag nuŋ aku hölu nugw pön aku, wä raŋ nugugırön, nöbö mö nugub nuŋ bla, nöbö mö mögörıb nıgiö nuŋ bla, ñıgö yad wö raŋ, hö röb mıjöñ aku yajöna, 'Pın rıg mag paŋyöbö nı aku hölu nugwön höbkal pıl aku, ñıgö nı pısaŋ wahax pınım,' me cöna.

10Mag aliö akuyöbö mı, nöbö mö paŋyöbö i, ap kib mag gwogwo rıl aku, pödpöd rımın aliö ailö, rön, röböxmıjön aku, adöx yöd röul adö kau sö yöraku God ejol nuŋ bla nugwön mı ödöriö wahax pöñıŋö," röŋa.

Ha i nuö röböx duöŋ aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa

11Jisas mönö aku yadön yadöŋa, "Nöbö i ha nuŋ mös mıjön aku.

12Ha pıg aku hö nuö yajöna, 'Acö, ap anıŋ nöbö hogwa yadlö bla, pı nuöm nıg nı bla keir nölö,' raŋ, nuö ap ñıŋ nöbö hogwa bla pı asıx hörırör nöiöna.

13Nölaŋ, ha pıg aku mag metyöbö mıŋi mıdön, nuö ap nugwo pı nuöm nıg nölöŋ bla magalıg sım rön, rıg pön, pön du mögörıb pad piaku diöna. Du piaku mıdön, mö kib pısaŋ yönön mag gwogwo rı gırön, rıg ap nuŋwa pırag diön bla, amnör nöbö mö bla nöl pöcöna.

14Alaŋ, rıg nuŋwa pöraŋ, mögörıb aku mı kiö diba piöna. Makwam ap mag wob nımıb rıg i mıdenım.

15Alaŋ, nuŋ duön, nöbö mögörıb akuyöbö mınöbö ñıŋ i yad nugwaŋ, nugwo hön urıb mabö aku yad nıgöna.

16Makwam nugwo kiö diba pıla kiö wöröxön, hön urmıdöi woprö uñ bla bli nımnö, cön aku, jı nöbö mö bli nugwo ap mag nöleñ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Makwam rıb mag nuŋwa yöx nugup dumıd rıb wä mag aku haŋ yajöna, ‘Acö na mabö rı nölmıdöi nöbö bla, ap mag mıga mıda. Nı yörık mıdla, nı kiö diba wöröxmıdla.

18Makwam, nı mögörıb kı röböxön, acö mıd yöra höbkal duön, nugwo yajına, “God mämäg il rol nuŋ aku rı gwogwam rön, mämäg il rol nagö aku rı gwogwam rön, rıl aku,

19nagö nı ha nı me rön yadmıjınö. Nı mabö rı nölıb nöbö nagö i röxg yad nıgö cınö,” cınö,’ cöna.

20Rıb aku yöx nugwön, acö rama höbkal dinö, rön, yajöna. Du mıdaŋ, nuö nuŋ nıc pad piaku irmär nugwöna. Nuö nıc nugwön, mı ödöriö ögwö yöxöna. Nuŋ rımgör ipalıp du nıc pı wobön, pı algun nımöna.

21Nuö akuyöbö alaŋ, nıc yajöna, ‘Acö, God mämäg il rol nuŋ aku rı gwogwam rön, mämäg il rol nagö aku rı gwogwam rön, rıl akuyöbö, nagö nı ha nı me rön yadmıjınö,’ cöna.

22Aliö cön aku, jı nuö nuŋwa mabö rı nölıb nöbö nuŋ akuyöbö ñıgö yajöna, ‘Ñıŋ yadkap ör du wölıj mıxıl dib na aku rag hö nugwo yöm nölön, imag nuŋ aku rıŋ nıg nölön, yam uña röb nölön, ri.

23Akuyöbö alön, du hön kau ha mau wä ödöriö aku pal pön du urıŋ, pısaŋ wahax pön ap pıjep diba nımnıŋa.

24 Ha na aku aŋadö wöröxıb maga röŋ aku, jı weik nuŋ höbkal kömö mıda. Höd nuŋ aŋadö yöm röŋ aku, jı weik ha na höbkal pılö,’ cöna. Nuö aliö rımın, ñıŋ du hön kau ha pal pön hön, ap mag urıŋ, pısaŋ wahax pöña.

25“Makwam ha nuŋ höd aku, mabö rıb bla rı yön pörön röböx, höbkal ramıxrö womiöx hö gı nugwaŋ, cöjıŋ bıyöj palön, höx wödön, mı wahax pı gır mıjöña.

26Akuyöbö almıdıŋ, ha höda nuö mabö rı nölıb nöbö i nugwo yad nugwön yajöna, ‘Pödpöd rımıdöi?’ cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Yad nugwaŋ, yajöna, ‘Nauö nagö pɨgnaŋ wöröxö rön mönö, jɨ weik höbkal höm, nauö hön kau ha maua mɨxɨñ wä aku pal urɨm nɨm gɨrön wahax pɨmɨdöiŋö,’ cöna.

28Aliö raŋ, nugwo ölɨsö diba wölaŋ, rama ram möl yuadö duen; rɨŋö yör bör mɨjöna. Nuö piöŋö rɨŋö bö duön, ‘Haŋ ram möl yuadö duŋö,’ rön, nugwo mönö höimöliö nɨgön yajöna.

29Nuö ha höd nuŋwa mönö nölön höimöliö yadmɨdaŋ, nuŋ paiŋö yajöna, ‘Nɨ mönö nagö yadlö akuyöbö öim öim mai duön, nag mabö rɨb nöbö nagö i röxg mɨdön, mabö nagö öim öim rɨmön rɨmön kɨm mɨga yöna. Makwam nɨ hön meme ha i nölaŋ, nöbö mö nugub nɨ bla pɨsaŋ pal ur nɨmön wahax pölöl.

30Makwam ha nagö aku, ap nuöm nɨg nölmö bla rag duön, mö kib pɨsaŋ yönön mag gwogwo rɨ gɨrön, rɨg ap nuŋwa magalɨg amnör nöbö mö bla nöl pörön höm, naŋ nugwo uliöxön, hön kau ha maua mɨxɨñ wä ödöriö aku pailaŋö!’ cöna.

31Aliö rɨmɨdaŋ, nuö nɨc nöbö höda nugwo yajöna, ‘An nuarö öim mɨdöl makwam, ap nɨ bla magalɨg nagö pɨnö.

32Pɨgnaŋ nagö aku aŋadö wöröxɨb maga röŋ aku, jɨ weik nuŋ höbkal kömö mɨda. Nuŋ aŋadö yöm röŋ aku, jɨ weik nugwo hölu nugwön höbkal pɨla. Makwam, an mɨ ödöriö wahax pɨnɨm,’ cöniŋö,” röŋa.

Luk 16

Nöbö mabö yöj nöbö aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa

1Jisas nöbö nuŋ akuyöbö ñɨgö yadöŋa, “Nöbö dib ap mɨga mɨjön i, nöbö ap nuŋ piaku nugwɨdɨx mɨdɨb nöbö i yad nɨgaŋ, ap nuŋ bla nugwɨdɨx mɨjöna. Makwam nöbö dib aku, mönö i nugwöna, nöbö ap nuŋ nugwɨdɨx mɨjön aku, ap nuŋ bla amnör cöna.

2Nöbö diba mönö aku nugwön, nugwo wö raŋ hömɨdaŋ yajöna, ‘Ap nɨ bla nugwɨdɨx mɨd ri aböiö aku, nɨ yad nölmɨn nugula. Makwam, nagö duön, ap nɨ pödiöm mɨd akuyöbö magalɨg iŋ wöd nugw ri abön, nöbö mö piaku ñɨgö ap

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

rıb na pödiöm mıd akuyöbö magalıg ıŋ wöd nugw ri abön, hö nı yad nölön, mabö na rımıdlö aku mai röinaŋö,' cöna.

3Aliö rımıdaŋ, nöbö ap nuŋ bla nugwidıx mıjön nöbö aku, rıb nuŋ akwör yöx nugwön yajöna, 'Nöbö diba nı yad abıba rımıd aku, jı nı pödpöd cın? Nı nöbö gö mıdöi aku, mögö pın wödıb maga nıgöl. Nöbö mö bli ap ñıŋ aku sö rı wököi nımmıjın aku, nı möigw yöxnö,' cöna.

4Makwam mai rıbyöx nugw ri abön yajöna, 'Nı agapım cın aku wopik nugula. Adaku rımön, mai nöbö dib na nı yad abön wop aku, nöbö mö bli nı pıŋ, ram ñıŋa hölımön mıjınö,' cöna.

5Aliö rön, nöbö mö bli ñıgö nöbö dib nuŋwa ap rıb mıjön akuyöbö wö cöna. Wö raŋ, nöbö höd hön aku nugwo yajöna, 'Nagö nöbö dib na ap rıb pödiöm mıd?' cöna.

6Aliö raŋ, yajöna, 'Wel nımıb ap yöja akuyöbö padokwo padök mös mös höuöiliö hö wölu amñaxıb sö (100),' me cöna. Aliö raŋ, yajöna, 'Köp meg pı, rımgör römıdön ap yöj akuyöbö padokwo padök mös höuöiliö igwö sö (50) kai kıtö,' cöna. Aliö raŋ, rıg yajön mag akwör cöna.

7Mai, nöbö i hömıdaŋ, yajöna, 'Nagö nöbö dib na ap rıb pödiöm mıd?' cöna. Aliö raŋ, yajöna, 'Wit yogw akuyöbö padokwo padök mös mös höuöiliö hö wölu amñaxıb sö (100),' me cöna. Aliö raŋ, yajöna, 'Köp meg pı, rımgör römıdön yogw akuyöbö padokwo padök mös paŋ höuöiliö hö wölu agıp sö (80) kai kıtö,' cöna. Aliö raŋ, rıg yajön mag akwör cöna.

8Aliö akuyöbö almıdaŋ, mai nöbö dib nuŋ aku nugwön yajöna, 'Nöbö ap na nugwidıx mıdıb nöbö aku, rıbyöx nugw ri abön, pödpöd rön mıd ri abnö, ra aku, nuŋ rı ri abön rö,' cöna. Makwam nugwi. Nöbö mö mögörıb rol il kı rıbyöx nugwöi bla yadöia, 'Weik agö magım rön mai römıd gı mıdıb an aku mıd ri abnıŋ owa?' rön, rıb aku yöx nugu gırön rım dumıda. Makwam mil mag wä nugwöi nöbö mö bla, mag aliö akuyöbö mag akwör rım duöx aku waiö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9“Rıg ap mögörıb il kı mıd bla, nöbö mö piaku bli nölıŋ mönö, mai ap piaku aŋadö pöcön wop aku, God mögörıb öim mıdıb nuŋ yör sö ñıgö yad wahax pöna.

10 Rıg ap ulul bli, nöbö mö i imag rola nıg gıŋ, nugwidıx mıd ri abön aku, ap dib bla nölıŋ, paŋ mag akwör cöna. Makwam rıg ap ulul bli, nöbö mö i imag rola nıg gıŋ, nugwidıx mıd ri aben aku, ap dib bla nölıŋ, paŋ mag akwör cöna.

11Makwam ñıŋ rıg ap mögörıb rol il kı mıd aku pön, inakmönö hörön, nugwidıx mıd ri abeñ aku, agö nöböm ñıgö ap wä ödöriö bıl sebö nöiön?

12Nöbö i rıg ap nuŋwa pı imag rol ñıgö nıgön aku, ñıŋ inakmönö hörön, nugwidıx mıd ri abeñ aku, agö nöböm rıg ap ñıgö keir nöiön?

13 Nöbö paŋyöbö i, nöbö dib mös mabö rıb maga nıgöl. Nöbö rama mösör mabö cön aku, jı nuŋ nöbö dib i madmag nıgön, nöbö dib i madmag nıgen. Owa nöbö dib i madmag nıgön, nöbö dib i madmag nıgen. Aiön mag akuyöbö, ñıŋ rıg ap bla ap wä ödöriö, me rön, nugumıjöñ aku, God mabö rımıdöi adaku röböxbä maga rö,” röŋa.

14Perisi nöbö bla, rıb dib ñıŋa paŋ rıg akwör rıbyöx nugumıdöi makwam, Jisas mönö yadöŋ aku nugwön imöuön yad höimöumä.

15 Yad höimöumıdmın, Jisas ñıgö yadöŋa, “Ñıŋ nöbö mö mämäg il rol aku, an nöbö mö wä mıdöla, röi aku, jı God höbwab rıb madmag yuö ñıgö kwo nugwa. Ap nöbö mö nugumın wä rı bla, God nugumın ap gwogwo röxa.

16 “Röbö pal nölıb nöbö Jon hölöŋ wop aku, lo mönö kai kıtim aku aipam, God mönö yadıb nöbö mönö kai kıtim aku aipam yadmın, nöbö mö nugwön, mag aku rım dumıda. Makwam Jon höŋ wop aku ila nıgön, God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb mönö wä aku yadmın, nöbö mö nugwön ñıŋ magalıg paŋ adakwör duŋö, rön, usus rön rım dumıda.

17 Adöx sö mögörıb mıgrö kı pısaŋ hölögıpıbä maga ra, jı lo mönö aku rıb ul mıŋi hölögıpen.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18“Makwam, nöbö i mö pön röböxön, du mö hör i pön aku, mö kib pöna. Makwam nöbö i öbilön, nöbö pön röböxön mö aku pön aku, nuŋ algör ör mö kib pöna.

Rig ap miga midöŋ nöbö i, Lasaras yöŋö

19“Nöbö i rig ap nuŋwa miga midmida. Nuŋ wölij wä wä akwör yömön, ap mag wä wä akwör nimmida.

20Makwam ram nuŋwa ubalij il yöra, nöbö uj kap ap midmidöl nöbö i pön hö nigim midmida. Ib nuŋwa Lasaras.

21Rib nuŋwa yöx nugwön, ‘Nöbö ap miga mid ki ap nimaŋ, ap rib rib bla äbäñ mo kiyöbö piñön aku, ni nimimön kiö pileniŋö,’ rön, nugumidöŋa. Makwam wöñö bla hön, uj nuŋ bla pai nimmidmä.

22Mai nöbö ij aku wöröxöŋa. Nuŋ wöröxim, ejol bla hön nugwo pön du mögörib adöx yöd röul adö kau sö duön, Ebraham nuŋ adö nigmin ap diba nimöŋa. Makwam ap kap nöbö rib aku aipam wöröxim hogw pilmä.

23Nöbö rib aku wöröxön, du rin hör yönmid möl bö du midim, nugwo öliŋ gwogwo pilmin nugugirön midmidöŋa. Makwam midön laxiö pisö nugwöŋa, Ebraham Lasaras pisaŋ hör hör yör sö midmä.

24Nugwön, wö rön yadön yadöŋa, ‘Acö Ebraham, ni ögwö yöxön, Lasaras nugwo yadaŋ, imag igwö nuŋwa röbö pilön, hö albeñ ni aku pi nugwaŋ, ni höx raŋ. Bi yuö ki ni yönmin, ni mi öliŋ höb diba pimidlö,’ röŋa.

25Aliö rimin, Ebraham yadöŋa, ‘Ha na nugwö! Mögörib il bö midmidlö wop aku, nagö ap wä wä nagö pimidlö, ji Lasaras ap gwogwo gwogwo akwör pimida. Makwam weik mögörib ki, nuŋ wä midmin nugugirön, nagör öliŋ höb diba pilmida.

26God nuŋ möl diba ödöriö mibil ki ri nigöŋ makwam, an nöbö mö pö adök rala rön pö ub maga nigöl; ji ñiŋ pö adaku rala rön adök höb maga nigölö,’ röŋa.

27Aliö rimin, nöbö aku yadöŋa, ‘Aliö yadlö aku, Lasaras nugwo yadaŋ, nuŋ acö na rama duön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28haul nöbö na akuyöbö mömid sö piaku ñigö mönö ölisö yadaŋ, mögörib ölin höb keiryöbö gwogwo öim pil yörik hölin,' me röŋa.

29Aliö rimin, Ebraham yadöŋa, 'Mosis aipam, God mönö yadib nöbö bla aipam, mönö kai kitim aku nugwiŋ,' me röŋa.

30Aliö rimin, yadöŋa, 'Acö, akuyöbö aleñ; ji nöbö mö i wöröxön öbilön, du yadmidaŋ aku, mi yadö, rön, ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rimin aliö alölinö, rön, röböxöñinö,' röŋa.

31Aliö rimin, Ebraham yadöŋa, 'Ñiŋ Mosis aipam, God mönö yadib nöbö bla aipam, mönö kai kitim mönö aku nugwölöi aku, nöbö i wöröxön öbiön aku, ñiŋ algör ör nugweñinö,' rö," röŋa.

Luk 17

Ap kib mag gwogwo rib mag aku

(Mat 18:6-7; Mak 9:42)

1Jisas nöbö nuŋ akuyöbö ñigö yadöŋa, "Nöbö i mönö mö i mag gwogwo rol aku rön, nöbö mö bli riba nölaŋ, ñiŋ aipam mag gwogwo akwör rön pin bicöña. Mag adaku höd rimidmä, weik rimidöia, mai algör ör rimijöña. Makwam nöbö mö ñiŋ rib gwogwo nöiöñ bla, ñiŋ mi öliŋ höb ödöriö pimijöña.

2Makwam nöbö i mönö mö i, halöu ha bla ha paŋyöbö i aliö riba cön aku, nugwo rig diba wit palib rig i, göliöda alig nag nig gö nigön, pön du ban yuö diba aböyix aku waiö. Aku agapim: nuŋ kömö midön, halöu ha paŋyöbö i raŋ pin bicön aku, mi öliŋ höb gwogwo pöna.

3 Makwam, ñiŋ keir ribyöx nugw ri aböña. "Pignaŋ nölöunaŋ nagö i ap kib mag gwogwo rimijön aku, nugwo yadyöxön yadiŋ, pödpöd rimin akuyöbö rilö, rön, ribyöx nugumijön aku, ri gwogwam röŋ aku nugwön röböxöña.

4Ap ñigö akuyöbö bli ri gwogwam rön, mai hön, pödpöd rimin akuyöbö rilö, rön, yadmijön aku, ap gwogwo röŋ aku nugwön röböxöña. Makwam wop paŋyöbö i alön raŋ raŋ akuyöbö mij sö aku cön aku, algör ör nugwön röböxöñinö," röŋa.

Nugw pib mag aku

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Jisas aliö rɨmɨdmɨn, mönö nuŋwa pön dub nöbö bla yadmä, “Nagö anɨŋ raŋ, nugw pɨb mag ana dib röxaŋ,” me rɨmä.

6 Aliö rɨmɨn, Jisas ñɨgö yadöŋa, “Nugw pɨb mag dib yöi, nugw pɨb mag ñɨŋa bɨ masted mag ulmɨdö mɨda röxg mɨjön aku, ñɨŋ bɨ kɨ, ila alɨg mölöd du ban yuö mibɨl kwo wöl gɨ mɨdö, rön yadɨŋ, rɨg yajöñ mag akwör cöna.

Mabö rɨ nölɨb nöbö i mabö nuŋwa

7“Ñɨŋ rɨb pödiö yöx nugwöi? Mabö rɨ nölɨb nöbö i mögörɨb pɨn wöd pörön mönö hön sipsip ur pörön, höbkal rama höm, nöbö nuö nuŋwa nugwo mönö pöd yajön? ‘Nagö kiö pɨl aku, nagö yörɨk römɨdön ap mag nɨmö,’ cönɨŋönö?

8Wöhö. Aliö yaden. Nuŋ yajöna, ‘Wölɨja paŋ wölaŋ, amanö aku pɨx nɨgön, röbö ap nɨ bla rag hö nölaŋ nɨmɨmön, mai röbö ap nagö bla nɨmö,’ cöna.

9Ñɨŋ rɨb pödiö yöx nugwöi? Mabö rɨ nölɨb nöbö aku, nöbö diba yajön mag akuyöbö rɨmɨjön aku, nöbö diba mönö wä bli nugwo yajönɨŋönö owa? Wöhö. Mabö rɨ nölɨb nöbö nuŋwa mɨd aku mɨ, rɨg yajön mag akwör cöna.

10Ñɨŋ kwo algör. God ñɨgö mabö yad nɨgön akuyöbö rɨ pörön yajöña, ‘An mabö rɨ nölɨb nöbö mö wä yöi. Ap adö i keir rölöl; mabö an rɨb akwör röliŋö,’ cöñɨŋö,” röŋa.

Ragpɨd sö nöbö ucrapö röŋ aku, Jisas rɨmɨn, kömö nɨgöŋa

11Jisas Jerusalem dinö, rön, mögörɨb Sameria kɨ, mögörɨb Galili kwo, mibɨl yöra pikwo dumɨd dumɨd,

12ram yöj lɨglɨg agrö i yönmɨdɨm nugugɨrön, ucrapö röŋ nöbö akuyöbö ragpɨd sö, nugwo möigw palön, hör hör yörkwo mɨdön,

13 aj halön yadmä, “Jisas, Nöbö Dib, anɨŋ ögwö yöxö,” rɨmä.

14 Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas ñɨgö yadöŋa, “Ñɨŋ duön, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö bla ñɨgö uñ ñɨŋ bla yabunö,” röŋa. Aliö rɨmɨn, ñɨŋ duön, ödöi mibɨl yöra dumɨdmɨn nugugɨrön, ñɨgö kömö nɨgöŋa.

15Makwam ñɨgö aliö kömö nɨgmɨn, nöbö Sameria yöbö i, nugwo kömö nɨgöŋ aku nugwön, mönö diba yad gɨrön, God iba yadɨm bɨl sö dumɨn nugugɨrön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16höbkal hön, Jisas mıdöŋ yödpılö il yöra pın bırön, haŋaj adö pibö rı mögö bö cırön, Jisas nugwo ri ablaŋe röŋa.

17Nuŋ alön rımın, Jisas yadöŋa, “Nı rıbyöx nugula, nöbö akuyöbö ragpıd sö kömö nıgödö, rıl aku, jı nöbö akuyöbö mac sö bla mıkai?

18Nöbö bli pödpöd rımın hölöi? Nöbö pad piakuyöbö, Juda nöbö yöi akwör hön God nugwo wä rı ä?” röŋa.

19Jisas aliö rön nöbö aku nugwo yadöŋa, “Jisas nı raŋ kömö nıgönıŋö, rön nugw pılö aku, nagö kömö nıga, duö,” röŋa.

God nöbö mö pön nugwidıx mıjöna
(Mat 24:23-28)

20Makwam wop i Perisi nöbö bla Jisas nugwo yad nugwön, “God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb wop aku wop kai wöxnö nıgön?” rımä. Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “God nöbö mö pön nugwidıx mıjönıŋö, röi aku, kıŋ bla bli, nöbö mö nugwidıx mıdım mıdım, nugw ri abön rım rım, mai kıŋ ñıŋa höm, nöbö mö nugwo mämäga nugwön, wopik hö, cöñ mag akuyöbö ren.

21‘Mıd yörık,’ mönö ‘Mıd yör kwom,’ rön yadeñım. Aku agapım: nuŋ tar hön, mibıl ñıgö yörık mödö mıdö,” röŋa.

22Jisas aliö rön, nöbö nuŋ bla ñıgö yadöŋa, “Mai piaku, Nöbö Ha nuŋwa haŋ nugwo nuguŋö, rön, madmag ñıgö wax nöl gör mıjöna, jı nugwo nugweñ.

23 Nöbö mö bli ñıgö yajöña, ‘Mıd yörık,’ mönö ‘Mıd yör kwom,’ me cöñ aku, jı mönö aku mi yadöıŋö, rön, ipalıp duŋ, ñıŋ pısaŋ dumıjeñ.

24Aku agapım: Nöbö Ha nuŋwa hön wop aku, añıgölö ñırım, mila alıp dum nugwöi mag akuyöbö alıp höna.

25Makwam ñıŋ nöbö mö weik mıdöi kıyöbö, Nöbö Ha nuŋwa nugwo ipıtaŋ nugwön nugwo peñ; nugwo ömörö diba nöiöña.

26Nöbö Ha nuŋwa hön wop aku, maduar ör Noa mıdöŋ wop aku rıg röŋ mag akuyöbö cöna.

27Noa mıdöŋ wop aku, nöbö mö bla ap mag nım gırön, röbö nım gırön, mö nuö nuö nöl pı gırön, rı mıdım nugugırön, Noa nuarö nuömarö bıyöj möla

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

dum nugugirön, ruö ib diba rilö, ri yöxmin, bana wölön nöbö mö akuyöbö ñigö magalig pi yuö abmin wöröx pörmä.

28 Makwam nöbö Lot midöŋ wop aku, Sodom nöbö mö bla algör ör ap nim girön, röbö nim girön, ap piaku sim ri girön, ap möriwö rib piaku ri girön, ram ur girön, ri midim nugugirön,

29Lot mögörib aku röböxön, mögörib hör möl i dum nugugirön, wop akwör, rin pin diba adöx kau sebö pinön, Sodom nöbö mö ñigö magalig yön bic um duöŋa.

30Nöbö Ha nuŋwa hön wop aku, mag aliö akwör cöna.

31 “Wop aku, nöbö mö ram cölöbö sö mijöñ aku, ap ñiŋ bla ram möl bö mid aku piba ram möl bö dueñ. Nöbö mö möriwö rib bla yönmijöñ piaku, ap bli piba höbkal rama dueñ.

32 Lot mönin nugwo röŋ adakwör ribyöx nugwön, nugw ri aböña.

33 Nöbö mö bil kai, ni keir nugw ri abön kömö mijinö, rön ribyöx nugwön aku, wöröxöna; ji nöbö mö bil kai, Krais mönö wä yad akuyöbö mabö nuŋwa rip dumidön wöröxnö, rön ribyöx nugwön aku, kömö mijöna.

34Ñigö yadmidla, wop aku pixmag yuö bö nöbö mös äbäñ döul paŋyöbö i hölim gi mijöñ aku, i pön, i röböxna.

35Mö mös wit maga pal pat piöpi rimijöñ aku, i pön, i röböxna.

36Nöbö mös möriwö rib piaku mabö ri mijöñ aku, i pön, i röböxnö,” röŋa.

37Jisas aliö rimin, ñiŋ yadmä, “Nöbö Dib, mönö yadmidlö aku, mögörib kai aliö cön?” rimä. Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Urap döuyö i wöröx gi mijön yöraku, yöur gwolgwäbö nugwön hö sisib nigmijöñiŋö,” röŋa.

Luk 18

Mönö pi nuöm nigib nöbö i, mö wösrö i

1 Jisas, nöbö ni bla rib miga yöxölön, God höjöpal gör midiŋ, me rön, ñigö mönö i mönö höd röxön yadöŋa,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2“Mögörıb i, mönö pı nuöm nıgıb nöbö dib i mıjöna. Makwam nöbö aku, nuŋ God rıbyöx nugwen; nöbö mö bla ñıgö uliöxen.

3Makwam mö wösrö mögörıb akuyöbö i, öim hö nugwo yajöna, ‘Nöbö kwolmal na mönö anıŋ aku nugwö,’ cöna.

4Aliö cön aku, jı mönö pı nuöm nıgıb nöbö dib aku mönö nuŋ aku pen. Jı mö wösrö aku, nuŋ öim öim hö yad nugu gör mıdaŋ mıdaŋ, mai nöbö dib aku yajöna, ‘Nı God nugwo ipöxöi; ñıgö nöbö mö piaku algör uliöxöi;

5jı mö wösrö kı nı öim öim hö yad nugu gör mıdım mıdım nı ipıt makwam, nı du mönö dib aku yad nugunö,’ cönıŋö,” röŋa.

6Nöbö Diba aliö rön yadöŋa, “Mönö pı nuöm nıgıb nöbö aku nöbö mö uliöxölöŋ, jı nuŋ mönö kai yadöŋ aku nugw ri aböña.

7Ñıŋ rıb kai yöx nugwöi? God nuŋ nöbö mö nuŋ keir yad nıg bla, mil pıxmag yuö nugwo höjöpalmıjöñ aku, mönö ñıgö nugwön uliöxön nugwenıŋö, rön, nugwöi? Ñıŋ mıxıl magi pöx mıjöñıŋö, rön nugwöiŋ ä?

8Nı ñıgö yadmıdla, nuŋ mönö yajöñ aku nugwön, ñıgö ögwö yöxön, yadkap ör nöbö kwolmal ñıŋa rı gwogwam cöñ akuyöbö ödöia idıxöna. Makwam Nöbö Ha nuŋwa mögörıb il kı höbkal hön wop aku, nöbö mö bli nugwo nugw pı gör mıjöñıŋönö wöhö?” röŋa.

Perisi nöbö i, takis pıb nöbö i

9Nöbö mö bli, an nöbö mö wä, nöbö mö bli nöbö mö gwogwo, me rön, nugwim akuyöbö, Jisas ñıgö mönö i mönö höd röxön yadöŋa,

10“Perisi nöbö i, takis pıb nöbö i, God höjöpalıba, God höjöpalıb rama diöña.

11Perisi nöbö aku, rıb nuŋ akwör God höjöpalön yajöna, ‘Nagö ri ablaŋe rımıdla. Nı nöbö bli rıg röi akuyöbö, ap wä mıga akwör pön, ap kib pön, mö kib mag yönön, röi. Nı takis pıb nöbö kıyöbö kı röxgıb yöi.

12 Iŋpılö paŋ paŋ wop mös ap mag nımöi aipam. Öim ap nı akuyöbö ragpıd sö pön, nagö paŋyöbö i nöilö,’ cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13 Makwam takis pıb nöbö aku, nuŋ möigw yöxön, adöx yöd röul adö kau sö nugwen; hör hör yörakwo iröpa ubılön, ibön nuŋwa keir palön, rıb mıga yöx nugwön yajöna, ‘God, nı nöbö ap kib mag gwogwo rıl aku, nı ögwö yöxö,’ cöna.

14 Ñıgö yadmıdla, takis pıb nöbö aku aliö yadaŋ, God nugwo, ap kib mag gwogwo rılö aku nugwön röböxmıdlö, cöna. Makwam God nuŋ Perisi nöbö aku nugwo aliö yaden. Aku agapım: nöbö mö ib ñıŋa keir pırag wöiöñ bla, God raŋ ib ñıŋa pın pal diöna. Jı nöbö mö ib ñıŋa pırag wöleñ bla, God raŋ ib ñıŋa mıjönıŋö,” röŋa.

Jisas halöu ha ulul bla pı nugwöŋa
(Mat 19:13-15; Mak 10:13-16)

15Nöbö mö bla, Jisas halöu ha ulul anıŋ kıyöbö pı nugwaŋ, me rön, pön hömä. Jisas ñıgö pı nugum nugugırön, nöbö nuŋ bla almıdim aku nugwön, nöbö mö piakuyöbö ñıgö yadyöxön yadmä, “Ñıŋ akuyöbö almıjeñ,” rımä.

16Jisas piöŋö halöu ha piaku wö rım hömıdmın, nöbö nuŋ bla ñıgö yadöŋa, “Pödpöd rımın ñıgö aliö yadyöxmıdöi? Halöu ha ulul piaku röböxıŋ nı pöl höŋ. God nöbö mö pön adöx yöd röul adö kau sö nugwidıx mıdıb aku, halöu ha ulmıdö piaku röxg mıjöñıŋö,” röŋa.

17 God Mönö yad nölön, God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb mönö aku aliö mıdö, rımıjöñ aku, halöu ha ulul bla God Mönö aku nugwön, rımgör nugw pöña. Makwam, nı ñıgö mi yadmıdla, nöbö mö halöu ha ulul nı rıg nugw pöi mag aliö akuyöbö nugw pımıjöñ bla, God ñıgö pön nugwidıx mıjöna. Jı nöbö mö halöu ha ulul nı nugw pöi mag aliö akuyöbö nugw peñ bla, God mögörıb nuŋ yör sö dueñ.

Juda nöbö dib i ap mıga mıdöŋa
(Mat 19:16-22; Mak 10:17-22)

18 Juda nöbö dib i Jisas mıdöŋ yöra hön yadöŋa, “Mönö yad nölıb nöbö wä na. Nı pödpöd rön, öim mıdıb mag aku pın?” röŋa.

19Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Nı pödpöd rımın, ‘Nöbö wä,’ me rılö? Nöbö mö i wä mıdöl; God paŋyöbö akwör Nöbö wä mıda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20 Makwam nagö God lo mönö aku nugulö: ‘Mö kib nöbö kib rimijeñ; nöbäpö pilmijeñ; ap kib pimijeñ; mönö diba yajöñ piaku du mönö inakmönö hörön yadmijeñ; nauö nam rig yajöñ mönö akwör yöxön mai dinö,’ ” röŋa.

21Jisas aliö rimin, nöbö aku yadöŋa, “Ni haŋal mid akwör ila nigön, lo mönö ada piaku magalig rip hö hö, weik wop ki paŋ mag akwör ri midlö,” röŋa.

22Jisas mönö aku nugwön yadöŋa, “Ap paŋyöbö iör röiö. Ap nagö blaku magalig sim rön, rig pön, nöbö mö liblib ri midö bla nölö. Naŋ almijinö aku mi, mid ri abib mag nagö aku mijön God mögörib adöx yöd röul adö kau sö. Rig yadil akuyöbö rön, han, ni pisaŋ yönmidiŋö,” röŋa.

23Jisas mönö aku yadim, Juda nöbö dib aku rig ap nuŋ bla miga midöŋ aku, audiöx nugwön rib diba yöx nugwöŋa.

24Rib diba yöx nugumidöŋ aku, Jisas nugwo nugwön yadöŋa, “Nöbö mö ap miga mijön akuyöbö, miŋi ri öliöxön God nöbö mö nuŋwa midiŋ, ñigö pön ram nuŋwa nugwidix mijöna.

25Hön kamel bla kai mauöl nag aböi möl aku dinöb, miŋi ri öliöxön diöñ aku, ji nöbö mö köme ulnöu ap bla miga mid akuyöbö, God mögörib nuŋ aku miŋi ri öliöxön diöñiŋö,” röŋa.

26Jisas aliö rimin, nöbö mö midim bla yadmä, “Mönö yadmidlö aku, God nuŋ nöbö mö i kömö pib maga nigöl owa agapim?” rimä.

27Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Adö bli nöbö mö rib maga nigöl aku, ji God nuŋ cinöb paŋ rib akwör nigö,” röŋa.

28Jisas aliö rimin, Pita yadöŋa, “Mi! Ram ap an akuyöbö magalig röböxön, nagö pisaŋ paŋör alip yönmidiŋö,” röŋa.

29Aliö rimin, Jisas ñigö yadöŋa, “Ñigö mi yadmidla, nöbö mö, God mönö wä nuŋ aku pirag yöniŋö, rön, ram rib, mönin, nimam, nuö nuöm, halöu ha ñiŋ bla röböxöñ aku, God ñigö uplöbenim.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Weik mıdöl wop mibıl yörık, God nuŋ ñıgö nugwidıx mıd rı abön raŋ, ap ñıŋ bla, nöbö mö ñıŋ bla, magöri maga rıg mıjöna. Makwam wop maiyöbö aku, nuŋ pısaŋ öim öim mıjöñıŋö," röŋa.

Jisas iswob, "Nı pıl pal nıgıŋ, wöröxön öbinö," röŋa
(Mat 20:29-34; Mak 10:46-52)

31 Jisas nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö ñıgö pön rıb piaku duön yadöŋa, "Nugwi. Weik Jerusalem dumıdöla. Du röpıñınıŋ aku, Nöbö Ha nuŋwa nugwo, God mönö yadıb nöbö bla maduar ör God Mönö aku kai kıtön rıg yadim mag akwör cöña.

32 Nugwo pön, Juda nöbö yöi akuyöbö imag rol ñıgö nıgıŋ, nugwo yad höimöuön, ñılöŋ nıg gırön, höpöl pılön, naga pı palön, mı aŋadö pıl pal nıgöña.

33Makwam wop mös mıdön, wop paŋ aku höbkal öbiönıŋö," röŋa.

34 Makwam Jisas aliö rımıdmın, nöbö nuŋ bla rıbyöx nugub maga nıgölmın, mönö rıg yadmıd aku, me rön, lıbak nugwölim.

Jisas mämäg we wölöŋ nöbö i rımın, mämäga ix nugwöŋa
(Mat 20:17-19; Mak 10:32-34)

35Makwam mai, Jisas du Jeriko uröpınmın nugugırön, nöbö mämäg we i mıdöŋa. Nöbö aku nuŋ ödöi kwol yöraku römıd gı mıdön, rıg ap nöinö, rön, sö rı mıdöŋa.

36Nöbö mö mıga akwör mönö pıp hö padıxmın nugugırön, nuŋ nöbö mö bli ñıgö yad nugwön yadöŋa, "Pödpöd rımıdöi?" röŋa.

37Aliö rımın, yadmä, "Jisas nöbö Nasaret yöbö aku hön dumıdö," rımä.

38Aliö rımın, nuŋ wö diba rön yadöŋa, "Jisas, Depid Ha nuŋwa, nı ögwö yöxö!" röŋa.

39Aliö rımın, nöbö mö hö dumıdim bla nugwo yadyöxön yadmä, "Pödpöd rımın wölmıdlö? Dar mıdö!" rımä. Aliö yadim aku, jı nuŋ tar mıdölöŋ. Wö mı diba rön yadöŋa, "Jisas, Depid Ha nuŋwa, nı ögwö yöxö!" röŋa.

40Aliö rımın, Jisas nugwön aŋöi nıgön, nöbö mö akuyöbö ñıgö yadöŋa, "Yölıŋ il yörık hönö," röŋa. Aliö rımın, pön hömın yadöŋa,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41“Nagö pödpöd cinö?” röŋa. Jisas aliö rimin, yadöŋa, “Nöbö Dib, ni raŋ mämäg na aku iswob nugunöm,” röŋa.

42Aliö rimin, Jisas nugwo yadöŋa, “Jisas ni raŋ, mämäg na ix nugunö, rön, ribyöx nugw pilö aku mi, mämäga ix nugwö,” röŋa.

43Jisas aliö rimin, wop akwör mämäga ix nugwön, God iba yadmin bil sö dumin nugugirön, Jisas dumidöŋa yöraku mai duöŋa. Nöbö mö magalig Jisas röŋ aku nugwön, God iba yadmin bil sö duöŋa.

Luk 19

Sakias, takis pib nöbö i

1Jisas Jeriko duön, mibil yöra u dumidöŋa.

2Makwam Jeriko yöraku, rig ap miga midmid nöbö i, takis pib nöbö piaku ñigö magalig nugwidix midmida. Ib nuŋwa Sakias.

3Jisas taun mibil yöraku padixmin nugugirön, nöbö mö miga akwör hö nuguba rimidmä. Sakias nuŋ nöbö metyöbö maga makwam, Jisas nöbö pödiöm mid aku nugunöm, rön, nugwöŋa, ji nugwölöŋ.

4Almin, nuŋ höd ipalip du bi römö i wölu bil sö midön, Jisas hömidöŋ möl sö nugugu midöŋa.

5Jisas nuŋ bi wöl midöŋa il yöraku hön, pisö laxiö nugwön, Sakias nugwo yadöŋa, “Sakias, nagö rimig il ki pinö! Weik nagö pisaŋ du ram nagö mijinö,” röŋa.

6Jisas aliö rimin, Sakias il bö pinön, wahax pi girön, Jisas nugwo yöliŋ pön ram nuŋwa duöŋa.

7 Nöbö mö bla alöŋ aku nugumin ölisö wölim yadmä, “Nöbö aku du nöbö ap kib mag gwogwo ri ram aku höliмba dumidö,” rimä.

8 Makwam Sakias öbilön, Jisas nugwo yadöŋa, “Nöbö Dib, nagö nugwö! Weik ap ni bla nuöm nig adöi nigön, adöi nöbö mö liblib ri midö bla ñigö nöina. Makwam ni höd inakmönö hörön, nöbö mö bli ap ñiŋa kib pibä rim aku paiŋö nöinö, rön, ap paŋyöbö i kib pim aku, paiŋö mös mös nöina; ji ap mös

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kib pɨm aku, paiŋö akuyöbö amñaxɨb sö nöina. Alön rɨp dumɨd dumɨd magalɨg rɨba wöd pörön röböxnö," röŋa.

9 Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, "Nöbö kɨ Ebraham ha nuŋwa i. Wopik God nuŋ yam ram yörɨk hölɨmmɨdöi, ap kib mag gwogwo röi piaku nugwön röböxön kömö pa.

10 Nöbö Ha nuŋwa höŋ aku, nöbö mö hölögɨp mɨdöi akuyöbö, ñɨgö hölu nugwön kömö pɨnö, rön, hö," röŋa.

Nöbö akuyöbö ragpɨd sö rɨg pɨmä aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa
(Mat 25:14-30)

11Makwam nöbö mö piaku, Jisas mɨ, Nöbö Dib öim pöx mɨdmɨdöl aku, Jerusalem duaŋ, nugwo kiŋ yad nɨgɨŋ, an nugwɨdɨx mɨdaŋ, mɨd ri aböniŋö, rön, rɨb aku yöx nugumä. Jisas, rɨb ñɨŋ aliö yöx nugumä aku, nuŋ keir nugwön, ñɨgö mönö i kwo höd röxön yadöŋa.

12Jisas mönö höd röxön yadöŋa, "Nöbö dib i, nɨ nugwɨdɨx mɨd nöbö dib na mɨd yöra dumön, nɨ kiŋ yad nɨgaŋ, höuöil hön, nöbö mö mögörɨb nɨ kɨyöbö ñɨgö kiŋa nugwɨdɨx mɨjɨnö, rön, mögörɨb pad dib piaku diöna.

13Makwam höd nöbö mabö rɨb nuŋ akuyöbö ragpɨd sö ñɨgö wö raŋ hömɨjöña, nöbö dib nuŋwa rɨg mag gol paŋ paŋ hörɨrör nuöm nɨgön yajöna, 'Rɨg mag gol nölmɨdɨl kɨ pön, sɨm rɨ höuöilmel rön, mɨga pɨ nɨgmɨdɨŋ; mai nɨ höuöil hönö,' cöna.

14Aliö rön diöna aku, jɨ nöbö mö mögörɨb nuŋ nugwɨdɨx mɨdöŋ bla, nugwo ölɨsö wölaŋ nugugɨrön, nöbö bli yad abɨŋ, mai duön, nöbö dib ödöriö aku nugwo yajöña, 'Nöbö kɨ nuŋ kiŋ ana mɨdeniŋö,' cöña.

15"Makwam nöbö dib ödöriö aku mönö ñɨŋ aku pen; nöbö dib aku nugwo kiŋ ñɨŋa yad nɨgöna. Alaŋ, kiŋ aku nuŋ höbkal hön, mabö rɨ nölɨb nöbö nuŋ piaku ñɨgö yad wö raŋ hömɨdɨŋ, yajöna, 'Rɨg mag gol nöil piaku, ñɨŋ pɨ sɨm rɨ höuöilmel rön, paiŋö pödiö pöi?' cöna.

16Yadaŋ, höd hön nöbö aku yajöna, 'Nöbö dib, rɨg mag gol paŋyöbö nɨ nölmö aku, nɨ sɨm rɨ höuöilmel rön, paiŋö akuyöbö ragpɨd sö rɨg mag gol pɨlö,' cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17 Aliö rɨmɨdaŋ, nöbö dib nuŋ aku yajöna, ‘Nagö rɨ ri ablö. Ap ulmɨdö aku nölmön mabö rɨ ri ablö aku, weik taun dib akuyöbö ragpɨd sö nagö yadmön nugwidɨx mɨjnaŋö,’ cöna.

18Makwam nöbö i hön yajöna, ‘Nöbö dib, rɨg mag gol paŋyöbö nɨ nölmö aku, nɨ sɨm rɨ höuöilmel rön, paiŋö akuyöbö mömɨd sö rɨg mag gol pɨlö,’ cöna.

19Aliö rɨmɨdaŋ, nöbö dib nuŋ aku yajöna, ‘Ailö aku, weik taun dib akuyöbö mömɨd sö yadmön nugwidɨx mɨjnaŋö,’ cöna.

20-21Makwam mabö rɨb nöbö nuŋwa i kwo hön yajöna, ‘Nöbö dib, nör nugula. Nagö nöbö ölöm. Nöbö mö bli ap ñɨŋ bla, nagö sɨm rɨ ri abön röiö; wobön um pɨn pɨlö. Ap mabö öliöxön rɨ yuöi piaku, nagö ususör rön nɨmlö. Makwam, nɨ nagö ipöxɨl aku, rɨg mag gol paŋyöbö nɨ nölmö aku, nɨ pön du köpö rin rogw rɨ nɨgmön mɨdöŋa. Rɨg mag gol paŋyöbö nagö aku weik pön höl mɨk,’ me cöna.

22Aliö rɨmɨdaŋ, nöbö dib nuŋ aku yajöna, ‘Mönö nagö yadlö aku pɨ höuöilön, nagö pɨsaŋ mönö diba nɨgɨna. “Nagö nöbö ölöm, nöbö mö bli ap ñɨŋ bla, nagö sɨm rɨ ri abön röiö; wobön um pɨn pɨlö; ap mabö öliöxön rɨ yuöi piaku, nagö ususör rön nɨmlaŋö,” rɨlö ä?

23Makwam, pödpöd rɨmɨn rɨg mag gol nɨ aku pön du rɨg rama nɨgman, höbkal hön hör um bli kwo alɨg pöi kömö?’ cöna.

24Aliö rön, nöbö il yöra mɨjöñ akuyöbö ñɨgö yajöna, ‘Rɨg mag gol nɨ aku höuöil pön, nöbö yöraku rɨg mag gol ragpɨd sö mɨd aku nugwo nöinö,’ cöna.

25Aliö rɨmɨdaŋ, yajöña, ‘Nöbö dib. Nuŋ rɨg mag gol ragpɨd sö mödö mɨdö!’ cöña.

26 Aliö rɨmɨdɨŋ, yajöna, ‘Ñɨgö yadmɨdla, öim nöbö mö ap ñɨŋ mɨga mɨjön bla, bli kwo rol ab pöña, jɨ nöbö mö ap ñɨŋ ulul ulul mɨjön bla, ap ulmɨdö mɨd aku aŋadö hölögɨpöna.

27Makwam nöbö mö nɨ nugumɨn ölɨsö wölɨm, nöbö aku nuŋ kɨŋ ana mɨdenɨŋö, rim akuyöbö, ñɨgö du pön hö, mämäg il rol nɨ yörɨk pɨl pal nɨgi,’ cönɨŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jisas Kiŋ röxg Jerusalem duöŋa
(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Jon 12:12-19)

28Jisas ñigö mönö aku yadön, nöbö nuŋ bla pisaŋ Jerusalem duŋö, rön, nuŋ höd duöŋa.

29Dumid dumid Olip Pid yöra, ram yöj liglig agrö Betpagi Betani ramixrö yöra womiöx uröpinön, nöbö nuŋ mös ñigö höd yad abön yadöŋa,

30"Ram yöj agrö möl aku duön nugwöña, hön donki maua nöbö mö pi yönölöi i, nag wabil nig giŋ mijön aku yau pön höña.

31Makwam nöbö mö bli hön, 'Hön donki aku pödpöd rimin yau pön dumidöiŋö,' rimidiŋ, yajöña, 'Nöbö Dib aku mabö midmin aniŋ yad abmin, piba höliŋö,' cine," röŋa.

32Jisas aliö rimin, ñiŋ duön nugumin, rig yadöŋ mag akwör rig midöŋa.

33Du naga yaumin nugugirön, nöbö hön donki minöbö bla hön yadmä, "Hön donki mau aku pödpöd rimin naga yaumidöi?" rimä.

34Aliö rimin yadmä, "Nöbö Dib aku mabö midmin aniŋ yad abmin, hö naga yaumidöliŋö," rimä.

35Aliö rön, hön donki mau aku naga yau pön Jisas midöŋ yöra pön duön, wölij ñiŋ wab bli pi rödön, pi hön donkia rol sö nigön, Jisas nugwo pi hön donkia rol sö nigmä.

36Jisas donkia rol sö römidön, ödöi aku dumin nugugirön, nöbö mö akuyöbö wölij ap ñiŋa bli rag hö ödöi rol aku yödim nugugirön, Jisas römid gi midöŋ hön donki aku wölij ap ñiŋa bla rola röbip duöŋa.

37Dumid dumid Jerusalem igöp igöp rim nugugirön, Olip Pid ödöi rimö pibö rib yöraku, nöbö mö nuŋ bla miga, magalig nugwo mi ödöriö wahax pi girön, ap agap apim röŋ akuyöbö rib aku yöx nugu girön, wö diba ri girön, God iba pirag wölön yadmä,

38 "Nöbö Diba nuŋ Kiŋ aniŋa yad abmin hö mik, God nugwo pi ri aböna! God mögörib adöx yöd röul adö kau sö yöraku, höbwab höimölib höimölib mag

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

akwör mıda. God nuŋ adöx mı bıl sö mıdön, nuŋ mil mag wä keiryöbö alıg mıdö," rımä.

39Aliö rımın nugugırön, Perisi nöbö bli mibıl yöraku mıdim akuyöbö, Jisas nugwo yadmä, "Mönö yad nölıb nöbö. Nöbö mö nagö akuyöbö ñıgö yadyöxaŋ, mönö aliö akuyöbö yadölıŋ," me rımä.

40Aliö rımıdmın, Jisas paiŋö yadöŋa, "Ñıgö yadmıdla, ñıŋ mönö akuyöbö yadmıjeñ aku, rıg bla keir wö cöñıŋö," röŋa.

Jisas Jerusalem nugwön imöŋa

41Jisas Jerusalem igöp igöp rı gırön, taun dib aku nugwön, mäp röbö pınmın nugugırön yadöŋa,

42"Mögörıb Jerusalem kı, ñıgö mı ödöriö ögwö yöxmıdla. Nı ñıgö pı God pısaŋ nıgiö nıgön, höbwab höimölıb maga ñıgö nölıba höma nugwöyıx aku, wä röxa. Makwam weik ñıŋ nugwölön, mämäg we röxg mıdöia.

43Mai nöbö kwolmal ñıŋa hön, taun dib ñıŋ kı, lıgına ab yuö nıg mıjöñ aku,

44 hön rı gwogwam rıŋ, möriwö kul, ram bla magalıg, rıg i rıg i rol sö waxön mıdenım; nöbö mö, halöu ha, rıg kul yuadö mıjöñ akuyöbö ram alıg pal gılıx ab gılıx rı aböña. God ñıgö pıba hö wop kı nugwölöi makwam, mag akuyöbö aiönıŋö," röŋa.

Jisas God höjöpalıb rama ram möl yuadö duöŋa
(Mat 21:12-17; Mak 11:15-19; Jon 2:13-22)

45Jisas aliö rön, God höjöpalıb rama duön, nöbö mö sım rımıdim akuyöbö ñıgö yad rıŋö bö ab gırön yadöŋa,

46 "God Mönö aku kai kıtön yadmä, 'Ram na aku, nı höjöpalıb rama mıjönıŋö,' rımä aku, jı ñıŋ sım rön rım rım, nöbö mö ap kib pön, rag hö umadiö hölımmıdöi ram i röxgö," röŋa.

47 Makwam Jisas nuŋ öim öim, wop paŋ paŋ du God höjöpalıb rama ram möl yuadö nöbö mö bla ñıgö mönö yad nölmıdöŋa. God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla, lo mönö yad nölıb nöbö bla, mönö pı nuöm nıgıb nöbö bla, nugwo pıl pal nıgnıŋö, rön, rıba paŋ akwör yöx nugumıdmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

48Aliö ribyöx nugumä aku, ji nöbö mö magalig, mönö wä nuŋwa nuguŋö, rön, nugwo wahax pim nugugirön, ñiŋ Jisas nugwo pil pal nigib maga midölöŋ.

Luk 20

"Nagö yön yadim mag aliö rip yönmidlö?" rimä
(Mat 21:23-27; Mak 11:27-33)

1Makwam wop mibil yöraku, Jisas nuŋ God höjöpalib rama ram möl yuadö duön, nuŋ nöbö mö pi God pisaŋ nigiö nigön mönö wä aku yad nöl midöŋa nugwön, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, lo mönö yad nölib nöbö bla aipam, mönö pi nuöm nigib nöbö bla aipam hömä.

2Hön nugwo yadmä, "Yönim nagö yadim, naŋ hön mag aliö rip yönmidlö?" rimä.

3Aliö rimin, Jisas yadöŋa, "Ni ñigö paiŋö yad nugub i yad nuguba rimidla.

4Jon nöbö mö bla ñigö röbö pal nölmid aku, God nuŋ yadim alöŋ mönö rib nuŋwa keir yöx nugwön alöŋ?" röŋa.

5Jisas aliö rimin, ñiŋ keir nuö nuö yad nugup duön yadmä, " 'God yadim, Jon nöbö mö bla ñigö röbö pal nölö,' ciniŋ aku, nuŋ yajöna, 'Makwaim, mönö nuŋ aku pödpöd rimin pölöi?' cöna.

6Ji 'Jon rib nuŋwa keir yöx nugwön, nöbö mö bla ñigö röbö pal nölö,' rimijniŋ aku, nöbö mö kiyöbö, God nuŋ Jon mönö yadib nöbö nuŋ aku yad nigmin hön rimidö, rön nugwöi aku, ñiŋ ölisö rödön aniŋ rig röd pal nigöñiŋö," rimä.

7Makwam ñiŋ rib aku yöxön, Jisas nugwo paiŋö yadmä, "Jon hön nöbö mö akuyöbö ñigö mönö yad nölön, röbö pal nölön röŋ aku, an nugwölöl, God yadim röŋ mönö rib nuŋwa keir röŋ aku an nugwölöliŋö," rimä.

8Aliö rimin, Jisas ñigö yadöŋa, "Ñiŋ ni paiŋö yad nölölöi aku, ni piöŋö yön yadim hön rimidil aku, ñigö algör ör yad nölöinö," röŋa.

Nöbö wain möriwö riba nugwidix midim bla, Jisas mönö höd röxön yadöŋa
(Mat 21:33-46; Mak 12:1-12)

9 Jisas nöbö mö akuyöbö ñigö mönö höd röxön yadöŋa, "Nöbö i wain möriwö rib miŋi ri yuön, nöbö mö bli yad nigön, du mögörib pad piaku mijöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Makwam wain maga göj yön wop aku, nöbö nuŋ i yad abön yajöna, ‘Du nöbö mö wain mabö rɨ mɨdöi akuyöbö ñɨgö yadaŋ, wain mag nɨ bli nölɨŋ rag hane,’ cöna. Yadaŋ uröpɨnaŋ, nöbö mö wain mabö rɨ mɨjöñ akuyöbö nugwo palmɨd palmɨd nɨgön, hör yad abɨŋ höbkal höna.

11Akuyöbö alɨŋ, nöbö wain möriwö mɨnöbö aku, nöbö i piöŋö yad abaŋ diöna. Dumɨdaŋ nugwo algör ör palmɨd palmɨd nɨgön, hör yad abɨŋ höbkal höna.

12Akuyöbö alɨŋ, nöbö yoŋyöbö i yad abaŋ uröpɨnaŋ, nugwo mɨ göj palön, pön pɨxɨp du nöla rɨŋö bö aböña.

13Akuyöbö alɨŋ, nöbö möriwö mɨnöbö aku yajöna, ‘Nɨ pödpöd cɨn? Ha madmag yöbö na agal abɨn aku, mönö nuŋwa yadmɨjön aku nugubä maga rö,’ rön, aböna.

14Abaŋ uröpɨnaŋ, nöbö mö wain mabö rɨ mɨjöñ piaku yajöña, ‘Hö ha kɨ, nuö wain möriwö aku nuŋ aŋö pɨb maga ra. Nugwo mɨ aŋadö pɨl pal nɨgön, an aŋö pɨŋö,’ cöña.

15Aliö rön, nugwo pön pɨxɨp du nöla rɨŋö bö duön, aŋadö pɨl pal nɨg gɨŋ wöröxöna. “Makwam akuyöbö almɨdɨŋ, nöbö möriwö mɨnöbö aku ñɨgö agamö cön?

16Nuŋ hön, nöbö mö piaku ñɨgö pɨl pal nɨgön, möriwö aku nöbö mö hör bli ñɨgö piöŋö yadaŋ nugwidɨx mɨjöñɨŋö,” röŋa. Jisas aliö rɨmɨn, nöbö mö nugugu mɨdim akuyöbö yadmä, “Yadlö mag akuyöbö rölaŋ!” rɨmä.

17Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas ñɨgö nugw pörön yadöŋa, “Aliö rɨmɨdlö aku, jɨ aku, God Mönö kai kɨtim rɨb mɨŋi lɨbak nugwön il aku nɨ yad nöli. Yadmɨdɨl rɨb mɨŋ aku aliö mɨda, ‘Nöbö ram urɨb bla, rɨg i wä rölaŋ, me rön, röböxɨm rɨg aku weik ram padö mɨbɨl yöbö pɨn nöl gɨ mɨdö,’ rɨmä.

18 “Nöbö mö kai kai hö pɨn rɨg rol aku pɨn bɨcöñ piaku, ñɨgö aŋadö palɨx döbdö rɨ nɨgöna. Jɨ rɨg aku mölöd pɨnön nöbö mö palölö cön piaku, ñɨŋ aŋadö pal caku rɨ nɨgönɨŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Jisas aliö rimin, aniŋör yadmidö, rön, lo mönö yad nölib nöbö bla aipam, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, wopik ör nugwo mönö diba yajniŋö, rön nugwim aku, ji nöbö mö miga akwör nugugu midim akuyöbö nugwön, ipöxön röböxmä.

"Rom nöbö dib Sisa nugwo takis nöiniŋönö wöhö?" rimä
(Mat 22:15-22; Mak 12:13-17)

20 Makwam Jisas nugwo pödpöd rön pön du mönö diba yajniŋö, rön, du nöbö mö bli ñigö mönömim ri nölön yadmä, "Ñiŋ inag nöbö mö wä röxgön, du inag inag mönö bli yadiŋ, paiŋö pödi yajönam nugwön, nugwo pön gapman nöbö mönö diba pi nuöm nigib aku pön diniŋö," rimä.

21Aliö rimidmin, nöbö piaku ñiŋ duön nugwo mönö bli inakmönö hörön yadmä, "Mönö yad nölib nöbö, an nugwöla naŋ paŋ adöi ör duöiö; ödöriar yadlö. God Mönö aku nöbö mö akuyöbö ñigö yad nöilö aku, algör ör ödöriar yadlö.

22Makwam, an pödpöd ciniŋ? Rom gapman nöbö dib Sisa nugwo takis nöiniŋönö wöhö?" rimä.

23Ñiŋ inakmönö hörön inag yadim mönö aku nugwön, Jisas ñigö yadöŋa,

24"Rig takis nölöi aku i ni pi yabuŋ nugunö," röŋa. Jisas aliö rimin, pi yabum nugwön yadöŋa, "Rig höñ aku, yönim inöma mid? Kai kitim aku, yönim iba mid?" röŋa. Jisas aliö rimin, yadmä, "Sisa inöm nuŋ aku midim, ib nuŋwa midö," rimä.

25Aliö rimin, Jisas ñigö yadöŋa, "Makwam, Sisa ap nuŋwa midaŋ, Sisa nugwo nöli. God ap nuŋwa midaŋ, God nugwo nöli," röŋa.

26Jisas nuŋ nöbö mö midim mibil yöraku aliö yadmidmin, mönö nuŋwa röd abib maga nigölmin, rib miga yöxön mönö i yadölim.

Nöbö mö öbiöñ aku, yad nugub i
(Mat 22:23-33; Mak 12:18-27)

27Sadiusi bla, nöbö mö wöröxön öbileñiŋö, rön, rib aku yöx nugumidöia. Makwam Sadiusi nöbö bli Jisas midöŋ yöra hön, nugwo yad nugub i yad nugumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28 Yad nugwön yadmä, “Mönö yad nölıb nöbö. Mosıs mönö i anıŋ kai kıtön yadöŋa, ‘Nöbö i mö pön, halöu ha yöx pön hen wöhö, hör wöröxön aku, pıgnıŋ nuŋ i piöŋö mö aku pön, hödnıŋ halöu ha nuŋ aku, me rön, yöx pön hönıŋö,’ röŋa.

29Makwam, nöbö ila alıg akuyöbö mıj sö aku mıjöña. Nöbö höda mö pön, halöu ha yöx pön hen wöhö, hör wöröxöna.

30Wöröxaŋ, pıgnıŋ nöbö agñıŋ rıbyöbö aku piöŋö mö aku pön, algör ör halöu ha yöx pön hen wöhö, hör wöröxöna.

31Alaŋ, pıgnıŋ nöbö igwö wölö aku piöŋö mö aku pön, algör ör halöu ha yöx pön hen wöhö, hör wöröxöna. Aliö alıp dumıd dumıd, pıgnıŋ nöbö akuyöbö mıj sö magalıg halöu ha yöx pön heñ wöhö, hör wöröxöña.

32Mai mö aku algör ör wöröxöna.

33Makwam wöröxön öbiöñıŋö, rılö aku, mö paŋyöbö aku nöbö nuŋ akuyöbö mıj sö mıjöñ aku, mai nöbö kai mö nuŋwa mıjön?” rımä.

34Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Weik mıdöl wop kı, mö bla nöbö pöia, nöbö bla mö pöia.

35Makwam nöbö mö God rımın öbılön, ram nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö diöñ akuyöbö, mö bla nöbö peñım, nöbö bla mö peñım.

36Makwam ñıŋ iswob wöröxeñ; ejol bla röxg öim öim kömö mıjöña. Ñıŋ öbiöñ aku mı, God halöu ha nuŋwa mıjöña.

37 Nöbö mö wöröxön öbılöi mönö aku, Mosıs algör ör rın yönmıdöŋ haiwo aku yadön kai kıtöŋa. Mosıs mönö aku kai kıtön yadöŋa, ‘Nöbö Diba nuŋ Ebraham, Aisak, Jekop, nı God ñıŋa mıdlö,’ röŋa.

38Nöbö mö höd wöröxim bla, ‘Nı God ñıŋa mıdlö,’ röŋ aku nugwön nugwöla, nöbö mö höd wöröxim bla wopik kömö mıdöia. God nugwa, nöbö mö nuŋwa magalıg kömö mıdöiŋö,” röŋa.

39Jisas aliö rımın, lo mönö yad nölıb nöbö bli yadmä, “Mönö yad nölıb nöbö, mönö paxdöriö mıd akwör yadlaŋe!” rımä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

40Jisas mönö yad ri abön röŋ aku nugwön, ñiŋ ipöxiö, mai nugwo mönö bli yad nugwölim.

“Pödpöd rimin, Mesaia aku Depid ha nuŋ, me rön, nugwölöi?” röŋa

41Makwam Jisas ñigö yadöŋa, “Nöbö mö bla pödpöd rimin, Mesaia aku Depid ha nuŋ akwör midö, röi?

42 Depid nuŋ keir God Mönö rib Sam i kai kitön yadöŋa, ‘Nöbö Diba nuŋ Nöbö Dib na yadöŋa, “Nagö imag mirix ni adö römid gi midön;

43midip duön ni kwolmal nagö akuyöbö ñigö rimön, yamsö mo nagö aku midiŋ ñigö röbil pat gi mijnaŋö,” ’ röŋa.

44Makwam Depid nuŋ Mesaia aku nugwo, ‘Nöbö Dib ni,’ me röŋ aku, pödpöd rimin, Mesaia aku Depid ha nuŋ akwör midö, röi?” röŋa.

Lo mönö yad nölib nöbö bla rig röi mag akuyöbö almijeñiŋö, röŋa
(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40; Luk 11:37-54)

45Nöbö mö bla nugugu midim nugugirön, Jisas nöbö nuŋ akuyöbö ñigö yadöŋa,

46“Lo mönö yad nölib nöbö bla rig röi mag akuyöbö, ñiŋ keir rib maga röi aku, nugw ri aböña. Ñiŋ röi adaku, an piaku piaku yöniŋ ib an akwör uriŋ, me rön, wölij mixil bla röbön, nöbö mö bla pisaŋ mögum riŋ, nöbö mö akuyöbö ñiŋ nugwön, ‘Nöbö dib bla hömidöiŋ e!’ rimijöñ aku, wahax pöña; Juda mögum rib ram bla duön, nöbö dib römidöi hogw rola römidöia; ap diba nimöñ wop aku, du nöbö dib römidöi kau akwör römijöña.

47Lo mönö yad nölib nöbö bla, mö wösrö ram ap ñiŋ bla kib pön, God höjöpainiŋ aku, nöbö mö nugwiŋ, me rön, mönö mixila pixön inakmönö hörön adö bli yadöia. Aliö alöi aku, mai öliŋ höb dib keiryöbö ödöriö pöñiŋö,” röŋa.

Luk 21

Mö wösrö i nuŋ God ap diba nölöŋa
(Mak 12:41-44)

1Jisas nuŋ God höjöpalib rama ram möl yuadö du midön nugwöŋa, nöbö mö rig kap bla rig bli rag hö biyöj möla abmidmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Makwam mö wösrö liblib ri midöy rig paskwolö ulmidö mag mös rag hö aböŋa.

3 Abmin, Jisas yadöŋa, “Ni ñigö mi yadmidla, nöbö mö bli rig ulmidö aböia; ji mö wösrö liblib ri midö ki rig nuŋwa diba aba.

4Nöbö mö bli rig mag ñiŋa miga midim nugugirön rig mag aböia; ji mö wösrö liblib ri midö ki rig mag nuŋ mida magalig aba. Ap wob nimib i midölö,” röŋa.

God höjöpalib ram aku hajal aböniŋö, röŋa

(Mat 24:1-2; Mak 13:1-2)

5Makwam nöbö nuŋ bli yadmä, “God höjöpalib ram ki rig wä wä, ap wä wä rag hö God nugwo nölön ud wabil nölim aku, wä rig midö,” rimä. Aliö rimidim, Jisas nuŋ ñigö yadöŋa,

6 “Aliö röi aku, ji mai ap wä nugumidöi piaku midenim. Magalig hajal abiŋ, rig i rig i rol aku mideniŋö,” röŋa.

Mai ömörö diba höniŋö, röŋa

(Mat 24:3-14; Mak 13:3-13)

7Jisas aliö rimin, nugwo yad nugwön yadmä, “Mönö yad nölib nöbö. Wop kai mag akuyöbö cön? Agapim raŋ nugwön, weik mag aku riba rimidö, ciniŋ?” rimä.

8Aliö rimin, Jisas ñigö yadöŋa, “Nugw ri aböña! Nöbö mö miga hön inakmönö hörön, ib na urön yajöña, ‘Nör hömidla. Wop dib aku hö,’ cöña. Aliö yadmijöñ aku, mi yadmidöiŋö, rön, ñigö mai dumijeñ.

9Makwam mögörib möl bli öbilön, mögörib möl bli pisaŋ nuö nuö pilmijöña. Mögörib möl bli ñiŋ ñiŋ keir nuö nuö pilmijöña. Almijöñ aku nugwön, wop dib yadöi aku wöxnö nigiba rimidö, rön, ipöxmijeñ. Wop dib aku mai wöxnö nigöniŋö,” röŋa.

10Jisas aliö rön ñigö yadöŋa, “Mögörib adö bli öbilön, mögörib adö bli pisaŋ nuö nuö pilmijöña. Kiŋ bli yam ñiŋ bla öbilön, kiŋ bli yam bla pisaŋ nuö nuö pilmijöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Mögörıb akuyöbö magalıg mımön dib ödöriö pön, kiö diba pılön, ñıpñıp wödodö diba hön cöna. Ap yoŋyöbö adöx yöd röul adö kau sebö raŋ, ap keiryöbö hör ipöxbä röxgıb mag akuyöbö yör sö cöna.

12Ap piaku mai mag akuyöbö cöna, jı höd nı paŋör pısaŋ mıdöi akuyöbö, ñıgö rı gwogwam cöña. Ñıgö mönö diba yadıba, pön Juda mögum rıb ram bla du nıgön, mönö diba yadön, ñıgö nag nıgön, pön kiŋ gapman nöbö dib bla pön diöña.

13Ñıgö almıjöñ aku, mönö wä na aku ñıgö wöxnö yad nölıb maga cöna.

14 Makwam ñıgö mönö diba yadmıjöñ aku, mönö pödiöm aliö paiŋö yajnıŋö, rön, höd hölu nugumıjeñ.

15 Nı keir ñıgö rıb wä nölön mönö maga nölmön, ñıŋ mönö akwör yad nölıŋ, ñıŋ paiŋö yadön mönö aku röd abıb maga mıden.

16 Makwam nauö nam, haul mölöu nöbö, nöbö hödıg nugup, nöbö nugub ñıŋa keir bli ñıgö mönömım rön, pı kwolmal imag rola nıgıŋ, ñıgö bli aŋadö pıl pal nıgöña.

17Nı nugw pöi nöbö mö akuyöbö, nöbö mö bla ñıŋ magalıg ñıgö rıb gwogwo yöxöña.

18Makwam yöcmac panö ñıŋa paŋyöbö i hölögıpen.

19Makwam nı cırıp gö nıgön mıjöñ aku, kömö mıdıb mag aku pön, öim öim mıjöña.

Jerusalem rı gwogwam cöñıŋö, röŋa
(Mat 24:15-21; Mak 13:14-19)

20“Makwam ami nöbö bla hön, Jerusalem bınöm abön wob yuö nıg mıjöñ wop aku, weik igöp mıda Jerusalem rı gwogwam cöñıŋö, rön, nugwöña.

21Nöbö mö mögörıb Judia mıjöñ bla, bör önöŋ ajmag bla duŋ. Nöbö mö Jerusalem mıjöñ bla, bör röpın rıŋadö diöña. Nöbö mö rıŋadö adö mıjöñ bla, Jerusalem kul yuadö duölıŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22 Aku agapɨm: wop aku mɨ, ñɨŋ God nugwo röböxöi aku, God mönö yadɨb nöbö bla magalɨg God Mönö kai kɨtön rɨg yadim mag akwör cöna nugwön ñɨŋ paiŋö ölɨŋ höb diba pöña.

23Makwam wop aku, mö ha wöta mɨjöñ akuyöbö aipam, mö ha kiaia kau nölmɨjöñ akuyöbö aipam, ñɨŋ ölɨŋ höb diba pöña. God Juda nöbö mö ñɨgö ölɨŋ höb diba pɨ nöinö, rön, nöbö mö mögörɨb kɨ mɨdöi akuyöbö ñɨgö mɨ rɨ gwogwam cöna.

24 Mögörɨb pad piakuyöbö nöbö hön, ñɨgö nöbö mö bli yu öböŋ mɨxɨl ölɨsö pön römal nɨgöña, nöbö mö bli ñɨgö nag nɨgön pön du mögörɨb hör piaku piaku magalɨg pön diöña. Juda nöbö mö yöi akuyöbö hön, Jerusalem rɨ gwogwam rɨŋ rɨŋ, God wop nuŋ yadöŋ aku wöxnö nɨgaŋ, röböxöña.

Nöbö Ha nuŋwa mil alɨp hönɨŋö, röŋa
(Mat 24:29-31; Mak 13:24-27)

25 “Makwam mai, naiö röun gupö ap bla mag höra wöxnö nɨgön, röbö diba wöd hön bu gɨgɨ diba rɨmɨjöna. Makwam mögörɨb il kɨ nöbö mö mögörɨb adadö piaku piaku magalɨg rɨb mɨga yöxön, pödpöd rɨmɨdö, rön, rɨb mɨxɨla yöxön ipöxmɨjöña.

26Ap adöx sö mɨd bla, i rɨ bɨröb yön bör yönmɨdaŋ, mögörɨb kɨ pödpöd rɨba rön rɨmɨdö, rön, ipöxön, rɨb maga hölögɨpaŋ haŋ wöröxbä maga cöna.

27 Almɨjön wop aku, Nöbö Ha nuŋwa mɨjöi yuö yör sö haŋ nugugɨrön, nöbö mö ñɨŋ ölɨsö mag nuŋwa aipam, mil wä keiryöbö mag nuŋwa aipam, nugwöña.

28Ap yadmɨdɨl kɨyöbö rɨmɨjön aku, Nöbö Diba anɨŋ kömö pɨb wop aku womiöx mɨdö, rön, mämäga laxiö adöx sö nugu gör mɨjne,” röŋa.

Bɨ hogulaŋa aku, Jisas mönö höd röxön yadöŋa
(Mat 24:32-35; Mak 13:28-31)

29Jisas aliö rön, ñɨgö mönö höd röxön yadöŋa, “Bɨ hogulaŋa aipam, bɨ bli aipam,

30yösa nɨgmɨn, weik naiö nɨgɨba rɨmɨdö, rön, nugwöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31Makwam mag aliö akuyöbö, ap yadıl bla raŋ, God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb wop aku womiöx mıdö, rön, nugwöña.

32“Nı ñıgö mi yadmıdla, nöbö mö wopik mıdöi kıyöbö magalıg wöröxeñ; bli kömö mıdıŋ nugugırön, ap yadmıdıl pik magalıg cöna.

33Adöx sö mögörıb mıgrö kı pısaŋ hölögıpöna, jı mönö mag nı bla hölögıpen.

Nugw ri abön mıjne, röŋa

34“Makwam nugw ri aböña. Ñıŋ röbö wain röbö ölısö mıga nımön u pılön, ap mögörıb mıgrö kı ör rıbyöx nugw mıjöñ wop akwör, yöur hön urap döuyö meñ cıxım, rımgör pımıd mag akuyöbö cöna.

35Pik ör renım; nöbö mö mögörıb il jöjö yuöŋa mıdöi akuyöbö magalıg cöna.

36Makwam, ñıŋ öim öim nugw ri abön, God höjöpal gör mıdön yajöña, ‘Ap piaku anıŋ pıl pal nıgölaŋ; nagö anıŋ nugwidıx mıdaŋ kömö duön, du Nöbö Ha nuŋwa mämäg il rol nuŋwa mıjnıŋö,’ cıne,” röŋa.

37Wop ulmıdö mıd aku, Jisas öim du God höjöpalıb rama ram möl yuadö du mıdön, nöbö mö bla ñıgö mönö yad nölmıdöŋa. Makwam pıxmag gurım nugugırön, Jisas nuŋ du mögörıb i Olip Pıd me röi yöraku hölımmıdöŋa.

38Nöbö mö akuyöbö magalıg, mönö nugwo aku nuguŋö, rön, pıxmag alıg öbılön, God höjöpalıb rama dumıdmä.

Luk 22

Judas Jisas nugwo höuöu röŋa
(Mat 26:1-5; Mak 14:1-2,10-11; Jon 11:45-53)

1Juda ada Bred Is Alıg Nımölıb wop dib ñıŋ aku, Pasopa me röi wop dib ñıŋ aku, igöp igöp röŋa.

2God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla aipam, lo mönö yad nölıb nöbö bla aipam, Jisas nugwo pıl pal nıgnıŋö, rim aku, jı ñıŋ nöbö mö akuyöbö ipöxön, agö magım rön Jisas pıl pal nıgnıŋö, rön, yad nugw mıdmä.

3 Yad nugw mıdım nugugırön, Seten nuŋ hön, Judas ib nuŋ i Iskariot rımıdim nöbö aku yuö wölöŋa. Nöbö aku Jisas nöbö nuŋ mıgan sö adö nöbö i.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Yuö wölmin, nuŋ du God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, God höjöpalib rama nugwidix midmidöi ömdö nöbö dib ñiŋ bla aipam midim yöra duön, Jisas nugwo agö magim rön höuöu ri pön du nölmön nugwo pil pal nigiŋ, me rön, mönö aku ñigö pisaŋ yad nugwöŋa.

5Aliö rimin, ñigö wä rimin nugugirön yadmä, “Nagö rig nöliŋö,” rimä.

6Aliö rimin, Judas nuŋ, wop kaiyöbö Jisas nöbö mö bla pisaŋ miden aku, nugwo höuöu ri pön du nöbö dib akuyöbö ñigö nöinö, rön, pöx nugu midöŋa.

Pasopa ap nimiba pidilumä
(Mat 26:17-25; Mak 14:12-21; Jon 13:21-30)

7 Makwam Bred Is Alig Nimölib wop aku höm, Pasopa hön sipsip ha pal höjöpalib wopa ki, me rön,

8Jisas nuŋ Pita Jon nöbö hogwa yad abön yadöŋa, “Ñiŋ nöbö hogwa du Pasopa ap niminiŋ aku ri nig pidilu ri abne,” röŋa.

9Jisas aliö rimin, yadmä, “Pikai akuyöbö ainiŋ owa?” rimä.

10Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ñiŋ nöbö hogwa taun dib aku duön nugwöña, nöbö i röbö un pön hömijöna. Nugwo möigw pölön, diön ram aku duön,

11nöbö ram minöbö aku nugwo yajöña, ‘Mönö Yad Nölib Nöbö nagö yad nugwa, “Ram möl yuadö möl kai nöbö ni bla pisaŋ Pasopa ap niminiŋ owa?” rö,’ cöña.

12Aliö rimidiŋ, ñigö nöbö hogwa pön wölu ram möl dib bli yöbö äbäñ ap bla alig mijön ram möla yadaŋ, Pasopa ap niminiŋ piaku yuadö möl aku ri pidiliöñiŋö,” röŋa.

13Jisas aliö rimin, duön nugumin, rig yadöŋ yadöŋ mag akwör rig midöŋa. Makwam, Pasopa ap nimiba rim piaku ri nig pidilu ri abmä.

Jisas nöbö nuŋ akuyöbö ñigö bred wain nölöŋa
(Mat 26:26-30; Mak 14:22-26; 1Kor 11:23-25)

14Makwam ruö höxi guröŋ mag aku ap nimiba rön, mönö wä pön dub nöbö nuŋ bla pisaŋ äbäñ rol aku römid gwogwäbö rön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Jisas ñıgö yadöŋa, “Mıdö ölıŋ höb diba pına, jı rıb ölısö na yöx nugul aku, höd ñıŋ pısaŋ Pasopa ap nımıba rımıdöl kı nımnıŋö, rön, rıb aku yöx nugula.

16Makwam nı ñıgö yadmıdla, Pasopa ap aku mai iswob nımöin; mai Pasopa hön sipsip ha öim pal nımöl il aku wöxnö nıgaŋ nugwön God nöbö mö nuŋwa pön nugwidıx mıdıb wop akwör ap diba nımnıŋö,” röŋa.

17Jisas aliö rön, röbö wain namaga pön, God nugwo ri ablaŋe, rön, nöbö nuŋ akuyöbö ñıgö nöl gırön yadöŋa, “Röbö nölmıdıl kı ñıŋ keir pı nuöm nıgön nımi.

18Makwam ñıgö yadmıdla, weik wop kı ila nıgön, röbö waina iswob nımöin; God nöbö mö nuŋwa pön nugwidıx mıdıb wop akwör röbö waina iswob nımnö,” röŋa.

19Jisas aliö rön, bred i pön, God nugwo ri ablaŋe, rön, pı gılıxön ñıgö nöl gırön yadöŋa, “Mıxıñ nı kı ñıgö nölmıdla. Mai ñıŋ kwo paŋ mag akwör rön, nı rıbyöx nugu gör mıjınö,” röŋa.

20Ñıŋ ap nım pörön, Jisas röbö wain namag aku pön, ñıgö nöl gırön yadöŋa, “Hañ na pınaŋ wöröxmön mönö, God ñıgö nöbö mö nı, me rön, pınö röŋ mönö adaku aŋadö du gö nıgaŋ, me rön, nı ñıgö röbö wain kı nölmıdla.

21 “Makwam nöbö nı wöñö u rı pön diön nöbö aku an pısaŋ römıd gı mıdöla.

22Nöbö Ha nuŋwa, God maduar ör yadöŋ ödöi adakwör mai duön wöröxön aku, jı nöbö nugwo wöñö u rı pön diön nöbö aku nugwo ögwö yöxmıdlö,” röŋa.

23Jisas aliö rımın, nöbö nuŋ bla ñıŋ keir ör, yön akuyöbö aiönıŋö, rön, nuö nuö yad nugu gırön mıdmä.

Nöbö nuŋ akuyöbö, “Ñıŋ yöi, nör nöbö diba mıdlö,” rımä

24 Jisas nöbö nuŋ akuyöbö, ñıŋ yöi, nör nöbö diba mıdlö, rön, ñıŋ keir ör nuö nuö yadmıdmä.

25 Aliö rımıdmın, Jisas ñıgö yadöŋa, “Kıŋ piaku Juda nöbö mö yöi piaku usus rön nugwidıx mıd gırön yadöia, ‘Ñıgö pı ösös rı ri abön röliŋö,’ röia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26 Jɨ ñɨŋ mag akuyöbö almɨjeñ. Nöbö mö dib ñɨŋ piaku, hör nöbö mö röxg mɨdɨŋ; nöbö mö dib ödöriö piaku, mabö rɨ nölɨb nöbö mö röxg mɨdɨŋ.

27 Mögörɨb il kɨ röi mag adaku, nöbö mö diba du römɨdɨm, mabö rɨ nölɨb nöbö mö bla ap mag ap ñɨŋ bla womiöxön röia. Jɨ nɨ mibɨl ñɨgö mabö rɨ nölɨb nöbö i röxg mɨdla.

28"Nɨ ömörö pɨmɨdɨl aku, ñɨŋ nugwön nɨ röböxölöi; nɨ nugwidɨx mɨdöia.

29Aliö alöi aku, God nɨ yada, 'Nagö Kiŋ mɨdön, nöbö mö piaku nugwidɨx mɨdane,' rɨ aku, nɨ piöŋö algör ñɨgö yadmɨdla, ñɨŋ kiŋ röxg mɨdön nöbö mö piaku nugwidɨx mɨjöña.

30 Wop aku ñɨŋ mögörɨb na aku duön, nɨ pɨsaŋ römɨd gɨ mɨdön ap mag nɨmön röbö nɨmön rɨmɨjöña; ñɨŋ kiŋ römɨdöi hogw rol aku römɨd gɨ mɨdön, Isrel ila hörɨrör akuyöbö möl sö piaku mönö diba nugwöñɨŋö," röŋa.

Pita, "Jisas nugwo nugumɨdöiö," cöna
(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Jon 13:36-38)

31Jisas nuŋ Pita nugwo yadöŋa, "Saimon, Saimon, nugwö. God nuŋ Seten yöwö raŋ, ñɨgö nöbö, wit maga ab gɨr rɨm, maga keir pɨnɨm, uñ yöj bla keir pɨnɨm mag akuyöbö rön, ñɨŋ rɨ gwogwam cöñɨŋönö wöhö rɨ nugwönɨŋö, röŋa.

32 Makwam nɨ God höjöpalön rɨl aku, nɨ aŋadö röböxöinö. Makwam ap kib mag gwogwo rɨmɨjɨnö aku, pödpöd rɨmɨn aliö ailö, rön, nɨ iswob höbkal hönö. Makwam akuyöbö alön, mai hön haul nöbö mölöu nöbö naŋ bli ñɨgö mönö yad nöl ri abaŋ, ñɨŋ usus rön nɨ mai rɨŋ," me röŋa.

33Jisas aliö rɨmɨn, Pita yadöŋa, "Nöbö Dib, nɨ nagö röböxöin. Mösör yönmɨjnɨŋa; nagö nag nɨgön, nɨ aipam nag nɨgöña; nagö pɨl pal nɨgön, nɨ aipam pɨl pal nɨgöñɨŋö," röŋa.

34Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, "Pita, nɨ nagö yadmɨdla, weik pɨxmag yuö bö kulakula wö ren mag aku, Jisas nugwo nugumɨdöiö, rön, wop mös paŋ wai nöinaŋö," röŋa.

Rɨg uñ, yogw, yu mɨxɨl ölɨsö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

35 Jisas aliö rön ñıgö yadöŋa, “Höd ñıgö yad abön yadma, ‘Rıg uñ, yogw, yam uñ bla pön pırag dumıjeñ; hör dine,’ rıma. Yadmön duim wop aku, ap ñıŋ bli mıdöŋ mönö mıdölöŋ?” röŋa. Jisas aliö rımın yadmä, “Ehöu, ap i an met wölöŋ; mıdöŋ akwör,” rımä.

36Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Makwam weik ñıŋ rıg uñ yogw mıjön aku, alıg pırag diöña. Nöbö kai yu mıxıl ölısö mıden aku, ij ap uñ nuŋ aku nöbö bli sım rön rıg pön yu mıxıl ölısö i woböna.

37 Makwam nugwi! Höd God mönö yadıb nöbö Aisaia God Mönö rıb mıŋi kai kıtön yadöŋa, ‘ “Nuŋ nöbö ap kib mag gwogwo rıb nöbö i,” me cöñıŋö,’ röŋa. Yadöŋ aku nör yadöŋa. Mönö yadön kai kıtöŋ aku weik rıba rımıdö,” röŋa.

38Jisas aliö rımın, ñıŋ yadmä, “Nöbö Dib, yu mıxıl ölısö an mös mıdö,” rımä. Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Aku nugwön aliö yadmıjeñıŋe,” röŋa.

Jisas Olip Pıd sö Nuö höjöpalöŋa
(Mat 26:36-46; Mak 14:32-42)

39Jisas aliö yad gırön Jerusalem rıŋadö duön, öim Nuö höjöpalmıd Olip Pıd yöra duöŋa; nöbö nuŋ bla mai dumä.

40Mögörıb aku uröpınön ñıgö yadöŋa, “Rıb gwogwo haŋ rı gwogwam rıbä maga ra aku, God höjöpal gır mıjınö,” röŋa.

41Jisas aliö rön, ñıgö röböxön, nuŋ hör hör yöraku duön, höxmax yuön nuö God höjöpalön yadöŋa,

42“Acö, rıb nı yöx nugul aku röbö acıx namaga nı nölıba rımıdlö aku nölmıjınö. Jı nı rıbyöx nugul adaku rımıjınö; rıb naŋ keir yöx nugulö adakwör rane,” röŋa.

43Jisas aliö rımın, ejol i adöx yöd röul adö kau sebö hön nugwo ölısö nölöŋa.

44Jı Jisas nuŋ mı ömörö diba pön, Nuö nugwo mı ususör rön höjöpal gör mıdmın nugugırön, bılö aku haña ödör mıgrö bö pınöŋa.

45Nuŋ Nuö höjöpal mıd pörön duön nugwöŋa, nöbö nuŋ bla ñıŋ Jisas nugwo mı göj uliöxmın, ölısö mag i mıdölöŋ, ınımö hölımmıdmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

46Almıdmä aku nugwön, Jisas ñıgö yadöŋa, “Pödpöd rımın ınımö hölımmıdöi? Seten nuŋ rıba nölaŋ ñıŋ rı gwogwam rıb maga rı aku, öbılön, höjöpal gör mıjne,” röŋa.

Jisas nugwo pı cıcı nıgmä
(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Jon 18:3-12)

47Jisas mönö aku yadmıdım nugugırön, nöbö nuŋ Judas nöbö rogw dib i yölıŋ pön höröpınön, Jisas nugwo alguna bımıl nımıba rımıdöŋa.

48Almıdmın, Jisas nugwo yadöŋa, “Judas, ‘Nöbö mık mı göm pıl pal nıgıŋ,’ me rön, nı Nöbö Ha nuŋwa pı alguna bımıl nımıba rımıdlö ä?” röŋa.

49Jisas aliö rımın nugugırön, nöbö nuŋ bla ap kai rıba rımıdım aku nugwön yadmä, “Nöbö Dib, an ñıŋ yu mıxıl ölısö pı römaınıŋönö owa?” rımä.

50Aliö yad gırön, nöbö i yu mıxıl ölısö nuŋ aku pön, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö mabö rı nölıb nöbö nuŋ aku, nugwo rımıj mırıx adö aŋadö römal cö gı aböŋa.

51Almın, Jisas nugwön yadöŋa, “Akuyöbö almıjeñ!” röŋa. Aliö rön, rımıj aku pı nugumın rıgıba röŋa.

52Makwam God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla aipam, God höjöpalıb rama nugwidıx mıdmıdöi ömdö nöbö dib ñıŋ bla aipam, mönö pı nuöm nıgıb nöbö bla aipam, du nugwo pıba rımıdım nöbö akuyöbö ñıgö yadöŋa, “Ñıŋ yu mıxıl ölısö pön, palıb kaiö pön rag höi aku, nı paıŋö pılıb nöbö i, me rön rıbyöx nugwön, pı cıcı nıgıba höıŋ ä?

53Nı ñıŋ pısaŋ öim öim God höjöpalıb ram aku mıdmön nı pölim. Makwaim weik Seten, nöbö pıxmag adö mıd aku, wop nuŋ aku mı, aliö almıdöıŋö,” röŋa.

Pita, Jisas nugwo nugumıdöiö, röŋa
(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Jon 18:3-12)

54 Jisas aliö rımın nugugırön, nugwo pı cıcı nıgön, pön du God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö aku rama pön dumä. Pita piöŋö mai mai nugup duöŋa.

55Ram aku höröpınmın, ram möla yuö kwo bı urön römıd gı mıdmä. Pita mai hö gırön ñıgö pısaŋ römıdöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

56Pita pɨsaŋ römɨd gɨ mɨdɨm nugugɨrön, ram aku mabö rɨ nölmɨd halöu i nugwo nugup wölu nugup pɨn duön yadöŋa, “Nöbö kɨ aipam Jisas pɨsaŋ mɨdmɨdö,” röŋa.

57Aliö rɨmɨn, Pita yadöŋa, “Halöu mɨg, nöbö aku nɨ nugumɨdöiö!” röŋa.

58Pita aliö rön, hör ulmɨdö mag i mɨdmɨn nugugɨrön, nöbö i piöŋö hön, Pita nugwo nugwön yadöŋa, “Nagö algör ör Jisas nöbö nuŋwa i,” me röŋa. Aliö rɨmɨn, Pita yadöŋa, “Nöbö mɨg, nɨ yöi!” röŋa.

59Makwam mai aua paŋyöbö mag mɨŋi mɨdmɨn, nöbö i piöŋö hön, mɨ usus rön yadöŋa, “Nöbö kɨ Jisas pɨsaŋ mɨdmɨd pal. Nuŋ aipam mögörɨb Galili yöbö,” me röŋa.

60Aliö rɨmɨn, Pita yadöŋa, “Nöbö mɨg, mönö yadmɨdlö aku nɨ nugwöi pal!” röŋa. Pita aliö rɨmɨn nugugɨrön, rɨb pia kulakula wö röŋa.

61Almɨn, Jisas höuöiliö, Pita nugwo riö nugwöŋa. Almɨn, Pita nuŋ Jisas, “Weik pɨxmag yuö bö kulakula wö rölbör mɨjön mag aku, Jisas nugwo nugumɨdöiö, rön, wop mös paŋ wai nöinaŋö,” röŋ mönö aku rɨbyöx nugwöŋa.

62Aliö nugumɨn, iröpa ub rɨm, malul rɨm höm, rɨŋadö duön imöŋa.

Jisas nugwo yad höimöu gɨrön palmä
(Mat 26:67-68; Mak 14:65)

63Nöbö Jisas nugwo pɨ gɨ mɨdɨm bla nugwo yad höimöu gɨrön, pal gɨrön rɨmä.

64Ñɨŋ ap uñ mei pɨ mämäg nugwo aku pölu rɨ nölön, nugwo palön yadmä, “Nagö nöbö keir nugulö aku, yönɨmɨm nagö palmɨd aku anɨŋ yad nölö!” rɨmä.

65Makwam mönö gwogwo akuyöbö, bli mɨga uplöb nugwo yadmä.

Juda mönö pɨ nuöm nɨgɨb nöbö bla Jisas nugwo mönö diba yadmä
(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Jon 18:19-24)

66Pɨxmag alɨg, Juda mönö pɨ nuöm nɨgɨb nöbö bla nɨgön, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib bla nɨgön, lo mönö yad nölɨb nöbö bla nɨgön, hö mögum rɨm, Jisas nugwo yölɨŋön Kansol diba mɨdɨm mibɨl yöraku pön hömä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

67Kansol nöbö bla ñiŋ Jisas nugwo yadmä, “Naŋ keir yajinö, naŋ Mesaia aku mönö wöhö,” rimä. Aliö rimin, Jisas ñigö yadöŋa, “Ni ñigö mönö aliö yajin aku, mi yadö, rön, nugw peñ.

68Makwam yad nugub ni mid aku ñigö yad nugumijin aku, paiŋö yadeñim.

69 Makwam weik nigön midip duön mai piaku, Nöbö Ha nuŋwa God Nöbö ölisö mag keiryöbö alig mid aku, imag mirix adö nuŋwa römid gi mijöniŋö,” röŋa.

70Jisas aliö rimin, nöbö kansol bla magalig nugwo yadmä, “Makwam, naŋ keir God Ha nuŋ aku mönö?” rimä. Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Mi ñiŋ keir yadmidöi maku pal,” röŋa.

71Jisas aliö rimin, yadmä, “Pödpöd raŋ mönö diba uplöb nigip duön, nöbö bli yad nugwiŋ, Jisas aliö ra aliö ra cöñ? Ajmöl nuŋwa keir yadmin nugwöl maku,” me rimä.

Luk 23

Gapna Pailot nuŋ Jisas mönö nugwöŋa
(Mat 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Jon 18:28-38)

1Aliö rön, magalig öbilön, Jisas nugwo pön gapman nöbö dib Pailot midöŋ yöra dumä.

2Pön duön, nugwo mönö diba yadiba, mönö hör piaku piaku miga pön hön yadmä, “An hölu nugwön nugwöla, nöbö ki nöbö mö an bla inakmönö hörön yadön yada, ‘Nöbö dib Sisa nugwo takis nölmijeñ, gapman ada mönö aku algör ör nugumijeñiŋö,’ ra. Makwam mönö i yada, ‘Ni keir Mesaia pal, ni keir kiŋ aku,’ me rö,” rimä.

3Aliö rimidmin, Pailot Jisas nugwo yad nugwön yadöŋa, “Naŋ Juda ada kiŋ ñiŋ mä?” röŋa. Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Mi naŋ keir yadlö maku pal,” röŋa.

4Jisas aliö rimin, Pailot nuŋ God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, nöbö mö hör hö midim bla aipam yadöŋa, “Ni nugula, nöbö ki nugwo mönö diba yadib il i midölö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Aliö yadöŋ aku, jɨ ñɨŋ mönö ölɨsö yadön yadmä, “Gapman mönö nugwölɨŋ, me rön, mönö yad nölɨp yönön, mögörɨb an Judia nöbö mö bla magalɨg yad nöl yönmɨda. Mögörɨb Galili ila nɨgön, yad nöl yönmɨd yönmɨd weik Jerusalem yörɨk hö,” rɨmä.

Jisas nugwo pön kiŋ Herod mɨdöŋ yöra dumä

6Aliö rɨmɨdmɨn, Pailot ñɨgö yad nugwön yadöŋa, “Nöbö kɨ nöbö Galili yöbö mä?” röŋa.

7 Aliö rɨmɨn, yöwö rɨmä. Makwam kiŋ Herod mögörɨb Galili nugwidɨx mɨdmɨd aku, wop mibɨl aku hön Jerusalem mɨdmɨda. Makwam, Jisas nuŋ Galili yöbö nöbö me rɨmä aku nugwön, Jisas nugwo Herod imag rola abmön mönö dib kɨ nugwaŋ, me rön, Pailot ñɨgö yadɨm, Jisas nugwo pön Herod mɨdöŋ yöra pön dumä.

8Herod, Jisas ap agap apɨm rɨg rɨmɨd aku öim mönö akwör nugwön, wop kaiyöbö ap rölɨbä akuyöbö i raŋ nugunö, rön, rɨba paŋ akwör yöx nugu gör mɨdmɨd aku, wop aku Jisas nugwo yölɨŋ pön hömɨn, nuŋ mɨ ödöriö wahax pöŋa.

9Makwam Herod nuŋ Jisas nugwo mönö mɨga akwör yad yöluöl rɨ nugwöŋa, jɨ Jisas mönö i paiŋö yadölöŋ.

10Makwam God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib akuyöbö aipam, lo mönö yad nölɨb nöbö bla aipam, usus rön, nöbö mɨga akwör mönö akwo akwo yadmä.

11Herod aipam, ami nöbö nuŋ bla aipam, Jisas nugwo rɨ gwogwam rɨ gɨrön, ñɨlöŋ nɨg gɨrön, gapman nöbö dib röböi wölɨj wä i röb nölön, höbkal Pailot mɨdöŋa abmä.

12Höd Herod Pailot yöŋö kwolmal mɨdmɨdöia, jɨ wop aku mönö nugwön pɨ nɨgiö nɨgmä.

Juda nöbö mö piaku, “Jisas nugwo pɨl pal nɨgɨŋ,” me rɨmä
(Mat 27:15-26; Mak 15:6-15; Jon 18:39–19:16)

13Makwam Pailot, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib bla aipam, mönö pɨ nuöm nɨgɨb nöbö dib bla aipam, nöbö mö hör bla aipam yadɨm hö mögum rɨmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Ñiŋ hö mögum rimidim, Pailot nuŋ ñigö yadöŋa, “ ‘Nöbö ki mönö um röx yadön, nöbö mö akuyöbö ñigö al aliö yadö,’ röi aku, ji weik mämäg il rol ñigö ki mönö nugula aku, nuŋ mag gwogwo rib mönö il i nugwöi.

15Herod algör ör mönö il i hölu nugwöl makwam, höbkal aniŋ keir nöla. Ni nugula, mag gwogwo i röl; nugwo pil pal nigib maga midöl.

16Makwam, ami nöbö ni bla yadmön, nugwo hör palön, yad abiŋ duaŋ,” me röŋa.

17Makwam Juda ada wop dib ñiŋa Pasopa aku höm, Pailot öim kim paŋ paŋ kilabis nöbö ñiŋa paŋyöbö i hör yad abmidöŋa.

18Wop aku ñiŋ magalig bölölö rön mönö ölisö yadön yadmä, “Nöbö aku pil pal nigö! Barabas aniŋa yad abaŋ haŋ!” me rimä.

19Nöbö Barabas aku nuŋ taun dib aku nöbö mö bli pön, mögörib aku nugwidix midmid nöbö diba pisaŋ nuö nuö rön, nöbäpö i aŋadö pil pal nigöŋ aku, nugwo mönö diba yadön nag nigmä.

20Makwam Pailot Jisas hör yad abmön duaŋ me ri nugwön, ñigö iswob yadön aliö yadöŋa.

21Aliö rimidmin, ñiŋ iswob mi bölölö diba rön mönö ölisö yadön yadmä, “Nugwo bi katlö watlö um sö pil pal nigö! Nugwo bi katlö watlö um sö pil pal nigö!” rimä.

22Aliö rimidmin, Pailot ñigö iswob yadön yadöŋa, “Nöbö ki ap kai ri gwogwam ri? Ni nugula, ap gwogwo i röl aku, nugwo pil pal nigib maga midöl. Makwam, ami nöbö na yadmön, nugwo hör palön, yad abiŋ duaŋ,” me röŋa.

23Pailot aliö rimin, ñiŋ ususör rön, Jisas nugwo bi katlö watlö um sö pil pal nigiŋ wöröxaŋ, me rön, ñiŋ iswob mi bölölö diba rön mönö ölisö yadön, rim rim,

24Pailot mönö ñigö aku pön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25nöbö i, nöbö mö bli pön mögörıb nugwidıx mıdmıd nöbö dib aku pısaŋ nuö nuö pön, nöbäpö i aŋadö pıl pal nıgöŋ nöbö aku nugwo yad abmın kömö duöŋa; jı ami nöbö nuŋ bla ñıgö yadöŋa, “Ñıŋ Jisas agapım cınöb cınıŋö rön yadmıdöi mag akwör cıne,” röŋa.

Jisas nugwo bı katlö watlö um sö cıpıl pal nıgmä
(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Jon 19:17-27)

26Jisas nugwo pıl pal nıgıba pön dumä. Mibıl yöra u gırön, Sairini taun yöbö nöbö i Jerusalem hömıdöŋa. Nöbö aku ib nuŋwa Saimon. Nugwo möigw palön, pı cıcı nıgön, bı katlö watlö waba pırag nölön yadmä, “Jisas dumıd makwam mai duö,” rımın, pıragön mai duöŋa.

27Jisas nugwo pön dumın nugugırön, nöbö mö mıg mıŋa mai dumä. Nöbö mö dumıdim mibıl aku mö bli Jisas nugwo lıb pılım nugwön im gırön dumıdmä.

28Akuyöbö almın, Jisas höuöiliö nugwön ñıgö yadöŋa, “Ñıŋ Jerusalem mö, nı rıba rımıd mag kı nugwön immıjeñ. Ñıgö rı gwogwam rön, halöu ha ñıŋ bla rı gwogwam rön rımıjöñ aku imöña.

29 Mai ömörö diba haŋ, yajöña, ‘Mö ha yöx pön hölöi piaku aipam, mö ha kau nölölöi piaku aipam, ñıŋör wahax pıŋ,’ me cöña.

30 Wop aku, mı aŋadö wöröxŋö, rön, yajöña ‘Önöŋ ajmag bla gılıx hön, anıŋ pal nıgönıŋönö mıgıñ pınön anıŋ mögö nölön aku wä cönıŋö,’ cöña.

31Nı bı kömö röxg mıdla, jı nı akuyöbö alön rı gwogwam rımıdöia. Makwam ñıŋ bı wöröxıb röxg mıdöi aku, ñıgö mı ödöriö mı rı gwogwam cöñıŋö,” röŋa.

32Makwam nöbö gapman lo mönö röd abim nöbö hogwa aipam, bı katlö watlö um sö pıl pal nıgıba pön dumä.

33Pön mögörıb Nöbäpö Yöcmac Yöj Lei me röi yöra uröpınön, Jisas nugwo pön du bı katlö watlö um sö cıpıl palön, nöbö gapman lo röd abım nöbö hogwa pön du bı katlö watlö um sö adöi adöi cıpıl palmä.

34 Akuyöbö almın, Jisas yadöŋa, “Acö, nı rımıdöi aku, pödpöd rımın almıdölıŋö, rön, nugw ri abön rımıdölöi. Makwam, ñıŋ rı gwogwam rımıdöi mag ñıŋ aku nugwön röböxö,” röŋa. Makwam ami nöbö bla, Jisas wölıj

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nuŋwa pɨ röd nɨgɨm mɨdöŋ piaku, ñɨŋ keir höbai sadu rɨg woböi mag akuyöbö rön pɨmä.

35 Nöbö mö mɨg mɨŋa nugugu mɨdɨm nugugɨrön, Juda nöbö dib bla Jisas nugwo päja yadön yadmä, “Nuŋ, ‘Nɨ Mesaia aku; God nɨ yad nɨgön agal abɨm hölö,’ rön, nöbö mö bli wöröxöia rɨmɨdmɨn öbɨlöia. Al mag akuyöbö, nuŋ keir algör ör aliö alön kömö duaŋ nuguŋö,” rɨmä.

36 Ami nöbö bla algör ör, Jisas mɨdöŋ il yöra hön nugwo päja yadön, röbö wain acɨxa nölön yadmä,

37“Nagö, ‘Juda Kiŋ ñɨŋa mɨdlö,’ rɨlö aku, naŋ keir rön kömö duö!” rɨmä.

38Makwam Jisas nugwo cɨpɨl pal nɨgim bɨ katlö watlö höñ yöraku pisö, bäpö mei yöj yöra mönö kai kɨtmä: JUDA ADA KIŊ ÑɨŊA MɨK.

39Nöbö gapman lo mönö röd abɨm, bɨ katlö watlö um sö pɨl pal nɨgim hogwa, nöbö i Jisas nugwo yad höimöuön yadöŋa, “Nagö Mesaia mɨdlö aku, naŋ keir rön kömö duön, an nöbö hogwa algör ör raŋ, kömö duŋö!” röŋa.

40Aliö rɨmɨn, nöbö i piöŋö nugwo yadyöxön yadöŋa, “Nöbö kɨ öliŋ höb diba pön wöröxɨba rɨmɨda; an nöbö hogwa algör ör öliŋ höb diba pön wöröxɨba rɨmɨdöl aku, me rön, God ipöxöiö ä?

41An nöbö hogwa rɨ gwogwam röl aku öliŋ höb pɨmɨdöla, jɨ nöbö kɨ mag gwogwo i röl,” röŋa.

42Nuŋ aliö rön Jisas yadöŋa, “Nagö mögörɨb naŋa duön kiŋ mɨdön, nɨ rɨbyöx nugugu mɨdö,” röŋa.

43Aliö rɨmɨn, Jisas nuŋ paiŋö yadöŋa, “Nɨ nagö mɨ ödöriö yadmɨdla, weik wop kɨ ör nagö nɨ pɨsaŋ du mögörɨb wä aku mɨjniŋö,” röŋa.

Jisas wöröxöŋa

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Jon 19:28-30)

44Mag aku, naiö mibɨl yörkisö mag aku pɨxmag gurön, mɨdɨp duön naiö yör bö pik röŋ mag aku iswob mil pöröŋa.

45-46 Jisas wöröxɨba rön yadöŋa, “Acö, inöm na imag rol nagö nɨgmɨdlö,” röŋa. Jisas aliö rön wöröxöŋa. Jisas wöröxöŋ wop akwör, God höjöpalɨb rama

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ram möl yuebö kwo, ñapñap uña pɨ ubalɨja idɨx gim aku, mibɨla waglöxɨm, kɨrɨrɨ rɨ adöi adöi dumɨn, uba röd gɨ mɨdöŋa.

47Makwam ami nöbö nugwidɨx mɨdɨb nöbö dib aku, rɨg rɨmɨdöŋ aku nugwön, God iba mag wöl gɨrön yadöŋa, “Mɨ ödöriö! Nöbö kɨ nöbö wä mɨdö!” me röŋa.

48Nöbö mö hö nugugu mɨdim bla, ap röŋ aku nugwön, malul rɨm höm pɨbɨl pal gɨrön, höuöilön ram ñɨŋa dumä.

49Makwam Jisas nöbö mö nugub nuŋ bla aipam, Galili yöbö nugwo pɨsaŋ hem mö bla aipam, ñɨŋ keir hör hör yörkwo mɨdön, ap rɨg röŋ aku nugugu mɨdmä.

Josep nuŋ Jisas högia rag du hogw pɨlöŋa
(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42)

50-51Makwam Juda Kansol diba nöbö i, ib nuŋwa Josep. Nuŋ nöbö wä, mönö pɨ nuöm nɨg rɨ ri abmɨdöŋa. Nuŋ Arimatia taun, mögörɨb Judia yuadö yöraku yöbö. Juda Kansol nöbö bli, Jisas nugwo pɨl pal nɨgnɨŋö, rön, rɨbyöx nugwim akuyöbö, Josep nuŋ rɨb aliö yöx nugwölöŋ. Nuŋ, God nöbö mö pön nugwidɨx mɨdɨb wop aku höniŋö, rön, pöx mɨdmɨda.

52Nuŋ Jisas wöröxöŋ, nöbäpö högia pön du hogw pɨlɨba rön, Pailot mɨdöŋ yöra duön, yad nugum yöwö röŋa.

53Makwam, Josep nuŋ du nöbäpö högia pɨ öröu pɨrag pɨnön, ñapñap uñ lei gudogudö wä i pɨ wobön, pön du rɨg möl yöudöŋ yölu nɨgön nöbäpö hogw pɨlölim möla hogw pɨlöŋa.

54Makwam Juda God höjöpalɨb wop aku igöp hö, rön, wop Praide pɨgö pɨgö mɨdöŋ mag aku nöbäpö hogw pɨlöŋa.

55Makwam mö rogw, Jisas pɨsaŋ Galili yöbö hömä akuyöbö, Josep dumɨn nugugɨrön mai duön nöbäpö hogw möla uröpɨnön, nöbäpö högia rɨg hogw pɨlöŋ aku nugw ri abön, höuöil ram ñɨŋa dumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

56 Ram ñiŋa duön, agunıŋ röbö höliŋ wä höb bli nöbäpö högia nıg nölıba rön, rı nıg ri abmä. Löum yöbö wop aku pön hömıx aku, jı Sarere wop dib ñiŋa hör mıdıb wop aku nugwön mönö, hör mıd mıd hölımımä.

Luk 24

Jisas öbılöŋa
(Mat 28:1-10; Mak 16:1-8; Jon 20:1-10)

1Löum yöbö wop agñeb Sade aku, ruö yöudöŋdöŋ löuöŋ mag aku, mö rogw aku agunıŋ röbö höliŋ wä höb aku pön, nöbäpö högia mıxıña ap nın kapa pugul nöinıŋö, rön, pön du nöbäpö hogw pılim yöra dumä.

2Duön nugumın, rıg aso dib nöbäpö hogw möla ıdıx gımä aku, kırırı rı du gägäp adö mıdöŋa.

3Makwam ñıŋ möla duön nugumın, Nöbö Dib Jisas högia mıdölöŋ.

4Pöd rı, rön, audiöx nugumın, rıb pia nöbö hogwa il yöra öbıl gı mıdmä. Nöbö hogwa wölıj ñiŋa lei mil mag keiryöbö alıg mıdöŋa.

5Mö piaku ñıŋ nugumın, ölölö rımın ipöxön, höxmax yuön ubılmın nugugırön, nöbö rama yadmä, “Pödpöd rımın nöbö kömö mıd aku nugwo nöbäpö hogw pılöi mibıl kıyöbö hölu nugup yönmıdöi?

6 Nuŋ yörık mıdöl; maduö öbıla. Makwam ñıgö pısaŋ Galili mıdön mönö yadöŋ aku rıbyöx nugwi.

7Jisas nuŋ ñıgö yadöŋa, ‘Nöbö Ha nuŋ aku nugwo, pı nöbö mö ap kib mag gwogwo röi imag rol ñiŋa nıg gıŋ, nugwo bı katlö watlö um sö pıl pal nıg gıŋ, wöröxön wop mös mıdön, löuaŋ wop paŋ aku höbkal öbiönıŋö,’ rö,” rımä.

8Aliö rımın nugugırön, rıb mag ñiŋa rıbyöx nölmın, Jisas höd Galili mıdön mönö yadöŋ aku rıbyöx nugup du nugumä.

9Mö piaku ñıŋ nöbäpö hogwaja aku röböxön, höbkal duön, ap rım nugwim aku, Jisas nöbö nuŋ akuyöbö agıp sö piaku aipam, nöbö mö nuŋ bli aipam yad nölmä.

10Mö rogw mönö yad nölim aku, Maria Magdala aku, Joana aku, Jems nuöm Maria aku, mö bli pısaŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Ñiŋ Jisas mönö wä pön dub nöbö nuŋwa mönö aku yad nölmin, audiöx nugwön, mi yadmidöiŋö, rön, nugwölim. Höbai wobibi röxg yadmidöiŋö, rön, rib aku yöx nugumä.

12Makwam Pita mönö aku nugwön, ipalip duön, hogw pilim rig möl aku amnör mokwac möl wöd nugumin, nöbäpö wölij wob nigim ap uñ wab akwör midöŋa. Aku nugwön, pödpöd ri, rön, rib miga yöx nugu girön, nöbäpö hogwaj aku röböxön höuöil duöŋa.

Nöbö mös ram yöj liglig agrö Emeas dumä
(Mak 16:12-13)

13Wop akwör, nöbö mös ram yöj liglig agrö Emeas, hör Jerusalem il yörakwam duŋö, rön, ödöia du girön,

14ap agap apim rimidmin nugwim mönö aku tar yad nugu girön dumidmä.

15Dumidmin nugugirön, Jisas höglöm adö hön, ñigö nöbö hogwa yöliŋön duöŋa.

16Makwam nöbö hogw aku Jisas nugwo nugwöyix aku, ji God rimin rib ñiŋa uplöbmin, ñiŋ Jisas nugwo nugumin nuŋ nöbö keiryöbö wöxnö nigöŋa.

17Nuŋ ñigö nöbö hogwa yad nugwön yadöŋa, “Mönö aku agö mönöm nigip dumidöi?” röŋa. Jisas aliö rimin, ñiŋ liblib ribä röxg aŋöi nig öbil gi midön,

18nöbö Kliopas yadöŋa, “Naŋ weik wop ulmidö midö ki Jerusalem yörik du midön ap agap apim rimid aku nugwöiö ä?” röŋa.

19Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ap aku pödpöd rim yadmidöi?” röŋa. Aliö rimin, yadmä, “Jisas nöbö Nasaret yöbö röŋ aku mi. God mönö yadib nöbö aku, mönö yad nöl ri abön, ap rölibä piaku rimidöŋa. Aliö alöŋ aku, God nugwo pisaŋ midim alöŋa. Nöbö mö alöŋ aku nugwön mi wahax pimidmä.

20-21 Nuŋ alön rimid aku, rib ana yöx nugumiŋa, ‘God nugwo abmin aniŋ Isrel nöbö mö pön, nugwidix mid ri aböniŋö,’ rön nugumiŋ aku, ji God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, mönö pi nuöm nigib nöbö dib bla aipam, nugwo mönö yad girön, pön du Rom gapman nöbö dib aku nugwo nölmin, nuŋ mönö diba yadön, nugwo ami nöbö nuŋ piaku ñigö nölmin, pön du bi katlö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

watlö um sö pil pal nigim wöröxöŋa. Makwam ap röŋ aku wop mösör hö duöŋ pal.

22Weik pixmag alig mag aku, mö rogw an i, du nugwo hogw pilim ulöm möl kau aku nugwön, hö aniŋ ap agap apim ri aku yad nölim nugwön pilix röla.

23Mö piaku ñiŋ yadöia, ‘Nöbäpö högi miŋ aku midölöm, makwam ejol hogwa hön yadöia, “Nuŋ öbilön kömö midö,” röiŋö,’ röia.

24 Aliö rimin, nöbö an bli nugwo hogw pilim ulöm möl kau aku duön nugumin, mö piaku rig yadöi mag akuyöbö akwör rig mida. Makwam Jisas nugwo nugwölöi,” rimä.

25Aliö rimidmin, Jisas yadöŋa, “Ñiŋ nöbö hogwa ribyöx nugw ri abölöi. God mönö yadib nöbö akuyöbö mönö yadmä aku magalig, pödpöd rimin mönö mi yadöiŋö, rön, nugwölöi?

26 God rig yadöŋ mag akuyöbö, Mesaia aku höd öliŋ höb dib ödöriö pöna, ji mai mil mag wä keiryöbö alig mijöniŋö,” röŋa.

27 Jisas aliö rön, Mosis aipam, God mönö yadib nöbö akuyöbö aipam magalig, Krais nugwo God Mönö kai kitim mid mönö aku magalig ñigö yad nöl ri abim duöŋa.

28Mögörib dumidim aku igöp yöra uröpinön, Jisas nöbö hogwa önib nigön duba röŋa.

29Makwam ñiŋ nöbö hogwa nugwo wöhö rön yadmä, “Pigö ki höla. Pixmag guriba rimida nugwön naŋ han an pisaŋ du höliminö,” rimä. Aliö rimin, Jisas nuŋ nöbö hogwa pisaŋ rama duöŋa.

30Rama du midön, ap nimiba nuŋ bred pön, God nugwo ri ablaŋe, rön, pi gilixön ñigö nöbö hogwa nölmin nugugirön,

31rib mag ñiŋ nöbö hogwa aku ribyöx nölmin, aku Jisas ör, me rön, nugumin nugugirön, Jisas tar yöm röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Alöŋ aku nugwön yadmä, “Ödöi mibil yöra hö girön, mönö bli yad nöl girön, God Mönö kai kitim mönö il aku bli yad nölmidmin, madmag an aku rin röxg yönön pabil nölö,” rimä.

33Aliö rön, wop akwör höbkal Jerusalem duön nugumin, Jisas nöbö nuŋ akuyöbö agip sö, nöbö mö nugub ñiŋ bli aipam pisaŋ hö mögum rön midmä.

34 Du girön ñiŋ nugumin, nöbö mö bla ñiŋ keir Jisas rig röŋ mag akuyöbö mönö nigmidmä. “Mör! Jisas wöröxöŋ aku, ji höbkal öbilön, hö Saimon mid yöra wöxnö nigim nugwö,” rimä.

35Mönö yadmidim aku nugwön, nöbö hogwa aku yadmä, “An nöbö hogwa ödöi mibil yöra dumidmin, Jisas aniŋ möigw palmin, an nugwo pön ram ana du nigön, ap nimiba rön, nuŋ bred pön, God nugwo ri ablaŋe rimidmin mönö, aku Jisas ör, me rön, nugwöliŋö,” rimä.

Nöbö nuŋ bla Jisas nugwo wöxnö nugumä
(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Jon 20:19-23)

36Makwam mönö aku yadmidmin nugugirön, Jisas nuŋ keir midim mibil yöra wöxnö nigön, mibil yöraku pisö öbil gi midön yadöŋa, “God ñigö nugwidix midaŋ,” me röŋa.

37 Jisas aliö rimin, ñiŋ nöbäpö höjöl, me rön, ölölö rimin ipöxmä.

38Ipöxmidmin mönö, Jisas ñigö yadöŋa, “Pödpöd rimin ipöxmidöi? Mämäg ñiŋa keir nugwöi aku, ji pödpöd rimin rib mös yöxmidöi?

39Imag yamsö ni bla nugwi. Nör pal! Ni pi pöi ri nugwön nugwöña. Nöbäpö höjöla mixiñ yöd alig midöl. Makwam ni yuö aipam, yöd aipam alig midil aku, mämäg ñiŋa keir mödö nugwöiŋö,” röŋa.

40Jisas aliö ri girön, imag yamsö nuŋ akuyöbö ñigö yabuöŋa.

41Almin, ñiŋ wahax pi girön, rib mixila yöx girön, aku Jisas ör mönö, rön, rib mös yöx nugumin nugugirön, Jisas ñigö yadöŋa, “Ñiŋ nimib ap mag bli yörik midönö owa?” röŋa.

42Aliö rimin, nugwo dölöm ur nigim i nölmä.

43Ñiŋ nugugu midim nugugirön, Jisas nuŋ dölöm aku pi nimöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

44 Makwam Jisas nuŋ ñiġö yadöŋa, “Höd ni ñiŋ pisaŋ midön, weik ni ri mag akuyöbö aku cöniŋö, rön, ñiġö yad nölmidma. Mosis ni ribyöx nugwön kitöŋ mönö aku niġön, God mönö yadib nöbö ni ribyöx nugwön kitim mönö aku niġön, God Mönö rib Sam aku ni ribyöx nugwön kitöŋ mönö aku niġön, ni kai kitim mag akwör magaliġ paŋ mag akwör cöniŋö, rön, ñiġö yad nöl ri abön rimö,” röŋa.

45Jisas aliö rön, God Mönö kai kitim aku nugw ri abiŋ, me rön, rib wä mida ñiġö nölöŋa.

46Nuŋ al girön, ñiġö yadöŋa, “Höd piaku kai kitön yadmä, ‘Mesaia aku öliŋ höb diba pön wöröxaŋ, hogw piliŋ, wop mös midön, wop paŋ aku höbkal öbiöna.

47Makwam, mönö wä nuŋ aku mögörib Jerusalem ila niġ yad nölön, yad nölip duön, nöbö mö mögörib adadö piaku piaku magaliġ yad nöliŋ duaŋ nugugirön, nöbö mö ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rimin aliö alöliŋö, rön, röböxön, Krais nugw pön ciripiŋ nugugirön, mag gwogwo pix ñiŋ aku örix aböniŋö,’ rimä.

48 Ni röŋ aku mämäg ñiŋa keir nugwöia.

49 Makwam Acö na mönö höd riġ yad niġöŋ akwör, ni ñiġö nöina. Ñiŋ taun dib yörik ör midön pöx mijöña. Adöx yöd röul adö kau sebö ölisö mag keiryöbö hö ñiġö pisaŋ midaŋ nugwön diöñiŋö,” röŋa.

God Jisas nugwo pön mögörib adöx yöd röul adö kau sö pön duöŋa
(Mak 16:19-20; Apos 1:9-12)

50Jisas aliö rön, ñiġö yöliŋ pön, Jerusalem röböxön, ram yöj liġliġ agrö Betani il yöra duön, God ñiġö nugwidix midaŋ, me rön, imag nuŋwa pabilön God höjöpalöŋa.

51Jisas almin nugugirön, God nugwo pön mögörib adöx yöd röul adö kau sö pön duöŋa.

52Almin, ñiġö wä rimin nugugirön, ib nuŋwa yadmin bil sö dumin nugugirön, höuöil Jerusalem dumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

53Duön, öim öim God höjöpalıb rama ram möl yuadö duön, God iba yadmın bıl sö dumıda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jon

Jon 1

Mönö aku nuŋ mögörıb il kı höŋa

1 Mögörıb mıgrö kı maduar ör ib hör i rı nıgölöŋ wop aku, Mönö aku mıdöŋa. Mönö aku nuŋ God pısaŋ mıdöŋa. Mönö aku nuŋ keir nuŋ God.

2Mögörıb mai rı nıgöŋa; höd meme Mönö aku nuŋ God pısaŋ mıdöŋa.

3God nuŋ rımın, Mönö aku nuŋ ap piaku magalıg rı nıgöŋa. Ap i hör nıgölöŋ; nuŋ keir rı nıgöŋ ap piakwör mıda.

4 Mönö aku nuŋ kömö mıdıb ila maku. Kömö mıdıb mag aku nöbö mö ñıgö mila nölöŋa.

5 Mil aku duön nöbö mö pıxmag yuö mıdöi bla mäp ixmıda nugwön pıxmaga Mil aku pal wöröxbä maga mıdöl.

6-7 Nöbö mö akuyöbö magalıg Mil aku nugwo nugw pıŋ, me rön, God nöbö i nugwo yad nıgmın, nuŋ hön Mil aku mönö yad nölmıda. Mönö yad nölmıd nöbö aku ib nuŋwa Jon.

8Jon nuŋ Mil aku yöi. Nuŋ hör Nöbö kaim Mila mıd mönö aku nöbö mö akuyöbö ñıgö yad nölıba höŋa.

9 Mil mı ödöriö aku nuŋ mögörıb il kı hön, nöbö mö akuyöbö magalıg ñıgö mila nölmıda.

10Mönö aku nuŋ mögörıb mıgrö kı hön mıdmıda. God nuŋ rımın, Mönö aku nuŋ keir mögörıb il kı rı nıgön, nöbö mö bla rı nıgön röŋa. Nuŋ keir mögörıb mıgrö kı hö mıdöŋ aku, jı nöbö mö nugwo mämäga nugwön, aku Nöbö Dib, me rön, nugwölim.

11Nuŋ mögörıb nuŋwa keir höŋ aku, jı nöbö mö nuŋ keir bla nugwo pölim.

12Makwam nöbö mö bıl kai, mönö wä nuŋ aku nugw pön, nugwo Nöbö Dib an, me rön, nugw pöi nöbö mö piaku, nuŋ ñıgö rımın magalıg God halöu ha nuŋwa mıdıb maga ra.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13 God halöu ha nuŋwa mɨjöñ aku, nöbö bla mö pön, halöu ha yöx pön höm rɨg mɨdöi mag akuyöbö rɨg mɨdeñ. God nuŋ keir raŋ halöu ha nuŋwa mɨjöña.

14 Mönö aku, nuŋ hön nöbial mɨxɨña nɨgön, anɨŋ pɨsaŋ hölɨmön mɨdmɨda. Makwam, an mil mag wä nuŋwa mödö nugwöla. Nuŋ Acö Ha nuŋwa paŋyöbö ödöriö makwam, Acö nuŋ mil mag wä keiryöbö alɨg mɨd aku, Ha nuŋwa algör mil mag wä keiryöbö alɨg mɨda. Makwam nuŋ mɨxɨña nɨgön nöbial röxg hön, anɨŋ magalɨg uliöxön mɨ ödöriö madmag nɨgön, mönö ma aku magalɨg yad nöl ri abmɨda.

15Mönö aku nuŋ höŋ aku, Jon nuŋ nugwön, wö rön, nöbö mö akuyöbö ñɨgö yadöŋa, “Weik hö Nöbö mɨdö kɨ, nɨ ñɨgö höd yadma, ‘Nöbö i nuŋ nɨ mai hömɨd aku, jɨ nɨ yöx pön hölim wop aku, nuŋ maduar ör ib hör i mɨdmɨda. Makwam, nuŋ nɨ röxgɨb yöi; nuŋ Nöbö Dib ödöriö,’ me rɨma aku, nöbö aku maku pal,” röŋa.

16Nuŋ anɨŋ nöbö mö magalɨg mɨ ödöriö ögwö yöxön, pɨ ösös rɨ ri abön, ap wä wä mɨga akwör nöla.

17 Höd meme wop aku lo mönö adaku, God Mosɨs nölmɨn, Mosɨs anɨŋ nölöŋ aku, jɨ God nöbö mö uliöxön pɨ ri abmɨd mönö ma aku, Jisas Krais höŋ makwam, weik wöxnö nugumɨdöla.

18Nöbö mö bli God nugwo nugwölöi. Ha nuŋ paŋyöbö mɨd akwör nuŋ keir nuŋ God. Nuŋ Nuö pɨsaŋ mɨdöia. Nuŋ Nuö nuŋwa yad wöxnö nɨgöŋa nugwön weik an Acö God mödö nugwöla.

Röbö Pal Nölɨb nöbö Jon yadöŋa, “Nɨ Mesaia yöi wöhö,” röŋa

(Mat 3:1-12; Mak 1:7-8; Luk 3:15-17)

19Juda nöbö dib Jerusalem yöbö piaku, ñɨŋ God ap höjöpal ur nölɨb nöbö bli nɨgön, God höjöpalɨb rama mabö rɨ nölmɨdöi nöbö bli pɨsaŋ yad abön yadmä, “Ñɨŋ Jon mɨd yöra duön, ‘Nagö agö nöböm?’ me rön, yad nugune,” rɨmä.

20Ñɨŋ Jon mɨdöŋ yöra uröpɨnön, nugwo yad nugwön yadmä, “Nagö agö nöböm?” rɨmä. Yad nugumɨdmɨn, nuŋ wai nölölöŋ. Nuŋ ñɨŋ wöxnö yadön yadöŋa, “Nɨ Krais yöi wöhö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21 Aliö rimin, ñiŋ paiŋö yadmä, “Aliö rilö aku, nagö agö nöböm? Nagö Ilaija mönö ä?” rimä. Aliö rimin, Jon yadöŋa, “Ni Ilaija yöi,” me röŋa. Aliö rimin, ñiŋ yadmä, “Nagö God mönö yadib nöbö öim pöx midmidöl akwör mönö ä?” rimä. Aliö rimin, Jon wöhö röŋa.

22Jon aliö rimin, nöbö piaku yadmä, “Makwam, nagö agö nöböm? Nagö agö nöböm yadan, an nugwön du nöbö dib aniŋ yad aböi akuyöbö ñigö yad nöliŋö?” rimä.

23 Aliö rimin, Jon nuŋ ñigö yadöŋa, “Ni weik rimidil mag ki, God mönö yadib nöbö Aisaia höd rig yadöŋ mag akwör rimidla. Nuŋ yadöŋa, ‘Mögörib nöbö mö miga midölöi, mögörib rig kap mibil yöraku du midön, ni wö diba ri girön yadmidla, “Öim Nöbö Diba hömidö, rön, ödöi röb ri ri abmijinö,” rimidlö,’ röŋa. Ni Jon weik rimidil maku,” me röŋa.

24Makwam Jon nugwo yad nuguba hem nöbö piaku, Perisi nöbö bli pisaŋ hömä.

25Ñiŋ Jon nugwo yad nugwön yadmä, “Nagö yadlö, ni Krais yöi, Ilaija yöi, God mönö yadib nöbö pöx midmidöl aku yöi wöhö, rilö makwam, pödpöd rimin nöbö mö akuyöbö ñigö röbö pal nölmidlö?” rimä.

26Aliö rimin, Jon yadöŋa, “Ni ñigö hör röbö akwör pal nölmidla. Makwam nöbö i mibil ñigö yörik mödö mida, nuŋ nöbö pödiöm midö rön nugwölöi.

27 Nöbö aku nuŋ ni mai höna ji nuŋ ni röxgib yöi; nuŋ nöbö dib ödöriö, ni nöbö ulmidö. Ni yam uñ nuŋ aku naga yaub maga midöl,” röŋa.

28Jon nöbö mö akuyöbö ñigö röbö pal nölmid ram yöj liglig agrö Betani, röbö Jodan pö ir kwo, nugwön nöbö piaku hön nugwo mönö aku yad nugumä.

Jisas nuŋ God Sipsip Ha nuŋ aku

29 Löum yöbö Jisas höm nugugirön, Jon Jisas nugwön nöbö mö piaku ñigö yadöŋa, “Nugwi! God Sipsip Ha nuŋwa maku pal. Nuŋwör nöbö mö mögörib il ki adadö magalig ap kib mag gwogwo röi pix aku örix aböna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30 Nöbö aku mɨ nɨ yadma, ‘Nöbö i nuŋ nɨ mai hön aku, jɨ nɨ yöx pön hölim wop aku, nuŋ maduar ör ib hör i mɨdmɨda. Makwam, nuŋ nɨ röxgɨb yöi; nuŋ Nöbö Dib ödöriö,’ rɨma.

31Nöbö Dib aku nöbö kai me rön nɨ höd nugwölɨm. Jɨ Isrel nöbö mö, Nöbö Dib aku nöbö pödiöm mɨd aku nugwɨŋ, me rön, nɨ ñɨgö röbö pal nölɨba hölö,” röŋa.

32-33 Makwam Jon Jisas mönö adakwör yadön yadöŋa, “Nöbö kɨ nöbö kai, me rön, nɨ keir nugwöyöx; jɨ Nöbö nɨ yad abmɨn hön, nöbö mö ñɨgö röbö pal nölmɨdɨl aku yadöŋa, ‘Nagö nugwaŋ, Inöma nuŋ hön nöbö kai pɨsaŋ mɨjön, Nöbö akwör nuŋ nöbö mö piaku ñɨgö Inöm Leia pal nöiönɨŋö,’ röŋa. Yadöŋ mönö aku, weik Inöma adöx yöd röul adö kau sebö yöur döpwö röxg bɨbɨ rɨ pɨn nugwo görmɨn

34 nugwön nɨ nugw ri abön ñɨgö mönö mi yadmɨdla, Nöbö kɨ nuŋ God Ha nuŋ akwör,” me röŋa.

Jisas nöbö nuŋ mös höd pöŋa

35Löum yöbö Jon nöbö nuŋ hogwa pɨsaŋ, iswob hö röbö pal nölmɨd kau aku mɨdɨm nugugɨrön,

36 Jisas hö padɨxmɨn, Jon nuŋ Jisas nugwön nöbö mö akuyöbö ñɨgö yadöŋa, “Nöbö kɨ God Sipsip Ha nuŋwa maku pal,” röŋa.

37Jon aliö rɨmɨn, nöbö nuŋ hogwa, mönö aku nugwön, Jisas dumɨdöŋ möl aku mai dumä.

38Makwam Jisas höuöiliö nöbö hogwa nugwön yadöŋa, “Pödpöd rɨmɨn hömɨdöi?” röŋa. Aliö rɨmɨn, yadmä, “Rabai! Nagö höɨlmlö pikai owa?” rɨmä. Hibru mönö yadön “Rabai” me rim mönö aku il aku “Mönö Yad Nölɨb Nöbö.”

39Makwam ñɨŋ akuyöbö alön yad nugumɨn, Jisas yadöŋa, “Makwam, nɨ pɨsaŋ duön nugwöñɨŋö,” röŋa. Jisas aliö rɨmɨn, ñɨŋ wop akwör pɨgö mɨdöŋ mag aku duön nuŋ pɨsaŋ mɨdmä.

40 Jon nöbö nuŋ hogw aku, nöbö i ib nuŋwa Edru, nöbö i Edru pɨgnɨŋ nuŋwa Saimon Pita.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41Edru mag akwör du pɨgnɨŋ nuŋwa Saimon nugwo hölu nugwön yadöŋa, “Mesaia hönɨŋö rön öim pöx mɨdmɨdöl nöbö aku weik nugwölɨŋö,” röŋa. “Mesaia” röŋ mönö mag aku, Grik mönö yadön “Krais” me röia.

42 Edru aliö rön, pɨgnɨŋ Saimon nugwo yölɨŋön, Jisas mɨdöŋ yöra dumɨn, Jisas Saimon nugwo nugwön yadöŋa, “Jon ha nuŋwa Saimon. Nagö Sipas me cöñɨŋö,” röŋa. Arameik mönö yadön, iba Sipas me röŋ mönö mag aku, Grik mönö yadön Pita me röia. Sipas aipam Pita aipam ila paŋyöbö aku “rɨg.”

Jisas nuŋ Pilip Nataniel yöŋö nöbö hogwa pöŋa

43Löum yöbö, Jisas mögörɨb Galili duba, du Pilip nugwön yadöŋa, “Nɨ pɨsaŋ duŋö,” röŋa.

44Pilip, Edru, Pita, mögörɨb ñɨŋa Betsaida yöbö.

45Makwam Pilip du Nataniel nugwo nugwön yadöŋa, “An nöbö aku, Mosɨs aipam, God mönö yadɨb nöbö bli aipam kai kɨtön yadim nöbö aku nugwo weik nugwöla. Nuŋ mɨ Jisas, Josep ha nuŋwa. Mögörɨb nuŋwa Nasaret yöbö,” me röŋa.

46Pilip aliö rɨmɨn, Nataniel yadöŋa, “Nöbö wä i mögörɨb gwogwo akuyöbö heniŋö,” röŋa. Aliö rɨmɨn, Pilip yadöŋa, “Aliö rɨlö aku, han du nuguŋö!” röŋa.

47Aliö rön, ñɨŋ nöbö hogwa duön igöp igöp rɨm nugugɨrön, Jisas Nataniel nugwön yadöŋa, “Nöbö aku nöbö Isrel ödöriö makwam, nuŋ inakmönö hörɨb nöbö yöi; nuŋ mönö mör wöxnö yajönɨŋö,” röŋa.

48Jisas aliö rɨmɨn, Nataniel yadöŋa, “Nagö pödpödiö nɨ nugulö?” röŋa. Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, “Pilip nagö mai yölɨŋ pön höba wa; nɨ nagö höd nugula, nagö römɨd gɨ mɨdlö bɨ röui il yöraku,” me röŋa.

49 Jisas aliö rɨmɨn, Nataniel yadöŋa, “Mönö yad nölɨb nöbö. Nagö nugula! Nagö God Ha nuŋwa, Isrel nöbö mö Kiŋ an,” me röŋa.

50Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, “Nagö hör röui il yöraku nugula rɨl makwam, nɨ nugw pɨlanö? Mai ap keiryöbö bli nugunaŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

51 Jisas aliö rön yadöŋa, “Nɨ ñɨgö mi yadmɨdla, adöx yöd röul adö kau sö waglöx möla rödaŋ, ejol bla hön, nɨ Nöbö Ha nuŋwa nugup pikwo pik rön, nugup uhömɨdɨŋ, nugwöñɨŋö,” röŋa.

Jon 2

Jisas nuŋ röbö yöbö aku rɨmɨn, röbö wain röxgöŋa

1-2Wop mös mɨdön, nöbö i mö pɨba rön, nöbö mö wö rɨm, Kena taun, mögörɨb Galili mibɨl yöra duön ap nɨmɨmä. Wop aku, Jisas nɨgön, nöbö nuŋ bla nɨgön, ñɨgö algör yad wö rɨmɨn dumä. Makwam Jisas nuöma aipam duön ram aku mɨdöŋa.

3Röbö wain aku nɨm pörmɨdmɨn, Jisas nuöma hön Jisas nugwo yadöŋa, “Waina nɨm pöröiŋö,” röŋa.

4 Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, “Nɨ al aliö re, rön, nɨ yadmɨjɨnö. Wop na aku wöxnö nɨgölö,” röŋa.

5Jisas aliö rɨmɨn, nuöm nuŋwa du mabö rɨ nölɨb nöbö akuyöbö ñɨgö yadöŋa, “Jisas mönö i yadmɨjön aku, rɨg yajön mag akuyöbö akwör cɨne,” röŋa.

6Makwam Juda nöbö mö rɨg pön röi wi yöj dib ödöriö akuyöbö iŋösu sö pɨ nɨgɨm mɨdöŋa. Wi yöj diba paŋ paŋ röbö lita akuyöbö padokwo padök mös mös höuöiliö hö wölu amñaxɨb sö (100) un rag hörɨbɨm. Makwam Juda nöbö mö ñɨŋ rɨg rɨmɨdöi mag akuyöbö, God mämäg il yöra nöbö mö lei wä mɨjnɨŋö, rön, wi yöj piaku röbö un rag hö hörön, iŋ wajmag äbäd abmɨdöia.

7Jisas nuŋ mabö rɨ nölɨb nöbö akuyöbö ñɨgö yadöŋa, “Rɨg wi yöj kɨyöbö, röbö un pön hö pörɨŋ, aja wölaŋ,” me röŋa. Jisas aliö rɨmɨn, rɨg yadöŋ mag akuyöbö rɨmɨn yadöŋa,

8“Weik röbö un rag hö nɨgöi aku, un pön duön, ap nɨmmɨdöl yörɨk nugwidɨx mɨd nöbö aku nugwo nöine,” röŋa.

9Jisas aliö rɨmɨn, röbö aku un pön du nöbö dib aku nugwo nölmɨn, nuŋ pön nɨm nugumɨn, röbö waina mɨdöŋa. Jɨ nuŋ röbö wain aku pikai yöbö me rön nugwölöŋ; mabö rɨ nölɨb nöbö bla ñɨŋör nugumä. Makwam nuŋ nugwölöŋ, nöbö mö pɨba röŋ aku nugwo wö rɨm hömɨdmɨn yadöŋa,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10“Öim ör, röbö wain wä aku höd rag hö nölɨŋ nɨm pöcöñ aku, mai röbö wain gwogwo aku nölmɨn nɨmöia. Makwam nagö röbö wain wä aku rag hö nɨgman mɨdam, weik ör rag hö nölmɨdlaŋö,” röŋa.

11Jisas ap röliba höd meme ila nɨgön röŋ aku, nuŋ Kena taun, mögörɨb Galili mibɨl yöra mɨdön röŋa. Ap röliba aku rön, nuŋ nöbö pödiöm mɨdöŋ aku yabumɨn, nöbö nuŋ bla nugwön, nugwo nugw pɨmä.

12 Makwam Kena taun röböxön, Jisas nuŋ keir, nuöm, pɨgnɨŋ nöbö nuŋ bla pɨsaŋ taun ulmɨdö Kapaneam duön, hör wop mɨdöy piaku mɨdmä.

God höjöpalɨb ram aku ap sɨm rɨmɨdim, Jisas ñɨgö rɨbɨx rɨŋö bö aböŋa
(Mat 21:12-13; Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)

13 Juda ada Pasopa wop dib ñɨŋ aku womiöx höŋa nugwön Jisas Jerusalem duöŋa.

14Jisas Jerusalem duön, God höjöpalɨb rama ram möl yuadö nugumɨn, nöbö bli ñɨŋ hön kau, hön sipsip, yöur döpwö bla rag hö sɨm rön, nöbö bli äbäñ mɨdö bla nɨgön, bäpö rola römɨd gɨ mɨdön, rɨg imcɨxön rɨmɨdmä.

15Jisas nugwön, nag i pön wajɨxön, hön sipsip hön kau bla rɨbɨx rɨŋö bö abön, rɨg rag hö nuö nuö imcɨxmɨdim äbäñ wab bla rɨg bla alɨg pɨ göur aböŋa.

16Akuyöbö alön, nöbö mö yöur döpwö rag hö sɨm rɨmɨdim akuyöbö ñɨgö yadöŋa, “Ap piaku pɨrag di. Acö na ram nuŋ aku rɨm sɨmaim ram i röxg nɨgölaŋ,” me röŋa.

17 Jisas almɨdmɨn, nöbö nuŋ bla rɨb ñɨŋa duöŋ God Mönö kai kɨtim mönö adaku. Mönö aku kai kɨtön yadmä, “Höjöpalɨb ram nagö aku madmag ödöriö nɨgön wöröxnö,” rɨmä.

18Makwam Juda nöbö dib bli hön, Jisas nugwo yad nugwön yadmä, “Nagö yön yadmɨn hön aliö almɨdlö? God nuŋwör yadmɨn hön rɨmɨdla rön kwönö, ap röliba akuyöbö i raŋ nugwön, ‘Mi yadlaŋe,’ rön nugunɨŋö,” rɨmä.

19 Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas ñɨgö paiŋö yadöŋa, “Ñɨŋ God höjöpalɨb ram kɨ hajal aböñ aku, wop mös paŋ iswob ur nɨgɨnö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Jisas aliö rimin, yadmä, “God höjöpalib ram ki, kim padokwo padök mös höuöiliö hö pin du adokwebö agñiŋ bö (46) ri pörim magwaim, ji naŋ iswob wop mös paŋör ur niginö, rön, yadmidlö ä?” rimä.

21 Makwam Jisas nuŋ höjöpalib rama mönö yadöŋ aku, mixiñ nuŋwa keir akwör yadöŋa.

22 Makwam, mai Jisas nuŋ wöröxön öbilöŋ aku, nöbö nugwo pisaŋ yönmidöi piaku God Mönö aku aipam, Jisas nuŋ keir mönö yadöŋ aku aipam ribyöx nugwön, “Mi yadö,” rön nugw pimä.

Jisas nöbö mö bla magalig nugwa

23 Jisas, Juda ada Pasopa wop dib ñiŋ aku Jerusalem midön, ap röliba akuyöbö bli rimidöŋ aku nugwön, nöbö mö bla, “Nuŋwör Mesaia aku,” me rön, nugwo nugw pimä.

24-25Nöbö mö pödiöm midöi akuyöbö, Jisas nuŋ höd nöbö i yad nugwölöŋ. Nöbö mö pödiö mödöi aku nuŋ keir mödö nugwön, rig rimidöi mag aku nugw ri aba. Nöbö mö piaku rib ñiŋa adö kai du aku nuŋ keir nugw ri ab aku mi, nuŋ nöbö mö piaku ñigö nöbö mö nugub ni, me rön, pölöŋ.

Jon 3

Jisas Nikodimas nugwo yad nöl ri aböŋa

1 Juda Kansol dib aku nöbö i midmida, ib nuŋwa Nikodimas. Nuŋ Perisi nöböm.

2Nuŋ pixmag yuö bö, Jisas nugwo nuguba, midöŋ yöra hön yadöŋa, “Mönö yad nölib nöbö. An nugwöla, ap röliba akuyöbö rilö piaku, naŋ keir röyax; God nuŋ keir nagö pisaŋ mid makwam, ap röliba akuyöbö rilö. Makwam, an nugumin, God nuŋwör nagö abmin hön aniŋ mönö yad nöilaŋö,” röŋa.

3 Aliö rimidmin, Jisas yadöŋa, “Ni nagö mi yadmidla, nöbö mö kömö yoŋyöbö wöxnö nigöñ piakwör, God ñigö pön, ‘Nöbö mö ni’ me rön, nugwidix mijöniŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Jisas aliö rimin, Nikodimas aiö rön rib miga yöxön yadöŋa, “Nöbö mö yöx nigim dib röxgöi akuyöbö, höbkal nuöm wöta yuö kwo duŋ, iswob yöx pön höŋ, nöbö mö kömö yoŋyöbö nigiŋ, me rön, yadmidlanö owa agapim?” röŋa.

5 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Nagö mi ödöriö yadmidla, nöbö mö piaku, röbö aku aipam God Inöma aipam pön, hör kömö yoŋyöbö nigöñ nöbö mö akwör, God ñigö pön, ‘Nöbö mö ni’, me rön, nugwidix mijöna.

6 Nöbö mö yöx pön höi paŋ aliar yöx pön höm rig midöi aku, ji God Inöma nuŋ hön inöm mag ñiŋa yuö kwo raŋ kömö mijöña.

7Makwam, ñiŋ nöbö mö magalig kömö yoŋyöbö wöxnö nigib mönö yadil aku, naŋ aiö rön rib miga yöx nugumijinö.

8Hödal inina aku rib nuŋwa keir hön dumida. Inina pirmin nugwöi aku, ji hö adaku du adaku, me rön, röx nugwölöi. Makwam mag aliö akuyöbö, God Inöma hön nöbö mö yuö kwo midaŋ, nöbö mö kömö yoŋyöbö mijöñiŋö,” röŋa.

9Jisas aliö rimin, Nikodimas yadöŋa, “Nagö yadmidlö adaku, pödpöd cön?” röŋa.

10Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Naŋ Isrel nöbö mö mönö yad nölib nöbö dib ñiŋa i, ji naŋ nugwöiö ä?

11Nagö mi ödöriö yadmidla, an keir ap agapim nugw ri abön, ap agapim mämäg ana keir nugwön, nugwöl aku akwör ñigö yad nölmidöl aku, ji yadmidöl mönö aku ñiŋ nugw pölöi.

12Ni ñigö mögörib il ki rig ri akuyöbö yadmön, nugw pölöi aku, pödpöd rön God mögörib adöx yöd röul adö kau sö ri akuyöbö yadmön, nugw pöñ?

13Makwam nöbö mö i God mögörib adöx yöd röul adö kau sö yöraku yönön nugwölöŋ; ni keir Nöbö Ha nuŋwa akwör paŋ sar midön höma.

14 “Makwam maduar ör mögörib rig kap mibil yöra midmin, kas gwogwo bla Isrel nöbö mö ñigö öbixim wöröxmin nugwön Mosis kas gwogwo piakuyöbö i pi bi höñ sö nigmin, nöbö mö bil kai ñiŋ paŋ kas akwör nugwim piaku, ñigö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kömö nıgöŋa. Makwam mag aliö akuyöbö, Nöbö Ha nuŋwa nugwo bı höñ sö pıl pal nıgıŋ,

15 nöbö mö bıl kai nugwo nugw pöñ piaku, kömö öim mıdıb maga pöña.

16 God nöbö mö mögörıb mıgrö kı mıdöi akuyöbö ñıgö mı ödöriö madmag nıgön, Ha paŋyöbö nuŋ mıd aku ñıgö me rön nölöŋa. Makwam, nöbö mö bıl kai Ha nuŋwa nugw pöñ akuyöbö, ñıgö kömö öim mıdıb mag aku nölaŋ, wöröxön hölögıpeñım.

17 God Ha nuŋwa agal aböŋ aku, nöbö mö bla ñıgö mönö diba yajönıŋö, rön, agal abölöŋ; nöbö mö akuyöbö kömö paŋ, me rön, agal aböŋa.

18 “Nöbö mö bıl kai Ha nuŋwa nugw pöñ akuyöbö, God ñıgö mönö diba yadön paıŋö ölıŋ höb pı nölen. Jı nöbö mö nugwo nugw peñ akuyöbö, God Ha nuŋwa paŋyöbö ödöriö aku nugwo nugw peñ akwör, God nuŋ mönö diba yadaŋ, paıŋö ölıŋ höb pöñıŋö, röŋa.

19 God nöbö mö akuyöbö ñıgö mönö diba yadön paıŋö ölıŋ höb pı nölön, il aku aliö mıda: Mila mögörıb mıgrö kı hö aku, jı nöbö mö ñıŋ, mila mıd yöraku duŋö, rön, rıb aku yöx nugwölöi. Ñıŋ ap kib mag gwogwo rı gır mıdöi aku, pıxmag gur piakwör mıjnıŋö, rön, rıb aku yöx nugwöia.

20Mil aku nugumın ölısö wölım, ‘Gwogwam röl aku, wöxnö nugweñıŋö,’ rön, mila mıd yöra heñım.

21Makwam nöbö mö ödöriar rımıdöi piaku, ‘God rıg yad mag akwör rımıdöl aku wöxnö nugwıŋ,’ me rön, mila mıd yöra höıŋö,” röŋa.

Röbö Pal Nölıb Nöbö Jon, Jisas nöbö pödiöm mıdö, rön, mönö yad nölöŋa

22 Mai Jisas nöbö nuŋ bla pısaŋ du mögörıb Judia mibıl piaku du mıd gırön, nöbö mö akuyöbö ñıgö röbö pal nölmıdöŋa.

23Ainon mögörıb Salim il yöra mıdöŋa. Makwam mögörıb Ainon yöraku röbö mıga mıdöŋa. Makwam, wop mibıl yöraku, Jon nuŋ Ainon yöraku mıdön, nöbö mö mıga hömıdmın, nuŋ ñıgö röbö pal nölmıdöŋa.

24Wop aku ñıŋ röbö pal nölıb nöbö Jon nugwo nag nıgmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Makwam Juda nöbö i hön, Juda mag ñiŋ akuyöbö, röbö äbäd abön God mämäg ila mid ri abniŋö rimidöi mönö adaku yadön, Jon nöbö nuŋ bli pisaŋ nuö nuö yadmä.

26Nuö nuö yadön, Jon nöbö nuŋ bla hön nugwo yadmä, “Mönö yad nölib nöbö. Nöbö röbö Jodan pö ir kwo midmin, nugwo Nöbö Dib me rimö aku, weik hö nöbö mö ñigö röbö pal nölmida nugwön nöbö mö magalig nugwo dumidöiŋö,” rimä.

27Aliö rimidmin, Jon yadöŋa, “God rib nuŋwa keir yöx nugwön, aniŋ mabö hörirör yad niga.

28 Ñiŋ keir nugwöia ni ñigö yadma, ‘Ni Krais yöi; God yadmin ni hör ödöi nuŋ aku röb midlö,’ rima.

29Nöbö i mö pön wop aku, nuŋ mö nuŋwa pöna. Mö aku mö nuŋwa maku pal. Mö pön nöbö aku, nöbö nugub nuŋwa i hön nugwo ri nöiöna. Wop kai mö nuŋwa piba höniŋö, rön, nugwo pöx mijöna. Makwam nuŋ mö piba hön ‘Mödö hölö’ cön aku, nöbö nugub nuŋwa wahax pöna. Mag akuyöbö ni algör. Jisas nuŋ nöbö mö akuyöbö ñigö aliö almid aku, ni wä ra. Wopik ni mi ödöriö wahax pimidla.

30Ib nuŋwa wöluaŋ nugugirön, ib na pin diön aku wä.

31 “Nöbö adöx yöd röul adö kau sebö hö aku, nuŋ nöbö mö bla magalig padix rol yöra sö mida. Nöbö mögörib il kiyöbö nöbö aku, nuŋ mögörib il kiyöbö makwam, mögörib il ki ribyöx nugwön mönö rig yadöi aliar yadmida. Ji nöbö adöx yöd röul adö kau sebö hö aku, nuŋ nöbö mö akuyöbö magalig padix rol yöra sö mida.

32 Nuŋ adöx yöd röul adö kau sö midön ap agapim mämäga nugwa aku, mönö kai audiöx nugwa aku, nöbö mö piaku ñigö yad nölmida, ji mönö nuŋ aku yöxmidölöi.

33Ji nöbö mö mönö nuŋwa nugw pöi piaku, God mönö ma akwör yadö, rön, nugw pöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34God nuŋ Jisas aböŋ aku, Inöm nuŋ aku nugwo nölmɨn aja wölmɨn, God mönö mag nuŋ akwör yad nölmɨda.

35 Nuö Ha nuŋwa nugwo madmag nɨgön, ‘Ap bla magalɨg nugwidɨx mɨdane,’ rön, pɨ imag döul nuŋwa nɨga.

36 Nöbö mö bɨl kai Ha nuŋwa nugw pöi piaku, kömö öim mɨdɨb maga mödö pöia. Jɨ nöbö mö bɨl kai Ha nuŋwa nugw pölöi piaku, ñɨŋ kömö öim mɨdɨb maga peñɨm; God nöbö mö adaku ñɨgö mönö diba yadaŋ, ömörö pɨ gör mɨjöñɨŋö,” röŋa.

Jon 4

Jisas nuŋ mö Sameria yöbö i mönö yad nölöŋa

1 Perisi nöbö bla mönö bli audiöx nugumä, nöbö mö mɨg mɨŋa Jisas pɨsaŋ mɨjnɨŋö, rön, nuŋ mɨdöŋ yöra höm, nuŋ ñɨgö nöbö mö mɨga röbö pal nölmɨdöŋa; jɨ nöbö mö mösör bli Jon mɨdöŋ yöra höm, nuŋ ñɨgö röbö pal nölmɨdöŋa.

2Jisas nuŋ keir nöbö mö akuyöbö ñɨgö röbö pal nölölöŋ; nöbö nuŋ piakwör ñɨgö röbö pal nölmä.

3Perisi ada mönö akuyöbö yadmɨdmä nugwön, Jisas mögörɨb Judia röböxön, höbkal mögörɨb Galili duöŋa.

4Ödöi mibɨl yöra duön nuŋ mögörɨb Sameria uröpɨnöŋa.

5 Mögörɨb Sameria mibɨl yöra duön, Sikar tauna uröpɨnöŋa. Sikar il yöraku makwam, maduar ör Jekop ha nuŋwa Josep nugwo mögörɨb i yadöŋa.

6Jekop röbö ulöm pön yölu göŋ aku mɨdöŋ makwam, Jisas höm höm, naiö mibɨl yör kɨpisö mag aku ipɨtmɨn, du röbö ulöm möla il yöra römɨd gɨ mɨdöŋa.

7-8Makwam nöbö nuŋ piaku ap mag wobɨba Sikar taun aku dumä. Jisas röbö ulöm möla il yöra römɨd gɨ mɨdöŋa nugwön mö Sameria yöbö i röbö unba höŋa. Hömɨdmɨn, Jisas nugwön yadöŋa, “Nɨ röbö un nölan nɨmnö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 Jisas aliö rimin, mö aku yadöŋa, “Ñiŋ Juda nöbö mö, aniŋ Sameria nöbö mö nugwön, hölul ri ri abön röi aku, pödpöd rimin, ‘Ni röbö un nölan nimnö,’ rön yadmidlö?” röŋa.

10 Aliö rimin, Jisas paiŋö yadöŋa, “God ap wä nöbö mö nöliba rimid aku nugwön, ni nagö, röbö un rag hö nölö, rimidla, ni nöbö pödiöm midil ki nugulax aku, naŋ ni yadlax aku, ni nagö röbö kömö mag nig nöliba nöilöxa.”

11Jisas aliö rimin, mö aku yadöŋa, “Nöbö dib. Röbö unib röbej nagö i midöl; röbö ulöm möla algör ör mi yuö pibö mida. Makwam, röbö kömö mag nölib aku pikai yöbö pinö?

12 Nöso maduebö ana Jekop röbö ulöm möl ki aniŋ nölöŋa. Röbö piñ gör, nuŋ keir aipam, ha nuŋ pia aipam nimim, hön sipsip ap nuŋ piaku aipam nimön rimidöia. Makwam, nagö rib kai yöx nugulö? Ni nöbö dib, Jekop nöbö ulmidö, me rön, ribyöx nugulö ä?” röŋa.

13Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Nöbö mö röbö ki nimöñ akuyöbö, ñigö iswob röbö de piöna;

14 ji nöbö mö röbö ni nölmön nimöñ akuyöbö, ñigö iswob röbö de pilen. Röbö ni nöin aku nimiŋ, yuö ñiŋ kwo röbö ilam möla röd girön, ñigö kömö öim midib mag aku nöiöniŋö,” röŋa.

15Jisas aliö rimin, mö aku paiŋö yadöŋa, “Nöbö dib. Ni röbö aku nölaŋ nimimön, mai ni röbö de pilölaŋ; ni hön röbö ki unöinö,” röŋa.

16Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Du nöbönaŋ nagö yad pön hö,” röŋa.

17Jisas aliö rimin, yadöŋa, “Ni nöbö kap mö yöi wöhö,” röŋa. Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Mönö aku mi yadmidlö.

18Nöbö akuyöbö mömid sö pimö aku, ji nöbö weik pisaŋ midlö aku, nöbönaŋ nagö yöi. Makwam, mi yadmidlaŋö,” röŋa.

19Jisas aliö rimin, mö aku yadöŋa, “Nöbö dib. Ni nugula, nagö God mönö yadib nöböm.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20 Nöso auso an maduar ör pıd kı God höjöpalön rıg rımıdöi mag akwör, an kwo algör ör höjöpal mıdöla aku, jı ñıŋ Juda ada yadöia, ‘Jerusalem ör God höjöpalıŋ,’ me röiŋö,” röŋa.

21Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Nı mönö mi yadmıdıl kı nugwö. Mai pıd kı aipam Jerusalem aipam Acö nugwo höjöpaleñım.

22 Ñıŋ Sameria nöbö mö höjöpalöi aku, nöbö pödiöm nugwo höjöpalöi aku nugwölöi; jı an Juda nöbö mö, Nöbö höjöpalmıdöl Nöbö aku nugwöla. Aku agapım: God nuŋ pödpöd rön nöbö mö kömö pön aku, anıŋ Juda nöbö mö yadöŋa.

23Wopa womiöx hömıda, makwam weik mödö hö mık, God Inöma nuŋ nöbö mö rıba nölmın nugugırön, ñıŋ Acö nugwo ödöriö akwör höjöpaiöña; almıjöñ aku, nugwo mı wä cöna.

24 God nuŋ Inöma mıd aku mı, nöbö mö God höjöpalön, inöm ñıŋa yuö kwo mör höjöpalıŋ.”

25Jisas aliö rımıdmın, mö aku paiŋö yadöŋa, “Nı nugula, mai Mesaia aku hön, anıŋ ap magalıg yad nöl ri aböniŋö,” röŋa.

26 Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Nöbö aku mı nı mıdla. Nagö pısaŋ mönö pımıdöl mık,” me röŋa.

27Jisas aliö rımın nugwön mag aku nöbö nuŋ piaku höröpınön nugumın, Jisas mö i pısaŋ mönö nıgmıdöŋa. Nugwön ñıŋ pılıx rımä, jı nöbö ñıŋ i öbılön, mö aku nugwo “Nagö mönö kai mıd?” rön yadölim. Jisas nugwo algör ör, “Pödpöd rımın mö aku pısaŋ mönö rıb rıb pımıdlö?” rön yadölim.

28Makwam mö aku, röbej aku röböxön, höbkal taun aku duön, nöbö mö mıdim piaku ñıgö yadöŋa,

29“Hön, ap piaku magalıg rıl akuyöbö yad nöl nöbö aku nugwi! Nuŋ Mesaia aku mönö?” röŋa.

30Aliö rımın, nöbö mö piaku taun aku röböxön, Jisas nugwo nuguŋö, rön, hömıdmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31Makwam Jisas nöbö nuŋ piaku Jisas nugwo yad gögö rön yadmä, “Mönö yad nölıb nöbö. Ap nımö!” rımä.

32Aliö rımın, nuŋ paiŋö yadöŋa, “Ap mag nımıb na mıd aku ñıŋ nugwölöi,” röŋa.

33Aliö rımın, nöbö nuŋ piaku ñıŋ keir ör yad nugwob nugwob rön yadmä, “Nöbö mö bli nugwo ap mag rag hö nölöi ä?” rımä.

34 Makwam Jisas ñıgö yadöŋa, “Ñıgö ap mag piaku rıbyöx nugwöia; nı ap mag piaku rıbyöx nugwöi. Acö mönö yadöŋ akwör rıbyöx nugula aku, rıb aku yöx nugwön, mabö yad aku rı pöcınö, rön, rıbyöx nugula. Ap mag nımıb na maku pal.

35 Makwam ñıŋ mönö i yadöia, ‘Mılmej mös mös mıdıŋ, wit maga göj waŋ du ödör pön hönıŋö,’ röi aku, jı weik aliö yadmıjeñ. Mämäg ñıŋa keir yöraku nugup padıx gırön nugwi! Wit möriwö piaku mödö göj umın röx rag höb maga mıda.

36Makwam wopik ör, nöbö mö wit göja ödör pön hömıdöi nöbö mö piaku, wahax pı gırön wit göj wä aku ödör pön du kömö öim mıdıb möl aku nıgön, pe ñıŋa pımıdöi maku pal. Makwam, nöbö mö wit maga wölaŋ, me rön, pön du abmıdöi piaku aipam, nöbö mö wit göj um ödör pön hömıdöi piaku aipam nıgiö nıgön, wit göj aku kömö öim mıdıb möl aku mıjön aku nugwön, mı wahax pöña.

37An mönö i yadöla, ‘Nöbö mö bli wit maga abıŋ wöiöna, nöbö mö bli du ödör pön höñıŋö,’ röl aku, mı ödöriö yadöla.

38Nı ñıgö yad abmön, du wit ödör rag hömıdöia. Wit möriwö aku ñıŋ mabö kwockwoc palön rölöi; nöbö mö bli ölısö ñıŋ akwör rım wöla. Ñıŋ hör du ödör pön hön ap wä pımıdöiŋö,” röŋa.

39Mö Sameria yöbö aku du nöbö mö nuŋ akuyöbö ñıgö yadöŋa, “Nöbö aku ap rıg rıl rıl piaku magalıg nı yad nölö,” röŋa nugwön, Sameria yöbö nöbö mö taun aku mıdim piaku nöbö mö mıga Jisas nugw pımä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

40Makwam Sameria nöbö mö, Jisas mıdöŋ yöra hön, Jisas yad gögö rön, an pısaŋ du mıjnıŋö, rımın, nuŋ wop mös ñıŋ pısaŋ mıdön,

41mönö yad nölmın, nöbö mö mıga mönö aku nugwön nugwo nugw pımä.

42 Ñıŋ akuyöbö alön nugw pön, mö aku nugwo yadmä, “Weik mönö naŋ akwör yadman nugwön nugw pölöl; Jisas ajmöl nuŋwa keir yadmın nugwön nugwöla, nuŋwör nöbö mö mögörıb il kı mıdöi piaku piaku magalıg ñıgö kömö pıba höŋa.”

Jisas, nöbö dib i ha nuŋwa rımın, kömö nıgöŋa

43Jisas wop hogw aku mögörıb aku mıdön, löum mögörıb Galili duöŋa.

44 Nuŋ höd mönö i yadön yadöŋa, “God mönö yadıb nöbö bla, mögörıb ñıŋa keira mıdön mönö yad nöiöñ aku, mönö ñıgö aku nugw peñıŋö,” röŋa.

45 Pasopa wop aku Galili nöbö mö bli du Jerusalem mıdmä. Ñıŋ Jerusalem mıdım nugugırön, Jisas ap rölıbä piaku rımın nugwim makwam, Jisas wopik mögörıb Galili uröpınmın, ñıŋ ap rölıbä akuyöbö Jerusalem röŋ aku rıbyöx nugwön, nugwo wahax pı gırön yad pımä.

46 Jisas du Galili mıdön, höbkal Kena taun duöŋa. Kena taun aku mı, höd röbö yöbö aku rımın röbö wain röxgöŋa. Makwam taun ulmıdö Kapaneam yöraku, nöbö dib i ha nuŋwa ap röŋa.

47 Nöbö dib aku mönö i nugwöŋa, Jisas mögörıb Judia röböxön, hö mögörıb Galili mıdöŋa. Makwam, Jisas mıdöŋ yöra hön, nugwo yad gögö rön yadöŋa, “Ha nı aku ap rımın wöröxıba rımıda. Nagö yadkap du nugwo raŋ kömö nıgaŋ!” me röŋa.

48 Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Ñıŋ hör nı nugw peñım; ap rölıbä akuyöbö bli rımön nugwön döŋö, nı nugw pöñıŋö,” röŋa.

49Jisas aliö rımın, nöbö dib aku yadöŋa, “Nöbö Dib! Hö dınım! Nöi mıjön aku, ha na wöröxönıŋö!” röŋa.

50 Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Duö! Ha naŋ aku kömö nıgön mıjönıŋö,” röŋa. Jisas aliö rımın, nöbö aku, Jisas mi yadö, rön, duöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

51Ödöi mibɨl yöra dumɨn nugugɨrön, mabö rɨ nölɨb nöbö nuŋ bli hö nugwo möigw palön yadmä, “Ha naŋ aku wöröxöl; mɨdö,” rɨmä.

52Aliö rɨmɨdmɨn, ha na aku mag kaiyöbö kömö nɨg, rön, ñɨgö yad nugumɨn yadmä, “Idöm naiö pikwo röŋ mag aku, mɨxɨña rɨn abɨŋ aku kömö nɨgö,” rɨmä.

53Aliö rɨmɨn, ha nuö nuŋ nugwöŋa, Jisas, “Ha naŋ aku kömö nɨgön mɨjöniŋö,” röŋ mag akwör kömö nɨgöŋa. Makwam, nöbö mö nuŋ piaku pɨsaŋ magalɨg Jisas nugw pɨmä.

54 Makwam Jisas nuŋ höd Kena hön, ap rölɨbä agñɨŋ yöbö rön, röbö yöbö aku rɨmɨn röbö wain nɨgöŋa; mai piöŋö ap rölɨbä agñɨŋ rɨbyöbö aku rön, nöbö dib aku ha nuŋwa rɨmɨn kömö nɨgöŋa.

Jon 5

Nöbö ap röŋ i ban yuö pö yöra mɨdöŋa, Jisas rɨmɨn kömö nɨgöŋa

1Juda ada ap dib nɨmɨb wop aku wopik, me rön, Jisas Jerusalem duöŋa.

2Taun dib Jerusalem, hön sɨpsɨp pön pikwo pik röi ödöi ubalɨj möla pedöx pedöxiö ban yuö dib i mɨda. Ban aku Arameik mönö nɨgön, Betesda, me röia. Ban rɨb rɨba ram bötö akuyöbö mömɨd sö mɨda.

3Makwam nöbö mö ap röŋ akuyöbö mɨg mɨŋa hö ram bötö piaku hölɨmön mɨdmɨdöia. Nöbö mö adaku, bli mämäga we wölöŋa, bli yödpɨlö gwogwo rɨmɨn yönmɨdölöi, bli mɨxɨñ ñɨŋa mɨ aŋadö lɨd pɨlöŋa. Makwam ban yuö aku memexöniŋönö, rön, hön hölɨmön mɨdmɨdöia.

4Wop bli God ejol i hön ban yuö aku ruobmɨn, nöbö mö kai rɨmgör ban yuö höd pɨ dumɨd aku, nuŋ ap agap bɨlɨm rɨmɨd aku kömö nɨgmɨda.

5Makwam nöbö i ap rɨmɨn, öim öim wöröx mɨdmɨn, kɨma yöniö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pɨn du adokwebö mac kwo (38) pɨnöŋa, ban yuö pö yöra pön du nɨgɨm mɨdöŋa.

6Jisas nöbö aku nugwön, mɨxɨl magi aliö mɨdmɨd aku nugwön, nugwo yadöŋa, “Naŋ kömö nɨgöniŋö, rön, nugulö ä?” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Jisas aliö rimin, nöbö ap röŋ aku yadöŋa, “Nöbö dib. Ban yuö aku memexaŋ nugugirön, ni pi ban yuö bö pi nigib nöbö i midöl. Ni ban yuö bö höd dinö, ril aku, ji nöbö mö bli ñiŋ rimgör höd duöiŋö,” röŋa.

8 Aliö rimin, Jisas painö nugwo yadöŋa, “Öbilön, köp naŋ aku röd pön duö,” röŋa.

9Jisas aliö rimin, mag akwör nugwo kömö nigmin nugugirön, öbilön köp nuŋ aku röd pön, pirag duöŋa. Makwam Jisas nöbö aku nugwo rimin kömö nigöŋ wop aku, Juda ada God höjöpalib wop ñiŋa makwam,

10 Juda nöbö dib bla, nöbö kömö nigöŋ aku nugwo yadmä, “Wop ki God höjöpalib wop an. Makwam nagö köp pid nagö aku pirag yönmidlö aku, lo mönö an aku wöhö rö,” rimä.

11Aliö rimin, yadöŋa, “Nöbö ni rimin kömö nig aku yada, ‘Öbilön, köp pid naŋ aku röd pön duö,’ rimin nugwön pön yönmidlö,” röŋa.

12Aliö rimin, yadmä, “Nöbö nagö yadim, köp pida röd pön yönmidlö nöbö aku nöbö kai?” rimä.

13Makwam Jisas nuŋ nöbö mö miga midim mibila tar duöŋ aku, kömö nigöŋ nöbö aku, “Nöbö ni rimin kömö nig nöbö mik,” me rön, yadibä maga nigölöŋ.

14Mai Jisas nuŋ nöbö aku God höjöpalib rama ram möl yuadö nugwön yadöŋa, “Mi! Nagö kömö niga. Makwam, ap kib mag gwogwo rimidlö aku röböxö. Nöi mijön aku, nagö mi ap diba rib maga rö,” röŋa.

15Makwam nöbö aku nuŋ höbkal duön, Juda nöbö dib akuyöbö ñigö yadöŋa, “Jisas nuŋwör ni rimin kömö nigö,” röŋa.

16Jisas nuŋ God höjöpalib wop aku rimin nöbö mö kömö nigmid aku mi, Juda nöbö piaku ñiŋ Jisas nugwo rib gwogwo yöx nugumä.

17Makwam Jisas nuŋ ñigö yadöŋa, “Acö na öim mabö ri gör mid aku, ni algör paŋ mag akwör cinö,” röŋa.

18 Jisas aliö rimin, Juda nöbö dib bla, höd nugwo pil pal nigiŋö, rön, ribyöx nugumä aku, wopik mi ususör ri nugumä. Ñiŋ yadmä, “Nuŋ God höjöpalib

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wop an aku röd abön, ‘Nɨ God Ha nuŋ,’ me ra. Makwam, God nuŋ rɨg mɨd mag akuyöbö, nɨ kwo paŋ mag akwör rɨg mɨdlö, rö,” rɨmä.

Nuö rɨg yadmɨd akuyöbö nugwön, Ha nuŋwa mabö adö hörɨrör rɨmɨda

19 Jisas piöŋö ñɨgö yadöŋa, “Ñɨgö mi yadmɨdla, Ha aku nuŋ hör ap i rɨb maga nɨgöl; Nuö cön ap piakwör nugwön cöna. Makwam, Nuö cön mag akuyöbö, Ha nuŋwa algör cöna.

20Nuö Ha nuŋwa nugwo madmag nɨgön, ap nuŋ rɨmɨd rɨmɨd piaku magalɨg yabumɨda. Ap bli kwo aipam yabuaŋ, Ha nuŋwa ap keiryöbö piaku raŋ nugwön ñɨŋ magalɨg aiö cöña.

21Makwam Nuö nöbö mö wöröxöi piaku rɨmɨn öbɨlöi aku, Ha nuŋwa algör ör, nöbö mö bli, ñɨgö rɨmön öbɨlɨŋ, me cön aku, raŋ öbiöña.

22 Nöbö mö agap apɨm röi, rɨb kai kai yöx nugwöi aku, Nuö nugwön ñɨgö mönö diba yaden; Ha nuŋwa nugwo yadaŋ, nuŋ ñɨgö magalɨg mönö diba yajöna.

23 Makwam, nöbö mö ñɨŋ Nuö ib nuŋwa yadɨŋ bɨl sö diön mag akuyöbö, Ha nuŋwa ib aku aipam algör ör yadɨŋ bɨl sö diöna. Makwam nöbö mö God Ha nuŋwa nugwön, ib nuŋwa yadɨŋ bɨl sö duen piaku, Nuö Ha nuŋwa yad aböŋ aku aipam algör ör iba yadɨŋ bɨl sö duen.

24 “Ñɨgö mi yadmɨdla, nöbö mö yön mönö nɨ aku nugwön, Nöbö nɨ yad abmɨn höm aku nugwo nugw pöi piaku, mönö diba yadön ölɨŋ höb pɨb adaku nugweñ; ñɨŋ kömö öim mɨdɨb mag aku mödö pöia. Makwam, ñɨŋ wöröxɨb ila aku röböxön, kömö öim mɨdɨb adaku mödö mɨdöia.

25Ñɨgö mɨ ödöriö yadmɨdla, wop mai öim pöx mɨdmɨdöi aku womiöx hömɨda – jɨ weik mödö hö mɨk – nöbö mö wöröxɨbi röxg mɨdöi piaku, God Ha nuŋwa mönö yadaŋ, mönö aku nugwön nugw pɨmɨjöñ piaku, kömö nɨgöña.

26Acö ap bla magalɨg kömö mɨdɨb ila mɨd aku, nɨ Ha nuŋwa algör ör kömö mɨdɨb ila mɨdla.

27Nɨ Nöbö Ha nuŋwa mɨdɨl makwam, Acö nɨ yadaŋ, nöbö mö akuyöbö ñɨgö mönö diba yadön döŋö mai nuöm nɨgna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Mönö yadmıdıl aku nugwön aiö rımıjeñ: mai nı yadmön, nöbö mö wöröxım hogw pılöi piaku,

29 magalıg mönö na nugwön, öbılön, nöbö mö mag wä rı ri aböi piaku, du nı pısaŋ kömö mıjöña; jı nöbö mö mag gwogwo röi piaku, öbılön mönö diba nugwön paiŋö ölıŋ höb diba pımıjöña.

30 Makwam nı ap agap apım rımıjın piaku, keir nugwön röin; Acö na rıg yajön mag akwör cına. Makwam, nöbö mö mönö diba yadön döŋö nuöm nıgın aku, Acö rıg yajön akwör nugwön, ödöriö akwör nuöm nıgna. Aku agapım: nı wä cön adaku mönö diba yadöin. Nöbö nı yad abmın höm Nöbö aku nugwo wä cön adakwör rıbyöx nugwön, mönö diba yadön döŋö mai nuöm nıgna.

Jisas nuŋ nöbö pödiöm mıdöŋ aku yadöŋa

31“Nı keir, ‘God nı agal abmın hölö,’ rılıx aku, mönö aku ödöriö mıdölö röyıxa.

32Makwam Nöbö i kwo aipam nı nöbö pödiöm mıdıl aku yada. Nı nugula mönö yad aku mör yada.

33Ñıŋ Juda ada nöbö ñıŋ bli yad abıŋ, ñıŋ Jon nugwo duön, nı nöbö pödiöm mıdlö, rön, yad nugwim aku, nuŋ paiŋö mönö ma akwör ñıgö yadöŋ maku pal.

34Jon mönö mögörıb il kı nöbö i, nı nöbö pödiöm mıdıl aku yajön aku, nı ap dib yöi. Makwam ñıŋ Jon mönö yadöŋ aku nugwön, mönö mı me rön nugw pön kömö diöñıŋö, rön, Jon mönö nı aliö yadöŋ maku, me rön, yadmıdla.

35Jon mönö yadöŋ aku, nuŋ hötıkö mila abmıd mag akuyöbö mıdmın, ñıŋ mönö yadöŋ aku mil röxg nugwön, mag metyöbö ul mıŋi wahax pımä.

36 “Jon ñıgö yad ri aböŋa, jı hör mönö akwör yadöŋa. Nı mögörıb il kı hön, Acö nı rane, röŋ aku, ap keiryöbö rımıdıl makwam, ñıŋ Acö nuŋwör nı yad ab aku, me rön, mı wöxnö nugwöyıxa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

37 Acö nɨ yad abön̡ aku, nun̡ keir, nɨ nöbö pödiöm mɨdɨl aku, ñɨgö mönö mi yadmɨda. Makwam ñɨn̡ ajmöl nun̡ aku audiöx nugwölöi. Nun̡ nöbö pödiöm mɨd aku, me rön, nugwölöi.

38Acö nɨ yad abön̡ aku, jɨ ñɨn̡ mönö na nugw pölöi makwam, God Mönö maga madmag ñɨgö yuö kwo mɨdöl.

39-40 “Ñɨn̡, öim mɨdɨb maga pɨnɨn̡ö, rön, God Mönö aku mämäga nɨg nugw ri aböi aku, jɨ mönö aku, nɨ me rön kai kɨtim aku nugwön, öim mɨdɨb maga pɨnɨn̡ö, rön, nɨ hölöi.

41“Nöbö mö piaku ib na yadɨn̡ bɨl sö duan̡, me rön, yadmɨdöi.

42Makwam ñɨn̡ nöbö mö pödiö bɨlɨm mɨdöi aku mödö nugula. Ñɨn̡ God nugwo madmag nɨgölöi aku nugwön yadmɨdla.

43Acö nun̡ keir nɨ yad abmɨn höl aku, jɨ nɨ pölöi. Makwam nöbö hör i rɨb nun̡wa keir yöx nugwön hömɨdan̡ mönö, nugwo pöña.

44Nöbö mö piaku bli ib ñɨn̡a yadɨn̡ bɨl sö dumɨjön aku, ñɨgö wä cöna. God pan̡yöbö akwör mɨd aku anɨn̡ nugwan̡ wä ran̡, me rön, rɨb aku yöx nugwölöi. Makwam, ñɨn̡ pödpöd rön nɨ nugw pöñ?

45“Acö mönö na pön, ñɨgö mönö diba yajönɨn̡ö, rön, rɨb aku yöx nugumɨjeñ, wöhö. Mosɨs anɨn̡ rɨ nöiönɨn̡ö, röi aku, jɨ Acö nun̡ Mosɨs yadön̡ mönö aku pön ñɨgö mönö diba yajöna.

46 Mosɨs nun̡ God Mönö kai kɨtön mönö bli nɨ nöbö pödiöm mɨdɨl aku kai kɨtön̡a. Makwam, Mosɨs mönö kai kɨtön̡ mönö aku nugw pöyɨx aku, mönö nɨ yadmɨdɨl aku kwo algör pöyɨxa.

47Makwam Mosɨs kai kɨtön̡ mönö pölöi aku, ñɨn̡ pödpöd rön mönö nɨ yadmɨdɨl aku pöñ?” rön̡a.

Jon 6

Jisas nöbö akuyöbö paip tausan ap mag rɨm nɨmɨmä

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

1Makwam Jisas aliö mɨdön, mai röbö alebö pön, Ban Yuö Galili möxön, ir kwo duön̡a. Ban Yuö Galili akwör ib i Ban Yuö Taibirias me röia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Makwam Jisas nuŋ nöbö mö ap röŋ piaku rɨmɨn kömö nɨgöŋ aku nugumɨdöi aku, nöbö mö mɨg mɨŋa nugwo mai dumä.

3Makwam Jisas nöbö nuŋ bla pɨsaŋ du höñ aku pisö wöluön, pɨd sö römɨd gɨ mɨdmä.

4Wop mibɨl piaku Juda ada Pasopa wop dib ñɨŋ aku womiöx igöp höŋa.

5-6Jisas nöbö nuŋ adö pɨsaŋ pɨd yöraku römɨd gɨ mɨdön, mämäga pisö riö nugumɨn, nöbö mö mɨga nugwo pöl hömɨdmä. Jisas nugwön, nuŋ agap apɨm cön aku keir nugwöŋ aku, jɨ nöbö nuŋ Pilip pöd yajönɨŋö, rön, nugwo yadöŋa, “An ap mag pikai yöbö pön, nöbö mö mɨg kɨyöbö ñɨgö nölɨŋ nɨmöñ?” röŋa.

7Jisas aliö rɨmɨn, Pilip yadöŋa, “Rɨg silpa mag akuyöbö tu hadred (200) abön, bred wob pön hön, pɨ gɨlɨx ulul rön, nöbö mö pikyöbö nölmɨdɨŋ, magalɨg ap ulul nɨmɨbä maga cönɨŋö,” röŋa.

8Aliö rɨmɨn, nöbö nuŋwa Edru, Saimon Pita hödnɨŋ aku yadöŋa,

9“Ha ulmɨdö i bred bali mag hauya pɨ uröi bred mag akuyöbö mömɨda, dölöm mös alɨg pɨ gɨ mɨd kɨ, nöbö mö mɨg aliö dib ap aku nöbö mö mɨg kɨyöbö ap mag dib yöi gö,” me röŋa.

10Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, “Nöbö mö piaku yadɨŋ, römɨdɨŋ,” me röŋa. Jisas aliö rɨmɨn, nöbö nuŋ piaku nöbö mö piaku yadmɨn, ap panö rol wä akuyöbö magalɨg rola römɨdmä. Nöbö piakwör, paip tausan (5,000) akuyöbö duöŋa.

11Ñɨŋ akuyöbö alön römɨdmä nugwön, Jisas bred mag piaku pön, God nugwo ri ablaŋe rön, ñɨgö nuöm nɨg nölöŋa. Dölöm aku algör röŋa. Ñɨgö akuyöbö alön nuöm nɨgmɨn, nöbö mö piaku ñɨŋ magalɨg bred dölöm ap aliö pɨnɨŋö rön rɨbyöx nugwim mag akuyöbö akwör pɨmä.

12Alön nɨmmɨdɨm nɨmmɨdɨm wöta bɨrmɨn rɨba röböxmä. Jisas nöbö nuŋ bla ñɨgö yadöŋa, “Nöbö mö ap nɨmön röböxöi bla, pɨmag pikwo pik rɨmɨjeñɨŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Jisas aliö rimin, nöbö nuŋ piaku bred rib rib piaku hölu yogw piöxmin piöxmin, yogw akuyöbö möl sö bla aja wölöŋa.

14Nöbö mö akuyöbö Jisas ap röliba akuyöbö röŋ aku nugwön yadmä, “An weik nugwöla, nöbö ki mi, God Mönö Yadib Nöbö mögörib il ki höniŋö rön öim yadmidöl nöbö aku mik pal,” rimä.

15 Nöbö mö bla, Jisas kiŋ ana mijöniŋö, rön, nugwo usus ri pön diniŋö, rön, ribyöx nugwim aku, Jisas nuŋ keir nugwön, höuöil du pid piaku nuŋwör midöŋa.

Jisas röbö panö rola röbip duöŋa
(Mat 14:22-23; Mak 6:45-52)

16Makwam pigöŋ mag aku, Jisas nöbö nuŋ akuyöbö Ban Yuö Galili duön nugumin,

17Jisas hölöŋa nugwön, pixmag gurim, ñiŋör röbö alebö pön höuöil taun ulmidö Kapaneam duba dumä.

18Dumidmin nugugirön, hödal diba höm, röbö wödöŋa.

19Makwam ñiŋ uplöb röbö alebö röbö panö yaxip mibil kwo kilomita akuyöbö mömid aku mönö iŋösu sö duön nugumin, Jisas röbö rola röbip hömidöŋa. Ñiŋ nugumin madmaga duöŋa nugwön ipöxmä.

20Ji Jisas yadöŋa, “Ñiŋ ipöxmijeñ. Nör hömidlö,” röŋa.

21Jisas aliö rimin, ñiŋ ipöxölim; nugwo pi röbö alebö möl aku nigim nugugirön, röbö alebö aku wop akwör rimgör mögörib duba rim möl aku uröpinön duöŋa.

Jisas nugwo hölu nugumä

22Löum yöbö nöbö mö Ban Yuö Galili pö kwo hölimimä akuyöbö ribyöx nugwön nugumä, idöm pigöbiö röbö alebö paŋyöbö iör midöŋa nugwön Jisas nöbö nuŋ piakwör röbö alebö aku dumä; Jisas nuŋ keir röbö alebö aku duölöŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Mıdmın nugugırön, röbö alebö bli nöbö mö bli taun dib Taibirias yöbö hön, Nöbö Diba nuŋ God nugwo ri ablaŋe rön ap nölmın nımim kau aku röbö pö yöra gö nıgmä.

24Makwam nöbö mö mıdim akuyöbö nugumın, Jisas aipam nöbö nuŋ bla aipam mıdölim; aku Jisas nugwo hölu nuguŋö, rön, ñıŋ röbö alebö piaku duön Kapaneam dumä.

Nı bred röxg pön, kömö mıjöñıŋö, röŋa

25Ban Yuö Galili dumıd dumıd pö kwo uröpınön, Jisas nugwo nugwön yadmä, “Mönö yad nölıb nöbö. Nagö mag kai kı hölö?” rımä.

26Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Ñıgö mönö mi yadmıdla, bred nölmön nımım wöt bırön makwam, nı hölup yönmıdöia; makwam ap rölıbä akuyöbö rıl piaku mönö il aku nugwön nı hölup yönmıdölöi.

27 Ap maga lıduba rımıd aku pınıŋö, rön, mabö ususör rımıjeñ; God nuŋ Nöbö Ha nuŋwa nugwogwo yadmın ha aku, ap mag öim mıdıb nuŋ nöiön aku pınıŋö, rön, mabö ususör cıne,” röŋa.

28Jisas aliö rımın, yadmä, “An mabö kai rıŋ, God nugwo wä cön?” rımä.

29 Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “God nuŋ Nöbö abmın höŋ aku, Nöbö aku nugwo nugw pöñ aku, God nugwo wä cönıŋö,” röŋa.

30 Jisas aliö rımın, yadmä, “An ap rölıbä akuyöbö i nugunıŋ aku, yajnıŋa, ‘God ör nagö yad abö,’ rön, nagö nugw pınıŋa. Makwam, anıŋ ap rölıbä kaiyöbö cınö?

31 Maduar ör nöso auso nöbö mögörıb rıg kap mıbıl piaku mıdön, ap mana aku nımmıdöia. God Mönö kai kıtön yadmä, ‘Nuŋ bred adöx yöd röul adö kau sebö bli ñıgö nölmın nımmıdöiŋö,’ röiŋö,” rımä.

32Aliö yadim aku, jı Jisas ñıgö paiŋö yadöŋa, “Ñıgö mönö mı ödöriö yadmıdla, Mosıs maduar ör bred ñıgö nölmın nımim bred aku, bred adöx yöd röul adö kau sebö yöi. Bred adöx yöd röul adö kau sebö bred ödöriö aku, Acö na ñıgö nölmıda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33God bred nuŋ aku, God yad abmɨn, adöx yöd röul adö kau sebö mögörɨb il kɨ hön, nöbö mö bla ñɨgö kömö mɨdɨb maga nölmɨdö," röŋa.

34Jisas aliö rɨmɨn, yadmä, "Nöbö Dib. Wopik bred aku anɨŋ öim öim nöl gör mɨdane," rɨmä.

35 Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, "Nör bred kömö mɨdɨb aku. Nöbö mö nɨ höñ akuyöbö, ñɨgö iswob kiö pɨlen. Nöbö mö nɨ nugw pɨmɨjöñ akuyöbö, ñɨgö iswob röbö sɨpösɨpö ren.

36Makwam ñɨgö maduö yad nöil aku, nɨ mämäga nugwöi aku, jɨ nɨ nugw pölöi.

37Acö na yad nöbö mö akuyöbö ñɨŋ magalɨg nɨ höña. Nöbö mö nɨ höñ akuyöbö, nɨ ñɨŋ yad aböin, mɨ wöhö.

38Aku agapɨm: nɨ adöx yöd röul adö kau sebö höl aku, rɨb nɨ yöx nugul adakwör cɨnö, rön, höi; Acö nɨ agal aböŋ aku, nɨ rɨb nuŋwa rɨg yöx nugw akwör nugwön, rɨg yad mag akwör cɨnö, rön, höla.

39 Acö nöbö mö nɨ yad akuyöbö ñɨgö nugugu mɨdmön, i yöm renɨm; mönö diba yadɨb wop aku, nɨ rɨmön, ñɨŋ magalɨg öbiöña. Aiön aku, Acö nɨ yad aböŋ Nöbö aku, nugwo wä cöna.

40Acö na nugwo wä cön aku, nöbö mö kai kai nɨ nugwön nugw pöñ akuyöbö, ñɨŋ magalɨg öim öim kömö mɨjöña. Makwam mönö diba yadɨb wop aku, nɨ keir rɨmön ñɨŋ magalɨg öbiöñɨŋö," röŋa.

41Makwam Jisas, "Nɨ keir, bred adöx yöd röul adö kau sebö höl aku," me röŋ aku mɨ, Juda nöbö mö akuyöbö hamal pɨxön mönö nɨgmä.

42 Juda nöbö mö akuyöbö hamal pɨxön yadmä, "Nöbö kɨ, nuö nuöm nuŋwa an keir nugwöla. Nuŋ Josep ha nuŋwa Jisas ör. Makwam, nuŋ pödpöd rɨmɨn yad, 'Nɨ adöx yöd röul adö kau sebö hölö,' rö?" rɨmä.

43Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas paiŋö yadöŋa, "Hamal pɨxmɨjeñ.

44 Nöbö mö i nuŋ keir nɨ nugw pen. God nugwo rɨb wä nölaŋ mönö, nɨ haŋ, mönö diba yadɨb wop maiyöbö aku nɨ rɨmön nuŋ höbkal öbiöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

45 Nöbö God mönö yadıb nöbö bla ñıŋ God Mönö kai kıtön yadmä, ‘God nuŋ nöbö mö piaku magalıg ñıgö yad nöiönıŋö,’ rımä. Nöbö mö Acö ñıgö mönö yad nölaŋ aku nugw pöñ piaku, ñıŋ magalıg nı höña.

46 Nöbö mö bli ñıŋ God nugwo mämäga nugwölöi; nı Nöbö nuŋ abmın höm akwör mämäga na Acö nugula.

47 “Makwam nı ñıgö mi yadmıdla, nöbö mö nı nugw pöñ piaku, öim mıdıb mag aku mödö pön, öim öim mıjöña.

48 Bred nımön kömö mıjöñ aku, nı keir bred aku.

49Nöhönıŋ maduebö nöbö maduar ör mögörıb rıg kap mibıl piaku mıdön, ap mana nımim aku, jı mıdıp duön wöröxmä.

50Makwam bred Acö yad abmın adöx yöd röul adö kau sebö hö bred aku, nöbö mö nımön, kömö öim öim mıdön wöröxeñ.

51“Nı keir bred kömö adöx yöd röul adö kau sebö höl aku. Nöbö mö kai kai bred kı nım yuö bö nıgöñ aku, öim öim kömö mıjöña. Bred yadmıdıl kı mıxıñ nı aku pal. Nöbö mö mögörıb il kı öim öim kömö mıdıŋ, me rön, mıxıñ nı aku nöinö,” röŋa.

52Jisas aliö rımıdmın, Juda nöbö mö adaku ñıŋ keir mönö nuö nuö yadön, bli yadmä, “Nöbö kı agö magım raŋ, anıŋ mıxıñ nuŋ aku nölaŋ nımınıŋ?” rımä.

53Aliö rımıdmın, Jisas ñıgö yadöŋa, “Nı ñıgö mı ödöriö yadmıdla, ñıŋ Nöbö Ha nuŋwa mıxıñ nuŋwa, haña nuŋwa nımeñ aku, kömö mıdıb mag aku yuö ñıŋ kwo mıden.

54Nöbö mö kai mıxıñ na, hañ na nımön aku, nuŋ kömö öim mıdıb mag aku mödö pa nugwön mönö diba yadıb wop aku nı rımön nuŋ höbkal öbiöna.

55“Aku agapım: mıxıñ na aku ap nımıb yöbö; hañ na aku röbö nımıb yöbö.

56Nöbö mö bıl kai mıxıñ na hañ na nımöñ bla, yuö nı kwo mıdıŋ, nı yuö ñıŋ kwo mıjına.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

57 Acö öim öim kömö mıd Nöbö aku, nuŋ nı agal aböŋ aku, nı rımın kömö mıdıl makwam, nöbö mö nı pı yuö ñıŋ kwo nıgöñ akuyöbö, ñıgö algör ör raŋ, kömö mıjöña.

58Mönö adaku maku, bred adöx yöd röul adö kau sebö hö, rıla. Bred aku, nöso auso nöbö ap mana aku nımön mıdıp duön wöröxim akuyöbö yöi; nöbö mö bred nı yadıl aku nım yuö bö nıgöñ aku, kömö öim öim mıjöñıŋö," röŋa.

Nöbö mö mıg mıŋa Jisas nugwo röböxmä

59Jisas Juda mögum rıb ram Kapaneam yöraku mıdön, mönö aku yadım,

60nöbö mö nuŋ bla mıg mıŋa nugwön yadmä, "Jisas mönö yadmıd aku mönö ölısö ödöriö. Mönö nuŋwa nugw pön rıbä nıgölö," rımä.

61Ñıŋ hamal gigu rön yadmıdmä, Jisas nuŋ keir nugwön yadöŋa, "Mönö yadıl aku nugwön rıb mıga yöxön röböxnıŋö, rı rıbyöx nugwöi ä?

62Aku Nöbö Ha nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö mıdön höŋ aku, nuŋ kau aku höuöil dumıjön aku, ñıŋ rıb pödiöm yöx nugwöñ?

63God Inöma kömö mıdıb mag aku nölaŋ, nöbö mö kömö nıgöña; nöbö mö ölısö ñıŋa keir kömö nıgeñım, mı wöhö. Nı mönö ñıgö yadıl aku, mönö aku raŋ, God Inöma ñıgö hön, kömö mıdıb mag aku ñıgö nölaŋ nugwön ñıŋ kömö nıgöñıŋö," röŋa.

64 Makwam Jisas nuŋ höd nöbö mö bıl kai nugwo nugw pöñ, nöbö mö bıl kai nugwo höuöu cöñ aku nugwöŋ makwam, nuŋ yadöŋa, "Ñıŋ bli nı nugw pölöıŋö," röŋa.

65 Makwam mönö bli kwo yadön yadöŋa, "Paŋ adakwör ñıgö yadla, nöbö mö i rıb nuŋwa keir yöx nugwön nı nugw pen; Acö nagö rımıdaŋ aku mı, nöbö mö i nı hön nı nugw pönıŋö," röŋa.

66Jisas mönö aku yad pörmın nugugırön, nöbö mö hön mönö nugwo nugumıdöi akuyöbö, nöbö mö mıga nugwo röböxön yau dumä.

67Alön dum nugugırön, Jisas nöbö nuŋ möl sö piaku ñıgö yad nugwön yadöŋa, "Ñıŋ algör nı röböx diöñıŋönö ä?" röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

68 Jisas aliö rimin, Saimon Pita yadöŋa, “Nöbö Dib. Yönim nugwo duŋ? Mönö nagö yadmidlö aku nugwön aku, öim öim kömö mijniŋ.

69Anör nugw pöl aku, an nugwöla, God nuŋ Nöbö Leia aniŋ ab aku, nagö Nöbö aku maku, me rön nugwöliŋö,” röŋa.

70-71Saimon Pita aliö rimin, Jisas paiŋö Saimon Iskariot ha nuŋwa Judas aku, mai nugwo mönömim cön aku nugwön, ñigö yadöŋa, “Ni ñigö nöbö akuyöbö möl sö pil aku, ji nöbö ñiŋ paŋyöbö i kijaki nöbö nuŋ,” me röŋa.

Jon 7

Jisas pigniŋ nöbö nugwo mönö yadmä

1 Mai piöŋö Juda nöbö dib bla Jisas nugwo pil pal nigiba rimidim aku nugwön Jisas mögörib Judia piaku yönmidöl; mögörib Galili piakwör yönmida.

2 Makwam Juda wop dib ñiŋa, ram bötö ulmidö urön wop bli hölimmidöi wop aku igöp igöp höŋa nugwön,

3Jisas pigniŋ nöbö piaku Jisas midöŋ yöra hön nugwo yadmä, “Nagö möl ki röböxön mögörib Judia duön, nöbö mö mönö nagö nugw pöi piaku ñigö ap röliba rilö akuyöbö raŋ nugwöña.

4Nöbö ñiŋ nöbö diba midiba rimijöñ akuyöbö, ap ñiŋ bla umadeñim; wöxnö cöña. Makwam, nagö ap keiryöbö ödöriö rilö aku, nöbö mö miga midöi mibil yöraku ap röliba bli raŋ, nöbö mö magalig nugwöñiŋö,” rimä.

5 Makwam Jisas pigniŋ nöbö nuŋ bla keir nugwo nugw pölim.

6Aliö rimidmin, Jisas paiŋö ñigö yadöŋa, “Ñiŋ wop kai dinöb cöñ aku diöña; ji ni dub wop aku höl makwam ni wopik duöin.

7Nöbö mö mögörib il kiyöbö, ñigö nöbö rib gwogwo yöx nugub il i midöl. Makwam ni nöbö mö mögörib il kiyöbö ap kib mag gwogwo röi aku yad wöxnö nigmön, ni rib gwogwo yöx nugwöia.

8Makwam, Ram Bötö wop diba womiöx hömid aku, ñiŋ Jerusalem di; ji ni dub wop aku höl makwam ni pisaŋ duöinö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Jisas aliö rön, nuŋ mögörıb Galili mıdöŋa.

Ram Bötö wop diba wöxnö nıgım nugwön Jisas Jerusalem duöŋa

10Makwam Jisas pıgnıŋ nöbö bla Jerusalem dumä nugwön Jisas nuŋ tar mai duöŋa.

11Juda nöbö dib bla, “Jisas mıkai owa?” rön, nöbö mö mıg mıŋa hö mıdim akuyöbö ñıgö yad nugumä.

12Makwam nöbö mö hör akuyöbö, Jisas mönö aku ñıŋ keir yad nugwob nugwob rön, bli yadmä, “Nuŋ nöbö wä mıdö,” me rımä; bli piöŋö yadmä, “Ehöu, nuŋ nöbö mö akuyöbö ñıgö mönö inakmönö hör yad nöl yönmıd nöbö,” me rımä.

13Makwam nöbö mö hör bla, Juda nöbö dib piaku ipöxmä aku, ñıŋ mönö bli wöxnö yadölim.

14Ram Bötö wop dib ñıŋ aku wop bli padıxöŋa. Hör wop mıdö iör mıdmın, Jisas höröpınön, God höjöpalıb rama duön, nöbö mö akuyöbö ñıgö mönö yad nölöŋa.

15 Jisas mönö yad nöl mıdmın nugugırön, Juda nöbö dib bla aiö rön yadmä, “Nöbö kı skul pölöŋ makwam, pödpödiö mönö piaku magalıg nugwö?” rımä.

16 Aliö rımıdmın, Jisas yadöŋa, “Mönö nı yad nölmıdıl aku, rıb na keir yöx nugwön yad nölmıdöi; Nöbö nı yad abmın höm akwör nı rıba nölmın yad nölmıdla.

17Nöbö mö yön, God rıg yad mag akwör cınö, rön, rıp diön aku, God nuŋ mönö nı nölmıd aku yadmıdıl aimönö mönö nı keir yadmıdıl aku, nugwöna.

18 Ñıŋ nugwöia, nöbö mö yön mönö nuŋwa keir yajön aku, ib na wöluaŋ, me rön, hör mönö piaku piaku pön yajöna. Makwam nöbö mö yön nuŋ Nöbö nuŋwa yad aböŋ ib nuŋwa akwör wöluaŋ, me rön rıbyöx nugwön aku, nöbö aku nöbö ödöriö mönö mı akwör yadmıda; nuŋ mönö inakmönö bli hörmıdöl.

19 Mosıs, God rıg yadöŋ yadöŋ akwör ñıgö lo mönö yad nölöŋ aku, jı lo ada piaku ñıŋ magalıg mai duölöi. Jı nı mönö i mıdöl wöhö, nı hör pıl pal nıgıba rımıdöiŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20 Jisas aliö rimin, nöbö mö hö midim akuyöbö yadmä, “Nagö yön pil pal nigiba rimid? Nagö ragwo asa yuö wölmin yadmidlanö,” rimä.

21Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ni ap röliba paŋyöbö i rimön, ñiŋ magalig aiö waiö rimä.

22-23 Ñiŋ Mosis God lo mönö rig yadöŋ mag akuyöbö, ha ñiŋ bla yöx pön hön, wop akuyöbö mij sö midön, löuaŋ amñaxib wop aku ril uñ ödöröia. Alöi mag aku, Mosis nuŋ wöhö, nöhöniŋ maduebö nöbö höd ila nigön rig rimidöi mag akuyöbö mai duön alöia. Makwam uñ ödörib wop amñaxib aku, wop bli God höjöpalib wop akwör nigöna, makwam weik God höjöpalib wop aku, me rön, röböxölöi; amin uñ ödöröia. Alöi mag akuyöbö, ni God höjöpalib wop aku nöbö i nugwo rimön, mixiñ magalig kömö nigöŋ aku, ñiŋ pöd rimin ni nugumin ölisö wöl?

24Makwam, mai mönö rolrol sö nugwön yadmijeñ; ödöriar mijön mag akwör nugw ri abön yajne,” röŋa.

“Jisas mi Krais mönö?” rön nugumä

25Jerusalem nöbö mö bli yadmä, “Juda nöbö dib bla nöbö pil pal nigiba rimidöi nöbö aku mik mönö ä?

26Makwam nugwi! Nuŋ nöbö mö mibil dib ki mönö yadmin nugugirön ñiŋ nugwo mönö i yadmidölöi. Makwam, ñiŋör keir nugwöia nuŋ Krais ödöriö midib maga ra!

27 Ji Krais nuŋ höx aku, an nuŋ mögörib pikai yöbö hö aku nugwölölix; ji nöbö ki nuŋ mögörib pikai yöbö hö aku an magalig nugwöla. Makwam nuŋ Krais yöi,” rimä.

28-29 Makwam Jisas nuŋ God höjöpalib rama ram möl yuadö mönö yad nöl gör midön, ajmöl aj halön yadöŋa, “Ñiŋ ribyöx nugwöia, ñiŋ ni nugw ri abön, pikai yöbö höm aku nugwöia. Aku yöi wöhö. Rib na keir yöx nugwön hölim. Nöbö ni yad abmin höm Nöbö aku nuŋ Nöbö ödöriö, Nöbö mönö mi akwör yadmid Nöbö. Ni nuŋ pisaŋ midön, ni yad abmin höm aku, nugwo nugula; ji ñiŋ nugwo nugwölöiŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30 Jisas aliö rimin, nugwo pi cici nigniŋö, rön, nugwim aku, ji wop nuŋwa hölöŋ, nöbö i nugwo pi cici nigölöŋ.

31Makwam nöbö mö piaku, nöbö mö mig miŋa Jisas ap röliba akuyöbö röŋa nugwön yadmä, “Krais mai höniŋö röi aku, ji ap röliba miga akwör rön, nöbö ki rig rimid mag akuyöbö rib maga nigeniŋö,” rimä. Rib aku yöx nugwön ñiŋ yadmä, “Jisas nuŋ Krais akwör,” me rön, nugwo nugw pimä.

Juda nöbö dib bla, ñiŋ du Jisas pön höne, rön, nöbö bli yad abmä

32Makwam nöbö mö akuyöbö ñiŋ mönö aku algön nör yadmidmä nugwön, Perisi nöbö dib bla aipam, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, Jisas nugwo du pi cici nigön pön höŋ, me rön, God höjöpalib rama nugwidix midmidöi ömdö nöbö bli yad abmä.

33Jisas nuŋ yadöŋa, “Ni mag ul miŋi ñigö pisaŋ midön, Nöbö ni agal abmin höm aku midiba höbkal dina.

34 Ni pikai duö, rön, hölumijöñ aku, ji ni nugweñ. Ni dina adaku, ñiŋ mai ub maga nigeniŋö,” röŋa.

35Jisas aliö rimidmin, Juda nöbö dib bla ñiŋ keir yadmä, “Nuŋ pikai duaŋ an nugwo nugwöiniŋ? Nuŋ du Juda nöbö mö röd du Grik nöbö mö pisaŋ midöi akuyöbö duön, nöbö mö piaku ñigö mönö yad nöl gir mijöniŋönö pödpöd cön?

36Makwam nuŋ pöd rimin yad, ‘Ni pikai duö, rön, hölumijöñ aku, ji ni nugweñ. Ni dina adaku, ñiŋ mai ub maga nigeniŋö,’ rö?” rimä.

Röbö ilam möl rödön umid mag akuyöbö God Inöma umijöna

37 Juda Ram Bötö wop dib ñiŋ aku wop bli padixmin nugwön laŋ dub wop, me rön, mi wop dib aku Jisas öbilön, ajmöla aj halön yadöŋa, “Nöbö mö yönim iröpa wödö wöiön aku, ni hön röbö nimaŋ.

38 Nöbö mö kai ni nugw pön aku, God Mönö rig yad akuyöbö, röbö kömö midib aku yuö nugwebö ilam möla rödön umijöniŋö,” röŋa.

39 Wop aku Jisas wöröxön öbilön Nuö midiba duölöŋ mag aku, Jisas nuŋ Inöma nöbö mö bla ñigö nölölöŋ. Makwam röbö ilam möla rödön höniŋö,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

rön, yadöŋ mönö aku ila alıg mıda: nöbö mö Jisas nugw pöñ akuyöbö, Jisas nuŋ ñıgö Inöma nöiönıŋö, rön, yadöŋa.

Ñıŋ keir pı asıx hörırör nıgmä

40 Jisas aliö rımın, nöbö mö mıga akwör mıdmä akuyöbö, bli mönö yadöŋ aku nugwön yadmä, “Nöbö kı, nuŋ God Mönö yadıb nöbö höniŋö, rön, pöx mıdmıdöl nöbö akwör,” me rımä.

41 Bli yadmä, “Ehöu, nuŋ Krais aku!” me rımä. Aliö rımıdmın, bli piöŋö yadmä, “Ehöu, Jisas nuŋ nöbö Galili yöbö; nöbö Krais aku nuŋ Galili yöbö hen!

42 God Mönö aku rıg yad akuyöbö, Krais aku, Depid yöxım yöxıŋ yöxıp höuöilmel rön, Krais aku Depid taun nuŋwa Betlehem yöraku yöx pön höñıŋö,” rımä.

43Jisas mönö aku yadmıdmın nugwön, nöbö mö mıga mıdim piaku lıbak hörırör nıgmä.

44Bli nugwo pı cıcı nıgön pön du mönö diba yadıba pön duŋö, rımä aku, jı nöbö paŋyöbö i nugwo pölöŋ.

Juda nöbö dib bla Jisas mönö yadöŋ aku nugw pölim

45Makwam God höjöpalıb rama nugwidıx mıdmıdöi ömdö nöbö bla höuöil dumın nugugırön, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla aipam, Perisi nöbö bla aipam ñıgö yadyöxön yadmä, “Nöbö aku nugwo pödpöd rımın pön hölöiŋö?” rımä.

46 Aliö rımın, God höjöpalıb rama ömdö nöbö piaku yadmä, “Nöbö mö piaku bli, nöbö aku mönö wä mıda rıg yadmıd mag akuyöbö yadölöiŋö,” rımä.

47Aliö rımıdmın, Perisi nöbö bla paiŋö yadmä, “Inakmönö hör nöbö aku, nöbö mö bli ñıŋ nuŋ mi yadö, rön nugwöi aku, ñıgö kwo algör ör nugwöiŋönö ä?

48 An nöbö dib ada nöbö i mönö Perisi nöbö i Jisas nugw pölöl.

49Nöbö mö kıyöbö ñıŋ lo mönö aku nugwölöi makwam, God ñıgö rıb gwogwo yöxön mı rı gwogwam cöniŋö,” rımä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

50 Makwam nöbö ñiŋ Nikodimas, nöbö aku nuŋ höd pixmag yuö bö duön, Jisas nugwo mönö bli yad nugwöŋ nöbö aku nuŋ ñigö yadöŋa,

51“An Juda lo rol aku, nöbö i nugwo hör öliŋ höb pi nölön ri gwogwam röiniŋö; mönö diba yadön mönö ila hölu nugwön döŋö, mai mag aliö akuyöbö ciniŋö,” röŋa.

52 Aliö rimin, yadmä, “Nagö kwo algör Galili yöbö ä? God Mönö aku mämäga nig nugup duön nugunö, God mönö yadib nöbö i Galili yöbö heniŋö,” rimä.

53Aliö rön, ñiŋ röböxön yau ram ñiŋ bla hörirör dumä.

Jon 8

Mö i duön nöbö i pisaŋ yönöŋa

1Jisas nuŋ Olip Pida duöŋa.

2Löum yöbö ruö löu mil pörim hö nigöŋa nugwön, Jisas nuŋ iswob God höjöpalib rama höm, nöbö mö magöri maga rip hö nugwo wob yuö nigmidim nugwön nuŋ römid gi midön, ñigö mönö maga yad nölmidöŋa.

3Jisas aliö mönö yad nölmidmin nugugirön, lo mönö yad nölib nöbö bla bli nigön, Perisi nöbö bli nigön, ñiŋ mö i du nöbö i pisaŋ yönmidöŋ, mö aku nugwo pön hö nöbö mö midim mämäg il rola öbil nölön,

4Jisas nugwo yadmä, “Mönö yad nölib nöbö. Mö ki nöbö kap mö ji nöbö hör i pisaŋ yönmidim nugwön pön höl mik.

5 Mosis lo aniŋ nölöŋ aku yadöŋa, ‘Aiöñ mö piakuyöbö, rig röd pal nigiŋ wöröxiŋ,’ me röŋa. Makwam nagö pödi yajnaŋö?” rimä.

6Ñiŋ inakmönö hörön yadim aku, an inag inag aliö yadiŋ Jisas pödi yadaŋ, nugwo mönö diba yadiŋö, rön, yadmä. Makwam Jisas nuŋ iröpa ubilön, haui rol bö imaga mönö mag bli kit gir midöŋa.

7 Makwam ñiŋ Jisas nugwo mönö akuyöbö yad nugumidim, nuŋ höglöma mirixön ñigö yadöŋa, “Nöbö ap kib mag gwogwo röl i mijön aku, rig röd mö ki höd palaŋ,” me röŋa.

8Aliö rön iswob ubilön, migrö bö mönö mag bli kit midim nugugirön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9nöbö Jisas nugwo mönö diba yajniŋö, rim piaku, Jisas mönö yadöŋ aku nugwön, nöbö dib dib röböx dumin nugwön nöbö piaku magalig paŋ paŋ röböxön hörirör du pörmä; Jisas nuŋwör mö aku pisaŋ midmä.

10Jisas nuŋ höglöma mirixön mö aku nugwo yadöŋa, “Nöbö pia mikai? Nöbö nagö mönö diba yadibä i midöl ä?” röŋa.

11 Jisas aliö rimin, mö aku yadöŋa, “Nöbö Dib. Nöbö ni mönö diba yadibä i midölö,” röŋa. Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ni algör ör nagö mönö diba yadöin. Makwam ap kib mag gwogwo rimidlö aku mai rimijinö; wopik naŋ duö,” röŋa.

Nöbö mö mögörib il ki midöi akuyöbö mil ñiŋ aku Jisas

12 Jisas mönö i nöbö mö akuyöbö ñigö iswob yadön yadöŋa, “Nöbö mö mögörib il ki midöi akuyöbö, ni mil ñiŋa midla. Nöbö mö bil kai ni mai yönmijön aku, pixmag yuö yönmiden; kömö öim midib mil mag wä aku pön yönmijöniŋö,” röŋa.

13Jisas aliö rimin, Perisi nöbö bla nugwo yadmä, “Mönö naŋ keir yad nöilö aku, an nugumin mönö aku piba nigölö,” rimä.

14 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Mönö aku ni keir yadmidil aku, ji mönö mi yadmidla. Aku agapim: ni höl piaku nugwön, din piaku aipam nugula. Makwam ñiŋ, ni höl piaku nugwölöi; din piaku aipam nugwölöi.

15 Ñiŋ mönö pi libak girön, ‘Adaku mag wä röia; adaku mag gwogwo röiŋö,’ rimidöi aku, nöbö mö mögörib il ki ribyöx nugwön rig yadöi akwör ribyöx nugwön yadmidöia. Makwam ni nöbö i nugwo mönö diba yadmidöi.

16Acö ni agal abmin höm aku, nuŋ ni pisaŋ midöl aku, ni mönö pi nuöm nignöb, mi ödöriö pi nuöm nigna.

17 Lo mönö ñiŋ adaku yadöia, ‘Nöbö mö mös mönö höjil paŋyöbö akwör yajöñ aku mi, nöbö mö nugwön yajöña, aku mi yadöiŋö, cöñiŋö,’ röia.

18 Lo ñiŋa yad akuyöbö, ni nöbö pödiöm aliö midil aku, ni keir mönö mödö yadmidla; ji Acö ni agal ab aku aipam, ni nöbö pödiöm midil mönö aku mödö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yada. Mönö an nuarö mönö paŋyöbö iör yadöl makwam, mi yadöiŋö, röyix," me röŋa.

19Jisas aliö rimidmin, nugwo yadmä, "Nauö nagö mikai?" rimä. Aliö rimin, Jisas paiŋö yadöŋa, "Ñiŋ ni nugwölöi aku, Acö na nugwo aipam nugwölöi. Ni nugwöyix aku, Acö na aipam nugwöyix," me röŋa.

20 Jisas God höjöpalib rama yuadö, rig ñiŋ bla God nöliba rag hö aböi möl aku, mönö aku yad nöl midöŋa, ji wop nuŋwa hölöŋ aku, nöbö i nugwo pi cici nigölöŋ.

Ni din piaku ñiŋ dueñ

21 Jisas ñigö iswob yadöŋa, "Ni röböx dina. Ni hölu nugwöñ aku, ji ñiŋ ap kib mag gwogwo ri ri gör midön wöröxöñ aku mi, ni din piaku dueñiŋö," röŋa.

22Jisas aliö rimin, Juda nöbö dib bla yadmä, "Nuŋ yada, 'Ni din piaku dueñiŋö,' ri aku, pödpöd rimin aliö yad? Nuŋ keir pil pal nigiba, rön, aliö yad ä?" rimä.

23 Aliö yadmä aku, ji Jisas ñigö yadöŋa, "Ñiŋ il bebö; ni bil sebö. Ñiŋ mögörib il kiyöbö; ni mögörib il kiyöbö yöi.

24Makwam adaku nugwön yadla, 'Ñiŋ ap kib mag gwogwo ri ri gör midön wöröxöñiŋö,' rila. Makwam ni, Ni Rig Midil Akwör Midla, nugw peñ aku, ap kib mag gwogwo pixa alig midöi aku midön, wöröxöñiŋö," röŋa.

25Jisas aliö rimidmin, nugwo yad nugwön yadmä, "Nagö yönim?" rimä. Aliö rimin, Jisas yadöŋa, "Ni ñigö öim rig yad nölmidil aliö akwör midla.

26Ñigö mönö diba yadön cin adaku, mönö miga akwör mida. Nöbö ni yad abmin höm aku, magalig nugw ri abön ri aku, ni riba nölmin nugugirön, ni paiŋö nöbö mö akuyöbö ñigö yad nölmidlö," röŋa.

27Jisas nuŋ Nuö mönö yad nölöŋ aku nugwölim aku, ñigö yadöŋa,

28"Nöbö Ha nuŋwa nugwo pi pisö nigöñ wop aku, rig cön cön mag akuyöbö nugwön wop aku nugwöña Ni Rig Midil Akwör Midla. Ñiŋ nugwöña ni ap i keir nugwön röi; Acö mönö ni rig yad akwör yad nölmidla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Nöbö nɨ abmɨn höm Nöbö aku, nɨ pɨsaŋ mɨda. Nugwo wä rɨ adakwör öim öim rɨl aku, nɨ röböxöl; nɨ pɨsaŋ ör mɨdö," röŋa.

30Jisas mönö aku yadmɨn nugugɨrön, nöbö mö mɨga ñɨŋ, Krais öim pöx mɨdöl nöbö mɨk, me rön, nugw pɨmä.

31Makwam Jisas nuŋ Juda nöbö mö nugwo Krais, me rön, nugwim piaku ñɨgö yadöŋa, "Ñɨŋ mönö na mɨ aŋadö nugw pön, rɨg yadɨl mag akuyöbö akwör rɨmɨjöñ aku makwam, mɨ nöbö mö na mɨjöña.

32Almɨjöñ aku, God nuŋ nöbö pödiöm mɨd aku nugwön, nag mabö röi mag aku röböxön, mɨd ri ab gɨ mɨjöñɨŋö," röŋa.

33 Jisas aliö rɨmɨdmɨn, yadmä, "Mönö yadlö aku mɨkai? An nöso Ebraham halöu ha nuŋwa mɨdöl aku, an nöbö mö bli ñɨgö nag mabö rölöl. Makwam, an pöd rɨmɨn, 'Nag mabö röi mag aku röböxön, mɨd ri ab gɨ mɨjöñɨŋö,' rɨlö?" rɨmä.

34 Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, "Nɨ ñɨgö mɨ ödöriö yadmɨdla, nöbö mö ap kib mag gwogwo röi akuyöbö, ap kib mag gwogwo rɨb mag akwör nag mabö rɨb nöbö mö akuyöbö mɨdöia.

35Nag mabö rɨb nöbö i, nuö nuŋwa rama öim mɨden; mai nöbö hör i rɨg abön nugwo wobön paŋ, nuö hödyöbö rama röböxön, ram hör duön nuö yoŋyöbö aku nugwo nag mabö cöna. Makwam ha i nuö rama öim öim mɨjöna.

36God Ha nuŋwa ñɨgö nöbö mö wobön, nag mɨdöi aku yau abmɨdaŋ, ñɨŋ nag mabö rɨmɨdöi adaku aŋadö röböxön mɨd ri aböña.

37Ñɨgö Ebraham yöxɨm yöxɨŋ yöxɨp höuöilmel rön höm mɨdöi aku nugula aku, jɨ mönö yadmɨdɨl aku yöxölön, nɨ pɨl pal nɨgɨba rɨmɨdöia.

38Nɨ Acö pɨsaŋ mɨdön nugula aku ñɨgö yad nölmɨdla; jɨ ñɨŋ, nuö ñɨŋ aku mönö rɨg yad mag akwör rɨmɨdöiŋö," röŋa.

39 Jisas aliö rɨmɨn, yadmä, "Acö an aku Ebraham," me rɨmä. Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, "Ñɨŋ Ebraham halöu ha nuŋwa mɨdöyɨx aku, nuŋ rɨg rɨmɨd mag akwör röyɨxa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

40Nɨ God mönö yad akuyöbö nugwön, mönö mɨ ödöriö aku ñɨgö yad nöil aku mɨ, nɨ pɨl pal nɨgɨba rɨmɨdöia. Makwam ñɨŋ rɨba rɨmɨdöi mag akuyöbö, Ebraham nuŋ rölöŋ.

41 Makwam, nuö ñɨŋa rɨg rɨ mag akwör, ñɨŋ keir paŋ mag akwör rɨmɨdöiŋö," röŋa. Jisas aliö rɨmɨn, yadmä, "An mö kib pön yöxölöi; God paŋyöbö akwör Acö an ödöriö," me rɨmä.

Kɨjaki halöu ha nuŋwa

42Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas paiŋö yadöŋa, " 'God paŋyöbö akwör Acö an ödöriö,' me röi aku, jɨ God nuŋ Acö ñɨŋa mɨdöx aku, nɨ God yöbö hön, wopik yörɨk mɨdɨl aku nugwön, nɨ madmag nɨgöyɨxa. Nɨ piaku mɨdön, rɨb na keir yöx nugwön hölɨm; God pɨsaŋ mɨdön, nɨ nugwogwo yad abmɨn yörɨk höma.

43Makwam, mönö nɨ aku pödpöd rɨmɨn nugw ri abölöi? Alöi aku, an nugw pöinɨŋö, rön, röia.

44 Ñɨŋ nuö ñɨŋa kɨjaki halöu ha nuŋwa mɨdöi aku makwam, nugwo wä rɨ mag akwör rɨŋö, rön, rɨb aku yöx nugwöia. Nuŋ höd ila nɨgön, nöbö mö akuyöbö ñɨgö pɨl pal nɨgmɨd aku, mag nuŋ adaku aliö akwör mɨda. Rɨb wä bli, rɨb mɨ bli yöx nugwöl; nuŋ mönö mɨ bli yadöl. Mönö inakmönö hörmɨd aku, mönö yöbö nuŋ aku maku. Nuŋ öim öim mönö inakmönö hörmɨda; mönö inakmönö hörɨb il aku kɨjaki maku pal.

45Makwam nɨ ñɨgö mönö ma akwör yadmɨdɨl aku, ñɨŋ nugwön pölöi.

46 Nɨ rɨl aku nugwön, adaku ap kib mag gwogwo rɨlaŋö, rön, yadɨb maga nɨgöl. Makwam, nɨ mönö ma akwör yadɨl aku nugwön, ñɨŋ pödpöd rɨmɨn mönö na nugw pölöi?

47 Nöbö mö God pɨsaŋ mɨdöi akuyöbö, mönö nuŋ aku pöia. Jɨ ñɨŋ nugwo pɨsaŋ mɨdölöi makwam, mönö nuŋ aku pölöiŋödö," röŋa.

Ebraham nugwo yöx pön hölɨbör wop aku, Nɨ Mɨdlö, röŋa

48 Juda nöbö dib bla Jisas nugwo yadmä, "Nagö nöbö Sameria yöbö, nagö ragwo as öim nɨgö, röl aku, mi yadölɨŋödö," rɨmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

49Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ni ragwo asa midöl. Ni Acö ib nuŋwa yadmön bil sö dumida, ji ñiŋ ib na aku yadmin yöraku pibö pin dumida.

50Ib na keir yadmön bil sö duaŋ, me rön, rib aku yöx nugwöi; ji God nuŋ nöbö mö agap apim röi aku nugw ri ab Nöbö aku, nöbö mö ib na yadiŋ bil sö duaŋ, me rön, rib aku yöx nugwa.

51 Ñigö mi yadmidla, nöbö mö yönim mönö na aku nugwön, yadil mag akuyöbö cön aku, nuŋ wöröxen; nuŋ öim öim kömö mijöniŋö,” röŋa.

52Jisas aliö rimin, ñiŋ yadmä, “Naŋ mönö yadlö aku nugwön nugumin, nagö ragwo as öim nigim yadmidlö. Ebraham aipam, God mönö yadib nöbö bla aipam magalig wöröxmä, makwaim nagö pöd rimin yadlö, ‘Nöbö mö yönim mönö na aku nugwön, yadil mag akuyöbö cön aku, wöröxen; nuŋ öim öim kömö mijöniŋö,’ rilö?

53Nöso ana Ebraham aipam, God mönö yadib nöbö bla aipam magalig wöröxim aku, nöbö piaku nöbö ulmidö, ni nöbö dib, me rön, rib aku yöx nugulö ä?” rimä.

54Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ib na keir yadmön bil sö duöx aku, hör ap i röxgöxa. Makwam nöbö ib na yadmin möx dumid nöbö aku Acö na. Ñiŋ nöbö paŋyöbö akwör nugwo God an, me röia.

55God an me röi aku, ji nugwo nugwölöi; makwam ni nugwo nugula. ‘Nugwo nugwöiö,’ rilöx aku, ñiŋ mönö inakmönö höröi mag akuyöbö yadlöxa. Ni nugwo nugul makwam, nuŋ mönö rig yad mag akuyöbö akwör rila.

56God maduar ör nauö Ebraham nugwo yadön, ni Jisas weik hön midil wop ki yadön, ‘Wop maiyöbö höniŋö,’ röŋa. Makwam nauö Ebraham God mönö yadöŋ aku nugwön, mönö aku God mi yadö, rön, wahax pön rib wä yöx nugu gör midöŋa; wop maiyöbö weik höl aku ribyöx nugwön mi wahax pö,” röŋa.

57Jisas aliö rimin, Juda nöbö bla yadmä, “Kim nagö padokwo padök mös höuöiliö igwö sö (50) midöiö aku, ji Ebraham nugumö, riladö?” rimä.

58 Aliö rimin, Jisas ñigö yadöŋa, “Ñigö mi ödöriö yadmidla, Ebraham nugwo yöx pön hölöŋ wop aku, Ni Midlö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

59Jisas aliö rimin, nugwo rig röd pal nigiba rimidim aku, ji God höjöpalib rama ram möl yuadö midöŋ aku, nöbö mö alebö tar röpin riŋadö duön duöŋa.

Jon 9

Nöbö i yöx pön hem wop akwör mämäga we wölöŋa, Jisas rimin mämäga ix nugwöŋa

1Makwam Jisas nöbö nuŋ bla pisaŋ du girön nugumin, nöbö yöx pön hem wop akwör mämäga we wölöŋ i midöŋa.

2 Jisas nöbö nuŋ bla nöbö aku nugwön Jisas nugwo yadmä, “Mönö yad nölib nöbö. Nöbö kai ap kib mag gwogwo ri midmin, nöbö ki yöx pön hem wop aku mämäg nuŋ aku we wölöŋ? Nuŋ keir mönö nuö nuöm rimin rö?” rimä.

3 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Mämäg nuŋwa we wölöŋ aku, nuŋ keir mönö nuö nuöm ap kib mag gwogwo ri midmin röl. Mämäg nuŋwa we wölöŋ aku, nöbö mö akuyöbö God nuŋ mi Nöbö ölö midö, me rön, nugw ri abiŋ, me rön, ra.

4Weik naiö nigmid wop ki, Nöbö ni agal abmin höm aku, mabö nuŋ aku ciniŋa. Pixmag guriba rimida nugwön an mabö rib maga nigen.

5 Ni mögörib il ki midil wop ki, nöbö mö mögörib il ki midöi akuyöbö mil ñiŋ aku ni midlö,” röŋa.

6 Jisas mönö aku yadön, migrö bö höpöl pilön, rimin lug cix rimin, pön nöbö mämäg we wölöŋ aku nugwo mämäg nuŋ aku nigön,

7yadöŋa, “Siloam bana duön, mämäg nagö aku röbö nigö,” röŋa. Al girön yad abmin, du röbö nigim, mämäga ixmin nugwön ram nuŋwa duöŋa. Siloam mönö il aku “Yad Abmin Duöŋa.”

8Makwam nöbö mö rama yam nuŋ pisaŋ nigiö akuyöbö aipam, höd nuŋ ap sö rimida nugumidöi nöbö mö akuyöbö aipam yadmä, “Nöbö ki, nöbö yöraku römid mid girön, ap sö rimid aku röxg nigö,” rimä.

9Aliö rimin, bli yadmä, “Yöwö pal, nöbö akwör,” me rimä. Bli piöŋö yadmä, “Ehöu. Nöbö akwör niga aku, ji nöbö ki nöbö hör,” me rimä. Aliö rimidmin, nöbö aku nuŋ keir yadöŋa, “Ni keir nöbö aku,” me röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Aliö rimin, nugwo yadmä, “Mämäg nagö aku pödpöd riman wä rö?” rimä.

11Aliö rimin, yadöŋa, “Nöbö Jisas, röi aku, migrö bö höpöl pilön, rimin lug cix rimin, pön mämäg na aku nigön yada, ‘Siloam bana duön, mämäg nagö aku röbö nigö,’ rimin, du mämäg na röbö nigön, rib pia mämäga ix nugulö,” röŋa.

12Aliö rimin, yadmä, “Nöbö aku weik pikai?” rimä. Aliö rimin, yadöŋa, “Ni nugwöiö,” röŋa.

Perisi nöbö bla, “Nöbö mämäg we wölöŋ aku pödpöd rimin wä rö?” rimä

13-14Makwam Jisas rimin mämäga ix nugwöŋ nöbö aku, Juda ada God höjöpalib wop ñiŋ akuyöbö röŋ makwam, nöbö mö bli nöbö aku nugwo pön Perisi nöbö midim yöra hömä.

15Perisi nöbö, nöbö aku nugwo yadmä, “Naŋ agö magim rön mämäga ix nugulö?” rimä. Aliö rimin, yadöŋa, “Jisas mögö lug i pön, mämäg na aku nigim, ni du mämäg na röbö nigön wopik mämäg na ix nugulö,” röŋa.

16Aliö rimin, Perisi nöbö bli yadmä, “God höjöpalib wop aku akuyöbö al aku, nuŋ God höjöpalib wop aku lo adaku röd aba. Makwam an nugwöla, God nugwo yad abim hölö,” rimä. Aliö rimidmin, nöbö ñiŋ bli paiŋö yadmä, “Nöbö ap kib mag gwogwo rib i midöxisöŋö, nuŋ pödpödiö ap röliba aku röxö?” rimä. Aliö yadön ñiŋ keir ör asix hörirör nigmä.

17Perisi nöbö bla, nöbö aku nugwo iswob yad nugwön yadmä, “ ‘Nöbö mämäg na rimin mämäg na ix nugulö,’ rilö aku, naŋ nöbö aku nöbö pödiöm, me ri ribyöx nugulö?” rimä. Aliö rimin, yadöŋa, “Ni nugula nuŋ God mönö yadib nöbö i,” me röŋa.

18Makwam Juda nöbö dib bla, nöbö mämäg we wölöŋa rimin wä röŋ mönö nuŋ aku yöxölim; nuö nuöm yöŋö höŋ, me rim, mönöbö hogwa hömin,

19yadmä, “Ha ki ha ñiŋ?” me rimä. Aliö rimin, yadmä, “Yöwö, ha aku ha an,” me rimä. Aliö rimin, yadmä, “Ñiŋ nugwo mämäg we alig yöx pön hömiŋönö ä?” rimä. Aliö rimin, yadmä, “Yöwö, nugwo mämäg we alig yöx pön

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hömiŋö," rimä. Aliö rimin, yadmä, "Makwam, wopik pödpöd rön mämäga ix nugumid?" rimä.

20-23Aliö rimin, ñiŋ mönöbö rama mödö nugumin, Juda nöbö dib piaku höd mönö ölisö magi yadön yadmä, "Nöbö mö yön yön Jisas nuŋ Krais me rön wöxnö yajöñ akuyöbö, Juda mögum rib ram aku iswob heñim," rimä. Mönö yadim aku mödö nugwön mönö, ipöxön, yadmä, "Ha aku, ha ana mid aku nugwöla; ha an aku mämäg we alig yöx pön hömiŋ aku aipam nugwöla; makwaim weik pödpöd rimin mämäga ix nugumid aku nugwölöl; nöbö kai nuŋ almidmin mämäga ix nugumid aku aipam nugwölöl. Makwam nuŋ ha ulmidö yöi; nuŋ keir yad nugumijöñ aku, yajöniŋö," rimä.

24Aliö rimidmin, nöbö dib bla nöbö aku nugwo iswob wö rimin hömidmin yadmä, "Nagö kömö nig aku, God mämäg il rol aku mönö ödöriar yadö. An nugwöla, nöbö yadmidöl aku, nöbö aku ap kib mag gwogwo rib nöbö i," me rimä.

25Aliö rimin, nöbö aku paiŋö yadöŋa, "Nuŋ nöbö ap kib mag gwogwo rib nöbö i mönö wöhö, ni nugwöi. Ni ap paŋyöbö iör nugula. Höd mämäg we wöl gi midim aku, ji weik mämäga ix nugulö," röŋa.

26Aliö rimin, yadmä, "Nuŋ nagö pödpöd rimidmin, mämäga ix nugulö?" rimä.

27Aliö rimin, yadöŋa, "Ni ñigö maduö yad nöil aku, ji ñiŋ mönö na aku pölöiŋöd. Pödpöd rimin mönö maduö yadil mönö aku iswob yadö, rön, yadmidöi? Ñiŋ keir algör nöbö nuŋ i mijniŋö, rön, yad nugumidöi ä?" röŋa.

28Aliö rimidmin, nugwo rib gwogwo yöxön, nugwo mönö gwogwo yadön yadmä, "An Mosis nöbö nuŋ aku, ji nagö nöbö hör aku nöbö nuŋ im!

29God Mosis nugwo mönö yad nölmin yadmid aku nugwöla, ji nöbö ki pikai yöbö hö aku nugwölöliŋö!" rimä.

30Aliö rimin, yadöŋa, "Ake! Ha ruai! Nuŋ mämäg na aku rimin wä ra, ji nuŋ pikai yöbö nöböm ñiŋ nugwölöi ä!

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31 Makwam an nugwöla, ap kib mag gwogwo rɨ gɨrön, God höjöpalmɨjöñ aku, nuŋ mönö ñɨŋa pen; nöbö mö God nugw pön, mönö rɨg yad mag akwör rɨ gɨrön, nugwo höjöpalmɨjöñ aku, nuŋ mönö ñɨŋa nugwöna.

32Mögörɨb rɨ nɨgöŋ wop aku ila nɨgön, mɨdɨp hö weik mɨdöl wop kɨ, nöbö mö mämäg we alɨg yöx pön hem i rɨmɨn wä rölöŋ.

33Nöbö aku God agal abmɨn hölöx aku, nuŋ ap i rɨbä maga nɨgölöx," me röŋa.

34 Aliö rɨmɨn, ñɨŋ paiŋö yadmä, "Nauö nam nagö yöx pön hem wop aku, nöbö ap kib mag gwogwo rɨb aku yöx pön hömä, jɨ nagö anɨŋ mönö yad nölɨba rɨmɨdlö ä? Aliö yadön, Juda mögum rɨb ram kɨ iswob höuöil höinaŋö," rön, nugwo pɨ pɨraiup du rɨŋö bö abmä.

Nöbö mö Jisas nugw pölöi akuyöbö, mämäg we röxg mɨdöia

35Makwam nöbö aku nugwo pɨ rɨŋö bö abim mönö aku nugwön, Jisas du nugwo hölu nugwön yadöŋa, "Nagö Nöbö Ha nuŋwa nugw pɨlanö wöhö?" röŋa.

36Jisas aliö rɨmɨn, yadöŋa, "Nöbö Ha nuŋwa nöbö kai? Nöbö aku maku, me ran, nɨ nugwo nugw pɨnö," röŋa.

37Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, "Nöbö aku maduö nugulö maku pal. Mɨ nagö pɨsaŋ mönö pɨmɨdöl mɨk," röŋa.

38Jisas aliö rɨmɨn, nöbö aku Jisas mɨdöŋ il yöra höxmax yuön yadöŋa, "Nöbö Dib! Nɨ nagö nugw pɨmɨdlö," röŋa.

39Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, "Nɨ mögörɨb il kɨ höl aku, nöbö mö mögörɨb il kɨ mɨdöi akuyöbö ñɨgö nuöm nɨgɨba höla. Nöbö mö mämäg we wöl piaku mila hön nugwöña; makwam nöbö mö an mödö nugw ri abölɨŋö, röi piaku, mila röböxön, pɨxmag yuö bö duön nugweñɨŋö," röŋa.

40 Jisas aliö rɨmɨn, Perisi nöbö il yöraku mɨdim bli, mönö aku nugwön yadmä, "Aliö rɨlö aku, an aipam mämäg we wölö, rön, yadmɨdlanö ä?" rɨmä.

41Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, "Ñɨŋ mämäg we mɨdöyɨx aku, ap kib mag gwogwo röi aku mönö diba yöxölöyɨx; makwam nugw ri abölɨŋö, röi aku, ñɨŋ pɨxa alɨg mɨdön mönö diba yöxöñɨŋö," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jon 10

Hön Sipsip urıb Nöbö Wä aku

1Jisas mönö i höd röxön yadöŋa, “Nı ñıgö mı ödöriö yadmıdla, hön sipsip mıdöi kul yuadö aku duba, ubalıj mırıx möla mıdaŋ nugugırön, hör um möla luad diöñ akuyöbö, ñıŋ ap kib pıb nöbö mö pal.

2Nöbö sipsip urıb aku, hör um möla luad duen; ubalıj mırıx möl akwör duön, kul yuadö möl diöna.

3“Makwam nöbö sipsip urıb aku uröpınaŋ, nöbö ubalıj ila nugwidıx mıjön aku nugwo nugw ri abön aku, uba röjöna. Makwam sipsip bla algör ör, nöbö aku ajmöl nugwo aku nugwöñ akuyöbö, sipsip nuŋ keir bla iba ur yad pön rıŋö bö diöna.

4Sipsip nuŋ bla yad pön rıŋö bö duön, nuŋ höd duaŋ nugugırön, ñıŋ ajmöl nuŋwa nugwöñ aku, nugwo mai diöña.

5Makwam nöbö hör i yadaŋ, nugwo mai dueñ; ajmöl nuŋwa nugweñ aku, bör diöñıŋö,” röŋa.

6Jisas nuŋ aliö mönö höd röxön yadöŋa, jı mönö rıg yadmıd adaku, me rön, röx nugwölim.

Jisas nuŋ Sipsip Urıb Nöbö Wä aku

7Jisas mönö röx nugwölim aku, nuŋ iswob yadöŋa, “Nı ñıgö mı ödöriö yadmıdla, nı keir sipsip bla höb ram möl ubalıja mıdla.

8 Makwam, ‘An hön sipsip urıb nöbö,’ me rön, höd hem nöbö bla, ñıŋ magalıg ap kib pıb nöbö mıdmıdöia. Sipsip bla mönö ñıŋ aku nugumıdölöi.

9Makwam nı keir sipsip bla höb ram möl ubalıja mıdla. Nöbö mö nı hön kul yuadö möla diöñ akuyöbö, kömö akwör mıjöña. Ubalıja pikwo pik rı gırön, ap panö panö nımöña.

10Ap kib pıb nöbö bla höi aku, ap kib pıba, nöbäpö pıl pal nıgıba, mag gwogwo rıba, rıb akwör höia. Makwam nı höl aku, ñıgö rımön, ñıŋ kömö öim mıdıb mag aku pön, kömö mıd ri abön rıb mag akwör rön mıdıŋ duaŋ, me rön, höla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 “Nɨ Sipsip Urɨb Nöbö Wä. Sipsip Urɨb Nöbö Wä aku, hön sipsip blai ñöx nɨgön wöröxöna.

12 Nöbö i nuŋ rɨg pɨba inag hön sipsip nugwidɨx mɨjön aku, hön sipsip uröi nöbö ödöriö yöi wöhö; sipsip bla sipsip nuŋ yöi makwam, wöñö höpebö bla hömɨjöñ aku nugwön bör diöna. Makwam mɨ, wöñö höpebö piaku sipsip bla ñɨgö rɨböxɨp du hör piaku piaku aböña.

13Nöbö aku rɨg pɨba inag hön sipsip nugwidɨx mɨdön, sipsip bla ñɨgö rɨbyöx nugwen makwam, bör diöna.

14-15 “Nɨ Sipsip Urɨb Nöbö Wä. Acö an nuarö nuö nuö nugw ri aböl aku, nɨ sipsip nɨ bla nugw ri abla; sipsip nɨ bla ñɨŋ nɨ nugw ri aböia. Makwam, nɨ ñɨgö ñöx nɨgön wöröxna.

16 Sipsip kul kɨ yuadö mɨdöi piakwör yöi, sipsip bli kwo aipam mɨdöia. Sipsip piaku algör ör pɨna. Ñɨŋ algör ör mönö nɨ aku nugwöña. Sipsip yuadö möl paŋyöbö iör mögum rɨ mɨdön, ñɨŋ urɨb nöbö paŋyöbö iör mɨjöna.

17 “Nɨ ñɨgö ñöx nɨgön wöröxön öbin aku mɨ, Acö nɨ madmag nɨga.

18Nöbö mö bli rɨb ñɨŋa yöx nugwön nɨ rɨŋ wöröxöin; nɨ rɨb na keir yöx nugwön wöröxna. Nɨ keir wöröxnö, rön, wöröxna; nɨ keir öbinö, rön, öbina. Makwam, Acö na, nɨ nagö mag akuyöbö rane, rɨ mönö nuŋ aku pön, rɨg yad mag akwör cɨnö,” röŋa.

19Jisas mönö aku yadmɨn, Juda ada iswob lɨbak adöi keir adöi keir nɨgön,

20bli yadmä, “Nuŋ ragwo as öim nɨgɨm, mönö inakmönö hörmɨd aku, pödpöd rɨmɨn mönö nuŋ aku nugumɨdöi?” rɨmä.

21Aliö rɨmɨdmɨn, bli paiŋö yadmä, “Nuŋ ragwo as öim nɨgöx aku, aliö yad ri abön rölöx. Makwam ragwo as öim nɨgöx aku, pödpödiö nöbö mö mämäg we wöl akuyöbö rɨmɨn iswob nugwöyɨx?” me rɨmä.

22Makwam mai Juda nöbö mö, God höjöpalɨb ram lei wä mɨd aku wahax pɨb wop dib aku wopik, me rön, Jerusalem du mögum rɨmä. Wop dib aku ij rɨb wopa makwam,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Jisas nuŋ God höjöpalıb rama rıŋadö “Solomon Ram Bötö” röi piaku yönmıdmın nugugırön,

24Juda nöbö mö bla Jisas mıdöŋ yöra hön yadmä, “Anıŋ yadaŋ öim pöx mıdöinıŋ; nagö Krais mıjınö aku, wöxnö yadaŋ nuguŋö,” rımä.

25Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Nı ñıgö mödö yad nöl aku, jı mönö nı aku mönö mı me rön nugw pölim. Acö na ölısö nuŋwa pön ap röllıbä mag cımal piaku rıl aku nugwön, mönö na aku mönö mı, me rön, nugw pöyıxa.

26Makwam sipsip na mıdölöi aku mı, mönö na aku mönö mı, me rön, nugw pölöi.

27Sipsip nı bla yadmıdıl mönö na aku nugwöia. Nı ñıgö nugula nugwön ñıŋ nı mai höia.

28 Nı mai höi bla, nı ñıgö kömö öim mıdıb mag aku nöil makwam ñıŋ wöröxeñ. Imag rol na mıdöi aku, nöbö mö bli hön ñıgö pön pıxıp dub maga nıgöl.

29Acö na ñıgö pön nı nöl aku, nuŋ Nöbö ölısö keiryöbö mıd pal. Imag rol nuŋwa mıdöi aku, nöbö mö bli hön ñıgö pön pıxıp dub maga nıgöl.

30Acö keir, nı keir, yöi; an nuarö paŋyöbö iör mıdölıŋö,” röŋa.

31Jisas aliö rımıdmın, Juda ada nugwo iswob rıg röd palıba rımıdmä.

32Almıdmın, Jisas ñıgö yadöŋa, “Acö nuŋ nı yadmın nugwön nı ñıŋ ap wä hörırör mıga akwör rıma. Makwam ap wä rım piaku, mag kai rı gwogwam rımön nugwön, nı pıl pal nıgıba rımıdöiŋö?” röŋa.

33 Jisas aliö rımın, yadmä, “Ap wä ada piaku nugwön, nagö pıl pal nıgıba rımıdölöl; nagö nöbö yöbö jı, nı God röxg mıdlö, rön, God ib nuŋwa pımag pın dulö makwam, naŋ pıl pal nıgıba rımıdölıŋö,” rımä.

34 Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Lo ñıŋa keir rıb mıŋi kai kıtön yadmä, ‘God nuŋ yadöŋa, “Ñıŋ keir god röxg mıdöiŋö,” rö,’ rımä.

35God Mönö aku mönö umi inakmönö hörenım; öim öim mör mıjöna. God nuŋ nöbö mö hör piaku mönö yadıl kı nölön, ‘Ñıŋ god röxg mıdöiŋö,’ röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Nɨ mögörɨb il kɨ höl aku, Acö nɨ mabö nuŋwa yad nɨgön yad abmɨn höla. Makwam nɨ God Ha nuŋwa mɨdlö, rɨmön, mönö aku nugwön, ñɨŋ pödpöd rɨmɨn, God ib nuŋwa yad mag pɨn nɨgmɨdö, rön, nɨ pɨl pal nɨgɨba rɨmɨdöi?

37Nɨ God mabö nuŋwa rɨmɨjɨn aku, mönö na nugw pöña. Nöi mɨjön aku, wöhö.

38Makwam mönö na nugw pöinɨŋö, cöñ aku, nɨ ap röliba akuyöbö rɨl bla nugwön, nugw pöña. Ñɨŋ alön nugw pöñ aku, nɨ Acö pɨsaŋ mɨdla, Acö nɨ pɨsaŋ mɨd aku nugwöñɨŋö," röŋa.

39Jisas nugwo iswob pɨ cɨcɨ nɨgnɨŋö, rɨmä aku, jɨ nuŋ tar duön duöŋa.

40 Jisas aliö tar duön, höbkal röbö Jodan möxön pö kwo duön, Jon höd mɨdön nöbö mö röbö pal nölmɨd mögörɨb rɨgwoŋ piaku du mɨdöŋa.

41Nöbö mö mɨga akwör mɨdöŋ aku hön yadmä, "Jon ap röliba akuyöbö bli rɨmɨdöl, makwam nuŋ nöbö kɨ nugwo, me rön, mönö kai kai yadmɨd aku, magalɨg mönö mɨ akwör yadmɨdö," rɨmä.

42Aliö rön, nöbö mö möl aku mɨdim piaku mɨga akwör Jisas nugw pɨmä.

Jon 11

Lasaras wöröxöŋ

1 Ram yöj agrö Betani yöbö nöbö i ap röŋa. Ib nuŋwa Lasaras. Nöbö aku, nölöunɨŋ nuŋwa mös mɨdmɨdöia; i Maria, i Mata.

2 Maria aku, Jisas nugwo yamsö pɨlö nuŋwa wel röbö hör nölön, yöj panö nuŋwa pɨ mɨxsa örɨx aböŋ mö aku. Haul nuŋwa Lasaras ap röŋa.

3Lasaras nölöunɨŋ hogwa Jisas nugwo mönö pɨn abön yadmä, "Nöbö Dib! Nöbö madmag yöbö nagö aku ap rö," rɨmä.

4 Makwam Jisas mönö yad abim aku nugwön yadöŋa, "Nuŋ ap rɨ makwam jɨ nuŋ aŋadö wöröxen. God nuŋ keir nugwa aku, nuŋ ölɨsö mag nuŋwa keir raŋ, nöbö mö bla God ib nuŋwa aipam, God Ha ib nuŋwa aipam yadɨŋ bɨl sö diönɨŋö, rön, rö," röŋa.

5Jisas nuŋ Mata, Maria, Lasaras nɨmamañö adaku ñɨgö madmag nɨgmɨda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Lasaras ap röŋ mönö aku nugwön, Jisas nuŋ Lasaras nuguba yadkap duölöŋ; mögörıb mıdöŋ yöra wop mös alıg mıdöŋa.

7Wop mös pınmın, nöbö nuŋ akuyöbö ñıgö yadöŋa, “Mögörıb Judia höbkal duŋö,” röŋa.

8Aliö rımın, nöbö nuŋ bla yadmä, “Mönö yad nölıb nöbö. Idöm yoŋwör kwo, Juda nöbö bla nagö rıg röd palıba rımıdim aku, jı nagö iswob höbkal mögörıb akwör duba rımıdlö ä?” rımä.

9Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Ñıŋ nugwöia, wop paŋyöbö i, aua akuyöbö möl sö mıda. Nöbö mö mil alıg yönmıjöñ bla, mögörıb mil aku mil ab gı mıdaŋ, ap bli ñıŋ pölöpösöx abaŋ pın bırеñ.

10Makwam nöbö mö pıxmag yuö bö yönmıjöñ bla, mil ñıŋa mıdölaŋ, ap bli ñıŋ pölöpösöx abaŋ pın bıcöñıŋö,” röŋa.

11Jisas aliö rön, mönö i kwo ñıgö yadön yadöŋa, “Nöbö nugub ana Lasaras ınımö hölımmıda; jı nı duön nugwo yadmön öbıl diönıŋö,” röŋa.

12Jisas aliö rımın, nöbö nuŋ bla paıŋö yadmä, “Nöbö Dib. Nuŋ hölımmıdö, rılö aku, kömö nıgönıŋö,” rımä.

13Jisas nuŋ Lasaras mödö wöröxöŋ aku nugwön, “Lasaras ınımö hölımmıdö,” röŋa. Makwam nöbö nuŋ bla Jisas mönö nuŋwa nugwön, Lasaras hör ınımö hölımmıdö, rı rıbyöx nugumä.

14Nöbö nuŋ bla nugwölıbör mıdmä nugwön Jisas ñıgö wöxnö yadön yadöŋa, “Lasaras mödö wöröxa.

15Makwam nı Lasaras pısaŋ mıdölmön wöröx aku, ñıgö, me rön, wahax pıla. Aliö al aku, ñıŋ mönö na nugw pıb maga nıga. Makwam Lasaras mıd yöra duŋö,” röŋa.

16 Jisas aliö rımın, Tomas Didimas nuŋ Jisas nöbö adö bli ñıgö yadöŋa, “An magalıg mönö yad nölıb nöbö ana pısaŋ mögörıb Judia duŋ, nugwo pıl pal nıgön, anıŋ aipam pıl pal nıgıŋ,” me röŋa.

Jisas Mata Maria hödpıg hogwa ñıgö mönö yad nölöŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Makwam ñiŋ ram yöj liglig agrö Betani uröpinmin, nöbö mö bla Jisas nugwo yadmä, “Lasaras wöröxim hogw pilim, wop mös mös padixö,” rimä.

18Makwam ram yöj liglig agrö Betani aku, Jerusalem il yöra, kilomita akuyöbö mös paŋ midmid aku,

19Lasaras wöröxim, Juda nöbö mö miga hön, Mata Maria mö hödpig hogwa ögwö yöxön imön möb nigmidmä.

20Makwam Jisas hömidö, rimin, Mata nugwön, pignin Maria nugwo rama röböxön, Jisas nuguba duöŋa.

21Mata nuŋ du Jisas nugwo nugwön yadöŋa, “Nöbö Dib. Nagö yörik midlaxisöŋö, haul na Lasaras wöröxölöx.

22Makwam ni nugula, weik God nugwo ap agapim yad nugumijinö aku, rig yajinö mag akwör cöniŋö,” röŋa.

23Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Haul nagö höbkal öbiöniŋö,” röŋa.

24Aliö rimin, Mata yadöŋa, “Ni nugula mönö diba yadib wop aku öbiöniŋö,” röŋa.

25Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ni keir rimön nöbö mö öbiöña; ni keir rimön nöbö mö kömö mijöña. Nöbö mö ni nugw pön wöröxöñ akuyöbö, kömö mijöña.

26Nöbö mö kömö midön ni nugw pöñ akuyöbö, wöröxeñ; öim öim kömö mijöña. Mönö yadmidil ki nugw pilanö owa?” röŋa.

27 Jisas aliö rimidmin, Mata yadöŋa, “Nöbö Dib. Yöwä, ni nugula, naŋ mi Krais aku, God Ha nuŋwa mögörib ki höniŋö, röi akwör,” me röŋa.

28Mata mönö aku yadön, rama höbkal duön, pignin nuŋwa Maria nugwo rimij möl piaku mönömim rön yadöŋa, “Mönö yad nölib nöbö mödö ha; nagö mikai me rön yad nugumidö,” röŋa.

29Maria mönö aku nugwön rimgör öbilön, Jisas nugwo nuguba duöŋa.

30Makwam Jisas nuŋ ram yöj liglig agrö Betani hölöŋ; Mata nugwo nugwöŋ yör akwör midöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31Maria nuŋ aliö ipalıp dumın, Juda nöbö mö nugwo pısaŋ ram möl yuadö mıdim piaku rıbyöx nugumä, nöbäpö hogwaj kwo imıba dumıdö, rön, dumın nugugırön mai dumä.

32Maria du Jisas nugwön, mıdöŋ yödpılö il yöra mödömödö pılön yadöŋa, “Nöbö Dib, nagö yörık mıdlaxisöŋö, haul na wöröxölöx!” me röŋa.

33Makwam Maria aipam, Juda nöbö mö nuŋ pısaŋ hem piaku aipam immıdmä aku nugwön, Jisas höbwab rıb madmag nuŋwa mı ödöriö ögwö diba röŋa.

34Almın, Jisas yadöŋa, “Nugwo hogw pılöi pikai?” röŋa. Aliö rımın, yadmä, “Han du nuguŋö,” rımä.

35Jisas mäp röbö pınöŋa.

36Jisas mäp röbö pınmıdöŋ aku nugwön, Juda nöbö mö piaku nugwön yadmä, “Nugwi! Nuŋ Lasaras nugwo mı ödöriö madmag nıgö!” rımä.

37 Bli piöŋö yadmä, “Nuŋ nöbö mämäg we wölöŋ aku nugwo rımın mämäga ix nugwöŋ aku, pödpöd rımın ap nöbö kı nugwo röŋ aku rımın kömö nıgölöŋ?” rımä.

Jisas Lasaras nugwo rımın öbılöŋa

38Makwam Jisas iswob höbwab rıb madmag nuŋwa mı ödöriö ögwö diba rımın, Lasaras nugwo hogw pılim hogw möla uröpınöŋa. Nöbäpö hogw pılim aku, rıg möl i hogw pılmä; makwam rıg dib i pı mölaja ıdıx gımın mıdöŋa.

39Makwam Jisas nuŋ nöbö bla yadöŋa, “Rıg aku pı abnö,” röŋa. Jisas aliö rımın, nöbö Lasaras wöröxöŋ aku nölöunıŋ nuŋwa Mata yadöŋa, “Nöbö Dib, nöbäpö aku wöröxım hogw pılım, wop mös mös padıxa aku, mı hölıŋ gwogwo hönıŋö,” röŋa.

40Aliö rımın, Jisas paıŋö yadöŋa, “Nagö agamö rıl? Nagö yadla, ‘Nı nugw pı mıjınö aku, God ölısö nuŋwa keir nugunaŋö,’ rılö,” röŋa.

41Jisas aliö rımın, rıg aku pı abım, Jisas pisö rı laxiö nugwön yadöŋa, “Acö, nı nagö yad nugumön nı nugulö aku, nagö wä rö rımıdla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

42Nɨ nagö yad nugumön nɨ öim nugulö aku mödö nugula. Makwam mönö yadmɨdɨl kɨ, nöbö mö yörɨk öbɨl gɨ mɨdöi pik, nagör nɨ agal abman höm aku nugw pɨŋ, me rön, yadmɨdlö," röŋa.

43Jisas aliö rön, ajmöla aj halön yadöŋa, "Lasaras, nagö rɨŋö yörɨk hö!" röŋa.

44Jisas aliö rɨmɨn, wölɨj iŋ wajmag nugwo wobön, haŋaj mämäg yuö wölɨj wobön, pön du hogw pɨlim wölɨj piaku, aliö mɨdmɨn nugugɨrön, nöbäpö högi mɨŋ aku öbɨl wölɨj waba alɨg röpɨn rɨŋadö höŋa. Höm, Jisas nöbö akuyöbö ñɨgö yadöŋa, "Nugwo wobim wölɨj piaku yau abɨŋ duaŋ," me röŋa. Aliö rɨmɨn, rɨg yadöŋ mag akuyöbö rɨmä.

Jisas nugwo pɨl pal nɨgnɨŋö rön rɨb aku yöx nugumä
(Mat 26:1-5; Mak 14:1-2; Luk 22:1-2)

45 Juda nöbö mö Maria nugwo nuguba hem piaku, Jisas Lasaras nugwo rɨm öbɨlöŋ aku nugwön, nöbö mö mɨg mɨŋa Jisas nuŋ Krais öim pöx mɨdmɨdöl Nöbö aku, me rön, nugwo nugw pɨmä.

46 Makwam bli höbkal Perisi nöbö mɨdim yöra duön, Jisas rɨg röŋ akuyöbö ñɨgö yad nölmä.

47Yad nölmɨn, Perisi nöbö bla aipam, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib bla aipam, ñɨŋ Juda Kansol mönö pɨ asɨx nɨgmɨdöi nöbö dib akuyöbö ñɨgö wö rɨmɨn, du mögum rɨmɨn, ñɨgö yadmä, "Nöbö aku ap röliba mɨga akwör rɨmɨd aku, an pödpöd cɨnɨŋ?

48An nugwön röböxɨŋ, nuŋ paŋ mag akwör raŋ duaŋ, nöbö mö magalɨg nugwo nugw pön, kɨŋ an, me rɨmɨjöñ aku, Rom nöbö dib piaku hön, God höjöpalɨb ram an aku rɨ gwogwam rön, anɨŋ Juda nöbö mö rɨ ajö nɨgön, cöñɨŋö," rɨmä.

49Makwam kɨm akwör, nöbö i nugwo yad nɨgɨm, nuŋ God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib ödöriö mɨdöŋa. Nöbö aku ib nuŋwa Kaiapas. Nuŋ mögum rɨmɨdim mibɨl aku mönö yadön yadöŋa, "Ñɨgö rɨb nɨgöl.

50Nɨ ñɨgö yadmɨdla, nöbö paŋyöbö i wöröxaŋ an magalɨg kömö dinɨŋ aku wä; an magalɨg wöröxnɨŋ aku gwogwo cönɨŋö," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

51Kaiapas nuŋ mönö yadöŋ aku, nuŋ keir yadölöŋ; nuŋ God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö kım aku mıdöŋ aku mı, nuŋ ap agap apım mai cön akuyöbö rıbyöx nugwön, Jisas nuŋ Juda nöbö mö bla ñıgö me rön wöröxönıŋö, rön, mönö aku yadöŋa.

52 Makwam Juda ada ñıgör yöi; nöbö mö God halöu ha nuŋ pıba rımıd piaku magalıg pı nıgiö nıgön nıgaŋ, il nuŋwa paŋyöbö iör mıjöñıŋö, rön, wöröxönıŋö, rön, mönö aku yadöŋa.

53 Makwam, wop aku ila nıgön, Juda nöbö dib piaku Jisas nugwo pödpöd rön pıl pal nıgnıŋö, rön, öim mönö akwör yad nugup uhömıdmä.

54Juda nöbö dib bla Jisas nugwo pıl pal nıgıba rımıdim aku nugwön, Jisas nuŋ mögörıb ñıŋ Judia wöxnö yönmıdöl; nuŋ nöbö nuŋ bla pısaŋ mögörıb Judia yöra röd du Epraim tauna uröpınön, mögörıb rıg kap rıb piaku du mıdmıdöia.

55Makwam Juda ada Pasopa wop dib ñıŋ aku womiöx igöp hömıdöŋa nugwön, nöbö mö mıga mögörıb ñıŋ keir bla röböxön, an God mämäg il rola nöbö mö lei wä mıdön, Pasopa ap nımıŋö, rön, mabö adö ñıŋa maduar ör rıg rımıdöi mag akuyöbö rıba Jerusalem dumä.

56Ñıŋ Jerusalem du nıgön Jisas hölu nugw mıdmä. Ñıŋ duön God höjöpalıb rama ram möl yuadö du mıdön, Jisas mıkai, me rön, nuö nuö yad nugwön yadmä, “Ñıŋ agö rıbım yöx nugwöi? Nuŋ Pasopa wop kı höniŋönö wöhö?” rımä.

57Makwam God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla aipam, Perisi nöbö bla aipam, mönö i yadmä, “Nöbö mö i Jisas nugumıjön aku, nuŋ hö anıŋ yadaŋ, an du Jisas nugwo pı cıcı nıgnıŋö,” rımä.

Jon 12

Maria Jisas nugwo wel röbö hölıŋ wä höba nıg nölöŋa

(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9)

1 Pasopa ap nımıba rımä aku wop akuyöbö iŋösu sö mıdmın nugugırön, Jisas nuŋ Lasaras wöröxım nugwo rımın öbılöŋ nöbö aku rama duöŋa. Ram yöj agrö aku iba Betani.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Betani duön, ap nɨmnɨŋö, rön, Jisas Lasaras yöŋö, nöbö mö bli pɨsaŋ, römɨd gɨ mɨdmä nugwön, Mata ap mag bla nuöm nɨgöŋa.

3 Pɨgnɨŋ Maria, wel röbö hölɨŋ wä rɨg dib ödöriö woböi balol i pön hön, Jisas yamsö rol aku hör nölön, yöj panö nuŋwa pön Jisas yamsö örɨxöŋa. Almɨdmɨn, wel röbö hölɨŋ wä aku, hölɨŋa ram möl yuadö aku magalɨg duöŋa.

4Akuyöbö almɨdmɨn, Judas Iskariot, Jisas nöbö nuŋ aku nugwo mai höuöu röŋ nöbö aku, hölɨŋ wä aku nugwön yadöŋa,

5“Rɨg dib ödöriö woböi wel röbö kɨ aliö abön, rɨg pön, nöbö mö ap mɨdöl akuyöbö ñɨgö nölöx aku wä. Nöbö wel röbö aliö akuyöbö wobɨba rɨmɨd aku, nuŋ röun akuyöbö ragpɨd sö mabö rön rɨg pön duön wel röbö kɨ wobönɨŋö,” röŋa.

6Nuŋ aliö yadöŋ aku, nöbö mö ap mɨdöl bla uliöxön yadölöŋ; nuŋ rɨg yogw aku rag yönön, bli tar kib pɨmɨd makwam aliö yadöŋa.

7Makwam Jisas yadöŋa, “Nugwo yadyöxmɨjɨnö. Nɨ hogw piöñ wop aku nɨg nölɨba rag hö nɨg aku, wopik rag hö nɨg nöla.

8 Nöbö mö rɨg mɨdöl piaku pɨsaŋ öim mɨjöña; makwam nɨ pɨsaŋ öim mɨdeñɨŋö,” röŋa.

Lasaras nugwo tar pɨl pal nɨgnɨŋö, rɨmä

9Jisas Betani hö mɨdö rim mönö aku nugwön, Juda nöbö mö mɨga nugwo nuguba dumä. Makwam Jisas nugwör nuguba duölim; Lasaras wöröxɨm Jisas rɨmɨn öbɨlöŋ nöbö aku nugwo aipam nuguba dumä.

10-11 Makwam Lasaras wöröxɨm Jisas nugwo rɨmɨn öbɨlöŋ aku, Juda nöbö mö mɨg mɨŋa mag ñɨŋ rɨg mɨdmɨdöi mag aku röböxön, Jisas nugw pɨmä. Akuyöbö almɨdmɨn, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib piaku, Lasaras aipam pɨl pal nɨgnɨŋö, rön, rɨb aku yöx nugumä.

Jisas kɨŋ röxgöb Jerusalem duöŋa
(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40)

12Löum yöbö, nöbö mö mɨga ödöriö Pasopa ap nɨmɨba hem akuyöbö, Jisas Jerusalem hömɨdö, rim mönö aku nugwön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13 nugwo du nugunɨŋö, rön, albad panö röx rag hö papal rɨ gɨrön, wö diba rɨ gɨrön yadmä, “Nöbö Diba ib nuŋwa yadɨŋ adöx sö duaŋ!” “Nöbö Diba nuŋ Nöbö nuŋwa kɨ agal abmɨn hö mɨk!” “Nuŋ Nöbö wä. Ib nuŋwa yadɨŋ adöx sö duaŋ!” “Nuŋ Isrel Kiŋa hömɨd mɨg pal! Ib nuŋwa yadɨŋ adöx sö duaŋ!”

14Jisas hön donki maua i pön, rol aku römɨdön dumɨdöŋa. Akuyöbö alöŋ aku, God Mönö aku kai kɨtön rɨg yadim mag akwör röŋa. God Mönö rɨb aku kai kɨtön yadmä,

15 “Saion halöu, nagö ipöxmɨjɨnö. Kiŋ naŋ aku hön donki ha maua rola römɨdön hömɨdö,” rɨmä.

16 Alöŋ wop aku, Jisas nöbö nuŋ bla, God nuŋ aliö cönɨŋö röŋ mag akwör rɨmɨd aku, me rön, nugwölim; jɨ mai Jisas wöröxön öbɨlön, God mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö wöluöŋ wop akwör, Jisas nöbö nuŋ bla rɨbyöx nugw ri abön nugumä, Jisas Jerusalem dumɨdöŋ wop aku ap agap bɨlɨm nugwo rim piaku, höd God mönö yadɨb nöbö bla God Mönö kai kɨtön yadim mag akwör rɨmä.

17Jisas Lasaras wöröxɨm nugwo rɨmɨn öbɨlöŋ aku, nöbö mö nugugu mɨdim bla mönö aku pɨrag adadö dumä.

18Makwam, nöbö mö mɨga akwör ap röliba röŋ aku nugwön, Jerusalem röböxön, nugwo ödöi mibɨl yöra nuguba dumä.

19Ñɨŋ almɨdim aku, Perisi nöbö akuyöbö nugwön, ñɨŋ keir ör mönö yadön yadmä, “Nugwi! An ap i rɨb maga nɨgöl. Nöbö mö mögörɨb il kɨ magalɨg nöbö aku mai dumɨdöiŋö,” rɨmä.

Grik nöbö mö bli Jisas nuguba dumä

20Makwam Pasopa wop aku womiöx hömɨdö, rön, God höjöpaliba Jerusalem duim wop aku, Grik nöbö mö bli pɨsaŋ dumä.

21Grik nöbö mö piaku hön, Pilip mögörɨb Galili yöraku Betsaida taun yöbö nöbö aku nugwo yadmä, “Nöbö dib nugub, an Jisas nugunɨŋö,” rɨmä.

22Aliö rɨmɨn, Pilip du Edru nugwo yad nölön, Edru pɨsaŋ mösör duön Jisas nugwo yad nölmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23 Yad nölmin, Jisas yadöŋa, “Weik God raŋ, Nöbö Ha nuŋwa Nöbö mil mag wä keiryöbö alig mid aku nugwöñ wop aku mödö ha.

24 Ni ñigö mi ödöriö yadmidla, wit mag i migrö bö pinön wöröxen aku, hör wit mag paŋyöbö iör mijöna. Makwam wit mag aku migrö bö pinön wöröxmijön aku, mai mogw birön mag miga yaxöna.

25Nöbö mö kai, ‘Mögörib il ki kömö midib mag na keir ör ribyöx nugwön mid ri abnö,’ rön raŋ diön aku, nuŋ wöröxön mi aŋadö wöröxöna; ji nöbö mö kai, ‘Mögörib il ki kömö midib mag na keir rib miga yöx nugwöinöm, mid ri abnönö mid ri aböin aku ap dib yöi,’ me rön raŋ diön aku, kömö midib mag nuŋ aku öim öim mijöna.

26Makwam nöbö mö kai mabö na cinö cön aku, nuŋ ni mai höŋ; ni pikai mijin aku, mabö ri nölib nöbö na ni pisaŋ piaku mijöna. Nöbö mö kai mabö na ri nöiön, Acö na nöbö aku iba nuŋ aku pirag wöliöna.”

Jisas, “Wöröxnö,” röŋa

27 “Weik ni ömörö rimid aku pödi yajin? ‘Acö ni haŋad rib gi midaŋ, ni ap kai riba rimid aku rölaŋ,’ me rön yajin owa? Nöi! Ömörö aku piba höma.

28Makwam Acö, nagö raŋ nöbö mö akuyöbö nugwöña, nagö Nöbö mil wä keiryöbö alig midlaŋö,” röŋa. Jisas aliö rimin nugugirön, mönö i adöx yöd röul adö kau sebö hön yadöŋa, “Ni rimön, nöbö mö akuyöbö mödö nugwöia ni Nöbö mil mag wä keiryöbö alig midla. Makwam ni iswob rimön, nöbö mö akuyöbö iswob nugwöñiŋö,” röŋa.

29Makwam nöbö mö midim akuyöbö, God mönö yadöŋ aku nugwön, bli yadmä, “Gunim gigu rimidö,” rimä; bli piöŋö yadmä, “Ejol i Jisas nugwo mönö bli yadmidö,” rimä.

30Aliö yadmä aku, ji Jisas ñigö yadöŋa, “Yad mönö aku ni me rön yadölöm; ñigö me rön yada.

31Aku agapim: weik nöbö mö mögörib il kiyöbö, ñiŋ agö magim röi aku, God nuŋ keir nugwön, paiŋö nölön, ñiŋ pi nuöm nig hörirör nigöna. Nöbö mö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mögörıb il kı nı nugw pölöi akuyöbö ñıgö kıŋ röxg nugwidıx mıd Nöbö Gwogwo aku, God nuŋ nugwo rıbıx aböna.

32 Nı pı bıl yör sö nıgöñ aku, nı nöbö mö mögörıb hör piaku piaku magalıg pıxıp pön hön nör pınö," röŋa.

33 Jisas mönö yadöŋ aku, nı agö magım rıŋ wöröxnö, rön, yadöŋa.

34 Makwam nöbö mö mıga akwör hö mıdim piaku Jisas nugwo paıŋö yadmä, "Lo mönö an aku yad, 'Krais aku öim öim kömö mıjönıŋö,' ra aku, jı nagö pöd rımın yadmıdlö, 'Nöbö Ha nuŋwa nugwo pı bıl yör sö nıgöñıŋö,' rımıdlö? Makwam Nöbö Ha nuŋ me rön yadmıdıl aku, yönım yadmıdlaŋö?" rımä.

35 Aliö rımın, Jisas yadöŋa, "Mil mag aku ul mıŋi alıg ñıgö pısaŋ mıjöna. Makwam, mil maga ñıgö pısaŋ mıd wop kı, ödöia yön ri aböña; nöi mıjön aku, pıxmaga hön ñıgö yuö aböna. Nöbö mö kai pıxmag yuö yönmıjön aku, pikai dinö rön nugwen.

36 Mila ñıgö pısaŋ mıd wop kı, mil aku nugw pöña. Mil aku nugw pımıjöñ aku, mil halöu ha nuŋwa wöxnö nıgöñıŋö," röŋa. Jisas aliö rön, nöbö mö piaku röböxön hör piaku duön umadiö mıdöŋa.

Nöbö mö mıga Jisas nugw pölöi

37Jisas nuŋ ap rölıbä mıga akwör nöbö mö akuyöbö mämäg il rol ñıŋa rım nugumä jı nugwo nugw pölim.

38 Nöbö mö Jisas nugw pölim aku, God mönö yadıb nöbö Aisaia maduar ör God Mönö rıb mıŋi kai kıtön rıg yadöŋ mag akwör rımä. Nuŋ mönö aku kai kıtön yadöŋa, "Nöbö Dib, mönö wä nagö ñıŋ yad nölöl aku jı ñıŋ mönö aku mönö wä, me rön, pölöi; nagö ölısö mag keiryöbö naŋ keir rön rımö aku nugwöi aku, jı nagö Nöbö Dib, me rön, nugw pölöiŋö," röŋa.

39-40 Makwam, ñıŋ Jisas nugw pölim. Akuyöbö almä aku, Aisaia God Mönö rıb mıŋi kai kıtön rıg yadöŋ mag akwör rımä. Nuŋ mönö aku kai kıtön yadöŋa, "God nuŋ nöbö mö akuyöbö ñıgö rım, ñıŋ mämäg we röxg mıdöia; God nuŋ rım, ñıŋ rıb mag wä mıdöl. God nuŋ ñıgö röŋ aku, ñıŋ mämäga nugw ri abön, rıb maga yöx nugw ri abön, nı höyıx aku, nı rımön ñıgö kömö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nıgöx, me rön, rıb aku yöx nugwön, nuŋ nugwogwo rım ñıŋ mämäg we röxg mıdöiŋö," röŋa. Adakwör ñıŋ Jisas nugw pıb maga nıgölöŋ.

41 Aisaia maduar ör mönö yadöŋ aku, nuŋ Jisas mil mag wä nuŋ aku nugwön aliö yadöŋa.

42 Makwam Juda nöbö dib bla ñıŋ magalıg Jisas nugwo röböxölim; nöbö dib mıga nugwo nugw pımä. Jı Perisi nöbö anıŋ yad abıŋ an Juda mögum rıb rama ram möl yuadö iswob dub maga nıgenıŋö, rön yadmä mönö aku nugwön, Jisas nugw pımä aku wöxnö yadölim.

43 Jisas nugw pımä aku wöxnö yadölim aku, nöbö mö akuyöbö ib ana yadıŋ bıl sö duaŋ, me rı rıbyöx nugwön, aliö almä. Ap agapım rıŋ God nugwaŋ, nugwo wä cönıŋö, rön, rıb aku yöx nugwölim.

Jisas mönö wä nuŋ akwör nöbö mö ñıgö mönö diba yajöna

44Makwam Jisas ajmöla aj halön yadöŋa, "Nöbö mö kai nı nugw pön aku, nör wöhö, nöbö nı yad abmın höm Nöbö aku nugwo aipam nugw pöna.

45 Nöbö mö kai nı mämäga nugwön aku, nör wöhö, nöbö nı yad abmın höm Nöbö aku nugwo aipam mämäga nugwöna.

46Nı mögörıb il kı hön nöbö mö bla ñıgö mila nölmıdla. Makwam, nöbö mö nı nugw pöñ akuyöbö, pıxmag yuö piaku mıdeñım.

47 "Nöbö mö mönö na nugwön rıg yadmıdıl mag akuyöbö reñ aku, ñıgö mönö diba yadöin. Aku agapım: nı nöbö mö mögörıb il kı mıdöi akuyöbö ñıgö mönö diba yadıba hölım; ñıgö kömö pıba höma.

48Makwam nöbö mö nı pölön, mönö na peñ aku, mönö diba yadıb wop aku, mönö nı yadıl piakwör ñıgö pısaŋ mönö diba yajöna.

49Aku agapım: mönö nı yadıl aku, nı hör rıbyöx nugwön yadöi; Acö nı yad aböŋ aku, al aliö akuyöbö yadanö, rı akwör yadla.

50Nı nugula, mönö nuŋ aku nugw pöñ aku, ñıgö öim mıdıb maga nöiöna. Makwam, mönö nı yadmıdıl aku, Acö mönö al aliö akuyöbö yadanö, rı akwör yadmıdlö," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jon 13

Jisas nöbö nuŋ akuyöbö yamsö ñiŋa röbö äbäd aböŋa

1Wop dib Pasopa nimib wop aku aiaŋ, me rön, Jisas nugwöŋa, Nuö nugwo mögörib il ki yad nigöŋ wop aku padixöŋa nugwön nuŋ höbkal Nuö dub wop aku womiöx höŋa. Makwam, nöbö mö nuŋwa keir mögörib il ki madmag nigön midön, midip duön, nugwo pil pal nigim, nuŋ wöröxön höuöil Nuö nuŋwa mida duöŋa.

2 Kijaki nuŋ Saimon Iskariot ha nuŋwa Judas nugwo riba nölmin, Jisas nugwo pödpöd rön pön duön nöbö dib akuyöbö ñigö nöinö, rön, rib aku höd ör yöx nugw umad nigön, mai an Jisas nöbö nuŋ bla Jisas pisaŋ Pasopa ap nimiba römidmiŋa.

3 Jisas nuŋ nugwa, God nuŋ ap bla magalig pi imag rol nuŋwa nigöŋa. Jisas nugwa, nuŋ Nuö God pisaŋ midön mögörib il ki hön, midön, mai wöröxön, höbkal Nuö mida duba rimidöŋa.

4Makwam, Jisas öbilön, wölij mixil dib nuŋ aku pi rödön, raul i höbiöda pal wödön,

5röbö bli pi ap yöj möl i hörön, aniŋ nöbö nuŋ bla yamsö an aku röbö pilön äbäd ab girön, raul pal wödöŋ aku pi möxisa örix ab gir midöŋa.

6Jisas aliö pön du pön du, Saimon Pita yödpilö nuŋwa röbö pilön äbäd abnö, rimin, Pita nugwo yadöŋa, “Nöbö Dib. Nagö keir yamsö na aku röbö äbäd abiba rimidlanö?” röŋa.

7Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Weik rimidil mag ki naŋ wopik nugwöia, ji midön mai nugunaŋö,” röŋa.

8Jisas aliö rimin, Pita yadöŋa, “Wopik mönö mai piaku, yödpilö na aku röbö äbäd aböinö, mi wöhö!” röŋa. Aliö rimin, Jisas paiŋö yadöŋa, “Yamsö nagö röbö äbäd aböin aku, nöbö na midöinaŋö,” röŋa.

9Jisas aliö rimin, Saimon Pita yadöŋa, “Nöbö Dib! Aliö rilö aku, yamsö ni akwör röbö äbäd abmijinö; imag, yöcmac na aipam röbö äbäd abö!” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Nöbö mö kai röbö mödö pal, nöbö aku mixiñ nuŋwa magalig leia mida. Mixiña alig äbäd aben; yamsö wab akwör röbö äbäd ri aböna. Ñiŋ leia midöia, ji ñiŋ nöbö paŋyöbö iör leia midölö,” röŋa.

11Jisas aliö yadöŋ aku, nugwo höuöu riba rimidöŋ nöbö aku nugwo mödö nugwöŋ makwam, nuŋ yadöŋa, “Ñiŋ nöbö paŋyöbö iör leia midölö,” röŋa.

12Makwam Jisas yamsö aniŋa röbö äbäd ab pörön, wölij pi röd nigöŋ aku pi röbön, du kau nuŋwa römidön yadöŋa, “Ñigö yamsö röbö pilön äbäd abil mönö il aku nugwöiŋönö owa?” röŋa.

13Jisas aliö rön yadöŋa, “Ni Mönö Yad Nölib Nöbö mönö Nöbö Dib, me röi aku, mi yadöia. Ni Mönö Yad Nölib Nöbö ñiŋ aipam Nöbö Dib ñiŋ aipam midla.

14 Makwam, ni Mönö Yad Nölib Nöbö ñiŋa, Nöbö Dib ñiŋa yamsö ñigö röbö pilön äbäd abil aku, ñiŋ algör ör nuö nuö yamsö röbö pilön äbäd aböña.

15 Ni ñigö ail mag aku nugwön, ñiŋ piöŋö du nöbö mö bli paŋ mag akwör cinö, rön, ñigö ödöi wä ki yabula.

16 Ñigö mi ödöriö yadmidla, mabö ri nölib nöbö aku nöbö dib, nugwo nugwidix nöbö aku nöbö ulmidö midöl; paŋ mag akwör algör mönö pön dub nöbö aku nöbö dib, nugwo agal aböŋ nöbö aku nöbö ulmidö midöl.

17Mag wä yadmidmön nugwöi adakwör riŋ duaŋ, ñiŋ wahax pöña.

18 “ ‘Ñiŋ paŋyöbö iör leia midölö,’ ril aku, ñigö magalig me rön yadöi. Makwam ni ñigö nöbö na pil piaku nugw ri abla. Nöbö i ni höuöu riba cön nöbö aku, God Mönö aku kai kitön rig yadim mag akwör cöna. Mönö aku kai kitön yadmä, ‘Nöbö ni pisaŋ ap nigiö nigön nimmidmiŋ nöbö aku, kwolmal röxg nigön ni ri gwogwam rö,’ rimä.

19 Ñigö höd, al aliö cöniŋö, rön yadmidil mag akuyöbö, mai paŋ mag akwör rimijön aku, ‘Ni Rig Midil Akwör Midlö’ ril mönö aku mönö mi, me rön, nugw pöñiŋö, rön, yadmidla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20 “Nɨ ñɨgö mɨ ödöriö yadmɨdla, nöbö mö nɨ yad abɨn piaku, nöbö mö bɨl kai ñɨgö pöñ akuyöbö, ñɨgör peñ; nɨ aipam pöña. Makwam nöbö mö bɨl kai nɨ pöñ akuyöbö, nör peñ; Nöbö nɨ yad abmɨn höm Nöbö aku aipam pöñɨŋö,” röŋa.

Jon Jisas nugwo yad nugwöŋa, “Yönɨm nagö mönömɨm cön?” röŋa

21Jisas mönö aku yadmɨn, höbwab rɨb madmag nuŋwa pɨ ömörö rɨmɨn, yadöŋa, “Ñɨgö mɨ ödöriö yadmɨdla, ñɨŋ nöbö i nɨ mönömɨm cöniŋö,” röŋa.

22Jisas aliö rɨmɨn, an nöbö nuŋ bla, nöbö kai yadmɨdö, rön, rɨb mɨxɨla yöxön mämäga nuö nuö nugumɨŋa.

23Jɨ Jisas nöbö nuŋ madmag ödöriö nɨgmɨd nöbö aku, Jisas mɨdöŋ il yöra römɨd gɨ mɨdöŋ makwam,

24Saimon Pita nöbö aku nugwo mämäga ɨpax ɨpax gɨrön yadöŋa, “Yönɨm nugwo yadmɨd aku yad nugwö,” röŋa.

25Aliö rɨmɨn, nuŋ Jisas mɨdöŋ il yöra kɨrɨrɨ rɨp duön yadöŋa, “Nöbö Dib. Nöbö aku nöbö kai yadlö?” röŋa.

26Aliö rɨmɨn, Jisas yadöŋa, “Nɨ bred kɨ pɨ röbö bai bö pɨlön nugwo nöin nöbö aku maku,” me röŋa. Aliö rön, bred mag pɨ gɨ mɨd aku röbö acɨx bö pɨlön, pɨ Saimon Iskariot ha nuŋwa Judas nölöŋa.

27 Judas bred mag aku pɨ mag akwör Seten nuŋ Judas yuö nuŋ kwo wölöŋa. Jisas Judas nugwo yadöŋa, “Pödpöd rɨba rɨmɨdlö aku, rɨmɨg rö!” röŋa.

28Jɨ an Jisas nöbö nuŋ pia, pödpöd rɨmɨn Judas nugwo aliö rɨmɨdö, rön rɨbyöx nugwölmɨŋ.

29Judas nuŋ rɨg yogw aku nugwɨdɨx mɨdmɨd aku, an Jisas nöbö nuŋ bli rɨbyöxmɨŋa, Jisas nuŋ Judas yadön, “Nagö duön Pasopa ap nɨmɨb bli wobanö,” rön, yad abmɨdö, rɨ rɨbyöx nugumɨŋa; an bli rɨbyöxmɨŋa, Jisas nuŋ Judas yadön, “Nagö duön nöbö mö rɨg mɨdöl akuyöbö ñɨgö rɨg bli nölanö,” rön, yad abmɨdö, rɨ rɨbyöx nugumɨŋa.

30Makwam Judas bred mag aku pön öbɨlön rɨŋö bö röu duöŋa. Ruö mödö pɨxmag guröŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nöbö Diba lo yoŋyöbö nölöŋa

31 Judas riŋö bö röu duöŋa nugwön Jisas yadöŋa, “Womiöx mida God nuŋ raŋ nöbö mö bla nugwöña, Nöbö Ha nuŋwa mil mag wä keiryöbö alig mida. Makwam Nöbö Ha nuŋwa mil mag wä keiryöbö alig mid aku nugwön, God mil wä nuŋwa aipam nugwöña.

32 Makwam nöbö mö ñiŋ Nöbö Ha nuŋwa nugw pimijöñ aku, God mil mag wä keiryöbö alig mid aku nugwöña. Makwam, rib pia God raŋ nöbö mö bla Nöbö Ha nuŋwa mil mag wä keiryöbö alig mid aku wöxnö nugwöña.

33 “Ha madmag yöbö ni bilik! Ni ñigö pisaŋ uplöb midöinöm. Ni din aku, ni du pikai, me rön, ni hölu yualöböña. Makwam Juda nöbö dib bla ñigö rig yadil mag akuyöbö, wopik ñigö kwo algör yadmidla: ni din yöraku, ñiŋ dubä maga nigöl.

34 “Makwam weik ñigö lo yoŋyöbö i yad nölmidla: nuö nuö madmag nigöña. Ni ñigö rig madmag nigil mag akuyöbö, ñiŋ kwo algör nuö nuö madmag nigi.

35Nuö nuö madmag nigmijöñ aku, nöbö mö bla magalig wöxnö nugwöña, ñiŋ nöbö na midöiŋö,” röŋa.

Jisas Pita nugwo yadöŋa, “ ‘Jisas nugwo nugumidöiö,’ cinaŋö,” röŋa

36Aliö rimidmin, Saimon Pita yadöŋa, “Nöbö Dib. Pikai duba rimidlö?” röŋa. Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ni din piaku nagö weik mai ub maga nigöl; ji mai, ni mai dinaŋö,” röŋa.

37Jisas aliö rimin, Pita yadöŋa, “Pödpöd raŋ weik nagö mai duöin? Nagö nugwidix mijina; ni pil pal nigöñ aku, mönö midölö,” röŋa.

38Aliö rimin, Jisas paiŋö yadöŋa, “Pisaŋ wöröxnö rilö mönö aku mönö mi yadlanö owa? Nagö mi ödöriö yadmidla, kulakula mai wö cöna; höd nagö wop mös paŋ yajinö, ‘Ni Jisas nugwo nugumidöiö,’ cinaŋö,” röŋa.

Jon 14

Jisas nuŋ ödöi

1Makwam Jisas yadöŋa, “Ñiŋ rib diba yöx nugwön ipöxmijeñ. Acö nugwo rig nugw pöi mag akuyöbö, ni kwo algör nugw pöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Acö na ram nuŋ aku ram möl miga akwör mida. Ni duön kau ñigö röb nig pidilina. Nöi midöx aku, aliö yadöyöx.

3 Ni du kau ñigö röb nig pidiluön, hön ñigö yöliŋ pön du, ni mijin yöra ñiŋ pisaŋ paŋör mijniŋa.

4Ni duba rimidil ödöi aku ñiŋ nugwöiŋö," röŋa.

5Jisas aliö rimidmin, Tomas yadöŋa, "Nöbö Dib! Nagö pikai dinö aku an nugwölöl. Makwam, an pödpöd rön dub ödöia nuguniŋ?" röŋa.

6 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, "Nör ödöi; nör mönö mi; nör kömö midib ila. Nöbö mö ni höñ akuyöbö akwör, Acö pöl höña. Nöbö mö ni heñ akuyöbö, Acö pöl heñim.

7 Ni nugw ri aböyix aku, Acö na algör nugw ri aböyixa. Makwam wopik ñiŋ Acö mödö nugwöia; mämäg mag ñiŋa keir Acö mödö nugwöia."

8Aliö rimidmin, Pilip yadöŋa, "Nöbö Dib! Nagö Acö an yabuan, nugwön, mai ap i nagö yad nugwöiniŋö," röŋa.

9 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, "Pilip. Ni ñigö pisaŋ mixil magi midim aku, ni nugwölön aliö rimidlanö ä? Nöbö mö ni mämäga nugwöi bla, Acö aipam mödö mämäga nugwöia. Makwam, nagö pödpöd rimin yadmidlö, 'Acö an yabuan nuguŋö,' rimidlö?

10 Ni Acö yuö nuŋ kwo midla, Acö yuö ni kwo mid mönö aku nugw pöiö ä? Mönö ñigö yadmidil aku mönö ni keir yöi. Makwam Acö nuŋ yuö ni kwo midön rim, an nuarö hogwa mabö nuŋwa akwör rimidöl aku maku.

11 Makwam, ni Acö yuö nuŋ kwo midla, Acö yuö ni kwo mid mönö aku, mönö mi, me rön, nugw pöyixa. Ji mönö yadil aku nugw peñ aku, Acö raŋ an nuarö hogwa ap röliba piaku rimidöl aku ribyöx nugwön, 'Ha aku Acö yuö nuŋ kwo mida, Acö Ha nuŋwa yuö kwo mid aku makwam, almidöiŋö,' rön, nugw pöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 “Nɨ ñɨgö mɨ ödöriö yadmɨdla, nöbö mö nɨ nugw pɨmɨjöñ bla, nɨ ap röliɨbä rɨl piaku, ñɨŋ aipam algör ör cöña. Makwam nɨ Acö mɨda din aku, ñɨŋ mag aliö akuyöbö reñ; ñɨŋ ap mag keiryöbö cöña.

13 Makwam ñɨŋ nöbö na mɨdöi aku, ib na aku urön, ap agap apɨm yad nugwöñ aku, Acö mil mag wä keiryöbö alɨg mɨd aku nugwɨŋ, me rön, yajöñ mag akuyöbö cɨna.

14Aku mɨ, ap agap apɨm ib na urön yad nugwöñ aku, rɨg yajöñ mag akwör cɨnö,” röŋa.

Jisas yadöŋa, “Nɨ ñɨgö Inöm Leia agal abnö,” röŋa

15 “Ñɨŋ nɨ madmag nɨgmɨjöñ aku, ñɨgö yadɨl maga akwör cöña.

16Ñɨŋ akuyöbö almɨjöñ aku, nɨ piöŋö Acö nugwo yadmön, nuŋ ñɨgö Höñ Yöra Mɨdɨb Nöbö aku agal abaŋ hön, ñɨgö pɨsaŋ öim öim mɨdön, nɨ ñɨgö rɨ nölmɨdɨl mag akuyöbö, nuŋ ñɨgö algör ör rɨ nöiöna.

17 Höñ Yöra Mɨdɨb Nöbö aku nuŋ mönö mɨ akwör yad nölɨb Inöm aku mɨ. Nöbö mö mögörɨb il kɨ piaku Höñ Yöra Mɨdɨb Nöbö nugwo mämäga nugwölöi; nuŋ nöbö pödiöm mɨd aku nugwölöi. Makwam, nugwo nugw pɨb maga mɨdöl. Makwam weik Höñ Yöra Mɨdɨb Nöbö nuŋ ñɨŋ pɨsaŋ mɨda; mai yuörɨb ñɨŋ kwo mɨjöna. Ñɨŋ nugwo mödö nugwöia.

18Nɨ wöröxön, ñɨgö ha nuö mɨdöl nöbö mö akuyöbö aŋadö röböxöin; nɨ ñɨgö pöl höbkal höna.

19Womiöx mɨda, nöbö mö mögörɨb il kɨ mɨdöi akuyöbö nɨ nugweñ, jɨ ñɨŋ nɨ nugwöña. Nɨ kömö mɨjɨn aku, ñɨŋ algör ör kömö mɨjöña.

20 Wop aku nɨ Acö na yuörɨb nuŋ kwo mɨdɨl mönö yadɨm il aku nugw ri aböña. Makwam ñɨŋ yuö nɨ kwo mɨdɨm, nɨ yuö ñɨŋ kwo mɨdɨl il aku algör ör nugw ri aböña.

21Nöbö mö mönö nɨ yadɨl aku nugw pön, rɨg yadɨl mag akuyöbö akwör röi piaku, nɨ madmag nɨgön, aliö alöia. Nöbö mö nɨ madmag nɨgöi piaku, Acö na ñɨgö kwo algör ör madmag nɨgöna; nɨ algör ör ñɨgö madmag nɨgön, nɨ nöbö pödiöm mɨdɨl aku ñɨgö yabumön, ñɨŋ nɨ nugw ri aböñɨŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Jisas aliö rimidmin, Judas (Judas nugwo höuöu röŋ aku yöi, Judas hör i) nuŋ Jisas nugwo yadöŋa, “Nöbö Dib. Pödpöd raŋ, nagö nöbö pödiöm midlö aku aniŋör yabunö, ji nöbö mö mögörib hör piaku piaku naŋ nugw pölöi piaku ñigö yabuöinanö?” röŋa.

23Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Nöbö mö kai ni madmag nigön aku, mönö yadil aku pön rig yadil mag akuyöbö akwör cöna. Acö na nugwo madmag nigön, an nuarö nugwo pöl hön, nugwo pisaŋ mijniŋa.

24 Nöbö mö kai ni madmag nigen aku, mönö yadil aku pön rig yadil mag akuyöbö ren. Makwam ni yadmön nugumidöi mönö aku mönö ni keir yöi; Acö ni yad abmin höm aku, mönö mag nuŋ aku mi.

25“Ni ñigö pisaŋ midil wop ki mi, mönö ki yad nölila.

26Ni dina ji Acö nuŋ Höñ Yöra Midib Nöbö aku, Inöm Lei aku, agal abaŋ hön mabö ni rig ril mag akwör cöna. Inöm Leia nuŋ ñigö pisaŋ midön, mönö wä aku magalig yad nöl ri abön, ñigö rib wä nölaŋ, ñiŋ ni mönö kai kai yadil piaku magalig ribyöx nugu girön mijöña.

27Ni dina ji ñiŋ tar mid ri ab gi mijöña. Mönö aku nöbö mö mögörib il ki piaku hör mönö yadöi akuyöbö yadmidöi. Ni keir hön rimön, nöbö mö tar mid ri abib maga ra. Makwam, ni ñigö yadmidla, tar mid ri ab gi mijöña. Makwam, höbwab rib madmag ömörö pön ipöxmijeñ.

28 “Ni duön höuöil höna, ril mönö aku nugwön, ñiŋ pöd rimin höbwab rib madmag ömörö pi girön midöi? Ñiŋ ni madmag nigöyix aku, Jisas duön Nuö nuŋwa pisaŋ midiba rimidö, rön, wahax pi gir midöyixa. Aku agapim: Acö nuŋ ni röxgib yöi; Acö nuŋ Nöbö dib.

29 Makwam, ñigö röböx duöi mag ki, ñigö höd yadmidil maku pal; mai dina aku, ñiŋ rib bli hölu nugweñ; mönö yadmidil mönö aku nugw pöñiŋö, rön, yadmidla.

30Nöbö mö mögörib il ki ni nugw pölöi piaku ñigö kiŋ röxg nugwidix mid Nöbö Gwogwo aku nuŋ hömid aku mi, ni ñigö pisaŋ mönö mixil diba yad

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mıdıb maga nıgöl. Makwam Nöbö Gwogwo nı rı gwogwam cınö, rımıd aku, ölısö nuŋwa mıdöl.

31Nı Acö na madmag nıgıl aku, nöbö mö akuyöbö nugwıŋ, me rön, Acö nı yad mag akuyöbö akwör magalıg rımıdla. “Makwam wopik höŋ mödö duŋö,” röŋa.

Jon 15

Jisas nuŋ keir nag wain, nöbö mö nuŋ bla nag löx löx

1Jisas mönö yadön yadöŋa, “Nı keir nag wain aku; Acö na möriwö rıb mınöbö aku.

2 Löx pılö nı i mag yaxen aku, Acö nuŋ löx pılö aku römal aböna. Makwam löx pılö yaxön aku, mai mag mıga akwör yaxönıŋö, rön, nuŋ römaxdör ri aböna.

3“Nı ñıgö mönö wä yad nölmön nugwöi aku, ñıŋ mödö lei wä röxg mıdöia.

4Ñıŋ yuö nı kwo mıdıŋ; nı yuö ñıŋ kwo mıjına. Löx pılö bla, ila alıg nıgiö nıgön mıjön akwör, maga yaxöna; hör ör mıdön maga yaxen. Mag akuyöbö akwör, ñıŋ nı nıgiö nıgön mıdeñ aku, mag bli yaxen.

5“Nı keir nag wain aku, ñıŋ pıñ löx bla. Nöbö mö bıl kai nı pısaŋ nıgiö nıgön mıjöñ bla, mag mıga akwör yaxöña; jı ñıŋ ñıŋ keir mıjöñ aku, ap i reñım.

6 Makwam, nöbö mö bıl kaim yuö nı kwo mıden aku, nag löx römaxdörıŋ il bö pınön wöröxön mag akuyöbö rıg mıjöna; nag löx piaku pırag du urıŋ yöñöna.

7Makwam ñıŋ yuö nı kwo mıdön, mönö mag na yuö ñıŋ kwo nugw pı gır mıjöñ aku, ap agap apım yad nugwöñ aku, Acö rıg yajöñ mag akwör cöna.

8 Ñıŋ ap maga magöri maga rı yaxön aku, nöbö mö na mı ödöriö mıjöña. Makwam, nöbö mö bla ñıŋ nugwön, Acö na Nöbö mil mag wä keiryöbö alıg mıd aku nugwöña.

9“Acö nı mı ödöriö madmag nıg aku, nı kwo algör ör ñıgö mı ödöriö madmag nıgla. Makwam, ñıŋ nı cırıp gı mıdıŋ, nı ñıgö madmag nıg gır mıjına.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10 Nɨ Acö mönö nuŋ aku mai rɨmön, nɨ madmag nɨg gɨr mɨda. Makwam mag akuyöbö akwör, ñɨŋ mönö na aku mai rɨmɨjöñ aku, nɨ ñɨgö madmag nɨg gɨr mɨjɨna.

11“Mönö ñɨgö yadmɨdɨl kɨ, nɨ pödpöd rɨmɨn yadmɨdɨl? Nɨ mɨ ödöriö wahax pɨl mag akuyöbö, ñɨŋ kwo algör ör wahax mɨ ödöriö wahax pɨnö, rön, mönö kɨ yadmɨdla.

12 Nɨ ñɨgö mönö ölɨsö i yadmɨdla: nɨ ñɨgö mɨ ödöriö madmag nɨgɨl mag akuyöbö, ñɨŋ kwo algör nuö nuö mɨ ödöriö madmag nɨgɨnö.

13 Nöbö i nuŋ nöbö nugub nuŋ bla rɨbyöx nugwön, ñɨgö ñöx nɨgön wöröxön aku, nöbö aku nuŋ nöbö nugub nuŋwa mɨ ödöriö madmag nɨgön aku mɨ, mag akuyöbö cöna.

14 Nɨ yajɨn mag akuyöbö cöñ aku, ñɨŋ nöbö nugub na mɨjöña.

15Makwam wopik nɨ ñɨgö mabö rɨ nölɨb nöbö nɨ bla yadmɨdöi; ñɨgö nöbö nugub nɨ bla yadmɨdla. Mabö rɨ nölɨb nöbö bla, nugwɨdɨx mɨdɨb nöbö ñɨŋa, ap ñɨŋ piaku nugwölöi. Makwam nɨ Acö mönö kai kai nɨ yad nöl aku, ñɨgö wöxnö yad nöil aku, ñɨgö nöbö nugub na yadmɨdla.

16Ñɨŋ nɨ pɨnɨŋö rön pölim; nɨ ñɨgö pɨnö rön pɨma. Ñɨŋ duön, ap mag mɨga akwör, ap mag öim öim mɨjön aku yaxönɨŋö, rön, ñɨgö mabö aku yad nɨgla. Ñɨŋ akuyöbö almɨjöñ aku, ib na urön Acö nugwo yad nugwöñ aku, rɨg yad nugwöñ mag akwör cöna.

17 “Nɨ ñɨgö mönö ölɨsö yadön yadmɨdla, nuö nuö madmag nɨgɨnö,” röŋa.

Nöbö mö mögörɨb il kɨyöbö, ñɨŋ Jisas nöbö mö nuŋ akuyöbö ñɨgö rɨb gwogwo yöx nugwöia

18Jisas nöbö nuŋ akuyöbö ñɨgö mönö bli kwo yadön yadöŋa, “Nöbö mö mögörɨb il kɨ ñɨgö rɨb gwogwo yöx nugwöñ aku, rɨb dib aku yöx nugumɨjeñ; Jisas nugwo höd ölɨsö wölɨm rɨg rɨm mag akuyöbö anɨŋ piöŋö rɨmɨdöiŋö, rön, rɨb aku yöx nugwöña.

19 Ñɨŋ nöbö mö mögörɨb il kɨ nɨ nugw pölöi akuyöbö mɨdöyɨx aku, ñɨgö, nöbö mö an, me rön, pɨ madmag nɨgöyɨxa. Nɨ ñɨgö pölɨm wop aku, mögörɨb il kɨ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

rıg rıbyöx nugwöi akuyöbö rıbyöx nugumıdim aku, jı ñıgö pınö rön pımön, nöbö mö na mıdöia. Makwam mı, nöbö mö mögörıb il kı ñıgö rıb gwogwo yöx nugwöia.

20 Makwam höd ñıgö mönö yadım aku uplöbmıjeñ: ‘Mabö rı nölıb nöbö aku nöbö dib, nugwo nugwidıx mıd nöbö aku nöbö ulmıdö mıdöl.’ Makwam, nöbö mö bli nı rı gwogwam röi aku, ñıgö kwo algör ör rı gwogwam cöña; nöbö mö bli mönö na nugw pön mai duöi aku, mönö ñıŋ yad nöiöñ aku algör ör nugw pön mai diöña.

21Ñıŋ Nöbö nı agal abmın höm Nöbö aku nugwo nugwölöi makwam, ñıŋ nöbö na mıdöi aku nugwön, ñıgö rı gwogwam cöña.

22“Nı hön ñıgö mönö wä yadöyöx aku, ap kib mag gwogwo rön mönö diba yöxölöyıx. Makwam nı hön ñıgö yad nöl ri abım aku, ödöi ñıŋ dub i mıdöl; ñıŋ ap kib mag gwogwo röi aku mödö nugwöia, jı wopik ñıŋ algör ör ap kib mag gwogwo nugwogwo rımıdöia.

23 Makwam nı ölısö wölım nugwöi aku, nör yöi, Acö nugwo aipam rıb gwogwo yöx nugwöia.

24Nı ñıgö pısaŋ mıdön, ap rölıbä akuyöbö röyöx aku, ap kib mag gwogwo rön mönö diba yöxölöyıx. Makwam nı hön ap rölıbä akuyöbö rımön, nı rıb gwogwo yöx nugwöi aku, Acö na aipam nugwo rıb gwogwo yöx nugwöi makwam, mönö diba yöxöña.

25 “Alöi aku, Depid nuŋ God Mönö aku Juda ada lo an me röi mönö bli kai kıtön rıg yadöŋ mag akwör röia. Nuŋ mönö aku kai kıtön yadöŋa, ‘Mönö il i mıdölöm wöhö, nı hör rıb gwogwo yöx nugwöiŋö,’ röŋa.

26 “Makwam nı du Acö nugwo yadmön, nuŋ Höñ Yöra Mıdıb Nöbö aku nugwo yad abaŋ, nuŋ hön ñıgö nugwidıx mıjöna. Mönö mör yad nölmıd Inöm aku, nı nöbö pödiöm mıdıl aku, ñıgö rıbyöx nölaŋ, nugwöña.

27Ñıŋ nı pısaŋ öim yönmıdim makwam, ñıŋ kwo aipam du yönön nöbö mö akuyöbö ñıgö nı nöbö pödiöm mıdıl mönö aku yad nölıŋ duaŋ,” me röŋa.

Jon 16

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Jisas mönö yadön yadöŋa, “Nɨ ñɨgö yadɨl mönö kɨ, nugw ri aböñ aku, mai agapɨm raŋ, nɨ röböxön pɨn bɨceñɨŋö, rön yadla.

2 Makwam ñɨgö Juda mögum rɨb ram akuyöbö yad rɨŋö bö abön, ‘Höuöil hömɨjeñɨŋö,’ cöña. Makwam akwör yöi; mai ñɨgö pɨl pal nɨgɨba cöñ aku, akuyöbö alɨŋ God nugwo wä cönɨŋö, rɨ rɨbyöx nugwöña.

3 Almɨjöñ aku, Acö an nuarö nugwölöi aku, akuyöbö aiöña.

4Nɨ ñɨgö höd, al aliö cönɨŋö, rön yadɨl mönö aku, mai mag aliö akuyöbö rɨmɨjön aku, Jisas an aliö cönɨŋö, röŋ, mag akuyöbö rɨmɨdö, rön nugw ri aböñɨŋö, rön, ñɨgö mönö kɨ yadmɨdla.

Jisas, “Inöm Leia hönɨŋö,” röŋa

“Höd nɨ ñɨgö pɨsaŋ mɨdmɨdɨl makwam, ñɨgö mönö aku höd yadölɨm.

5Weik Nöbö nɨ agal abmɨn höm Nöbö aku höbkal mɨdɨba dumɨdla, jɨ ñɨŋ nöbö i nɨ, ‘Pikai duba rɨmɨdlaŋö?’ rön, yad nugwöl.

6Mönö nɨ kɨ nugwön, madmag ñɨŋa ölɨŋ pɨlɨm, rɨb mɨga yöx nugumɨdöia.

7 Makwam ñɨgö mi yadmɨdla, nɨ din aku, ñɨgö wä cöna. Aku agapɨm: nɨ duöin aku, Höñ Yöra Mɨdɨb Nöbö aku nuŋ ñɨgö pöl hen; jɨ nɨ din aku, nɨ nugwo yad abmön, ñɨgö pöl höna.

8Nuŋ hön, nöbö mö mögörɨb il kɨ mɨdöi akuyöbö ñɨgö rɨb ölɨsö nölaŋ, ñɨŋ ap kib mag gwogwo rön pɨx alɨg mɨdöi il aku nugwön, ñɨŋ pödpöd rön God mämäg il nuŋ yöra kömö wä mɨjöñ il aku nugwön, God ñɨgö mönö diba yajön il aku nugwön, nugwöña.

9Nɨ nugw pölöi aku, Höñ Yöra Mɨdɨb Nöbö aku nuŋ, ñɨgö ap kib mag gwogwo rɨb il aku ödöriö akwör yad nölön, ‘Pɨx alɨg mɨdöiŋö,’ cöna.

10Nɨ höbkal Acö nuŋ mɨdɨba dumön, ñɨŋ nɨ nugweñ makwam, Höñ Yöra Mɨdɨb Nöbö aku nuŋ, nöbö mö akuyöbö ñɨgö God mämäg il nuŋ yöra kömö wä mɨdɨb il aku ödöriar yad nölön, ‘Pɨx alɨg mɨdöiŋö,’ cöna.

11 Makwam nöbö mö mögörɨb il kɨ nɨ nugw pölöi akuyöbö ñɨgö kiŋ röxg nugwɨdɨx mɨd Nöbö Gwogwo aku, God nuŋ nugwo mönö diba mödö yadöŋ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

makwam, Höñ Yöra Mıdıb Nöbö aku nuŋ, Seten nöbö mö nuŋ bla algör ör mönö diba nugwöñıŋö, cöna.

12 “Mönö na mıga akwör mıda, jı mönö piaku weik ñıŋ pıb maga nıgöl.

13Makwam mönö ma yad nölmıd Inöm aku hömıjön aku, God nuŋ nöbö pödiöm mıd mönö mı aku magalıg ñıgö yad nöl ri aböna. Mönö nuŋ adö bli keir pön yaden; mönö audiöx nugwön mönö akwör yad nöl gırön, mai cön mönö adaku ñıgö yad nöiöna.

14Nuŋ mönö nı aku pön ñıgö yad nöiöna. Nuŋ alaŋ, nöbö mö bla mil mag wä keiryöbö nı aku nugwöña.

15Makwam Acö ap nuŋ agap apım mıd akuyöbö, magalıg ap na mıda. Makwam mı yadla, ‘Inöma nuŋ mönö na aku pön, ñıgö yad nöiöniŋö,’ rıla.

16 “Hör mag ul mıŋi mıda nı nugweñ; jı mai hör mag ul mıŋi mıdön, nı iswob nugwöñıŋö,” röŋa.

17Jisas aliö rımıdmın, nöbö nuŋ bla ñıŋ keir ör yadmä, “Mönö yöraku yada, ‘Hör mag ul mıŋi mıda, nı nugweñ; jı mai hör mag ul mıŋi mıdön, nı iswob nugwöñıŋö,’ rı mönö aku ila mıkai? Makwam mönö i yada, ‘Nı Acö dinö,’ rı aku, agö mönöm yad?” rımä.

18Aliö rön, ñıŋ nuö nuö yad nugw paiŋö yad nugwön yadmä, “ ‘Hör mag ul mıŋi’ me rı aku, pödpöd rımın yad? Yad aku an ila nugwölölıŋö,” rımä.

19Aliö rön Jisas nugwo yad nuguba rımıdım, nuŋ keir nugwön yadöŋa, “ ‘Hör mag ul mıŋi mıda, nı nugweñ; jı mai hör mag ul mıŋi mıdön, nı iswob nugwöñıŋö,’ rıl mönö aku nugwön nuö nuö yad nugumıdöi ä?

20Nı ñıgö mı ödöriö yadmıdla, nöbö mö mögörıb il kı nı nugw pölöi akuyöbö, ap ñıŋ keir akuyöbö rıbyöx nugwön wahax pımıjöña; jı ñıŋ ñıŋör ögwö yöxön im gör mıjöña. Im gör mıjöña, jı mai ñıŋ mı ödöriö wahax pımıjöña.

21Mö i ha nımım nugugırön, ölıŋ höb diba pa, jı mai ha yöx pön hö nıgön, mag aku nuŋ ha kiai yöudöŋdöŋ mögörıb yörık hö aku nugwön, ölıŋ höb aku uplöbön, wahax pı gır mıjöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Ñiŋ mag aliö akuyöbö, weik madmag ñiŋa aipam öliŋ pil mida, ji mai ni iswob nugwön, mi ödöriö wahax pimijöña. Nöbö mö bli hön wahax pib ñiŋ aku peñim.

23 “Wop maiyöbö aku, ñiŋ ap i ni yad nugweñ. Ñigö mi ödöriö yadmidla, ib na urön Acö nugwo yad nugwöñ aku, rig yad nugwöñ mag akwör cöna.

24Ñiŋ höd ib na urön, Acö nugwo ap i yad nugwölöi. Makwam weik, ib na urön yad nugwiŋ, rig yad nugwöñ mag akwör cöna, nugwön ñiŋ mi ödöriö wahax pimijöña.

25“Acö mönö nuŋ adaku yadön, öim mönö höd röxön yadil aku, ji weik womiöx mida, mönö akuyöbö yadöin; wöxnö akwör yajina.

26Wop aku haŋ, Acö nugwo yad nugwöñ aku, ib na urön yad nugwiŋ nugwöna. Ib na urön Acö yad nugwöñ ap aku, ni keir ap aku Acö yad nugwöin; ñiŋ keir ib na urön Acö yad nugwöñ aku, nugwöna.

27 Aku agapim: Acö nuŋwör ni agal abmin höm aku nugw pön, ni madmag nigöi aku mi, Acö nuŋ keir ñigö madmag niga.

28Acö pisaŋ midön röböxön mögörib il ki höma; weik mögörib il ki röböxön höuöil Acö mid yöra duön pisaŋ mijniŋö,” röŋa.

29Jisas aliö rimidmin, nöbö nuŋ bla yadmä, “Weik mönö höd röxön yadmidöiö; ödöriö mi wöxnö yadmidlö maku.

30Wopik an nugwöla, naŋ mönö piaku magalig mödö nugulö. Nöbö mö bli mönö yad nugub ñiŋa mijön aku, nagö yad nugwölöi wop akwör, naŋ keir mödö nugwön paiŋö yad nöinö. Ailö aku an nugwöla, nagö God pisaŋ midön hömö maku,” me rimä.

31Aliö rimidmin, Jisas yadöŋa, “Makwam, ‘An wopik nugw pöliŋö,’ ri ribyöx nugwöiŋönö ä?

32 Womiöx hömida – ji weik mödö hö mik – ni röböxön ñiŋ ram hörirör duŋ, ni keir öñör mijina. Ji ni keir öñör midöin; Acö mid aku pisaŋ mijniŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33 “Makwam ñıgö mönö yad nölıl kı, ñıŋ yuö nı kwo mıdön, tar mıd ri abnö, rön, yad nölıla. Mögörıb il kı mıdöi akuyöbö ñıgö ömörö pı nöiöña. Makwam wahax pön rıb wä yöx nugu gör mıjöña, ap agap apım mögörıb il kı ñıgö cön aku, nı ölısö aku magalıg pı wöktaitö möl na aku mödö nıglö,” röŋa.

Jon 17

Jisas Nuö nuŋwa höjöpalöŋa

1Jisas mönö aku yad pörön, laxiö adöx yöd röul adö kau sö nugwön yadöŋa, “Acö. Nı yadmö wop aku weik wöxnö nıga. Makwam, naŋ ran, nöbö mö bla nugwöña, nı Ha naŋa mil mag wä keiryöbö alıg mıdla; makwam nı Ha naŋa rımön, ñıŋ nugwöña, nagö Acö mil mag wä keiryöbö alıg mıdlö.

2Aku agapım: nı keir yadmö akuyöbö, nöbö mö piaku piaku magalıg nugwidıx mıdön, nöbö mö nı yad nıglö akuyöbö ñıgö pön, kömö öim mıdıb mag aku ñıgö nöina.

3 Nöbö mö ñıŋ, nagö God mı paŋyöbö akwör mıdlö aku nugwön, nı Jisas Krais yad ablö aku nugwöñ nöbö mö akuyöbö, öim öim kömö mıjöña.

4 Nı mögörıb il kı yadmö mabö aku, rıp duön rı pörıl makwam, nöbö mö mögörıb il kı mıdöi piaku ñıŋ nugwöia, naŋ Nöbö mil mag wä keiryöbö alıg mıdlö.

5 Makwam Acö. Weik naŋ rımıdaŋ, höd mögörıb rı nıgölmıŋ wop aku, an nuarö mil mag wä keiryöbö alıg mıdmıdmıŋ mag akuyöbö, wopik iswob paŋ mag aliö akwör alıg mıjnıŋa.

Jisas nöbö nuŋ piaku me rön Nuö nuŋwa höjöpalöŋa

6“Nöbö mö mögörıb il kı bla bli nı nölmö. Nöbö mö piaku, ñıŋ nöbö mö nagö mıdmıdmä aku, jı nı nölmö. Nagö nöbö pödiöm mıdlö aku ñıgö yad nölma. Nı mönö wä naŋa ñıgö yad nölmön, ñıŋ nugw pön, rıg yad mag akwör röia.

7Wopik ñıŋ mödö nugwöia, nı ap agapım rıl piaku, nı keir röi. Ñıŋ nugwöia, agapım nı nöil aku, mı naŋör nı nöilö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Mönö kai kai nɨ yadmö aku, ñɨgö yad nölmön nugw pöia. Makwam, nɨ höd nagö pɨsaŋ mɨdmɨdöla, nagö nɨ yad abman mögörɨb il kɨ höm mönö aku, nugw pöia.

9“Nɨ ñɨŋör höjöpalmɨdla. Nöbö mö mögörɨb il kɨ nagö nugumɨn ölɨsö wöl bla, nɨ ñɨŋ höjöpalmɨdöi. Nöbö mö nɨ nöilö piakwör, nöbö mö nagö mɨdöi aku, nɨ ñɨŋör höjöpalmɨdla.

10Nöbö mö nɨ bla keir, nöbö mö nagö bla keir yöi. Nöbö mö an nuarö paŋör mɨdöia mɨ. Ñɨŋ röi mag aku nugwön, nöbö mö piaku bli nugwöia, nɨ nöbö mil wä keiryöbö alɨg mɨdla.

11Makwam wopik nɨ mɨdlö yöra in aku, ñɨŋ keir alɨg mɨjöña. Acö Lei! Ib nagö ölɨsö mag keiryöbö alɨg mɨd ib aku, nɨ kwo algör paŋ ib akwör nöilö. Ib ölɨsö keiryöbö mag nagö aku pön, ñɨgö haŋad röbön, an nuarö nɨgiö nɨgön mɨdöl aku, ñɨŋ mag akuyöbö algör ör nɨgiö nɨgön mɨjöña.

12 Nɨ ñɨgö pɨsaŋ mɨdön, ib ölɨsö nagö nɨ nölmö aku pön, ñɨgö haŋad röbön nugwɨdɨx mɨd ri abön rɨla. Nöbö i yöm röl. God Mönö kai kɨtön, nöbö i aŋadö hö pɨn palön ölɨŋ höb diba pönɨŋö, rɨmä aku, nöbö akwör hölögɨpöŋa. Alöŋ aku, God Mönö höd rɨg kai kɨtɨm mag akwör röŋa.

13“Makwam nagö mɨdlö yöra uba rɨmɨdɨl aku, weik metyöbö mag i mögörɨb il kɨ rɨg mɨdla nugwön ñɨŋ nugugu mɨdɨm nugugɨrön, nagö mönö kɨ yadmɨdla. Makwam, nɨ mɨ ödöriö wahax pɨmɨdɨl mag akuyöbö, ñɨŋ kwo algör ör wahax pɨŋ.

14Mönö wä nagö aku ñɨgö yad nölmön nugw pöi aku, nöbö mö mögörɨb il kɨyöbö ñɨgö ölɨsö wölɨm nugwöia. Nöbö mö mögörɨb il kɨ rɨg rɨbyöx nugwöi mag akuyöbö, nɨ kwo algör aliö rɨbyöx nugwöi aku, ñɨŋ kwo algör, nöbö mö mögörɨb il kɨ rɨg rɨbyöx nugwöi mag akuyöbö, ñɨŋ kwo algör aliö rɨbyöx nugwölöi. Aku mɨ, nöbö mö mögörɨb il kɨ ñɨgö ölɨsö wölɨm rɨb gwogwo yöx nugwöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15 Makwam ñiŋ mögörib il kiyöbö pön nagö midlö yöra pön duö, rön, yadmidöi; nagö ñiŋ nugwidix midaŋ mögörib il ki midiŋ, Nöbö Gwogwo ñiŋ ri gwogwam rölaŋ, me rön, yadmidla.

16Nöbö mö mögörib il ki rig ribyöx nugwöi mag akuyöbö, ni kwo algör aliö ribyöx nugwöi aku, ñiŋ kwo algör, nöbö mö mögörib il ki rig ribyöx nugwöi mag akuyöbö, ñiŋ kwo algör aliö ribyöx nugwölöi.

17Mönö nagö aku, mönö ma aku, ñigö yad nölaŋ, ñiŋ leia mijöña.

18 Nagö ni nöbö mö mögörib il ki midöi mibil kiyöbö abmö aku, ni ñigö kwo algör ör nöbö mö mögörib il ki midöi mibil piaku abla.

19Mabö bil kai ni nöilö aku, ni ri pöcina. Ni almidla aku, nöbö ni bla ñiŋ ni nugwön, an kwo algör God mabö ri nölib nöbö nuŋwa akwör midiŋö, rön, mabö ñigö kai nöinö aku, ñiŋ kwo paŋ algör ör ri pöriŋ, me rön, rimidla.

Jisas nöbö mö nuŋ bla magalig, me rön, Nuö nuŋwa höjöpalöŋa

20“Ni nagö höjöpalmidil ki, wopik yadil nöbö pik ñigör höjöpalmidöi; ñiŋ mönö yad nöliŋ, nöbö mö bla mönö ñiŋa nugw pön, ni nugw pöñ nöbö mö akuyöbö aipam höjöpalmidla.

21Acö, nagö yuö ni kwo midman, ni yuö nagö kwo midla. An nuarö nigiö nigön midöl mag akuyöbö, ñiŋ magalig algör paŋ mag akwör rön an nuarö pisaŋ nigiö nigön midiŋ. Aiöñ aku, nagör ni yad abman höm aku, nöbö mö mögörib il ki midöi piaku nugw piŋ.

22 An nuö nic nigiö nigön midöl aku, ñiŋ kwo algör nigiö nigön midiŋ, me rön, nagö mil mag wä keiryöbö ni nölmö aku, ni piöŋö ñiŋ aipam algör nöila.

23Nagö yuö ni kwo midman, ni yuö ñiŋ kwo midmön mönö, ñiŋ nigiö nigön paŋör mijöña. Almidiŋ mönö, nöbö mö mögörib il kiyöbö nugwöña, nagör ni abman höma, nugwön nagö ni madmag niglö aku, ñigö algör ör madmag niglö.

24“Acö! Ni wä rö aku, nöbö mö ni nöilö piaku du ni mijin yöra pisaŋ midön, mögörib ri nigölmiŋ wop aku, naŋ ni madmag nigön mil mag wä keiryöbö ni nölmö aku nugwöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25“Acö! Nagö Nöbö kömö wä! Nöbö mö mögörıb il kıyöbö naŋ nugwölöi. Nör naŋ nugula. Nöbö mö nı kıyöbö, naŋör nı abman höm aku nugwöia.

26Nagö nöbö pödiöm mıdlö aku, nı ñıgö yad nöila. Mai kwo algör, nagö nöbö pödiöm mıdlö aku, nı ñıgö yad nöl ri abna. Alön, nı keir yuö ñıgö kwo mıdmön, nagö nı madmag nıglö aku nugw ri abön, ñıŋ kwo algör nuö nuö madmag nıgıŋ,” me röŋa.

Jon 18

Jisas nugwo pı cıcı nıgmä
(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

1Jisas Nuö nugwo höjöpal pörön, nöbö nuŋ bla pısaŋ röbö ulmıdö Kidron möxön, ir kwo duön, olip yuö dumä.

2Olip yuö aku Jisas nöbö nuŋ bla pısaŋ öim du rıb gı mıdmıdöi makwam, Jisas nugwo höuöu rıba rımıdöŋ nöbö Judas nuŋ möl aku nugw ri aböŋa.

3Perisi nöbö bla aipam, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla aipam, Judas nugwo yadmın, nuŋ du ami nöbö bli yölıŋön, God höjöpalıb rama ömdö nöbö bli yölıŋön, pön du Jisas mıdöŋ yöra uröpınöŋa. Ñıŋ nuö nuö pılıb ap bli pön, hötıkö bli ur pıragön, hömıdmä.

4Jisas nugwo ap agapım rıba röŋ aku nugwöŋ makwam, hömıdmä aku duön yadöŋa, “Yönım hölup yönmıdöi?” röŋa.

5Aliö rımın, yadmä, “Jisas, nöbö Nasaret yöbö aku,” me rımä. Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Nöbö aku mı nı mık,” me röŋa. Jı mag aku, nugwo höuöu röŋ nöbö Judas, nuŋ ñıŋ pısaŋ yöraku mıdöŋa.

6Makwam Jisas, “Nöbö aku mı nı mık,” me rım, ñıŋ höglöm adadö rıp du pın bırmä.

7Jisas iswob ñıgö yadöŋa, “Yönım hölup yönmıdöi?” röŋa. Aliö rımın, yadmä, “Jisas, nöbö Nasaret yöbö aku,” me rımä.

8Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Ñıgö maduö yadla, ‘Nöbö aku mı nı mık.’ Nı hölu nugw yönöi aku, nöbö kıyöbö ñıgö röböxıŋ duŋ,” me röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 Röŋ aku, Jisas höd Nuö nugwo yadöŋ mag akwör röŋa. Nuŋ Nuö yadöŋa, “Acö. Nöbö nɨ nölmö piaku, paŋyöbö i yöm rölö,” röŋa.

10Wop akwör, Saimon Pita yu mɨxɨl ölɨsö rag höŋ aku pugul pön, nöbö i nugwo rɨmɨj mɨrɨx adö aŋadö römal cö gɨ aböŋa. Nöbö aku ib nuŋwa Malkas. Nuŋ God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib ödöriö aku nugwo mabö rɨ nölɨb nöbö nuŋ aku mɨdmɨda.

11 Pita almɨdmɨn, Jisas yadöŋa, “Yu mɨxɨl ölɨsö pɨlö aku yöra röbaŋ pɨn duaŋ! Nagö Acö röbö acɨx nɨ nöl aku nɨmöinö, rön nugulö ä?” röŋa.

Jisas pön Anas mɨdöŋ yöra dumä

12Jisas aliö rɨmɨn nugugɨrön, ami nöbö bla aipam, God höjöpalɨb rama ömdö nöbö bla aipam, Jisas nugwo pɨ cicɨ nɨgön, nag nɨg gö nɨgön,

13ñɨŋ höd Jisas pön Anas mɨdöŋ yöra dumä. Anas nuŋ Kaiapas nɨcmöx nuŋwa. Kaiapas kɨm paŋyöbö aku, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib ödöriö mabö aku yad nɨgɨm rɨmɨdöŋa.

14 Kaiapas nuŋ höd Juda mönö pɨ nuöm nɨgɨb nöbö bla ñɨgö yadöŋa, “Nöbö paŋyöbö i wöröxaŋ an magalɨg kömö dinɨŋ aku wä cönɨŋö,” röŋa.

Pita, “Jisas nugwo nugumɨdöiö,” röŋa
(Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)

15Makwam Jisas nugwo alön, pön du Anas rama dumɨdmä nugwön, Saimon Pita, nɨ Jon, anɨŋ mai mai dumɨŋa. God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib ödöriö aku nɨ nugw ri aböŋ makwam, nɨ duön aŋadö ram nuŋwa kula yuadö bö duma;

16jɨ Pita nuŋ rɨŋadö hör yör bö mɨdöŋa. Nɨ höbkal hön, mö ubalɨj ila nugwidɨx mɨdöŋ aku nugwo yadön, Pita nugwo yölɨŋön kul yuadö bö dumɨŋa.

17Jɨ mö ubalɨj ila nugwidɨx mɨdöŋ aku, Pita nugwön yadöŋa, “Nagö algör ör Jisas nöbö nuŋ i ä?” röŋa. Aliö rɨmɨn, Pita yadöŋa, “Nɨ yöi,” röŋa.

18Makwam Kaiapas nugwo mabö rɨ nölmɨdim nöbö bla aipam, God höjöpalɨb rama ömdö nöbö bla aipam, ñɨŋ ij rɨmɨn, rɨn urim rɨn yuö öbɨl gɨ mɨd mau

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mıdmä. Pita nugwo algön nör ıj rımın, hö mıbıl yöraku paŋör mıdön, rın yuö mau mıdöŋa.

Anas Jisas nugwo mönö yad nugwöŋa
(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Luk 22:66-71)

19Makwam Anas, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö höd mıdöŋ aku, Jisas nugwo yad nugwöŋa, “Nöbö naŋ bla nöbö bıl kai bıl kai mıdöi? Nagö mönö bıl kai nöbö mö yad nöilö?” rı nugwöŋa.

20Aliö rımın, Jisas paiŋö yadöŋa, “Nı mönö bli umadiö yad nölölım; nöbö ñıŋ piaku nugugu mıdım nugugırön, Juda mögum rıb ram bla aipam, God höjöpalıb ram aku aipam, öim wöxnö yad nöila.

21Makwam, pödpöd rımın nı mönö yad nugumıdlö? Nöbö mö mönö yadmön nugugu mıdim bli pön hön yad nugwö. Mönö bıl kai yadım aku ñıŋ mı nugwöiŋö,” röŋa.

22Jisas aliö rımın, God höjöpalıb rama nugwidıx mıdöŋ ömdö nöbö i, nugwo alguna palön yadöŋa, “Pödpöd rımın God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö aku nugwo mönö akuyöbö yadmıdlö?” röŋa.

23Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Nı mönö inakmönö i yadlaŋö, cınö aku, mönö inakmönö höril aku nöbö mö kıyöbö ñıgö wöxnö yad nölö. Makwam mönö mi yadıl aku, nagö pödpöd rımın nı pailaŋö?” röŋa.

24Jisas nugwo nag nıg gö nıgmä aku mıdmın nugugırön, Anas yadmın ñıŋ Jisas nugwo pön du, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö yoŋyöbö aku Kaiapas pön dumä.

Pita iswob, “Jisas nugwo nugumıdöiö,” röŋa

25Makwam Pita nuŋ aliö öbıl gı mıdön rın mau mıdmın nugugırön, nöbö bli nugwo yadmä, “Naŋ aipam nöbö nuŋ i mıdlö ä?” rımä. Aliö rımın, Pita iswob wai nölön yadöŋa, “Nı yöi,” röŋa.

26Makwam nöbö yöraku Pita rımıja römal cö göŋ aku, nöbö hödıg rıb nuŋ i God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib aku nugwo mabö rı mıdöŋa. Nuŋ hön, Pita nugwo yadöŋa, “Nı nagö nugula, nagö nöbö aku pısaŋ olip yuö mıdlö ä?” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27 Aliö rimin, Pita iswob wai nölön yadöŋa, “Ni yöi,” röŋa. Aliö rimin nugugirön, rib pia kulakula wö röŋa.

Jisas nugwo pön Pailot midöŋ yöra dumä
(Mat 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5)

28Ruö löu mil pörim nugugirön, Juda ada ñiŋ Jisas nugwo Kaiapas rama pön, Rom gapman nöbö dib Pailot ram diba pön dumä. Juda ada yadmä, “An Rom nöbö ram möl yuadö ki du cölmal ciniŋ aku, aniŋ pix alig midön, Pasopa ap nimib maga mideniŋö,” rön, riŋadö bö midmä.

29Makwam, Pailot riŋö bö duön yadöŋa, “Nöbö ki nugwo agö mönöm midim nugwön pön höi?” röŋa.

30Aliö rimin, ñiŋ yadmä, “Nuŋ ap gwogwo i rölöxisöŋö, nuŋ aliö pön hölölix,” me rimä.

31 Aliö rimin, Pailot yadöŋa, “Ñiŋ pön du lo ñiŋa keir rig yad akuyöbö nugwön, mönö diba yajne,” röŋa. Aliö rimin, Juda ada paiŋö yadmä, “An nöbö mö akuyöbö ñigö mönö diba yadön, pil pal nigiŋ wöröxib lo adaku midöl. Rom gapman ada aniŋ wöhö röiŋö,” rimä.

32 Juda ada aliö rimä aku, Jisas ni agö magim riŋ wöröxnö, rön, rig yadöŋ mag akwör rimä.

33Makwam Juda ada aliö rimidmin, Pailot iswob höbkal ram möl yuadö duön, Jisas haŋ, me rim, hömin nugwo yadöŋa, “Nagö Juda ada kiŋ ñiŋ aku mä?” röŋa.

34Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Mönö ni yad nugumidlö aku, ajmöl naŋ aku keir yadmidlanö owa nöbö mö bli ajmöl ñiŋ aku pön yadmidlö?” röŋa.

35 Aliö rimin, Pailot yadöŋa, “Ni Juda nöbö yöi. Juda ada nagö piakwör, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib nagö bla akwör, nagö pön hön imag na nölöia. Naŋ agapim riman nagö aliö pön höiŋö?” röŋa.

36Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ni nöbö mö pön nugwidix mijin aku, kiŋ mögörib il ki rig midöi mag akuyöbö midöinöm. Ni mögörib il ki kiŋ midiba rilöx aku, Juda nöbö mö bla ni nag nigniŋö, rim akuyöbö, nöbö mö ni bla öbilön ñiŋ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pisaŋ nuö nuö pilöyixa. Makwam ni nöbö mö pön nugwidix mijin mag aku keir mida; mögörib il kiyöbö wöhö," röŋa.

37Jisas aliö rimidmin, Pailot yadöŋa, "Aku, nagö kiŋ i mä?" röŋa. Aliö rimin, Jisas yadöŋa, "Mi nagö yadlö maku pal. Adakwör mi, ni mögörib il ki yöx pön höm, dib röxön, mönö ma aku yad nöila. Nöbö mö mönö ma ödöriö pininjö, ri ribyöx nugwöi akuyöbö, mönö na aku pöiŋö," röŋa.

38Jisas aliö rimin, Pailot yadöŋa, "Mönö adadö hörirör miga akwör mid aku, an pödpödiö mönö ma ödöriö maku, me rön, nuguniŋö?" röŋa.

Juda nöbö mö Pailot nugwo yadmä, "Jisas nugwo pil pal nigiŋ," me rimä

(Mat 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25)

Pailot mönö aku yadön, höuöil riŋö bö röu duön, Juda ada ñigö yadöŋa, "Ni nuŋ ap gwogwo i ri iöra nugwöi.

39Makwam an Rom gapman, kim aku kim aku, Pasopa wop dib aku höm, kilabis nöbö ñiŋ i hör yau aböla. Makwam, Juda ada kiŋ ñiŋ aku, hör yau abmön diöniŋönö ä?" röŋa.

40Aliö rimin, ajmöla aj halön yadmä, "Nugwo yöi! An Barabas yau abne!" rimä. Barabas aku, nöbö mö bla mönö nöl pön duön gapman nöbö pisaŋ nuö pilmä.

Jon 19

Pailot Jisas mönö diba yadöŋa

1Aliö rimidmin, Pailot ami nöbö nuŋ bla yadmin, Jisas nugwo naga pön pal höuöilmel rimä.

2 Aliö palön, ap kaigap alig bli pön, kiŋ nigöi usaŋ akuyöbö mei rön, Jisas nugwo röb nölön, wölij paskwolö mi milkap i röb nölön,

3nugwo iswob duön iswob duön yadmä, "Naŋ Juda ada kiŋ ñiŋa, nagö öim öim midane!" rimä. Aliö yad girön, nugwo haŋaj mämäg yuö adö palmä.

4Makwam Pailot iswob riŋö bö duön, Juda nöbö mö ñigö yadöŋa, "Nugwi! Ni Jisas nugwo pön riŋö ki hömön ñiŋ nugwöña, ni nuŋ ap gwogwo ri il i hölu nugwöiö," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Makwam Jisas nugwo usaŋ kaigap alig mid aku röb ri nölön, wölij paskwolö mi milkap adö röb nölmä aku alig höm nugugirön, Pailot ñigö yadöŋa, “Nugwo nugune!” röŋa.

6Aliö rimin, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, God höjöpalib rama ömdö nöbö bla aipam, Jisas nugwo nugwön mönö bölölö rön yadmä, “Nugwo bi katlö watlö um sö pil pal nigi! Nugwo bi katlö watlö um sö pil pal nigi!” rimä. Aliö rimidmin, Pailot yadöŋa, “Ñiŋ keir nugwo pön duön, bi katlö watlö um sö pil pal nigi. Ni ap gwogwo ri ila hölu nugwöiö!” röŋa.

7Aliö rimin, Juda ada yadmä, “Nuŋ, ‘Ni God Ha nuŋ,’ me ra aku, lo an i yada, ‘Wöröxaŋ,’ me rö,” rimä.

8Aliö rimin, Pailot nugwön, mi göj ipöxön,

9 höuöil ram möl yuadö duön, Jisas nugwo yad nugwön yadöŋa, “Nagö mögörib pikai yöbö?” röŋa. Aliö rimin, Jisas mönö i paiŋö yadölöŋ.

10Pailot yadöŋa, “Naŋ ni mönö i yadöinö ä? Naŋ nugulö, ni nagö nugwidix midla. Makwam, nagö yau abnöb yau abna; nagö bi katlö watlö um sö pil pal nigiŋ, me rimön, pil pal nigiŋ,” me röŋa.

11 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Naŋ ni nugwidix midlö aku, naŋ keir yöi, God nagö yadmin nugwidix midlö. Makwam, ni ri gwogwam rimidlö ömörö aku naŋör pöinam; ni pön nagö nöl nöbö aku mi öliŋ höb diba pöniŋö,” röŋa.

12 Jisas aliö rimin, Pailot nugwo hör yad abnö, rön, ribyöx nugwöŋa, ji Juda ada nugwo bölölö ri yadön yadmä, “Nagö Jisas nugwo yau abmijinö aku, Rom nöbö dib Sisa nöbö nugub nuŋwa midöinö. Nöbö, ni kiŋ midlö, röi piaku, Sisa pisaŋ nuö nuö piniŋö, rön, mönö akuyöbö yadöiŋö,” rimä.

13Aliö rimidmin, Pailot mönö aku nugwön, du Jisas nugwo yöliŋ riŋö bö hön, nuŋ du mönö pi nuöm nigib nöbö hogw rol yör sö rim rol aku römidöŋa. Kau römidöŋ aku, “Rig Ödöi” me röia. Makwam Arameik mönö nigön, “Gabata” me röia.

14Makwam wop aku, Juda nöbö mö Pasopa ap aŋalön pidilub wop ñiŋ. Naiö mibil yör kipisö mag aku, Pailot ñigö yadöŋa, “Kiŋ ñiŋ aku mik!” me röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Aliö rimin, ajmöl aj halön yadmä, “Nugwo pil pal nigö! Nugwo bi katlö watlö um sö pil pal nigö!” rimä. Aliö rimin, Pailot yadöŋa, “Kiŋ ñiŋ ki bi katlö watlö um sö pil pal niginö ä?” röŋa. Aliö rimin, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla yadmä, “Kiŋ an i midöl; Rom nöbö dib Sisa akwör midö,” rimä.

16Makwam aliö yadip dumidmin, Pailot mönö ñigö aku pön, ami nöbö bla ñigö yadöŋa, “Jisas nugwo pön du bi katlö watlö um sö pil pal nigiŋ,” me röŋa.

Jisas nugwo bi katlö watlö um sö pil pal nigmä
(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)

17Jisas nugwo pil pal nigiŋö rim bi katlö watlö wab aku, Jisas nuŋ keir nölmin, nuŋ pirag pid nig rag “Nöbäpö Yöcmac Yöj Lei” me röi pida duöŋa. Pid aku, Arameik mönö nigön “Golgota” me röia.

18Jisas nugwo bi katlö watlö um sö cipil pal nigön, nöbö mös, i adöi, i adöi, pil pal nigmä. Jisas mibil yöra midöŋa.

19Pailot yadmin, nöbö nuŋ bla bäpö i pön kai kitön, Jisas nugwo pil pal nigim bi katlö watlö waba höñ sö yöcmac yöra pikwo audiö nigmä. Kai kitim mönö aku: JISAS NASARET YÖBÖ JUDA ADA KIŊ ÑIŊA MIK.

20Mönö paŋyöbö adakwör, Arameik mönö kai kitön, Latin mönö kai kitön, Grik mönö kai kitön rimä aku, Jerusalem il yöraku midöŋ aku, Juda nöbö mö miga akwör mämäga nig nugumä.

21Makwam God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla du Pailot nugwo yadmä, “Mönö kai kitlö aku wä röl. ‘Juda ada kiŋ ñiŋa’ mönö aku midenim; hör yadö, ‘Nuŋ keir yada, “Ni Juda ada kiŋ ñiŋa midlö,” rö,’ mönö akwör kai kitö,” rimä.

22Aliö rimidmin, Pailot paiŋö yadöŋa, “Ni mönö pödiö kai kitil aku, aliö akwör mijöniŋö,” röŋa.

23Makwam Jisas nugwo bi katlö watlö um sö pil pal nigön, ami nöbö mös mös Jisas wölij nuŋ bla nuöm hörirör nig pön, wölij milkapa rön lidixölim aku, algör ör nuöm nig piba yadmä,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24 “Pɨ waglöxöinɨŋ! Hör höbai sadu röxg wobön, nöbö kai pön aku nuŋ pönɨŋö,” rɨmä. Alim mag akuyöbö, God maduar ör nöbö mö bla ñɨgö rɨbyöx nölmɨn, God Mönö aku kai kɨtön, mai aiöñɨŋö, rɨmä aku makwam, mai paŋ mag akwör rɨmä. Mönö aku kai kɨtön yadmä, “Wölɨj na aku nuöm nɨg hörɨrör pön, wölɨj mɨlkap na aku, höbai sadu röxg wobön pöiŋö,” rɨmä.

25 Makwam wop aku, Jisas nuöm aku, nobnɨŋ aku, Klopas mönɨŋ Maria aku, Maria Magdala aku, ñɨŋ hön Jisas nugwo bɨ katlö watlö um sö pɨl pal nɨgim il yöra hör hör yörkwo mɨdmä.

26 Nɨ Jon, Jisas nɨ madmag nɨgmɨd nöbö aku, algör ör il yöra mɨdɨm makwam, Jisas nɨ nugwön, nuöm Maria nugwo yadöŋa, “Mö mɨg, ha naŋa maku pal,” röŋa.

27Aliö rön, nuŋ piöŋö nuöm Maria nugwön nɨ yadöŋa, “Nam naŋa maku pal,” röŋa. Aliö rɨmɨn nugugɨrön, wop aku, Jisas nuöm nugwo yölɨŋ pön ram na du nɨgön, pɨsaŋ mɨdmɨdöla.

Jisas wöröxöŋa
(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49)

28 Jisas nugwöŋa, mabö nuŋ adaku magalɨg rɨ pöröŋ makwam, God Mönö yadöŋ aku mönö ma nɨgaŋ, me rön, yadöŋa, “Nɨ iröpa ub rö,” röŋa.

29 Makwam röbö wain acɨx balol i rag hö yöraku nɨgɨm mɨdöŋ makwam, ami nöbö i, ap höx wab i pön, wain acɨx aku pɨlön, pɨ bɨ hisop löx rɨba idu pɨlön, rag hö Jisas ajmöl cuep uñ röula nɨgöŋa.

30Jisas röbö wain acɨx aku nɨmön yadöŋa, “Rɨba pörö,” rön, iröpa ubɨlön, inöm nuŋwa God nölöŋa.

Jisas señ nuŋ pala pɨn gɨlɨxmä

31 Makwam Juda nöbö dib bla, iŋösu wop aku pɨgö pɨgö mɨdöŋ mag aku mödö hömɨdmɨn nugwön yadmä, “Löuaŋ God höjöpalɨb wop an aku, nöbäpö bla bɨ katlö watlö höñ sö mɨdölɨŋ,” me rön, du Pailot nugwo yadmä, “Nöbö bɨ katlö watlö höñ sö pɨl pal nɨgöi piaku, ami nöbö bla yödpɨlö ñɨŋ bla pal gɨlɨxɨŋ, rɨmgör wöröxɨŋ, pɨ il bö nɨgɨŋ,” me rɨmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Aliö rimin, Pailot ami nöbö piaku ñigö yadmin, du nöbö Jisas pisaŋ pil pal nigim hogwa, yödpilö ñiŋ bla pal gilixmä.

33Jisas yödpilö nuŋ aku pal gilixŋö, rön du nugumin, nuŋ mödö wöröxöŋa. Alöŋ aku makwam, yödpilö nuŋ aku pal gilixölim.

34Ji ami nöbö i, nugwopö i pön, Jisas nugwo señ palö pinmin nugugirön, rib pia haña röbö alig pinöŋa.

35 Makwam, ñiŋ nöbö mö mönö kai kitmidil ki nugwöñ piaku aipam, Jisas nugw pine, rön, ni Jon, Jisas nugwo röŋ aku mämäg na keir nugul aku, ñigö mönö mi ödöriö ki yadön döŋö, kai kitmidla.

36 Makwam alöŋ aku, God maduar ör nöbö mö bla ñigö ribyöx nölmin, God Mönö aku kai kitön, mai akuyöbö aiöñiŋö, rim makwam, mai mag aliö akuyöbö akwör rimä. God Mönö aku kai kitön yadmä, “Yöd nuŋwa i pal gilixeñiŋö,” rimä.

37 Makwam mönö i yadmä, “Nöbö nugwo nugwo pilöi bla, nugwo nugwöñiŋö,” rimä.

Josep nuŋ Jisas mixiña pön du hogw pilöŋa
(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)

38Nöbö Arimatia taun yöbö i, Jisas mönö maga nugw pöŋ aku, ji Juda nöbö dib ñigö ipöxön, Jisas nugw pilö, rön, wöxnö yadmidöl. Nöbö aku ib nuŋwa Josep. Nuŋ Jisas nugwo pön du hogw pinö, rön, du Pailot nugwo yad nugumin, yöwö rim, pirag duöŋa.

39 Nikodimas nuŋ Josep pisaŋ dumä. Nikodimas nuŋ höd du Jisas nugwo pixmag yuö bö nugwöŋ nöbö aku. Nikodimas ap höliŋ wä höb miga akwör, kilo akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö wölu möl sö (35) pön duöŋa. Ap höliŋ wä höb aku, bi mö biñugw aku aipam, bi alos biñugw aku aipam pön rimä.

40Makwam ñiŋ mös du nöbäpö högi aku pi libix ri rag pinön, Juda nöbö mö rig rimidöi mag akuyöbö, bi biñugwa pirag duöŋ aku, nöbäpö högi akuyöbö nin kapa pugul nölön, linin pi wölij lei rim ulmidö mixil aku pön, wobmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41Jisas bɨ katlö watlö um sö pɨl pal nɨgim il yöra möriwö i mɨdöŋa. Möriwö aku mibɨl yöra rɨg möl yöudöŋdöŋ ör yöluön, nöbäpö hogw pɨlölim i mɨdöŋa.

42Juda ada God höjöpalɨb wop ñɨŋ aku womiöx womiöx röŋ aku, yadkap hogw pɨlɨŋö, rön, rɨg möl hör il yöraku hogw pɨlmä.

Jon 20

Nöbäpö hogw pɨlmä aku yör akwör mɨdöŋa

(Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-12)

1Sade wop aku, ruö löuba rɨmɨn nugugɨrön, Maria Magdala nöbäpö hogw pɨlim möla duön nugwöŋa, rɨg dib nöbäpö hogw möla idɨx gim aku, kɨrɨrɨ rɨ du gägäp adö mɨdöŋa.

2Nuŋ nugwön, höbkal ipalɨp hö Saimon Pita an mɨdmɨŋ yöraku hön yadöŋa, “Nöbö Dib aku nugwo tar pɨrag duöia; jɨ rag hö nɨgöi yöra nugwölölɨŋö,” röŋa.

3-4Aliö rɨmɨn, Pita an yöŋö nuguba rɨmgör ipalɨp dumɨŋa. Nɨ höd duön,

5rɨŋadö bö ör mɨdön, rɨg möl sö amnɨmab nugumön wölɨj wab bla akwör mɨdöŋa.

6-7Makwam Saimon Pita nuŋ mai hön, rɨg möla yuadö duön nugwöŋa, Jisas nugwo ap uñ wobön alɨg nɨgim akuyöbö yauölöŋ; rɨg hogw pɨlim aliö akwör mɨdöŋa. Wölɨj yöcmac sö pal wöd wob gim aku, algör yauölöŋ; rɨg pal wöd wob gim akwör öröu hör yöra mɨdöŋa.

8Nɨ höd nöbäpö hogw pɨlim yöra uröpɨnma, jɨ wopik nɨ algör rɨg möla yuadö duön nugumön, wölɨj bla wobön rɨgim akwör mɨdöŋ makwam, aku mɨ Jisas öbɨlö, rön, nugw pɨma.

9 Makwam wop aku, God Mönö kai kɨtön, Jisas wöröxön öbɨlönɨŋö, rim mönö aku, an nugw ri abölmɨŋ.

10Aliö nugwön höbkal rama dumɨŋa.

Maria Magdala Jisas wöxnö nɨgmɨn nugwöŋa

(Mat 28:9-10; Mak 16:9-11)

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11-12Makwam Maria nöbäpö hogw pilim hogw möl aku riŋadö yöra öbil gi midön im gir midöŋa. Im gir mid girön, höglöma wei hölön rig möl sö amnimab nugumin, ejol wölij lei röbim hogwa, Jisas nöbäpö högi höd midöŋ kau aku römid gi midön, i yöcmac adö sö, i yödpilö adö bö midmä.

13Ejol hogw aku Maria nugwo yadmä, “Pödpöd rimin immidlaŋö?” rimä. Aliö rimin yadöŋa, “Nöbö Dib na aku nugwo pön du pikai nigöi aku nugwöiö!” röŋa.

14 Aliö rön, höuöiliö nugumin, Jisas öbil gi midöŋa. Ji nugwo nugumin, nöbö aku nöbö hör i röxg midöŋa. Jisas nugwöŋ aku, ji aku Jisas ör, me rön, nugwölöŋ.

15Jisas piöŋö Maria nugwo yadöŋa, “Mö mig. Pödpöd rimin immidlö? Yönim hölu nugumidlö?” röŋa. Aliö rimin, Maria ribyöx nugwöŋa, möriwö mabö rib nöbö akwör ni yadmidö, rön, ribyöx nugwöŋa. Aliö ribyöx nugwön yadöŋa, “Nöbö dib nugub. Nöbäpö aku pirag dulö aku, pikai niglö aku ni yadan, pirag dinö,” röŋa.

16Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Maria!” röŋa. Aliö rimin, Maria, Arameik mönö nigön, “Rabonai!” röŋa. Mönö yadöŋ aku, “Mönö Yad Nölib Nöbö.”

17 Aliö rimin, Jisas yadöŋa, “Ni mögörib il ki röböxön, höbkal Acö mid yör sö duöi aku, ni pi gi midölö. Makwam nagö duön, haul nöbö ni bla ñigö yadö, ‘Jisas yada, “Ni Acö ni, Acö ñiŋa, God ni, God ñiŋa mid yöra höbkal dumidlö,” rö,’ rane,” röŋa.

18Jisas aliö rimin, Maria Magdala du Jisas nöbö nuŋ bla ñigö yadöŋa, “Ni Nöbö Diba nugwo nugwön hömidlö,” röŋa. Aliö rön, Jisas agö mönö bilim yadöŋ aku, Maria nuŋ Jisas nöbö nuŋ pia mönö aku yad nölöŋa.

Jisas wöxnö nigmin nöbö nuŋ bla nugwo nugumä
(Mak 16:14-18; Luk 24:36-49)

19Makwam Sade wop aku, naiö rödip duöŋa nugwön, nöbö nuŋ bla Juda nöbö dib akuyöbö ipöxön, ram möla duön ubalij aku wöl gö nigön, tar midmä nugwön, Jisas hö mibil yöraku wöxnö nigön yadöŋa, “God ñigö nugwidix midaŋ,” me röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20 Jisas aliö rön, imag wab nuŋwa ñıgö yabuön, mıxıñ señ nuŋwa yabuöŋa. Nöbö nuŋ bla nugwön, aku Nöbö Dib akwör, me rön, mı ödöriö wahax pımä.

21Jisas piöŋö ñıgö iswob yadöŋa, “God ñıgö nugwidıx mıdaŋ. Acö nı yad abmın hön mabö nuŋwa rıl mag akuyöbö, ñıgö piöŋö aipam yad abmıdlö,” röŋa.

22Aliö rön, ñıgö pır gırön yadöŋa, “Inöm Leia pi.

23 Nöbö mö ap kib mag gwogwo röi mag bla nugwön röböxöñ aku, God nuŋ kwo algör ör ap kib mag gwogwo ñıŋa nugwön röböxöna. Jı ap kib mag gwogwo röi mag bla nugwön röböxeñ aku, God nuŋ kwo algör ör ap kib mag gwogwo ñıŋa nugwön röböxenıŋö,” röŋa.

Jisas wöxnö nıgmın nöbö nuŋwa Tomas nugwo nugwöŋa

24Makwam Jisas hö wöxnö nıgön ñıgö mönö yadöŋ wop aku, nöbö nuŋwa Tomas, ib i Ha Wab me röi aku, ñıgö pısaŋ mıdölöŋ.

25Makwam, mai Jisas nöbö nuŋ bli Tomas nugwo yadmä, “Nöbö Dib aku nugwölıŋö,” rımä. Aliö rımın, nuŋ paıŋö yadöŋa, “Aliö yadmıdöi aku, jı imag nuŋwa cıpıl palim aku aipam, señ nugwo pılim aku aipam, mämäg na keir nugwön imag na pı nugun aku makwam, mönö aku nugw pön, öbılö, rön nugw pına; nöi mıjön aku, wöhö,” röŋa.

26Aliö rön, ıŋpılö paŋyöbö i mıdön, Jisas nöbö nuŋ bla Tomas pısaŋ iswob ram möla mıdmä. Ubalıj wöl gö nıgmä aku, jı Jisas nuŋ hö mibıl yöraku wöxnö nıgön yadöŋa, “God ñıgö nugwidıx mıdaŋ,” me röŋa.

27Jisas aliö rön, Tomas nugwo yadöŋa, “Imag nagö aku, nı cıpıl palim yörık pı nugwö. Imag na nugwö. Señ nı nugwo pılim yörık aipam pı nugwö. Rıb diba yöxölön, nı nugw panö,” röŋa.

28Aliö rımın, Tomas yadöŋa, “Nöbö Dib nı, God nı!” me röŋa.

29 Makwam Jisas nuŋ Tomas nugwo yadöŋa, “Nı wöxnö nıgmön nugwön mönö, nı nugw pılö. Makwam nöbö mö nı wöxnö nıgmön nugwölön, nı nugw pımıjöñ piaku, mı ödöriö wahax pımıdıŋ,” me röŋa.

Jon mönö kı pödpöd rımın kai kıtöŋ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Makwam mönö kai kitmidil ki, an Jisas nöbö nuŋ bla nugugu midmin nugugirön, Jisas ap röliba höririr miga akwör rimid piaku, magalig kai kitöi.

31 Makwam ñiŋ, Jisas nuŋwör Krais aku, God Ha nuŋwa ödöriö akwör, me rön, nugwo nugw piŋ, ñigö paŋ, nugwo pisaŋ kömö mijöñiŋö, rön, mönö ki kai kitla.

Jon 21

Jisas wöxnö nigmin nöbö nuŋ akuyöbö mij sö piaku nugwo nugumä

1Makwam mai an Jisas nöbö nuŋ bla Ban Yuö Taibirias yöraku midmin nugugirön, Jisas nuŋ wöxnö nigmin nugumiŋa. Agapim rig röŋ aku yadiba rimidla.

2Saimon Pita aku, Tomas aku (ib i Ha Wab me rimidöi aku), Nataniel Kena taun, mögörib Galili yuadö yöbö nöbö aku, Sebedi ha Jems an hödpig nöbö hogwa aku, Jisas nöbö nuŋ mös aipam pisaŋ, nigiö nigön du Ban Yuö Taibirias yöra midmiŋa.

3 Saimon Pita aniŋ yadöŋa, “Ni dölöm piba dumidlö,” röŋa. Aliö rimin, “An pisaŋ diniŋö,” rön, du nugwo pisaŋ röbö alebö pön, rip yönmidim yönmidim ruö löuöŋa ji dölöm bli pölmiŋ.

4Makwam naiö wöliba rimin nugugirön, Jisas hö ban yuö pö halai rola öbil gi midöŋa. Nugwo nugumiŋa ji aku Jisas ör me rön nugwölmiŋ.

5Nuŋ an yadöŋa, “Ha ruai. Ñiŋ dölöm piba rip yön wöhö nugwöiŋönö ä?” röŋa. Aliö rimin, an yöwö rimiŋa.

6Aliö rimin, Jisas nuŋ an yadöŋa, “Uben aku pi röbö alebö imag mirix pilö adö abön, dölöm bli pöñiŋö!” röŋa. Aliö rimin, uben aku pi röbö yuö bö abön, dölöm miga akwör pön, pixmin höb maga rölöŋ.

7 Almidmin, ni Jon, Pita nugwo yadma, “Nöbö aku Nöbö Dib akwör,” me rima. Aliö rimön, Pita nugwön, wölij nuŋwa yöraku nigöŋ aku pi höbiöda pal wödön, mämäliö röbö yuö bö piñiröŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8An nöbö bli röbö alebö rola mıdön, uben dölöm alıg hö wölön mıdöŋ aku, pıxıp hö, pad piaku yöi, mita akuyöbö padokwo padök mös mös höuöiliö hö wölu amñaxıb sö (100) ör, röbö cakö yöra hömıŋa.

9Cakö yöraku hön nugumın, rın yuö bıca pınöŋ bıc rola dölöm bli yön mıdöŋa. Bred bli algör mıdöŋa.

10Makwam Jisas anıŋ yadöŋa, “Dölöm weik pöi akuyöbö bli pön höi,” röŋa.

11 Aliö rımın, Saimon Pita röbö alebö rola duön, nuŋ pısaŋ uben dölöm mıga akwör (153) mıdöŋ aku rıg jımi döula pıxıp hömıŋa. Uben aku ömörö röŋa jı ödörölöŋ.

12Jisas nuŋ anıŋ yadöŋa, “Hön ap nımi,” röŋa. An möigw yöxön, nagö nöbö kai hön mıdlö, rön, nugwo yad nugwölmıŋ; aku Nöbö Dib akwör, me rön, nugwön röböxmıŋa.

13Jisas nuŋ du bred aku pön, pı nuöm nıg an nölön, dölöm aipam pı nuöm nıg an nölım, nımımıŋa.

14 Makwam Jisas wöröxön öbılön, anıŋ nöbö nuŋ bla wop mös paŋ wöxnö nıgmın nugwo nugumıŋa.

Jisas nuŋ Pita nugwo yad nugwöŋa

15Makwam an ap nım pörön, Jisas Saimon Pita nugwo yad nugwöŋa, “Saimon Jon ha nuŋwa. Nöbö kıyöbö wöhö; nagö nı mör madmag nıgmıdlö ä?” röŋa. Aliö rımın, Pita yadöŋa, “Nöbö Dib. Nı nagö madmag nıgmıdıl aku mı, nagö nugulö maku pal,” röŋa. Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Sipsip as nı bla, nugwidıx mıdane,” röŋa.

16 Jisas aliö rön, iswob yad nugwöŋa, “Saimon Jon ha nuŋwa. Nagö nı mör madmag nıgmıdlö ä?” röŋa. Aliö rımın, Pita yadöŋa, “Nöbö Dib. Nı nagö madmag nıgmıdıl aku mı, nagö nugulö maku pal,” röŋa. Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Sipsip nı bla nugwidıx mıdane,” röŋa.

17Jisas iswob nugwo yad nugwöŋa, “Saimon Jon ha nuŋwa. Nagö nı mör madmag nıgmıdlö ä?” röŋa. Jisas akuyöbö alön, mönö adö paŋyöbö akwör, “Nagö nı mör madmag nıgmıdlö ä?” rön yad nugwön iswob yad nugwön röŋ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aku, Pita rıb mıga yöx nugu gırön yadöŋa, “Nöbö Dib. Nagö ap bla magalıg nugulö. Makwam, nı nagö madmag nıgmıdıl aku mı, nagö mödö nugulö maku pal,” röŋa. Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Makwam, sipsip nı bla nugwidıx mıdö.

18Nı nagö mı ödöriö yadmıdla, nagö ha nöbö röxg mıdmö wop aku, wölıja rıb naŋa keir rıg yöx nugumö akwör pı yömön yönmıdlö. Jı nagö mai nöbö nom röxgınö wop aku, nagö imag nagö pisö abmıdaŋ nugugırön, nöbö hör hön nagö nag wabılön, duöinö cınö möl aku yölıŋön pön diönıŋö,” röŋa.

19 Jisas mönö yadöŋ aku, nöbö mö bli ñıŋ mai Pita pıl pal nıgöñ aku, nuŋ höd nugwön yadöŋ maku. Nöbö mö maiyöbö piaku, Pita nugwo ap agapım rımıdıŋ wöröxön aku nugwön, God nuŋ mil mag wä keiryöbö alıg mıd aku, nugwöña. Makwam Jisas Pita nugwo yadöŋa, “Nı mai hane,” röŋa.

20 Jisas mönö aku yadmın, Pita höuöiliö nugwöŋa, nı nöbö Jisas madmag nıgmıdıl aku mıdma. Nı nöbö aku pal, höd Jisas Pasopa ap nımmıdöŋ il yöra römıd gı mıdön yad nuguma, “Nöbö Dib. Agö nöböm nagö höuöu cönıŋö?” rıma.

21Pita nı nugwön Jisas nugwo yadöŋa, “Nöbö Dib. Nöbö kı nugwo pödpöd cön?” röŋa.

22Aliö rımın, Jisas yadöŋa, “Aku rıb nı. Nı yadmön nuŋ mıdıb ör mıdaŋ nugugırön, höbkal hön aku, mönö naŋ yöi mı. Makwam naŋ nı mai hane,” röŋa.

23Jisas mönö yadöŋ aku, nöbö mö nugwo nugw pim bla yadmä, “Jisas nöbö nuŋ aku wöröxenıŋö,” rımä. Jı Jisas nöbö nuŋ aku wöröxenıŋö, rön, mönö aku yadölöŋ; nuŋ hör yadöŋa, “Nı yadmön nuŋ mıdıb ör mıdaŋ nugugırön, höbkal hön aku, mönö naŋ yöi,” röŋa.

24 Jisas nöbö nuŋwa yadöŋ aku nı Jon. Nı keir mönö kı kai kıtön, magalıg mönö ma mıd aku nugwön kai kıtıl maku. Jisas nuŋ rıg yadöŋ mönö akuyöbö nugwön mönö akwör kai kıtla. Makwam an magalıg nugumın mönö kai kıt aku, mönö ma akwör kıta.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25 Jisas ap adö hörırör mıga akwör röŋ aku, jı mönö aku hör bli ör mibıl yörık kai kıta. Nı nugula, nöbö bli mönö piaku magalıg köp bö kai kıt nıgöyıx aku, mögörıb kı ulmıdö röxmın, pön du nıgıb yöra mıdölöx.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Aposol

Aposol 1

Luk Tiopilas nugwo iswob kai kitöŋa

1 Nöböhöd Tiopilas. Ni nagö mönö höd kai kitma aku, Jisas nugwo yöx pön
höm, dib röxön mabö ila nigön midip duön, agap apim rön, mönö kai kai yad
nölöŋ aku, nagö köp agñiŋ aku kai kitma.

2 Mai, God nuŋ Jisas pön mögörib adöx yöd röul adö kau sö pön wöluöŋa. Ji
nuŋ adöx yöd röul adö kau sö wöluba röŋ mag aku, nuŋ rimin Inöm Leia nuŋ
mönö nuŋwa pön dub nöbö yad nigöŋ nöbö akuyöbö ñigö yad nöl ri aböŋa.
Mönö aku magalig höd kai kitön nagö nölim maku.

3 Jisas wöröxöŋa ji höbkal öbilön, wop akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i
höuöiliö hö pin du adokwebö mij bö (40) mibil yöra wop miga wöxnö nigön,
mönö nuŋwa pön dub nöbö nuŋ bla pisaŋ midön, God nöbö mö pön nugwidix
midib mönö aku ñigö yad nölmida. Almidmin, ñiŋ mämäg ñiŋa keir nugumin
nuŋ kömö midöŋa.

4 Makwam wöröxön öbilön, mögörib döul il ki midmid wop mibil yöraku,
wop i nöbö nuŋ piaku pisaŋ ap nim girön yadöŋa, “Ni ñigö höd yadim mag
akuyöbö, Acö na ap kai ñigö nöinö, röŋ aku, Jerusalem yörik ör midön pöx
mijöña.

5 Jon röbö pal nölib nöbö aku hör nöbö mö ñigö röbö akwör pal nölmida, ji
wop mösör hö duaŋ, Inöm Leia nuŋ hön ñigö pal nöiöniŋö,” röŋa.

Jisas nuŋ mögörib adöx yöd röul adö kau sö wöluöŋa

6 Makwam wop i Jisas nuŋ nöbö nuŋ piaku midim mibil yöra wöxnö nigmin,
ñiŋ nugwo yadmä, “Nöbö Dib, nagö weik kiŋ ana midaŋ, an Isrel nöbö mö
mögörib an ki iswob an keir nugwidix midön, mögörib bli nugwidix
mijniŋönö ä?” rimä.

7 Aliö rimin, Jisas ñigö yadöŋa, “Wop kai cön aku, Acö rib nuŋwa keir yöx
nugwön yad nigöŋa; ap ñiŋ yöi.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Makwam Inöm Leia nuŋ ñigö haŋ, ñiŋ ölisö mag aku pön, duön Jerusalem nöbö mö, Judia nöbö mö, Sameria nöbö mö, nöbö mö mögörib adadö piaku piaku magalig, ni agap apim ril mönö aku pön duön nöbö mö akuyöbö yad nöiöñiŋö," röŋa.

9Jisas aliö rön, nöbö nuŋ bla nugugu midim nugugirön, God nuŋ Jisas adöx sö pön wölumin nugugirön, mijöi wab i hön nugwo yuö aböŋa.

10Makwam nuŋ wölumidöŋa, ñiŋ laxiö adöx sö nugugu midim nugugirön, wop akwör nöbö wölij lei yömim hogwa hö ñigö pisaŋ öbil gi midmä.

11Nöbö hogw aku yadmä, "Nöbö Galili yöbö kiyöbö, ñiŋ pödpöd rimin laxiö adöx sö nugugu midöi? Ñiŋ nugugu midiŋ nugugirön, God nuŋ rimin, Jisas nugwo pön mögörib adöx yöd röul adö kau sö pön wölu mag akuyöbö, mai nuŋ keir höuöil aliar alip höniŋö," rimä.

Judas wöröxmin nugugirön Mataias yör nuŋwa pöŋa

12 Olip Pid sö midmä aku röböxön Jerusalem höuöil dumä. Ödöi mixil yöi, Olip Pida Jerusalem womiöx; Juda nöbö mö ñiŋ God höjöpalib wop aku rig rip yönmidöi mag akuyöbö.

13 Jerusalem duön, ram hölimib ñiŋa uröpinön, ram möl bil sebö möla dumä. Nöbö midim akuyöbö: Pita, Jon, Jems, Edru, Pilip, Tomas, Batolomiu, Matiu, Alpias ha nuŋwa Jems, Saimon Selot, Jems ha nuŋwa Judas.

14Ñiŋ öim öim mögum rön, God höjöpalmidmä. Jisas nuöm Maria, Jisas pignin nöbö bla, mö bli pisaŋ öim almidmä.

15Makwam wop mibil yöraku, nöbö mö padokwo padök mömid so höuöiliö mömid sö (120) hö mögum rim nugugirön, Pita öbilön ñigö yadöŋa,

16 "Haul nöbö mölöu nöbö nugwi. Inöm Leia nuŋ maduar ör Depid nugwo ribyöx nölmin, Judas Jisas nugwo höuöu cön aku höd nugwön kai kitmin, rig yadöŋ yadöŋ mag akuyöbö akwör röŋa.

17Jisas nöbö Judas aku pimin, an pisaŋ midön, mabö nuŋ aku nigiö nigön rimidöliŋö," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18 Judas nuŋ Jisas nugwo höuöu rön, rıg pöŋ aku rag duön, mögörıb i wobön, mıdıp duön, wop paŋyöbö i gupın pal wödmın, wöt nuŋwa bırmın, höbwaba magalıg kul rı röpınmın wöröxöŋa.

19Aliö wöröxım, Jerusalem nöbö mö magalıg nugwön, mögörıb wobön wöröxöŋ aku iba Akeldama me rımä. Akeldama yadım mönö il aku, “Haña pınöŋ Mögörıb,” me rön yadmä.

20 Pita yadöŋa, “Depid maduar ör God Mönö rıb Sam mönö um bli kai kıtön yadöŋa, ‘Ram nuŋwa yöja akwör mıdaŋ; Nöbö mö bli ram nuŋwa du mıdölıŋ,’ me röŋa. Depid mönö i piöŋö yadöŋa, ‘Mabö nuŋ aku nöbö i paŋ,’ me röŋa.

21Aliö röŋ aku, nöbö an keir i nugwön pınıŋa. An Nöbö Dib Jisas pısaŋ yön mıdöl aku, nöbö an pısaŋ öim yönmıd nöbö i nugwön pınıŋa.

22 Nöbö an pısaŋ öim yönön, Jon nuŋ Jisas röbö pal nölöŋ aku nugwön, mıdıp duön, Jisas wöröxön öbılön adöx yöd röul adö kau sö dumın nugwöŋ nöbö i nugwön pınıŋa. Nöbö akuyöbö pınıŋ aku, Nöbö Dib Jisas wöröxön öbılöŋ mönö aku yad nöl ri abönıŋö,” röŋa.

23Pita aliö rımın, Mataias Josep yöŋö nöbö hogwa yad nıgmä. Josep wop bli ib nuŋwa i Basabas, i Jastas, me rımıdmä.

24-25Nöbö hogw aku ñıgö aliö yad nıgön, God höjöpalön yadmä, “Nöbö Dib, Judas höd rı gwogwam rön wöröxön, nuŋ mıdıb yöra duöŋ makwam, yör nuŋwa yön pönıŋö, rön, nöbö mös hogwa kı yad nıgöla. Makwam, nagö nöbö mö magalıg rıbyöx nugwön, rıg röi mag akuyöbö nugulö makwam, an nagö yad nugumıdöla, naŋ keir nöbö maku, me raŋ, an nugwön pınıŋö,” rımä.

26Aliö rön, nöbö hogw aku rıp ñıña pugul pım, Mataias iba wölmın, Jisas mönö wä pön dub nöbö akuyöbö agıp sö pısaŋ nıgiö nıgım, iswob nöbö akuyöbö möl sö nıgöŋa.

Aposol 2

Inöm Leia höŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Nöbö mö Jisas nugw pim bla, Pedikos wop dib aku weik, me rön, hö ram möl paŋyöbö i mıdmä.

2Aliö mıdım nugugırön, rıba gıgı diba adöx yöd röul adö kau sebö rön, hödal röxg hön, ram möl yuadö römıd mıdim yöra höŋa.

3 Makwam wop akwör nugumın, rın pin röxgıb ap aku hön, paxdörım paŋ paŋ nuöm nıgön, nöbö mö yöcmac paŋ paŋ rol sö du mıdöŋa.

4 Du mıdmın nugugırön, Inöm Leia hön, inöm ñıgö yuö kwo aja wölöŋa nugwön ñıŋ mönö yöbö adö hörırör yadmä.

5Makwam wop aku, Juda nöbö mö bla, ñıŋ mögörıb pia pia möl hörırör hön, Jerusalem mögum rımıdmä. Nöbö mö piaku ñıŋ God Mönö rıg yadöŋ mag akwör nugwön rımıdmä.

6Gıgı dib aku rımıdöŋ nugwön, pödpöd rımıdö, rön, nöbö mö mıga akwör rımgör ram aku hön nugumın, mönö yöbö adö hörırör ödöriar yadmıdmä.

7Ñıŋ nugwön aiö waiö rön yadmä, “Nöbö mö bılık magalıg Galili yöbö.

8Makwaim pödiö mönö yöbö ana hörırör rıg yadöl mag akuyöbö ödöriar yadmıdöia nugumıdöl?

9An bli Padia, bli Midia, bli Ilam, bli Mesopotemia, bli Judia, bli Kapadosia, bli Podas, bli Esia,

10bli Prijia, bli Pampilia, bli Ijip, bli mögörıb Libia, Sairini taun kwol piaku, bli Rom yöbö höla.

11(Nöbö mö Rom yöbö höi aku, bli Juda nöbö mö ödöriö, bli Juda nöbö mö yöi jı mai Juda nöbö mö rıg röi mag akuyöbö röia.) Bli Krit, bli Arebia yöbö höla. Makwam an nugumıdmın nugugırön, mönö yöbö ana hörırör rıg yadöl aliar ödöriar yadön, God nuŋ mag keiryöbö rö, rön, ib nuŋwa yadım bıl sö dumıda, nugumıdölıŋö,” rımä.

12Aliö rön, rıb mıga yöx nugu gırön, bli bli yad nugum bli bli yad nugwön yadmä, “Mag höra rımıd aku pödpöd rıba rımıdö,” rön, rıb mıga yöx nugumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Nöbö mö bli piöŋö ñiŋ ñilöŋ nig yadmä, “Aku röbö wain miga nimön u pilön yadmidöiŋö,” rimä.

Pita mönö yad nölöŋa

14Makwam Pita nuŋ Jisas mönö wä pön dub nöbö akuyöbö agip sö pisaŋ öbilön, ajmöla aj halön, nöbö mö miga akwör midmä akuyöbö ñigö yadöŋa, “Ñiŋ Juda nöbö mö an aipam, ñiŋ nöbö mö Jerusalem yörik hölim midim bla aipam, yörik agö magim rimid aku ni ñigö mönö yadiba rimidil ki nugw ri aböña.

15Ñiŋ bli yadmidöia, ‘Nöbö pik röbö wain miga nimön u pilön yadmidöiŋö,’ röi aku, ji ñiŋ röbö wain nimön u pilölöi. Weik naiö yöudöŋdöŋ ör wöl mag akwör pal.

16Makwam mönö yöbö hörirör yadmidöia nugumidöi ki, God mönö yadib nöbö Joel maduar ör yadön kai kitöŋ mag akuyöbö akwör rimid maku pal. Nuŋ mönö aku kai kitön yadöŋa,

17 ‘God yada, “Wop maiyöbö aku, ñigö nöbö mö akuyöbö magalig Inöm na abna. Halöu ha ñiŋ bla God Mönö maga ñigö nöbö mö yad nöiöña. Ha nöbö ñiŋ bla riba nugwöña. Nöbö dib ñiŋ bla inimö nugwöña.

18Wop aku, mabö na ri nölib nöbö mö ni bla, nöbö bla aipam mö bla aipam, ñigö Inöm na abmön, mönö wä na aku nöbö mö akuyöbö yad nöiöña.

19Ni adöx yöd röul adö kau sö ap keiryöbö röliba akuyöbö bli rön, mögörib rol il ki ap nugub nugwölibä keiryöbö bli cina. Paskwolö pilön, rin yönön, rin haub autaut diba rön cöna.

20Naiö mila aben; röuna paskwolö piöna. Almidaŋ, mai wop aku wop keiryöbö wöxnö nigöna. Nöbö Diba mil mag wä keiryöbö alig höna.

21Makwam nöbö mö yön yön, Nöbö Diba ni kömö paŋ, me rön, yad nugwöñ bla, ñigö kömö pöniŋö,” röŋa.

22Pita nuŋ Joel kai kitöŋ mönö aku yad pörön yadöŋa, “Ñiŋ Isrel nöbö mö, mönö yadiba rimidil ki nugw ri aböña. Jisas nöbö Nasaret yöbö aku nöbö hör yöi; God nuŋ keir nugwo yad abmin höŋa. Ha na aku agal abmön, ap röliba

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

akuyöbö miga akwör rön, ap nugub nugwölıbä miga akwör rön cön mibıl ñıgö yöraku nugwön, nöbö aku God nuŋ keir yad abmın höŋ aku nugwıŋ, me rön, nugwo yad abmın höŋa. Jisas nuŋ ap röllıbä akuyöbö mibıl ñıŋa röŋ aku, ñıŋ keir mödö nugwöia.

23God nuŋ ñıŋ rıg cöñ mag akuyöbö höd nugwön, Jisas nugwo pı imag rol ñıgö aku nıgmın, ñıŋ nugwo pön du nöbö mö ap kib mag gwogwo röi akuyöbö nölım, nugwo bı katlö watlö höñ sö pıl pal nıgım wöröxöŋa.

24Nuŋ mı ödöriö ölıŋ höb diba pön wöröxöŋ aku, jı aŋadö nöbäpö hogw möl yöra mıdön, lıdu pın pal dubä maga nıgölöŋ. God rımın nuŋ höbkal öbılöŋa.

25 Depid nuŋ maduar ör Jisas nugwo mönö kai kıtön yadöŋa, ‘Nı nugula, Nöbö Diba nı pısaŋ öim öim mıda. Nuŋ imag mırıx na adö mıd aku mı, nı ipöxöin.

26Almın, höbwab madmag na yauaba; nı wahax pön wä rö rımıdla. Mıxıñ na wöröxöna jı nı wahax pön rıb wä yöx nugu gırön ipöxöinöm.

27Pöd raŋ? Nagö nı nöbäpö hogw möla röböxöinö. Nagö Nöbö Lei nagö röböxaŋ, mıxıñ nuŋwa lıdu pın pal duenım.

28Nagö nı kömö mıdıb ödöi aku yabumö. Nı nagö pısaŋ mıdön, mı ödöriö wahax pımıjınö,’ rö,” röŋa.

29 Pita Depid yadöŋ mönö aku yad pörön yadöŋa, “Haul nöbö mölöu nöbö, nı ñıgö mönö ödöriar yadmön, nugw ri aböña. Nöso maduebö Depid wöröxım hogw pılim ulöm möla mıda; ulöm möl aku weik an kwo algör nugwöla.

30 Makwam Depid nuŋ God mönö yadıb nöbö mıdmıd makwam nuŋ nugwöŋa, God maduar ör mönö yad nıgön yadöŋa, ‘Nagö ha yöxön yöxıp duön yöx nıgöñ ha i nuŋ yör nagö pön, kıŋ mıjönıŋö,’ röŋa.

31 Depid ap mai rıg cön aku nugwön, Mesaia aku nuŋ wöröxön öbiönıŋö, rön, yadöŋa, ‘Nugwo nöbäpö hogw möla röböxölöŋ. Mıxıñ nuŋwa lıdu pın pal duölöŋ,’ me röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32“Wopik God rimin, Jisas nuŋ öbilön kömö mida. Nuŋ kömö mid aku an magalig mämäg ana keir nugwöla.

33 God Jisas nugwo pön du imag mirix nuŋwa adö nigöŋa. Nigön, nuŋ Inöm Leia nöinö, rön yadöŋ aku, Jisas nugwo nölmin, nuŋ piöŋö aniŋ nölmin, hön gigi diba rimin, an mönö hörirör yadmidöl ki nugumidöia.

34 Makwam Depid mönö yadöŋ aku, nuŋ keir yadölöŋ. Depid nuŋ mögörib il ki midön, adöx yöd röul adö kau sö duölöŋ. Makwam nuŋ yadöŋa, ‘Nöbö Diba nuŋ Nöbö Dib na aku nugwo yadöŋa, “Imag mirix na adö römid gi mijinö;

35ni rimön kwolmal nagö bla, wöktaitö möl nagö piaku mijöñiŋö,” rö,’ röŋa.

36 “Makwam, ñiŋ Isrel nöbö mö magalig nugw ri aböña: Jisas nöbö bi katlö watlö höñ sö pil pal nigim wöröxöŋ Nöbö akwör, God rimin Nöbö Dib ödöriö mida. Nuŋwör Mesaia öim pöx midmidöl aku maku,” me röŋa.

37Pita mönö aku yadmin, nöbö mö midim akuyöbö nugumin aiöuñ rim duöŋa. Almidmin, ñiŋ Pita aipam, Jisas mönö wä pön dub nöbö bla aipam, yad nugwön yadmä, “Makwam, haul nöbö, an weik pödpöd riŋö?” rimä.

38Aliö rimin, Pita yadöŋa, “Ñiŋ paŋ paŋ magalig midöi akuyöbö, ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rimin aliö alöliŋö, rön, röböxön, Jisas Krais nugw pön, röbö yaxöña. Almidiŋ, God ap kib mag gwogwo röi aku nugwön röböxön, Inöm Leia ñigö nöiöna.

39 God maduar ör yadöŋa, ‘Inöm na ñigö Isrel nöbö mö nölön, halöu ha ñiŋa yöx pön höñ bla nölön, nöbö mö mögörib pad bla aipam nölön cinö,’ röŋa. Makwam, an nugwöla, God nöbö mö yön yön höŋ, me cön akuyöbö, ñigö magalig Inöm Leia nöiöniŋö,” röŋa.

40Pita ñigö uliöxön, mönö miga akwör yadön yadöŋa, “Nöbö mö wopik midöi bli amnör ri gwogwam röi mag akuyöbö röböxön mid ri aböña. Nöi mijön aku, öliŋ höb diba pöñiŋe,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41 Nöbö mö miga akwör Pita mönö yadöŋ aku nugwön, Jisas Krais nugw pön, röbö palmä. Wop mid akwör, nöbö mö tri tausan (3,000) akuyöbö Jisas Krais nugw pön, Jisas nöbö mö nuŋwa adöi pisaŋ nigiö nigön midmä.

42 Makwam, ñiŋ öim öim hön, Jisas mönö wä pön dub nöbö bla pisaŋ paŋör midön, God Mönö yad nölmidöi aku nugw ri abniŋö, rön, yadip wöhö girön, bred pi gilixön paŋör nim girön, God höjöpal girön midmidmä.

Jisas nöbö mö nuŋ bla rig rimidöi mag akuyöbö

43God nuŋ Jisas mönö wä pön dub nöbö bla ñigö ölisö nölmin, ap röliba akuyöbö miga akwör rön, ap nugub nugwölibä miga akwör rön rim, nöbö mö bla nugwön, aiö waiö rimä.

44 Nöbö mö Jisas nugw pim bla paŋör midön, nöbö mö ap midölöŋ bla, bli ap amnör nuöm nig nölmä.

45Mögörib ap blaku kwo algör sim rön, rig pön, nöbö mö ap midölöŋ bla nuöm nig nölmä.

46Ñiŋ öim öim, wop paŋ paŋ, God höjöpalib rama du mögum rimidmä. Ram ñiŋ piaku kwo algör du mögum rön, bred pi gilixön, nuö nuö madmag nig girön, wahax pi girön, ap paŋör nim gir midmidmä.

47Makwam nöbö mö midim akuyöbö magalig, Jisas nugw pim nöbö mö ñigö nugumin, wä röŋa. Öim öim, wop paŋ paŋ, Nöbö Diba nuŋ nöbö mö bli aipam kömö pimin, ñiŋ Jisas nugw pön, hö Jisas nöbö mö nuŋwa hödyöbö piaku pisaŋ nigiö nigön paŋör midmidmä.

Aposol 3

Nöbö yödpilö gwogwo röŋ aku, Pita rimin, kömö nigöŋa

1-3Nuö nuöm yöx pön hem wop akwör yödpilö gwogwo röŋ nöbö i, nugwo wop paŋ paŋ öim öim pön hön, God höjöpalib rama ubalij il, Ubalij Kitib Wä, me röi aku, pedöx pedöxiö yöra nig gim römid gi midmida. Mid girön, nöbö mö God höjöpalib rama ram möl yuadö duba hö dumidöi piaku, ñiŋ rig ap ni bli nöine, rön, sö ri gir midmida. Makwam wop i, Pita Jon yöŋö naiö pikwo rim pigöŋ mag aku, God höjöpalib mag aku, God höjöpaliba hö padixmin

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nugugirön, nöbö yödpilö gwogwo röŋ aku ñigö nöbö hogwa nugwön yadöŋa, “Ni rig bli nöi,” röŋa.

4 Aliö rimin, ñiŋ nöbö hogwa nugwo tar riö nugugu midön, Pita yadöŋa, “An nöbö hogwa nugwö!” röŋa.

5Yadöŋa, ni ap i nöliba midöiŋö, rön, nöbö hogwa nugugu midmin nugugirön,

6 Pita yadöŋa, “Rig silpa, rig gol aku ni midöl, ji ap ni paŋyöbö i mid aku nagö nöina. Jisas Krais nöbö Nasaret yöbö aku, ib nuŋwa urön nagö yadmidla, ‘Öbil duö!’ ”

7Pita aliö rön, imag mirix nugwo adö pön, pi pabil nölmin nugugirön, mag akwör yödpilö aipam, yödpilö kwola aipam wä röŋa.

8Wä rimin, rimgör öbil du girön, höx höx wöd girön, God nugwo ri ablaŋe ri girön, ñiŋ nöbö hogwa pisaŋ God höjöpalib rama ram möl yuadö duöŋa.

9God nugwo ri ablaŋe rön, röb girön yönmidöŋ aku, nöbö mö midim akuyöbö nugwön,

10nöbö yödpilö gwogwo öim hön, God höjöpalib rama ubalij il, Ubalij Kitib Wä, me röi aku, pedöx pedöxiö yöra römid gi midön, rig ap bla sö ri midmid nöbö aku, pödpöd rön yöda ödöriö röb gir hömidö, rön, rib miga yöx nugwön aiö waiö rimä.

Pita mönö yad nölöŋa

11Nöbö aku nuŋ God höjöpalib rama riŋadö bö, Solomon Ram Bötö, me röi möl aku midön, Pita Jon yöŋö nöbö hogwa mibil nig gim midim nugugirön, nöbö mö magalig aiö waiö ri girön ipalip hömä.

12Nöbö mö hömidmin, Pita nuŋ nugwön yadöŋa, “Isrel nöbö mö kiyöbö, ñiŋ pödpöd rimin rib miga yöxön aniŋ nöbö hogwa riö nugugu midöi? ‘Ñiŋ nöbö hogwa nöbö ölisö, nöbö wä midön rimidmin, nöbö ki ödöia yön ri abmidö,’ rön, rib aku yöx nugumidöi ä? Aku wöhö.

13 Ebraham, Aisak, Jekop, nöso maduebö an bla höjöpalmidim God akwör nuŋ keir rimin, mabö ri nölib nöbö nuŋwa Jisas öbilmin, nöbö mö bla

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nugwön, nuŋ mil mag wä keiryöbö alig midö, rön, nugwöia. Ñiŋ Jisas nugw pölim. Pailot nuŋ Jisas yau abnö röŋa, ji ñiŋ keir yadön yadmä, nugwo pön du bi katlö watlö um sö pil pal nigiŋ me rimä.

14Jisas nuŋ Nöbö Lei; nuŋ Nöbö Kömö Wä öim öim God rig yad mag akwör ra. Makwam ñiŋ yadmä, Jisas nuŋ nöbö nugub an yöi; nöbäpö pilmid nöbö aku aniŋ yau abö, rimä.

15Al girön, Nöbö kömö midib maga nöl aku nugwo pil pal nigmä. Makwam God rimin, nuŋ öbilöŋ aku, an mämäg ana keir nugwön yad nölmidöla.

16Nöbö yödpilö gwogwo öim nugumidöi nöbö ki, weik kömö nigmin nugwöia. Jisas ölisö nuŋwa rimin mönö, kömö niga. An Jisas nugw pön, ib nuŋwa yadmin, Jisas nuŋ rimin, aŋadö kömö niga.

17 “Makwam nöböhöd möhöd ni pik. Ñiŋ keir aipam, nöbö dib ñiŋ bla aipam, ua alig midön, Jisas nugwo mag akuyöbö almä.

18Makwam God nuŋ mönö nuŋwa yadib nöbö bla ñigö maduar ör ribyöx nölmin yadmä, ‘Mai God Mesaia nuŋwa mi öliŋ höb diba pön wöröxöniŋö,’ rimä aku, rig yadim mag akwör rimä.

19 Makwam, ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rimin aliö alöliŋö, rön, röböxön, höbkal God nugwo höŋ, nuŋ ap kib mag gwogwo röi pix aku örix aböna. Aliö aliŋ, Nöbö Diba nuŋ inöm ñigö yuö kwo ölisö nuŋwa nölön,

20Krais ñigö maduar ör yad nigöŋ Krais aku yad aböna. Krais aku Jisas maku.

21God nuŋ maduar ör yadmin, mönö yadib nöbö lei nuŋ bla rig yadim mag akuyöbö, Jisas nuŋ mögörib adöx yöd röul adö kau sö rig mid akwör midaŋ nugugirön, God ap magalig iswob ri nig ri abön wop aku höna.

22 Mosis yadöŋa, ‘Mai Nöbö Dib God ñiŋa, nuŋ mönö yadib nöbö ni röxgib, il ñiŋa keir nöbö i yad aböna. Nuŋ hön, mönö yajön aku magalig nugw ri aböña.

23Nöbö mö mönö nuŋwa peñ akuyöbö, nöbö mö nuŋwa mideñim; ñiŋ aŋadö riŋadö bö duön wöröxöñiŋö,’ röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24“God mönö yadıb nöbö Samuel aipam, God mönö yadıb nöbö mai hem bla aipam magalıg ap wopik wöxnö nıgmıda nugumıdöl aku mödö höd yad nölmä.

25 God maduar ör nöhönıŋ maduebö ñıŋa mönö yad nıgöŋ aku, ñıŋ keir ap ame pımıdöi aku maku. God nöso Ebraham nugwo cınö, rön, mönö yad nıgöŋa. Mönö yad nıgön yadöŋa, ‘Halöu ha nagö yöxaŋ, ñıŋ yöxıp höuöilmel rön yöxöñ bla, nöbö i mıdön aku nuŋ raŋ, nöbö mö akuyöbö magalıg wahax pımıjöñıŋö,’ röŋa.

26 God nuŋ Mabö Rı Nölıb Nöbö nuŋwa Jisas mögörıb il kı agal aböŋ aku, ñıgö me rön, höd agal abmın höŋa. Isrel nöbö mö ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön, röböxön mıd ri abıŋ, me rön, ñıgö Isrel nöbö mö kıyöbö höd agal abmın hö,” röŋa.

Aposol 4

Pita Jon yöŋö ñıgö mönö diba yadmä

1Pita Jon yöŋö nöbö mö ñıgö mönö yad nölmıdmın nugugırön, God ap höjöpal ur nölıb nöbö bla aipam, God höjöpalıb rama nugwidıx mıdmıdöi nöbö bla yöj nöbö ñıŋ aku aipam, Sadiusi nöbö bla aipam, hön mönö yadmıdmä aku audiöx nugumä.

2Jisas wöröxön öbılöŋ mag akuyöbö, nöbö mö Jisas nugw pöñ akuyöbö ñıŋ kwo algör wöröxön öbiöñ mönö aku, pödpöd rımın yad nölmıdöiŋö, rımın, ölısö wölöŋa.

3Makwam, ñıŋ Pita Jon yöŋö pı cıcı nıgön, wopik höxi gurön mag kı wöhö, laŋ mönö diba yajnıŋö, rön, ñıgö nöbö hogwa pön du nag nıgmä.

4 Makwam Pita Jon nöbö hogwa mönö wä aku yad nölmıdmın, nöbö mö nugwön, nöbö mö mıga mönö wä aku nugw pımä. Makwam, nöbö mö Jisas nugw pim bla akuyöbö paip tausan (5,000) duöŋa.

5Makwam löumın, Juda nöbö dib mögörıb aku nugwidıx mıdmıdmä bla aipam, mönö pı nuöm nıgıb nöbö bla aipam, lo mönö yad nölıb nöbö bla aipam, Jerusalem piaku hö mögum rımä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö Anas Kaiapas yöŋö, yam ñıŋ ada Jon Aleksada yöŋö, nöbö yam ñıŋ ada bli kwo aipam hön, mıbıl yöraku mıdmä.

7Ñıŋ mögum rön yadmın, Pita Jon yöŋö nöbö hogwa yölıŋ pön hö mıbıl yöraku nıgım, ñıŋ nöbö hogwa yad nugwön yadmä, “Nöbö yödpılö gwogwo röŋ aku pödpöd rımıdmın kömö nıg? Ölısö pikai yöbö pön, ıb kai urön, alıö röıŋö?” rımä.

8Alıö rımın, Inöm Leia nuŋ du Pita yuö kwo aja wölmın nugugırön, nuŋ yadöŋa, “Ñıŋ Juda nöbö dib aipam, mönö pı nuöm nıgıb nöbö aipam, mönö yadmıdıl kı nugwi.

9Nöbö lıblıb rıbä yödpılö gwogwo röŋ aku rımıdmın kömö nıgöŋ aku nugwön, ‘Ñıŋ pödpöd rımıdmın kömö nıgö?’ rön, anıŋ mönö diba yadmıdöıŋ ä?

10 Makwam, ñıŋ mönö yadıba rımıdıl kı nugw ri aböña. Isrel nöbö mö bla magalıg algör nugw ri abıŋ. Jisas Krais nöbö Nasaret yöbö ib nuŋ akwör nugw pön, ib nuŋwa yadmın, nuŋ rımın, nöbö kı nugwo aŋadö kömö nıgmın, yön ri abmıda nugwöia. Ñıŋ Jisas Krais nugwo bı katlö watlö höñ sö pıl pal nıgmä, jı God rımın höbkal öbılöŋa.

11 Jisas nugwo rıbyöx nugwön, God Mönö rıb i kai kıtön yadmä, ‘Ñıŋ ram urıb nöbö piaku, rıg mıxıl i, aku rıg gwogwo, me rön, röböx aku, wopik ram padö mıbıl yöbö bö pın nöl gı mıdö,’ rımä.

12 God nuŋ Jisas ib nuŋ akwör anıŋ yadöŋa nugwön Jisas nuŋwör anıŋ kömö pıb maga ra. Mögörıb il kı nöbö hör i anıŋ kömö pıb maga mıdöl, mı wöhö,” röŋa.

13Pita Jon nöbö hogwa öbılön ipöxölim; amın ödöriö akwör yadmın, nöbö dib piaku nugwön aiö waiö rön yadmä, “Nöbö hogw kı ñıŋ skul pölim aku, jı ñıŋ Jisas pısaŋ mıdön mag akuyöbö alöıŋö,” rımä.

14Nöbö yödpılö gwogwo röŋa rım kömö nıgöŋ aku mıbıl ñıŋ yöraku mıdmın nugugırön, ñıŋ nöbö hogwa mönö yadıb maga mıdölöŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Makwam, ñiŋ yadmä, “Kansol ram ki riŋadö bö du mijne,” rimä. Riŋö bö du midim nugugirön, ñiŋ keir yad nugwob nugwob rön yadmä,

16“Nöbö hogwa ki an pödpöd ciniŋ? Ñiŋ ap röliba akuyöbö aku rim, Jerusalem nöbö mö magalig mödö nugwöia. Makwam, ñiŋ nöbö hogwa ap röliba akuyöbö i rölöiŋö rön yadiba midöl.

17Ji ñiŋ duön, mönö aku nöbö mö rigwoŋ bli yadiŋ, ñiŋ algör nugubä maga ra. Alig mid aku, an ñiŋ nöbö hogwa mönö ölisö yadön yajniŋa, ‘Jisas ib nuŋwa mai nöbö mö bli yad nölmijeñ, mi wöhö,’ ciniŋö,” rimä.

18 Aliö rön, nöbö hogwa yadim hömin yadmä, “Jisas ib aku mai urmijeñ; nöbö mö bli Jisas mönö aku yad nölmijeñ, mi wöhö,” rimä.

19Aliö rimin, Pita Jon yöŋö ñiŋ paiŋö yadmä, “An God mönö nuŋ aku röböxön, mönö ñiŋ aku piŋ, God nugwo wä cöniŋönö wöhö? Ñiŋ keir nugwi.

20Makwam Jisas agap bilim röŋ, agö mönö bilim yadöŋ aku, an nöbö mö akuyöbö ñigö yad nölön röböxib maga midölö,” rimä.

21-22Aliö rimidmin, Kansol nöbö dib piaku rib ñiŋa keir yöx nugwön, ‘Nöbö ki kim padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pin du adokwebö mij bö (40) midön, wopik kömö nig ki, nöbö mö bla nugwön magalig God nugwo ri ablaŋe rimidöia. An nöbö hogw ki ñigö ap i rimijniŋ aku, nöbö mö kiyöbö ölisö röjöñiŋö,’ rön, ñiŋ nöbö hogwa hör mönö ölisö yadön, yad abim röu dumä.

Nöbö mö Jisas nugw pim piaku God höjöpalmä

23Pita Jon ñigö nöbö hogwa aliö yad riŋö bö abim, ñiŋ du Jisas nöbö mö nuŋ akuyöbö ñigö nugwön, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, mönö pi nuöm nigib nöbö bla aipam, agö mönöm yadim aku ñigö yad nölmä.

24 Yad nölmidmin, ñiŋ nugwön magalig God höjöpalön yadmä, “Naŋ Nöbö Dib paŋyöbö midlö. Naŋ adöx yöd röul adö kau sö ri nigön, mögörib il ki ri nigön, ban yuö diba ri nigön, ap agap apim mid piaku magalig ri nigön, ri nigmö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25 Maduar ör naŋ riman, Inöm Leia nuŋ nöso ana Depid nugwo ribyöx nölmin, mönö nagö aku yadön yadöŋa, ‘Juda nöbö mö yöi piaku ñiŋ pödpöd rimin ölisö rödöi? Nöbö mö piaku pödpöd rimin ribyöx nugw ri abön wöhö, mönö adö paŋyöbö i yad nigön höuöu ribi röxg yadöi?

26Kiŋ mögörib hörirör nugwidix midöi piaku aipam, gapman nöbö dib mögörib hörirör nugwidix midöi piaku aipam, mönö adö paŋyöbö i yad nigön yadöia, “God Nöbö Diba pisaŋ, Mesaia nuŋwa pisaŋ, an ñigö pisaŋ nuö nuö piniŋö,” röiŋö,’ röŋa.

27 Kiŋ Herod aipam, gapman nöbö dib Podias Pailot aipam, Juda nöbö mö yöi akuyöbö bli aipam, Isrel nöbö mö bilik yöbö bli aipam, Jerusalem yörik hön, Mabö Ri Nölib Nöbö lei naŋ aku Jisas, Mesaia yad nigmö akwör, mönö paŋyöbö i yad ödör nigmä.

28 Makwam nagö Nöbö ölisö höd rib naŋa keir yöx nugwön yadmö, Krais nugwo al aliö cöñiŋö, rimö makwam, ñigö rib maga nigöŋa; hör aku ölisö ñiŋa midölöx.

29 Nöbö Dib, weik aniŋ mönö ölisö gwogwo ödöriö yadmidöi aku, nagö ribyöx nugwö. Naŋ aniŋ mabö ri nölib nöbö mö naŋ bla nugwidix midön, ölisö nagö aniŋ nölaŋ, an ipöxöiniŋ; mi ususör rön mönö nagö nöbö mö piaku ñigö wöxnö yad nöiniŋa.

30Nöbö mö ap ri piaku, nagö raŋ, an Mabö Ri Nölib Nöbö lei nagö Jisas ib nuŋwa uriŋ, ñigö kömö nigaŋ. Nagö raŋ, an Jisas ib nuŋwa yadiŋ, ap röliba akuyöbö bli, ap nugub nugwölibä akuyöbö bli riŋö,” rimä.

31Makwam ñiŋ God nugwo aliö höjöpalön ri gir midim nugugirön, ram midmä aku mimön röxg pimin, Inöm Leia nuŋ hö yuö ñiŋ kwo aja wölmin ipöxölim; ñiŋ mi ususör rön God Mönö aku yad nölmä.

Jisas nöbö mö nuŋwa ap nuöm nig nöl ri abmä

32 Makwam nöbö mö Jisas nugw pim piaku, mönö paŋyöbö i yad ödör nigön, rib paŋyöbö yöxön, ap ñiŋ ap agapim midöŋ piaku, ap ñiŋ nigiö paŋör ör midmin, ap anör, me rön, nugwölim.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33Jisas mönö wä pön dub nöbö piaku, nöbö mö akuyöbö ñıgö mönö ususör rı yadön yadmıdmä, “Jisas nugwo pıl pal nıgım, wöröxön öbılmın, mämäga ana keir nugwo nugwölıŋö,” rımä. Aliö rımıdmın, God ñıgö magalıg mı ödöriö uliöxön pı ri abmıda.

34 Nöbö mö i ap i met wölöŋ. Nöbö mö mögörıb mönö ram bli mıdöŋ piaku, sım rı rıg pön,

35Jisas mönö wä pön dub nöbö bla ñıgö nölmıdmä. Ñıŋ piöŋö pön, nöbö mö ap mıdölöŋ akuyöbö ñıgö nuöm nıg nölmıdmä.

36Makwam nöbö Lipai ila yöxıp duön yöxim nöbö i ib nuŋwa Josep. Mögörıb nuŋwa Saipras yöbö. Nöbö aku nuŋ nöbö mö bli ñıgö mönö höimöliö yadön yad nöl ri abmın, ñıŋ nugwön wahax pön rıb wä yöx nugu gör mıdmıdöi makwam, Jisas mönö wä pön dub nöbö bla ib nuŋwa Banabas me rımä.

37Josep mögörıb nuŋwa i yadmın, nöbö mö bli wobım nugugırön rıg aku rag hö Jisas mönö wä pön dub nöbö akuyöbö ñıgö nölöŋa.

Aposol 5

Ananaias mönöbö hogwa inakmönö hörmä

1Makwam mönöbö wab i mıdmä. Nöbönıŋa iba Ananaias, mönıŋ nuŋwa iba Sapaira. Mönöbö hogwa ñıŋ mögörıb ñıŋ i yadmın wobmä.

2Wobmın, Ananaias nuŋ rıg aku adöi ñıŋ keir nuöm nıg nıgön, adöi pön du Jisas mönö wä pön dub nöbö bla ñıgö nölöŋa. Mönıŋa aipam nugwöŋa.

3 Makwam Ananaias rıg aku aliö rag hö nölmın, Pita yadöŋa, “Ananaias, Seten nagö rıba nölmın, naŋ inakmönö hörön yadlö, ‘Mögörıb woböi rıga magalıg pön höl kı,’ rılö. Naŋ anıŋ mönö inakmönö höirö aku, Inöm Leia nugwo kwo algör inakmönö höirö. Mögörıb woböi aku rıg adöi umadön hölö.

4Mögörıb aku, mögörıb nagö. Sım cınöb, sım rılax; röböxnöb, röböxlax. Makwam mögörıb sım rıman, rıg wobmä aku, magalıg pön hönöb, magalıg pön hölax; bli ör pön hönöb, bli ör pön hölax; magalıg ram nagö yöraku röböx hönöb, röböx hölax. Aku mönö mıdölöx. Jı naŋ inakmönö höirö aku,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

anör inakmönö höröiö; God nugwo kwo algör ör inakmönö höirö. Naŋ pödpöd rɨmɨn mag akuyöbö ailö?” röŋa.

5Pita aliö rɨmɨn, Ananaias nugwön mag akwör hö pɨn mɨgrö bö palön aŋadö wöröxöŋa. Almɨn nugugɨrön, nöbö mö bla alöŋ mag aku nugwön, ölölö rɨmɨn ipöxmä.

6Ha nöbö bla hön, nöbäpö högi mɨŋ aku ñapñap uñ wobön, pön du hogw pɨlmä.

7-8Makwam mönɨŋa nuŋ nöbönɨŋ nuŋwa wöröxɨm pön du hogw pɨlim aku nugwölöŋ. Nuŋ hör metyöbö mag i mɨdön hömɨn, Pita nugwo yadöŋa, “Mögörɨb ñɨŋ mönöbö aku sɨm rɨm, rɨg aliö akwör woböi ä?” röŋa. Aliö rɨmɨn, mönɨŋa yadöŋa, “Woböi rɨg aku rag hö maku pal,” röŋa.

9Aliö rɨmɨn, Pita nugwo yadöŋa, “Ñɨŋ mönöbö rama pödpöd rɨmɨn mönö paŋyöbö i yad ödör nɨgön alöi? Nöbö Diba Inöm nuŋwa inakmönö höröi aku nugwenɨŋö, rön, akuyöbö alöi ä? Nugwö! Nöbönaŋ wöröxmɨn, pön du hogw pɨlöi nöbö bla mɨdöi ubalɨj il yörɨk. Nagö kwo algör pɨrag duba rɨmɨdöiŋö,” röŋa.

10Aliö rɨmɨn nugugɨrön, mag mɨd akwör, Pita yödpɨlö il yöra pɨn mɨgrö bö palön wöröxöŋa. Nöbönɨŋ nugwo pön du hogw pɨlim ha nöbö rogw aku hön, mönɨŋa algör ör mödö aŋadö wöröxöŋ aku nugwön, nugwo pön du nöbönɨŋ nugwo hogw pɨlim yöra pedöx pedöxiö hogw pɨlmä.

11Krais nugw pim nöbö mö bla aipam, nöbö mö bla aipam, ap rɨg röŋ aku nugwön, magalɨg ölölö rɨmɨn ipöxmä.

Ap röliba akuyöbö bli hörɨrör rɨmä

12 Jisas mönö wä pön dub nöbö akuyöbö möl sö ap röliba akuyöbö mɨga akwör nöbö mö mɨdim mibɨl yöraku rɨmɨdmä. Makwam nöbö mö God Mönö nugwön Krais nugw pim bla, magalɨg hö mögum rɨmɨdmä God höjöpalɨb rama rɨŋadö bö “Solomon Ram Bötö” me röi möl aku.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Nöbö mö piaku bli, Krais nugw pim nöbö mö akuyöbö ñıgö nugumın wä röŋa, jı Krais nöbö mö nuŋ mıdöi piaku, an pödpödiö du ñıŋ pısaŋ mögum cınıŋö, rön, ipöxmä.

14Makwam öim öim nöbö mö yoŋyöbö mıga akwör, Nöbö Diba nugw pön, nöbö mö hödyöbö piaku pısaŋ hö nıgiö nıgön paŋör mögum rımıdmä.

15Jerusalem nöbö mö, Jisas mönö wä pön dub nöbö bla rımä akuyöbö nugwön, nöbö mö wöj pılmıdim bla pön hö ödöi diba pedöx pedöxiö nıgön, köp malö malö yöd nıgön yadmä, “Pita hö duaŋ, naiö inaua nuŋwa ñıgö palaŋ, kömö nıgaŋ,” me rımä.

16Nöbö mö hör mögörıb Jerusalem il yöra mıdim bla, akuyöbö algör nöbö mö ap röŋ bla aipam, nöbö mö ragwo as alıg mıdim bla aipam pön hömä. Pön hömıdmın, ñıgö rım, magalıg kömö nıgöŋa.

Jisas mönö wä pön dub nöbö bla ñıgö rı gwogwam rön nag nıgmä

17Almıdmın, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö aku aipam, nöbö nugub nuŋwa Sadiusi nöbö bla aipam, ñıŋ ap rölıbä akuyöbö aliö rıŋ ib ana pın diönıŋö, rön, Jisas mönö wä pön dub nöbö bla ñıgö nugumın ölısö wölöŋa.

18Ñıgö ölısö wölmın, Jisas mönö wä pön dub nöbö bla ñıŋ pı cıcı nıgön, pön hön gapman adö ñıgö nölmın, nag nıgmä.

19 Nag nıgmä aku, jı wop akwör pıxmag yuö bö, Nöbö Diba ejol i yad abmın, hön ubalıja rödön, ñıgö yölıŋ pön rıŋö bö dumä.

20Rıŋö bö pön duön ejola yadöŋa, “Ñıŋ God höjöpalıb rama du gırön, nöbö mö bla ñıgö, God raŋ öim öim mıjöñ mönö mag wä aku magalıg yad nöl ri abne,” röŋa.

21Aliö rımın, ruö löumın nugugırön, ñıŋ God höjöpalıb rama duön, ejola yadöŋ mag akuyöbö, ñıŋ ila nıgön nöbö mö bla ñıgö mönö mag wä aku yad nölmä. Aliö yad nölmın nugugırön, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö aku aipam, nöbö nugub nuŋ bla aipam hömın, mönö pı nuöm nıgıb nöbö bla ñıgö magalıg wö rımın, hö Kansol diba mögum rım, God höjöpalıb rama

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nugwidix midib nöbö bla yad abön yadmä, “Jisas mönö wä pön dub nöbö bla nag nigöl aku weik du yölin pön höne,” rimä.

22Aliö rimin, God höjöpalib rama nugwidix midib nöbö bla kilabis ram aku duön nugumin, Jisas mönö wä pön dub nöbö bla midölim. Ñiŋ höuöil hön yadmä,

23“An du nugumin, ubalija rig wöl göi akwör midmin, nugwidix midib nöbö bla algör ör ubalij il aku nugugu midöi aku, ji an uba rödön, ram möl yuadö wölu nugumin, nöbö i mi midölö,” rimä.

24Aliö rimin, God höjöpalib rama nugwidix midöi nöbö bla nöbö dib ñiŋ aku aipam, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, mönö aku nugwön, aliö al aku pödpöd cöniŋö, rön, rib miga akwör yöx nugumä.

25Aliö rib miga yöx nugw midim nugugirön, nöbö i hön ñigö yadöŋa, “Nöbö nag nigim bla, ñiŋ du God höjöpalib rama mid girön, nöbö mö mönö yad nölmidöiŋö,” röŋa.

26Aliö rimin, God höjöpalib rama nugwidix midib nöbö diba, nöbö nuŋ bli ñigö yöliŋön, Jisas mönö wä pön dub nöbö rama piba dumä. Duön, Jerusalem nöbö mö kiyöbö aniŋ rig röd paiöñiŋö, rön, ñigö yadyöxön rölim; tar yöliŋ pön hömä.

27Jisas mönö wä pön dub nöbö bla ñigö tar yöliŋ pön Kansol hö mögum ri midim mibil yöra pön höm, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö aku ñigö yadöŋa,

28 “Ñigö, Jisas mönö mag aku yad nölmijeñiŋe, rön, mönö ölisö yadön yadöla aku, ji yad wöhö nugwön röböxöla. Ñiŋ du Jerusalem nöbö mö ñigö magalig Jisas mönö mag aku yad nöl girön, anör yad höimöuön yadmidöia, ‘Ñiŋör Jisas nugwo pil pal nigöiŋö,’ rimidöiŋö,” röŋa.

29 Aliö rimidmin, Pita Jisas mönö wä pön dub nöbö bli pisaŋ yadmä, “Nöbö mö mönö yadöi aku pöiniŋ; God mönö nuŋ akwör piniŋa!

30Jisas nugwo bi höñ sö pil pal nigim wöröxöŋ aku, ji nöso auso nöbö höjöpalmidim God akwör rimin, höbkal öbilöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31 Öbilmin, God nuŋ rimin, wölu mögörib adöx yöd röul adö kau sö yöraku duön, God imag mirix nuŋ adö mida. Makwam an nugumin, nuŋwör Kiŋ midön, aniŋ kömö pöna. Nuŋ aniŋ Isrel nöbö mö uliöxön, ap kib mag gwogwo röl aku, pödpöd rimin aliö alöliŋö, rön, röböxiŋ, nuŋ nugwön ap gwogwo röl aku röböxön, aniŋ kömö pöna.

32God ri aku, an mämäg ana keir nugwön, rimij möl ana keir audiöx nugwön, nöbö mö bla ñigö yad nölmidöla. Nöbö mö God mönö nuŋwa nugw pön rig yad mag akwör rimijöñ akuyöbö, God nuŋ Inöm Leia ñigö nölön, nuŋ ñigö kwo algör mönö wä aku yad nöl ri abön raŋ nugwöñiŋö," rimä.

33Jisas mönö wä pön dub nöbö bla aliö rimidmin, mönö pi nuöm nigib nöbö hö mögum ri midim yöraku ölisö rödön yadmä, "Ñiŋ mi aŋadö pil pal nigniŋö," rimä.

34Aliö rimin mönö, mibil yöraku nöbö i midöŋa, ib nuŋwa Gameliel. Nuŋ Perisi nöbö, lo mönö yad nölib nöbö ñiŋa i. Juda nöbö mö magalig nugwo nugumin wä rimidöŋa. Nöbö aku öbilön yadöŋa, "Nöbö rogw ki ñigö yadiŋ riŋö bö röu duŋ. Ni ñigö mönö i yad nöinö," röŋa. Aliö rimin, nöbö adaku yad riŋö bö abmä.

35Nöbö adaku yad riŋö bö abim nugugirön, Gameliel nuŋ nöbö Kansol bla ñigö yadöŋa, "Isrel nöbö ruai, ñiŋ nöbö pik ñigö agö magim riba rimidöi aku, ribyöx nugw ri aböña.

36Ñiŋ nugwöia, höd Tudas, ni nöbö dib me rön yadmin, mönö nuŋwa yadmid aku nöbö mö miga akwör, po hadred akuyöbö, nugw pimä. Ji mai nöbö bli nugwo pil pal nig gim, nöbö mö mönö nugwo nugw pimidim bla yau hörirör dum pöröŋa.

37Makwam mai, ib ana pim wop aku, algör Judas nöbö Galili yöbö aku yadöŋa, 'An gapman bla pisaŋ nuö nuö rön, ñiŋ ribix abniŋö,' röŋa. Aliö rimin, nöbö mö miga akwör mönö nugwo pön, öbil gapman pisaŋ nuö nuö pilmä. Ji midip duön, nöbö aku nugwo algör pil pal nig gim, nöbö mö mönö nugwo nugw pimidim bla yau hörirör dum pöröŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38Makwam mɨ, nɨ ñɨgö yadmɨdla, nöbö mönö diba yadmɨdöl kɨyöbö ñɨŋ rɨ gwogwam rɨmɨjeñ. Ñɨgö hör yad abɨŋ duŋ. Rɨb ñɨŋ keira yöx nugwön röi aku, du dib röxönɨŋönö wöhö rön nugwɨŋ pɨn diöna.

39Jɨ God nuŋ yadmɨn röi aku, ñɨŋ nöbö Kansol ap i rɨbä maga nɨgen. Ñɨŋ rɨ gwogwam cöñ aku, nöbö piaku pɨsaŋ nuö nuö peñ; God pɨsaŋ nuö nuö pöñɨŋö," röŋa.

40 Gameliel aliö rɨmɨn, nöbö Kansol bla rɨg yadöŋ akuyöbö nugwön, Jisas mönö wä pön dub nöbö bla ñɨgö yadmɨn hömɨn, naga pɨ ñɨgö uplöb palcɨx bacɨx rɨ palön, "Jisas mönö mag aku mai yad nölmɨjeñ, mɨ wöhö," rön, ñɨgö yad abɨm dumä.

41 Makwam Jisas mönö wä pön dub nöbö bla, anɨŋ pödpöd rɨmɨn aliö alöɨŋö, rön, nugwölim. God anɨŋ Jisas nöbö nuŋwa ödöriö, me rön, rɨm, an mag akuyöbö alöɨŋö, rön, Jisas nugwo ri ablaŋe rön, Kansol dib aku röböxön dumä.

42Duön, öim öim God höjöpalɨb rama rɨŋö yöraku duön, ram ram piaku duön, Jisas nuŋ Krais, me rön, mönö wä aku yad nölmɨdmä.

Aposol 6

Ap nuöm nɨg nölɨb nöbö akuyöbö mɨj sö yad nɨgmä

1 Mɨdɨp duön, nöbö mö Jisas nugw pim bla, mɨga magöri rɨ gɨ mɨdmä. Makwam Juda nöbö mö Grik mönö nugwim akuyöbö, Juda nöbö mö Juda mönö yöbö nugwim akuyöbö ñɨgö yadyöxön yadmä, "Lap wösrö ñɨŋ akuyöbö ñɨgö rɨg, ap mag, ap bla nuöm nɨg nöl ri aböia, jɨ lap wösrö an bla ñɨgö ap nuöm nɨg nöl ri abölöɨŋö," rɨmä.

2Aliö rɨmɨdmɨn, Jisas mönö wä pön dub nöbö akuyöbö möl sö piaku nugwön, nöbö mö Jisas nugw pim bla magalɨg wö rɨmɨn hömɨn yadmä, "Haul nöbö mölöu nöbö. An God Mönö yad nölöl mönö aku röböxön, nöbö mö akuyöbö ñɨgö ap nuöm nɨg nöinɨŋ aku, wä renɨm.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Makwam, ñiŋ nöbö akuyöbö mij sö hölu nugwön yadiŋ, an ñiŋ mabö aku yad nigiŋ, mabö aku cöña. Makwam God Inöma ñigö aja wölön rib wä nöl nöbö piakwör nugwön yad nigöña.

4An piöŋö God höjöpal girön, nöbö mö akuyöbö ñigö God Mönö aku yad nöl girön mijniŋö," rimä.

5Mönö yadmidim aku nugumin, ñigö magalig wä rimin, nöbö akuyöbö mij sö yad nigmä. Nöbö piaku i Stipen. Stipen nuŋ God nugw pi gö nigön rimidöŋa. Inöm Leia nugwo aja wöl gi midmida. I Pilip, i Prokoras, i Naikena, i Timon, i Pamenas, i Nikolas. Nikolas nuŋ taun dib Adiok yöbö. Nuŋ höd Juda nöbö yöi aku, ji mai Juda nöbö mö ribyöx nugwim akuyöbö nugw pöŋa. Makwam mai nuŋ Jisas nugw pöŋa.

6Nöbö mij sö piaku yad nigön, ñigö pön Jisas mönö wä pön dub nöbö bla midim yöra pön höm, ñiŋ God höjöpalön, imaga yöcmac ñigö rol sö nigmä.

7 Makwam ñiŋ God Mönö yad nölmin, dumin nugugirön, Jerusalem nöbö mö miga akwör Jisas nugw pimä. God ap höjöpal ur nölib nöbö bla miga akwör Jisas mönö wä aku nugwön nugw pimä.

Stipen nugwo mönö diba yadmä

8God nuŋ Stipen nugwo pi ri abön, ölisö nuŋwa nugwo nölmin, Stipen nuŋ ap röliba piaku, ap nugub nugwölibä piaku, miga akwör nöbö mö midim mibil yöra rimidöŋa.

9Makwam Juda nöbö mö mögörib hör hör piakuyöbö bli hön Juda mögum rib ram i hön, God höjöpalmidmä; Juda mögum rib ram aku, "Weik Nag Midölöl Ram" me rimidmä. Juda nöbö piaku, bli Sairini taun yöbö, bli taun dib Aleksadria yöbö, bli Silisia Propins yöbö, bli Esia Propins yöbö. Ñiŋ Stipen röŋ akuyöbö nugwön, ususör rön nugwo mönö nuö nuö yadmä aku,

10 ji God Inöma nuŋ Stipen nugwo rib wä mida nölmin nugugirön, Juda nöbö bla nugwo mönö kai yadmä aku, ribyöx nugw ri abön paiŋö algör ör mönö wä mid akwör yadmin, nugwo paiŋö yadib maga nigölöŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Jɨ ñɨŋ Stipen nugwo yad wöhö nugwön, du nöbö inakmönö hörɨb bli ñɨgö tar yad ri abmɨn, ñɨŋ hön yadmä, “An nugwöla, nöbö kɨ nuŋ Mosɨs mönö kai kɨtöŋ aku yad höimöuön, God nugwo yad höimöuön rö,” rɨmä.

12Ñɨŋ inakmönö aku hörmɨdmɨn, nöbö mö hör piaku nɨgön, mönö pɨ nuöm nɨgɨb nöbö bla nɨgön, lo mönö yad nölɨb nöbö bla nɨgön, höbwab ñɨgö aku gwogwo rɨmɨn, Stipen nugwo mönö diba yadɨba pön, Juda Kansol diba mɨdim piaku pön dumä.

13Pön duön, nöbö inakmönö hörɨb bli alɨg pön höm, ñɨŋ yadmä, “An nugumɨn, nöbö kɨ öim öim God höjöpalɨb ram lei kɨ aipam yad mönö nɨgön, Mosɨs lo mönö kai kɨtöŋ aku aipam yad mönö nɨgön ra.

14Makwam nuŋ mönö i yadmɨn nugwöl aku yada, ‘Jisas nöbö Nasaret yöbö aku, mai God höjöpalɨb ram kɨ hajal aböna. Jisas nuŋ raŋ, Mosɨs anɨŋ yad nölöŋ mönö adaku röböxön, mönö yoŋyöbö pön mai dinɨŋö,’ rö,” rɨmä.

15Makwam Juda Kansol diba mɨdim nöbö bla, Stipen nugwo riö cɨx nugugu mɨdön nugumɨn, haŋaj mämäg yuö nuŋ adaku ejol haŋaj mämäg yuö röxg nɨgöŋa.

Aposol 7

Stipen Juda Kansol nöbö dib bla ñɨgö Krais mönö wä aku yad nölöŋa

1Ñɨŋ mönö inakmönö aku hörɨm, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib ödöriö aku Stipen nugwo yadöŋa, “Mönö nagö yadöi aku mi yadöiŋönö inakmönö höröi?” röŋa.

2 Aliö rɨmɨn, Stipen yadöŋa, “Acö nöböhöd nöbö, nugwi! Nöso maduebö ana Ebraham maduar ör taun dib Haran duölöŋ mag aku, mögörɨb Mesopotemia mɨdöŋ mag aku, God mil wä keiryöbö alɨg mɨd aku nugwo yadöŋa,

3‘Mögörɨb nagö kɨ röböxön, nöbö mö nagö bla röböxön, mögörɨb hör i nɨ nagö yabun aku duö,’ röŋa.

4 “Aliö rɨmɨn, Ebraham mögörɨb dib Kaldia mɨdmɨd yöraku röböxön, taun dib Haran du mɨdmɨda. Mai Ebraham nuö wöröxɨm, God nuŋ yadmɨn, Ebraham nuŋ hö mögörɨb ñɨŋ mɨdöi yörɨk mɨdmɨda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5 Wop aku God nuŋ Ebraham nugwo mögörıb möl ı yadölöŋ. Hön hör ör mıdmıda. Wop aku Ebraham ha ı yöxölöŋ; hör ör mıdmıda. Jı God nuŋ Ebraham nugwo yadöŋa, ‘Mai mögörıb kı nagö pınö. Halöu ha nagö yöx pön haŋ yöx pön höŋ diön piaku, mögörıb kı algör ör pön mıjöñıŋö,’ röŋa.

6 Makwam God mönö ı yadön yadöŋa, ‘Halöu ha nagö yöx pön haŋ yöx pön höŋ diön piaku, du nöbö mö hör mögörıb piaku mıdıŋ, ñıgö magalıg nag nıgön, mı rı gwogwam rön, nag mabö röxg yad nıg gıŋ rımıdıŋ nugugırön, kım akuyöbö po hadred (400) yöñöna.

7 Makwam nöbö mö ñıgö almıjöñ akuyöbö, nı piöŋö paıŋö ñıgö rı gwogwam cına. Nöbö mö naŋ bla, mögörıb aku röböxön, hö nı höjöpalön rı gör mıjöñ mögörıb kı,’ me röŋa.

8 Makwam God nuŋ Ebraham nugwo mönö ölısö ma ı yad nıgön yadöŋa, ‘Halöu ha nagö yöx pön haŋ yöx pön höŋ diön piaku, ñıgö nugwidıx mıjın makwam, ha kiai hañkapa rıl uña ödörıŋ,’ me röŋa. God aliö rımın, mai Ebraham ha nuŋwa Aisak nugwo yöx pön hön, wop akuyöbö mıj sö mıdön, wop amñaxıb aku ha aku nugwo rıl uña ödöröŋa. Aisak piöŋö Jekop nugwo yöx pön höŋa. Jekop nuŋ piöŋö ha akuyöbö möl sö yöx pön höŋ makwam, an Isrel nöbö mö ila hörırör mıdöla.

9 “Nöso maduebö an piaku, nöbö höd adö bla pıgnıŋ ñıŋa Josep rıb gwogwo yöx nugumın, ölısö wölmın, nugwo pön nöbö adö bli nölmın, nugwo wobön pön mögörıb Ijip dumä. Pön dumın, mıd rı abölöŋ, jı God nuŋ Josep röböxölöŋ.

10 Ömörö diba Josep nugwo hömıdöŋ aku, God nuŋ nugwön Josep nugwo nugwidıx mıd rı abmıdöŋa. God nuŋ Josep nugwo rıb wä nölön rımın, Ijip Kiŋ Pero, nöbö Josep kı nuŋ rıbyöx nugw rı abön rö, rön, nugwo yad nıgmın, mögörıb Ijip aipam, ram ap nuŋ bla magalıg aipam nugwidıx mıdmıda.

11 “Mai wop ı kiö dib ödöriö aku, mögörıb Ijip aipam, mögörıb an Kenan kı aipam höm, nöso an mögörıb Kenan kı mıdım bla, ap maga hölu nugumın, ap mag nımıb ı mıdölmın, rıb diba yöxmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Makwam nuö ñiŋ Jekop mönö i nugwöŋa, ap mag miga mögörib Ijip midöŋa. Makwam nugwön ha nuŋ bla ñigö yadmin, ap mag wobiba Ijip dumä.

13 Du wob pön hön, nim pörön, iswob wobiba dumä. Dumin, pigniŋ Josep ñigö yadöŋa, 'Nöböhöd nöbö, ñiŋ ni yönimim me rön nugwöiŋönö? Ni haul ñiŋa Josep ör,' me röŋa. Aliö rimin, Ijip Kiŋ Pero mönö aku nugwön yadöŋa, 'Aku Josep haul nöbö nuŋ bilim e!' röŋa.

14 Josep piöŋö, acö na Jekop, nöbö mö nuŋ bla pisaŋ yadkap höŋ, me rön, mönö yad abmin, nuö Jekop nöbö mö padokwo padök mös paŋ höuöiliö hö wölu iŋösu sö (75) pön pisaŋ dumä.

15 Nuö Jekop aliö alön, mögörib Ijip du midön, wöröxöŋa. Midip duön, nöso nöbö piaku magalig wöröx pörmä.

16 Makwam mai ha ñiŋ bla nuö yöd bla hölu rag duön, taun dib Sekem hogw pilmä. Nöbäpö hogwaj aku, nöso maduebö Ebraham, Hemor ha nuŋ bla ñigö rig i nölön woböŋa.

17 "Makwam God Ebraham nugwo höd rig cinö, rön, mönö rig yad nigöŋ akuyöbö riba rön röŋ makwam, nöbö mö an Isrel mögörib Ijip midim akuyöbö, halöu ha yöxip duön yöxip höuöilmel rön, nöbö mö miga midmä.

18Nöbö mö an Isrel miga akwör midim wop aku, mögörib Ijip aku kiŋ yoŋyöbö wöxnö nigöŋa. Kiŋ yoŋyöbö aku nöso Josep nugwo nugwölöŋ makwam,

19 nöbö mö an bla ri gwogwam ödöriö rön, mönö ölisö yadmin, halöu ha ñiŋ bla yöx pön hön, riŋadö pi blaku abim, ñiŋ keir midön wöröxmidmä.

20 Aliö almä aku, ji wop mibil yöraku, mönöbö hogwi ha wä midöy yöx pön hön, ib nuŋwa Mosis me rimä. Ha aku nugwo röun mös paŋ ram möl piaku umad gim midmida.

21 Mai ha kiai aku nugwo pön du riŋadö bö nigim, Pero halöu nuŋ aku hön, nugwo nugwön, rag du ha ni, me rön, rig urmidöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Nuŋ mag akuyöbö alön rıg urım, Mosıs nuŋ dib röxmın, Ijip nöbö mö ñıŋ agap apım rımıdım aku, nugwo yad nöl ri abmä. Nuŋ mönö ölısö yadön, mabö ususör rön rımıdöŋa.

23“Makwam Mosıs kım nuŋ akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pın du adokwebö mıj bö (40) yönmın, nı du nöbö mö nı Isrel pia nugwön hönö, röŋa.

24 Makwam du nugumın, Ijip nöbö hö Isrel nöbö i nugwo mı göj palmıdöŋa. Mosıs nugwön, Isrel nöbö aku nugwo kömö pön, Ijip nöbö aku nugwo aŋadö pıl pal nıgım wöröxöŋa.

25Makwam Mosıs rıb nuŋwa yöx nugwöŋa, ‘Nöbö mö nı Isrel yajöña, “God Mosıs nugwo rıba nölmın, hön anıŋ pı asıx abmın, mıd ri aböñıŋö,” cöñıŋö,’ rön rıbyöx nugwöŋa, jı ñıŋ rıb aku yöx nugwölim.

26Makwam löumın Mosıs duön nugumın, Isrel nöbö mös nuö pılmıdmä. Almıdmın nugwön yadöŋa, ‘Nöbö mıg, ñıŋ hödpıg hogwa mıdöia; nuö pılmıdöi aku röböxi!’ röŋa.

27“Aliö rımın, nöbö i nöbö i nugwo palmıdöŋ aku, Mosıs nugwo pıgöur pikwo abön yadöŋa, ‘Nagö yönım yadmın, nöbö diba mıdön, anıŋ mönö pı nuöm nıgıb nöbö akuyöbö nugwidıx mıdlö?

28 Nagö idöm Ijip nöbö aku pıl pal nıgmö aku, weik nı piöŋö pıl pal nıgıba rımıdlanö ä?’ röŋa.

29Aliö rımın, Mosıs nöbö pıl pal nıgıl aku nugwöiŋö, rön, bör du mögörıb Midian duön, nöbö hör i röxg mıdmıda. Wop mibıl yöraku, nuŋ mö pön, ha mös yöx pön höŋa.

30 Al gırön hör ör mıdmın kım padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pın du adokwebö mıj bö (40) yönöŋa. Mai wop i Sainai pıda il bö mögörıb rıg kap yöra mıdön nugumın, ejol i hön, bı wab paŋyöbö i pina nıgmıdöŋ mibıl yöra wöxnö nıgmın nugwöŋa.

31Almıdmın Mosıs nugwön, ap aku pödpöd rımıdö, rön, du il yöra nugumın nugugırön, Nöbö Diba yadöŋa,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32‘Nöhöniŋ maduebö Ebraham, Aisak, Jekop, God ñiŋa ni midlö,’ röŋa. Aliö rimin, Mosis, aku Nöbö Diba akwör yadmidö, rön, ipöxön gil gil rön, ubilön mämäga nugwölöŋ.

33“Makwam Nöbö Diba Mosis nugwo yadöŋa, ‘Mögörib lei ki hö midlö aku, yamsö uñ nagö wab aku pi rödö.

34Ijip nöbö mö bla, Isrel nöbö mö na mögörib Ijip midöi akuyöbö ñigö mi ri gwogwam röi aku ni nugula. Ñiŋ imön rimidöi aku audiöx nugwön, hön ñigö pi asix abiba höla. Makwam, nagö höbkal Ijip duö,’ röŋa.

35 “Isrel nöbö mö höd Mosis nugwo yadmä, ‘Nagö yön yadmin, nöbö diba midön, aniŋ mönö pi nuöm nigib nöbö akuyöbö nugwidix midlö?’ rimä. Ji mai, God ejol nuŋwa yad abmin hön, rin yön pina nigmidöŋ mibil aku Mosis nugwo wöxnö nigmin, God nuŋ keir Mosis nugwo nöbö dib ñiŋa midön ñigö kömö paŋ, me rön, yad aböŋa.

36 Mosis Ijip duön, ap rölibä akuyöbö bli piaku rön, nöbö mö nuŋ Isrel bla ñigö pön ban yuö dib ‘Paskwolö’ me röi aku duön, ap rölibä akuyöbö bli piaku rön, mai Isrel nöbö mö yöliŋ pön du mögörib rig kap mibil piaku duön, ap rölibä akuyöbö bli piaku ri girön midmida. Al gir midim midim, kim akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pin du adokwebö mij bö (40) yönöŋa.

37 “Mosis nuŋwör nöbö mö Isrel ñigö yadöŋa, ‘God nuŋ, mönö nuŋwa yadib nöbö i, ha ñiŋa keir nöbö ni röxgib i, yad abaŋ, ñigö höniŋö,’ röŋa.

38 Mosis nuŋ mögörib rig kap mibil piaku midöŋa; nuŋ nöso auso an bla pisaŋ midöŋa; Sainai Pid piaku ejol i hön Mosis nugwo mönö yad nölöŋa. Mosis mönö aku pön an Isrel nöbö mö yad nöiöniŋö, rön, God nuŋ mönö kömö aku Mosis nugwo nölöŋa.

39“Mosis mönö kömö aku yad nölöŋ aku, ji nöso an bla mönö aku pölim. Ñiŋ Mosis nugwo yad mönö nigön, höuöil Ijip duŋö, rön, rib aku yöxmä.

40 Ñiŋ Mosis pigniŋ Eron nugwo yadmä, ‘Nöbö nagö Mosis aniŋ Ijip yöbö pön hö aku, nugwo agapim ri aku an nugwölöl. Makwam, nagö aniŋ ap god

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

akuyöbö bli raŋ, nöbö an bli god rimijinö piaku pirag höd duŋ, an mai duŋö,' rimä.

41 Wop akwör, god inakmönö hön kau ha i röxg ri nigön, yöur ap bla pal rag hö höjöpal ur nölmä. Ñiŋ imag ñiŋa keir rimä ap aku nugwön, aku god an, me rön, wahax pi girön ap diba ur nimimä.

42Almidmin, God ñigö röböxön yadöŋa, 'Alöi aku, naiö, röun, gupö ap bla amnör höjöpalön midiŋ,' me röŋa. Wop aku ñiŋ ap piakwör höjöpalmidim aku mi, God mönö yadib nöbö i God Mönö rib i kai kitön yadöŋa, 'Isrel nöbö mö. Ñiŋ höd kim padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pin du adokwebö mij bö (40) mögörib rig kap mibil piaku yönmidim wop aku, hön kau hön sipsip ap bla pal ni höjöpal ur nölmidölim.

43Ñiŋ hör ap inakmönö mös ñiŋ keir ri nigim aku nugwo ap pal höjöpal ur nöl gir midmidmä. Ap aku, i Molok me rimidmä; i gupö röxg ri nigön, Repan me rimidmä. Ap god inakmönö hogw akwör, ap uñ rama ur rag yön girön, höjöpal ur nöl gir midmidmä. Ri midmidöi aku, ni ñigö yad abmön, du nag mijöñ taun dib Babilon sinaŋ adokwöik,' me röŋa.

44"Nöso nöbö an bla mögörib rig kap mibil piaku midim wop aku ap uñ rama pirag yönmidmä. Ap uñ ram aku midöŋ aku nugwön, God an pisaŋ midö, rön nugumidmä. Ap uñ ram aku, God mönö rig yadöŋ mag akwör ur nig gim midöŋa.

45 Mai nöso nöbö an bla ñiŋ ap uñ ram aku Josua nöso nöbö an bla ñiŋ nölmin pimä. Mai, ñiŋ ap uñ ram aku pön hö midmin nugugirön, God nuŋ nöbö mö mögörib yörik midim bla höju aböŋa. Ap uñ ram aku midön, midip duön, mai Depid yöx pön hömä.

46 Nöso Depid, God nugumin wä röŋ nöbö aku, nuŋ God nugwo yad nugwön yadöŋa, 'Nagö yöwö ran, ni ram nagö wä i ri nigmön, nagö God Jekop höd höjöpalön rig rimid akuyöbö, ram aku mijnaŋö,' röŋa.

47 Aliö rimin, God nuŋ yöwö rölöŋ. Mai Solomon nuŋ God höjöpalib rama ur nigöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

48“Makwam God mɨ bɨl möx sö mɨd Nöbö aku, nöbö mö imaga pön ur nɨgöñ ram bla mɨdenɨm. God mönö yadɨb nöbö i mönö aku yadön yadöŋa,

49 “ ‘Nöbö Diba nuŋ yada, “Mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö yöraku hogw rol kiŋ na aku rola römɨd gɨ mɨdön, mögörɨb il kɨ yödpɨlö na röb gɨ mɨdla. Nɨ agö ramɨm ur nɨgɨŋ, nɨ hölɨmmɨjɨn? Nɨ ram möl kai aŋöi nɨgɨn?

50Ap bla magalɨg imag na keir rɨ nɨgöiödö?” rö,’ röŋa.

51 “An keir nugw ri abölɨŋö, rön, ap kib mag gwogwo akwör rön, God Mönö yöxölöi. Nöhönɨŋ nöbö rɨg rɨmɨdöi mag akwör röia. Inöm Leia nuŋ ñɨgö rɨb wä nölɨm nugwöyɨxa, jɨ öim wöhö röia.

52 Nöhönɨŋ nöbö bla, God mönö yadɨb nöbö bla ñɨgö magalɨg rɨ ajö nɨgmä. God mönö yadɨb nöbö maduebö piaku, ‘God Mabö Rɨ Nölɨb Nöbö Wä Ödöriö aku hönɨŋö,’ rɨmä. Jɨ nöhönɨŋ nöbö piaku ñɨŋ nöbö piaku algör ör pɨl pal nɨgmä. Makwam weik God Mabö Rɨ Nölɨb Nöbö Wä Ödöriö aku höm, ñɨŋ nugwo mönömɨm nugwön pɨl pal nɨgmä.

53God lo mönö nuŋ aku, ejol nuŋ akuyöbö ñɨgö yad abmɨn pön höm pɨmä, jɨ rɨg yad akuyöbö nugwön rölöiŋö,” röŋa.

Stipen nugwo rɨg röd pal nɨgmä

54Stipen mönö aku yadmɨn nugugɨrön, ñɨgö ölɨsö diba ödöriö wölmɨn, ajmaga öbɨx gɨg yuön ölɨsö rödmä.

55 Makwam Inöm Leia nuŋ Stipen aja wöl gɨ mɨdmɨn nugugɨrön, nuŋ laxiö pisö nugwön adöx yöd röul adö kau sö yöraku nugwöŋa, God mil mag wä keiryöbö nuŋwa mɨdöŋa nugwön Jisas nuŋ God imag mɨrɨx adö öbɨl gɨ mɨdöŋa.

56 Stipen nugwön yadöŋa, “Nugwi! Nɨ nugumɨdla, adöx yöd röul adö kau sö yöraku uba röd gɨ mɨda. Nöbö Ha nuŋ aku God imag mɨrɨx adö öbɨl gɨ mɨdö!” röŋa.

57Stipen aliö rɨmɨn, rɨmɨj möl ñɨŋ aku iŋsö pɨdɨxön, rɨb pia magalɨg öbɨlön, mönö bölölö rön mönö diba yadön, ipalɨp du nuŋ mɨdöŋ yöra dumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

58Nugwo pɨ cicɨ nɨgön, pön dumɨd pön dumɨd taun dib aku rɨŋadö bö pön dumä. Nöbö nugwo inakmönö hörim bla ölɨsö rödön, wölɨj mɨxɨl ñɨŋ bla pɨ rödön, ha nöbö Sol mɨdöŋ il yöra abɨm, nuŋ nugwidɨx mɨdmɨn nugugɨrön, ñɨŋ Stipen nugwo rɨg röd palmä.

59Nugwo aliö palɨm nugugɨrön, Stipen Nöbö Dib nugwo wö rɨ yadön yadöŋa, “Nöbö Dib Jisas, inöm na pö,” röŋa.

60 Aliö rön, höxmax yuön, wö diba rɨ yadön yadöŋa, “Nöbö Dib! Nɨ pɨl pal nɨgmɨdöi kɨ, ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi aku nugwön röböxö,” röŋa. Aliö rɨ gɨrön wöröxöŋa.

Aposol 8

1Stipen nugwo rɨg röd pal nɨgim wop aku, Sol il yöra mɨdön, päja yadön wobiö lero röŋa.

Jisas nöbö mö nuŋwa ñɨgö rɨbɨx abɨm, malö malö dumä

Wop akwör, Jerusalem ada ila nɨgön, nöbö mö Jisas nugw pɨmɨdim bla ñɨgö mɨ ödöriö rɨ gwogwam rɨmɨdmä. Almɨdmɨn, nöbö mö Jisas nugw pɨmɨdim bla ñɨŋ magalɨg bör mögörɨb Judia piaku aipam, mögörɨb Sameria piaku aipam, malö malö dumä. Makwam Jisas mönö wä pön dub nöbö akuyöbö möl sö piaku ñɨŋör Jerusalem mɨdmä.

2Makwam God Mönö rɨg yad mag akwör rɨmɨdöi nöbö bli, Stipen nugwo mɨ ögwö yöxön, mɨ göj imön, nöbäpö högia pön du hogw pɨlmä.

3 Sol nuŋ piöŋö, nöbö mö Jisas nugw pɨmɨdöi bla rɨ gwogwam ödöriö cɨnö, rön, ram ram rɨ gɨrön, nöbö mö piaku ñɨgö amnör pön pɨxɨp du nag nɨgmɨdöŋa.

Pilip mögörɨb Sameria duön mönö yad nölöŋa

4Nöbö mö Jisas nugw pɨmɨdim bla bör du mögörɨb hör piaku piaku mɨdmä. Makwam piaku du mɨdön, Jisas mönö wä aku pön du nöbö mö piaku ñɨgö yad nölmɨdmä.

5-6Nöbö nagö Pilip nuŋ kwo algör du taun dib i mögörɨb Sameria yuadö mɨdön, nöbö mö piaku ñɨgö, Mesaia höŋ mönö wä aku yad nölöŋa. Pilip

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mönö yadöŋ aku aipam, ap röliba akuyöbö röŋ aku aipam nugwön, mönö nuŋ rig yadöŋ akuyöbö rimij pal nugw ri abmä.

7Pilip nuŋ nöbö mö ragwo as alig midim piaku miga akwör rimin, ap piaku aiö rön röu dumä. Nuŋ nöbö mö iŋ wajmag po rimin lid pilöŋ bla miga akwör aipam, nöbö mö yödpilö kakabail um nigöŋ bla miga akwör aipam, ñigö rimin kömö nigöŋa.

8Almin nugugirön, nöbö mö taun aku hölimmidim akuyöbö magalig mi ödöriö wahax pimä.

9Makwam taun dib aku nöbö i hölim midmida, ib nuŋwa Saimon. Nuŋ kij rön, ap röliba akuyöbö bli rimin, Sameria nöbö mö bla magalig rib miga ödöriö yöx nugumidmä. Ni mi nöbö diba midlö, rimidöŋa.

10Saimon nuŋ akuyöbö almidmin, nöbö mö ib midöŋ piaku aipam, nöbö mö ib midölöŋ piaku aipam, Saimon mönö rig yadöŋ akuyöbö nugwön yadmä, “Nöbö ki nuŋ god ‘Ölisö Dib’ me röl akwör,” me rimä.

11Ap röliba akuyöbö piaku öim rimidöŋa nugwön nöbö mö bla rib miga yöxön, mönö rig yadmidöŋ akwör nugumidmä.

12Makwam mai Pilip hön, God nöbö mö pön ram nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö yöra nugwidix midib mönö wä aku aipam, Jisas Krais mönö wä nuŋwa aipam, yad nölmin, nöbö mö bla ñiŋ mönö nuŋwa nugw pön, röbö palmä.

13Saimon nuŋ keir algör ör Jisas nugw pön röbö palöŋa. Pilip dumin, Saimon nugwo mai dumin nugugirön, Pilip ap röliba rimidöŋ akuyöbö nugwön, Saimon nuŋ aiö waiö röŋa.

14Jisas mönö wä pön dub nöbö bla Jerusalem midim nugugirön, ñigö mönö i yadmä, “Sameria nöbö mö God Mönö nugw pöiŋö,” rimä. Ñiŋ mönö aku nugwön, Pita Jon ñigö nöbö hogwa yad abim, mögörib Sameria dumä.

15-17 Duön nugumin, nöbö mö piaku Jisas nugw pim, Nöbö Dib Jisas iba yadön ñigö röbö pal nölmä, ji Inöm Leia nuŋ ñigö hölöŋ. Makwam, Pita Jon nöbö hogwa, Inöm Leia nuŋ ñigö haŋ, me rön, höjöpalön, imaga yöcmac ñigö rol sö nigim, Inöm Leia nuŋ ñigö paŋ paŋ höŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Nöbö hogwa imaga yöcmac ñıgö rol sö nıgım, God nuŋ Inöm Leia nöbö mö piaku ñıgö nölöŋ aku, Saimon nugwön, nı kwo algör ör cınö, rön, ñıgö nöbö hogwa rıg yabuön yadöŋa,

19“Rıg kı pön, nı ölısö aku nölıŋ, nı nöbö mö kai kai imag na yöcmac ñıgö rol sö nıgmön, ñıŋ kwo algör ör Inöm Leia pöñıŋö,” röŋa.

20Aliö rımın, Pita yadöŋa, “God ap wä nuŋwa hör nöl aku, pödpöd rımın rıg wobıba rımıdlö? Rıg aku nagö keir pısaŋ lıdiöna!

21Mabö an röl aku nagö pısaŋ röinö wöhö. Höbwab rıb madmag nagö nugw pımıdlö aku, God nugumın wä röl.

22Ap kib mag gwogwo cınö, rön, rıbyöx nugulö adaku röböxön, God höjöpalmıjın aku, rıb gwogwo yöx nugulö aku nugwön röböxbä maga rö,” röŋa.

23Nı nugula, ap wä ñıŋ piaku ap nı aliö alıg mıdöx, me rön, rıb gwogwo yöx nugwön, ap kib mag gwogwo rıman dumıda. Makwam, nagö ap kib mag gwogwo rıb mag aku, nag mabö rıb nöbö röxg mıdlö.

24Aliö rımın, Saimon yadöŋa, “Ñıŋ nöbö hogwa Nöbö Diba nugwo höjöpalıŋ, ap nı rıb maga rö, rön yadmıdöi aku rölaŋ,” me röŋa.

25Makwam Pita Jon yöŋö, Jisas ñıgö nöbö hogwa agap apım röŋ mönö aku aipam, Nöbö Dib mönö wä aku aipam, nöbö mö bla ñıgö yad nöl pörön, höuöil Jerusalem duba, ödöi um piaku du gırön, mögörıb Sameria mibıl yöra ram yöj lıglıg agrö mıga akwör nöbö mö piaku ñıgö Jisas mönö wä aku yad nöl gırön dumä.

Pilip nuŋ nöbö Itiopia yöbö i nugwo Jisas mönö wä aku yad nölöŋa

26Makwam Nöbö Diba ejol i hön Pilip nugwo yadöŋa, “Jerusalem yöbö taun dib Gasa duöi ödöi mıxıl aku duö,” röŋa.

27Aliö rımın, Pilip ödöi yadöŋ mıxıl aku duön nugumın, nöbö dib i, hön hos pıxıp pön du yönmıd ap waba rol sö römıdön, ödöi mıxıl aku dumıdöŋa. Nöbö aku nuŋ kwin Kadaki, mögörıb dib Itiopia nugwidıx mıdöŋ mö aku

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nugwo mabö rɨ girön, rɨg nuŋwa nugwidɨx mɨdmɨda. Nuŋ Jerusalem God höjöpalɨb ram aku duön höjöpal girön mɨd pörön,

28höbkal mögörɨb Itiopia duön, God Mönö rɨb Aisaia kai kɨtöŋ aku pön, mämäg nɨg nugu girön dumɨdöŋa.

29Makwam God Inöma Pilip nugwo yadöŋa, “Hos ap waba pɨxɨp pön dumɨd kwo du il höñ yöra duön, nöbö aku pɨsaŋ duö,” röŋa.

30God Inöma rɨg yadöŋ mag akwör, Pilip ipalɨp il höñ yöra duön nugumɨn, nöbö Itiopia yöbö aku, God mönö yadɨb nöbö Aisaia God Mönö rɨba kai kɨtöŋ aku, mämäg nɨg nugu girön dumɨdöŋa. Pilip nugwön yadöŋa, “Naŋ köp mämäg nɨg nugu girön dumɨdlö aku, mönö il aku aliö rö, rön, nugumɨdlanö wöhö?” röŋa.

31Aliö rɨmɨn, nuŋ yadöŋa, “Nöbö mö bli nɨ yad nölɨŋ nugwön aku yajɨnö,” röŋa. Aliö rön Pilip nugwo yadöŋa, “Wöl rol yörɨk römɨdaŋ an pɨsaŋ duŋö,” röŋa. Aliö rɨmɨn, Pilip du rol yöra römɨdöŋa.

32 Nöbö aku God Mönö rɨba Aisaia kai kɨtöŋ aku mämäg nɨg nugumɨdöŋa. Mönö aku aliö mɨda: “Nuŋ hön sipsip yölɨŋ pön du pɨl pal nɨgöi mag akuyöbö rɨg mɨdöŋa. Hön sipsip ha panö waxmɨn, aiö röl mag akuyöbö, nuŋ algör ör mönö i yadölöŋ.

33Ap gwogwo i rölöŋ aku, jɨ nugwo inakmönö hörön, rɨ gwogwam rɨmä. Nugwo aŋadö pɨl pal nɨgɨm wöröxöŋ makwam, mai agö nöböm röxg mɨdön, ‘Al aliö rɨmɨdö,’ cönɨŋö?” röŋa.

34Nöbö dib Itiopia yöbö aku mönö aku nugwön, Pilip nugwo yadöŋa, “Mönö yadmɨd kɨ, God mönö yadɨb nöbö aku nuŋ keir yadmɨdönö nöbö hör i yadmɨdö?” röŋa.

35Aliö rɨmɨn, Pilip God Mönö rɨba mämäg nɨg nugwöi akwör ila nɨgön yadɨp duön duön, Jisas mönö wä aku yad nöl ri aböŋa.

36 Makwam aliö mönö pɨp du girön nugumɨn röbö i mɨdöŋa. Nöbö aku Pilip nugwo yadöŋa, “Röbö mɨd kɨ nɨ röbö pal nöinanö ö?” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

37Aliö rimin, Pilip yadöŋa, “Naŋ Krais nugwo höbwab rib madmag na mi ödöriö nugw pilö, rimijinö aku, ni nagö röbö pal nöinö,” röŋa. Aliö rimin, nöbö aku paiŋö yadöŋa, “Jisas Krais nuŋ God Ha nuŋwa mid aku, ni nugw pilö,” röŋa.

38Aliö rimin, hön hos ap pixip pön du yönib rola römidön hömidim aku, hos aku alig ödöi yöraku nigön, röbö yuö duön, Pilip nöbö aku nugwo röbö pal nölöŋa.

39Al girön röbö pal nölön, rib yöraku hömin nugugirön, rib pia Nöbö Dib Inöm nuŋwa Pilip nugwo pön, hör möl i pön dumin nugugirön, nöbö dib aku nugwo nugwölöŋ. Nuŋ piöŋö mi ödöriö wahax pi girön ödöi aku duöŋa.

40 Makwam Nöbö Dib Inöm nuŋwa Pilip nugwo pön du mögörib Asotas nigmin, nöbö mö mögörib piaku taun hörirör midim akuyöbö ñigö magalig Jisas mönö wä aku yad nölip dumid dumid, taun dib Sisaria uröpinöŋa.

Aposol 9

Sol Jisas nugw pöŋa

1 Sol nuŋ Nöbö Dib mönö wä nugw pön mai dumidim nöbö mö akuyöbö ñigö pil pal niginö, rön, öim mi ususör rimidöŋa. Wop i nuŋ du God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö aku nugwo yadöŋa,

2“Ni köp bli kai kit nölaŋ, ni pön du Juda mögum rib ram hörirör mid taun dib Damaskas duön, ñigö nöina. Köp aku kai kitön yajinö, ‘Taun dib Damaskas yöraku, ñiŋ nöbö mö Jisas nugw pöi bli Juda mögum rib ram bla mijöñ aku, Sol nugwo yadiŋ, ñigö nag nigön, Jerusalem pön haŋ,’ me rön, kai kitö,” röŋa.

3Sol köp aku pön, Damaskas igöp igöp rimin nugugirön, rib pia adöx yöd röul adö kau sebö mil maga nugwo aböŋa.

4Sol hön hos rol sö bokwir pim pin migrö bö birmin nugugirön, mönö i nugwo yadöŋa, “Sol, Sol, ni pödpöd rimin öim ri gwogwam rimidlö?” röŋa.

5Aliö rimin, Sol yadöŋa, “Nöbö Dib, nagö yönimim?” röŋa. Aliö rimin, yadöŋa, “Ni Jisas, ni öim ri gwogwam rimidlö akwör yadmidla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Makwam nagö öbılön, Damaskas duön, nöbö i hön nagö mönö yajön akuyöbö nugwön rane," röŋa.

7Makwam nöbö Sol pısaŋ hem bla mönö mag akwör nugwön, nöbö ma aku nugwölön, rıb diba yöxön mönö bli yadölim.

8Makwam Sol öbılön mämäga ix nugwöŋa, mämäg nuŋwa aŋadö we wölöŋa. Almın, nöbö nuŋ pısaŋ hem bla ıŋpılö nuŋwa pön, ıŋröb Damaskas dumä.

9Nugwo aliö mämäga we wölmın, röbö ap mag ap bla nımölön, wop mös paŋ hör ör mıdöŋa.

10Jisas nugw pöŋ nöbö i Damaskas mıdöŋa, ib nuŋwa Ananaias. Nöbö aku nuŋ rıba nugwöŋa, Nöbö Dib nugwo yadöŋa, "Ananaias!" röŋa. Nöbö Diba aliö rımın, Ananaias yadöŋa, "Nöbö Dib, nı mıdlö," röŋa.

11-12Aliö rımın, Nöbö Diba yadöŋa, "Sol taun dib Tasas yöbö nöbö aku, God höjöpal gırön, rıba nugwa, nöbö Ananaias me röi aku nugwo du pı nugumıdmın, mämäg nuŋwa we wölöŋ aku ix nugwa. Nuŋ weik nı höjöpal gır mıd Judas ram aku. Makwam, nagö ödöi 'Ödöriö' me röi aku duön, Judas ram aku uröpınön ñıgö yadaŋ, 'Sol nugwo nuguba hömıdlö,' rane," röŋa.

13Nöbö Diba aliö rımın, Ananaias yadöŋa, "Nöbö Dib. Nı nugula nöbö mö mıga yadöia, 'Nöbö Sol aku Jerusalem nagö adö mıdöi nöbö mö akuyöbö ñıgö öim mı rı gwogwam rö,' röia.

14Nuŋ weik Damaskas kı hö aku, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla köp bli nugwo nölmın, nöbö mö yön yön ib nagö yadmın bıl sö diön akuyöbö, ñıgö nag nıgınö, rön, hö," röŋa.

15 Ananaias aliö rımın, Nöbö Diba nugwo yadöŋa, "Duö! Nöbö aku mabö bli nı keir nugwo yad nıgla. Nuŋ mönö wä na aku Isrel nöbö mö bla ñıgö yad nölön, Isrel nöbö mö yöi bla ñıgö yad nölön, kıŋ bla ñıgö yad nölön, cöna.

16 Makwam nuŋ ölıŋ höb diba pön, ömörö diba pı gırön, mabö na aku cöna. Aliö alaŋ mönö nı keir nugwo yad nöl ri abnö," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Nöbö Diba aliö rimin, Ananaias dumidön, Sol midöŋ ram aku uröpinön, ram möl yuadö duön, Sol nugwo yöcmac rol sö imaga nigön yadöŋa, “Nöböhöd Sol. Nöbö Dib Jisas nagö ödöi mibil yöra höman wöxnö nigim nugumö aku, ni yad abmin höl mik. Nagö mämäg naŋ iswob ix nugwaŋ, Inöm Leia nuŋ hö yuö nagö bö aja wölaŋ, me rön, ni yad abim höl gö,” röŋa.

18Ananaias aliö rimin nugugirön, ap hogwai wab röxgib Sol mämäg nugwo pöröb midöŋ aku, lil ri pinmin nugugirön, rib pia mämäga ix nugwöŋa. Mämäga nugwön, öbil duön, röbö palöŋa.

19Sol ap nimön ölisö pöŋa.

Sol Damaskas nöbö mö bla ñigö Jisas mönö wä aku yad nölöŋa

Makwam Sol nuŋ wop bli nöbö mö Jisas nugw pim piaku pisaŋ Damaskas mid girön,

20Juda mögum rib ram bla yönön, Jisas nuŋ God Ha nuŋwa mid mönö wä aku nöbö mö piaku ñigö yad nölöŋa.

21 Nuŋ aliö yad nölmidmin nugugirön, ñiŋ nugwön aiö waiö rön yadmä, “Nöbö ki mi, Jerusalem nöbö mö Jisas nugw pöi piaku ñigö ri gwogwam rimid nöbö aku! Weik nöbö mö bli kwo nag nig pön du, nöbö God höjöpal ur nölib nöbö dib bla ñigö nöinö, rön, hö,” rimä.

22 Makwam Sol Jisas mönö wä aku yad nölip duön, Jisas nuŋwör Mesaia aku mönö paxdöriö yadmin, Juda nöbö Damaskas hölimmidim bla mönö i paiŋö yadib maga midölöŋ.

23Makwam mai midip duön, Juda ada hö mögum rön, mönö paŋyöbö i yad ödör nigön yadmä, “Sol nugwo pil pal nigniŋö,” rimä.

24Makwam mönö yadim aku, nöbö i nugwön Sol yad nölöŋa. Taun dib aku, maduar ör rig kul wob gwogwäbö rim makwam, ubalij uhömidöi piaku, Sol nugwo pil pal nigiŋö, rön, mil pixmag yuö bö ligin nigmidmä.

25 Almidmä nugwön Sol nöbö nuŋ bla pixmag yuö mibil kwo nugwo yogw möl dib i piöxön, nag wabilön, pön kul mokwac möla riŋö bö abön naga pixiö röböxiö rimin pin du migrö bö pinön duöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Sol Jerusalem du mıdöŋa

26 Sol Jerusalem duön, nöbö mö Jisas adö mıdim piaku pısaŋ mıjınö, rımıdöŋ aku, jı ñıŋ nugwön, nöbö kı Jisas nöbö nuŋ i yöi, anıŋ pıl pal nıgıba hö, rön, ipöxmä.

27 Almıdmın, Banabas nuŋ Sol nugwo pön Jisas mönö wä pön dub nöbö bla mıdim yöra pön duön, ñıgö yadöŋa, “Nöbö kı nugwo nugwön ipöxmıjeñ. Wop i taun dib Damaskas du gırön, ödöi mibıl yöra duön, Nöbö Diba nugwo nugumın, nugwo mönö bli yadöŋa. Mai du Damaskas nöbö mö ñıgö ipöxölön, Jisas mönö wä aku amın ödöriö akwör yad nölö,” röŋa.

28Banabas aliö rımın, Sol nugwo pım, ñıgö pısaŋ Jerusalem mıdön, taun dib aku yuadö yönön, Jisas mönö wä aku amın ödöriö akwör yad nölmıdöŋa.

29Makwam Juda nöbö Grik mönö nugwim piaku nugwo pısaŋ mönö nuö nuö yadıp duön, nugwo pıl pal nıgnıŋö, rön, rıb aku yöxmä.

30Makwam nöbö Jisas nugw pim bli mönö aku nugwön, nugwo yölıŋ pön du taun dib Sisaria duön abım, taun dib Tasas duöŋa.

31Wop mibıl yöraku, mögörıb Judia, Galili, Sameria piaku, nöbö mö Jisas nugw pim bla mıd ri abmıdmä. Inöm Leia nuŋ ñıgö nugwidıx mıd ri abön, ölısö nölmın nugugırön, ñıŋ ususör rön, Nöbö Diba nugwo rıbyöx nugu gırön mıdön, nöbö mö bli aipam Jisas mönö wä aku yad nölmın, ñıŋ kwo algör ör Jisas nugw pımä.

Pita Inias nugwo rımın öbıl duöŋa

32Pita mögörıb hörırör akuyöbö rıp yön gırön, nöbö mö Jisas nugw pim piaku ñıgö nugw yönmıdöŋa. Aliö nugw yönön, wop i, nöbö mö Jisas nugw pim piaku ñıgö nugunö, rön, ram yöj lıglıg agrö Lida duöŋa.

33Mögörıb aku nöbö i mıdöŋa, ib nuŋwa Inias. Makwam iŋ wajmag nuŋ bla lıd pılmın, yör nuŋ mıd akwör hölım gı mıdım kım akuyöbö amñaxıb sö yönöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34Pita nöbö aku nugwo yadöŋa, “Inias. Ap nagö rɨ aku Jisas raŋ kömö nɨgöna. Öbɨlön, yör nagö aku yöd ri abö,” röŋa. Aliö rɨmɨn nugugɨrön, mag mɨd akwör Inias nugwo kömö nɨgmɨn öbɨlöŋa.

35Inias öbɨlön alɨp yönmɨdöŋa nugugɨrön, ram yöj lɨglɨg agrö Lida nöbö mö piaku aipam, mögörɨb Seron nöbö mö piaku aipam nugwo nugwön, Nöbö Diba nugwo nugw pɨmä.

Tabita wöröxöŋa, Pita rɨmɨn, öbɨlöŋa

36Makwam Pita ram yöj lɨglɨg agrö Lida aku mɨdmɨn nugugɨrön, mö Jisas nugw pöŋ i wöröxöŋa igöp taun dib Jopa yöraku. Mö aku ib nuŋwa Tabita. Makwam Grik mönö yadön nugwo Dokas me rɨmɨdöia. Nuŋ nöbö mö piaku ñɨgö nugwidɨx mɨd ri abön, nöbö mö lɨblɨb röŋ akuyöbö mabö rɨ nölmɨdöŋa.

37Mö aku nugwo ap rɨmɨn mödö wöröxɨm, nugwo röbö pal nölön nöbäpö högia pön wölu ram möl bɨl yöbö sö nɨgmä.

38Jisas nöbö mö nuŋwa Jopa mɨdim piaku mönö i nugumɨn, Pita hö mɨdöŋa ram yöj lɨglɨg agrö Lida aku. Lida taun dib Jopa il yöra mɨdöŋa, nugwön ñɨŋ nöbö mös ñɨgö yad abɨm, Pita mɨdöŋ yöraku duön mönö ölɨsö yadön yadmä, “Nagö an pɨsaŋ yadkap han duŋö,” rɨmä.

39Aliö rɨmɨn, Pita ñɨgö nöbö hogwa pɨsaŋ Jopa uröpɨnmɨn nugugɨrön, nugwo yölɨŋ pön Tabita wöröxɨm pön du nɨgim ram möl bɨl yöbö sö wölumä. Yölɨŋ pön wölumɨn nugugɨrön, mö wösrö hö mɨdim piaku, mö wöröxöŋ aku höd kömö mɨdmɨd aku, wölɨj mɨxɨl wölɨj bli ñɨgö hör nölmɨd piaku, Pita nugwo yabuön, im gɨr mɨdmä.

40Pita nöbö mö hö mɨdim piaku ñɨgö yad rɨŋö bö abön, höxmax yuön, God höjöpal gɨrön, höuöiliö, nöbäpö högia nugu gɨrön yadöŋa, “Tabita, öbɨlö!” röŋa. Aliö rɨmɨn, Tabita mämäga ix Pita nugwo nugwön öbɨl römɨdöŋa.

41Pita imag wab nuŋwa pön, pɨ pabɨl nölön, mö wösrö piaku aipam, nöbö mö Jisas nugw pim piaku aipam, ñɨgö magalɨg wö rɨm hömɨdmɨn yadöŋa, “Tabita mɨk,” me röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

42Makwam Pita almıdmın, mönö aku Jopa nöbö mö magalıg nugwön, nöbö mö mıga akwör Nöbö Diba nugw pımä.

43Makwam Pita nuŋ taun dib Jopa aku, nöbö hön kau uñ mabö rımıd nöbö i pısaŋ wop bli uplöb mıdmıdöia. Nöbö aku ib nuŋwa Saimon.

Aposol 10

Ejol i hön Konilias nugwo mönö yadöŋa

1Makwam ami nöbö piaku ñıgö nugwidıx mıdmıd nöbö dib i taun dib Sisaria mıdmıda. Ib nuŋwa Konilias. Ami nöbö nuŋ nugwidıx mıdmıdöŋ piaku ñıgö "Itali Ami Nöbö" me rımıdmä.

2Nöbö dib Konilias aku pısaŋ, nöbö mö ram nuŋ piaku pısaŋ, God nugw pımä. Juda nöbö mö ap ñıŋ bli mıdmıdöl aku, Konilias nuŋ rıg ap bla amnımab nölmıdöŋa. Makwam nuŋ God nugwo öim höjöpalmıdöŋa.

3Wop i naiö pikwo röŋ mag aku, Konilias nuŋ rıba nugwöŋa, God ejol i hön yadöŋa, "Konilias!" röŋa.

4Aliö rımın, Konilias ipöxön nugwo riö nugugu mıdön yadöŋa, "Nöbö Dib, nı agamö rımıdlaŋö?" röŋa. Aliö rımın, ejol aku nugwo yadöŋa, "Nagö God höjöpalön, nöbö mö lıblıb rı piaku ñıgö ap amnımab nölön rılö aku, God nuŋ wä rım nagö uplöböl.

5Nagö nöbö bli yadaŋ, ñıŋ du taun dib Jopa duön, nöbö Saimon Pita me röi aku nugwo yadıŋ haŋ.

6Nuŋ Saimon, nöbö hön kau uñ mabö rı aku pısaŋ mıd ban yuö dib pö yöraku," me röŋa.

7Ejol mönö aku yadön dumın nugugırön, Konilias mabö nugwo rı nölmıdim nöbö hogwa aipam, God nugw pöŋ ami nöbö i aipam yadmın hömın,

8ñıgö ejol aku mönö agap apım yadöŋ aku yad nöl ri abön yad abmın, Jopa duba dumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Ñiŋ dumid dumid ödöi mibil yöra hölimimä. Löumin dumid dumid, naiö mibil yörkisö mag aku, Jopa igöp igöp rimä. Mag aku Pita nuŋ God höjöpaliba wölu midöŋa ram cölöbö sö.

10God höjöpal gir midmin nugugirön, nugwo kiö dib ödöriö pilöŋa. Makwam nöbö mö bla ap maga urmidim nugugirön, Pita nuŋ riba nugwöŋa.

11Pita nuŋ riba nugwön nugumin, adöx yöd röul adö kau sö möla rödim, yogw dib i ñöxib mixil mös mös kwol adöi adöi wabil gi midöŋ mibil yöraku pisö pin pin migrö il bö pinöŋa.

12Yogw möl bö, hön, urap, döuyö, kas, yöur ap höririr piaku magalig midöŋa.

13Mönö i piöŋö nugwo yadöŋa, “Pita, naŋ öbilön ap nimib piabö pal nimö,” röŋa.

14 Aliö rimin, Pita paiŋö yadöŋa, “Nöbö Dib. Mi wöhö! Pödpöd rimin nimanö, rön yadlö? An Juda nöbö mö ap mödön röl piaku ap bli mi nimmidöiö,” röŋa.

15 Aliö rimin, mönö aku iswob yadöŋa, “Ap agap apim God ap nimib, me ri piaku, ap mödib me rön yadmijinö,” röŋa.

16Alöŋ aku, wop mös paŋ röŋa. Mai ap yogw dib aku höuöil adöx yöd röul adö kau sö duöŋa.

17Almin, Pita riba nugul aku pödpöd cöniŋö, rön, rib miga yöx nugugu midmin nugugirön, Konilias nöbö yad abmin nugwo yadiba hem nöbö rogw aku ödöi il yöra höröpinmä.

18Höröpin girön yadmä, “Nöbö Saimon Pita yöraku midönö ö?” rimä.

19Pita riba nugwa aku ribyöx nugu gir midmin nugugirön, God Inöma nugwo yadöŋa, “Nagö nugwö! Nöbö mös paŋ nagö hölu nugup hömidöia.

20Makwam, naŋ öbilön yöraku pibö pin duö. Ni keir ñiŋ yad abmön hömidöia. Makwam, haŋ pisaŋ duŋö, rimidiŋ mönö, rib miga yöx nugumijinö, pisaŋ duö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21God Inöma aliö rɨmɨn, Pita yör bö pɨn duön nöbö piaku ñɨgö yadöŋa, “Hölup hömɨdöi nöbö aku nɨ mɨk pal. Nɨ mönö i yadɨba höiŋönö?” röŋa.

22Aliö rɨmɨn, yadmä, “Nöbö dib Konilias, ami nöbö piaku ñɨgö nugwidɨx mɨd nöbö dib aku anɨŋ yad abmɨn höla. Konilias nuŋ God nugw pön, God Mönö rɨg yad mag akuyöbö ra; Juda ada nugwo nugumɨn ñɨgö magalɨg wä ra. Makwam nuŋ rɨb nugwöŋa, God ejol i hön nugwo yadöŋa, ‘Nagö nöbö bli yad abaŋ, du Saimon Pita nugwo yölɨŋ pön höŋ, mönö yadmɨjön aku nugwanö,’ rö,” rɨmä.

Pita Konilias rama duöŋa

23Aliö rɨmɨdmɨn, Pita ñɨgö yadmɨn ram möl yuadö du hölɨmɨmä. Löumɨn Pita, Jisas nugw pim nöbö Jopa yöbö bli pön, Konilias yad aböŋ nöbö rogw aku pɨsaŋ dumɨd dumɨd ödöi mibɨl yöra hölɨmɨmä.

24Löumɨn, Sisaria uröpɨnön, Konilias rama uröpɨnmä. Konilias nuŋ Pita hömɨdö, rön, nöbö mö nuŋ piaku aipam, haul hödpɨg nuŋ piaku aipam, ñɨgö wö rɨm hö mögum rön mɨdmä.

25Pita nuŋ duön ram möl yuadö duba rɨmɨn nugugɨrön, Konilias nugwo möigw palön, nugwo nöbö dib, me rön, du yödpɨlö il nuŋwa yöra höxmax yuöŋa.

26 Konilias almɨn nugugɨrön, Pita nugwo pɨ pabɨl nölön yadöŋa, “Nagö öbɨlö! Nɨ kwo algör ör nöbö i mɨk,” me röŋa.

27Pita aliö rɨmɨn, Konilias öbɨlmɨn nugugɨrön, mönö yad gɨrön, ram möl yuadö dumä. Duön Pita nugumɨn, nöbö mö mɨga akwör hö mögum rön mɨdmä.

28Pita ñɨgö yadöŋa, “Ñɨŋ keir nugwöia, an Juda nöbö mö hölul rɨ ri aböla. Juda nöbö mö yöi akuyöbö pɨsaŋ yönölöl; ram ñɨŋa duölöl. Makwam nɨ rɨb nugumön, God nɨ mönö i yadöŋa. Nuŋ mönö yadöŋ aku, nɨ nöbö mö bli hölul mɨdöiŋö, rön, ñɨgö hölul rɨbä maga mɨdöl.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Makwam nɨ rɨb aku yöx nugwön, Konilias mönö yad aböŋ aku nugwön röböxöi; rɨg yad aböŋ akwör nugwön höla. Makwam, nɨ pödpöd rön yadmɨn höl?” röŋa.

30Pita aliö rɨmɨn, Konilias yadöŋa, “Nɨ idöm döŋö ör, weik naiö pikwo rɨ mag akuyöbö, ram möl yuadö bö God höjöpal gɨr mɨd nugumön, nöbö wölɨj lei ödöriö yömöŋ i hön, mɨdɨm il yöra öbɨl gɨ mɨdöŋa.

31Nuŋ nɨ yadöŋa, ‘Konilias, nagö God höjöpalön, rɨg ap bla nöbö mö ap mɨdöl piaku ñɨgö amnɨmab nölön rɨlö aku, God nugwa.

32Makwam, nöbö bli yad abmɨn, taun dib Jopa duön, Saimon ib nuŋwa i Pita röi nöbö aku, nugwo yölɨŋ pön höŋ. Nuŋ Saimon hön kau uñ mabö rɨ nöbö aku pɨsaŋ mɨdöi ban yuö diba pö yöraku,’ me röŋa.

33Ejol aku nɨ aliö rɨmɨn, nɨ rɨmgör nöbö nɨ bli yad abmön, u nagö yölɨŋ pön höi aku, nɨ wä ra. An nöbö mö yörɨk God pɨsaŋ mɨdöl aku, Nöbö Dib mönö ñɨgö yad nölö, rön, nagö yad abmɨn hölö aku, wopik anɨŋ yad nölan nuguŋö,” röŋa.

Pita Konilias nöbö mö nuŋ bla ñɨgö mönö yad nölöŋa

34 Konilias aliö rɨmɨdmɨn, Pita yadöŋa, “Nɨ wopik nugula, God nuŋ, nöbö il yörɨk yöbö akwör nöbö waiö, nöbö pad piakuyöbö nöbö gwogwo, me rön, nugwöl.

35Mögörɨb hörɨrör piakuyöbö, ila hörɨrör piakuyöbö, nöbö mö kai kai God nugwo nugwön anau pön, mönö nuŋwa nugwön rɨg yad akuyöbö rɨmɨjöñ piaku, ñɨgö magalɨg pöna.

36Makwam God nuŋ anɨŋ Isrel nöbö mö mönö wä yad aböŋ aku mödö nugwöia. Nɨ keir pɨsaŋ nɨgiö nɨgön mɨdɨŋ, me rön, God nuŋ Jisas Krais nugwo yad aböŋa. Jisas Krais nuŋwör nöbö mö piaku magalɨg Nöbö Dib ñɨŋa mɨda.

37 Ñɨŋ keir mödö nugwöia, röbö pal nölɨb nöbö Jon aku, röbö pal nöl gɨrön, mönö wä aku ila nɨgön, mögörɨb Galili yad nölöŋa. Aliö rɨmɨn, yadɨp duön, yadɨp duön, nöbö mö mögörɨb Isrel mɨdöi bla magalɨg nugumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

38 Makwam ñiŋ mödö nugwöia, Jisas Nasaret yöbö nöbö aku, God nuŋ nugwo pisaŋ midön, Inöm Leia nugwo nölön, nugwidix midmin nugugirön, ölisö nuŋ akwör pön, mögörib hörirör akuyöbö magalig yön girön, nöbö mö piaku ri ri ab girön, nöbö mö kijaki ñigö rimin öliöxön midim piaku ñigö rimin, kömö nigmida.

39"Makwam Jisas Juda nöbö mö mögörib ñiŋ akuyöbö rip yön girön, Jerusalem rip yön girön, rig röŋ röŋ akuyöbö an mämäg ana keir nugumiŋ aku yadmidla. Makwam mai nugwo bi höñ sö pil pal nigim wöröxöŋa.

40Wöröxöŋ aku, ji wop mös midön, God rimin, wop paŋ aku höbkal öbilön, du wöxnö nigmin mämäga ana keir nugumiŋa.

41 Nöbö mö magalig nugwo mämäga nugwölim. God aniŋ nöbö mö yad nigöŋ bla akwör mämäga ana Jisas nugumiŋa. Nuŋ wöröxön öbilmin nugugirön, pisaŋ midön nigiö nigön ap nimön röbö nimimiŋa.

42 Jisas aniŋ yadöŋa, 'Mönö wä na aku nöbö mö piaku yad nölön yajöña, "God rig yadöŋ mag akuyöbö, mai Jisas nöbö mö kömö mijöñ bla aipam, nöbö mö wöröxöñ bla aipam, ñigö magalig mönö diba yajöniŋö," cine,' röŋa.

43 Makwam adaku, God mönö yadib nöbö bla magalig Jisas Krais nugwo yadön yadmä, 'Nöbö mö bil kai Krais ib ölisö nuŋwa pimijöñ akuyöbö, ap kib mag gwogwo röi aku God nugwön röböxöniŋö,' röiŋö," röŋa.

Juda nöbö mö yöi akuyöbö Inöm Leia pimä

44 Makwam Pita aliö mönö yadmidmin nugugirön, Inöm Leia nuŋ nöbö mö nugugu midim akuyöbö ñigö magalig höŋa.

45-46 Inöm Leia ñigö pöl höm, ñiŋ aj il höra nigön mönö il nugwölibä nig girön, God ib nuŋwa yadmin bil sö dumin, Juda nöbö mö Jisas nugw pimä Pita pisaŋ Jopa yöbö hem bla, God Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñigö Inöm Leia nölöŋ aku, me rön, aiö waiö rimä. Almidmin Pita yadöŋa,

47"God nuŋ Inöm Leia aniŋ nölöŋ aku, weik nöbö mö kiyöbö ñigö kwo algör nöla. Makwam, ñiŋ röbö yaxniŋö, riŋ, nöbö mö bli ñigö wöhö rib maga midölö," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

48 Pita aliö rön nöbö nuŋ bli ñıgö yadöŋa, “Nöbö mö kıyöbö ñıgö Jisas Krais iba urön röbö pal nöine,” röŋa. Röbö pal nölmın nugugırön, ñıŋ yadmä, “Pita, nagö an pısaŋ wop ulul mag mıŋı yörık mıdane,” rımä. Aliö rımın, wop ul mag mıŋı ñıgö pısaŋ mıdöŋa.

Aposol 11

Pita Jerusalem dumın nugwo yadyöxmä

1Makwam Jisas mönö wä pön dub nöbö bla aipam, mögörıb Judia nöbö mö Jisas nugw pim bla aipam nugumın, Juda nöbö mö yöi akuyöbö bli God Mönö nugw pımä.

2Makwam, mai Pita Jerusalem dumın, Juda nöbö yöi akuyöbö algör ör uñ ödöröñıŋö, rımıdöi nöbö piaku, Pita nugwo ölısö rödön yadmä,

3 “Nagö pödpöd rımın nöbö uñ ödörölöi piaku ram ñıŋa duön, ñıŋ pısaŋ ap paŋör nıgiö nıgön nımımadö?” rımä.

4Aliö rımıdım, Pita taun dib Jopa mıdön rıb nugwöŋ haiwo aku ñıgö yad nöl gırön yadöŋa,

5 “Nı taun dib Jopa mıdön, God höjöpal gır mıdön, rıba nugumön, adöx yöd röul adö kau sebö, yogw dib i ñöxıb mıxıla akuyöbö mös mös kwol adöi adöi wabıl gı mıdöŋa pın pın il nı mıdım yöra pınöŋa.

6Pınmın, nı yogw aku mıdöŋ il yöra duön nugumön, hön, urap, döuyö, kas, yöur ap piaku magalıg mıdöŋa.

7Makwam mönö i nı yadöŋa, ‘Pita, nagö öbılön ap piabö pal nımö,’ röŋa.

8“Aliö rımın, nı paıŋö yadma, ‘Nöbö Dib. Mı wöhö! Pödpöd rımın nımö rön yadlö? An Juda nöbö mö ap mödıb piaku ap bli nımmıdöiö,’ rıma.

9“Aliö rımön, mönö aku iswob yadöŋa, ‘Ap agapım God ap nımıb pi me rı piaku, ap mödıb me rön yadmıjınö,’ röŋa.

10Alöŋ aku, wop mös paŋ röŋa. Makwam mai ap yogw dib aku höuöil adöx yöd röul adö kau sö duöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11“Makwam wop akwör, nöbö mös paŋ ram hölim gi midim aku höröpinmä. Nöbö piaku nöbö dib Konilias, Sisaria yöbö yad abmin, ni yölin pön duba hömä.

12God Inöma ni yadöŋa, ‘Rib miga yöx nugumijinö; ñigö pisaŋ amin duö,’ röŋa. Aliö rimin, ni nöböhöd Jisas mönö nugw pöi nöbö akuyöbö iŋösu sö pön, ñigö pisaŋ Konilias rama dumiŋa.

13Uröpinmin, Konilias yadöŋa, ‘Ejol i hön ni yadöŋa, “Nöbö bli yadman, taun dib Jopa duön, nöbö i Saimon Pita me röi aku nugwo yölin pön höŋ.

14 Yölin pön höŋ, nuŋwör mönö bli yad nölaŋ, nöbö mö ram nagö pisaŋ midöi akuyöbö, God ñigö magalig kömö paŋ, nöbö mö nuŋwa mijöñiŋö,” rö,’ röŋa.

15 “Konilias ni aliö rimin, ni ila nigön mönö yad nölmön nugugirön, Inöm Leia nuŋ aniŋ höd höŋ akuyöbö, nöbö mö piaku ñigö algör ör höŋa.

16 Almin, Nöbö Diba aniŋ höd yadöŋ mönö aku ribyöx nuguma. Nuŋ yadöŋa, ‘Jon ñigö röbö pal nölöŋ aku, ji womiöx mida, God nuŋ ñigö Inöm Leia pal nöiöniŋö,’ röŋa.

17Makwam an Nöbö Dib Jisas Krais nugw piniŋ wop aku, God ap wä ödöriö aniŋ nölöŋ akuyöbö, ñigö algör ör nölöŋa. Makwam, ni pödpöd rimön God nugwo, ‘Al mijnaŋö,’ rilöxmö?” röŋa.

18 Pita aliö rimin, nöbö nugwo mönö ölisö yadim bla mönö yadöŋ aku nugwön, mönö ölisö bli kwo yadölim. God iba yadmin bil sö dumin nugugirön yadmä, “Aniŋör yöi; Juda nöbö mö yöi akuyöbö algör ör, ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rimin aliö alöliŋö, rön, nugwo höjöpalmijöñ aku, nuŋ nugwön, ap kib mag gwogwo röi akuyöbö röböxön, kömö öim midib mag aku ñigö nöiöniŋö,” rimä.

Adiok nöbö mö Jisas mönö wä aku nugw pimä

19 Makwam Stipen nugwo rig röd pal nigim wop mibil yöraku, Juda nöbö Jerusalem midim piaku, nöbö mö Jisas nugw pim akuyöbö ñigö mi ödöriö ri gwogwam rim, ñiŋ bör malö malö dumä. Bli bör mögörib Pönisia dumä, bli

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

bör röbö wödoböŋ mögörıb Saipras dumä, bli ipöxön bör taun dib Adiok dumä. Duön, Jisas mönö wä aku Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñıgö yad nölölim; nöbö mö ñıŋ keir Juda ada röd du hör piaku mıdmıdöi piakwör yad nölmıdmä.

20Makwam nöbö mö Jisas mönö wä aku nugw pim bla bli Saipras yöbö, bli Sairini taun yöbö, bör Adiok duön, Nöbö Dib Jisas mönö wä aku Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñıgö yad nölmıdmä.

21Nöbö Dib ölısö nuŋ aku ñıgö pısaŋ mıdöŋ makwam, nöbö mö akuyöbö ñıgö Jisas mönö wä aku yad nölmın, nöbö mö mıga akwör Nöbö Diba nugwo nugw pımä.

22 Makwam Jerusalem nöbö mö Jisas nugw pim akuyöbö, mönö aku nugwön, nöbö ñıŋa Banabas nugwo yad abmın, Adiok duöŋa.

23Banabas nuŋ Adiok uröpınön nugumın, God nuŋ nöbö mö piaku ögwö yöxön rımın, Jisas mönö wä aku nugw pımä. Makwam, nuŋ wahax pön, ñıgö mönö bli kwo yad nöl gırön yadöŋa, “Nöbö Diba nugwo nugw pöi aku röböxmıjeñ; nugwo paŋyöbö akwör höbwab rıb madmag ñıŋa yuö kwo nugw pı cıcı nıgön, nugwo cırıp gör mıjne,” röŋa.

24Banabas nuŋ nöbö wä mıdöm. Inöm Leia nuŋ hö Banabas yuö kwo aja wölmıdöŋa. Nuŋ Jisas mönö wä aku mı aŋadö nugw pöŋa. Nuŋ Jisas mönö wä aku nöbö mö akuyöbö yad nölmın, nöbö mö mıga akwör Nöbö Diba nugwo nugw pımä.

25 Banabas nı du Sol nugwo pön hönö, rön, taun dib Tasas duöŋa.

26Banabas Tasas uröpınön, Sol nugwo hölu nugwön, yölıŋ höuöil Adiok duön, kım paŋyöbö aku nöbö mö Jisas nugw pim akuyöbö ñıgö Jisas mönö wä aku yad nöl gır mıdmä. Adiok nöbö mö Jisas Krais nugw pim piaku, ñıgö höd ib urön “Krais Nöbö Mö” me rımä.

27Wop mibıl yöraku, God mönö yadıb nöbö bli Jerusalem yöbö Adiok dumä.

28 Duön, God Inöma nuŋ nöbö ñıŋ i Agabas nugwo rıbyöx nölmın yadöŋa, “Kiö diba ödöriö mögörıb magalıg pılıba rımıdö,” röŋa. Aliö rımın, rıg yadöŋ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aliar kiö dib ödöriö aku, gapman nöbö dib Klodias nugwidix midmid wop aku pilöŋa.

29Aliö kiö diba pilöŋa nugwön Jisas nugw pim Adiok midmidim nöbö mö akuyöbö yadmä, “Nöbö mö Jisas mönö wä aku nugw pöi bli mögörib Judia piaku midim nugugirön, ñigö kiö diba wöröxmidöi aku, an paŋ paŋ ñigö rig bli mögum rön nöiniŋö,” rimä.

30 Aliö rön, rig nig mögum rön, Banabas Sol yöŋö ñigö nölön yadmä, “Ñiŋ nöbö hogwa rig ki pön duön, Krais nöbö mö nuŋwa nugwidix midöi nöbö dib akuyöbö ñigö nöinö,” rimä.

Aposol 12

Herod nuŋ Jems nugwo pil pal nigön, Pita nugwo nag nigöŋa

1Wop mibil yöraku, gapman nöbö dib Herod, nöbö mö Jisas nugw pim akuyöbö bli ñigö ri gwogwam ri girön, pön du nag nigöŋa.

2Herod nuŋ ami nöbö nuŋwa bli yadmin, Jon hödniŋ nuŋwa Jems nugwo yu mixil ölisö pön aŋadö pil pal nigim wöröxöŋa.

3Herod yadmin aliö almin, Juda nöbö mö bla nugwön wahax pimä. Ñiñi nigmä aku, Herod nugwön ami nöbö nuŋwa bli yadmin, Pita aipam nag nigiba dumä. Alim aku, Juda nöbö mö Bred Is Alig Nimölib wop mibil yöraku rimä.

4Herod Pita nugwo aliö pön du nag nigön, ami nöbö akuyöbö padokwo adokwebö amñaxib bö (16) ñigö nuöm nig, igwö wölö igwö wölö nigön, yadöŋa, “Mil pixmag yuö bö nöbö mös mös nugwidix mid ri abmijne,” röŋa. Herod rib nuŋwa keir nugwön yadöŋa, “Pasopa wop aku hö dumijön aku, mai Pita nugwo pön du nöbö mö mijöñ mibil yöra duön mönö diba yajniŋö,” rön nugwöŋa.

5Pita nuŋ aliö nag midmin nugugirön, nöbö mö Jisas nugw pim piaku Pita nugwo ribyöx nugwön, ususör rön God höjöpal gör midmä.

6Makwam gapman nöbö dib Herod Pita nugwo mönö diba yajinö, rön, nugwöŋ wop akwör pixmag yuö kwo, Pita nugwo sen mös wabilön, ami nöbö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hogwa adöi adöi nugugu midim nugugirön, Pita mibil bö hölimmidöŋa. Ami nöbö bli ubalija nugugu midmä.

7Makwam rib pia Nöbö Diba ejol nuŋ i öbil gi midmin nugugirön, rin pin röxgib apa du kilabis rama ram möl yuadö mil aböŋa. Ejol aku du Pita nugwo höglöma pal nugwön yadöŋa, “Rimig öbilö!” röŋa. Aliö rimin, Pita öbilmin nugugirön, sen nugwo wabilim aku yauöŋa.

8Ejola Pita nugwo yadöŋa, “Amanö nagö pix nigön, yam uñ nagö röbö,” röŋa. Aliö rimin, Pita ejol rig yadöŋ mag akwör rimin, ejol aku yadöŋa, “Wölij mixil dib nagö aku yöman, ni pisaŋ duŋö,” röŋa.

9Aliö rimin, wölij mixil dib nuŋwa yömön, ram möl midöŋ aku röböxön, ejol aku pisaŋ dumä. Ejol rig röŋ aku, Pita nuŋ yad nugwöŋa, wa, aku rib nugumidilönö, rön nugwöŋa.

10 Makwam ami nöbö ubalij mös midim bla i höl rön, i aipam höl rön, ubalij ölisö ödöriö ain pön rim ubalij riŋebö bö aku keir rödmin nugugirön, röpin riŋadö dumä. Duön, ödöi mibil piaku du girön Pita nugumin, ejol aku midölöŋ.

11Alöŋ aku nugwön Pita yadöŋa, “Wopik nugw ri abla. Aku Nöbö Dib akwör, ejol nuŋwa yad abmin, hö gapman nöbö dib Herod ni nag ölisö nig aku yau aba. Gapman nöbö dib Herod aipam, Juda nöbö mö bla aipam, ap gwogwo ni riba röi aku, weik ni rib maga midölö,” röŋa.

12Pita aliö rön, ribyöx nugw ri abön, nöbö nagö Jon Mak nuöm Maria rama duöŋa. Ram aku nöbö mö miga akwör hön, God höjöpal gir midmä.

13Pita hön, ubalija pal gigu rimin, halöu Roda, ram aku mabö rimid halöu aku uba rödiba höŋa.

14Halöu aku ubalija hön nugumin, Pita ajmöla akwör yadmidöŋa. Nuŋ aliö nugwön, wahax pön, uplöb uba rödölöŋ; du nöbö mö akuyöbö ñigö yadöŋa, “Pita hö mid riŋö bö,” me röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Aliö rɨmɨn, ñɨŋ yadmä, “Nagö u pɨlön yadmɨdlanö,” rɨmä. Aliö rɨmɨdɨm, nuŋ ususör rön yadöŋa, “Inakmönö höröi; mɨ ödöriö yadmɨdla. Pita mɨd rɨŋö bö,” me röŋa. Aliö rɨmɨn yadmä, “Aku inöm nuŋwa hö mɨdö,” rɨmä.

16Jɨ Pita nuŋ ubalɨja iswob pal gigu rɨm rɨm rɨm, du uba rödön nugumɨn, Pita ör mɨdöŋa nugwön aiö waiö rɨmä.

17Aiö rɨm nugugɨrön, Pita ñɨgö iŋ cɨcɨmu nölön yadöŋa, “Mönö pɨmɨjeñ!” röŋa. Aliö rön, kɨlabɨs rama mɨdmɨn nugugɨrön, God ejol i yad abmɨn hön, nugwo agap apɨm rɨg rön pön höŋ mönö aku ñɨgö yad nöl gɨrön yadöŋa, “Mönö kɨ Jems aipam, nöbö mö Jisas nugw pöi piaku aipam, ñɨgö yad nöine,” rön, hör möl i duöŋa.

18 Löum yöbö ruö löumɨn nugugɨrön, ami nöbö bla Pita mɨdölöŋ aku nugwön, pödpöd rɨ, rön, yadön yadɨp uhömɨdmä. Ipöxön, “Mɨkai,” me rön, hölumä aku jɨ nugwölim.

19Herod ami nöbö piaku ñɨgö, Pita nugwo rɨmgör hölu nugwön pön höŋ, me rɨmɨn, hölu yualöbön nugumɨn, ñɨgö mönö diba yadön mönö yadmɨn, ami nöbö nuŋwa bli ami nöbö piaku aŋadö pɨl pal nɨgmä.

Herod wöröxöŋa

Mai Herod mögörɨb Judia röböxön, du taun dib Sisaria mɨdmɨda.

20Herod du Sisaria mɨdön, taun dib mös Taia Saidon nöbö mö piaku ñɨgö nugumɨn ölɨsö wölöŋa. Makwam Taia Saidon nöbö mö hön, nöbö Herod ram nuŋwa nugwidɨx mɨdöŋ nöbö Blastas nugwo im nölön yadmä, “Anɨŋ kiö pɨlɨm, öim hö Herod mögörɨb nuŋ kɨ ap mag wob rag dumɨdöla aipam. Makwam, ölɨsö rödmɨjeñ; an tar nɨgiö nɨgön mɨjnɨŋö,” rɨmä. Aliö rɨmɨn, Blastas nuŋ paiŋö yadöŋa, “Aku mi yadmɨdöiŋö,” röŋa.

21Makwam Herod mönö aku nugwön, wop i mönö yajɨnö, rön, yad nɨgöŋa. Mai yad nɨgöŋ wop aku höm, nuŋ kiŋ adö yömöi akuyöbö wölɨj wä wä ödöriö bla yömön, kiŋ hogw rol nuŋwa rol aku römɨdön, nöbö mö piaku ñɨgö mönö yad nölöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Herod mönö aku yad nölmɨn nugugɨrön yadmä, “Nöbö i aliö yadmɨdöl; god i röxg yadmɨdö,” rɨmä.

23 Makwam Herod mönö aku nugwön, “Nɨ mönö akuyöbö yadmɨjeñ; God ib nuŋ akwör yadɨŋ bɨl sö duaŋ,” me rölöŋ. Makwam, Nöbö Dib ejol nuŋwa i yad abmɨn, hön Herod nugwo rɨmɨn, wöj diba nɨgön, mej yaxmɨn aŋadö wöröxöŋa.

24 Makwam God Mönö aku yad nölmɨn dumɨn nugugɨrön, mögörɨb akuyöbö hörɨrör duöŋa.

25 Banabas Sol yöŋö Jerusalem mɨdön, agap rɨba höl aku mödö röliŋö, rön, Jon Mak nugwo yöliŋön höuöil Adiok dumä.

Aposol 13

Banabas Sol yöŋö mönö yad nölɨp dumä

1Taun dib Adiok yöraku God mönö yadɨb nöbö bli, God mönö yad nölɨb nöbö bli mɨdmä. Nöbö piaku, i Banabas; i Simion. Nöbö Simion aku nugwo Nöbö Pɨx me rɨmɨdmä. Nöbö i Lusias, nuŋ Sairini taun yöbö. Nöbö i Maneyen, nuŋ Kiŋ Herod nöbö nugub nuŋ i. Nöbö i Sol.

2 Makwam wop i ñiŋ ap nɨmölön, Nöbö Diba akwör höjöpal gɨr mɨdɨm nugugɨrön, Inöm Leia nuŋ ñɨgö yadöŋa, “Ñiŋ Banabas Sol yöŋö yadɨŋ, nɨ mabö ñɨgö yad nɨgɨm aku rɨŋ duaŋ,” me röŋa.

3 Inöm Leia aliö rɨmɨn, ñiŋ ap mag nɨmölön, God höjöpalön, Banabas Sol yöŋö ñɨgö imaga yöcmac sö nɨgön, God ñɨgö nöbö hogwa nugwɨdɨx mɨdaŋ, me rön, ñɨgö yad abmä.

4-5 Inöm Leia nuŋ ñɨgö nugwɨdɨx mɨdmɨn nugugɨrön, Jon Mak, mabö ana ulul bli rɨ nölaŋ, me rön, nugwo yöliŋön Selusia taun röbö kwol bö duön, bɨyöja pön, röbö wödoböŋ mögörɨb Saipras dumä. Duön, taun dib Salamis duön, Banabas Sol yöŋö Juda mögum rɨb ram bla duön, nöbö mö bla ñɨgö God Mönö yad nölmä.

6Makwam Banabas Sol yöŋö nöbö mö Saipras mɨdɨm piaku ñɨgö God Mönö yad nölɨp dumɨd dumɨd, taun dib Pepos uröpɨnön, Juda nöbö i kɨj cokwöi

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

öimöb rıb nöbö i möigw palmä. Nöbö aku ib nuŋwa Ba-Jisas. Nuŋ inakmönö hörön yadöŋa, “Nı God mönö yadıb nöbö i,” me röŋa.

7Taun dib Pepos aku, Saipras gapman nöbö dib ödöriö mıdmıda, ib nuŋwa Segias Polas. Nöbö aku nuŋ rıbyöx nugw ri abmıdöŋa. Nuŋ Banabas Sol yöŋö, God Mönö nı yad nölıŋ nugunö, rön, ñıgö yadmın hön nugwo God Mönö yad nölmä. Makwam kıj cokwöi öimöb rıb nöbö aku nuŋ nöbö dib aku nöbö nugub nuŋ i.

8Nöbö Ba-Jisas aku, Grik mönö yadön nugwo Elimas me rımıdmä. Banabas Pol yöŋö ñıŋ Segias Polas nugwo God Mönö wä aku yad nölmın, nuŋ rımıj pal audiöx nugw ri aböŋa, jı kıj öimöb rıb nöbö aku nugwön, Banabas Pol mönö gwogwo yadön göj göj yadyöxön, Segias Polas Jisas mönö aku nugw pönıŋö, rön, nugwo yadöŋa, “Nöbö hogw aku inakmönö hörmıdöi aku nugumıjınö,” röŋa.

9Sol ib nuŋwa i Pol me rımıdmä. Inöm Leia nuŋ Pol nugwo yuö kwo aja wölön rıb wä nölmın nugugırön, kıj öimöb rıb nöbö aku nugwo cıx nugugu mıdön yadöŋa,

10“Nagö kıjaki ha yöx pön höŋa; mag gwogwo akwör rılö. Ap kai kai wä mıd aku röböxön, nöbö mö akuyöbö ñıgö inakmönö hörön rımıdlö. Nagö öim öim Nöbö Diba mönö mı nuŋ aku pön inakmönö hörön aliö nıgmıdlö. Nagö wop kai rı gwogwam rımıdlö mag aku röböxnanö?

11Almıdlö aku, God raŋ, wop mıdöy mämäg nagö we wölaŋ naiö mila nugwöinaŋö,” röŋa. Pol mönö aku yadmın, rıb pia Ba-Jisas nugumın, mıjöi pı wab i mämäg nuŋwa pöröbmın aŋadö pıxmag guröŋa. Almın, nöbö i nı imaga pön ödöi yabuaŋ, me rön, piö piö rı gır mıdöŋa.

12Banabas Pol yöŋö ñıŋ Nöbö Diba mönö aku nugwo yad nölmıdmın aku nugwön, Segias Polas nuŋ aiö röŋa. Makwam, Ba-Jisas rıg röŋ mag aku nugwön, nuŋ Jisas nugw pöŋa.

Banabas Pol yöŋö ñıŋ taun dib Adiok mögörıb dib Pisidia yuadö dumä

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13 Makwam Pol nöbö nuŋ bla pisaŋ biyöja pön, Pepos röböxön, Pega taun, mögörib Pampilia yöraku dumä. Du midön, Jon Mak nuŋ ñiŋ nöbö hogwa röböxön höbkal Jerusalem duöŋa.

14Ñiŋ piöŋö Pega taun röböxön, taun dib Adiok mögörib dib Pisidia yuadö dumä. Du midön, Juda God höjöpalib wop aku, Juda mögum rib rama duön, römid gi midmä.

15Juda mögum rama nugwidix midmidöi nöbö bla öbilön, Mosis lo mönö kai kitöŋ riba bli aipam, God mönö yadib nöbö piaku kai kitim rib bli aipam, mämäg nig nugwön nöbö mö midim akuyöbö ñigö yadmä. Ñiŋ mönö yad pörön, nöbö i yad abim Banabas Pol yöŋö römid midim yöra duön yadöŋa, “Ha ruai. Nöbö mö kiyöbö nugw pib mönö bli mijön aku, an yad nöliŋ nuguŋö,” rimä.

16Aliö rimin, Pol öbilön mönö yadiba imaga pabilön yadöŋa, “Ñiŋ Juda nöbö mö bla aipam, Juda nöbö mö yöi God höjöpal gir midöi bla aipam, mönö yadiba rimidil ki rimij pal nugwi.

17 God nuŋ maduar ör nöso auso nöbö an bla pöŋa. God aku nuŋ Isrel nöbö mö God an pal. Mai ñiŋ mögörib Ijip du midmä, God ñigö nugwidix mid ri abmin, yöx pön hem halöu ha akuyöbö miga midmä. Nöbö dib Pero ñigö dueñiŋö, röŋ aku, ji God ölisö nuŋ maga rön, ñigö yöliŋ pön höm Ijip riŋadö hömä.

18 Ñiŋ kim padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pin du adokwebö mij bö (40) mögörib rig kap piaku midön, God mönö rödön ap kib mag gwogwo ususör rimidmä, ji God ñigö nugwidix mid ri aböŋa.

19 Makwam höd mögörib Kenan nöbö mö rigwoŋ hörirör akuyöbö mij sö midmidmä, ji God nöbö mö nuŋwa nugwidix mid ri abön ölisö mag nuŋwa nölmin, nöbö mö rigwoŋ hörirör akuyöbö mij sö höd midmidim akuyöbö ñigö pisaŋ nuö nuö pön, bli ribix abön bli pil pal nigön, mögörib aku ñiŋ aŋö pimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20 Ñiŋ Ijip midim kim yönöŋa iŋ wödön, mögörib rig kap piaku midim kim yönöŋa iŋ wödön, nöbö mö ribix abön mögörib ñiŋ aŋö pim aku midim kim yönöŋa aipam iŋ wödimdim, kim akuyöbö po hadred pipti (450) yönöŋa. “Makwam God ñigö pön du mögörib Kenan yöraku nigön, mönö pi nuöm nigib nöbö bli yad nigmin, ñigö nugwidix midmidmä. Mai God mönö yadib nöbö Samuel midöŋ wop aku,

21 nöbö mö Isrel bla ñiŋ Samuel nugwo yadmä, ‘Nagö kiŋ i yad nigaŋ, aniŋ nöbö mö magalig nugwidix midaŋ,’ me rimä. Aliö rimin, God nuŋ Kis ha nuŋwa Sol nugwo yad nigmin, kiŋ ñiŋa midmida. Nöbö aku Benjamin hödiga yöxip duön yöxip duön yöx nigmä. Sol kiŋ ñiŋa midmin, kim padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pin du adokwebö mij bö (40) yönöŋa.

22 Makwam mai God nuŋ rimin Sol kiŋ midölöŋ. God nuŋ Depid kiŋ ñiŋa yad nigöŋa. God nuŋ Depid mönö yadön yadöŋa, ‘Höbwab rib madmag ni keir ribyöxil mag akwör, Jesi ha nuŋwa Depid höbwab rib madmag nuŋwa algör paŋ rib akwör yöxa; ap agap apim raŋ, me rön nugun aku, nuŋ paŋ mag akwör cöniŋö,’ röŋa.

23 “Makwam God nuŋ rimin, Depid halöu ha yöxim yöxip höuöilmel rön, Jisas nugwo yöx pön hömä. Makwam, God höd mönö ölisö yad nigöŋ akuyöbö, nuŋ Isrel nöbö mö ñigö Kömö Pib Nöbö i yad aböŋa.

24Makwam Jisas ila nigön mabö rölöŋ mag aku, Jon nuŋ hön, Isrel nöbö mö ñigö yadöŋa, ‘Ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rimin aliö alöliŋö, rön, röböxiŋ, ñigö röbö pal nöinö,’ röŋa.

25 Jon mabö nuŋwa ri pöriba rimidöŋ wop mibil aku, nöbö mö akuyöbö ñigö yadöŋa, ‘Ñiŋ ni nöbö kai, me rön, ribyöx nugwöi? Nöbö Dib öim pöx midmidöi nöbö aku, ni yöi. Nöbö aku mai höna. Yam uñ nuŋ aku pi naga yaub maga midölö,’ röŋa.

26“Nöböhöd möhöd ni, ñiŋ bli Ebraham halöu ha nuŋwa midöia; ñiŋ bli Juda nöbö mö yöi ji God höjöpalöia. Krais nöbö mö kömö pib mönö Jon yad nöl midmid aku, God nuŋ aniŋ, me rön, yadöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Jerusalem nöbö mö bla aipam, nöbö dib ñiŋ bla aipam, Jisas nuŋ Krais aku hö, rön nugwölim. Jisas nugwo pil pal nigiŋ wöröxaŋ, me rimä aku, God mönö yadib nöbö piaku mönö kai kitim mag akwör rimä. Makwam God höjöpainöb Juda mögum rib rama öim hömidöi aku, ñiŋ mönö kai kitim mönö mag aku öim öim nugumidöia.

28 Ñiŋ Jisas ap gwogwo i rönö wöhö, rön, hölu wöhö nugwön, gapman nöbö dib Pailot nugwo yadmä, ‘Nagö yadaŋ nugwo pil pal nigiŋ,’ me rimä.

29 Makwam God Mönö rig yadöŋ mag akuyöbö, magalig Jisas nugwo rimä. Mai nöbö mö nuŋ bla hön, nöbäpö högia pi öröu pön du rig möl hogw pilmä.

30Hogw pilim aku, ji God rimin höbkal öbilöŋa.

31 Nuŋ öbilön kömö midmin nugugirön, nöbö mö nuŋ pisaŋ Galili yöbö Jerusalem hem piaku, nugwo wop miga akwör nugwim akuyöbö, wopik Isrel nöbö mö ñigö Jisas mönö wä aku yad nölmidöia.

32“Makwam an nöbö hogwa höl ki, ñigö Krais mönö wä aku yad nöliba höla. God maduar ör nöso auso nöbö an bla ñigö mönö ölisö yad nigön cinö röŋ mönö akwör ribyöx nugugu midön,

33 God nuŋ Jisas nugwo pi pabil nölöŋa. Alöŋ aku nöso auso nöbö bla nugwölim aku, ji an halöu ha yöx nigib ñiŋ bla wopik nugwöla. Depid nuŋ God Mönö Sam rib aku Wopal agñiŋ ribyöbö kai kitön yadöŋa, ‘Nagö Ha na. Ni weik Nauö nagö midlö,’ röŋa.

34 God nuŋ rimin, Jisas öbilöŋ makwam, mai wöröxön mixiñ nuŋwa lidu pin pal dubä maga nigöl. Mönö aku God Mönö rib miŋi aliö mida: ‘Ni Depid nugwo mönö lei, mönö ölisö, mönö ma yad nigim aku, ñigör nöinö,’ röŋa.

35 Makwam God Mönö rib miŋi aliö mida: “ ‘Naŋ Nöbö Leia nagö röböxaŋ, mixiñ nuŋwa lidu pin pal duölaŋ,’ me röŋa.

36“Makwam Depid nuŋ God mabö nuŋwa yad nigöŋ aku, nöbö mö nuŋwa midmidim wop aku rip duön wöröxöŋa. Makwam Depid nuŋ wöröxim, nuö nöhöniŋ nöbö ñigö hogw pilmidim yöra pön du hogw pilim, mixiñ nuŋwa lidu pin pal duöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

37Jɨ God nuŋ rɨmɨn öbɨlöŋ Nöbö aku, mɨxɨñ nuŋwa lɨdu pɨn pal duölöŋ.

38“Makwam, nöböhöd möhöd nugwi. Jisas nuŋ wöröxön öbɨlöŋ makwam, God ap kib mag gwogwo röi aku nugwön röböxön mönö wä aku ñɨgö yad nölmɨdöla.

39 An Juda lo mönö adakwör nugwön rɨmɨjnɨŋ aku, God ap kib mag gwogwo röl aku nugw gör mɨjöna. Jɨ Jisas pɨl pal nɨgɨm wöröxöŋ makwam, an Jisas nugw pɨmɨjɨnɨŋ aku, God ap kib mag gwogwo röl aku nugwön, röböxön, anɨŋ nöbö mö kömö wä nɨ, me cöna.

40Makwam God mönö yadɨb nöbö piaku maduar ör rɨg yadim mag akuyöbö anɨŋ alölaŋ, me rön, rɨb aku yöx nugw ri aböña. Ñɨŋ yadmä,

41 ‘Ñɨŋ nöbö mö nɨ albeñ albeñ nölöi piaku nugwi! Ñɨŋ mɨdöi mag kɨ, ap keiryöbö i cɨna. Cɨn ap aku ñɨgö höd yadmɨjöñ aku, ñɨlöŋ nɨg yadmɨdöiŋö, rön, nugwöña. Makwam, ñɨŋ aiö waiö rön, aŋadö wöröx yöm rɨ pöcöñɨŋö!’ röiŋö,” röŋa.

42Pol Banabas yöŋö mönö aku yadön, Juda mögum rɨb ram aku rɨŋadö röu dum nugugɨrön, nöbö mö bla yadmä, “God höjöpalɨb wop maiyöbö aku höuöil hön, mönö aku an bli kwo aipam yad nöinö,” rɨmä.

43Nöbö mö mögum rɨ mɨdim ram aku röböxön, hörɨrör dumɨn nugugɨrön, Juda nöbö mö ödöriö bli aipam, nöbö mö piakuyöbö Juda ada nugumɨdöi akuyöbö nugw pim nöbö mö bli aipam, Pol Banabas yöŋö mai dumä. Pol Banabas ödöi mibɨl yöra du gɨrön, nöbö mö akuyöbö ñɨgö yadmä, “ ‘God anɨŋ uliöxön pɨ ri abön rö,’ rön, rɨb aku yöx nugu gɨrön mɨjɨnö,” rɨmä.

44Makwam Juda God höjöpalɨb wop maiyöbö aku, taun dib aku mɨdim nöbö mö akuyöbö magalɨg Nöbö Diba mönö nuguba hö mögum rɨmä.

45Makwam Juda nöbö dib bla, nöbö mö mɨga ödöriö hömɨdmä aku nugumɨn, ölɨsö wölɨm, Pol Banabas nöbö hogwa nugwön rɨb gwogwo yöxmä. Pol mönö bɨl kai nöbö mö piaku yadöŋ aku nugwo yad höimöuön, ɨb nuŋwa yadɨp pɨmag pɨn du nɨgmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

46 Juda nöbö bla almıdım, Pol Banabas yöŋö ipöxölim; paiŋö mönö ölısö yadön yadmä, “God Mönö wä aku ñıgö Juda nöbö mö höd yadıŋö, röl aku, jı ñıŋ mönö wä aku pölön, an öim mıdıb mag aku nugw pıb maga mıdölö, röi aku makwam, wopik Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñıgö yad nöiniŋa.

47 Aku agapım: Nöbö Diba anıŋ yadön mönö aliö yadöŋa, ‘Nı yadmön, ñıŋ Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñıgö mil ñıŋa mıdön, mögörıb hörırör piaku duŋ, nöbö mö bla magalıg mil maga nugwıŋ nugugırön, nı ñıgö kömö pınö,’ rö,” rımä.

48Juda nöbö mö yöi piaku mönö aku nugwön, mı ödöriö wahax pön, Nöbö Diba mönö aku mı mönö waiö, me rımä. Makwam, nöbö mö God, öim öim mıdıŋ, me rön, yad nıgöŋ nöbö mö piaku magalıg mönö wä aku nugw pımä.

49Makwam Nöbö Diba mönö mag aku, mögörıb piaku magalıg yad nölmın duöŋa.

50Alöŋ aku, Juda nöbö mö bla nugumın ölısö wölım, du Adiok mö dib God nugw pim bli aipam, mögörıb piaku nugwidıx mıdmıdim nöbö dib bli aipam ñıgö yadmın, ñıŋ du nöbö mö mıga akwör pön hön, Pol Banabas yöŋö ñıgö rı gwogwam, rön, mögörıb ñıŋ piaku yad rıŋö bö abmä.

51 Aliö yad rıŋö bö abım, nöbö hogwa ñıŋ Adiok röböx du gırön, mönö wä pön hö yad nölöla ñıŋ pölöiŋö, rön, yamsö ñıŋa bıcep cep bla pılıl rı abön taun dib Aikoniam dumä.

52Makwam Inöm Leia nuŋ Jisas nugw pim nöbö mö piaku yuö kwo aja wölmın, ñıŋ mı ödöriö wahax pı gır mıdmä.

Aposol 14

Pol Banabas yöŋö taun dib Aikoniam yönmıdmä

1Pol Banabas yöŋö du taun dib Aikoniam mıdön, Juda mögum rıb ram aku duön, mönö yad nöl ri abım nugugırön, Juda nöbö mö bla nıgön, Juda nöbö mö yöi akuyöbö nıgön, nöbö mö mıga akwör Jisas nugw pımä.

2Makwam Juda nöbö mö bli, Jisas mönö yadmıdöi aku nugw pöiniŋö, rön, duön Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñıgö mönö nugub nugwölıbä inakmönö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hörmıdım nugwön, ñıŋ Jisas nugw pim nöbö mö akuyöbö ñıgö nugumın ölısö diba wölöŋa.

3 Jı Pol Banabas yöŋö mönö aku nugwön, mögörıb aku röböx duölim. Ñıŋ yöraku ör mıdön, Nöbö Diba mönö aku ususör rön wöxnö akwör yad nölmıdmä. Nöbö Dib nuŋ ñıgö nöbö hogwa pısaŋ nugwidıx mıdmın nugugırön, ap röllıbä akuyöbö bli, ap nugub nugwöllıbä akuyöbö bli rımıdmın, nöbö mö bli nugwön yadmä, "Makwam, mönö yadmıdöi kı mör yadmıdöiŋö," rön nugumä.

4Makwam Aikoniam nöbö mö piaku asıx hörırör nıgön, yam adöi Juda nöbö mö piaku mönö rıg yadim akuyöbö nugumın, yam adöi Jisas mönö wä pön dub nöbö bla rıg yadim akuyöbö nugumä.

5 Makwam Juda nöbö mö bli nıgön, Juda nöbö mö yöi akuyöbö bli nıgön, nöbö dib ñıŋ bla aipam, Pol Banabas yöŋö ñıgö rı gwogwam rön, rıg röd pal nıgnıŋö, rön, rıb aku yöx nugumä.

6Makwam nöbö hogwa ñıŋör mönö aku nugwön, bör du taun dib hogwa Listra Debi, mögörıb dib Likonia yuadö dumä.

7Duön, piaku rıp yön gırön, Krais mönö wä aku yad nölmıdmä.

Yöd pılö gwogwo röŋ nöbö i, Pol rımın, kömö nıgöŋa

8Makwam taun dib Listra aku, nuöm nugwo yöx pön höŋ wop akwör yödpılö gwogwo rımın ödöi yönmıdöl nöbö i mıdmıda.

9Nöbö aku nuŋ hö römıd mıdön, Pol mönö yadmıdöŋ aku nugw mıdöŋa. Pol nöbö aku nugwo cıx nugugu mıdön rıbyöx nugwöŋa, nöbö kı, God nı raŋ kömö nıgıb maga rö, rı rıbyöx nugumıdö, rı rıbyöx nugwöŋa.

10Makwam, Pol nugwo nugwön, ajmöla aj halön yadöŋa, "Öbılö!" röŋa. Aliö rımın, nöbö aku rımgör öbılön, yöda röbön duöŋa.

11 Pol almın, nöbö mö nugugu mıdim bla mönö yöbö ñıŋa Likonia mönö aku yadön yadmä, "Nöbö adöx yöd röul adö kau sebö piaku, god mös nöbial röxg nıgön hö yadmıdöi kı," me rımä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Aliö rön, Banabas nugwo god Sus, me rımä. Jı Pol nuŋ mönö mıga akwör yadmıdöŋ aku, nugwo god Hemis, me rımä.

13God inakmönö Sus höjöpalmıdim aku, höjöpalıb rama ur nıgim taun kwol yöra makwam, god inakmönö Sus höjöpal ur nölıb nöbö dib aku aipam, nöbö mö yöraku mıdim bla aipam, god Sus öim höjöpalmıdöl aku weik hö mık, me rön, hön kau nöbönıŋ bli pön, bı pıpıl wä wä wab bli pıragön, mı nöbö mö mıga hömä.

14Makwam Pol Banabas, rımıdim aku nugwön, wölıj ñıŋ bla pı waglöxön, nöbö mö mıga akwör mıdim mıbıl yöra duön yadmä,

15 “Ñıŋ pödpöd rımın almıdöi? An nöbö hogwa god yöi! Ñıŋ nöbö mö yöbö mıdöi mag akuyöbö, an kwo algön nör alıg mıdöla. An Jisas Krais mönö wä nuŋ aku ñıgö yad nölıba höla. God nuŋ adöx sö rı nıgön, mögörıb il kı rı nıgön, ban yuö dib aku rı nıgön, ap agap apım mıd akuyöbö magalıg rı nıgön, röŋa. An ñıgö Krais mönö wä aku yad nölıŋ, hör ap inakmönö hörön höjöpalmıdöi piaku röböxön, God kömö mıd Nöbö akwör höjöpal gır mıjınö, rön, ñıgö yadmıdöla.

16 Makwam höd nöbö mö mögörıb hörırör piaku mıdön, rıb ñıŋ keir nugwön ap hör höjöpalmıdim piaku, God nugwön ñıgö rı gwogwam rölöŋ.

17 Makwam ñıŋ hör mıdölöi; nugwo nugunöb, nugwöña. Nuŋ öim öim ñıgö pı ösös rı ri aba. Nuŋwör rımın, ruö pılmın, ap mag mıga akwör mıdmın nugugırön, wahax pı gırön ap nımmıdöia. Makwam, nuŋ aliö rımıd mag aku nugwön, mör God ana mıdö, rön, mödö nugwöyıx,” me rımä.

18Aliö rımın mönö, jı nöbö mö piaku ususör rön, nöbö hogw kı adöx yöd röul adö kau sebö höinö, rön, hön kau nöbönıŋ bli pal höjöpal ur nölıba rımıdim aku nugwön Pol Banabas yönö hör wöhö rı öliöxmä.

Pol nugwo rıg röd palmä

19 Makwam ñıŋ nöbö hogwa taun dib Listra akwör mıdım nugugırön, Juda ada taun dib Adiok mögörıb dib Pisidia yuadö mıdmıdim nöbö mö bli aipam, taun dib Aikoniam mıdmıdim nöbö mö bli aipam hön, nöbö mö piaku ñıgö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

inakmönö hörön yadmä, “Nöbö hogwa mönö wä yadmıdölöi; inakmönö hörön yadmıdöiŋö,” rımä. Aliö rımıdmın, nöbö mö piaku nugwön, Pol nugwo rıg röd pal nıgön, nuŋ aŋadö wöröxö, rön, pön pıxıp du rıg kul wob gwogwäbö rim aku rıŋadö bö abmä.

20Almıdım nugwön nöbö mö Jisas nugw pim piaku ñıŋ hö Pol wob yuö abım nugugırön, nuŋ öbılön taun dib aku höuöil duön duöŋa. Makwam löum Pol Banabas yöŋö Listra röböxön Debi dumä.

21-22 Pol Banabas yöŋö Debi duön, Jisas mönö wä aku nöbö mö piaku ñıgö yad nölmıdmın, nöbö mö mıg mıŋa Jisas nugw pımä. Makwam ñıŋ nöbö hogwa, höd hömıŋ ödöi akwör duŋö, rön, höuöil Listra, Aikoniam, Adiok mögörıb dib Pisidia yuadö du gırön, nöbö mö Jisas mönö wä aku yadmın nugw pim piaku ñıgö iswob yad nöl ri ab gırön rıp dumä. Ñıgö yad nöl ri ab gır yadmä, “Jisas mönö wä aku röböxmıjeñ; rıg nugw pöi mag akwör nugw pön mıjöña. Akuyöbö alıŋ, ñıgö ömörö mıga pı nöiöña, jı aku rıb diba yöx nugumıjeñ; God anıŋ pön nugwidıx mıjönıŋö, rön, ususör rön, paŋ rıb akwör yöx nugwıŋ duaŋ,” me rımä.

23Aliö rön, cöc hörırör piaku, nöbö mö Jisas nugw pim bla nöbö bli nöbö diba mıdıŋ, me rön, mabö aku yad nıgmä. Aliö alön, ñıŋ nöbö hogwa ap mag nımölön, God höjöpal gırön yadmä, “Nöbö Diba, nöbö kıyöbö naŋ nugw pöi aku, ñıgö nugwidıx mıdane,” rımä.

Pol Banabas yöŋö taun dib Adiok, Siria Propins yuadö dumä

24Pol Banabas yöŋö mögörıb Pisidia piaku yönmıdön mögörıb Pampilia dumä.

25Pampilia duön, Jisas mönö wä aku nöbö mö Pega taun piaku ñıgö yad nölön, taun dib Atalia dumä.

26 Atalia duön, bıyöja pön, taun dib Adiok, Siria Propins yuadö, höd mıdön hem yöra höuöil dumä. Ñıŋ höd duba rımıdim wop aku, Adiok nöbö mö Jisas nugw pim bla God höjöpalön yadmä, “Pol Banabas yöŋö mönö wä nagö aku nöbö mö bla ñıgö yad nölıba dumıdöi aku, ñıŋ nöbö hogwa nugwidıx mıd ri

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

abane," rön, ñıgö nöbö hogwa yad abım, duön Jisas mönö wä aku yad nöl yönmıdmä.

27 Makwam, höbkal Adiok hön, nöbö mö Jisas nugw pim piaku ñıgö wö rımın hömın, God nuŋ rımın ñıŋ agap apım rim akuyöbö magalıg yad nöl ri abmä. Juda nöbö mö yöi akuyöbö mıga akwör Jisas mönö wä aku nugw pim haiwo aku aipam yad nölmä.

28Ñıgö aliö yad nölön, ñıgö pısaŋ wop mıdöy uplöb mıdmä.

Aposol 15

Nöbö dib Jerusalem hö mögum rön mönö yadmä

1 Makwam nöbö bli mögörıb Judia yöbö Adiok hön, Juda nöbö yöi Jisas nugw pim piaku ñıgö yad nölmä, "Mosıs maduar ör an Juda nöbö mö yadöŋa, 'Ha kiai yöudöŋdöŋ yöx pön hö gırön, rıl uña ödöcınö,' röŋa. Aku, ñıŋ algör ör uñ ödöreñ aku, God ñıgö kömö penıŋö," rımä.

2 Aliö rımıdmın, Pol Banabas yöŋö mönö aku ödöriö yadmıdölöıŋö, rön, ñıgö pısaŋ mönö nuö nuö yadmın duöŋa. Almıdmın, Adiok nöbö mö Jisas nugw pim piaku, nöbö mö ñıŋ keir bli aipam, Pol Banabas nöbö hogwa aipam yad nıgön yadmä, "Ñıŋ Jerusalem duön, mönö kı pön du, Jisas mönö wä pön dub nöbö bla aipam, Jisas nöbö mö nuŋ bla nugwidıx mıdöi nöbö bla aipam ñıgö yad nölıŋ, ñıŋ pıöŋö yadıp duön rıb kai yöx nugwöñ aku, ñıŋ nugwön höuöil hö yadıŋ nuguŋö," rımä.

3Aliö rön, ñıgö yad abıŋ, ñıŋ du mögörıb Pönisia mibıl yöra du gırön, Juda nöbö mö yöi akuyöbö Jisas nugw pim mönö aku yad nölmın nugugırön, haul nöbö mölöu nöbö piaku nugwön magalıg wahax pımä. Mögörıb Pönisia aku röböxön, ñıŋ duön mögörıb Sameria mibıl yöra du gırön, mönö algör yad nölmın nugugırön, haul nöbö mölöu nöbö piaku algör ör nugwön wahax pımä.

4 Makwam ñıŋ mögörıb Sameria röböxön, duön Jerusalem uröpınmın, nöbö mö Jisas nugw pim bla aipam, Jisas mönö wä pön dub nöbö bla aipam, Jisas nöbö mö nuŋ piaku nugwidıx mıdim nöbö piaku aipam, ñıgö yad wahax pön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wä höiŋö, rɨmä. Aliö rɨmɨn, Pol Banabas yöŋö, God nuŋ rɨmɨn ap agap bɨlɨm rɨmä akuyöbö magalɨg ñɨgö yad nöl ri abmä.

5Aliö rɨmɨdmɨn, Perisi nöbö Jisas nugw pim bla bli öbɨlön yadmä, “Juda nöbö mö yöi bla Jisas nugw pɨmɨjöñ aku, uñ ödörön, Mosɨs lo rɨg yadöŋ yadöŋ mag akwör rɨŋ,” me rɨmä.

6Aliö rɨmɨdɨm, Jisas mönö wä pön dub nöbö bla aipam, Jisas nöbö mö nuŋwa nugwidɨx mɨdmɨdim nöbö piaku aipam, mönö aku yad ri abɨŋö, rön, hö mögum rɨmä.

7 Hö mögum rön, mönö aku yadɨp dumɨdmɨn nugugɨrön, Pita öbɨlön yadöŋa, “Nöböhöd nöbö. Ñɨŋ nugwöia, höd God an nuöm nɨgön, Juda nöbö mö yöi piaku Jisas mönö wä aku nugw pɨŋ, me rön, nɨ yad nɨgmɨn, nɨ du ñɨgö Krais mönö wä aku yad nöl yönmɨdla.

8 God yuörɨb madmag ana magalɨg nugumɨd aku, Inöm Leia anɨŋ nölöŋ aku, Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñɨgö kwo algör ör nölöŋa. Alöŋ mag aku an nugumɨn, nuŋ ñɨgö aipam pɨ ri aba.

9Anɨŋ Juda ada mönö i hör yadön, Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñɨgö mönö i hör yadön röl. Ñɨgö kwo algör Krais mönö wä aku nugw pim makwam, God nuŋ ap kib mag gwogwo röi pɨxa yuörɨb madmag ñɨgö kwo mɨd aku örɨx aböŋa.

10 God Juda nöbö mö yöi akuyöbö aŋadö pöŋ aliar, ñɨŋ pödpöd rɨmɨn, inakmönö hörön yadmɨdöi, ‘Mosɨs lo mönö kai kɨtön rɨg yadöŋ yadöŋ aliar lo ulmɨdö i rɨmɨjeñ aku, God ñɨgö kömö penɨŋö,’ rɨmɨdöi? Hölul rɨ ri abne, rɨmɨdöi aku, nöso auso cɨnɨŋö, rön, hör rɨp duiö duön nɨg dumä. An kwo algör ör cɨnɨŋö, rön, hör rɨp duiö duön nɨg duöl aku, jɨ wopik Juda nöbö mö yöi Jisas nugw pim bla ñɨgö, ömörö aku pɨŋ, me rön, yadmɨdöi ä?

11 Aku mag wä yöi. Nöbö Dib Jisas anɨŋ Juda ada uliöxön nugw aku, il paŋyöbö akwör makwam, Nöbö Dib Jisas nuŋ keir rɨmɨn, an nugwo nugw pɨŋ, anɨŋ kömö pöna. Mag akuyöbö aliar, Nöbö Dib Jisas Juda nöbö mö yöi

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

piaku ñıgö uliöxön nugw aku, il paŋyöbö akwör makwam, Nöbö Dib Jisas nuŋ keir rımın, ñıŋ nugwo nugw pıŋ, ñıgö kwo algör ör kömö pönıŋö," röŋa.

12Makwam nöbö mö hö mıdim piaku magalıg mönö i pölim wöhö, tar mıdım nugugırön, Banabas Pol yöŋö ñıgö haiwo pön, ñıŋ nöbö hogwa mögörıb hör piaku piaku du gırön, Juda nöbö mö yöi bla Jisas mönö wä aku yad nöl yönmıdmın nugugırön, God nuŋ ap rölıbä akuyöbö, ap nugub nugwölıbä akuyöbö röŋ aku, haiwo piaku magalıg ñıgö yad nöl ri abmä.

13 Makwam nöbö hogwa mönö yad pörım nugugırön, Jems öbılön yadöŋa, "Nöböhöd nöbö. Mönö yadıba rımıdıl kı nugwi!

14God nuŋ Juda nöbö mö yöi piaku ñıgö uliöxön pı ri abön, nöbö mö na keir mıjöñıŋö, rön, mödö pöŋ aku, Saimon wopik ör mönö yad aku nugwöla.

15God röŋ aku, God mönö yadıb nöbö piaku maduar ör yadön kai kıtim mag akwör röŋa. Mönö aku kai kıtön yadmä,

16 'Nöbö Diba nuŋ yadmıda, "Mai nı höbkal hön, Depid rama waglöx bılöx rı gılıx rı pın aku, nı keir iswob ur gö nıgmön, mı gö nıg gı mıjöna.

17Makwam, Juda nöbö mö yöi mögörıb hör piaku piaku yöbö, bli nöbö mö na mıjöñıŋö, rıl bla, nı hölu nugwöña.

18Ap agap bılım mai cön aku, nı maduö ib hör i yad nıgma. Nı Nöbö Dib akwör aliö yadmıdlö," rö,' röinjö," röŋa.

19Jems mönö aku yadön yadöŋa, "Rıb na yöx nugul aku, Juda nöbö mö yöi Jisas nugw pöñ akuyöbö, ñıgö ömörö bli nölöinıŋ.

20 Makwam ñıgö köp kai kıt abön yajnıŋa, 'Nöbö mö bli god inakmönö piaku nugwo ap höjöpal ur nöinöb, urap hön ap bla pön du palmıdıŋ, ñıŋ nımmıjeñ. Mö kib nöbö kib rımıjeñ. Urap hön ap bla iröpa nag wabılön pıxıŋ wöröxöñ aku, nımmıjeñ. Urap hön ap bla haña nımmıjeñıŋö,' cınıŋa. Mönö hör i alıg yadöinıŋ.

21Aku agapım: nöso nöbö maduar ör rıg rim mag akuyöbö, weik kwo algör ör taun piaku piaku magalıg, God höjöpalıb wop aku Juda mögum rıb rama du

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mögum rön, öim öim Mosis yadön kai kitöŋ mönö aku mämäg nig nugumidöiŋö," röŋa.

Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñigö köp kai kit abmä

22Jems aliö rimin, Jisas mönö wä pön dub nöbö bla nigön, Jisas nöbö mö nuŋ bla nugwidix midim nöbö bla nigön, nöbö mö Jisas nugw pim bla magalig nigön, yadmä, "An nöbö an bli yad nigiŋ, Pol Banabas nöbö hogwa pisaŋ Adiok duŋ," me rimä. Aliö rimin, Jisas nöbö mö nuŋ bla nugwidix midim nöbö hogwa Judas Basabas aipam, Sailas aipam yad nigmä.

23Köp i kai kitön, Pol Banabas nöbö bla nölmä. Köp aliö kai kitmä: Nöböhöd nöbö, ñiŋ midöiŋ ä? An haul ñiŋ, Jisas mönö wä pön dub nöbö bla aipam, Jisas nöbö mö nuŋwa nugwidix midöl nöbö bla aipam, ñiŋ Juda nöbö mö yöi taun dib Adiok aipam, Siria Propins aipam, Silisia Propins aipam midön, Jisas nugw pöi akuyöbö ñigö köp ki kai kit ab midöla.

24Aku agapim: mönö i höm nugwöla, nöbö mö an kiyöbö bli, aniŋ yad nugwölöi wöhö, rib ñiŋa keir akwör yöx nugwön, u ñigö mönö rib diba yöxbä mönö bli yad nölmä.

25Makwam, an nöbö bli an keir yad nigiŋ, nöbö madmag yöbö an wä ödöriö Pol Banabas nöbö hogwa mösör yöña.

26Pol Banabas nöbö hogwa piaku yöniŋ, aniŋ pil pal nigöñiŋö, rön, rib aku yöx nugwölöi. Nöbö Dib Jisas Krais mönö wä nuŋ aku nöbö mö piaku ñigö yad nöliŋö, rön, rib paŋyöbö akwör nugwön, amnör yad nöl ri ab girön yönmidöia.

27Judas Sailas nöbö hogwa agal abiba rimidöla. Ñiŋ wön köp kai kitmidöl ki mönö adakwör ñigö yad nöl ri aböña.

28 An mögum rön, mönö aku yadip dumin nugugirön, Inöm Leia nuŋ an rib wä nölmin, köp kai kitön ömörö bli ñigö nölöiniŋö, rön, yad nigöla. Hör mönö mösör yajniŋö, rön, yad nigöla.

29Nöbö mö bli god inakmönö piaku nugwo ap höjöpal ur nöinöb, urap hön ap bla pön du palmidiŋ, ñiŋ nimmijeñ. Urap hön ap bla haña nimmijeñ. Urap

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hön ap bla iröpa nag wabılön pıxıŋ wöröxöñ aku, nımmıjeñ. Mö kib nöbö kib rımıjeñ. Ap yadmıdöl kı röböxöñ aku, rı ri aböña. Yadöl mönö aku maku. Ñıŋ mıd ri aböña. Köp kai kıtim aku maku pal.

30Köp aku kai kıtön nöbö piaku nölmın, ñıŋ Jerusalem röböxön, taun dib Adiok, Siria Propins yuadö höbkal dumä. Uröpınmın, nöbö mö Jisas nugw pim piaku yadmın, magalıg hö mögum rımın nugugırön, köp pön hem aku nölmä.

31Köp nölmın, nöbö mö ñıŋ mönö aku mämäg nıg nugumın, ñıgö mı wä rımın, ñıŋ wahax pön rıb wä yöx nugu gırön mıdmä.

32Judas Sailas yöŋö God mönö yadıb nöbö rama mıdmıdim makwam, wop mıdöy Adiok mıdön, Jisas nöbö mö nuŋ bla ñıgö mönö mıga akwör yad nöl ri abmın nugugırön, ñıŋ Jisas mönö wä nuŋwa nugw pı gö nıgön, wahax pön rıb wä yöx nugu gırön mıdmä.

33-34Judas Sailas yöŋö aliö yad nöl pörön, duba rım nugugırön, nöbö mö Jisas nugw pim piaku hö mögum rön, höjöpalön, Nöbö Diba ñıŋ nöbö hogwa nugwidıx mıd ri abaŋ, ñıŋ tar mıd ri abıŋ, me rön, ñıgö nöbö hogwa yad abmä.

35Makwam Pol Banabas yöŋö Adiok yöraku mıdön, nöbö piakuyöbö bli pısaŋ, Nöbö Dib mönö wä aku nöbö mö bla ñıgö yad nöl gırön mıdmä.

Pol Banabas hörırör dumä

36Makwam mıdıp duön, Pol nuŋ Banabas nugwo yadöŋa, “An nöbö hogwa höd yönön Nöbö Dib mönö yad nölmın duöŋ mögörıb piaku, nugw pı gö nıgön mıdöıŋönö wöhö, rön, du nugw yönıŋö,” röŋa.

37 Pol aliö rımın, Banabas yadöŋa, “Makwam, Jon Mak aipam yölıŋ pön duŋö,” röŋa.

38 Banabas aliö rımın, Pol yadöŋa, “Ha aku höd yölıŋ pön dumıŋa, jı nuŋ mabö rı pörön hölöŋ; nuŋ Pampilia ör duön röböx duöŋa. Makwam, weik nugwo yölıŋ pön duöınıŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39Pol aliö rɨmɨn, ñɨŋ nöbö hogwa keir nuö nuö yadön, Banabas nuŋ Jon Mak pɨsaŋ bɨyöja pön, röbö wödoböŋ mögörɨb Saipras dumä.

40Pol nuŋ piöŋö Sailas nugwo pöŋa. Nöbö mö Jisas nugw pim piaku höjöpalön, Nöbö Dib nuŋ Pol Sailas ñɨgö nöbö hogwa nugwidɨx mɨdaŋ, me rön, nöbö rama yad abmä.

41Pol nuŋ Siria Propins piaku aipam, Silisia Propins piaku aipam rɨp yön gɨrön, nöbö mö Jisas nugw pim piaku ñɨgö God Mönö bli kwo yad nöl ri abmɨn, ñɨŋ nugwön nugw pɨ gö nɨgön mɨdmä.

Aposol 16

Pol mögörɨb yönöŋ piaku iswob höbkal duöŋa

1 Pol Sailas ñɨŋ nöbö hogwa yönmɨd yönmɨd nɨgön, Debi duön, Listra uröpɨnmä. Mögörɨb piaku Jisas nugw pöŋ nöbö i mɨdöŋa, ib nuŋwa Timoti. Nöbö aku nuöm nuŋwa Juda yöbö mö i, jɨ nuŋ Jisas nugw pöŋa. Nuö nuŋwa Grik yöbö nöböm.

2 Listra nöbö mö Jisas nugw pɨmä akuyöbö aipam, Aikoniam nöbö mö Jisas nugw pɨmä akuyöbö aipam, Timoti nöbö wä, me rɨmä.

3Pol piöŋö, Timoti nɨ pɨsaŋ Jisas mönö aku yad nöl yönmɨdɨŋö, rɨ rɨbyöx nugwöŋ aku, jɨ Juda nöbö mö akuyöbö yajöña, “Timoti nuö nuŋwa Grik nöbö i makwam, ha nuŋwa uñ ödörölöŋ aku, mönö nuŋwa pöiñɨŋö,” cöñɨŋö, rɨ rɨbyöx nugwön, Pol nuŋ Timoti pön duön uñ ödöröŋa.

4 Pol Sailas Timoti ñɨŋ taun taun piaku rɨp yön gɨrön, Jisas mönö wä pön dub nöbö bla aipam, Jisas nöbö mö nuŋ bla nugwidɨx mɨdim nöbö bla aipam, Jerusalem piaku mögum rön mönö bɨl kai yadmä aku, nöbö mö Jisas nugw pim piaku ñɨgö yad nölön, al aliö cɨne, rɨmä.

5Aliö piaku piaku rɨp yön gɨrön, nöbö mö Jisas nugw pim piaku, ñɨgö Jisas mönö wä aku yad nöl ri abmɨn, ñɨŋ mönö aku nugw pön, kwockwoc palön, Jisas nuŋ rɨg yadöŋ mag akwör rɨ mɨdmä. Wop paŋ paŋ öim öim nöbö mö bli aipam Jisas mönö wä aku nugwön, Jisas nugw pɨmä.

Pol rɨb nugwöŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6 Pol nöbö nuŋ bla pɨsaŋ, Esia Propins mɨdöi nöbö mö bla ñɨgö Krais mönö wä yad nölɨŋö, rön, duba rɨmɨdmä, jɨ Inöm Leia nuŋ, duba wöhö, röŋa. Inöm Leia aliö rɨmɨn, mögörɨb Prijia mibɨl piaku yönön, Galesia Propins mibɨl piaku yönön, rɨmä.

7Ñɨŋ dumɨd dumɨd, mögörɨb Misia igöp igöp u gɨrön, Bitinia Propins duŋö rɨmɨdmä aku, jɨ Jisas Inöm nuŋwa ñɨgö, duba wöhö, röŋa.

8Jisas Inöm nuŋwa aliö rɨmɨn, ñɨŋ Bitinia Propins duölim; mögörɨb Misia mibɨl yöra duön taun dib Troas dumä.

9Troas duön, pɨxmag yuö mibɨl bö Pol rɨb nugwöŋa, Masedonia Propins yöbö nöbö i öbɨl gɨ mɨdön, nugwo mönö yad gögö rön yadöŋa, “Nagö röbö möx pö kɨ Masedonia hön, an ösös rɨ nölö,” röŋa.

10Pol aliö rɨba nugumɨdmɨn, an yadmɨŋa, “Aku God nuŋwör, ‘Masedonia nöbö mö ñɨgö Jisas mönö wä aku du yad nöine,’ rö,” rön, wop akwör Masedonia duba rön ap pɨ pɨdɨlumɨŋa.

Lidia nuŋ Jisas nugw pöŋa

11Du bɨyöja pön, Troas röböxön, röbö wödoböŋ mögörɨb Samotres dumɨŋa. Löum yöbö Samotres röböxön, Niapolis tauna uröpɨnmɨŋa.

12Bɨyöja pön, taun dib Pilipai, Masedonia Propins yuadö uröpɨnmɨŋa. Rom gapman nöbö mö mɨga akwör du Pilipai mɨdön nugwidɨx mɨdmɨdmä. Makwam, mögörɨb mibɨl yöra Pilipai taun dib ödöriö mɨdöŋa. An wop mɨdöy Pilipai yöraku mɨdmɨŋa.

13Juda God höjöpalɨb wop aku, God höjöpalɨb kau i mɨjönɨŋö, rön, taun ubalɨja röböxön röbö pöpö bö dumɨŋa. Duön nugumɨn mö bli hö mɨdmä. Yöraku römɨdön ñɨgö mönö yad nölmɨŋa.

14Mö mönö an audiöx nugumɨdim piaku, mö i taun dib Taiataira yöbö, ib nuŋwa Lidia. Nuŋ wölɨj mɨ paskwolö bla rɨ nɨgmɨn, wob mɨdöia. Nuŋ God höjöpal mɨdmɨda. Nöbö Diba nuŋ mö aku nugwo rɨb wä nölmɨn, Pol mönö wä yadöŋ aku, mi yadmɨdö, rön, nugw pöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Makwam an Lidia aipam, nöbö mö ram nuŋwa pisaŋ höliimmidim akuyöbö aipam, ñigö röbö pal nölmin, Lidia yadöŋa, “Ni Nöbö Diba mi ödöriö nugw pö, ri ribyöx nugwöi aku, ñiŋ hö ram na höliimmijinö,” röŋa. Aliö rimin, an mönö nuŋwa yöxön du ram nuŋwa höliimmidmiŋa.

Pol Sailas ñigö nöbö hogwa nag nigmä

16An wop i God höjöpalib kau aku duön, nag mabö rib halöu i nugwo möigw palmiŋa. Halöu aku nugwo ragwo as öim nigim, ap agap apim mai cön aku, nöbö mö bla ñigö yad nölmin, nugwo rig nölmidmä. Nuŋ aliö almin, nöbö nugwo wob pön hem, nag mabö ñiŋa rimidöŋ piaku, rig diba pimidmä.

17 An dumin nugugirön, halöu aku an mai ri girön yadöŋa, “Nöbö kiyöbö ñiŋ God adöx mi bil sö mid Nöbö aku mabö nuŋwa röia. God pödpöd rön ñigö kömö pön, mönö mag akwör ñigö yad nölmidöiŋö,” röŋa.

18Makwam halöu aku mönö akuyöbö öim öim yadmidim, wop i Pol nugwo mi ipitmin, höuöiliö halöu öim nigöŋ ragwo as aku yadöŋa, “Jisas Krais ib nuŋwa nugwön, halöu ki nugwo röböx röu duö!” röŋa. Aliö rimin, rib pia ragwo as nugwo öim nigöŋ aku röpin duöŋa.

19Makwam halöu aku nugwo rig wobmin, ñigö nag mabö rimid nöbö bla, Pol ragwo as yad aböŋ mönö aku nugwön, rig diba pimidöl aku mai pöiniŋö, rön, Pol Sailas yöŋö nöbö hogwa pi cici nigön pön, Rom nöbö dib midim yöraku mönö diba yajniŋö, rön, pön pixip du mönö diba yadib yöra dumä.

20 Rom mönö pi nuöm nigib nöbö dib bla ñigö mönö diba yadön yadmä, “Nöbö ram ki Juda nöbö. Taun dib an ki hön rimin, an mögörib minöbö nugumin, ölisö wölmin, pön höla.

21An Rom nöbö mö mönö hödyöbö adaku keir mida, ji ñiŋ mönö yoŋyöbö mönö an nugwölöl aku nugwön cinö, rön, yad nölip yönmidöiŋö,” rimä.

22 Nöbö mö nugugu midim piaku algör ör, mönö adakwör yadön, Pol Sailas yöŋö nöbö hogwa mönö diba yadmin, mönö pi nuöm nigib nöbö dib bla yadmä, “Wölij ñiŋ bla röd abön kaiö pön pali,” rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23Aliö rimin, kaiö pi pal höuöilmel rön, pön du kilabis rama ram möl yuadö abön, kilabis rama nugwidix midöŋ nöbö aku yadmä, “Naŋ nöbö hogwa nugw ri ab gi midane,” rimä.

24Aliö rimin, kilabis rama nugwidix midmid nöbö aku, ñigö nöbö hogwa yöliŋ pön du kilabis rama ram möl yuö kwo nigön, yödpilö wab ñigö hogwa pi bi dib möla abim dumin, pal cir gö nigöŋa.

25Makwam pixmag yuö mibil dib bö, Pol Sailas ñiŋ nöbö hogwa God höjöpal girön, wopal bli yadmidim nugugirön, kilabis nöbö bli ñiŋ audiöx nugumidmä.

26Almidim nugugirön, rib pia mimön diba hön, kilabis ram aku alig pi pikwo pik rön, uba bla keir rödim, kilabis nöbö bla ñigö sen wabilim bla magalig yauöŋa.

27 Almin, kilabis nöbö bla ñigö nugwidix midöŋ nöbö aku öbilön nugumin, ubalij bla magalig röd gi midöŋa. Nuŋ aku nugwön, “Kilabis nöbö bla, uba rödmin, bör du pöröi aku, nöbö dib na aku ni pil pal nigöniŋö,” rön, yu ölisö mixil nuŋ me pugul pön, nuŋ keir nugwo piliba rimidöŋa.

28Pol piöŋö nugwo wö diba rön yadöŋa, “Pödpöd rimin nagö keir nugwo piliba rimidlö? An bör duölöl. Magalig midöl mik,” me röŋa.

29Pol aliö rimin, kilabis nöbö nugwidix midöŋ nöbö aku wö rön yadöŋa, “Hötikö rimig rag höi,” röŋa. Aliö rimin, hötikö pön höm, nuŋ pön ipalip ram möl yuadö bö duön, ölölö rimin, gil gil ri girön, du Pol Sailas yöŋö midim il yöra höxmax yuöŋa.

30 Makwam aliö höxmax yuön, öbilön, ñigö nöbö hogwa yöliŋön riŋadö bö duön yadöŋa, “Nöbö dib wä ni hogw ki, ni pödpöd rimön, God ni kömö pön?” röŋa.

31Aliö rimin, nugwo yadmä, “Nöbö Dib Jisas nugw pinö aku, naŋ keir aipam, nöbö mö nagö pisaŋ hölimmidöi piaku aipam, ñigö kömö pöniŋö,” rimä.

32Aliö rön, nöbö aku nugwo nigön, nöbö mö nuŋ pisaŋ hölimmidim akuyöbö magalig nigön, ñigö Nöbö Dib mönö wä aku yad nölmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33Aliö yad nölmin, kilabis nöbö nugwidix midöŋ nöbö aku ñigö nöbö hogwa pixmag yuö mibil kwo pön duön, mixiñ palmä akuyöbö röbö äbäd aböŋa. Almin, wop akwör nuŋ keir aipam, nöbö mö nuŋ piaku aipam, ñigö magalig röbö pal nölmä.

34Ñigö magalig röbö pal nölmin, kilabis nöbö nugwidix midöŋ nöbö aku ñigö nöbö hogwa yöliŋ pön ram nuŋwa duön, ap mag nölmin, nimimä. Nöbö aku nuŋ keir aipam, mönin halöu ha nuŋ bla aipam, weik an God nugw pöliŋö, rön, mi ödöriö wahax pi girön midöŋa.

35Löumin, Rom nöbö dib piaku ömdö nöbö bla ñigö yadmä, “Nöbö nag midöi hogwa ñigö yau abiŋ, duŋ,” me rimä.

36Aliö rimin, kilabis nöbö nugwidix midöŋ nöbö aku, mönö aku pön du Pol Sailas midim yöraku duön yadöŋa, “Mönö pi nuöm nigib nöbö dib bla yadöia, ‘Nöbö nag midöi hogwa yau abiŋ duŋ,’ me röia. Makwam, ñiŋ nöbö hogwa di. Nöbö Diba ñiŋa nugwidix mid ri abön raŋ, tar mid ri ab gi mijinö!” röŋa.

37Aliö rimin, Pol yadöŋa, “An nöbö hogwa algör ör Rom yöbö nöbö hogwa, ji mönö diba nugwölmiŋ wöhö, nöbö mö mibil yöra aniŋ nöbö hogwa kaiö pi pal höuöilmel rön, pön du nag nigöi aku, wä röl. Makwam, aniŋ nöbö hogwa tar umadiö yad abniŋö, rön, yadmidöi ä? Nöbö dib bla ñiŋ keir kilabis ram ki hön, aniŋ nöbö hogwa yöliŋ pön paŋör riŋö bö duŋö,” röŋa.

38Pol aliö rimin, ömdö nöbö bla mönö aku nugwön, höbkal du mönö pi nuöm nigib nöbö dib bla ñigö yad nölmin, Pol Sailas ñiŋ Rom yöbö nöbö hogwa mönö aku nugwön, ipöxmä.

39Ipöxön, ñiŋ du Pol Sailas ñigö nöbö rama yöliŋ pön paŋör riŋö bö duön, mönö höimöliö mida yadmä, “Ñigö nöbö hogwa wä rimijön aku, taun dib ki röböx dinö,” rimä.

40Pol Sailas kilabis ram aku röböxön, mö Lidia rama du midön, nöbö mö Jisas nugw pim piaku pisaŋ mögum rön, Nöbö Diba mönö wä ñigö yad nölmin, ñiŋ nugwön mönö wä aku pön, wahax pön rib wä yöx nugu girön midmä. Pol Banabas yöŋö mönö yad nöl pörön ñiŋ röböxön mödö dumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Aposol 17

Tesalonaika nöbö mö Pol Sailas ñıgö nöbö hogwa pıl pal nıgıba rımä

1Makwam Pol Sailas ñıŋ nöbö hogwa taun dib Pilipai röböxön, du taun dib Ampipolis uröpınmä. Ampipolis röböxön, du taun dib Apolonia uröpınmä. Makwam Apolonia röböxön, du taun dib Tesalonaika uröpınön nugumın, Juda mögum rıb ram i mıdöŋa.

2Nugwön, Pol öim rıg rımıd mag akuyöbö, Juda God höjöpalıb wop mös paŋ, nöbö mö bla pısaŋ Juda mögum rıb rama ram möl yuadö duön, ñıgö pısaŋ mönö nıgıp duön yadöŋa.

3God Mönö il aku ñıgö yad nöl ri abön, God mönö yadıb nöbö bla maduar ör, Mesaia aku ölıŋ höb diba pön wöröxön höbkal öbiönıŋö, rim mönö aku yad nöl ri abön, “Mesaia aku Jisas, nöbö ñıgö yadmıdıl mık,” me röŋa.

4Pol aliö rımın, nöbö mö bli mi yadö, rön, mönö yadöŋ aku nugw pön, Pol Sailas yöŋö adö hömä. Iba mıdöŋ mö mıga nıgön, Grik nöbö mö God nugw pim akuyöbö mıga nıgön, Pol yadöŋ mönö aku nugw pımä.

5Pol Sailas ñıŋ mönö yadmın nöbö mö mıga akwör nugw pımä aku, Juda nöbö piaku bli nugumın, ölısö wölım, nöbö gwogwo hör taun ödöi mibıl yöra mıdim piaku bli pımın, ñıŋ piöŋö du nöbö mö mıga akwör pön hö nıgön, mı mönö diba nıgmä. “Pol Sailas ñıgö nöbö hogwa hölu nugwön, nöbö mö kıyöbö ñıgö nölıŋ, nöbö rama pıl pal nıgıŋ,” me rön, du Jeson rama yuadö wöluön hölu nugw yualöbmä.

6Hölu yön nöi nugwön, Jeson nugwo pön, nöbö mö Jisas nugw pim bli alıg pön gapman nöbö dib mıdim yöra duön, mönö diba yadmä. Mönö diba yadön yadmä, “Pol Sailas nöbö rama mögörıb hör piaku piaku magalıg yönön yadmın, nöbö mö piaku magalıg mönö nuö nuö yadön mönö ua nıgöia. Makwam weik hö mıdöi mögörıb an kı.

7 Ñıŋ gapman nöbö dib an Sisa mönö nuŋwa röd abön, Kıŋ an keir i mıdö, rön, Kıŋ aku Jisas me röia. Makwam nöbö Jeson kı, nöbö hogw aku ñıgö pön du ram nuŋ aku nıgmın hölımmıdöiŋö,” rımä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Aliö rɨmɨdmɨn, nöbö mö mɨga akwör hö mɨdim akuyöbö aipam, taun gapman nöbö dib bla aipam nugwön, mönö diba nɨgmä.

9Mönö diba nɨgön, Jeson nugwo rɨg bli pön, nöbö mö nugwo pɨsaŋ pön hem akuyöbö rɨg bli pön, yadmä, “Mai mönö aku iswob yadmɨjöñ aku, rɨg ñɨŋa kɨ aŋadö pɨnɨŋö,” rɨmä. Aliö rön, ñɨgö yad rɨŋö bö abmä.

Taun dib Beria nöbö mö mɨga akwör Jisas mönö wä aku nugw pɨmä

10Pɨxmag gurön mag akwör, nöbö mö Krais nugw pim akuyöbö, Pol Sailas ñɨgö nöbö hogwa pön du abɨm, taun dib Beria dumä. Beria uröpɨnön, Juda mögum rɨb ram aku dumä.

11Duön, Jisas mönö wä aku yad nölmɨn, Juda nöbö mö Beria mɨdim piaku, nöbö mö Tesalonaika rɨg mɨdmɨdim akuyöbö yöi, mönö ñɨgö nöbö hogwa nugumɨn, wä rɨmɨn nugugɨrön, “Pol mi yadmɨdönö wöhö?” rön, God Mönö aku wop paŋ paŋ öim öim mämäg nɨg nugw ri abön rɨmɨdmä.

12Makwam Juda mögum rɨb ram aku nöbö mö hem piaku mɨga Jisas nugw pɨmä. Grik mö ib mɨdöŋ piaku algör mɨga akwör Jisas nugw pɨmä. Grik nöbö algör ör mɨga akwör Jisas nugw pɨmä.

13Jɨ Pol du Beria nöbö mö God Mönö yad nölmɨdmɨn, Juda nöbö mö Tesalonaika mɨdmɨdim akuyöbö mönö aku nugumɨn, ölɨsö wölɨm, ñɨŋ hön Beria nöbö mö mönö yuaiwö rɨm, ñɨŋ ölɨsö rödɨba rɨmɨdmä.

14Almɨdɨm nugugɨrön, nöbö mö Jisas nugw pim akuyöbö, Pol nugwo pön du abɨm, ban yuö diba pö piaku duöŋa. Makwam Sailas Timoti nöbö hogwa Beria yöraku mɨdmä.

15Nöbö bli Pol nugwo pön du taun dib Atens abön, höbkal duba rɨmɨdɨm nugugɨrön Pol ñɨgö yadöŋa, “Sailas Timoti yöŋö yadɨŋ yadkap höŋ,” me röŋa.

Pol taun dib Atens mɨdöŋa

16Pol nuŋ Sailas Timoti yöŋö taun dib Atens yöra pöx mɨd gɨrön nugumɨn, nöbö mö piaku god inakmönö ñɨŋa höjöpalmɨdöi ap bla, mɨga akwör mɨdöŋa. Nuŋ nugumɨn, höbwab nuŋwa mɨ gwogwo röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17 Almɨn, Juda mögum rɨb ram aku duön, Juda nöbö mö bla aipam, Grik nöbö mö God nugw pim bla aipam, ñɨgö pɨsaŋ mönö nɨgɨp duön yadmɨdöŋa. Makwam wop paŋ paŋ öim öim mönö yadɨb yöra duön, nöbö mö hö mɨdim piaku ñɨgö kwo aipam mönö nɨgɨp duön yadmɨdöŋa.

18Taun dib Atens aku, nöbö mö rɨb adö hörɨrör yöxmä akuyöbö, iba hörɨrör urön, bli Epikorian nöbö mö rɨmä, bli Stowɨk nöbö mö rɨmä. Wop i, Pol nöbö mö piaku ñɨgö Jisas wöröxön öbɨlöŋ mönö wä aku yadmɨn, Epikorian nöbö rɨb wä yöx nugub bli, Stowɨk nöbö rɨb wä yöx nugub bli, Pol mönö yadöŋ aku nugwön, nugwo pɨsaŋ nɨgɨp duön, bli yadmä, “Nöbö kɨ mönö yös yös mɨda nɨg mönö aku agö mönö yadɨba rɨmɨdö?” rɨmä. Makwam bli yadmä, “Nöbö mö pad piaku höjöpalöi god ñɨŋ piaku algör ör yadmɨdö,” rɨmä.

19-20Makwam Pol nugwo pön du kansol ada mɨdim yöra duön yadmä, “Nagö mönö yoŋyöbö keiryöbö nöbö mö akuyöbö ñɨgö yadmɨdlö aku, weik an kwo algör yad nöl ri abaŋ, an aipam mönö il aku nugw ri abnɨŋö,” rɨmä.

21Nöbö mö Atens yöbö piaku aipam, nöbö mö hör piakuyöbö hön Atens mɨdim akuyöbö aipam, mönö yoŋyöbö bli nugwön yajnɨŋö, rön, rɨb akwör yöx nugumɨdmä.

22Pol piöŋö nuŋ kansol ada mɨdim mibɨl yöra öbɨlön yadöŋa, “Ñɨŋ Atens nöbö mö. Nɨ nugula ñɨŋ mɨ ususör rön, ap bli höjöpainɨŋö, rön, rɨ rɨbyöx nugwöia.

23Nɨ pik yönön nugula, ñɨŋ rɨg anau hörɨrör rɨ nɨgön, ap hörɨrör höjöpalöi aku, ib adaku kai kɨtöia. Makwam ap höjöpal ur nölɨb rɨgpɨd i rɨ nɨgim aku, ib aku kai kɨtöia, ‘Iba nugwölöl god aku, rɨg anau nuŋwa mɨk pal,’ röia. Mönö nugwölölɨŋö, rön, kai kɨtöi aku, weik ñɨgö mönö il aku yadɨba rɨmɨdla.

24 “God mögörɨb il kɨ rɨ nɨgön, ap mögörɨb il kɨ mɨd piaku magalɨg rɨ nɨgöŋ aku, nuŋ mɨ Nöbö Dib ödöriö. Adöx yöd röul adö kau sö aipam, mögörɨb il kɨ aipam, nuŋ Nöbö Diba mɨdön nugwidɨx mɨda. Nöbö mö piaku God höjöpalɨb rama imag ñɨŋa rɨ nɨgɨm, nuŋ hö ram möl yuö piaku mɨden wöhö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25 God nuŋ aniŋ rɨ nɨgön, aŋöi maga nölmɨn, aŋöi ab gɨr mɨdöla. An ap mɨd blaku magalɨg nuŋwör an nöla. Nuŋ Nöbö ölɨsö ödöriö aku nugwön an imag ana ap wä i rön nugwo nölɨb maga mɨdöl.

26Nuŋ nöbö paŋyöbö iör, Adam nugwo rɨ nɨgmɨn, Adam nuŋ piöŋö yöxɨp duön, yöxɨp höuöilmel rɨm, weik nöbö mö hörɨrör piaku mögörɨb il kɨ rɨgwoŋ rɨgwoŋ magalɨg piaku mɨdöla. Makwam God nuŋwör höd rɨbyöx nugwön rɨmɨdöŋ aku, nöbö mö bli mögörɨb i hö mɨdön, mɨdɨp duön, mai nuŋ keir yadöŋ wop aku, nöbö mö hör piakuyöbö bli hö kau ñɨŋ aku pöia.

27 God nuŋ keir rɨbyöx nugwön rɨmɨd aku, ñɨŋ wop bli öliöxön mɨdön, nɨ hölu nugwön, pɨ piö piö rɨmɨd rɨmɨd nɨ hölu nugw pɨŋ, me rön, rɨmɨda. Makwam an nugwo nugw pɨba rɨmɨjöñ aku, nuŋ pad piaku mɨdöl. An magalɨg pɨsaŋ mɨd mɨk.

28God nuŋ rɨmɨn, an kömö mɨdön, yön bör yönön, mɨdöla. Makwam mönö kai kɨtɨb nöbö ñɨŋ keir bli köp kɨtön yadöia, ‘An aipam halöu ha nuŋwa mɨdölɨŋö,’ röi aku, mi yadöia.

29 “Makwam an God halöu ha nuŋwa mɨdöl aku, gol, silpa, rɨg bla pön, rɨb ana keir yöx nugwön imag ana ap bli anaua rɨ nɨgön höjöpalöinɨŋ.

30Höd God mönö wä nuŋwa nugumɨdölöi makwam, ñɨgö mönö diba yadölöŋ. Makwam wopik nöbö mö mögörɨb hör piaku piaku magalɨg ñɨgö yadmɨda, ‘Ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rɨmɨn aliö alölɨŋö, rön, röböxnö,’ rɨmɨda.

31 Mai nuŋ keir ör nugw wop aku, Nöbö nuŋ yad nɨgöŋ aku nugwo agal abaŋ hön, mögörɨb il kɨ mɨdöi nöbö mö akuyöbö magalɨg mönö diba yadön, pɨ nuöm nɨgöna. An nugwöla, Nöbö mönö diba yajön aku, nugwo pɨl pal nɨgɨm wöröxɨm, God rɨmɨn höbkal öbɨlöŋa. Alöŋ mag aku, nöbö mö bla magalɨg nugwön, mönö diba yadɨba yad nɨgöŋ wop aku, wöxnö ör yadöŋ aku nugwɨŋ, me rön, rö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Pol, nöbö i wöröxön höbkal öbilö, rön yadmid mönö aku nugwön, nöbö mö midim piaku bli yad imöumä; ji bli yadmä, “Wop bli kwo mönö aku iswob yadmidan nugunijö,” rimä.

33Aliö rimin nugugirön, Pol kansol ada midim piaku ñigö röböx duöja.

34Makwam taun dib Atens aku, nöbö mö bli Pol mönö nuj aku pön, Jisas nugw pimä. Nöbö mö piaku nöbö i ib nujwa Dionisias. Nuj nöbö dib kansol dib ñij mögörib akuyöbö nöbö i. Mö i ib nujwa Damaris. Makwam nöbö mö bli kwo aipam Jisas nugw pimä.

Aposol 18

Pol du taun dib Korid midöja

1Pol taun dib Atens röböxön, taun dib Korid duöja.

2 Pol Korid duön nugumin, Juda nöbö mönöbö hogwi midmä. Nöbönija ib nujwa Akwila. Nugwo mögörib Podas yöx pön höm, dib röxön nuj röd du mögörib Itali, taun dib Rom il yöra midöja. Makwam mai gapman nöbö dib Klodias, Juda nöbö mö bli Rom midölij, me rim, Akwila Prisila mönöbö hogwa Itali röböxön, du Korid yöraku midmä. Makwam Pol, mönöbö hogw aku du nuguba rön, ram ñija duöja.

3 Mönöbö hogw aku, ñij ap uñ rama urmidmä. Makwam Pol wobiö mabö aliö rimida nugwön nuj du ñigö pisaj hölim midön, ap uñ möl bla rimidmä.

4Pol nuj piöjö, Juda nöbö mö piaku aipam, Grik nöbö mö piaku aipam, ñij magalig Jisas mönö wä aku nugw pij, me rön, Juda God höjöpalib wop aku, nuj öim öim Juda mögum rib ram aku duön, ususör rön ñigö pisaj mönö nigip duön yadmidöja.

5 Makwam mai Sailas Timoti yöjö Masedonia Propins röböxön, Pol Korid midöj yöra hömin, Pol nuj öim öim Jisas mönö wä aku yad nölip dumid dumid, Juda nöbö mö piaku ñigö mönö yad nölön, Mesaia öim pöx midmidöl aku mi Jisas ör, me rimidöja.

6 Pol aliö rimin, Juda nöbö mö bla mönö nuj aku nugwölim; nugwo yad mönö nigön, mönö gwogwo yadmin nugugirön, Pol nuj, Jisas mönö wä aku

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pödpöd rimin röböxöiŋö, rön, wölij nuŋ aku pal gögö ri gir yadöŋa, “Ni ñigö Jisas mönö wä aku yad nölmön nugwölöi aku, God ñigö kömö pen aku, ap ñiŋ keir. Weik ñigö Juda nöbö mö röböxön, Juda nöbö mö yöi piaku ñigö du yad nöinö,” röŋa.

7Pol aliö rön, ñigö röböxön, Juda nöbö yöi i rama duöŋa. Nöbö aku ib nuŋwa Titias Jastas. Nuŋ God höjöpalmidöŋa. Ram nuŋ aku Juda mögum rib rama il yöra.

8Makwam Krispas, Juda nöbö mögum rib rama nugwidix midmidöŋ nöbö aku, nöbö mö nuŋ pisaŋ hölimmidim piaku pisaŋ Jisas nugw pimä. Taun dib Korid aku, nöbö mö miga akwör, Pol nuŋ Jisas mönö yad ri aböŋ aku nugwön, mi yadö, rön, mönö aku nugw pön, röbö palmä.

9Wop i pixmag yuö bö Pol rib nugwöŋa, Nöbö Diba nugwo yadöŋa, “Nagö ipöxmijinö. Nagö ribyöx giba alig midön, ususör rön, mönö wä ni aku nöbö mö piaku ñigö amin yad nölaŋ duaŋ.

10 Ni nagö pisaŋ midla. Taun dib ki nöbö mö na miga akwör midöia. Nöbö mö bli nagö ri gwogwam rib maga midölö,” röŋa.

11Nöbö Diba aliö rimin, Pol Korid ör midön, kim paŋ i milmej akuyöbö iŋösu sö aku, nöbö mö bla ñigö God Mönö aku yad nölmidöŋa.

12Makwam Rom nöbö dib bla Galio nugwo yad nigim, nuŋ duön Akaia Propins nugwidix midöŋ wop aku, Juda nöbö mö bla, Pol nugwo nugumin ölisö wölim, mönö yad ödör paŋyöbö i nigön, nugwo pi cici nigön, pön mönö diba yadiba dumä.

13Pol nugwo mönö diba yadön yadmä, “Nöbö ki nöbö mö kiyöbö ñigö yadön, ‘Ñiŋ God höjöpainöb al aliö cine,’ ra. Makwam mönö yadmid aku pön rimijöñ aku, ñiŋ lo ana röd aböñiŋö,” rimä.

14Aliö rimidmin, Pol paiŋö yadiba rimidlö, rön nugwöŋ aku, ji Galio nuŋ öbilön, Juda nöbö mö bla ñigö yadöŋa, “Ñiŋ Juda nöbö mö. Nöbö ki ap gwogwo i röx aku, mönö diba yadiba rimidöi aku ni nugulöxa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Jɨ ñɨŋ hör mönö mag bɨlɨm mönö nöbö ib bɨlɨm pön nuö nuö yadöi aku mönö dib yöi; hör mönö aku nɨ nugwöinöm. Aku mönö nɨ yöi. Mönö aku ñɨŋ keir yajɨnö!” röŋa.

16Aliö rɨmɨn, nöbö ömdö nöbö nuŋ bla yadmɨn, mönö diba yadɨb möl aku ñɨgö yad pön du rɨŋö bö abmä.

17Ñɨŋ rɨŋö bö röu dumɨn, Juda nöbö mögum rɨb rama nugwidɨx mɨdmɨd nöbö Sostenes, ömdö nöbö piaku kaiö pön nugwo pal pörmä. Gapman nöbö dib Galio nugwön mönö i yadölöŋ.

Pol höbkal taun dib Adiok, Siria Propins yuadö duöŋa

18 Makwam Pol Korid mɨŋi uplöb mɨdön, nöbö mö Jisas mönö nugw pim bla ñɨgö, “Ñɨŋ yörɨk mɨjɨnö,” rön, Akwila Prisila mönöbö hogwa pɨsaŋ mögörɨb Siria duŋö, rön, Senkria taun, ban yuö diba pö yöra dumä. Senkria piaku du mɨdön, Pol mönö ölɨsö ödöriö God nugwo yadmɨdlö, rön, yöj panö nuŋwa waxöŋa.

19-21Bɨyöja pön, Senkria röböxön, dumɨd dumɨd taun dib Epesas uröpɨnmä. Pol nuŋ Juda mögum rɨb rama ram möl yuadö duön, Juda nöbö mö bla pɨsaŋ mönö nɨgɨp duön yadmɨdöŋa. Almɨn, nöbö mö bla nugwo yadmä, “Wop bli kwo an pɨsaŋ yörɨk mɨdane,” rɨmä. Jɨ Pol mönö ñɨŋ aku pölön yadöŋa, “Ñɨŋ yörɨk mɨjɨnö. God nɨ yöwö rɨmɨjön aku, mai höbkal ñɨgö mɨdɨba hönö,” röŋa. Aliö rön, Akwila Prisila mönöbö rama ñɨgö nöbö mö piaku pɨsaŋ Epesas yöra yad nɨgön, nuŋ bɨyöja pön duöŋa.

22Bɨyöj aku dumɨd dumɨd Sisaria uröpɨnmɨn, Pol bɨyöj aku röböxön, il ila dumɨdön rɨba Jerusalem duöŋa. Jerusalem uröpɨnön, nöbö mö Jisas nugw pim akuyöbö, “Ñɨŋ mɨdöiŋ ä?” rön, ñɨgö pɨsaŋ mönö bli yadöŋa. Pol aliö rön, Jerusalem röböxön, bɨyöja iswob pön, taun dib Adiok, Siria Propins yuadö duöŋa.

23Pol Adiok duön, hör wop mɨŋi uplöb mɨdön yöraku röböxön, du Galesia Propins yöra aipam, mögörɨb Prijia yöra aipam rɨp yön gɨrön, nöbö mö Jisas nugwo höd nugw pim bla, ñɨŋ Jisas mönö wä aku nugw pɨ gö nɨgɨnö, rön, ñɨgö magalɨg yad nöl ri aböŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nöbö Apolos mönö aku

24Makwam taun dib Aleksadria yöbö Juda nöbö i hön Epesas mıdöŋa. Ib nuŋwa Apolos. Nuŋ rıb wä yöx nugwön mönö yad ri abıb nöbö. Nuŋ God Mönö rıba höd kai kıtim aku nugw ri aböŋa.

25Nöbö bli nugwo Nöbö Dib Ödöi Nuŋwa mönö aku yad nölmä. Makwam, nuŋ mı ususör rön, Jisas nuŋ pikai yöbö hön, nöbö pödiöm mıdöŋ aku, nöbö mö bla ñıgö ödöriö mıd akwör yad nölmıdöŋa. Makwam mönö yad nölmıdöŋ aku, röbö pal nölıb nöbö Jon yad nölmıdöŋ mag akwör nugwön yad nölmıdöŋa. Mönö bli kwo nugwölöŋ.

26Makwam Apolos ipöxölön, Juda mögum rıb ram aku duön, mönö aku amın ödöriö yad nölmıdöŋa. Makwam wop i mönö yad nöl mıdöŋa nugwön Prisila Akwila mönöbö rama mönö nuŋwa nugwön, nugwo yölıŋ pön ram ñıŋa duön, God Ödöi Nuŋwa mönö nugwölöŋ mag bli yad nöl ri abmä.

27-28 Mai Apolos nuŋ Akaia Propins duba rımın, Epesas nöbö mö Jisas nugw pim akuyöbö, Apolos nuŋ du ñıgö mönö wä aku yad nöiön aku waiö, me rön, Akaia nöbö mö Jisas nugw pim akuyöbö ñıgö köp i kai kıtön yadmä, “God mabö rıb nöbö Apolos uröpınaŋ, nugwo pıne,” rımä. Almä aku, Apolos Akaia Propins uröpınön, köp aku yabumın, Akaia nöbö mö God ñıgö uliöxön rıb wä nölmın Jisas nugw pim bla Apolos nugwo pımä. Nugwo pımın, nuŋ piöŋö kau ñıgö pön, mönö yadıb yöra Juda nöbö mö bla pısaŋ mönö nıgıp duön, God Mönö adaku yad nöl ri ab gırön, “Mesaia pöx mıdmıdöi aku Jisas ör,” me röŋa. Alön, yad nöl ri abön rımın, nugwo mönö i paiŋö yadıb maga mıdölöŋ. Almıdmın, nöbö mö Jisas nugw pim piaku ñıgö rı nöl ri abmın, mıd ri abmä.

Aposol 19

Pol Epesas du mıdön Krais mönö wä aku yad nölöŋa

1 Apolos Korid mıdöŋ wop mibıl yöraku, Pol nuŋ du Galesia Propins yöraku aipam, mögörıb Prijia yöraku aipam, mibıl yöraku rıp yön gırön, taun dib Epesas uröpınöŋa. Uröpınön nugumın, nöbö mö Jisas nugw pim bli mıdmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Pol ñıgö yad nugwöŋa, “Ñıŋ Jisas nugw pim wop aku, Inöm Leia alıg pımıŋönö wöhö?” röŋa. Aliö rımın, yadmä, “Wöhö. Inöm Leia i mıda an nugwölölıŋö,” rımä.

3Aliö rımın, Pol ñıgö yadöŋa, “Makwam ñıŋ röbö palim aku, il agapım, me rı rıbyöx nugwön röbö palöıŋö?” röŋa. Aliö rımın, yadmä, “An Jon yadmıdöŋ mönö aku pön röbö palölıŋö,” me rımä.

4 Aliö rımın, Pol yadöŋa, “Jon Isrel nöbö mö bla yadmın, röbö palmıdöi aku, ap kib mag gwogwo röl aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön nugumın mönö, ñıgö röbö pal nölmıda. Makwam Jon ñıgö yadmıdöŋa, ‘Nöbö Dib mai hön aku haŋ, nugwo nugw pıne,’ rımıda. Nöbö mai hönıŋö, röŋ aku, Jisas ör,” me röŋa.

5Pol aliö rımın, Nöbö Dib Jisas nugw pön, nöbö mö nuŋwa mıjnıŋö, rön, röbö palmä.

6 Ñıŋ röbö palım nugugırön, Pol imag nuŋwa ñıgö rola nıgmın, Inöm Leia ñıgö pöl höm, ñıŋ aj il hör akuyöbö nıgön mönö il nugwölıbä nıg gırön, God mönö wä aku yad nölmä.

7Nöbö akuyöbö möl sö piaku aliö almä.

8Pol mılmej mös paŋ, Juda nöbö mö mögum rıb rama hem bla pısaŋ, God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb mönö aku nugw pıŋ, me rön, ususör rön, wöxnö ör mönö nıgıp duön yadmıdöŋa.

9Makwam nöbö mö bli rıb mag ñıŋa yuö ñıŋ akwör mıdöŋa nugwön, Pol mönö yadöŋ aku nugwöınıŋö, rön, nöbö mö magalıg mıdim mıbıl yöra duön, Nöbö Dib Ödöi Nuŋ aku mönö gwogwo yadmä. Aliö rımın, Pol nöbö mö Jisas nugw pim akuyöbö ñıgör yölıŋ pön du, Tiranas skul ram dib aku duön, wop paŋ paŋ ñıgö mönö yad nöl gır mıdmıda.

10Pol aliö yad nöl gır mıdmın, kım mös yönmın mönö, Juda nöbö mö bla nıgön, Grik nöbö mö bla nıgön, Esia Propins mıdim akuyöbö magalıg Jisas mönö wä aku nugumä.

Sipa ha nuŋ bla

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 God nuŋ Pol pisaŋ midöŋa nugwön nuŋ ap rölibä keiryöbö bli rimidöŋa.

12 Nöbö mö bli ñiŋ Pol agsip wölij ap nuŋ bla pön du, nöbö mö wöj pilmidim piaku mixiñ ñiŋa calim, öbil dumidmä; ragwo as nöbö mö öim nigmidöŋ piaku ñiŋ kwo algör röpin riŋadö dumidmä.

13Juda nöbö mö bli ñiŋ kij rön, ragwo as bla yad riŋö abön yönmidmä. Makwam mai, Pol rimidöŋ akuyöbö nugwön, an kwo algör ör Nöbö Dib Jisas iba yadiŋ, ragwo as riŋö duŋ, me rön, ragwo as bla nöbö mö öim nigöŋ akuyöbö ñigö yadmä, “Pol mönö nuŋwa yadmid nöbö aku Jisas, ib nuŋwa yadmidöl aku nugwön, röu duö!” rimä.

14Makwam God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö i Sipa, ha nuŋ akuyöbö mij sö aliö midmä.

15Makwam wop i ñiŋ, ragwo as yad abniŋö, rön, aliö rimin nugugirön, ragwo as öim nigöŋ nöbö aku mönö ñiŋ aku nugwön ñigö paiŋö yadöŋa, “Ni Jisas nugula, Pol nugwo nugula, ji ñiŋ agö nöbö bilim?” röŋa.

16Aliö rön, ragwo as öim nigöŋ nöbö aku ölisö diba rödön ñigö wöktaitö röbön, mi göj göj pal höuöilmel rön, wölij ñigö bla pi waglöx abim, ñiŋ wop akwör ram aku röböxön, hañ kapa bör dumä.

17 Makwam mönö aku, Juda nöbö mö aipam, Grik nöbö mö aipam Epesas midim akuyöbö magalig nugwön, ölölö rimin ipöxön, Nöbö Dib Jisas ib nuŋ akwör yadmin bil sö duöŋa.

18Almin, nöbö mö Jisas nugw pim bla miga akwör hö mögum rön, ap agap bilim ri gwogwam rim piaku yad wöxnö nigmä.

19Kij ap bla rön köp kai kit nigim piaku, kij rib nöbö bli köp piaku pön höm, nöbö mö magalig nugugu midim nugugirön, ñiŋ rin ab urim yönöŋa. Köp ap piaku, rig mag silpa wobib iŋ wödmin, pipti tausan (50,000) duöŋa.

20Makwam taun dib Epesas almidim aku, Nöbö Dib mönö wä piaku piaku du ölisö pilim duöŋa.

Epesas nöbö mö mönö ua nigmä

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21 Makwam mai, God Inöma nuŋ Pol nugwo riba nölmin, Pol yadöŋa, “Ni Masedonia duön, Akaia duön, Jerusalem dina. Makwam mai Rom kwo algör ör dinö,” röŋa.

22Pol aliö rön, nöbö hogwa nuŋ pisaŋ mabö rimidmä, Timoti Erastas yöŋö ñigö yad abmin, Masedonia Propins dumä. Nuŋ piöŋö Esia Propins wop miŋi uplöb midöŋa.

23 Pol Epesas midöŋ wop mibil yöraku, Epesas nöbö mö bli öbilön, Nöbö Dib Ödöi Nuŋwa mönö wä aku nugw pim nöbö mö akuyöbö ñigö nugumin, ölisö wölmin, nuö nuö ribä maga rimä.

24Makwam nöbö i, ib nuŋwa Demitrias, nöbö nuŋ bli pisaŋ rig silpa pön, höjöpal gir midim god inakmönö iba Atemis, me rimidim aku, ram ulmidö kitib wä bli ri nigim, nöbö mö bli hön wob pön du nigön, mö dib ana Atemis nugwo höjöpalib ram aku, me rön, höjöpal gir midmidmä. Nöbö piaku mabö aku rön, rig diba pimidmä.

25Demitrias nuŋ, mabö nuŋwa rimidim nöbö akuyöbö aipam, mabö ñiŋ rimidim akuyöbö rimidim nöbö bla aipam yadim, hö mögum rim yadöŋa, “Ñiŋ nugwöia, an mabö paŋyöbö akwör rön rig diba pöla.

26Makwam weik nöbö Pol nuŋ hön, nöbö mö akuyöbö ñigö inakmönö hörön yadmida, ‘Imag pön röi ap piaku höjöpaliba wöhö,’ rimida. Aliö rimidmin, Epesas yörik aipam, Esia Propins yuadö magalig aipam, nöbö mö miga mönö nuŋwa pöia.

27Pol inakmönö aku höraŋ, nugw pön, an ap ri nigmin wobmidöi aku, mai wobeñ. Makwam adakwör yadmidöi. An keir aipam, nöbö mö Esia Propins yuadö magalig aipam, nöbö mö mögörib hör piaku piaku magalig aipam, god diba Atemis nugwo höjöpalöla. Makwam Atemis nugwo röböxön, nugwo höjöpalmidöi ram dib aku kwo algör röböxbä maga rö, rön, yadmidlö,” röŋa.

28Demitrias aliö rimin, nöbö piaku nugumin, mi ölisö diba wölmin, ajmöla aj halön yadmä, “Atemis Epesas yöbö nuŋ god dib ödöriö! Atemis Epesas yöbö nuŋ god dib ödöriö!” rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29 Aliö mönö diba yadmin dumin nugugirön, nöbö mö taun dib aku magalig hön, Pol nöbö nuŋ hogwa pi cici nigön, pön pixip du mönö yadib kau aku pön dumä. Pol nöbö nuŋ hogw aku Masedonia Propins yöbö. Ñiŋ Pol pisaŋ yönmidmä. Ib ñiŋ hogwa aku Gaias Aristakas yöŋö.

30Pol piöŋö, nöbö mö hö mögum rön mönö yadmidim mibil yöra dinö, röŋ aku, ji nöbö mö Jisas nugw pim akuyöbö nugwo wöhö rimä.

31Makwam Esia Propins gapman nöbö dib bli, Pol nöbö nugub nuŋwa makwam, nugwo mönö abön yadmä, “Nöbö mö mönö yadib kau yöra hö mögum rön mönö yadmidöi yöraku dumijinö wöhö,” rimä.

32Makwam nöbö mö miga akwör hö mögum rön, mönö diba yadön, mönö mi höriror yadmä. Nöbö mö miga akwör ñiŋ mönö ila mida nugwön yadmidöl aku, me rön, nugwölim; amin ör yadmä.

33Makwam Juda nöbö bli, nöbö an Aleksada ñigö yad ri aböniŋö, rön, nugwo nöbö mö ajmag ada abön, nöbö mö bli mönö adö bli al aliö yajöniŋö, rön, wö ri yadmin, nuŋ mönö yadiba rön, ñigö mönö pimijeñiŋö rön, imaga cicimu nölöŋa.

34Aleksada imaga pi cicimu ri nölmin nugugirön, nöbö mö bla nugumin, nuŋ Juda yöbö nöbö i nugwön, ajmöla aj halön mönö adö paŋyöbö iör wö diba ri yadön yadmä, “Atemis Epesas yöbö nuŋ god dib ödöriö! Atemis Epesas yöbö nuŋ god dib ödöriö!” me rön, mönö adö paŋyöbö akwör paŋör wö wop mixil mag miŋi rön yadmidmä.

35Ñiŋ tu aua iör aliö wö ri yad midim midim, mai nöbö taun gapman mabö rön, kai kitib nöbö dib ñiŋ aku öbilön, ñigö yadöŋa, “Dar mijne!” röŋa. Aliö rimin rimin, tar midim nugugirön, nuŋ yadöŋa, “Epesas nöbö mö. Mögörib an ki, god dib Atemis rig anau nuŋwa mijöi adöx sebö mölöd pinöŋ aku pön, ram ur nig ri abön, höjöpalön röl aku, nöbö kai nugwölö, rön, mönö ua nigmidöi?

36Mönö aku, nöbö mö bla magalig mödö nugwöia. Makwam, ñiŋ tar midön gwogwam rimijeñ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

37Makwam ñiŋ pön höi nöbö hogw ki, god an Atemis nugwo yad mönö nigön, höjöpalib ram nuŋ aku ap bli kib pölöi aku, ji ñiŋ pön yörik höia.

38Makwam, Demitrias mönö nöbö nuŋ bli nöbö i ñigö mönö diba yadiba rimijöñ aku, mönö diba pi nuöm nigib nöbö bla midöi yöra duön mönö yadiŋ, ñiŋ mönö dib aku nugwöña.

39Makwam ömörö mönö bli mijön aku, gapman mönö pi nuöm nigib nöbö nugugu midiŋ nugugirön, mämäg il rol ñiŋa yadiŋ nugwiŋ.

40An weik yörik hö mögum rön, mönö ua nigmidöl aku, mönö il i midim mönö nigmidölöl. Gapman nöbö dib ödöriö i, 'Pödpöd rimin hö mögum rön aliö almidöiŋö,' rimin, mönö paiŋö i yadib maga nigölö," röŋa.

41Nuŋ aliö rön, nöbö mö bla ñigö yad abmin, hörirör dumä.

Aposol 20

Pol Masedonia Propins duön, Akaia Propins duöŋa

1Makwam nöbö mö bla mönö diba nigmid pörön, ram ñiŋ bla hörirör dumä. Pol Jisas nugw pim nöbö mö piaku ñigö yad wö rim, hömin, ñiŋ wahax pön rib wä yöx nugu girön, Jisas nugw pi gö nig girön ri midiŋ, me rön, nuŋ mönö bli yad nöl ri abön, "Ñiŋ yörik mijne," rön, ñigö röböxön Masedonia Propins duöŋa.

2Duön, piaku rip yön girön, nöbö mö Jisas nugw pim piaku, ñiŋ wahax pön rib wä yöx nugu girön, Jisas nugw pi gö nigön ri midiŋ, me rön, nuŋ mönö bli yad nöl ri abön rip duön, Akaia Propins uröpinöŋa.

3Akaia Propins uröpinön, milmej mös paŋ piaku midön, biyöja pön Siria Propins dinö, röŋ aku, ji nuŋ mönö i nugwöŋa, Juda ada nugwo pil pal nigiba rimidmä. Mönö aku nugwön yadöŋa, "Il ila akwör höbkal Masedonia dinö," röŋa.

4Makwam Pol nuŋ pisaŋ yönmidim nöbö bla ib aku: Piras ha nuŋwa Sopata taun dib Beria yöbö nöbö aku; Aristakas Sekadas yöŋö taun dib Tesalonaika yöbö nöbö hogwa aku; Gaias taun dib Debi yöbö nöbö aku; Ticikas Tropimas yöŋö Esia Propins yöbö nöbö hogwa aku; Timoti aku.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Nöbö piaku ñiŋ höd duön, taun dib Troas duön, aniŋ pöx midmä.

6Makwam wop dib Bred Is Alig Nimölib wop aku hö dumin nugugirön, biyöja pön, wop akuyöbö mömid sö mibil hölimön, Troas duön, nöbö höd duim piaku pisaŋ du paŋör midön wop akuyöbö mij sö piaku midmiŋa.

Pol ha wöröxöŋ i nugwo rimin, höbkal öbilöŋa

7-8Iŋpilö paŋyöbö i Troas midmiŋ aku, wop agñiŋ aku, bred pi gilix nimiba rön, ram yuadö möl bil sö wölu mögum rön, Pol, aiaŋ dinö, rön, mönö yadim nugugu midmiŋa. Aliö nugugu midmin midmin, pixmag gurim, hötikö miga ur bil yör sö nigön, Pol mönö yadmidöŋ aku nugugu midmiŋa.

9Makwam ha nöbö i mokwac möla römidön, Pol mönö yadmidöŋ aku nugugu midöŋa. Ib nuŋwa Yutikas. Nuŋ aliö nugugu midmin, inimö göj nigmin, göurödüiö rön, rimidköp bokwir pin du migrö bö pal wödöŋa. Almin, ñiŋ du yör bö pi nugumin, mi aŋadö wöröx gi midöŋa.

10Pol nuŋ piöŋö yör bö duön, ha aku nugwo uma uma pön, yadöŋa, “Rib miga yöxmijeñ; nuŋ kömö midö,” röŋa.

11Pol aliö rön, höbkal ram yuadö bil sö wöluön, bred bli pi gilixön, nigiö nigön paŋör nimön, iswob mönö yad midim midim, ruö löum mil pörim nugwön duöŋa.

12Makwam ha nöbö pin pal wöd wöröxöŋ aku, nuŋ kömö rama duön mi ödöriö wahax pimä.

Pol Troas röböxön, Mitilini duöŋa

13Pol aniŋ yadöŋa, “Ñiŋ biyöja pön, taun dib Asos du mijöña; ji ni il ila adö wön, taun dib aku biyöja paŋör pön mögörib Mitilini duŋö,” röŋa. Aliö rimin, an biyöja pön Asos dumiŋa.

14Asos duön, Pol nugwo pön, mögörib Mitilini dumiŋa.

15-16Löum yöbö Mitilini röböxön, röbö wödoböŋ mögörib Kaios il yöra uröpinmiŋa. Löum aku, röbö wödoböŋ mögörib Semos uröpinön, Pol nuŋ rib i yöx nugwöŋa, Epesas duön, höimöliö mida akwör duön, Pedikos wop aku

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jerusalem nugup maga mıdölö, rön, rıbyöx nugwöŋa. Makwam, an Epesas adaku pedöx pedöxıp duön, aŋadö taun dib Mailitas dumıŋa.

Pol Epesas nöbö mö ñıgö yadöŋa, “Nı aŋadö dumıdlö,” röŋa

17 Taun dib Mailitas uröpınön, Pol mönö abmın, Epesas dumın, nöbö mö Jisas nugw pim bla nugwidıx mıdmıdim nöbö akuyöbö ñıgö yadöŋa, “Nı Mailitas mıdıl yörık hönö,” röŋa.

18 Aliö rımın, nöbö piaku hömın, ñıgö yadöŋa, “Höd Esia Propins ñıŋ yöra hön, ñıŋ pısaŋ mıdön, mıdıp dumıdön, agap apım rımıdıl aku nugwöia.

19Ib na pımön bıl sö duölöŋ. Nöbö Diba mabö nuŋ aku rımön nugugırön, Juda nöbö mö nı rı gwogwam rön rımın nugugırön, im gırön mönö yad nölmön duöŋa.

20Ñıŋ nugwöia, nı Jisas mönö wä nuŋ i röböxölım, jı mögum röi kau akuyöbö aipam, ram ñıŋ akuyöbö aipam duön, agö mönöm ñıgö rı nöiön aku magalıg amnımab yad nölmön duöŋa.

21Ñıŋ Juda nöbö mö bla nıgön, Grik nöbö mö bla nıgön, mönö ölısö yadön döŋö, yad nöl ri abön yadmön, ‘Ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön, röböxön, God yad mönö aku pön, Nöbö Dib ana Jisas nugw pıne,’ rıma.

22“Makwam weik nugwi! God Inöma nı nag röxg nıgön, pön Jerusalem dumıd aku, nı agö magım cön aku nugwöi.

23 Makwam nı nugula, taun dib piaku piaku uröpınımön, Inöm Leia nuŋ nı öim yada, ‘Nagö Jerusalem duaŋ, nagö nag nıgıŋ, öliöx mıjnaŋö,’ ra.

24 Makwam aku mönö mıdöl. Nı keir ör mıd ri abnö, rön, aku rıbyöx nugwöi. Nı paiöñıŋö, rön, ipöxöi wöhö. Nöbö Dib Jisas, nı yad nıgöŋ mabö akwör rıbyöx nugwön, God an uliöxön pı mönö wä aku, yad nöl gör mıjına. Nı rıb paŋyöbö akwör yöxön, duön, ödöi aku aŋadö dina.

25“Makwam nı nugula, ñıŋ nöbö mö piaku pik magalıg, God nöbö mö pön nugwidıx mıdıb mönö aku yadmön nugwöi bla, nı iswob nugweñ wöhö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Nɨ weik duba rön, ñɨgö wöxnö yadmɨdla, nöbö mö bɨl kai God mönö wä aku nugw pölön, ölɨŋ höb diba pɨmɨjöñ akuyöbö, aku ap ñɨŋ keir, nɨ wöhö.

27Nɨ God ap agap apɨm rɨba rɨmɨd mönö aku i röböxöi, wöhö; magalɨg mɨ ödöriö ñɨgö yad nöila.

28 Ñɨŋ keir nugw ri ab gɨ mɨjöña; Inöm Leia yadmɨn nöbö mö nugwidɨx mɨdöi bla aipam nugw ri ab gɨ mɨjöña. Nöbö hön sipsip urɨb piaku hön sipsip ñɨŋ bla nugwidɨx mɨd ri aböi mag akuyöbö, ñɨŋ kwo algör, God nöbö mö nuŋ bla, hañ nuŋwa keir wobön höbkal pöŋ nöbö mö piaku, ñɨgö nugwidɨx mɨd ri ab gɨ mɨjöña.

29 Nɨ nugula, nɨ dumön, wöñö höpebö bla hön, hön sipsip ñɨŋ uröi piaku bli öbɨx nɨmöña.

30Makwam nöbö mö mibɨl ñɨŋ aku mɨdöi bli kwo algör ör, nöbö mö Jisas nugw pöi piaku ñɨgö pɨxɨp pön duŋ, ñɨŋ an pɨsaŋ duŋö, rön, inakmönö hörön ñɨgö yajöña.

31 Makwam nɨ kɨm mös paŋ, mögörɨb ñɨŋa Epesas mɨdön, mil pɨxmag yuö, ñɨgö lɨblɨb rɨm, im gɨrön, ñɨgö magalɨg paŋ paŋ yad nöl ri abma. Mönö yad nölɨm aku uplöbmɨjeñ; nugw ri ab gɨ mɨjöña.

32“Nɨ ñɨgö God iŋsö rol nuŋwa nɨgön, mönö wä nuŋ aku, nuŋ nöbö mö uliöx mönö wä rol aku nɨgön, dumɨdla. God ñɨgö pɨsaŋ mɨjöna. God mönö wä nuŋ aku nugw pɨmɨjöñ aku, nuŋ raŋ, ñɨŋ Jisas nugw pɨ gö nɨgön, nöbö mö nuŋwa keir mɨdön, ap wä wä nöbö mö nuŋwa nölɨba rɨmɨd aku pöña.

33 Nɨ ñɨŋ pɨsaŋ mɨdɨm wop aku, nöbö mö bli rɨg gol, rɨg silpa, wölɨj ap ñɨŋ piaku sö rölɨm.

34 Ñɨŋ nugwöia, imag na keir mabö rön, nöbö nɨ pɨsaŋ yönmɨdöl piaku pɨsaŋ ap mag nɨmön wölɨj wob yömön mɨdmɨdöla.

35Makwam nɨ rɨl mag akuyöbö, ñɨŋ kwo algör rön, nöbö mö lɨblɨb rɨ mɨdö bla ñɨgö pɨ ösös rɨ nöiöña. Nöbö Dib ana Jisas nuŋ keir mönö yadöŋ aku nugugu mɨjöña. Jisas nuŋ keir yadöŋa, ‘Nöbö bli naŋ ap nöiöñ aku, naŋ wä cöna; jɨ naŋ nöbö mö piaku ap nöinö aku, naŋ mɨ wä cönɨŋö,’ rö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36Pol mönö aku yad pörön, Epesas nöbö mö Jisas nugw pim bla ñıgö nugwidıx mıdmıdim nöbö bla pısaŋ höxmax yuön, God höjöpalöŋa.

37Pol höjöpalmın nugugırön, ñıŋ im gırön, nugwo pı wob gırön, alguna bımıl nımımä.

38Mai haŋaj mämäg yuö na aku nugweñıŋö, röŋ mönö aku nugwön, ñıŋ mı ödöriö ögwö yöxön, im gır mıdmä. Al gırön, Pol nugwo mıbıl nıg pön du bıyöj möla abmä.

Aposol 21

Pol bıyöja pön Jerusalem duba duöŋa

1Makwam an Epesas nöbö mö bla, "Ñıŋ yörık mıjne," rön, bıyöja pön dumıŋa. Hödal hö ri abım, paxdöriö akwör du du, röbö wödoböŋ mögörıb Kos dumıŋa. Löumın, Kos röböxön, röbö wödoböŋ mögörıb Rodos dumıŋa. Löumın, Rodos röböxön, taun dib Patara dumıŋa.

2Taun dib Patara duön nugumın, bıyöj i mögörıb Pönisia duba rımıdöŋa. Makwam, an bıyöj aku pön dumıŋa.

3Dumıd dumıd, röbö wödoböŋ mögörıb Saipras imag cökö adö mıdım nugugırön, dumıd dumıd, mögörıb Siria igöp hön mönö, ömdö yogw ap bla pı abıba du taun dib Taia aŋöi nıgmıŋa.

4 Taia du aŋöi nıgön, du nöbö mö Jisas nugw pim piaku ñıgö hölu nugwön, ñıgö pısaŋ ıŋpılö paŋyöbö i mıdmıŋa. Makwam God Inöma nuŋ ñıgö rıbyöx nölmın, ñıŋ Pol nugwo yadmä, "Jerusalem duba rımıdlö aku, dumıjınö," rımä.

5Makwam duba rımıŋ mag aku, nöbö mö Jisas nugw pim piaku, nöbö mö, halöu ha ñıŋ bla magalıg anıŋ pön du taun dib ödöi rıŋadö röbö pö yöra duön, ñıgö pısaŋ höxmax yuön, God höjöpalmıŋa.

6Makwam an, "Ñıŋ yörık mıjne," rımın, ñıŋ an paıŋö, "Ñıŋ piaku dinö," rımın, an du bıyöj möla dum nugugırön, ñıŋ höuöil ram ñıŋa dumä.

Agabas, Pol nugwo al aliö cöñıŋö, röŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Makwam an biyöja pön, taun dib Taia röböxön, du taun dib Tolemais aŋöi nigmiŋa. Aŋöi nigön, nöbö mö Jisas nugw pim akuyöbö ñigö, “Ñiŋ midöiŋ ä?” rön, wop midöy ñigö pisaŋ mibil yöraku midmiŋa.

8 Löum yöbö wop aku ñigö röböxön, du Sisaria uröpinön, Pilip rama du hölimimiŋa. Nuŋ Jisas mönö wä yad nöl yönib nöbö i. Nöbö Pilip aku, nuŋ höd Jerusalem midön, nöbö akuyöbö iŋösu sö pisaŋ ap mag nuöm nigmidöŋa.

9Makwam nöbö Pilip aku, halöu nuŋ mös mös, Jisas mönö wä aku yad nölmidmä. Halöu piaku ñiŋ nöbö pölim.

10 An Pilip pisaŋ midmiŋ wop mibil yöra, God mönö yadib nöbö Agabas mögörib Judia yöbö höŋa.

11 Agabas nuŋ hön, Pol amanö nuŋ aku pön, iŋ wajmag nuŋwa keir nag nigön yadöŋa, “Inöm Leia nuŋ yada, ‘Nöbö amanö minöbö ki, Juda ada Jerusalem yöra nugwo nag nigön, pön du Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñigö nöiöñiŋö,’ ri gö,” me röŋa.

12An magalig mönö aku nugwön, Pol nugwo mi ususör rön yadmiŋa, “Jerusalem dumijinö,” rimiŋa.

13 Aliö rimin, Pol paiŋö yadöŋa, “Ni pödpöd rimin uliöxön imimin, madmag na öliŋ pil? Ni Jerusalem duön, ‘Nöbö Dib na Jisas,’ me cina. Ñiŋ mönö aku nugwiŋ, ölisö wölaŋ, ni nag nigöñiŋönö aŋadö pil pal nigöñ aku, ipöxöin. Amin du yajinö,” röŋa.

14Makwam an Pol nugwo aliö yad wöhö riö duön röböxön yadmiŋa, “Nöbö Diba nuŋ keir nugw mag akuyöbö cöniŋö,” rimiŋa.

Jerusalem nöbö mö Pol nugwo yad höimöumä

15Makwam an aliö Sisaria midön, Jerusalem diniŋö, rön, ap an bla ri pidilu nigön, dumiŋa.

16Nöbö mö Jisas nugw pim Sisaria yöbö bli pisaŋ Jerusalem dumiŋa. Ñiŋ aniŋ pön du Neson rama nigim, pisaŋ hölimimiŋa. Nöbö Neson aku Saipras yöbö. Nuŋ höd ör Jisas nugw pöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Jerusalem uröpinmiŋa, nöbö mö Jisas nugw pim piaku magalig aniŋ nugumin wä röŋa.

18Idöm Pol an pisaŋ Jems nugwo mönö yadiba dumiŋa. Jerusalem Jisas nugw pim nöbö mö bla nugwidix midmidim nöbö piaku magalig hö mögum rön midmä.

19 Makwam an uröpinön, Pol ñigö, “Ñiŋ midöiŋ ä?” rön, God nugwo nugwidix midmin nugugirön, mögörib piaku piaku yönön, Juda nöbö mö yöi piaku ap agap bilim röŋ haiwo piaku magalig nöbö piaku yad nölöŋa.

20 Pol aliö haiwo urmidmin nugwön, God nugwo ri ablaŋe rön, Pol nugwo yadmä, “Nöböhöd. Nagö nugulö, Juda nöbö mö miga ödöriö Jisas nugw pöi aku, ji mi ususör rön yadöia, ‘An Juda nöbö mö midöla. Makwam, Juda lo adakwör ciniŋö,’ röia.

21Makwam Juda nöbö mö piaku bli Jerusalem ki hön, ‘Pol nuŋ, Mosis maduar ör lo mönö kai kitöŋ aku röböxön, an Juda ada rig röl adaku röböxön, Juda nöbö mö röd du Juda nöbö mö yöi midöi mögörib mibil akuyöbö ñigö yada, “Ha ñiŋ bla uñ ödörmijeñ; Juda ada röi mag akuyöbö rimijeñiŋö,” ri gö,’ me röia.

22Nagö wopik Jerusalem ki hölö makwam, mönö aku piaku piaku duaŋ nugwöña. Makwam, an pödpöd ciniŋö, rön, mönö aku nigip dumiŋa.

23Mönö yadip dumidön, mönö adö paŋyöbö i yad nigmiŋ aku wopik nagö yadiŋ, naŋ nugwön mai duö. Nöbö ana ki nöbö mös mös, mönö ölisö ma God nugwo yad nigmidöliŋö, röia.

24Aliö alöi aku, God nugwo ap pal höjöpal ur nöliba rimidöia. Makwam, nagö du wop bli ñigö pisaŋ midön, ap kai kai rön God mämäg il rola leia mijöñ aku, nagö ri nöl ri abön, ap God höjöpal ur nöiöñ piaku nagö wob nölön, ñigö ri nölön mönö, mai yöcmac panö ñiŋa wöxöña. Aliö almidaŋ mönö, nöbö mö piaku magalig nugwöña, nagö yadöi mönö akuyöbö inakmönö höröia. Ñiŋ nugwöña, nagö Juda nöbö makwam, an Juda ada rimidöl mag akwör rimidlö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25 Makwam Juda nöbö mö yöi Jisas nugw pim akuyöbö ñıgö köp kai kıt nölön yadmıŋa, ‘Nöbö mö bli god inakmönö piaku nugwo ap höjöpal ur nöinöb, urap hön ap bla pön du palmıdıŋ, ñıŋ nımmıjeñ. Urap hön ap bla haña nımmıjeñ. Urap hön ap bla iröpa nag wabılön pıxıŋ wöröxöñ aku, nımmıjeñ. Mö kib nöbö kib rımıjeñ,’ rön, köp kai kıt nölölıŋö,” rımä.

26 Aliö rımıdmın, Pol mönö ñıŋa pön, löum nöbö igwö sö ap höjöpal ur nölıba rim nöbö piaku pısaŋ, ñıŋ ap kai kai rön God mämäg il rola leia mıjöñ aku, rı ri abön, God höjöpalıb rama dumä. Duön, Pol nöbö nugwidıx mıdim bla ñıgö yadöŋa, “An wop akuyöbö ıŋösu sö hör mıdön, weik wop mıj aku ap bli hörırör pön hön, God höjöpal ur nöinıŋö,” röŋa.

Juda nöbö mö Pol nugwo pı cıcı nıgmä

27Pol aliö rön, ñıŋ ap pödpödiö God mämäg il rola leia mıjöñ aku rıp duön, mıj sö wop aku womiöx höm nugugırön, Juda nöbö mö Esia Propins mıdön hem bli nugumın, Pol God höjöpalıb rama ram möl yuadö mıdöŋa. Nuŋ mıdöŋ yöra nugwön, nöbö mö mıdim akuyöbö mönö yadmın, ñıŋ ölısö rödön Pol nugwo pı cıcı nıgmä.

28Pol nugwo pı cıcı nıgön, wö diba rön yadmä, “Nöbö mö Isrel ruai. Nöbö kı nuŋ mögörıb hör piaku piaku magalıg yönön, nöbö mö piaku ñıgö mönö inakmönö hörön, an Isrel nöbö mö aipam, lo an aipam, God höjöpalıb ram kı aipam mönö gwogwo yadmıda. Makwam adakwör, wopik nuŋ Juda nöbö mö yöi akuyöbö God höjöpalıb rama ram möl yuadö duölıb piaku, ñıgö amın yölıŋ pön ha. Makwam, nuŋ ram lei kı rı gwogwam rö,” rımä.

29 Ñıŋ mönö yadmä aku, rıb ñıŋa keir yöx nugwön inakmönö hörmä. Pol hör Tropimas pısaŋ Jerusalem mibıl me blaku yönmıdım nugugırön, rıb ñıŋa keir yöx nugwön yadmä, “Pol nöbö Tropimas Epesas yöbö aku pısaŋ God höjöpalıb rama ram möl yuadö duöıŋö,” rımä.

30Ñıŋ aliö rımın, mönö aku nöbö mö akuyöbö magalıg nugwön, piaku piaku hön Pol nugwo pıxıp pön du God höjöpalıb rama rıŋadö bö abön, rıb pia uba ŋölmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31-32Nöbö mö mıga mönö diba nıg gırön, ölısö rödön Pol nugwo aŋadö pıl pal nıgıba rımıdmä. Makwam almıdim mönö aku Rom ami nöbö dib ödöriö mıdöŋ yöra dumın, nuŋ ami nöbö nugwidıx mıdmıdöi nöbö dib nuŋwa bli pön, ami nöbö bli pön, yadkap du nöbö mö mögum rı mıdim yöra uröpınmın nugwön Pol nugwo pal höuöilmel rımıdim aku röböxmä.

33Ami nöbö dib aku hön, Pol nugwo pı cıcı nıgön, nöbö nuŋ bla ñıgö yadöŋa, “Ñıŋ nugwo sen mös nıgınö,” röŋa. Aliö rımın, rıg yadöŋ mag akwör rımä. Makwam nuŋ nöbö höd mıdim bla ñıgö yad nugwöŋa, “Nuŋ ap agapım rımıdmın nugwo almıdöi?” röŋa.

34Aliö rımın, ñıŋ mönö hörırör yadön, mönö nuö nuö diba yadmä. Almıdım, ami nöbö dib aku mönö il i nugwölön, nöbö nuŋ pia yadöŋa, “Nugwo pön du ram ölısö dib ñıŋa pön dinö,” röŋa.

35Aliö rımın, ami nöbö ñıŋ Pol nugwo pön du ubalıja il yöra uröpınmın nugugırön, nöbö mö mıg mıŋa paŋör duön Pol nugwo yadyöxön, pı palön, nuö nuö pal raiu abmıdmä nugwön, ami nöbö bli Pol nugwo pı ragpıd nıg ragön, ram möl yuadö ñıŋa pön dumä.

36 Makwam nöbö mö piaku ñıŋ mönö ölısö yadön yadmä, “Nugwo aŋadö pıl pal nıgi!” rımä.

37Jı ami nöbö bla Pol nugwo pön du ram möl yuadö bö duba rımın nugugırön, Pol ami nöbö dib ödöriö aku nugwo yadöŋa, “Mönö nı i nagö yajınönö?” röŋa. Aliö rımın, ami nöbö dib ödöriö aku yadöŋa, “Nı nugula naŋ Grik mönö nugulö.

38 Nı rıbyöx nugula, wa, nagö aku nöbö Ijip yöbö, nöbö nuö nuö röi po tausan (4,000) akwör pön, pön du mögörıb rıg kap mıbıl piaku umadiö mıdmä, naŋ nöbö akwör, me rön nugula. Makwam nagö Grik mönö nugulö aku, nagö nöbö aku wöhö,” röŋa.

39Aliö rımın, Pol yadöŋa, “Wöhö, nı Juda nöbö i. Nı yöx pön hem taun dib Tasas, Silisia Propins yöraku. Taun dib na aku iba mıda. Makwam nı yöwö ran, nı nöbö mö kıyöbö ñıgö mönö i yad nöinö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

40Pol aliö rimin, ami nöbö dib aku yöwö rimin, Pol rig ub wöl dub rol aku röb gi midön, imaga cicimu nölmin, nöbö mö akuyöbö mönö röböxmin nugugirön, Juda nöbö mö nigmidöi mönö aku nigön, ñigö mönö yadöŋa.

Aposol 22

1Pol nuŋ Juda nöbö mö yadmidöi mönö aku nigön yadöŋa, “Acö nöböhöd nöbö. Mönö ñigö yadiba rimidil aku nugugu mijne,” röŋa.

2Aliö rimin, nuŋ Juda nöbö mö yadmidöi mönö yöbö yadöŋ aku nugwön, mönö mönö pölim; tar mida akwör midmä.

3 Ñiŋ tar midim nugugirön, Pol ñigö yadöŋa, “Ni Juda yöbö aku, ji ni yöx pön hem taun dib Tasas, Silisia Propins yöraku. Makwam ni hö Jerusalem ki, mönö yad nölib nöbö Gameliel pisaŋ midön dib röxim makwam, nöso auso nöbö lo mönö kai kai yadim aku magalig ni yad nölmin, nugula. Makwam, ñiŋ God nugwo pi ösös ciniŋö, rön, mag wä mida akwör röi aku, ni kwo algör ör rimidla.

4Nöbö mö Jisas Ödöi aku duim piaku ñigö mi ödöriö ri gwogwam ri midla. Ñigö pil pal niginö, rön, nöbö aipam mö aipam nag nigön pön du nag nigmidla. Makwam bli ri gwogwam ri pön du pal nigmön, aŋadö wöröxmidmä.

5Almidil aku, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö aku aipam, mönö pi nuöm nigib nöbö Kansol midöi nöbö dib bla aipam, ñiŋ ñigö yad nugwiŋ, Pol inakmönö hörö, rön, yadeñim; mi yadö, cöña. Wop i ni Damaskas duba rimön, nöbö dib piaku ni köp bli kai kitön, Damaskas midim nöbö piaku kai kitmä. Köp piaku kai kitön yadmä, ‘Pol nugwo nugwidix mijöña. Damaskas nöbö mö Jisas nugw pöi piaku ñigö nag nigön, pön Jerusalem ki haŋ,’ me rimä. Ni köp piaku pön, ñigö nag nig Jerusalem pön hömön, öliŋ höb pöñiŋö, rön, Damaskas duma.

Pol höd Jisas nugw pöŋ, haiwo aku uröŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6“Makwam nɨ köp piaku pön, nöbö bli pɨsaŋ dumɨd dumɨd naiö mibɨl yörkisö mag aku, Damaskas igöp igöp rɨmön nugugɨrön, rɨb pia mil mag dib keiryöbö adöx yöd röul adö kau sebö i pɨnön nɨ palöŋa.

7Almɨn, nɨ bokwɨr pɨm pɨn mɨgrö bö bɨrmɨn nugugɨrön, mönö i nɨ yadöŋa, “Sol, Sol, nɨ pödpöd rɨmɨn öim rɨ gwogwam rɨmɨdlö?” röŋa.

8“Aliö rɨmɨn, nɨ yadma, ‘Nöbö Dib! Nagö yönɨm?’ rɨma. “Aliö rɨmön, yadöŋa, ‘Nɨ Jisas Nasaret yöbö; nɨ öim rɨ gwogwam rɨmɨdlö akwör yadmɨdlö,’ röŋa.

9Nöbö nɨ pɨsaŋ dumɨdmɨŋ bla, mil dib aku nugumä, jɨ mönö mag nɨ yadöŋ aku audiöx nugwölim.

10“Nɨ piöŋö yadma, ‘Nöbö Dib. Nɨ pödpöd cɨnö owa?’ rɨma. “Aliö rɨmön, Nöbö Dib nɨ yadöŋa, ‘Nagö öbɨlön, Damaskas duaŋ, nöbö i hön, agap apɨm cɨnö akwör yajönɨŋö,’ röŋa.

11Mil aku mil mag dib abɨm, mämäg nɨ aku aŋadö we wölöŋa. Almɨn, nöbö nɨ pɨsaŋ dumɨdmɨŋ piaku, iŋpɨlö na pön, iŋröb Damaskas dumɨŋa.

12“Makwam taun dib aku nöbö i mɨdöŋa, ib nuŋwa Ananaias. Nuŋ lo ana nugw ri abön, rɨg yadöŋ yadöŋ akwör rɨmɨdöŋa. Nöbö akwör, Juda nöbö mö Damaskas mɨdim piaku magalɨg yadmä, ‘Aku nöbö wä mɨdö,’ me rɨmä.

13Nuŋ nɨ mɨdɨm il yöra hön nɨ yadöŋa, ‘Nöböhöd Sol. Mämäg naŋa iswob ix nugwö,’ röŋa. Aliö rɨmɨn nugugɨrön, rɨb pia mämäg na we wölöŋ aku aŋadö wä rɨmɨn, ix nugwön nugwo nuguma.

14“Almɨn, Ananaias nɨ yadöŋa, ‘God nöso auso nöbö an höjöpalmɨdim God akwör naŋ pöŋa. Pön, nuŋ ap agap apɨm cɨnö, rön, rɨbyöx nugw aku, mag akwör nagö yabuaŋ nugunö. Nuŋ rɨbyöx nugwa, nagö Nöbö Kömö Wä nuŋ aku wöxnö nugwön, mönö ajmöl nuŋwa keir yadmɨjön mönö aku naŋ keir wöxnö nugunö.

15Naŋ God mabö rɨ nölɨb nöbö mɨdön, nagö agö magɨm rɨmɨdmɨn mämäga nugulö aku, mönö bɨl kai yadmɨdmɨn audiöx nugulö aku, nöbö mö bla magalɨg yad nölaŋ nugwöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Makwam, pöxölön, öbıl God höjöpalön, röbö yaxaŋ, nuŋ ap kib mag gwogwo rılö pıx aku örıx abönıŋö,’ röŋa.

Juda nöbö mö yöi piaku ñıgö mönö wä na aku yad nölö, röŋa

17“Jisas aliö rımın, rıg yadöŋ mag akwör rıma. Mai Jerusalem kı hön, God höjöpalıb ram aku duön, God höjöpal gır mıdön, rıb nuguma.

18 Rıb nugwön, nı Nöbö Diba nugumön nugugırön, nuŋ nı yadöŋa, ‘Rımıg Jerusalem röböxön, mögörıb hör piaku duö. Nöbö mö kıyöbö mönö wä na yadmıjınö aku nugweñıŋö,’ röŋa.

19 “Aliö rımın, nı yadma, ‘Nöbö Dib. Ñıŋ keir nı nugwöia, nı höd Juda mögum rıb ram piaku yönön, nöbö mö nagö nugw pim bla ñıgö nag nıgön, mı göj göj palmıdla.

20 Makwam wop i, mönö wä nagö yadıb nöbö Stipen nugwo rıg röd pal nıgım nugugırön, nı nöbö nugwo pal nıgmıdim bla wölıj ñıŋa pı röd nıgım piaku nugwidıx mıdön, päja yadmö,’ rıma.

21 “Aliö rımön, Nöbö Diba nı yadöŋa, ‘Nı nagö yad abmön, duön Juda nöbö mö yöi mögörıb pad mıdöi piaku dinaŋö,’ rö,” röŋa.

Ami nöbö dib aku Pol nugwo nugwidıx mıdöŋa

22Juda nöbö mö Pol mönö yadöŋ aku nugugu mıdıp duön, Pol nuŋ Juda nöbö yöi mönö maga yadöŋ aku nugumın, ölısö wölım, ñıŋ ajmöla aj halön mönö ölısö yadön yadmä, “Nugwo pı pıl pal nıgi! Nöbö aliö aku kömö mıdenım,” rımä.

23Mönö ölısö aliö yad gırön, wölıj ñıŋa bli pı pugul nıgön, hauya pön bıl sö abmın, muömua wöluöŋa.

24Aliö almıdım, ami nöbö dib ödöriö aku, nöbö nuŋ bli ñıgö yadöŋa, “Nugwo pön ram möl yuadö duön palmıdıŋ, nöbö mö kıyöbö pödpöd rımın nugwo mönö ölısö yadmıdöi mönö il aku ñıgö yad nöiönıŋö,” röŋa.

25 Aliö rımın, nugwo palıba pön duön, nag wabıl nıgmä. Jı Pol nuŋ ami nöbö dib il yöraku öbıl gı mıdöŋ aku nugwo yadöŋa, “An Rom nöbö mö lo i aliö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mıdöl. Nöbö Rom yöbö ödöriö piaku hör paleñ. Ñıŋ höd mönö diba yadön, mönö pı nuöm nıgön, paiöñıŋö," röŋa.

26Pol aliö rımın, ami nöbö dib aku du nöbö dib ödöriö aku nugwo yadöŋa, "Nagö pödpöd rımın rımıdlö? Nöbö aku nuŋ Rom yöbö nöbö i," me röŋa.

27Aliö rımın, ami nöbö dib ödöriö aku hön, Pol nugwo yadöŋa, "Nagö mı Rom yöbö nöbö me ä? Nı yadaŋ nugunöm," röŋa. Aliö rımın, Pol yadöŋa, "Yöwö. Mı, nı Rom yöbö nöbö mıdlö," röŋa.

28Aliö rımın, ami nöbö dib ödöriö aku yadöŋa, "Nı rıg dib ödöriö wobön Rom nöbö mıdlö," röŋa. Aliö rımın, Pol paiŋö yadöŋa, "Nı Rom yöbö aku yöx pön hem makwam, nı Rom yöbö nöbö mıdlö," röŋa.

29 Pol aliö rımın, nöbö nugwo nag nıgim bla ipöxmä. Ami nöbö dib ödöriö aku, "Nöbö kı Rom yöbö nöbö i kaim jı nugwo nag nıglö," rön, algör ör ipöxöŋa.

30Löum yöbö ami nöbö dib ödöriö aku, Juda ada Pol nugwo mönö yadmıdöi akuyöbö nugw ri abnö, rön, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla aipam, Juda kansol nöbö piaku magalıg aipam, hönö rım, hö mögum rım nugugırön, Pol nugwo du yau pön hön, mıdim mibıl yöra nıgöŋa.

Aposol 23

Pol Juda Kansol dib nöbö piaku ñıgö mönö yadöŋa

1Pol nuŋ Juda Kansol dib nöbö piaku ñıgö cıx nugugu mıdön yadöŋa, "Nöböhöd nöbö. Nı God rıg yad mag akuyöbö öim rıl makwam, rıb mıxıla yöx gırön mıdöiö," röŋa.

2 Pol aliö rımıdmın, Ananaias, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö aku, nöbö il yöra mıdim akuyöbö ñıgö yadöŋa, "Ajmöl cuep nugwo painö," röŋa.

3 Aliö rımın, Pol Ananaias nugwo yadöŋa, "Nagö haŋaj sıgi nıg gör mıdlö. Nöbö mö piaku nagö nugum, nöbö wä röxg mıdlö aku, jı rıb mag nagö yöx nugulö aku mı gwogwo ra. Aliö yadıl aku, God nuŋ paiŋö nagö yajöna. An Juda röl akuyöbö nugwön nı mönö diba yadlö aku, jı Juda röl adaku röböxön, 'Nugwo amın pali,' rımıdlaŋö," röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Pol aliö rimin, nöbö il yöra midim piaku yadmä, “God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö aku nugwo yad höimöumidle ä?” rimä.

5 Aliö rimin, Pol painö yadöna, “Nöböhöd nöbö. Nuŋ God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö yadö, rön, nugwöi. God Mönö aku kai kitön yadmä, ‘Nöbö dib ñiŋ piaku ñigö yad höimöumijeñ, wöhö,’ röiŋö,” röna.

6-8 Makwam Pol nuŋ nugwöna, nöbö Kansol dib midim piaku bli Sadiusi nöbö mö rig ribyöx nugwim rib akuyöbö yöx nugumä, bli Perisi nöbö mö rig ribyöx nugwim rib akuyöbö yöx nugumä. Sadiusi nöbö bla rib ñiŋa yöx nugwön yadmidöia, “Ejol bla midölöi. Inöma midöl. Nöbö mö piaku wöröxön, aŋadö wöröxön, öbileñiŋö,” rimidöia. Makwam Perisi nöbö bla rib aliö yöx nugumidölöi. Rib ñiŋa yöx nugwön yadmidöia, “Ejol bla midöia. Inöma mida. Nöbö mö akuyöbö wöröxön, aŋadö wöröxeñ; höbkal öbiöñiŋö,” rimidöia. Pol nuŋ yam höririr midim aku nugwön, mönö diba yadön yadöna, “Nöböhöd nöbö. Nöso nöbö na akuyöbö magalig Perisi yöbö; ni kwo algör ör Perisi yöbö ör. Ni nöbö mö wöröxön öbiöñiŋö, rön, yadim makwam, ni mönö diba yadmidöiŋö,” röna. Pol aliö rimidmin, Sadiusi nöbö Kansol dib bla asix hör nigön, Perisi nöbö Kansol dib bla asix hör nigön, mönö nuö nuö yadmä.

9Mönö nuö nuö yadön, mönö bölölö rön, mönö diba nigmä. Aliö rimin, Perisi ada lo yad nölib nöbö ñiŋ bli öbilön, mönö nuö nuö yadön yadmä, “Nöbö ki ap gwogwo i rö, rön, rimidölöl. Nuŋ Damaskas dumidöŋ wop aku, inöm i mönö ejol i nugwo yadim nugwöŋ akuyöbö röxga; an nugwölöliŋö,” rimä.

10Ñiŋ aliö rön, nuö nuö yad pön dumidim nugwön, ami nöbö dib ödöriö aku nugwön, midmin midmin aliö yadip duön Pol nugwo pi döbdö ri umaumö nigib maga rö, rön, ami nöbö nuŋ bla ñigö yadmin, Pol nugwo yöliŋ pön du ram dib ram möl ñiŋa pön hö nigmä.

11 Makwam wop aku pixmag yuö mibil bö Nöbö Dib hön Pol midöŋ il yöra öbil gi midön yadöna, “Wahax pön rib wä yöx nugu gör midö. Mönö wä na aku Jerusalem ki rig yadlö mag akuyöbö, taun dib Rom duön algör ör yadanö,” röna.

Pol nugwo pil pal nigniŋö, rimä

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12-13Löumin Juda nöbö akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pin du adokwebö mij bö (40) hö mögum rön, mönö paŋyöbö i yad ödör nigön yadmä, “An Pol nugwo aŋadö pil pal nigniŋa. Nugwo pil pal nigölöl wop ki, ap nimöiniŋ, röbö nimöiniŋö!” rimä.

14Aliö rön, du God ap höjöpal ur nölib nöbö dib akuyöbö aipam, mönö pi nuöm nigib nöbö akuyöbö aipam, ñigö yadmä, “An mönö ölisö mönö mi ma God nugwo yadöla. Ap maga nimöiniŋö; Pol nugwo aŋadö pil pal nigön mönö, mai ap nimniŋa.

15 Makwam, ñiŋ aipam Juda Kansol dib nöbö bla aipam, Rom ami nöbö dib ödöriö aku nugwo mönö abön, mönö inakmönö hörön yajöña, ‘Pol nugwo yöliŋ ki pön höŋ, nugwo mönö bli kwo yad nugw ri abniŋö!’ cöña. Ñiŋ mönö inakmönö aliö yajöñ aku, an ligina nig gi midiŋ, nuŋ ki haŋ, aŋadö pil pal nigniŋö,” rimä.

16Makwam Pol imalniŋ nuŋ aku, Pol nugwo piliba rim mönö aku nugwön, nipap Pol nugwo pön du nigim midöŋ ram aku duön, nipap yad nölöŋa.

17Yad nölmin, Pol nugwön, ami nöbö ñigö nugwidix midöŋ nöbö i wö rim, hömin, nugwo yadöŋa, “Ha nöbö ki nuŋ mönö i mida. Nugwo yöliŋön ami nöbö dib ödöriö mid yöra duaŋ, mönö aku yadaŋ,” me röŋa.

18Pol aliö rimin, ami nöbö aku imalniŋ nuŋ aku yöliŋön, ami nöbö dib ödöriö midöŋ yöra duön yadöŋa, “Kilabis nöbö Pol aku yada, ‘Ha nöbö ki mönö i mida nugwön nugwo yöliŋ pön du ami nöbö dib ödöriö mid yöra duaŋ, mönö aku yadaŋ,’ me rimin, nugwo yöliŋ pön höl mik,” me röŋa.

19Aliö rimin, ami nöbö dib ödöriö aku, nöbö mö bli nugwöñiŋö, rön, ha aku iŋpilö pön, yöliŋ hör hör rib piaku duön yadöŋa, “Ni mönö yadiba rimidlö mönö aku yadö,” röŋa.

20Aliö rimin, ha nöbö aku yadöŋa, “Juda nöbö piaku idöm ör mönö abön, mönö inakmönö hörön yajöña, ‘Pol nugwo pön Juda Kansol dib midöi aku pön hömidiŋ, mönö bli kwo yad nugw ri abniŋö,’ cöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Makwam, mönö ñiŋ yadmijöñ aku nugumijinö, wöhö. Nöbö ñiŋ akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pin du adokwebö mij bö (40) Pol nugwo pil pal nigön mönö, yörbö ap mag nimön röbö nimön ciniŋö, rön, mönö yad nigöia. Ñiŋ mönö nagö nugwön akuyöbö ciniŋö, rön, pöx midöiŋö," röŋa.

22Ha nöbö aliö rimin, ami nöbö dib ödöriö aku nugwön, nugwo yad ab girön yadöŋa, "Nöbö mö bli ñigö nugwön, 'Ami nöbö dib ödöriö aku nugwo al aliö rön hömidlö,' rön, yadmijinö, mi wöhö," rön rig nigöŋa.

Pol gapman nöbö dib Piliks midöŋ yöra duöŋa

23Ami nöbö dib ödöriö aku aliö rön, ami nöbö nugwidix midib nuŋ hogwa yad wö rim, hömin, yadöŋa, "Ami nöbö akuyöbö tu hadred (200) pön, ami nöbö hön hos rola römidön nuö nuö röi piaku padokwo padök mös paŋ höuöiliö agñiŋ bö (70) pön, ami nöbö ömdö nugwopö nuö nuö röi piaku tu hadred (200) pön, weik pixmag yuö mibil kwo Sisaria diöña.

24Pol nugwo hön hos bli alig nölön, nugwo yöliŋ pön du ri abön, gapman nöbö dib Piliks mid aku abön, hönö," röŋa.

25Aliö rön, nuŋ nöbö dib Piliks nugwo köp i kai kitöŋa:

26Ni Klodias Lisias. Nagö gapman nöbö dib Piliks köp ki kai kitmidla. Nagö midlö ä?

27 Nagö yad abmidil nöbö ki, Juda nöbö mö nugwo pi cici nigön, pil pal nigiba rimidim aku, ji ni nugumön nuŋ nöbö Rom yöbö i röxg aku nugwön mönö, ami nöbö ni bli pisaŋ du nugwo yöliŋ pön höma.

28 Pön hön, nugwo pil pal nigiba rim mönö il aku nugunö, rön, nugwo pön du Juda Kansol dib mönö yadib yör ñiŋa duön nugumön,

29Juda nöbö mö ñiŋ rig röi lo mönö adö bli ör midöŋa. Makwam nuŋ ap gwogwo bli rimin, nugwo aŋadö pil pal nigib mönö nag nigib mag i midölöŋ.

30 Makwam mönö i yadmä, 'Nöbö aku nugwo ligin nigön pil pal nigniŋö,' rim mönö aku nugwön, nagö midlö aku yad abmidla. Nöbö nugwo mönö yadöi

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

piaku bli yad abmön, wön nagö mönö il aku yad nöiöña. Mönö yadıl maku pal.

31Ami nöbö dib ödöriö aku aliö rön, köp aku nölmın, ami nöbö bla Pol nugwo pıxmag yuö bö yölıŋ pön taun dib Adipatris dumä.

32Löumın ami nöbö ila yönmıdöi piaku magalıg höbkal Jerusalem dumä. Ami nöbö hön hos rola römıdön nuö nuö rımıdöi piakwör Pol nugwo pön taun dib Sisaria dumä.

33Sisaria uröpınön, du köp pön höi aku Gapna Piliks nugwo köp me nölön, Pol aipam ıŋsö nuŋwa nıgmä.

34Gapna nuŋ köp aku mämäg nıg nugwön, Pol nugwo yadöŋa, “Mögörıb naŋ pik yöbö?” röŋa. Aliö rımın, Pol yadöŋa, “Nı Silisia Propins yöbö,” me röŋa.

35Pol Silisia Propins yöbö nöbö mıdöŋ mönö aku nugwön, nöbö diba nugwo yadöŋa, “Nöbö nagö pısaŋ mönö yajöñ akuyöbö hömıjöñ aku, nı mönö naŋ aku nugunö,” röŋa. Aliö rön, nöbö nuŋ bli ñıgö yadöŋa, “Nöbö kı pön du Herod ram diba ur nıgöŋ aku nıgön, nugwidıx mıd ri abne,” röŋa.

Aposol 24

Juda nöbö dib bla Pol nugwo mönö diba yadmä

1Ñıŋ Pol nugwo pön du Herod ur nıgöŋ ram aku nıgım, wop akuyöbö igwö sö mıdöŋa. Löum yöbö mömıd wop aku, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö Ananaias, taun dib Sisaria aku duba, mönö pı nuöm nıgıb nöbö bli yölıŋön, mönö yadıb nöbö ñıŋ Tetalas pısaŋ Sisaria dumä. Mönö diba yadıb rama duön, ñıŋ gapman nöbö dib Gapna Piliks nugwo, Pol al aliö röŋ aku mönö diba yadıba mıdölıŋö, rımä.

2Pol ram möl yuadö aku pön höm nugugırön, mönö yadıb nöbö Tetalas Gapna Piliks nugwo yadöŋa, “Nagö mıxıl magi anıŋ nugwidıx mıdman mönö, nuö nuö pılmıdölöl; tar mıd ri ab gı mıdmıdöla. Nagö rıbyöx nugw ri abön rılö makwam, mögörıb an kı ap wä yoŋyöbö wöxnö nıg aku, an mıd ri aböla.

3Mögörıb an kı rıgwoŋ rıgwoŋ piaku magalıg öim öim rı ri abmıdlö aku nugwön an wahax pön nagö ri ablaŋe rımıdöla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Makwam nagö mönö mixil diba yadöin. Mönö metyöbö mag miŋi yadiba rimidil aku, rimij pal nugwö.

5 “Yörik mid nöbö ki, an nugumin nuŋ öim öim ri gwogwam ra. Nöbö mö piaku ñigö mönö inakmönö hörön yadmin, ñiŋ mönö inakmönö aku nugw pön, nuŋ ri gwogwam ri mag akuyöbö, ñiŋ kwo algör ör ri gwogwam röia. Mögörib hör piaku piaku magalig yönön mönö inakmönö hör yad nölön, Juda ada ñigö pi asix hörirör nigmin nugugirön, ñiŋ gapman mönö yad höimöuön nuö nuö röia. Nöbö mö Jisas nöbö Nasaret yöbö aku nugwo nugw pöi piaku, nöbö dib ñiŋa i maku pal.

6-7 Nuŋ God höjöpalib rama ri gwogwam riba rimidmin, an nugwön nugwo pi cici nigön ap an ri gwogwam röŋ aku lo ana keir mönö diba yadiba rimidmin, ami nöbö dib ödöriö Lisias ölisö rödip hön, nugwo pön duön yadöŋa, ‘Nöbö aku nugwo mönö diba yadiba röi piaku, nöbö dib Piliks mid yöra pön duön, mönö diba yajöñiŋö,’ röŋa. Aliö rimin mönö, an weik höla.

8Naŋ mönö aku Pol nugwo yad nugumidaŋ, nuŋ keir, an nugwo mönö diba yadmidöl mönö il aku yadaŋ, nugunaŋö,” röŋa.

9Tetalas aliö rimin, Juda nöbö hö midim piaku, mönö nuŋ yadöŋ adakwör yadön yadmä, “Mi ödöriö yadö,” rimä.

Pol gapna Piliks nugwo mönö yadöŋa

10Gapna Piliks nuŋ imaga pabilön, Pol nugwo, mönö yadö, rimin, Pol yadöŋa, “Nagö kim miga akwör mögörib ki nugwidix midön, nugw ri abön, mönö pi asix ri abmidlö. Makwam nugumön, ni wä rimin nugugirön nagö mönö yadmidla.

11Nagö nöbö piaku yad nugumidaŋ yajöña, wop akuyöbö möl sö duölöŋ wop akwör, ni Jerusalem duön, God höjöpalib rama höjöpainö, rön, duma.

12Ni nöbö mö bli pön, God höjöpalib ram aku mönö Juda mögum rib ram piaku mönö Jerusalem mibil aku, höbwab gwogwo ribä ri gib mönö bli yadölim, wöhö.

13Ni weik mönö diba yadmidöi aku, nagö nugwaŋ mönö il i midenim, wöhö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Makwam nagö mönö i wöxnö yadiba rimidla. Ni yadöia, ‘Pol an Juda nöbö mi rig röl mag akuyöbö bli röl; nuŋ mönö inakmönö hörön, Ödöi yoŋyöbö adaku dumidö,’ röia. Ni Ödöi yoŋyöbö adaku dumidö, röi aku, mi yadöia. Ni Ödöi yoŋyöbö adaku duön, nöso nöbö höjöpalmidöi God paŋyöbö akwör höjöpalmidla. Mosis lo mönö kai kitöŋ aku aipam, God mönö yadib nöbö piaku mönö kai kitim aku aipam, magalig nugw pön rimidla.

15 Juda nöbö yörik midöi, nöbö mö wä piaku aipam, nöbö mö gwogwo piaku aipam, magalig wöröxön öbiöñiŋö, rön nugwöi akuyöbö, ni kwo algör ör nugula.

16Ni du God pisaŋ mijinö, rön, amnimab röi, wöhö. God nugwön mönö nöbö mö piaku nugwön, Pol mag ödöriö rimidö, cöñ aku wä raŋ, me rön, ni öim nugw ri abön, mid ri abön rila.

17“Ni kim bli Jerusalem duölim. Makwam nöbö mö ni ap midöl piaku ñigö rig bli nölön, God ap höjöpal ur nöinö rön, Jerusalem duma.

18Jerusalem duön, God höjöpalib rama ram möl yuadö duön, an Juda nöbö God mämäg il rol nuŋwa mid ri abniŋö, rön, agap apim rimidöl aku, rima. Aliö ri pörön, God höjöpalib rama ram möl yuadö midmön, nöbö yörik ñiŋ hön ni nugumä. Makwam nöbö mö miga ni pisaŋ hö midölim. Nuö nuö yadip mönö bli yadölim.

19Ji Juda nöbö mö Esia Propins yöbö piaku Jerusalem hön, God höjöpalib ram yöraku midmä. Mönö ñiŋ midöxisöŋö aku, ñiŋ yörik hön, mönö aku yadöyixa.

20Hölöi aku, Juda nöbö Kansol dib kiyöbö ni Jerusalem mönö diba yadön, ni ap gwogwo rim mönö ila nugwim aku yadiŋ, nagö nugwö!

21 Makwam ni mönö diba yadim wop aku, ni mönö paŋyöbö iör yadma. Ajmöla aj halön yadma, ‘Ni nöbö mö wöröxön öbiöñiŋö, rön, rib akwör yöx nugul makwam, ni mönö diba yadmidöi ki,’ rimö,” röŋa.

22 Pol aliö rimin nugugirön, Gapna Piliks, Ödöi rimidöi mönö aku nugw ri aböŋ makwam, Juda nöbö piaku mönö yadmidim aku pölön yadöŋa, “Mai

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ami nöbö dib ödöriö Lisias haŋ, nɨ mönö nuŋwa nugwön, mönö kɨ yajɨnö," röŋa.

23Aliö rön, kɨlabɨs nöbö nugwidɨx mɨdöŋ nöbö aku nugwo yadöŋa, "Pol nugwo nugwidɨx mɨd ri abön, nugwo aŋadö nag nɨgölö. Nuŋ ap bli mɨden aku, nöbö mö nuŋ piaku yad nugwaŋ, nugwo nölɨŋ," me röŋa.

Pol kɨm mös nag mɨdöŋa

24Wop ulmɨdö mɨdöy hön dumɨn, wop i Piliks mönɨŋ nuŋwa Drusila pɨsaŋ hömä. Drusila nuŋ Juda yöbö mö. Makwam ñɨŋ mönöbö hön, nöbönɨŋa nuŋ Pol nugwo wö rɨm, hön, Krais Jisas nugwo agö magɨm rön nugw pöi mönö aku yadmɨn, Piliks nugugu mɨdöŋa.

25Pol nuŋ mönö yadɨp du gɨrön, an pödpöd rön rɨ ri abnɨŋ mag aku aipam, an pödpöd rön höbwab rɨb madmag ana rɨg rɨbyöx nöl mag akuyöbö röinɨŋ mag aku aipam, God mai anɨŋ mönö diba yajön mag aku aipam, Piliks nugwo yad nölöŋa. Pol aliö rɨmɨn, Gapna Piliks mönö aku nugwön, ipöxön, Pol nugwo yadöŋa, "Nagö weik du mɨdö. Mai wop i nɨ nagö yadmön hane," röŋa.

26Gapman nöbö dib aku, rɨb nuŋwa keir piakwör nugwöŋa, "Nɨ Pol nugwo öim öim yad wö rɨmɨjɨn aku, nuŋ piöŋö rɨbyöx nugwöna, 'Nɨ nöbö kɨ nugwo tar rɨg bli nölmön, yadaŋ dinö,' rön, nɨ rɨg bli nöiönɨŋö," rön, rɨb aku yöx nugwöŋa. Makwam rɨb aku yöx nugugu mɨdön, löu pɨgöm Pol nugwo yad wö rɨm rɨm, hön mönö yadmɨdmä.

27Kɨm mös pöröŋa nugwön nöbö nagö Posias Pestas, Piliks yöra nuŋ pön, mögörɨb aku gapna mɨdöŋa. Makwam Piliks, Juda ada nɨ nöbö waiö, me rɨŋ, me rön, Pol nag mɨdöŋ aku yau abölöŋ.

Aposol 25

Pestas nuŋ Pol mönö diba nugwöŋa

1Pestas taun dib Sisaria aku du gapna mabö aku pön, wop mös paŋör mɨdön, Jerusalem duöŋa.

2-3 Pestas Jerusalem dumɨn nugugɨrön, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib bla aipam, Juda nöbö dib bli aipam nugwo du nugwön, Pol al aliö rɨ gwogwam

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

röŋ mönö aku nugwo yadmä. Juda nöbö bla ñiŋ keir tar mönö adö paŋyöbö i yad ödör nigön, Pol nugwo ödöi mibil yöraku ligin nigön, pil pal nigniŋö, rön, yadmä, “Aniŋ uliöxön, nöbö nagö bli yadmidan, Pol nugwo yadkap yöliŋön Jerusalem pön höŋ,” me rimä.

4Aliö rimin, Pestas yadöŋa, “Pol nag mid Sisaria. Makwam ni Sisaria duba rimidil aku,

5ñiŋ mönö bli mijön aku, nöbö dib ñiŋ bli yadiŋ, ni pisaŋ Sisaria duön, mönö diba yadiŋ,” me röŋa.

6Pestas aliö rimin, wop amñaxib sö mönö ragpid sö alig Jerusalem midön, höuöiliö Sisaria duöŋa. Löum yöbö, Pestas nuŋ mönö diba yadib ram yuadö möl aku duön, ñiŋ du Pol nugwo pön hönö, röŋa.

7 Pol nugwo pön höm, Juda nöbö Jerusalem yöbö hem piaku hön, nugwo wob yuö nigön, mönö adö hörirör miga akwör yadmä. Makwam mönö yadim adö piaku mönö ila midmin yadölim.

8Ñiŋ aliö rimidmin, Pol öbilön paiŋö yadöŋa, “Ni Juda nöbö mö lo mönö ñiŋ aku röd aböi; ni God höjöpalib ram aku ap gwogwo i röi; ni Rom Empra Sisa nugwo mönö gwogwo i yadöiö,” röŋa.

9Aliö rimin, nöbö dib Pestas, Juda nöbö mö bla ni nöbö waiö, me riŋ, me rön, Pol nugwo yad nugwön yadöŋa, “Mönö diba yadmidöl ki Jerusalem duön yajniŋönö?” röŋa.

10Aliö rimin, Pol yadöŋa, “Wopik Sisa mönö dib adö nuŋwa mödö midla. Ni Juda nöbö mö ñigö ap gwogwam i röi aku, naŋ kwo algör ör mödö nugulö maku.

11Ap gwogwo i rimön, ni mönö diba yadön, pil pal nigniŋö, röyix aku, ipöxöyöx; makwam ni pil pal nigöyixa. Ji mönö diba yadön, mönö il i midöl aku, nöbö i ni Juda nöbö mö ñigö nölib maga midöl. Makwam, nagö ni Sisa mid yöra yad abaŋ, nuŋ keir mönö ki nugwöniŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Pol aliö rimin, nöbö dib Pestas du nöbö nuŋ piaku pisaŋ mönö aku nigip du pörön, höbkal hön yadöŋa, “ ‘Sisa mönö dib na aku nugwöniŋö,’ rilö makwam, nagö Sisa mid yöra yad abnö,” röŋa.

Kiŋ Agripa nölöuniŋ nuŋwa Benis yöŋö

13Makwam hör wop mös pinmin nugugirön, Kiŋ Agripa nölöuniŋ nuŋwa Benis yöŋö, Pestas yöudöŋdöŋ ör gapna höŋ aku du nuguŋö, rön, Sisaria duön, Pestas pisaŋ wop midöy uplöb midmä.

14 Ñiŋ wop miga yöraku midiba rim nugugirön, Pestas nuŋ Kiŋ Agripa nugwo yadöŋa, “Höd Piliks gapna midöŋ wop aku, nuŋ nöbö i nag nigöŋa. Makwam gapna mabö nuŋ aku röböxön, nöbö aku nag nigib yöraku röböx duöŋa.

15Ni Jerusalem dumidmön, Juda nöbö God ap höjöpal ur nölib nöbö dib bla aipam, Juda nöbö mö mönö pi nuöm nigib nöbö dib bla aipam, nöbö aku nugwo ni mönö diba yadön yadmä, ‘Nagö yadaŋ, Pol nugwo pil pal nigiŋ,’ me rimä.

16Ji mönö il i yadölim nugwön ni ñigö yadma, ‘An Rom nöbö mö lo i aliö midöl. Nöbö mö hör pil pal nigöiniŋ. Mönö diba yadiŋ, nöbö mönö mijön piaku duön, nöbö ñigö ri gwogwam röŋ mämäg il nuŋ yöra mönö aku wöxnö yajöña. Nuŋ paiŋö yadaŋ, mönö il i mijön aku, nugwo pil pal nigiŋ, me ciniŋö,’ rima.

17Aliö rön, Juda nöbö bla ni pisaŋ Sisaria ki hön, aiaŋ ni du mönö diba yadib ram möl yuadö möl aku römidön, Pol nugwo du pön hönö, rimön, pön hömä.

18Ni ribyöx nuguma, mönö dib i midö, rim aku, ji mönö diba yadmä akuyöbö mönö yadmin nugumön mönö dib i midölöŋ, wöhö.

19Ñiŋ hör yadmä, ‘God mönö aku, an yad ri aböl akuyöbö yadöl. Makwam Jisas mödö wöröxöŋ nöbö aku, Pol yada, nuŋ kömö midö, rö,’ rimä.

20Mönö yadmidim ni nugw ri abölim makwam, ni Pol nugwo yad nugumön, ‘Nagö Jerusalem duaŋ, nagö mönö diba yajöñiŋ ä?’ rima.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Aliö rimön, nuŋ wöhö röŋa. Nuŋ yadöŋa, ‘Ni nag akwör mijina. Mai Empra Sisa nuŋ keir mönö aku yajöniŋö,’ röŋa. Aliö rimin, ni nugwo Sisa mid piaku yad abnö, rön, nag nigmön aliö akwör midö,” röŋa.

22Pestas aliö rimidmin, Kiŋ Agripa yadöŋa, “Pestas. Nöbö aku mönö nuŋwa keir yadaŋ, ni nugunö,” röŋa. Aliö rimin, Pestas yadöŋa, “Makwam, laŋ nugunaŋö,” röŋa.

23Aliö rimin, löumin, Agripa nölöuniŋ Benis yöŋö, wölij wä wä akwör yömön, ami nöbö dib bli aipam, nöbö dib ödöriö bli aipam yöliŋön, nöbö mö diba hömidöliŋö, rön, wahax pi girön mönö diba nigib rama ram möl yuadö dumä. Hö midim nugugirön, Pestas nöbö nuŋ bli ñigö yadöŋa, “Ñiŋ du Pol nugwo pön höi,” röŋa.

24Aliö rimin, pön hömin, Pestas yadöŋa, “Kiŋ Agripa aipam, nöbö mö hö midöi pik aipam, nöbö ki nugwo nugwi. Juda nöbö mö nugwo mönö diba yadön, nöbö ki aŋadö pil pal nigibim, me röia. Ni Jerusalem midmön, ni paŋ mönö akwör yadmä. Yörik hömön, paŋ aliar yadöia.

25Ni nugula, nöbö mö piaku ap gwogwam ödöriö rim, wop bli pil pal nigöi aku, ji nöbö ki nugwo mönö diba yadön nugumön, ap akuyöbö i rölöŋ, wöhö. Makwam nuŋ keir yadöŋa, ‘Empra nuŋ keir mönö ni yajöniŋö,’ röŋa. Makwam, ni nugwo Empra yad abiba rimidla.

26Nöbö ki Empra nugwo yad abin aku, ji nuŋ ap agap apim ri mönö il aku, köp alig kai kit nölib maga nigöl. Makwam, nagö Kiŋ Agripa aipam, nöbö mö bilik aipam, nöbö ki ap agap apim ri mönö il aku nugwöña. Ñiŋ mönö nuŋ aku nugwön, mönö il mag aku ni yadiŋ ni kai kitön, Empra mid yöra abna.

27Rib na yöx nugul aku, kilabis nöbö Empra mid yöra hör yad abön, lo pödpödiö röd aböŋ aku yadölim aku wä röiniŋö,” röŋa.

Aposol 26

Pol Kiŋ Agripa nugwo mönö yadöŋa

1Makwam Kiŋ Agripa nuŋ Pol nugwo yadöŋa, “Ni nagö audiöx nugugu midla; mönö yadö!” röŋa. Aliö rimin, Pol imaga pabilön yadöŋa,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2“Kiŋ Agripa. Nagör nɨ mönö yadö, rɨmɨdman aku, Juda nöbö mö mönö nɨ yadmɨdöi aku, weik nagö yadɨba rɨmɨdɨl kɨ, nɨ wä ra.

3An Juda nöbö mö röl röl adaku aipam, mönö nuö nuö yadöl yadöl adaku aipam, naŋ magalɨg mödö nugulö makwam, nagö yadɨba rɨmɨdɨl kɨ, nɨ wä ra. Makwam, nɨ mönö yadmön rödmɨjɨnö.

4“Nɨ ha ulmɨdö mögörɨb nɨ keir piaku mɨdɨm wop aku aipam, mai du Jerusalem mɨdɨm wop aku aipam, nɨ nöbö pödiöm mɨdɨm aku, Juda nöbö mö bla magalɨg mödö nugwöia.

5 Ñɨŋ nɨ mɨxɨl magi nugumɨdöia. Nɨ Perisi nöbö, Juda lo mönö nugwön, mɨ ususör rön, hölul rɨ ri abön mɨdmɨdla. Ñɨŋör mönö aku wöxnö yadmɨjöñ aku, nɨ mönö mi yadmɨd, aku me rön, nugunö.

6 Makwam God maduar ör nöso auso nöbö ñɨgö mönö wä yadmɨn, rɨbyöx gɨba pöx mɨdmɨdöi mönö akwör nugw pɨl makwam, ñɨŋ nɨ mönö diba yadmɨdöia.

7An Juda il hörɨrör akuyöbö möl sö magalɨg, God nöso auso nöbö ñɨgö yad nɨgöŋ mönö wä aku pöxmɨdöla. God nuŋ ap wä nöinö, röŋ ap wä aku pɨnɨŋö, rön, mil pɨxmag yuö bö nugwo höjöpal gɨr mɨdöla. Makwam Kiŋ Agripa, nagö nugwö! God nuŋ mönö yadöŋ aku mönö mör yadö, rön, nugw pön mɨdɨl makwam, nɨ mönö diba yadmɨdöi mɨk.

8Makwam ñɨŋ pödpöd rɨmɨn nöbö mö wöröxöi akuyöbö, God raŋ öbɨleñɨŋö, rɨ rɨbyöx nugwöi?

9 “Makwam höd nɨ keir, Jisas Nasaret yöbö mönö yad nölmɨdɨm nöbö mö piaku ñɨgö rɨ gwogwam cɨnö, rön, rɨb aku yöx nugumɨdla.

10Makwam nɨ Jerusalem mɨdön paŋ mag akwör rɨma. God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib piaku nɨ yadmɨn, nöbö mö Jisas nugw pɨm akuyöbö mɨga akwör du pön hömön, naga nɨgmɨdmä. Nɨ keir mönö pɨ nuöm nɨgɨb nöbö akuyöbö pɨsaŋ yöwö rɨmön, bli aŋadö pɨl pal nɨgmɨn wöröxɨm, nɨ päja yadmɨdma.

11Juda mögum rɨb ram piaku yönön, nöbö mö Jisas nugw pɨmɨdöi piaku ñɨgö rɨb gwogwo yöxön, ñɨŋ Jisas mönö nuŋ aku röböxɨŋ, me rön, ñɨgö rɨ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

gwogwam rɨmɨdma. Nɨ rɨb adö paŋyöbö iör nugwön, wop bli nöbö mö piaku ñɨgö hölu nugunö, rön, mögörɨb dib pad piaku yönmɨdma.

Jisas nuŋ Pol pöŋ haiwo aku uröŋa

12“Makwam wop i Damaskas nöbö mö Jisas nugw pɨmɨdöi piaku ñɨgö nag nɨg pön hönö, rɨmön, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö dib piaku ñɨŋ, yöwö rön, köp bli kɨt nölmɨn, pön duma.

13Makwam kɨŋ wä na nugwö! Nɨ naiö mibɨl yör kɨpisö höŋ mag aku, ödöi mibɨl yöra du gɨrön nugumön, mil mag keiryöbö adöx yöd röul adö kau sebö nɨ nöbö bli pɨsaŋ dumɨdmɨŋ yöra ab nölöŋa. Mil aböŋ aku, naiö mil akuyöbö yöi; mil keiryöbö ödöriö aböŋa.

14Almɨn, an magalɨg mɨgrö bö hö pɨn palön, nɨ nugumön, mönö i, mönö ödöriö ana Arameik mönö yadön, nɨ yadöŋa, ‘Sol! Sol! Nɨ pödpöd rɨmɨn öim rɨ gwogwam rɨmɨdlö? Nagö öim ödöi wä yabunö, rɨl aku, jɨ naŋ nɨ pɨsaŋ nuö nuö rɨmɨdlö aku, naŋ keir ölɨŋ höb pɨmɨdlaŋö,’ röŋa.

15“Aliö rɨmɨn, nɨ yadma, ‘Nöbö Dib, nagö agö nöböm?’ rɨma. “Aliö rɨmɨdmön, Nöbö Diba yadöŋa, ‘Nɨ Jisas, öim rɨ gwogwam rɨmɨdlö Nöbö akwör yadmɨdlö,’ röŋa.

16Aliö rön nɨ yadöŋa, ‘Makwam wopik nagö öbɨlö! Nɨ nagö mönö yadɨba hömɨdla. Nagö mabö rɨ nölɨb nöbö na mɨdön, nɨ weik mämäga nugulö aku aipam, nɨ nagö mai yabun aku aipam, nöbö mö piaku ñɨgö yad nöinö.

17Nɨ nagö yad abmön, nagö duön, Juda nöbö mö bla aipam, Juda nöbö mö yöi piaku aipam yad nölaŋ, nagö rɨ gwogwam rɨmɨdɨŋ nugugɨrön, nɨ nagö nugwɨdɨx mɨdön pɨ asɨx abna.

18 Nagö mönö wä na ñɨgö yad nölaŋ, mämäg we mɨdöi aku mämäga ix nugwöña. Nagö mönö wä na ñɨgö yad nölaŋ, cɨcɨbö yuö piaku mɨdöi aku röböxön mila höña. Nagö mönö wä na ñɨgö yad nölaŋ, Seten ölɨsö mag nuŋwa mo piaku mɨdöi aku röböxön God pöl höña. Aliö almɨjöñ aku, ap kib mag gwogwo röi piaku, Acö nugwön röböxaŋ, nöbö mö höd nɨ nugw pöi akuyöbö pɨsaŋ paŋör kömö mɨjöñɨŋö,’ röŋa.

Pol God mabö rɨ nölmɨd mönö aku yadöŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19“Makwam Kiŋ Agripa. Nɨ rɨba nugwön nugumön, mögörɨb adöx yöd röul adö kau sebö hön yadöŋ mönö maga nugum aku röböxölɨm.

20Damaskas duön, nöbö mö piaku ñɨgö mönö wä aku yad nölma. Mai du Jerusalem nöbö mö ñɨgö yad nölön, mögörɨb Juda nöbö mö mɨdöi piaku magalɨg ñɨgö yad nölön, Juda nöbö mö yöi piaku yad nölön, rɨma. Ñɨgö yad nölön yadma, ‘Ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rɨmɨn aliö alölɨŋö, rön, röböxön, God paŋyöbö akwör nugw pön, ap gwogwo piaku mödö röböxöl aku nugwɨŋ, me rön, God nuŋ rɨg yad mag akwör cɨne,’ rɨma.

21Nɨ aliö alɨm makwam, wop i God höjöpalɨb ram aku dumɨdmön, Juda nöbö yörɨk ñɨŋ nɨ pɨ cɨcɨ nɨgön pɨl pal nɨgɨba rɨmä.

22Makwam God nɨ öim öim nugwɨdɨx mɨd makwam, nɨ wopik yörɨk öbɨl gɨ mɨdön, mönö wä nuŋ aku, nöbö mö ib mɨd piaku aipam, nöbö mö ib mɨdöl piaku aipam yad nölmɨdla. Mönö yad nölmɨdɨl aku, adöi keir wöhö; God mönö yadɨb nöbö bla aipam, Mosɨs aipam, mai cönɨŋö, rön, kai kɨtim mönö akwör yad nölmɨdla.

23 God mönö yadɨb nöbö Aisaia God Mönö kai kɨtön yadöŋa, ‘Krais hön, ölɨŋ höb pön wöröxön aku, jɨ nuŋ nöbö höd höbkal öbiön makwam, Juda nöbö mö bla aipam, Juda nöbö mö yöi bla aipam nugwöña, God ñɨgö algör ör kömö pɨb maga ra. Aliö aiön aku, nuŋ ñɨgö mil ab nöiönɨŋö,’ rö,” röŋa.

24Pol mönö aku yadɨm nugugɨrön, Gapna Pestas mönö diba yadön yadöŋa, “Pol, nagö nöbö mönö adö hörɨrör nugulö akuyöbö, yöcmac pɨpi nagö gwogwo rɨm u pɨlön yadmɨdlanö,” röŋa.

25Aliö rɨmɨn, Pol paiŋö yadöŋa, “Nöbö dib wä na Pestas. Nɨ u pɨlɨm yadmɨdöi. Rɨbyöx nugwön nugw ri abön, mönö mɨ ödöriö aku yadmɨdla.

26Nɨ agö mönöm yadmɨdɨl kɨ, Kiŋ Agripa nuŋ keir mödö nugwa. Jisas nugwo agap apɨm rön, mönö kai kai rön rim aku umadön rölim. Wöxnö akwör rɨmä aku, nɨ nugula, Kiŋ Agripa nuŋ magalɨg mödö nugwa. Almɨn nugwön nɨ nugwo ipöxön yadmɨdöi, wöhö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Pol aliö rön Kiŋ Agripa nugwo yadön yadöŋa, “Kiŋ Agripa. Naŋ God mönö yadıb nöbö bla mönö yadim aku, mi yadöiŋö, rön, rıbyöx nugulö ä? Nı nugula, mönö aku mi yadöiŋö, rön nugulaŋö,” röŋa.

28Pol aliö rımın, Kiŋ Agripa paiŋö yadöŋa, “Pol. Naŋ nı, mönö ulmıdö i yadmön, Jisas nöbö nuŋ i mıdaŋ, me rön, nı mönö aku yadmıdlanö owa?” röŋa.

29Aliö rımın, Pol yadöŋa, “Mönö mıxıla yajınönö mönö metyöbö yajın, nı rıb paŋyöbö iör yöx nugwön, God höjöpalön yadmıdla, nagö aipam, nöbö mö mönö yadmön nugumıdöi kıyöbö aipam magalıg, nı rıg mıdıl akuyöbö mıjne, rön, höjöpalmıdla. Makwam nı sen wabılöi akuyöbö ñıgö nıgöñıŋö, rön, höjöpalmıdöiö,” röŋa.

30-31Pol aliö rımın, Kiŋ Agripa aku, Gapna Pestas aku, Agripa nölöunıŋ Benis aku, nöbö mö mıdim piaku magalıg öbılön, rıŋö bö duön, yadmä, “Nöbö mö bli rı gwogwam rıŋ aku, mönö diba yadön, bli nag nıgön, bli aŋadö pıl pal nıgöña. Makwam nöbö kı mag gwogwo i röl, wöhö,” rımä.

32Aliö rön, Kiŋ Agripa nuŋ Pestas nugwo yadöŋa, “Weik kılabıs rama röböxön röpın duöx aku, jı nuŋ, ‘Sisa mönö dib na nugwönıŋö,’ rı makwam, nag mıdön, nöbö dib Sisa mıd aku diönıŋö,” röŋa.

Aposol 27

Pol Rom duba rön bıyöja pöŋa

1Gapna Pestas Pol Rom wopik diönıŋö, rön yadmın, ami nöbö bla nugwidıx mıdıb nöbö dib Julias aku, Pol aipam kılabıs nöbö bli kwo aipam pön nugwidıx mıdöŋa. Ami nöbö piaku ñıgö “Empra Ami Nöbö Nuŋ” me rımıdmä.

2 Makwam wop aku, bıyöj mögörıb Adramitiam yöbö aku, Esia Propins duba rön, Sisaria du aŋöi nıgöŋa. Makwam, bıyöj aku pön röbö yuö bö dumıŋa. Nöbö taun dib Tesalonaika, Masedonia Propins yuadö nöbö i pısaŋ dumıŋa. Ib nuŋwa Aristakas.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Löum yöbö taun dib Saidon uröpinön du aŋöi nigmiŋa. Julias nuŋ Pol nugwo pi ösös ri ri abön yadöŋa, “Du nöböhöd möhöd nöbö ñigö nugwön, nagö ap agapim miden bla nagö nöliŋ,” me röŋa.

4Makwam an Saidon röböx duba rön nugumin, hödal diba ödöriö aku hön, röbö diba aipam wöd hömidöŋa. Almin, röbö wödoböŋ mögörib Saipras pö adöi dumiŋa.

5Al girön, dumid dumid Silisia Propins pedöx pedöxip rön, du mögörib Pampilia pedöx pedöxip rön, du Lisia Propins duön, taun dib Maira uröpinön aŋöi nigmiŋa.

6U aŋöi nigön, ami nöbö dib kilabis nöbö bla ñigö nugwidix midöŋ nöbö aku nugwöŋa, biyöj Aleksadria yöbö i mögörib Itali duba rimidöŋa. Makwam, nuŋ aniŋ yadmin, biyöj aku wöl dumiŋa.

7Biyöj aku möla wölön, röbö yuö dib bö duön, höimöliö amin dumid dumid taun dib Kinidos uröpinmiŋa. Makwam hödal diba dumidmiŋ adö hömin paxdöriö dub maga nigölöŋ. Makwam, pö adakwör dumid dumid mögörib Salmoni pedöx pedöxip girön, röbö wödoböŋ mögörib Krit sinaŋ ada pal duön,

8öliöxip dumid dumid mögörib ulmidö röbö pö yöra, “Biyöj Mid Ri Abib Kau,” me rimidöi yöra u aŋöi nigmiŋa. Mögörib aku Lasia taun il yöra.

9An akuyöbö alön, höimöliö akwör rip yönmidim nugugirön, Juda nöbö mö ap nimölim wop aku hö padixmin, röbö diba wödib wop aku mödö höŋa.

10Makwam Pol nuŋ ñigö yadöŋa, “Nöbö ruai. Dub maga nigöl aku, dumidiŋ mönö, ap ömdö yogw ap bla magalig gwogwo rön, biyöja aipam gwogwo raŋ, an magalig röbö nimib maga rö,” röŋa.

11Pol aliö röŋ aku, ji nöbö biyöj mabö rimidim nugwidix midöŋ nöbö dib aku aipam, biyöj minöbö aku aipam, mönö hör yadmidmin nugwön, ami nöbö dib Julias, Pol mönö röböxön mönö ñiŋa yöxöŋa.

12Nöbö miga akwör yadmä, “Mögörib ki mögörib gwogwo. Hödal diba höb wop ki, mögörib gwogwo ki pöx midöiniŋ; Piniks womiöx mid aku du

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mɨjnɨŋa. Hödal diba hön wop aku, bɨyöja pön du mögörɨb aku nɨgɨŋ, gwogwo rölaŋ," me rɨmä. Piniks taun aku, röbö wödoböŋ mögörɨb Krit mɨda. Bɨyöj Piniks hömɨd aku, hödal diba naiö wöl hömɨd adö hömɨdaŋ mönö, bɨyöja tar naiö rödɨp pɨn dumɨd adö diöna; jɨ hödal diba naiö rödɨp pɨn dumɨd adö hömɨdaŋ mönö, bɨyöja tar naiö wöl hömɨd adö diöna.

Hödal diba hön, röbö diba wödöŋa

13 Makwam ñɨŋ aliö rɨmɨn, yöraku mɨdmɨn nugugɨrön, hödal ulula hömɨdöŋ aku nugwön, "Weik duön dinɨŋö," rön, bɨyöj mabö rɨmɨdim nöbö piaku, anka abmä aku pɨxɨm wölɨm, röbö wödoböŋ mögörɨb Krit pö röbö rola dumɨŋa.

14 Al gɨrön dumɨdɨm nugugɨrön, rɨb pia hödal dib ödöriö, mögörɨb Krit adöi yöbö, bɨyöj duba rɨmɨŋ adö hön, bɨyöja pɨ höuöilmel röŋa.

15 Almɨn, bɨyöj mabö rɨmɨdim nöbö piaku nugwön, pön paxdöriö duŋö, rön, rɨ nöi nugwön, röböxmɨn, anɨŋ aipam pön ban yuö mibɨla duöŋa.

16 Hödal aliö rön pön dumɨn, dumɨd dumɨd röbö wödoböŋ mögörɨb ulmɨdö Kauda me rɨmɨdöi aku, pö adöi dumɨn nugwön hödal diba hömɨdöŋ aku ödör pöŋa. Almɨn nugugɨrön, yadmɨŋa, "Hödal ulmɨdö hömɨd aku, bɨyöj ulmɨdö mɨd aku pön, bɨyöj dib möl aku pɨ nɨgnɨŋö," rön, pɨ öliöx mɨdön nɨgmɨŋa.

17 Bɨyöj ulmɨdö aku pön bɨyöj diba möla nɨg ri abön, bɨyöj diba pal gɨlɨxɨb maga rö, rön, bɨyöja naga pɨlɨmñaxiö nɨg gö nɨgmä. Makwam, "Hödal öñöñ diba hömɨd kɨ, bɨyöj an aku pön du rɨg jɨmi Sötis me rɨmɨdöi piaku duön, rɨg jɨmi gwogwo aku pɨnaŋ, gwogwo cönɨŋö," rön, ap uñ sel wabɨlɨm aku yau abön, ölölö rɨmɨn ipöx gɨr dumɨŋa.

18 Hödal diba hö gör mɨdöŋ makwam, löumɨn bɨyöj aku womiöxaŋ, me rön, ömdö yogw ap piaku pɨ röbö yuö abmä.

19 Löum yöbö aku kwo algör ör, hödal diba hö gör mɨdöŋ makwam, bɨyöja mɨd ri abaŋ, me rön, ap pödpödiö bɨyöj möla nɨg gɨm mɨdöŋ ap bla, magalɨg nugwogwo pɨ röbö yuö abmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Makwam an öim öim naiö gupö bla nugumıdölöl, wöhö. Hödal diba algör hö gör mıdöŋ makwam, rıb i yöx nugwön, yadmıŋa, “Mögörıb i duöinıŋ; wöröx pöcnıŋö,” rön, rıb aku yöx nugumıŋa.

21Makwam mıxıl magi ñıŋ ap mag nımmıdölim. Mai Pol mıdim mıbıl yöraku öbılön yadöŋa, “Nöbö ruai, mönö nı yadım aku nugwöyıx aku, an röbö wödoböŋ mögörıb Krit ör mıdön, ömdö yogw ap piaku pı röbö yuö bö abölölıx.

22Makwam nı ñıgö yadmıdla, wopik rıb mıga yöxmıjeñ; wahax pön rıb wä yöx nugu gırön mıjöña. An i wöröxöinıŋ. Bıyöj akwör aŋadö gwogwo cöna.

23Nı God nugwo mabö rı nölıb nöbö nuŋwa mıdıl aku mı, weik cıcıbö yuö God ejol nuŋ i agal abmın, nı mıdıl il yöra hön nı yada,

24 ‘Pol, nagö ipöxmıjınö! Mıdön, nöbö dib Sisa mıd yöra duön, mönö diba nugunö. Makwam bıyöj möla mıdöi nöbö mö akuyöbö, God ñıgö algör nugwidıx mıdaŋ bli wöröxeñ. God nuŋ nagö uliöxön mönö, kömö mıdıb mag ñıŋa naŋ nölö,’ ra.

25Makwam, ha ruai, ñıŋ ipöxmıjeñ; rıbyöx gıba alıg mıjöña. Nı nugula, nı nugw pıl God aku, nuŋ rıg yad mag akwör cöna.

26 Makwam an dumıd dumıd, röbö wödoböŋ mögörıb i duŋ, bıyöja rıg jımi rola pın gö nıgönıŋö,” röŋa.

Bıyöja aŋadö gwogwo röŋa

27Makwam hödal aku anıŋ aliö pırag dumıd dumıd wop akuyöbö ragpıd adokwebö kwo (14) duöŋa nugwön pıxmag yuö bö aku, ban yuö dib Edriatik, rımıdöi aku, mıbıl yöra du gırön, bıyöj mabö rımıdım nöbö piaku, rıb i nugwön, mögörıb i womiöx uröpınıb maga rö, rımä.

28Ñıŋ rıb aku yöx nugwön, rıg jımi rola womiöx mıdönö wöhö, rön, ap röbö nıg nugwöi i nıgön nugumın mıxıl dib dib 40 mita mıdöŋa. Hör ulul mag mıŋi duön, ap aku iswob nıgön nugumın mıxıl dib dib 30 mita mıdöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Almɨn, an rɨg dib aso rol yöra dub maga rö, rön, ipöxön, anka hogwa mös abmɨn nugwön, bɨyöja gö nɨgöŋa. Gö nɨgmɨn nugugɨrön, God höjöpalön yadmä, “Ruö yadkap löuaŋ naiö nɨgaŋ,” me rɨmä.

30Makwam bɨyöj mabö rɨmɨdim nöbö piaku, röbö wödoböŋ mögörɨb aku hör il yöraku duba, nöbö mö bli nugugu mɨdim aku nugwön mönö wai nölön, yadmä, “Bɨyöj ulmɨdö aku pön du bɨyöj yöcmac adö kwo abön, anka bli alɨg abɨŋ,” me rɨmä.

31Ñɨŋ wai nölön aliö almɨn nugugɨrön, Pol nugwön, Julias ami nöbö nuŋ bla pɨsaŋ ñɨgö yadöŋa, “Bɨyöj mabö rɨmɨdim nöbö kɨ, ñɨŋ bɨyöj ulmɨdö aku pön bör dumɨjöñ aku, ñɨgö magalɨg wöröx pöcöñɨŋö,” röŋa.

32Pol aliö rɨmɨn, ami nöbö piaku, bɨyöja röbö yuö bö abɨba rɨmɨdim nag aku, aŋadö römaxdör abmɨn, röbö yuö bö pɨnöŋa.

33Makwam ruö löuba röŋ mag aku, Pol ñɨgö yadöŋa, “Wop akuyöbö ragpɨd adokwebö kwo (14) rɨb mɨga yöx nugwön, ap mag nɨmölöi; hör ör mɨdöia.

34Makwam, wopik ap bli nɨmöña. Nöi mɨjön aku, pödiö mɨjöñ? Nöbö mö paŋyöbö i yöcmac panö paŋyöbö i röd pɨneniŋö,” röŋa.

35Pol aliö rön, bred bli pön, ñɨŋ mɨdim mibɨl yöra God nugwo ri ablaŋe rön, pɨ gɨlɨxön, ap bli nɨmöŋa.

36Pol nuŋ nɨmɨm nugugɨrön, ñɨŋ kwo algör höbwab ñɨŋa wä rɨmɨn, ap bli pɨ nɨmɨmä.

37An nöbö mö padokwo padök akuyöbö möl sö (276) nöbö mö bɨyöj möl aku mɨdmɨŋa.

38Makwam ap nɨm pörön, bɨyöja womiöxaŋ, me rön, wit mɨdöŋ piaku pɨ röbö yuö bö abmɨŋa.

39Ruö löumɨn nugugɨrön, mögörɨb aku nugumɨŋa, jɨ bɨyöj mabö rɨmɨdim nöbö piaku mögörɨb aku pikai, me rön, yualöbmä. Makwam ñɨŋ nugumɨn, ban yuö dib adö sö bɨr dumɨdöŋ aku, röbö halai wä akwör mɨdöŋ adö makwam, yadmä, “Bɨyöj rol ödöriö akwör dinɨŋö,” rɨmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

40Makwam, biyöj anka abmä nag piaku aŋadö römaxdörön, biyöj adöi adöi nigim stiö hogwa yauiö röböxön, ap uñ sel diba yau nigmä aku, iswob pirag wöl wabilön, dumä.

41Dumid dumid, biyöj yöcmac adö du rig jimi rola pinön, aŋadö pilö röb gö nigöŋa. Aliö pilö röb gö nigmin, ban yuö dib aku wöd hön, biyöj höbäj adö aŋadö pal gilix ab gilix ri pön duöŋa.

42Almin, ami nöbö bli hön, nöbö dib ñiŋa Julias nugwo yadmä, “Biyöj ki gwogwo rimida. Kilabis nöbö piaku bör dumidiŋ, aniŋ yadyöxöña. Makwam, ñigö pil pal nigniŋö,” rimä.

43Aliö rimä aku, ji Julias, Pol nugwo ribyöx nugwön, ñigö wöhö rön, yadöŋa, “Nöbö röbö pixdör nugwöi piaku höd röbö pixdör diöña.

44Mai nöbö röbö pixdör nugwölöi piaku, bäpö rib rib bla pön, pi cici nigön yaxip duŋ,” me röŋa. Aliö rimin, rig yadöŋ mag akwör rimiŋa. Nöbö i röbö nimölmiŋ; magalig kömö dumiŋa.

Aposol 28

Pol mögörib Molta du midöŋa

1Makwam an röbö wödoböŋ mögörib dumiŋa, nöbö mö piaku midim bla aniŋ yadmä, “Ki mögörib Molta,” me rimä.

2 Aliö rön, aniŋ pön ösös ri ri abmä. Aniŋ ruö pil pal nigim lid pilöŋ makwam, aniŋ pi ösös ri ri abön, rin rag hö urmin, mauön rimiŋa.

3Pol piöŋö du bi löx löx bli hölu rag hö urmin nugugirön, hakai i bi löx löx rag hömidöŋ alebö piaku midöŋ makwam, rin aña abmin, wölön Pol nugwo imag wab aku öbix rip alig nigöŋa.

4Almin, nöbö mö mögörib aku midim piaku nugwön, ñiŋ keir yadmä, “Kilabis nöbö ki nuŋ gwogwam ri makwam, kömö dubä maga nigöl. Ban yuö yöra midön, biyöj aku gwogwo rimin wöröxöl aku, weik wöröxöniŋö,” rimä.

5 Aliö rimin mönö, Pol imag nuŋwa palgwañ rimin, hakai aku kitu pinön, rin yönöŋa. Makwam Pol nugwo ap i rölöŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Almin, nöbö mö piaku ñiŋ keir yadmä, “Nöbö ki nugwo hakai öbix aku dixöniŋönö dixölaŋ rimgör wöröxöniŋönö,” rön, miŋi uplöb nugugu midmä. Makwam aliö nugugu midim, nugwo ap i rölöŋ, wöhö. Ñiŋ nugwön, yadmä, “Nöbö aku nöbö ödöriö i yöi; nuŋ god i midö,” me rimä.

7Makwam mögörib aku nugwidix midöŋ nöbö dib aku ib nuŋwa Pablias. Mögörib nuŋ aku il yöraku midöŋ makwam, an pön ram nuŋwa duön, wop mös paŋ nugwidix mid ri aböŋa.

8Nöbö dib aku nuö nuŋwa ap rimin, mixiñ nuŋwa rin abim, höba yuö röbim, wöröxmidöŋa. Ji Pol nuŋ Pablias nuö nugwön, God höjöpalön, nugwo imaga nigmin nugugirön, ap röŋ aku aŋadö kömö nigöŋa.

9Almin mönö, nöbö mö mögörib aku ap röŋ piaku audiöx nugwön hömin nugugirön, Pol nuŋ God höjöpalmin, ñigö kömö nigöŋa.

10Pol almin mönö, aniŋ nugwidix mid ri abön, biyöja pön duba rimidmiŋ wop aku, ap agap apim midölöŋ bla aniŋ amnimab nölmä.

Pol taun dib Rom uröpinöŋa

11Makwam mögörib aku, biyöj Aleksadria yöbö i hö midöŋa. Biyöj aku ib nuŋwa “Ha Wab” me rimä. Wop aku hödal diba höb wop aku höŋ makwam, dub maga nigölmin, yöraku midöŋa. An aipam mögörib akwör midmin, milmej mös paŋ röd pöŋa.

12Biyöj Ha Wab aku möla wöl duön, taun dib Sairakius uröpinön aŋöi nigmiŋa. U aŋöi nigön, wop mös paŋ yöraku midmiŋa.

13Biyöj akwör pön, Sairakius röböxön, taun dib Regium dumiŋa. Löum yöbö hödal dib i höglöm adö hö piraiumin, biyöja rimgör pön dumin, wop mösör röbö yuö yöra midön, Putiolai taun uröpinön aŋöi nigmiŋa.

14Mögörib aku Jisas nugw pim nöbö mö bli midim makwam, aniŋ yadmä, “An pisaŋ hölim midön, dine,” rimä. Aliö rimin, ñigö pisaŋ wop akuyöbö mij sö hölim midön, “Rom duŋö,” rön, dumiŋa.

15Makwam Rom nöbö mö Jisas nugw pim bla, “Pol nöbö piaku höñiŋö,” rimin nugwön, bli hö aniŋ Apias Simaim mibil aku möigw palmä; bli hö aniŋ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hölimib Ram Mös Paŋ midöŋ mögörib aku möigw palmä. Pol ñigö nugumin, höbwab nuŋwa wä rimin, God nugwo ri ablaŋe röŋa.

16Makwam an du Rom midminja, gapman nöbö dib aku Pol nugwo yadöŋa, “Ram naŋ i keir hölimanö,” röŋa. Aliö rimin, Pol nuŋ ram i hölu nugwön hölimön midim nugugirön, ami nöbö i nugwo nugwidix midöŋa.

Pol Jisas mönö wä aku taun dib Rom yöra yad nölöŋa

17Pol wop mös paŋ midön, Juda nöbö dib mögörib aku midim piaku ñigö wö rim, hö mögum rimin, yadöŋa, “Nöböhöd nöbö. Ni nöbö mö an piaku ap gwogwo i rön, nöso auso nöbö mönö rig yadim akuyöbö i röd aböi aku, ji Juda nöbö dib Jerusalem yöbö piaku ni pi cici nigön, pön du Rom gapman nöbö dib piaku nölmä.

18-19 Rom gapman nöbö piaku ni mönö diba yadön nugumin mönö il i midölöŋ. Ni pil pal nigib maga nigölöŋ. Makwam, ni, yau abniŋö, rön, nugumä aku, ji Juda ada midim piaku mi ususör rön, ni iswob mönö diba yadmä. Akuyöbö almidmin mönö, ni yadma, ‘Sisa nuŋ keir mönö na nugwöniŋö,’ rima. Makwam ni nöbö mö ni Juda bla ñigö mönö i yadiba höi.

20 An Juda ada Nöbö Diba nugwo ribyöx giba alig midöl mönö wä nuŋwa akwör yad nölmön, ni nag nigöi ki. Mönö aku yadiba mi ñigö wö rimön höiŋö,” röŋa.

21Pol aliö rimin, nugwo paiŋö yadmä, “Nöbö mögörib Judia yöbö piaku, ki hön mönö köp nölmin höm, mönö gwogwo bli yadmin, nugwölöl.

22Makwam an nugumin, Juda nöbö mö piaku piaku magalig yadöia, ‘Nöbö mö rib nagö yöxlö akuyöbö nugwöi piaku, nöbö mö waiö yöi,’ me röia. Makwam, naŋ mönö naŋa keir yadaŋ, an keir nuguŋö,” rimä.

23Ñiŋ aliö rön, wop i mönö yajniŋö, rön, yad nigmä. Yad nigim wop akwör, nöbö mö höd hem akuyöbö yöi, mi nöbö mö miga Pol midöŋ ram aku cicibö yuö alig hö mögum rimä. Alön hö mögum rim nugugirön, Pol nuŋ, God nöbö mö piba rön, Ha nuŋwa yad abmin, Kiŋ röxg höŋ mönö aku yad nöliba, Mosis aipam, God mönö yadib nöbö piaku aipam, maduar ör Jisas al aliö cöniŋö,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

rön, kai kɨtim mönö aku ñɨgö yad nölöŋa. Jisas mönö aku yadmön nugwɨŋ, me rön, Pol mönö aku yad nölmɨdmɨn nugugɨrön, naiö röd pöŋa.

24Makwam mönö yadöŋ aku, bli yadöŋ akuyöbö nugw pɨmä jɨ bli nugw pölim.

25Pol nöbö mö nugw pölim bla ñɨgö yadöŋa, “Maduar ör Inöm Leia nuŋ Aisaia pɨsaŋ mɨdɨm nugugɨrön, nuŋ nöso auso ñɨŋ bla mönö ma yadöŋa.

26 Mönö aku Aisaia nuŋ God Mönö rɨb mɨŋi kai kɨtön yadöŋa, ‘Naŋ duön Juda nöbö mö bla ñɨgö yajɨnö, “Mönö yadɨŋ nugwöñ aku, jɨ mönö rɨg yada maku, me rön, röx nugweñ. Mämäga nugwöñ aku, jɨ ap i nugweñ.

27Nöbö mö bɨlɨk mönö na yadɨl aku ñɨgö ipɨtmɨn nugwölöi. God Mönö nugwɨŋ, anɨŋ raŋ, nöbö mö nuŋwa keir mɨdɨb maga rö, rön, rɨmɨj möla pidɨxön, mämäga ipax gɨ mɨdöiŋö,” rane,’ röŋa.

28“Makwam, Juda nöbö mö bɨlɨk nugwi! Ñɨŋ Juda ada, God mönö wä aku röböxöi aku, nuŋ yadmɨn, mönö wä aku Juda nöbö mö yöi möl bli duaŋ nugwön ñɨŋ mönö aku pöñɨŋö,” röŋa.

29Pol ñɨgö mönö aku yad pörmɨn nugugɨrön, Juda nöbö mö piaku ñɨŋ keir du gɨrön, paiŋö yadɨm paiŋö yadɨp dumä.

30Pol taun dib Rom hölɨmön mɨdmɨd ram aku wobön hölɨm gɨr mɨdɨm, kɨm mös yönöŋa. Nöbö mö nugwo nuguba hömɨdim piaku ñɨgö magalɨg yad wahax pön, pɨ ösös rɨ ri aböŋa.

31Nöbö mö nugwo hem piaku, God nöbö mö pɨba rön, Ha nuŋwa yad abmɨn, Kiŋ röxg höŋ mönö aku ñɨgö yad nölön, Nöbö Dib Jisas Krais mönö wä aku yad nölön, rɨmɨda. Nuŋ alön rɨmɨdmɨn, Rom gapman nöbö dib bla nugwo yadyöxölim makwam, nuŋ mɨ ususör rön nöbö mö piaku ñɨgö mönö yadön, ödöriö akwör yad nölmɨda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Rom

Rom 1

Pol nuŋ Rom nöbö mö ñıgö köp kai kıtöŋa

1 Nı Pol. Krais Jisas mabö rı nölıb nöbö nuŋwa mıdla. God nı yad nıgmın, Krais Jisas mönö wä pön dub nöbö i mıdla. God nuŋ nı pımın, God Mönö mag wä aku pırag yönmıdla.

2 Makwam mönö mag wä aku, God maduar ör mönö yadıb nöbö nuŋ bla ñıgö yadmın, ñıŋ God Mönö aku Mönö Lei aku kai kıtön rıg yadim mag akwör röŋa.

3Mönö Leia kai kıtön yadim aku, ñıŋ God Ha nuŋwa mönö akwör yadmä. Depid yöxım yöxıp höuöilmel rön, nugwo yöx pön hömın, nöbial mıxıña nıgöŋa.

4Makwam nuŋ Nöbö lei ödöriö wöröxön öbılöŋ makwam, ölısö keiryöbö ödöriö aku nugwön nugwöla, nuŋ God Ha nuŋwa ödöriö, Nöbö Dib ana Jisas Krais.

5 Jisas Krais nı uliöxön mönö pı ösös röŋa. Jisas Krais ib nuŋwa bıl sö duaŋ, me rön, God nöbö bla aipam nı aipam yad nıgön yadöŋa, ñıŋ nöbö mö mögörıb rıgwoŋ piaku piaku ñıgö magalıg Jisas mönö wä yad nölıŋ, ñıŋ mönö wä aku nugw pön, rıg yad mag akwör rıŋ, me röŋa.

6Makwam ñıŋ Rom nöbö mö mıdöi yöra, God ñıgö kwo algör ör Jisas Krais nöbö mö nuŋwa keir yad nıga.

7 Makwam, ñıgö Rom ada, God nuŋ, nöbö mö na mıdıŋ, me rön, pı madmag ödöriö nıg nöbö mö piaku, ñıgö köp kı kai kıtmıdla. Acö God, Nöbö Dib Jisas Krais, ñıgö pı ri abön, nugwidıx mıd ri abıŋ, ñıŋ tar mıd ri aböña.

Pol taun dib Rom dinö, rön, rıb aku yöx nugwöŋa

8Mönö höd yadıba rımıdıl aku, ñıŋ Jisas Krais nugw pöi mönö aku, nöbö mö mögörıb rıb adadö piaku magalıg haiwo aku nugwön yadmın dumıda. Makwam, nı Jisas Krais nugwo höjöpalön, God nugwo ri ablaŋe rımıdla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9-10 Nɨ God Ha nuŋwa mönö wä aku, rɨb paŋyöbö akwör yöx nugwön kwockwoc palön yad nölɨp yönön, God mabö nuŋwa rɨmɨdla. God nuŋ nugwa, nɨ nugwo höjöpalön mönö, öim öim ib ñɨŋa yadmɨdla. God nuŋ ödöi nɨgaŋ, ñɨŋ mɨdöi yöraku u nugunö, rön, nugwo höjöpalmɨdla.

11Jisas mönö wä nuŋ bli ñɨgö yad nölmön, God Inöma nuŋ inöm ñɨgö ap waiö i nölaŋ, inöm ñɨgö yuö kwo gö mɨdaŋ, me rön, ñɨŋ mɨdöi yöraku u nugunö, rön, rɨb aku öim rɨbyöx nugu gɨrön mɨdla.

12Makwam adakwör yöi. Nɨ in aku, nɨ Jisas Krais nugw pɨl aku nugwön, ñɨŋ inöm ñɨgö yuö kwo ölɨsö pön, Jisas Krais nugwo mɨ nugw pɨ gö nɨgöña. Makwam mag aliö akuyöbö, ñɨŋ Jisas Krais nugw pöi aku nugwön, nɨ kwo algör ör inöm na yuö kwo ölɨsö pön, Jisas Krais nugwo mɨ nugw pɨ gö nɨgna.

13 Haul nöbö mölöu nöbö. Nɨ ñɨgö u nugunö, rön, rɨb aku öim yöx nugumɨdɨl aku, jɨ ödöi mɨdölöŋ. Wön, Jisas Krais mönö wä aku yad nölmön, ñɨŋ mönö wä aku nugwön, rɨg yad akwör nugw pön, Jisas Krais nugw pɨŋ, nuŋ ñɨgö pɨ asɨx abaŋ, me rön, rɨbyöx nugula. Nöbö mö mögörɨb hörɨrör mɨbɨl piaku rɨg rɨm mag akuyöbö, u mɨbɨl ñɨŋ yöraku paŋ mag akwör rɨlöxa.

14Makwam Jisas Krais nɨ kömö pöŋ makwam, nɨ rɨbyöx nugul aku nɨ ap rɨba mɨda. Nɨ nöbö mö piaku mönö wä nuŋ aku yad nöina. Grik nöbö mö akuyöbö aipam, Grik nöbö mö yöi akuyöbö aipam, nöbö mö kai kɨtɨb nugwöi akuyöbö aipam, nöbö mö kai kɨtɨb nugwölöi akuyöbö aipam, ñɨgö magalɨg mönö wä nuŋ aku yad nöinö, rön, rɨba paŋ akwör yöx nugula.

15Makwam, nɨ ñɨŋ taun dib Rom mɨdöi piaku kwo algör ör, u Jisas mönö wä aku ñɨgö yad nöinö, rön, rɨba paŋ akwör yöx nugula.

16 Jisas Krais mönö wä nuŋ aku God ölɨsö alɨg yadmɨd makwam, nöbö mö mönö aku nugw pɨmɨjöñ aku, mönö wä aku ñɨgö pɨ asɨx aböna; Juda nöbö mö akuyöbö aipam, Juda nöbö mö yöi akuyöbö aipam, ñɨgö magalɨg pɨ asɨx aböna. Makwam, nɨ Jisas mönö wä nuŋ aku rɨbyöx nugwön, rɨbyöx nugu gör mɨdla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17 Jisas mönö wä aku nugwön nugwöla, God nuŋ agö magɨm rön nöbö mö ap kib mag gwogwo röi akuyöbö ñɨgö nöbö mö kömö wä, me cöna. Nöbö mö piaku ñɨŋ mag wä rɨ ri abön röi aku nugwön, God ñɨŋ nöbö mö kömö wä, me ren; ñɨŋ Jisas mönö wä aku nugw pöi aku nugwön, ñɨŋ nöbö mö kömö wä, me cöna. Adakwör, God Mönö kai kɨtön yadmä, “Nöbö mö God Mönö rɨg yad aliar nugw pɨmɨjöñ akuyöbö, God ñɨgö nöbö mö kömö wä nɨ, me raŋ, ñɨŋ kömö ödöriö mɨjöñɨŋö,” röŋa.

Nöbö mö Jisas Krais nugw peñ akuyöbö mönö diba yöxöña

18Nöbö mö God Mönö ma nugwöyɨx aku, jɨ nöbö mö bli God nugwo rɨbyöx nugwölön, mag gwogwo rön, God Mönö ma aku röb mögö ñɨxöia. Makwam, God nuŋ ölɨsö wölmɨn, ñɨgö mönö diba yadɨba rɨmɨda.

19 God nuŋ nöbö pödiöm mɨd aku, nuŋ keir wöxnö nɨgmɨn nugwöia.

20 Nuŋ maduar ör mögörɨb mɨgrö kɨ rɨ nɨgöŋ wop aku ila nɨgön, nuŋ God nöbö ölɨsö ödöriö öim öim mɨd aku wöxnö mɨdmɨn nugwöia. God nuŋ ap agap apɨm rɨ nɨgöŋ akuyöbö ör nugwön, nuŋ nöbö pödiöm mɨd aku nugwöyɨxa. Nugweñ aku, ap ñɨŋ.

21 Makwam, God nugwo nugwöi aku, jɨ nugwo ri ablaŋe rön, ib nuŋwa yadmɨn adöx sö duöl. Rɨb amnör yöxön, u pɨlön, pɨxmag gur mag akuyöbö röxg mɨdöia.

22 An nöbö mö rɨb wä yöx nugwölɨŋö, röi aku, jɨ ñɨŋ nöbö mö u röxg mɨdöia.

23 God öim mɨd aku nugwo uplöbön, hör ap bli pön, nöbö mö röxg rɨ nɨgön, urap yöur akuyöbö rɨ nɨgön, köpdö möjögöñɨñ akuyöbö rɨ nɨgön, ap piaku god an, me rön, höjöpalöia.

24Almɨdmɨn, God ñɨgö röböxmɨn, ñɨŋ rɨb gwogwo ödöriö yöx nugwön, mö kib nöbö kib rön, mag gwogwo rol aku duön, mɨxɨñ ñɨŋa keir rɨ gwogwam röia.

25God Mönö ma aku röböxön, inakmönö höröi mönö aku nugw pöia. God ap rɨ nɨgöŋ bla akwör höjöpalön, nuŋ ap rɨ nɨgöŋ piakwör iba yadmɨn bɨl sö dua. Makwam God ap magalɨg rɨ nɨgöŋ aku, ib nuŋwa yadɨŋ bɨl sö duöxa. Ib nuŋwa akwör öim öim yadɨŋ bɨl sö duaŋ. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Ñiŋ algör mag mi gwogwo ödöriö rimidim aku, God ñigö röböxmin, ap möigw hömid mag gwogwo piakwör rimidöia. Mö piaku, nöbö ödöriö pön midibä aku röböxön, mö bli pisaŋ mag gwogwo adakwör röia.

27 Nöbö piaku kwo algör ör, mö ödöriö pön midibä aku röböxön, nöbö i nöbö i nugumin rin alñö yönmin, nöbö piaku mixiñ ñiŋa keir mag gwogwo röia. Mag akuyöbö alön paiŋö ölin höb pöia.

28God mönö yöxöiniŋö, rön, ribyöx nugwim makwam, God ñigö röböxmin, mag gwogwo ap röliba ñigö madmaga pabil nöl piakwör röia.

29Makwam ñigö mag gwogwo rib adaku riba paŋ akwör nigmin, ñiŋ mag gwogwo ödöriö akwör ri girön, ap piaku anör midaŋ, me rön, rib aku yöx nugu girön, amnimab ri gwogwam ri girön, röia. Nöbö mö ap wä ñiŋ piaku ap an i alig midölö, rön, rib gwogwo yöx nugwön, nöbäpö pilön, nuö nuö rön, inakmönö hörön, rib gwogwo akwör yöx nugwöia. Makwam, nagö yada ni yada, rön,

30nöbö mö yad mönö nigön, God nugwo rib gwogwo yöxön, nöbö mö yad mag pin il piabö nigön, anör nöbö mö dib me ri nugwiŋ, me rön, ib ñiŋa keir mag wölöia. Rib yoŋyöbö ada bli yöx nugwön mag gwogwo riŋö, rön, rib ñiŋ akwör yöx nugwöia. Nauö nam mönö yadöi aku röd aböia.

31Ñiŋ rib nigöl. Mönö yad nigöi adaku mai duön rölöi. Ñiŋ nöbö mö halöu ha piaku madmag nigölöi. Nöbö mö bla piaku nugumin, lib pilöl.

32Alöi aku, God wöhö rimin ölin höb diba piba nugwöi aku, ji nugwogwo röia. Nöbö mö bli mag akuyöbö almidim nugwön mag wä rimidöiŋö, röia.

Rom 2

God mönö diba yadön, mönö ödöriö akwör nuöm nigöna

1 Makwam ñiŋ nöbö mö bli ñigö yad höimöuön yajöña, “Nöbö mö piaku pödpöd rimin ap kib mag gwogwo röiŋö,” cöñ aku, ji ñiŋ keir algör rimidöi makwam, God nugwön ñigö mönö diba yajön aku, ñiŋ aipam mönö paiŋö yadib maga miden.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2An nugumɨn, God nuŋ mönö ma akwör yada. Makwam, nöbö mö mag aliö akuyöbö rɨmɨjöñ bla, ñɨgö mönö diba yajön aku, mönö ödöriö akwör yajöna.

3Nöbö mö ap kib mag gwogwo röi akuyöbö, me rön, yad höimöuöñ aku, jɨ ñɨŋ keir algör röia. Makwam, ñɨŋ rɨb kai yöx nugwöi? God anɨŋ mönö diba yadenɨŋö, rön nugwöiŋö ä?

4God nöbö waiö, ñɨgö nöbö mö öim mɨ göj uliöxön, tar höimöliö rɨp duön, rɨmgör ölɨsö rödöl aku nugumɨn, nuŋ nöbö hör i röxa ä? Makwam nugwi! Nuŋ tar höimöl gɨ mɨd aku, nɨ rɨmgör ölɨsö rödöin, ñɨŋ ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rɨmɨn aliö alölɨŋö, rön, röböxɨŋ, me rön, tar höimöl gɨ mɨda.

5Makwam God tar höimöl gɨ mɨdön rɨmgör ölɨsö rödöl aku, ñɨŋ ap kib mag gwogwo röi aku, pödpöd rɨmɨn aliö alölɨŋö, rön, röböxölöi. Ñɨŋ mönö nuŋwa höj nugwön, ap kib mag gwogwo röi mag akwör rɨ gör mɨdöia. Makwam, God nöbö mö rɨg röi röi akuyöbö nugwön, mönö diba yadɨb wop aku, ñɨŋ mönö dib ödöriö yöxöña. Wop aku, nuŋ mönö diba yadön, paxdöriö akwör yadaŋ, wöxnö nugwöña. Ap kib mag gwogwo röi aku, nuŋ nugwön ölɨsö rödön ñɨgö ölɨŋ höb paiŋö pɨ nöiöna.

6 “Nöbö mö paŋ paŋ rɨg röi röi akuyöbö nugwön, God ñɨgö kwo algör paŋ paŋ paiŋö nöiöna.”

7Wop aku nöbö mö kai, God anɨŋ mil wä nuŋwa nölön, mönö wä yadön, kömö öim mɨdɨb mag aku nöiönɨŋö, rön, nöbö mö bli ñɨgö öim öim mag wä rɨ ri abön röi nöbö mö piaku, God ñɨgö kömö öim mɨdɨb maga nöiöna.

8Makwam nöbö mö kai kai, ap mɨxɨñ ñɨŋa keir ör rɨbyöx nugwön, mag wä adaku höj nugwön, mag gwogwo rɨŋ diön nöbö mö piaku, God ñɨgö nugwaŋ mɨ ölɨsö wölaŋ, ölɨsö rödön, ölɨŋ höb diba pɨ nöiöna.

9Makwam Juda nöbö mö akuyöbö aipam, Juda nöbö mö yöi akuyöbö aipam, mag gwogwo rol aku rɨmɨjöñ aku, God ñɨgö yadaŋ, ñɨŋ magalɨg amɨn mɨd gɨrön, rɨb mɨga yöx nugu gɨrön mɨjöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Makwam Juda nöbö mö bla aipam, Juda nöbö mö yöi akuyöbö aipam, mag wä rɨmɨjöñ nöbö mö piaku, God ñɨgö magalɨg mil wä nuŋwa nölön, mönö waiö yadön, pɨ ösös raŋ, mɨd ri ab gɨ mɨjöña.

11Aku agapɨm: God nuŋ adöi mönö adöi duenɨm. Ödöriö mɨd akwör nugwön, nöbö mö ñɨgö pɨ asɨx hörɨrör nɨgöna.

12Juda nöbö mö yöi piaku, Mosɨs kai kɨtöŋ lo nugwölöi akuyöbö, ap kib mag gwogwo rɨmɨjöñ aku, lo mönö nugwölöi aku, jɨ ñɨŋ mögörɨb gwogwo diöña. Makwam nöbö mö Mosɨs kai kɨtöŋ lo nugwöi piaku, ap kib mag gwogwo rɨmɨjöñ aku, God nuŋ lo mönö aku pön, ñɨgö mönö diba yajöna.

13Nöbö mö lo mönö nugumɨdöi akuyöbö, God ñɨgö nöbö mö kömö wä nɨ, me rön yaden. Nöbö mö lo mönö rɨg yad mag akwör rɨmɨjöñ piakwör, God ñɨgö nöbö mö kömö wä nɨ, me cöna.

14 Juda nöbö mö yöi akuyöbö Mosɨs kai kɨtöŋ lo aku nugwölöi. Makwam ñɨŋ rɨb ñɨŋa keir yöx nugwön, lo mönö rɨg yad mag akwör rɨmɨjöñ aku, rɨb mag ñɨŋa keir lo röxg mɨda.

15Ñɨŋ aliö rɨbyöx nugwön röi makwam, an nugwön nugumɨn, lo mönö aku yuö ñɨŋ kwo mɨda. Wop bli rɨp duön, yuö ñɨŋ bö, “Rɨ gwogwam rɨmɨdölɨŋö,” rön nugwöia. Makwam wop bli rɨp duön, yuö ñɨŋ bö, “Rɨ ri abmɨdölɨŋö,” rön nugwöia.

16Jisas Krais mönö wä yad nölɨp yönmɨdɨl aku yadmɨda, mönö diba yadɨb wop aku, God nuŋ Jisas Krais yadmɨn, nöbö mö ap kib mag gwogwo umadiö röi piaku, yad röd wöxnö nɨgaŋ, nuŋ rɨb mag ñɨŋa keir madmag yuörɨb ñɨŋ kwo agap apɨm yad aku nugwön, ñɨgö mönö diba yajöna.

God nuŋ lo mönö anör nölöŋ makwam, an Juda ada nöbö mö nuŋ keir ödöriö mɨdölɨŋö, rɨmä

17Makwam ñɨŋ Juda nöbö mö akuyöbö, ib ñɨŋa keir pɨrag wölu gɨrön yadöia, “God nuŋ lo mönö anör nölöŋ makwam, an Juda ada nöbö mö nuŋ keir ödöriö mɨdöla.

18An lo mönö nugwöl makwam, mag rol aku mag wä, mag rol aku mag gwogwo, me rɨ rɨbyöx nugwön, God nugwo wä rɨ adakwör rölɨŋö,” röia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Makwam mönö adö i yadöia, “Nöbö mö nugwölöi piaku ñıgö yad nöl ri abön, nöbö mö mämäg we wölmın pıxmag gur akuyöbö röxg mıdöi piaku ñıgö yad nöl ri abön,

20 nöbö mö lo mönö nugwölöi piaku ñıgö yad nöl ri abön, halöu ha ulul akuyöbö ñıgö yad nöl ri abön, rölıŋö,” röia. Aliö rön ñıŋ yadöia, “God nuŋ lo mönö anıŋ nölöŋ makwam, rıb wä aipam magalıg, rıb ma aipam magalıg, mödö nugwölıŋö,” röia.

21 Ñıŋ lo mönö aku nugwön, nöbö mö piaku ñıgö yad nölöi aku, jı nöbö mö piaku yad nölöi mönö mag akwör ñıŋ keir algör rölöi. Nöbö mö piaku ñıgö yadöia, “Ap kib pımıjeñ,” röi aku, jı ñıŋ keir ap kib pöi ä?

22Ñıŋ nöbö mö piaku ñıgö yadöia, “Mö kib nöbö kib rımıjeñıŋö,” röi aku, jı ñıŋ keir mag akuyöbö alöi ä? Ñıŋ nöbö mö piaku ñıgö yadöia, “Hör ap piaku god i röxg höjöpalmıjeñıŋö,” röi aku, jı höjöpalıb rama ram möl yuadö duön ap bli kib pöi ä?

23Ib ñıŋa keir pırag wöl nıgön yadöia, “God lo aku anıŋ Juda nöbö mö nölö,” röi aku, jı lo mönö nuŋwa röd aböi aku, ib nuŋwa algör yad höimöuöiŋ ä?

24 Rı gwogwam röi aku, nöbö i höd God Mönö kai kıtön rıg yadöŋ mag akwör röia. Nuŋ yadöŋa, “Ñıŋ Juda nöbö mö, God lo mönö nugwölıŋö, röi aku, jı ñıŋ keir mıd ri abölöi aku, Juda nöbö mö yöi akuyöbö, God nugwo yad höimöuöiŋö,” röŋa.

25Ñıŋ Juda ada, God nöbö mö nuŋwa mıjnıŋö, rön, ha bla yöx pön hön, öim öim rıl uña ödöröia. Jı lo mönö nuŋ aku röd abön, rıb ñıŋa keir rıbyöx nugwöñ mag akwör rımıjöñ aku, nöbö mö hör ha rıl uña ödörölöi mag aliö akuyöbö mıjöña.

26 Mag aliö akuyöbö, nöbö mö Juda yöi ha uña ödörölöi nöbö mö piaku, lo mönö rıg yad mag akuyöbö rımıjöñ aku, God ñıgö nöbö mö ha uña ödöröi aku kwo algör nugwöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27Juda nöbö mö yöi, ha uña ödörölöi akuyöbö, lo mönö rıg yad mag akwör röia. Jı ñıŋ Juda ada, Mosıs kai kıtöŋ lo aku pön, ha uña ödöröi aku, jı lo mönö röd aböi makwam, ñıgö mönö diba mıjöna.

28An nöbö mö bli yadöla, nöbö mö ha uña ödöröi piakwör Juda nöbö mö ödöriö, röl aku, jı aku mönö mi yadölöl. Nöbö mö bıl kai ñıŋ Juda nöbö mö ödöriö mıdöi? Mıxıñ akwör nugwön, Juda nöbö mö mönö Juda nöbö mö yöi, me rön, yadöinıŋ.

29 Juda nöbö mö ödöriö akuyöbö, yuö ñıŋ kwo nugwön yajnıŋa, nöbö kı nuŋ Juda yöbö ödöriö, me cınıŋa. An madmag nuŋwa uña ödör mıda nugwön, nöbö kı Juda nöbö ödöriö, mö kı Juda mö ödöriö, me cınıŋa. Mosıs kai kıtöŋ lo aku madmag ñıŋ aku uña ödören; God Inöm nuŋ akwör madmag ñıŋa uña ödöcöna. Nöbö mö madmag ñıŋ aliö akwör mıd akuyöbö, nöbö mö bla nugumın iba mıdöl, jı God nugumın iba mıda.

Rom 3

God rıg yadmıd mag akwör rımıda

1Aliö rımıdıl aku, nöbö i yajöna, “Juda nöbö mö yöi akuyöbö uña ödörölöi aliö mıdölıx aku wä röxım,” me cön aku, jı adaku yadöi.

2An Juda nöbö mö mıdöl aku ri abmıdöla. Mönö na keir nöbö mö bli ñıgö yad nölıŋ, me rön, God anıŋ Juda nöbö mö akwör mönö wä nuŋwa nölöŋa.

3Makwam Juda nöbö mö bli nöhönıŋ nöbö mönö ölısö rıg yadim akuyöbö rölim. Almä aku, God mönö ölısö ñıgö yadöŋ aku röböxönıŋö ä?

4 Mı wöhö, röböxen. Nöbö mö piaku magalıg wop bli mönö inakmönö hörön yajöña, jı God nuŋ nöbö mı ödöriö yadön, rıg yadmıd mag akwör cöna. Mönö akuyöbö God Mönö aku kai kıtön yadmä, “God, naŋ mönö ödöriar yadlö aku, nagö mönö bli paıŋö yadıb maga mıdöl. Nagö mönö diba yadmıjöñ aku, mönö il i mıdenıŋö,” röŋa.

5“An öim öim rı gwogwam rımıjnıŋ aku, nöbö mö bli nugwön, God öim öim mag wä rı aku wöxnö nugwöña. Makwam, God anıŋ ölısö rödön mönö diba

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yadiba rimid aku wä röl," cinin ä? (Makwam mönö aku, nöbö mö nugwön rig yadöi höjil akwör yadmidla.)

6Mi wöhö! God nöbö mö magalig mönö diba yajön aku, adöi mönö adöi duen; ödöriö mid akwör yajöna.

7Makwam ñin bli yajöña, "An öim öim inakmönö adö bli rimijnin aku, nöbö mö bli nugwön, God öim öim mör yad aku wöxnö nugwön, Nöbö mil aliga ödöriö midö, rön, ib nuŋwa yadin bil sö diöna. Makwam, pödpöd rimin God anin nöbö mö ap kib mag gwogwo röiŋe, rön, mönö diba yadön, ölin höb diba pi nöiöninö?" rimijöñ.

8Mönö inakmönö akuyöbö hörön yajöña, "Ap kib mag gwogwo akwör rimin rimin, God anin mi ödöriö uliöxön, ap kib mag gwogwo hörirör mi miga cinin aku nugwön röböxön aku, nöbö mö akuyöbö nugwön, nuŋ nöbö mi wä midö, me rön, ib nuŋwa yadin adöx sö diöninö," cöña. Makwam nöbö mö bli ni keir yad höimöuön, Pol mönö akuyöbö yadö, röia. Mönö akuyöbö ni yadöi! Inakmönö höröi akuyöbö, God ñigö mönö diba yadön, painö ölin höb diba pi nöiöna.

Nöbö mö wä i midölöl

9 Makwam, pödi yajnin? God nugumin, an Juda nöbö mö bla mid ri aböla; Juda nöbö mö yöi piaku mid ri abölöinö, cininönö? Wöhö! Maduö rig yadil akuyöbö, an nöbö mö magalig, Juda nöbö mö akuyöbö aipam, Juda nöbö mö yöi akuyöbö aipam, ap kib mag gwogwo mag adaku anin ususör rön pixip duba rimida.

10 Mönö akuyöbö, God Mönö kai kitön yadmä, "Nöbö mö öim mag wä ri ri abmidöi akuyöbö bli midölöi.

11Nöbö mö, mag rol aku wä, mag rol aku gwogwo, rön nugwöi akuyöbö bli midölöi. Nöbö mö, 'God adö duön, nugwo pisaŋ mijninö,' rön nugwöi akuyöbö bli midölöi.

12Nöbö mö akuyöbö magalig God nugwo röböxön, nöbö mö gwogwo röxg midön, ap kib mag gwogwo akwör röia. Ñin magalig paŋ mag akwör röia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13-14 Albeñ ñiŋ aku höuöilmel rön, öim inakmönö höröia. Iröp möl ñiŋ aku, nöbäpö wöröxim mögö nöl ri abölim, höliŋ gwogwo hö mag aliö akuyöbö rig mida. Nöbö mö bli ñigö nugumin ölisö wölim, yad höimöuön, mönö gwogwo yadöi aku, kas gwogwo hakai röxg midöia.

15 Ölisö diba rödön, nöbö mö piaku ñigö öliŋ höb pi nölön, pil pal nigniŋö, rön, rib akwör yöx nugwön,

16nöbö mö akuyöbö ñigö öim ri gwogwam rim, mi rib miga yöx nugwöia.

17Nöbö mö akuyöbö pisaŋ midön, tar mid ri abib maga nigöl.

18 God nöbö diba nugugu midö, rön, ipöxölöiŋö," rimä.

19God lo mönö aku aniŋ Juda nöbö mö ör nölöŋ makwam, mönö aku magalig aniŋ Juda nöbö mö yadmida. Makwam, God mönö diba yajön wop aku, nöbö mö mögörib piaku piaku magalig mönö paiŋö i yadib maga miden; ñiŋ magalig mönö mijöna.

20 Makwam, nöbö i lo mönö rig yad akuyöbö rimijön aku, God nöbö aku nugwo, nöbö kömö wä ni, me ren. Makwam God lo rig yad akuyöbö nugwön, an ap kib mag gwogwo röliŋö, rön, nugunina.

Nöbö mö Krais nugw pöi bla akwör, ñigö nöbö mö kömö wä ni, me cöna

21-22 Aku, ji weik, Mosis aipam, God mönö yadib nöbö bla aipam, rig cöniŋö, rön, kai kitön rig yadim mag akuyöbö, Jisas Krais aniŋ me rön wöröxöŋ makwam, an nugwo nugw piŋ, God aniŋ yajöna, "Ñiŋ nöbö mö kömö wä ni," me cöna. Makwam an Juda nöbö mö bla aipam, Juda nöbö mö yöi bla aipam, lo adakwör nugwön rimiŋa nugwön aliö yadenim.

23An nöbö mö magalig ap kib mag gwogwo röl aku mi, God mil mag wä nuŋwa nöl aku pibä maga midöl aku,

24 ji God aniŋ uliöxön mönö, Krais Jisas yad abmin hön aniŋ wobön höbkal pi makwam, God aniŋ nöbö mö kömö wä ni, me cöna.

25Ni agö magim rön, nöbö mö ap kib mag gwogwo röi akuyöbö ñigö nöbö mö kömö wä ni, me cin aku nugwöñiŋö, rön, God nuŋ Krais Jisas nugwo höjöpal ur nölib ap i röxg mögörib il ki yad aböŋa. God nuŋ nöbö mö ap kib mag

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

gwogwo höd rim akuyöbö, mönö diba yadön, ölisö rödön, ölin höb painö pi nölön, anadö pil pal nigöx aku, ji nun tar höimöliö midön mag akuyöbö rölön. Makwam wopik Krais Jisas nun hön, nöbö mö ap kib mag gwogwo röi ömörö dib aku magalig pi mixiñ nunwa keir ölin höb diba pön wöröxöna. Makwam, nöbö mö yön yön, Jisas hañ nunwa ap kib mag gwogwo ana örix abö, rön, Jisas nugw pimijöñ nöbö mö akuyöbö, God ñigö nugwön ölisö rödön ölin höb painö i pi nölen.

26Ni agö magim rön, nöbö mö ap kib mag gwogwo röi akuyöbö ñigö nöbö mö kömö wä ni, me cin aku nugwöñinö, rön, God nun mag akuyöbö röna. Mönö diba yadön dönö, ap kib mag gwogwo röi akuyöbö painö ölin höba algör ör pi nöinö, rön makwam, nun rig yadön mag akwör rön, Krais Jisas nugwo höjöpal ur nölib ap i röxg yad abmin, nöbö mö nugwo nugw pimijöñ akuyöbö ñigö nöbö mö kömö wä ni, me cöna.

27Makwam, lo rola rimina, God anin nöbö mö kömö wä ni, me rön pimin, nöbö mö nunwa midölinö, rön, ib ana keir yadin bil sö dubä maga nigöl. Jisas anin me rön wöröxön mönö wä aku nugw pön mönö, God nöbö mö nunwa midöla.

28Makwam, nöbö mö piaku lo mönö rig yad mag akuyöbö röinö, rön, God ñigö nöbö mö kömö wä ni me ren. Nöbö mö Krais Jisas rön mönö waiö aku nugw pöinö, rön aku, God ñigö nöbö mö kömö wä ni me cöna.

29 God nun an Juda nöbö mö God anör yöi; nun Juda nöbö mö yöi akuyöbö God ñina aipam mida.

30 Aku agapim: God nun Nöbö panyöbö makwam, nöbö mö ha uña ödöröi akuyöbö aipam, nöbö mö uña ödörölöi akuyöbö aipam, ñin ödöi panyöbö akwör dumidin, God ñigö nöbö mö kömö wä ni me cöna. Makwam, ñin magalig Krais Jisas rön mönö wä akwör nugw pin.

31 Makwam an Jisas mönö wä aku nugw pin, God anin nöbö mö kömö wä ni me cöninö, ril aku, lo mönö akuyöbö röböxninö, rön yadmidöi, wöhö. Jisas mönö wä aku nugw pimijöñ nöbö mö akuyöbö, ñin mönö wä aku rig yad mag akwör rin, lo mönö aku du ölisö piöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Rom 4

God Ebraham nugwo nöbö kömö wä nɨ me röŋa

1An Juda nöbö mö, nöso maduebö an ila nɨgön yöxɨm yöxɨp höuöilmel rön, yöxɨm mɨdöl piaku, nöso ana Ebraham. Makwam God Ebraham nugwo pöŋ aku, pödpöd rɨmɨn Ebraham pöŋ?

2Ebraham nuŋ keir ap wä i rɨmɨn, God nuŋ nugwo nöbö kömö wä nɨ, me röxa, Ebraham nöbö akuyöbö yadön "Nɨ nöbö waiö," me röxa. Makwam God nugwa Ebraham ib nuŋwa keir pɨrag wölub il i mɨdölöŋ.

3 Makwam pödpöd rɨmɨn Ebraham ib nuŋwa keir pɨrag wölölöx? God Mönö yadmɨda, "Ebraham nuŋ God mönö yadöŋ aku nugw pöŋ makwam, God nugwo 'Nagö nöbö kömö wä nɨ,' me röŋa."

4Nöbö i mabö rön pe pön, rɨg kɨ hör pɨlö, ren; mabö rɨma paiŋö aku rɨg kɨ pɨlö, cöna.

5An ölɨsö ana keir mabö rɨmɨdɨŋ, God nuŋ anɨŋ nöbö mö kömö wä nɨ, me cönɨŋö, rɨ rɨbyöx nugwöi nöbö mö piaku, God ñɨgö nöbö mö kömö wä nɨ me ren. Makwam nöbö mö, ap kib mag gwogwo röl aku, jɨ God ap kib mag gwogwo röl aku nugwön röböxön, anɨŋ nöbö mö kömö wä nɨ, me cönɨŋö, rɨ rɨbyöx nugwöi nöbö mö piaku, God ñɨgö nöbö mö kömö wä nɨ me cöna.

6Mönö yadmɨdɨl kɨ, Depid nuŋ kwo algör maduar God Mönö aku kai kɨtön yadöŋa, nöbö mö ap wä i reñ aku, jɨ God ñɨgö nöbö mö kömö wä nɨ me cön akuyöbö wahax pöñɨŋö, röŋa. Nuŋ yadöŋa,

7 "Nöbö mö ap kib mag gwogwo röi akuyöbö, God ap kib mag gwogwo röi akuyöbö nugwön röböxaŋ mönö, ñɨŋ mɨ wahax pɨmɨjöña. Nöbö mö ap kib mag gwogwo röi akuyöbö, God ap kib mag gwogwo röi akuyöbö mönö diba yadenɨŋö, rön, ñɨŋ mɨ wahax pɨmɨjöña.

8Nöbö mö ap kib mag gwogwo röi akuyöbö, Nöbö Diba ap kib mag gwogwo ñɨŋa örɨx abön akuyöbö, ñɨŋ mɨ wahax pɨmɨjöñɨŋö," röŋa.

9Depid wahax pɨb maga yadöŋ aku, nöbö mö ha uña ödöröi piakwör mönö aku pöñɨŋönö? Mɨ wöhö! Nöbö mö ha uña ödörölöi akuyöbö aipam pöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

God Mönö kai kɨtön yadim mönö rɨb aku yoŋdöŋ yadla: “Ebraham nuŋ God mönö yadöŋ aku nugw pöŋ makwam, God nugwo, ‘Nagö nöbö kömö wä nɨ,’ me röŋa.”

10Nöso maduebö an Ebraham, uña ödörölöŋ wop aku, God mönö yadöŋ aku nugw pɨmɨn, God nugwo, “Nagö nöbö kömö wä nɨ,” me röŋa.

11“Ebraham mönö na nugw pöŋ aku mɨ, nɨ nugwo yadön, ‘Nagö nöbö kömö wä nɨ,’ me rɨl aku, nöbö mö piaku nugwɨŋ,” me rön, mai God yadmɨn, Ebraham uña ödöröŋa. God alöŋ aku nugwön nugwöla, nöbö mö ha uña ödörölön, God Mönö nugw pɨŋ, ñɨgö, “Nöbö mö kömö wä nɨ,” me cön nöbö mö akuyöbö, Ebraham nöso maduebö ñɨŋa mɨda.

12Makwam nöbö mö ha uña ödörön, Ebraham uña ödörölöŋ wop aku God mönö nugw pöŋ mag akuyöbö nugw pɨmɨjöñ nöbö mö akuyöbö, Ebraham nöso maduebö ñɨgö kwo algör mɨda.

13 Makwam Ebraham lo adö piaku nugwön rɨmɨn, God nugwo, “Nagö nöbö kömö wä nɨ,” me rön pölöŋ. Ebraham nuŋ God mönö yadöŋ aku yöxön nugw pöŋ aku mɨ, God nugwo, “Nagö nöbö kömö wä nɨ,” me rön, mönö ölɨsö ma yadön, Ebraham aipam halöu ha nuŋ piaku aipam ñɨgö yadöŋa, “Ñɨŋ mögörɨb il kɨ adadö piaku piaku magalɨg pöñɨŋö,” röŋa.

14-15 God mönö ölɨsö ma yadöŋ aku, nöbö mö lo adaku nugwön rɨmɨjöñ akuyöbö yadöxa, God mönö ölɨsö ma yadöŋ nugw pöi aku hör ap i röxöxa. Aku agapɨm: nöbö mö lo adaku mai duön God nöbö mö nuŋwa mɨjnɨŋö, rɨ rɨbyöx nugwöi nöbö mö akuyöbö, ñɨŋ magalɨg lo mönö aku röd aböña nugwön God ölɨsö rödön, mönö diba yadön, paiŋö ölɨŋ höb pɨ nöiöna.

16 Makwam, an nugwöla, God cɨnö, rön, mönö ölɨsö ma yad nɨgöŋ aku, nöbö mö God mönö yadöŋ akuyöbö nugw pɨmɨjöñ piakwör ñɨgö yadöŋa. Makwam, God rɨb nuŋwa keir nöbö mö ögwö yöxön, hör pɨ ri abön aku mɨ, Ebraham halöu ha nuŋ akuyöbö magalɨg God mönö ölɨsö ma yadöŋ akwör nugw pöña. Nöbö mö God nuŋ ñɨgö lo mönö nölöŋ akuyöbö aipam, nöbö mö Ebraham röxg uña ödörölön God mönö nugw pöŋ mag akuyöbö röxg nugw pöi piaku

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aipam, ñiŋ magaliɡ mönö öliɡsö ma yadöŋ akwör pöña. Ebraham nuŋ nöso maduebö ana magaliɡ miɡd maku pal.

17 God Mönö aku kai kiɡtön yadmä, “God Ebraham nugwo yadöŋa, ‘Ni rimön, nöbö mö il hörirör miɡa akwör midöi akuyöbö, nagö nöso maduebö an, me cöñiŋö,’ rö,” rimä. Makwam, God mämäɡ il rol nuŋ aku, an nöbö mö il hörirör akuyöbö nugwo nugw pöl piaku magaliɡ nöso maduebö Ebraham halöu ha nuŋwa ödöriö midöla. God nuŋ nöbö mö wöröxöi akuyöbö rimin, ñiŋ öbilöia. God nuŋwör rimin, ap höd midmidöl aku weik wöxnö niɡa.

Ebraham God nugw pöŋ mag akuyöbö an kwo algör cinim

18 Makwam Ebraham mi nöbö nom röxgön, halöu ha yöxib maga midölim, God nugwo yadöŋa, “Naŋ ila niɡön, nöbö mö halöu ha nagö maiyöbö mijöñ akuyöbö, il hörirör ödöriö miɡa mijöñiŋö,” röŋa. God aliö rimin, Ebraham, God mönö mi yadö, rön, ribyöx giba aliɡ midön mönö, riɡ yadöŋ mag akwör mi, nöbö mö halöu ha nuŋ ila hörirör mi ödöriö miɡa akwör midöia.

19 Makwam Ebraham nugumin, mönöbö hogwa mixiñ ñiŋa balö balö rim igudim pinöŋa. Ebraham kim nuŋwa igöp padokwo padök mös mös höuöiliö hö wölu amñaxib sö (100) duöŋ makwam, ha yöxib maga niɡölöŋ. Mönin nuŋwa Sera algör mi lap nuöm röxgöŋ makwam, ha yöxib maga midölöŋ. Makwam nuŋ God mönö nugwo yadöŋ aku nugw pi cici niɡön rip duön, ribyöx giba aliɡ midöŋa.

20-21God nuŋ Ebraham nugwo mönö öliɡsö ma yadöŋ aku, Ebraham rib mös yöxölöŋ; nuŋ mi aŋadö nugw pöŋa. God Nöbö ölö, mönö öliɡsö ma riɡ yadöŋ mag akuyöbö akwör cöniŋö, rön, God mönö yadöŋ aku nugw pi gör midöŋ aku mi, rib mag nuŋ aku öliɡsö bli kwo pön, nuŋ God mönö yadöŋ aku mi ödöriö pi gö niɡön, God ib akwör yadmin bil sö duöŋa.

22 Ebraham alöŋ aku, God Mönö aku kai kiɡtön yadmä, “Ebraham nuŋ God mönö yadöŋ aku nugw pöŋ aku mi, God nugwo, ‘Nagö nöbö kömö wä ni,’ me rö,” rimä.

23“God nugwo, ‘Nagö nöbö kömö wä ni,’ me röŋ,” mönö kai kiɡtim aku, Ebraham nugwör kai kiɡtölim.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Aniŋ aipam nugwiŋ, me rön, kai kitmä. God nuŋ rimin, Nöbö Dib ana Jisas öbilöŋ aku nugw pöl makwam, nuŋ aniŋ aipam nöbö mö kömö wä ni me cöna.

25 Makwam ap kib mag gwogwo rön hölul midmiŋ akuyöbö, God aniŋ uliöxön mönö, Ha nuŋwa Jisas Krais nugwo yad abmin hön, "Ñiŋ ap kib mag gwogwo röi aku, God nugwön röböxöniŋö," rön, wöröxöŋa. Makwam Jisas wöröxim, God rimin, höbkal öbilöŋ aku, hölul dib pix aniŋa äbädöŋ aku kömö nigib maga ra.

Rom 5

God mönö rig yadöŋ akwör nugw piniŋ aku, nuŋ an nöbö mö hölul midölö cöna

1-2God aniŋ uliöxön röŋ aku nugw pöl makwam, nuŋ aniŋ nöbö mö hölul midölö, rön, pa. Nöbö Dib ana Jisas Krais nuŋ rimin, an God pisaŋ nigiö nig midön, tar mid ri aböla. Mögörib an yad nig aku duön, God mil wä nuŋ aku nugwön, nugwo pisaŋ mijniŋa, rön, wä rim wahax pi girön midöla.

3 Ömörö pön öliöxön midöl aku, wahax pi girön midöla. Aku agapim: ömörö pön öliöxmijniŋ aku, an ususör rön, Jisas Krais cirip gö nigön, röböxöiniŋ.

4An ususör rön, Jisas Krais cirip ri abön, rip dumid dumid, an nöbö mö rib ölisö alig mijniŋa. Ji rib ölisö alig mijniŋ aku, an ribyöx giba alig mijniŋa.

5Makwam aliö ribyöx giba alig mijniŋ aku, hör midöiniŋ. Aku agapim: God nuŋ Inöm Leia aniŋ nölön aniŋ mi ödöriö madmag niga.

6Makwam an nöbö mö mögörib il ki midöl piaku, ap kib mag gwogwo rip duön pix alig midmiŋ aku, God pisaŋ nigiö nigön midib maga midölöŋ. An ödöi dub i midölöŋ. Makwam God nuŋ yad nigöŋ wop akwör, Krais aniŋ nöbö mö gwogwo midö bla ñöx nigön wöröxöŋa.

7Öim nöbö mö bli, nöbö wä midöi nugwön, "Ni nöbö i nugwo ñöx nigön wöröxmön, nuŋ kömö duaŋ," me rön, wöröxeñ. Ji wop paŋ paŋ bli nöbö i nöbö wä ödöriö i nugwön, "Ni nugwo ñöx nigön wöröxmön, nuŋ kömö duaŋ," me rön, wöröxöniŋönö wöhö nugwöi.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8 Makwam an ap kib mag gwogwo rimidmiŋ wop akwör, Krais aniŋ ñöx nigön wöröxöŋa. Makwam an nugwöla, God aniŋ madmag ödöriö niga.

9 Krais nuŋ aniŋ ñöx nigön wöröxmin, hañ nuŋwa pinmin, God aniŋ nöbö mö kömö wä ni me röŋa. Makwam an nugwöla, God ölisö rödön mönö diba yajön wop aku, Krais nuŋ aniŋ kömö pöna.

10God kwolmal nuŋwa midmiŋ wop aku, Ha nuŋwa wöröxön, aniŋ Nuö pisaŋ pi nigiö nigöŋa. Wopik Nuö pisaŋ nigiö nig gi midöl makwam, Ha nuŋwa öbilön kömö mid aku, aniŋ mi kömö pöna!

11Makwam akwör yöi. An God pisaŋ nigiö nig gi midöl aku, Nöbö Dib ana Jisas Krais nuŋwör rimin, God pisaŋ nigiö nig gi midöliŋö, rön, ib ñiŋ nuarö hogwa mag wöl girön, wahax pön rib wä yöx nugu gör midöla.

Adam yam nuŋwa wöröxöia, ji Jisas yam nuŋwa kömö öim midib mag aku pöia

12 Makwam ap kib mag gwogwo riŋ wöröxib il aku, Adam nuŋwör ila nigön rimin, hölul nuŋ aku nöbö mö yöx nigib nuŋ piaku magalig pimin wöröxöia. Aku agapim: God nugumin, Adam röŋ mag aku, an nöbö mö yöx nigib nuŋ piaku magalig aliö rimiŋa. Wop aku aniŋ yöx pön hem aku, ji an Adam pisaŋ rimiŋa.

13 God Mosis nugwo lo mönö nölöŋ adaku, ap kib mag gwogwo rib mag aku mögörib migrö ki höd midöŋa. Makwam lo midölöŋ wop aku, God ap kib mag gwogwo rimä aku nugwön, mai paiŋö nöiöñiŋö, rön, ribyöx nugugu midölöŋ.

14Ji Adam ila nigön mag gwogwo rimin, hölul nuŋ aku nöbö mö piaku ñigö pimin, magalig wöröxip hön hön, Mosis lo mönö yad nölöŋ wop aku höŋa. Adam God mönö nugwo yadöŋ aku röd aböŋ mag akuyöbö, nöbö mö bli röd abölim, ji Adam wöröxöŋ mag akuyöbö magalig wöröxmä. Adam nuŋ Nöbö mai höba rimidöŋ Nöbö aliöm.

15Adam mag gwogwo röŋ adaku keir; Jisas Krais ap wä nölöŋ adaku keir. Adam ap kib mag gwogwo rimin, nöbö mö magalig wöröxöia. Makwam Jisas

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Krais nöbö mö ögwö yöxön wöröxmɨn, God nöbö mö akuyöbö magalɨg mɨ ödöriö uliöxön pɨ ri abön, ap wä mɨda nöla.

16Nöbö paŋyöbö aku ap kib mag gwogwo röŋ adaku keir; God ap wä nöl adaku keir. Adam ap kib mag gwogwo paŋyöbö aku röŋ aku, God nugwön mönö diba yadön, nagö wöröxnaŋö röŋa. Makwam Adam halöu ha nuŋwa ap kib mag gwogwo rɨp duön duön, Jisas Krais ap wä hör nölmɨn, God, “Nöbö mö bla magalɨg öim öim kömö mɨdɨb maga rö,” röŋa.

17Höd nöbö paŋyöbö i ap kib mag gwogwo rɨmɨn, hölul ölɨsö gwogwo ödöriö aku anɨŋ magalɨg pöŋa. Makwam mai, mag aliö akuyöbö yöi, God nöbö mö mɨ ödöriö uliöxön, pɨ ösös rɨ ri abön rɨmɨn, nöbö mö hölul mɨdölö cön akuyöbö, Jisas Krais nöbö paŋyöbö akwör raŋ, ñɨŋ kömö mɨdön nuŋ pɨsaŋ wahax pɨ gɨrön mɨjöña.

18 Adam nuŋ ap kib mag gwogwo mag paŋyöbö iör rɨmɨn, hölul aku nöbö mö magalɨg pɨmɨn, God mönö diba yadön, “Nöbö mö magalɨg wöröxöñɨŋö,” röŋa. Makwam Jisas Krais nuŋ ap wä mag paŋyöbö iör rɨmɨn, God nöbö mö magalɨg ñɨgö nöbö mö kömö wä nɨ, me rön, kömö mɨdɨb mag aku nölɨb maga ra.

19 Nöbö paŋyöbö i God mönö yadöŋ aku röd aböŋ aku, God nugumɨn, an nöbö mö magalɨg ap kib mag gwogwo rɨmɨŋa. Wop aku anɨŋ yöx pön hölim, jɨ an pɨsaŋ mag gwogwo rɨmɨŋa. Mag akuyöbö akwör, nöbö paŋyöbö i God mönö yadöŋ aku nugwön wöröxɨm, God nöbö mö magalɨg ñɨgö nöbö mö kömö wä nɨ me rɨb maga ra.

20Nöbö mö höd ap kib mag gwogwo rɨ mɨdmɨdöia; lo mönö aku God mai nölöŋa. God lo mönö nölöŋ aku, nöbö mö, lo mönö röd abön ap kib mag gwogwo röl aku nugwɨŋ, me rön, lo mönö nölöŋa. Makwam, ap kib mag gwogwo rɨmɨdim akuyöbö mɨga rɨm duöŋa. Jɨ God nöbö mö ap kib mag gwogwo rim piaku ñɨgö mɨ göj uliöxön pɨ ri aböŋa.

21 Makwam, ap kib mag gwogwo hölul aku mɨ ususör rön, nöbö mö magalɨg pɨmɨn, nöbäpö wöröxöi aliö mɨdmä. Makwam God aliö nöbö mö piaku ñɨgö mɨ göj uliöxön, pɨ ri abön, nöbö mö kömö wä nɨ, me rön, kömö öim mɨdɨb

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mag aku nöiöna. Nöbö Dib ana Jisas Krais nuŋ mag wä mıda rı ri aböŋ aku mı, God mag akuyöbö cöna.

Rom 6

Jisas pısaŋ mödö wöröxön öbılmıŋa, rön, ap kib mag gwogwo rıb adaku rıbyöx nugwöınıŋ

1God anıŋ uliöx aku, nöbö mö bli yajöña, “Ap kib mag gwogwo amnımab rı gır mıdım mıdım, God anıŋ höd nugwön pı ri abön rı akuyöbö yöi, mai anıŋ mı göj uliöxön pı ri aböınıŋö,” cöña.

2Makwam mönö inakmönö aliö akuyöbö yadöınıŋ! An ap kib mag gwogwo rıb mag rol aku, an mödö wöröxmıŋa. Makwam, madmag ana pabılmın, ap kib mag gwogwo rön rıbä nıgöl.

3 Ñıŋ nugwöia, an nöbö mö Krais Jisas pısaŋ nıgiö nıgön mıjnıŋö, rön, röbö palmıŋ aku, “Nuŋ wöröxöŋ aku döŋö an nıgiö wöröxölıŋö,” rön, röbö palmıŋa.

4 An röbö palmıŋ aku, Krais Jisas pısaŋ nöbäpö hogw möl bö pınön wöröxmıŋ mag akuyöbö röxa. Aku agapım: Krais nuŋ wöröxım, rıg möl aku hogw pılmä, jı Nuö ölısö mag keiryöbö nuŋwa rımın, nuŋ öbılön kömö mıd mag akuyöbö, an kwo algör nöbäpö röxg hogw möla mıdöl aku röböxön, kömö mag yoŋyöbö rola mıdıb maga ra.

5Krais pısaŋ nıgiö nıgön wöröxmıŋa makwam, nuŋ höbkal öbılön kömö mıd mag akuyöbö, mai an kwo algör ör öbılön kömö mıjnıŋa.

6 God nuŋ rıbyöx nugwöŋa, ap kib mag gwogwo rıb mag aku aŋadö ödöraŋ, mai nöbö mö piaku ñıgö nag mabö rıb nöbö röxgıb ödöi gwogwo aku pön pıxıp duölaŋ, me rön, rıbyöx nugwöŋa. Makwam, mag gwogwo rımıdöl adaku, Krais pısaŋ bı katlö watlö um sö pıl pal nıgım wöröxöŋa.

7Aku agapım, nöbö mö mödö wöröxöi piaku, ap kib mag gwogwo rıb mag aku madmag ñıŋa pabılmın rıb maga nıgöl.

8An nugwöla, Krais pısaŋ wöröxmıŋ makwam, nuŋ pısaŋ kömö mıjnıŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9An nugwöla, Nuö nuŋwa rimin Krais öbilöŋ aku, nuŋ iswob wöröxen. Wopik wöröxib il aku Krais nugwo ap i ribä maga nigöl.

10Krais nuŋ wop paŋyöbö iör wöröxöŋ aku, ji ap kib mag gwogwo rib ölisö aku aŋadö yöm ra. Krais höbkal öbilön du God pisaŋ midöia.

11 Makwam, an Krais Jisas pisaŋ nigiö midön, ap kib mag gwogwo rol aku mödö wöröxön, öbil God pisaŋ kömö midöliŋö, ri ribyöx nugwiŋ.

12Ap kib mag gwogwo rib mag aku, ñigö wabil pixip du, nag mabö rib nöbö röxg midön, ap kib mag gwogwo cine, cöna. Makwam ñiŋ wöhö cöña.

13Rib gwogwo ñiŋ aku, mixiñ iŋ wajmag ñigö rib miŋi, ap kib mag gwogwo raŋ, me rön, pixmijön aku, ñiŋ mixiñ ñiŋa rib rib bla magalig mi aŋadö wöhö cöña. Jisas pisaŋ wöröxön öbilöl makwam, rib madmag ana God nugwo nölön, mixiñ rib piaku God nugwo nölön, nuŋ rig yad mag akwör ciniŋö, ri ribyöx nugwiŋ.

14 Höd lo mönö adaku nugwön ciniŋö, ri ribyöx nugumä aku, ji ap kib mag gwogwo rib rib akwör ñigö pixmin, mag gwogwo rimidöia. Makwam weik mag aku rola midölöi. God ñigö uliöxön pimin, Krais nöbö mö nuŋwa midöi aku mi, nugwo ciripön, ap kib mag gwogwo rimidöi akuyöbö röböxöña.

Hölul midöl mag rol akwör diniŋa

15An lo mönö adaku riŋ, God nugwön aniŋ pen; nuŋ keir aniŋ uliöxön, Krais nugwo yad abmin hön, aniŋ ñöx nigön wöröxöŋ aku mi, pöna. Makwam, ap kib mag gwogwo akwör ri mijniŋönö? Mi wöhö! Mag akuyöbö röiniŋ.

16 Ñiŋ nugwöia, ñiŋ nöbö dib i nugwo yadön, “An nöbö nag mabö rib nagö midön, mabö kai yajinö ciniŋö,” rimijöñ aku, ñiŋ nöbö dib aku mo nuŋwa midöia. Ñiŋ ap kib mag gwogwo rib mag aku, nag mabö rib nöbö röxg mijöñ aku, ap kib mag gwogwo rib adaku moa midön wöröxöña. Makwam ñiŋ God mönö rig yad mag aku nag mabö rib nöbö röxgib mijöñ aku, God mönö rig yad mag aku moa midiŋ, nuŋ ñigö nöbö mö wä ni me cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Höd ap kib mag gwogwo rıb rıb akwör ñıgö pıxmın, nag mabö rıb nöbö röxg mıdön, paŋ adakwör rımıdöia. Makwam mai, Jisas mönö wä aku nugwön, mı aŋadö nugw pöia. Aliö alöi aku, nı God nugwo ri ablaŋe rımıdla.

18God nuŋ rımın, ñıŋ ap kib mag gwogwo moa mıdmıdöi adaku wopik röböxön almedö mıdön, God nag mabö rıb nöbö mö röxg mıdön, nuŋ rıg yad mag akwör rı ri ab mıdöia.

19Makwam ñıŋ keir ölısö mıdölöi aku mı, mönö yadıba rımıdıl kı, nı wöxnö ör yadmön nugw ri abıŋ, me rön, wöxnö ör yajına. Höd ñıŋ rıb gwogwo akwör yöxön, nag mabö rıb nöbö mö röxg mıdön, mıxıñ ıŋ wajmag ñıŋ bla ap kib mag gwogwo ödöriö rıp duön, mı ödöriö rı gwogwam rımıdöia. Makwam weik rıb wä ödöriö yöxön, nag mabö rıb nöbö röxg mıdön, mıxıñ ıŋ wajmag ñıŋ bla God mönö rıg yad mag akwör rıp duön, kömö wä akwör mıjöña.

20Höd ap kib mag gwogwo rıb mag aku nag mabö rıb nöbö mö röxg mıdmıdöi aku mı, God mönö rıg yad adaku ñıgö nugwıdıx mıdmın, mo nuŋwa mıdmıdölöi.

21Makwam höd rı gwogwam rımıdöi mag aku weik nugwön yajöña, “Öim aliö alön mag gwogwo rımıdöl aku möigw ha. Aliö alön ap wä i pölölıŋö,” cöña. Nöbö mö aiöñ piaku wöröxıba cöña.

22Makwam wopik God nuŋ rımın, ñıŋ ap kib mag gwogwo rıb mag aku mo mıdmıdöi aku, God ñıgö kömö pım almedö mıdön, God nag mabö rıb nöbö mö röxg mıdön, God nugwaŋ wä cön adakwör rı gırön, kömö öim öim mıdıb mag aku pöña.

23 Ap kib mag gwogwo rıb adaku rıp duön, pe pön wöröxnıŋa; jı Nöbö Dib ana Jisas Krais pısaŋ nıgiö nıgön mıjnıŋ aku, God anıŋ kömö öim öim mıdıb mag aku hör nöiöna.

Rom 7

Ñıŋ Krais mıxıñ nuŋwa mıdöi aku, nuŋ pısaŋ wöröxmä

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Ñiŋ haul nöbö mölöu nöbö lo mönö nugwöi piaku. Ñiŋ nugwöia, nöbö mö
kömö midöi bla akwör lo mönö mai diöña; wöröxmijöñ aku, ömörö ñigö bli
miden.

2Lo mönö i yada, nöbö nuŋwa mijöna, mönin nuŋwa nöbönin yöŋö mijöna; ji
nöböniŋa wöröxön aku, lo aku pöröna.

3Mö aku nöböniŋa kömö midaŋ nugugirön, du nöbö yoŋyöbö i pön aku, nuŋ
yajöña, “Lo mönö röd abön, nagö nöbö kib mag yönib mö,” me cöña.
Makwam nöböniŋa wöröxaŋ, du nöbö yoŋyöbö pön aku, mönö midöl; “Lo
mönö röd abön, naŋ nöbö kib mag yönib mö,” me rön, yadeñim.

4 Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Mag akuyöbö akwör, ñiŋ Krais mixiñ
nuŋwa midöi akuyöbö, nuŋ pisaŋ wöröxmä aku, lo mönö pi cici nig midöi
aku röböxmin, Nöbö i ñigö pa. Nöbö wöröxön öbilöŋ Nöbö aku ñigö pa. An
God nugwo wä cön mag akwör riŋ, ap mag nimiba God nugwo nölib bli
yaxöniŋö, rön, an pa.

5Höd Krais an pölöŋ wop aku, ap kib mag gwogwo rib mag aku aniŋ cici pig
midmida. Lo mönö adakwör mai diniŋö, ri ribyöx nugumidöl aku, ji rib
gwogwo yuö an kwo riba nölmin, bi acixa nimön wöröxib il aku wöxnö
nigmin, mid ri ab gi midmidölöl. God pisaŋ midib maga nigölöŋ.

6Makwam weik Krais pisaŋ wöröxöl aku, lo mönö aniŋ nag röxg nigön pi cici
nigmid aku pal gul ri abön, Juda lo mönö kai kitim adaku nugwön mai
duölöl; God Inöma riba nölmid adakwör nugwön mai duöla.

Lo mid aku mi, ap kib mag gwogwo röl aku wöxnö nugwöla

7 Makwam, an agamö ciniŋ? God lo mönö yadmin yadmä aku, mönö gwogwo
yadö, ciniŋönö owa? Mi wöhö! Aku aliö yadöiniŋ. Lo midölöxisöŋö, ni ap kib
mag gwogwo pödiöm mid aku nugwöyöx. Lo mönö adö i kai kitön yadmä,
“Nöbö mö bli ap ñiŋ piaku ap ni i alig midöxisöŋö, rön, rib aku yöx
nugumijeñiŋö,” rimä. Makwam, ni nugula, nöbö mö bli ap ñiŋ bla ap ni i alig
midöxisöŋö rön ribyöx nugumijin aku, ap kib mag gwogwo cina.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Makwam, nɨ rɨbyöx nugula, mai nɨ ap kib mag gwogwo rön, nöbö mö bli ap ñɨŋ piaku ap nɨ i alɨg mɨdöxisöŋö, rön aliö rɨbyöx nugwöinöm. Nɨ aliö rɨbyöx nugumɨdɨl aku, jɨ rɨba ap kib mag gwogwo rɨb maga madmag na pɨxɨp dumɨn, nöbö mö bli ap ñɨŋ piaku ap nɨ i alɨg mɨdöxisöŋö rɨ rɨb aliö yöx nuguma. Makwam lo mönö mɨdölöxisöŋö, ap kib mag gwogwo rɨb maga ölɨsö mɨdölöx, nöbö mödö wöröx akuyöbö röxg mɨdöxa.

9Lo mönö, mag aku rö, mag aku rölö, rɨmɨd aku nɨ höd nugumɨdöi. Nɨ kömö mɨdma. Jɨ lo mönö maga höm, ap kib mag gwogwo rɨb mag aku nöbö kömö mɨd akuyöbö röxg kömö nɨgön, ususör rön nɨ pɨxɨp dumɨn, wöröxma.

10God lo mönö nölöŋ aku, anɨŋ öim mɨdɨb ödöi aku yabuöxa, jɨ nɨ wöröxɨb mag akwör nölöŋa.

11 Makwam, nɨ rɨbyöx nugula, mai nɨ ap kib mag gwogwo rön, nöbö mö bli ap ñɨŋ piaku ap nɨ i alɨg mɨdöxisöŋö, rön aliö rɨbyöx nugwöinöm. Nɨ aliö rɨbyöx nugumɨdɨl aku, jɨ rɨmgör ap kib mag gwogwo rɨb mag aku du yuörɨb madmag na pön pɨxɨp dumɨn, nöbö mö bli ap ñɨŋ piaku ap nɨ i alɨg mɨdöxisöŋö rön rɨbyöx nuguma. Ap kib mag gwogwo rɨb mag aku, God lo mönö rɨg yadöŋ akwör pön, nɨ pɨl pal nɨgöŋa.

12 Makwam, an nugwöla, God lo mönö aku leia mɨda. An nugwöla, “Nöbö mö bli ap ñɨŋ piaku ap nɨ i alɨg mɨdöxisöŋö, rön, aliö rɨbyöx nugumɨjeñ,” lo mönö aku, God nuŋ keir mönö ölɨsö yadöŋ aku, lei akwör, mɨ ödöriö wä akwör mɨda.

13God lo wä aku nɨ pɨl pal nɨgɨm wöröxɨm mönö? Aku yöi wöhö! God lo mönö wä aku yadmɨn nugul aku, ömörö diba pöin. Ap kib mag gwogwo rɨl aku, ömörö diba pɨna. Makwam God anɨŋ lo mönö yadöŋ aku, rɨb i keir yöx nugwön yadölöŋ; ap kib mag gwogwo rɨb mag aku pɨx diba mɨd aku nugwɨŋ, me rön, lo mönö yadöŋa. Makwam, God lo mönö aku yadmɨn nugul aku rɨmɨn wöröxölɨm; ap kib mag gwogwo rɨb mag aku, lo mönö wä aku pön, nɨ pɨl pal nɨgmɨn wöröxma.

Ap röinɨŋö rön rɨbyöx nugumɨdöl ap piakwör rɨmɨdöla

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14An nugwöla, lo mönö aku, God riba nölmin kai kitmä. Makwam ni nöbö akwör midla; ni nag mabö rib nöbö röxg midön, höbwab rib madmag ni aku öim dumid ap kib mag gwogwo rib adakwör.

15 Makwam, ap wä cinö, ri ribyöx nugul adaku röi; ni ap kib mag gwogwo rib adaku, ni mag aku rib gwogwo yöx nugul aku, ni akuyöbö röinö, ril adakwör rila. Makwam pödpöd rimin aliö ail aku nugwöi.

16Ni ri gwogwam röinö, ri ribyöx nugul adakwör ril aku, ni nugula, rib mag na aipam God lo mönö maga aipam nig nugugu mida.

17Wopik ni keir mag gwogwo i röi. Ni keir mag gwogwo cinö, rön, röi; ap kib mag gwogwo rib mag aku höbwab yuörib madmag na yuö kwo mid akwör ra.

18Ni nugula, ni nöbö akwör midil aku, höbwab rib madmag yuö ni kwo mid ri aböl. Höbwab rib madmag na rib wä i nölaŋ, ap wä i röin. Rib mag ni aku, mag wä akwör cinö, ri ribyöx nugul aku, ji ni ribä maga nigöl.

19Almin, mag wä akwör cinö, ri ribyöx nugul mag aku, rimidöi; ri gwogwam röinö, ri ribyöx nugul mag akwör öim rimön dumida.

20Makwam, ni röinö, ri ribyöx nugul mag akwör rimidil aku, ni keir ap gwogwo rimidöi. Ap kib mag gwogwo rib mag aku höbwab rib madmag na yuö kwo mid akwör rö rö rimida nugwön rimidla.

21Makwam, ni nugula, ni ri ri abnö rön nugul aku, ji öim ri gwogwam rib maga ra.

22-23 Rib na aku God lo nölöŋ aku mi ödöriö wahax pil aku, ji höbwab rib madmag na yuö kwo akuyöbö keir rön, rib mag na aku pisaŋ nuö nuö rimin, ap kib mag gwogwo rib mag aku mixiñ na yuö kwo midön, ni wob cici nigmin, ni kilabis nöbö i röxg midla.

24Ni wahax pöi; nöbö liblib ribä röxg midla. Höbwab rib madmag ni aku ni pil pal nigiba rimida; agö nöböm ni kömö pön?

25 Nöbö Dib ana Jisas Krais ör! God nugwo ri ablaŋe rimidla! Makwam mönö yadmidil ki aliö mida: rib na aku God nugwo nag mabö rib nöbö röxg midil

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aku, jɨ höbwab rɨb madmag pɨx yuö nɨ kwo, ap kib mag gwogwo rɨb mag aku nag mabö rɨb nöbö röxg mɨdla.

Rom 8

God Inöma an pɨsaŋ mɨjön aku, an nöbö mö pödiöm mɨjnɨŋ?

1-2Makwam an Krais Jisas pɨsaŋ nɨgiö nɨgön mɨdöl aku, Krais Jisas nuŋ wöröxɨm, God Inöma kömö mag nöl aku, nuŋ anɨŋ kömö pɨmɨn, an wopik ap kib mag gwogwo rɨb mag aku aipam, wöröxɨb mag aku aipam, ñɨgö nag mabö rɨb nöbö mö röxg mɨdölöl. Makwam, God anɨŋ mönö diba yadenɨm.

3Makwam an nöbö mö wä mɨdölöl aku, God lo adaku rɨp duön, mɨd ri abɨb maga nɨgöl, God Ha nuŋwa keir aku yad abmɨn, nöbial i mɨxɨñ höbwab rɨb madmag an akuyöbö röxg nɨgön, höŋa. Nuŋ wöröxön ap kib mag gwogwo rɨb mag aku aŋadö rɨ hör abaŋ, me rön, God nuŋ Ha nuŋwa keir höjöpal ur nölɨb ap i röxg yad abön, ap kib mag gwogwo rɨb mag aku nöbö mö madmag pɨx yuö ñɨŋ kwo mɨd aku, mönö diba yadön, pörö, röŋa.

4 God alöŋ aku, ñɨŋ rɨb gwogwo madmag pɨx yuö an bebö wöl adaku röböxön, God Inöma rɨba nölmɨd adaku rɨp duön, lo mönö nɨ yadmɨd aku rɨ ri aböñɨŋö, rön, röŋa.

5Nöbö mö rɨb gwogwo yuö ñɨŋ bebö wölɨm, adakwör rɨm dumɨd piaku, yuörɨb madmag ñɨŋa agö rɨbɨm yöxöi rɨb mag akwör rɨbyöx nugwöia. Makwam nöbö mö God Inöma ñɨgö rɨbyöx nölmɨn rɨm dumɨd piaku, God Inöma agö rɨbɨm yöx nugw mag akwör rɨbyöx nugwöia.

6Nöbö mö höbwab rɨb madmag ñɨŋa agö rɨbɨm yöxöi rɨb mag akwör rɨbyöx nugwöi bla, paŋ adakwör ap kib mag gwogwo rön wöröxöña. Makwam nöbö mö God Inöma nugwaŋ wä cön adakwör rɨbyöx nugwöi bla, adakwör rɨ ri abön, God pɨsaŋ nɨgiö nɨgön kömö mɨdön mɨd ri aböña.

7Nöbö mö höbwab rɨb madmag ñɨŋa agö rɨbɨm rɨbyöx nöl adakwör rɨbyöx nugwöi bla, rɨb mag ñɨŋa God nugwo kwolmal röxg mɨda. Rɨb mag ñɨŋa God lo nuŋwa nugwöl; God lo nuŋwa nugub maga mɨdöl.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Nöbö mö rıb gwogwo madmag pıx yuö ñıgö bebö wölım, adaku rım dumıd piaku, God nugwaŋ wä cön adakwör rıb maga nıgöl.

9 Makwam ñıŋ nöbö mö God Inöma yuö ñıŋ kwo mıd bla, rıb gwogwo madmag pıx yuö ñıŋ bebö wöl adaku rımıdölöi; God Inöma ñıgö rıbyöx nölmıd adakwör rımıdöia. Nöbö mö Krais Inöm nuŋwa yuö ñıŋ kwo mıdöl bla, Krais nöbö mö nuŋwa mıdölöi.

10 Krais nuŋ yuörıb ñıgö kwo mıjön aku, ap kib mag gwogwo rıb mag aku rımın, mıxıñ ñıŋa wöröxıba rımıda; jı Jisas wöröxım God ñıgö nugumın, nöbö mö wä röxg mıdöi akuyöbö, Inöm nuŋwa raŋ, inöm ñıŋa kömö mıjöna.

11God rımın Jisas öbılöŋ aku, Inöm nuŋwa yuörıb ñıgö kwo mıd makwam, God paŋyöbö akwör ñıgö algör raŋ, Inöm nuŋwa yuörıb ñıgö kwo mıd aku, nuŋ mıxıñ ñıŋa kömö mıdıb maga nöiöna.

12Makwam, haul nöbö mölöu nöbö, an rıba mıda. Rıb gwogwo madmag pıx yuörıb an kwo pabıl nölaŋ adaku cınıŋ, rön, rıb aku nölöınıŋ.

13Adaku rım dum, wöröxıba rımıdöia. Makwam God Inöma ñıgö rı nölım nugugırön, ñıŋ ap kib mag gwogwo rımıdöi aku aŋadö röböxöñ aku, God pısaŋ kömö mıjöña.

14God Inöma rıba nölım nugugırön yönmıdöi nöbö mö bla, God halöu ha nuŋwa mıdöia.

15-16 Ñıŋ pöi Inöm aku, ñıgö pön pıxıp dum, ñıŋ höd ipöxmıdöi mag akuyöbö iswob ipöxön, nag mabö rıb nöbö mö röxg mıdeñım. Ñıŋ pöi Inöm aku, nuŋ rım, God halöu ha nuŋwa mıdöia. Aliö nugwön an nugwo “Aba! Acö!” rımıdöla.

17An halöu ha nuŋwa mıdöl makwam, ap wä pödiö pödiö halöu ha nuŋwa nöiön aku, an pınıŋa. Makwam Krais nugwo yad höimöuön rı gwogwam rim aku, anıŋ kwo algör rı gwogwam rıŋ, ipöxöınıŋ aku, God Krais nugwo pı ri abön röŋ mag akwör anıŋ kwo algör pı ri aböna.

Mai mıd ri abnıŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Rıb na yöxla, Krais nugwo cırıp gı mıdön, ömörö bli pön, öliöx mıjnıŋ aku, ap ulmıdö. Mai God nuŋ ap wä ödöriö anıŋ nölaŋ, nuŋ pısaŋ mıd ri ab mıjnıŋ aku, ap dib.

19God ap agap apım rı nıgöŋ bla magalıg weik mıd ri abıb maga nıgöl. Ap bla magalıg pöx mıdıŋ, God nuŋ halöu ha nuŋ bla wöxnö pön wop akwör, nuŋ raŋ, ap piaku iswob mıd ri aböna.

20-21 Rı mag aku, God maduar ör nugwogwo cönıŋö röŋ mag akwör ra. Makwam God maduar ör nugwöŋa, halöu ha nı bla wöxnö pın wop aku, nı rımön, halöu ha na wahax pön mıd ri aböñ aku, ap magalıg rı nıgım bla algör, lıduen, wahax pön mıd ri aböna. Makwam ap rı nıgöŋ piaku, höd mıd ri aben. Anıŋ raŋ, halöu ha nuŋwa keir ödöriö mıdön nuŋ pısaŋ mıd ri abnıŋ wop akwör, iswob raŋ ap bla mıd ri aböna.

22An nugwöla, ap God rı nıgöŋ piaku magalıg mıd ri abıb maga rımıd aku, jı maduar ör ömörö rım, mö ha yöxıba ha nımımın rıg ölıŋ pıl mag akuyöbö rımıda.

23 Makwam ömörö aku an aipam mıda. Mai ñıgö aŋadö pınö, rön, God nuŋ Inöm aku höd gör abmın hön yuörıb an kwo mıd aku, jı wop kaiyöbö anıŋ halöu ha nuŋ keir ödöriö wöxnö paŋ, mıxıñ yoŋyöbö pugul nıgnıŋö, rön, rıb madmag ana yuö kwo ömörö aku pön, mögörıb döul il kı pöx mıdöla.

24God ap mai wöxnö nıgönıŋö röŋ mönö aku nugw pım, anıŋ pöŋa. Makwam ap agap bılım mai wöxnö nıgön aku magalıg mödö nugwölıx aku, weik rıbyöx gıba alıg mıdön wop maiyöbö aku pöx mıdölölıx. Mödö nugwöi ap aku pöx mıdeñım.

25Makwam, ap mai wöxnö nıgönıŋö, rı aku rıbyöx nugwön, ıpıtmın nugugırön pöx mıdölöl; rıbyöx gıba alıg pöx mıdöla.

26Nöbö mö gö mıdölöl aku, jı Inöma anıŋ rı nöl gır mıda. An God höjöpainıŋö, röl aku, jı pödpödiö God höjöpainıŋ aku nugwölöl. Jı Inöma an adö mıdön ömörö ana pön God höjöpalmıda. Nöbö mö nugub mönö yöi wöhö; ömörö diba pön höjöpalmıda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27 God rıb mag an aku magalıg nugwa; nuŋ Inöma rıb nuŋwa aipam nugwa. Inöma nuŋ, an Krais Jisas nöbö mö nuŋwa ömörö pön, God nugwo yadaŋ, yadmıd mag akuyöbö cöna. Inöma nuŋ God höjöpal gır mıd aku, God cınö, rön, rıbyöx nugw mag akwör höjöpal gır mıda.

28 An nugwöla, God nugwo madmag nıgöl nöbö mö bla, God nuŋ anıŋ nugwidıx mıdaŋ nugugırön, ap bli keir ren; mıd ri abnıŋ adakwör anıŋ cöna. God nuŋ maduar ör rıbyöx nugwön rıg yadöŋ mag akuyöbö, anıŋ "Ñıgö nı pöl hönö," röŋa.

29 Makwam mag akwör, God nöbö mö höd nugwöŋ bla, "Nı rımön, ñıŋ Ha na rıg mıd mag akuyöbö wöxnö nıgön, pıgnıŋ nölöunıŋ nöbö nuŋwa mıga ödöriö mıjöñıŋö," röŋa.

30Makwam, nöbö mö Ha na röxg mıjöñıŋö, röŋ nöbö mö bla, "Ñıgö nı pöl hönö," röŋa. Nöbö mö, nı hönö, röŋ nöbö mö bla, ñıgö nöbö mö hölul mıdölö, röŋa. Nöbö mö ñıgö hölul mıdölö, röŋ bla, Ha na mil wä alıg mıd mag akuyöbö, ñıŋ paŋ mag akwör rıg mıjöñıŋö, röŋa.

Krais anıŋ madmag nıgön nugwidıx mıd ri aböna

31 Makwam anıŋ alön pı ri abön rı aku, yön anıŋ rı gwogwam cön? Nöbö i anıŋ rı gwogwam rıb maga mıdöl, mı wöhö!

32God nuŋ Ha nuŋwa keir aku anıŋ, me rön, yad abmın hön wöröxöŋ aku ap dib ödöriö. Makwam God anıŋ alöŋ makwam, nuŋ anıŋ pı ri abön, ap wä wä akwör anıŋ algör nöiöna.

33 God nuŋ anıŋ yad nıg aku, yön anıŋ mönö diba yajön? God nuŋ keir rımın an hölul mıdöl aku, mönö mıdölö, röŋa.

34Makwam, nöbö kai anıŋ mönö diba yajön? Nöbö i aliö yadıbä maga mıdöl. Krais Jisas anıŋ ñöx nıgön wöröxön öbılön du God imag mırıx adö mıdön, anıŋ, me rön, Nuö höjöpal gır mıda.

35Krais an madmag ödöriö nıg makwam, yön nugwo wöhö rön anıŋ pı asıx hör nıgön? Ap i keir wöxnö nıgön, anıŋ pı asıx hör nıgıb maga mıdöl. Anıŋ ömörö bli wöxnö nıgönıŋönö, öliöx mıjnıŋönö, kiö diba wöröx mıjnıŋönö,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wölij midenijönö, rib diba yöx mijnijönö, nöbö bli anij, Krais pisaŋ midöiŋö, rön, anij ri gwogwam cöñijönö, pil pal nigöñijönö, ap agapim cön, Krais pisaŋ nigiö nigön mijnija.

36 Mönö akuyöbö God Mönö kai kitön yadmä, “Nagö pisaŋ midöl aku, öim anij nugwön, hön sipsip röxg pil pal nignijö rön nugwöiŋö,” rimä.

37Makwam, an wöröxibi röxg mibil yöraku midöl aku, ji anij madmag nigön wöröxöŋ Nöbö aku pisaŋ midön, wä raŋ nugugirön, mid ri abön ap piaku ipöxöinij.

38Adaku ni nugula, wöröxnijönö mijnij, God anij madmag nig gör mijöna nugwön ap i anij pi asix hör nigib maga midöl. God ejol nuŋ bla, ap ölisö adöx sö mid bla, ap ölisö gwogwo bla, ap weik mid bla, ap mai mijön bla,

39ap bil pisak mid bla, ap mo pibak mid bla, ap agap apim mid bla magalig, ap i anij pal kitu hörir nigiba midöl. Nöbö Dib ana Krais Jisas mid aku, God anij madmag nig gör mijöna.

Rom 9

God rib nuŋwa keir yöxön Isrel ada ñigö piba rimidöŋa

1Mönö yadmidil ki, ni Krais nöbö nuŋwa midil aku, inakmönö hörön yadmidöi. Inöm Leia rib mag na yadmida, mönö yadmidlö aku mönö mi yadmidlaŋö, rimida.

2-3 Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Isrel nöbö mö bli Krais nugw pölöi akuyöbö, mai mönö diba nugwön ölij höb diba pöñ aku, ni mi ödöriö ögwö yöxmidla. Makwam, ni mi rib miga yöxmidla. Madmag na öim ölij diba pilmida. Ni mör yadmidla, ödöi midöx aku, ni haul nöbö mölöu nöbö ni bla ñigö ñöx nigön, ölij höb diba pimön, ñij piöŋö kömö duöyixa.

4 Aku agapim: God Isrel ada akwör ñij halöu ha na midij, me rön, mil wä nuŋwa ñigör yabuön, ni ñigö mag akuyöbö cinö, rön, mönö ölisö ma ñigör yad nigön, lo mönö nuŋ aku ñigör yad nölön, ñij agö magim rön God höjöpalib ram aku ödöriar höjöpalib mönö aku ñigör yad nölön, ni pödpöd rön nöbö mö pi ri abin mönö wä aku ñigör yad nölöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Isrel nöbö mö nöhönıŋ maduebö ñıŋa Ebraham, Aisak, Jekop nöbö piaku. Ebraham, Aisak, Jekop halöu ha yöxım yöxıp höuöilmel rıp duön, Isrel nöbö mö ñıgö yöx pön hemä. Hödıg wadıg paŋyöbö akwör yöxıp höuöilmel rıp duön, Krais nugwo nöbö ödöriö yöx pön hemä. Krais nuŋ keir God mıdön, nöbö mö magalıg nugwidıx mıda. Ñıŋ magalıg ib nuŋwa öim yadıŋ bıl sö duaŋ.

6God Mönö yadöŋ aku, yadöŋ mag akwör röŋa. Isrel halöu ha yöxım yöxıp höuöilmel rıp duön, yöx pön hem bla bli Isrel nöbö mö ödöriar mıdölöi.

7 Ebraham halöu ha yöxım yöxıp höuöilmel rıp duön yöx pön hem bla bli Ebraham halöu ha nuŋwa ödöriar mıdölöi. God Ebraham nugwo yadöŋa, “Aisak halöu ha yöxön bla akwör halöu ha naŋ adö mıjöñıŋö,” röŋa.

8 Makwam, Ebraham halöu ha yöxım yöxıp höuöilmel rıp duön, yöx pön hem bla bli God halöu ha nuŋwa mıdölöi. God mönö ölısö ma yad nıgmın, Ebraham halöu ha yöx pön höñ halöu ha bla akwör, ñıŋ God halöu ha nuŋwa mıjöña.

9 God Ebraham nugwo mönö ölısö ma aku yad nıgön yadöŋa, “Wop nı yad nıgım wop akwör nı höuöil hömön, mönaŋ nagö Sera ha i yöx pön höniŋö,” röŋa.

10Makwam auso ana Rebeka ha nuŋwa mös hogwa nuö paŋyöbö akwör yöxöŋa. Nöbö aku nöso ana Aisak.

11-12 Makwam God rıb nuŋwa keir yöx nugw mag akwör cöna. Nöbö mö kai yad nıgınö, cön aku, yad nıgöna. Ñıŋ ap wä bli rımıjöñ aku nugwön yad nıgen. God rıb nuŋwa keir yöx nugw mag akwör cöna. Mag aliö akwör, nöso auso an Aisak Rebeka mönöbö hogwa ha waba yöxölim mag aku, God nuŋ Rebeka nugwo yadöŋa, “Ha nagö höda yöxnö aku, nöbö dib röxg mıden; nuŋ ha pıg nagö aku mabö rı nöiöniŋö,” röŋa. Ha wöta alıg mibıl piaku mıdmın nuöma ha yöx pön hölöŋ wop aku, ha hogwa ap waiö ap gwogwo i rımın nugwön wöhö, God rıb nuŋwa keir nugwön aliö yadöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13 God Mönö rıb mıŋi kai kıtim aku, God mönö yadön yadöŋa, “Nı Jekop nugwo madmag nıgön pıla, jı Iso nugwo madmag nıgön pöiö,” röŋa.

God nuŋ rımıd aku, ödöriö akwör rımıda

14Makwam, God ödöriö akwör rımıdölö, cınıŋ ä? Wöhö! Nuŋ ödöriö akwör rımıda.

15 God nuŋ Mosıs nugwo yadöŋa, “Nöbö mö ögwö yöxın bla ñıgö ögwö yöxna. Nöbö mö madmag nıgön pı ri abın bla ñıgö madmag nıgön pı ri abnö,” röŋa.

16 Makwam nugwöla, anıŋ keir ususör rön röl aku nugwön anıŋ pen; anıŋ keir ususör rön rıbyöx gı mıdöl aku nugwön anıŋ pen. Nuŋ keir nöbö mö ögwö yöxön pöna.

17 God Mönö rıb mıŋi kai kıtim aku, God mönö yadön Pero nugwo yadöŋa, “Nı höd rıbyöx nuguma, nöbö mö mögörıb piaku piaku mıdöi bla magalıg nugwöña, nagö kıŋ Ijip yöbö aku nöbö dib nöbö ölısö ödöriö, jı nı God yadmön nagö hör nöbö i röxg mıjınö. Aiöna, ñıŋ nugwön, mönö aku yadıp duön mönö, ib na urıŋ mögörıb adadö piaku piaku magalıg diöna. Adakwör rıbyöx nugwön nı keir rımön, nagö Ijip kıŋ mıdlaŋö,” röŋa.

18Makwam nugwöla, God rıb nuŋwa keir nugw aku, nöbö mö bli ögwö yöx aku nöbö mö bli ñıgö nugwogwo raŋ, rıb gwogwo ñıŋ yöx nugwöi aku jöjö diöna.

19Ñıŋ bli God rı akuyöbö nugwön yajöña, “God nuŋwör rımın, rıb ñıŋ aku jöjö du aku, pödpöd rımın, mıd ri abölöiŋö, rön, anıŋ mönö diba yajön? God nuŋ keir, ‘Ap piaku cönıŋö,’ cön aku, nöbö kai nuŋ piöŋö, ‘Ap bla renıŋö,’ cön?” cöña.

20 Aliö yajöñ aku, jı ñıŋ nöbö dib kaiyöbö röxg mıdön, mönö nuŋ aku rıba pöñ? Mag akuyöbö, God Mönö aku nöbö nagö Aisaia kai kıtön yadöŋa, “Nöbö i mögö pön wi yöj i rım, wi yöj aku nugwo yadön, ‘Pödpöd rımın nı aliö rılö,’ rön yaden. Mı wöhö!” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21 Wi yöj riba rimid nöbö aku, nuŋ rib nuŋwa keir yöx nugw mag akuyöbö cöna. Mögö paŋyöbö miŋi pin wöd rag hö, wi yöj wä wä wop paŋ paŋ urib i ri nigön, wi yöj hör öim öim urib i ri nigöna. Aku mönö midöl; rib nuŋwa keir.

22-23Mag akuyöbö aku mi, God ra. Nuŋ nöbö mö mag gwogwo rimidöi akuyöbö nugumin, mi ödöriö ipitmin, ñigö pil pal nigib maga ri aku, ji nuŋ mab ab giba alig mid aku nugwön ölisö mag nuŋwa nugwiŋ, me rön, ñigö rimgör aliö alöl. God maduar ör rib nuŋwa keir yöx nugwön yadöŋa, nöbö mö ögwö yöxön pi ri abin nöbö mö akuyöbö mil wä na aku nugwiŋ, me röŋa. Makwam, nöbö mö piaku mil wä na aku nugwiŋ, me rön, nuŋ nöbö mö ri gwogwam rimidöi akuyöbö rimin, rib mag gwogwo ñiŋa jöjö dua.

24Nöbö mö uliöxön pi ri abnö, röŋ aku, aniŋ Juda nöbö mö aipam, Juda nöbö mö yöi akuyöbö aipam, yadöŋa.

25 Mönö ada akuyöbö, God mönö yadöŋ bli nöbö Hosea God Mönö rib miŋi kai kitön yadöŋa, “Nöbö mö ni midmidölöi akuyöbö, ñigö ‘nöbö mö ni’ me cina. Nöbö mö madmag nigmidöi akuyöbö, ñigö ‘nöbö mö madmag yöbö ni’ me cina. Makwam Hosea God Mönö rib miŋi kwo kai kitön yadöŋa,

26 Höd ‘Nöbö mö na midölöiŋö,’ rim akuyöbö, mögörib paŋyöbö akwör ñigö, ‘God öim kömö mid Nöbö halöu ha nuŋ,’ me cinö,” röŋa.

27 Makwam God Mönö rib miŋi, God mönö yadib nöbö Aisaia mönö bölölö rön yadmida, “Isrel ada rig jimi ban yuö halaia rig mid akuyöbö miga aliö mijöñ aku, ji Nöbö Diba nuŋ hör ul adö iör kömö pöna.

28Aku agapim: Nöbö Diba nuŋ rimgör nöbö mö mögörib il ki midöi akuyöbö magalig mönö diba yadön aŋadö paiŋö nöiöniŋö,” röŋa.

29 Aiön mag aku, Aisaia nuŋ höd God Mönö rib miŋi kai kitön yadöŋa, “Nöbö Diba keir ölisö alig mid aku, aniŋ halöu ha hör mag i röböxölöx aku, Sodom Gomora nöbö mö ñigö rig röŋ mag akuyöbö, aniŋ röx,” me röŋa.

Isrel ada aipam Jisas mönö wä aku nugw piŋ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30Makwam, nugwi! Juda nöbö mö yöi akuyöbö, höd, mıd ri abön God pısaŋ nıgiö nıgön mıjnıŋö, rön, aliö rıbyöx nugwölim aku, jı weik Jisas mönö wä aku nugw pımın, God ñıgö hölul mıdölö rımın, nuŋ pısaŋ nıgiö nıgön mıdöia.

31Makwam Isrel nöbö mö höd God lo mönö aku pön, rıg yad yad mag akwör rıŋö, rımä aku, jı weik nuŋ pısaŋ nıgiö nıgön mıdölöi.

32Aku agapım: Ñıŋ God mönö ölısö ma aku nugw pölöi. An keir adö bli rön nuŋ pısaŋ nıgiö nıgön mıjnıŋa, rön, God nuŋ rıg wä nıgöŋ adaku duŋö, rımın nugugırön, yödpılö ñıŋa rıg rol aku pal bokwır abım pın bıröia.

33Mönö akuyöbö, Aisaia nuŋ God mönö yadöŋ aku kai kıtön yadöŋa, “Nugwi! Nı taun dib Saion rıg i nıgmön, nöbö mö rıg aku pal bokwır abaŋ pın bıcöña; jı nöbö mö nugwo nugw pımıjöñ akuyöbö, God nugwön anau peñıŋö,” röŋa.

Rom 10

Isrel ada, an keir lo mönö adaku mai dinıŋö, rön, rıp duön pın bırmä

1Haul nöbö mölöu nöbö. Rıb ölısö nı yöx nugul aku, God nöbö mö nı Isrel ada ñıgö kömö paŋ, me rön, nugwo öim öim höjöpal gır mıdla.

2Ñıŋ rımıdöi mag akuyöbö nugwön nugula, an God nöbö mö nuŋwa mıjnıŋö, rön, mı ususör rımıdöi aku, jı rıbyöx nugw ri abölöi.

3“Krais wöröxöŋ aku, God anıŋ, ‘Nöbö mö hölul mıdöl nı,’ me cönıŋö,” rön rıb aku yöx nugwöyıx aku, jı adaku rıbyöx nugw ri abölöi. Rıb mag ñıŋa keir adakwör yöx nugwön yadmä, “Lo adaku rıŋ dumıjön aku, nöbö mö wä nuŋwa mıjnıŋö,” rımä. Makwam, lo mönö adaku mai dinıŋö, rön, rıp duön pın bırmä.

4Krais wöröxön öbılöŋ aku mı, wopik lo aku pöra. Makwam mı, nöbö mö kai kai Jisas mönö wä aku nugw pımıjöñ akuyöbö, God ñıgö magalıg nöbö mö hölul mıdöl nı, me cöna.

Nöbö mö mögörıb piaku piaku magalıg kömö dub maga ra

5 God Mönö aku Mosıs mönö bli kai kıtön, lo mönö pön hölul mıdöl nöbö mö röxg mıjöñ mönö adaku yadön, Isrel ada ñıgö yadöŋa, “Lo mönö aku pön, rıg yad mag akwör cöñ aku, kömö diöñıŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6 God Mönö aku Mosıs mönö bli kai kıtön, Krais nugw pön hölul mıdöl nöbö mö röxg mıjöñ mönö adaku yadön, Isrel ada ñıgö yadöŋa, “Ñıŋ, ‘Nöbö kai bıl sö wöliönıŋö?’ rımıjeñıŋö,” röŋa. (Mönö yadöŋ aku il aku maku, ñıŋ wölu adöx yöd röul adö kau sebö Krais nugwo yölıŋ pön pıneñ.)

7Mag aliö akwör, “Ñıŋ, ‘Nöbö kai nöbäpö höjöl rama mıd mo pibak diönıŋö?’ rımıjeñıŋö,” röŋa. (Mönö yadöŋ aku il aku maku, ñıŋ du nöbäpö höjöl rama mıd mo pibak yöbö Krais nugwo yölıŋ pön wöleñ.)

8Makwam God Mönö rıb aku, Mosıs mönö kai kai kai kıtön Isrel ada ñıgö yadöŋ? Nuŋ yadöŋa, “Mönö mag aku pad piaku mıdöl. Mönö mag aku yuörıb madmag ñıŋ kwo mıdım öim yadmıdöi piakwör,” me röŋa. Mosıs nuŋ Jisas mönö wä, nugw pıb mönö akwör yadöŋa. Nugw pıb mönö wä akwör an öim yad nölmıdöl mönö aku maku.

9Makwam, God rımın Jisas öbılö, rön, rıb aku yöx nugugu mıdön, “Jisas nuŋ Nöbö Dib nı,” me rön, wöxnö yajöñ aku, God ñıgö nöbö mö hölul mıdöl nı bılım, me rön, ñıgö kömö pöna.

10Aku agapım: ñıŋ rıb madmag yuörıb ñıŋ kwo mönö wä nuŋwa nugw pöñ aku, God ñıgö nöbö mö hölul mıdöl nı bılım me cöna. Ajmöl ñıŋa mönö yadön, nöbö mö akuyöbö wöxnö yad nöiöñ aku, God ñıgö kömö pöna.

11 Mag akuyöbö, Aisaia nuŋ God Mönö rıb mıŋı kai kıtön yadöŋa, “Nöbö mö nugwo nugw pöñ akuyöbö, God nugwo nugwön anau peñıŋö,” röŋa.

12 Juda nöbö mö akuyöbö, Juda nöbö mö yöi akuyöbö, hörır mıdöl. Nöbö Diba nuŋ nöbö mö adadö akuyöbö magalıg Nöbö Diba paŋyöbö akwör mıda. Adadö akuyöbö nöbö mö bılkai nugwo höjöpaiöñ akuyöbö, ñıgö pı ösös rı rı aböna.

13 Mag akuyöbö, God mönö yadıb nöbö Joel, God Mönö rıb mıŋı kai kıtön yadöŋa, “Nöbö mö bılkai Nöbö Diba nugwo, nı kömö pö, rön höjöpalıŋ, ñıgö kömö pönıŋö,” röŋa.

14Makwam ñıŋ Nöbö Diba nugwo nugw peñ aku, ñıŋ nugwo pödpödiö höjöpaiöñ? Jı ñıŋ Jisas mönö wä aku audiöx nugweñ aku, ñıŋ pödpödiö Nöbö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Diba nugw pöñ? Jɨ nöbö mö bli hön Jisas mönö wä adaku yad nöleñ aku, ñɨŋ pödpödiö mönö wä aku audiöx nugwöñ?

15Makwam nöbö mö Krais Jisas nugw pöi akuyöbö ñɨgö yad abeñ aku, ñɨŋ pödpödiö hön mönö wä aku yad nöiöñ? Mag akuyöbö, Aisaia nuŋ God Mönö rɨb mɨŋi kai kɨtön yadöŋa, “Nöbö mö mönö wä pön hömɨdöi akuyöbö, rɨ ri abmɨdöiŋö,” röŋa.

16 Makwam Isrel nöbö mö Krais Jisas mönö wä aku nugwim akuyöbö bli nugw pölim. Mönö adakwör, Aisaia nuŋ God Mönö rɨb mɨŋi kai kɨtön yadöŋa, “Nɨ mönö wä naŋ aku ñɨŋ yad nöila jɨ nöbö kai nugw pɨ?” röŋa.

17Makwam, nöbö mö bli Krais mönö wä aku yad nölɨm, nöbö mö bli nugwön mönö aku mönö mɨ, me rön, nugw pöia. An Krais mönö wä aku audiöx nugumɨn, nugw pɨb mag ana kömö nɨgön wöl dib röxöna.

18Makwam Isrel ada mönö aku nugwölmɨŋönö pödɨr? Mɨ wöhö! Nugumä. Ñɨŋ höd nugwim makwam, Depid nuŋ God Mönö rɨb mɨŋi kai kɨtön yadöŋa, “Ñɨŋ mögörɨb piaku piaku magalɨg duön, mönö aku yad nölöia; ñɨŋ mönö yad nölɨm, mönö aku mögörɨb bɨl adadö mɨ magalɨg duö,” röŋa.

19 Makwam nɨ yad nugub i alɨg mɨda: Isrel ada mönö aku nugwön il aku nugwölmɨŋönö pödɨr? Mɨ wöhö! Il aku nugumä. Mosɨs nuŋ God mönö yadöŋ aku pön, God Mönö rɨb mɨŋi kai kɨtön yadöŋa, “Nɨ möl i nöbö u bla ñɨgö pön, pɨ ösös rɨ ri abön rɨmön, ñɨŋ Isrel nöbö mö ölɨsö diba wölɨm nugwön, God anɨŋ mag akuyöbö alölö, rön, nugwöñɨŋö,” röŋa.

20 Aisaia nuŋ God mönö yadöŋ aku pön, God Mönö rɨb mɨŋi kai kɨtön mɨ ödöriö wöxnö yadön yadöŋa, “Nöbö mö nɨ nuguŋö, rön, hölu nugwölöi akuyöbö nɨ hölu nugwöia; ñɨŋ nɨ nuguŋö, rön, yad nugwölöi jɨ nɨ keir wöxnö nɨgmön ñɨŋ nɨ nugwöiŋö,” röŋa.

21 Makwam Isrel rɨmɨdöi adaku, Aisaia nuŋ God mönö yadöŋ aku pön, God Mönö rɨb mɨŋi kai kɨtön yadöŋa, “Nɨ öim nöbö nugub ñɨŋa röxg mɨdön, ‘Nɨ höne!’ rɨmɨdɨl aku, jɨ nɨ hölöi. Ñɨŋ mönö nɨ röd abön, rɨb ñɨŋa keir yöx nugumɨdöi mag akwör rɨmɨdöiŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Rom 11

God nuŋ Isrel nöbö mö mɨ aŋadö röböxöl

1 Makwam, nɨ yad nugub i mɨda: God Isrel nöbö mö bla ñɨgö mɨ aŋadö röböx
ä? Mɨ wöhö! Ñɨgö mɨ aŋadö röböxöl. Nɨ Pol kwo algör Isrel yöbö nöbö.
Ebraham yöxɨm yöxɨp duön, Benjamin nugwo yöxim; Benjamin piöŋö yöxɨp
höuöilmel röŋ il aku nɨ mɨdla.

2Makwam God nöbö mö maduar ör nugwön, nöbö mö na mɨdɨŋ, me rön,
rɨbyöx nugwöŋ nöbö mö piaku ñɨgö aŋadö röböxöl. Ñɨŋ Ilaija nugwo haiwo
pön God Mönö kai kɨtim mönö aku mödö nugwöia. Ilaija God höjöpalön
yadöŋa,

3 "Isrel nöbö mö akuyöbö magalɨg nagö röböxön, nöbö mönö nagö yadɨb
akuyöbö ñɨgö pɨl pal nɨgön, rɨgpɨda ap pal nagö höjöpal ur nölɨb rɨgpɨd
akuyöbö, pal gɨlɨx ab gɨlɨx ra aböia. Nɨ paŋyöbö akwör mɨdɨl aku, jɨ nɨ kwo
algör, pɨl pal nɨgnɨŋö, rön, rɨbɨxɨp yönmɨdöiŋö," röŋa.

4 Aliö rɨmɨn, God nuŋ paiŋö yadöŋa, "Nöbö nɨ mɨga akwör sepen tausan
(7,000) mɨdöi akuyöbö, god inakmönö Bal aku nugwo, 'Nöbö dib an,' me rön,
nugwo höjöpalölöiŋö," röŋa.

5Mag akuyöbö, God nöbö mö mɨ ögwö yöx aku mɨ, nuŋ anɨŋ nöbö mö Isrel
mösör mɨdö bli ögwö yöxön yad nɨgmɨn mɨdöla.

6 God anɨŋ ögwö yöxön pa aku, lo adaku rɨmɨdmɨŋ mönö ap bli keir rɨmɨdɨm
nugwön pöl. Anɨŋ hör ögwö yöxön pö, rɨ rɨbyöx nugwöl aku, jɨ an ap i keir
rɨmɨdɨm nugwön anɨŋ pöx aku, an aliö rɨbyöx nugwölölɨx.

7Nöbö mö Isrel mɨ ususör rön, hölu nugup duön, ap wä aku pölim. God ñɨgö
pönɨŋö, rön, yad nɨgöŋ nöbö mö bla akwör pɨmä. God nuŋ keir rɨmɨn, nöbö
mö bli mönö nuŋwa nugwön yöxölim.

8 Adakwör, Mosɨs God Mönö rɨb mɨŋi kai kɨtön yadöŋa, "God nuŋ rɨmɨn, ñɨŋ
inɨmö hölɨmön, mämäga ipax ipaxiö rɨ mɨdmä; nuŋ rɨmɨn, ñɨgö mämäga we
wölmɨn, mämäga ix nugugu mɨdölim; nuŋ rɨmɨn, ñɨgö u pɨlɨm, mönö audiöx

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nugugu mıdölim; aliö akwör mıdıp hön, wopik paŋ mag akwör alıg mıdöiŋö,” röŋa.

9 Makwam Depid God Mönö rıb mıŋi kai kıtön yadöŋa, “Ñıŋ öim ap diba nımöi aku, ñıgö unaŋ namej röxg pı cicı nıgöna. Dinıŋö rı rıbyöx nugwöñ ödöi aku aŋadö idıxaŋ. Makwam, ñıŋ rı gwogwam rımıdöi mag aku paiŋö pöña.

10Mämäg ñıŋa we wölaŋ mämäga nugweñ. Ömörö diba pön, öim öim ap yogw dib i röxg ragön, öliöxıp yönmıjöñıŋö,” röŋa.

God Juda nöbö mö yöi akuyöbö pa

11 Makwam Isrel ada pın bıröi aku, aŋadö pın pal duölöi. Ñıŋ ap kib mag gwogwo rımıdmä aku mı, God ñıgö röböxön, Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñıgö pa. Pı aku, “Isrel ada, ‘God ñıgö rı ri abön pa aku, anıŋ aliö pölö,’ rön nugwıŋ,” me rön ra.

12Makwam Isrel ada ap kib mag gwogwo rımıdmın, nöbö mö mögörıb adadö piaku piaku ap wä ödöriö pöia. God Isrel ada röböxöŋ aku mı, Juda nöbö mö yöi bla ap wä ödöriö pöia. Makwam, God nöbö mö Isrel kömö pön wop aku, nöbö mö nuŋ bla magalıg ap wä wä ödöriö pöña.

13Nı wopik ñıgö Juda nöbö mö yöi akuyöbö yadmıdla. Krais Jisas nı, “Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñıgö mönö wä na yad nölö,” röŋ makwam, ñıgö Juda nöbö mö yöi akuyöbö Jisas mönö wä aku yad nöl mıdmön nı wä ra.

14Makwam nı ñıgö Jisas mönö wä aku yad nölmön, ñıŋ pıŋ, nöbö mö nı keir Isrel bli nugwön, “God ñıgö rı ri abön pa aku, anıŋ aliö pölö,” rön, nugwo hömıjöñ aku, nı mı wä cöna.

15God Isrel ada ñıgö röböxöŋ aku mı, Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñıgö, nöbö mö nı, me rön, pa. Makwam, mai God nuŋ Isrel ada ñıgö pım, nöbäpö wöröxön höbkal öbiön mag aliö akuyöbö cöna.

16Ñıŋ bred rıb mıŋi God höjöpal ur nöiöñ aku, bred mag magalıg God ap nuŋ. Ñıŋ yajöña, “Bı olip il aku God bı il nuŋ,” me cöñ aku, padö pılön löx pılö bla adadö diön aku aipam God ap nuŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17 Makwam God nuŋ bɨ olip löx pɨlö hödyöbö piaku pɨ bö gɨ abön, ñɨgö olip löx ki yöbö piaku pön hön nɨgliu pɨn nölɨm, nɨgliu pɨn nölön mɨdöia. Makwam mɨ, bɨ olip hödyöbö aku kömö mɨdön mögö röbö pɨm, löx yoŋyöbö piaku mɨd ri aba.

18Ñɨŋ bɨ löx hödyöbö blaku löx hör, me rön, rɨb aku yöx nugumɨjeñ. Ñɨŋ nugwöia, ñɨŋ bɨ löx yoŋyöbö aku röbö pön bɨ il aku nölölöi; bɨ il bö röbö pön ñɨgö bɨ löx yoŋyöbö mɨŋi nöla.

19Ñɨŋ yajöña, “God nuŋ, ‘Olip löx ki yöbö piaku pön hön nɨgliu pɨn nöl nöinö,’ rön, olip löx hödyöbö bla pɨ bö gɨ abmɨn, kau aku pön mɨdölɨŋö,” cöña.

20Mönö aku mi yajöñ aku, jɨ nugw ri aböña. Isrel ada Krais nugw pölɨm, God nuŋ ñɨgö röböxöŋa; ñɨŋ Krais nugw pɨmɨn, ñɨgö pöŋa. Makwam ñɨŋ anau pön, ib ñɨŋa keir yadɨŋ bɨl sö duölaŋ.

21Aku agapɨm: God bɨ olip löx hödyöbö bla pɨ bö gɨ aböŋ mag akuyöbö ñɨŋ kwo algör rɨb maga ra.

22 God nuŋ nöbö höimölɨb wä ödöriö aku, jɨ nuŋ nöbö ölɨsö mɨda. Nuŋ nöbö ölɨsö mɨd aku mɨ, nöbö mö nugwo röböxim akuyöbö nuŋ ñɨgö röböxöŋa. Makwam ñɨgö tar höimöliö madmag nɨgön, pöŋa. Ñɨŋ algör Krais nugw pɨ gɨr mɨjöñ aku, ñɨgö tar höimöliö madmag nɨg gɨr mɨjöna. Makwam Isrel ada ñɨgö röŋ mag akuyöbö anɨŋ kwo algör ör rɨb maga rö, rön, nugw ri aböña.

23Isrel nöbö mö piaku mai Krais nugw pɨmɨjöñ aku, God ñɨgö nɨgliu pɨn nöl nöiöna. God ñɨgö nɨgliu pɨn nölɨb maga ra.

24Aku agapɨm, ñɨgö bɨ olip löx ki yöbö piaku pön hön, bɨ olip yöbö nɨgliu pɨn nölmɨn mɨdöi aku, olip löx ödöriö akuyöbö iswob nɨgliu pɨn nöinöb, nɨgliu pɨn nöiöna.

Mai Isrel nöbö mö ñɨgö magalɨg pöna

25Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Ib ñɨŋa keir yadɨŋ bɨl sö dubä maga ra. Makwam, mönö höd nugumɨdölöl i ñɨgö yadɨba rɨmɨdla. Isrel nöbö mö mɨga

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

akwör weik mämäg we röxg mıdöi aku, jı öim akuyöbö alen. God Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñıgö pınö rı rıbyöx nugw nöbö mö piakwör magalıg pöna.

26 Nöbö mö piaku pı pörön, mai Isrel nöbö mö ñıgö magalıg kömö pöna. Mönö ada akuyöbö, God mönö yadöŋ aku pön, God Mönö rıb mıŋi kai kıtön yadmä, “God yadöŋa, ‘Jekop hödıga nı röböxim akuyöbö, ñıgö kömö pön Nöbö aku taun dib Saion yöbö höna.

27 Nı ñıgö pısaŋ mönö ölısö ma yad nıgım aku, ap kib mag gwogwo rımıdöi pıx aku örıx abnö,’ rö,” rımä.

28Isrel ada Krais nugw pölim aku, ñıŋ God kwolmal nuŋwa mıdöia. Makwam ñıŋ Krais nugw pön, wahax pı gırön rı mıdöia. Makwam God nuŋ maduar ör Isrel ada nöhönıŋ maduebö ñıŋ Ebraham Aisak Jekop nöbö bla ñıgö mönö ölısö ma yad nıgöŋ mönö aku nugwön God Isrel ada madmag nıg gör mıda.

29God nuŋ ap wä i nölön, mai rıb yoŋyöbö i yöxön, ap wä aku höbkal penım. Mag akuyöbö akwör, God nuŋ, cınö, rön, mönö ölısö ma yad nıgön, mai rıb yoŋyöbö i yöxön, keir renım. Mönö yajön mönö aku röböxenım. Rıg yajön mag akwör cöna.

30Ñıŋ höd God mönö yadöŋ aku röd abmıdöi aku, jı mai Isrel nöbö mö God mönö nuŋwa röböxım, God nuŋ ñıgö uliöxön pı ösös rı ri abmın, nuŋ pısaŋ mıd ri aböia.

31God ñıgö uliöxön pöŋ aku, Isrel nöbö mö nugumın, ölısö wölmın, Krais mönö wä aku röd abmä, jı mai God ñıgö kwo algör ör uliöxön pöna.

32Makwam nugwöla, Isrel nöbö mö bla aipam, Juda nöbö mö yöi bla aipam, God mönö nuŋ aku röd abıŋ, God ñıgö magalıg nugwogwo röböxaŋ, ñıŋ kılabıs nöbö röxg mıdön, ap kib mag gwogwo rıp dumıd dumıd dumıdıŋ, mai ñıgö uliöxön pöna.

God ib nuŋwa öim yadıŋ bıl sö duaŋ

33 Makwam, nı nugula, God ap magalıg nugwa; rıb nuŋwa rıb wä mıda. God nuŋ mı rıb wä yöx nugwön, nugw ibıxön, mag aku keir ödöriö ra. God nuŋ rıbyöx nugwön, ap al aliö cınö, rön, rıb wä yöx nugw aku, nöbö i rıb wä

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

akuyöbö aliö mıdöl. An God rıb mag nuŋwa nugwön, nuŋ keir rı mag akuyöbö cınıŋö, rön, röınıŋ!

34 God Mönö aku kai kıtön yadmä, “Nöbö Diba nuŋ mı rıb wä yöx nugw aku, nöbö mö kai ñıŋ rıb aliar yöx nugwöi? Nöbö mö kai Nöbö Diba nugwo, ‘Nagö al aliö rö,’ cöñ?

35 Makwam nöbö mö kai, ap wä i God nugwo nölaŋ, paıŋö nöiön? Mı wöhö! Nöbö mö i nugwo alıbä maga mıdölö,” rımä.

36 Aku agapım: God nuŋ ap akuyöbö magalıg rı nıgöŋ; ölısö nuŋ akwör ap piaku magalıg mıda; ap piaku magalıg God wahax pı gır mıjöña. Makwam, ib nuŋwa öim öim yadıŋ bıl sö duaŋ! Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

Rom 12

God adö mıdölıŋö, rön, nugwo wä cön adaku rıŋ duaŋ

1 Makwam, haul nöbö mölöu nöbö. God ñıgö uliöxön pa aku mı, ñıŋ piöŋö ap God höjöpal ur nölöi mag akuyöbö, mıxıñ rıb madmag ñıŋ aku, ap kömö mıd aku, ap lei i röxg, God nugwo nöiöña. Ap pön duön God höjöpal ur nölöi bla, ap gwogwo nölölöi. Ap i röl, ap wä wä akwör nölmın, nuŋ wahax pön pa. Alöi mag akuyöbö, God anıŋ ap nugwo höjöpal ur nölöi ap akuyöbö röxg pönıŋö, rön, nugwo nugw pı cıcı nıg gı mıdön, rıg yad mag akuyöbö akwör cöña.

2Makwam nöbö mö mögörıb rol il kı rıbyöx nugwön rımıdöi mag rol akuyöbö almıjeñ. Ñıgö God nugwo yad nugwıŋ, nuŋ ñıgö rıb wä nölaŋ, yuörıb madmag ñıŋ kwo yoŋyöbö nıgaŋ, nöbö mö keir yoŋyöbö wöxnö nıgöña. Aku makwam, ñıŋ nugwöña, an mag kai rıŋ, God nugwo wä cön. Ñıŋ nugwöña, ödöi kai ödöi wä ödöriö; ödöriö akwör cön mag aku nugwöña. Makwam ñıŋ aliö nugw ri abön, paŋ mag akwör cöña.

3 God nı uliöxön pım, mabö nuŋwa rıla. Aku makwam, ñıgö magalıg yadmıdla, an nöbö mö dib, me rön, rıbyöx nugumıjeñ. God nuŋ nugw pıb mag aku ñıgö keir paŋ paŋ nöla. Aku makwam, ñıŋ anau pön, an nöbö mö pödiöm mıdölıŋö, rön nugwöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4 An nugwöla, an magalıg mıxıñ paŋyöbö ı mıd aku, jı rıb rıb hörırör mıga akwör mıda. Rıb akuyöbö mabö hörırör mıda; yödpılö mabö nuŋwa keir ra, ıŋpılö mabö nuŋwa keir ra, mämäga mabö nuŋwa keir ra. Makwam, ila hörırör mıd aku, mabö hörırör röia.

5Mag akuyöbö, an Krais adö mıdöl akuyöbö algör ör mabö hörırör röl aku, jı nöbö mö hödıg wadıg nuŋwa nıgıö nıgön il paŋyöbö iör mıdöla.

6God anıŋ paŋ paŋ ögwö yöxön pı ösös rön, ap wä anıŋ hörırör nöl mag akwör nugwön cınıŋa. God nöbö mö bli ap wä nölön, mönö na nöbö mö piaku yad nölö, rımıjön aku, nuŋ God nugw pıb maga nöl mag aku pön aliar yad nölaŋ.

7God nöbö mö bli ap wä nölön yajöna, nöbö mö akuyöbö mabö bli rı nölanö, cön aku, nöbö mö piaku mabö bli rı nölaŋ. God nöbö mö bli ap wä nölön yajöna, nöbö mö halöu ha piaku mönö wä bli yad nölanö, cön aku, nöbö mö halöu ha piaku mönö yad nölaŋ.

8God nöbö mö bli ap wä nölön yajöna, haul nöbö mölöu nöbö nagö i ıpıtmıjön aku, nugwo mönö yad nöl ri abaŋ, nuŋ rıb wä yöxön wahax paŋ, me cön aku, nuŋ paŋ mag akwör raŋ. God nöbö mö bli ap wä nölön yajöna, nöbö mö bla rıg ap bla met wa aku, ñıgö rıg ap bli nölanö, cön aku, rıg ap bli amnör nölaŋ. Nöbö mö bli ap wä nölön yajöna, nöbö mö bli ñıgö nugwidıx mıdö, cön aku, nuŋ rıbyöx nugw ri abön ñıgö nugwidıx mıdaŋ. Nöbö mö bli ap wä nölön yajöna, nöbö mö bli ñıgö uliöxön pı ri abön, cön aku, nuŋ wahax pı gır uliöxön pı ösös rı ri abaŋ.

Nöbö mö piaku ñıgö madmag nıgıŋ

9“Nöbö mö piaku ñıgö madmag nıgmıdölıŋö,” rön, inakmönö hörön yadmıjeñ; ñıgö madmag ödöriö nıgön, pı ösös rı ri abıŋ. Ap kib mag gwogwo rıb mag aku nugwo kwolmal ñıŋa röxgıb rıb gwogwo yöxıŋ. Makwam kwockwoc palön mag wä rol akwör pı cıcı nıgıŋ.

10 Nöbö mö haul nöbö mölöu nöbö nuö nuö madmag nıgmıdöi mag akuyöbö, ñıŋ Krais adö mıdöi akuyöbö akwör haul nöbö mölöu nöbö nuö nuö madmag

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nigiŋ. Haul nöbö mölöu nöbö ñiŋ piaku ib ñiŋa yadiŋ bil sö duaŋ; ji ib ñiŋa keir yadiŋ bil sö duölaŋ.

11Mabö ipitaipitö rimijeñ; kwockwoc palön cöña. Nöbö Dib ana mabö nugwa rimidöliŋö, rön, wä raŋ nugugirön cöña.

12 Nöbö Diba aniŋ pöniŋö, rön, wä raŋ nugugirön, nugwo pöx mijöña. Ñigö ömörö bli hömidaŋ, tar höimöliö mid akwör mid ri aböña. God höjöpalib mag akuyöbö röböxmijeñ, öim öim höjöpal gör mijöña.

13 Nöbö mö God adö midiŋ rig apa ñiŋ miden aku, ñigö rig ap bli nuöm nig nöli. Pad piakuyöbö nöbö mö hömidiŋ, yöliŋ pön ram ñiŋa duŋ.

14 Nöbö mö bli ñigö ri gwogwam rimijöñ aku, ñiŋ God höjöpaliŋ nuŋ paiŋö ñiŋ ri gwogwam raŋ, me rön höjöpalmijeñ; ñiŋ God höjöpaliŋ nuŋ ñiŋ pi ösös ri ri abaŋ, me rön, höjöpaiöña.

15Nöbö mö bli ñiŋ wahax pi gir midiŋ, ñigö ñiŋ pisaŋ wahax pi gir mijöña; ji bli liblib raŋ midiŋ, ñigö ñiŋ pisaŋ uliöxön paŋör mijöña.

16 Iba mid nöbö mö piaku ñigö pi ösös rön, iba midöl nöbö mö piaku ñigö pi ösös röiniŋö, rön, rib aku yöx nugumijeñ. Ñigö magalig paŋ mag akwör pi ösös ri ri abiŋ. An nöbö mö iba midö, rön, rib aku yöx nugumijeñ. Nöbö mö iba midöl akuyöbö pisaŋ alebö paŋör midiŋ. Anör nugw ri aböliŋö, rön, rib aku yöx nugumijeñ.

17 Makwam nöbö mö bli ñigö nugwiŋ ölisö wölaŋ, ri gwogwam rimijöñ aku, ñigö paiŋö algör ör ri gwogwam rimijeñ. Nöbö mö bla nugwiŋ, wä cön mag akwör cöña.

18Nöbö mö bli pisaŋ nuö piliŋö, rön, rib aku yöx nugumijeñ. Nöbö mö akuyöbö magalig tar nigiö paŋör mijniŋö, rön, rib akwör yöx nugwöña.

19 Makwam nöbö mö wä ni akuyöbö. Nöbö mö bli ñigö ri gwogwam rimijöñ aku, ñigö paiŋö mag i riŋö, rön, rib aku yöx nugumijeñ. Aku God ap nuŋ, me rön, ribyöx nugwöña. Ni ñigö paiŋö mag i röinö, rön, God nuŋ keir ribyöx nugw mag akwör cöna. Mosis nuŋ God mönö yadöŋ aku pön, God Mönö rib

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

miŋi kai kitön yadöŋa, “God yada, ‘Ñigö ri gwogwam rimijöñ aku, ni ñigö paiŋö aipam ri gwogwam cina; aku ap ni,’ me rö,” röŋa.

20 Makwam, nöbö nagö Solomon nuŋ God Mönö rib miŋi kai kitön yadöŋa, “Nöbö mö ñigö ri gwogwam rim akuyöbö ñiŋ kiö piön aku, ñigö ñiŋ ap mag cöña; ñiŋ röbö de piön aku, röbö nöiöña. Aliö almijöñ aku, nöbö ñigö ri gwogwam rim piaku yöcmac ñiŋa rol sö rinamö yön giba abiŋ yönaŋ nugwöñiŋö,” röŋa.

21Makwam mi, ñigö ri gwogwam rimijöñ aku, ñiŋ paiŋö mag i rimijeñ; ñiŋ mag wä riŋ, höimölaŋ duaŋ.

Rom 13

Gapman ada rig yajöñ akuyöbö cöña

1 Makwam an magalig gapman rig yajöñ akuyöbö yöxniŋa. Gapman hör ribyöx gi midöl; God yadim, gapman mida.

2Makwam, nöbö mö kai gapman mönö röd aböñ aku, God yad nigim gapman mid Nöbö aku mönö nuŋwa aipam röd aböña. God nuŋ aiöñ nöbö blaku mönö diba yajöna.

3Nöbö mö mag wä rimijöñ akuyöbö, gapman nöbö dib bla ölölö raŋ ipöxeñ; nöbö mö mag gwogwo cöñ akuyöbö, gapman nöbö dib bla ölölö raŋ ipöxmijöña. Makwam, gapman nöbö dib bla ipöxeniŋö, ri ribyöx nugwöñ aku, ñiŋ mid ri abiŋ nugwön gapman nöbö dib bla, “Ñiŋ mid ri aböiŋö,” cöña.

4Aku agapim: God yadmin, gapman nöbö bla, mabö nuŋwa ri nölib nöbö röxg midön, ñigö nugwidix midiŋ, ñiŋ mid ri aböña. Makwam ñiŋ nugw ri abön, ri gwogwam rimijeñ; gapman nöbö yu mixil ölisö pi yönmidöi aku, hör pön yönmidölöi. God yadmin, gapman nöbö bla, mabö nuŋwa ri nölib nöbö röxg midön, nöbö mö akuyöbö mag gwogwo rimijöñ aku, ñigö pön du mönö diba yadön, paiŋö öliŋ höb pi nöiöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Makwam, ölıŋ höb pıb maga rö, rön, gapman mönö aku mai röinıŋ; God gapman nugwogwo yad nıgmın, anıŋ nugwidıx mıdöi makwam, pödpöd raŋ nı gapman mönö röd abnıŋö, rön, mönö ñıŋa mai duön tar mıd ri abnıŋa.

6 Adakwör mı, takis aku algör nöinım. God gapman nöbö bla ñıŋ nugwogwo yad nıgmın, gapman mabö ñıŋ aku rön pe pöia.

7Gapman nöbö ap rıb ñıŋa pödiö mıjön aku, magalıg rıb wöd pöcöña. Gapman takis nölıb aku, ñıŋ takis nöiöña. Nöbö mö bli takisa hör adö bli nölıb aku, ñıgö kwo algör takis nöiöña. Nöbö mö mönö ñıŋa nugw pıb bla, mönö ñıŋa nugw pöña. Nöbö mö iba mag wölub bla, ib ñıŋa mag wöliöña.

Nuö nuö madmag nıgöña

8 Ap rıba ñıŋ bli mıdaŋ, aŋadö rıba wöd pöröña. Makwam an ap rıb paŋyöbö i mıda an rıba wöd pöröliŋö, rön, yadöinıŋ; nöbö mö nuö nuö madmag nıgıb mag aku yadmıdla. Nöbö mö bla ñıgö madmag nıgnıŋ aku, God lo mönö rıg yadmıd mag akwör cinıŋa.

9 God nuŋ keir mönö ölısö yadöŋ aku, Mosıs nuŋ God Mönö rıb bli kai kıtön yadöŋa, “Mö kib nöbö kib rımıjeñ; nöbäpö pılmıjeñ; ap kib pımıjeñ; nöbö mö bli ap ñıŋ bla ap an keir bli alıg mıdölö, rön rıbyöx nugumıjeñıŋö,” röŋa. God mönö ölısö bli kwo yadöŋa, jı God mönö ölısö agap apım yadöŋ aku mönö ila paŋyöbö akwör mıda: “Ñıŋ ñıŋ keir madmag rıg nıgmıdöi aliar, nöbö mö hör akwebö algör madmag nıgıŋ.”

10 Ñıŋ nöbö mö bli madmag nıgöñ aku, ñıŋ rı gwogwam rımıjeñ. Adakwör, ñıŋ nöbö mö madmag nıgöñ aku, God lo mönö rıg yadmıd yadmıd akuyöbö magalıg cöña.

11 Wop mıdöl mıbıl yörık nugw ri aböña. An höd Jisas nugw pön, mai God nuŋ anıŋ mı aŋadö pön ram nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö pön diönıŋö, rön, rıb aku yöx nugu mıdmıŋa. Jı kım bli hö duöŋ, wop aku wopik womiöx mıda. Makwam mı, pödpöd rımın inımö ua hölım gı mıdöi? Öbılön, rıbyöx nugu gırön mıjöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 Pixmag yuö miŋi uplöb midöl aku, ruö löuba rimida. Aku mi, ñiŋ ap agap apim cicibö yuö bö yönön ri gwogwam rimidöi mag aku röböxön, Seten pisaŋ nuö nuö pib ap uñ ölisö nigön, usaŋ ölisö mea nigön, ap mil alig God nöl bla pi yömnim.

13Makwam, an Jisas mil wä nuŋ adö midöliŋö, rön, ri ri ab gir mijniŋa. Makwam ap miga nimön, röbö ölisö nimön u röxön, mö kib nöbö kib rön, amnimab rön, nuö pilön, ap ñiŋa ap ni i aliö midölö rön röi mag akuyöbö röiniŋ.

14 Makwam ñiŋ Nöbö Dib Jisas Krais pi wölij röxg yömön, höbwab rib madmag an bö agö ribim ribyöx nöl mag aku ciniŋö, rön, rib aliö yöx nugumijeñ.

Rom 14

Nöbö mö ap mag mödöi piaku ñiŋ yadyöxmijeñ

1 Nöbö mö bli Krais Jisas nugw pöi aku, ji nugw pi cici nigölön, rib mös yöxmidöi bla, “Ñigö pön yad nölip duŋ, ribyöx nugw ri abiŋ,” me rön, yadyöxmijeñ; ñiŋ Jisas Krais nugw pöi piaku, nöbö mö an, me rön, pi ri aböña.

2 An nugwöla, nöbö mö bli Krais Jisas nugw pön, ap bla amnör nimöia; ji nöbö mö bli, an Krais Jisas riba rolrol sö yöx nugwön nugw pimin, nugwo wä reniŋö, rön, hön urap döuyö ap piaku mödön, hör ap mag absö akwör nimmidöia.

3 Makwam nöbö mö ap amin nimmidöi piaku, nöbö mö ap mödön rimidöi piaku ñigö yad höimöumijeñ. Nöbö mö ap mödön rimidöi piaku, nöbö mö ap amin nimmidöi piaku, God nugumin ap kib mag gwogwo rimidöiŋö, rön, ñigö yadyöxöliŋ. Aku agapim: God nöbö mö piaku ñigö pimin, nöbö mö nuŋwa midöia.

4 Mabö ri nölib nöbö i nöbö dib nuŋwa mabö bli ri nölmidaŋ, nagö nugwön, ri ri ablanö owa ri ri aböiaŋö, rön yadöinö. Nöbö diba nuŋ keir mabö ri nölib

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nöbö nuŋwa nugwön, rɨ ri ablanö owa rɨ ri aböiaŋö, rön yajöna. Makwam nuŋ rɨ ri abön. Nöbö Diba nuŋ keir nugwo rɨ nölaŋ, nuŋ wä rɨb maga ra.

5 Makwam nöbö mö bli nugwɨŋ, wop i God wop dib nuŋwa nɨga, wop i wop hör i nɨga. Makwam nöbö mö bli nugwɨŋ, wop i God wop dib nuŋwa nɨgöl; wop magalɨg wop hörɨr mɨdöl. Makwam, ñɨŋ hörɨrör mɨdöi aku mɨ, rɨb ñɨŋ wä yöxmɨdöi adaku nugwön rɨŋ duaŋ.

6Wop i God wop dib nuŋwa nɨgö, rön nugumɨdöi akuyöbö, Nöbö Diba rɨbyöx nugwön aliö rɨbyöx nugwöia. Makwam nöbö mö hön urap döuyö ap bla nɨmmɨdöi akuyöbö, God nugwo ri ablaŋe rön nɨmöia. Nöbö mö hölul rɨ ri abön, ap bli ör nɨmmɨdöi akuyöbö algör ör, God nugwo ri ablaŋe rön nɨmöia.

7An kömö mɨdön, an keir öñör mɨdölɨŋö, rön, rɨb aku yöx nugwöinɨŋ. Wöröxɨba cɨnɨŋ aku, an keir öñör mɨdön wöröxnɨŋa, rön, rɨb aku yöx nugwöinɨŋ.

8 Aku agapɨm: an kömö mɨdön, nöbö mö ñɨŋ Nöbö Diba iba yadɨŋ bɨl sö duaŋ, me rön, rɨb akwör yöx nugwön mɨjnɨŋa. Wöröxɨba cɨnɨŋ aku, nöbö mö ñɨŋ Nöbö Diba iba yadɨŋ bɨl sö duaŋ, me rön, rɨb akwör yöx nugwön wöröxnɨŋa. Makwam, mɨjnɨŋönö wöröxnɨŋ, an Nöbö Diba mabö rɨ nölɨb nöbö mö nuŋwa mɨdöla.

9Adakwör, Krais nuŋ wöröxön öbɨlöŋa. Makwam mɨ, an kömö mɨdöl bla aipam, nöbö mö mödö wöröxöi bla aipam, an magalɨg Nöbö Diba nöbö mö nuŋwa mɨdöla.

10 Makwam, ñɨŋ pödpöd rɨmɨn haul nöbö mölöu nöbö Krais adö mɨdöi bli ñɨgö, alöi alöiŋö, rön, yadyöxmɨdöi? Ñɨŋ pödpöd rɨmɨn haul nöbö mölöu nöbö Krais adö mɨdöi bli ñɨgö nugumɨn, ñɨŋ nöbö mö hör i röx. Nugw ri aböña: an magalɨg God mämäg il rol nuŋwa mɨdɨŋ, anɨŋ mönö diba yajöna.

11 Aisaia God Mönö rɨb mɨŋi kai kɨtön yadöŋa, “Nöbö Diba yada, ‘Nɨ mɨ ödöriö yadmɨdla, mai nöbö mö bla magalɨg nɨ nugwön, möigw yöxön, höxmax yuön, “God nuŋ paŋyöbö Nöbö Diba mɨdö,” cöñɨŋö,’ rö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Aku nugwi. An paŋ paŋ mıdöl aku, God an magalıg yad nugwaŋ, an kömö mıdön ap agap apım röl akuyöbö yad nölön, pöd rımın akuyöbö alölıŋö, rön yajnıŋa.

Nöböhöd möhöd Krais adö mıdöi piaku rıbyöx nugwöña

13Aku makwam, haul nöbö mölöu nöbö Krais adö mıdöi bli ñıgö, alöi alöiŋö, rön, yadyöxmıdöi mag aku röböxöña. Ñıŋ rıbyöx nugwöña, nı rımön haul nöbö mölöu nöbö Krais adö mıd i yualöbön, öliöx yönıb ödöi aku duön, pın bırön rı gwogwam cöniŋö, rön, ñıŋ tar mıdön, mag akwör rıŋ duaŋ.

14 Nöbö Dib Jisas nöbö nuŋwa mıdıl aku, rıb na aku yöx nugw ri abla, ap mödıb bli mıdöl. Nöbö mö bli rıb ñıŋa keir yöx nugwön, ap mödömıdöia. Makwam nı ap aku nımımön, God nugwaŋ wä reniŋö, rı rıbyöx nugw nöbö aku, ap aku nımen. Ap aku nuŋ mödıb ap.

15Makwam ñıŋ, haul nöbö mölöu nöbö Jisas ñıgö ñöx nıgön wöröxöŋ piaku ñıgö madmag nıgölön, ap ñıŋ mödömıdöi akuyöbö amın nımım, ñıŋ rıb mıga yöxön pın bırıb maga ra. Mag aku aliö alön ñıgö ñıŋ rı gwogwam cöña.

16Ñıŋ keir nugwöia, adö bli rıb maga nıgön aku, jı nöbö mö bli alöñ aku nugwön yajöña, “Krais adö mıdöliŋö, rımıdöi aku, jı ñıŋ nugwogwo ap kib mag gwogwo rımıdöi aku mı, an nugwöla, Jisas mönö wä nuŋwa mönö nugw pıb, me rımıdöi mönö aku inakmönö hörön yadmıdöiŋö,” cöña.

17Aku agapım: God nuŋ Kiŋ ana mıd mönö adaku yadmıdıŋ mönö, ap nımıb röbö nımıb mönö aku yadöiniŋ; rı ri abıb mönö adakwör yajniŋa; tar höimöliö mıdıb mönö adakwör yajniŋa; wahax pı gır mıdıb mönö adakwör yajniŋa. Ap wä piaku Inöm Leia nölaŋ pıniŋa.

18An Krais nugw pön aliö rımıjnıŋ aku, God nugwaŋ wä cöna; nöbö mö bla nugwön, rı ri aböiŋö, cöña.

19 An pödpöd rön haul nöbö mölöu nöbö pısaŋ tar nıgiö nıgön mıdön, an magalıg Krais mönö wä nuŋ aku nugw pı gö nıgniŋö, rön, ödöi mıd akwör kwockwoc palön mai diöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20 Ap mag bla magalıg nımıb akwör mıda. Jı nöbö ı ap amın nımmıdaŋ, Krais nugw pı nöbö ı nugwön, yualöbön, Krais nugw pı aku röböxön pın bıcön aku, amın nımön nöbö aku nuŋ haul nuŋwa rı gwogwam cöna. Ap aku aliö nımön aku, nuŋ God mabö rı gwogwam cöna. Ñıŋ mag aliö akuyöbö almıjeñ.

21Makwam, an nımıŋ, haul nöbö mölöu nöbö pın bırıb maga rö, rı rıbyöx nugwöñ aku, hön yuö bla röböxön, röbö wain bla röböxön, ap bla röböxöñ aku waiö.

22Nı ap nımıb nımölıb mönö yadıl aku, ñıŋ agö rıbım yöx nugwöi aku, ñıŋ keir God pısaŋ. God anıŋ rıb wä nöl aku nugwön rıp duön, haul nöbö mölöu nöbö bli ñıgö rıŋ pır bıreñ aku an wahax pı gır mıjnıŋa.

23Makwam ap bli rıb mıga yöxön nımınıŋ aku, mönö mıjöna. Aku agapım: aliö almıdıŋ, God nugwaŋ wä raŋ, me rön, rıb aku yöx nugwön, nımöınıŋ; God nugwaŋ wä cönıŋönö wä renıŋö, rön, rıb aku yöx nugwön, nımnıŋa. An aliö mag akuyöbö amnımab cınıŋ aku, ap kib mag gwogwo cınıŋa.

Rom 15

Nöbö mö bla mıd rı abıb rıb akwör yöx nugwön cınıŋa

1An nöbö mö Krais nugw pı gö nıg mıdöl akuyöbö, anıŋ keir wä cön adaku nugwön röınıŋ.

2 Nöbö mö Krais nugw pı gö nıgölöi piaku, nugwo nugw pı gö nıgıŋ, me rön, rıb aku yöx nugwön cınıŋa. An keir wä cön adaku ap dib yöi; nöbö mö bla, Krais nugw pı gö nıgöñıŋönö nugw pı gö nıgeñ aku ap dibım.

3 Krais kwo algör ör, nuŋ keir wä röŋ adaku rölöŋ. Krais nuŋ Nuö nugwo mönö yadöŋ bli, Depid nuŋ God Mönö rıb mıŋi kai kıtön yadöŋa, “Nagö yad höimöuöi mag akuyöbö wopik nı kwo algör yad höimöumıdöıŋö,” röŋa.

4 Ñıŋ nugw rı abıŋ, me rön, God nuŋ rımın nugwön nöbö hödyöbö piaku God Mönö aku kai kıtmä. God Mönö aku mämäg nıg nugwön, mönö wä aku nugw pön, Jisas Krais nugw pı cıcı nıgön, ususör rön rı rı abön, tar wahax pı gırön rıbyöx gıba alıg mıjnıŋa. Paŋ adakwör God nuŋ rımın, God Mönö aku kai kıtmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5God nuŋ rimin, ñiŋ Jisas Krais nugw pi gö nigön, ususör rön ri ri abön, tar wahax pi girön ribyöx giba alig mijöña. Makwam Krais Jisas röŋ aku nugwön, mag aliö akwör ciniŋö, rön, nugwo algör mai diöñ aku, God nuŋ raŋ, ñiŋ rib mag paŋyöbö iör yöx nugwön, nigiö paŋör mijöña.

6Ñiŋ akuyöbö alön, rib paŋyöbö iör, ajmöl paŋ nig nugugub mid akwör, Nöbö Dib ana Jisas Krais Nuö ib yadiŋ bil sö diöna.

God Isrel nöbö mö yöi bla ñigö kwo algör uliöxa

7 Ribyöx nugw ri abölim wop aku, Krais ñigö uliöxön pi ösös rimin, nöbö mö nuŋwa midöi aku, ñiŋ keir tar nuö nuö uliöxön, pi ri abön, madmag nig gör midiŋ, nöbö mö bli ñiŋ nugwön God ib nuŋwa yadiŋ bil sö diöna.

8 God maduar Juda ada nöhöniŋ maduebö ñiŋ bla ñigö mönö ölisö ma yad nigöŋ aku, rig yadöŋ mag akwör cön aku nugwiŋ, me rön, Krais nuŋ Juda ada ñigö me rön höŋa.

9 Makwam, Juda nöbö mö yöi piaku, God nuŋ aniŋ mi ögwö yöxö, rön, ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ, me rön, Krais nuŋ höŋa. Krais nuŋ höd Nuö God yadöŋ mönö aku, Depid God Mönö rib bli kai kitön yadöŋa, “ ‘Makwam, ni Juda nöbö mö yöi alebö piaku midön, wopal yadön, ib nagö yadmön adöx sö duaŋ,’ me rö,” röŋa.

10 Mönö i Mosis God Mönö rib miŋi kai kitön yadöŋa, “Ñiŋ Juda nöbö mö yöi akuyöbö, God nöbö mö nuŋ pisaŋ pi nigiö nigaŋ, wahax pi gir mijöñiŋö,” röŋa.

11 Makwam mönö i Depid God Mönö rib miŋi kai kitön yadöŋa, “Ñiŋ Juda nöbö mö yöi akuyöbö magalig Nöbö Diba ib nuŋwa yadiŋ adöx sö duaŋ. Ñiŋ nöbö mö mögörib hör piaku piaku magalig wopal yad girön, ib nuŋwa yadiŋ adöx möx pisö duaŋ,” me röŋa.

12 Makwam Aisaia kwo algör God Mönö rib miŋi kai kitön yadöŋa, “Nöbö Jesi yöxim yöxip duön yöx pön höñ nöbö i hön, nöbö mö mögörib adadö midöi akuyöbö magalig nugwidix mijöna. Juda nöbö mö yöi akuyöbö, Nöbö akwör ribyöx nugwön, ribyöx giba alig mijöñiŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13God nuŋ röŋ aku nugwön, ribyöx giba alig midöla. God nuŋ raŋ, ñiŋ nugwo nugw pi cici nigön, wahax pi girön, tar höbwab höimöliö mida nig gir mijöña. Al girön ri midiŋ, Inöm Leia nuŋ ölisö maga alig, höbwab rib madmag yuörib ñigö kwo hön raŋ, ñiŋ ribyöx giba alig mijöña.

Pol pödpöd rimin mönö ölisö yadön köp kai kitöŋ?

14Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Rib na yöxla ñiŋ nöbö mö wä ödöriö; ñiŋ mag adö kai cöñ, God nugwaŋ wä cöniŋö, rön ribyöx nuŋ ri aböia; ñiŋ haul nöbö mölöu nöbö ñiŋ bla God Mönö wä aku nuö nuö yad nöl ri abib maga ra.

15Makwam ñigö köp kai kitmidil ki, mönö ölisö bli yadla. God ni uliöxön, pi ri abön, mabö rib nöbö nuŋwa yad nigöŋ makwam, ni ñigö mönö ölisö iswob yadmön nugw ri abnö, rön, yadla.

16 God ni yad nigmin, ni Krais Jisas mabö rib nöbö nuŋwa midön, Juda nöbö mö yöi akuyöbö ri nölön, God mönö wä aku ñigö yad nölmida. Ni God mönö wä yad nölmidil aku, ni God ap höjöpal ur nölib nöbö röxg midön, mönö wä nuŋwa yad nölmida. Aliö almön, Juda nöbö mö yöi akuyöbö, God höjöpal ur nölib ap wä ödöriö, ap mag i röl akuyöbö nöliŋ, God nuŋ nuŋwaŋ wä cöna. Inöm Leia nuŋ raŋ, God mämäg il rol nuŋwa ñiŋ nöbö mö wä keiryöbö nuŋwa wöxnö nigiŋ, God ñigö wahax pöna.

17Krais Jisas pisaŋ nigiö paŋör midil aku mi, ni wä rimin nugugirön, God mabö rimidla.

18-19Krais rimin, ni mabö nuŋwa rön, ni mabö kai kai rila akwör yajina. Ni Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñigö Krais mönö wä aku yad nöl yönmidmön nugugirön, Inöma nuŋ ap röliba akuyöbö bli rimin nugugirön, Juda nöbö mö yöi akuyöbö nugwön God mönö aku pöia. Ni mögörib Jerusalem ila nigön, Krais mönö wä aku magalig ödöriö akwör, ödöi mixila yad nölip dumid dumid mögörib Ilirikam duön, höuöil höma.

20 Rib ni öim yöx nugul aku, nöbö mö Krais mönö nuŋwa höd nugwölim mögörib piakwör duön yad nöinö, rön, ribyöx nugula. Nöbö Krais mönö yad nölib bli höd duön padö mödö pilöi rola ram winö, rön, ribyöx nugwöi.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21 Aisaia nuŋ God Mönö rıb mıŋı kai kıtön yadöŋa, “Nöbö bli du Krais mönö wä nuŋwa ñıgö yad nölölim aku jı ñıŋ nugwöña. Nöbö bli du Krais mönö wä nuŋwa yadmın audiöx nugwölöi bla ñıŋ nugwön nugw ri aböñıŋö,” röŋa.

Pol taun dib Rom dinö, röŋa

22-23 Makwam, kım mıga yönmın, mögörıb pik yad nölıp yönmıd yönmıd, taun dib ñıŋa Rom inö, rımıdıl aku, jı ub maga nıgölöŋ. Makwam weik mögörıb yuadö kıyöbö mabö rıbä maga nıgölım nugwön nı ñıgö nuguba ina.

24Hör womiöx mıda, mögörıb Spen duba rımıdla. Rıb na yöx nugul aku, u ñıŋ pısaŋ ul mag mıŋı mıdmön wä raŋ nugugırön, mai nı pön du Spen ödöi römögıl yöra abnö, rı rıbyöx nugula.

25-26 Makwam Masedonia Propins nöbö mö aipam, Akaia Propins nöbö mö aipam, Jerusalem nöbö mö Krais adö mıdön rıg ap ñıŋ mıdöl akuyöbö, ñıgö rıg ap ñıŋ akuyöbö amnör nölöi aku, weik ñıgö nöinö, rön, ina.

27 Rıb ñıŋa keir yöx nugwön röi aku, rı ri aböia. Juda nöbö mö Krais mönö wä aku pön du, Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñıgö yad nölöi aliar, God rıg ap ñıgö nöl piaku bli Juda nöbö mö ñıŋ paıŋö nöiöñ aku waiö.

28Makwam rıg nı nölöi aku magalıg pön du Jerusalem nöbö akuyöbö nölön, Spen ödöi aku wön, ñıgö mıdöi yöraku ina.

29 Wop aku wön ñıgö pısaŋ hölım mıdmön, Krais rıb wä mag nuŋwa an nölaŋ, ñıŋ nugwo nugw pı cıcı nıgön mı ödöriö wahax pöña.

30 Haul nöbö mölöu nöbö nı akuyöbö. Nöbö Dib Jisas Krais adö mıdöi aku, God Inöma yuörıb ñıgö kwo mıdön ñıgö madmag nıgıb mag aku nöl aku, nı, me rön, God höjöpal gör mıjöña.

31God höjöpal gır mıjöña, nı Jerusalem duba rön, mögörıb Judia dumön, Judia nöbö mö Krais nugw pölöi akuyöbö nı rı gwogwam rımıdıŋ, God nuŋ nı kömö pöna. Makwam God höjöpal gır mıjöña, nı Jerusalem duön, Krais nöbö mö nuŋ akuyöbö ñıgö ap agap apım rı nölıba rımıdıl aku rımön, ñıgö wä raŋ nugugırön, pısaŋ nıgiö nıgön paŋör mıjnıŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32Makwam, God nɨ yöwö rɨmɨdaŋ, ñɨŋ mɨdöi yöraku wön, mag mɨŋi mɨdmön wä raŋ nugugɨrön, ñɨgö pɨsaŋ mɨjnɨŋa.

33God ñɨgö magalɨg nugwidɨx mɨdaŋ nugugɨrön, tar nɨgiö nɨgön paŋör mɨdön mɨd ri aböña. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

Rom 16

Pol, "Ñɨŋ mɨdöiŋ ä?" röŋa

1Makwam mölöu ana Pibi, Senkria taun yöraku cöc mabö rɨmɨd mö aku, umɨda. Nuŋ mö wä mɨdöm. Ñɨŋ mɨdöi yöraku waŋ, nugwo pɨ ösös rɨ ri aböña.

2Nɨ wä cön aku, nuŋ ñɨŋ mɨdöi yöraku waŋ, ñɨŋ Nöbö Diba nugw pön mɨdöi makwam, Nöbö Diba nöbö mö nuŋwa nuö nuö pɨ ri abmɨdöi mag akuyöbö, mö Pibi pɨ ri aböña. Ap bli mɨdölaŋ, amnɨmab nöiöña. Nuŋ nöbö mö mɨga pɨ ösös rɨ ri abön, nɨ aipam pɨ ösös rɨ ri abön ra.

3 Makwam mö Prisila nöbönɨŋ Akwila yönö, Krais mabö nɨgiö nɨgön rɨmɨdöl mönöbö hogwa ñɨgö yajöña, "Pol ñɨgö mönöbö hogwa, 'Mɨdöiŋ ä?' rɨ gö," me cöña.

4Höd nɨ pɨl pal nɨgɨba rɨmɨdmɨn, mönöbö wä nɨ hogwa mɨdön, nɨ pön ömdö hölun rɨmä. Makwam ñɨŋ keir pɨl pal nɨgöñɨŋö, rön, rɨb aku yöx nugwölim. Aliö almä aku, nɨ wä rɨmɨn, Juda nöbö mö yöi mögörɨb hör pad piaku yad nölmön, Krais Jisas nugw pöi piaku ñɨgö aipam wä ra.

5Makwam nöbö mö Krais Jisas nugw pöi ram ñɨŋ mönöbö hogw aku mögum rɨmɨdöi nöbö mö piaku ñɨŋ kwo algör yajöña, "Pol ñɨgö, 'Mɨdöiŋ ä?' rɨ gö," me cöña. Nöböhöd madmag yöbö nɨ Epinitas nugwo yajöña, "Pol nagö, 'Mɨdlö ä?' rɨ gö," me cöña. Esia Propins yöraku Krais höd nugw pöŋ nöbö aku maku.

6Maria kwockwoc palön ñɨgö mabö rɨ nölmɨd mö aku nugwo yajöña, "Pol nagö, 'Mɨdlö ä?' rɨ gö," me cöña.

7Makwam nöbö hödɨg nɨ nugub akuyöbö, Adronaikas aipam, Junias aipam, ñɨgö nöbö hogwa yajöña, "Pol ñɨgö nöbö hogwa, 'Mɨdöiŋ ä?' rɨ gö," me cöña. Ñɨŋ nöbö hogwa Krais höd nugw pɨm, nɨ mai nugw pɨma. Nɨ nag nɨgim aku,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ñiŋ nöbö hogwa algör ör nag nigim, nigiö nigön midmidöla. Makwam Jisas mönö wä pön dub nöbö bla, nöbö hogw aku ñigö nugw ri aböia.

8Nöböhöd madmag yöbö ni Amplietas, Krais nugwo cirip ri abön ri aku, nugwo yajöña, “Pol nagö, ‘Midlö ä?’ ri gö,” me cöña.

9Nöböhöd Urbanis nugwo yajöña, “Pol nagö, ‘Midlö ä?’ ri gö,” me cöña. Nöböhöd aku ni pisaŋ Krais mabö nigiö paŋör rimidöla. Nöböhöd wä Stakis nugwo kwo algör yajöña, “Pol nagö, ‘Midlö ä?’ ri gö,” me cöña.

10Apeles, ömörö höm, Krais nugw pi cici nigön mid ri ab nöbö aku, nugwo yajöña, “Pol nagö, ‘Midlö ä?’ ri gö,” me cöña. Nöbö mö Aristobiulas rama hölimmidöi akuyöbö ñigö yajöña, “Pol ñigö, ‘Midöiŋ ä?’ ri gö,” me cöña.

11Nöbö hödig ni nugub Herodion nugwo yajöña, “Pol nagö, ‘Midlö ä?’ ri gö,” me cöña. Nöbö mö Nasisas ram aku midön, Nöbö Diba nugw pöi akuyöbö ñigö yajöña, “Pol ñigö, ‘Midöiŋ ä?’ ri gö,” me cöña.

12Mö Traipina aipam Traiposa aipam, Nöbö Diba nugw pi gö nigön, mabö nuŋwa rimidöi mö hogw aku ñigö yajöña, “Pol ñigö mö hogwa, ‘Midöiŋ ä?’ ri gö,” me cöña. Möhöd wä ni Persis, Nöbö Diba nugw pi gö nigön, mabö nuŋwa ususör ri nölmid mö aku nugwo kwo algör, “Pol nagö, ‘Midlö ä?’ ri gö,” me cöña.

13 Nöbö Rupas, Krais mabö nuŋwa kwockwoc palön ri nölmid nöbö aku algör yajöña, “Pol nagö, ‘Midlö ä?’ ri gö,” me cöña. Nuöm nuŋ aku, mam na röxg aku algör yajöña, “Pol nagö, ‘Midlö ä?’ ri gö,” me cöña.

14Asinkritas, Pligon, Hermes, Patrobas, Hermas, nimam nöbö ñiŋ pisaŋ midöi akuyöbö aipam ñigö magalig, “Pol ñigö, ‘Midöiŋ ä?’ ri gö,” me cöña.

15Pilologas, Julia, Nereus, Nereus nölöuniŋ nuŋwa Olimpas, Krais nöbö mö nuŋwa ñiŋ pisaŋ midöi akuyöbö magalig, “Pol ñigö, ‘Midöiŋ ä?’ ri gö,” me cöña.

16 Ñiŋ Nöbö Diba nugw pöi aku mi, nuö nuö wahax pi girön, alguna bimil nimöña. Krais nöbö mö nuŋwa kiyöbö God höjöpainöb cöc hörirör mögum rimidöi akuyöbö, “Ñiŋ midöiŋ ä?” röia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mönö inakmönö höröi akuyöbö yöxmıjeñ

17 Haul nöbö mölöu nöbö wä nı bla nugw ri aböña. Nöbö mö bli mönö piakuyöbö piakuyöbö pön hön, Krais adö mıdöi nöbö mö akuyöbö ñıgö yad nölıŋ nölıŋ, rıb wä höd nugum adaku röböxön, mönö inakmönö höröi aku yöxön, asıx hörırör nıgöia. Ñıgö paŋ mag akwör rıbä maga ra aku, inakmönö hörmıjöñ mönö aku yöxmıjeñ.

18 Nöbö mö aliö alöi bla, Nöbö Dib ana Krais mabö rıŋö, rön, rıb aku yöx nugwön, rölöi; ñıgö keir wä rı adakwör rıbyöx nugwön, röia. Ñıŋ mönö wä yös yös mıdö bla, nöbö mö iba pırag wölub mönö akwör yad nöl gır mıdım nugugırön, nöbö mö nugw ri abölöi piaku, mönö inakmönö ñıŋa nugw pön gwogwam röia.

19 Ñıŋ piöŋö God mönö wä aku pı ri abön, rıg yad akuyöbö rımıdım, nöbö mö piaku magalıg nugwöi aku, nı mı wä ra. Ap agapım God mämäg il rol nuŋwa wä cön aku, ñıŋ nöbö mö rıbyöxba mıdön, ap agapım God mämäg il rol nuŋwa ap gwogwo cön aku, ñıŋ nöbö mö rıb u i röxg mıjöñ aku, nı wä cöna.

20 Womiöx mıda, God nöbö mö nugwidıx mıd ri ab Nöbö aku, nuŋ Seten nugwo pı wöktaitö mo ñıŋ piaku nıgmın, ölısö nuŋwa mıdenım. Nı God höjöpalmıdla, Nöbö Dib ana Jisas ñıgö ögwö yöxön pı ri abön raŋ nugugırön, ñıŋ mıd ri aböña.

21 Nöbö nı pısaŋ mabö nıgiö paŋör röl, nöbö Timoti, ñıgö yadmıda, “Mıdöıŋ ä?” rımıda. Nöbö hödıg nugub nı bla Lusias, Jeson, Sosipata ñıŋ kwo algör ñıgö, “Mıdöıŋ ä?” rımıdöia.

22Makwam nı nöbö Tetias, Pol yadmın köp kai kıtmıdıl kı, nı kwo algör ñıŋ Rom ada Krais adö mıdöi nöbö mö akuyöbö ñıgö, “Mıdöıŋ ä?” rımıdla.

23 Nöbö Gaias, nı pön du ram nuŋwa nıgön nugwidıx mıd ri ab nöbö aku, ñıgö, “Mıdöıŋ ä?” rımıda. Nöbö akwör Krais adö mıdöi nöbö mö bla yadım, ram nuŋwa duön mögum rımıdöi nöbö mö akuyöbö ñıgö pı ri ab mıda. Makwam pe nölıb nöbö Erastas aipam, haul ana Kwodas aipam, algör ñıgö, “Mıdöıŋ ä?” rımıdöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Nɨ God höjöpalmɨdla, Nöbö Dib ana Jisas Krais ñɨgö magalɨg uliöxön pɨ ri abaŋ nugwön ñɨŋ mɨd ri aböña. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö!

25-26 Makwam an God ib nuŋwa yadɨŋ adöx sö duaŋ. Nuŋwör ñɨgö nugwidɨx mɨdaŋ nugugɨrön, nugwo cɨrɨp gö nɨgön mɨdɨb maga ra. Jisas mönö wä aku höd umadiö mɨdmɨd aku, jɨ weik God mönö yadɨb nöbö bla, God Mönö nuŋwa kai kɨtim il aku wöxnö nɨgmɨn, mönö mag wä aku nöbö mö bla ñɨgö öim yad nöila. God höd yadöŋ mag akuyöbö, nöbö mö mögörɨb adadö piaku piaku magalɨg yad nölɨŋ, nugwo nugw pön rɨg yad mag akwör cöña.

27God paŋyöbö rɨb wä rɨb ölɨsö yöx nugw Nöbö aku, anɨŋ me rön, Jisas Krais nugwo agal abmɨn höŋ aku, ib nuŋwa öim öim yadɨŋ bɨl sö duaŋ. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Korid

1 Korid 1

1-2Nɨ Pol. God nuŋ keir nɨ yad nɨgöŋ aku, Krais Jisas mönö wä pön dub nöbö nuŋ i mɨdla. Haul ana Sostenes pɨsaŋ yörɨk mɨdön, köp kɨ, ñɨgö taun dib Korid yöraku God nöbö mö nuŋwa mɨdöi akuyöbö kai kɨtmɨdla. Ñɨŋ Krais Jisas nugw pɨmä aku, God yadɨm, ñɨŋ nöbö mö kömö wä nuŋwa mɨdöia. Nöbö Dib ana Jisas Krais nugwo höjöpalöi nöbö mö mögörɨb piaku piaku magalɨg, God ñɨgö nöbö mö lei nuŋwa mɨdɨŋ, me rön, yad nɨgöŋa. Krais Jisas nuŋ Nöbö Dib ana mɨda; nuŋ kwo algör ör Nöbö Dib ñɨŋa mɨda.

3God Acö ana aipam, Nöbö Dib Jisas Krais aipam, ñɨgö uliöxön pɨ ri abaŋ, ñɨŋ mɨd ri aböña.

Pol God nugwo ri ablaŋe röŋa

4Krais Jisas nugwo cɨrɨpön mɨdɨm, God nuŋ ñɨgö pɨ ri abön ap wä nöl aku nugwön, nɨ öim God nugwo ri ablaŋe rɨmɨdla.

5Aku agapɨm: ñɨŋ Krais nugwo cɨrɨpön mɨdɨm, Krais ñɨgö pɨ ri abön rɨm, ñɨŋ rɨbyöx nugw ri abön, mönö yad nöl ri aböia.

6God nuŋ rɨm, Krais mönö wä aku yuörɨb ñɨŋ kwo höm, ñɨŋ nugw pön, rɨg yad mag akuyöbö rɨmɨdöia.

7Makwam, Nöbö Dib ana Jisas Krais hönɨŋö, rön, pöx mɨdöi wop kɨ, God Inöma ap wä nölmɨd akuyöbö mödö magalɨg pöia.

8 Nöbö Dib ana Jisas Krais ñɨgö nugwɨdɨx mɨdön rɨ nöl ri abön raŋ, ñɨŋ mögörɨb il kɨ mɨdön, mönö wä nuŋ aku nugw pɨ gör mɨdön, nugwo röböxmɨjeñ. Nöbö Dib ana Jisas Krais hön wop aku, ñɨŋ mönö bli nugweñ.

9 God rɨg yadmɨd mag akwör rɨmɨda. Nuŋ ñɨgö yad nɨgmɨn, ñɨŋ Ha nuŋwa Nöbö Dib ana Jisas Krais pɨsaŋ nɨgiö nɨgön paŋör mɨdöia.

Krais nöbö mö bla rɨba paŋyöbö i yöx nugwön, nɨgiö nɨgön paŋör mɨdɨŋ

10 Haul nöbö mölöu nöbö. Nöbö Dib ana Jisas Krais ada mɨdöl makwam, mönö hörɨrör adö bli nɨgmɨjeñ. Rɨb mag paŋyöbö i yöxön, mönö paŋyöbö i yad ödör nɨgön, nɨgiö nɨgön paŋör mɨjöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Makwam mö Klowi nöbö mö nuŋ bli hön nɨ yadmɨn nugula, ñɨŋ haul nöbö mölöu nöbö nɨ bli ñɨŋ keir nuö nuö yadmɨdöia.

12 Aku, bli yadöia, “An Pol nöbö mö nuŋ,” me röia. Bli yadöia, “An Apolos nöbö mö nuŋ,” me röia. Bli yadöia, “An Sipas nöbö mö nuŋ,” me röia. Bli yadöia, “An Krais nöbö mö nuŋ,” me röia.

13Aliö yadmɨdöi aku, Krais nugwo pɨ asɨx hör nɨgɨb maga ra. Nɨ bɨ katlö watlö um sö pɨl pal nɨgɨm, nɨ ñɨgö ñöx nɨgön wöröxɨm nugwön ib na yadön, Pol nöbö mö nuŋwa mɨdölö, röiŋönö? Pol iba yadön röbö palmɨŋ ä? “An Pol nöbö mö nuŋ,” “An Apolos nöbö mö nuŋ,” röi aku inakmönö höröia.

14 Makwam nɨ u ñɨŋ pɨsaŋ mɨdɨm wop aku, nöbö mö mɨga röbö pal nölölɨm. Nöbö mösör Krispas Gaias yöŋö ör röbö pal nölma. Aku nugwön, nɨ God nugwo ri ablaŋe rɨmɨdla.

15Nöi aku, inakmönö hörön yadöyɨx, “Pol ib nuŋwa urön röbö palmɨŋö,” röyɨxa.

16 Makwam uplöbla. Nɨ Stepanas nöbö mö nuŋ akuyöbö ñɨgö aipam röbö pal nölma. Jɨ nöbö mö bli alɨg röbö pal nölmönö nugwöi.

17Krais nɨ, “Nöbö mö bla ñɨgö röbö pal nölanö,” rön yadölöŋ. “Ñɨgö mönö wä nɨ aku yad nölanö,” röŋa. Makwam, mönö wä nuŋ aku yad nölmɨdla. Makwam nöbö mö bli rɨb wä yöx nugw ri abön rɨg yadmɨdöi akuyöbö nɨ yad nölmɨdöi. Mönö aliö yadmön, Krais bɨ katlö watlö um sö pɨl pal nɨgɨm mönö aku mönö hör i röxg nɨgmɨn, nöbö mö akuyöbö nugw peñɨŋö, rön, mönö wä nuŋ aku ödöriö akwör yad nölmɨdla.

18 Nöbö mö hör rɨn yönmɨd ödöi aku dumɨdöi akuyöbö, Krais bɨ katlö watlö um sö anɨŋ ñöx nɨgön wöröxöŋ mönö aku nugwɨŋ, mönö u i röxg nɨgöna. Makwam God anɨŋ kömö pɨmɨda nugwön, Krais bɨ katlö watlö um sö anɨŋ ñöx nɨgön wöröxöŋ mönö aku nugwön, God ölɨsö magalɨg mɨd aku, nuŋ keir an kömö pɨmɨdö, rön nugwöla.

19 Adaku God Mönö aku, Aisaia nuŋ God mönö yadöŋ aku kai kɨtön yadöŋa, “Nöbö mö rɨb wä yöx nugw ri aböliŋö rɨmɨdöi akuyöbö, rɨb ñɨŋa keir yöx

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nugwön, rıb wä yöx nugwöia. Jı nı rımön, rıbyöx nugwön rıg yadöi akuyöbö nıgen, mönö amnör yadöi akuyöbö nıgönıŋö,” röŋa.

20 Makwam, nöbö mö rıb wä yöx nugub piaku, nöbö mö koles diba dumıdöi piaku, nöbö mö mönö kai kai nıgıp dumıdöi piaku, mönö dib wä wä ñıŋ nugumıdöi aku, God mämäg il rol nuŋwa hör mönö nıgön, aŋadö pın bırıba rımıdöia.

21 God nuŋ keir nugw ri ab makwam, nöbö mö rıb ana keir yöx nugunıŋö, rön, keir hölu nugwöñ piaku, nuŋ Nöbö pödiöm mıd aku nugweñ. Ñıŋ Krais mönö wä yad nölmıdöl aku nugwıŋ, mönö u i röxg nıgöna. Makwam God nuŋ keir cınö, rön, yad nıgöŋ mag akuyöbö, nöbö mö mönö ua yad nölmıdöl aku nugw pımıjöñ akuyöbö, God ñıgö pı asıx aböna.

22Juda nöbö mö bla yadöia, “Ap rölıbä akuyöbö bli rıŋ nugwön, mi yadmıdöiŋö rön nugunıŋö,” röia. Makwam Grik nöbö mö bla rıb wä wä yoŋyöbö adö bli nugunıŋö, rön, öim hölu nugwöia.

23 Makwam mı, Krais anıŋ ñöx nıgön wöröxöŋ mönö aku yadmıdmın, Juda nöbö mö bla nugwön yadöia, “Ipıt mönö aku pödpöd rımın yadmıdöiŋö?” röia. Makwam Juda nöbö mö yöi akuyöbö yadöia, “Mönö yoŋyöbö hölu nugumıdöl aku yadmıdölöi. Mönö aku ñılöŋ mönö nıgön yadmıdöiŋö,” röia.

24 Makwam God anıŋ Juda nöbö mö bli aipam, Grik nöbö mö bli aipam, pınö, rön yad nıgöŋa nugwön, an Krais nugwo nugwön nugwöla, God mı ölısö mıd mag akuyöbö, Krais aipam mı ölısö mıda; God rıb mı ölısö yöx nugw mag akuyöbö, Krais aipam rıb mı ölısö yöx nugwa.

25Nöbö mö akuyöbö Krais hön wöröxöŋ aku nugwön, God nuŋ ölısö mıdölö, rı rıbyöx nugwöia; makwam God nuŋ ölısö nuŋwa keir röŋ aku rıbyöx nugwölöi. Nöbö mö akuyöbö Krais hön wöröxöŋ aku nugwön, God nuŋ rıb wä mıdölö, rı rıbyöx nugwöia; makwam God nuŋ rıb wä nuŋwa keir rıbyöx nugwöŋ il aku lıbak nugwölöi.

26 Nöböhöd möhöd nöbö. Ñıŋ keir nugwi! God ñıgö yad wö röŋ wop aku, ñıŋ nöbö mö pödiöm mıdmın ñıgö yad wö röŋ? Nöbö mö rıb wä yöx nugub

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

piaku, nöbö mö dib piaku, nöbö mö ib mıd piaku, ñıgö nöbö mö mıga yad wö rölöŋ.

27Nöbö mö rıb wä yöx nugub piaku möigw yöxıŋ, me rön, God nöbö mö rıb wä yöx nugwöi akuyöbö pöŋa. Nöbö mö gö mıdölıŋö, rımıdöi piaku möigw yöxıŋ, me rön, God nöbö mö ölısö mıdöl piaku pöŋa.

28Nöbö mö ib alıg mıdölıŋö, rımıdöi piaku hör nöbö mö mıdıŋ, me rön, God ñıgö röböxön, nöbö mö mölyöbö iba mıdölö rımıdöi piaku ñıgö pöŋa.

29 God nuŋ aliö alöŋ aku, nöbö mö bli God mämäg il rola, ib ñıŋa keir yadıŋ bıl sö dubä maga mıdenıŋö, rön, röŋa.

30 God rımın, ñıŋ Krais Jisas pısaŋ nıgiö nıgön paŋör mıdöia. God rımın, an Krais Jisas nugw pön, nugwo pısaŋ nıgiö nıgön mıdön, nugwo rıbyöx nugu gırön mıdöl makwam, an rıb wä yöx nugub nöbö mö röxg mıdöla. An Krais pısaŋ nıgiö nıgön mıdöl makwam, God anıŋ nugwön nöbö mö kömö wä nı me rımıda. An Krais pısaŋ nıgiö nıgön mıdöl makwam, God anıŋ nugwön nöbö mö hölul mıdöl nı keir me rımıda. An Krais pısaŋ nıgiö nıgön mıdöl makwam, God anıŋ nugwön, ap kib mag gwogwo rımıdöi pıx aku, Ha na mödö örıx abö, rımıda.

31 Mönö adaku God Mönö aku kai kıtön yadmä, “Nöbö mö wahax pınıŋö, cöñ aku, Nöbö Diba anıŋ ap kai kai nöl aku rıbyöx nugwön, wahax pöñıŋö,” me rımä.

1 Korid 2

Pol nuŋ Krais anıŋ ñöx nıgön bı katlö watlö um sö wöröxöŋ mönö aku yad nölmıda

1Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Nı u ñıŋ pısaŋ mıdım wop aku, God Mönö mı ödöriö aku yad nöinö, rön, mönö kıtıb wä mönö rıb wä yöx nugw ri abıb mönö piaku yad nölölım.

2Nı u ñıgö pısaŋ mıdön, rıb bli hör yöx nugwön ñıgö mönö yad nöinö, rön, rıb aku yöx nugwölım. Jisas Krais nugwo bı katlö watlö um sö pıl pal nıgım,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aniŋ ñöx nigön wöröxöŋ rib mag paŋyöbö akwör yöx nugwön ñigö yad nöinö, rön, rib aku yöx nuguma.

3Ñigö pisaŋ midim aku, mixiñ na ölisö midölöŋ; ni ölölö rimin ipöx gir midma.

4 Nöbö mö bli nöi mönö wä hölu nugwön, mönö höjil id wä yadiŋö, rön, rimidöi mag akuyöbö rölim. God Inöma nuŋ ölisö nuŋwa ni nölmin nugugirön, ni Jisas mönö wä aku ölisö alig yad nölim aku wöxnö nugumä.

5Nöbö bli mönö kitib wä aku yadmin, nöbö mö nugwön God nugw peñ. Makwam ni Jisas mönö wä aku ölisö alig yad nölmön, nöbö mö nugwön God nugw pöña.

God Inöma rib wä nölmida

6Ni du nöbö mö Krais nugwo ödöriö nugw pi gö nigmidöi akuyöbö du pisaŋ midön, ñigö rib ölisö yöx nugub mönö bli yad nölmidla. Ji mögörib rol il ki rib ölisö yöx nugwöi akuyöbö yad nölmidöi. Kiŋ bla, nöbö dib bla, ñiŋ rib ölisö yöx nugwöi akuyöbö yad nölmidöi. Kiŋ bla nöbö dib bla ñiŋ yöm cöña.

7Makwam ni ñigö mönö yad nölmidil aku, God rib ölisö yöx nugub mönö umadiö midmid aku yad nölmidla. God Mönö rib ölisö yöx nugub mönö aku maduar ör mögörib ki ri nigölöŋ wop akwör umad gi midmida. God nuŋ maduar ör mögörib ki ri nigölöŋ wop akwör, nöbö mö an Krais Jisas pisaŋ mila alig mijöñiŋö, rön, rib ölisö yöx nugub mönö wä aku yad nigmin, mixil mag miŋi umad gi midmida. Ni rib ölisö yöx nugub mönö akwör ñigö yad nölmidla.

8Mögörib rol il ki kiŋ bla aipam, nöbö dib bla aipam, rib ölisö yöx nugub mönö aku röx nugwölim. Nugwöyix aku yadib, Nöbö Dib mila alig adöx yöd röul adö kau sebö höŋ aku nugwo pil pal nigölöyix.

9 Makwam God Mönö aku kai kitön yadmä, “Nöbö mö God nugwo madmag nigöi akuyöbö, God ñigö pi ri abön, ap wä wä nöiöna. Mämäga nugwölöi; yad nölmin audiöx nugwölöi; God rib nuŋ akwör yöx nugwön cöniŋö, rön nugwölöi; God ñigö ap wä wä keiryöbö akwör nöiöniŋö,” rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Makwam nugumıdölöi mönö aku, wopik God rımın, Inöma mönö il aku anıŋ yadmın nugwöla. God Inöma nuŋ ap piaku magalıg hölu nugumıda. God nuŋ ap rı umad nıgöŋ bla aipam, God Inöma nuŋ hölu nugumıda.

11An agö rıb bılım yöx nugwöl aku, nöbö mö bli nugwölöi, jı inöm an keir yuörıb kwo mıd akwör nugwa. Mag akuyöbö akwör, God nuŋ rıb kai kai yöx aku, God Inöma nuŋ akwör nugwa.

12Makwam an nöbö mö mögörıb rol il kı rıg rıbyöx nugwöi akuyöbö rıbyöx nugwölöl. God nuŋ Inöm nuŋwa keir anıŋ abmın höŋa nugwön God ap wä anıŋ amnör nöl aku lıbak nugwöla.

13God anıŋ ap wä amnör nöl mönö adakwör yad nölmıdöla. Nöbö rıb wä yöx nugw ri aböi bli anıŋ mönö aku yadmın nugwölöl; God Inöma rıbyöx nöl mönö akwör nugwön, nöbö mö akuyöbö ñıgö yad nölmıdöla. God Inöma anıŋ mönö yadmın nugwön, nöbö mö God Inöma yuörıb ñıŋ kwo mıd nöbö mö bla ñıgö yad nölmıdöla.

14Makwam nöbö mö God Inöma yuörıb ñıŋ kwo mıdöl nöbö mö bla, God Inöma ap wä amnör nöl ap bla pölöi. Mönö wä aku nugumın, mönö u i röxg nıgmın, lıbak nugwölöi. God Inöma nöbö mö yuörıb ñıŋ kwo mıjön aku, God Inöma ap wä nöl bla lıbak nugwöia.

15Makwam nöbö mö God Inöma yuörıb ñıŋ kwo mıd akuyöbö, ñıŋ ap bla magalıg nugwön lıbak nugw ri aböia. Makwam nöbö mö God Inöma yuörıb ñıŋ kwo mıdöl akuyöbö, ñıŋ nöbö mö God Inöma pısaŋ mıd nöbö mö akuyöbö ñıgö lıbak nugwölöi.

16 God Mönö aku, Aisaia rıb mıŋi kai kıtön yadöŋa, “Nöbö mö yön, Nöbö Diba agapım rıbyöx nugw aku lıbak nugwön, nugwo, ‘Nagö al aliö rö,’ cönıŋö?” röŋa. Makwam Krais nöbö mö nuŋwa mıdöl akuyöbö, anıŋ rıb nuŋ yöx nugw aliar nölmın nugugırön, an nugw ri aböla.

1 Korid 3

Nıgiö nıgön mıjöña; asıx hörır nıgmıjeñ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Haul nöbö mölöu nöbö. Höd ñiŋ pisaŋ midim wop aku, nöbö mö God Inöma yuörib ñiŋ kwo mid bla ñigö yad nölmidil aku, ñigö kwo algör ör yad nöilöxa, ji ñiŋ Krais nugw pön, ha kiaia röxg midmidmä. Makwam, ñigö mögörib il ki midmidöi nöbö bla, ha kiaia röxg yad nölmidma.

2Ha kiai kau nimmidöi midö bla röxg midmidmä makwam, ni ñigö kau akwör nölmidma; ñiŋ ap mag yöbö i pi nim cökib maga midölöŋ makwam, ni ap mag yöbö aku ñigö nölmidölim. Midöi wop midö ki kwo algör ör, ñiŋ ap mag yöbö i pi nim cökib maga midöl; ñiŋ ha kiaia röxg ör midöia.

3Midöi wop ki kwo algör, ñiŋ nöbö mö mögörib il ki rig ribyöx nugumidöi mag akwör ñiŋ kwo algör ribyöx nugumidöia. Nöbö mö bli ap ñiŋ bla ap ni bli alig midölö rön ribyöx nugumidöia. Ölisö wölim, nuö nuö yadmidöia. Aliö alön, nöbö mö hör mögörib il ki rimidöi mag akwör rimidöia.

4Ñiŋ bli yadöia, “An Apolos nöbö mö nuŋwa midöliŋö,” röia. Bli yadöia, “An Pol nöbö mö nuŋwa midöliŋö,” röia. Makwam, ñiŋ hör nöbö mö mögörib il ki ribyöx nugwön yadmidöi mag akwör yadmidöia.

5 Apolos an möpia nöbö dib kai röxg midim nugwön mönö aku yadmidöi? An hör mabö rib nöbö rama akwör midöla. Nöbö Diba mabö kai hörir yad nigöŋ aku ri midön, Jisas Krais mönö wä aku yad nölmin ñiŋ nugwön nugw pimä. Nöbö Dib an nöbö hogwa mabö hörirör rig yadöŋ mag akuyöbö akwör röla.

6God ni yadmin, mögörib ñiŋ aku höd ap iña rag wön yuma. God Apolos nugwo yadmin, nuŋ mai du röbö un pön hön, ap iñ yum aku höröŋa. Makwam God nuŋwör rimin wölöŋa.

7Almin, an möpia hör ap iñ yuön, röbö hörön röl aku, ib an aku yadiŋ bil sö duölaŋ. God rimin wölöŋ aku nugwön, ib nuŋ akwör yadiŋ bil sö diöna.

8 Nöbö mö ap iñ yumidöi bla, nöbö mö röbö rag hö hör yönmidöi bla, mabö iör paŋyöbö i rimidöi aku mi, God mabö rig rimidöi rimidöi akuyöbö nugwön, ñigö paiŋö nöiöna.

9An nöbö hogwa God mabö aku nigiö nigön rimidöl, mabö rib nuŋ aku ñiŋ midöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ñiŋ God ram nuŋwa mıdöia

Makwam ñiŋ God ram nuŋwa mıdöia.

10God nı uliöxön pı ösös rön ap wä nölöŋ aku pön, ram urıb nöbö nuŋwa mıdön, ram padö dib mibıl yöbö aku pıl gö nıgmön, mai nöbö i hön ram rıb rıb mıjön akuyöbö rımıda. Makwam nöbö mö bli hön, ram aku rıb rıb mıjön bla cınıŋö, cöñ aku, nugw ri abıŋ.

11 God ram nuŋ aku Jisas Krais nugwo padö dib mibıl yöbö mödö aŋadö pıl gö nıg gı mıd aku, nöbö mö bli padö yoŋyöbö i pılıb maga mıdöl.

12Jisas Krais padö dib mibıl yöbö pıl gö nıg gı mıd aku, nöbö mö bli, ram rıb rıba urıŋö rön, gol, silpa, rıg wä wä pön hön wiöña; jı nöbö mö bli bı löx, wit löx rıb rıb, ap panö panö bla pön hön wiöña.

13 Makwam Krais hön nöbö mö mönö diba yajön wop aku, mabö rı ri aböñ adaku höl riö wöxnö mıdaŋ nugwön, amnımab cöñ adaku höl riö wöxnö mıdaŋ nugwöña. Bı pina hön, mabö ri aböñ aku mıjöna, jı mabö rolrola cöñ aku aŋadö yönu pöraŋ diöna.

14Padö diba pıl gö nıg gı mıd rol aku, nöbö mö mabö rı ri abön ram rıb mıŋi rıŋ, rın pina hön ram rıb aku yönuaŋ duen aku, ñiŋ paiŋö pöña.

15Makwam nöbö mö bli mabö rorola akwör rön ram rıb mıŋi rıŋ, rın pina hön ram rıb aku yönu pöraŋ diön aku, God ñıgö kömö pöna, jı nöbö mö lıblıb mıdö bla, rama yönaŋ, pıxıp du rıŋö bö abıŋ, ap mıdöl nöbö mö akuyöbö röxg mıjöña mögörıb nuŋ yör sö.

16 God höjöpalıb ram nuŋwa ñiŋ mıdöia; God Inöma yuörıb ñiŋ kwo mıda.

17Nöbö i God höjöpalıb rama rı gwogwam rımıjön aku, God nugwo paiŋö aipam rı gwogwam cöna. God höjöpalıb ram aku ram nuŋwa keir. Makwam höjöpalıb ram nuŋ aku ñiŋ nöbö mö mıdöia.

18Nugw ri aböña. Nöbö mö mögörıb il kı rıb wä yöx nugw ri abmıdöi mag akuyöbö, nı kwo algör ör rıb wä yöx nugw ri abmıdlö, rı rıbyöx nugwöñ aku, ñiŋ rıbyöx nugw ri abmıdölöi. An rıbyöx nugw ri abmıdölölıŋö, rön, rıb wä hölu nugwön, rıb wä yöx nugw ri abmıjöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19 Aku agapɨm: nöbö mö mögörɨb il kɨ rɨb wä yöx nugw ri abön yadmɨdöi mönö aku, God nugumɨn, mönö u i röxa. God Mönö aku kai kɨtön yadmä, “Nöbö mö rɨb wä yöx nugwön, nugw ri abölɨŋö, rɨmɨdöi piaku, nuŋ rɨmɨn, rɨb wä yöx nugub mag aku, meñ i röxg jɨ gɨŋ, rɨb madmag ñɨgö pɨ cicɨ nɨgaŋ, kɨlabɨs nöbö röxg mɨjöñɨŋö,” rɨmä.

20 God Mönö rɨb mɨŋi alɨg, Depid kai kɨtön yadöŋa, “Nöbö mö rɨb wä yöx nugw ri abölɨŋö, rɨmɨdöi piaku, mönö bli yadmɨn, Nöbö Diba nuŋ nugumɨn, mönö il i mɨdölö,” röŋa.

21Makwam, ñɨŋ nöbö mö bli nugwön, ñɨŋ nöbö mö diba mɨdöiŋö, rön, ib ñɨŋa yadɨŋ bɨl sö duölaŋ. Nöbö mö mönö ap agap apɨm mɨd piaku, God ñɨgö, me rön, rɨ nɨgmɨn mɨda.

22Nɨ Pol, Apolos, Sipas, an mabö rɨb nöbö ñɨŋ akwör mɨdöla. Mögörɨb il kɨ agap apɨm mɨd piaku, God ñɨgö rɨ nölaŋ, me rön, ñɨgö nöla. Kömö mɨdɨb mag aku aipam, wöröxɨb mag aku aipam, God ñɨgö nöla. Weik mɨd ap akuyöbö aipam, mai mɨjön ap akuyöbö aipam, God ñɨgö rɨ nölaŋ, me rön, magalɨg ñɨgö nöla.

23Makwam Nöbö Dib ñɨŋa Krais; Krais nuŋ God Ha maku.

1 Korid 4

Jisas mönö wä pön dub nöbö bla

1Makwam, God mönö wä umadiö mɨdmɨd aku, Krais nuŋ Apolos Pol ñɨŋ nöbö rama yad nɨgmɨn, ñɨŋ mabö rɨb nöbö nuŋwa mɨdöiŋö, rön, rɨb aku yöx nugwöña.

2 Nöbö dib i, mabö rɨ nölɨb nöbö bli pɨsaŋ mönö yad nɨgön, mabö i ñɨgö yad nɨgmɨjön aku, mabö rɨb nöbö bla nuö ñɨŋa rɨg yajön mag akwör cöña.

3Makwam ñɨŋ nɨ mönö diba yadmɨjöñ aku, nɨ rɨb mɨga yöxöinöm. Nöbö mö bla bli nɨ mönö diba yadmɨjöñ aku, nɨ kwo algör ör rɨb mɨga yöxöinöm. Aku nɨ hör ap i röxga. Nɨ kwo algör ör nɨ keir mönö diba yadmɨdöi.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Nɨ keir nöbö mö bli rɨ gwogwam röiö, rɨ rɨbyöx nugul aku, jɨ nɨ aliö yadmön, Nöbö Diba nɨ nöbö hölul mɨdölö, rön, yadenɨm. Nöbö Diba nuŋ keir ör nɨ mönö diba yajöna.

5 Aku, weik wop kɨ mönö diba yadmɨjeñ. Nöbö Diba nuŋ keir hön mönö diba yajöna. Nöbö Diba nuŋ raŋ, ap agap apɨm umadiö rɨmɨdöi piaku magalɨg wöxnö nɨgöna; rɨb madmag ñɨŋa yuö kwo rɨb bɨl kai yöx nugumɨdöi piaku, kwo algör ör wöxnö nɨgöna. Wop aku, God nuŋ nöbö mö magalɨg hörɨr paŋ paŋ mag wä rɨ ri aböi akuyöbö ñɨgö mönö waiö yajöna.

6 Makwam haul nöbö mölöu nöbö nɨ akuyöbö. Apolos an möpia mönö ñɨgö yadmɨdɨl kɨ, ñɨŋ mönö mag il aku nugw ri abne, rön, ñɨgö yadmɨdla. Mönö mag aku yadmɨda: “Rɨb ñɨŋa keir wöhö; ap agapɨm kai kɨtim akwör nugwön mai diöña.” Mönö aku rɨg yad mag akuyöbö rɨmɨjöñ aku, nöbö i iba mag wölön, nöbö i iba mag pɨn dueñ.

7 An nöbö mö dib, nöbö mö piaku nöbö mö ulmɨdö, me rön nugumɨdöi aku mag wä yöi. Ñɨgö agapɨm wä mɨd aku, God nuŋwör ñɨgö nöla. Makwam, ñɨŋ pöd rɨmɨn, an keir rɨ ri abölɨŋö, rön, ib ñɨŋa keir yadmɨn bɨl sö dumɨd?

8Rɨb ñɨŋa keir yöx nugwöia, an keir ap magalɨg mödö pöla; ap ulmɨdö i met wölö, rɨ rɨbyöx nugwöia. Rɨb ñɨŋa keir yöx nugwöia, an keir nöbö mö rɨb akuyöbö mödö mɨdöla; nöbö i anɨŋ rɨb bli yad nölen, rɨ rɨbyöx nugwöia. Rɨb ñɨŋa keir yöx nugwöia, an keir kɨŋ röxg mödö mɨdöla, rɨ rɨbyöx nugwöia. Rɨb ñɨŋa keir yöx nugwöia, Jisas mönö wä pön dub nöbö piaku kɨŋ röxg mɨdölöɨŋö, rɨ rɨbyöx nugwöia. Makwam ñɨŋ mɨ ödöriö kɨŋ mɨdöyɨx aku, an wahax pön ñɨgö pɨsaŋ kɨŋ mɨdölɨxa.

9Rɨb na yöxla, God nuŋ anɨŋ Jisas mönö wä pön dub nöbö piaku pön, nöbö mö mɨdöi mɨbɨl yöra, nöbö gwogwo pɨl pal nɨgɨb akuyöbö röxg pön du nɨga. Nöbö bli rɨ gwogwam rɨmɨjöñ aku, nöbö diba mönö diba yadön, nöbö mö nugugu mɨdɨŋ nugugɨrön, ñɨgö pɨl pal nɨgɨŋ, me cöña. Rɨb nɨ yöxla, God nuŋ rɨmɨn, an paŋ mag aliö akwör mɨdöla. Nöbö mö mögörɨb il kɨ aipam, ejol adöx yöd röul adö kau sö aipam, nugugu mɨdɨm nugugɨrön, an nöbö gwogwo adöi röxg pɨl pal nɨgɨba rɨmɨdöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10An Krais nugw pön mabö nugwa rimin, aniŋ nöbö u, me rön, nugwöi aku, ji ñigö nugwön, Krais nöbö mö nuŋwa rib wä yöx nugub bilim, me rön, nugwöia. An nöbö hör höimölib akuyöbö, ji ñiŋ nöbö mö ölisö ödöriö. An ib midöl nöbö akuyöbö wöhö, ji ñiŋ iba mid nöbö mö akuyöbö midöia.

11 Maduar ib hör i ila nigön, midip duön, weik midöl wop ki kiö pilim, iröpa wödö wölmin, wölija midölmin, rama midölmin, wöröxib maga rimin, an öim palibör palim nugwön amin midöla.

12 An keir mabö ususör rön ap nimöla. Aniŋ yad höimöum, an God ñigö nugwidix midaŋ, me rön, nugwo höjöpalöla. Aniŋ ri gwogwam rim, röböxölöl.

13Aniŋ mönö gwogwo yadim, paiŋö mönö höimöliö yadöla. Makwam, an hör ap bicep rib rib midö bli röxg midim midim wop ki ha.

14Mönö kai kitmidil ki, ñiŋ möigw yöxne, rön, yadmidöi; ñiŋ halöu ha madmag yöbö ni midöi aku mi, ni ñigö mönö nölön yadmidla.

15 Krais adö midöi nöbö miga hön, ñigö pi ri abön, mönö yad nöiöña. Makwam nöbö Krais adö midöi piaku, nuö ñigö paŋyöbö iör mida. Ni höd Krais Jisas mönö wä nuŋ aku ñigö yad nölmön, ñiŋ Krais Jisas nugw pim makwam, ni nuö ñiŋa midla.

16 Makwam, ñigö yadmidla, ni rig ril ril mag akuyöbö nugwön ñiŋ kwo algör cöña.

17 Paŋ adakwör, ha madmag yöbö ni Timoti, nugwo Krais Jisas mönö yad nölim nugw ri abön, Nöbö Diba mabö ri ri abmid nöbö aku yad abmön yöna. Uröpinaŋ, ni Krais Jisas nugw pön, Krais Jisas pisaŋ nigiö nigön midön, pödpödiö rimidil aku, ñigö iswob yadaŋ nugwöña. Ni Krais nöbö mö nuŋ bla ñigö magalig öim yad nölmidil mönö aku, nör algör mai duön, Krais Jisas pisaŋ nigiö nigön midil, mönö aku yad nölaŋ nugwöña.

18Makwam ñiŋ bli, Pol heniŋö, rön, an keir rib wä yöx nugw ri aböliŋö, rön, yadöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19-20 Makwam Nöbö Diba nɨ yöwö raŋ, rɨmgör ina. Hör mönö akwör yadön, God nöbö mö nuŋwa mɨdölöi; ölɨsö nuŋwa pön, nöbö mö nuŋ ödöriö mɨdöia. Makwam, nɨ duön nöbö mö an keir rɨb wä yöx nugw ri abölɨŋö, rön, yadöi piaku mönö akwör yadöiŋönö God ölɨsö nuŋwa pön yadöi aku nuguna.

21Makwam, nɨ hön ñɨgö pödpöd cɨn? Kaiö i pön inönö ñɨgö madmag nɨgön mönö höimöliö yajɨn? Nɨ ñɨgö pödpöd rɨmön ñɨgö wä cön?

1 Korid 5

Ha nɨca nuö mönɨŋa röd pöŋa

1 Mönö i kwo yadmɨn höm nɨ yadöia, "Ñɨŋ God pɨsaŋ mɨdöi piaku nöbö ñɨŋ i öbɨlön nuö mönɨŋa röd pö," röia. Makwam nöbö mö God nugwo nugwölöi piaku ap kib mag gwogwo akuyöbö rölöi mɨ.

2Rɨb ñɨŋa yöx nugumɨdöi aku, an nöbö mö wä, me rɨmɨdöia. Jɨ haul ñɨŋ i akuyöbö al aku, ñɨŋ ögwö yöxöyɨxa; nöbö aku yad rɨŋadö aböyɨxa; nöbö mö Nöbö Diba adö mɨdöi akuyöbö hö mögum rɨmɨjöñ wop aku, nöbö aku ñɨŋ pɨsaŋ mögum rölöx. Makwam haul ñɨŋa alɨm, ñɨgö möigw yöxön uliöxölöiŋ ä?

3 Nɨ pad hör pik mɨdɨl aku, jɨ ñɨgö rɨbyöx nugu gör mɨdla. Nöbö ap kib mag gwogwo rɨ aku, nugwo agap apɨm cɨnɨŋ aku nɨ mödö nugula.

4Ñɨŋ nöbö mö Nöbö Dib ana Jisas adö mɨdöi piaku hö mögum rɨmɨjöñ wop aku, Pol anɨŋ rɨbyöx nugumɨda, rön, Nöbö Dib ana Jisas ölɨsö nuŋwa ñɨgö nölaŋ pön,

5 nöbö aku nugwo yadyöxɨŋ, ñɨŋ pɨsaŋ mögum renɨm. Seten pɨsaŋ ör yöñön aku, mɨxɨñ nuŋwa gwogwo raŋ, rɨb yoŋyöbö yöxön, Nöbö Diba mönö diba yajön wop aku, inöm nuŋwa kömö mɨdɨb maga ra.

6 Makwam ñɨŋ nöbö ap gwogwo rɨ aku pɨsaŋ nɨgiö nɨgön paŋör mɨdön, mɨd ri abölɨŋö, rön rɨmɨdöi aku wä röl. Bred rɨŋö, rɨmɨdɨŋ, ap is ul mɨŋi pɨ wit mag hauya wi yöj möl bö alɨg nɨgɨŋ, is ulmɨdö aku raŋ wit mag haui aku magalɨg mɨ ödöriö dib röxöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7 Ñiŋ weik bred is alig midöl akuyöbö midöi aku, ap is hödyöbö aku magalig pi ki bö abön, bred is midöl akuyöbö, nöbö mö hölul midöl akuyöbö mijöña. Ñiŋ nöbö mö hölul midöl mödö midöia mi. Aku agapim: Pasopa wop aku Juda ada sipsip ha pal God höjöpal ur nölim, God nuŋ ñigö pi asix abim ñiŋ mid ri abmä. Ji Krais nugwo Pasopa sipsip ha ana röxgib mödö pal höjöpal ur nölmä aku mi, God mämäg il rol nuŋwa an nöbö mö hölul midöl bla mödö midöla.

8Makwam, Krais nugwo höjöpal ur nölib ap i röxg pil pal nigim, God aniŋ kömö pöŋ aku ribyöx nugwön, Pasopa an aku ri ablaŋe rön nimniŋa. Makwam Pasopa an nimmijiniŋ aku, is alig, ap kib mag gwogwo bla alig, nimöiniŋ; rib wä mag akwör yöx nugwön, mönö mi akwör nugwön, bred is midöl akuyöbö pön nimniŋa.

9Köp i kai kitön ñigö yadma, “Mö kib pib nöbö piaku, nöbö kib pib mö piaku, ñigö pisaŋ nigiö nigön midiba wöhö,” rima.

10Makwam ñiŋ yajöña, “Pol yada, ‘Nöbö mö Krais nugw pöi akuyöbö, ñiŋ nöbö mö Krais nugw pölöi akuyöbö magalig röböxön ñiŋ ñiŋ midiŋ,’ me rön, yadö,” cöña. Makwam aku wöhö. Nöbö mö Krais nugw pölöi bla, mö kib nöbö kib pisaŋ yönön, öim öim ap wä bli alig piniŋö, ri ribyöx nugwön, nöbö mö bli ap ñiŋa ruöx pön, hör ap piaku god an me rön höjöpalmidöi nöbö mö bla mögörib il ki ulmidö midölöi. Mögörib piaku magalig midöi makwam ñigö röböxön ñiŋ ñiŋ midib maga midöl.

11 Ji köp hödyöbö kai kit abim mönö aku weik yad nöl ri abna. Nöbö Dib Jisas nugw pöliŋö rimidöi nöbö mö bla nöbö i mönö mö i öbil, mö kib nöbö kib pisaŋ yönön, öim öim ap wä bli kwo piniŋö, ri ribyöx nugwön, hör ap akuyöbö god an me rön höjöpalön, nöbö mö bla mönö gwogwo yadön, nöbö mö ap ñiŋ bla ruöx pön, röbö wain röbö ölisö miga nimön u röxön rimidöi nöbö mö bla pisaŋ yönmijeñ, nigiö paŋör ap nimmijeñ.

12-13 Nöbö mö Krais nugw pölöi bla, ap kib mag gwogwo rimijöñ aku, pödpöd rimin almidöiŋö, rön, ñigö mönö diba yadöinöm. God nuŋwör mönö aku ñigö yajöna. Ji Nöbö Dib Jisas nugw pöliŋö, rimidöi nöbö mö bla, ap kib mag

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

gwogwo rɨmɨjöñ aku, pödpöd rɨmɨn almɨdöiŋö, rön, ñɨŋ mönö diba yajöña. God Mönö aku Mosɨs rɨb mɨŋi kai kɨtön yadöŋa, “Nöbö mö ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi bla yad rɨŋadö abɨŋ duŋ,” me röŋa.

1 Korid 6

Krais nöbö mö bli mönö mɨjön aku, ñɨŋ keir pɨ nuöm nɨgöña

1Makwam Krais nugw pɨ haul ñɨgö i mönö mɨjön aku, nöbö Krais nugw pöi bla akwör mönö dib aku pɨ nugwöña. Pödpöd raŋ ñɨŋ duŋ nöbö Krais nugw pölöi akuyöbö mönö dib aku nugwöñ?

2 An Krais nöbö mö nuŋwa, mai mögörɨb il kɨ piaku piaku nöbö mö magalɨg ñɨgö mönö diba yadön pɨ nuöm nɨgnɨŋa. Makwam ñɨŋ nöbö mö mögörɨb il kɨ magalɨg mönö diba yadön pɨ nuöm nɨgöñ aku, ñɨŋ nöbö mö ñɨŋ keir bli mönö mɨjön aku nugwön yadön pɨ nuöm nɨgöña.

3An mai ejol bla aipam mönö diba yadön pɨ asɨxnɨŋa. Makwam, mögörɨb il kɨ mönö mɨjön aku, keir yajnɨŋa.

4Krais nöbö mö nuŋ bla, ñɨŋ mönö diba pɨ nuöm nɨgɨb nöbö dib bli nugwön, Krais mönö nugw pölöiŋö, rön, ñɨgö rɨb ögwö yöx nugwöia. Makwam, mönö dib bli mɨjöna, ñɨŋ pödpöd rɨmɨn nöbö dib piaku dumɨdöi?

5Mönö yadmɨdɨl kɨ, ñɨgö möigw yöxne, rön, yadmɨdla. Ñɨŋ keir nöbö rɨb wä yöx nugw nöbö i Krais nöbö mö mibɨl an yörɨk mönö diba pɨ nuöm nugub nöbö i mɨdölö, röiŋönö ä?

6Mag aliö akuyöbö röyɨx aku waiö. Jɨ ñɨŋ mag aliö akuyöbö algör rölöi. Krais nugw pɨ haul nöbö i öbɨlön, Krais nugw pɨ haul nöbö nuŋwa keir pön du, Krais nugw pölöi nöbö mö bla mɨdöi mibɨl yöra nɨgön mönö diba yadöia.

7Makwam ñɨŋ Nöbö Dib Jisas nugw pöi bli öbɨlön, haul mölöu nöbö ñɨŋa keir bla pön du mönö diba yadöi aku nugwön nugula, ñɨŋ Nöbö Dib Jisas nugw pöi nöbö mö rɨmɨdöi mag akuyöbö rɨmɨdölöi. Nöbö Dib Jisas nugw pöi haul mölöu nöbö ñɨŋ bli ñɨgö rɨ gwogwam rɨmɨjöñ aku nugwön röböxöñ aku mag waiö; ñɨgö öbɨlön ñɨŋ pön du mönö diba yajöñ aku mag wä yöi. Nöbö Dib Jisas nugw pöi haul mölöu nöbö ñɨŋ bli ap ñɨgö bla inakmönö hörön pöñ aku,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ñiŋ nugwön röböxöñ aku mag waiö; ñigö öbilön ñiŋ pön du mönö diba yajöñ aku mag wä yöi.

8Makwam ñiŋ öbilön, Nöbö Dib Jisas nugw pöi haul mölöu nöbö ñiŋ keir bli ap ñiŋ bla ruöx pöia. Ñiŋ öbilön, Nöbö Dib Jisas nugw pöi haul mölöu nöbö ñiŋ keir bli ñigö ri gwogwam röia.

9 Makwam ñiŋ nugw ri aböña. Nöbö mö ri gwogwam rimidöi akuyöbö, God ñigö pön mögörib nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö duenim. Nugw ri aböña, gwogwam rimijeñ. Hör ap akuyöbö god an me rön höjöpalmidöi nöbö mö akuyöbö nigön, mö kib nöbö kib pisaŋ yönmidöi nöbö mö akuyöbö nigön, mö pisaŋ wöhö nöbö ñiŋ ñiŋör gwogwam ri yönmidöi nöbö akuyöbö nigön, God ñigö pön mögörib wä yör nuŋ sö pön duenim.

10Nugw ri aböña. Ap kib pimidöi nöbö mö akuyöbö nigön, öim ap wä bli kwo piniŋö rön ribyöx nugumidöi nöbö mö akuyöbö nigön, röbö wain röbö ölisö miga nimön u röxmidöi nöbö mö akuyöbö nigön, nöbö mö bli ñigö mönö gwogwo inakmönö hörmidöi nöbö mö akuyöbö nigön, nöbö mö bli ap ñiŋa ruöx pimidöi nöbö mö akuyöbö nigön, God ñigö magalig pön mögörib wä yör nuŋ sö pön duenim. Aku nugw ri aböña, gwogwam rimijeñ.

11 Ñiŋ bli höd mag akuyöbö ri midmidöia. Ji Nöbö Dib Jisas Krais aniŋ ñöx nigön wöröxöŋ makwam, God ana Inöm nuŋwa hön, ap kib mag gwogwo pix ñiŋ aku örix abön, ñigö God mabö rib nöbö mö nuŋ keir nigön, nöbö mö hölul midöla midöiŋe, röŋa.

12 Ñiŋ bli yadöia, “Ni ap agapim cinö cina, aku cina; aku mönö midölö,” röia. Aliö yadöi aku, ji adö bli rimön ni ap wä i ri nölen. Ñiŋ yadöia, “Ni ap agapim cinö cina, aku cina; aku mönö midölö,” röia. Aliö yadöi aku, ji ni adö bli rön, rip dumid dumid duön ni kilabis nöbö röxg midön, mag akwör ribyöx nugwön cina; hör midibä maga miden. Makwam nugwön, aliö alöinöm.

13 Ñiŋ bli piöŋö yadöia, “Aniŋ wöta mid makwam, ap nim gör mijniŋö,” röia. Aliö yadöi aku, ji God raŋ wöta aipam, ap mag piaku aipam pöcöna. God nöbö mö mixiñ ñiŋa ri nigöŋ aku, mö kib nöbö kib riŋ, me rön, ri nigölöŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixiñ ölisö ñiŋ aku, Nöbö Diba mabö nuŋwa ri gir midiŋ, me rön, röŋa. Nöbö Diba nuŋwör mixiñ ñigö ap maga nölmida.

14 God ölisö nuŋ akwör rimin mönö, Nöbö Diba öbilöŋa. Ölisö nuŋ akwör raŋ mönö, an kwo algör ör öbiniŋa.

15 Nugw ri aböña. Ñiŋ Krais pisaŋ nigiö nigön midöi aku, iŋ wajmag nuŋ akwör midöia. Krais mixiñ nuŋ aku, nöbö kib pib mö pisaŋ nigiö nigenim, mi wöhö!

16 God Mönö aku, Mosis rib miŋi kai kitön yadöŋa, “Nöbö mö pön pisaŋ nigiö nigön mijöñ aku, ñiŋ nöbö hogwa mixiñ ñiŋa paŋyöbö iör mijöniŋö,” röŋa. Mag aliö akuyöbö, nöbö kai nuŋ nöbö kib pib mö i pön pisaŋ nigiö nigön mijön aku, ñiŋ nöbö rama mixiñ ñiŋa paŋyöbö iör mijöna.

17 Makwam nöbö mö bilkai Nöbö Diba pisaŋ nigiö nigön mijön aku, inöm nuŋwa Nöbö Diba Inöma pisaŋ nigiö nigön mijöña.

18Mö kib nöbö kib pisaŋ yönmijeñ. Nöbö mö ap kib mag gwogwo bli cöñ akuyöbö, mixiñ riŋadö adö cöña, ji mö kib nöbö kib cöñ nöbö mö akuyöbö, mixiñ ñiŋa keir ri gwogwam cöña.

19Nugw ri aböña. God nuŋ Inöm Leia yad abmin hön, yuörib ñigö kwo mida. Mid makwam, mixiñ ñiŋ aku Inöm Leia nuŋ midib ram nuŋwa makwam mida. Makwam, hör ribyöx nugwöl mag akuyöbö riŋö, rön, aliö ribyöx nugwöiniŋ. Mixiñ rib madmag ñiŋ aku ap ñiŋ keir yöi. God nuŋ ñigö wobön höbkal pöŋa.

20 Krais nuŋ ap wä ödöriö abön ñigö wobön höbkal pöŋa. Aliö alöŋ makwam, mixiñ ñiŋ bla ösös ri ri ab gir midiŋ nugugirön, God nugwaŋ, nugwo wä cöna; nöbö mö piaku nugwön God nugwo ri ablaŋe cöña.

1 Korid 7

Mönöbö hogwa mixiñ ñiŋa paŋyöbö i mida

1Ñiŋ ni köp kai kitön mönö yadmä aku, ñigö paiŋö yadiba rimidla. Nöbö piaku mö peñ aku waiö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Jɨ mö kib nöbö kib rɨmɨdöi aku gwogwo rɨ makwam, nöbö piaku mö ödöriö pön mɨjöñ aku waiö; mö piaku nöbö ödöriö pön mɨjöñ aku waiö.

3Makwam aliö mɨd gɨrön, mönɨŋa cɨnɨm rɨmɨdaŋ mönö, nöbönɨŋ yöwö cöna. Nöbönɨŋa cɨnɨm rɨmɨdaŋ mönö, mö algör yöwö cöna.

4Mönɨŋa mɨxɨñ aku ap nuŋ keir yöi; nöbönɨŋ yöŋö ap ñɨŋa nɨgiö mɨjöna. Nöbönɨŋa mɨxɨñ aku kwo algör ap nuŋ keir yöi; mönɨŋ yöŋö ap ñɨŋa nɨgiö mɨjöna.

5Makwam, nöbönɨŋa yadaŋ, mönɨŋa wöhö renɨm. Mönɨŋa yadaŋ, nöbönɨŋa wöhö renɨm. Yöwö akwör rön cöña. Makwam God paŋyöbö akwör rɨbyöx nugwön höjöpal gɨr mɨdɨŋö, rön, mönö paŋyöbö i yadön, wop bli hör mɨdön, God höjöpal gɨr mɨjöña. Mai yörbö cöña. Nöi mɨjön aku, rɨb bli nugwön rɨŋ duaŋ, Seten ñɨgö hö paŋ, pɨn bɨcöña.

6Makwam ñɨŋ mönöbö rama wop bli hör mɨdön, God höjöpal mɨjöña, aku yadmɨdöi. Jɨ ñɨŋ mönöbö rama mönö paŋyöbö i yad ödör nɨgön, wop bli hör mɨdön God höjöpal mɨdɨŋö, rɨmɨjöñ aku, aku mönö mɨdölö, rön yadmɨdla.

7Rɨb na yöx nugul aku, nöbö mö magalɨg nɨ hör mɨdɨl akuyöbö mɨjöñ aku waiö. Aliö rɨbyöx nugul aku, jɨ God rɨb nuŋ keir yöx nugw aku, anɨŋ ap wä hörɨr nöla. Nöbö mö bli ap wä i nölmɨn, adö bli mag hör rɨmɨdöia; jɨ nöbö mö bli ap wä i hör nölmɨn, adö bli mag hör rɨmɨdöia. Makwam, ñɨŋ magalɨg nɨ hör mɨdɨl mag akuyöbö rɨg mɨjne, rön, yadmɨdöi.

8Ha mö ha nöbö mɨdöi bla aipam, mö wösrö bla aipam, nɨ hör mɨdɨl akuyöbö mɨjöñ aku waiö.

9 Jɨ nöbö mö bli hör mɨdön, kib cɨnɨŋö rön rɨb akwör haŋ, mɨd ri abeñ. Aliö almɨjöñ aku, nöbö piaku mö ödöriö akwör pɨŋ, mö piaku nöbö ödöriö akwör pɨŋ. Nöi mɨjön aku, yuö ñɨŋ bö rɨn röxg yönaŋ, mɨd ri abeñ.

10 Ñɨgö mönöbö piaku mönö i yadɨba rɨmɨdla. Makwam nör wöhö; Nöbö Diba mönö nuŋum. Mö bla nöbönɨŋ ñɨŋ bla röböx dueñɨm.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Jɨ bli röböx diöñ aku, nöbö yoŋyöbö peñɨm; hör ör mɨdɨŋ. Nöbö pɨnöb, du nöbönɨŋ ñɨŋ hödyöbö akwör iswob pɨŋ. Ñɨŋ nöbö piaku algön nör, mönɨŋ nöbö ñɨŋ bla röd abmɨjeñ.

12Makwam ñɨgö nöbö mö bla akuyöbö mönö i yadɨba rɨmɨdla, jɨ Nöbö Diba mönö nuŋ aku pön, ñɨgö yadmɨdöi; rɨb na keir yöx nugul akuyöbö ñɨgö yadmɨdla. Nöbö i nuŋ Krais nugw pöl mö i mag yön gɨr mɨjöñ aku, mö aku, nöbönɨŋa pɨsaŋ mɨjɨnö, cön aku, nöbönɨŋ nuŋwa, mö Krais nugw pölö, rön, höl rön yad aben.

13Paŋ mag akwör, mö i, nuŋ nöbö Krais nugw pöl nöbö i mag yön gɨr mɨjöñ aku, nöbö aku, mönɨŋa pɨsaŋ mɨjɨnö, cön aku, mönɨŋ nuŋwa, nöbönɨŋ Krais nugw pölö, rön, höl rön röböx duenɨm.

14Mö Krais nugw pɨ makwam, nöbö Krais nugw pöl nöbö nuŋ aku, mönɨŋa pɨsaŋ nɨgiö nɨgön mɨdɨm, God nugumɨn, mönɨŋ aku aipam nöbönɨŋ aku aipam nöbö mö nuŋ keir möpia mɨdöia. Paŋ mag akwör, nöbö Krais nugw pɨ makwam, mönɨŋa Krais nugw pöl mönɨŋ nuŋ aku, nöbönɨŋa pɨsaŋ nɨgiö nɨgön mɨdɨm, God nugumɨn, nöbönɨŋ aku aipam mönɨŋ nuŋ aku aipam nöbö mö nuŋwa keir möpia mɨdöia. Nöi mɨjön aku, halöu ha ñɨŋ bla nöbö mö Krais nugw pölöi halöu ha akuyöbö röxöyɨxa. Makwam nuö ñɨŋa aimönö nuöm ñɨŋa Krais nugw pɨmɨdöi aku, God nugumɨn, halöu ha nuŋ keira mɨdöia.

15 Mö kap mɨdöi piaku, nöbönɨŋ akwör Krais nugw pön mɨdaŋ, mönɨŋa nuŋ Krais nugw pön mɨden aku, nuŋ ususör rön nöbönɨŋ nuŋwa röböx duba rɨmɨjön aku, nöbönɨŋ nuŋwa, mö nɨ, me rön, wöhö rɨ penɨm; yöwö raŋ, duaŋ. Aku mönö mɨdöl. Nöi mɨjön aku, nuö pɨlön mɨd ri abeñɨm. Paŋ mag akwör, mö aku Krais nugw pön mɨdaŋ, nöbönɨŋa nuŋ Krais nugw pön mɨden aku, nuŋ ususör rön mönɨŋ nuŋwa röböx duba rɨmɨjön aku, mönɨŋ nuŋwa, nöbö nɨ, me rön, wöhö rɨ penɨm; yöwö raŋ, duaŋ. Aku mönö mɨdöl. Nöi mɨjön aku, nuö pɨlön mɨd ri abeñɨm. God tar mɨd ri abɨŋ me rön anɨŋ pa.

16 Makwam ñɨŋ mönɨŋ nöbö bla Krais nugw pöi aku, nöbönaŋ Krais nugw pöl aku pɨsaŋ mɨdaŋ, nuŋ kwo algör Krais nugw pɨb maga ra. Paŋ mag akwör, ñɨŋ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nöbönıŋ nöbö bla Krais nugw pöi aku, mönaŋ naŋa Krais nugw pöl aku pısaŋ mıdaŋ, nuŋ kwo algör Krais nugw pıb maga ra.

17Cöc piaku magalıg duön nöbö mö Krais adö mıdöi bla ñıgö öim yadmıdla, “Ñıŋ keir agap apım rön mıdım, God ñıgö wö rı pöŋ aku, paŋ adakwör rı mıjne,” rımıdla.

18Nöbö uña ödörim i, mai God nugwo wö rı pön aku, nuŋ aliö mıdlö, rön, rıb mıga yöxenım. Makwam nöbö uña ödörölim i, mai God nugwo wö rı pön aku, nı uña ödörölöiŋö, rön, rıb mıga yöxenım; uñ nuŋwa ödöröliŋ.

19 God nuŋ nugumın, nöbö uñ ödöröiŋönö ödörölöi aku hör ap; God yadaŋ nugwön cınıŋ aku ap dib.

20Ñıŋ keir agö magım rön mıdım, God ñıgö yad wö rı pöŋ adakwör mıjöña.

21Ñıgö bli nöbö bli wobön pön du mabö ñıŋ aku yad nıgıŋ, pe pölön, rıg yadöi yadöi akuyöbö ör rön, nag mabö röxg rımıdöia. Makwam God ñıgö wö rı pımın nöbö mö nuŋwa mıdöi aku, nag mabö röxg rımıdöi aku röböx duŋö, rön, rıb aku yöx nugumıjeñ. Makwam mai röböxön hör mıdıb maga rımıjön aku, röböxön hör mıjöña.

22 Nöbö mö bıl kai, nöbö bli wobön pön du mabö ñıŋ aku yad nıgıŋ, pe pölön, rıg yadöi yadöi akuyöbö ör nag mabö röxg rön rı mıdıŋ, mai Nöbö Diba ñıgö yad wö rön, mı ap wä mıda abön ñıgö wobön höbkal paŋ, ñıŋ nöbö mö nuŋwa keir mıjöña. Makwam nöbö mö bıl kai, nag mabö yöi, rıb ñıŋa keir nugwön rımıdım, mai Nöbö Diba ñıgö yad wö rön, mı ap wä mıda abön ñıgö wobön höbkal paŋ, ñıŋ nag mabö rıb nöbö nuŋwa keir mıjöña.

23Krais nuŋ mı ap wä mıda abön ñıgö wobön höbkal pımın, nöbö mö nuŋwa mıdöia. Makwam, nöbö mö bli nag mabö rıb nöbö mö ñıŋa mıjnıŋö, rön, rıb aku yöx nugumıjeñ.

24Makwam, haul nöbö mölöu nöbö. Ñıŋ keir agö magım rön mıdım, God ñıgö yad wö rı pöŋ adakwör mıjöña.

25Makwam mö pöñıŋönö peñ, yad nugumä mönö aku yadıba rımıdla. Mönö kı Nöbö Diba yadım nugwön ñıgö yadmıdöi. Jı nuŋ nı ögwö yöxön pön mabö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

höra yad nıgöŋ aku mı, rıbyöx nugw ri abön ñıgö mönö yadıba rımıdıl kı, mönö mı, me rön, nugwöña.

26An nöbö mö Krais nugw pöl wopik ömörö pön öliöx mıjnıŋ aku mı, rıg mıdöi mag aliö akwör mıjöñ aku waiö.

27Ñıŋ nöbö mö kap mıdöi piaku, mö an bla röböxön hör mıjnıŋö, rön, rıbyöx nugumıjeñ. Makwam ñıŋ nöbö mö kap mıdölöi piaku, mö pınıŋö, rön, rıbyöx nugumıjeñ.

28Makwam ñıŋ nöbö piaku, mö pöñ aku, mag gwogwo yöi. Ñıŋ ha mö piaku algör, nöbö pöñ aku, mag gwogwo yöi. Ñıŋ nuö nuö pön, öliöx mıjöñıŋö, rön, rıb aku yöx nugwön yadmıdla.

29Haul nöbö mölöu nöbö. Wopik mıdöl wop kı mıxıl magi mıden. Ñıŋ mö kap mıdöi nöbö piaku, mö kap nöbö mıdölöi akuyöbö röxg mıjöña.

30Immıdöi nöbö mö bla, imölıb nöbö mö akuyöbö röxg mıjöña. Wahax pımıdöi nöbö mö bla, wahax pölıb nöbö mö akuyöbö röxg mıjöña. Ap wobmıdöi nöbö mö bla, ap mıdöl nöbö mö akuyöbö röxg mıjöña.

31Mögörıb il kı ap bla pön rımıdöi nöbö mö bla, paŋ rıb adö akwör yöx nugweñ. Aku agapım: mögörıb il kı hörögıpöna.

32Nı wä rı aku, ñıŋ ömörö diba peñ. Mö pöl nöbö aku, Nöbö Diba nugwo rıbyöx nugwön, ap agapım rımön, Nöbö Diba nugwo wä cönıŋö, rön, rıb aku yöx nugwöna.

33Jı mö pön nöbö aku, nı pödpöd rımön, mö na nugwo wä cönıŋö, rön, ap mögörıb il kı rıb diba yöxön raŋ diöna.

34Aliö alaŋ, nuŋ rıb mös yöxöna. Paŋ mag akwör, nöbö pöl mö aku, rıb paŋyöbö iör Nöbö Diba akwör yöx nugwöna. Mıxıñ yuörıb madmag na magalıg Nöbö Diba akwör nölön, nugwo madmag nıgön mabö nuŋwa cınö, rön, rıba paŋ akwör yöxöna. Makwam nöbö pön mö aku, nı pödpöd rımön, nöbö na nugwo wä cönıŋö, rön, ap mögörıb il kı rıb diba yöxön raŋ diöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

35Mönö yadmıdıl kı, ñıgö wöhö rön yadmıdöi; ñıgö rıbyöx nugwön, ñıŋ Nöbö Dib paŋyöbö akwör rıbyöx nugu gırön, madmag nıg gır mıjne, rön, yadmıdla.

36Makwam nöbö i hör mıdaŋ, nugwo mö pön hö nölıŋ, nı nöbö wösım mıjınö, rön, mıdıp duön, mai mö aku nugwo nugwön, nuŋ mıd ri abölö, rön, nugwo uliöxön, mö pınö cön aku, pöna. Aku mönö mıdöl. Aku nuŋ aliö alön mag gwogwo ren. Mö aku pön aku waiö.

37Makwam nöbö i hör mıdaŋ, nugwo mö pön hö nölıŋ, nı nöbö wösım mıdön mıd ri abmıdlö, rön, paŋ adakwör ususör rıbyöx nugup duön, mö pöinö cön aku, pölaŋ. Aku mönö mıdöl. Nuŋ kwo algör rı ri aböna. Mö aku pen aku waiö.

38Makwam, mö pön hö nölıŋ, pön aku nuŋ wä cöna. Jı mö pön hö nölıŋ, pen aku nuŋ mı wä cöna.

39 Mö bla, nöbönıŋa kömö mıjön aku, pısaŋ mıjöña. Wöröxön aku, nuŋ du nöbö yoŋyöbö pınö cön aku, pöna; rıb nuŋ. Jı pınöb cön aku, Nöbö Diba adö mıd nöbö iör pöna.

40Makwam rıb nı yöxıl aku, nöbönıŋa wöröxaŋ, lap wösrö röxg mıdöi mag akuyöbö röxg mıjön aku waiö. Nuŋ aliö alön wahax pı gır mıdön, mıd ri aböna. Nı rıbyöx nugula, God Inöma nuŋ nı rıba nölmın nugugırön ñıgö mönö kı yadmıdla.

1 Korid 8

"Ap pal god inakmönö nöbäpö höjöl ap piaku höjöpalöi aku nımnıŋönö wöhö?" rımä

1 Makwam nöbö mö ap inakmönö nöbäpö höjöl ap piaku höjöpalmıdöi piaku, ap i rag hö pal ap inakmönö piaku ñıgö höjöpal ur nölmıjöñ aku, nımnıŋönö nımöinıŋö, rön, nı yad nugwöi aku, ñıgö paiŋö yadıba rımıdla. "An nöbö mö magalıg rıb hörır mıdö," röi aku, mi yadöia. Jı rıb ana keir yöx nugwön, nugw ri abölö, cınıŋ aku, ib ana keir yadıŋ bıl sö dubä maga ra. Makwam nöbö mö akuyöbö ñıgö madmag nıgnıŋ aku, ölısö bli kwo pön, Krais rıg yadöŋ mag akwör rön rı ri abıŋ diöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Makwam an nöbö mö rıb wä yöx nugub bla mıdölıŋö, rımıdöi aku, hör rorol akwör nugwön aliö yadöia.

3Jı nöbö mö God nugwo madmag nıgmıdöi piaku, God nuŋ ñıgö nugwa.

4 Makwam, nöbö mö ap i rag hö pal ap inakmönö nöbäpö höjöl ap piaku höjöpal ur nöiöñ aku, nımnıŋönö nımöinıŋ? An nugwöla, ap inakmönö höjöpal ur nölöi ap piaku ap mi yöi wöhö, aku hör ap. An nugwöla, God paŋyöbö akwör mıda.

5Nöbö mö bli, god mıga, nöbö dib mıga, adöx yöd röul adö kau sö aipam mögörıb il kı aipam mıdöiŋö, rön, rıb aku yöx nugwöia.

6 Makwam God an aku paŋyöbö iör mıda. Nuŋ Acö ana ap bla magalıg rı nıgmın mıda. Nuŋ mıdmın mönö, an mıdöla. Nöbö Dib Jisas Krais aku kwo algör paŋyöbö akwör mıda. Nuŋ mıdmın mönö, God ap bla magalıg rı nıgmın mıda. Nuŋ mıdmın mönö, an mıdöla.

7Jı nöbö mö bli mönö aku nugwöia. Mag aku mag waiö, mag aku mag gwogwo, me rön, nugw ri abölöi. Makwam, god inakmönö ap bla nugwo ap pal höjöpal ur nölöi ap aku nımön, pödpöd rımın god inakmönö nölöi ap piaku nımölıŋö, rön, rıb mıga yöxöña.

8Jı ap hölul cınıŋönö amın nımınıŋ aku, God nugwaŋ, mönö i mıden.

9 Jı ñıŋ nöbö mö nugw ri ab gı mıdöi piaku, ap i nımıŋ, haul nöbö mölöu nöbö an nugw ri ab gı mıdölöi piaku nugwön hö pın bırıb maga rö, rön, rıb aku yöx nugu gırön ap nımöña.

10Aku agapım: ñıŋ nöbö mö nugw ri ab gı mıdöi piaku, du god inakmönö höjöpalmıdöi rama ram möl yuadö duön, ap nımım, haulnaŋ mölöunaŋ nöbö nugw ri ab gı mıdölöi piaku, hö ñıgö nugwön, ñıŋ kwo algör ör nımıbä maga ra.

11 Makwam, ñıŋ nugw ri ab gı mıdölıŋö rön, rıŋ, haulnaŋ mölöunaŋ nöbö Krais pınö rön wöröxöŋ i, rıb mıga yöx nugu gırön algör ör ap aku nımön pın bıcöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Ñiŋ aliö almijöñ aku, adakwör haul mölöu nöbö ñiŋ piaku nugwön, ödöi waiö mikai, ödöi gwogwo mikai, nugw ri abeñ. Makwam, ñiŋ haul mölöu nöbö ñiŋ bla ñigö ap kib mag gwogwo rön, Krais nugwo kwo ap kib mag gwogwo cöña.

13 Makwam, ap mag bli nimimön, haul nöbö mölöu nöbö i nugwön pin bicön aku, ni ap yuö bli nimöin; hör absö kwöi ap bla akwör nimön wöröxna.

1 Korid 9

Pol pe pimidöl adaku nugwo wä röŋa

1 Ni Jisas mönö wä pön dub nöbö i midla. Ni Nöbö Dib ana Jisas nugwo mämäg na keir nuguma. Ñiŋ Nöbö Diba nöbö mö nuŋwa midöi aku, ni Nöbö Diba mabö nuŋwa rön, mönö wä nuŋ aku yad nölmön, ñiŋ nugw pön nöbö mö nuŋwa midöia. Makwam, ap i ödöi na woböl.

2 Ni Jisas mönö wä pön dub nöbö midil aku, ji nöbö mö bli ni nugwön, Pol Jisas mönö wä pön dub nöbö midö, rön nugweñ. Makwam rib na yöx nugula, ñiŋ nöbö mö bla, mi Pol nuŋ Jisas mönö wä pön dub nöbö midö, rön nugwöia. Makwam nöbö mö bla, ñiŋ Nöbö Diba nöbö mö nuŋwa midöiŋö, rön nugumijöñ aku, mi Nöbö Diba nuŋ keir Pol mönö wä nuŋwa pön dub nöbö yad nigmin midö, cöña.

3Nöbö mö ni mönö diba yadmidöi bla ñigö paiŋö aliö yadmidla.

4Ñigö mabö ri nöil aku, ni paiŋö ap mag pib maga nigölönö owa?

5Mabö ñigö ril aku, ni paiŋö Jisas nugw pi mö i pön, pön du Jisas mönö wä yad nöl yön girön, ap nimib maga nigölönö owa? Jisas mönö wä pön dub nöbö bli aipam, Nöbö Diba haul pignin nöbö nuŋ bla aipam, Pita aipam, öim mö ñiŋ bla alig pön yönön Jisas mönö wä yad nöl yönmidöia.

6Owa Banabas an nöbö hogwa akwör keir mabö rön ap niminiŋ?

7Ami nöbö mabö rimidöi akuyöbö, ap ñiŋ keir hölu nugwölöi. Ñigö ap nölmin nimmidöia. Nöbö wain mabö ri yumidöi bla, yumidöi akuyöbö, wain mag bli piliöx pön hön nimmidöia. Nöbö hön sipsip urmidöi bla, urmidöi akuyöbö, kau migiñ bli pön nimmidöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Mönö yadmıdıl aku nugwıŋ, nöbö mö piaku rıg rıbyöx nugumıdöi akuyöbö akwör yadmıdö rıbä maga ra. Jı lo mönö aliö akwör yadmıda mı.

9 God Mönö aku, Mosıs rıb mıŋi kai kıtön yadöŋa, “Ñıŋ hön kau bla pön höŋ, wit mag ana röbıl patıŋ, mag aku keir nıgön, yöj aku keir nıgaŋ, me rön, rag hö nıgım mabö rım nugugırön, ajmöl ñıŋ aku nag nıg cırmıjeñ. Mabö cöñ akuyöbö bli nımöñıŋö,” röŋa. Makwam God nuŋ hön kau bla rıbyöx nugwön mönö aku yadölöŋ.

10Anıŋ nöbö mö rıbyöx nugwön yadöŋa. Nöbö mö mabö mı ususör rön, pön wödön yumıdöi akuyöbö, nöbö mö mabö ususör rön, ap pıliöx rag hömıdöi akuyöbö, mabö rımıdöi akuyöbö ñıgö bli nölıŋ nımıŋ, wä raŋ nugugırön mabö rıŋ, me röŋa.

11 God mönö wä madmag yuörıb ñıŋ kwo yuöl aku, ñıŋ paıŋö ap mögörıb il kı mıd bli pıliöx rag hö anıŋ nöiöñ aku waiö.

12Nöbö bli ñıgö mönö wä aku yad nölmın, ñıŋ ñıgö rıg ap bla nölmıdöi aku, jı Banabas an nöbö rama ñıgö öim mönö wä aku yad nölmıdöl aku nugwön ñıŋ an nöbö rama nöleñıŋ ä? Ñıgö yad nugwölıx aku, rıg ap bla pölıxa, jı nöbö mö bli nugwön yadöyıxa, “Rıg ap me rı sö rı yönmıdöi aku, jı inakmönö hörön, ‘Krais mönö wä aku yad nöl yönmıdölıŋö,’ röıŋö,” röyıxa. Aku nugwön, Krais mönö wä aku nugwöñıŋö, rön, rıg ap ñıŋ bla pölöl. Mabö an keir rön rıg ap pön, ap wob nım gırön, Krais mönö wä aku yad nöl yönöla.

13 Ñıŋ nugwöia: nöbö God höjöpalıb rama ram möl yuadö mabö rımıdöi bla, ap God nugwo rag hö nölmıdöi piaku bli pön nımmıdöia. Nöbö God mabö rı gırön, yöur urap rıgpıd rola pal höjöpal ur nölmıdöi bla bli pön nımmıdöia.

14 Paŋ mag akuyöbö akwör, Nöbö Diba yadmın, mönö wä nuŋwa yad nöiöñ nöbö mö bla, ñıgö paıŋö ap ñıŋa Nöbö Diba nugwo nölıb bli nölıŋ, rag du ap nımıb ap ñıŋ bla wob nımön, mıd ri abön mabö rı mıjöña.

15Ñıgö Krais mönö wä aku yad nöl yönmıdmön pöi aku, rıg ap nımıb ñıŋ bli pöi aku nı mı wä ra. Weik köp kai kıtmıdıl kı, ap ñıŋ bli pınö, rön, yadmıdöi.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mɨ wöhö! Mabö nɨ keir rön rɨg ap pön, ap wob nɨmna; nöi wöröxna. Nɨ ap ñɨŋ bli pöin.

16 Makwam mönö yad nöl yönmɨdɨl aku, rɨb na keir yöx nugwön yad nöl yönmɨdöi. Nöbö Diba mabö nuŋwa yad nölmɨdɨl Nöbö aku, nuŋ keir rane röŋ mag akuyöbö akwör rɨmɨdla; rɨb na keir yöx nugwön rɨmɨdöi. Makwam, nɨ Jisas mönö wä aku röböxbä maga nɨgöl; yad nöl gör mɨjɨna.

17Rɨb na keir yöx nugwön Jisas mönö wä aku yad nöilöx aku, nɨ ap wä bli pɨlöxa. Jɨ rɨb na keir wöhö, Nöbö Diba yadmɨn, mönö wä nuŋwa yad nölmɨdɨl aku mɨ, nɨ hör mabö nɨ yad nɨgöŋ akwör rɨmɨdla.

18Makwam, nɨ ap wä pölön, ñɨgö hör yad nölmɨdɨl aku, nɨ ap agap apɨm paiŋö pɨn? Nɨ paiŋö pɨmɨdɨl aku, rɨg ap bli paiŋö pɨmɨdöi. Jisas mönö wä aku yad nölmön, nöbö mö akuyöbö ñɨŋ rɨg ap bli nölölöi, hör mönö wä aku nugwön, Jisas nugw pöñɨŋö, rön, rɨb akwör yöx nugumɨdla. Paiŋö na pɨmɨdla maku.

19Nɨ, nöbö wob rag hö nɨgɨm, nag mabö rɨg rɨmɨdöi nöbö aliö röxg mɨdöi aku, jɨ nöbö mö mɨga akwör God adö mɨdɨŋ, me rön, nöbö mö mögörɨb hör adadö mɨdöi piaku magalɨg nag mabö rɨb nöbö ñɨŋ i röxg mɨdla.

20 Juda ada mɨdöi mɨbɨla duön, Krais mönö wä aku yad nölmön nugw pɨŋ, me rön, ñɨŋ rɨmɨdöi mag akwör rɨmɨdla. Nɨ lo Mosɨs kai kɨtön yadöŋ aku nugwön mai rɨmɨdöi aku, jɨ Mosɨs kai kɨtöŋ lo aku mai rɨmɨdöi nöbö mö bla mɨdöi mɨbɨla duön, Krais mönö wä aku yad nölmön nugw pɨŋ, me rön, nɨ lo mönö aku kwo algör ör mai dumɨdla.

21Makwam nöbö mö lo mönö aku nugwölöi mɨbɨl aku duön, Krais mönö wä aku yad nölmön nugw pɨŋ, me rön, nöbö mö lo mönö nugwölöi piaku rɨg rɨmɨdöi mag akwör rɨmɨdla. Makwam aliö alön, amnör rɨ gɨrön God lo mönö aku röböxöi; Krais lo mönö aku mai dumɨdla.

22 Nöbö mö Krais nugw pɨ cɨcɨ nɨgölöi mɨbɨla duön, Krais mönö aku yad nölmön nugw pɨŋ, me rön, mönö ölɨsö jɨ mönö ölɨsö yöi, mönö höimöliö akwör yad nölmɨdla. Makwam, nöbö mö hörɨrör mɨdöi piaku, bli Krais nugw

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

piŋ, ñigö kömö paŋ, me rön, ñigö pisaŋ midön, ñiŋ rig rimidöi mag akwör rimidla.

23Almidil aku, Krais mönö wä aku yad nöl ri abmön, nöbö mö nugwo nugw piŋ, nuŋ ñiŋ aipam ni aipam kömö pöniŋö, rön, almidla.

Mi ususör riŋ dumijön aku, mid ri abniŋa

24Ñiŋ nugwöia: nöbö mö ipalip duba rimidöi bla miga ipalip duöia, ji nöbö paŋyöbö i höd sö ipalip diön mid akwör ap wä pöna. Mag aliö akuyöbö, ñiŋ kwo algör ususör rön, ödöi ipalip du ri abön, ap wä pöña.

25 Nöbö mö ipalip duba rimidöi bla, höd duŋö, rön, rib ölisö akwör yöx nugwön, hölul ri ri abön, öim mi ususör rön höbai wob nugup dumid dumid yör pön bla, mai ipalip diöña. Usaŋ öim midölib me aku, ap ulmidö mid aku piniŋö, rön, akuyöbö alöia. Makwam an usaŋ öim midib mea piniŋö, rön, akuyöbö alöla.

26Makwam mag aliö, ni ipalip duba rimidil aku, hör adadö nugwöi; ödöi duba ril akwör nugwön, ipalip dumidla. Makwam nöbö hör höbai wobön nuö nuö palöi piaku, amnimab palölöi; nugw ri abön palöi mag akuyöbö rila.

27 Makwam ni mixiñ rib madmag na keir mi ususör rön höbai wob ri nugw ri abmidla. Aliö alön, ñigö nöbö mö bla Jisas mönö wä aku yad nölmön, Jisas nugw pön ap waiö piŋ, ni kwo algör wobiö ap waiö pinö, rön, aliö almön dumida.

1 Korid 10

Nöso auso nöbö bla rig rim mag akuyöbö uplöböiniŋ

1 Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Hacörö wacörö maduebö an bla haiwo aku uplöbmijeñ. God mijöi wab i nigön, ñigö haŋad röbön nugwidix midim, magalig kömö dumä. Ñiŋ ban yuö Paskwolö röia hem aku, God nuŋ rimin, ban yuö aku lil ri adöi adöi dumin, magalig pö irik kömö hömä.

2Ñiŋ magalig Mosis pisaŋ nigiö paŋör midön, mijöi wab yöraku aipam, ban yuö dib yöraku aipam, röbö palmä.

3 Nöbö mö piaku magalig, God nölmid ap aku nimmidmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4 Nöbö mö piaku magalig God nölmid röbö aku nimmidmä. God rig i nölmin, ñigö pisaŋ dumidöŋa nugwön röbö rig aku bör röpinim nimmidmä. Rig aku mi Krais.

5 Makwam God nuŋ nöbö mö piaku wahax pölöŋ. Nuŋ ölisö rödön ñigö pil pal nigmin, nöbäpö miga akwör mögörib rig kap alebö piaku liduöŋa.

6 Makwam nöso auso maduebö nöbö bla alöŋ aku, God aniŋ nöbö mö mai yöx pön hem bla, nöbö hödyöbö piaku ñiŋ öim ap kib mag gwogwo riŋö, rön, rib madmag ñiŋa yöx nugumidim mag akuyöbö röliŋ, me rön, röŋa.

7 Nöso auso maduebö nöbö bla bli god inakmönö ap akuyöbö höjöpal ur nölmidmä; ñiŋ kwo algör mag akuyöbö almijeñ. God Mönö aku, Mosis rib miŋi kai kitöŋ mönö aku mödö nugwöia: “Römidön ap nim girön, röbö nim girön, höx wödön höbai wobiba öbilmä,” rimä.

8 Nöso auso maduebö nöbö bla bli nöbö kib mö kib pisaŋ yönmidmä; an mag aliö akuyöbö alöiniŋ. Nöbö mö piaku aliö rimin rim dumin nugugirön, wop paŋyöbö i twedi tri tausan (23,000) nöbö mö wöröx pörmä.

9 Nöso auso maduebö nöbö bla bli Nöbö Diba nugwo ölisö wölolö rimidmä; an mag aliö akuyöbö alöiniŋ. Nöbö mö piaku almidmä aku, God nuŋ rimin kas hakai bla ñigö öbixim mödö wöröxmä.

10 Nöso auso maduebö nöbö bla bli God nugwo yad höimöumidmä; ñiŋ mag aliö akuyöbö almijeñ. Nöbö mö piaku almidmä aku, God, nöbö mö pil pal nigib ejol aku yad abim hön ñigö pil pal nigim wöröxmä.

11Makwam God nuŋ nöso auso maduebö nöbö bla alöŋ aku, nöbö mö bli akuyöbö nugwön, ribyöx nugw ri abön, mag aliö akuyöbö röliŋ, me rön, röŋa. Alöŋ aku, God Mönö aku kai kitön yadmä aku, God aniŋ nöbö mö mai yöx pön hem bla, Krais iswob höuöil höniŋö, rön, pöx midöl wop ki, ribyöx nugw ri abön, nöso auso maduebö nöbö piaku ri gwogwam rim mag akuyöbö röliŋ, me rön, mönö yadib nöbö nuŋ bla ñigö ribyöx nölmin, God Mönö rib miŋi kai kitmä. An God Mönö rib aku mämäga nig nugwön mödö nugwöla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Makwam nöbö mö an keir nugw ri abölinjö, rimidöi akuyöbö, pin birib maga rö, rön, nugw ri aböña.

13Ap kib mag gwogwo cininjö, rön, rib mag hörirör hö aku ñigör höl; nöbö mö miga akwör ñinj kwo algör akuyöbö ala. Makwam God nunj ap agap apim yajön aku, rig yajön mag akwör cöna. Makwam, ñigö nugwidix mid ri abmin, Seten hön, ap kib mag gwogwo rinj, me rön, ñigö rib gwogwo bli nölmijön aku, God nunj ranj, uplöb rib maga nigen. Seten ñigö rib gwogwo bli nöiön aku, God nunj ödöi i yabuanj, ödöi aku duön pin bireñim.

Bred mag panyöbö iör nimmidöl aku mi, mixiñ panyöbö iör midöla

14Makwam, nöbö mö nugub wä ni bla. God inakmönö akuyöbö, hör ap inakmönö akuyöbö, höjöpalmijeñ.

15Ñinj nöbö mö rib wä yöx nugumidöi akuyöbö, mönö yadiba rimidil ki, mönö mi yadmidönö wöhö, rön, ñinj keir nugwöña.

16 An mögum rön, röbö namag aku pön, God nugwo ri ablanje rön nimmidöl aku, Krais hañ nunjwa nimmidöla. Makwam bred maga pi gilixön nimmidöl aku, Krais mixiñ nunjwa nimmidöla.

17 An nöbö mö miga midöl aku, ji nigiö nig midön bred maga rib panyöbö iör nimmidöl aku mi, mixiñ panyöbö iör midöla.

18 Makwam Juda ada rimidöi aku nugwöia. Meme sipsip ap akuyöbö pön duön, pal God höjöpal ur nölmidöia. Makwam ñinj höd rib mag panyöbö iör yöx nugwön, pisanj nigiö nigön meme sipsip ap piaku pal höjöpal ur nölmidöia; mai nöbö mö piaku pisanj nigiö nigön rib bli nimmidöia.

19 Makwam yöur urap ap bla god inakmönö höjöpal ur nölmidöi aku ap ödöriö, me rön, yadöi; aku hör ap. Mögö i, bi i, rig gol i pön, hön kau mönö hön kau ha inöma ri nigön, höjöpal ur nölmidöi ap inakmönö piaku, ap ödöriö, me rön, yadöi; ap inakmönö piaku hör mögö rib, bi rib, rig gol rib ör.

20 Makwam ñigö yadmidla: nöbö mö God nugwo nugwölöi akuyöbö, ap inakmönö piaku höjöpal ur nölön, yöur urap ap rag hö pal rigpid rola nigninjö, cöñ aku, ñinj kijaki mödub höjöl inöm rig rib bi rib yuöiu ban rib ap

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

bla höjöpalön palmıdöia; God höjöpal ur nölmıdölöi. Aku nugwön, ñıŋ yöur urap ap kıjaki nugwo höjöpalön pal nölöi yöur urap aku, nöbö mö bla pısaŋ nıgiö nıgön paŋör nımön, kıjaki adö pısaŋ nıgiö paŋör mıjöñıŋödö, rön, ñıgö mönö kı yadmıdla.

21 Krais nöbö mö nuŋwa pısaŋ mögum rön, Nöbö Diba röbö nuŋwa nımön, duön kıjaki röbö nuŋwa aipam nımeñ; Nöbö Diba ap nuŋwa nımön, duön kıjaki ap nuŋwa aipam nımeñ.

22 Almıjöñ aku, Nöbö Diba nugwo ölısö wölolö rımıjöña. Ñıŋ nöbö mö ölısö mıdöl, Nöbö Dib nöbö ölısö ödöriö nugwo almıjöñ aku, anıŋ paiŋö ölıŋ höb pı nöleniŋö, röiŋ ä?

23 Ñıŋ bli yadöia, “An agap apım cinıŋö cinıŋ aku, cinıŋa; aku mönö i mıdölö,” röia. Jı mag bli rımıjnıŋ aku anıŋ rı gwogwam cöna. Ñıŋ yadöia, “An agap apım cinıŋö cinıŋ aku, cinıŋa; aku mönö i mıdölö,” röia. Jı mag bli rımıjnıŋ aku, nöbö mö Krais adö mıdöi akuyöbö ñıgö ap wä i rı nölen.

24 An keir mıd ri abnıŋö, rön, rıb aku yöx nugwön röinıŋ; nöbö mö bli ñıgö rıbyöx nugwön, ñıŋ mıd ri abıŋ, me rön, rıb aku yöx nugwön cinıŋa.

25Ñıŋ yöur urap ap pal rag du sımaim rıb yöra nıgmıjöñ aku, kıjaki mödub höjöl ap akuyöbö pal höjöpal ur nölön rag hö sımaim rıb yöra nıgmıdöiŋönö, rön, rıb mıga yöxön ñıgö yad nugumıjeñ. Amın wob nımöña.

26 Aku agapım: God Mönö aku Depid nuŋ rıb mıŋi kai kıtön yadöŋa, “Mögörıb il kı aipam, ap mögörıb il kı mıd ap bla aipam, magalıg Nöbö Diba ap nuŋ akwör mıdö,” röŋa.

27Makwam nöbö mö Krais adö mıdölöi bli ñıgö, “Höŋ ap nımıŋö,” rımıdıŋ, ram ñıgö duŋö, cöñ aku, rıb mıga yöx nugwön dumıjeñ. Du ñıŋ pısaŋ römıdön, ñıŋ yöur urap ap bla pön rıb mıŋi ñıgö nöiöñ aku, kıjaki mödub höjöl ap blaku pal höjöpal ur nöl rag hö nölmıdöiŋö owa rön, rıb mıga yöxön ñıŋ yad nugumıjeñ. Nımıb ap bla ñıgö nöiöñ aku amın pı nımöña.

28 Makwam nöbö mö bli hön ñıgö yajöña, “Ap piaku kıjaki mödub höjöl ap piaku pal höjöpal ur nöl rag hö nıgöiŋö,” rımıjöñ aku, ñıŋ lıbak nugwöña,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

“An nimiŋ, an yad nöl nöbö aku rib miga yöx nugwöniŋö,” rön, libak nugw ri aböña. Nöi mijön aku, rib mag nuŋwa yuö kwo, aku waiö aku gwogwo yadmid rib mag aku, gwogwam cöna.

29Makwam rib mag ñiŋa yadmidöi; nöbö ñigö yad nöiön aku, rib mag nuŋwa yuö kwo mid aku gwogwo cöniŋö, rön, yadmidla. Makwam rib mag na keir yöx nugwön, ap agap apim cinö cina, aku cina; nöbö mö hör rib ñiŋa pön, aliö alöinö, rön röin.

30 Ap nimib piaku, God nugwo ri ablaŋe rön nimin aku, pödpöd raŋ nöbö mö bli ni mönö yajöñ?

31 Makwam, ap nimiba cöñiŋönö röbö nimiba cöñiŋönö ap agap apim riba rimijöñ aku, God ib nuŋwa bil sö duaŋ, me rön, rib akwör yöxön cöña.

32 Makwam Juda nöbö mö blaimönö Grik nöbö mö blaimönö Krais adö midöi nöbö mö blaim nugwiŋ, wä ren mag aku rimijeñ.

33 Ni rimidil adaku, ni hör wä cön mag aku rimidöi; nöbö mö bla miga Jisas mönö wä aku nugw piŋ, ñigö kömö paŋ, me rön, mag akwör rimidla.

1 Korid 11

1 Makwam, ni Krais ri mag aku nugwön ril aku, ñiŋ kwo algör ni ril mag akwör nugwön cöña.

Nöbö mö God höjöpaliba mögum rimijöñ aku, ñiŋ agapim röxg mijöñ?

2Ñigö ni ap agap apim rimidil aku nugup duön, ni Jisas mönö wä aku ñigö yad nölim aku nugup duön nugwön midöi aku nugwön, ni wahax pön, ñigö nöbö mö wä bilim, me rimidla.

3 Makwam weik yadiba rimidil ki nugwöña. Nöbö bla yöcmac ñiŋa Krais; mö bla yöcmac ñiŋa nöböniŋ nöbö; Krais yöcmac nuŋwa God.

4Makwam nöbö bla yöcmac ñiŋa pöröbön, God höjöpaiöñiŋönö nöbö mö God Mönö yad nöiöñiŋönö aku, yöcmac ñiŋa keir möigw yöx nöiöña.

5Makwam mö bla yöcmac ñiŋ aku wöxnö midaŋ nugugirön, God höjöpaiöñiŋönö nöbö mö God Mönö yad nöiöñiŋönö aku, yöcmac ñiŋa keir

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

möigw yöx nöiöña. Mö bla mag gwogwo cöñ aku, ñiŋ möigw yöxaŋ, me rön, yöj panö ñiŋ aŋadö waxmin yöcmac yuö midöia. Makwam mö i yöcmac nuŋ aku wöxnö midaŋ nugugirön, nuŋ God höjöpaiön aku, nuŋ yöcmac yuö mid akuyöbö röxg midön God höjöpaiöna.

6Makwam mö i yöj panö pöröben aku, nuŋ yöj panö nuŋwa waxaŋ met waŋ; nöi mijön aku nuŋ adadö waxaŋ wöka nigaŋ. Makwam mag aliö möigw hö, cön aku, nuŋ yöj panö nuŋwa pöröböna.

7 Nöbö piaku, God ñigö nuŋ keir röxg ri nigmin midöi aku mi, yöcmac ñiŋ aku pöröbmijeñ. Makwam mö piaku, God ñigö nöbö röxg ri nigmin midöia.

8 God mö señ me aku pön, nöbö ri nigölöŋ; nöbö señ me aku pön, mö ri nigöŋa.

9Makwam mö paŋyöbö nuŋ añör mid aku gwogwo rö, rön, nöböniŋ nugwo ri nigölöŋ; nöbö paŋyöbö nuŋ añör mid aku gwogwo rö, rön, mönin nugwo ri nigöŋa.

10Makwam, mö yöcmaca pöröb gi mijöna. Aiön aku, nöbö mö nugwön, mö aku mönö yöxib mö, me cöña. Aiön aku, ejol bla nugwiŋ möigw hen.

11Makwam nugw ri aböña. Nöbö Diba mämäg il yöra, mö nuŋ nuŋwör añör midöl; nöbö nuŋ nuŋwör añör midöl. God nuŋ mö aipam nöbö aipam mösör ri nigöŋa.

12God nöbö señ me aku pön, mö ri nigöŋ aku, ji weik mö bla ha yöx pön höm nugugirön, dib röxön, nöbö röxöña. Makwam magalig God nuŋ il paŋyöbö akwör mida.

13Makwam mö bla yöcmac ñiŋa wöxnö midaŋ nugugirön God höjöpaiöñ aku wä cöniŋönö wöhö, ñiŋ keir nugwi.

14God nuŋ pödpöd rön nöbö ri nigön, mö ri nigöŋ aku nugwön libak nugwöñ aku, nöbö bla yöj panö mixila mijön aku gwogwo cöna,

15ji mö bla yöj panö mixila mijön aku wä rö, rön, nugwöña. Yöj panö mixila yöcmaca pöröbaŋ, me rön, God yöj panö mixila mö bla ri nigöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Makwam nöbö mö bli mönö yadmidil adö ki nugwön mönö mijön aku, ni mönö ki ör yadiba rimidla. Ni öim aliö akuyöbö akwör rila. Nöbö mö Krais adö midöi mögörib bla magalig mag aliö akuyöbö akwör rimidöia. Mag i hör rölöi.

17Makwam mönö dib ñigö yadiba rimidil ki, ñigö mönö wä bli yadib maga nigöl. Aku agapim: ñiŋ Krais adö midöi nöbö mö bla pisaŋ mögum rimidöi aku, haul nöbö mölöu nöbö ñiŋ bla ribyöx nugwön, ri ri abmidölöi.

18 Ji nöbö mö bli ni yadmin nuguma, ñiŋ Krais adö midöi nöbö mö duön mögum rimidöi wop aku, ñiŋ nuöm nig hörir nigmidöia. Aliö yadöi aku, ñiŋ bli almidöiŋö, rön nugula.

19Makwam nöbö mö ñiŋ rib adö hörirör yöxön rim dumid aku nugwön wöxnö nugunina, nöbö mö piaku Krais nugw pi gö nigöia, ji nöbö mö piaku Krais nugw pi gö nigölöiŋö, rön, nugunina.

20Krais nöbö mö nuŋwa pisaŋ mögum rön ap nimmidöi aku, Nöbö Diba röbö ap nigiö nigön paŋör nimnö röŋ aku nimmidölöi; inakmönö hörön nimmidöia.

21Ñiŋ ap nimiba hömidöi aku, ñiŋ höd hön haul nöbö mölöu nöbö heñ akuyöbö ribyöx nugwön pöx midölöi. Höd hömidöi nöbö akuyöbö, röbö wain ap bla miga akwör amnör nimön nim pörmidöia. Aliö alim, nöbö mö bli mai hömin kiö pilmida; nöbö mö bli höd hön röbö wain miga nimmidim u pilmida.

22Makwam ram ñiŋa keir midölmin, mögum rib ram aku duön, ap nim girön, röbö nim girön röi aimönö? Owa, ñiŋ God nöbö mö nuŋ midöi aku, ap hör i röxg nigöna? Ñiŋ akuyöbö alön, nöbö mö ap midöl bla yad höimöumidöia. Almidöi aku, ñigö mönö kai yajin? Ñigö nöbö mö wä me cin ä? Mi wöhö! Ñigö aliö yadöin.

23Nöbö Diba ni mönö yad nölöŋ aku, ni ñigö yad nölma: Nöbö Dib Jisas, nöbö nugwo höuöu röŋ wop aku, ruö wadixöŋ mag aku, bred mag i pöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24Bred mag i pön, God nugwo ri ablaŋe rön, pɨ gɨlɨxön nöbö nuŋ bla ñɨgö nöl gɨrön yadöŋa, “Mɨxɨñ na ñɨgö nölmɨdɨl kɨ. Ñɨŋ al gɨrön, nɨ rɨbyöx nugu gɨrön mɨjne,” röŋa.

25 Makwam ap nɨm pörmɨdmä, nuŋ röbö wain namag aku kwo algör pɨ God nugwo ri ablaŋe rön, ñɨgö nöl gɨrön yadöŋa, “Röbö wain namag kɨ, nɨ wöröxmön hañ na pɨnaŋ, nöbö mö akuyöbö God pɨsaŋ paŋör nɨgiö nɨgönɨŋö, rön, ñɨgö nölmɨdla. Röbö wain namag kɨ mai nɨmön, mag aliö akwör rɨ gɨrön, nɨ rɨbyöx nugugu mɨjne,” röŋa.

26Aku, Nöbö Diba höbkal höl wop kɨ, bred mag aku aipam röbö wain namag aku aipam nɨm gör mɨjöñ aku, Jisas anɨŋ ñöx nɨgön wöröxöŋ mönö wä aku, nöbö mö akuyöbö ñɨgö wöxnö yad nöiöña. Al gɨrön, öim nɨm mɨdɨŋ mɨdɨŋ, nuŋ höuöil hön wop akwör röböxöña.

27 Makwam nöbö mö bli rɨbyöx nugw ri abeñ wöhö, Nöbö Diba bred mag röbö wain namag amnɨmab pɨ nɨmmɨjöñ aku, Nöbö Diba anɨŋ ñöx nɨgön wöröx mɨxɨña hañ nuŋ aku hör ap i röxaŋ, aiöña. God nugwaŋ, ñɨŋ Krais mɨxɨña hañ nuŋ aku ap kib mag gwogwo cöña; mönö diba nugwöña.

28Makwam, ñɨŋ pödiö mɨdöi aku, höd höbwab rɨb madmag yuö ñɨŋ kwo keir lɨbak nugw ri abön, mai bred wain aku pɨ nɨmöña.

29Aku agapɨm: nöbö mö kai bred röbö wain aku Jisas mɨxɨñ nuŋ aku, me rön rɨbyöx nugweñ wöhö, amnɨmab bred wain, me rön, pɨ nɨmmɨjöñ akuyöbö, ap kib mag gwogwo rön mönö diba nugwöña.

30Aiöñ mag akwör, nöbö mö ñɨŋ bli mɨxɨñ ñɨŋa höx rɨ pɨnɨm, ap ra; bli mɨ aŋadö wöröxmä.

31Makwam, ñɨŋ pödiö mɨdöl aku, höd höbwab rɨb madmag yuö an kwo keir nugwön lɨbak ri abön, mai bred röbö wain pɨ nɨmmɨjɨnɨŋ aku, ap kib mag gwogwo rön mönö diba nugwöinɨŋ.

32 Makwam an ap kib mag gwogwo rɨmɨjnɨŋ aku, nöbö mö nuŋwa mɨdöl aku mɨ, Nöbö Diba nuŋ an mönö nöiöna. Nuŋ mönö nöiön aku, an rɨbyöx

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nugwön, nöbö mö mögörıb il kı amnör ap kib mag gwogwo rımıdöi akuyöbö pısaŋ rın hör yönmıd möl bö duöınıŋ.

33Makwam haul nöbö mölöu nöbö nı. Ñıŋ ap nımıba höñ wop aku, ñıŋ höd hön, haul nöbö mölöu nöbö heñ akuyöbö rıbyöx nugwön pöx mıdön, nıgiö nıgön nımöña.

34Makwam ñıgö bli kiö piön aku, ram ñıŋ bla ap nımön höña. Nöi mıjön aku, amnımab cöñ aku, mönö diba nugwöña. Mönö um bli, mai mıdöi yöraku wön, yad nöl ri abna.

1 Korid 12

God Inöma ap wä hörırör nölmıda

1Makwam haul nöbö mölöu nöbö. God Inöma nuŋ ap wä anıŋ paŋ paŋ hörırör nöl aku, weik mönö aku ñıgö yad nöl ri abıba rımıdla.

2 Ñıŋ nugwöia: höd Krais nugw pön mıdmıdölöi wop aku, mögö rıb, bı rıb, rıg gol, ap piaku pı rı nıgım ap rıb mıdöl piaku rıb ñıgö pıxmın, ap inakmönö piaku höjöpal ur nölön mıdmıdöia.

3 Makwam, nı ñıgö yadmıdla, God Inöma nöbö mö yuö ñıŋ kwo pısaŋ mıjön aku, Jisas nugwo mönö gwogwo yadön yad höimöub maga mıden. Jı nöbö mö kai, Jisas Nöbö Dib nı me cön aku, Inöm Leia yuö nuŋ kwo pısaŋ mıdaŋ nugugırön aliö yajöna.

4 God Inöma nuŋ ap wä wä paŋ paŋ hörır nölmıd aku, jı Inöma ap wä nölmıd aku nuŋ Inöm paŋyöbö mıd akwör mıda.

5Mabö rol paŋ paŋ hörır röl aku, jı Nöbö Diba mabö nuŋwa röl aku nuŋ Nöbö Dib paŋyöbö mıd akwör mıda.

6Ap wä hörır pön mabö rol paŋ paŋ hörır röl aku, jı God paŋyöbö mıd akwör nuŋ keir rımın, an paŋ paŋ mabö rol hörır rımın dumıda.

7God Inöma anıŋ ap wä hörır nölım mabö rol hörır röl aku, an Krais adö mıdöi nöbö mö bla pı ösös rı ri abıŋ, nöbö mö nuŋwa magalıg mıd ri abıŋ, me rön, ra.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8God Inöma nuŋ aniŋ nöbö mö bli rib wä nölim, an ribyöx nugw ri abön Krais mönö wä aku nöbö mö bla yad nölöla. Makwam Inöma paŋyöbö aku nuŋ aniŋ nöbö mö bli rib wä nölim, an Krais mönö wä aku ila ribyöx nugw ri abön, nöbö mö bla yad nöl ri aböla.

9Inöma paŋyöbö aku aniŋ bli rib wä nölim, Krais nugw pi gö nigöla; Inöma paŋyöbö aku aniŋ bli rib wä nölim, nöbö mö bli ap ri akuyöbö rimin kömö niga.

10Inöma aniŋ bli ap röliba akuyöbö riŋ, me rön, ölisö aku nöla. Inöma aniŋ bli rib wä nölim, God Mönö nuŋwa nöbö mö bla wöxnö yad nölöla. Inöma aniŋ bli rib wä nölim, God Inöma aimönö inöm hör akuyöbö i ñigö yuö wölim yadmidöi aku nugwöla. Inöma aniŋ bli rib wä nölim, aj il hör akuyöbö nigön mönö il nugwölibä nigöla. Inöma aniŋ bli rib wä nölim, nöbö mö aj il hör akuyöbö nigön mönö il nugwölibä nigmidim nugwön pi höuöilön nöbö mö yad nölöla.

11 Makwam God Inöma paŋyöbö iör mid aku, rib nuŋwa keir nugw akuyöbö, aniŋ nöbö mö paŋ paŋ ap wä hörir nölim nugugirön, mabö rol hörir rimin dumida.

Krais mixiñ nuŋwa paŋyöbö iör midöla

12 Mixiñ ana paŋyöbö iör mid aku, ji rib riba hörirör miga akwör mida. Rib riba hörirör piaku magalig pisaŋ nigiö nigim mixiña paŋyöbö iör mida. Krais aipam aliö alig mida.

13 Mag aliö akuyöbö, an Juda nöbö mö bla aipam, Juda nöbö mö yöi bla aipam, nöbö mö nöbö mö bli ñigö nag mabö rimidöi bla aipam, nöbö mö rib ñiŋa keir yöx nugwön mabö rimidöi bla aipam, God Inöma paŋyöbö mid akwör aniŋ magalig pal nölmin, Krais mixiñ nuŋwa paŋyöbö iör midöla. God nuŋ Inöma paŋyöbö mid akwör aniŋ nölim madmag yuö an kwo mida.

14Mixiñ ana paŋyöbö iör mid aku, ji rib riba hörirör miga akwör mida.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Yöd pılö aku, ıŋpılö aku nugwön, nı ıŋpılö mıdlöx aku waiö, jı yödpılö mıdıl aku algör, mıxıñ rıb mıŋi mıdöiö, rımıjön aku, an yödpılö aku mıxıñ rıb mıŋi mıdölö, rön, yadöinıŋ.

16Rımıj aku, algör, mämäga nugwön, nı mämäga mıdlöx aku waiö, jı rımıja mıdıl aku algör, mıxıñ rıb mıŋi mıdöiö, rımıjön aku, an rımıj aku mıxıñ rıb mıŋi mıdölö, rön yadöinıŋ.

17Makwam God nuŋ anıŋ rı nıgöŋ wop aku, mämäg akwör röx aku, pödpöd rön mönö yadmın rımıj pal nugwölıx? Makwam rımıj möla akwör röx aku, pödpöd rön hölıŋa nugwölıx?

18Jı God rıb nuŋwa keir nugwön, mıxıñ rıb rıba hörırör magalıg rı nıg ri aböŋa.

19Rıb rıba hörırör mıdölöx aku, mıxıñ aku kwo algör mıdölöx.

20Aku mı, rıb rıba hörırör mıga akwör mıda, jı magalıg pısaŋ nıgiö nıgmın mıxıñ paŋyöbö iör mıda.

21Makwam mämäg aku ıŋpılö aku nugwo, “Pödpöd rımın nı pısaŋ mıdlö? Mabö nagö i mıdölö,” rön, röböx du hör mıdön, mıd ri aben. Yöcmac maga aku kwo algör, yödpılö aku nugwo, “Pödpöd rımın nı pısaŋ mıdlö? Mabö nagö i mıdölö,” rön, röböx du hör mıdön, mıd ri aben.

22Makwam mıxıñ rıb bli ölısö mıdölö, cınıŋ piaku, mabö ñıŋa aipam mıda. Nuöm hörırör nıgaŋ, mıxıña mıd ri abıb maga nıgöl.

23Rıb aku rıb hör, röl, rıb bla rıbyöx nugw ri abön, wölıj röb ri abmıdöla. Makwam rıb aku rıb nugwölıb, me röl, rıb bla rıbyöx nugw ri abön, wölıj mı röb ri abmıdöla.

24Makwam rıb aku rıb wä, me röl, rıb bla, rıbyöx nugw ri abön, hör i rölöl. Makwam God nuŋ keir mıxıñ rıb rıba akuyöbö pön, rıb aku hör rıb, me röl, rıb bla pı nıg ri abön, rıb rıb bla magalıg pı nıgliu nölmın, mıxıña paŋyöbö iör mıda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Makwam, mixiña paŋyöbö iör midön, asix hörir nigölön, nöbö mö nuŋ bli pisaŋ nig nugugub mid akwör midön, nuö nuö madmag nigöña.

26Rib miŋi ömörö pimidaŋ, rib adö bli aipam magalig ömörö pöña; ji rib miŋi nugwo iba yadiŋ bil sö dumijön aku, rib adö bli aipam magalig wahax pöña.

27 Ñiŋ magalig Krais mixiñ nuŋwa midöia. Mixiñ nuŋwa midmin ñiŋ paŋ paŋ rib riba midöia.

28 Cöc aku God nuŋ aniŋ yad nig mabö hörirör röla. Agñiŋ aku, bli Jisas mönö wä pön dub nöbö bla midöla; agñiŋ ribyöbö aku, Jisas mönö wä yad nölib nöbö mö bla midöla; igwö wölö aku, Jisas mönö wä nöbö mö halöu ha ñigö yad nölib nöbö mö bla midöla; an bli ap rölibä mag cimal piaku röla; bli nöbö mö ap ri bla ñigö rimin kömö niga; bli nöbö mö uliöxön pi ösös röla; bli nöbö mö bla ñigö nugwidix midim nugugirön mid ri aböia; bli aj il hör akuyöbö nigön mönö il nugwölibä nigöla.

29Makwam an magalig Jisas mönö wä pön dub nöbö midölöl. An magalig Jisas mönö wä yad nölib nöbö mö midölöl. An magalig Jisas mönö wä nöbö mö halöu ha ñigö yad nölib nöbö mö midölöl. An magalig ap rölibä mag cimal piaku rölöl.

30An magalig nöbö mö ap ri bla ñigö rimin kömö nigöl. An magalig aj il höra nigön mönö il nugwölibä nigölöl. An magalig nöbö mö aj il hör akuyöbö nigön mönö il nugwölibä nigmidim nugwön pi höuöilön nöbö mö yad nölölöl.

31 God Inöma ap wä nölmid ap piaku, höbwab rib madmag yuö ñiŋ kwo ribyöx nugwön, ap wä wä nölmid ap piaku piniŋa, rön, rib aku yöx nugwöña. Makwam wopik ni ñigö ödöi mi wä mid aku yadiba rimidla.

1 Korid 13

An nöbö mö hör piaku ñigö madmag nignin aku, aku ap dib ödöriö

1An mönö yöbö hörirör yajniŋönö ejol mönö yadöi akuyöbö yajniŋ aku, ji nöbö mö hör piaku madmag nigöiniŋ aku, mönö ana nugwiŋ belo palim rig yadmid mag akuyöbö cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 An God Mönö nuŋwa keir rig yadmid mönö aku nugwön, nöbö mö bla wöxnö yad nöiniŋ aku, ji nöbö mö hör piaku madmag nigöiniŋ aku, an nöbö mö hör bli röxgniŋa. An ribyöx nugw ri abön, Krais mönö wä aku nugw ri abniŋ aku, ji nöbö mö hör piaku madmag nigöiniŋ aku, an nöbö mö hör bli röxgniŋa. An Krais mönö wä aku mönö ila ribyöx nugw ri abniŋ aku, ji nöbö mö hör piaku madmag nigöiniŋ aku, an nöbö mö hör bli röxgniŋa. An Krais nugwo mi nugw pi cici nigön, önöŋ bli yadiŋ hör piaku diön aku, ji nöbö mö hör piaku madmag nigöiniŋ aku, an nöbö mö hör bli röxgniŋa.

3Makwam ap an magalig mid aku, nuöm nigön nöbö mö ap midöl akuyöbö ñigö nöiniŋönö God mabö aku riŋ nugugirön, nöbö mö bli aniŋ nugwiŋ, ölisö wölaŋ, aniŋ rin hör yönmid möl bö pi abiŋ wöröxniŋ aku, God nugwo wä cöniŋö, ciniŋ aku, ji nöbö mö hör piaku madmag nigöiniŋ aku, hör ap i röxgöna.

4An nöbö mö madmag nigmijiniŋ aku, ñigö mönö höimöliö mida yadön, pi ösös ri ri abniŋa. An nöbö mö madmag nigmijiniŋ aku, ap wä ñiŋ bla ap an i alig midölö, rön, rib aku yöx nugwöiniŋ. An nöbö mö madmag nigmijiniŋ aku, ib ana keir yadiŋ bil sö duenim. An nöbö mö madmag nigmijiniŋ aku, anör nöbö mö dib nöbö mö piaku nöbö mö ulmidö, me rön, rib aku yöx nugwöiniŋ.

5An nöbö mö madmag nigmijiniŋ aku, nöbö mö ñigö yadyöxön mönö gwogwo yadön amnimab röiniŋ. An nöbö mö madmag nigmijiniŋ aku, ap agap apim aniŋ keir wä cön mag aku öim ribyöx nugwön röiniŋ. An nöbö mö madmag nigmijiniŋ aku, rimgör ölisö rödön mönö i nuö nuö yadöiniŋ. An nöbö mö madmag nigmijiniŋ aku, nöbö mö bli aniŋ ri gwogwam cöñ mag aku öim öim ribyöx nugu gör midöiniŋ.

6 An nöbö mö madmag nigmijiniŋ aku, mag gwogwo rol aku nugwön wahax pöiniŋ; ap agapim mör mid akwör nugwön wahax piniŋa.

7 An madmag nigmijiniŋ aku, ömörö bil kai aniŋ hön aku, ribyöx giba alig mijniŋa. An madmag nigmijiniŋ aku, öim Nöbö Diba nugw pi cici nig gir mijniŋa. An madmag nigmijiniŋ aku, öim Nöbö Diba nugw pi gö nig girön

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ribyöx giba alig mijniŋa. An madmag nigmijiniŋ aku, öim ususör rön Nöbö Diba rig yad mag akuyöbö ri gir mijniŋa.

8An madmag nigmijiniŋ aku, laŋ lonkwo öim öim aliö alip duön, wölu Nöbö Diba pisaŋ adöx yöd röul adö kau sö mijniŋ wop aku, madmag nig gör mijniŋa. God Inöma aniŋ ap wä nölim, God Mönö nuŋwa rig yadmid mönö aku nugwön, nöbö mö akuyöbö wöxnö yad nölöl aku, mai mag aliö akuyöbö alöiniŋ. God Inöma an ap wä nölim, aj il hör akuyöbö nigön mönö il nugwölibä nigöl aku, mai mag aliö akuyöbö alöiniŋ. God Inöma aniŋ ap wä nölim, Krais mönö wä aku mönö ila nugw ri aböl aku, mai mag aliö akuyöbö alöiniŋ.

9Aku agapim: God Inöma aniŋ ap wä nölim, Krais mönö wä aku mönö ila nugw ri abiŋö, ri ribyöx nugwöl aku, ji wopik bli ör nugwöla. God Inöma aniŋ ap wä nölim, God Mönö nuŋwa rig yadmid mönö aku nugwön, nöbö mö akuyöbö wöxnö yad nöliŋö, ri ribyöx nugwöl aku, ji God Mönö nuŋwa bli ör nugwön, nöbö mö akuyöbö yad nölöla.

10Ji Krais Nöbö wä keiryöbö ödöriö hön aku, an ap bla bli ör nugwöiniŋ; an nöbö mö magalig ap bla magalig wöxnö nugw pöcniŋa.

11Halöu ha asa midmidöl wop aku, halöu ha as rig ribyöx nugumidöi aliar ribyöx nugwön, halöu ha as rig yadmidöi aliar yadön midmidöla. Makwam mai dib röxön, nöbö mö diba midön, halöu ha as ribyöx nugwön rig rimidöi mag akuyöbö aŋadö röböxla.

12Wopik wop midö ki, nigcölöbö inöma röxg nugumidöi mag aliö akuyöbö nugwön, ap bla magalig nugw ri abölöl. Bli nugwöla; bli nugwölöl. Ji wop maiyöbö aku, ap bla bli ör nugwöiniŋ; an nöbö mö magalig ap bla magalig mämäg ana keir wöxnö nugwön, nugw pöcniŋa. Wopik wop midö ki, God nuŋ Nöbö pödiöm mid aku bli nugwöla, bli nugwölöl. Ji wop maiyöbö aku, God aniŋ nugw ri ab mag akuyöbö, an kwo nugwo algör nugw ri abniŋa.

13 Makwam, mönö dib mös paŋ öim mida: Krais nugw pib aku; Krais nugwo ribyöx giba alig pöx midib aku; madmag nigib aku. Ji mönö dib ödöriö aku mi, madmag nigiba maku.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Korid 14

God Inöma nöbö mö nuŋwa ñıgö ap wä nölmıda

1 Nöbö mö akuyöbö ñıgö madmag nıgnıŋ aku, aku ap dib ödöriö; ñıŋ rıb aliö yöx nugwön cöña. God Inöma ap wä nölmıd piaku, rıb madmag yuö ñıŋ kwo rıbyöx nugwön, ap wä nölmıd piaku pınıŋö, rön, rıb aku yöx nugwöña. Jı ap wä wä ödöriö aku, Krais mönö wä aku nöbö mö akuyöbö yad nölıŋö, rön, rıb aku yöx nugwöña.

2Nöbö mö aj il höra nıgön mönö il nugwölıbä akuyöbö yadmıjöñ aku, ñıŋ nöbö mö yadeñ; ñıŋ God nugwör yajöña. Nöbö mö bli mönö aku nugwön nugweñım. God Inöma ölısö nölaŋ mönö mı umadiö mıd bla yajöña.

3Jı nöbö mö Krais mönö wä aku wöxnö yad nöiöñ aku, nöbö mö bli mönö aku nugwön nugw ri aböña. Mönö aku nugwön Krais mönö wä aku nugw ri abön ölısö bli kwo pön, rıbyöx gıba alıg mıd gırön, ap agapım cön aku rıb mıga yöxeñım.

4Nöbö mö aj il höra nıgön mönö il nugwölıbä akuyöbö yadmıjöñ aku, ñıŋör mönö aku röx nugwön, ñıŋör ölısö bli kwo pöña. Jı nöbö mö Krais mönö wä aku wöxnö yad nölmıjöñ aku, nöbö mö Krais adö mıdöi akuyöbö algör magalıg nugwön, ölısö bli kwo pöña.

5Ñıŋ magalıg aj il hör akuyöbö nıgön mönö il nugwölıbä akuyöbö nıgmıjöñ aku, nı wä cöna. Jı nı mı wä cön aku, Krais mönö wä aku wöxnö yad nöiöña. Nöbö i aj il hör akuyöbö nıgön mönö il nugwölıbä akuyöbö nıgön, mai nuŋ keir yadıl mönö ila al aliö mıdö, cön aku, nöbö mö audiöx nugwöi piaku ölısö bli kwo pöña. Aiön aku waiö. Nöi, aj il höra nıgön mönö il nugwölıbä akuyöbö yadıb aku ap ulmıdö; Krais mönö wä aku wöxnö yad nölıb aku ap dib.

6Makwam nı mıdöi yöraku wön, aj il hör akuyöbö nıgön mönö il nugwölıbä akuyöbö nıgön, God Mönö yadmıjın aku, ñıŋ pödpödiö nugwön, Krais nugw pı gö nıgöñ? Makwam God Inöma nı mönö bli yadaŋ, ñıgö yad nöin aku wä cöna. Owa God Inöma raŋ, rıb nı hö aku ñıgö yad nöin aku wä cöna. Owa God Inöma nı rıba nölaŋ, Krais mönö wä bli ñıgö yad nöin aku wä cöna. Nı

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ñıgö yad nölmön, ñıŋ Krais Jisas mönö wä nugw ri abön, rıg yad mag akwör cöñ aku mag waiö. Krais mönö il aku bli yad nölmıjın aku, Krais nugw pı gö nıgıb maga cöna.

7Ap bli rıba mıdöl jı mönö pa. Ulamö bıyöj ap bla mönö pa. Jı ulamö bıyöj mönö pı ri abmıden aku, nöbö mö bla nugwön mönö pödi yad mıdö, rön, yualöbön wopal yadeñım.

8Makwam namag aku kwo algör, mönö pı ri abmıden aku, nöbö kai öbılön nuö nuö rıba rımıdölıŋö, rön, pıdılıön?

9Mag aliö akuyöbö mı, ñıŋ nöbö mö bla ñıgö aj il höra nıgön mönö il nugwölıbä akuyöbö nıgön, God Mönö yadmıjöñ aku, ñıŋ agö magım rön mönö yadmıdöi aku, me rön, nugwöñ? Ñıŋ aliö alıŋ, mönö rıg yadmıd akuyöbö nöbö i nugwen.

10Mögörıb il kı mönö yöbö hörır mıga akwör mıd aku mönö ila mıdım nugugırön yadmıdöia; hör yadölöi.

11Nöbö mö bli mönö yadıŋ nugwöinıŋ aku, anıŋ nugwıŋ, pad nöbö mö bli röxöna. An ñıŋ nugwıŋ, mag aliö akuyöbö cöna.

12Ñıgö mag akwör cönam. Rıb madmag yuö ñıŋ kwo rıbyöx nugwön, God Inöma ap wä nölmıd piaku pınıŋa, rön, rıb aku yöx nugwöi aku waiö. Jı nöbö mö Krais adö mıdöi piaku magalıg Krais nugw pı gö nıgıŋ, me rön, ap wä God Inöma nölmıd bla pön ususör rön rı mıjöñ aku mı ödöriö mag wä.

13Makwam mı, ñıŋ nöbö mö bla ñıgö aj il höra nıgön mönö il nugwölıbä akuyöbö nıgön, God Mönö yadmıjöñ aku, God nugwo yad nugwıŋ, ñıgö rıba nölaŋ nugugırön, mönö yajöñ aku pı höuöilön, al aliö yadmıdöla, rön, ñıgö kwo algör yad nöiöña.

14Aku agapım: aj il höra nıgön mönö il nugwölıbä akuyöbö nıgön, God höjöpalın aku, inöm na höjöpaiöna jı mönö ila aliö yadmıdıl aku, me rön, nugwöinöm.

15Ain aku, nı inöm na aku God höjöpaina; jı nı kwo nöbö mık algör rıb na aku yöx nugu gör mıdön God höjöpaina. Nı inöm na aku God nugwo wopal

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yajɨna; jɨ nɨ kwo nöbö mɨk algör rɨb na aku yöx nugu gör mɨdön God nugwo wopal yajɨna.

16Ñɨŋ inöm ñɨŋ akwör God nugwo ri ablaŋe rön höjöpaiöñ aku, nöbö mö bla mönö yajöñ aku nugwön röx nugweñ. Makwam, ñɨŋ God höjöpalön ri ablaŋe cöñ mönö aku il aku röx nugwön ri ablaŋe rön “Mɨ” me rɨb maga mɨden.

17God nugwo ri ablaŋe rɨ gɨr mɨjöñ aku, jɨ nöbö mö piaku mönö yajöñ aku nugwön, rɨb bli kwo pön ölɨsö bli alɨg peñɨm.

18Makwam God Inöma ap wä nölmɨn, ñɨŋ aj il höra nɨgön mönö il nugwölɨbä akuyöbö nɨgmɨdöi aku, ñɨgör nölöl. Nɨ kwo algör nölmɨn, aj il hör akuyöbö nɨgön mönö il nugwölɨbä akuyöbö mɨga akwör öim nɨgmɨdɨl aku, God nugwo ri ablaŋe rɨla.

19Jɨ Krais adö mɨdöi nöbö mö bla pɨsaŋ mögum rön cöca mɨdön, mönö aj il höra nɨgön mönö il nugwölɨbä akuyöbö nɨgön yadmön nöbö mö bli nugwön lɨbak nugweñ aku, aku nɨ wä ren. Mönö nugub mösör yadmön, nöbö mö bli nugwön rɨb bli kwo pöñ aku, aku nɨ wä cöna.

20 Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Halöu ha as bla rɨbyöx nugumɨdöi rɨb aliö akuyöbö yöx nugumɨjeñ; nöbö mö dib rɨg rɨbyöx nugumɨdöi rɨb aliö akuyöbö yöx nugwöña. Ap kib mag gwogwo rɨb mag akwör halöu ha as bla röxg mɨjöña.

21 God mönö yadöŋ bli yadön, Aisaia God Mönö rɨb mɨŋi kai kɨtön yadöŋa, “Nöbö Diba yada, ‘Nɨ nöbö mö kɨyöbö mönö nölmön, nöbö mö pad piakuyöbö yadmön hön, mönö yöbö ñɨŋa keir yajöña, jɨ nöbö mö kɨyöbö mönö nɨ yajɨn aku nugweñɨŋö,’ rö,” röŋa.

22Makwam nugwöla, God Inöma ap wä nölɨm, aj il hör akuyöbö nɨgön mönö il nugwölɨbä nɨgön yadmɨdöi aku, nöbö mö Krais nugw pɨmɨdöi bla nugwɨŋ me rön nölöl; nöbö mö Krais nugw pölöi bla nugwɨŋ, me rön, nöla. Makwam God Inöma ap wä nölɨm, nöbö mö Krais mönö wä aku wöxnö yad nölmɨdöi aku, nöbö mö Krais nugw pɨmɨdöi bla, nugwo nugw pɨ ri abɨŋ, me rön, nöla; nöbö mö Krais nugw pölöi bla, nugwo nugw pɨŋ, me rön, nölöl.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23 Makwam ñiŋ nöbö mö Krais adö midöi bla hö mögum rön cöca midön, magalig aj il hör akuyöbö nigön mönö il nugwölibä nigön yadiŋ nugugirön, nöbö mö mönö aku nugwölöi piaku bli mönö nöbö mö Krais nugw pölöi piaku bli, ram aku ram möl yuadö hömijöñ aku, mönö ñiŋ aku nugwön, nöbö mö piaku u pilim yadmidöiŋö, rön, ribyöx nugub maga ra.

24 Makwam Krais mönö wä aku wöxnö yad nöl gir midiŋ nugugirön, nöbö mö Krais nugw pölöi piaku bli mönö nöbö mö mönö nugwölibä nigön yadöi aku nugwölöi piaku bli, ram aku ram möl yuadö hömijöñ aku, mönö ñiŋ aku nugwön, ñiŋ ap kib mag gwogwo rimidöi aku nugwön, rib diba yöx nugwöña.

25Rib diba yöx nugwiŋ nugugirön, ap agap apim yuörib madmag ñiŋa umad gi mid bla wöxnö nigaŋ nugwöña. Ñiŋ aliö ribyöx nugwön, God nugwo nugwiŋ ölölö raŋ, höxmax yuön, God ib nuŋwa yadiŋ adöx sö duaŋ nugugirön yajöña, “Mi! God ñigö pisaŋ midö,” cöña.

God höjöpaliba du mögum cöñ aku, ödöriö mida akwör cöña

26 Makwam, haul nöbö mölöu nöbö, mönö yadiba rimidil ki nugwi. Ñiŋ hö mögum cöñ wop aku, nöbö bli wopala yajöña; nöbö bli Krais mönö wä aku rib miŋi mönö yad nöiöña; nöbö bli God Inöma ribyöx nöiön mönö aku yad nöiöña; nöbö bli aj il höra nigön mönö il nugwölibä akuyöbö nigön yajöña; nöbö bli mönö nugwölibä nigön yajöñ aku, pi höuöilön al aliö yadmidö cöna. Aku mi, nöbö mö Krais adö midöi bla Krais nugw pi cici nigiŋ, me rön, rib akwör yöx nugwön cöña.

27Ji nöbö bli aj il höra nigön mönö il nugwölibä akuyöbö nigön yadmijöñ aku, nöbö mös mönö mös paŋim mönö yadiŋ. Nöbö miga mönö yadöliŋ. Ji nöbö paŋyöbö iör öbilön mönö yajöna; nöbö mabuö kap öbilön mönö yadöliŋ. Nöbö paŋyöbö iör öbilön mönö yadaŋ, nöbö hör i öbilön, mönö yajön aku pi höuöilön, al aliö yadmidö, cöna.

28Makwam mönö pi höuöilön al aliö yadmidö rön yad nölib nöbö i miden aku, aj il höra nigön mönö il nugwölibä akuyöbö nigön yadiba rimidöi nöbö bla mönö aku wöxnö yadeñ; ñiŋ keir tar rib akwör yöx nugwön God pisaŋ yajöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29 Nöbö mös mönö mös paŋ Krais mönö wä aku yad nölɨŋ nugugɨrön, nöbö bli ödöriö yadmɨdöiŋönö wöhö rön, nugugu mɨdɨŋ.

30-31Makwam nöbö römɨdön nugugu mɨjöñ piaku, nöbö i God Inöma raŋ, rɨb wä yöx nölaŋ, nöbö höd öbɨlön yadmɨjön aku rɨb aku yöxön römɨdaŋ, nöbö mai öbɨlön aku nuŋ piöŋö yajöna. Nöbö mabuö kap öbɨlön mönö yadölɨŋ. Paŋ paŋ ör öbɨlön yadɨŋ. Makwam, ñɨŋ magalɨg Jisas Krais mönö wä aku yadɨp hön hön mɨ, Jisas Krais rɨb bli kwo pön, wahax pön rɨb wä yöx nugu gör mɨjöña.

32Nöbö mö God ñɨgö ap wä nölmɨn, Krais mönö wä aku yad nölmɨdöi piaku, rɨb ñɨŋa keir yöx nugw ri abön, mönö yad nöiöña. Jɨ ñɨŋ kwo algör rɨbyöx nugw ri abön, mönö yadɨl maku me rön, röböxöña.

33Aku agapɨm: God rɨmɨn nöbö mö Krais adö mɨdöi bla amnɨmab rölöi; rɨba yöx nugu gɨrön rɨm dum, tar mɨd ri aböia. Makwam ñɨŋ hö mögum rön cöca mɨdön, Krais adö mɨdöi nöbö mö mögörɨb piaku piaku magalɨg rɨg rɨmɨdöi mag akwör cöña.

34 Ñɨŋ hö mögum rön cöca mɨdön, mö bla mönö yadölɨŋ. Nöbö bla akwör yadɨŋ, mö bla hör audiöx nugwɨŋ. Juda lo mönö paŋ aliö akwör yada.

35Mö bla mönö bli kwo nuguŋö rɨmɨjöñ aku, ñɨŋ ram ñɨŋa keir bla duön, nöbönɨŋ ñɨŋ bla yad nugwɨŋ, yad nölɨŋ. Jɨ nöbö mö Krais adö God Mönö nuguŋö rön cöca hö mögum rɨmɨjöñ mibɨl yöra, mö i öbɨlön mönö yad nöiön aku, mɨ rɨ gwogwam cöna.

36Ñɨŋ nöbö mö Korid höd meme Jisas mönö wä aku pön duön nöbö mö piaku yad nölölim. An Jisas mönö wä pön dub nöbö bla, mönö wä aku pön duön, ñɨgö nöbö mö Korid ör yad nölölmɨŋ.

37 Ñɨŋ nöbö bɨl kai, God Inöma anɨŋ ap wä nölmɨn, Jisas mönö wä aku nöbö mö piaku yad nölmɨdölɨŋö, rɨ rɨbyöx nugwöi bla, nɨ Nöbö Diba rɨg yad akuyöbö yadmɨdɨl maku, me rön, nugwöña.

38Makwam nöbö kai mönö yadmɨdɨl kɨ nugwen aku, mönö nuŋwa algör nugumɨjeñ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

39Makwam, haul nöbö mölöu nöbö. Rıb dib ñıŋ aku Jisas mönö wä aku yad nöinıŋö, rön, rıb aku yöx nugwöña. Jı nöbö mö aj il hör akuyöbö nıgön mönö il nugwölıbä akuyöbö nıgön yadmıjöñ aku, röböxnö, rön, yadmıjeñ.

40Makwam ñıŋ nöbö mö Krais adö mıdöi bla hön God Mönö nugwöñ wop aku, ap agap apım rımıjöña, magalıg rıbyöx nugw ri ab gırön rıŋ duaŋ.

1 Korid 15

Krais wöröxön höbkal öbılöŋa

1Haul nöbö mölöu nöbö. Krais mönö wä aku höd ñıgö yad nölmön, ñıŋ nugwön mönö mı ödöriö, me rön, nugw pı cıcı nıgmä aku, iswob yad nöl ri abıba rımıdla.

2Mönö wä aku ñıgö yad nölmön nugw pımä aku, nugw pı cıcı nıg gır mıjöñ aku, God ñıgö kömö pöna. Jı nugw pı cıcı nıg gır mıdeñ aku, ñıŋ mönö ma aku hör nugw pöi mag aliö akuyöbö cöna.

3 Mönö nı keir höd nugum aku, mönö dib mönö wä ödöriö, me rön, ñıgö yad nölma. An ap kib mag gwogwo röl aku, Krais anıŋ ñöx nıgön wöröxöŋ aku, God Mönö kai kıtön, rıg cönıŋö, rim mag akwör röŋa.

4Krais wöröxım hogw pılım, wop mös mıdön, wop paŋ aku höbkal öbılöŋ aku, algör ör God Mönö kai kıtön, rıg cönıŋö, rim mag akwör röŋa.

5 Makwam Krais höbkal öbılön, Pita mıdöŋ yöra wöxnö nıgmın, nugwo höd nugwöŋa. Mai wöxnö nıgmın, mönö wä pön dub nöbö nuŋwa akuyöbö möl sö nugwo nugumä.

6Mai wop i, Krais iswob wöxnö nıgmın, wop paŋyöbö akwör haul nöbö mölöu nöbö paip hadred (500) akuyöbö nugwo nugumä. Haul nöbö mölöu nöbö bli wöröxmä jı bli magalıg mıdöia.

7 Mai wop i, Krais iswob wöxnö nıgmın, Jems nugwöŋa. Wop i piöŋö, Jisas mönö wä pön dub nöbö bla magalıg nugwo nugumä.

8 Makwam nöbö mö bli nugwo nugwim wop aku hö dumın, mai nı keir Jisas wöxnö nıgım nuguma. Makwam, nı ha yödör wabi yöx pön höi akuyöbö i mıdmön nı pöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 Nɨ nöbö mö Krais adö mɨdim akuyöbö ñɨgö rɨ gwogwam ödöriö rɨ mɨdmɨdɨl aku, Jisas mönö wä pön dub nöbö mɨdɨb maga nɨgölöŋ.

10 Jɨ God nɨ uliöxön pɨ ri abɨm, nöbö nuŋwa mɨdön mag keiryöbö rɨla. Jisas mönö wä pön dub nöbö bli mabö rɨg röi mag akuyöbö nɨ röi; God nɨ uliöxön pɨ ri abɨm, mabö dib ödöriö aku rɨla.

11Nör God mabö nuŋwa rɨlö rön yadmɨdöi; ñɨŋör röiŋö rön yadmɨdöi. An magalɨg Krais mönö wä aku, paŋyöbö adakwör yad nölmɨn dua. Ñɨŋ mönö wä akwör nugwön nugw pöia.

Nöbö mö wöröxim bla höbkal öbiöña

12Makwam Krais wöröxön öbɨlö, rön, mönö öim yadöl aku, ñɨŋ bli pödpöd rɨmɨn nöbäpö bla wöröxön höbkal öbɨleñɨŋö, rön nugwöi?

13Nöbäpö bla wöröxön höbkal öbɨleñɨŋö cöñ aku, Krais nuŋ keir höbkal öbɨlölö cöña.

14Makwam Krais höbkal öbɨlölöx aku, Krais mönö wä yad nölmɨdöl mönö aku, hör nöi mönö i röxöxa. Krais höbkal öbɨlölöx aku, Krais mönö wä nugw pöi mönö aku, hör nöi mönö i röxöxa.

15Nöbäpö wöröxön öbɨlɨb maga nɨgölöx aku, God nuŋ Krais nugwo rɨm öbɨlölöx. Makwam, God nuŋ rɨmɨn Krais öbɨlöŋ mönö wä öim yad nölmɨdöl mönö aku, hör mönö inakmönö i röxöxa.

16Aku agapɨm: nöbäpö bla wöröxön höbkal öbɨleñɨŋö cöñ aku, Krais nuŋ keir kwo algör höbkal öbɨlölö cöña.

17Makwam Krais höbkal öbɨlölöxisöŋö, Krais mönö wä nugw pöi mönö aku, mönö hör nöi mönö i röxöxa. Krais höbkal öbɨlölöxisöŋö, ap kib mag gwogwo röi pɨx aku örɨx abölöx.

18Krais höbkal öbɨlölöxisöŋö, nöbö mö Krais nugw pön wöröxim bla, mödoŋwadö wöröx pɨn pal duöyɨxa.

19An Krais nugwo pɨnɨŋ aku mɨ, rɨbyöx gɨba alɨg mɨdöla. Jɨ mögörɨb il kɨ mɨdön, mödoŋwadö wöröxölɨx aku, nöbö mö lɨblɨb rɨbä mɨdö bla mɨdölɨxa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Makwam Krais öbılön kömö mıd aku döŋö, nöbö mö Krais nugw pön wöröxöi bla, aku kwo algör öbılön kömö mıjöña.

21 Nöbö i raŋ, nöbö mö wöröxöña; Nöbö i raŋ, nöbö mö öbiöña.

22Mönö yadmıdıl aku, Adam nöbö mö yam nuŋwa mıdöl aku magalıg wöröxnıŋa, jı Krais nöbö mö yam nuŋwa mıdöl aku magalıg öbinıŋa.

23 God nuŋ Krais nugwo höd rımın öbılön, du nuŋ pısaŋ mıd aku mı, nuŋ mai hön nöbö mö nuŋ adö mıdöl bla raŋ, magalıg öbinıŋa.

24Seten kıjaki inöm gwogwo nuŋ bla nöbö mö bla rı gwogwam cöñ aku, jı Krais nuŋ ñıgö pal wöd ab pörön, nöbö mö nuŋ nugwidıx mıjön bla Acö God nugwo nöiöna; aku wop maiyöbö aku höna.

25 Aku agapım: Krais nöbö mö ap bla nugwidıx mıdıp duön, Nuö raŋ, kwolmal nuŋ bla magalıg Krais yödpılö moa mıjöña.

26 Kwolmal paŋyöbö iör mıjöna: wöröxıb mag akwör. Jı wop maiyöbö aku, kwolmal aku kwo aipam aŋadö pıl pal nıgöna.

27 Makwam God nuŋ rımın, nöbö mö ap bla magalıg Krais yödpılö nuŋwa moa mıdö, rön, kai kıtmä aku, God nuŋ keir Krais yödpılö nuŋwa moa mıdö, rön, yadölim. Aku agapım: God nuŋwör rımın, ap bla magalıg Krais yödpılö nuŋwa moa mıda.

28God rımın, nöbö mö ap bla magalıg Krais yödpılö nuŋwa moa mıdıŋ nugugırön, mai Ha nuŋwa keir God moa mıjöna. Makwam mı, God paŋyöbö akwör ap agap apım mıd piaku magalıg nugwidıx mıjöna.

29Nöbö mö wöröxöi bla öbiöñıŋö rıl aku nugwöia. Öbıleñ aku, nöbö mö pödpöd rımın haul hödpıg wöröxöi blai, me rön, röbö palöi? Ñıŋ öbiöñıŋö rön aliö alöia.

30 Makwam an kwo algör, an pödpöd rımın mönö wä aku yad nöl yönön, nöbö anıŋ rı gwogwam rıba rımıdöi bla rıb mıga yöxölöl?

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31Wop kɨ nöbö i nɨ pɨl pal nɨgönɨŋönö wöhö aku nɨ nugwöi. Nɨ ñɨgö nöbö mö rɨbyöx nugwön, wahax pɨ gɨrön, Nöbö Dib ana Krais Jisas nugwo wahax pɨ gɨrön ri ablaŋe rɨmɨdla.

32 Nɨ taun dib Epesas kɨ hön, wöñö höpebö bla röxg pɨsaŋ nuö nuö rɨla. Jɨ ñɨŋ nöbö mö, wöröxön aŋadö wöröxnɨŋö, rɨmɨdöi aku, nɨ pödpöd rɨmɨn aliö rɨl? “Weik mɨdöl wop kɨ, ap wä wä nɨm gɨrön, röbö wä wä nɨm gɨrön, rɨ gɨrön mɨjnɨm; wöröxön aŋadö wöröxnɨŋö,” rɨlöxa.

33Nugw ri aböña, nöbö mö rɨb aliö yöx nugwöi piaku pɨsaŋ mɨdmɨjeñ. Nöbö mö mɨd ri abmɨdöi bla, nöbö mö rɨ gwogwam rɨmɨdöi bla pɨsaŋ nɨgiö nɨgön paŋör mɨdön, mag gwogwo akwör rɨmɨjöña.

34Makwam, rɨb mag hör yöxön ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi mag aku röböxön, mɨd ri aböña. Ñɨŋ bli God nugwo rɨbyöx nugwölöi aku, ñɨŋ möigw höxa.

Höbkal öbɨlön mɨxɨñ ñɨŋ aku pödpödiö mɨjön?

35Makwam ñɨŋ bli yajöña, “Nöbö mö wöröxöi bla pödpöd rön höbkal öbiöñ? Öbɨlön, mɨxɨñ ñɨŋ aku pödpödiö mɨjönɨŋö?” cöña.

36 Mönö yadöi aku mönö u i röxa. Ap iñ mag bla abɨŋ, alɨg mɨdön kömö nɨgen; wöröxön akwör kömö nɨgöna.

37Wit mag mönö ap agapɨm maga abmɨdöi aku, wöl dib röx aku yuölöi; mag ulul mɨdö bla akwör abmɨdöia.

38Makwam mag hörɨrör abmɨdöi piaku, God nuŋ aliö wölaŋ, me rön, rɨg yad nɨgöŋ mag akwör wöla.

39Mɨxɨñ bla algör hörɨrör mɨda. Nöbö mö bla keir nɨgöŋa; hön urap bla keir nɨgöŋa; yöur bla keir nɨgöŋa; dölöm bla keir nɨgöŋa.

40Mɨxɨñ adöx yöd röul adö kau sö keir mɨda; mɨxɨñ mögörɨb rol il kɨ keir mɨda. Mɨxɨñ adöx yöd röul adö kau sö mɨ wä keir mɨda; mɨxɨñ mögörɨb rol il kɨ mɨ wä keir mɨda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

41Naiö mil aku mil wä keir abmıda; röun mil aku mil wä keir abmıda; gupö mil aku mil wä keir abmıda. Gupö bla algön nör hörırör mıd aku mil aku wä hörırör abmıdöia.

42Paŋ mag aliö akwör nöbö mö wöröxön öbiöña. Nöbäpö hogw piöñ mıxıñ aku lıdu lıl rı pıñöna; öbiöñ mıxıñ aku lıdu lıl rı pınen.

43 Ap lıblıb mıda ulöm möla nıgöia; öbılön mil alıg mıjöna. Ap ölısö mıdölım ulöm möla nıgöia; öbılön ölısö alıg mıjöna.

44Mıxıñ ulöm möla nıgöi aku mögörıb il kı yönöi mıxıñ akuyöbö mıda; jı öbılön, Inöm Leia rımın mıxıña kömö mıd mıxıñ akuyöbö mıjöna.

45 Mag akwör, God Mönö rıb mıŋi Mosıs kai kıtön yadöŋa, “Adam hödyöbö aku nöbö kömö nıgö,” röŋa. Adam yoŋyöbö aku Inöma mıda; nuŋ nöbö mö bla kömö mıdıb mag aku nölmıda.

46Aku mı, höd mögörıb döul il kı yön mıdıb mıxıñ; mai inöma yön mıdıb mıxıñ.

47Nöbö hödyöbö aku mögö akwör höŋa; Nöbö yoŋyöbö aku adöx yöd röul adö kau sebö höŋa.

48Nöbö mö mögörıb döul il kı mıdöi bla, nöbö hödyöbö rıg mıdmıd akwör mıdöia. Nöbö mö adöx yöd röul adö kau sö mıdöi bla, Nöbö adöx yöd röul adö kau sö rıg mıd akwör mıdöia.

49Weik an mögö kı höŋ nöbö aku röxg mıdöla; mai an adöx yöd röul adö kau sebö höŋ Nöbö aku röxg mıjnıŋa.

50Haul nöbö mölöu nöbö, nı ñıgö yadmıdla, mıxıñ hör aku God mögörıb wä aku dub maga nıgöl. Ap wöröx lıdu lıl rı pıñön aku öim öim mıdıb maga nıgöl.

51 Mönö höd nugumıdölöi i ñıgö yadıba rımıdla. An Krais nöbö mö nuŋwa mıdöl akuyöbö magalıg wöröxöinıŋ. Jı an magalıg keir yoŋyöbö röxg wöxnö nıgnıŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

52Namaga yadaŋ, añigölö rimgör ñirip ri mag akuyöbö, nöbö mö wöröxöi bla öbil mixiñ lidu lil ri pinöliba mijöña; makwam an magalig keir yoŋyöbö röxg wöxnö nigniŋa.

53 Mixiñ lidu lil ri pinib aku, mixiña lidu lil ri pinöliba nigöna; mixiñ wöröxib aku, mixiña öim öim midiba nigöna.

54 Mixiñ lidu lil ri pinib aku, mixiña lidu lil ri pinöliba nigöna; mixiñ wöröxib aku, mixiña öim öim midiba nigön wop aku, mönö kai kitön rig yadim mag akuyöbö cöna. God mönö yadib nöbö Aisaia God Mönö kai kitib yadön yadöŋa, “Nöbö Diba wöröxib mag aku pil pal nigmin mödö aŋadö pörö,” röŋa.

55 Makwam God mönö yadib nöbö Hosea God Mönö kai kitön yadöŋa, “Wöröxib maga, wopik ölisö nagö pikai mid? Wöröxib maga, wopik öliŋ höb nagö pikai mid?” röŋa.

56 Wöröxib maga öliŋ höb aku, ap kib mag gwogwo rib adaku ha; ap kib mag gwogwo rib ölisö aku, lo mönö adaku ha.

57Makwam God nuŋ Nöbö Dib ana Jisas Krais nugwo yad abmin hön aniŋ pi yau abmin kömö duöla. Aku nugwön, an God nugwo ri ablaŋe ciniŋa.

58Makwam, haul nöbö mölöu nöbö wä ni bla, ñiŋ öbil gö nigön, hör piaku dumijeñ. Nöbö Diba mabö nuŋwa röl aku hör röiniŋö, rön, öim kwockwoc palön, Nöbö Diba mabö nuŋwa ri girön mijöña.

1 Korid 16

Krais nöbö mö nölib rig

1 Rig pi mögum rön Krais nöbö mö piaku nölib rig aku mönö yadiba rimidla. Krais Jisas nöbö mö Galesia Propins midöi akuyöbö ñigö yadim mag akuyöbö, ñiŋ kwo algör cöña.

2Ñiŋ nöbö mö hörirör magalig iŋpilö paŋ paŋ wop agñiŋ aku, pimidöi rig akuyöbö nugwön bli pi hör piaku nigön pi mögum cöña. Almijöñ aku, ni wön, weik rimgör riga nöinö, rön, yad yönöinöm.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Makwam nɨ in aku, ñɨŋ nugwön nöbö wä mɨdöiŋö cöñ nöbö piaku bli, nɨ agal abmön, ñɨŋ kɨcöñ köp aku aipam, ñɨŋ nöiöñ rɨg aku aipam, pön pɨragön Jerusalem duŋ.

4Nɨ dub maga cön aku, nɨ keir ñɨgö yölɨŋ pön dina.

5 Makwam nɨ Masedonia Propins aku wön, mɨdöi yöraku ina.

6Wön, ñɨŋ pɨsaŋ ul mag mɨŋi mɨdɨbä maga ra. Ibaud kɨ ñɨgö pɨsaŋ mɨdön, mögörɨb bli duba rɨmön, nɨ pön du ödöi mɨbɨl yöra abɨŋ dina.

7Nɨ wön ñɨgö mil nugwön dub aku nɨ wä röl. Nöbö dib yöwö rɨmɨdaŋ, u ñɨŋ pɨsaŋ mɨŋi uplöb hölɨm mɨdön mai dina.

8Nɨ taun dib Epesas kɨ mɨdön, Pedikos wop dib aku hö padɨxaŋ nugwön mai ina.

9 Taun dib Epesas kɨ, Nöbö Diba mabö diba rɨmɨdla, jɨ nöbö mö mɨg mɨŋa nɨ höj nugumɨdöia.

10 Makwam Timoti mɨdöi yöraku umɨdaŋ, nugwo pɨ ösös rɨ ri abɨŋ, nuŋ ipöxen. Nɨ Nöbö Diba mabö nuŋwa rɨg rɨmɨdɨl mag akuyöbö, nuŋ kwo algör paŋ mag akwör rɨmɨd makwam,

11 nugwo röböxmɨjeñ. Ñɨŋ magalɨg nugwo pɨ ösös rɨ ri aböña. Nuŋ ñɨgö pɨsaŋ mɨdön, mai duba rɨmɨjön aku, nugwo pön hö ödöi um yöra abɨŋ, nɨ mɨdɨl kɨ haŋ. Nöböhöd nöbö bli pɨsaŋ höñɨŋö, rön, pöx mɨdla.

12 Makwam haul ana Apolos nugwo mönö ölɨsö yadön yadla, naŋ haul nöbö bli uba rɨmɨdöi piaku pɨsaŋ duö, rɨl aku, jɨ nuŋ weik wen. Mai ub maga rɨmɨdaŋ yöna.

Mönö rɨb bli aipam yadöŋa

13Ñɨŋ nöbö mö nugu gɨrön mɨjöña. God nugw pɨ gö nɨgön rɨmɨjöña. Ap i ipöxmɨjeñ. Mɨ ususör rön rɨmɨjöña.

14Ap agap apɨm rɨmɨjöñ aku, ñɨŋ nöbö mö bla ñɨgö madmag nɨg gɨrön rɨmɨjöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15 Haul nöbö mölöu nöbö. Ñiŋ nugwöia, Grik ada Krais nugw pim piaku, Stepanas nöbö mö yam nuŋ bla höd nugw pimä. Nugw pön mi, nöbö mö Krais adö midöi akuyöbö ñigö madmag nigön mabö ri nöl gör midöia. Makwam, haul nöbö mölöu nöbö na ñigö yadmidla,

16nöbö mö wä piaku aipam, haul nöbö mölöu nöbö ñiŋ pisaŋ mabö rimidöi bla aipam nugwön, rig yajöñ mag akwör cöña.

17Makwam ñiŋ keir hö ni nugub maga nigöl, Stepanas, Potiunetas, Akaikas hön ni nugwöi aku ni wä ra.

18Aliö alöi aku ni wä rimin ñigö wä ra. Nöbö wä piaku mönö yajöñ aku nugw ri aböña.

19 Makwam nöbö mö Krais adö midöi Esia Propins ki, ñigö Korid nöbö mö bla, “Haul nöbö mölöu nöbö ñiŋ midöiŋ ä?” röia. Akwila mö nuŋwa Prisila pisaŋ ñigö Korid nöbö mö, “Nöbö Diba ñigö nugwidix midaŋ,” me röia. Nöbö mö hön ram ñiŋ mönöbö hogwa cöca mögum rimidöi bla algör yadöia.

20Makwam haul nöbö mölöu nöbö Krais adö midöi pik magalig, “Ñiŋ midöiŋ ä?” röia. Ñiŋ Nöbö Diba nugw pimidöi aku, nuö nuö wahax pi girön, alguna bimil nimöña.

21Ni Pol, mönö rib mag ki imag na keir kai kitön “Ñiŋ midöiŋ ä?” rimidla.

22 Nöbö mö kai Nöbö Diba madmag nigen aku, nuŋ öliŋ höb pöna. Nöbö Diba hö!

23Nöbö Dib Jisas ñigö uliöxön pi ösös ri ri abaŋ.

24Haul nöbö mölöu nöbö na Krais Jisas adö midöi bla, ni ñigö magalig madmag nigmidla. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Korid

2 Korid 1

[1]Ni Pol. God ni yad nigmin, Krais Jisas mönö wä pön dub nöbö i midön, haul Timoti an nöbö rama yörik midön, ñigö God nöbö mö nuŋwa taun dib Korid midöi bla aipam, Akaia Propins mibil piaku midöi bla aipam magalig, köp ki kai kitmidla.

[2]Ñigö yadmidla, ni wä ra aku, Acö God aipam Nöbö Dib Jisas Krais aipam ñigö uliöxön pi ri abiŋ, tar mid ri aböña.

Pol God nugwo ri ablaŋe röŋa

[3] Nöbö Dib ana Jisas Krais Nuö nuŋwa God nugwo ri ablaŋe ciniŋa. Acö God halöu ha nuŋwa uliöxön, pi ösös rön, öim öim nugwidix mid ri aba.

[4]Ömörö bli aniŋ hömidmin, nuŋ aniŋ nugwidix midön pi ösös ri ri aba aku mi, an piöŋö höuöilön, nöbö mö bli ömörö pimidöi akuyöbö, ñigö kwo algör ör pi ösös ri ri abön nugwidix mid ri abniŋa.

[5] Krais pisaŋ midöl aku mi, nuŋ öliŋ höb rig pöŋ mag akuyöbö, an kwo algör ör öliŋ höb bli pöla. Ji Krais pisaŋ midöl makwam, nuŋ aniŋ öim öim nugwidix midön pi ösös ri ri abmin, an wahax pön rib wä yöx nugu gör midöla.

[6]Ñiŋ mid ri abön, wahax pön rib wä yöx nugu gör midön, du ni pisaŋ öim öim mijne, rön, Krais Jisas nuŋ ömörö bli aniŋ nölmida. Makwam Krais nuŋ aniŋ nugwidix midön pi ösös ri ri abmin, an wahax pön rib wä yöx nugu gör midöl aku nugwön nugwöña, ömörö bli ñigö hömijön aku, Krais aniŋ kwo algör ör nugwidix midön pi ösös ri ri abniŋö, rön, ñiŋ kwo algör wahax pön rib wä yöx nugu gör mijöña.

[7]Rib ana yöxöl aku, ñiŋ Krais nugwo röböxmijeñ. An nöbö hogwa öliŋ höb rig pöl mag akuyöbö, ñiŋ kwo algör öliŋ höb pöña; ji God nuŋ an nöbö hogwa nugwidix midön pi ösös ri ri abön ri mag akuyöbö, ñigö kwo algör ör nugwidix midön pi ösös ri ri abaŋ, ñiŋ kwo algör wahax pön rib wä yöx nugu gör mijöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8 Makwam haul nöbö mölöu nöbö nugwi. An nöbö hogwa Esia Propins mıdön, ömörö diba pön öliöx mıdmıŋa. Kömö mıdıbä maga nıgölöŋ, mödö wöröxıba rımıdölıŋö, rımä.

9Jı alöŋ mag aku, an rıb diba yöxmıdöl makwam, ölısö ana keir mıdölıŋö, rön, yadölöl; God nöbö mö wöröxöi bla rımın öbılöi God akwör an nugwidıx mıdaŋ mıjnıŋö, röla.

10-11 An mıñ wöröxöla, jı nuŋ an kömö pöŋ makwam, wopik nuŋ anıŋ iswob kömö pıba rımıda. Ñıŋ God höjöpal gır mıdıŋ, mai piaku aipam nuŋ algör ör an kömö pönıŋö, rön, wahax pön rıb wä yöx nugu gör mıdöla. Makwam, nöbö mö mıga akwör God höjöpal gır mıdıŋ, nuŋ nugwön anıŋ nöbö hogwa kömö paŋ mönö, nöbö mö mıga algör an rıg cön mag aku nugwön, ib nuŋwa yadıŋ bıl sö diöna.

Pol du nöbö mö Korid piaku nugwölöŋ, mönö aku yadöŋa

12Rıb mag ana yuö kwo nugwöla, nöbö mö bla pısaŋ mıdön ap agap apım röl bla, God an pısaŋ mıdım nugugırön, nugwo rıbyöx nugu gırön röla. An mönö mör yadön, mag wä akwör röla. Nı wöxnö yadmıdla, ñıgö öim öim paŋ mag aliö akwör röla. Makwam nöbö mö bla rıg rıbyöx nugumıdöi mag akwör rıbyöx nugwön aliö alölöl. God anıŋ uliöxön pı ösös rön rıbyöx nölım, aliö alöla.

13-14 Köp ñıgö kai kıtıl bla, mönö höjıl abön kıtöi; mämäg nıg nugwön, il aku rımgör nugune, rön, wöxnö akwör kıtla. Weik hörır mıdöl makwam, nı kai kıtıl mönö aku nugwöia, jı nugw ri abölöi; jı nı wä rı aku, nı kai kıtıl mönö aku nugw ri abön, paŋ mag akwör rıŋ, mai Nöbö Dib ana Jisas höbkal hön wop aku, an hö mögum rön, nı ñıgö nugwön wahax pına; ñıŋ nı nugwön wahax pöña.

15-16 Mag akuyöbö mı, höd Masedonia Propins duölım wop aku, nı rıb i yöxön ñıgö u nuguba inö, rıma. Nı Masedonia nöbö mö piaku ñıgö nuguba dina, jı höd u ñıgö nugwön dinö, rıma. Jı höbkal hön, Judia duba, ödöi paŋyöbö akwör hön, ñıgö iswob nugu gırön dinö, rıma. Almön, ñıŋ wahax pön nı ösös rön ap mag bli nölıŋ nım gırön Judia dinö, rıma.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Riba aliö yöx nugwön mönö, ñigö höd mönö pin abim aku, ji mai wölim. Aliö alim aku, ni yajöña, “Nöbö miŋ aku nugwo keir wä ri adaku mai duön, ‘Cinö cinö,’ rön, mönö akwör yadön, mai duöl. Nuŋ hör nöbö mönö röib nig yönmid miŋ aku,” me rib maga ri aku,

18ji God mi ödöriö akwör yad Nöbö aku pisaŋ midil aku, ni rib mös yöxön ñigö yadöi.

19 Ni, Sailas, Timoti, an God Ha nuŋwa Jisas Krais mönö ñigö yad nölmiŋa. Jisas Krais nuŋ rib mös midöl. Nuŋ yöwö rön, mai wöhö renim. Nuŋ mönö kai kai yad aku, rig yad gi mag akwör cöna.

20 God mönö adö kai kai yadöŋ aku, Jisas Krais hön, paŋ mag akwör magalig ra. Nuŋ aliö al aku an nugwöl aku mi, God höjöpalön, Jisas Krais ib nuŋwa yadön, “Mi” me röla. An aliö alöl aku, God ib nuŋwa bil sö duaŋ, me rön, aliö alöla.

21God nuŋwör rimin mönö, an aipam, ñiŋ aipam Krais nugwo cirip ri ab gir midöla. Nuŋwör aniŋ “Nöbö mö ni keir bilim,” me rön, yad nigön,

22 Inöm nuŋ aku an nölmin, nuŋ hön madmag yuö an kwo gö nigön mida. Makwam an nugwöla, an God nöbö mö nuŋwa keir midöla nugwön nuŋ rig yadöŋ yadöŋ mag akuyöbö an magalig nöiöna.

23Makwam ni ñiŋ Korid ada midöi bla nuguba rima aku, ji wön mönö diba yadmön, ñiŋ öliŋ höb pib maga ri aku nugwön, ñigö uliöxön wölim. God nuŋ madmag na yuö kwo nugwa ni inakmönö höröi.

24 Makwam mönö na akwör mai duŋ, me rön, rib aku yöx nugwöi. Ñiŋ keir Krais nugwo ribyöx nugwöi makwam, ni u ñigö yadmön, ñiŋ ususör rön Krais nugw pi ri abön, cirip gö nigön, wahax pi girön mijöñiŋö, rön yadmidla.

2 Korid 2

1 Makwam ni rib i yöxön yadma, “Ñigö iswob u nugwön, mönö ölisö yadmön, ñigö iswob öliŋ höb pib maga ri aku mi, u nugwöinö,” rima.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Makwam ni rimön ñiŋ öliŋ höb pimijöñ aku, yönim midön ni pi ösös ri ri abaŋ wahax pimijin? Nöbö mö aliö akuyöbö bli mideñim.

3Aku nugwön mönö, ñigö köp kai kitma. Ni ribyöx nuguma, “Wön nöbö mö piaku nugwön, mi ödöriö wahax pilöxa ji wöhö, wön ñigö nugumön, ni mi ömörö pön rib maga ri aku, ni mi wöinö,” rima. Ni ribyöx nuguma, “Ni keir wahax pin aku, ñiŋ aipam wahax pöñiŋö,” rima.

4 Köp kai kitim aku, madmag na aku öliŋ pilmin, rib diba yöx nugu girön, mäp röbö pixdör ab girön kai kitma. Ji köp kai kitim aku, ñiŋ ömörö diba pöñiŋö, rön, kai kitölim; ni ñigö madmag ödöriö nigil aku nugune, rön, kai kitma.

Nöbö mag gwogwo röŋ aku, wopik mag gwogwo röŋ aku röböxön nugwo madmag nigön pöña

5Ni ribyöx nugula, nöbö i öliŋ höb pi nölöŋ aku, ni pi nölölöŋ, ñigö nöbö mö bla magalig pi nölöŋa.

6Ñiŋ magalig nugwo röböxim makwam, nuŋ öliŋ höb pön, ri gwogwam röŋ aku mödö nugwa. Makwam, weik akuyöbö almijeñ; röböxöña.

7Weik ri gwogwam röŋ mag aku röböxön, nugwo mönö höimöliö mida yajöña. Aku agapim: nugwo aliö aleñ aku, nuŋ mi ömörö diba pön, aŋadö pin birib maga ra.

8Makwam, ni ñigö yadmidla, ñiŋ nugwo haul an me rön madmag nigöi aku, nugwo yadiŋ nugw ri aböna.

9Ni ñigö köp kai kitim aku, ñiŋ mönö na aku yöxön, agö mönö bilim yajin aku magalig mai duön cöñiŋönö wöhö, rön, köp kai kitma.

10Nöbö i mag gwogwo raŋ, ñiŋ nugwön mag gwogwo nuŋwa röböxöñ aku, ni kwo algör ör nugwön röböxna. Nöbö aku mag gwogwo röŋa ni nugwön röböxil aku, Krais ni nugugu midö, rön, ñigö me rön röböxla.

11 Makwam yöi aku, Seten an Krais nöbö mö nuŋ bli raŋ, hö pin birib maga ra. Seten öim, ni rimön hö pin biriŋ, me rön nugw aku nugwöla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 Makwam nɨ Krais mönö wä aku Troas nöbö mö ñɨgö yad nöinö, rön, Troas dumɨdmön, Nöbö Diba nɨ uba rödmɨn, mabö nuŋ aku mögörɨb aku rɨbä maga nɨgöŋ aku,

13 jɨ haul nɨ Taitas Troas yöraku hölu nugwölɨm makwam, nɨ rɨb diba yöxön, Troas nöbö mö ñɨgö, “Yörɨk mɨjɨnö” rön, Taitas nugwo nuguba Masedonia Propins yörɨk höma.

14Makwam, God ra akuyöbö nugwön, nugwo ri ablaŋe rɨla. Ha nuŋwa Krais nugwo agal abmɨn, hön Seten nugwo pɨ wöktaitö möl nuŋ piaku nɨgön, an pöŋa. Nuŋ an pön, ami nöbö dib rɨg rɨmɨdöi mag akuyöbö anɨŋ yölɨŋ höd dum nugugɨrön, nöbö mö hör piaku piaku anɨŋ nugwön, Krais mönö wä nuŋwa nugumɨn, hölɨŋ id wä röxg höm nugwöia.

15-16 Krais bɨ hölɨŋ wä höba pɨ God höjöpal ur nöl akuyöbö, an mɨdöla. Krais ñɨgö kömö pɨmɨd nöbö mö akuyöbö hölɨŋ aku nugwön, hölɨŋ mɨ id wä nugumɨn, ñɨgö kömö mɨdɨb mag aku nöla. Jɨ wöröxɨba rɨmɨdöi nöbö mö bla, hölɨŋ paŋyöbö akwör nugwön, nöbäpö hölɨŋ gwogwo höm nugumɨn, ñɨgö wöröxɨb mag aku nöla. Jɨ nöbö mö kai mabö aku rɨb maga rɨ?

17Nöbö mö mɨga rɨg ap mɨga pɨnɨŋö, rön, God Mönö wä nuŋwa yad nöl yönöia. Makwam an mag aliö akuyöbö röinɨŋ. God nuŋ anɨŋ yad nɨgön, mabö nuŋwa cɨne, rön, agal abön, nugugu mɨdɨm nugugɨrön, an Krais nöbö mö nuŋwa mɨdön, mönö mɨ ödöriö akwör yajnɨŋö, rön, God Mönö wä nuŋwa ödöriö akwör yad nölöla.

2 Korid 3

1 Makwam mönö kai kɨtmɨdɨl kɨ, “Nɨ köp kai kɨtmön, anɨŋ pɨ ösös rɨ ri abɨŋ,” me rön, kai kɨtmɨdöi. An hör nöbö mö röxg mɨdön, anɨŋ pɨne, rön, nöbö mö ñɨŋ nugwöi bli ñɨgö yadɨŋ, köp bli kai kɨt nölɨŋ, an rag hö ñɨgö nölɨŋ nugwön, anɨŋ peñɨm. Makwam ñɨŋ, “Nöbö kɨyöbö ñɨgö pɨnö,” rön, köp bli kai kɨt nölɨŋ, an rag du nöbö mö piaku bli nölöinɨŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Köp madmag yuö an kwo kai kıt gım mıd aku, ñıŋ nöbö mö mıdöia. Rıb ana yöx nugwöl aku, ñıgö mönö yad nölıŋ nugwön pöi aku mı, nöbö mö bla ñıgö nugwön, an nöbö pödiöm mıdöl aku nugwöña.

3 Makwam an Krais mabö nuŋwa rı nölmın, Krais nuŋ keir köp kı kai kıtön anıŋ nölöŋa. Kai bıñugwa kapa pön kıtmıdöi akuyöbö yöi; rıg rola kai rıg kıtmıdöi akuyöbö yöi. God öim kömö mıd Inöm nuŋ aku Krais mönö wä nuŋ aku nöbö mö madmag yuö ñıŋ kwo kıta.

4Nı mönö yadmıdıl kı, God agap apım yad aku, Krais nuŋ magalıg paŋ mag akwör cöniŋö, rön, yadmıdla.

5An nugwöla, an ölısö ana keir rımın, mabö du ri abıb maga nıgöl; God nuŋwör anıŋ rı nölaŋ nugugırön, an rıŋ, mabö du ri aböna.

6 God nuŋwör raŋ, an mabö rı nölıb nöbö nuŋwa mıdön, God Mönö yoŋyöbö yad nıg aku, pön duön nöbö mö bla ñıgö yad nölöla. God Mönö yoŋyöbö yad nıg aku, lo mönö akuyöbö yöi; mönö yoŋyöbö yad nıg aku, God Inöma nöla. Lo mönö raŋ, nöbö mö wöröxöña; jı God Inöma raŋ, nöbö mö kömö mıjöña.

7 Lo mönö aku, God rıg aso mea rola kai kıtmın, Mosıs pön höm nugugırön, mil mag diba aböŋa. Mil mag dib aku Mosıs haŋaj mämäg yuö nuŋwa mil ab gı mıdmıda. Mıdım mıdım mil mag dib aku mödö kwop rımıdöŋa, jı Isrel nöbö mö Mosıs haŋaj mämäg yuö nuŋwa nugub maga mıdölöŋ. Lo mönö wöröxıb maga rag höŋa, jı mil mag diba alıg höŋa.

8Makwam God Inöma nuŋ nölmıd mag aku mil mag mı wä mıda alıg mıda.

9 Lo mönö anıŋ mönö diba yadmın, an ap kib mag gwogwo röl aku nugwön rıb diba yöxöla, jı lo mönö anıŋ höŋ aku mil mag diba alıg höŋa. Makwam, an God mämäg il rol nuŋwa nöbö mö kömö wä wöxnö nıgıb mönö mı wä mıd aku anıŋ höŋ aku, mila mag dib keiryöbö alıg höŋa.

10Mila mag dib keiryöbö wopik mödö hö aku mı, lo mönö höd mil alıg höŋ aku wopik mil aböl.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Lo mönö aku öim mıdölöŋ, kwop rıba rımıdöŋa, jı mila mag dib alıg höŋa;
aku mı pal, mönö mı wä mıda öim öim mıdön hölögıpölıb aku, mila mag dib
keiryöbö alıg mıda.

12Makwam, an mönö mı wä mıd aku nugwön, rıbyöx gıba alıg mıdön, anau
pöinıŋ, mı ususör rön Krais mönö mag wä aku wöxnö yad nölöla.

13 Mosıs röŋ mag akuyöbö röinıŋ. Nuŋ lo mönö aku rag höm, haŋaj mämäg
yuö nuŋwa mı mila aböŋa, jı mıdım mıdım mil mag diba aböŋ aku kwop rım
höm nugugırön, Mosıs nuŋ nöbö mö bla mila kwop rımıd aku nugweñıŋö,
rön, usaŋ mei pön, haŋaj mämäg yuö nuŋwa pöröböŋa.

14-15Makwam rıb ñıŋa yöx nugw ri abölim. Aku agapım: usaŋ me aku röxg rıb
mag ñıŋa rogw gı mıdöŋ makwam, God höd maduar ör mönö ma yad nıgıba
yadöŋ mönö aku mämäga nıg nugwim aku, jı mönö ila nugwölim. Weik kwo
algör ör ñıŋ lo mönö aku mämäga nıg nugwöia, jı ap usaŋ mea röxg rıb mag
ñıŋa rogw rımın, mönö ila nugwölöi. Ap usaŋ mea röxg rıb mag ñıŋa rogw rı
aku, Krais nuŋwör pı ki bö abıb maga ra.

16 Makwam nöbö mö Nöbö Diba nugwör höñ aku, nuŋ usaŋ mea rıb mag ñıŋa
rogw rı gı mıd aku, pı ki bö abön, rıb mag ñıŋa rıbyöx nölaŋ, nugw ri aböña.

17Nöbö Diba yadmıdıl aku Inöm aku mı. Nöbö Dib Inöm nuŋwa an pısaŋ
mıjön aku, ap agap apım rön anıŋ kılabıs nöbö röxg nıgön aku, nuŋ pal wöd
hör piaku abön, anıŋ pı asıx aböna.

18Makwam haŋaj mämäg yuö ana pöröb gı mıdölöl aku, an magalıg Nöbö Dib
mil mag wä nuŋ aku wöxnö nugwöla. Nuŋ raŋ, an magalıg nuŋ keir mil mag
wä alıg mıd akuyöbö röxgnıŋa. An mag paŋyöbö akwör nuŋ rıg mıd mag
akuyöbö röxgöinıŋ; jı wop paŋ paŋ nuŋ öim öim anıŋ raŋ raŋ, an mil mag wä
nuŋwa rıg mıd aliar röxgnıŋa. Nöbö Diba almıd aku Inöm aku maku.

2 Korid 4

Mögö pı wi yöj nıgmıdöi mag akuyöbö, an nöbö mö mıdöla

1God anıŋ uliöxön pön, mabö kı yad nıgmın rımıdöl makwam, an rıb mıga
yöx nugwölöl.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Umadiö rön rɨmɨdöi adaku aipam, möigw höm nugugɨrön rɨmɨdöi adaku aipam, an rölöl. Nöbö mö bla ñɨgö inakmönö hörön yadölöl. An God Mönö yad nölɨba rɨmɨdöl aku, mönö an keir bli alɨg yadön yad nölölöl. Ap agap apɨm rɨmɨdöl aku inakmönö hörön rölöl. God Mönö wä nuŋ aku ödöriö akwör wöxnö yad nölmɨdöla. Almɨdöl mag aku, nöbö mö bla anɨŋ nugwön, yuörɨb madmag ñɨŋ kwo nugwöña, an God mämäg il rol nuŋ aku nöbö pödiöm mɨdöl.

3Nöbö mö wöröxmɨdöi bla akwör, mönö wä wöxnö yad nölmɨdöl aku nugwön, usaŋ mea röxg mönö wä aku pöröb gɨ mɨdmɨn nugwölöi.

4 Ñɨŋ nugwölöi aku, Seten mögörɨb il kɨ god röxg mɨd aku, rɨb ñɨŋa rogw rɨmɨn, Krais mönö wä mil alɨg mɨd aku nugwölöi. God nuŋ rɨg mɨd mag akuyöbö Krais kwo algör ör rɨg mɨd aku nugwölöi.

5Makwam mönö yad nölmɨdöl aku, an nöbö pödiöm mɨdöl mönö aku yad nölölöl. Jisas Krais nuŋwör Nöbö Diba mɨda, nugwön an Jisas mabö nuŋwa rön mabö rɨ nölɨb nöbö ñɨŋa mɨdölɨŋö, rön, Jisas mönö mag wä nuŋwa ñɨgö yad nölmɨdöla.

6 God höd “Pɨxmag yuö bö mil abaŋ,” me röŋa. God paŋyöbö akwör mil nuŋwa madmag yuörɨb an kwo mäp i mɨda. Makwam, God mil mag wä nuŋ aku Krais haŋaj mämäg yuö mil abmɨd aku mödö nugwöla.

7 Mögö pɨ wi yöj rɨ nɨgmɨdöi mag akuyöbö, an nöbö mö alɨg mɨdöla. Makwam God nuŋ ap wä keiryöbö mɨdö kɨ yuö anɨŋ kwo nɨga. Aku nugwöla, ölɨsö ana keir wöhö; God ölɨsö nuŋwa keir nölmɨn, pön aliö mɨdöl aku nugwöla.

8 Anɨŋ adöi adöi rɨbɨxmɨdöi aku, jɨ an gul rɨ dumɨdöla. Rɨb mɨga yöxmɨdöl aku, jɨ rɨbyöx gɨba alɨg mɨdöla.

9Anɨŋ ir abmɨdöi aku, jɨ nöböhöd ana nuŋ an pɨsaŋ öim mɨda. Anɨŋ hör pal abmɨdöia, wöröxölöl.

10 Jisas nugwo palön pɨl pal nɨgim mag aliö akuyöbö, an kwo algör ör palön pɨl pal nɨgɨba rɨmɨdɨm, amɨn mɨdöla. Makwam almɨdmɨn, nöbö mö bla mɨxɨñ ana nugwön, Jisas kömö mɨd aku wöxnö nugwöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 An kömö mıdöl aku, Jisas nugw pöiŋö, rön, anıŋ öim öim pıl pal nıgıba rımıdöia. Almıdöi aku, nöbö mö akuyöbö mıxıñ ana nugwön, Jisas kömö mıdıb mag nuŋ aku nugwıŋ, me rön, God ñıgö röböxmın akuyöbö almıdöia.

12An öim öim wöröxıb maga rı aku, jı an akuyöbö almıdıŋ, ñıŋ kömö mıdıb maga ra.

13 God Mönö aku nöbö i kai kıtön yadöŋa, “Nı God nugw pıl makwam, aliö yadmıdlö,” röŋa. Mak akuyöbö, an kwo algör ör God nugw pöl makwam, mönö yadmıdöla.

14 An nugwöla, God nuŋ rımın Nöbö Dib Jisas höbkal öbılöŋ mag akuyöbö, anıŋ kwo algör ör raŋ öbılıŋ, anıŋ aipam ñıgö aipam pön du Jisas mıd yöra nıgöna.

15Ap yadmıdıl pik magalıg ñıgö me rön yadmıdla. Aliö rımön, wop paŋ paŋ God nuŋ nöbö mö piaku piaku mıga akwör pı ösös rı ri abön nugwidıx mıdaŋ, ñıŋ God nugwo ri ablaŋe rı gırön mıdıŋ nugugırön, ib nuŋwa mı bıl sö wöliöna.

God nugw pön rıbyöx gıba alıg mıdöla

16 Makwam, an rıbyöx gıba alıg mıdöla. Mıxıñ ıŋ wajmag ana ölısö ölısö maga mıdöl aku, jı God nuŋ anıŋ öim öim inöm yuörıb an kwo ölısö nölmın nugugırön kömö mıdöla.

17 Ömörö ulul pımıdöl piaku ap dib yöi, wöhö; hör mag metyöbö mıŋi ör pımıdöla. Ömörö piaku pön, jı mai du Krais pısaŋ mıdön öim öim mil mag dib wä yuadö mıd ri abnıŋa.

18Mögörıb döul il kı mıdön, ap mämäga nugwöl bla rıb mıga yöxölöl; ap bıl yöra sö mämäga nugwölöl bla rıbyöx nugwöla. Ap mämäga nugwöl bla mag metyöbö mıŋi mıjöna; ap mämäga nugwölöl bla öim öim mıjöna.

2 Korid 5

1 Mıxıñ an weik mıd wop kı, ram bötö mea röxg mıda. Jı ram bötö aku pı hajal abıŋ lıdiön aku, God nuŋ anıŋ ram yoŋyöbö i mögörıb nuŋwa adöx yöd

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

röul adö kau sö yöraku rɨ nɨgaŋ mɨjnɨŋa. Ram aku nöbö ram rɨg uröi akuyöbö yöi, wöhö; God nuŋ keir rɨ nɨgaŋ, öim öim mɨjöna.

2 Ram yoŋyöbö aku rɨmgör pön wölɨj röxg röbnɨŋö, rön, rɨb aku yöx nugu gɨrön pöx mɨdöla.

3Aku agapɨm: God nuŋ anɨŋ wölɨj röxg röb nölmɨjön aku, magör mɨdöinɨŋ.

4Weik ram bötö kɨ mɨdön, ömörö pön ake rɨmɨdöla. Makwam röböxön magör mɨjnɨŋö, rön, rɨb aku yöx nugwölöl; adöx yöd röul adö kau sö mɨdɨb mɨxɨñ aku pɨnɨŋö, rön, rɨb aku yöx nugwöla. Mɨxɨñ kömö mɨdɨb aku hön, mɨxɨñ wöröxɨb hödyöbö aku aŋadö nɨm pöcönɨŋö, rön, rɨb aku yöx nugwöla.

5God rɨb nuŋwa keir yöx nugwön, mɨxɨñ yoŋyöbö nöinö, rön, Inöma abmɨn nuŋ hön anɨŋ pɨsaŋ mɨd makwam, God nuŋ rɨg yadöŋ mag akuyöbö akwör cön aku nugw ri aböla.

6 Makwam mɨ, an öim öim wahax pön rɨb wä yöx nugu gör mɨdöla. Jɨ mɨxɨña alɨg gɨ mɨdöl wop kɨ, Nöbö Diba ram nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö mɨdölöl.

7Nöbö Diba nugwo rɨbyöx nugw gɨrön yönmɨdöl aku, jɨ mämäga nugwölöl.

8 An wahax pön rɨb wä yöx nugu gör mɨdöla. Mɨxɨñ an kɨ röböxön, wölu Nöbö Diba pɨsaŋ mögörɨb nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö yöraku mɨjnɨŋö, rön, rɨb aku yöxmɨdöla.

9 Makwam, mögörɨb an yörɨk mɨxɨña mɨjnɨŋönö röböxön Nöbö Diba ram nuŋwa du mɨjnɨŋ aku, Nöbö Diba nugwo wä cön adakwör cɨnɨŋö, rön, rɨb aku yöx nugwöla.

10 Aku agapɨm: an magalɨg du Krais mämäg il rol nuŋ yöra mɨdɨŋ, weik mɨxɨñ alɨg mɨdön agap apɨm röl, mag wä röliŋönö agö magɨm röl aku, nuŋ nugwön paiŋö aliö akwör nöiöna.

11Nöbö Diba nuŋ Nöbö ipöxbä mɨd aku nugwön, an ususör rön, nöbö mö bla nugwo nugw pɨŋ, me rön, ñɨgö mönö wä nuŋwa yad nölmɨdöla. An nöbö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pödiöm mıdöl aku, God nugw ri aba; ñıŋ kwo algör ör, an nöbö pödiöm mıdöl aku nugub maga ra.

12Mönö kai kıtmıdıl kı, an nöbö wä anıŋ pöñıŋö, rön, yadmıdöi. Ñıŋ mönö kai kıtmıdıl kı nugwön, anıŋ rıbyöx nugwön wahax pıne, rı rıbyöx nugwön, kai kıtmıdla. Akuyöbö almön, nöbö mö madmag yuörıb kwo yöi, mıxıñ rıŋadö akwör nöbö pödiöm mıd aku rıbyöx nugumıdöi akuyöbö, ñıgö mönö paiŋö yajne, rön, mönö kı kai kıtmıdla.

13Makwam mönö kai kıtmıdıl kı, ñıŋ bli yajöña, Pol u pılım mönö aku yadmıdö, cöña. Jı ñıŋ aliö akuyöbö yadmıjöñ aku, Pol, nöbö mö God ib nuŋwa yadıŋ bıl sö duaŋ, me rön, aliö yadöiŋö, rön, rıb aku yöx nugwöña. Makwam Pol nöbö u yöi, nöbö rıba mıdım yadmıdö, cöñ aku, Pol anıŋ me rön, mönö aku yadöiŋö, rön, mönö na nugw pöña.

14Krais nuŋ nöbö paŋyöbö ödöriö aku nöbö mö magalıg ñöx nıgön wöröxöŋ aku, an nöbö mö magalıg pısaŋ wöröxmıŋa, rön, nugwöla. Krais an nöbö mö magalıg madmag nıg aku nugwön, rıb ana keir yöx nugwön, röinıŋ.

15 Krais nuŋ an nöbö mö magalıg ñöx nıgön wöröxöŋa. Makwam, weik nıgön mai, anıŋ keir wä cön adaku nugwön röinıŋ; Nöbö Diba anıŋ ñöx nıgön wöröxön höbkal öbılöŋ aku, nugwo wä cön adakwör cınıŋa.

16Nöbö mö mögörıb il kıyöbö rıg rıbyöx nugumıdöi mag akuyöbö akwör nugwön, “Nöbö mö piaku nöbö mö waiö, nöbö mö piaku nöbö mö gwogwo,” me rön nugwölöl. Höd an Krais nugwo keir rıb inakmönö adö akuyöbö akwör yöx nugumıŋ aku, jı wopik nugwo rıb mag aliö akuyöbö yöx nugwölöl.

17 Nöbö mö Krais nugwo cırıpöi bla, God rımın kömö yoŋyöbö adaku mıdöia. Ap hödyöbö aku pörım, höd rıg mıdmıdöi mag akuyöbö mıdölöi; ap yoŋyöbö mödö ha.

18 An kömö yoŋyöbö mıdöl aku, God nuŋwör rımın mıdöla. Höd nöbö mö pılgıb imgıb nuŋwa mıdmıŋ aku, jı mai Krais nugwo yad abmın hön, anıŋ pı God pısaŋ nıgliu nöl nıgön, nöbö mö bli kwo God pısaŋ nıgliu nöl mıdıŋ, me rön, anıŋ mabö aku yad nıgöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19 Krais ñıgö ñöx nıgön wöröxöŋ makwam, God nöbö mö akuyöbö magalıg ap kib mag gwogwo rımıdöi bla nugwön röböxmön, nı pısaŋ nıgliu nöl mıdıŋ, me rön, röŋa. Makwam God nuŋ anıŋ mönö wä aku nölön, nöbö mö akuyöbö magalıg yad nöine, rön, anıŋ nöbö mö mabö rıb nuŋwa yad nıga.

20An mı, Krais nöbö mibıl yöbö nuŋwa mıdön, God mönö wä yad aku pön, ñıgö nöbö mö akuyöbö yad nölmıdöla. An Krais nöbö nuŋwa mıdöl makwam, ñıgö yadmıdöla, Krais mönö wä aku nugw pön, yöwö rıŋ, God ñıgö pı ösös rön nugwo pısaŋ pı nıgliu nöiöna.

21 Krais ap kib mag gwogwo i rölöŋ, jı God ap kib mag gwogwo ana magalıg pön Krais rol nugwo nıgöŋa. God alöŋ mag aku, anıŋ ñöx nıgön, ñıŋ Krais pısaŋ mıdön kömö wä mıdıb mag nuŋ aku pöñıŋö, rön, aliö alöŋa.

2 Korid 6

1An God pısaŋ nıgiö nıgön mabö rımıdöl aku, ñıgö mönö ölısö yadön yadmıdöla, God ñıgö uliöxön pı ösös rı aku röböxmıjeñ.

2 God nuŋ yada, “Mönö nagö nugunö rımıdım wop aku, nı yad nuguman nuguma. Nagö kömö pınö rım wop aku, nagö rı nölmö,” röŋa. Makwam nugwi! Weik wop kı God nöbö mö akuyöbö pı ösös rı ri abnö, rön, pöx mıda. Weik wop kı God nöbö mö akuyöbö ñıgö pı asıx abaŋ, kömö diöña.

3God mabö nuŋwa rımıdöl adaku du wä raŋ, me rön, nugw ri abön röla. Nöbö mö bli anıŋ nugwön, rıb bli yöxön pın bırıbä mag aku röinıŋ.

4Ap agap apım rımıdöl aku, God mabö nuŋwa rımıdöl aku nugwıŋ, me rön, mag wä adakwör rımıdöla. Makwam, God mabö nuŋwa rön amın mıdön röböxölöl. Ömörö pödiö pımıdöl aku, öliöx mıdölıŋö, rön, rıb aku yöx nugwölöl.

5 Anıŋ wop bli mı göj palöia; wop bli nag nıgöia; wop bli mögörıb i nöbö öbılön ömdö nöbö pısaŋ mönö ami nöbö pısaŋ nuö nuö pılön mıñ anıŋ mibıl yöraku aipam pıl pal nıgöia; wop bli mabö rıp dumıd dumıd aŋöi nıgölöl; wop bli hölım ri abölöl; wop bli kiö hölımmıdöla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Makwam an rıb wä akwör yöxön, nugw ri abön, nöbö mö ñıgö nugumın, ölısö wölöl wöhö, ñıgö pı ösös rı ri abmıdöla. An pödpöd rön aliö almıdöl? Inöm Leia anıŋ yuörıb kwo mıd makwam, nöbö mö madmag ödöriö nıgmıdöla;

7God anıŋ ölısö nuŋwa nölmın, Krais mönö wä aku ödöriö akwör yadmıdöla; rı ri abön rıb mag aku hölun nölıb ana röxg imag mırıx aipam imag cökö aipam mıda.

8Nöbö mö bli ib ana yadmın bıl sö dumıda; nöbö mö bli ib ana pım il yöra bö pınmıda. Bli anıŋ mönö wä yadmıdöia; bli anıŋ mönö gwogwo yadmıdöia. An inakmönö hörıb nöbö, me rön, rıb aku yöx nugumıdöi aku, jı an mönö ma akwör yadmıdöla;

9 an nöbö mö iba mıdölö, rı rıbyöx nugwöi aku, jı ib ana nugwöia; an mödö wöröxıbi röxöl aku, jı kömö mıdöla. Anıŋ mı göj göj palmıdöi aku, jı wöröxölöl;

10ömörö diba pımıdöl aku, jı wahax pı gırön mıdöla; nöbö lıblıb rıbä röxg mıdöl aku, jı mabö an röl adaku nöbö mö mıga akwör rıb nöbö mö röxg mıdöia; ap mıdölıb nöbö röxg mıdöl aku, jı magalıg pöla.

11Ñıgö Korid nöbö mö bla mönö umadiö yadmıdölöl, wöxnö ödöriö yadmıdöla; ñıgö madmag nıgmıdöla.

12An ñıgö madmag nıgmıdöl aku, wopik kwo algör ör paŋ mag akwör madmag nıgmıdöla, jı ñıŋ anıŋ madmag nıgmıdöi mag adaku pön du pikai aböi?

13 Ñıgö halöu ha na röxg nıgmın yadmıdla, an ñıgö madmag nıgmıdöl aku, ñıŋ kwo algör ör an madmag nıgi.

Nöbö mö Krais nugw pölöi akuyöbö pısaŋ nıgiö nıgön mıdmıjeñ

14 Ñıŋ nöbö mö Krais nugw pölöi akuyöbö pısaŋ nıgiö nıgön mıdmıjeñ. Nöbö mö mag wä rı ri abmıdöi piaku, pödpöd rön nöbö mö mag wä rı ri abmıdölöi piaku pısaŋ nıgiö nıgön rıŋ duaŋ wä cön? Nöbö mö mila mıdöi piaku, pödpöd rön nöbö mö pıxmag yuö bö mıdöi piaku pısaŋ nıgiö nıgön rıŋ duaŋ wä cön?

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Krais kijaki pisaŋ rib mag paŋyöbö i yöx nugwölöi. Nöbö mö Krais nugw pimidöi bla, nöbö mö Krais nugw pimidölöi bla pisaŋ algör ör rib mag paŋyöbö i yöx nugweñ.

16 God kömö mid Nöbö aku, an höjöpalib ram nuŋwa midöla. God nuŋ yadöŋa, “Ni yuö ñiŋa midön, God ñiŋa midmön, ñiŋ nöbö mö na mijöñiŋö,” röŋa. Makwam God höjöpalib rama nigön, inakmönö goda nigön, mönö i paŋör nig ödör nigön riŋ dub maga nigöl.

17 Makwam, Nöbö Diba nuŋ yadöŋa, “Ñigö röböxön, ñiŋ keir mijöña. Ap ni mödib nigöŋ piaku römerömö reñ aku, ñigö wahax pina.

18 Nuö ñiŋa midmön, ñiŋ halöu ha na mijöña. Ni Nöbö Dib keiryöbö, nöbö rib ödöriö aku aliö yadmidlö,” röŋa.

2 Korid 7

1Haul hödpig wä ni bla. God aniŋ mönö wä mönö mi aku yadmid makwam, ap kib mag gwogwo rimidöl piaku mixiñ ana aipam rib mag ana aipam ri gwogwam rimid aku, an ap mödiba aŋadö röböxön, God nugwo ipöxön, öim öim mag wä ri ri abön paŋ mag akwör ri girön mijniŋa.

Pol wahax pöŋa

2Ñiŋ an pi madmag nigöña. An ñigö nöbö mö i inakmönö hörön, ri gwogwam rön, amnimab rön, rölöl.

3Ni ñigö yad mag pön pin du il piabö nigiba yadmidöi. Höd ñigö rig yadim aliar, an ñigö madmag ödöriö nigmidöla; ñigö pisaŋ kömö mijniŋönö wöröxniŋ aku, ñigö madmag nigön nigiö nigön algör mijniŋa.

4Ñigö rib hör bli yöx nugumidöi, wä rim nugugirön midla. Ni ñigö ribyöx nugwön, wahax pön ribyöx giba alig midla. Ni ömörö pimidla aku, ji ni wahax pön rib wä yöx nugu gör midla.

5 Makwam an Masedonia Propins umiŋ wop aku, mag miŋi aŋöi nigön hör midölmiŋ. Ömörö malö malö miga ödöriö midmin, aniŋ pisaŋ nuö pilim, rib miga yöxmidmiŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Makwam God nuŋ nöbö mö ömörö diba ragmıdöi bla pı ösös rı ri abmıd aku, Taitas nugwo yad abmın höm, an pı ri aböŋa.

7Taitas nuŋ yörık hön, ñıŋ agap apım rön nugwo pı ösös rı ri abim mönö mag aku yadön; nı rıbyöx nugugu mıdim mönö mag aku yadön; ñıŋ nı pısaŋ rıb mag paŋyöbö iör nugumıdölmıŋ aku nugwön ñıŋ ömörö pımıdim mönö mag aku yadön; ñıŋ nı pısaŋ iswob nıgiö nıgön paŋör mıjnıŋö, rı rıbyöx nugumıdim mönö mag aku yadön; Taitas nı mönö mag aku yad nölöŋa nugumön nı mı wä röŋa.

8 Nı köp kai kıtım aku nugwön, ñıŋ ömörö pımıdim aku, nı mag i rıb diba yöxma; jı wopik nı rıb diba yöx nugwöi. Mönö ölısö yadön köp kai kıt abım aku, ñıŋ nugwön ömörö pim aku, jı aku hör mag ul mıŋi röŋa.

9Mai mı, mıbıl an kı mag gwogwo adaku röinıŋö, rön, uliöxön röböxim aku nugwön nı wahax pıla. Ñıgö ömörö pim aku, God cınö rön nugwöŋ mag akwör ñıgö rı ri aböŋ aku mı, köp kai kıtım aku wä akwör kıtma.

10Nöbö mö God nugwo rıbyöx nugwön, ap kib mag gwogwo rımıdöi aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön, mag gwogwo rımıdöi adaku röböxıŋ, God ñıgö kömö pön aku wä ra. Makwam nöbö mö God nugwo rıbyöx nugwölön, gwogwam rön, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön mönö, wöröxön God pöl dueñ.

11Makwam ñıŋ ap kib mag gwogwo rımıdöi aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön, röböxmın, God rımın, rıbyöx nugw ri abmıdöia. Ñıŋ ususör rön, an rı gwogwam rölöla nugwıŋ, me rımıdöia. Ñıŋ ipöxön, ölısö rödön, nöbö mıbıl ñıŋ yöraku rı gwogwam röŋ nöbö aku nugwo mönö nöinıŋö, rımıdöia. Ñıŋ ususör rön aliö almıdöi aku, an nugumın ñıŋ ap aku rı gwogwam rölöi.

12Ñıgö köp höd kai kıt abım aku, nöbö ap kib mag gwogwo röŋ nöbö aku mönö nöbö nugwo rı gwogwam röŋ nöbö aku rıbyöx nugwön kai kıtölım. Ñıŋ anıŋ mı ödöriö madmag nıgmıdöi aku, God nuŋ aipam ñıŋ keir aipam nugw ri abne, rön, köp kai kıtma.

13Makwam ñıŋ köp aku nugwön, anıŋ pı ri aböi aku mı, an wahax pön rıbyöx gıba alıg mıdöla. Makwam Taitas ñıŋ mıdöi yöra u nugwön hön haiwo urön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wahax pɨ mɨdöŋa nugwön, an kwo algör wahax pɨmɨŋa. Taitas nugwo pɨ ösös rɨ ri abim aku, weik nuŋ wahax pɨ gɨrön mɨd ri aba.

14Nɨ Taitas nugwo höd yadma, haul nöbö mölöu nöbö Korid akuyöbö ör naŋ pɨ ri aböñɨŋö, rɨm mag akuyöbö nugwo pɨ ri abim makwam, nɨ möigw yöxölɨm. Ñɨgö yadɨl mönö bla öim mör yadɨl akuyöbö, mönö Taitas nugwo yadön uplöb yadɨm aku, jɨ nɨ mönö ma akwör yadma.

15Taitas wön ñɨgö mönö yadmɨn, ñɨŋ ipöx gɨrön, nugwo pɨ ösös rɨ ri abön, mönö nuŋwa yöxmä aku rɨbyöx nugwön, nuŋ ñɨgö madmag ödöriö nɨgmɨda.

16Makwam, nɨ weik nugw ri abla, ñɨŋ mag i keir reñɨm; mag wä rɨ ri abön akwör cöñ aku mɨ, nɨ mɨ ödöriö wahax pɨla.

2 Korid 8

Masedonia nöbö mö rɨg diba nölmä

1 Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Nöbö mö Krais pɨsaŋ mɨdöi Masedonia Propins rɨgwoŋ piaku, God nuŋ ñɨgö uliöxön pɨ ri aba.

2Ñɨŋ keir rɨga mɨdölmɨn, öliöxmɨdmä aku, jɨ ñɨŋ wahax pɨ gɨrön rɨg ñɨŋa God nugwo nölɨba amnɨmab nölmä.

3Nɨ keir nugula, rɨg ñɨŋ mɨga mɨdölöŋ aku, jɨ rɨg ñɨŋ nölɨb um akwör nölölɨm; ñɨŋ mɨ rɨg diba nölmä. Rɨb ñɨŋa keir nugwön,

4anɨŋ mönö ölɨsö yadön yadmä, Krais adö mɨdöi nöbö mö kiö diba wöröxmɨdöi piaku ñɨgö rɨg nöinɨŋö, rɨmä.

5Makwam cöñɨŋö rɨ rɨbyöx nugumɨŋ mag akuyöbö rölɨm. Ñɨŋ rɨbyöx nugumä, “An Nöbö Diba nöbö mö nuŋ akwör mɨdöl makwam, nuŋ anɨŋ mabö kai nöiön aku cɨnɨŋö,” rɨ rɨbyöx nugumä. Aliö rɨbyöx nugwön, ñɨŋ Nöbö Diba madmag nɨgön mabö ñɨŋ nölöŋ aku rɨmä. God nuŋ keir rɨmɨn ñɨŋ anɨŋ aipam madmag nɨgön rɨ nölmä.

6Makwam Taitas nuŋ höd u ñɨgö pɨsaŋ mɨdön yadmɨn, mabö wä aku ila nɨgɨm aku mɨ, nugwo yadla, “Naŋ du Korid nöbö mö bla pɨsaŋ mɨdön, ñɨŋ nöbö mö bla madmag nɨgɨb mabö wä rɨba rɨmɨdöi aku, nagö rɨ nölan ñɨŋ mɨ aŋadö rɨ pörɨŋ,” me rɨla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7 Ñiŋ Krais nugw pi gö nigmidöia; mönö wä nuŋwa nugw ri abmidöia; mönö il aku nugw ri abmidöia; mi ususör rimidöia; aniŋ madmag nigmidöia. Makwam mi, weik riga nöbö mö bla nöliba rimidöi aku, mabö aku kwo algör ör ri ri abiŋ.

8Ni mönö ölisö yadön, aliö cinö, rön, yadmidöi. Ni hör mönö höimöliö yadmidla. Nöbö mö bli an madmag nigmidöi mag akuyöbö, ñiŋ kwo algör aniŋ madmag nigöiŋönö wöhö aku nugw ri abna.

9 Nöbö Dib ana Jisas Krais aniŋ uliöxön pi ri aböŋ aku nugwöia; nuŋ ram nuŋ yör sö midim, ap i met wölöŋ mi. Mid ri ab gi midöŋ aku, ji ñigö, me rön, ap magalig midöŋ yör sö röböxön, il ki hön, nöbö liblib ribä mida akuyöbö midöŋa. Nuŋ aliö alöŋ aku, ñiŋ nöbö mö rib akuyöbö, nöbö mö ap i met wöl akuyöbö mijne, rön, alöŋa.

10Kim hödyöbö aku, ñiŋ höd ör ribyöx nugw ri abön, aliö ciniŋö, rimä. Makwam aliö ribyöx nugwön, ñiŋ kwo algör höd ör rig bli nölmä. Makwam, rib ni yöxil aku ñigö yadmidla.

11Kim hödyöbö aku ñiŋ rib ölisö yöxön, ciniŋö, rim rib aku yöx nugu girön mijöña, ji wopik kwo algör rib ölisö akwör yöx nugwön, pödpöd ciniŋö, rimä aku, mödö aŋadö ri pöcöña. Rig ñiŋ wopik mijön piaku nuöm nigön, nölib rig bla weik aŋadö nöli.

12 God nugwo wä ri aku, rig God nugwo nöliba ciniŋ aku amnimab nöiniŋa. Makwam amnimab nöiniŋö, rön, rig ulul nölöl aku aipam God nugwo wä ra. God rig ap an mid piakwör iŋ wöda; rig ap an midöl piaku alig iŋ wödöl.

13Nöbö mö ñigö rig nöiöñ piaku ñiŋ mid ri abiŋ, ñiŋ keir öliöxmijöñiŋe, rön, yadmidöi.

14Makwam rig ap ñiŋ wopik miga mid akuyöbö, ñiŋ bli nuöm nig nöliŋ, mai ñigö miden wop aku, ñiŋ piöŋö paiŋö rig bli nuöm nigön ñigö nöliŋ. Akuyöbö alön, ñigö pisaŋ nig nugugub mid akwör mijöña.

15 God Mönö aku kai kitön yadmä, “Nöbö mö ap mana, rimidöi aku, miga akwör midau pim piaku nugumin dib röxölöŋ; ñiŋ nimib mid akwör midöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Makwam nöbö mö ulmıdö mıdau pim piaku ñıgö kwo algör ör met wölöŋ; ñıŋ kwo algör ör nımıb mıd akwör mıdö," rımä.

Pol nuŋ Taitas nugwo Korid yad aböŋa

16God nuŋ Taitas nugwo rıba nölmın, nı keir ususör rön ñıgö pı ösös rı ri abnö, rı rıbyöx nugul mag akuyöbö, Taitas nuŋ kwo algör rıbyöx nugw aku, nı God nugwo ri ablaŋe rımıdla.

17Taitas u ñıgö nugwön hane, rım aku, nuŋ keir mı wä ra. Aliö alön nuŋ wahax pı gırön ñıgö mıdöi yöraku yöna.

18Makwam nöbö wä an i alıg Taitas pısaŋ yad abnıŋa. Nöbö aku nuŋ cöc adadö piaku piaku yönön, Krais nöbö mö piaku ñıgö mönö wä aku yad nöl yönmıdım nugugırön, nugwo nöbö wä mıdömö, rımıdöia.

19An nöbö mö bla rı nölıŋ, nöbö mö piaku ñıŋ Nöbö Diba ib nuŋwa yadıŋ bıl sö duaŋ, me rön, an rıg aku pırag dinıŋa. Makwam Krais cöc adadö akuyöbö mıdöi nöbö mö ñıŋ nöbö aku nugwo yad nıgön, nuŋ anıŋ pısaŋ duön mabö wä aku raŋ, me rımä.

20Krais nöbö mö nuŋwa rıg diba nölöi aku, an pön nugwidıx ri abön, pön du nöbö piaku ñıgö nölıŋ, ñıŋ piöŋö pön nuöm nıgön, nöbö mö ap mıdöl akuyöbö nöiöña. An rıbyöx nugw ri abön, ösös ör rı ri abnıŋ aku, anıŋ mönö i yadıb maga mıden.

21Nöbö Diba aipam nöbö mö piaku aipam an rı ri aböl mag aku nugwıŋ, me rön, rıb aku yöx nugwöla.

22Makwam, nöböhöd an i kwo yad abnıŋa. Nöböhöd aku nuŋ öim ususör rön wahax pı gırön mabö ra. Makwam wopik nuŋ ñıŋa nöbö mö pödiöm mıdöi aku mödö nugwön, nuŋ wahax pı gırön yöraku yöna.

23Haul Taitas nugwo yad abıba rımıdöl nöbö aku, nuŋ mı nı pısaŋ mabö nıgiö nıgön, ñıgö mönö wä yad nölöla. Makwam nöbö nuŋ pısaŋ yöñ nöbö hogwa, Krais cöc piaku mıdöi nöbö mö bla ñıŋ nöbö hogwa mabö aku yad nıgöia. Nöbö mö piaku nöbö hogw aku nugwön Krais ib nuŋwa yadmın bıl sö dumıda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24 Makwam ñiŋ midöi yöraku uröpiniŋ, ñigö ñiŋ mi ödöriö madmag nigön, pi ösös ri ri aböña. Aliö aliŋ mi, mönö aku mi diba duaŋ, Krais cöc mögörib adadö piaku midöi nöbö mö bla nugwön yajöña, “Pol nuŋ Krais nöbö mö Korid midöi akuyöbö ib ñiŋa yadim bil sö duöŋ aku, mör yadö,” cöña.

2 Korid 9

Nöbö mö Krais adö midöi bla pi ösös ri ri aböña

1 Makwam Krais nöbö mö nuŋ Jerusalem midöi bla rig nöine, rimidil mönö aku, hör yadla; ñiŋ keir mödö nugw ri aböia.

2Ñiŋ Akaia Propins midöi piaku, höd kim aku, rig ñiŋ nöliba rimidim aku, ni nöbö mö Masedonia Propins midöi bla ñigö magi uplöb yadön yadmidla. Ñiŋ Akaia nöbö mö nöliba rimidim aku, ni Masedonia ada ñigö mönö yadim, wopik nöbö mö miga akwör ribyöx nugw ri abön rig ñiŋa algör nölmidöia.

3Makwam nöböhöd an wopik yadmidil piaku ñigö yad abin aku, ñiŋ Krais nöbö mö piaku ñigö nölib rig aku, pön nig ri abön ri pidilu midiŋ, Masedonia nöbö mö piaku, Pol mönö röbö röbö akwör yadö, rön yadöliŋ, me rön, ñigö yad abna.

4Ñiŋ rig nig mögum ri ri abmijeñ aku, Masedonia nöbö mö bli yöliŋön Korid uŋ, aniŋ möigw höna. Ji ñigö mi ödöriö möigw yöxib maga ra.

5Makwam, nöböhöd an bla ñigö höd yad abna. Ñiŋ u ñigö pisaŋ midiŋ, rig nöliŋö röi aku, nig mögum riŋ mijöna. Mai ni uröpiñin aku, ñiŋ wahax pi girön rig nöiöñ aku ri pidilu giŋ mijöna.

6 Ñiŋ nugwöia, nöbö mö ap iñ miga yueñ piaku, ap miga peñ; nöbö mö ap iñ miga yuöñ bla akwör, ap miga akwör pöña.

7Makwam, ñiŋ nöbö mö paŋ paŋ midöi akuyöbö, rib ñiŋa keir nugwön rig nöiöña. Ipitaŋ nugugirön nölmijeñ. Nöbö mö bli ñigö yad gögö riŋ nugwön, nölmijeñ. Wahax pön rig nöl nöbö aku, God nuŋ nugwo madmag niga.

8God nuŋ ap wä ñigö nöliba rimid aku, ap ulmidö nölen; uplöb nölib maga ra. Makwam, öim öim ñiŋ keir ap miga mijön aku nugwön, nöbö mö rig ap met u bla ap miga nölib maga cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 Mag akuyöbö, God Mönö aku kai kıtön yadmä, “Nuŋ nöbö mö lıblıb mıdö bla ñıgö ap wä amnör nöiöna. Nuŋ öim öim ñıgö pı ösös rı ri abönıŋö,” rımä.

10 God öim ap iña nölön, ap maga nöl Nöbö aku, nuŋ ñıgö ap iñ mıga nöiöna. Makwam nuŋ raŋ wöl ri aböna nugwön ñıŋ pön bli nöbö mö ap met u akuyöbö nuöm nıg nölıŋ mönö, mı wä rıb maga ra. Rıg ap ñıŋ nöiöñ aku, God nuŋ raŋ ap mag mıga akwör yaxöna.

11 God nuŋ ñıgö öim raŋ, ap ñıŋ mıga akwör mıdaŋ, amnımab nölıb maga nıgön aku mı, ap nöl gır mıdıŋ, an pön Krais nöbö mö Jerusalem mıdöi piaku rag du nölıŋ, nöbö mö mıga akwör God ib nuŋwa yadıŋ bıl sö diöna.

12Akuyöbö alön, Krais nöbö mö ap met u bla ñıgö rı ri abmıjöñ aku, ñıŋ ap met u aku pön mıd ri abön, God ib nuŋwa yadıŋ adöx sö diöna.

13Aliö alıŋ, nöbö mö akuyöbö ñıŋ God nugwo rıbyöx nugwön yajöña, “Krais nöbö mö nuŋwa Korid mıdöi bla, ñıŋ Krais mönö wä aku pön, rıg yad akuyöbö akwör rön, anıŋ rıg amnör nölön, nöbö mö piaku ñıgö amnör nölön rımıdöi aku, nagö ri ablaŋe rımıdölıŋö,” cöña.

14Ñıŋ aliö alön, God ñıgö Korid nöbö mö uliöxön pı ri ab aku nugwön, rıb ñıŋa du ñıgö cırıpmın, wä rımın nugugırön, ñıgö me rön God höjöpaiöña.

15God nuŋ ap wä keiryöbö anıŋ nöl aku nugwön nugwo ri ablaŋe cınıŋa mı!

2 Korid 10

Nöbö mö bli nı mönö gwogwo yadöia

1-2 Nöbö mö bli yadöia, “Pol nuŋ an pısaŋ mıdön, nöbö höimölıb mönö pölıb nöbö i röxg mıdmıd aku, jı du pad piaku mıdön, köp kai kıtön, mönö ölısö yadö,” röia. Makwam ñıŋ mönö adö i yadön yadöia, “Pol nuŋ nöbö mö il kıyöbö rıg rıbyöx nugumıdöi aliö akwör nugwön yadö,” röia. Krais nuŋ Nöbö höimölıb wä tar mıd aku ib nuŋwa yadön, nı keir Pol ñıgö mönö wä mıda yadön yadmıdla, ñıŋ rıbyöx nugw ri abön rı ri aböña. Nı wön nöbö mö nı mönö gwogwo yadmıdöi bla ñıgö mönö diba yajına. Jı ñıŋ mönö gwogwo yadmıdöi aku röböxıŋ nı ñıgö mönö diba yadöin aku nı wä cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3An mögörıb il kı mıdöl aku, jı nöbö mö mögörıb il kı nuö nuö rımıdöi mag akuyöbö rölöl.

4 Ömdö wome an pön nuö nuö rımıdöl aku, mögörıb il kı pön nuö nuö rımıdöi mag akuyöbö wöhö. Ömdö wome ana pön nuö nuö rımıdöl aku, God ölısö nuŋ keir alıg mıd aku mı, kıjaki pıl rıbıx abön kul nuŋwa hajal abıb maga ra.

5Nöbö mö bla ñıŋ God rıbyöx nugub adö röböxön, rıb ñıŋ keir aku nugwön, ib ñıŋa keir yadım bıl sö du aku, jı an God ölısö nuŋwa pön mönö wä nuŋwa yadım, nöbö mö piaku mönö wä aku paiŋö yadıb maga nıgöl; an rıb ñıŋa pı nag nıgım, ñıŋ Krais mönö wä aku nugw pön, rıg yad paŋ mag akwör rım dumıda.

6Makwam ñıŋ Krais rıg yad akuyöbö rı gır mıjöñ aku nugwön, an mai nöbö mö Krais nugwo ölısö wölolö rımıdöi bla rıba nölıŋ nugwöña.

7Ñıŋ nöbö mö bli bıl bıl sar nugumıdöia. Jı nugw ri aböña. Nöbö i Krais nöbö nuŋwa mıdlö, rı rıbyöx nugw aku, Pol kwo algör ör Krais nöbö nuŋwa mıd aku nugwaŋ.

8 Nöbö Diba nuŋ keir nı mabö yad nıgmın, ñıgö nöbö mö nugwidıx mıdlö, rön, mıŋi uplöb yadmıdıl aku, jı nı möigw höl. Nöbö Diba nuŋ nı mabö yad nıgöŋ aku, ñıgö yadmön pın bıcöñıŋö, rön, yad nıgölöŋ; nı ñıgö yadmön ñıŋ Krais mönö wä aku nugw pı ri abön, nugwo cırıp gö nıgne, rön, nı yad nıgöŋa.

9Makwam ñıgö köp kai kıt abım aku, ñıŋ nugwön ipöxne, rön, abölım.

10Nöbö mö bli nı yadöia, “Nuŋ pad piaku mıdön, köp akwör kai kıt abön, mönö ölısö yad aku, jı yörık höm nugwöl aku, nuŋ nöbö dib mönö rıg yadmıdöi akuyöbö yadölöm,” röia.

11Makwam nöbö mö aliö yadmıdöi piaku nugw mıdıŋ. Nı wön, mag i keir röinöm; pad pik mıdön, köp kai kıtön rıg yadıl mag akwör cına.

12Makwam nöbö mö ib ñıŋa keir yadım bıl sö dumıd piaku, ñıŋ nöbö dib mönö nı nöbö dib, me rön, rıb aku yöx nugwöin. Ñıŋ rıba mıdölım yadöia,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

“Anör nöbö wä. Nöbö mö an rɨmɨdöl mag akwör rɨmɨdöi piaku, rɨ ri abmɨdöia; nöbö mö an rɨmɨdöl mag akwör rölöi piaku, rɨ ri abölöiŋö,” röia.

13 Makwam nɨ God mabö rɨ ri abmɨdɨl aku mönö pödpödiö rɨmɨdɨl aku mönö yadɨba rɨmɨdɨl adaku, God ñɨgö nöbö mö adö bli mabö nuŋwa yad nɨgöŋ aku nɨ yadöin; God nuŋ nɨ keir yad nɨgöŋ mabö adakwör yajɨna. Makwam Krais mönö mag wä ñɨgö yad nölɨb mabö aku, God nuŋ nɨ nöla.

14Nɨ ñɨŋ mɨdöi yöraku wöyöxisöŋö, mönö kɨ yadöyöx. Makwam ñɨŋ mɨdöi yöraku nɨ keir höd ör wön, ñɨgö Krais mönö wä aku höd yad nölma.

15God mabö nuŋwa nɨ yad nɨgöŋa. Mögörɨb hör piaku piaku nuŋ ñɨgö nöbö mö bli yad nɨgöŋa. Ñɨŋ mögörɨb piaku duön mabö röi aku, nɨ haiwo i pöin. Makwam nɨ wä cön aku, ñɨŋ Krais mönö wä aku nugw pɨ gö nɨgön rɨ gɨr mɨdɨŋ, nɨ mibɨl ñɨgö bla mabö ususör rɨmön, möriwö rɨba diba mɨdaŋ, ap maga u ri aböna.

16Mai ñɨŋ mɨdöi yöraku höl rɨp, nöbö mö höd yad nölölim mögörɨb hör pad yörkwo mɨdöi akuyöbö duön, Krais mönö wä aku nöbö mö piaku ñɨgö yad nöina. Mögörɨb hör hör piaku nuŋ mabö aku ñɨgö nöbö mö bli yad nɨgöŋa. Ñɨŋ mögörɨb piaku duön mabö röi aku nɨ haiwo i pöin.

17 “Nöbö mö ib i yadɨŋ bɨl sö duaŋ, me rɨ rɨbyöx nugwöñ aku, Nöbö Diba ib nuŋ akwör yadɨŋ bɨl sö duaŋ.”

18 Ib ana keir yadɨŋ bɨl sö diön aku, God nugwön anɨŋ pɨb maga nɨgen; jɨ Nöbö Diba ib ana yadaŋ bɨl sö diön aku, God nugwön anɨŋ pɨb maga nɨgöna.

2 Korid 11

Jisas mönö yad nölmɨdölɨŋö, rön, inakmönö hörön yadmɨdöi bla

1Nɨ mönö ua nɨgön yajɨn aku, jɨ mönö ila mɨdɨm nugugɨrön yadɨba rɨmɨdla.

2 God ñɨgö madmag nɨgmɨd aku, nɨ ñɨgö kwo algör ör madmag nɨgmɨdla. Ñɨgö nöbö mö pön nöbö paŋyöbö i nugwo ha mö wä mɨdöy röxg yad nɨgla. Nöbö aku mɨ Krais.

3 Makwam nɨ ipöxɨl aku, maduar ör kasa mönö inakmönö hörmɨn, Ip mönö nuŋwa yöxöŋ mag akuyöbö, nöbö mö bli ñɨgö kwo algör ör mönö inakmönö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hörön yad pön dum, ñiŋ rig ribyöx nugumidöi mag akwör yöx nugwön, Krais nugwo paŋyöbö akwör ribyöx nugwön pi ri abmidöi adaku, röböxbä maga ra.

4 Makwam ni nugula, ñiŋ nöbö mö piaku bli ñigö yöra nöliŋ, ni yad nölmidil Jisas aku yöi, ñiŋ Jisas hör i yad nöiöña. Ni Jisas mönö mag wä yadmön pimä akuyöbö yöi, ñiŋ Jisas hör i mönö maga yad nölmin, ñiŋ amnör pibä maga ra. Ni Inöm Leia mönö yadmön, ñiŋ nugwo pimä aku, ji wopik inöm hör i pibä maga ra.

5 Makwam rib na yöxla, Krais mönö wä pön dub nöbö wä wä ñiŋ piaku nöbö dib, ni nöbö ulmidö i midöi.

6 Mönö ñiŋ aku, usö id röxg yönim yadmidöi aku, ji ni mönö ila nugw ri abön rig yadmidil akuyöbö yadölöi. Ñiŋ nugwöia, ni öim öim mönö ila nugw ri abön ñigö mönö yad nölmidla.

7 Makwam ñigö God mönö wä yad nölim aku, ji ñiŋ ni rig ap bli nöine, rön, yadölim. Ni ñigö mibil yöra midön aliö alim aku, ni nöbö ulmidö röxg midmön ñiŋ nöbö mö diba röxg mijne, rön, aliö alma. Ji alim mag aku nugwön, ni nöbö mölyöbö i, me rön, nugwöiŋönö ä?

8 Ni ñigö pisaŋ midön Krais mönö wä aku yad nölmidil aku, Krais nöbö mö mögörib hör piaku bli ni rig ap nölmä. Rig ñiŋa kib pön, Krais mönö wä ñigö yad nölma.

9Ñiŋ pisaŋ midim wop aku, ap ñiŋ i pölim. Haul nöbö mölöu nöbö Masedonia yöbö hem piakwör, ap ni agapim met wöŋ bla rag hö ni nölmä. Makwam mai kwo algör ör, ap ñiŋ bli yad nugwöinöm.

10Yadmidil mönö ki, mai yad gör mijina. Ni Akaia Propins rigwoŋ rigwoŋ piaku pikwo pik rip yönmijin aku, rig ap ñiŋ bli pöin. Krais nöbö nuŋwa midil aku, mi ödöriö yadmidla.

11Makwam mönö yadmidil ki, ñigö madmag nigöinönö owa agapim? Mi wöhö! God nugwa ni ñigö madmag nigmidla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Makwam rıg ap ñıŋ bla pımıdöi mag akuyöbö, mai kwo algör ör rımön, nöbö mö mönö inakmönö hör yönmıdöi piaku, an Pol röxg nıg nuguguba mıdölıŋö, rön, yadıb maga nıgen.

13Ñıŋ rıŋadö adaku Krais mönö wä pön dub nöbö röxg nıgön, Krais mabö rımıdölıŋö, rımıdöi aku, jı Krais mönö wä pön dub nöbö mıdölöi. Mönö inakmönö pön dub nöbö mıdöia.

14Makwam wop bli Seten nuŋ keir, God ejol mil wä nuŋwa i röxg bokwır nıgön ha.

15Seten aliö al aku, nöbö mabö nuŋwa rımıdöi bla, nöbö mabö wä rön rı ri abmıdöi akuyöbö i röxg bokwır nıgön hömıdıŋ, an rıb diba yöx nugwöinıŋ. Makwam mai piaku agap apım cöñ piaku paiŋö pöña.

Pol God mabö nuŋwa rı gırön ömörö pöŋa

16Nı iswob yadmıdla, ñıŋ bli nı nöbö u, me rön, rıb aku yöx nugumıjeñ. Makwam nı nöbö u, me rön, nugumıjöñ aku, nı röböxıŋ, nöbö u bla ib ñıŋa keir yadım bıl sö du akuyöbö nı kwo algör ör mönö bli yajına.

17Ib na keir yadıba rımıdıl aku, Nöbö Diba raŋ alöin; nöbö u pılım ib ñıŋa keir yadmın bıl sö du mag akuyöbö rıba rımıdla.

18Nöbö mö mıga akwör bli rıb hör yöxön, ib ñıŋa keir yadmın bıl sö du mag akuyöbö, nı kwo algör ör cına.

19Ñıŋ rıbyöx nugw ri abmıdöi makwam, nöbö u piaku mönö u yadım, ñıŋ wahax pön ipıtölöi.

20Nöbö mö bla ñıgö mabö rı nölıb nöbö ñıŋ bli röxg mo ñıŋ piaku nıgön, ñıgö pön pıxıp duön, amnör rı gırön, haŋaj mämäg yuö ñıŋ bla palım, ñıŋ mönö mıdöl.

21 Makwam nı nöbö höimölıb nöbö hör röxg mıdön, akuyöbö almıdöi aku, nı möigw yöxla. Makwam nı mönö ua nıgmıdıl kı, ib ñıŋa keir yadmın bıl sö dumıd mag akuyöbö, nı yadmıdla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Ñiŋ Hibru nöbö mö? Ni kwo algör ör Hibru nöböm. Ñiŋ Isrel nöbö mö? Ni kwo algör ör Isrel nöböm. Ñiŋ Ebraham ila i? Ni kwo algör ör Ebraham il aku midla.

23 Ñiŋ Krais mabö rimidöia? Ni nöbö u röxgibim, ib na keir yadmön bil sö dumid aku, ji ni mabö ususör ri girön, ömörö adö hörirör pimidil akuyöbö, nöbö mö mönö inakmönö hörön rimidöi piaku rölöi. Ni wop miga akwör nag nigmä. Ni wop miga akwör mi göj göj palmä. Ni wop miga akwör miñ wöröxön öbil duma. Nöbö mö mönö inakmönö hörön rimidöi piaku mag aliö akuyöbö rölöi.

24Juda ada wop hörirör akuyöbö mömid sö, nag pön, ni wop miga pal pörön, padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pin du amñaxib bö (39) palmä.

25 Rom ada algör ör wop hörirör wop mös paŋ ni kaiö pön palmä. Wop i nöbö mö miga akwör ni rig röd palmä. Röbö alebö diba yönmidma, wop hörirör mös paŋ röbö alebö aku aŋadö pal wödemil höröŋa. Röbö alebö gwogwo röŋ wop piaku, wop i ap rib mei pi cici nigön, ban yuö diba panö rol sö hö wöl pinön höd nigön pixmag yuö yön midmön yön midmön, ruö löu mil pörim, yön midön riba mögörib i duma.

26 Ni öim öim pikwo pik rip uhömidla. Öim yönmidil piaku, mi öliöxip yönmidla. Ban yuö paskwolö möxma; ap kib pib nöbö midöi mibil yöra yönmidla; nöbö mö ni keir mönö Juda nöbö mö yöi mibil piaku rip yönön, mi öliöxip yönmidla; taun dib akuyöbö mönö ki akuyöbö mönö ban yuö dib mibil akuyöbö rip yön öliöxmidla; an haul nöbö mölöu nöbö nagö midöliŋö, me rimidöia, ji Krais nöbö mö nuŋwa midölöi nöbö mö mibil piaku rip yönön, mi öliöxip yönmidla.

27Ni mabö ususör rön, inimö hölimmidöi wöhö, wop miga akwör ap maga midölmin, kiö pilmin, röbö de pilmin, wölij midölmin, ij rön rimida.

28Makwam ömörö adö i aku, nöbö mö Krais adö midöi mögörib hörirör akuyöbö, mid ri aböiŋönö wöhö, rön, rib miga yöx nugumidla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29Krais nöbö mö bli pin biriba rim, ni nugula ölisö na keir algör ör pin diöna. Makwam nöbö mö bli hö, Krais nugw pimidöi nöbö mö bli ñigö pixmin, ap kib mag gwogwo rim, madmag na yuö kwo öliŋ pila.

30Ib na keir adö bli yajin aku, ni nöbö ölisö midöl aku ñiŋ nugune, rön, mönö aku yajina.

31Nöbö Dib Jisas Nuö God, öim iba pirag wölub God aku, ni mönö inakmönö hörmidöi aku nugwa.

32 Ni Damaskas midmön, kiŋ Aretas nöbö nuŋwa Damaskas nugwidix midmid nöbö aku, ni nag nigino, rön, ömdö nöbö bla yadmin, Damaskas ödöi römö bla magalig wöd nig pörmä.

33Almä aku, ji nöböhöd an bli ni pi yogw diba möla nigön, nag wabilön, pön du rig kula gwogwäbö rim mokwac möl ulmidö aku piraiu riŋö bö abim, pin dumid pin dumid migrö bö pinön, bör hör piaku duma.

2 Korid 12

Pol rib nugwöŋ mönö aku yad nölöŋa

1Ib na keir yadmön bil sö diön aku wä ren, ji Nöbö Diba nuŋ nöbö i nugwo rim rib nugwöŋ mönö aku yadiba rimidla.

2Kim paŋ paŋ akuyöbö ragpid adokwebö kwo (14) yönöŋ aku, Krais nöbö nuŋ aku ni nugul nöbö i, God nugwo pön wölu mögörib wä adöx yöd röul adö kau sö yöraku pön duöŋa. Nöbö aku mixiñ alig duöŋ mönö mixiña röböxön inöm akwör duöŋ aku, ni nugwöi; God nuŋwör nugwa.

3Makwam ni nugula, nöbö aku – mixiñ alig duöŋ mönö inöm akwör duöŋ aku, ni nugwöi; God nuŋwör nugwa –

4God nugwo pön wölu mögörib wä adöx yöd röul adö kau sö yöraku pön duöŋa. Makwam paŋ sar duön, mönö keiryöbö ödöriö nugwöŋa. Mönö nugwöŋ aku, mönö yadölibä, nöbö mö yad nölib mönö yöi; mönö mi keiryöbö nugwöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5Alöŋ nöbö aku nɨ ususör rön ib nuŋ akwör yadmön bɨl sö diöna, jɨ ib na keir yadmön bɨl sö duen. Ib na keir mönö bli yadɨba rɨmɨdɨl aku, nɨ nöbö ölɨsö mɨdöl aliö akuyöbö mɨdɨl mönö akwör yajɨna.

6Makwam ib na keir pɨrag wölub mönö bli yadlöx aku, nɨ nöbö u röxg yadöyöx; mör yadlöxa. Makwam aliö yadmön, nöbö mö bli nɨ nugwön, “Nöbö aku nöbö wä mɨdöm,” me röyɨx aku nɨ wä rölöx. Nɨ wä rɨ aku, nɨ rɨg rɨl rɨl akuyöbö nugwön mönö rɨg yadɨl yadɨl akuyöbö nugwön mönö, nɨ nöbö pödiöm mɨdɨl aku nugwöña.

7 God nɨ pön dumɨn, nöbö mö bli nugwölim aliö nugum aku, ib na keir yadmön bɨl sö dubä maga rö, rön, God nɨ ap ölɨŋ höb pɨ nölɨb i nöla. Ap aku Seten nöbö nuŋ i röxg hön, nɨ kai röxg pɨn rɨp alɨg mɨda.

8Nöbö Diba nugwo wop mös paŋ yad nugumön, nɨ almɨd akuyöbö rölaŋ, me rɨmön,

9 nuŋ nɨ paiŋö yadöŋa, “Naŋ keir ör mɨd ri abɨb maga nɨgöl aku, jɨ nɨ nöbö mö ölɨsö mɨdöl akuyöbö ñɨgö uliöxön ölɨsö na nölmön nugugɨrön, ñɨŋ wä akwör mɨjöñɨŋö,” röŋa. Nöbö Diba aliö röŋ aku mɨ, ib na keir yadmön bɨl sö diön aku wä röl; nɨ wä rɨ aku, nɨ ölɨsö mɨdöl nöbö i röxg mɨdɨl aku yad mɨdmön nugugɨrön, Krais nɨ pɨ ri ab gɨr mɨjöna.

10Nɨ ölɨsö mɨdöl; nɨ yad höimöumɨdöia; nɨ öliöxmɨdla; nɨ rɨ gwogwam rɨmɨdöia; nɨ mɨ ömörö diba pön öliöxmɨdla. Jɨ Krais adö mɨdla aku mɨ, nɨ agö magɨm cöñ aku, nɨ wahax pɨ gɨr mɨjɨna. Makwam nɨ keir ölɨsö mɨdöl aku nugugu mɨdmön, God nuŋ ölɨsö nuŋwa nölaŋ, nɨ ususör rɨ gɨr mɨjɨna.

Pol Korid nöbö mö bla ñɨgö madmag nɨgmɨda

11 Nɨ nöbö u röxg yadla. Jɨ ñɨŋör rɨmɨn nɨ akuyöbö rɨla. Nɨ pɨ ri abön, mönö wä bli yadöyɨx aku, jɨ ñɨŋ nɨ röböxön nöbö hör bli pöia. Nɨ nöbö mölyöbö i röxg mɨdɨl aku, jɨ Krais mönö wä pön dub nöbö wä wä ñɨŋ piaku nöbö dib, nɨ nöbö ulmɨdö, me rön, rɨb aku yöx nugwöi.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 Ni ñiŋ pisaŋ midön, an Krais mönö wä pön dub nöbö bla öim rimidöl mag akuyöbö rimidma. Ni ap röliba mag nugwölibä rimidim aku mi, ñiŋ ni Krais mönö wä pön dub nöbö nuŋwa midil aku mödö nugwöia.

13 Makwam, ni Krais nöbö mö nuŋwa midöi möl bli ñigö rig rim rim mag akuyöbö ñigö kwo algör ör rim aku, ji ñigör adö paŋyöbö iör keir rima. Mag aku mi, ap ni met wöŋ piaku, ni nöine, rön, yadölim. Makwam ñigö ri gwogwam rim aku nugwön röböxöñ aku waiö.

14Ñigö höd wop mös u nuguma; weik iswob uba rimidla. Ap ñigö i pinö rön wöin; ñigö nugunö rön ina. Nuö nuöm nöbö rig ap pi nig ri abön, halöu ha ñiŋ akuyöbö nölmidöia. Ji halöu ha piaku, nuö nuöm nöbö akuyöbö almidölöi.

15Makwam, rib na yöxil aku, ñigö me rön, rig ap ni bla magalig ab pöcinönö mabö ri girön Krais mönö wä aku yad nölip dumid dumid wöröxin aku, mönö midöl. Ji ni ñigö mi ödöriö madmag nigmidla nugwöñ aku, ni paiŋö madmag nigeñiŋ ä?

16Ji ñiŋ yajöña, “Rig ap ana pöiö aku, ji nagö mönö inakmönö hörman an gwogwam röliŋö,” cöña.

17Ni ñigö haul nöbö bli yad abim aku, rig ap ñigö bla mäp nöl pöñiŋö, rön, yad abim mönö?

18 Ni ñigö me rön Taitas nugwo yad abnö, rön, nugwo yad nugumön yöwö rim nugwön haul ana i alig nuŋ pisaŋ yad abma. Makwam ni nugula Taitas ap ñigö bli yad pölöŋ. Taitas ni rig rimidil mag akwör ra; nuŋ mag i keir röl.

19Makwam ni pödpöd rimin mönö ki kai kitmidil? Ñiŋ rib pödiö yöx nugwöi? Pol mönö yadmid aku, ib nuŋwa pin du wölaŋ me rön yadmidö, rimidöi ä? Makwam adaku yadöiöm wöhö. God nuŋ nugugu midmin nugugirön, ni Krais nöbö nuŋwa midön mönö yadmidla. Haul nöbö mölöu nöbö wä na ususör rön Krais nugwo cirip ri abne, ri ribyöx nugwön, yadmidla.

20Ni ipöxil aku, ni u ñigö nugun wop aku, ñiŋ rimidöi mag akuyöbö nugumön, ni wä ren. Mag aliö akuyöbö, ñiŋ ni nugwöñ aku, ni rimidil mag

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

akuyöbö nugwiŋ, ñigö wä ren. Ñiŋ nuö nuö yadön asix hörir nigön, ap ñiŋ akuyöbö anör piniŋö, rön, haul nöbö mölöu nöbö bli nugwiŋ ölisö wölaŋ, ñigö keir ör wä cön adakwör ribyöx nugwön, nöbö mö bli ñigö mönö gwogwo yadön, mönö röxgöliba nigön inakmönö hörip duön, ib ñiŋa keir mag wöluön, amnimab rön, ñigö alibä maga ri aku ni ipöxla.

21Makwam ni ipöxil aku, yöraku iswob wön nugumön, ñiŋ bli rib gwogwo adaku yöx nugwön mö kib nöbö kib rimidöi aku, pödpöd rimin aliö alöliŋö, rön, röböxeñ, mö kib nöbö kib rip dumidön, rib gwogwo yöxön rip dumidön, amin ri gör mijöña. Almijöñ mag aku God nuŋ nugwöniŋö, rön, ni nöbö mölyöbö i röxg midön, möigw haŋ nugugirön, ñigö me rön im gir mijina.

2 Korid 13

1 Ni höd wop mös u ñigö nuguma. Weik piöŋö iswob nuguba rimidla. God Mönö aku kai kitön yadmä, “Nöbö mö bli ñigö mönö diba yadiba rimidöi aku, nöbö mö mös mönö mös paŋ akuyöbö mämäg ñiŋa keir nugugu midim nugugirön ri gwogwam rimä aku, hön wöxnö yadiŋ, mi nigöniŋö,” rimä.

2Höd wop mös ñigö u nugwön, nöbö mö ap kib mag gwogwo rimidim akuyöbö, mai höuöil hön ñigö yadyöxnö, rön, ñigö yadön höma. Weik ñigö pisaŋ midöi, ji iswob mönö höd rig yadim akwör yadmidla, ni uröpinön, nöbö mö höd ap kib mag gwogwo rimidim akuyöbö aipam, nöbö mö weik ap kib mag gwogwo rimidöi akuyöbö aipam, ñigö uliöxöinöm.

3Makwam ñiŋ Krais nuŋ Pol pisaŋ midönö wöhö ri ribyöx nugwöi aku, nugw ri aböña. Krais ap bli mögörib mibil ñiŋ piaku raŋ nugwöña, nuŋ Nöbö hör yöi; nuŋ Nöbö ölisö keiryöbö.

4 Krais nuŋ Nöbö hör röxg nigmin, nugwo bi katlö watlö um sö pil pal nigim wöröxöŋ aku, ji God ölisö nuŋ maga rimin, höbkal öbilön kömö mida. Mag aliö akuyöbö, an Krais pisaŋ midön nöbö hör röxg midöla, ji Krais kömö mid aku nuŋ God ölisö nuŋ maga aniŋ nölaŋ, ñigö me rön mabö ciniŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5 Makwam, ñiŋ Krais nugw pön nugwo cirip pöliŋönö wöhö, rön, riba nuöm nig nugw ri abön, Krais ñigö pisaŋ mid aku keir nugwöña. Owa ribyöx nugup duön, Krais ñigö pisaŋ midölö, rön aku keir nugwöña.

6Ni ribyöx nugula, ñiŋ aniŋ nugwöñ aku, Krais an pisaŋ mid aku keir nugwöña.

7An ñigö, me rön, God höjöpalön yadmidöla, “Ñigö nugwidix midan, ñiŋ mag gwogwo adaku röliŋ,” me rimidöla. Makwam God höjöpalmidöl aku, ñiŋ mid ri abiŋ, ib ana wöluaŋ, me rön, höjöpalmidölöl. Ib ana pin diön aku hör ap; ñiŋ mag wä akwör rimijöñ aku ap dib.

8Makwam Krais mönö wä aku du dib röxön adakwör ciniŋa; Krais mönö wä aku du dib röxen adaku röiniŋ.

9Aniŋ wä ri aku, an nöbö mö ölisö midöl akuyöbö röxg midiŋ, ñiŋ piöŋö nöbö mö ölisö mijöña. Makwam, God höjöpalön yadöla, “Ñigö nugwidix midan, mag rol wä akwör riŋ,” me röla.

10 Nöbö Diba nuŋ ni mabö yad nigöŋ aku, ñigö yadmön pin bicöñiŋö, rön, yad nigölöŋ; ñigö yadmön Krais mönö wä aku nugw pi ri abön nugwo cirip gö nigne, rön, ni yad nigöŋa. Mag akwör ni pad pik midön, ñigö höd ör köp ki kai kit abmidla. Ñiŋ mönö ni ki nugwön, yadmidil kiyöbö rimijöñ aku, ni wön mönö ölisö yadiba ribyöx nugul aku röböxna.

11Haul nöbö mölöu nöbö. Ni weik mönö yad pöriba rön, “Ñiŋ midöiŋ ä?” rimidla. Köp kai kitmidil ki wön aku nugwön, an mag wä adakwör ciniŋö, rön, ususör rön, paŋ mag akwör ri gir mijöña. Mönö kai kitmidil ki pön, mönö yad adö paŋyöbö i ödör nigön tar mid ri aböña. Aliö aliŋ mönö, God nöbö mö madmag nigön pi ri ab aku, ñiŋ pisaŋ ör mijöna.

12Ñiŋ Nöbö Diba nugwo nugw pön midöi aku mi, nuö nuö wahax pi girön, alguna bimil nimöña.

13Krais nöbö mö yörik midöi bla magalig, ñigö haul nöbö mölöu nöbö akuyöbö “Midöiŋ ä?” röia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

[14]Nöbö Dib Jisas Krais ñıgö magalıg uliöxön pı ri ab gı mıdaŋ; God nuŋ ñıgö magalıg madmag nıg gı mıdaŋ; Inöm Leia nuŋ ñıgö magalıg pısaŋiö mıdaŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Galesia

Galesia 1

1Nɨ Pol, Jisas mönö wä pön dub nöbö i mɨdla. Jɨ mabö rɨmɨdɨl aku, nöbö mö bli yadmɨn rɨmɨdöi; rɨb na keir yöx nugwön rɨmɨdöi; Jisas Krais aipam, God Acö nuŋ rɨmɨn nuŋ höbkal öbɨlöŋ Nöbö aku aipam, ñɨŋ nuarö hogw akwör yadmɨn rɨmɨdla.

2An haul nöbö mölöu nöbö Krais adö mɨdöl kɨyöbö, ñɨgö haul nöbö mölöu nöbö Galesia Propins yöraku Krais adö mɨdöi akuyöbö, “Ñɨŋ mɨdöiŋ ä?” rɨmɨdöla.

3God Acö aipam, Nöbö Dib ana Jisas Krais aipam, ñɨgö uliöxön nugwidɨx mɨdɨŋ mɨd ri aböña.

4 An ap kib mag gwogwo rɨ gɨrön mɨdmɨŋa, jɨ Nöbö Dib ana Jisas Krais, Acö ana God yadöŋ mönö aku pön, ap kib mag gwogwo rɨmɨdöl akuyöbö pɨx aku örɨx abnö, rön, anɨŋ ñöx nɨgön ölɨŋ höb pön wöröxöŋa. Wöröxöŋ aku, nöbö mö ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi mibɨl piaku mɨdmɨŋa, jɨ nuŋ anɨŋ kömö pɨba wöröxöŋa.

5Makwam, God Acö ana ib nuŋwa öim öim yadɨŋ adöx sö duaŋ. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

Jisas anɨŋ ñöx nɨgön wöröxöŋ mönö wä akwör nugw pɨnɨŋa

6Nɨ rɨb mɨga yöxmɨdla. God ñɨgö uliöxön, Jisas yad abmɨn, nuŋ ñɨgö ñöx nɨgön wöröxöŋ aku, jɨ yadkap ör ñɨŋ God röböxön, mönö wä nuŋ aku röböxön, mönö yoŋyöbö keiryöbö pön höi mönö bli, mönö kɨ mönö waiö, me rön, nugw pɨba rɨmɨdöia.

7 Mönö aku, Krais mönö wä aku yöi; hör nöbö mö bli hön, mönö inakmönö hör adö bli ñɨgö yadmɨn, ñɨŋ yualöbön, “Mönö aku nugunɨŋönö wöhö?” rön, rɨb aku yöx nugumɨdöia.

8 Krais mönö wä ñɨgö höd yad nölmɨŋ aku, mönö mɨ ödöriö akwör yad nölmɨŋa. Makwam, an keir mönö ejol adöx yöd röul adö kau sebö i hön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mönö keiryöbö inakmönö bli ñıgö yad nöiön aku, God nöbö aku yadaŋ du rın nöi öim yönmıd yuö bö du öim öim yöraku mıjön aku waiö.

9Mönö aku ñıgö iswob yadmıdla. Nöbö i hön, mönö wä höd nugw pim akuyöbö yöi wöhö, mönö keiryöbö inakmönö bli ñıgö yad nöiön aku, God nöbö aku yadaŋ du rın nöi öim yönmıd yuö bö du öim öim yöraku mıjön aku waiö.

10 Mönö yadmıdıl kı, nöbö mö akuyöbö ib na yadıŋ bıl sö duaŋ, me rön, yadmıdöi. God nı nugwön wahax paŋ, me rön, yadmıdla. Mönö yadmıdıl kı, nöbö mö nugwıŋ wä raŋ, me rön, yadmıdöi. Nı al gırön rıb aku yöx nugwön mönö yadlöx aku, Krais mabö rı nölıb nöbö nuŋ i mıdöyöx.

God nuŋwör yadım Pol mabö nuŋwa rımıda

11 Haul nöbö mölöu nöbö. Nı ñıgö mi yadmıdla. Mönö mag wä nı ñıgö höd yad nölım aku, nöbö mö mönö rıg yadmıdöi akuyöbö yöi.

12Mönö aku, nöbö i yadım nugwölım; mönö aku nöbö i nı yad nölmın pölım. Jisas Krais nuŋ keir nı wöxnö yad nölmın nuguma.

13 Ñıŋ nugwöia, höd nı Juda nöbö mö rıg rıbyöx nugumıdöi aliar rıbyöx nugumıdla. God nöbö mö nuŋ bla aŋadö wöröxıŋ, me rön, ñıgö mı ödöriö rı gwogwam rımıdla.

14 Nöso nöbö mönö aku nugw pön, mı ususör rımıdla; Juda nöbö nı pısaŋ nıgiö dib röxmıŋ bla, ñıŋ rıg rımıdöi mag akuyöbö yöi, nı paŋyöbö Juda lo mönö nugw ri abön, nöso nöbö rıg yadmıdöi mag akwör ususör rön rımıdla.

15 Makwam mam nı yöx pön hölöŋ wop aku, God nuŋ nı uliöxön pı mabö rı nölıb nöbö nuŋwa i yad nıgöŋa. Mai dib röxmön, God nuŋ keir wä röŋ wop akwör,

16Ha na Jisas Pol nugwo yabumön, nuŋ nugw ri abön, Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñıgö mönö wä na aku yad nöl ri abönıŋö, rön, Ha nuŋwa nı yabumın, nugw ri abma. Almın, Jisas mönö aku pödpöd rıg mıdö, rön, nöbö mö bli yad nugwölım.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Makwam Jisas höd yad nıgmın, mönö wä pön dub nöbö nuŋwa mıdım akuyöbö ñıgö nugunö, rön, Jerusalem duölım. Hör mögörıb pad dib Arebia du mıdön, höuöil hön, taun dib Damaskas mıdmıdla.

18 Kım mös paŋ yönmın, Pita Jerusalem mıdöŋ yöra nuguba duön, nuŋ pısaŋ wop mıga mıdölım; hör wop paŋ paŋ akuyöbö mac adokwebö kwo (15) mıdma.

19Makwam nı Jisas mönö wä pön dub nöbö bli alıg nugwölım; Pita Jisas pıgnıŋ Jems yöŋö ñıgör nuguma.

20Mönö kai kıtmıdıl kı, God nugugu mıd makwam, ñıgö mı ödöriö yadmıdla.

21 Makwam nı mai Siria Propins duön, Silisia Propins duma.

22Höd wop aku, Krais nöbö mö nuŋ bli mögörıb Judia yuadö mıdım mögörıb ulul akuyöbö mämäg ñıŋa nı nugwölim aku,

23jı nöbö mö bli mönö nı aku piöx rag duön yadmä, “Nöbö Jisas mönö wä nuŋ aku yad höimöuön, anıŋ rı gwogwam rımıd nöbö aku, weik Jisas mönö mag wä aku nöbö mö piaku yad nöl yönmıdö,” rımın,

24ñıŋ nugwön God ib nuŋwa yadmın bıl sö dumıda.

Galesia 2

Pol Krais mönö wä pön dub nöbö bli pısaŋ mögum rön, mönö paŋyöbö i yad ödör nıgmä

1 Makwam mıdıp duön, kım paŋ paŋ akuyöbö ragpıd adokwebö kwo (14) yönmın, haul Banabas an nöbö hogwa, Taitas nugwo yölıŋön Jerusalem dumıŋa.

2God nı wöxnö yadmın Jerusalem dumıŋa. Duön, nöbö mö Jisas nugw pim nöbö dib röxg mıdmıdöi akuyöbö pısaŋ du möl i römıdön, ñıŋ pödi yajöñıŋö, rön, Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñıgö mönö wä pödpödiö yad nölmıdıl mönö aku ñıgö yad yabuma. Mabö höd rım aku aipam mabö mai cın aku aipam pın pal duölaŋ, me rön, mönö aku ñıgö yad nöl ri abma.

3Nöbö nı Taitas nuŋ Grik yöbö aku, jı nugwo uña ödöröniŋö, rön, yadölim.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4 Makwam nöbö bli inakmönö hörön, Krais Jisas nöbö nuŋ bli röxg nigön, tar hön an pisaŋ midmä. Makwam an Krais Jisas nugwo cirip gi midön, Juda lo mönö keir keir adaku rimidölöl, tar mid ri ab gi midmidöl aku, ñiŋ nugumin, höbwab ñiŋa gwogwo röŋa. Juda lo mönö keir keir adaku riŋ, me rön, hön inakmönö aku hör yadmä.

5Makwam Krais mönö wä aku mönö ma akwör midaŋ, ñiŋ mönö mi akwör nugw pine, rön, an inakmönö hörim mönö aku pölmiŋ.

6Makwam nöbö mö Jisas nugw pön nöbö dib röxg midmidöi bla ñiŋ mönö bli ni yadölim. Nöbö dib röxg yadmidla, ji ñiŋ nöbö dib mönö nöbö ulmidö aku ni hör ap i röxa. God nuŋ nöbö diba pi ri abna, nöbö ulmidö pi ri aböinö, rön, rib aliö akuyöbö yöx nugwöl.

7 Makwam ñiŋ nugumä, God nuŋ Pita aipam ni aipam mönö wä nuŋwa yad nöl yönib mabö aku yad nigöŋa. God Pita nugwo yad nigmin, uña ödöröi nöbö mö bla ñigö yad nöl yönmida. Ni kwo algör ör yad nigmin, uña ödörölöi nöbö mö bla ñigö yad nöl yönmidla.

8Aku nugwön yadmä, “God Pita nugwo ölisö nuŋwa nölön nugwidix midmin nugugirön, nuŋ du uña ödöröi nöbö mö akuyöbö ñigö Krais mönö wä pön dub nöbö mid aku, Pol nugwo kwo algör ör ölisö nuŋwa nölön nugwidix midmin nugugirön, nuŋ du uña ödörölöi nöbö mö akuyöbö ñigö Krais mönö wä pön dub nöbö midö,” rimä.

9Jems, Pita, Jon ñigö nöbö dib me rimidöi nöbö bla, God ni mabö aku nölöŋ aku nugwön, mabö ana adö paŋyöbö iör röliŋö, rön, Banabas an nöbö hogwa iŋ palmä. Aliö alön, an mönö paŋyöbö i nig ödör nigmiŋa nugwön ñiŋ yadmä, “Banabas Pol nöbö hogwa duön Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñigö Krais mönö wä aku yad nöliŋ, an piöŋö du uña ödöröi nöbö mö akuyöbö ñigö Krais mönö wä aku yad nöiniŋö,” rimä.

10 Makwam ñiŋ mönö paŋyöbö i yadön yadmä, “Duön mögörib piaku yönön, nöbö mö Jisas nugw pimidöi akuyöbö ñigö yadiŋ, Jerusalem ki midöi nöbö mö liblib rim midöi akuyöbö ñigö uplöböliŋ; ñigö rig bli nöliŋ,” me rimä. Aliö yadim mönö aku, ni keir cinö, rimön, ni mi wä ra.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pol nuŋ Pita yadyöxöŋa

11Makwam mai Pita taun dib Adiok hön, mag akuyöbö keir rimin, mag wä i röiaŋö, rön, nugwo wöxnö yadyöxma.

12 Aku agapim: nuŋ höd Juda nöbö mö yöi mibil bla midön, nöbö mö Jisas nugw pim bla pisaŋ ap nigiö nigön nimmida. Ji mai Jems nöbö nuŋ bli Jerusalem yöbö hömä. Jems nöbö bla ni yajöña, “Naŋ pödpöd rimin nöbö uña ödörölöi piaku pisaŋ ap nimmidlö,” cöñiŋö, rön, ipöxön, mai Juda nöbö mö yöi piaku pisaŋ ap nimölöŋ.

13Almin, Juda nöbö mö höd röd du mögörib piaku midim bla, alöŋ aku nugwön, ñiŋ kwo algör rimidmä. Haul Banabas kwo algör nugwön, ñiŋ rimidim mag akwör rimidöŋa.

14Ji Jisas mönö wä aku aliö röböxmä aku nugwön, nöbö mö bla magalig nugugu midim nugugirön, ni Pita nugwo yadma, “Nagö Juda yöbö nöbö aku, ji Juda nöbö mö yöi akuyöbö röxg rimidlö. Ji weik pödpöd rimin naŋ keir asix nigön, Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñigö, an Juda nöbö mö rig rimidöl rimidöl akuyöbö cine, rön, yadmidlö?” rima.

15Acö mam aniŋ yöx pön hem aku, Juda nöbö mö yöx pön hömä. Aniŋ Juda nöbö mö yöi akuyöbö yöx pön hölim.

16 Makwam an Juda nöbö mö nugwöla, nöbö mö lo mönö adaku rim dum, God ñigö nugwön, nöbö mö kömö wä ni me rön yaden. Nöbö mö akuyöbö, Jisas Krais aniŋ ñöx nigön wöröxöŋö, rön, nugwo nugw pöi nöbö mö bla akwör mi, God ñigö nugwön, nöbö mö kömö wä ni, me cöna. An Juda nöbö mö kwo algör ör lo mönö adaku rimin dum, God nugumin nöbö mö kömö wä nuŋwa midölöl. Krais Jisas aniŋ ñöx nigön wöröxöŋö, rön, nugwo nugw pöñ aku mi, God nugumin an nöbö mö kömö wä nuŋwa midöla.

17Rib ana yöx nugwöl aku, Krais mönö wä aku nugw pim, Krais aniŋ pi nuŋ keir pisaŋ pi nigliu nöl nigön aku mi, God nuŋ aniŋ nöbö mö kömö wä ni, me cöna. Ji Krais mönö wä aku nugwön, an nöbö mö magalig ap kib mag gwogwo rimidöl aku wöxnö nugwöla. An Juda nöbö mö nugumin, Juda nöbö mö yöi akuyöbö ap kib mag gwogwo ribä midöi mag akuyöbö, an Juda nöbö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

algör rıbä maga rım mıdöla. Makwam, nöbö mö bli yajöña, Krais nuŋ keir ap kib mag gwogwo rıb mag aku rı gö nıgönıŋö, cöña. Aku mı wöhö.

18An wopik nugwöla, Juda lo mönö hörırör rıg yad mag akuyöbö rımın, God ıŋ wödön anıŋ nöbö mö kömö wä nuŋwa mıdöıŋö, ren. An wopik nugwöl mönö aku mönö inakmönö. Makwam nı inakmönö, mönö hödyöbö aku iswob nöbö mö bla mönö mi röxg yad nöin aku, nı ap kib mag gwogwo rıb nöbö mıdla.

19Lo mönö nı pıl pal nıgöŋa nugwön wopik nı nöbäpö röxg mıdön lo mönö aku nugwöi. Makwam wopik nı God nugwo wä cön adakwör cına. Krais bı katlö watlö um sö pıl pal nıgim aku, nı Krais pısaŋ pıl pal nıg gım wöröxma.

20 God Ha nuŋwa nı uliöxön wöröxöŋ aku, nı nugwo cırıpmön mı, nuŋ wöröxöŋ aku, nı pısaŋ wöröxma. Makwam, nugwo cırıpmön, höd rıg mıdmıdıl mag aliö akuyöbö mıdöi. Krais nuŋ yuö nı kwo kömö mıda. Weik nı mı kömö mıdön, nugwo rıbyöx nugumön, nı rıbyöx nöl adakwör rımıdla.

21God nuŋ nöbö mö bla ñıgö uliöxön wobön kömö pöŋ mönö wä aku röd aböin. Nöbö mö bla lo mönö hörırör rol aku rım dum, God nugwön, nöbö mö kömö wä nı, me röx aku, Krais anıŋ ñöx nıgön wöröxöŋ aku hör wöröxöxa.

Galesia 3

Ap kıtıb wä rımıdöi akuyöbö wöhö; Jisas nugwo cırıpön mı, God pısaŋ nıgiö paŋör mıjnıŋa

1Galesia nöbö mö, ñıŋ rıb wä mıdöl. Nöbö kai rım ñıgö u pılmıdöi? Jisas Krais nugwo pıl bı katlö watlö um sö nıg cırım mönö mag wä aku, an ñıgö yad nöl ri abmın nugumä.

2Makwam nı ñıgö mönö paŋyöbö i yad nugumıdla. Ñıŋ höd pödpöd rımıdım, God nuŋ Inöm nuŋ aku ñıgö nölöŋ? Ñıŋ lo mönö rıg yad akuyöbö rım, God nuŋ Inöm nuŋ aku ñıgö nölöŋ mönö ñıŋ Krais mönö wä yad nölmıŋ aku nugw pım, God nuŋ Inöm nuŋ aku ñıgö nölöŋ?

3Ñıŋ God Inöma pön mı, nöbö mö kömö wä nuŋwa mıdöi aku, jı weik u röxön, ölısö ana keir rön mıd wä cınıŋö, rön, nugwöıŋ ä?

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Höd Krais nugw pim, ñigö ri gwogwam rim wop aku, nugwo röböxölim. Ji weik pödpöd rimin, lo mönö i yadmin, ñiŋ mönö aku pön, Krais nugwo röböxbä rimidöi?

5Ni yadiŋ nugunöm. Ñiŋ lo mönö rig yad akuyöbö rimin, God nuŋ Inöm nuŋ aku ñigö nölön ap röliba akuyöbö mibil ñiŋ piaku ri aku, mönö ñiŋ Krais mönö wä nugwön nugw pim, God nuŋ Inöm nuŋ aku ñigö nölön ap röliba akuyöbö mibil ñiŋ piaku ri?

6 Ebraham nugwo ribyöx nugwi. God Mönö aku kai kitön yadmä, “Ebraham God mönö yadöŋ aku nugw pöŋ makwam, God nugwo, nöbö kömö wä ni, me rö,” rimä.

7Makwam, nugwi. Nöbö mö God Mönö rig yad aku nugwön, “Mi yadö,” rön nugw pimidöi bla, Ebraham hödig nuŋwa midöia.

8 God Mönö maduar ör yadöŋa, Juda nöbö mö yöi piaku, God mönö yad aku nugw piŋ, God ñigö nöbö mö kömö wä ni, me cöniŋö, röŋa. Mag akwör, God Mönö maduar ör Krais mönö wä aku Ebraham nugwo yadöŋa, “Nagö midlö aku mi, God nuŋ nöbö mö akuyöbö magalig ap wä nöiöniŋö,” röŋa.

9Ebraham God mönö yadöŋ aku nugw pimin, God nugwo pi ösös ri ri aböŋ mag akuyöbö, nöbö mö God Mönö yad aku nugwön, mi yadö, rön nugw pimidöi akuyöbö, ñigö kwo algör ör pi ösös ri ri aböna.

10 Makwam nöbö mö lo mönö adakwör nugwön rimidiŋ, God aniŋ pöniŋö, rimidöi nöbö mö bla, öliŋ höb dib ödöriö pöña. Aku agapim: God Mönö aku kai kitön yadmä, “Nöbö mö yön God lo mönö kai kitim mag akuyöbö magalig mai ren aku, öliŋ höb diba pöniŋö,” rimä.

11 Makwam mönö i God Mönö kai kitön yadmä, “Nöbö mö ni nugw pimidöi bla akwör mi, nöbö mö kömö wä na midön, kömö mijöñiŋö,” rimä. Makwam nugwöla, nöbö mö lo mönö adakwör nugwön riŋ diön piaku, God ñigö nöbö mö kömö wä ni, me rön, penim.

12 Makwam lo mönö rig yad akuyöbö rib adaku keir, Krais mönö wä aku nugw pib adaku keir. Nöbö mö lo mönö rig yad akuyöbö ölisö ana keir

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

cininjö, ri ribyöx nugwöñ bla, gwogwam cöña. God Mönö kai kitön yadmä, “Nöbö lo mönö hörirör magalig mai cön nöbö aku mi kömö diöninjö,” rimä.

13 An God lo mönö adaku ri wöhö nugwön, öliŋ höb diba piba rimiŋ aku, ji Krais öliŋ höb dib aku pön aniŋ wobön höbkal pöŋa. God Mönö kai kitön yadmä, “Bi höñ sö pil pal nig giŋ wöröxöñ nöbö bla, God nuŋ keir öliŋ höb paiŋö nölaŋ pöñiŋö,” rimä.

14Krais aniŋ wobön höbkal pöŋ aku, God Ebraham nugwo mönö wä yadöŋ aku, Krais Jisas raŋ Juda nöbö mö yöi akuyöbö ap wä aku piŋ, me rön, alöŋa. Juda nöbö mö yöi akuyöbö mönö wä aku nugw pim, God nuŋ Inöm nuŋwa aniŋ Krais nöbö mö nuŋwa nöliba röŋa.

Lo mönö aku keir; God cinö, rön, yad nigöŋ mönö ölisö ma aku keir

15Haul nöbö mölöu nöbö. Ni ñigö mönö i yajina. Nöbö bli mönö paŋyöbö i yad ödör nigön, rig yajöñ mag akwör cöña. Nöbö i hön mönö aku röd abön amnimab ren.

16 God nuŋ Ebraham ha nuŋ aku yöŋö mönö ölisö ma yad nigiba yadöŋ aku, God Mönö aku kai kitön, “Ha piaku pisaŋ,” kai kitölim; “Ha nagö aku pisaŋ,” kai kitmä. Ha paŋyöbö yadmä aku, Krais nugwör yadmä.

17 Makwam ni yadmidil aku, God Ebraham nugwo cinö, rön, yad nigöŋ mönö aku, kim miga akwör (430) midip duön, mai God lo mönö aku nölöŋa. Makwam, lo mönö mai nölöŋ aku pödpöd rön, mönö ölisö ma höd yad nigöŋ aku hör ap i röxg örix abön? Akuyöbö alen.

18 Makwam nöbö mö lo mönö mai rim God ap wä nölöx aku, God höd aliö ainö röŋ mönö aku ribyöx nugu gör midön ap wä nölöxa. Makwam God nuŋ Ebraham nugwo höd yad nigöŋ mönö akwör ribyöx nugu gör midön, nuŋ keir Ebraham nugwo rig yad nigöŋ mag akwör röŋa.

19 Makwam ñiŋ yajöña, “God nuŋ Ebraham nugwo ap wä yad nigöŋ aku hör nöl magwaim, nuŋ pödpöd rimin lo mönö nölöŋ owa?” cöña. God nuŋ höd meme Ebraham nugwo mönö yad nigöŋa; mai mi Ha yadöŋ aku höŋa. Wop mibil yöraku nöbö mö ap kib mag gwogwo hörirör pilmidöi aku, ñiŋ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

gwogwam rimidöi mag ñiŋ aku nugwiŋ, me rön, God ñigö lo mönö nölöŋa. Makwam lo mönö aku, God ejol bla akwör rag hö nöbö i nugwo nölmin, nuŋ piöŋö rag du nöbö mö akuyöbö ñigö yad nölöŋa.

20Ebraham ha nuŋwa rig cöniŋö, rön, yad nigöŋ mönö aku mönö diba makwam, God nuŋ keir hön Ebraham nugwo yadöŋa.

Lo mönö aku aniŋ mönö nölmida

21 Ñiŋ rib i yöx nugwön yajöña, “God aniŋ mönö mös yadöŋa. Lo mönö yadöŋ mönö aku, mönö ölisö ma yad nigöŋ mönö aku pisaŋ nig nugugu midölö,” cöña. “Mönö hogw aku hörirör midö,” cöña. Ji mönö hogw aku hörirör midöl wöhö. God nöbö mö kömö midib lo mönö i yadöx aku, an lo adakwör nugwön rimin, God nuŋ nugwön aniŋ nöbö mö kömö wä nuŋ me röxa. Ji lo akuyöbö i yadölöŋ.

22God Mönö kai kitim aliö akwör mida. Nöbö mö mögörib akuyöbö magalig ap kib mag gwogwo adaku rim rim, pix aku ñigö wob nigmin, ñiŋ kömö dub maga nigöl. Ji nöbö mö Jisas Krais nugw pöñ bla, God mönö ölisö ma yad nigöŋ mag akuyöbö, ap wä yadöŋ aku ñigö nöiöna.

23 Krais hölöŋ wop aku, an nugwo nugw pölmiŋ aku mi, kilabis nöbö kul yuadö bö rig midmidöi mag akuyöbö, lo mönö aniŋ wob yuö nigöŋa.

24 Aniŋ wob yuö nigmin, mönö nölip duön riba nölim nugugirön midim, Krais höm, an mönö wä nuŋ aku nugw pim, God aniŋ nöbö mö kömö wä nuŋ, me ra.

25Krais mönö wä aku nugw pimidöl aku mi, wopik lo mönö aniŋ mönö nölip dumidöl.

26 Ñiŋ Krais Jisas nugw pimidöi aku mi, ñiŋ magalig God halöu ha nuŋwa midöia.

27 Ñiŋ röbö palön Krais nugwo ciripön midöi aku mi, ñiŋ Krais röxg keir yoŋyöbö bokwir nigöia.

28 Makwam, Juda il aku hör, Grik il aku hör midölöi; nöbö mö nag mabö rimidöi akuyöbö hör, nöbö mö rib ñiŋa keir yöx nugwön mabö rimidöi

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

akuyöbö hör mıdölöi; nöbö il aku hör, mö il aku hör mıdölöi; ñıŋ Krais Jisas nöbö mö nuŋwa mıdöi aku, ila mı paŋyöbö iör mıdöia.

29 Ñıŋ nöbö mö Krais adö mıdöi piaku, ñıŋ Ebraham nöbö mö il nuŋwa mıdöia nugwön God nuŋ Ebraham mönö ölısö ma yad nıgön, cınö, rön yadöŋ mag akuyöbö, ñıgö kwo algör paŋ mag akwör cöna.

Galesia 4

Krais nuŋwör rımın God halöu ha nuŋwa mıdöla

1Mönö nı yadmıdıl kı aliö mıda: nöbö mö bla wöröxıŋ, ha ñıŋ bla mai dib röxön ap aŋö bla pöña. Jı halöu ha haŋala mıdön peñ; dib röxön mönö, ap piaku magalıg pöña. Makwam, halöu ha piaku ap mıga mıd aku, jı ñıŋ halöu ha haŋala mıdöi mag akuyöbö, ñıŋ nöbö mö nag mabö rımıdöi aliö akuyöbö akwör mıdöia.

2Makwam nöbö mö halöu ha piaku ñıgö nugwidıx mıdmıdöi piaku, al aliö cıne, rön, yadıp duön, rıg ap ñıŋ bla nugwidıx mıdım mıdım, nuö yad nıgöŋ wop akwör, ap ñıŋ piaku pımıdöia.

3Makwam mag aliö akuyöbö akwör, an halöu ha haŋal röxg mıdön rıbyöx nugw ri aböinıŋ, kıjaki, nöbäpö höjöl, ap agap apım piaku mönö kai yadmä aku pön, nag mabö rıb nöbö mö ñıŋ bli röxg mıdmıdöla.

4 Jı God yad nıgöŋ wop aku mödö wöxnö nıgmın, God Ha nuŋ aku nugwo agal abmın, Juda mö i Ha aku yöx pön höŋa. Yöx pön höm, nuŋ Juda lo mönö adaku nugwön, mıdıp duön,

5Juda nöbö mö lo mönö nugumıdöi akuyöbö wobön höbkal pöŋa. Ñıgö wobön höbkal pöŋ aku, an God halöu ha nuŋwa ödöriö mıjnıŋö, rön, röŋa.

6 Ñıŋ halöu ha nuŋwa ödöriö mıdöi aku, God nuŋ Ha nuŋwa Inöm nuŋ aku yad abmın, Inöm aku nuŋ yuö an kwo höŋ aku mı, an God nugwo “Aba, Acö,” me rımıdöla.

7Makwam, ñıŋ nöbö mö, kıjaki nag mabö rıb nöbö mö röxg mıdmıdöi piaku, weik God halöu ha nuŋwa mıdöi aku mı, God halöu ha nuŋwa ñıgö mönö ölısö ma yad nıgön, “Ñıgö ap wä bla nöinö,” röŋ mönö aku, mönö ñıŋ ödöriö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pol Galesia nöbö mö yadöŋa, “Ñigö rib miga yöx nugumidlö,” röŋa

8Makwam höd ñiŋ God nugw pimidölöi wop aku, ñiŋ nag mabö rib nöbö mö röxg midön, ap inakmönö bla höjöpal girön, ipöx girön, ri midip duön, mid ri abmidölöi.

9Ji weik ñiŋ God nugw pimidöia. Ñiŋ God nugwo nugwön pölöi; nuŋwör ñigö nugwön pa. Makwam pödpöd rimin ñiŋ höbkal duön, höd ri gwogwam rimidöi mag akuyöbö iswob riba rimidöi? Almidöi aku, iswob nag mabö rib nöbö mö bla röxg öliöx mijniŋö, rön, rimidöi ä?

10 Nöbö mö bla öim wopik wop dib me rimidöi mag aliö akuyöbö, ñiŋ kwo paŋ mag aliö akwör rön, wopik wop dib, röun ki röun dib, kim ki kim dib me rimidöia. Aliö alön, ri gwogwam rimidöia.

11Makwam, ni mönö wä ñigö yad nölmön nugwim aku, weik röböxbä maga rö, rön, ñigö rib miga yöx nugumidla.

12Haul nöbö mölöu nöbö. Ni ñigö lib pilim nugwön ususör rön yadmidla! Ni höd Juda lo mönö nugumidil akuyöbö röböxön, ñiŋ hör rig midmidöi mag akwör rig midil aku, ñiŋ kwo algör ör lo mönö aku röböxön, ni rig midil mag aliö akuyöbö mijöña. Höd ñiŋ ni ri gwogwam rölim.

13Ñiŋ nugwöia, höd ni ap röŋ aku mi, ni u mögörib ñiŋ yöraku midön, ñigö mönö mag wä aku yad nölma.

14Ni ap röŋ aku, ñiŋ öliöxmidmä, ji ñiŋ ni ipitmin, röböxölim; God ejol i mönö Krais Jisas nuŋ keir höm pi ösös ri ri aböyix mag akuyöbö, ni aliö pi ösös ri ri abmä.

15Ñiŋ höd mi ödöriö wahax pi girön ni pi ri abön, ögwö yöxön, mämäg ñiŋ bla pi pugul ni nölibä maga röx aku, amin pi pugul nölöyixa.

16Makwam weik ni pödpöd rimin röböxöi? Mönö mi yadim adaku nugumin ölisö wölmin, ni ipitmin nugwöi ä?

17Nöbö mö ñigö mönö nölmidöi bla, rib gwogwo yöx nugwön akuyöbö almidöia. Pol nöbö piaku röböxön, mönö an yadmidöl akwör mai dine, rön, almidöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Nöbö mö usus rön ñıgö mag wä rı ri aböñ aku wä. Makwam ñıŋ öim öim mag akwör rıŋ. Nı ñıŋ pısaŋ mıjın wop aku aipam, pad piaku mıjın wop aku aipam ñıgö rıbyöx nugwön mag wä rı ri aböñ aku wä. Makwam nı pad piaku mıjın wop aku ñıgö inakmönö hörön rımıdöi mag aku, wä röl.

19Makwam halöu ha madmag yöbö nı bla. Höd, “Krais mönö wä aku yad nölmön, ñıŋ nugw pıŋ, Krais yuörıb ñıgö kwo mıdaŋ,” me rön, ñıgö yad nöl ri abön rımıdıl aku, mö bla halöu ha yöx pön höba rım, ölıŋ diba rıg pıl mag akuyöbö, nı röŋa. Makwam weik iswob, Krais ñıgö yuörıb kwo mıdaŋ, me rön, ñıgö yad nöl ri abmıdıl kı, mö halöu ha yöx pön höba rım, ölıŋ diba rıg pıl mag akuyöbö, nı iswob rımıda.

20Nı ñıŋ pısaŋ mıdlöx aku, mönö kai pön yajınö, rön, nugulöx aku, jı pad pik mıdıl aku mı, nı ñıgö rıb mıga yöx nugumön, rıb na met um ha.

21Makwam ñıŋ lo mönö akwör nugunıŋö, rımıdöi aku, nı nugula ñıŋ lo mönö yadöŋ aku nugw ri abölim.

22 Mönö aku kai kıtön yadmä, “Ebraham ha mös yöx pön höŋa. Ha nuŋ i, halöu mö i Ebraham mönıŋ aku nugwo nag mabö rı nölmıd mö aku pön ha yöx pön höŋa; ha nuŋ i, nag mabö rımıdöl mö aku, mönıŋ nuŋ ödöriö aku pısaŋ yöx pön hö,” rımä.

23 Nag mabö rı nölmıd mönıŋa yöx pön höŋ ha aku, halöu ha rıg yöx pön hömıdöi mag aliö akuyöbö yöx pön höŋa; jı rıb nuŋwa keir yöx nugwön rımıd mönıŋ aku, mö wösıma mıdım, God nuŋ Ebraham nugwo mönö ölısö ma rıg yad nıgön, ha i yöx pön hönaŋö, rön, rıg yadöŋ mag akwör ha i yöx pön höŋa.

24Haiwo adö aliö akuyöbö, mönö bli höd röxg mıda. Mö mös, mönö ölısö ma yad nıgıb mös. Mönö ölısö ma yad nıgıb i Önöŋ Pıd Sainai yöbö hön, halöu ha yöx pön höm, ñıŋ nag mabö akwör rı gör mıjöña; Hega maku pal.

25Mö Hega nuŋ Önöŋ Pıd Sainai mögörıb Arebia yöraku yöbö mö. Nuŋ taun dib Jerusalem weik rıg mıd akuyöbö mıda. Aku agapım: Jerusalem aipam halöu ha nuŋ pia aipam nag mabö rımıdöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26 Makwam Jerusalem adöx yöd röul adö kau sö mıd aku, nöbö mö nag mabö rön dueñ. Mögörıb aku mam an.

27 Maduar ör wopal i God Mönö kai kıtön yadmä, “Mö wösım halöu ha yöx pön höl aku, mı ödöriö wahax pöna. Mö ha pön hönöb rımın nımöl aku, wä raŋ nugugırön, wahax pöna. Mö wösım aku, il nuŋwa diba mıdıba rımıdöia; jı mö nöbönıŋa pısaŋ yönmıdöi aku, il nuŋwa diba mıdenıŋö,” rımä.

28 Haul nöbö mölöu nöbö. God nuŋ mönö ölısö ma yad nıgmın, Sera nuŋ Aisak yöx pön höŋa. Mag aliö akuyöbö, God mönö ölısö ma yad nıgmın, ñıŋ halöu ha nuŋwa mıdöia. Makwam, ñıŋ Aisak röxg mıdöia.

29 Wop aku, Ebraham ha nuŋwa nöbö mö halöu ha rıg yöx pön hömıdöi mag akuyöbö yöx pön höŋ ha aku, öbılön, pıgnıŋ nöbö God Inöma rımın yöx pön höŋ ha aku nugwo nugumın, ölısö wölım, rı gwogwam röŋa. Makwam mag akuyöbö, weik Juda nöbö mö lo mönö nugumıdöi bla, anıŋ nöbö mö Jisas nugw pımıdöl bla algör ör rımıdöia.

30God Mönö aku kai kıtön yadmä, “Nag mabö rı nölıb mö nuömarö hogwa ñıgö yad abö. Nag mabö rı nölıb mö ha nuŋ aku, naŋ mö ödöriö pön ha yöx pön hömö ha aku, ap nuŋ bli penıŋö,” rımä.

31Makwam, haul nöbö mölöu nöbö nugwi! An nag mabö rı nölmıd mö aku halöu ha nuŋwa mıdölöl; an nag mabö rımıdöl mö aku, Ebraham ödöriö pöŋ mö aku halöu ha nuŋwa mıdöla.

Galesia 5

Naga mıdmıŋa, Krais anıŋ wobön höbkal pöŋ aku mı, Juda lo mönö bla lo an yöi

1Krais anıŋ aŋadö wobön höbkal pöŋ aku, mai Juda lo mönö i anıŋ mönö diba yadölaŋ, me rön, anıŋ wobön höbkal pöŋa. Krais alöŋ mag aku rıbyöx nugu gör mıjöña; höd Juda lo mönö aku nöbö dib ñıŋ i röxg nıgmın, nugwo nöbö mö nag mabö rıbi röxg mıdmıdmä aku, iswob höbkal dueñım.

2Nı Pol ñıgö mönö yadmıdıl kı nugw ri aböña! Juda ada mönö ana pıne, rımıdöi akuyöbö ñıgö yöwö rıŋ, ñıŋ uñ ñıgö ödöcöñ aku, mai Krais ñıgö rı nölıb maga nıgen.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Ni ñigö iswob yad nöl ri abiba rimidla! Nöbö piaku mönö ana pine, rimidöi akuyöbö ñigö yöwö riŋ, ñiŋ uñ ñigö ödöcöñ aku, mai ñiŋ Juda lo mönö aku magalig pön mai diöña.

4Ñiŋ, “Juda lo mönö mai riŋ duaŋ, God aniŋ nugwön, ‘Nöbö mö kömö wä ni,’ me cöniŋö,” rön ribyöx nugumidöi nöbö mö piaku, Krais nugwo röböxöia; nöbö mö nuŋwa midölöi. Ñiŋ aliö nugumidöi aku, Krais ñigö uliöxön pib maga nigöl.

5Ji God Inöma yuörib an kwo mid nöbö mö piaku, God aniŋ nugwön, “Nöbö mö kömö wä ni,” me cön wop aku pöx midön wä rim nugugirön, ribyöx giba alig midöla.

6 Nöbö mö Krais Jisas nugwo ciripön midöi piaku, uña ödörönö ödöröl aku hör ap. Ap diba paŋyöbö iör mida: Krais nugw pön, nöbö mö akuyöbö ñigö madmag nigniŋa.

7Ñiŋ höd yön ri abmidöi aku, ji weik nöbö kai ñigö mönö inakmönö hörmidmin nugwön mönö mi aku röböxöi?

8God ñigö yad wö rimid aku, nuŋ ñigö mönö inakmönö aliö akuyöbö hörmidöl.

9 Nöbö mö bla ap is me rimidöi aku mönö i yadön yadöia, “Is ul miŋi wit mag hauya wi yöj möl dib bö alig nigim, is aku keir dumid dumid wit mag haui aku wöl dib röxöniŋö,” röia.

10 Krais pisaŋ nigiö nigön midöl makwam, ni ribyöx nugula, mönö na yadmidil ki ñiŋ keir paŋ aliar nugwöña. Makwam nöbö kai nuŋ hön, inakmönö hörön yadim, ñiŋ rib i rib i yöxmidöi aku, nöbö aku mönö diba yöxön paiŋö öliŋ höb pöna.

11Makwam haul nöbö mölöu nöbö nugwi! Ni Krais nugw pimidöi nöbö mö bla ñigö uña ödöcine, rilöxisöŋö, nöbö piaku ni ri gwogwam rölöyix. Ni uña ödöcine, rilöxisöŋö, Krais nuŋ nöbö mö piaku ñöx nigön bi katlö watlö um sö wöröxöŋ mönö wä aku nugumin ölisö wölölöx.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12Makwam rıb na, nöbö inakmönö hörmın ñıŋ gwogwam rımıdöi, nöbö piaku ñıgör aŋadö ödöcöñ aku waiö!

13 Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Krais anıŋ aŋadö wobön höbkal pöŋ aku, mai Juda lo mönö i anıŋ mönö diba yadölaŋ, me rön, anıŋ wobön höbkal pöŋa. Makwam rıb aku yöxön kwönö, rıb ñıŋa keir yöxön amnör rımıjeñ; nöbö mö akuyöbö ñıgö uliöxön, pı ösös rı ri aböña.

14 God lo mönö aku magalıg pı nıgliu nölmın, mönö mag paŋyöbö iör mıda: “Naŋ naŋ keir madmag rıg nıglö mag akuyöbö, nöbö mö hör akwebö algör ör madmag nıgö.”

15Makwam, ñıŋ keir nugw ri aböña. Hön wöñö bla rıg rımıdöi mag akuyöbö ölısö wölaŋ, ñıŋ nuö nuö cöñ aku, ñıŋ magalıg pın bıcöña.

Rıb hör yöxmıdöi adaku röböxön, God Inöma rıbyöx nöiön adakwör cöña

16Makwam, ñıgö yadmıdla, God Inöma ñıgö rıba nöiön adakwör cöña. Almıjöñ aku mı, rıb ñıŋa keir yöxön ap kib mag gwogwo rımıdöi adaku röböxöña.

17 Rıb mag hogw aku, rıb mag i adöi pıxıp diöna, rıb mag i adöi pıxıp diön aku mı, cınıŋö cöñ adaku rıbä maga nıgen.

18Jı God Inöma ñıgö rıba nölaŋ mag akwör cöñ aku, Juda lo mönö bla lo ñıŋ yöi.

19Nöbö mö rıb ñıŋa keir yöx nugwön rımıdöi adaku, mö kib nöbö kib rön, amnör rıp yönön, mı rı gwogwam rön,

20god inakmönö piaku höjöpalön, kıj rön, nöbö mö bla ñıgö rıb gwogwo yöx nugwön, nuö nuö rön, ap ñıŋ bla ap nı i alıg mıdölö rön, mı ölısö wölmın nugwön, nı keir nöbö diba mıjınö, rön, nuö nuö yadön, asıx du hörırör mıdön,

21ap ñıŋ piaku nı i röxg mıdöxisöŋö, rön, röbö ölısö nımön u pılön, ap mag mıga akwör nımön, mag nugub nugwölıba rön, mı rı gwogwam röia. Nı ñıgö höd yadım mönö aku weik iswob ñıgö yadmıdla: nöbö mö mag akuyöbö rımıdöi piaku, God ñıgö pön nugwidıx mıdenım.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Jɨ nöbö mö God Inöma ñɨgö rɨba nölmɨn nugugɨrön rɨm dumɨd akuyöbö, nöbö mö akuyöbö madmag nɨgön, wahax pön, höbwab höimölɨba mɨdön, nöbö mö bla uliöxön pɨ ösös rɨ ri abön, mönö ñɨŋ keir yajöñ mag akwör rön,

23nöbö mö bli pɨsaŋ mönö höimöliö nɨgön pɨ ri abön, nöbö mö bli ñɨgö rɨ gwogwam rɨŋ, paiŋö ölɨsö rödmɨjeñ. Aiöñ aku, lo mönö i ñɨgö mönö diba yaden.

24 An Krais Jisas nöbö mö nuŋwa, rɨb hör yöxön amnɨmab rɨmɨdöl mag aku röböxöla. Almɨdöl mag aku bɨ katlö watlö um sö Krais Jisas pɨsaŋ wöröxöŋa.

25Makwam, God Inöma nuŋ anɨŋ kömö mag yoŋyöbö nölmɨn, kömö mɨdöl aku mɨ, God Inöma ap agapɨm anɨŋ yajön aku, paŋ mag akwör cɨnɨŋa.

26 Makwam an keir ib diba mɨdaŋ, me rön, nuö nuö yadön, ap ñɨŋ akuyöbö ap na alɨg mɨdöxisöŋö, rön, rɨbyöx nugwöinɨŋ.

Galesia 6

Nöbö mö bla madmag nɨgön, pɨ ösös rɨ ri aböña

1 Haul nöbö mölöu nöbö. Nöbö mö an bli ap kib mag gwogwo adö bli rɨmɨjöñ aku, ñɨŋ nöbö mö God Inöma nuŋ yuö ñɨŋ kwo mɨd nöbö mö bla, ñɨgö mönö höimöliö mɨda yadön, yad nöl ri abɨŋ, yörbö mɨd ri abɨŋ. “Wop bli an kwo algör ör rɨbä maga rö,” rön, nugw ri aböña.

2 Nöbö mö ana bli ömörö pɨmɨdɨŋ, ñɨgö uliöxön nugwidɨx mɨdɨŋ, ñɨŋ mɨd ri abɨŋ. Akuyöbö aiöñ aku, Krais lo nuŋ rɨg yadmɨd mag akuyöbö cöña.

3An keir ap wä i mɨdöl. Nöbö mö bli, an keir nöbö mö wä me cöñ aku, inakmönö höcöña.

4Nöbö aku nöbö wä mönö nɨ nöbö wä, me rön, aliö rɨbyöx nugumɨjeñ; nɨ keir mag wä rɨlönö mag wä röiö, rön, rɨb akwör yöx nugwöña.

5 Aku agapɨm: an paŋ paŋ ömörö hörɨrör mɨd aku nugwön, pödpöd pödpöd rön mɨd ri abnɨŋ aku, an keir nugw ri abnɨŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6 Makwam nöbö mö Krais mönö wä yad nölmıdöi bla, nöbö mö mönö aku nugumıdöi bla, mönö yad nölıb nöbö mö piaku ñıgö uplöbölıŋ; ap wä ñıŋa mıd bla ñıgö bli nuöm nıg nölıŋ.

7 Makwam, God nöbö u, nı ap kib mag gwogwo cın aku nugwenıŋö, rön, nugumıjeñ. Cınıŋ mag akuyöbö, anıŋ paıŋö kwo algör cöna. An nugwöla, ap yunıŋ akwör pıliöx rag hönıŋa; hör ap bli pıliöx rag höinıŋ.

8Rıb ana keir yöx nugwöl akuyöbö ap yunıŋö, cınıŋ aku, ödöi gwogwo du gırön, aŋadö pın bırön, rın öim yönmıd möla dub mag aku pıliöx rag hönıŋa. Makwam God Inöma rıba nöl aliar ap yunıŋö, cınıŋ aku, God Inöma anıŋ raŋ, kömö öim mıdıb mag aku pıliöx rag hönıŋa.

9Makwam, ıpıtmın nugugırön, mag wä rı ri aböl mag akwör röböxöinıŋ, kwockwoc pal ap yuön, mai ap mag wä pıliöx rag hönıŋa.

10Makwam ap nımıb aku ölısö pılöl wop kı, nöbö mö Krais adö mıdöi bla ñıgö pı ri abıb maga rımıjön aku, pı ri abnım. Makwam nöbö mö hör piaku ñıgö magalıg paŋ mag akwör cınım.

Krais an ñöx nıgön bı katlö watlö um sö wöröxöŋ akwör ap dibım

11Nı yadmön, nöböhöd na i köp kı kai kıta. Makwam weik imag na keir kai kıtmıdıl aku mı, mönö mag dib dib akuyöbö kai kıtmıdla.

12Nöbö mıxıña akwör nugwön, aku mag wä, aku mag gwogwo, me rımıdöi nöbö bla, usus rön uña ödöcıne, rımıdöia. An Krais bı bı katlö watlö um sö wöröxöŋ mönö aku yadıŋ, Juda nöbö bli ölısö rödön anıŋ rı gwogwam cöñıŋö, rön, ıpöxön aliö yadöia.

13Uñ ñıŋa keir ödöröi aku, jı Juda lo mönö bla magalıg mai duölöi. Ñıgö uña ödöcıne, rımıdöi aku, mai ñıŋ wahax pön, Juda nöbö bli ñıgö yajöña, “An yadmın mönö ana pön mıxıñ ñıŋa al aliö röıŋö,” cöña.

14Makwam nı ap paŋyöbö iör rıbyöx nugwön wahax pımıdla: Jisas nı ñöx nıgön bı katlö watlö um sö wöröxım, nı pısaŋ wöröxma aku nugwön mı, wahax pımıdla. Nuŋ pısaŋ wöröxım aku, nöbö aŋadö wöröx akuyöbö alıg mıdmön, nöbö mö mögörıb kıyöbö ap ñıŋ wahax pımıdöi bla, nı wä röl.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Makwam nöbö mö piaku algör nɨ nugumɨn, nɨ hör ap i röxg nɨgmɨn, nöbö aŋadö wöröx nöbö i röxg mɨdla.

15 Uña ödörönö ödöröl aku hör ap. Makwam God rɨmɨn, nöbö mö yoŋyöbö wöxnö nɨgön nöbö mö nuŋwa mɨdöl aku ap dibɨm.

16Mönö yadmɨdɨl kɨ mai dumɨdöi nöbö mö bla akwör ñɨŋ Isrel nöbö mö God nöbö mö nuŋwa ödöriö. God ñɨgö uliöxön pɨ ri abaŋ nugugɨrön ñɨŋ tar mɨd ri ab gɨ mɨjöña.

17 Nɨ mönö mag paŋyöbö i mɨd aku ñɨgö yadɨba rɨmɨdla. Jisas mönö wä aku yadmön, nɨ palmɨn adlöi bla mɨd aku mɨ, nöbö bli hön nɨ ömörö bli pɨ nölölɨŋ.

18Haul nöbö mölöu nöbö nɨ bla. Nöbö Dib ana Jisas Krais ñɨgö uliöxön, pɨ ösös rɨ ri abön nugwidɨx mɨjöna. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Epesas

Epesas 1

1 Nɨ Pol. God nɨ yad nɨgmɨn, Krais Jisas mönö wä pön dub nöbö i mɨdön, ñɨgö God nöbö mö nuŋwa taun dib Epesas mɨdöi bla, köp kɨ kai kɨtmɨdla.

2God Acö an aipam, Nöbö Dib Jisas Krais aipam, ñɨgö uliöxön pɨ ri abɨŋ, ñɨŋ mɨd ri aböña.

Krais pɨsaŋ mɨdöl aku, nuŋ inöm ana ap wä nölmɨda

3 Nöbö Dib ana Jisas Krais Nuö nuŋwa God nugwo ri ablaŋe cɨnɨm. Nuŋ Ha nuŋwa nugwo agal abmɨn hön anɨŋ pɨmɨn mɨ, nugwo cɨrɨpmɨn, adöx yöd röul adö kau sö ap wä wä mɨd akuyöbö magalɨg inöma anɨŋ nöla.

4 Mögörɨb maduar ör ib hör i rɨ nɨgölöŋ wop aku God yadöŋa, “Krais nöbö mö nuŋwa mɨjöñ akuyöbö, ñɨŋ nöbö mö lei gudogudö, nöbö mö hölul mɨdöl nɨ bla mɨjöñɨŋö,” röŋa. Makwam, maduar ör ib hör i God nöbö mö madmag nɨgön,

5 rɨb nuŋ akwör yöx nugwön yadöŋa, “Ha na Jisas Krais ñɨgö pön nöbö mö akuyöbö, halöu ha na keir röxg mɨdɨŋ, nɨ keir ñɨgö pön rɨg winö,” röŋa.

6Aliö rön, Ha madmag yöbö nuŋ aku amɨn agal abmɨn hön, anɨŋ pɨ Nuö imag rola nɨgöŋ aku mɨ, an wä rɨmɨn nugugɨrön ib nuŋwa yadɨŋ adöx sö duaŋ.

7 Jisas Krais hañ nuŋwa pɨnmɨn wöröxön anɨŋ wobön höbkal pɨmɨn, God, Nöbö wä ödöriö aku, anɨŋ mɨ göj uliöxön, ap kib mag gwogwo röl bla nugwön röböxa. Makwam, an nugumɨn God nuŋ nöbö mö bla mɨ göj uliöxa.

8God nuŋ rɨbyöx nugw ri abön ap akuyöbö magalɨg nugw aku, anɨŋ ap wä wä piaku amnɨmab nöla.

9 Makwam God nuŋ Krais pɨsaŋ agapɨm rɨba röŋ aku, ap umadiö mɨdmɨd aku anɨŋ wöxnö yadɨm nugwöla.

10 God wop mai yad nɨgöŋ wop aku, ap adöx yöd röul adö kau sö aipam, ap mögörɨb il kɨ aipam, Krais paŋyöbö akwör nuŋ magalɨg nugwidɨx mɨjöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 God nuŋ keir ribyöx nugwön yad nigöŋ aku, magalig riba rimida. God nuŋ keir ribyöx nugwön yad nigöŋa, an Krais ciripöl nöbö mö bla, nöbö mö nuŋwa keir wöxnö nigniŋa. God nuŋ maduar ör ib hör i aliö ribyöx nugwöŋa.

12Nuŋ alöŋ mag aku, an nöbö mö Krais nugwo höd nugw pimiŋ bla, God ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ, me rön, röŋa.

13Makwam ñiŋ kwo algör ör, Krais mönö wä, nöbö mö kömö pib mönö mi aku nugw pimin, God ñigö pön, Inöm Leia yuö ñiŋ kwo nigön, Krais nöbö mö nuŋwa ödöriö yad niga.

14 God Inöma yuö an kwo mid aku mi, an nugwöla, God ap wä wä nöbö mö na mai nöinö, röŋ, ap bla, an mai pön mid ri abniŋa. Makwam, God ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ.

Pol nuŋ God höjöpalöŋa

15Makwam, ni höd nugumön, ñiŋ Nöbö Dib Jisas nugw pön, nöbö mö nuŋ bla ñigö madmag nigmidöi aku,

16ni ñigö uplöböi; öim öim ñigö, me rön, God nugwo ri ablaŋe rön, höjöpal gir midla.

17 Nöbö Dib ana Jisas Krais God nuŋ aku, Acö Nöbö wä keiryöbö aku, nugwo öim yad nugwön yadmidla, nuŋ Inöma ñigö nöiöna nugwön Inöma nuŋ ñigö rib wä nölön, God nuŋ nöbö pödiöm mid aku ñigö yabuaŋ, ñiŋ God nugwo nugw ri aböña.

18God höjöpalön yadmidla, nuŋ madmag ñiŋa yuö kwo mil nuŋwa mäp ixaŋ, Krais nöbö mö nuŋwa ap wä keiryöbö nöliba rimid aku nugwöña. Ap wä aku nöinö, rön, God ñigö yad wö röŋa mi.

19 God höjöpalön yadmidla, nuŋ madmag ñiŋa yuö kwo mil nuŋwa mäp ixaŋ, nuŋ Nöbö ölisö keiryöbö ödöriö rimin, an nöbö mö Krais mönö wä nugw pimidöl bla ölisö aku pib maga ri aku nugwöña. Ölisö aku God iŋsö nuŋ akwör mida.

20 Krais aŋadö wöröxim, God ölisö nuŋ mag akwör Krais pabil nölön, adöx yöd röul adö kau sö pön wölu imag mirix nuŋwa adö nigöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21 Krais nuŋ du God pisaŋ römid gi mid aku, inöma adöx yöd röul adö kau sö höd nugwidix midmidöi bla aipam, inöma adöx yöd röul adö kau sö mai nugwidix mijöñ bla aipam, ib ñiŋa magalig il yöra bö midmin, Krais ib nuŋwa mi bil sö midim nugugirön, magalig mo nuŋwa mida.

22 God nuŋ nöbö mö ap bla magalig pi Krais moa nigöŋa. Makwam an Krais nöbö mö nuŋ bla magalig, God nuŋ Krais nugwo yöcmaca yad nigöŋa.

23 An Krais nöbö mö nuŋ bla Krais mixiñ nuŋwa midöla. Krais yöcmaca aipam mixiña aipam mid maku pal.

Epesas 2

Krais nuŋwör rimin, an kömö midöla

1 Ñiŋ ap kib mag gwogwo rimidim aku, ñiŋ nöbö mö aŋadö wöröx nöbäpö röxg midmidöia.

2 Nöbö mö mögörib il ki ap kib mag gwogwo rimidöi mag akuyöbö, ñiŋ keir höd algör ör rimidöia. Höd wop aku, inöm adöx sö midöi bla nöbö dib ñiŋa rig ri mag akuyöbö, ñiŋ kwo algör ör rimidöia. Inöm aku nuŋ nöbö mö God Mönö yöxmidölöi bla yuö ñiŋ kwo mida.

3 Makwam höd an magalig paŋ mag akwör rimidmiŋa. Rib ana keir yöx nugumidmiŋ mag akwör ri girön, rib hör bli yöx nugub maga nigölmin, ap kib mag gwogwo akwör rimidmiŋa. Makwam, nöbö mö bla ri gwogwam rim, God ñigö paiŋö öliŋ höb diba nöliba rimid mag aku, an algör ör rimidmiŋa.

4-5 Makwam, an nöbö mö aŋadö wöröx nöbäpö röxg midmin, God pisaŋ midib maga nigölmin, God nöbö mö öim öim lib pilim nugw Nöbö aku, aniŋ madmag ödöriö nigön, Krais pisaŋ kömö pa. God nuŋ ñigö lib pilim nugw aku mi, ñigö kömö pa.

6 God aniŋ Krais pisaŋ pabil nölön, adöx yöd röul adö kau sö pön wölu Krais Jisas pisaŋ römid nölöŋa.

7Makwam God alöŋ mag aku, nöbö mö mai yöx pön höñ bla, ñiŋ God nuŋ aniŋ ñöx nigön Krais Jisas nugwo agal abön, aniŋ ri ri aböŋ aku nugwön, God

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nuŋ nöbö wä keiryöbö ödöriö, nöbö mö mɨ göj uliöx aku nugwɨŋ, me rön, aliö alöŋa.

8God ñɨgö uliöxön kömö pa. Krais mönö wä aku nugw pim aku mɨ, nuŋ aliö alöŋa. Makwam ñɨŋ Krais nugw pɨmɨn ñɨgö pa aku, ölisö ana keir rɨmɨn anɨŋ pö, rön, yadmɨjeñ. God nuŋwör ñɨgö ap wä aku hör nöla.

9 Ñɨŋ Krais nugw pɨm ñɨgö pa aku, ñɨŋ ap wä i rölim. Makwam, ib ñɨŋa keir yadɨŋ bɨl sö dubä maga nɨgöl.

10 Makwam God anɨŋ pön Krais Jisas nöbö mö nuŋwa rɨ nɨgöŋ aku, God maduar ör rɨbyöx nugwön, an kömö paŋ, an piöŋö nöbö mö bla ñɨgö pɨ ösös rɨ ri abɨŋ, me rön, anɨŋ aliö alöŋa.

Krais nuŋ Juda nöbö mö bla pön, Juda nöbö mö yöi bla pɨsaŋ pɨ nɨgliu nölöŋa

11Ñɨŋ nugwöia, nuö nuöm ñɨŋ bla Juda nöbö mö yöia nugwön ñɨgö yöx pön hömä aku, ñɨŋ kwo algör ör Juda nöbö mö yöi. Juda nöbö mö bla ib ñɨŋa keir yadön, ‘uña ödörö’ rɨmɨdöia. Nöbö piaku ñɨŋ mɨxɨñ akwör aliö alöia. Makwam ñɨgö Juda nöbö mö yöi bla iba yadön, ‘uña ödörölö’ rɨmɨdöia.

12 Makwam uplöbmɨjeñ. Ñɨŋ höd Krais ada bli mɨdölim; ñɨŋ Isrel il aku rɨŋadö mɨdmä; God mönö ölisö ma yad nɨgöŋ aku nugwölim; ñɨŋ mögörɨb il kɨ mɨdmä, jɨ God nugumɨdölim.

13 Höd God mɨdɨm ñɨŋ pad mɨdmä, jɨ weik Krais hañ nuŋwa pɨnöŋ aku mɨ, Krais Jisas pɨsaŋ God mɨd il yöra höia.

14 Makwam, Krais Jisas nuŋ wöröxöŋ aku döŋö, an Juda nöbö mö bla, Juda nöbö mö yöi bla rɨb gwogwo yöxön nuö nuö rɨmɨdöl kul mibɨl yöbö aku, Krais nuŋ mɨ hajal abön, il mös pɨ nɨgliu nöl nɨgmɨn, an il paŋyöbö iör mɨdöla.

15 Krais Jisas mɨxɨñ nɨgön wöröxöŋ aku döŋö, Juda lo mönö adadö bla magalɨg aŋadö pöröŋa. Krais Jisas wöröxöŋ aku, mai Juda nöbö mö bla il aku keir, Juda nöbö mö yöi bla il aku keir mɨdön nuö nuö reñ; nöbö mö piaku magalɨg il paŋyöbö iör mɨdön tar mɨjöñɨŋö, rön, wöröxöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16 Krais Jisas mixiñ nuŋwa bi katlö watlö um sö wöröxöŋ aku, il mös hogwa pön God pisaŋ nigliu nölöŋa; nuö nuö rib mag aku aipam pil pal nigöŋa.

17 Höd mi hörirör midmidöl aku, ji God pisaŋ nigiö paŋör midib mönö wä mag aku Krais Jisas nuŋ rag duön, ñigö nöbö mö pad piaku midmidöi bla yad nölön, an Juda nöbö mö womiöx midmidöl bla yad nölön, röŋa.

18Krais Jisas ubalija aniŋ adö paŋyöbö rödöŋ aku, God Inöma nuŋ paŋyöbö mid akwör rimin, il an hogwa mösör Acö mid yöra dub maga ra.

An Krais Jisas adö midöl bla, God ram nuŋwa röxg midöla

19 Makwam, weik nöbö mö mögörib hör piakuyöbö röd hön midmidöi mag akuyöbö röxg midölöi. Nöbö mö bil gi yönmidöi akuyöbö midölöi. God nöbö mö nuŋwa hödyöbö piaku pisaŋ röbön, nöbö mö nuŋwa ödöriö midöia.

20 Makwam, an God höjöpalib rama röxg midöla. Krais Jisas rama alig pi gi midib padö dib mibil yöbö bö mida. Jisas mönö wä pön dub nöbö bla aipam, God mönö yadib nöbö bla aipam, ram padö ulmidö rib rib bla pilmidöi mag akuyöbö alig midöia; ram möxnö yöx gim rig mid akuyöbö ñiŋ alig midöia.

21 Krais Jisas rama alig pi gi midib padö dib mibil yöbö bö midaŋ, ram aku magalig nigliu nölaŋ dib röxön, Nöbö Diba höjöpalib ram lei nuŋwa nigöna.

22 Makwam, ñiŋ Epesas nöbö mö Krais adö midöi bla, God nuŋ ñigö kwo algör ör pi ram aku pisaŋ pi nigliu nöl nigaŋ, God Inöma nuŋ hön ram aku mijöna.

Epesas 3

Pol Krais mönö wä aku Juda nöbö mö yöi bla yad nölmida

1 Ni Pol, Krais mabö ri nöl girön, ñigö Juda nöbö mö yöi bla yad nöl yönmön, nöbö mö bli ni nugumin ölisö wölim nag nigim midla.

2Makwam ñiŋ mödö nugwöia, God ni uliöxön mönö wä nuŋwa ni yad nölim, ni mönö wä aku ñigö yad nöl yönmidla.

3 God ni uliöxön, mönö nuŋwa höd umad gi midmida bli ni yabumin nugum aku, mönö bli köp kai kitla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Ñiŋ mönö kai kitmidil ki nugw ri abön mi, God maduar ör ib hör i Krais mai rig cön akuyöbö yad nigöŋ mönö aku nugwön, ni mönö höd umadiö midmid aku nugw ri abön rimidil aku nugwöña.

5God Inöma nuŋ aniŋ Jisas mönö wä pön dub nöbö nuŋwa keir bla aipam, God mönö yadib nöbö nuŋwa keir bla aipam, wöxnö yadön riba nölim, mönö nöbö mö höd nugumidölöi aku nugwöla.

6 Mönö umadiö midmid aku aliö mida: Juda nöbö mö bla aipam, Juda nöbö mö yöi bla aipam, God ap wä nöbö mö nöinö röŋ aku pöña. Ñiŋ il mös mixiñ paŋyöbö akwör midmin, God nuŋ Krais Jisas yad abön, nöbö mö ñigö ri ri abnö röŋ mönö wä aku mönö ñiŋ magalig. Krais Jisas mönö wä aku maku pal.

7 God Nöbö ölisö ödöriö aku ni uliöxön pi ri abön, ap wä hör nölön, ni Krais mönö wä aku mabö ri nölib nöbö i yad nigim midla.

8 God nöbö mö nuŋ bli nöbö mö dib, bli nöbö mö ulmidö. Ni nöbö ulmidö ödöriö aku, ji God ni uliöxön ri ri abmin, Juda nöbö mö yöi bla ñigö Krais aniŋ pi ösös ri ri ab mönö wä aku yad nöila. Mönö aku riba pöröl.

9Makwam God nuŋ mögörib il ki mid ap bla, ap adöx yöd röul adö kau sö mid ap bla, magalig ri nigöŋ aku, nuŋ keir rimin mönö aku umad gi midöŋa. Makwam wopik God ni yad nigmin, ni mönö umad gi midmid aku ñigö nöbö mö akuyöbö magalig wöxnö yad nölmidla.

10God alöŋ mag aku, wopik Krais cöc nuŋwa nöbö mö mögörib il ki midöi bla rim nugugirön, ejol adöx yöd röul adö kau sö nugwidix midöi bla, God nuŋ nugw ri ab Nöbö aku nugwiŋ, me rön, aliö alöŋa.

11God alöŋ aku, nuŋ maduar ör ib hör i aliö ribyöx nugwöŋ mag akwör, Nöbö Dib ana Krais Jisas nugwo yad abön, ap aku alöŋa.

12Krais Jisas nugw pön ciripöl aku mi, God nugwo ipöxöiniŋ, ribyöx giba nuŋ mid il yöra diniŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Makwam, ñıgö yad nöl yönmıdmön, nı rı gwogwam rımın, ömörö pön öliöx mıdıl aku, rıb mıga yöxmıjeñ; nı ömörö pön öliöx mıdla, jı God ñıgö ap wä nöiöna.

Krais nuŋ nöbö mö mı ödöriö madmag nıga

14Adakwör nı Acö nugwo höxmax yuön höjöpalmıdla.

15Acö nuŋ keir rı nıgmın, yam mögörıb il kı mıdöi bla aipam, yam adöx yöd röul adö kau sö mıdöi bla aipam, an magalıg yam nuŋwa mıdöla.

16Acö God höjöpalmıdla, nuŋ Nöbö mil wä keiryöbö alıg, imag nuŋwa ap wä ödöriö mıd aku mı, nuŋ Inöm nuŋwa ñıgö nölaŋ, höbwab rıb madmag yuö ñıŋ kwo gö mıdaŋ.

17Acö God höjöpalmıdla, ñıŋ Krais nugw pıŋ, Krais madmag yuörıb ñıŋ kwo mıdaŋ. Nı höjöpalmıdla, ñıŋ ap agapım rıba rımıdöi aku, God aipam nöbö mö bla aipam madmag nıgön rımıjöña.

18Nı höjöpalmıdla, ñıŋ aipam Krais nöbö mö bla aipam magalıg, Krais nuŋ öim nöbö mö mı ödöriö madmag nıg aku nugw ri aböña.

19Nı höjöpalmıdla, Krais nöbö mö bla mı ödöriö madmag nıg aku nugwöña. Jı akwör yöi. Nı höjöpalmıdla, God nuŋ ñıgö mı ödöriö madmag nıg aku, höbwab rıb madmag yuörıb ñıŋa keir kwo nugwöña. Makwam, God nuŋ keir yuörıb ñıŋ kwo aja wölöna.

20An God nugwo yad nugwöña, jı rıg yad nugunıŋ mag akuyöbö akwör ren; an rıg rıbyöx nugunıŋ mag akuyöbö akwör ren. Ölisö mag nuŋwa keir aku yuö an kwo ususör rön mı ödöriö rı ri aböna.

21Makwam, an Krais Jisas nöbö mö nuŋwa cöc nuŋwa mıdön nugwo cırıpön mıdöl bla, ib nuŋwa öim öim yadıŋ bıl sö duaŋ! Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

Epesas 4

Krais mıxıñ nuŋwa nıgliu nöl gı mıjöña

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Nɨ Nöbö Diba mabö rɨmön nɨ nag nɨgɨm mɨdɨl aku, mönö yadmɨdɨl kɨ nugwöña. God ñɨgö nöbö mö wä na mɨjne, rön, pöŋ aku, ñɨŋ kwo paŋ mag akwör rɨmɨjöña.

2 Nöbö mö diba mɨdölɨŋö, rön, ölɨsö rödmɨjeñ; nöbö mö höimölɨb wä bla mɨjöña. Ñɨŋ mönö höimöliö mɨda nɨgön nuö nuö madmag nɨgöña.

3 God Inöma ñɨgö pɨ nɨgiö paŋör nɨgmɨn, nɨgliu nöl gɨ mɨdöi akuyöbö, paŋ mag akwör rön tar mɨjnɨŋö, rön, rɨŋ duaŋ.

4An Krais nöbö mö nuŋwa mɨxɨñ paŋyöbö iör mɨda. Inöm aku paŋyöbö iör mɨda. Ñɨŋ magalɨg ap wä paŋyöbö iör mai pɨnɨŋö, rön, rɨbyöx gɨba alɨg mɨdöia. God nuŋ ap wä aku nöinö, rön, ñɨgö yad wö röŋa.

5Nöbö Dib an aku paŋyöbö iör mɨda. Krais nugw pɨb ödöi aku paŋyöbö iör mɨda. Röbö palɨb ila aku paŋyöbö iör mɨda.

6 Nöbö mö mɨdöi bla magalɨg, God ñɨŋa paŋyöbö iör, Acö ñɨŋa paŋyöbö iör mɨda. Nuŋ nöbö mö akuyöbö magalɨg Nöbö Diba mɨda. Nuŋ nöbö mö yad nɨgmɨn, ñɨŋ magalɨg mabö nuŋwa rɨmɨdöia. Nuŋ nöbö mö akuyöbö magalɨg yuörɨb ñɨgö kwo mɨda.

7 Makwam Krais anɨŋ paŋ paŋ hörɨrör ap wä keiryöbö i nuöm nɨg nölmɨn pöla.

8 Makwam, God Mönö aku kai kɨtön yadmä, “Nuŋ mögörɨb bɨl sö duöŋ wop aku, kwolmal nuŋ bla nag nɨgön, ñɨgö pön pɨxɨp duön, nöbö mö bla ñɨgö ap wä wä nölö,” rɨmä.

9 Nuŋ mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö duö, rim mönö aku, ila pödpöd rɨg mɨd? Mɨ nuŋ höd mögörɨb yuö bö pɨn duön, mai mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö wöluöŋa.

10Makwam an nugwöla, nöbö mögörɨb yuö bö pɨn duöŋ, nöbö akwör adöx sö wöluön, adöx yöd röul adö kau sö yöraku wöl duöŋa. Alöŋ aku, mögörɨb yuö bö aipam, mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö aipam, mögörɨb magalɨg dinö, rön, alöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 Nöbö akwör nöbö mö nuŋwa ap wä wä nölön, bli yad nıgmın, Jisas mönö wä pön dub mabö aku rımıdöia; bli God mönö yadıb mabö aku rımıdöia; bli nöbö mö Krais nugwo nugwölöi bla ñıgö Krais mönö wä aku yad nölmıdöia; bli nöbö mö Krais nugw pımıdöi bla ñıgö nugwidıx mıdön, yad nöl ri abmıdöia; bli nöbö mö halöu ha bla ñıgö Krais mönö wä aku yad nölmıdöia.

12God nöbö mö nuŋwa mabö nuŋwa rıŋ, Krais mıxıñ nuŋwa dib röxön gö nıgaŋ, me rön, nöbö mö nuŋ bla ñıgö ap wä wä piaku nöla.

13Krais mıxıña gö nıgaŋ, an magalıg mıxıñ paŋyöbö i röxg mönö wä nuŋwa nugw pön, God Ha nuŋwa nöbö pödiöm mıd aku nugw ri abön, an halöu ha ulul röxgıb yöi, nöbö mö dib Krais nuŋ keir rıg mıd akuyöbö röxgnıŋa.

14Almıjön aku, mai an halöu ha ulul röxgıba mıdöinıŋ. Nöbö God Mönö yadmıdölıŋö, rön, mönö adadö piaku piaku pı pörön inag inag inakmönö hörmıdöi bla, anıŋ hödala pön ban yuö diba pı höuöilmel rımıd mag akuyöbö reñ.

15 Makwam, an nöbö mö bla ñıgö madmag nıgön mönö ma akwör yadön, ap agap apım cınıŋ aku, Yöcmaca agapım röx aku rıbyöx nugwön, paŋ mag akwör cınıŋa. Yöcmaca aku mı Krais.

16Krais yöcmaca mıdım, mıxıñ rıb keir bli rıb hörır bli nuö nuö madmag nıgön, mabö malö malö rım, löxlö du mıxıñ rıb malö malö pı nıgliu nölmın, mıxıña magalıg dib röxön, gö nıgöna.

Krais nöbö mö nuŋwa mıdöl aku mı, mag yoŋyöbö rol aku cınıŋa

17 Makwam, Nöbö Diba mönö nuŋ aku pön ñıgö mönö ölısö yadön yadmıdla: nöbö mö God nugw pölöi bla rıg rımıdöi mag akuyöbö rımıjeñ. Nöbö mö piaku rıb ñıŋa mıdöl.

18Ñıŋ pıxmag yuö adö mıdöia. Ñıŋ rıb i mı mıdöl. Rıb madmag ñıŋa keir pıx pılım mönö nugwölöi. Makwam, God kömö mag nuŋwa yuö ñıŋ kwo mıdöl.

19Ñıŋ ap kib mag gwogwo agap apım rımıdöi piaku möigw yöxölöi. Makwam, ñıŋ ap kib mag gwogwo amnör rıp duön duön, wopik ap kib mag gwogwo yoŋyöbö bli rıŋö, rön, uplöb amnör rım dumıda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20-21Makwam ñiŋ mag gwogwo rimidöi mag aku, an Krais mönö wä aku ñigö yad nölmin nugw pimä aku, Krais nuŋ ñigö mag adaku cinö, rön, yadölöŋ. An ñigö mönö mi ödöriö yad nölmiŋ mönö piaku paŋ Jisas nugwör yadmida.

22 Ñiŋ ap kib mag gwogwo höd rimidöi aku, rib madmag ñiŋa pix piöna. Makwam, ap kib mag gwogwo rimidöi aku aŋadö röböxöña.

23 Rib wä yoŋyöbö adakwör yöx nugwöña.

24 Makwam God raŋ ñiŋ nöbö mö yoŋyöbö midib maga ra. Makwam, ñiŋ mag yoŋyöbö adaku pi röb nigön, God kömö wä mid aliö akuyöbö, nuŋ lei gudogudö rig mid aliö akuyöbö, akwör mijöña.

25 Makwam, an magalig Krais mixiñ nuŋwa paŋyöbö akwör midöl aku mi, ñiŋ magalig nöbö mö bla mönö inakmönö hörön yadmidöi adaku röböxön, mönö ma akwör yajöña.

26 Wop bli nöbö mö ñigö ri gwogwam riŋ ñiŋ ölisö wöiöna. Ji ölisö wölaŋ, ap kib mag gwogwo rimijeñ. Aliö ölisö wölaŋ nugugu girön midiŋ, naiö rödip pin duölaŋ.

27Nöi mijön aku, kijaki ñigö rib gwogwo nölaŋ, ap kib mag gwogwo ribä maga ra.

28Ñiŋ nöbö mö bli ap kib pimidöi aku mai ap kib pöliŋ; ölisö ñigö keir mabö rön ap maga midaŋ nugugirön, bli piliöx nöbö mö liblib midö bla nöliŋ.

29 Ñiŋ mönö yadiba rimidöi aku, mönö gwogwo bli yadmijeñ. Mönö wä nöbö mö nugwön, God nugwo cirip ri abib mönö bla akwör yajöña.

30 God wop maiyöbö aku aniŋ aŋadö pinö, rön nugw nigön, Inöm Lei nuŋwa höd yad abmin hön yuö ñigö kwo mid aku mi, mag gwogwo rön God Inöm Lei nuŋwa ömörö nölmijeñ.

31 Höbwaba gwogwo raŋ, nöbö mö bli nugwiŋ ölisö wölaŋ, ölisö rödön, mönö nuö nuö yadön, nöbö mö yad höimöuön, ri gwogwam rimidöi mag akuyöbö magalig röböxöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32 Makwam paiŋö paiŋö uliöxön, madmag nigöña. Ñiŋ Krais adö midim, God ñigö ap kib mag gwogwo rimidöi aku nugwön röböx mag akuyöbö, ñiŋ kwo algör paiŋö paiŋö mag gwogwo ñiŋa röböxöña.

Epesas 5

Mil rol aku yöniŋa

1 Ñiŋ God halöu ha madmag yöbö wä nuŋwa midöi aku, God nuŋ rig ri mag akwör cöña.

2 Krais aniŋ nöbö mö madmag nigön, God nugwo ap wä rag hö höjöpal nölim höliŋ wä hö mag aliö akuyöbö, aniŋ ñöx nigön bi katlö watlö um sö wöröxöŋa. Krais alöŋ mag aku nugwön, ñiŋ keir paŋ mag akwör rön, nöbö mö akuyöbö ñigö madmag nig gir mijöña.

3Makwam ñiŋ God nöbö mö nuŋ keira ödöriö midöi aku, mö kib nöbö kib rön, piaku piaku yönön amnör rön, ap wä ñiŋ bla ni pinö, rön, rimidöi mag adaku magalig aŋadö röböxöña.

4Ñilöŋ nigön, mönö gwogwo yadön rimijeñ. Mönö aliö akuyöbö mi yadmijeñ. Ñiŋ God nugwo ri ablaŋe cöña.

5 Nugw ri aböña: nöbö kib mö kib rimidöi nöbö mö bla aipam, piaku piaku yönön amnör rimidöi nöbö mö bla aipam, ap wä ñiŋ bla ni pinö, rön, rimidöi nöbö mö bla aipam, ñiŋ God Krais nuarö hogwa mögörib adöx yöd röul adö kau sö nugwidix midöi yöraku mi dueñ. Ñiŋ ap kib mag gwogwo piaku ribyöx nugumidöi aku, ap piaku god ñiŋa niga.

6 Mag gwogwo yadil pik, nöbö mö bli ñigö inakmönö hörön yajöña, “Ap piaku ap kib mag gwogwo yöi, wöhö,” cöña. Ñigö inakmönö höriŋ nugwön ribä nig aku, nugw ri abön mönö ñiŋa yöxmijeñ. Ap kib mag gwogwo yadil pik riŋ, God ölisö rödön ñigö mi ri gwogwam cöna.

7Mönö ñiŋa nugwön ñiŋ pisaŋ yönmijeñ.

8 Höd ñiŋ pixmag yuö piaku midmidöi aku, ji weik ñiŋ Nöbö Diba nöbö mö nuŋwa wöxnö nigön mil rol nuŋwa midöia. Weik mil rol nuŋwa midöi aku, nöbö mö mila yönmidöi akuyöbö yöñöña. Mil halöu ha röxg mijöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Mil mag aku ap mag wä wä miga akwör yaxöna: mag wä ri ri abib maga hörirör miga ödöriö yaxöna; ap agap apim God nugwaŋ wä cön ap piaku magalig yaxöna; ap agap apim mör mida öim öim yaxöna.

10God nugwo wä cön adakwör nugw ri abön riŋ duaŋ.

11Pixmag yuö yönön ap kib mag gwogwo rimidöi mag aku ñiŋ pisaŋ rimijeñ. Ap kib mag gwogwo rimidöi aku mil pöraŋ yadiŋ nugwiŋ.

12Ñiŋ ap kib mag gwogwo umadiö rimidöi aku, an ap piaku mönö akwör yajniŋ aku, möigw höna.

13 Ruö löumin magalig wöxnö nugwöla. Makwam mag aliö akuyöbö, God mil nuŋwa höm, ap agapim umadiö rimidöi aku wöxnö nugwöña.

14 Mila höm, magalig nugwöla. Mag aliö akwör, nöbö mö bli yadöia, “Nagö wöröx gi midlö aku, weik öbilan, Krais mil nuŋ akwör nagö mil ab nöiöniŋö,” röia.

15 Makwam, nöbö mö bli mönö nugwölön amnör rimidöi mag akuyöbö almijeñ. Nugw ri abön mag wä akwör cöña.

16Nöbö mö ap kib mag gwogwo akwör rimidöi wop ki, ñiŋ öim mag akwör nugw ri abön mag wä akwör ri ri aböña.

17Makwam, ñiŋ ñilöŋ nigön nöbö u röxg rimijeñ; Nöbö Diba nugwo wä cön adakwör nugwön cöña.

18 Röbö waina nimiŋ u pilenim; ödöi adaku duön pin bicöña. Makwam, God Inöma hön yuö an kwo aja wölaŋ, me rön, God höjöpalmijöñ aku waiö.

19 God Mönö rib Sam piaku bli nuö nuö yad nöl girön, Krais mönö wä aku wopal bli nuö nuö yad nöl girön, Nöbö Diba ib nuŋwa pirag wölub wopal bli nuö nuö yad nöl girön, cöña. Wä raŋ nugugirön, madmag yuö ñiŋ kwo wopal bli Nöbö Diba nugwo yajöña.

20 Nöbö Dib ana Jisas Krais nöbö mö nuŋwa midöl aku mi, ap agap apim cön, ñiŋ öim öim ap piaku magalig Acö God nugwo ri ablaŋe ri girön mijöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21 Krais Nöbö Dib ana mıdö, rımıdöi aku mı, haul nöbö mölöu nöbö Krais nöbö mö nuŋwa mıdöi piaku nuö nuö pı ri aböña. Haul nöbö mölöu nöbö i mönö bli yadmıjön aku, mönö nuŋwa yöxöña.

Mönöbö wab bla

22 Ñıŋ mö bla, Nöbö Diba mönö yöxön mai dumıdöi mag akuyöbö, nöbönıŋ nöbö ñıŋ bla yajöñ mönö aku yöxön mai diöña.

23 Mag aku aliö mıda: Krais nöbö mö nuŋ bla mıxıñ nuŋ keir mıda; nuŋ keir yöcmaca mıda. Krais nöbö mö nuŋwa kömö pa. Krais nöbö mö pön yöcmaca mıd mag aliö akuyöbö, nöbö piaku mö ñıŋa pön yöcmaca mıdöia.

24Krais nöbö mö nuŋ piaku ñıgö yadım mönö nuŋwa mai dumıdöi mag akuyöbö, mö bla, nöbö ñıŋ bla yajöñ mönö yöxön magalıg mai diöña.

25 Makwam ñıŋ nöbö bla, Krais nuŋ nöbö mö nuŋ bla madmag nıgön wöröxöŋ aku nugwön, mö ñıŋ bla algör ör mı ödöriö madmag nıgöña.

26-27 Krais nöbö mö nuŋ bla madmag nıgön wöröxöŋ aku, nuŋ cöc nuŋwa mönö nuŋwa yadön, röbö äbäd nöl ri abaŋ, cöca mila alıg mıdaŋ, pıx ulmıdö mıŋi mıden wöhö, ap gwogwo ul mıŋi mıden wöhö, mönö ul mıŋi mıden mı wöhö, cöca lei akwör mıdaŋ, nuŋ pön nugwo keir nöiöna.

28Mag aliö akuyöbö, ñıŋ nöbö bla mö ñıŋ bla madmag nıgöña. Mıxıñ ñıŋa keir rı ri abmıdöi mag akuyöbö, mö ñıŋ bla algör ör cöña. Mö nuŋwa madmag nıgmıd nöbö aku, nuŋ nuŋ keir madmag nıga.

29Mıxıñ ana keir rıb gwogwo yöx nugwölöl; an keir nugumın wä rımıd mag akuyöbö, ap mag nöl gırön nugwidıx mıd ri aböla. Mag aliö akuyöbö akwör, Krais nöbö mö nuŋwa nugwidıx mıda.

30Aku agapım: an Krais mıxıñ ıŋpılö yampılö nuŋ bla akwör mıdöla.

31 Makwam God Mönö aku kai kıtön yadmä, “Nöbö i mö pıba cön aku, nuö nuöm hogwa röböxön, mö pön mö pısaŋ nıgiö nıgön mıdım, mıxıñ paŋyöbö iör nıgmın mıdöiŋö,” rımä.

32 Mönö aku ila mıda jı ñıŋ höd nugumıdölöi. Nı rıbyöx nugul mönö aku Krais aipam nöbö mö nuŋ bla aipam yadmıda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33Makwam ñiŋ nöbö bla magalig, mixiñ ñiŋa keir madmag rig nigmidöi mag akwör, mö ñiŋ bla algör ör madmag nigiŋ. Makwam ñiŋ mö bla magalig, nöbönіŋ nöbö ñiŋ bla yajöñ mönö aku yöxön mai diöña.

Epesas 6

Halöu ha bla; nuö nuöm bla

1 Ñiŋ halöu ha bla, Nöbö Diba mai dumidöi aku, nuö nuöm yajöñ mönö aku yöxön mai diöña. Mi mag wä ada maku.

2 God mönö akuyöbö ragpid sö yadöŋ aku yadön yadöŋa, “Nuö nuöm ñiŋ bla pi ri abön, rig yajöñ mag akwör cinö,” röŋa. Makwam God mönö akwör yadön mönö i kwo yadön yadöŋa, ñiŋ aiöñ aku, ni ñigö ap wä i nöinö, röŋa.

3God yadöŋa, “Aliö almijöñ aku, rimig wöröxeñ; mögörib rol il ki mixil magi midön, mid ri aböñiŋö,” röŋa.

4 Makwam nuö nöbö, halöu ha ñiŋ bla ölisö rödön rib gwogwo yöx nugwöliŋ, me rön, mönö gwogwo yadön yadyöxön, ñiŋ ri gwogwam rimijeñ. Almijöñ aku, halöu ha ñiŋ bla ölisö rödön rib gwogwo yöx nugwön, yajöñ mönö aku yöxön mai dueñ. Makwam, halöu ha ñiŋ bla dib röxiŋ nugugirön, ñiŋ nuö nöbö God Mönö yad nöl ri abön, mag wä adakwör yad nöl ri ab girön mijöña.

Nag mabö rimidöi nöbö mö bla; nöbö dib ñigö nugwidix midöi bla

5 Makwam ñiŋ nöbö mö, nöbö dib ñigö rig wob pön hö nigmin, ñigö nag mabö ri nölmidöi bla, Krais mönö yadim ipöxön pi ri abmidöi mag akuyöbö, nöbö dib ñiŋ mögörib rol il ki bla mönö yadiŋ, ñiŋ kwo algör ör ipöxön, yajöñ mönö aku yöxön mai duön pi ri aböña.

6Nöbö dib bla nugugu midiŋ nugugirön, mabö ri ri abiŋ, ñiŋ wä raŋ, me rön, rib aku yöx nugumijeñ; Krais nugwo nag mabö röyix mag akuyöbö, God nugwo wä raŋ, me rön, mag akwör öim mabö ri ri aböña.

7Nöbö mö mögörib il kiyöbö mabö ñiŋ adö rimidöliŋö, rön, rib aku yöx nugumijeñ; Nöbö Diba mabö nuŋwa rimidöliŋö, rön, wä raŋ nugugirön mabö cöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8 Ñiŋ nugwöia, nöbö mö nag mabö rimidöi bla aipam, nöbö mö rib ñiŋa keir yöx nugwön mabö rimidöi bla aipam, Nöbö Diba nuŋ mabö ñiŋa nugwön, mabö ri ri abmijöñ aku ñigö kwo algör paiŋö nöiöna.

9 Makwam ñiŋ nöbö diba midön, nöbö mö mabö ana ri nöliŋ, me rön, rig wobön pön hö nigöi nöbö mö bla, ñigö ri ri aböña. Mönö ölisö yadiŋ, ñiŋ ipöx girön mabö röliŋ. Nöbö Diba adöx yöd röul adö kau sö mid aku, nuŋ nöbö mö nag mabö rimidöi piaku aipam, ñigö nugwidix midöi nöbö mö piaku aipam, Nöbö Dib ñiŋa paŋyöbö akwör mida. Nöbö Diba nuŋ nöbö mö piaku nöbö mö dib, nöbö mö piaku nöbö mö ulul bilim, me rön, nugwöl; mämäg il nuŋwa alibiarö akwör nig nugugu midöia nugwön nuŋ adö i mönö adö i duenim.

Ömdö wome God nölmid aku pidilu ri ab gi mijnim

10 Mönö yad riba pöriba rimidil ki nugw ri aböña. Nöbö Diba ciripiŋ, ölisö nuŋwa ñigö nölaŋ.

11 Kijaki aniŋ öim ri gwogwam riba ra aku, ömdö wome ap God aniŋ nölmid bla magalig pi röbön, ödöi römö aku ligina nigön mid ri ab gi mijöña.

12 Nöbö mö mixiña haña mid akuyöbö pisaŋ nuö nuö rimidölöl. Kijaki ragwo as ap gwogwo akuyöbö nöbö dib ñiŋa il hörirör adöx yöd röul adö kau sö nugwidix midön pixmag yuö yönmidöi akuyöbö pisaŋ nuö nuö rimidöla.

13 Makwam, ömdö wome ap God aniŋ nölmid bla magalig pi röbön nig ri ab gi midiŋ mönö, kijaki nöbö mö mi ri gwogwam cön wop aku haŋ, mi ususör rön algör midiŋ, ap bli ñigö rib maga nigen.

14 Makwam, God Mönö mi mag aku, amanö nag röxg pix nig ri ab giŋ midaŋ. An piöñiŋö, rön, öim mag ödöriö rib mag aku, ap uñ ölisö rig röbmidöi ap akuyöbö i röxg, pi pibil ñiŋa nig giŋ midaŋ.

15 Yam uñ röbmidöi mag akuyöbö, God pisaŋ nigiö nigön midib mönö wä aku pirag duŋ. Nöbö mö bli ñigö mönö mag wä aku yad nöliba öim ri pidilu ri ab gi midön, riba paŋ akwör yöx nugwön yam uñ röxg röb giŋ midaŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Hölun mea rig ragmidöi mag akuyöbö, God aniŋ nugwidix mijöniŋö, rön, nugwo ribyöx nugw pi gir midiŋ mönö, nuŋ raŋ Nöbö Gwogwo wome nuŋwa rin röxg yön gi midaŋ piön piaku aŋadö wöröxaŋ. Riba paŋ akwör yöxön hölun röxg rag gi midiŋ.

17 Usaŋ ölisö mea nigmidöi mag akuyöbö, God ñigö uliöxön kömö pimid mag akuyöbö, pi yöcmac sö usaŋ mea röxg nig giŋ midaŋ. Yu mixil ölisö pirag dumidöi mag akuyöbö, God Inöma yu mixil ölisö mea ñigö nölmid aku, yu mixil ölisö mea röxg pirag duŋ. God Inöma yu mixil ölisö aku God Mönö mag nuŋwa mi.

18 Inöma nuŋ riba ñigö nölaŋ nugugirön, God nugwo mönö adö hörirör yad nugu girön mijöña. Ñiŋ ribyöx giba alig midön, mi ususör rön, Krais nöbö mö mögörib adadö midöi bla magalig God nugwo öim öim höjöpal girön mijöña.

19 Ni kwo algör God höjöpaliŋ, ni nugwidix midön, nuŋ keir mönö mag nuŋwa ni nölaŋ nugugirön, ni ipöxöin, Krais mönö wä höd nugumidölöi mönö mag aku nöbö mö bla amin yad nöinöm.

20 Ni Krais nöbö nuŋwa midön, mönö wä nuŋwa akwör yad yönmidmön, ni nag nigim midil ki, ji ñiŋ God höjöpaliŋ, ni ipöxöin, Krais mönö wä aku amin yad nöinöm. Ni aliö ain aku waiö.

Mönö rib um bli

21 Makwam ni agö magim rim midil ki, mabö kai kai rimidil ki, nöböhöd wä ana Ticikas, God mabö nuŋwa öim öim ri ri ab nöbö aku wön ñigö magalig yad nöiöna.

22An pödriö midöl aku, Ticikas wön yadaŋ nugwön wahax pön rib wä yöx nugu gör mijöñiŋö, rön, nugwo midöi yöraku yad abmidla.

23Acö God Nöbö Dib Jisas Krais nuarö hogwa ñigö nugwidix midiŋ nugugirön, God Mönö nugw pi gö nig gör midön, haul nöbö mölöu nöbö akuyöbö pisaŋ tar midön, nuö nuö madmag nig girön mijöña.

24Nöbö Dib ana Jisas Krais nugwo madmag nig gir midöi bla, God ñigö magalig uliöxön pi ri abaŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pilipai

Pilipai 1

1 Nɨ Pol. Timoti an nöbö hogwa Krais Jisas mabö nuŋwa rɨmɨdöl nöbö aku hön mɨdmɨn nugugɨrön, ñɨgö köp kɨ kai kɨtmɨdla. Krais Jisas nugwo cɨrɨpön nöbö mö nuŋwa taun dib Pilipai piaku mɨdöi akuyöbö ñɨgö magalɨg köp kɨ kai kɨtmɨdla. Ñɨgö magalɨg, Krais nöbö mö nuŋwa mɨdöi akuyöbö; Krais nöbö mö nuŋwa ñɨgö nugwɨdɨx mɨdöi nöbö piaku; nöbö nugwɨdɨx mɨdɨb piaku ñɨgö mabö rɨ nölmɨdöi nöbö mö piaku; ñɨgö magalɨg köp kɨ kai kɨtmɨdla.

2God Acö ana aipam, Nöbö Dib Jisas Krais aipam, ñɨgö uliöxön pɨ ri abön rɨŋ, ñɨŋ mɨd ri aböña.

Pol Krais nöbö mö Pilipai piaku höjöpalön, God nugwo ri ablaŋe röŋa

3Nɨ ñɨgö rɨbyöx nugwön God na nugwo ri ablaŋe rɨmɨdla.

4-5God nugw pim wop aku ila nɨgön, nɨ Krais mönö wä aku nöbö mö akuyöbö ñɨgö yad nölmɨdɨl aku, ñɨŋ öim nɨ rɨ nöl gɨr mɨdmä. Makwam, ñɨgö magalɨg God höjöpalön, nɨ öim öim wahax pön höjöpaila.

6 Nɨ nugula, God ñɨgö höd nöbö mö nuŋwa pöŋ aku, ñɨgö röböxenɨm wöhö; mabö wä aku nuŋ keir rɨp dumɨd dumɨd ñɨgö nugwɨdɨx mɨdɨp dumɨd dumɨdaŋ, Krais Jisas höbkal höna.

7Nɨ höd piaku piaku duön, Krais mönö wä aku yad nölmɨdmön, nöbö mö bli mönö nuö nuö yadmɨn nugugɨrön, nɨ ñɨgö pɨsaŋ mönö yadɨp uhö gɨrön, Krais mönö wä aku mönö ma ödöriö mɨd aku yad nöl yönmɨdla aipam, weik yörɨk naga mɨdɨl aku aipam, God nɨ yad nɨgmɨn mabö nuŋwa rɨmɨdɨl aku, ñɨŋ magalɨg öim öim nɨ rɨ nöl gɨr mɨdöia. Makwam, nɨ ñɨgö madmag nɨgön, rɨbyöx nugu gör mɨdla.

8God nuŋ nugwa Krais Jisas ñɨgö madmag nɨgmɨd mag akuyöbö, nɨ ñɨgö kwo algör madmag nɨgla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Nɨ God höjöpalön yadla, ñɨŋ nuö nuö madmag nɨg mɨdɨŋ, madmag nɨgɨb mag aku dib röxaŋ nugugɨrön, ñɨŋ mönö ma aku rɨbyöx nugw ri abön, mönö pɨ nuöm nɨg ri aböña.

10 Makwam, ñɨŋ ödöi kai ödöi wä ödöriö aku nugw ri abön, ödöi wä ödöriö rol akwör yön ri abön, mag wä rol akwör rɨmɨdɨŋ mɨ, ñɨgö mönö i mɨdölaŋ nugugɨrön Krais höbkal höna.

11Makwam, Jisas Krais nöbö mö nuŋwa ñɨgö rɨ nölaŋ ñɨŋ rɨ ri abmɨdöi mag akuyöbö aku, nuŋ ñɨgö kwo algör ör raŋ, ñɨŋ rɨ ri abön mag wä rol akwör rɨ gör mɨdɨŋ, nöbö mö bla nugwön God ib nuŋwa yadɨŋ bɨl sö duaŋ.

Pol nag nɨgɨm mɨdöŋa, jɨ Jisas mönö mag wä aku du dib röxöŋa

12Makwam haul nöbö mölöu nöbö nugwi! Krais mönö wä aku nugwölɨŋ, me rön, nɨ nag nɨgmä aku, jɨ naga mɨdɨl aku, Krais mönö wä aku du mɨ dib röxa.

13 Nöbö mö gapman nöbö dib Sisa mabö nuŋwa rɨ nölmɨdöi akuyöbö magalɨg nɨgön, nöbö mö hör akuyöbö mɨga akwör nɨgön, nɨ Krais mönö akwör yad nölmön, nɨ nag nɨgöi aku nugwöia.

14Makwam nɨ naga mɨdɨl aku mɨ, haul nöbö mölöu nöbö mɨga Nöbö Diba nugw pɨ gö nɨgön ipöxölöi; mɨ usus rön God Mönö mag aku wöxnö yad nölmɨdöia.

15Nöbö akuyöbö nöbö bli nɨ ölɨsö wölɨm, an kwo algör ib diba mɨdaŋ, me rön, Krais mönö yad nölmɨdöia. Nöbö bli ñɨŋ nɨ madmag nɨgön rɨbyöx nugw ri abön, Krais mönö yad nölmɨdöia.

16Nöbö piaku, God nɨ yad nɨgmɨn, Krais mönö wä aku mönö mɨ ödöriö mɨd aku yad nölmɨdɨl aku nugwön, nɨ madmag nɨgön, ñɨŋ kwo algör ör Krais mönö wä aku yad nölmɨdöia.

17Jɨ nöbö mö nɨ ölɨsö wölɨm, Krais mönö yad nölmɨdöi nöbö akuyöbö, rɨb mös mɨdɨm, an aliö alɨŋ, Pol ömörö pön öliöxmɨdaŋ jɨ an ib diba pɨnɨŋö, rön, aliö almɨdöia.

18Makwam aku mönö mɨdöl! Ñɨŋ nɨ rɨb wä yöx nugwön Krais mönö wä aku yad nölöɨŋönö nɨ rɨb gwogwo yöx nugwön Krais mönö wä aku yad nölmɨdöi

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aku, mönö mıdöl. Ap dib aku ñıŋ Krais mönö wä aku yad nölmıdöia. Aku nı wahax pımıdla.

Pol, Krais nı nugwidıx mıjönıŋö, röŋa

Nı wahax pımıdıl aku, mai algör ör wahax pına.

19 Nı nugula, ñıŋ God höjöpal gırön mıdıŋ, Jisas Krais Inöm nuŋwa nı nugwidıx mıdaŋ, nı nag mıdıl kı rıŋadö dina.

20Makwam nı wä cön aku, nı ap agap apım cın, kömö mıjınönö wöröxın, nı rıbyöx gıba alıg mıdön, mıxıñ na ususör rön, Krais mönö wä nuŋ aku yad nölön, ib nuŋwa yadmön bıl sö duaŋ nugugırön nı möigw henım. Höd alöŋ aku, mai paŋ mag aliö akwör cön aku waiö.

21Kömö na aku Krais mı; wöröxın aku, weik mıdıl akuyöbö yöi, mı mıd ri abna.

22Mıxıñ kı kömö mıjın aku, mabö rımön ap mag bli yaxöna. Makwam, nı wöröxnönö mıjın aku nugwöi.

23 Makwam, nı rıb mös mıda, jı wöröxön du Krais pısaŋ mıjınö, rı rıbyöx nugula. Alöx aku, nı mı wä röxa.

24Jı rıb nı i mıd aku, nı mıxıñ alıg mıdön, ñıgö rı nölmön, mıd ri aböñ aku ap dib.

25Makwam, nı keir rıb ölısö yöx nugul aku, wöröxöin; ñıgö rı nölmön, ñıŋ Krais mönö wä nuŋ aku nugw pı ri ab gırön, nugwo cırıp gö nıgön rıp duön, wahax pı gırön mıjöña.

26Makwam, nı ñıŋ mıdöi yöraku iswob höuöil wön paŋör mıjnıŋ aku, ñıgö wä raŋ, Jisas Krais mı ödöriö wahax pı gırön rı mıjöña.

Ñıŋ ipöxmıjeñ

27 Makwam ap dib aku, Krais mönö wä aku rıg yad mag akuyöbö akwör nugwön rı ri aböña. Almıjöñ aku, nı mıdöi yöraku inönö pik mıdmön mönö haŋ, ñıŋ rıb paŋyöbö akwör yöx nugwön, mı ödöriö ususör rön mabö nıgiö nıgön, Krais mönö wä aku nugw pı gö nıgön, nöbö mö bla yad nöiöñ aku, nı mönö aku nugwön wahax pı gırön mıjına.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28Makwam nöbö mö ñıgö rı gwogwam rımıdöi bla nugwön ipöxmıjeñ. Nıgiö paŋör mıdön ipöxölıŋ, ñıŋ nugwöña, God nuŋ ñıŋ pıl pal nıgön, ñıgö kömö pöna.

29 God ap wä i ñıgö nölmın, ñıŋ Krais nugw pımä. Makwam God ap wä i ñıgö nöl aku, ñıŋ Krais nöbö mö nuŋwa mıdım, nöbö mö bli ñıgö rıb gwogwo yöx nugumın ölısö wölım, ñıŋ ölıŋ höb pımıdöia.

30Nı Krais nöbö nuŋwa mıdmön nı rı gwogwam rımıdöi mag akuyöbö, weik ñıgö kwo algör ör rımıdöia. Ñıŋ pısaŋ mıdmön nı rı gwogwam rımın öliöxön amın mıdmıdıl aku mämäg ñıŋa keir nugumä. Weik kwo algör ör, nı rı gwogwam rımıdöi mönö aku nöbö mö bli ñıgö yad nölmın nugwöia.

Pilipai 2

Haul nöbö mölöu nöbö akuyöbö ñıgö madmag nıgnım

1Krais ñıgö uliöxön pı aku mı, ñıŋ gö nıgön rıb mıga yöx nugweñ. Krais ñıgö madmag nıg aku mı, ñıŋ wahax pön rıb wä yöx nugu gör mıjöña. Inöma nuŋ yuö ñıŋ kwo mıd aku mı, ñıŋ nugwo nıgiö nıgön mıdön, haul nöbö mölöu nöbö akuyöbö nuö nuö uliöxön pı ösös rı ri aböña.

2Makwam, rıb mag paŋyöbö i yöxön, nuö nuö madmag nıgön, rıb ñıŋ paŋyöbö i yöx gı mıjöña. Almıjöñ aku mı, nı wä cöna.

3 An nöbö mö diba mıdıŋ, nöbö mö bli anıŋ nugwön ib ana yadıŋ bıl sö duaŋ, me rön, rıb aku yöx nugumıjeñ. Anör nöbö mö dib, nöbö mö piaku nöbö mö ulmıdö, me rön, rıb aku yöx nugumıjeñ. Nöbö mö piaku magalıg pı ri abön rıb nöbö mö mıdöiŋö, rön, rıb akwör yöx nugwöña.

4 Anör mıd ri abnıŋö, rön, rıb aku yöx nugumıjeñ; nöbö mö bli algör ör mıd ri abıŋ, me rön, rıb akwör yöx nugwöña.

Krais Jisas rıbyöx nugwön rıg röŋ mag akwör cöña

5Krais Jisas rıbyöx nugwön rıg röŋ mag akwör cöña:

6 Krais Jisas maduar ör öim God rıg mıd akwör mıd aku, jı God ölısö rıg mıd mag akuyöbö, nı kwo aliar mıjınö, rön, rıb aku yöxölöŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7 Rıb nuŋwa keir nugwön, ap nuŋ piaku magalıg röböxön, nöbö nag mabö rıb i röxg mıjınö, rım, nuöma nugwo yöx pön höm, ha kiai mıdöy röxgön, nöbö mö rıg mıdöi aliö akuyöbö mıdöŋa.

8 Makwam rıb na keir nugwön cınö, rön, rölöŋ; God rıg yadöŋ mag akwör rıp dumıdım nugugırön, nöbö gwogwo ödöriö piaku ñıgö ölıŋ höb pı nölmıdöi mag akuyöbö, nugwo bı katlö watlö um sö pıl pal nıgım wöröxöŋa.

9 Krais röŋ aku, God nugwo pön wölu mögörıb adöx yöd röul adö kau sö yöraku nıgön, nugwo ib keiryöbö ödöriö mı bıl sö mıd i nölmın, iba magalıg ib nuŋwa moa mıdöia.

10 Alöŋ aku, Jisas ib nuŋwa pırag wölıba, ñıŋ magalıg, adöx yöd röul adö kau sö mıdöi bla aipam, mögörıb döul il kı mıdöi bla aipam; mögörıb yuö bö mıdöi bla aipam; höxmax yuön,

11 ñıŋ magalıg wöxnö yadön, Jisas Krais nuŋ Nöbö Diba mıdö, cöña. Mönö aku yadmıjöñ aku, Acö God mil mag wä nuŋ aku nugwöña.

Hötıkö mila ab mag aliö mil ab gır mıjnım

12Makwam, nöbö mö madmag yöbö nı bla. Ñıŋ pısaŋ mıdım wop aku, mönö yadmön nugwön rımıdmä. Makwam weik pik mıdıl aku, mönö ñıgö yadmıdıl kı kwo algön nör nugwön cöña. God nöbö mö nuŋwa mögörıb adöx yöd röul adö kau sö pön wöliönıŋö röŋ mönö wä aku mönö an, me rön, öim God nugwo rıb wä yöxön, nuŋ rıg yad akwör nugwön, mı ususör rımıjöña.

13God nuŋwör ususör rön madmag yuö ñıŋ kwo rıbyöx nölmın, nugwo wä cön adaku rıŋö, rön, aliö alöia.

14Ölısö wölaŋ, nuö nuö yadmıjeñ.

15-16 Ñıŋ alön, mögörıb il kı mıdön, nöbö mö gwogwo ödöriö ap kib mag gwogwo rımıdöi bla pısaŋ mıdöi aku, jı ñıŋ God halöu ha nuŋ wä ödöriö hölul mıdöla mıjöña. Kömö maga nölıb mönö mag aku pön, nöbö mö ap kib mag gwogwo rımıdöi piaku ñıgö yad nöiöña, gupö adöx yöd kau sö mil abmıd mag akuyöbö, ñıŋ aliö mil ab gır mıjöña. Krais mönö wä ñıgö öim yad

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nölmidil aku, ñiŋ nugwön mag akwör cöñ aku, mönö yadim aku hör pin pal duölö, rön, Krais höuöil hön wop aku, mi ödöriö wahax pina.

17Ñiŋ God nugw pimidöi aku, nugwo ap pal höjöpal ur nölmin nuŋ wä ri mag aliö akuyöbö ra. Makwam Krais mönö wä aku öim yad nölmön, ni pil pal nigiŋ hañ na piñön aku, mönö midöl. Aku hör röbö wain pi ap pal höjöpal ur nölmidöi adaku hörmidöi mag aliö akuyöbö mida. Ñiŋ God nugw pimidöi aku, ap pal höjöpal ur nölibi röxg mida; hañ na piñön aku röbö wain rol aku höribi röxg mida. Alaŋ, God ap höjöpal ur nöliŋ nuŋ wä cön ap aku röxg mida. Makwam, ni ñiñi nigön ñigö pisaŋ wahax pina.

18Makwam, ñiŋ algör ör ñiñi nigön ni pisaŋ wahax pöña.

Timoti yöna

19Ñiŋ mid ri aböiŋönö pödpödriö midöi aku nugwöi. Nöbö Dib Jisas yöwö rimin, womiöx mida ni Timoti nugwo yad abmön, u ñigö nugwön hön mönö aku yadaŋ, ni wä cöna.

20Timoti nöbö wä, ni ñigö uliöxön madmag nigmidil mag akuyöbö nuŋ kwo algör ñigö uliöxön madmag nigmida. Timoti röxgib nöbö i ni pisaŋ yörik midöl.

21 Nöbö mö bli mag akuyöbö almidölöi; ñiŋ keir wä raŋ, me ri ribyöx nugwön rimidöia; Jisas Krais nugwo wä raŋ, me ri ribyöx nugwön rimidölöi.

22Timoti nuŋ nöbö wä ödöriö mid aku mämäg ñiŋa keir mödö nugwöia. Nuŋ ha na röxg midmin, nöbö nuarö hogw i röxg Jisas mönö wä aku yad nöl yönmidöla.

23Ni ribyöx nugul aku, igöp mida nag midil aku mönö yadiŋ nugwön, ni ap agapim cöñ mönö aku Timoti nugwo yadmön, nuŋ wön ñigö yad nöiöna.

24Rib na aku, Nöbö Diba yöwö rim, igöp mida ni keir kwo algör ör midöi yöraku ina.

Epaprodaitas yöna

25 Makwam ñiŋ nöböhöd ana Epaprodaitas nugwo yad abim hön, ni nugwidix midmin nugugirön, an ami nöbö rig rimidöi maga ususör rön, God mabö nuŋ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aku nigiö paŋör rimidöla. Makwam weik nugwo yad abmön ñigö midöi yöraku höbkal yöna.

26Nuŋ ñigö madmag nigön u nugunö ri ribyöx nugwa. Nuŋ ap rö rim mönö aku nugwön ögwö yöxmidim aku nugwön Epaprodaitas nuŋ rib miga yöxmida.

27Epaprodaitas nugwo ap diba rimin, miñ wöröxöŋ aku, God nugwo uliöxön rimin, öbil duöŋa. Makwam nugwör yöi; God ni kwo algör ögwö yöxöŋa. Haul aku wöröxöxa, ni mi ögwö röxa.

28Makwam, Epaprodaitas nugwo rimgör yad abmön waŋ, ñigö wä raŋ nugugirön, ni rib miga yöxmidil akuyöbö nugwöinöm.

29-30Ñiŋ höd mi pad piaku midmin, nöbö ni nugwidix midib nöbö i midölmin, nöbö ñiŋ aku yad abmin, Krais mabö aku cinö, rön, hön ni nugwidix midön, miñ wöröxöŋa. Nöbö bli akuyöbö alibä rimidöi bla pi ri aböña. Makwam, nuŋ waŋ, Nöbö Dib mabö ri haul an aku hömidö, rön, nugwo yad wahax pön mi ödöriö wahax pöña.

Pilipai 3

Krais nugw pil aku mi, God ni nugwön nöbö kömö wä ni me ra

1Haul nöbö mölöu nöbö. Ni womiöx mönö yad pöriba rön, ñigö mönö i alig yadiba rimidla. Nöbö Diba nöbö mö nuŋwa midöi aku, wahax pöña. Mönö ñigö höd yadim aku iswob yajin aku waiö. Iswob yadmön mid ri ab gi mijöñ aku waiö.

2Wöñö höpebö bla nugw ri ab girön mijöña. Ñiŋ mag gwogwo ödöriö rimidöia. Ñiŋ mixiña wölixdörmidöia.

3 An God nöbö mö nuŋ ödöriö midöla. Aku agapim: God Inöm nuŋwa aniŋ pisaŋ midaŋ, God höjöpainiŋa. Krais Jisas nugwo ciripim wä rim nugugirön midöl aku mi, God nöbö mö nuŋ ödöriö midöla. An mixiñ ap piaku rimidöi rib aku yöx nugwön God nöbö mö nuŋwa midöiniŋö, ri ribyöx nugwöl aku mi, God nöbö mö nuŋwa paxdöriar midöla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4 Makwam mixiñ ap bla rig rimidöi mönö aku yadön, an nöbö diba midöliŋö, cöñ aku, ni yajina, ñiŋ mixiñ ap piaku nöbö dib yöi, ni keir ör nöbö diba midla.

5 Ni yöx pön hön wop akuyöbö amñaxib sö midön, ril uña ödörmä. Nöso maduebö an Isrel, ha nuŋ pig Benjamin il aku mi, ni nöbö Hibru ödöriö midla. Makwam Juda lo mönö yadmidöi aku, ni Perisi nöbö midim aku, mönö aku rig yadmid mag akuyöbö magalig nugw ri abön ri midmidla.

6 Juda mönö aku nugup duön mi ususör rön ölisö diba rödön, Krais nöbö mö ñigö nugwön, mi ri gwogwam rimidla. An Juda nöbö mö lo mönö ulul hörirör rimidil piaku aliö almidil aku, nöbö dib bla ni mönö i yadib maga nigölöŋ.

7 Makwam mai ribyöx nugw ri abön, höd rimidil adaku ri ri abmidöi aku nugwön, Krais ni ra akwör ap wä, me ri riba paŋ akwör yöx nugu girön, höd rimidil ap bla magalig hör ap röxg aŋadö röböxma.

8Makwam höd rimidil ap piakwör yöi. Rib na yöxmidil aku, Krais Jisas Nöbö Diba ni nugul aku ap dib ödöriö. Ap piaku magalig mi hör ap. Krais Jisas mabö nuŋwa cinö, rön, ap piaku magalig röböxma. Krais nöbö nuŋwa midön, nugwo nugw ri abnö, rön, ap hör bla magalig bicep bli röxg nugula.

9 Ni Krais pisaŋ nigiö mijina. Ni Juda lo mönö adaku rimidmön aku, God ni nugwön nöbö kömö wä ni me ren. Makwam Krais nugw pimidil aku mi, God ni nugwön nöbö kömö wä ni me cöna.

10 Makwam, Krais nugwo nugw ri abön, nuŋ öbilöŋ aku ölisö aku nugwön, nuŋ ömörö diba pöŋ akuyöbö ömörö pön, nuŋ wöröxöŋ akuyöbö wöröxmön,

11nuŋ öbilöŋ mag akuyöbö God raŋ ni kwo algör öbina.

Pol ususör rön röŋa

12 Ni ap yadmidil pik magalig mödö pön, hölul midöl nöbö i röxg midil aku yadmidöi. Ji Krais Jisas, ni nöbö pödiöm midanö, rön, ni kömö pöŋ mag aliö akuyöbö mijinö, rön, ni mi ususör rön ipalip dumidla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Haul nöbö mölöu nöbö. Ap wä aku mödö pilö, rön, yadmidöi. Ji ni rib paŋyöbö i mida. Höd rimidil mag aku uplöbön, yöd nigön ap wä ödöi yöra nugwön ipalip dumidla.

14 God ap wä ni nöiön aku pinö, rön, riba paŋ akwör yöx nugu girön, ödöia ödöriö akwör ipalip duön, rib sö dub yöra ipalip dumidla. God ni wö rön ap wä nöiön aku, Krais Jisas ni raŋ mögörib adöx yöd röul adö kau sö yöraku öim mijina.

15 An nöbö mö God nugwo cirip gö nig gi midöl bla magalig, paŋ rib akwör yöx nugunina. Makwam mönö adö bli rib hör yöx nugumijöñ aku, God ñigö rib paxdöriö yöx nugub mag aku yabuöna.

16Makwam Krais mönö wä nugw pöl mönö mag aku röböxöinin; mönö aku nugw pi gö nigön rin duaŋ.

17 Haul nöbö mölöu nöbö. Ni rig rimidil mag akuyöbö ñin kwo mag aliö akwör rip diöña. Nöbö mö paŋ mag aliö akwör cöñ aku, nugw ri aböña.

18Aku agapim: ñigö öim yadmidil mönö aku ni iswob imön yadmidla, nöbö mö miga ap kib mag gwogwo rön, Krais bi katlö watlö um sö wöröxöŋ aku kwolmal röxg midöia.

19 Ñiŋ mögörib gwogwo bö diöña. Mixiñ ñiŋa ribyöx nölmid adakwör ribyöx nugumidöia. Ap kib mag gwogwo rim möigw höxa, ji ñiŋ nöbö akuyöbö wöxnö yadmidöia. Ap mögörib döul il ki mid akwör ribyöx nugumidöia.

20 Makwam mögörib an aku, mögörib adöx yöd röul adö kau sö yöraku mida. Nöbö mö Kömö Pib Nöbö aku, Nöbö Dib Jisas Krais, adöx yöd röul adö kau sebö höna. An Nöbö aku pöx midöla.

21 Nuŋ mi Nöbö ölisö yadaŋ, ap bla magalig mönö nuŋwa nugwön mai diöna. Nöbö Dib Jisas Krais ölisö nuŋwa raŋ, mixiñ an lidu lil ri pinib mixiñ piaku raŋ, mixiñ mi wä, mixiñ nuŋ keir akwör röxg nigaŋ mijnina.

Pilipai 4

Mid ri aböña

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Makwam, nöbö mö wä nɨ bla. Pad pik mɨdön, ñɨgö madmag nɨgön, u nugunö, rön, rɨb aku yöx nugu gɨrön mɨdla. Ñɨgö nugwön, wahax pön rɨb wä yöx nugu gör mɨdla. Mönö kai kɨtmɨdɨl kɨ nugwön, aliö alön, Nöbö Diba nugw pɨ cici nɨg gɨr mɨjöña.

2Yuodia Sidiki yönö ñɨgö mö hogwa yadmɨdla, ñɨŋ Nöbö Diba nugw pön mɨdöi makwam, ñɨŋ nuö nuö yadmɨjeñ; tar nɨgiö nɨgön mɨjöña.

3 Makwam nöbö wä na, nɨ pɨsaŋ nɨgiö nɨgön mabö rɨmɨdöl aku, nɨ nagö yadmɨdla, naŋ mö hogw aku ñɨgö pɨ ösös rɨ nölaŋ, mɨd ri aböña. Höd mö hogw aku, nɨ aku, Klemen aku, nöbö mö piaku bli pɨsaŋ nɨgiö nɨgön, Krais mönö wä nuŋ aku nöbö mö akuyöbö yad nölmɨdöla. God nuŋ ib ñɨŋa nöbö mö öim kömö mɨdɨb köp rogw mɨdö bö kai kɨt gɨm mɨda.

4Nöbö Diba nugwo cɨrɨpön, wahax pɨ gɨr mɨjöña. Iswob piöŋö ñɨgö yadmɨdla, wahax pɨ gɨr mɨjöña!

5 Nöbö mö höimölɨb wä mɨdɨŋ, nöbö mö piaku magalɨg nugwöña. Nöbö Diba womiöx höna.

6 Rɨb diba yöxmɨjeñ. God nugwo yad nugwön, öim ri ablaŋe rön, ap magalɨg nugwo höjöpal gɨr mɨjöña.

7 Ñɨŋ Krais Jisas nugwo cɨrɨp ri ab gɨ mɨdöi aku mɨ, God höbwab höimöliö mɨda rɨb madmag yuö ñɨŋ kwo nɨgaŋ, ñɨŋ ipöxön rɨb mɨga yöxmɨjeñ. An nöbö mö akwör mɨdöl aku mɨ, God pödpöd rön aliö rɨmɨd aku nugwölöl.

8Haul nöbö mölöu nöbö. Nɨ womiöx mönö yad pöriba rön, ñɨgö mönö i kwo yadɨba rɨmɨdla. Ap kai ap mɨm; ap kai ap paxdöriöm; ap kai ap ödöriöm; ap kai mödɨba mɨdöl; ap kai madmag nɨgɨbɨm; ap kai nöbö mö nugwön wahax pɨmɨdöi; ap kai ap wä mɨdöm; ap kai nöbö mö nugwön wä rö rɨmɨdöi; ñɨŋ ap piakwör rɨbyöx nugu gör mɨjöña.

9 Nɨ ñɨgö pɨsaŋ mɨdön, ap kai rɨmön nugumä aku, mönö kai yadmön nugumä aku, paŋ mag akwör cöña. Akuyöbö almɨdɨŋ, God ñɨgö pɨsaŋ mɨdön, rɨb madmag ñɨŋa nugwɨdɨx mɨdaŋ, rɨb mɨga yöx nugweñ.

Pilipai nöbö mö ñɨŋ Pol nugwo ap nölmɨn, nuŋ wahax pöŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Nɨ rɨbyöxma, wa nɨ uplöböiŋö, rɨ rɨbyöx nugum aku, jɨ wöhö; nɨ rɨbyöx nugu gör mɨdmä, jɨ ödöi mɨdölöŋ nugwön ñɨŋ nɨ ap i nölölim. Makwam weik nölöi aku, nɨ rɨbyöx nugu gör mɨdöi aku nugwön, Nöbö Dib ana nugwo ri ablaŋe rön mɨ ödöriö wahax pɨmɨdla.

11Wop bli hör mɨdɨl rɨb aku yöxön yadmɨdöi; Nöbö Diba nɨ rɨba nölmɨn wopik nugula, nɨ pödpöd cön aku, mönö mɨdöl.

12Wop bli ap mɨga mɨda; wop bli mɨdöl. Mɨd wop bla nɨmla; mɨdöl wop bla hör mɨdla. Al aku, ap mɨga mɨdönö mɨdölö, rɨb diba yöxöi.

13 Nöbö Diba nɨ nugwɨdɨx mɨdön ölɨsö nölmɨd aku mɨ, nɨ agap apɨm rane, cön aku, cɨna.

14Makwam nɨ ömörö pɨmɨdma, ñɨŋ nɨ rɨbyöx nugwön ap nölöi aku, mɨ mag wä röia.

15 Ñɨŋ Pilipai nöbö mö nugwöia, ñɨŋ Jisas mönö wä nuŋ aku höd meme nugwim wop aku, nɨ Masedonia Propins röböxön, God Mönö yad nöl yönmɨdmön, God nöbö mö nuŋwa mɨdim akuyöbö bli nɨ ap nölölim. Ñɨŋ Pilipai nöbö mö piakwör nɨ rɨg ap akuyöbö nölmɨdmä.

16Makwam nɨ wön taun dib Tesalonaika mɨdɨm wop aku nɨ ap i mɨdölöŋ, jɨ ñɨŋ nɨ rɨg ap bla öim nölmɨdmä.

17Jɨ rɨg ap ñɨŋ bla pɨnö rön yadmɨdöi; rɨb ñɨŋa keir nugwön ap amnör nölim aku nugwön, God ñɨgö nöbö mö mɨ ödöriö wahax pön, ñɨŋ alim mag aku uplöbenɨŋö, rön, yadmɨdla.

18Ñɨŋ ap nölmä aku magalɨg pɨla. Nöbö ñɨŋ Epaprodaitas nugwo rɨg ap bla nölmä aku nuŋ pön hön nɨ nölmɨn, weik nɨ ap mɨga mɨdmɨn mɨd ri ab gɨ mɨdla. Nɨ aliö nölmä aku, God nugwo ap urön nölɨŋ, hölɨŋ wä höm nugwo wä rɨmɨd mag aliö akuyöbö röia.

19Ñɨŋ Krais Jisas nöbö mö nuŋwa mɨdöi aku, God na Nöbö rɨb ödöriö aku ñɨgö nugwɨdɨx mɨdön, ap agapɨm mɨden akuyöbö ñɨgö nölaŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

[20]Makwam, God Acö ana ib nuŋwa öim öim yadɨŋ adöx sö duaŋ. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

Mönö rɨb mag bli

[21-22]Krais Jisas nöbö mö nuŋwa nöbö dib Sisa pɨsaŋ mɨdöi akuyöbö, ñɨgö Krais Jisas nöbö mö nuŋwa mɨdöi piaku magalɨg, “Ñɨŋ mɨdöiŋ ä?” rɨmɨdöia. Makwam mɨ, Krais Jisas nöbö mö nɨ pɨsaŋ yörɨk mɨdöl bla magalɨg, ñɨgö Krais Jisas nöbö mö nuŋwa mɨdöi piaku magalɨg, “Ñɨŋ mɨdöiŋ ä?” rɨmɨdöla.

[23]Nöbö Dib Jisas Krais ñɨgö nugwidɨx mɨdön pɨ ösös rɨ ri aböna. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kolosi

Kolosi 1

1-2Nɨ Pol. God nuŋ keir nɨ yad nɨgmɨn, Krais Jisas mönö wä pön dub nöbö i mɨdla. Makwam weik haul ana Timoti nɨ pɨsaŋ mɨdmɨn nugugɨrön, ñɨgö haul nöbö mölöu nöbö Krais Jisas nugw pön cɨrɨp ri abön taun dib Kolosi mɨdöi bla, köp kɨ kai kɨtmɨdla. God Acö ana ñɨgö uliöxön pɨ ri abaŋ, mɨd ri aböña.

Pol Krais nöbö mö Kolosi mɨdim bla höjöpalön, God nugwo ri ablaŋe röŋa

3-4 Yadɨm nugwöla, ñɨŋ Krais Jisas nugw pön cɨrɨp ri abön, nöbö mö nugwo nugw pɨmɨdöi bla ñɨgö magalɨg madmag nɨgmɨdöia. Makwam, an höjöpalön, ñɨgö rɨbyöx nugwön, öim öim God Nöbö Dib ana Jisas Krais Nuö nuŋ aku nugwo ri ablaŋe rɨmɨdöla.

5 Mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö yöraku wöluön ap wä pɨnɨŋö, rɨ rɨbyöx nugumɨdöi aku mɨ, ñɨŋ Krais Jisas nugwo cɨrɨp gö nɨgön, nöbö mö nuŋ bla madmag nɨgmɨdöia. Mönö mɨ ödöriö, Krais mönö wä aku höd höm, ñɨŋ ap wä ñɨŋa adöx yöd röul adö kau sö mɨd aku mödö nugwöia.

6Ñɨŋ höd meme Krais mönö mag wä aku nugwön, God nuŋ nöbö mö akuyöbö uliöxön pɨ ösös rɨ ri abmɨd mönö ma aku nugwön, ñɨŋ keir alɨg nugw pim wop aku ila nɨgön, Krais mönö wä aku yuö ñɨŋ kwo mag yaxɨm diba dumɨd mag aliö akuyöbö, Krais mönö wä aku mögörɨb piaku piaku hörɨrör magalɨg duön, nöbö mö yuö ñɨŋ kwo maga yaxɨm diba dumɨda.

7 Nöbö madmag yöbö an Epapras, an pɨsaŋ mabö rön, Krais mabö nuŋwa öim rɨ ri abmɨd aku, ñɨgö höd meme Krais mönö wä aku yad nölöŋa. Alöŋ mag aku, anɨŋ rɨ nölöŋa.

8Inöma yuö ñɨŋ kwo mɨdmɨn nugugɨrön, ñɨŋ nöbö mö bla madmag nɨgmɨdöi aku, Epapras yörɨk hön anɨŋ yad nölöŋa.

9 Makwam, Epapras nuŋ höd meme anɨŋ mönö aku yad nölmɨn nugumɨŋ wop aku ila nɨgön, ñɨgö me rön God nugwo öim höjöpalmɨdöla. God höjöpalön yadmɨdöla, nuŋ inöm ñɨŋa rɨba nölaŋ, ñɨŋ rɨbyöx nugw ri abön, ap agapɨm God nugwo wä cön aku nugw ri aböñɨŋö, rɨmɨdöla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Makwam, ñiŋ Nöbö Diba nöbö mö nuŋ ödöriö akuyöbö midön, nugwo mi wä cön adakwör riŋ duaŋ. Ñiŋ aliö alön, ap wä hörirör miga akwör rip duön, God nuŋ nöbö pödiöm mid aku nugw ri aböña. Aliö aliŋ, ap mag miga akwör yaxöna.

11 God nuŋ Nöbö ölö ödöriö mil alig mid aku, nuŋ ölisö nuŋwa magalig ñigö nölaŋ, ñiŋ ölisö nuŋwa pön, ömörö bli haŋ rib aku yöx nugweñ, ribyöx giba alig midön, wahax pi girön,

12 Acö nugwo ri ablaŋe ri gir mijöña. Krais nöbö mö nuŋwa mögörib öim mila mid yöraku ap wä pimijöñ aku, Acö nuŋ ñigö raŋ, ñiŋ kwo algör ör ap wä aku pöña.

13 Kijaki, cicibö adaku nugwidix mid nöbö aku, aniŋ nag nig cici nigmin midmiŋ aku, ji God nuŋ aniŋ yau abim, weik Ha madmag yöbö nuŋwa aniŋ pi ri abön nugwidix mida.

14 Ha nuŋ akwör aniŋ ñöx nigön wöröxön, naga midmiŋ aku yau aböŋa; nuŋ ap kib mag gwogwo rimidöl piaku nugwön röböxöŋa.

Krais ap bla magalig nugwidix mida

15 Nuö God nugwo wöxnö nugub maga nigöl aku, ji Ha nuŋwa Nuö röxg mida. Nöbö mö ap piaku ri nigölöŋ wop aku, Ha Nuö pisaŋ midöŋa. Nöbö mö ap piaku magalig yöra bö mida; Krais nuŋ röul yöra sö mida.

16Ap adöx yöd röul adö kau sö piaku aipam, ap mögörib il ki aipam, ap mämäga nugwöl bla aipam, ap mämäga nugwölöl bla aipam, inöm ap bla nugwidix midöi bla aipam, magalig nuŋwör ri nigöŋa. Ri nigöŋ aku, Krais ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ, me rön, ri nigöŋa.

17 Mögörib maduar ör ri nigölöŋ wop aku, Krais midöŋa. Nuŋ mida aku mi, ap bla magalig yör ñiŋ keir akwör midön nigiö nigön mida.

18 Krais nuŋ yöcmaca mida; nöbö mö nuŋ bla, cöc aku, mixiñ nuŋwa mida. Nuŋ ila nigön wöröxön höbkal öbilöŋ aku mi, nöbö mö nuŋ bla höbkal öbilön öim kömö mijöña. Nuŋ ila nigön wöröxön höbkal öbilöŋ aku mi, ap agap apim mid piaku yöra bö mida; nuŋwör bil yöra sö mida.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19 God rıb nuŋwa keir yöx nugwön rımın, God nuŋ rıg mıd mag akwör, Krais nuŋ kwo algör rıg mıda.

20Makwam, ap agap apım mögörıb il kı mıda aipam, mögörıb adöx yöd röul adö kau sö mıda aipam, ap bla magalıg God pısaŋ nıgiö nıgıb maga ra. Höd ap piaku God nugwo kwolmal röxg mıdmıdöia. Makwam Ha nuŋwa, Nuö nuŋwa keir rıg mıd mag akwör rıg mıdön, bı katlö watlö um sö haña pınmın wöröxım, wopik ap piaku magalıg God pısaŋ nıgiö nıgıb maga ra.

21 Ñıŋ höd ap kib mag gwogwo rıbyöx nugu gırön, paŋ mag akwör rı gır mıdön, God nöbö mö pılgıb nuŋwa mıdön, pad piaku mıdmıdöia.

22Jı weik Ha nuŋwa nöbial mıxıña nıgön wöröxöŋ aku mı, God nuŋ ñıgö pı nuŋ keir pısaŋ nıgliu nöl nıgmın, ñıŋ mögörıb nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö yöraku wöluön, God mämäg il rol nuŋ yöra nöbö mö leia, nöbö mö hölul mıdöla, nöbö mö mönö i mıdöla, mıjöña.

23Makwam ñıŋ Krais mönö wä nugw pımıdöi aku, ram padö röxg nugw pı gö nıg gırön, God ap wä ñıgö nöiön aku rıb madmag yuö ñıŋ kwo pı cıcı nıgön, rıbyöx nugu gırön mıjöña. Krais mönö mag wä ñıgö yad nölmın nugumä aku, ñıgör yöi, nöbö mö mögörıb akuyöbö hörırör magalıg yad nölmın duöŋa. Nı Pol kwo algör ör mabö adakwör rımıdla.

Pol nuŋ Krais mabö nuŋwa rımıdöŋa

24Ñıgö me rön Krais mönö wä yad nölmıdmön nı rı gwogwam rım ömörö pım aku, weik nı wahax pımıdla. Krais nuŋ keir mı ödöriö ömörö diba pöŋ mag akuyöbö, Krais nöbö mö nuŋ bla ñıŋ kwo algör mı ödöriö ömörö diba pöñıŋö, rön, Krais mıxıñ nuŋ aku, cöc nuŋ aku, rı nöinö, rön, mıxıñ na ömörö bli pımıdla.

25 God nı yad nıgmın, ñıgö God Mönö aku magalıg yad nöl ri abmıdıl aku mı, nı cöc nuŋwa mabö rı nölıb nöbö mıdla.

26 Mönö wä aku maduar ör kım mıga umad gı mıdmıda, jı weik God nuŋ Krais nöbö mö nuŋwa ñıgö mönö wä aku pı wöxnö nıga.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27God ribyöx nugwön mönö yad nigöŋ aku, mönö wä ödöriö, mönö mila alig umad gi midmid aku, nöbö mö bla magalig nugwiŋ, me rön, nöbö mö nuŋwa ñigö wöxnö yabuöna. Mönö wä aku il aku aliö mida: Krais madmag yuö ñiŋ kwo mid aku mi, ñiŋ mögörib adöx yöd röul adö kau sö yöraku wöluön, God mil mag keiryöbö alig mid yöra pisaŋ öim mijöña.

28Makwam, an Krais nuŋwör yad nöl yönmidöla. Ñiŋ magalig Krais nugwo cirip ri ab girön, mönö nuŋwa nugw ri abön, rig yad mag akwör ri girön mijöñiŋö, rön, an ribyöx nugw ri abön, nöbö mö akuyöbö ñigö magalig mönö nölön, Krais mönö wä aku yad nölmidöla.

29 Mag akwör, Krais ölisö mag nuŋwa keir magalig ni nöl aku pön, mi ususör rön mabö nuŋwa ri girön midla.

Kolosi 2

Ñigö inakmönö hörön yadmijöñ mönö aku yöxmijeñ

1Makwam nugwi! Ñiŋ Kolosi nöbö mö bla aipam, Leodisia nöbö mö bla aipam, nöbö mö bli haŋaj mämäg yuö na nugwölöi bla aipam, ñiŋ mid ri abne, rön, ni mabö mi ususör rön rimidla.

2Ñiŋ wahax pön rib wä yöx nugu gör midön, rib paŋyöbö iör nugwön, nuö nuö madmag nigön, ribyöx nugw ri abön, God Mönö umadiö midmid aku magalig nugw ri abiŋ, me rön, rib aku yöx nugumidla. God Mönö umadiö midmid aku Krais.

3 God rib wä wä nuŋ bla magalig Krais yuö nuŋ kwo umad gi mid aku mi, nuŋ keir ör God rib wä aku pi wöxnö nigib maga ra.

4 Nöbö mö bli inakmönö hörön, mönö kitib wä bli yadmin nugugirön, inakmönö ñiŋ aku nugw pibä mag rö, rön, ñigö mönö ki yad nöl ri abmidla.

5 Ni mögörib pad yörik midil aku, ji rib na aku ñigö ada midim nugugirön, ñigö ribyöx nugugu midla. Makwam ñiŋ Krais nugw pi gö nigön, tar midön, nigiö nigön midöi aku, ni wä ra.

Krais pisaŋ midön nuŋ rig yad mag akwör ciniŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Ñiŋ Jisas Krais nugw pön, Nöbö Dib an me rön nugw pimidöi mag akuyöbö, paŋ adakwör nugwön riŋ duaŋ.

7 Ñiŋ Krais nugwo cirip ri abön, mönö mi nuŋwa yad nölim nugumä aku nugw pi gö nigön, rig yad mag akwör rön, God nugwo ri ablaŋe ri girön mijöña.

8Makwam nugw ri aböña. Nöbö mö bli ñigö mönö hör inakmönö hörön yadim, ñiŋ nöbö mö piaku adö dub maga ra. Mönö hör inakmönö hörmidöi aku, nöso nöbö haiwo ñiŋ aipam, inöm gwogwo ap bla mögörib il ki nugwidix midöi bla haiwo aipam pön yadmidöia. Krais mönö wä aku pön yadmidölöi.

9 Aku agapim: Krais mixiñ alig mid aku, ji God rig mid mag akuyöbö, Krais nuŋ kwo paŋ mag akwör rig mida.

10 God nuŋ rimin, ñiŋ Krais nugwo ciripön, nugwo pisaŋ nigiö nigön midön, kömö ödöriö midöia. Krais nuŋwör mi, inöm gwogwo ap piaku mögörib il ki nugwidix midöi bla magalig padix bil yöra sö mida.

11 Ñiŋ Krais pisaŋ nigiö nigön midöi aku mi, ñiŋ mödö Juda nöbö mö uña ödöröi mag akuyöbö röxg midöia. Juda nöbö mö bla yu asa pön uña ödörmidöia, ji ñiŋ Krais pisaŋ nigiö nigön midöi aku mi, Krais nuŋ ap kib mag gwogwo rimidöi nag akwör ödöra.

12 Ñigö röbö palmä aku, ñigö Krais pisaŋ hogw pilmä; ñiŋ God ölisö nuŋwa Jisas pi pabil nölöŋa aku nugw pimä aku mi, God ñigö Krais pisaŋ pi pabil nölmin, nöbö mö kömö yoŋyöbö nuŋwa midöia.

13 Ñiŋ höd ap kib mag gwogwo adakwör rimidöia. Krais nuŋ ap kib mag gwogwo rimidöi nag aku ödörölöŋ wop aku, ñiŋ nöbö mö mödö wöröxöi akuyöbö aliö alig midmä. Makwam God nuŋ keir rimin, wopik ñiŋ Krais pisaŋ kömö midöia. God ap kib mag gwogwo rimidöl aku magalig nugwön röböxa.

14 Ap kib mag gwogwo rimidöl aku, lo mönö höririr paiŋö nölib mönö kai kitim aku, God pi bi katlö watlö um sö cipil pal nigmin, aŋadö pöröŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15Bɨ katlö watlö um sö mɨdön wöröxön öbɨlön, Krais nuŋ inöm gwogwo ap bla mögörɨb il kɨ nugwɨdɨx mɨdöi piaku pɨ mo nuŋwa nɨgön, nöbö mö akuyöbö nugumɨdɨm nugugɨrön, ñɨgö nag wabɨlön pön pɨxɨp duöŋa.

16 Alöŋ mag akuyöbö, ñɨŋ ap mag piaku bli röbö piaku bli nɨmmɨdɨŋ, nöbö mö bli ñɨgö yad höimöumɨdɨŋ, rɨb mɨga yöx nugumɨjeñ. Weik God höjöpalɨb wop dib me rön hölul cöñ mag aku ñɨŋ alölɨŋ, ñɨgö yad höimöumɨdɨŋ, rɨb mɨga yöx nugumɨjeñ. Weik mɨlmeja yöudöŋdöŋ wöl wopik wop dib me rön hölul cöñ mag aku ñɨŋ alölɨŋ, ñɨgö yad höimöumɨdɨŋ, rɨb mɨga yöx nugumɨjeñ. Weik Juda God höjöpalɨb wop dib me rön hölul cöñ mag aku ñɨŋ alölɨŋ, ñɨgö yad höimöumɨdɨŋ, rɨb mɨga yöx nugumɨjeñ.

17 Krais hölöŋ wop aku, ap piaku inöm röxg nugwön rɨmɨdöia; jɨ ap yöbö aku Krais.

18Makwam, nöbö mö bli hön, mönö mɨxɨla pɨxön, “An rɨb nugwöl aku mɨ, ñɨŋ al aliö cöñɨŋönö nöbö mö mölyöbö mɨjöñɨŋönö ejol bla höjöpainö,” rɨmɨjöñ aku, mönö ñɨŋa yöxön, God ap wä ñɨgö nöiön ap aku röböxeñ. Nöbö mö piaku, Krais mönö wä aku nugwölöi; rɨb ñɨŋa keir akwör nugwön, rɨb inakmönö piakuyöbö pön, an nöbö mö dib, me rön, hör haiwo mɨxɨla urmɨdöia.

19 Nöbö mö piaku, ñɨŋ Krais röböxön mag gwogwo aku rola dumɨdöia. Makwam Krais nuŋ yöcmac maga mɨdön, mɨxɨñ nuŋ aku, magalɨg löxlö akuyöbö nɨgliu nöl nɨgön, ap wä nölön, nugwɨdɨx mɨd ri abmɨn nugugɨrön, God nuŋ rɨm mɨxɨña dib röxmɨn dumɨda.

20 Ñɨŋ Krais cɨrɨp gɨ mɨdöi aku mɨ, ñɨŋ nugwo pɨsaŋ wöröxön, inöm gwogwo ap akuyöbö mögörɨb il kɨ nugwɨdɨx mɨdöi piaku mo ñɨŋa mɨdölöi. Ap i ñɨgö rɨ gwogwam rɨb ölɨsö mɨdöl. Makwam, pödpöd rɨmɨn nöbö mö bla rɨg rɨbyöx nugumɨdöi mag akuyöbö, ñɨŋ kwo algör rɨbyöx nugumɨdöi?

21“Ap aku imaga pɨmɨjeñ! Ap aku nɨmmɨjeñ! Ap aku pɨ nugumɨjeñɨŋö,” rɨmɨdöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22 Jɨ ap mag röbö ap yadmɨdöi bla magalɨg nɨmɨŋ pöcöna. Mönö kɨtɨb wä yad nölmɨdöi piaku magalɨg nöbö mö rɨb hör yöxön yadmɨdöi adakwör nugwön yad nölmɨdöia.

23Nöbö mö piaku aliö yadön yadmɨdöia, ñɨŋ mönö ana mai duön paŋ aliö akwör höjöpalön, nöbö mö lɨblɨb mɨdö bla röxg mɨdön, mɨ ususör rön ap hölul rön, akuyöbö aiöñ aku wä cönɨŋö rɨmɨdöia. Aliö alɨŋ, nöbö mö bli nugwɨŋ, mönö mi röxgöna, jɨ ap kib mag gwogwo rɨb rɨb mag aku haŋ, ap inakmönö bla akwör rɨbyöx nugwön, Krais cɨrɨp gɨ mɨdölöi aku mɨ, ñɨŋ ölɨsö mɨdölaŋ nugugɨrön mɨxɨñ ñɨŋa keir rɨbyöx nölmɨd adaku röböxɨb maga nɨgöl.

Kolosi 3

God rɨmɨn, an Krais pɨsaŋ öbɨlmɨŋa

1-2 Makwam ñɨŋ Krais pɨsaŋ öbɨlön kömö mag yoŋyöbö pön mɨdöi aku, mögörɨb döul il kɨ ap blaku rɨbyöx nugumɨjeñ. Rɨb dib ñɨŋ aku diön ap mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö mɨd piaku. Krais nuŋ öbɨlön adöx yöd röul adö kau sö yöraku duön, God imag mɨrɨx adö römɨd gɨ mɨda.

3Ñɨŋ Krais pɨsaŋ wöröxmä aku mɨ, kömö mɨdɨb mag ñɨŋ aku God Krais yöŋö nuarö hogwa pɨsaŋ umadiö mɨda.

4Kömö mɨdɨb mag ñɨŋa il aku Krais. Mai nuŋ hön wop aku, ñɨŋ duön nuŋ pɨsaŋ mil mag keiryöbö alɨg mɨd ri aböña.

Höd mɨdmɨdöi aku keiryöbö, wopik mɨdöi aku keiryöbö

5 Makwam, ap agapɨm mɨxɨña rɨbyöx nöl adaku pɨl pal nɨgöña. Mö kib nöbö kib rön, rɨb gwogwo yöxön, amnɨmab rön, ap kib mag gwogwo akwör rɨŋö, rön, köme ulnöu löpöi gol rɨg ap piaku mɨga akwör pɨnɨŋö, rön, rɨb rɨb aku pɨl pal nɨgöña. Köme ulnöu löpöi gol rɨg ap akuyöbö mɨga akwör pɨnɨŋö, rɨ rɨbyöx nugumɨdöi nöbö mö bla, ñɨŋ nöbö mö ap inakmönö höjöpal ur nölmɨdöi akuyöbö akwör mɨdöia.

6Ñɨŋ paŋ ap piakwör rɨŋ, God nuŋ ölɨsö rödön, ñɨgö mɨ ölɨŋ höb diba pɨ nöiöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Ñiŋ keir höd mag gwogwo rol akwör ribyöx nugwön, paŋ mag aliö akuyöbö akwör rimidöia.

8 Makwam weik mag gwogwo rol aku aŋadö röböxöña. Höd ölisö diba wölmin, mi ölisö diba rödön, rib gwogwo yöxön, nöbö mö akuyöbö ñigö yad höimöuön, mönö gwogwo gwogwo yadön rimidöi aku, weik rimijeñ.

9 Mönö inakmönö hörön nuö nuö yadmijeñ. Krais pisaŋ wöröxmä aku mi, ri gwogwam rimidöi mag aku ñigö wölij röxg woböŋ aku aipam, höbwab rib madmag hödyöbö ñiŋ aku aipam, pi asix aböia.

10 Höbwab rib madmag hödyöbö ñiŋ aku pi asix abön, höbwab rib madmag yoŋyöbö ñiŋ aku wölij röxg röb nigöia. Nöbö mö yoŋyöbö midön, God ñigö ri nigöŋ Nöbö aku nuŋ öim öim raŋ, ñiŋ nuŋ keir rig mid aliö akwör röxg nigön, nugwo mi nugw ri aböña.

11 God aliö alöŋ aku mi, Grik nöbö mö bla keir, Juda nöbö mö bla keir midölöi. Nöbö mö uña ödörmidöi bla keir, nöbö mö uña ödörmidölöi bla keir midölöi. Nöbö mö kai kitiba nugumidöi bla keir, nöbö mö kai kitiba nugumidölöi bla keir midölöi. Nöbö mö alömö bla keir, nöbö mö wödix bla keir midölöi. Nöbö mö wob pön du nigim nag mabö rimidöi bla keir, nöbö mö rib ñiŋa keir yöx nugwön mabö rimidöi bla keir midölöi. Nöbö mö yoŋyöbö midöl aku mi, Krais nuŋ keir ör aniŋ magalig madmag yuö kwo midmin, ap bli magalig hör ap i röxa.

12 God nöbö mö nuŋwa midöia. Nuŋ ñigö madmag nigön, nöbö mö nuŋwa keir yad nigöŋa. Makwam, wölij röb gi midöi mag akuyöbö, ri ri abib mag aku röb nigöña. Ñiŋ nöbö mö bla uliöxön pi ösös ri ri aböña; ib ñiŋa keir yadiŋ bil sö duölaŋ; nöbö mö höimölib wä mijöña; nöbö mö akuyöbö mönö höimöliö yadön ölisö rödmijeñ.

13 Krais nöbö mö nuŋwa bli ñigö ri gwogwam rimidiŋ, ñigö paiŋö mag i rimijeñ. Mönö bli mijöna, Nöbö Dib ñiŋa ap kib mag gwogwo rimidöi aku nugwön röböx mag akuyöbö, nöbö mö bla ñigö ri gwogwam rimidiŋ, ñiŋ algör mag ñiŋ cöñ aku nugwön röböxöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14 Makwam ñiŋ ri ri abib mag aku röb nigön, madmag nigib mag aku rola röböña. Madmag nigib mag aku, ap wä akuyöbö magalig wob paŋ nigiö nigaŋ, ap wä i met wenim.

15 God ñigö pön mixiñ paŋyöbö akwör nigliu nöl nigöŋ aku, ñiŋ tar midön nuö nuö pi ösös ri ri abne, rön, röŋa. Makwam, Krais höbwab höimölib maga nöl aku, nugwo yad nugwiŋ, madmag yuö ñiŋ kwo höbwab höimölib mag aku nigaŋ, ñiŋ tar midön, ap agapim nugwo wä cön aku nugwöña. Makwam, nugwo ri ablaŋe ri girön mijöña.

16 Krais mönö wä aku yuö ñiŋ kwo aja wöl gi midaŋ, ñiŋ mönö nuŋ aku nugw ri abön, nuö nuö yad nöl ri ab girön, God Mönö rib Sam bli wopal yad girön, God ib nuŋwa pirag wölub wopal bli yad girön, God nugwo ri ablaŋe ri girön mijöña.

17 Makwam mönö yadiba aimönö agap apim riba, Nöbö Dib Jisas nöbö mö nuŋwa midöliŋö, ri ribyöx nugwön, God Jisas ñigö nuarö hogwa ri ablaŋe ri girön riŋ duaŋ.

Krais nöbö mö nuŋ bla mid ri abiŋ

18 Ñiŋ mö piaku, ñiŋ Krais nugw pön midöi makwam, nöböniŋ nöbö ñiŋ bla yajöñ mönö aku yöxön mai diöña.

19 Makwam ñiŋ nöbö bla, mö ñiŋ bla mönö ölisö yadön palmijeñ; ñiŋ madmag nigöña.

20 Ñiŋ halöu ha bla, ñiŋ Krais nugw pön midöi makwam, nauö nam yajöñ mönö aku yöxön mai diöña. Aliö almidiŋ God nugwo wä cöna.

21 Makwam ñiŋ nuö nöbö, halöu ha ñiŋ bla ñigö mönö ölisö yadön paliŋ, ñiŋ rib gwogwo yöxön, mid ri abib maga nigöl aku, nugw ri aböña.

Nöbö mö nag mabö rimidöi piaku pödpödiö rimijöñ? Nöbö dib ñiŋ piaku pödpödiö rimijöñ?

22 Ñigö nöbö mö, nöbö bli ñigö nag nigön wabil pixip höm, nag mabö ri nölmidim akuyöbö, mönö bli yadiba rimidla. Nöbö diba nugugu mijöñ mag akwör mabö rimidiŋ, ñiŋ wä raŋ, me rön, rimijeñ. Rib mös yöxmijeñ, Nöbö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Dib ana adöx yöd röul adö kau sö nugugu mıd makwam, an mabö rı ri abnıŋö, rön, rıb wä akwör yöx nugwön wahax pı gırön mabö cöña.

23Ñıŋ ap agap apım rımıjöñ aku, nöbö mö mögörıb il kı bli mabö ñıŋ rı nölmıdölıŋö, rön, rımıjeñ; Nöbö Dib adöx yöd röul adö kau sö mıd Nöbö aku mabö nuŋ akwör rı nölmıdölıŋö, rön, mı ususör rön, rıb wä akwör yöx nugwön wahax pı gırön mabö cöña.

24Mabö rı nölmıdöi aku, Nöbö Dib Krais mabö nuŋwa rı nölmıdöia. Ñıŋ nugwöia Nöbö Diba nuŋ paiŋö nölön ñıgö ap wä nöiöna.

25 Makwam God nuŋ nöbö mö rı gwogwam cöñ akuyöbö mönö diba yadıba, nöbö mö dib blaku, nöbö mö ulul blaku, me rön, mönö diba yaden; mag paŋyöbö akwör yadön, ölıŋ höb pı nöiöna.

Kolosi 4

1 Makwam, ñıŋ nöbö dib röxg mıdöi piaku, Nöbö Dib ñıŋa adöx yöd röul adö kau sö mıd aku rıbyöx nugu gırön, nöbö mö ñıŋ nag mabö rı nölmıdöi akuyöbö ñıgö nugwıdıx mıd ri abön, ap ñıŋ nölıbä akuyöbö amnımab nöiöña.

God höjöpal gır mıjöña

2 Ñıŋ rıbyöx nugw ri ab gırön, God nugwo ri ablaŋe rı gırön, höjöpal gır mıjöña.

3 Ñıŋ anıŋ algör God höjöpalıŋ, nuŋ ödöi nıgaŋ, Krais mönö wä umadiö mıdmıd aku nöbö mö akuyöbö ñıgö wöxnö yad nöinıŋa. Krais mönö wä akwör yadmön, nı nag nıg gım mıdla.

4Makwam ñıŋ God höjöpalıŋ, nı nugwıdıx mıdaŋ nugugırön, mönö aku yad nöl ri abmön, nöbö mö nugw ri abıŋ. Nı paŋ mag akwör cına aku waiö.

5 Ñıŋ öim öim rıbyöx nugu gör mıdıŋ, uba rödaŋ, nöbö mö Krais nugw pölöi bla ñıgö pı ösös rı ri abön, Krais mönö wä mag aku ñıgö yad nöiöña.

6 Ajmöl ñıŋ aku usö id röxg yönaŋ. Alaŋ, nöbö mö mönö ñıŋa nugwıŋ, id yönaŋ, nugw ri aböña. Ñıgö mönö kai yad nugwöñ aku, ñıgö paiŋö yad nöl ri aböña.

Pol Ticikas Onesimas yöŋö nöbö hogwa ñıgö yad aböŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7-8 Nöböhöd madmag yöbö ana Ticikas, nɨ Nöbö Diba mabö ususör rɨmɨdɨl mag akuyöbö akwör rɨmɨd nöbö aku, nugwo yad abmön ñɨŋ mɨdöi yöraku yöna. Nuŋ wön, nɨ pödpödiö mɨdɨl aku ñɨgö yad nölaŋ nugwön wahax pɨne, rön, yad abna.

9 Makwam haul madmag yöbö ana Onesimas, nöbö ñɨŋa keir aku, Ticikas pɨsaŋ yöña. Nɨ Nöbö Diba mabö nuŋwa ususör rɨmɨdɨl mag akuyöbö, Onesimas nuŋ algör ör rɨmɨda. Nöbö hogwa wön, an ap agap apɨm pik rɨmɨdöl piaku magalɨg ñɨgö yad nöl ri aböña.

Pol mönö yad rɨba pöröŋa

10 Nöbö Aristakas, nɨ pɨsaŋ nag mɨdöl aku aipam, nöbö an Mak aipam ñɨgö, “Mɨdöiŋ ä?” röia. Mak mɨ, nöbö an Banabas nölpönɨŋ nuŋ aku. Nöbö akwör höd mönö abön yadma, “Nugwo yöraku waŋ pɨ ösös cɨne,” rɨma.

11Nöbö ana Jisas, ib nuŋ i Jastas me rɨmɨdöi aku, algör ör ñɨgö, “Mɨdöiŋ ä?” ra. Juda nöbö mös paŋ piakwör nɨ pɨsaŋ mabö rɨmɨdöla. Juda nöbö bli nɨ pɨsaŋ mabö rɨmɨdölöl; ñɨŋ nöbö adakwör nɨ pɨsaŋ God nöbö mö pön nugwidɨx mɨdɨb mönö wä aku yad nölmɨdöla.

12 Nöbö ñɨŋ Epapras, Krais Jisas mabö rɨmɨd nöbö aku ñɨgö, “Mɨdöiŋ ä?” ra. Nuŋ öim öim ususör rön ñɨgö God höjöpal gɨrön yadmɨda, “Ñɨŋ rɨb bli yöxmɨjeñ; Krais mönö wä aku nugw pɨ gö nɨgön, nugwo cɨrɨp ri ab gɨrön, naŋ rɨg yajɨnö mag akwör rɨŋ duaŋ,” me rɨmɨda.

13Mämäg na keir nugwön ñɨgö yadmɨdla, Epapras nuŋ mɨ kwockwoc palön ñɨgö mabö rɨ nölön, Leodisia nöbö mö ñɨgö mabö rɨ nölön, Hirapolis nöbö mö ñɨgö mabö rɨ nölön rɨmɨda.

14Makwam nöbö wä ana, uj wobɨb nöbö Luk aipam, Demas aipam ñɨgö, “Mɨdöiŋ ä?” röia.

15Haul nöbö mölöu nöbö taun dib Leodisia bla, nöbö mö hön mö Nimpa rama God höjöpalmɨdöi bla magalɨg, “Pol ñɨgö, ‘Mɨdöiŋ ä?’ rö,” cöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Ñıgö köp röx abmıdıl kı nugwön, nölıŋ duaŋ, Krais nöbö mö Leodisia mıdöi bla algör ör nugwıŋ. Makwam Leodisia nöbö mö ñıgö köp röx abıl aku, ñıŋ algör ör pön nugwöña.

17 Makwam Akipas nugwo yajöña, “Nöbö Diba mabö nagö yad nıgöŋ aku rı pöranö,” cöña.

18 Nı Pol, weik imag na keir, mönö rıb mag kı kai kıtmıdla. Nı nag sena pön nag nıg gö nıgöi aku, nı uplöbmıjeñ. God ñıgö uliöxön pı ri abaŋ, mıd ri aböña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Tesalonaika

1 Tesalonaika 1

1 An Pol, Sailas, Timoti, yörik pisaŋ midön köp kai kitön, ñigö Acö God, Nöbö Dib Jisas Krais nuarö hogwa nöbö mö ñiŋa taun dib Tesalonaika röb gi midöi akuyöbö, ñigö köp ki kai kitmidöla. God Acö ana aipam, Nöbö Dib Jisas Krais aipam, ñigö uliöxön pi ösös ri ri abiŋ, ñiŋ madmag yuö ñiŋ kwo tar mid ri aböña.

Tesalonaika nöbö mö Krais nugw pön nugw pi gö nigmä

2 An höjöpalön, ñigö magalig öim God nugwo ri ablaŋe rimidöla.

3 An Acö God höjöpalön, öim ñigö ribyöx nugwön, ñiŋ pödpödiö rig rimidöi aku ribyöx nugwön, God nugwo ri ablaŋe rimidöla. Ñiŋ Nöbö Dib ana Jisas Krais nugw pön nugw pi gö nigön, mabö nuŋwa ri ri abmidöia; ñiŋ Nöbö Dib ana Jisas Krais madmag nigön, kwockwoc palön mabö nuŋwa ri gör midöia; ñiŋ Nöbö Dib ana Jisas Krais pisaŋ mögörib adöx yöd röul adö kau sö yöraku wöluön ap wä piniŋö, rön, ömörö höm rib miga yöx nugwölöi.

4 Haul nöbö mölöu nöbö wä. An nugwöla, God nuŋ ñigö madmag nigön nöbö mö nuŋwa keir yad nigim midöia.

5 Krais mönö mag wä nuŋ aku rag ram ñiŋ piaku wön, ñigö mönö mag akwör yad nölmiŋa. Inöm Leia nuŋ yuö an kwo midön, ölisö nuŋwa aniŋ nölmin nugugirön, Krais mönö wä aku mönö ma ödöriö midö, rön, ñigö mönö paxdöriö akwör yad nölmin nugw pimä. Ñiŋ pisaŋ midön, ñigö me rön aliö rimidöl aku ñiŋ keir mödö nugwöia.

6 Ñiŋ Nöbö Diba rimid aku nugwön, an keir rimidöl aku nugwön, paŋ mag akwör rimidmä. Ñiŋ mi öliöx midmidöia ji Inöm Leia nuŋ rimin, ñiŋ Krais mönö wä aku nugwön, wahax pi girön nugw pimä.

7 Aliar ri ri abmidmä aku, Krais nöbö mö nuŋwa Masedonia Propins midim bla aipam, Akaia Propins midim bla aipam nugwön, paŋ mag akuyöbö akwör algör ri ri ab gir midmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Ñiŋ God nugw pimä aku, mönö aku dumid dumid, Masedonia Propins, Akaia Propins bla akwör yöi, mögörib adadö piaku piaku magalig dumin, nöbö mö akuyöbö magalig mödö nugwöia.

9Makwam, an mögörib bli uröpinmin, nöbö mö piaku keir haiwo urön yadmidöia, “Ñiŋ Tesalonaika nöbö mö ñigö mönö wä aku yad nölmin, ñigö yad wahax pön pi ri abön, ap inakmönö höjöpalmidöi akuyöbö röböxön, God mi öim kömö mid aku nugwo nugw pön, nuŋ rig yadmid mag akuyöbö akwör rön,

10Ha nuŋwa Jisas wöröxim, God rimin öbilöŋ aku, adöx yöd röul adö kau sebö höuöil höniŋö, rön, pöx midöiŋö,” rimidöia. Jisas aniŋ ñöx nigön wöröxöŋ aku mi, God ölisö rödön paiŋö öliŋ höb diba pi nöiön aku pöiniŋ.

1 Tesalonaika 2

Pol Tesalonaika midön Nöbö Diba mabö nuŋwa ri nölöŋa

1Haul nöbö mölöu nöbö, ñiŋ keir nugwöia, an höd ram ñiŋa hömiŋ aku, hör hölmiŋ.

2 Taun dib Pilipai höd duön yad nölmin, nöbö mö bli aniŋ mönö gwogwo yadön ri gwogwam rimä, ji God aniŋ nugwidix midön ri nölmin, ñiŋ an ri gwogwam rimä aku rib miga yöx nugwöiniŋ. An Tesalonaika duön Krais mönö wä aku yad nölmin, an algör ör ri gwogwam rimä, ji an amin yad nöl midmiŋa.

3An mönö ñigö yad nölmidöl aku, gwogwamiö yadön, rib gwogwo yöxön, inakmönö hörön, yad nölmidölöl.

4 Krais mönö mag wä pön dine, rön, God nuŋ keir aniŋ yad nigmin, mönö wä aku yad nölmidöla. An Krais mönö wä yad nöliŋ, nöbö mö bla nugwiŋ, ñiŋ wä raŋ, me rön, yad nölöiniŋ; God nuŋ keir nugwaŋ, nugwo wä raŋ, me rön, yad nölmidöla. God nuŋwör rib madmag yuö an kwo agö magim rig midöla aku nugwa.

5Ñiŋ keir nugwöia, ñigö wä raŋ, me rön, mönö kitib wä bli ñigö yad nölölmiŋ; rig ap bla piniŋö, rön, mönö yad nölölmiŋ. God nuŋ algör nugwa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6Ñiŋ Tesalonaika nöbö mö ib ana yadiŋ bil sö duaŋ, me rön, mönö yad nölölmiŋ. Nöbö mö akuyöbö bli ib ana yadiŋ bil sö duaŋ, me rön, mönö yad nölölmiŋ. An Krais mönö wä pön dub nöbö midöl aku mi, ñigö mönö yadkap yad nölibä aku, ji an rimgör yad nölölmiŋ.

7Mö piaku halöu ha kiaia cici pi ri abmidöi mag aliö akuyöbö, ñigö mönö höimöliö midö yadön pi ri abmiŋa.

8An ñiŋ mi madmag nig gi midmiŋa. Ñiŋ haul nöbö mölöu nöbö madmag yöbö an blaku mi, God Mönö wä nuŋ aku ñigö yad nölmidmin, aniŋ pil pal nignöb röyix aku röböxölölix.

9 Haul nöbö mölöu nöbö, ñiŋ nugwöia, an ñigö pisaŋ midön mabö kwockwoc pal ri öliöx midmiŋa. An ñigö pisaŋ midön, God mönö wä nuŋ aku ñigö yad nölip yönön, ñiŋ nöbö mö ap mag an ri öliöxñiŋö, rön, aniŋ keir mil pixmag yuö bö rig mabö röxg rön ap wobön nimmidmiŋa.

10Ñiŋ nugwöia, an ñigö nöbö mö Krais nugw pimidöi akuyöbö pisaŋ midön, ñigö pi ösös ri ri abön, nöbö hölul midöl, nöbö mönö i midöl aliö akuyöbö midmiŋa. God nuŋ keir algör ör nugwa.

11 Ñiŋ nugwöia, nuö nöbö halöu ha ñiŋ keir bla yad nöl ri abön rig rimidöi mag akuyöbö ñigö rimidmiŋa.

12God nuŋ ñigö paŋ, nöbö mö nuŋ akwör mila alig mijöña. Makwam, ñiŋ God rimid aku nugwön, ribyöx nugw ri abön, mag wä rol akwör ri gir mijinö, rön, ñigö mönö höimöliö yad nölmidmiŋa. Ñiŋ wahax pön rib wä yöx nugu gör midön, ñigö ri gwogwam riŋ rib miga yöx nugumijeñ, kwockwoc palön, mag wä rol aku röböxmijeñiŋö, rön, mönö akuyöbö ñigö yad nölmidmiŋa.

13 An ñigö God mönö wä nuŋwa yad nölmin, ñiŋ nugwön, ñiŋ mönö ñiŋ keir bli yadmidölöi, God Mönö mag akwör yad nölmidöiŋö, rön, nugw pimä. Mi pal, mönö yad nölmidöl aku, God mönö kömö rib madmag yuö ñiŋ kwo mabö rimin, mag yaxa. Makwam, an öim God nugwo ri ablaŋe ri girön midöla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14 Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Mögörıb Judia piaku cöc bla hö mögum rim nöbö mö akuyöbö, Juda nöbö mö akuyöbö ñıgö rı gwogwam rımıdim mag aliö akuyöbö, Tesalonaika yöbö nöbö mö ñıŋ kwo algör ñıgö Jisas nugw pim nöbö mö rı gwogwam rımä.

15 Juda nöbö mö piaku ñıŋ God mönö yadıb nöbö bla pıl pal nıgön, Nöbö Dib Jisas nugwo aipam pıl pal nıgön, anıŋ höju abmä. God ñıgö nugwön wahax pöl mı wöhö. Ñıŋ nöbö mö akuyöbö magalıg nugumın ölısö wölmıda.

16Ñıŋ Krais nugw pıŋ, ñıgö kömö mag yoŋyöbö nöiönıŋö, rön, an Krais mönö wä nuŋ aku Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñıgö yad nölmın, Juda nöbö mö akuyöbö ölısö rödön, ödöi ana wobmıdöia. Almıdöi aku, ñıŋ öim öim ap kib mag gwogwo rımıdöi mag akwör rıp duön duön duön dumın, ap kib mag gwogwo ñıŋ bıhöu dib wab mıŋi röxg mıda. Makwam weik God ölısö rödön mı ömörö diba ñıgö pı nölmıda.

Ñıgö iswob u nugunö

17Haul nöbö mölöu nöbö. Ñıŋ pısaŋ mıdmın, Juda nöbö mö anıŋ ir abmä aku, lıb pılım nugugırön mıdöla. Mıxıñ ana yörık mıdöla, jı rıb an maga ñıgö pısaŋ mıda. Makwam, ñıgö iswob höbkal u nuguŋö, rön, rıb akwör yöx nugugu mıdöla.

18Ñıgö u nuguŋö, rı rıbyöx nugwön, nı Pol, wop mös mönö mös paŋ inö, rıma, jı Seten ödöi ana woba.

19 Ñıŋ rıg rımıdöi mag akuyöbö nugwön, an rıbyöx gıba alıg mıdöla; ñıŋ rıg rımıdöi mag akuyöbö nugwön, an wahax pı gırön mıdöla; ñıŋ rıg rımıdöi mag akuyöbö nugwön, Nöbö Dib ana Jisas hön wop aku, mönö wä nagö yad nölmıŋ aku mag yax mık, me cınıŋa.

20Ñıŋör rıbyöx nugwön, wahax pı gırön, ri ablaŋe rı gır mıdöla.

1 Tesalonaika 3

1 Ñıgö uliöxön u nuguŋö, rön, yadkap u nugub maga nıgölöŋ. Makwam, nı Pol, Sailas, an nöbö hogwa taun dib Atens mıdön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2-3 haul ana Timoti, an pisaŋ God mabö rön, Krais mönö wä nuŋ aku yad nölip yönmid nöbö aku, nugwo yad abmin wöŋa. Ñigö ri gwogwam rim, nöbö mö bli Krais nugwo röböxbä maga ri aku nugwön, Timoti wön, ñigö pisaŋ midön Krais mönö wä aku yad nöl ri abaŋ, ñiŋ Krais nugw pi gö nigön, ribyöx giba alig mijne, rön, an Timoti yad abmin wöŋa. Makwam ñiŋ nugwöia, Krais nöbö mö nuŋwa midöl aku mi, aniŋ ri gwogwam riŋ ömörö pininja.

4Ñiŋ pisaŋ midön, aniŋ ri gwogwam cöñiŋö, rimiŋ aku, ñiŋ mag aliö akuyöbö akwör rimidöi aku mödö nugwöia.

5Ñiŋ ñigö aliö almidmin, ni ñigö mi göj uliöxön, rib miga yöxön, ñiŋ pödpödiö midöi aku nugwaŋ, me rön, Timoti yad abma. Rib na yöx nuguma aku, kijaki nuŋ ñigö pixmin mönö yad nöl öliöxim nugumä aku röböxbä maga röiŋö, ri ribyöx nuguma.

Timoti höuöil hön, mid ri aböiŋö, röŋa

6 Makwam Timoti ñigö u nugwön hön yada, ñiŋ Krais nugw pi cirip ri abön, nöbö mö akuyöbö ñigö madmag nigön, aniŋ nöbö hogwa ribyöx nugu girön wahax pimidöia. An nöbö hogwa pad pik midön, ñigö uliöxöl mag akuyöbö, ñiŋ piöŋö algör ör mögörib ñiŋ piaku midön, aniŋ nöbö hogwa uliöx midöiŋö, ra.

7 Makwam, aniŋ ri gwogwam rimidim mid ri abölmiŋ wop aku, Timoti hön, ñiŋ Krais nugw pi cici nigöi mönö aku yadim, aniŋ madmaga pilix ra.

8Ñiŋ Nöbö Diba cirip ri abön nugwo pisaŋ nigiö paŋör midöi aku nugwön, an mi kömö midöla.

9Mid ri aböi aku nugwön, God nugwo ri ablaŋe rimidöla. God nuŋ rimin, ñigö ribyöx nugwön mi ödöriö wahax pimidöla. Makwam, an God nugwo ri ablaŋe ri girön midöla.

10An höbkal u ñigö nugwön, Krais mönö wä aku um bli kwo yad nöliŋ, ñiŋ Krais nugw pi cici nignö, rön, kwockwoc pal God nugwo mil pixmag yuö bö höjöpal girön midöla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 Makwam, Acö God nuŋ keir aipam, Nöbö Dib ana Jisas aipam uba ana rödiŋ, ñiŋ midöi yöraku u nuguniŋa.

12An ñigö mi ödöriö madmag nigmidöl mag akuyöbö, Nöbö Diba ñigö ri nölaŋ, ñiŋ keir algör ör nuö nuö madmag nigön, nöbö mö bla magalig madmag nigöña.

13Nöbö Dib Jisas ñigö ölisö nuŋwa nölön nugwidix midip duön, nöbö mö lei nuŋ akuyöbö magalig pön höuöil hön wop aku, nuŋ hön ñigö paŋ, God Acö ana mämäg il nuŋ rol aku, ñiŋ mönö i midöl nöbö mö lei nuŋwa mijöña.

1 Tesalonaika 4

God nugwo wä cön mag akwör cöña

1Haul nöbö mölöu nöbö. Ñiŋ pisaŋ midmiŋ wop aku, ñiŋ mag kai riŋ God nugwo wä cön adakwör rib mönö aku ñigö yad nölmiŋa. Mönö yad nölmiŋ aku, ñiŋ pön paŋ mag akwör ri gir midöia. Makwam wopik an Nöbö Dib Jisas nöbö mö nuŋwa midöl makwam, ni ñigö yadmidla, ñiŋ mag wä ri ri abmidöi aku, wopik adakwör ususör rön mi uplöb ör riŋ duaŋ.

2Nöbö Dib Jisas aniŋ yadmin ñigö mönö kai kai yad nölmiŋ aku ñiŋ mödö nugwöia.

3 God nugwo wä cön aku, ñiŋ nöbö mö lei nuŋwa keir mijöña. Mö kib nöbö kib reñim.

4 Ñiŋ magalig, God nugwo wä cön adakwör mixiñ ñiŋa nugwidix mid ri abiŋ, nöbö mö bla ñigö nugwiŋ, mönö i miden.

5Nöbö mö God nugwo nugwölöi bla, rib gwogwo yöxön mö kib nöbö kib piniŋö, rön, rip yönmidöi mag akuyöbö almijeñ.

6Makwam, ñiŋ Krais adö midöi haul nöbö mölöu nöbö ñiŋ bla, mönö inag inag wai nölön ap ñiŋ bla pöiniŋ. Nöbö mö bli almijöñ aku, Nöbö Diba nuŋ nugwön paiŋö ñigö magalig öliŋ höb pi nöiöna. Mönö aku höd ñigö yad nöl ri aböla.

7 Ap kib mag gwogwo cine, rön, God aniŋ mönö wä nuŋwa yadön pölöŋ; mag wä ri girön, nöbö mö leia mijne, rön, aniŋ pöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8 Makwam, nöbö mö mönö yadmıdöl pik höj nugwöñ bla, anıŋ höj nugweñ; God nugwo höj nugwöña. Makwam God nuŋ Inöm Lei nuŋwa ñıgö nöla.

9 Krais adö mıdöi haul nöbö mölöu nöbö akuyöbö ñıgö madmag nıgınö, rön, mönö aku kai kıtöinıŋ. God ñıgö rıb wä nölmın, ñıŋ keir nugwön mödö nuö nuö madmag nıgmıdöia.

10Ñıŋ Krais nöbö mö nuŋwa Masedonia Propins mıdöi bla magalıg algör ör mödö madmag nıgmıdöia. Jı ñıgö mönö ölısö yadön yadmıdöla, ñıŋ mı ususör rön, öim mag adakwör rıŋ mı diba duaŋ.

11-12 Makwam ñıgö höd yadmıŋ mag akuyöbö, nöbö mö bla pısaŋ tar mıd ri abnıŋö, rön, rıŋ duaŋ. Mabö kul wölıb ñıŋ bla keir rön ap nımöña. Makwam, ap mag, rıg ap ñıŋ piaku keir mıdaŋ nugugırön, ap sö reñ aku nugwön, nöbö mö Krais nugw pölöi bla ñıgö nugwıŋ wä cöna.

Nöbö Diba höuöil höna

13Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Ñıgö mönö i yad nöl ri abnıŋa. Nöbö mö ñıŋ bli wöröxöñ aku, aŋadö wöröxöiŋö, rön, nöbö mö bli lıb pılım imön rımıdöi mag akuyöbö almıjeñ.

14 Jisas wöröxöŋ aku, God rımın öbılön kömö mıdö, rön, nugwöl aku mı, nöbö mö Jisas nugw pön wöröxöi bla, Jisas höuöil hön wop aku, God nuŋ raŋ, Jisas nöbö mö nuŋwa wöröxöi piaku yölıŋön Jisas pısaŋ höñıŋö, rön, nugwöla.

15 Makwam Nöbö Diba nuŋ keir mönö yad nölmıd aku nugwön nugwöla, mai wop aku an nöbö mö kömö mıdıŋ nugugırön Nöbö Diba höuöil hön nöbö mö akuyöbö, nöbö mö höd wöröxim bla ñıgö höŋ adık höd duöinıŋ.

16Mönö dib i adöx yöd röul adö kau sebö yadön, ejol magalıg piaku nugwidıx mıd ejol diba mönö diba paŋ nugugırön, God namag nuŋwa pıraŋ nugugırön, Nöbö Diba nuŋ keir adöx yöd röul adö kau sebö höna. Nöbö Diba haŋ, nöbö mö Krais nugw pön wöröxim piaku höd öbiöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17Ñiŋ öbiöña nugwön God nuŋ an nöbö mö kömö mijniŋ nuŋ piaku raŋ, an ñiŋ pisaŋ wöluön mijöi yuö sö Nöbö Diba pisaŋ mögum ciniŋa. Makwam, an Nöbö Diba pisaŋ öim öim mijniŋa.

18Makwam, mönö yadmidöl pik nuö nuö yad nölip u yad nölip hön, wahax pön rib wä yöx nugu gör mijöña.

1 Tesalonaika 5

Nöbö Dib ana höuöil höniŋö rön rib aku yöx nugwön mid ri abön pöx mijinim

1Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Nöbö Diba nuŋ wop kai hön, nöbö mö ap agap ap bilim rimidiŋ nugugirön hön aku, ñigö yadöiniŋ.

2 Ñiŋ keir nugwöia, Nöbö Diba hön wop aku, nugwo pöx mijöñ wop aku hen. Ap kib pib nöbö bla nöbö mö inimö ua hölim gi midim hömidöi mag aliö akuyöbö, Nöbö Diba nuŋ alip höna.

3 Weik tar mid ri aböla, aniŋ weik ap i reniŋö, cöñ, wop akwör rimgör haŋ, rib diba ödöriö yöxöña. Mö ha nimim öliŋa rig pilmid mag akuyöbö cöna; rimgör öliŋ höb gwogwo piŋ bör dub maga miden.

4Haul nöbö mölöu nöbö. Ap kib pib nöbö i ram ñiŋ haŋ, madmag ñiŋa pilix cöna. Ji ñiŋ pixmag yuö piaku midölöi makwam, wop dib aku haŋ, madmag ñiŋa pilix renim.

5 Ñiŋ magalig mil halöu ha midöia; ñiŋ magalig naiö mil halöu ha midöia. An pixmag yuö halöu ha yöi; an cicibö yuö halöu ha yöi.

6Nöbö mö bli inimö hölimmidöi mag akuyöbö aliö alig midöinim. Ribyöx nugw ri ab gi mijniŋa. Röbö ölisö nimön uplöb midöinim.

7Nöbö mö inimö hölimmidöi bla, pixmag yuö bö ör hölimmidöia. Nöbö mö röbö ölisö nimön u pilmidöi bla, pixmag yuö bö ör rimidöia.

8 Makwam an nöbö mö naiö mila yönmidöl bla ribyöx nugugu mijnim. God Mönö nuŋwa nugw pi girön, God nugwo madmag nig girön mijnim; an aliö aliŋ, ap uñ ölisö ami nöbö röbmidöi akuyöbö, pibil möl an aku mijöna. Nöbö Dib ana Jisas Krais pisaŋ mögörib adöx yöd röul adö kau sö yöraku wöluŋö,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ri ribyöx nugwön, ribyöx giba alig mijnim; an aliö aliŋ, usaŋ ölisö mea nigmidöi akuyöbö, yöcmac ana mijöna.

9Aku agapim: God aniŋ röŋ aku, öliŋ höb diba piŋ, me rön, rölöŋ; Nöbö Dib ana Jisas Krais raŋ, nugwo pisaŋ mögörib adöx yöd röul adö kau sö yöraku wöluön nuŋ pisaŋ kömö öim midiŋ, me rön, röŋa.

10 Krais aniŋ ñöx nigön wöröxöŋ aku mi, an kömö midiŋ höniŋönö wöröx gi midiŋ hön aku mönö midöl; an duön öim öim nuŋ pisaŋ kömö mijniŋa.

11Makwam, ñiŋ Krais nöbö mö nuŋwa nuö nuö Krais mönö wä aku yad nölön, nugw pi cici nigön, wahax pön rib wä yöx nugu gör mijöña. Makwam yadmidil ki ñiŋ paŋ mag akwör mödö rimidöia.

Mönö yad riba pörön, "Ñiŋ midöiŋ ä," röŋa

12Haul nöbö mölöu nöbö. Nöbö diba ñigö ri öliöxön mabö ri nölön, mönö pi nuöm nigön, mönö yad nöl gir midöi nöbö bla, ñiŋ pi ösös ri ri aböña.

13God nuŋ keir yadmin mabö aliö almidöi aku, ñigö madmag nigön pi ri aböña. Makwam ñiŋ magalig tar nigiö nigön mijöña.

14 Haul nöbö mölöu nöbö nugwi. Nöbö mö mabö rölön, mid ri abmidölöi bla, ñigö mönö ölisö yajöña. Nöbö mö liblib rim rib mixila yöxmidöi bla, ñigö mönö höimöliö yadön yad nöl ri aböña. Nöbö mö höimölib bla, ñigö nuöd ri nöiöña. Nöbö mö bla magalig, ñigö öim mönö höimöliö yadön tar mijöña.

15 Nöbö mö bli ñigö ri gwogwam rimidiŋ, paiŋö gwogwam rimijeñ. Paiŋö paiŋö pi ri abön, paiŋö paiŋö ösös ri ri aböña. Makwam nöbö mö hör piaku aipam, paŋ mag akwör cöña.

16Öim öim wahax pi girön rimijöña;

17öim öim God höjöpal girön rimijöña;

18 agap apim ñigö cön aku, öim öim God nugwo ri ablaŋe ri girön mijöña. Krais Jisas nöbö mö nuŋwa midön aliö almidiŋ, God nugwo wä cöna.

19 God Inöma aniŋ riba nölaŋ, me rön, nugu girön mijöña.

20Nöbö mö God mönö yadib bla mönö yadmidiŋ röböxmijeñ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21 Jɨ nöbö mö bli inakmönö hörön yadɨb maga ra aku mɨ, nugw ri aböña. God Mönö paxdöriö aku yadmɨjöñ akwör nugwön pöña; inakmönö hörön yadmɨjöñ aku nugwön pɨmɨjeñ.

22Mag gwogwo adö bli rɨmɨjeñ.

23 God anɨŋ nöbö mö pɨ ri abɨm tar mɨd ri ab gɨ mɨdöl Nöbö aku, nuŋ keir ñɨgö nugwidɨx mɨdön raŋ, ñɨŋ nöbö mö lei nuŋwa keir mɨjöña. God nuŋ keir raŋ, Nöbö Dib ana Jisas Krais hön wop aku, inöm ñɨŋ bla, rɨb madmag ñɨŋ bla, mɨxɨñ ñɨŋ bla magalɨg, hölul mag ul pɨx mɨŋi mɨdenɨm.

24God ñɨgö yad wö pöŋ Nöbö aku, rɨg yadmɨd mag akwör cöna. Makwam an nugwöla, yadmɨdɨl mönö pik paŋ aliar ñɨgö cöna.

25 Haul nöbö mölöu nöbö. Anɨŋ rɨbyöx nugwön, God höjöpaiöña.

26Ñɨŋ Nöbö Diba nugw pön mɨdöi makwam, Krais adö mɨdöi haul nöbö mölöu nöbö magalɨg nuö nuö wahax pɨ gɨrön, alguna bɨmɨl nɨmöña.

27Nöbö Dib ana nugugu mɨdɨm nugugɨrön ñɨgö yadmɨdla, mönö kai kɨtɨl kɨ, haul nöbö mölöu nöbö piaku ñɨgö magalɨg mämäg nugw yadɨŋ nugwɨŋ.

28Nöbö Dib ana Jisas Krais ñɨgö uliöxön, pɨ ösös rɨ ri ab gɨ mɨjöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Tesalonaika

2 Tesalonaika 1

1An Pol, Sailas, Timoti, yörik pisaŋ midön köp kai kitön, ñigö Acö ana God, Nöbö Dib Jisas Krais nuarö hogwa nöbö mö ñiŋa taun dib Tesalonaika röb gi midöi akuyöbö, ñigö köp ki kai kitmidöla.

2 God Acö ana aipam, Nöbö Dib Jisas Krais aipam, ñigö uliöxön pi ösös ri ri abiŋ, ñiŋ madmag yuö ñiŋ kwo tar mid ri aböña.

Krais höm, God nuŋ nöbö mö akuyöbö ñigö mönö diba yajöna

3Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Höd Krais nugw pimidöi mag akuyöbö wöhö; höd ñiŋ nuö nuö madmag nigmidöi mag akuyöbö wöhö; wopik ñiŋ ususör rön Krais nugw pi gö nigön, ñiŋ magalig Krais adö midöi haul nöbö mölöu nöbö akuyöbö nuö nuö madmag nigmidöi aku nugwön, an öim öim God nugwo ri ablaŋe röla.

4 Krais nöbö mö nuŋwa midim, nöbö mö bli ñigö ri gwogwam rimin, ömörö pön öliöx midöia, ji rib miga yöxmidölöi. Krais nugw pi gö nigön cirip ri abmidöia. Makwam, an God cöc nuŋwa mögörib malö malö piaku duön, Krais mönö wä nuŋ aku yad nöl yönön, öim öim ñiŋ almidöi aku ñigö yadmidöla.

5Makwam an nugwöla, God nuŋ mönö pi nuöm nig ri abmid Nöbö aku yadaŋ, ñiŋ God mögörib adöx yöd röul adö kau sö wölu mijöña. Makwam wopik ñiŋ mönö wä aku yad nölim ñigö ri gwogwam rim, ömörö pi gir midöia.

6 God nuŋ mönö pi nuöm nig ri abmid Nöbö aku, nöbö mö ñigö ömörö nölmidöi akuyöbö, ñigö paiŋö algör ör ömörö nöiöna.

7 Nöbö Dib Jisas adöx yöd röul adö kau sebö ejol ölisö nuŋ bla yöliŋön, rin pin alig wöxnö hön wop akwör, God nuŋ ñiŋ nöbö mö ömörö pi gir midöi bla aipam aniŋ aipam pi ösös ri ri aböna.

8Nöbö mö God nugwo ribyöx nugwölöi, Nöbö Dib ana Jisas mönö wä nuŋ aku nugwön rig yad mag akuyöbö rimidölöi nöbö mö bla, nuŋ ñigö paiŋö öliŋ höb pi nöiöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 Nöbö mö piaku, Nöbö Diba ölisö mag nuŋwa aipam mil mag nuŋwa aipam mögörib wä nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö mid yöraku nugweñ; öim riŋadö midön öliŋ höb diba pi girön mijöña.

10Nöbö Diba höm, nöbö mö lei nuŋ bla ib nuŋwa yadiŋ bil sö diöna; nöbö mö nugwo nugw pön midöi bla nugwo nugwön aiö waiö cöña. Krais mönö wä ñigö yad nölmin nugw pimä makwam, ñiŋ keir aipam paŋ mag akwör cöña.

11 Paŋ mag akwör, ñigö ribyöx nugwön God nugwo öim höjöpalön yadmidöla, “Tesalonaika nöbö mö piaku nöbö mö nagö keir pilö makwam, ölisö nagö ran, ñiŋ nöbö mö nagö keir rig rimidöi mag akuyöbö rimidiŋ; ölisö nagö ran, ñiŋ mag wä ri ri abniŋö, ri ribyöx nugumidöi aku, paŋ mag akwör rimidiŋ; Krais nöbö mö nuŋwa midön nuŋ rig yadmid mag akwör rimidiŋö, ri ribyöx nugumidöi aku, ölisö nagö ran, ñiŋ paŋ mag akwör rimidiŋ,” me rimidöla.

12God, Nöbö Dib Jisas Krais nuarö hogwa ñigö uliöxön pi ri abmidöi makwam, ñiŋ mag wä akwör ri gir midiŋ nugugirön, nöbö mö piaku nugwön Nöbö Dib ana Jisas Krais nöbö mil wä keiryöbö alig mid aku nugwöña. Makwam ñiŋ Jisas Krais nöbö mö nuŋwa midöi aku mi, mil mag wä keiryöbö nuŋ aku ñigö aipam pal nöiöna. Aliö alaŋ, me rön, God höjöpalmidöla.

2 Tesalonaika 2

Nöbö gwogwo aku

1Haul nöbö mölöu nöbö. Nöbö Dib ana Jisas Krais höbkal hön aniŋ hölu paŋ nuŋ pisaŋ mijniŋ mönö aku yadiba rimidla.

2Nöbö mö bli yadmidöia, Nöbö Diba höuöiliö höb wop aku mödö wöxnö nigö, rimidöia. Ñiŋ inakmönö hörön, God Inöma Pol nöbö piaku riba nölmin mönö yadim aku nugwön ñigö yadmidöliŋö, cöñ aku mönö, inakmönö hörön, Pol nöbö piaku aliö yadiŋ nöbö bli nugwön mönö pön höi aku nugwön ñigö yadmidöliŋö, cöñ aku mönö, inakmönö hörön, Pol nöbö piaku köp kai kitön abim hö aku nugwön ñigö yadmidöliŋö, cöñ aku, madmag ñiŋa pilix raŋ, Pol nöbö piaku ñiŋ keir mönö ki yad aböiŋö, ri ribyöx nugwön, rib miga yöxmijeñ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Makwam nugw ri aböña. Nöbö mö bli ñıgö inakmönö hörön yadmıdıŋ, mönö ñıŋ aku pımıjeñ. Nöbö Diba höuöil höb wop aku mai höna. Makwam höd, nöbö mö mıga akwör God nugwo röböxön, rıb ñıŋa keir mai duön amnımab cöña. Aliö almıdıŋ nugugırön, God nugwo kwolmal mıd nöbö aku wöxnö nıgaŋ, nöbö mö nugwo nugwöña. Makwam mai Nöbö Gwogwo aku rın hör yönmıd möl bö diöna.

4 Nöbö Gwogwo aku ap agap apım iba god rımıdöi akuyöbö aipam, ap agap apım höjöpalmıdöi akuyöbö aipam, yad mag pın nıgön, ib nuŋwa keir akwör yadaŋ bıl sö diöna. Nuŋ du God höjöpalıb ram aku du römıdön, nı mı God, me cöna.

5Nı ñıŋ pısaŋ mıdön, aliö aiönıŋö, rön yadım aku, jı ñıŋ yadım mönö aku uplöböiŋönö ä?

6Ñıŋ nugwöia, nöbö i Nöbö Gwogwo ödöi nuŋwa woba aku mı, weik aliö alıb maga nıgöl. God nuŋ keir yad nıgöŋ wop akwör aliö mag akuyöbö cöna.

7Makwam weik wop kı, God nugwo kwolmal mıd nöbö aku höm, rı gwogwam cöñ adaku mödö rımıdöi aku, jı wopik mag ulmıdö akwör rımıdöia; dib röyıxa jı nöbö ödöi wob nöbö aku mıdım nugugırön, God nugwo kwolmal mıd nöbö aku, nöbö mö akuyöbö uplöb pön pıxıp nuŋ adö pön dub maga nıgöl. Ap kib mag gwogwo mag ulul bli rıp dumıdaŋ nugugırön, God raŋ nöbö ödöi wob aku hör piaku diöna.

8 God raŋ nöbö ödöi wob aku hör piaku diön aku, God nugwo kwolmal mıd nöbö aku wöxnö nıgöna. Jı Nöbö Dib Jisas hön wop aku, nuŋ mil maga keiryöbö alıg hön mönö yadaŋ, Nöbö Gwogwo aku aŋadö hö pın bıcöna.

9 God nugwo kwolmal mıd nöbö hön aku, nuŋ Seten ölısö nuŋwa magalıg pön, inakmönö hörön, ap rölıbä hörırör mı mıga akwör, ap nugub nugwölıbä hörırör mı mıga akwör rıp dumıdaŋ nugugırön, nöbö mö aiö waiö cöña.

10God nugwo kwolmal mıd nöbö aku, nöbö mö bla ñıgö inag inag inakmönö hörön, pön pıxıp dumıdaŋ nugugırön, rın hör yönmıd möl bö duba cöñ nöbö mö piaku mönö nuŋwa yöxöña. Ñıŋ Krais mönö wä aku nugwön mönö mı,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

me rön, nugw pön madmag yuö ñiŋ kwo nigöyix aku, God ñigö nöbö mö nuŋwa keir akuyöbö pöxa. Makwam ñiŋ aliö aleñ; ñiŋ mönö ma aku höj nugwöña.

11-12Ñiŋ Krais mönö ma aku yöxeñ, ap kib mag gwogwo rön wahax pöña. Makwam, God raŋ ñiŋ magalig inakmönö aku uplöb nugw pöña nugwön nuŋ ñigö mönö diba yadön rin hör yönmid möl bö yad aböna.

13 An ñigö haul nöbö mölöu nöbö Nöbö Diba madmag nig nöbö mö piakwör ribyöx nugwön, öim öim God nugwo ri ablaŋe cinim. Aku agapim: maduar ör God rib nuŋwa keir yöx nugwön yadöŋa, nöbö mö mönö wä na aku nugw piŋ, Inöm na inöm ñiŋa yuö kwo midön ñigö rib wä nölaŋ, ñiŋ nöbö mö leia midiŋ nugugirön, ni ñigö nöbö mö ni keira pinö, röŋa. God nuŋ aliö röŋ aku, ñigör nugwön yad nigöŋa.

14An Krais mönö wä ñigö yad nölmin nugugirön, ap wä yadmidil ki God nuŋ keir ñigö nöinö, röŋa. God aliö alöŋ aku, Nöbö Dib ana Jisas Krais mil mag wä keiryöbö alig mid aku, ñiŋ nuŋ pisaŋ midön mil mag wä nuŋ aku bli pön wahax pi girön mijne, rön, aliö alöŋa.

15Makwam, haul nöbö mölöu nöbö, Nöbö Dib Jisas Krais pisaŋ mid ri abniŋö, rön, kwockwoc palön, mönö ñigö yad nölmin nugwim aku aipam, mönö kai kitön yadmin nugwim aku aipam, nugw pi cici nigön mijöña.

16Acö God aniŋ madmag nigön pi ri abön raŋ ap wä piniŋö, rön, wahax pön rib wä yöx nugu gör midöla. Acö God aipam, Nöbö Dib ana Jisas Krais nuŋ keir aipam,

17nuarö hogwa ñigö nugwidix midiŋ, wahax pön rib wä yöx nugu gör midön, mabö ñiŋ nuarö hogwa aku röböxmijeñ, mönö wä ñiŋ aku yad nölön, ri ri ab girön mijöña.

2 Tesalonaika 3

Aniŋ ribyöx nugwön, God höjöpaiöña

1Makwam haul nöbö mölöu nöbö, mönö paŋyöbö i mida. Aniŋ God höjöpal gir mijöña. An Nöbö Diba mönö wä nuŋwa ñigö yad nölmin, ñiŋ nugw pim,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nöbö mö ñiŋ bli ñigö nugwön Nöbö Diba mönö wä aku algör nugw pim, nöbö mö höriror piaku piaku miga akwör mönö wä aku nugwön, Nöbö Diba mönö wä nuŋ keiryöbö akwör mid aku, me rön, nugw pimä. Makwam, God nugwo yad nugwiŋ, an Nöbö Diba mönö wä aku nöbö mö mögorib mibil yörik midöi kiyöbö ñigö yad nöliŋ, höd mibil ñiŋ yöraku röŋ mag aliö akuyöbö akwör raŋ.

2Ñiŋ God höjöpalön ap i yad nugwöña. God nuŋ raŋ, nöbö gwogwo ap kib mag gwogwo akwör rimidöi bla aniŋ ap i rib maga nigen. Aku agapim: nöbö mö bli Krais mönö wä aku nugw pölöi.

3Ji Nöbö Diba rig yad mag akuyöbö, öim paŋ mag akuyöbö akwör ra. Nuŋ ñigö raŋ, ñiŋ mönö nuŋwa nugw pi cici nigön, nugwo cirip gö nig gi midiŋ, Nöbö Gwogwo ñigö pixön ri gwogwam rib maga nigen.

4 Nöbö Diba aniŋ ribyöx nölmin, ribyöx giba alig midön nugwöla, mönö ñigö yad nölmiŋ aku, ñiŋ pön mag aliö akuyöbö akwör ri gir mijöña.

5An Nöbö Diba nugwo höjöpalön yadmidöla, nuŋ ñigö rib wä nölaŋ, God nöbö mö madmag nig aku nugwön, Krais öliŋ höb diba pöŋa ji usus rön ap agapim riba röŋ aku röböxölöŋ aku nugwön, ñiŋ paŋ mag aliö akuyöbö akwör cöña.

Mabö cöñ akwör ap nimöña

6 Haul nöbö mölöu nöbö. Nöbö Dib Jisas Krais nuŋ nöbö nuŋwa yadön, mönö na nöbö mö akuyöbö yad nöine röŋ aku ñigö yadmidöla. Haul nöbö an bli ñiŋ mabö rölöi; hör ör yönön, yadmidöl mag akuyöbö röliŋ, ñigö pisaŋ mönö mönö pimijeñ.

7 Ñiŋ keir nugwöia, an ñiŋ pisaŋ midön rimidöl mag adakwör rimidiŋ, Nöbö Diba nugwo wä cöna. An hör midmidölöl.

8 Nöbö mö bli ap mag ñiŋa hör nimöiniŋö, rön, mil pixmag yuö bö an öliŋ pilim nugugirön mabö rön ap nimmidöla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 God mabö rɨmɨdöla aku, ñɨgö yad nugwön ap amnɨmab pön nɨmölɨx aku, jɨ ñɨgö mag wä rol aku yabuŋ nugwön paŋ mag aliö akwör cɨne, rön, keir ölɨŋ pɨlɨm nugugɨrön mabö rön ap nɨmmɨdöla.

10Makwam ñɨŋ pɨsaŋ mɨdön yadmɨdöla, “Nöbö mö mabö rɨmɨdölöi piaku ap nɨmölɨŋ,” me rɨmɨdöl aku mödö nugwöia.

11 Mönö i nugwöla aku, nöbö mö ñɨŋ bli mabö rölön, hör ör mɨdön, piaku piaku rɨp yönön, mönö ua nɨgön, nöbö mö bla “Mag akuyöbö alöia; mag akuyöbö alöiŋö,” rɨmɨdöia.

12 Nöbö Dib Jisas Krais mabö rɨmɨdöl aku mɨ, nöbö mö piaku ñɨgö mönö ususör rɨ yadmɨdöla, ñɨŋ tar mɨd ri abön, mabö keir rön ap nɨmöña.

13 Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Ñɨŋ mag wä rol akwör rɨp duŋ, ipɨtaipɨtö rɨmɨdaŋ, agap ap wä mɨd aku nugwön ususör rɨ gɨrön mɨdɨŋ.

14Mönö köp kai kɨtön yadmɨdöl kɨ, nöbö mö bli nugumɨdölɨŋ, nöbö mö bɨl kai mag akuyöbö almɨdöi aku nugw ri abön, ñɨgö pɨsaŋ mönö mönö pɨmɨjeñ; ñɨŋ hör mɨdön möigw yöxöña.

15 Makwam ñɨŋ ñɨgö kwolmal an, me rön, höxmɨjeñ; haul an, me rön, ñɨgö yadyöxön mönö nöl ri aböña.

Mönö yad rɨba pörön, “Ñɨŋ mɨdöiŋ ä,” röŋa

16Nöbö Diba anɨŋ rɨmɨn, rɨb mɨga yöx nugwölöl aku, nuŋ keir ñɨgö magalɨg pɨsaŋ mɨdaŋ, ñɨŋ öim ap agap apɨm cöñ aku, mɨd ri abön rɨb mɨga yöx nugumɨjeñ.

17Nɨ Pol. Mönö rɨb kɨ imag na keir kai kɨtön, “Ñɨŋ mɨdöiŋ ä?” rɨmɨdla. Imag na keir mönö kai kɨtmɨdɨl kɨ, nɨ öim mag kɨyöbö akwör rön kai kɨtmɨdɨl aku mɨ, nugwöña.

18Nöbö Dib ana Jisas Krais ñɨgö magalɨg uliöxön pɨ ri ab gɨ mɨdaŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Timoti

1 Timoti 1

[1]Timoti. Nɨ Pol. God, Kömö Pɨb Nöbö Dib an aku aipam, Krais Jisas an nugwo nugw pön rɨbyöx gɨba alɨg mɨdöl Nöbö Dib aku aipam, nuarö hogwa nɨ yad nɨgɨm, Krais Jisas mönö wä pön dub nöbö nuŋwa i mɨdla.

[2]Timoti. Krais mönö wä akwör yad nölmön, Krais Jisas nugw pɨlö aku mɨ, nagö ha wä nɨ, me rɨ rɨbyöx nugumɨdla. Acö God aipam, Nöbö Dib ana Krais Jisas aipam, nagö uliöxön, pɨ ösös rɨ ri abön nugwidɨx mɨdɨŋ, naŋ tar mɨd ri ab gɨ mɨdö.

Mönö inakmönö hörɨŋ nugw pɨb maga ra aku, naŋ ñɨgö yad nöl ri abane, röŋa

[3]Nɨ höd Masedonia Propins duba rön, nagö taun dib Epesas pɨ nɨgön mönö yad nölɨm aku, weik algör ör iswob yadmɨdla. Naŋ Epesas yöraku mɨdön, nöbö God Mönö yadmɨdölɨŋö, rön, mönö inakmönö hörön yadmɨdöi nöbö piaku ñɨgö yadyöxön wöhö rön, yad nöl ri abö.

[4] Mönö inakmönö haiwo urön yad nölmɨdöi aku, “Nöso auso an al aliö yöxɨm hö,” rɨmɨdöi aku, naŋ ñɨŋ yad yöxaŋ mag aku röböxɨŋ. Mönö adaku yadön, nuö nuö akwör yadmɨdöia. Ñɨŋ mönö inakmönö adaku nöbö mö akuyöbö ñɨgö yad nölmɨdɨŋ, nöbö mö akuyöbö God nuŋ nöbö mö kömö pɨba rɨmɨd mönö wä aku nugweñɨm. Makwam, ñɨŋ Krais mönö wä aku nugw pɨb maga nɨgen.

[5]Nöbö mö Jisas nugw pöi piaku ñɨŋ nuö nuö madmag nɨg gɨ mɨdɨŋ, me rön, nagö mönö kɨ yadmɨdla. Madmag yuö ñɨŋ kwo, mag aku wä, mag aku gwogwo, me rön, nugw ri abön, mag wä rol akwör dumɨjöñ aku, ñɨŋ mɨ ödöriö haul nöbö mölöu nöbö piaku madmag nɨgöña. Ñɨŋ aliö alön haul nöbö mölöu nöbö piaku nuö nuö madmag nɨgmɨjöñ aku, ñɨŋ mɨ ödöriö Krais mönö wä aku nugw pön, rɨg yad mag akwör rɨmɨdöiŋö, rɨ rɨbyöx nugunɨŋa.

[6]Makwam nöbö mö bli Krais mönö wä aku rɨg yadmɨd mag akuyöbö röböxön, nöbö u röxg hör mönö piaku yadɨp yönmɨdöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7An God lo yad nölıb nöbö mıjnınıŋö, rön, ñınŋ anau pölön, nöbö mö piaku ñıgö mı ususör rön yad nölmıdöi aku, jı yad nölmıdöi mönö aku ila ñınŋ keir lıbak nugwölöi.

8 An nugwöla, God lo mönö nuŋwa yadöŋ aku, mönö paxdöriar, mı mönö wä mıda. Makwam an God lo mönö wä aku pön, rıb ana keir yöx nugwön mai duön amnör rımıjnınŋ aku mı rı gwogwam cınınŋö. God nuŋ rıg yadöŋ akwör yad nöinınŋ aku wä cöna; nöi wöhö.

9An nugwöla, God lo mönö aku nöbö mö rı ri abmıdöi piaku ñıgö yadmıdöl; nöbö mö lo mönö röd abmıdöi piaku ñıgö yadmıda. Nöbö mö God nugwölöi piaku aipam, nöbö mö ap kib mag gwogwo rımıdöi piaku aipam, ñıgö yadmıda. Nöbö mö God höjöpalölöi piaku aipam, nöbö mö God nugwo mönö gwogwo yadmıdöi piaku aipam, ñıgö yadmıda. Nöbö mö nuö nuöm ñınŋ bla keir pıl pal nıgmıdöi piaku aipam, nöbö mö nöbäpö pıl pal nıgmıdöi piaku aipam, ñıgö yadmıda.

10Nöbö kib mö kib rımıdöi piaku aipam, nöbö ñınŋ mö i pısaŋ yönölöi wöhö, nöbö ñınŋ ñınŋör pısaŋ yönmıdöi piaku aipam, ñıgö yadmıda. Nöbö ñınŋ nöbö mö halöu ha bli kib pön höm, mabö ñıgö rı nölmıdöi, nöbö piaku aipam, ñıgö yadmıda. Nöbö mö inakmönö hörön yadmıdöi piaku aipam, nöbö mö “God mämäg ila mi yadmıdölınŋö,” rön, inakmönö hörön yadmıdöi piaku aipam, ñıgö yadmıda. Nöbö mö Krais mönö wä nuŋ aku röd abmıdöi piaku aipam, ñıgö yadmıda.

11Mönö wä aku Krais mönö mag wä nuŋ akwör. Mönö mag wä aku, God mil alıg mıd Nöbö aku, nı mönö yad nöl yönıb nöbö nuŋwa yad nıgöŋa.

Nöbö Diba nuŋ Pol nugwo uliöxöŋa

12 Nı Krais Jisas Nöbö Dib ana nugwo ri ablaŋe rımıdla. Nuŋ nı, nöbö wä nı, me rön, pön, ölısö nuŋ aku nı nölön yad nıgım, mabö rıb nöbö nuŋwa mıdla.

13 Höd nı mıd ri abmıdöi. Nı God nugwo yad höimöuön, Krais Jisas nöbö mö nuŋ bla ñıgö rı gwogwam rön, nöbö mı gwogwo, nöbö ölısö ödöriö mıdmıdma. Jı nı God nugwo nugwölıb, mönö yadöŋ il aku nugwölıb rımıdım aku mı, nuŋ nı ögwö yöxön pöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Nöbö Diba nɨ mɨ ödöriö ögwö yöxön, pɨ ösös rɨ ri abön, Krais Jisas nugw pɨb mag aku aipam, nöbö mö akuyöbö madmag nɨgɨb mag aku aipam, madmag na yuö kwo yu nɨgöŋa.

15 Mönö aŋadö nugw pɨb i yadmɨdla: Krais Jisas mögörɨb il kɨ höŋ aku, nöbö mö ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi akuyöbö ñɨgö kömö pɨba höŋa. Nöbö ap kib mag gwogwo diba ödöriö rɨmɨd nöbö aku nör.

16Makwam Krais Jisas nɨ ögwö yöxön, kömö pɨnö, rön, yadöŋa, “Nöbö ap kib mag gwogwo ödöriö rɨmɨd aku nugwo kömö pɨmön, nöbö mö akuyöbö magalɨg nugwön yajöña, ‘Krais Jisas nuŋ mɨ nöbö gwogwo aku nugwo kömö pöŋ aku, nɨ algör kömö pönɨŋö,’ cöñɨŋö,” röŋa. Makwam, ñɨŋ Jisas nugw pɨŋ, nuŋ ñɨgö öim mɨdɨb mag aku nöiöna. Il mɨd akwör, nɨ mɨ nöbö gwogwo ögwö yöxön kömö pöŋa.

17Kiŋ diba nuŋ maduar ör ib hör i mɨdmɨda, wopik mɨda, mai öim öim mɨjöna. Nuŋ kömö mɨdɨb mag akwör mɨda; wöröxɨb mag aku mɨdöl. Nöbö mö nugwo mämäga nugwölöi. Nuŋwör God paŋyöbö iör mɨda. Nöbö Dib mil mag keiryöbö alɨg mɨd Nöbö aku, ib nuŋwa öim öim yadɨŋ adöx sö duaŋ. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

Pol nuŋ Timoti mönö i yadöŋa

18-19Ha na Timoti. Nagö yadɨba rɨmɨdɨl mönö kɨ, God höd nöbö mö bli rɨba nölmɨn, nagö mai agapɨm cɨnaŋö rön yadim mönö akwör yajɨna. Mönö aku pön, Krais Jisas mönö wä aku mɨ ususör rɨ nugw pön, ap agapɨm ap wä, ap agapɨm ap gwogwo, me rön, nugw ri abön, mag wä rol akwör duön, kɨjaki yam nuŋ bla pɨsaŋ kwockwoc palön nuö nuö rɨmɨdö. Nöbö mö bli mag akuyöbö rölön, God ñɨgö rɨb wä nöl aku röböxön, hö pɨn pal duöia.

20 Nöbö nagö Haimenias Aleksada yöŋö mag akuyöbö almɨn nɨ yadma, “Akuyöbö almɨdöi aku, an pɨsaŋ nɨgiö nɨgön God höjöpalöiniŋ. Ñɨgö nöbö hogwa röböxɨŋ, Seten adö mɨdön, ömörö diba pön, God nugwo yad höimöumɨdöi aku röböxbä maga rö,” rɨma.

1 Timoti 2

God höjöpalɨb

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Mönö yadiba rimidil ki aliö mida: an nöbö mö bla ñigö magalig ribyöx nugwön God höjöpainim; nöbö mö bla ñiŋ ap agapim miden aku, God nugwo yad nugunim; nöbö mö bla God ñigö ri nölön nugwidix mid ri abaŋ, me rön, höjöpainim; nöbö mö akuyöbö magalig rib wä yöx nugwön God nugwo ri ablaŋe cinim.

2God nugwo yad nugwiŋ, nuŋ kiŋ bla aipam, gapman nöbö dib bla aipam, ñigö magalig nugwidix mid ri abaŋ. Aliö alaŋ mi, an tar mid ri abön, God nugwo ribyöx nugu girön, wä raŋ mijniŋa.

3Mag akuyöbö akwör ciniŋ aku waiö. God, Kömö Pib Nöbö ana aku, nugwo algör ör wä cöna.

4“Ni nöbö mö akuyöbö magalig kömö piba rimidil aku, ñiŋ magalig mönö wä ni aku nugw pön, mönö wä mönö il aku nugw ri abiŋ,” me rön, rib aku yöx nugwa.

5Aku agapim: God paŋyöbö iör mida. Nöbö mibil yöbö aku, algör ör paŋyöbö iör mida. God pö adöi mida; an nöbö mö pö adöi midöla. Nöbö paŋyöbö iör nöbö mö pi God pisaŋ nigliu nölib maga ra. Nöbö aku Krais Jisas, nuŋ keir nöbö yöböm.

6 Nöbö mö bla magalig ap kib mag gwogwo rimidöi mag pix aku, Krais Jisas nuŋ bi katlö watlö um sö mixiñ nuŋwa keir pön, öliŋ höb diba pön wöröxön, ap rib dib an aku aŋadö woböŋa. Makwam, God yad nigöŋ wop aku, Krais Jisas alöŋ mag aku, nöbö mö nugwön nugw pöñ bla, nuŋ ñigö magalig kömö pöna.

7 Adakwör, Krais Jisas ni yad nigmin, ni Jisas mönö wä pön dub nöbö i midön, mönö wä aku nöbö mö bla magalig yad nöl ri abön, Juda nöbö mö yöi bla ñigö Krais Jisas mönö mi aku yad nöl yönmidla. Ni mabö yad nigöŋ aku, ni mi ödöriö yadmidla.

8Nöbö piaku mögörib piaku magalig, nöbö bli ñigö ölisö wölölaŋ, nuö nuö yadeñ, tar nigiö nig gi midön, öim öim God rig yadmid mag akwör ri girön, imaga pisö rön nugwo höjöpal gir mijöñ aku, ni wä cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 Makwam mö bla algör ör tar mıd ri ab gı mıdıŋ. Yöj panö ñıŋa wajıxeñ. Ap gol pön kıtıb wä rımıdöi bla, aimönö aŋañ mag köme röxgıb rıg diba wobıb bla, aimönö wölıj rıg diba wobıb bla yömeñ. Mö ap wä wä mıxıña yömmıdöi bla, nöbö mö bli anıŋ nugwıŋ wä raŋ, me rön, rımıdöi mag aku God nuŋ nugumın wä röl.

10 Jı mö God nugw pön höjöpalölıŋö, rımıdöi bla, ñıŋ nöbö mö akuyöbö bli pı ösös rı ri abön, mabö bli nuöd rı nölıŋ. Aliö aiöñ mag aku, God nuŋ nugwaŋ wä cöna.

11Nöbö bla God Mönö yad nölmıjöñ aku, mö akuyöbö tar mıdön, nugw ri abıŋ.

12 Nı mö akuyöbö ñıgö yadmıdla, ñıŋ God Mönö nöbö bla yad nöleñ; ñıŋ nöbö piaku nugwidıx mıdeñ. Nöbö bla God Mönö yad nölmıjöñ aku, mö bla ñıŋ mönö bli yadeñ.

13 God nuŋ Adam höd rı nıgön, mai mö nuŋwa Ip rı nıgöŋa.

14 God bı mag wöhö röŋ aku, kıjaki nuŋ inakmönö hörmın Adam mönö aku yöxölöŋ. Mönıŋ nuŋwa Ip kıjaki inakmönö hörön mönö aku yöxön rı gwogwam röŋa.

15Jı mö piaku halöu ha yöx pön hön, anau pön, Krais Jisas nugw pı gör mıdön, nöbö mö bla ñıgö madmag nıg gırön, Krais Jisas mönö wä nuŋwa rıg yadmıd mag akwör rı gırön, rı mıjöñ aku, God ñıgö kömö pöna.

1 Timoti 3

Krais Jisas nugw pöi nöbö mö bla ñıgö nugwidıx mıdıb nöbö bla

1 Mönö mı ödöriö yadıba rımıdla. Nöbö bli, Krais Jisas mabö nuŋwa rön, Jisas nugw pön mıdöi nöbö mö bla ñıgö nugwidıx mıjnıŋö, rı rıbyöx nugumıdöi bla, rıb wä yöx nugumıdöia.

2 Makwam, ñıŋ Jisas nugw pön mıdöi nöbö mö bla ñıgö nugwidıx mıdıb nöbö bli yad nıgnıŋö, cöñ aku, nöbö mag wä rı ri abmıdöi bla akwör nugwön yad nıgöña. Mö ñıŋa paŋyöbö iör pön, nöbö höimölıb wä, rıba yöx nugw ri abön, mag gwogwo reñ, nöbö mö pad piakuyöbö höm yad wahax pön pön du ram

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ñiŋa yuö kwo nigön, nöbö mö Krais Jisas nugw pimidöi bla ñigö yad nöl ri abön, rimidöi nöbö piakwör nugwön yad nigöña.

3Nöbö röbö wain miga nimmidöi bla, nöbö mi ölisö diba rödmidöi bla, nöbö mönö nuö nuö yadmidöi bla, nöbö köme ulnöu löpöi gol rig ap bla madmag nigmidöi nöbö bla, ñiŋ nugwön yad nigmijeñ. Nöbö tar höimöliö mid ri ab gi midöi nöbö akwör nugwön yad nigöña.

4Nöbö mönin halöu ha ñiŋ bla ñigö nugwidix mid ri ab gi midim, halöu ha ñiŋ bla, acö mi yadö, rön, mönö yöxön mai dumidöi, nöbö piakwör nugwön yad nigöña.

5Aku agapim: nöbö i nuŋ mö halöu ha nuŋ keir piaku nugwidix mid ri aben aku, nuŋ pödpödiö God nöbö mö nuŋ piaku nugwidix mid ri abön?

6Nöbö Krais Jisas yöudöŋdöŋ ör nugw pöi bla nugwön yad nigeñ. Nöbö Krais Jisas yöudöŋdöŋ ör nugw pi nöbö aku, nöbö diba midlö, rön, pin biraŋ, God nuŋ nugwo mönö diba yadön, yad hör piaku abib maga ra. Maduar ör, ni nöbö diba midlö, rön, kijaki nuŋ God nugwo röböxmin, God nuŋ piöŋö kijaki nugwo yad aböŋ mag akuyöbö, nöbö aku nugwo paŋ mag akwör cöna.

7 Yad nigöñ nöbö aku, nöbö mö Krais mönö wä aku nugw pölöi bla ñiŋ nöbö aku nugwön, nöbö aku nöbö wä, me ri ribyöx nugumidöi, nöbö aliö akuyöbö nugwön yad nigöña. Nöi mijön aku, nöbö mö Krais Jisas nugw pölöi bla nöbö aku yad höimöuŋ, kijaki meña nugwo pib maga ra.

8Mag aliö akuyöbö, ñiŋ nöbö mö nugwidix midib nöbö bla ñigö mabö ri nölib nöbö bli yad nigniŋö, cöñ aku, nugw ri abön yad nigöña. Nöbö mö piaku, nöbö aku nöbö wä, me ri ribyöx nugumidöi, nöbö bla akwör nugwön yad nigöña. Ñiŋ mönö ma akwör yadön, inakmönö hörön yadeñ, röbö wain miga nimeñ, köme ulnöu löpöi gol rig ap bla rib miga yöxeñ, aliö almijöñ nöbö bla akwör nugwön yad nigöña.

9God Mönö aku magalig mönö mi, me rön, ususör ri nugw pön, mid ri ab gi midöi nöbö bla akwör nugwön yad nigöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Makwam, höd mabö ulmıdö bli ñıgö yadıŋ, ñıŋ rı ri abmıjöñ aku, mai ñıgö yad nıgıŋ, ñıŋ nöbö mö nugwidıx mıdıb nöbö bla ñıgö mabö rı nölıb nöbö mıdıŋ.

11 Mag aliö akuyöbö, ñıŋ nöbö mö nugwidıx mıdıb nöbö bla ñıgö mabö rı nölıb mö bli yad nıgnıŋö, cöñ aku, ñıŋ algör ör nugw ri abön yad nıgöña. Mö piaku algör ör mö wä akwör mıdıŋ. Nöbö mö piaku, mö aku mö wä, me rı rıbyöx nugumıdöi, mö piakwör nugwön yad nıgöña. Nöbö mö bli ñıgö yad höimöueñ, mö tar höimöliö mıd ri ab gı mıjöñ, röbö wain mıga nımeñ, inakmönö hörön yadeñ, ap bli kib peñ, öim rıbyöx nugw ri ab gı mıjöñ, mö piakwör nugwön yad nıgöña.

12Nöbö mö nugwidıx mıdıb nöbö bla ñıgö mabö rı nölıb nöbö bla, mö ñıŋa paŋyöbö iör pön, mönıŋ halöu ha ñıŋ bla ñıgö nugwidıx mıd ri ab gı mıdım, halöu ha ñıŋ bla, acö mi yadö, rön, mönö yöxön mai dumıdöi, nöbö piakwör nugwön yad nıgöña.

13Mabö rı nölıb nöbö mö bla mabö ñıŋa rı ri abmıjöñ aku, nöbö mö Jisas nugw pöi alebö aku ib wä pön, Krais Jisas nugw pı cıcı nıgön rımıjöña.

14Nı nagö mıdıba rımgör inö, rön, nagö köp kı kai kıtmıdla.

15Makwam rımgör wöin aku, naŋ köp kı pı nugwön, an God nöbö mö nuŋwa, God öim kömö mıd Nöbö aku nugw pön cöc nuŋwa mıdöl nöbö mö akuyöbö, an pödpödiö rı ri abnıŋ aku nugunö. An God nöbö mö nuŋ bla, nıgiö nıgön ram padö ölısö ödöriö akuyöbö mıdmın, mönö mı nuŋ aku yöm rıb maga nıgöl.

16 Mör, God Mönö mag aku mönö ma ödöriö yada: Krais Jisas nöbial mıxıña nıgmın, nöbö mö nugwo wöxnö nugumä. God Inöma, Jisas rı ri ablaŋö, röŋa. Ejol bla ñıŋ nugwo nugumä. Nöbö mö mögörıb adadö piaku piaku yönön, mönö wä nuŋwa nöbö mö piaku ñıgö yad nölmıdmä. Nöbö mö mögörıb adadö piaku piaku nugwo nugw pımä. Nuö nuŋwa nugwo pön mil mag wä keiryöbö alıg adöx yöd röul adö kau sö yöraku pön wöluöŋa.

1 Timoti 4

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

God mönö wä yad nölmıdölıŋö, cöñ aku, jı inakmönö hörön yajöña

1God Inöma wöxnö yadön yada, “Mai wop aku nöbö mö bli Krais Jisas mönö wä nugw pımıdöi aku röböxön, kıjaki inakmönö höraŋ mönö aku nugw pön, ragwo ha yam nuŋ bla inakmönö hörön yad nölıŋ mönö aku nugw pön, mag akwör mai diöñıŋö,” ra.

2Kıjaki mönö inakmönö nuŋwa yad nölmıdöi nöbö mö bla, ñıŋ mag aku wä, mag aku gwogwo, me rı rıbyöx nugwölöi. Rıb mag ñıŋ aku, aku wä, aku gwogwo, me röxa, jı rıb mag ñıŋ aku ain pin röxg urım yönumın aŋadö yöm ra. Ñıŋ inakmönö hörön yad nölmıdöia.

3 Nöbö mö piaku inakmönö hörön yadöia, nöbö bla mö pölıŋ, mö bla nöbö pölıŋ, me röia. Ñıŋ yadöia, ap mag piaku ap nımıb jı ap mag piaku ap nımölıb mödıb, me röia. Makwam God nuŋ ap mag rı nıgön, nöbö mö nı nugw pön mönö mı na nugumıdöi piaku, ñıŋ ap mag bla magalıg nı ri ablaŋe rön nımöñıŋö, rön, rı nıgöŋa.

4God ap rı nıgöŋ akuyöbö magalıg wä akwör rı nıgöŋa. God ap wä magalıg rı nıgım mıda piaku mı, an nöbö mö ap i mödöinıŋ. Ap wä rı nıgım mıda piaku magalıg God nugwo ri ablaŋe rön pı nımnıŋa.

5Aku agapım: God höjöpalön, ri ablaŋe, rımıjnıŋ aku, God Mönö nuŋwa rıg yadmıd mag akuyöbö, ap mag piaku magalıg mı wä akwör mıjöna.

Nöbö mö akuyöbö ñıgö yad nöl ri abö

6Mönö yadmıdıl kı, haul nöbö mölöu nöbö piaku ñıgö yad nöl ri abmıjınö aku, naŋ Krais Jisas mabö rı nölıb nöbö wä mıjınö. Naŋ höd ha ulmıdö mıdön, Krais Jisas mönö wä nuŋ akwör nagö yad nölmıdmın naŋ nugw ri abön, rıg yad akuyöbö akwör mai duön, rıp hön, wopik algör ör mönö wä aku nugwön mai dumıdlö.

7 Makwam, hör mönö yad nölıp yönmıdöi aku yöxmıjınö. Naŋ ususör rön, God nugwo wä cön adakwör rı gır mıdö.

8Nöbö mö bli ususör rön höbai wobön rımıdöi piaku, mıxıñ ñıŋa ölısö piöna. Makwam naŋ ususör rön, God Mönö rıg yadmıd mag akuyöbö akwör rımıjınö aku, naŋ ölısö keiryöbö pınö. God nugwo wä cön adakwör rımıjınö aku,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mögörıb il kı mıjınö wop kı aipam, God mögörıb adöx yöd röul adö kau sö yöraku mıjınö wop aku aipam, mıd ri ab gı mıjınö.

9Mönö yadıba rımıdıl pik, mönö mı ödöriö, me rön, mı mödoŋwadö nugw pö.

10 God öim kömö mıd Nöbö aku nugw pöl aku mı, rıbyöx gıba alıg mıdöla. Krais Jisas nuŋ nöbö mö piaku magalıg kömö pınö, rön, wöröxöŋa. Nöbö mö Krais Jisas alöŋ aku nugw pımıjöñ bla, God öim kömö mıd Nöbö aku ñıgö magalıg aŋadö kömö pöna. An rıb mag paŋyöbö akwör yöx nugwön, mabö ususör rı mıdöla.

11Mönö yadmıdıl kı, naŋ nöbö mö akuyöbö ñıgö yad nölmıdaŋ nugwıŋ.

12 Nöbö mö bli, nagö ha nöbö, me rön, mönö yajınö aku nugwölıbä maga ra aku, naŋ nugw ri abö. Naŋ mag wä rı ri abön mag akwör raŋ duaŋ, Krais Jisas nugw pöi nöbö mö bla, naŋ mönö wä yad nölmıdlö mag aku, naŋ mag wä rı ri abmıdlö mag aku, naŋ nöbö mö madmag nıgmıdlö mag aku, naŋ Krais Jisas nugw pı cıcı nıgmıdlö mag aku, naŋ mag wä rol akwör dumıdlö mag aku nugwön, ñıŋ keir algör ör cöña.

13Nı in aku, jı nı pöx mıdlö wop kı, nöbö mö akuyöbö ñıgö God Mönö aku mämäga nugw yad nöl gırön, mönö il aku yad nöl gırön, rı mıdane.

14 Höd wop aku, Jisas nugw pim nöbö mö bla ñıgö nugwıdıx mıdıb nöbö bla, imag ñıŋa yöcmac rol nagö nıgmın, God ñıgö rıbyöx nölmın, nagö mai agap apım cınö mönö aku yadım, God nagö ap wä nölöŋ aku uplöbmıjınö.

15Ap yadmıdıl kı, naŋ rıb mag paŋyöbö iör yöxön, mı ususör rön rö. Almıjınö aku, naŋ Krais Jisas ödöi wä nuŋ aku ususör rön ipalıp dumıdlö aku, nöbö mö bla magalıg nugwöña.

16Naŋ nugw ri abö, God Mönö rıg yadmıd mag akuyöbö akwör rı gırön mıdane. Nugw ri abö, God Mönö rıg yadmıd mag akuyöbö akwör rıbyöx nugu gırön mıdane. Aliö mı ususör rıp dumıd dumıd dumıjınö aku, naŋ keir aipam, nöbö mö mönö nagö nugwöñ bla ñıgö aipam, kömö pınö maku.

1 Timoti 5

Naŋ Krais nöbö mö nuŋ bla nugwıdıx mıd ri abö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Nauö nöbö bla ñıgö yadyöxmıjınö; nauö nagö keir yad nöl ri abmıdlö mag akuyöbö, ñıgö kwo algör yad nölö. Ha nöbö bla, haul nagö keir ösös rı ri abmıdlö mag akuyöbö, ñıgö kwo algör pı ösös rı ri abö.

2Mö dib bla, nam nöbö nagö keir rı ri abmıdlö mag akuyöbö, ñıgö kwo algör pı ösös rı ri abö. Ha mö bla, nölöunaŋ nagö keir rı ri abmıdlö mag akuyöbö, ñıgö kwo algör pı ösös rı ri abö. Naŋ rıb wä adakwör yöx nugwön, rıb gwogwo bli yöx nugumıjınö.

Lap wösrö

3Lap wösrö halöu ha mıdöl akuyöbö ñıgö nugwidıx mıdaŋ mıd ri abıŋ.

4Jı lap wösrö halöu ha ñıŋ bli mıjöñ aku, naŋ ñıgö yadmıdaŋ, Krais Jisas nugw pöi aliar, nuöm apınıŋ nöbö höd ñıgö ap mag nölmıdöi mag akuyöbö, wopik ñıgö paiŋö ap mag nölön nugwidıxön pı ösös rı ri abıŋ. Almıjöñ aku mı, God nuŋ nugwaŋ wä cöna.

5Lap wösrö nuŋwör mıd aku, nuŋ God paŋyöbö nı nugwidıx mıdaŋ, me rön, mil pıxmag yuö God höjöpal gör mıda.

6Jı lap wösrö wahax pı gırön yönmıdöi akuyöbö, an kömö mıdölıŋö, rı rıbyöx nugwöi aku, jı wöröxbä röxg mıdöia.

7Mönö yadmıdıl kı, nöbö mö akuyöbö ñıgö yad nöl ri abaŋ nugwön lap wösrö aipam halöu ha nöbö ñıŋ bla aipam mönö kı nugwön mai duŋ, ñıgö mönö i mıden.

8Jı nöbö mö kai, nöbö mö nuŋ keir ödöriö akuyöbö, nuöm apınıŋ nöbö nuŋ keir bla, pı ri abön ap mag ren aku, nuŋ Krais mönö wä mag aku röböxön aliö aiöna. Nöbö mö Krais nugw pölöi bla, mı gwogwo rı mag akuyöbö rölöi.

9Lap wösrö bli yadön, “Ib an aipam lap wösrö piaku pısaŋ köp kai kıtön anıŋ aipam ap mag ap bla nöine,” me rımıdıŋ, nugw ri abön ib ñıŋa pöña. Lap wösrö kım akuyöbö padokwo padök mös höuöiliö hö du adokwebö ragpıd kwo (60) yönöŋa, nöbö paŋyöbö iör pım wöröxöŋa, lap wösrö piakwör iba pöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Lap wösrö nöbö mö bli nugwiŋ wä cön lap wösrö piakwör iba pöña. Mö mag wä rol akwör rön, halöu ha ulmidö bla nugwidix mid ri abön mönö nölim mid ri abmidöi bla, nöbö mö pad piakuyöbö höm pi ösös rön ap mag nölön, nöbö mö Krais nugw pimidöi akuyöbö ñigö mabö ri nölön, nöbö mö rib mixila yöx öliöxmidöi bla ñigö pi ösös ri ri abön rimidöi lap wösrö piakwör iba pöña.

11Lap wösrö lap röxgölöi bla, ib ñiŋa pimijeñ. Krais nugwo ciripniŋö, rimijöñ aku, ji midip duön, madmag ñiŋa pabilaŋ, nöbö yoŋyöbö pön midiŋö, rön, Krais nugwo röböxön nöbö yoŋyöbö pöña.

12Ñiŋ keir höd yadim mönö aku röd aböñ aku mi, God nugwaŋ mönö mijöna.

13 Makwam lap wösrö lap röxgölöi piaku, mabö rölön, hör ram ram yön girön, ribyöx gi mönö röxgöliba hör piaku yad girön, alöia alöia, ri girön, ri mijöña.

14 Lap wösrö ñiŋ nöbö yoŋyöbö pön, halöu ha yöxön, ram ñiŋa keir mabö rön, mid ri ab gi mijöñ aku waiö. Mid ri ab gi mijöñ aku, nöbö mö God nugwo ölisö wölim nugumidöi piaku, aniŋ yad höimöub maga nigen.

15Makwam lap wösrö bli Krais Jisas nugwo röböxön mödö Seten mai dumidöia.

16Krais Jisas nugw pön midöi mö bla, yam ñiŋ keir piaku lap wösrö i mijön aku, ñiŋ keir nugwidix midiŋ. Nöbö mö Krais nugw pön midöi bla nigiö nigön, lap wösrö ñiŋör midöi piakwör nugwidix mijöña. Nöi mijön aku, lap wösrö miga midiŋ, ñigö nugwidix mid öliöxmijöña.

Nöbö mö Krais nugw pöi bla ñigö nugwidix midib nöbö bla

17Nöbö mö Krais nugw pöi piaku ñigö nugwidix mid ri abmidöi nöbö bla, nöbö mö Krais nugw pöi akuyöbö, ñigö ri ri abön pe wä nöliŋ. Nöbö ususör rön Krais mönö wä aku nöbö mö Krais nugw pölöi akuyöbö yad nölmidöi bla aipam, nöbö ususör rön Krais mönö wä il aku nöbö mö nuŋwa yad nölmidöi bla aipam, ñigö pi ösös ri ri abön pe wä nöliŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18 God Mönö rıb mıŋi kai kıtön yadmä, “Ap wit maga röbıl patıŋ, mag bla keir nıgön, yöj bla keir nıgaŋ, me rön, hön kau pön höŋ, wit mag bli nımöñıŋö, rön, ajmöl ñıŋa nag nıg cırmıjeñ; mabö rımıdöi adaku paıŋö bli nımnöb nımıŋ,” me rımä. God Mönö rıb um i kwo kai kıtön yadmä, “Nöbö mabö rımıdöi bla pe nölıb,” me rımä.

19 Nöbö paŋyöbö iör hön yajöna, “Nöbö mö Krais nugw pöi piaku ñıgö nugwidıx mıdıb nöbö aku al aliö rı gwogwam rö,” rımıjön aku, nugumıjınö. Nöbö mö mös mönö nöbö mö mös paŋ akuyöbö nugwön, hön yadmıjöñ aku, mi yadıbä maga rö, rön, nugwö.

20 Nöbö mö Krais nugw pöi piaku ñıgö nugwidıx mıdıb nöbö aku, ap kib mag gwogwo rımıd aku röböxen aku, Krais nöbö mö du mögum rımıjöñ wop aku magalıg nugugu mıdıŋ nugugırön, nugwo yadyöxö. Almıjınö aku, nöbö mö bli nugwön, anau pön, mai mag akuyöbö aleñ.

21Nöbö nı bla rı gwogwam rımıdölöi, jı nöbö ñıŋ bla akwör rı gwogwam rımıdöiŋö, rön, rıb aku yöx nugumıjınö. Mönö ila mıjön aku, nugw ri abön yadö. Nagö mönö kı hör yadmıdöi; God, Krais Jisas, ejol nuŋ yad nıgöŋ piaku nugugu mıdım nugugırön yadmıdla.

22Nöbö mö Krais nugw pöi piaku ñıgö nugwidıx mıdıb nöbö bla, imag nagö rımgör rol ñıgö nıgön, mabö aku yad nıgölö. Nöbö mö bli ap kib mag gwogwo rımıjöñ aku, nagö pısaŋ rımıjınö. Nagö nöbö hölul mıdöl akuyöbö mıdö.

23Nagö ap öim öim rön, yuö hölu aku, nagö wopik röbö akwör nımmıjınö; röbö wain ul mıŋ bli alıg nımö.

24Nöbö mö ap kib mag gwogwo rımıdöi piaku, bli wöxnö rım, rımgör nugwön mönö yadmıdöla. Jı nöbö mö bli ap kib mag gwogwo tar rı umadıŋ, rımgör nugwöinıŋ. Mai nugunıŋa. Nöi mıjön aku, God mönö diba yajön wop akwör wöxnö nıgöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

25Mag aliö akuyöbö, nöbö mö ñiŋ nöbö mö bli ñigö ösös ri ri abmijöñ aku, bli wöxnö midaŋ, rimgör nugunija. Ji rimgör nugwöiniŋ aku, umad gi midib maga nigöl.

1 Timoti 6

Nöbö mö nag mabö rib bla

1 Krais nöbö mö nuŋ bli ñiŋ nag mabö rib nöbö mö midöi piaku, nöbö dib ñigö wob pön hem piaku ñigö pi ri abiŋ. Almijöñ aku, nöbö mö bli nugwön, God nugwo yad höimöuön, an Krais Jisas mönö wä yad nölmidöl piaku yad höimöueñ.

2 Nöbö mö Krais nugw pöi bla, nöbö Krais nugw pöi bli ñigö nag mabö ri nölön, rib gwogwo yöx nugwön, Krais adö midöi nöböhöd an bla pödpöd rimin ñigö nag mabö rimidöliŋö, rön, yadöliŋ. Nöböhöd wä ana Krais nugw pöi piaku ñigö mabö ri nölmidöliŋö, rön, wahax pön mabö ñiŋ aku ri ri abmidiŋ. Mönö kai kitmidil ki nöbö mö piaku ñigö yad nöl ri abaŋ nugwiŋ.

Ap miga piŋö, rön, rib aku yöx nugwöia

3 Nöbö mö bli, Nöbö Dib ana Jisas Krais nuŋ mönö wä yadöŋ aku aipam, mönö wä nuŋwa öim yad nölmidöl aku aipam röböxön, mönö hör bli yad nöiöñ piaku,

4anör nöbö mö diba midöliŋö, rön, u pilön riba midölmin, aliö almidöia. Makwam, nöbö mö bli ñigö rib gwogwo yöxön, mönö mag adakwör nuö nuö yadip uhö girön, nöbö mö bli nugwiŋ ölisö wölaŋ, ölisö rödön, mönö gwogwo yadön, rib gwogwo yöx nugumidöia.

5 Ñiŋ Jisas mönö mi nuŋ aku röböxön, God ödöia diniŋ aku köme ulnöu löpöi rig ap piaku piniŋö, rön, rib gwogwo akwör yöxön, öim öim mönö nuö nuö yadmidöia.

6 Makwam an Krais Jisas nugw pön, ap ana mödö mid aku wahax piniŋ aku, an ap wä yöbö i pön, mid ri abniŋa.

7 Mam nöbö aniŋ yöx pön hem wop aku, ap bli alig pön hölmiŋ. Wöröxniŋ wop aku, algör ör ap bli alig pön duöiniŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Jɨ ap mag nɨmɨb bli, wölɨj an bli mɨjöna, ap an ap ulul bla maku, me cɨnɨŋa.

9Nöbö mö ap mɨga pɨnɨŋö, rɨ rɨbyöx nugumɨdöi bla, u pɨlɨm, rɨb paŋyöbö aku ñɨgö pön pɨxɨp dum, urap ap nɨmɨba hömɨn, meña pɨm, rɨba ölɨŋ höb diba pɨmɨdöi mag akuyöbö ñɨgö cöna. Ñɨgö mɨ aŋadö gwogwo cöna.

10 Nöbö mö köme ulnöu löpöi gol rɨg ap bla madmag nɨgmɨdöi piaku, ap kib mag gwogwo adö hörɨrör mɨga akwör rɨmɨdöia. Bli rɨba aku yöx nugwön, God rɨbyöx nugub adaku röböxön, mɨd ri abölön, ömörö diba pɨmɨdöia.

God ap imag rol nagö nɨg nölöŋ ap aku pɨ ri abö

11 Timoti. Naŋ God nöbö nuŋwa mɨdlö aku mɨ, ap gwogwo ap inakmönö yadmɨdɨl kɨ magalɨg hölul rön, rɨ ri abön, God rɨg yadmɨd mag akwör rön, Krais Jisas nugw pön, nöbö mö akuyöbö madmag nɨgön, mɨ ususör rɨ rɨp duön, nöbö höimölɨba mɨdön tar mɨdö.

12 Naŋ Jisas nugw pön mɨdlö aku, wop bli ömörö nagö haŋ öliöxmɨjɨnö, jɨ naŋ mɨ ususör rön, Krais mönö wä aku mai dumɨdö. Nöbö mö mɨga nugugu mɨdɨm nugugɨrön, nɨ Krais Jisas nugw pɨlö, rɨmö wop aku, nuŋ öim mɨdɨb maga nagö nölöŋa. Öim mɨdɨb mag aku pɨ cɨcɨ nɨgö.

13 God ap piaku magalɨg kömö maga nölmɨd Nöbö aku aipam, Krais Jisas Podias Pailot nugwo mönö paxdöriar yadöŋ Nöbö aku aipam, ñɨŋ nugugu mɨdɨm nugugɨrön, nagö mɨ ususör rön yadmɨdla,

14mönö nagö yadmɨdɨl kɨ magalɨg nugw ri abön, mai duön, rɨ ri abaŋ duaŋ, Nöbö Dib ana Jisas Krais höuöil höna. Naŋ akuyöbö rɨmɨdaŋ, nöbö mö bli nugwön nagö yad höimöub maga nɨgen.

15 Jisas höuöil hön wop aku God nuŋ keir yad nɨgöŋa. Yad nɨgöŋ wop akwör Jisas nuŋ höuöil höna. God Nöbö wä keiryöbö ödöriö. Nuŋ paŋyöbö akwör ap piaku magalɨg nugwɨdɨx mɨda. Nuŋ kɨŋ piaku magalɨg Kɨŋ ñɨŋa mɨda. Nuŋ nöbö dib piaku magalɨg Nöbö Dib ñɨŋa mɨda.

16Nuŋ paŋyöbö akwör wöröxbä maga nɨgöl; mɨ öim öim mɨjöna. Mil wä nuŋ aku keiryöbö mɨda. Nöbö mö bli mämäga ñɨŋa nugwo nugwölöi mɨ wöhö; mämäg ana nugwo nugub maga nɨgöl. Nuŋ il yöra duba nɨgöl. Nuŋ God Nöbö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ölisö keiryöbö ödöriö aku, nöbö mö magalig nugwön, ib nuŋwa öim öim yadiŋ adöx sö duaŋ. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

17 Nöbö mö köme ulnöu löpöi gol rig ap miga mid akuyöbö ñigö yadaŋ, anör nöbö mö riba midöliŋö, rön, ap yadkap yöm cön piaku ribyöx nugwöliŋ; God aniŋ nöbö mö nugwidix midaŋ, mid ri aböñiŋö, rön, ap wä wä miga aniŋ öim nölmid aku pön, ribyöx giba alig midiŋ.

18Makwam, ñigö yadaŋ, ap miga mid akuyöbö, nöbö mö piaku uliöxön, pi ri abön, ap ñiŋ bla nöbö mö piaku bli amin nöliŋ. Ñiŋ nöbö mö bla ñigö ri ri abön, rip dumidiŋ rip dumidiŋ, ñiŋ ipitölaŋ.

19 Ñiŋ mag aliö akuyöbö rimijöñ aku, mi ap wä ñiŋa mijön God mögörib nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö yöraku, nugwön ñiŋ duön kömö öim midib mag aku mi aŋadö pön, öim öim kömö mijöña. Kömö midib aku kömö mi ödöriö.

20Timoti. God ap imag rol nagö nölim aku pi ri abö. God nugwo ribyöx nugwölön mönö inakmönö hörön hör mönö piaku öim öim yadip uhömidöi akuyöbö aipam, mönö ua nigön nuö nuö yadmidöi akuyöbö aipam, pimijinö.

21 Nöbö mö bli mönö inakmönö ñiŋ aku pön, wopik God Mönö mag ödöriö nugwöliŋö, rön, hör möl aku duön, Jisas mönö wä nuŋwa nugw pimä aku aŋadö röböxöia. God nagö pi ösös ri ri abön nugwidix midaŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Timoti

2 Timoti 1

1Ni Pol. Krais Jisas an nöbö mö ñöx nigön wöröxöŋ aku mi, God ni mi uliöxön kömö pimin, ni kömö mag yoŋyöbö kömö öim midib mag aku pila. God rib nuŋ mag akwör rimin ni Krais Jisas mönö wä pön dub nöbö nuŋwa midla.

2 Ha madmag yöbö ni Timoti, nagö köp ki kai kitmidla. Acö God aipam, Nöbö Dib ana Krais Jisas aipam, nagö uliöxön, pi ösös ri ri abön nugwidix midiŋ, naŋ tar mid ri abö.

An God mönö yad nöiniŋ aku, möigw yöxöiniŋ

3 Nöso auso nöbö God mabö ri midmidöi mag akuyöbö, ni algör ör rib mös yöx nugwöi, God nugwör ribyöx nugwön, mabö nuŋwa rimidla. Ni mil pixmag yuö bö God höjöpalmidil aku, ni öim öim ib nagö urön, God nugwo ri ablaŋe rimidla.

4Nagö imimö aku ribyöx nugu girön midla. Makwam, nagö u nugwön, ni mi ödöriö wahax pina.

5 Naŋ rib paŋyöbö adakwör yöx nugwön, Krais Jisas nugw pi cici niglö aku, ribyöx nugu girön midla. Apinaŋ Lois, nam Yunis yöŋö, Krais Jisas nugw pi cici nigön midmidmä mag akuyöbö, nagö kwo algör Krais Jisas nugw pi cici niglaŋö, ri ribyöx nugula.

6 Naŋ Krais Jisas nugw pi cici nigmidlö makwam, ni nagö yadmidla, imag na yöcmac rol nagö aku nigmön, God nagö ap wä nölöŋ aku, ribyöx nugu girön midö. Ap yuö naŋ kwo mid aku, pirmidaŋ pina nigöna.

7 God nuŋ Inöm nuŋwa aniŋ nölaŋ, ipöxöiniŋ; God Inöma nuŋ raŋ, an ölisö nuŋwa pön, nöbö mö akuyöbö ñigö madmag nigön, mixiñ ana keir ribyöxöl adaku röiniŋ.

8Makwam, naŋ Nöbö Dib ana mönö wä nuŋwa yad nölaŋ, möigw henim. Nöbö mö akuyöbö ñigö amnör yad nölö. Ni Nöbö Diba mönö wä nuŋwa yad nölmidmön, ni nag nigim aku, naŋ kwo algör ör möigw henim. God nuŋ ölisö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nuŋwa nagö nölmıd aku, Jisas mönö wä aku yad nöl yönmıdö. Aliö almıdaŋ, nagö rı gwogwam rımıdıŋ, rıb mıga yöxmıjınö.

9 God anıŋ pı asıx abön, nöbö mö lei na keir mıjöñıŋö, röŋa. An mag wä rol aku dum nugwön God anıŋ pölöŋ; nuŋ keir höd aliö cınö, röŋ aku, anıŋ nöbö mö mı ödöriö ögwö yöxön pöŋa. Mögörıb maduar ör rı nıgölöŋ wop aku, God nöbö mö mı ödöriö ögwö yöxön, Krais Jisas nöbö mö akuyöbö ñıgö pı asıx abönıŋö, rön, rıb aku yöx nugwöŋa.

10 Makwam weik, God nöbö mö mı ödöriö ögwö yöxmıd aku, wöxnö nugwöla. Krais Jisas hön, anıŋ nöbö mö ñöx nıgön wöröxöŋ aku mı, God anıŋ nöbö mö magalıg mı ödöriö ögwö yöxmıd aku, wöxnö nugwöla. Krais Jisas anıŋ nöbö mö ñöx nıgön ölıŋ höb pön wöröxöŋ aku mı, wopik wöröxıb mag aku ölısö i mıdöl. Jisas almıdöŋ aku mı, kömö mıdıb mag aku aipam, öim öim mıdıb mag aku aipam, anıŋ nöbö mö wöxnö yabua.

11 Krais Jisas mönö mag wä aku nöbö mö akuyöbö magalıg nugwıŋ, me rön, Krais Jisas nuŋ keir nı yadmın, nı Jisas mönö wä pön dub nöbö nuŋwa i mıdön, mönö mag wä aku nöbö mö piaku magalıg yad nöl ri abön, mönö il aku yad nöl ri abön, rımıdla.

12Jisas mönö wä nuŋ aku yad nöl yönmıdla aku mı, nı rı gwogwam rım, öliöxön mıdla. Jı nı möigw yöxöi; nı rıbyöx gıba alıg mıdla. Nugw pıl Nöbö aku nugwo mödö nugula. Nı nugwo ap nöil aku, nuŋ ap aku pön nugwidıx mıd ri abön, rıp duön duön, wop maiyöbö aku höna.

13Mönö yadmön nugulö aku, paxdöriar mıdö, rön, nöbö mö piaku ñıgö yad nölö. Naŋ aliö alön, Krais Jisas nugw pı gır mıd gırön, nöbö mö piaku ñıgö madmag nıg gırön, rımıdö. Naŋ Krais Jisas nugwo cırıp ri abön rımıdlö aku mı, paŋ mag akuyöbö alıb maga ra.

14 God ap wä imag rol nagö nıgöŋ aku, pı ri abö. Inöm Leia yuö an kwo mıd aku mı, ölısö nuŋ akwör nagö rı nölaŋ, pı ri abö.

15Naŋ nugulö, nöbö mö Esia Propins yöbö piaku magalıg nı röböxmä. Pigelas aipam, Hemogenis aipam, paŋ mag akwör rımä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16-17Nöbö Diba nuŋ Onesiporas nöbö mö ram nuŋwa mıdöi piaku uliöxön pı ri abaŋ. Nuŋ taun dib Rom hö mıdöŋ wop aku, möigw yöxnö, rön, nı röböxölöŋ. Nı yörık naga mıdla, nuŋ nı öliöxön hölu nugup hön nugwöŋa. Wop mıga akwör hön nı nugumıdöŋ aku, nı mı wä röŋa.

18Makwam, wop dib maiyöbö aku, Nöbö Diba nuŋ Onesiporas nugwo ögwö yöxön pı ri abaŋ. Nı Epesas mıdmön, nı pı ri abön ap hörırör agap apım mıga akwör rı nölmıd aku, naŋ keir nugw ri ablö maku.

2 Timoti 2

Jisas nugwo cırıpön, ami nöbö nuŋwa röxg mıjnım

1Makwam ha na Timoti. Naŋ Krais Jisas nugwo mai dumıjınö aku, nuŋ nagö ögwö yöxön pı ri aböna. Makwam, naŋ rıb paŋyöbö iör yöx nugwön, ususör rımıdö.

2Jisas mönö wä nuŋwa nöbö mö akuyöbö ñıgö öim yad nölmıdla nugulö aku, Krais Jisas nugw pı gö nıgön mönö wä nuŋwa mai dumıdöi nöbö mö bli hölu nugwön, ñıgö Jisas mönö wä yad nöl ri abö; nöbö mö wä akuyöbö ñıŋ pıöŋö nöbö mö halöu ha bli Jisas mönö wä aku yad nöl ri aböña.

3 Krais Jisas mabö rımıdöl aku, nöbö mö bli anıŋ rı gwogwam rım, öliöx mıdöla. Nagö algör ör, Jisas Krais ami nöbö wä nuŋwa mıdlö aku mı, nı algör ör cöñıŋö, rön, ipöxön, nugwo röböxmıjınö; mabö nuŋ aku amın rı mıdö.

4Ami nöbö bla, nöbö dib ñıŋ aku nugwo wä raŋ, me rön, rıba paŋ akwör yöx nugumıdöia. Ap rıŋadö piaku rıbyöx nugwölöi.

5 Nöbö mö ipalıp dumıdöi bla, ipalıp duba nugwidıx mıdöi nöbö bla rıg yadöi yadöi mag akwör rön, ap wä pımıdöia.

6 Nöbö mö mörö mabö rımıdöi bla, iŋ öliŋ wöröxmıdöi aku mı, ñıŋ mınöbö höd nımıŋ. Mai nöbö mö bli nımöña.

7Mönö yadmıdıl kı, nagö rıbyöx nugugu mıdaŋ, Nöbö Diba nagö rıba nölaŋ, nugw ri abnö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8 Jisas Krais nugwo ribyöx nugu gör midane. Depid ha yöxim yöxip höuöilmel rön, Jisas nugwo yöx pön hömä. Nuŋ wöröxön öbilöŋa. Jisas Krais mönö mag wä yadmidil aku, mönö aku maku pal.

9 Ni mönö mag wä aku yad nölmidmön, ni nöbö mag gwogwo rib i röxg nag nigim midla. Makwam God Mönö aku naga midöl.

10 Makwam, God nöbö mö pinö, rön, nugw nig bla, Krais Jisas ñigö pi asix abaŋ, ñiŋ God pisaŋ mil mag wä nuŋwa alig öim öim kömö midiŋ, me rön, nöbö mö piaku ni ölisö wölaŋ ri gwogwam rimidiŋ, ni ipöxön röböxöinöm.

11 Mönö aŋadö nugw pib i yadiba rimidla: An Krais Jisas pisaŋ wöröxmiŋa aku mi, nuŋ pisaŋ öim öim kömö mijniŋa.

12 An Krais Jisas mabö nuŋwa rimidiŋ, nöbö mö piaku aniŋ ölisö wölaŋ ri gwogwam rimidiŋ, ipöxiö röböxöiniŋ aku, nuŋ Kiŋ midön nöbö mö piaku nugwidix mijön wop aku, an nuŋ pisaŋ midön, algör ör nöbö mö piaku nugwidix mijniŋa. An Krais Jisas nugwo nugwölöliŋö, ciniŋ aku, aniŋ kwo algör ör, ñigö nugumidöiö, cöna.

13 Krais Jisas mönö wä nuŋwa rig yadmid mag akuyöbö röiniŋ aku, nuŋ mönö wä nuŋwa rig yadmid mag akwör cöna. Aku agapim: Krais öim öim mönö ma akwör yadmida; mönö mi aku röböxbä maga nigöl.

God mabö nagö yad nigöŋ aku, ususör rön ri ri abö

14 Mönö kai kitmidil ki, nöbö mö akuyöbö ñigö öim öim yad nöl ri abaŋ ñiŋ mönö aku uplöböliŋ. Naŋ nöbö mö akuyöbö ñigö yad nöl ri abön yajinö, God nuŋ nugugu mid makwam, ñiŋ mönö mag akuyöbö nigön nuö nuö yadip uhöliŋ; hör mönö maga nuö nuö yadip uhömijöñ aku, mag wä i ren; nöbö mö mönö aku nugwöñ akuyöbö ñigö gwogwo cöna.

15 Ni God mabö nuŋwa ri ri abön, mönö mi nuŋ aku ödöriö akwör yad nöl ri abmijin aku, God ni wä cöniŋö, rön, riba mag paŋ akwör yöx nugwön, ususör rön ri midö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16 God nugwo rıbyöx nugwölön, mönö hör öim öim yadıp uhö gır cöñ aku, nagö pısaŋ yadmıjınö. Yadıp uhö gırön, ñıŋ God Mönö ma aku röböxön, pad piaku diöña.

17 Mönö inakmönö hörön yad nöiöñ aku, uj ulmıdö mıŋi nıgön, mıdıp duön, mai mı uj diba nıg mag akuyöbö cöna. Nöbö yad nölıb nöbö Haimenias Pailitas yöŋö ñıŋ mag akuyöbö rımıdöia.

18Nöbö piaku God Mönö ma aku röböxön yadmıdöia, “An mödö öbılmıŋa; wöröxön höbkal öbıleñıŋö,” rımıdöia. Ñıŋ mönö inakmönö aku hörmın, nöbö mö bli Jisas mönö wä aku mödö röböxöia.

19 Jı God ram nuŋwa padö pıl gö nıgöŋ aku ölısö mıda. Padö mıbıl yöra kai kıtıb bli mıda: “Nöbö Diba nuŋ nöbö mö nuŋwa keir nugwa.” Mönö i aipam mıda: “Nöbö mö ñıŋ Nöbö Diba nöbö mö nuŋwa mıdölö, rımıdöi piaku, mag gwogwo rol aku aŋadö höglöm nölıp duŋ.”

20Ram dib ödöriö piaku, namag kwosö hörırör mıda. Namag kwosö bli, rıg gol mönö silpa pön rımıdöia. Bli piöŋö bı mönö mögö akwör pön rımıdöia. Namag kwosö bli pön, ap pıx yöi, ap wä wä piakwör nıgmıdöia; jı kwosö bli hör ap piaku amnımab nıgmıdöia.

21Nöbö mö Krais Jisas nugw pöi piaku magalıg paŋ mag aliö akwör. Nöbö mö bıl kai ap pıx ap amnımab hölul cöñ piaku, ñıŋ nöbö mö lei nuŋwa keir mıdön, mabö wä bıl kai mıjön akuyöbö ñıŋ wahax pı gırön mabö cöña. Makwam, Nöbö Diba nöbö mö lei nuŋwa keir piaku nugwön, ñıgö mabö wä bli yad nıgöna.

22 Makwam, ha mö ha nöbö bli rıb gwogwo yöx nugumıdöi mag aliö akuyöbö nagö rıb aliö yöx nugumıjınö. Nagö piöŋö rı ri abön, God rıg yadmıd mag akuyöbö akwör rön, Krais Jisas mönö wä nuŋwa nugw pön, nöbö mö piaku madmag nıgön, ususör rön rıp duön, nöbö tar höimölıb mıda mıdön, rı mıdö. Nöbö mö hölul mıdöl akuyöbö röxg mıdön, Nöbö Diba nugwo höjöpalmıdöi piaku pısaŋ nıgiö nıg gı mıdön, yadmıdıl adakwör rı mıdö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23 Mönö hör yadıp uhö gırön, nuö nuö yadmıdöi piaku, nagö pısaŋ yadmıjınö. Aku agapım: al mıjöñ aku, mai ölısö wölaŋ, ölısö rödön, mönö gwogwo yadön, nuö nuö rıb gwogwo nugwöña.

24Nöbö mö Nöbö Diba mabö nuŋwa rımıjöñ piaku, nuö nuö yadölön, tar mıdön, nöbö mö pı ösös rı ri abön, yad nöl ri abön cöña. Ñıgö rı gwogwam rıŋ, paiŋö mag i rı gwogwam röliŋ.

25Nöbö mö bli mönö ñıŋa yöxmıdölıŋ, ñıŋ tar yad nöl ri ab gır mıdıŋ, God nuŋ nöbö mö piaku rıb wä nölaŋ, ap kib mag gwogwo rımıdöi aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön, höuöil nugwo adö hön, mönö ma ödöriö aku nugw pıb maga ra.

26Ñıŋ aliö tar yad nöl ri ab gır mıdıŋ, rıb wä haŋ, kıjaki ñıgö inag inag inakmönö hörön paŋ, nuŋ adö mıdön, mönö inakmönö nuŋwa nugumıdöi aku röböxön mıd ri abıb maga ra.

2 Timoti 3

Wop maiyöbö kı nöbö mö mı rı gwogwam cöña

1 Makwam naŋ nugulö, wop maiyöbö kı nöbö mö öliöxmıjöña.

2Ñıŋ mıxıñ ñıŋ keir akwör rıbyöx nugwön, köme ulnöu löpöi gol rıg ap bla akwör madmag nıgön, anör nöbö mö diba mıdölıŋö, rön, ib ñıŋa keir pırag wölön, nöbö mö akuyöbö yad höimöuön, nuö nuöm ñıŋ bla mönö röd abön, nöbö mö ñıgö rı ri abmıdöi piaku ñıgö wä rö rön yadeñ, God nugwo rıbyöx nugweñ.

3Ñıŋ nöbö mö bli madmag nıgeñ; nöbö mö ñıgö rı gwogwam cöñ aku nugwön röböxeñ; nöbö mö bli ñıgö mönö gwogwo mönö inakmönö hörön, tar mıd höimöl gı mıdeñ; mı ödöriö ölısö gwogwo rödön, ap agap apım wä mıd aku nugwıŋ, mı ölısö wöiöna.

4Ñıŋ mönömım nugwön, amnör rı gwogwam rön, anör nöbö mö diba mıdölıŋö, rön, mıxıñ ana keir wä cön adakwör rön wahax pınıŋö, rön, God nugwo madmag nıgeñım.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5An nöbö mö piaku nugwön, God nugw pöi nöbö mö rıg rımıdöi mag akuyöbö rı mıdöiŋö, cınıŋ aku, jı aku wöhö. God Inöma nuŋ raŋ, an ölısö nuŋwa pön, God rıg yadmıd mag akwör cınıŋö, rön, rıb aku yöx nugweñım. Makwam, naŋ nöbö mö mag aliö akuyöbö rımıdöi piaku röböxön, pısaŋ mögum rımıjınö.

6Nöbö aliö akuyöbö bli, tar ram ram nugup dumıdıŋ nugugırön, mö rıb wä mıdöl piaku ñıgö yad wahax pön ram möl ñıŋa pön duŋ, ñıŋ ñıgö mönö inakmönö hörön yad nölmıdıŋ nugwön mö piaku nöbö gwogwo piaku adö diöña. Mö piaku, ap kib mag gwogwo rımıdöl mag pıx piaku, pödpödiö örıx abön mıd ri abnıŋö, rön, ömörö diba pön, rıb diba yöx gır mıjöña. Aliö alıŋ, madmag ñıŋa pabılım, rıb gwogwo hörırör mıga akwör hö ñıgö pı adaku adaku rön, ödöi gwogwo piaku pön pıxıp duba cöna.

7Mö piaku röxgöb, mönö adadö bla nugwöña, jı Krais Jisas mönö wä aku yöxmıjöñ aku, aku mönö ma maku, me rön, nugweñ.

8 Nöbö Janis Jabris yöŋö, Mosıs mönö yadöŋ aku höj nugwim mag akuyöbö, nöbö mönö inakmönö hörmıdöi piaku algör ör Krais Jisas mönö ma aku höj nugumıdöia. Ñıŋ rıb gwogwo akwör yöx nugwön, Krais Jisas mönö wä aku nıg duöia.

9Makwam almıdöi mag aku mıŋi uplöb rıŋ dubä maga nıgöl. Janis Jabris yöŋö rı gwogwam rım, nöbö mö wöxnö nugwim mag akuyöbö, nöbö mö weik mag aliö akuyöbö algör inakmönö hörön yad nölmıdöi piaku algör wöxnö nugwöña.

Jisas Krais mönö mag wä aku nugw pı ri abö

10Makwam naŋ nı pısaŋ mıdön, rıb mag paŋyöbö iör yöx nugwön, nı Jisas Krais mönö wä yad nölmıdıl aku aipam, nı rımıdıl mag wä adö aku aipam, naŋ mödö nugw ri abön paŋ mag akwör algör rımıdlö maku. Nı Krais nugw pı gö nıgön, mabö nuŋwa mı ususör rı gırön, nöbö mö bla ñıgö madmag nıgön, ömörö höm öliöx mıdön röböxöi mag akuyöbö, naŋ mödö nugulö maku.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 Nɨ Krais mönö wä yad nölmɨdmön nɨ rɨ gwogwam rɨm, ömörö pön amɨn mɨdɨm aku, naŋ mödö nugulö maku. Nöbö mö taun dib Adiok, Aikoniam, Listra piaku nɨ rɨ gwogwam rɨm rɨm, ömörö pɨ öliöxön amɨn mɨdɨm aku, jɨ Nöbö Diba nɨ kömö pöŋ aku, naŋ mödö nugulö maku.

12 Nöbö mö Krais Jisas nugwo cɨrɨpön, rɨg yadmɨd mag akwör rɨba rɨmɨdöi piaku, ñɨgö magalɨg ömörö nölɨŋ, öliöxmɨjöña.

13Makwam nöbö mö gwogwo mönö inakmönö adakwör hör yad nölmɨdöi bla, mɨ ödöriö mag gwogwo rɨm rɨm duŋ, ñɨŋ höd nöbö mö gwogwo mɨdmɨdöi akuyöbö wöhö, mai mɨ nöbö mö gwogwo ödöriö mɨjöña. Ñɨŋ keir God ödöi wä aku nugweñ; nöbö mö bli ñɨgö mönö inakmönö aku yad nölɨŋ, ñɨŋ algör ör God ödöi wä aku nugweñɨm.

14Jɨ naŋ ha ulmɨdö akwör mɨdön, nagö Krais Jisas mönö ma aku yad nölmɨn, nugwön aŋadö akwör nugw pɨmö mönö wä aku ususör rön, nugw pɨ gɨrön, rɨg yad mag akuyöbö akwör rɨ gɨrön, rɨ mɨdane. An nöbö mö nagö mönö wä aku yad nölmɨn nugumö aku, naŋ mödö nugulö maku.

15Naŋ nugulö, ha mɨ ulmɨdö mɨdmö wop aku, naŋ God Mönö Lei aku mödö nugumö. An God Mönö Lei aku mämäg nɨg nugumɨjɨnɨŋ aku, God Mönö Lei aku anɨŋ rɨb wä yöx nugw ri abɨb mag aku nölaŋ, Krais Jisas nugw pɨŋ anɨŋ pɨ asɨx abɨb mönö il aku nugw ri abnɨŋa.

16 God Mönö aku magalɨg, God nuŋ keir aŋöi abɨb mag nuŋwa pɨröŋa. Makwam, God Mönö aku magalɨg pön, nöbö mö akuyöbö ñɨgö yad nölön, nöbö mö mönö ma röböxöi piaku ñɨgö mönö nölön, nöbö mö rɨ gwogwam rɨmɨdöi piaku ñɨgö yadyöxön, nöbö mö ñɨŋ, pödpödiö God Mönö rɨg yadmɨd mag akuyöbö cɨnɨŋö, rɨ rɨbyöx nugumɨdöi piaku, ñɨgö yad nöl ri abnɨŋa.

17Al mɨjnɨŋ aku, God mabö rɨ nölɨb nöbö mö nuŋ piaku, God Mönö aku nugw ri abön, God ñɨgö mabö wä pödiö pödiö yad nɨgön aku, ñɨŋ rɨba yöx nugw ri abön, mɨ rɨ ri aböña.

2 Timoti 4

God Mönö paxdöriö aku nöbö mö piaku yad nölö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Nagö mönö kɨ hör yadmɨdöi. Krais Jisas nöbö mö nuŋ piaku magalɨg Kiŋ ñɨŋa mɨdön nugwidɨx mɨjɨnö, rön, höbkal hömɨjön wop aku, nuŋ nöbö mö kömö mɨjöñ bla aipam, nöbö mö wöröxim bla aipam, nuöm nɨg hörɨrör nɨgɨba rɨmɨda. Makwam, God aipam, Krais Jisas aipam nugugu mɨdɨm nugugɨrön, nɨ nagö mönö kɨ yadɨba rɨmɨdla.

2God Mönö wä aku nöbö mö piaku yad nölö. Nöbö mö akuyöbö wahax pöñɨŋönö wahax peñɨŋö, rön, röböxmɨjɨnö; weik pöñɨŋönö peñ, aku rɨbyöx nugumɨjɨnö; ususör rön God Mönö wä aku yad nölö. Nöbö mö rɨ gwogwam rɨmɨdöi piaku yadyöxö. Nöbö mö mönö ma röböxöi piaku mönö nölö. Nöbö mö ñɨŋ, pödpödiö God Mönö rɨg yadmɨd mag akuyöbö cɨnɨŋö, rɨ rɨbyöx nugumɨdöi piaku, ñɨgö tar höimöliö mɨda yad nöl ri ab mɨdö.

3 Aku agapɨm: mai wop aku, God Mönö mɨ ödöriö aku nugwön, nugw peñɨm; yad nölɨb nöbö mö mɨga akwör yölɨŋ pön höŋ, ñɨŋ hör mönö inakmönö hör ör rɨb ñɨŋ keir du adakwör yad nölɨŋ, ñɨŋ nugwön wahax pɨ gɨrön nugw pöña.

4God Mönö ma aku röböxön, haiwo hör akuyöbö yadɨŋ, rɨmgör nugw pöña.

5Makwam naŋ keir, ap agap apɨm cön aku, rɨbyöx nugw ri ab gɨr mɨdö. Ömörö hömɨdaŋ, rɨb mɨga yöx nugumɨjɨnö. Nagö mɨ ususör rön, Krais Jisas mönö wä aku nöbö mö akuyöbö yad nöl yönmɨdö. Nagö God mabö rɨ nölɨb nöbö nuŋwa mɨdlö aku mɨ, God nagö mabö bɨl kai yad nɨgöŋ aku, magalɨg rɨp dumɨd dumɨd aŋadö rɨ pörö.

Nɨ womiöx wöröxɨba rɨmɨdlö, röŋa

6 Nɨ Krais mabö nuŋwa rɨmön, nɨ nag nɨgɨm mɨdmön mɨdmön, weik pal nɨgɨŋ hañ nuŋwa pɨnaŋ, me rön, nɨ rɨmɨdöia. Makwam, mögörɨb rol il kɨ mɨdɨl kɨ, röböx dub wop aku womiöx ha.

7 Nɨ ususör rön, kɨjaki pɨsaŋ nuö nuö rɨp duön, ödöi womiöx yöra mödö höla. Nɨ ususör rön, Krais Jisas mönö wä aku nöbö mö akuyöbö yad nölɨp dumɨd dumɨd, Krais Jisas nugw pɨ gɨr mɨdön, mabö nɨ yad nɨgöŋ aku röböxöi; rɨg yadöŋ mag akuyöbö akwör magalɨg rɨla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8 Nuŋ Nöbö Dib, nuŋ mönö pɨ nuöm nɨg ri abön yadmɨd aku mɨ, agap apɨm rɨla aku nugugu mɨdön, wop dib nuŋ aku haŋ, nɨ nöbö kömö wä nɨ, me cöna. Makwam nör wöhö; nöbö mö, Nöbö Diba hönɨŋö, rön, wä rɨmɨn nugugɨrön pöx mɨdöi akuyöbö, ñɨgö magalɨg paŋ mag akwör cöna.

9Timoti. Ödöi i mɨjön aku, nɨ mɨdɨl kɨ yadkap hane.

10 Nöbö nɨ pɨsaŋ mɨdmɨdöl piaku, weik nɨ pɨsaŋ yörɨk mɨdölöi. Nöbö nagö Demas, ap mögörɨb il kɨ madmag nɨgön, nɨ aŋadö röböxön, mödö taun dib Tesalonaika duöŋa. Nöbö nɨ Kresej nuŋ Galesia Propins duöŋa. Taitas nuŋ Dalmesia Propins duöŋa.

11Nöbö paŋyöbö Luk ör nɨ pɨsaŋ mɨdöla. Krais Jisas mabö rɨmɨdɨl yörɨk, Mak nuŋ mabö rɨ ri ab mɨda. Makwam, naŋ du Mak yölɨŋ pön haŋ, nɨ pɨsaŋ yörɨk mɨdön mabö rɨ nölaŋ.

12Nɨ Ticikas yad abmön Epesas duöŋa.

13 Hönö wop aku, taun dib Troas hön, ij ap uñ mɨxɨl na aku, nöbö nagö Kapas rama nɨgɨm makwam pön hane; ödöia mɨjön aku, köp nɨ rogw rɨ wob gɨ mɨd piaku magalɨg pön rag hane; nöi mɨjön aku, hön meme sipsip uña iba alɨg kai kɨtim piakwör pön rag hane.

14 Nöbö kapa mabö rɨmɨd Aleksada nɨ rɨ gwogwam ödöriö röŋa. Nɨ alöŋ mag aku, Nöbö Diba nugwo paiŋö algör ör cöna.

15Krais Jisas mönö wä yad nölmɨdöl aku, Aleksada nuŋ mɨ rɨ gwogwam röŋ aku mɨ, nɨ rɨ gwogwam röŋ mag akuyöbö nagö kwo algör ör rɨb maga rɨmɨd makwam, nugw ri ab gɨ mɨdö.

16Nɨ höd mönö diba yadim wop aku, nöbö i nɨ höglöm adö nugugu mɨdɨm mönö diba yadölim; ñɨŋ magalɨg nɨ röböxmä. Makwam God ñɨgö rɨb aku yöx nugu gɨrön mɨdölaŋ.

17Nɨ mönö diba yadim aku, Nöbö Diba nɨ nugwidɨx mɨdmɨn nugugɨrön, mönö wä nuŋ aku nöbö mö piakuyöbö mɨga akwör hön mɨdim bla, ñɨgö amnör yad nölmön nugumä. Nöbö Diba rɨmɨn, hön laiön aku nɨ öbɨx nɨmɨb maga nɨgölöŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Nɨ nugula, Nöbö Diba nɨ nugwidɨx mɨdmɨn, ap gwogwo i nɨ rɨb maga nɨgen; nuŋ nɨ kömö pön, mögörɨb wä nuŋ adöx yöd röul adö kau sö yöraku pön wöliöna. Nöbö Dib aku, ib nuŋwa öim öim yadɨŋ bɨl sö duaŋ. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

Pol yada, "Ñɨŋ mɨdöiŋ ä?" ra

19 Mö Prisila aipam, nöbönɨŋ nuŋwa Akwila aipam, nöbö nagö Onesiporas nöbö mö ram nuŋwa mɨdöi piaku aipam ñɨgö yajɨnö, Pol "Ñɨŋ mɨdöiŋ ä?" rö, rö.

20 Nöbö nagö Erastas yörɨk hölöŋ; mɨd taun dib Korid piaku. Nöbö nagö Tropimas nugwo ap rɨmɨn, nɨ nugwo röböx höm taun dib Mailitas.

21Hödal diba höb wop aku igöp mɨd makwam, ödöia mɨjön aku, hödal hen adaku rɨmɨg hö. Makwam Yubulas, Pudens, Lainas, Klodia, Krais Jisas nöbö mö nuŋwa taun dib Rom kɨ mɨdöi akuyöbö magalɨg, "Nagö mɨdlö ä?" rɨmɨdöia.

22Timoti, Nöbö Diba nagö pɨsaŋ mɨjöna. God ñɨgö magalɨg uliöxön pɨ ri aböna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Taitas

Taitas 1

1Nɨ Pol. God nɨ yad nɨgmɨn mabö rɨ nölɨb nöbö nuŋ i mɨdön, Jisas Krais mönö wä pön dub nöbö nuŋ i mɨdla. God nɨ yad nɨgöŋ aku, nöbö mö nuŋ pɨba rɨmɨd akuyöbö ñɨgö God Mönö aku yad nölmön, ñɨŋ mönö aku nugw pɨ gö nɨgön, mönö mɨ il aku nugw ri abön, rɨg yadmɨd mag akuyöbö akwör rɨŋ, me rön, God nɨ mabö aku yad nɨgöŋa.

2 God nuŋ inakmönö i hörölöm. Nuŋ maduar ör mögörɨb rɨ nɨgölöŋ wop aku mönö ma yadön yad nɨgöŋ aku, nöbö mö bɨl kai mönö mɨ nuŋ aku nugw pön, mönö mɨ il aku nugw ri abön, rɨg yadmɨd mag akuyöbö akwör cöñ akuyöbö, nuŋ ñɨgö öim mɨdɨb mag aku nöiöna.

3Wop nuŋ keir yad nɨgöŋ wop akwör, God mönö nuŋwa wöxnö nɨgöŋa. God, Kömö Pɨb Nöbö an aku, nɨ yad nɨgmɨn, mönö wä nuŋwa wöxnö yad nöl yönmɨdla.

4 Taitas, nagö köp kɨ kai kɨtmɨdla. God Mönö akwör yad nölmɨdmön, naŋ Krais Jisas nugw pön, mönö wä adö paŋyöbö akwör nugumɨdöla aku mɨ, nagö ha wä nɨ, me rɨmɨdla. Acö God aipam, Kömö Pɨb Nöbö ana Krais Jisas aipam, nagö ögwö yöxön, pɨ ösös rɨ ri abön nugwɨdɨx mɨdɨŋ, naŋ tar mɨd ri abö.

5Nɨ nagö röbö wödoböŋ mögörɨb Krit yad nɨgön yadma, “Nöbö mö ñɨgö Krais mönö wä aku yad nölmɨŋ piaku, naŋ iswob du nugwön, mabö bli rölmɨŋ aku rɨ gɨrön, Jisas nugw pöi nöbö mö nuŋwa mögörɨb hörɨrör mɨdöi bla, ñɨgö nugwɨdɨx mɨdɨb nöbö bli yad nɨgö,” rɨma.

6 Makwam Jisas nugw pöi nöbö mö bla ñɨgö nugwɨdɨx mɨdɨb nöbö bli yad nɨgnöb, nöbö hör yad nɨgmɨjɨnö. Nöbö mag wä rön mɨd ri abmɨdöi piakwör nugwön yad nɨgö. Mö ñɨŋ paŋyöbö iör pön, mönɨŋ halöu ha kap bla nugwɨdɨx mɨd ri abaŋ, ñɨŋ Krais nugw pön, acö mam mönö yöxön mai duön amnɨmab rɨmɨdölöi, nöbö piakwör nugwön yad nɨgö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Krais nöbö mö nuŋwa nugwidix midib nöbö piaku ñiŋ God mabö nuŋwa keir nugwidix midöia. Makwam, nugwidix midib nöbö piaku ñiŋ ri ri abiŋ, nöbö mö bli ñigö yad höimöubä maga nigölaŋ. Nöbö mönö nuö nuö yadmidöi piaku, nöbö rimgör ölisö rödmidöi piaku, nöbö röbö ölisö nimön u pilmidöi piaku, nöbö öbil nuö nuö palmidöi piaku, nöbö köme ulnöu rig ap bla kib pimidöi piaku, ñigö nugwön yad nigmijinö.

8Nöbö mö Krais nugw pöi bla ñigö nugwidix midib nöbö piaku, nöbö mö pad piakuyöbö höm, ñiŋ ñigö yad wahax pön, pön ram ñiŋa yuö kwo pön du nigöña; ap agap apim wä mid piaku madmag nigöña; rib mixiñ ñiŋa keir ribyöx nölmid mag akuyöbö rimidölöi; nöbö mö rib aipam nöbö mö mölyöbö piaku aipam magalig pi ri aböña; nöbö leia mijniŋö, rön, öim öim God Mönö rig yadmid mag akuyöbö akwör ribyöx nugwön, ususör rön rig yadmid mag aliö akuyöbö cöña.

9Ñiŋ keir Krais mönö ma höd yad nölmin nugwim akwör nugw pi cici nigön ri girön, Krais nöbö mö piaku ñigö Krais mönö paxdöriö akwör yad nöl ri abiŋ, ñiŋ nugw pön ribyöx giba alig mijöña. Nöbö mö mönö paxdöriö aku röd abmidöi piaku, ñigö mönö paxdöriö adaku yad nöl ri abiŋ, mönö paiŋö yadib maga nigen.

10 Aku agapim: Krais nöbö mö nuŋwa midöliŋö, rimidöi nöbö mö akuyöbö miga akwör God Mönö aku röd abön, mönö inakmönö piaku pön nöbö mö bli ñigö yad nölön, pön pixip ödöi gwogwo aku dumidöia. Nöbö piaku miga akwör nöbö Juda yöbö. Ñiŋ Krais nugw pöi aku, ji Juda nöbö mö yöi akuyöbö ñiŋ Krais nugw pön, uña ödöröñ aku mi, Krais nöbö mö nuŋwa mijöñiŋö, rimidöia.

11 Nagö yadaŋ ñiŋ mönö inakmönö aku röböxiŋ. Rig ap piaku piniŋö, rön, ñiŋ mönö inakmönö akwör yad nölmin, nöbö bli nöbö mö halöu ha ram ñiŋa pisaŋ hölimmidöi piaku magalig mönö inakmönö aku nugw pöia.

12Krit yöbö mönö yadib nöbö ñiŋ keir i yadöŋa, “Nöbö mö Krit piaku öim mönö inakmönö hörön, mag gwogwo akwör rön, ipitön mabö rölöi; ap wä miga akwör piniŋö, rön, wöñö höpebö röxg midöiŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13 Nöbö Krit yöbö mönö yadöŋ aku mɨ ödöriö yadöŋa. Aliö almɨdöi aku, naŋ ñɨgö mönö ölɨsö yadön yadyöxaŋ, ñɨŋ inakmönö hörmɨdöi adaku röböxön, Krais mönö wä paxdöriö akwör nugw pɨŋ.

14 Ñɨgö mönö ölɨsö yadön yadyöxaŋ, Juda nöbö mö hör haiwo maduebö piaku yadmɨdöi mag aku röböxɨŋ; nöbö mö Krais mönö ma aku höj nugwön, ñɨgö al aliö cɨnö, rɨmɨdöi nöbö piaku, mönö ñɨŋ aku yöxmɨjeñ.

15God nöbö mö wä nuŋ piaku ap bli hölul rɨmɨdölöi; ap wä me rön amnɨmab pɨmɨdöia. Jɨ nöbö mö ap kib mag gwogwo akwör rɨmɨdöi piaku aipam, nöbö mö Krais nugw pölöi piaku aipam, ap mɨga akwör hölul rɨmɨdöia. Nöbö mö piaku röxgöb, rɨb mag ñɨŋa aŋadö gwogwo rɨmɨn, rɨbyöx nugw ri abmɨdölöi.

16 God Mönö nugw pön, nöbö mö nuŋwa mɨdölɨŋö, rɨmɨdöi aku, jɨ ñɨŋ rɨg rɨmɨdöi mag aku nugwön nugwöla, ñɨŋ God nöbö mö nuŋwa yöi. Ñɨŋ God Mönö wä rɨg yadmɨd mag akuyöbö höj nugumɨdöi aku mɨ, ñɨŋ ap wä i rɨb maga nɨgöl. Almɨdöi mag aku God nugumɨn ölɨsö wöla.

Taitas 2

Krais nöbö mö nuŋwa akuyöbö ñɨgö nugwidɨx mɨd ri abö

1Nagö nöbö mö piaku ñɨgö God Mönö mag paxdöriö akwör yad nölmɨdö.

2Nöbö dib röxgöi piaku ñɨgö yad nöl ri abaŋ, röbö wain ap akuyöbö mɨga nɨmɨŋ u pɨlenɨm; ñɨŋ rɨbyöx nugw ri abön, mag gwogwo rölɨŋ; mɨxɨñ ñɨŋa keir rɨbyöx nölmɨd mag akuyöbö rölɨŋ; ap agapɨm rɨmɨjön aku, ñɨŋ ususör rön Krais mönö wä nuŋ aku nugw pɨ gö nɨgön, Krais nugwo cɨrɨp gö nɨgön, nöbö mö piaku madmag ödöriö nɨgön, ususör rön rɨp duön, nöbö tar höimölɨb mɨda mɨjöña.

3 Mö dib röxgöi piaku ñɨgö algör ör yad nöl ri abaŋ, ñɨŋ God Mönö rɨg yadmɨd akuyöbö akwör rön rɨ ri abɨŋ; ñɨŋ nöbö mö bli yad höimöuŋ ib ñɨŋa pɨn duenɨm; ñɨŋ röbö wain ap akuyöbö mɨga nɨmɨŋ u pɨlenɨm; ñɨŋ mag wä rol akwör yad nöl ri abɨŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Ñiŋ aliö mid ri abön, yoŋdöŋ nöbö pöi mö bla ñigö yad nöl ri abiŋ, ñiŋ piöŋö nöbönіŋ nöbö ñiŋ bla madmag nigön, halöu ha ñiŋ bla madmag nigöña;

5 mixiñ ñiŋa keir ribyöx nölmid mag akwör reñ; ñiŋ hölul midöl mag akuyöbö midön, mabö, ram ñiŋ piaku ri ri abön, nöbö mö bla pi ri abön, nöbönіŋ nöbö mönö yajöñ aku yöxön mai diöña. Aliö almijöñ aku, nöbö mö bli nugwön, God Mönö aku yad höimöueñ.

6Ha nöbö piaku ñigö mönö ölisö yadaŋ, mixiñ ñiŋa keir ribyöx nölmid mag akuyöbö reñ.

7 Nagö agö mönö bilim ñigö yad nöinö aku, naŋ keir öim öim ap magalig paŋ mag akwör raŋ, ha nöbö piakwör nugwön, ñiŋ kwo paŋ mag aliö akuyöbö akwör rimidiŋ. Makwam nagö nöbö mö bla mönö yad nöinö aku, imöu imöu girön yadmijinö; ribyöx nugw ri abön God Mönö paxdöriar yad nöl ri abö.

8 Mönö yadiba rimidlö aku nugw ri abön yadaŋ, nöbö mö aniŋ nugum ölisö wölmid piaku mönö bli hölu wöhö nugwön ñiŋ keir möigw yöxöña.

9 Makwam Krais nöbö mö nuŋwa, nöbö mö bli rig wob pön höm, nag mabö röxg rimidöi piaku ñigö yadaŋ, nöbö dib na wä cön adakwör cinö, rön, mönö bli paiŋö yadölön, nöbö dib ñiŋ bla rig yajöñ mag akwör rimidiŋ.

10Nuö nöbö ñiŋ piaku ap bla kib peñ; öim nuö nöbö ñiŋ piaku ap bla magalig nugwidix ri abön, mabö magalig ri ri ab midiŋ. Aliö alön ösös ri ri abmijöñ aku, nöbö mö piaku nugwön, God Kömö Pib Nöbö an aku mönö nuŋwa nugwön yajöña, mönö aku mönö mim, nugw pib mönö maku, me cöña.

11God nöbö mö piaku magalig mi ödöriö ögwö yöxmid aku mi, Krais Jisas mögörib il ki wöxnö hön wöröxim nugugirön, nöbö mö piaku magalig ram nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö öim öim kömö midibä maga ra.

12 God nuŋ aniŋ mi ödöriö ögwö yöxmid aku nugwön nugwöla, ap kib mag gwogwo rimidöl piaku aipam, mixiñ ana keir ribyöx nölmid mag akuyöbö rimidöl aku aipam, röböxön, mögörib il ki midöl yörik midön, ribyöx nugw ri

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

abön, nöbö mö bli ap gwogwo i röiniŋ, kwockwoc palön God Mönö rig yadmid mag akuyöbö akwör ciniŋa.

13Makwam, God an Jisas Krais aniŋ kömö pi Nöbö aku mila alig höuöil höniŋö, rön, ribyöx giba alig midön, wahax pön rib wä yöx nugu gör midöla.

14 Jisas aniŋ ñöx nigön wöröxöŋ aku, “Ap kib mag gwogwo rimidöi piaku magalig paiŋö nölmön, ñiŋ nöbö mö hölul midöl na keir midön, mag wä akwör ri ri abniŋö, ri ribyöx nugugu midiŋ,” me rön, aniŋ ñöx nigön wöröxöŋa.

15 Mönö yadmidil ki nöbö mö piaku ñigö yad nöl ri abö. Nöbö mö amnimab rimidöi piaku ñigö kwockwoc palön yad nölaŋ, mönö nagö yöxöña.

Taitas 3

Krais nöbö mö nuŋwa pödpöd cöñ

1 Krais nöbö mö nuŋ piaku ñigö yadaŋ, kiŋ bla aipam, gapman nöbö dib bla aipam mönö rig yajöñ mag akwör riŋ. Öim ör ñiŋ nöbö mö bli ñigö ri ri abib maga nigön aku, ñigö ri ri abiŋ.

2Nöbö mö bli ñigö inakmönö hörön yadiŋ ib ñiŋa pin duenim; mönö nuö nuö yadeñ; nöbö mö bli yad pön ri ri abön, nöbö mö piaku magalig pisaŋ nöbö mö höimöliö mid ri abiŋ.

3 Aku agapim: an keir höd algör ör ribyöx nugw ri abmidölöl. God Mönö rig yadmid akuyöbö höj nugwön, mixiñ ana keir ribyöx nölmid mag akwör ciniŋö, rön, kilabis nöbö röxg midmidmiŋa. An ap kib mag gwogwo akwör ri gir midmidmiŋa; nöbö mö piaku ñigö rib gwogwo yöxön, ap ñiŋ bla ap ana alig midöxisöŋö, rön, ñigö paiŋö paiŋö nugum ölisö wölim rimidmiŋa.

4Höd almidöl aku, ji mai Kömö Pib Nöbö an aku, God nöbö mö ögwö yöxön madmag nig Nöbö aku, wöxnö nigöŋa.

5 God nuŋ aniŋ kömö pöŋa. Aniŋ kömö pöŋ aku, an keir ap wä bli rimin aniŋ kömö pölöŋ. Nuŋ aniŋ mi ödöriö ögwö yöxmid aku mi, aniŋ kömö pöŋa. Alöŋ aku, Inöm Leia aniŋ yad abmin hön, pix ana örix abmin, nöbö mö yoŋyöbö ödöriö wöxnö nigöla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6 Kömö Pıb Nöbö an Jisas Krais anıŋ ñöx nıgön wöröxön an kömö pöŋ aku mı, God nuŋ Inöm Leia anıŋ aŋadö yad abmın hön yuö an kwo mıda.

7God alöŋ mag aku, anıŋ uliöxön nöbö mö kömö wä na pımön, kömö öim mıdıb mag aku pıŋ, me rön, röŋa.

8Mönö mı ödöriö aku maku. Naŋ mönö yadmıdıl kı nugw ri abön ususör rön yad nölaŋ, God nugw pöi nöbö mö piaku rıb paŋyöbö akwör nugwön, nöbö mö bli ñıgö rı ri ab gırön mıdıŋ. Aliö almıjöñ aku rı ri aböña. Mönö kı mönö wä mıdöm; ñıŋ mönö wä kı mögörıb piaku piaku pön duŋ, rıg yad mag akuyöbö akwör rımıjöñ aku, nöbö mö magalıg tar mıd ri aböña.

9 Jı nöbö mö bli mönö amnör yadıp uhö gırön, nöso auso an bla al aliö yöxım hö, rön, Juda lo mönö aku al aliö mıdö, rön, mönö nuö nuö yadmıjöñ aku, nagö pısaŋ yadmıjınö. Mönö piaku il i mıdöl; nöbö mö mönö hör aku nugwön tar mıd ri abıb maga nıgöl.

10 Nöbö mö bli God Mönö ödöriö aku röböxön hör mönö bli yadmıdıŋ, wop paŋyöbö i ñıŋ yadyöxö. Nugumıdölıŋ mönö, wop igwö aipam yadyöxö. Wop igwö yadaŋ nugweñ aku, mödö ñıgö aŋadö röböxö.

11Naŋ nugulö, nöbö mö aliö almıdöi piaku ñıŋ rıb gwogwo akwör yöxön, ap kib mag gwogwo akwör rı gır mıdım, rıb madmag yuö ñıŋ kwo pıxa mıd aku wöxnö nıgmın nugwöla.

12 Nı mai Atemas mönö Ticikas yad abmön, naŋ mıdlö yöra waŋ, naŋ yadkap höb maga rımıjön aku, yadkap Nikopolis tauna hö. Ibaud rön ij rımıjön wop aku nı du mıjın Nikopolis tauna.

13 Sinas lo mönö nugw nöbö aku Apolos yöŋö, ñıgö pı ri abaŋ, ñıŋ ödöi duba rımıjöñ aku, ap ñıŋ bli mıden aku nölaŋ pıragön diöña.

14 Krais nöbö mö nuŋwa Krit mıdöi piaku, ñıŋ mabö rı gır mıdıŋ ap maga waŋ. Ñıŋ ususör rön öim öim mag wä akwör rı ri ab gır mıdön, mabö rı gır mıdön, ap maga nımön, nöbö mö ap mıdöl akuyöbö bli nöiöña.

15Taitas. Nöbö mö nı pısaŋ mıdöl yörık nagö, “Mıdlö ä?” rımıdöia. An Krais mönö wä nugw pön mıdöl mag aliö akuyöbö nugw pön anıŋ madmag

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nɨgmɨdöi nöbö mö piaku ñɨgö, “Mɨdöiŋ ä?” rö. God ñɨgö magalɨg ögwö yöxön nugwidɨx mɨdaŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pilimon

Pilimon 1

1Nɨ Pol. Krais Jisas mabö rɨmɨdmön, nɨ nag nɨgɨm mɨdla. Nɨ haul ana Timoti pɨsaŋ mɨdön, ñɨgö köp kɨ kai kɨtmɨdöla. Nöböhöd wä an Pilimon, an mabö nɨgiö nɨgön rɨmɨdöla.

2 Nagö aku, mölöu an Apia aku, nöbö an pɨsaŋ God mabö kwockwoc palön rɨmɨd nöbö Akipas aku, Krais Jisas nöbö mö nuŋwa ram nagö hön God höjöpalmɨdöi akuyöbö magalɨg, ñɨgö köp kɨ kai kɨtmɨdöla.

3Acö ana God aipam, Nöbö Dib Krais Jisas aipam, ñɨgö ögwö yöxön, pɨ ösös rɨ ri abön nugwidɨx mɨdɨŋ, ñɨŋ tar mɨd ri ab gɨ mɨdɨŋ.

Nöbö mö God nugw pöi bla madmag nɨglaŋö, röŋa

4-5Naŋ Nöbö Dib Jisas nugw pön, God nöbö mö nuŋ akuyöbö ñɨgö magalɨg madmag nɨgmɨdlö aku nɨ yad nölɨm nugwön, nɨ God na höjöpalön, nagö rɨbyöx nugwön öim öim ri ablaŋe rɨmɨdla.

6Nɨ God höjöpalön yadmɨdla, “Acö, naŋ raŋ, Pilimon nuŋ Krais mönö mag wä nugw pɨmɨd aku nöbö mö bla yad nölaŋ, naŋ an Krais nugw pöl nöbö mö bla ap wä agap apɨm nölmɨdlö aku, Pilimon nuŋ magalɨg nugw ri abaŋ,” me rɨmɨdla.

7 Nöböhöd wä na Pilimon nugwö! Naŋ God nöbö mö nuŋ akuyöbö ñɨgö madmag ödöriö nɨgmɨdlö aku, ñɨŋ madmag yuö ñɨŋ kwo wahax pɨmɨdöia. Nɨ kwo algör ör nugwön wahax pön rɨb wä yöx nugu gör mɨdla.

Onesimas nugwo yadyöxmɨjnaŋö, röŋa

8Naŋ God nöbö mö nuŋwa mɨ ödöriö madmag nɨgmɨdlö aku nugwön, an nöbö hogwa haul hödpɨg röxg mɨdöl aku nugwön, nɨ nagö mönö ölɨsö yadön, akuyöbö alane, rɨlöxa.

9Nɨ wopik nöbö nom röxgla. Krais Jisas mönö wä aku yad nöl yönmɨdmön, nɨ nag nɨgɨm mɨdɨl aku, nagö mönö ölɨsö yadlöxa, jɨ nagö aliö yadöin. Nagö nöbö madmag yöbö na mɨdlö makwam, nɨ rɨg yajɨn mag akuyöbö rö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10 Makwam mönö na aku, Onesimas nuŋ ha na keir röxg niga. Mabö nagö rön röböx duöŋ aku, yörik ni pisaŋ naga midön, Krais mönö wä aku yad nölmön nugw pa aku mi, ni nuö nuŋwa röxg midla; nuŋ ha na keir röxg mida.

11Höd nuŋ mabö nagö ri nöl ri abmidöl; ji wopik nuŋ mabö nagö ri nöl ri abön, mabö na aipam ri nöl ri aböna.

12Makwam, ha madmag yöbö na aku nagö yad abmidla.

13Höd yad nugwön mönö nagö pilöx aku, nugwo yad aböyöx. Krais mönö wä yadmidmön, ni nag nigim midil yörik, nagö hön ni nugwidix midibä maga nigöl aku, Onesimas ni nugwidix midöxisöŋö waiö.

14Ji rib na keir Onesimas nugwo pi gi mijin aku wä reniŋö, rön, nugwo höd yad abön, nagö mai yad nugumidla. Nuŋ höuöil yad abnöb yad abö.

15Ni ribyöx nugula, God nuŋ keir rimin, Onesimas nagö mag ulmidö miŋi röböxön du aku mi, wopik nagö höuöil hön nagö pisaŋ öim öim mijöna.

16 Ji naŋ weik nugwo hör nag mabö rib nöbö nagö i nugwöinö; weik nugwo haul madmag yöbö an nöbö hogwa mirix ödöriö i röxg nugunö. Nuŋ haul madmag yöbö ni ödöriö, ji nuŋ nag mabö rib nöbö nagö mid aku mi, naŋ nag mabö rib nöbö wä i aipam, Nöbö Diba nugw pi haul wä an aipam pinö makwam, mi wahax pö.

17Makwam, naŋ ni pisaŋ nigiö nigön Nöbö Diba mabö rimidöl aku ribyöx nugwön, ni keir ulöx aku ni pi ösös ri ri ablax mag akuyöbö, Onesimas nuŋ yön aku nugwo algör pi ösös ri ri abö.

18Nuŋ nagö ri gwogwam röŋ aku mönö ap bli paiŋö nölölöŋ aku, me rön, mönö bli mijön aku, nugwo yadmijinö; mönö aku ni yadö. Yadaŋ, ni nagö paiŋö nöina.

19Mi yadmidil ki, ib na keir köp alig kai kitön nigmidla. Ni Krais mönö wä akwör yad nölmön nagö nugw pön, Krais Jisas nöbö nuŋwa midlö aku, nagö yadöin; naŋ keir nugulö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20Nöböhöd na. Nöbö Diba mabö rɨmɨdöl aku nugwön, nɨ nagö yadmɨdɨl mag akwör rö. Krais an nöbö hogwa pɨ ri abɨm hödpɨg hogwa mɨdöl aku, naŋ aliö alaŋ nugwön nɨ wahax pɨna.

21Nɨ rɨg yadmɨdɨl mag akuyöbö akwör wöhö, naŋ keir rɨbyöx nugw ri abmɨdlö adakwör nugwön, Onesimas nugwo paŋ mag akwör cɨne, rön, wä rɨmɨn nugugɨrön nagö köp kɨ kai kɨtmɨdla.

22 Mönö paŋyöbö i mɨda. Ram naŋ aku ram möl i ösös rɨ nɨgö. Ñɨŋ ususör rön God höjöpalmɨdöi makwam, igöp mɨda naga mɨdɨl kɨ röböxön ub maga rö, rɨ rɨbyöx nugwön, rɨbyöx gɨba alɨg mɨdla.

Mönö yad pöröŋa

23 Nöbö nagö Epapras algör ör Krais Jisas mönö yad nölmɨdmɨn, nugwo nag nɨgɨm, nɨ pɨsaŋ mɨdöl kɨ. Nuŋ nagö “Mɨdlö ä?” rɨmɨda.

24Nöbö mabö nɨgiö nɨgön rɨmɨdöl nöbö Mak aku, Aristakas aku, Demas aku, Luk aku “Mɨdlö ä?” rɨmɨdöia.

25Nöbö Dib Jisas Krais ñɨgö nöbö mö piaku ögwö yöxön nugwidɨx mɨdaŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hibru

Hibru 1

God Ha nuŋwa aniŋ mönö wä nölöŋa

1Höd God nuŋ nöso auso an Juda nöbö mö akuyöbö ñigö mönö yadiba, mönö yadib nöbö nuŋ piaku hörirör riba nölmin, ñiŋ nugwön nöso auso nöbö piaku yad nölmidmä.

2 Makwam wop maiyöbö midöl ki, Ha nuŋwa keir yad abmin hön aniŋ mönö yad nöla. God nuŋ yadmin, Ha nuŋwa mögörib ap piaku magalig maduar ör ri nigöŋa. Ha nuŋwa mögörib ap piaku magalig nugwidix mijöna.

3 Nuö mi mil mag diba alig mid mag akuyöbö, Ha nuŋ algör ör mi mil mag diba alig mida. Nuö nuŋ nöbö pödiöm mid aku, Ha nuŋ algör ör paŋ mag akwör rig mida. Ha nuŋ mönö ölisö mag nuŋwa yadmin, mögörib ap bla magalig mida. Ha nuŋ hön, aniŋ nöbö mö magalig ñöx nigön wöröxön, nöbö mö akuyöbö magalig ap kib mag gwogwo rimidöi pix aku magalig örix abön, höbkal öbil hö wölu Nuö ölisö keiryöbö alig mid Nöbö aku imag mirix adö römidön pisaŋ midöia.

Ejol bla yöra bö midöia; God Ha nuŋ mi Nöbö Dib ödöriö mida

4 God nuŋ rimin, Krais nuŋ ejol piaku röxgib yöi; nuŋ Nöbö Diba mida. God nuŋ Krais nugwo Ha ni, me röŋ aku, ib nuŋwa ejol ib röxgib yöi; ib nuŋwa mi bil sö mida.

5 God Mönö rib miŋi God nuŋ mönö yadön yadöŋa, “Ni weik nagö yadmidla, nagö Ha na midman, ni Nauö nagö midlö,” röŋa. Mönö aku God nuŋ ejol i yadölöŋ.

6 Ha nuŋ höd aku mögörib ki yad abiba rimidöŋ wop aku, God nuŋ ejol nuŋ ada ñigö yadöŋa, “God ejol bla magalig ib nuŋwa yadiŋ adöx sö duaŋ,” me röŋa.

7 God nuŋ ejol bla mönö yadön yadöŋa, “God nuŋ ejol nuŋ bla rimin, wop i hödal röxg hömidöia. Mabö ri nölib nöbö nuŋ bla raŋ, wop i rin pin röxg hömidöiŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8 Ji God nuŋ Ha nuŋwa nugwo mönö yadön yadöŋa, “Nagö God. Nagö Kiŋ öim öim midön, nöbö mö naŋ bla öim öim nugwidix midanö. Nöbö mö naŋ bla nugwidix midön, pi ösös ri ri abön, ödöriö akwör rön, nugwidix midanö.

9Nöbö mö mag wä ri ri abmidmin, naŋ wahax pimidlö, ji nöbö mö ap kib mag gwogwo rimidim, naŋ ölisö wölim nugumidlö. Makwam, ni God, God naŋ, nagö nugwön mi wahax pimidla. Ni rimön nagör Nöbö Dib keiryöbö ödöriö midlö; nöbö nugub nagö bla nagö rig midlö akuyöbö mideñiŋö,” röŋa.

10 God mönö bli kwo yadön yadöŋa, “Nöbö Dib, nagö keir maduar ör midön, mögörib il ki ri nigön, mijöi adöx yöd sö imag naŋa ri nigmö.

11-12Ap piaku mag miŋi midön, hölögipiba rimida, ji nagö midib ör mijinö. Ap piaku, wölij liduön lil pinmin, pi öröu hör yöraku nigön, yoŋyöbö röbmidöi mag aliö akuyöbö cinö. Makwam nagö Nöbö Dib, höd rig midmidmö mag akuyöbö, weik ki kwo paŋ mag akwör rig midlö; wopik midlö mag akuyöbö mai paŋ mag aliö akwör öim öim alig mijnaŋö,” röŋa.

13 God Mönö rib miŋi God nuŋ mönö yadön yadöŋa, “Nagö imag mirix ni adö ki römid gi midaŋ, ap agap apim nagö kwolmal röxg mid akuyöbö magalig, wöktaitö mo nagö niginö,” röŋa. Mönö aku God nuŋ ejol i yadölöŋ.

14 Ejol bla nöbö pödiöm midöi? God nuŋ ñigö yad abmin, mabö nuŋwa ri nöl girön, Krais nuŋ kömö pimin adöx yöd röul adö kau sö mijöñ nöbö mö akuyöbö ñigö ri nölmidöia.

Hibru 2

God an pöŋ aku ap dib ödöriö

1Makwam, mönö yad nölmin nugwöl aku, nugw pi gö nigön, ribyöx nugu girön mijnim. Nugw pi ri abön alöiniŋ aku, rib inakmönö bli yöx nugwön, inakmönö hörib adö dub maga ra.

2 Ejol bla akwör lo mönö aku pön duön, Mosis nugwo nölim aku, ji mönö aku mönö mör midim nugugirön, nöbö mö mönö aku rig yadmid akuyöbö mag miŋi rölim piaku aipam, nöbö mö mönö aku mag miŋi röd abim piaku aipam, öliŋ höb paiŋö pimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Makwam, an God Ha nuŋwa mönö mag wä mıda pön hö aku röböxnıŋ aku, kömö dub maga nıgen. Nöbö Diba nuŋ keir mönö aku pön höm, nöbö mö mönö nuŋ aku audiöx nugwim bla, anıŋ mönö mı ödöriö aku nugune, rön, yad nöl ri abmä.

4 Rıb ñıŋ akwör yöx nugwön yadölim; God ñıgö pısaŋ mıdmın nugugırön, ap nugub nugwölıbä akuyöbö bli rı gırön, ap rölıbä akuyöbö bli rı gırön, anıŋ yad nölmä. God rıb nuŋwa keir yöx nugumın, Inöm Leia nuŋ nöbö mö bli ap wä nölmın mag keiryöbö ödöriö rımıdmä aku, algör ör nugumıŋa. Makwam an nugwöla Krais mönö wä aku mı ödöriö yadmä.

Jisas anıŋ wobön höbkal pön, anıŋ haul nöbö mölöu nöbö nı, me ra

5Makwam God anıŋ paŋ, nuŋ pısaŋ adöx yöd röul adö kau sö yöraku öim öim mıjnıŋ mönö yadmıdıl kı, ejol bla bıl yöra sö, an il yöra bö mıdöinıŋ.

6 Mönö adaku, God Mönö aku rıb mıŋi kai kıtön yadmä, “God. Naŋ nöbö mö akuyöbö ñıgö ögwö yöxön pımıdlö. Jı ñıŋ nagö röxg mıdölöi; ñıŋ nöbö mö hör röxg mıdöi aku, naŋ pödpöd rımın ñıgö rı ri abön nugwidıx mıd ri ab gı mıdlö?

7Naŋ rıman, mag metyöbö mıŋi ejol bla nöbö diba mıdmın, nöbö mö bla il yöra bö mıdmä aku, jı weik naŋ nöbö mö akuyöbö rıman, ñıŋ iba mıdaŋ,

8ap akuyöbö magalıg nugwidıx mıjöñıŋö,” rımä. God rımın nöbö mö ap bla magalıg nugwidıx mıjöñıŋö, rim mönö aku nugwön nugwöla ap bla magalıg nöbö mö mo ñıŋa mıjöna. Jı weik an nugwöla ap bla magalıg nöbö mö mo ñıŋa mıdöl.

9 Jı Jisas röŋ aku nugwöla. God nuŋ Jisas yad abmın mögörıb il kı hön mıdöŋ wop aku, ejol piaku nöbö diba mıdmä; Jisas nuŋ nöbö ulmıdö mıdöŋa. God nuŋ nöbö mö ögwö yöxmıd aku mı, Jisas nöbö mö akuyöbö magalıg kömö pınö, rön, ölıŋ höb diba pön wöröxım, God rımın nuŋ weik Nöbö Diba mil alıg mıdmın nugugırön, ib nuŋwa yadmın adöx sö dumıda.

10God nuŋ ap bla magalıg rı nıgön nugwidıx mıd aku, nöbö mö mıga akwör pı mögörıb wä ödöriö nuŋ aku pı nıgıba, Jisas yad abmın hön mı ölıŋ höb

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

gwogwo ödöriö pimin, God nugwo kau wä keiryöbö ödöriö nuŋwa keir aku nölöŋa. Aku agapim: Jisas nuŋ keir röŋ mönö wä aku nugw pön, nöbö mö miga akwör kau wä keiryöbö ödöriö aku Jisas pisaŋ du mijöña.

11 Nöbö mö ap kib mag gwogwo pix aku örix abmid Nöbö aku aipam, nöbö mö wopik pixa alig midölöi piaku aipam, Nuö ñiŋa paŋyöbö akwör. Makwam, Jisas nöbö mö piaku ñigö haul nöbö mölöu nöbö ni blaku, me rön yadön, möigw yöxöl.

12 God Mönö rib miŋi Krais nuŋ God nugwo yadöŋa, “Haul nöbö mölöu nöbö ni akuyöbö ñigö haiwo nagö aku urön yad nöina; nagö höjöpaliba mögum rön, wopal yad girön, ib nagö yadmön adöx sö duaŋ,” me röŋa.

13 God Mönö rib miŋi Krais nuŋ yadöŋa, “God nuŋ ni nugwidix mid ri aböniŋö, ri ribyöx nugwön, ni ribyöx giba alig mijinö,” röŋa. Makwam Krais nuŋ mönö i yadöŋa, “God halöu ha ni nölöŋ piaku pisaŋ midil ki,” me röŋa.

Krais nöbö mö pinö, rön, nöbial mixiña nigön, höŋa

14 Krais nuŋ mönö ki yadön, “halöu ha” röŋ aku, ñiŋ nöbö mö yöbö aku mi, nuŋ keir nöbial mixiña nigön hön, kijaki nöbö mö pön pixip dumin wöröxmidöi nöbö aku nugwo pil pal nigiba wöröxöŋa.

15Krais aliö almin, nöbö mö wöröxniŋö, rön, öim öim rib diba yöxön kilabis nöbö röxg midim piaku, ñigö yau abmin öim öim kömö midibä maga ra.

16Makwam Krais aliö alöŋ aku, ejol bla pi ri abnö, rön, alölöŋ; Ebraham halöu ha bla pi ri abnö, rön, alöŋa.

17Mag adakwör, Krais hön an haul nöbö mölöu nöbö nuŋwa rig midöl mag akuyöbö, nuŋ keir nöbial mixiña nigön, God ap höjöpal ur nölib nöbö wä ödöriö aku midön, nöbö mö mid ri abmidölöi piaku ñigö ögwö yöxön pi ri abön, öim öim God nugwo mabö ri nöl ri ab gir midmin, God nuŋ nöbö mö ap kib mag gwogwo rimidöi akuyöbö pix aku nugwön röböxa.

18Krais hön mögörib döul il ki midön, aniŋ ömörö agap apim rimid aku nugwo kwo algör ör rimin, nuŋ keir nugw ri abmid aku mi, aniŋ uliöxön nugwidix mid ri ab gi mijöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hibru 3

Jisas nöbö dib; Mosis nöbö ulmidö

1 Haul nöbö mölöu nöbö. God ñigö kwo algör ör mönö wä nuŋwa yadmin, an God nöbö mö nuŋ keira midöla. Jisas nuŋ God mönö mag wä pön dub Nöbö maku. Jisas nuŋ God Ap Höjöpal Ur Nölib Nöbö Dib Ödöriö aku. An Jisas mönö wä nuŋ aku nugw pön, God Mönö rig yadmid mag akuyöbö ciniŋ aku, Jisas nuŋ öim öim aniŋ ri nöiöna. Makwam, ñiŋ öim öim Jisas nugwör ribyöx nugu gör mijöña.

2Mosis nuŋ God mönö yadöŋ aku nugwön, God nöbö mö nuŋ bla pön nugwidix mid ri abmida. Mag aliö akuyöbö algör Jisas nuŋ God mönö yadöŋ aku nugwön magalig ri ri aböŋa. God nuŋ Jisas nugwo mabö aku yad nigöŋa.

3Nöbö i ram ur nigön aku, rama iba yadiŋ bil sö duen; nöbö rama ur nigön nöbö aku nuŋwör ib nuŋwa yadiŋ bil sö diöna. Mag aliö akuyöbö, God nuŋ Mosis nugwo pi ri abmin, nöbö mö Mosis nöbö dib me rimidöia; ji Jisas ib dib ödöriö mid aku, nöbö mö ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ.

4Hölimib ram i hör wöxnö nigöl; nöbö i ur nigim mida. Mag aliö akuyöbö, ap agap apim mid akuyöbö magalig God nuŋ ri nigim mida.

5 Mosis nuŋ God nöbö mö nuŋwa mibil yöra mabö ri nöl ri ab girön, God nuŋ mai agö mönöm aniŋ yajön aku, nöbö mö piaku höd wöxnö yad nölöŋa.

6Makwam Krais nuŋ God Ha nuŋwa ödöriö mid aku mi, nuŋ nöbö ram minöbö röxg midön, an God il nuŋwa midöl nöbö mö bla nugwidix mid ri ab gi mida. An ap wä mai piniŋ aku nugw pön ribyöx giba alig mijniŋ aku, nöbö mö nuŋ akwör mijniŋa.

God mönö wä aku nugw pi gö nigön röböxmijeñ

7 Makwam, Inöm Leia rig yad akuyöbö nugwi. Nuŋ yada, “Wop ki God mönö audiöx nugumijöñ aku, mönö nuŋ aku nugw pi. God mönö nuŋwa nugwön ipit ri girön höj nugumijeñ.

8-9 Nöhöniŋ apiniŋ nöbö maduar ör, kim akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pin du adokwebö mij bö (40) mögörib rig kap mibil piaku midim,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ñıgö ap rölıbä akuyöbö piaku rı gırön, nugwidıx mıd ri abma aku, jı God nuŋ anıŋ agö magım cönıŋö, rım mönö na aku nugwölim; rıb ñıŋa keir akwör yöx nugwön rım dumıdöŋa. Nöhönıŋ apınıŋ nöbö rıg rim mag akuyöbö, ñıŋ kwo algör God mönö yad höimöumıjeñ.

10Aliö almıdmın, nı nöhönıŋ apınıŋ nöbö piaku nugumön ölısö wölım yadma, ‘Ñıŋ öim öim nı höj nugwön, mönö na mai duölöıŋö,’ rıma.

11 Makwam, nı ölısö wölım, yadma, ‘ “Ñıŋ mögörıb wä duön nı pısaŋ mıdön, aŋöi nıgön mıd ri ab gı mıjöñıŋö,” rım aku, dueñıŋö,’ rıma. Mönö ölısö yadön aŋadö wöhö rımö!” röŋa.

12Makwam, haul nöbö mölöu nöbö. Ap kib mag gwogwo rön, God kömö mıd aku mönö nuŋ aku röböxön, rıb ñıŋa keir yöxön rıbä nıg aku mı, nugw ri aböña.

13God Mönö rıb yadmıdıl aku, “Wop kı God mönö audiöx nugumıjöñ aku, mönö nuŋ aku nugw pi. God mönö nuŋwa nugwön ıpıt rı gırön höj nugumıjeñıŋö,” röŋa. “Wop kı” röŋ aku mödö mıdöl mık. Makwam, ñıŋ öim öim wop paŋ paŋ haul nöbö nölöu nöbö ñıŋ bla pısaŋ Krais mönö wä aku yadıp uhö gırön, nuö nuö yad nölön, rıbyöx gıba alıg mıjöña. Nöi mıjön aku, kıjaki ñıgö ap kib mag gwogwo rıb mönö inakmönö bli hörön ñıgö pön pıxıp duaŋ Krais mönö wä aku röböxöña.

14Höd an Krais mönö wä nuŋ aku nugwön, mönö nuŋwa nugw pı gö nıgön, nugwo cırıp ri abmıŋ mag akuyöbö, mai an öim öim ususör rön paŋ mag akwör Krais mönö wä nuŋ aku nugw pı gö nıgön, nugwo cırıp ri abön, rıbyöx gıba alıg mıjnıŋ aku, Krais nöbö mö nuŋwa mıdön, nugwo pısaŋ nıgiö nıgön mabö cınıŋa.

15 God Mönö rıb yadmıdıl aku yada, “Wop kı God mönö audiöx nugumıjöñ aku, mönö nuŋ aku nugw pi. God mönö nuŋwa nugwön ıpıt rı gırön höj nugumıjeñıŋö, röŋa. Nöhönıŋ apınıŋ nöbö maduar ör, kım akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pın du adokwebö mıj bö (40) mögörıb rıg kap mibıl piaku mıdım, ñıgö ap rölıbä akuyöbö piaku rı gırön, nugwidıx mıd ri abma aku, jı God nuŋ anıŋ agö magım cönıŋö, rım, mönö na aku nugwölim;

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

rıb ñıŋa keir akwör yöx nugwön rım dumıdöŋa. Nöhönıŋ apınıŋ nöbö rıg rim mag akuyöbö, ñıŋ kwo algör God mönö yad höimöumıjeñıŋö," röŋa.

16 Mosıs nuŋ du Isrel nöbö mö mögörıb Ijip mıdım pön höŋ nöbö mö piaku ñıŋ magalıg God mönö nugwön höj nugumä.

17 Kım akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pın du adokwebö mıj bö (40) Isrel nöbö mö piaku ap kib mag gwogwo rımıdım, God ñıgö ölısö wölım rımın, mögörıb rıg kap mibıl piaku du mıdön nöbö mö mıga wöröx pörmä.

18Makwam Isrel nöbö mö mıga öim God nugwo höj nugwön, mönö nuŋwa rıg yadmıd mag akuyöbö rımıdölmın mönö, God nuŋ mönö ölısö yadön, "Nı ñıgö nugumön ölısö wöla. Mögörıb wä duön, nı pısaŋ mıdön aŋöi nıgön mıd ri aböñıŋö, rım yöraku dueñıŋö," rön, aŋadö yad wöhö röŋa.

19Makwam an nugwöla, ñıŋ mönö nuŋwa nugw pölim aku mı, du mögörıb wä aŋöi nıgön mıd ri aböyıx yöraku dub maga nıgölöŋ.

Hibru 4

1"Ñıŋ mögörıb wä duön, nı pısaŋ mıdön aŋöi nıgön mıd ri ab gı mıjöñıŋö," röŋ mönö aku, Isrel nöhönıŋ apınıŋ nöbö nugw pölim. Makwam wopik God anıŋör mönö ma aku yada. God mönö yadön yadöŋa, "Ñıŋ mögörıb wä duön, nı pısaŋ mıdön aŋöi nıgön mıd ri ab gı mıjöñıŋö," röŋ mönö aku rıbyöx nugw ri aböña. God nagö, "Ap wä nöinö rım aku pöinaŋö," rıb maga ra.

2God rımın Krais mönö wä aku Isrel nöbö mö ñıgö yad nölmın nugumä mag akuyöbö, anıŋ kwo algör ör Krais mönö wä aku yad nölmın nugumıŋa. Jı Isrel nöbö mö Krais mönö wä aku nugwön, mi yadö rön, nugw pölim. Makwam, Isrel nöbö mö ñıŋ Krais mönö wä aku nugwön ap wä pölim.

3 Jı an nöbö mö Krais mönö wä aku nugwön, mi yadö, rön, nugw pöl nöbö mö bla, "Ñıŋ mögörıb wä duön, nı pısaŋ mıdön aŋöi nıgön mıd ri ab gı mıjöñıŋö," röŋ mögörıb wä aku du mıjnıŋa. God yadöŋa, "Aliö almıdmä aku, nı ñıgö nugumön ölısö wölmın, ' "Ñıŋ mögörıb wä duön, nı pısaŋ mıdön, aŋöi nıgön mıd ri ab gı mıjöñıŋö," rım aku, dueñıŋö,' rıma. Mönö ölısö yadön mı

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aŋadö yad wöhö rilö!” röŋa. God aliö yadöŋ aku, ji nuŋ maduar ör mögörib ki ri nigölöŋ wop aku, ap cön piaku magalig mödö ribyöx nugwön cinö röŋa.

4 God Mönö aku rib miŋi mämäg nig nugwön, wop mij aku mönö bli mid aku nugunö. Mönö aku kai kitön yadmä, “God wop akuyöbö iŋösu sö mögörib ap bla magalig ri nig pörön, ‘Wop mij aku aŋöi nigino,’ rön, hör midö,” rimä.

5 Makwam God Mönö rib mödö yadmidil aku, God yadöŋa, “ ‘Ñiŋ mögörib wä duön, ni pisaŋ midön aŋöi nigön mid ri ab gi mijöñiŋö,’ rim aku, dueñiŋö,” röŋa.

6God rimin Krais mönö wä aku Isrel nöbö mö ñigö yad nölmä, ji ñiŋ nugwön, mi yadö rön, nugw pölim. Aku mi, mögörib wä duön, God pisaŋ midön aŋöi nigön mid ri aböyix aku, duölim. Ji nöbö mö hör bli diöña.

7Makwam, nöbö mö mönö nuŋwa nugwön röböxim piaku wöröxim, kim miga akwör yönmin, nöso maduebö Depid nuŋ God Mönö kai kitön, mönö mag wopik yadmidil aku yadön yadöŋa, “Wop ki God mönö audiöx nugumijöñ aku, mönö nuŋ aku nugw pi. God mönö nuŋwa nugwön ipit ri girön höj nugumijeñiŋö,” röŋa. Makwam God iswob, “Wop ki” röŋ aku mi, an nugwöla, wop nuŋ nöbö mö pön wop aku wöxnö nigöl.

8 Makwam ñiŋ yajöña, “God maduar ör, ‘Ñiŋ mögörib wä duön, ni pisaŋ midön aŋöi nigön mid ri ab gi mijöñiŋö,’ röŋ aku, nöbö dib Josua nöso auso nöbö yöliŋ pön mögörib Kenan dumin, mid ri ab gi midim adaku yadö,” cöña. Ji wop aku yadölöŋ; ñiŋ duön mögörib Kenan midim nugugirön, mönö akwör iswob yadöŋa.

9Makwam, God nuŋ wop mij aku aŋöi nigön tar midöŋ mag akuyöbö, nöbö mö nuŋwa ñiŋ kwo algör ör aŋöi nigön tar mijöña.

10 God wop akuyöbö iŋösu sö mabö rön, wop mij aku aŋöi nigön hör midöŋ mag akuyöbö, nöbö mö bil kai God mögörib nuŋ sö diöñ piaku, ñiŋ mag aliö akuyöbö algör ör mabö rimidmä aku röböxön, du nuŋ pisaŋ aŋöi nigön tar mid ri aböña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Makwam, mögörıb wä aku duön, God pısaŋ mıdön aŋöi nıgön mıd rı ab gı mıjöñıŋö, röŋ mönö aku, an ususör rön, nugw pı gö nıgön, God Mönö rıg yadmıd mag akwör rı gırön mıjnıŋa. Paŋ mag akwör almıjınıŋ aku, Isrel nöbö mö höd God mönö yadöŋ aku nugw pölim, mögörıb wä duölim, hö wöröx pörim mag akuyöbö, an nöbö mö paŋyöbö i akuyöbö alen.

12 Aku agapım: God Mönö aku kömö akwör mıda. God Mönö aku, ap agapım rıba cınöb cön ap aku cöna. Yu mıxıl ölısö piaku magalıg atu ra; God Mönö aku mı ölısö mıda. Yuö an kwo duön, rıb madmag keir nıgön, inöma keir nıgön cöna; yuö an kwo duön, yöd kwol keir nıgön, yöd waba keir nıgön cöna; yuö an kwo duön, rıb wä yöxmıdöl aku mönö rıb gwogwo yöxmıdöl aku, pı wöxnö nıgaŋ nugw rı abnıŋa.

13Agö mag bılım cınıŋ akuyöbö, God nugugu mıdaŋ nugugırön cınıŋa; tar umadiö rıb maga nıgöl. Makwam, nuŋwör anıŋ mönö diba yadön, agö mag bılım röl mönö aku yad nugwaŋ nugugırön nugwo yad nöinıŋa.

Jisas God Ap Höjöpal Ur Nölıb Nöbö Dib Ödöriö mıda

14 Makwam, God Ap Höjöpal Ur Nölıb Nöbö Dib Ödöriö an aku, God Ha nuŋwa Jisas aku, nuŋ duön Nuö pısaŋ mıd makwam, Krais mönö wä nugw pöl aku, nugw pı cıcı nıgön rı gırön mıjnıŋa.

15God Ap Höjöpal Ur Nölıb Nöbö Dib Ödöriö an aku hön mögörıb il kı mıdmıd aku, ap kib mag gwogwo anıŋ pön pıxıp dubä maga rımıd akuyöbö aipam, ömörö anıŋ agap apım rımıd akuyöbö aipam, nugwo kwo algör ör rımıdöŋa, jı nuŋ mag gwogwo i rölöŋ. Makwam, ömörö agap apım anıŋ cön aku, God Ap Höjöpal Ur Nölıb Nöbö Dib Ödöriö an aku nugw rı ab gı mıd aku mı, anıŋ mı ödöriö uliöxön,

16 nöbö mıbıl yöbö an wä ödöriö aku mıda. Makwam an God ipöxön röböxöinıŋ. God anıŋ uliöxön, Ha nuŋwa yad abmın hön wöröxöŋ aku mı, God hogw rol kıŋ römıd gı mıd il yöra dumıjnıŋ aku, nuŋ anıŋ ögwö yöxön pı ösös rı rı abön nugwidıx mıd rı abaŋ tar mıd rı abnıŋa.

Hibru 5

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla magalıg, nöbö piaku nöbö ñıŋ i nugwön yad nıgmıdöia. Yad nıgmın, ñıŋ nöbö mibıl yöbö mıdön God mabö nuŋwa rımıdöia. Nöbö mö ap kib mag gwogwo rımıdöi aku nugwön, hön meme mönö hön sipsip rag hö God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla nölmın, ñıŋ piöŋö rıgpıd rola pal urön, God höjöpal ur nölmıdöia. Mabö ñıŋa i mıda. Nöbö mö God nugwo ri ablaŋe rımıjöñ aku, ap bli rag hö God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib bla nölım ñıŋ ap piaku God höjöpal ur nölmıdöia.

2-3 God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib piaku, ñıŋ keir aipam nöbö mıdön, ñıŋ kwo algör ör ap kib mag gwogwo rımıdöia. Makwam, nöbö mö piaku ap kib mag gwogwo rımıdöi aku aipam, ñıŋ keir ap kib mag gwogwo rımıdöi aku aipam rıbyöx nugwön God ap höjöpal ur nölmıdöia. Makwam, nöbö mö nugw ri abölön pın bırıbä rımıjöñ aku, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib aku ñıŋ uliöxön mönö höimöliö yadmıdöia.

4 Ñıŋ keir, nöbö diba mıdölıŋö, rön, mabö aku pımıdölöi; God Eron nugwo yad nıgmın mabö rımıdöŋ mag akuyöbö, ñıŋ kwo algör yad nıgmın rımıdöia.

5 Paŋ mag adakwör, Krais nuŋ keir, nı God Ap Höjöpal Ur Nölıb Nöbö Dib Ödöriö mıjınö, rön, yadölöŋ; God ör Krais nugwo yadöŋa, “Nagö Ha na; weik nı Nauö nagö mıdlö,” me röŋa.

6 Makwam God Mönö aku rıb mıŋi mämäg nıg nugwön, God mönö i kwo yadöŋ aku nugwöla. Nuŋ Ha nuŋwa yadöŋa, “Melkisedek nuŋ ap höjöpal ur nölıb nöbö rıg mıdmıd mag akuyöbö, nagö kwo algör ap höjöpal ur nölıb nöbö öim öim mıjnaŋö,” röŋa.

7 Jisas mögörıb döul il kı mıdım, nugwo pıl pal nıgıba rımıdmın, Nuö nuŋwa im nöl gırön, ajmöla aj halön höjöpal gır mıdöŋa. Nuö nuŋwa yad nugwön yadöŋa, “Nı nugwidıx mıdane. Jı al aliö rö, rön, yadmıdöi; naŋ keir nugulö mag akwör nı rane,” röŋa. Jisas aliö rımın, God nıc mönö nugwön, yad nugwöŋ mag akwör röŋa.

8Jisas nuŋ God Ha nuŋ ödöriö aku, jı nuŋ ömörö pön öliöx mıdmıd aku mı, nı pödpödiö Nuö mönö yajön mag akuyöbö cınö, rı rıbyöx nugwön, mag aliö akwör rımıdöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Nuö mönö yadöŋ akuyöbö magaliɡ röŋ aku mi, nuŋ nöbö mö mönö nuŋwa nugw pön mai dumidöi piaku pi asix abaŋ, ñiŋ mögörib wä adöx yöd röul adö kau sö yöraku wöluön öim öim kömö akwör mid ri aböña.

10Paŋ mag adakwör, God nuŋ Jisas yadöŋa, “Melkisedek nuŋ ap höjöpal ur nölib nöbö riɡ midmid mag akuyöbö, nagö kwo algör ap höjöpal ur nölib nöbö öim öim mijnaŋö,” röŋa.

God mönö il aku nugw ri abön, nugw pi gö niɡöña

11Mönö kai kitmidil pik miɡa mid aku, ji rimgör nugwölöi aku mi, miŋi ri öliöxön yadmön nugwöña.

12 Ñiɡö God Mönö öim yad nölmidöl aku, ñiŋ piöŋö nugw ri abön nöbö mö bli yad nölöyix aku, ji rimgör nugwölöi aku mi, mönö höd nugub piaku ñiɡö iswob yad nölib maga ra. Weik ap ölisö nimibä wop ki, ji ñiŋ kaua nim gör midöia.

13Halöu ha kiai kaua nim gör midöi piaku, mag rol aku wä, mag rol aku gwogwo, me rön, nugwölöi.

14Makwam nöbö mö riba mid bla rip duön, mag bil aku rib, mag bil aku rölib, me rön, nugw ri abmidöia. Ñiŋ ap mag yöbö nimmidöia.

Hibru 6

God mönö il aku nugw pinim

1Krais mönö wä ñiɡö öim yad nölmidöi aku, ni yadön iswob wödib yadöin. Ram uriba, padö pinöb, padö pilön rödön, pilön rödön rimidölöi. Makwam, an keir mag kitiba rön God nöbö mö nuŋwa mijniŋö, ri ribyöx nugumidöi mag akuyöbö mödoŋwadö röböxön, God nuŋ Ha nuŋwa yad abmin aniŋ ñöx niɡön wöröxöŋ mönö wä akwör mödoŋwadö nugw pinim. Padö aku pilön rödön, pilön rödön röiniŋ.

2Röbö palmidöi mönö aku; God ñiɡö pi ri abaŋ, me rön, imaga rola niɡmidöi mönö aku; nöbö mö wöröxön öbiöñ mönö aku; God nöbö mö magaliɡ mönö diba yadön ñiɡö nuöm niɡaŋ bli öliŋ höba öim pöñ mönö aku; mönö piaku

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

iswob yadöin. Krais mönö wä höd nugwim piaku, ribyöx nugw gör midön, Krais mönö wä bli kwo nugwöñ aku waiö.

3God aniŋ nugwidix midaŋ nugugirön, an Krais mönö wä bli kwo yad nölin nugwöña.

4Nöbö mö Krais mönö wä nuŋwa nugw pön mai röböxöñ piaku, ñiŋ iswob ap kib mag gwogwo rimidöi aku, pödpöd rimin aliö alölinö, rön, röböxön, Krais mönö wä nuŋ aku nugw peñim. Ñiŋ God mil wä nuŋ aku mödö nugumä; God ap wä adöx yöd röul adö kau sebö nölmid aku mödö nugumä; Inöm Leia nuŋ yuö ñiŋ kwo mödö höŋa.

5God Mönö wä aku mi id yön aku mödö nugumä; God nuŋ nöbö mö mögörib il ki nugwidix midiba rimid Nöbö aku, ölisö nuŋwa mödö nugumä.

6 Ap piaku magalig mödö nugumä aku, ji Krais mönö wä aku röböxmä. Makwam, ñiŋ iswob ap kib mag gwogwo rimidöi aku, pödpöd rimin aliö alölinö, rön, röböxbä maga midenim. Aku agapim: ñiŋ aliö almijöñ aku, ñiŋ God Ha nuŋwa iswob bi katlö watlö um sö pil pal nigiŋ nugugirön nöbö mö piaku nugwön God Ha nuŋwa yad höimöuöña.

7Mögörib yöraku ap iña yuŋ, ruö pilip pilip raŋ, wöl ri abön ap maga u ri abaŋ, nöbö mö halöu ha möriwö aku nimiba rimidöi piaku nimöña. Aliö alaŋ, God mögörib aku wahax pön ap wä nöiöna.

8 Ji mögörib yöraku ap iña yuŋ, ruö pilip pilip raŋ, minuö kaigap piakwör wölaŋ, ap maga yaxen aku, mögörib aku mögö gwogwo ödöriö. God mögörib aku mönö ölisö yadib maga ra. Mai bi yuö keir yönmid möl bö abiŋ yöñöna.

9Makwam, nöbö nugub wä ni bla. Mönö dib i röxg yadmidöla, ji ñiŋ keir Krais mönö wä aku röböxöinö, rön, yadmidölöl; nugw ri abnö, rön, yadmidöla. Aku agapim: ñiŋ Krais nöbö mö nuŋwa midön, nöbö mö nuŋ bla rig rimidöi mag akuyöbö ñiŋ kwo algör paŋ mag akwör rimidöi aku nugwöla.

10 God nuŋ amnimab ren; rig yadmid mag akwör cöna. Ñiŋ höd God mabö nuŋwa rön, madmag nigön, ñigö nöbö mö nuŋwa pi ri abön ri nölmidöi aku

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aipam, weik kwo algör ör nöbö mö nuŋwa pɨ ri abön rɨ nölmɨdöi aku aipam, God nuŋ nugwön uplöben.

11Makwam anɨŋ wä cön aku, ñɨŋ magalɨg mag mɨd akwör öim öim rɨ gɨrön mɨdɨp dumɨd dumɨd, du God pɨsaŋ öim öim mɨd ri abnɨŋö, rɨ rɨbyöx nugwöi mag akuyöbö, cöna.

12Ñɨgö ipɨtɨbä maga ra aku, nugw ri aböña. Krais mönö wä nuŋ aku nugw pɨ gö nɨgön, ömörö haŋ ususör rön rɨbyöx gɨba alɨg mɨdöi nöbö mö bla, God ap wä nöinö, röŋ aku pöña. Ñɨŋ mag akuyöbö algör rɨ gör mɨdɨŋ, ñɨgö ap wä mɨda nöiöna.

13 God nöso maduebö Ebraham nugwo mönö ölɨsö ma aku yad nɨgɨba, nöbö dib God röxgɨb i alɨg mɨdölöŋa nugwön, nöbö mö bli ib ñɨŋa yadölöŋ; ib nuŋwa keir yadön yadöŋa,

14“Nɨ Mɨdla, nɨ nagö mönö ölɨsö ma yad nɨgmɨdla, nɨ nagö nugwɨdɨx mɨdön rɨmön nugugɨrön, nöbö mö nagö gɨraŋ mɨga ödöriö mɨjöñɨŋö,” röŋa.

15Ebraham mönö nuŋ aku nugwön, tar pöx mɨdɨm mɨdɨm, God ap wä yadöŋ aku pöŋa.

16An nöbö mö, mönö ölɨsö ma yad nɨgɨba, nöbö dib i ib nuŋwa yadön, mönö ölɨsö ma yad nɨgmɨdölɨŋö, rɨmɨdöla. Aliö almɨn, nöbö mö bla nugwön, algör ör mönö aku mönö ölɨsö ma yad nɨgmɨdöɨŋö, rɨ rɨbyöx nugwöia.

17Paŋ mag akwör, God ib nuŋwa keir yadön, “Nɨ Mɨdla, nɨ nagö mönö ölɨsö ma yad nɨgmɨdlö,” röŋ aku, nöbö mö bla halöu ha yöx pön höñ akuyöbö, nɨ rɨb yoŋyöbö yöxön adöi keir röin aku nugw ri abɨŋ, me rön, mönö akuyöbö yadöŋa.

18 Makwam, an nöbö mö ap kib mag gwogwo rön, ipöxön God adö höl piaku, mör ap wä ñɨgö nöinö, röŋ aku pɨba rɨmɨdölɨŋö, rön, rɨbyöx gɨba alɨg mɨjnɨŋa. God ib nuŋwa keir yadön, Nɨ Mɨdla Aliö Mɨdlö, röŋa; nagö mönö ölɨsö ma yad nɨgmɨdlö, röŋa. Mönö mös yadöŋ aku nugwön nugwöla God nuŋ mönö inakmönö höɨbä maga nɨgöl.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19 God Rama Ram Möl Yuadö Möl Lei Keiryöbö Ödöriö aku wölij mea idix nigmin, nugwo mämäga nugwölöl aku, ji mönö ölisö ma aku yad nigmin, an rib mag paŋyöbö akwör yöx nugwön, ribyöx giba alig nugwo pöx midöla. Mönö ölisö mi ödöriö aku, God ram mag röur yuebö möl nuŋ aku dumid aku mi, mi ölisö mida; memexenim.

20Melkisedek nuŋ God ap höjöpal ur nölib nöbö midmida aliö akuyöbö, Jisas nuŋ God Ap Höjöpal Ur Nölib Nöbö Dib Ödöriö an aku nigön, God Rama Ram Möl Yuadö Möl Lei Keiryöbö Ödöriö aku höd duön, aniŋ me rön, Nuö nugwo höjöpal gir mida. Nuŋ God Ap Höjöpal Ur Nölib Nöbö Dib Ödöriö öim öim mijöna.

Hibru 7

Kiŋ i God ap höjöpal ur nölib nöbö midmida

1 Melkisedek nuŋ kiŋ midön, nöbö mö mögörib Salem nugwidix mid girön, God ölisö magalig mid Nöbö aku nugwo ap höjöpal ur nölib nöbö aku algör ör midmidöŋa. Makwam kiŋ bli hön, nöso maduebö Ebraham nugwo ri gwogwam rimidmin, Ebraham nuŋ ñigö ribix abön, ap wä wä ñiŋ bla pirag höm nugugirön, Melkisedek hön Ebraham nugwo ödöi mibil yöra nugwön, God höjöpalön, Ebraham nugwo nugwidix midane, röŋa.

2Melkisedek aliö alöŋa nugwön Ebraham ap wä pirag höŋ ap piaku, magalig nuöm nig Melkisedek nugwo mag paŋyöbö i nölön, nuŋ keir mag akuyöbö mac sö pöŋa. Melkisedek ib nuŋwa il mös mida. Ib nuŋwa Melkisedek aku pi höuöilön, “Kiŋ Mag Wä Akwör Rö” rimidöia. Ji nuŋ mögörib Salem kiŋ midmid aku, ib aku pi höuöilön, “Kiŋ Tar Midib Maga Nölö” rimidöia.

3Melkisedek nuŋ God ap höjöpal ur nölib nöbö aku, ji nuöm il adö aku aliö mida, nuö nöhöniŋ il adö aku aliö midö, rön yadmin, nugwölöl. Ib nugwo kai kitim wop aku, nuöma yöx pön höŋ wop aku, me rön yadmin, nugwölöl; wöröxöŋ wop aku, me rön algör ör yadmin, nugwölöl. Nuŋ öim öim God ap höjöpal ur nölib nöbö midmid aku, nuŋ God Ha nuŋwa röxg mida.

4God nöso maduebö Ebraham nugwo nugumin wä rimin, nöbö diba mijnaŋö, röŋ mönö aku nugwön nugwöla nuŋ nöbö diba midöŋa. Ji Ebraham nuŋ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Melkisedek nugwo nöbö dib ödöriö mıdöŋ aku nugwön, ap wä pırag höŋ ap piaku, nuöm nıg nugwo mag paŋyöbö i nölön, nuŋ keir mag akuyöbö mac sö pöŋa.

5 Aku höd meme alöŋa. Mai Mosıs nugwo yöx pön höm dib röxön, God Mönö aku rıb mıŋi kai kıtön yadöŋa, “Ebraham yöxım yöxıp duön, nöbö mö Lipai ila mıdöi piaku, God ap höjöpal ur nölıb mabö rımıdım nugugırön, ñıŋ Isrel nöbö mö akuyöbö magalıg, rıg ap agap apım pımıjöñ akuyöbö, ñıgö nuöm nıg mag paŋyöbö i rag hö nölön, ñıŋ keir mag akuyöbö mac sö pınö,” röŋa. An Mosıs lo adaku nugwön nugwöla, ñıŋ magalıg Ebraham il nuŋwa mıdmıdöi aku, jı ha nuŋ i Lipai hödıga mıdmıdöi akwör ñıgö öim nuöm nıg mag paŋyöbö i nölmıdöia.

6God nöso Ebraham nugwo yadöŋa, “Nı nöbö mö nagö bla pı ri ab gı mıjınö,” röŋa. God mönö yadöŋ wop aku, Ebraham nuŋ nöbö bli ap nölmıdöl; jı Melkisedek hön Ebraham nugwön, God höjöpalön, Ebraham nugwo nugwidıx mıdane, rım, Ebraham ap wä pırag höŋ ap bla mag paŋyöbö i nuöm nıg Melkisedek nugwo nölöŋa. Jı Melkisedek nuŋ Lipai ila nöbö i mıdmıdöl.

7An nugwöla, nöbö i hön nöbö i God höjöpalön, nöbö kı nugwo nugwidıx mıdane, rımıjön aku, nöbö God höjöpalön nöbö aku nöbö dib, nöbö i nöbö ulmıdö. Makwam, an nugwöla Melkisedek nöbö dib, nöso Ebraham nöbö ulmıdö.

8Isrel nöbö mö rıg ñıŋ bla nuöm nıg mag paŋyöbö i Lipai nöbö nölım ñıŋ pön, mıdıp duön nöbö nom röxgön wöröxöiä. Jı Ebraham nuŋ ap wä pırag höŋ ap aku nuöm nıg paŋyöbö i Melkisedek nölım pöŋ nöbö aku, God Mönö aku nugwön, nuŋ kömö mıdö, nugunıŋa.

9-10Ebraham nuŋ Melkisedek ap nuöm nıg nölöŋ aku, halöu ha yöx pön hölöŋ wop aku nölöŋa. Mai mı, Aisak nugwo yöxım, Aisak pıöŋö Jekop yöxım, Jekop nuŋ Lipai yöxım yöxıp höuöilmel rım höm, Lipai nöbö piaku God ap höjöpal ur nölıb mabö aku rımıdım nugugırön, Isrel nöbö mö akuyöbö rıg ap ñıŋ bla nuöm nıg Lipai nöbö piaku nölmıdöia. Jı Ebraham nuŋ ap nuöm nıg Melkisedek nugwo nölöŋ aku, Lipai nöbö piaku ñıgö yöx pön hölim wop aku

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nölöŋ aku mɨ, an nugwöla Ebraham aipam, nöhönɨŋ nuŋwa Lipai ila aipam, ap nuöm nɨg Melkisedek nugwo nölɨb ila aku aliar mɨdmä.

God Ap Höjöpal Ur Nölɨb Nöbö Yoŋyöbö aku, nöbö hödyöbö piaku yöra pöŋa

11Mosɨs God Mönö kai kɨtön, al aliö cöñɨŋö, röŋ mönö aku nugwön, Juda nöbö mö ñɨŋ hön meme hön sipsip ap bla pön duön, Lipai ila God ap höjöpal ur nölɨb nöbö bla nölmɨn, ñɨŋ pal God höjöpal ur nölmɨdöia. Juda nöbö mö aliö almɨdmɨn God nugumɨn ñɨŋ nöbö mö kömö wä nɨ me rɨb maga röx aku, God Nöbö yoŋyöbö Melkisedek röxgɨb keiryöbö i yad abölöx; Lipai nöbö akuyöbö God ap höjöpal ur nöl gɨrön mɨdöyɨxa. Jɨ God Nöbö yoŋyöbö Melkisedek röxgɨb i yad aböŋa.

12God Ap Höjöpal Ur Nölɨb Nöbö Yoŋyöbö aku hön, God ap höjöpal ur nölɨb nöbö hödyöbö piaku yöra pɨmɨjön aku, lo yoŋyöbö algör hön, lo hödyöbö aku yöra pöna.

13Makwam God Mönö rɨb yadmɨdɨl kɨ, God Ap Höjöpal Ur Nölɨb Nöbö Yoŋyöbö aku Nöbö Dib ana akwör. Lipai nöbö mö il aku yöxɨp duön nugwo yöx pön hölim; Nöbö Dib ana il nuŋ aku nöbö paŋyöbö i God ap höjöpal ur nölɨb mabö aku rölöŋ.

14 Juda nöbö mö ila akwör yöxɨp duön Nöbö Dib ana nugwo yöx pön hömä. Mosɨs nuŋ Juda nöbö ila bli God ap höjöpal ur nölɨb mabö rɨŋ, me rön, mönö bli yadölöŋ.

15Makwam God Ap Höjöpal Ur Nölɨb Nöbö Yoŋyöbö aku, Melkisedek nuŋ God ap höjöpal ur nölɨb nöbö mɨdmɨda röxg mɨdmɨd aku mɨ, ap yadmɨdɨl kɨ wöxnö ödöriö mɨda.

16Mosɨs kai kɨtöŋ lo mönö aku nugwön, ñɨŋ Nöbö Dib ana God ap höjöpal ur nölɨb mabö raŋ me rön yadölöyɨx. Nuŋ Nöbö ölɨsö mag keiryöbö alɨg mɨdɨm, ap i nugwo pɨl pal nɨgɨbä maga nɨgöl aku mɨ, nuŋ God ap höjöpal ur nölɨb nöbö i mɨda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17 Aku agapim: God Mönö rib miŋi kai kitön, God mönö bli Krais nugwo yadöŋ mönö aku kai kitön yadmä, “Naŋ höjöpal ur nölib nöbö Melkisedek röxg öim öim mijnaŋö,” rimä.

18God nuŋ Mosis nugwo yadmin, Mosis nöbö mö ñigö yad nölöŋ lo aku, agö magim riba rimidöŋ aku ribä maga nigölöŋ; hör mönö i röxg nigöŋ aku mi, God nuŋ pi hör piaku nigöŋa.

19 God nuŋ Mosis nugwo yadmin, Mosis nöbö mö ñigö yad nölöŋ lo aku, ap gwogwo bla i rimin wä rib maga nigölöŋ. Ji God nuŋ ap wä aniŋ nöla; ap hödyöbö aku wöhö. Makwam an ribyöx giba alig midöla. Ap wä yoŋyöbö aku nugw pön, God mid il yöra höniŋa.

20God ap höjöpal ur nölib nöbö hödyöbö piaku mabö ñiŋ höd pim wop aku, God nuŋ mönö ölisö ma bli yadön yad nigölöŋ. Ji God nuŋ Nöbö Dib ana God ap höjöpal ur nölib nöbö yad nigöŋ wop aku, God mönö ölisö ma yadön yad nigöŋa.

21 Nöbö Dib ana God ap höjöpal ur nölib nöbö yad nignöb, God mönö ölisö ma yadön yadöŋa, “Ni Nöbö Diba, ni mönö ölisö ma yadmidla; mai mönö i keir yadöin. Nagö öim öim ap höjöpal ur nölib nöbö midanö,” röŋa.

22 God nuŋ mönö ölisö ma yadön yadöŋ aku mi, an nugwöla Jisas wöröxöŋ aku mi, God nuŋ mönö yoŋyöbö wä ödöriö aku röböxen.

23God höjöpal ur nölib nöbö hödyöbö piaku, nöbö miga mabö aku pimä. I wöröxim, God ap höjöpal ur nölib nöbö yoŋyöbö i yad nigmin, mabö aku rön midmida; aku wöröxim yoŋyöbö i piöŋö rön midmida; aku wöröxim yoŋyöbö i piöŋö rön midmida. I öim midmidölöi.

24Ji Jisas nuŋ mag akuyöbö röl; nuŋ öim kömö mida aku döŋö, mabö aku röböxöl. God ap höjöpal ur nölib nöbö öim öim mijöna.

25 Jisas öim öim kömö midöŋa, wopik kömö mida, mai öim öim kömö mijön aku mi, nöbö mö God nöbö mö nuŋwa midiba, Jisas ñigö ñöx nigön wöröxöŋ mönö wä aku nugw pimijöñ aku, nuŋ öim öim ñigö pi asix abib maga ra.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26Jisas nuŋ nöbö lei ödöriö; nuŋ ap kib mag gwogwo ulul ulul bli röl; nuŋ hölul mıdöl. Jisas mögörıb il kı nöbö mö ap kib mag gwogwo rımıdöi bla pısaŋ mıdöŋa, jı God nugwo pön du mögörıb wä adöx yöd röul adö sö yöraku nıgöŋa. God Ap Höjöpal Ur Nölıb Nöbö Dib Ödöriö ana maku pal. Anıŋ rı nöl ri abıb maga ra.

27 God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö hör akuyöbö, wop paŋ paŋ öim öim ap kib mag gwogwo ñıŋ keir rımıdöi akuyöbö, ap pal God höjöpal ur nölön, mai nöbö mö piaku ap kib mag gwogwo rımıdöi aku, ap pal God höjöpal ur nölmıdöia. Jı Jisas anıŋ nöbö mö piaku magalıg ap kib mag gwogwo rımıdöl aku nugwön, mı wop paŋyöbö mıdöy iör bı katlö watlö um sö nuŋ nuŋ keir höjöpal ur nölöŋa. Mı wä ra!

28God nuŋ Mosıs yadmın Mosıs nuŋ nöbö mö yad nölöŋ lo aku rıg yadmıd mag akuyöbö rön, nöbö ap kib mag gwogwo rımıdöi akuyöbö nöbö i yad nıgım, nuŋ God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö mıdöŋa. Jı mai God nuŋ mönö ölısö ma yadöŋ aku, God Ha nuŋwa keir yad nıgöŋa. God ap agap apım Ha nuŋwa rıba rımıdö, rı rıbyöx nugwöŋ aku, Ha nuŋwa ap magalıg rıb maga ra.

Hibru 8

Jisas nuŋ God Ap Höjöpal Ur Nölıb Nöbö Dib Ödöriö an

1Mönö yadmıdıl kı il aku aliö mıda: God Ap Höjöpal Ur Nölıb Nöbö Dib Ödöriö an aku duön God adöx yöd röul adö kau sö mila alıg mıd Nöbö aku imag mırıx adö römıd gı mıda.

2God Ap Höjöpal Ur Nölıb Nöbö Dib Ödöriö an aku, nuŋ God höjöpalıb ram yöraku mabö rımıda. Jisas nuŋ mabö rımıd höjöpalıb ram aku, nöbö mö ur nıgölim; God höjöpalıb ram mı aku, God Nöbö Diba nuŋ keir ur nıgöŋa.

3God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö mögörıb döul il kı piaku magalıg, nöbö mö ap kib mag gwogwo rımıdöi bla ñıŋ hön meme mönö hön sipsip ap bla rag hö, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö nölmın, ñıŋ piöŋö bli pal God nugwo ri ablaŋe rön höjöpal ur nölmıdöia; bli pal ap kib mag gwogwo rön pıxa alıg mıdöi aku God nugwön röböxaŋ, me rön, rıgpıd rol aku pal urön

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

God höjöpal ur nölmıdöia. Mag akuyöbö, God Ap Höjöpal Ur Nölıb Nöbö Dib Ödöriö ana ap bli God nugwo nölıba röŋa.

4Jisas mögörıb adöx yöd röul adö kau sö mıd aku mı, nuŋ God Ap Höjöpal Ur Nölıb Nöbö Dib Ödöriö mıda. Jı nuŋ mögörıb il kı mıdöx aku, God ap höjöpal ur nölıb nöbö i mıdölöx. Aku agapım: God rıg yadöŋ akuyöbö, nöbö Lipai ila yöx pön höi nöbö piakwör, God ap höjöpal ur nölıb mabö rı gırön, Mosıs lo mönö kai kıtöŋ aku nugwön, ap pal God höjöpal ur nölmıdöia.

5 Mögörıb döul il kı God ap höjöpal ur nölıb mabö rımıdöi aku, anau röxg nugwön rımıdöi mag akuyöbö rımıdöia; ap yöbö aku mögörıb adöx yöd röul adö kau sö mıda. Ada akwör, Mosıs nuŋ God ap höjöpal ur nölıb ap uñ ram aku urıba röŋ aku, God nugwo yadöŋa, “Naŋ önöŋ ajmag piaku mıdön, nı nagö yabumön nugumö akuyöbö magalıg paŋ aliar ranö,” röŋa.

6 God Ap Höjöpal Ur Nölıb Nöbö Dib Ödöriö ana Jisas, God ap höjöpal ur nölıb nöbö dib ödöriö hödyöbö piaku rıg rımıdöi mag akuyöbö rımıdöl; nuŋ mabö dib ödöriö rımıda. God Ap Höjöpal Ur Nölıb Nöbö Dib Ödöriö ana Jisas raŋ, God nöbö mö nuŋwa pön mönö aku, Mosıs kai kıtöŋ mönö aku algör mıdöl. God nöbö mö nuŋwa pön mönö aku yadıba, nuŋ mönö ölısö ma yad nıgön yadöŋa, “Nı ñıgö mönö mi yadmıdla, nöbö mö na ñıgö ap wä ödöriö nöinö,” röŋa.

7God mönö ölısö ma hödyöbö yad nıgöŋ aku, God rıba rımıd mag akuyöbö röx aku, nuŋ mönö ölısö yoŋyöbö aku pön hölöx.

8 Nöbö mö bla mıd ri abmıdölöi aku, God ñıgö yadıba, mönö yadıb nöbö nuŋ i rıba nölmın, God Mönö kai kıtön yadöŋa, “Nı Nöbö Diba ñıgö yadmıdla, mai nı Isrel nöbö mö akuyöbö aipam Juda nöbö mö akuyöbö aipam ñıgö mönö ölısö ma yoŋyöbö i yajına.

9Nı nöhönıŋ apınıŋ maduebö bla imag rol na nıgön, Ijip yöbö pön höma aku, jı mönö ölısö ma yadön yad nıgım aku yöxölim aku mı, nı ñıgö röböxma. Makwam, nı mönö aliö akuyöbö ñıgö iswob yadöin.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10Nɨ Nöbö Dib ñɨgö yadmɨdla, mai nɨ Isrel nöbö mö piaku ñɨgö mönö ölɨsö ma yad nɨgön, lo na aku rɨb madmag yuörɨb ñɨŋ kwo nɨg nölmön, ñɨŋ nugw ri abön rɨbyöx nugu gɨrön mɨjöña. Makwam, nɨ God ñɨŋa mɨjɨna; ñɨŋ nöbö mö na mɨjöña.

11Wop aku, nöbö mö nɨ bla, haul hödpɨg nöbö mö bli ñɨgö, 'Nöbö Diba nuŋ God mɨd aku nugw pö,' rön, yadeñ. Aku agapɨm: nöbö mö ulul aipam, nöbö mö dib aipam, ñɨŋ magalɨg nɨ nugwöña.

12Ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi aku, ñɨgö uliöxön röböxna. Ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi aku, rɨbyöx nugu gör mɨdön ñɨgö mönö diba yadöinö," röŋa.

13God nuŋ mönö ölɨsö ma yoŋyöbö kɨ yad nɨgön, "mönö ölɨsö ma yoŋyöbö" yadöŋ aku mɨ, an nugwöla nuŋ mönö hödyöbö aku weik ram mɨ lɨdu lɨl rɨ pɨn akuyöbö mabö mɨdöl, röŋa; ap lɨdu lɨl rɨ pɨn akuyöbö igöp aŋadö hölögɨpɨba rɨmɨda.

Hibru 9

God ap höjöpal ur nölɨb nöbö hödyöbö piaku, hön meme sipsip yöŋö haña aku pön, God höjöpal ur nölmɨdmä

1 God mönö ölɨsö ma höd yad nɨgöŋ adaku mai duön God höjöpalɨba rɨmɨdim aku, hör höjöpalɨb maga nɨgölöŋ; kɨtɨb wä rɨ gɨrön höjöpalmɨdmä. God nuŋ yadmɨn, ap uñ ram i ur nɨgön du nugwo höjöpalmɨdmä.

2Ap uñ ram aku, ram möl mös wöd nɨgmä. Ram mag röur möl i wöd nɨgön, Ram Möl Yuadö Möl Lei aku, me rɨmɨdmä. Ram möl yuebö möl aku hötɨkö pina nɨgmɨdɨb ap i nɨgön, äbäñ mɨdöy nɨgön, God höjöpal ur nölɨb bred aku öim öim rag hö äbäñ rol aku nɨgmɨdmä.

3 Makwam ram mag röur möl i wöd nɨgön, ñapñap uñ dib mei aku idɨxmä. Ram möl yuebö möl aku, Ram Möl Yuadö Möl Lei Keiryöbö Ödöriö aku me rɨmɨdmä.

4 Ram möl yuebö möl aku, bɨ äbäñ mɨdöy rɨ nɨgön, rɨg gol pɨ pal aso röx nɨgön pön rol yöraku nɨgön magalɨg pöröb gɨrön, ap hölɨŋ wä höb aku rol yöraku urmɨdmä. Rɨg gol pön rim bɨyöj dib i, God Mönö Ölɨsö Mɨ Ödöriö Yad

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nigöŋ Biyöj Maga, me rimidöi aku aipam midöŋa. Biyöj möla yuö bö, God lo mönö kai kitöŋ rig hogwa aku aipam, Eron sauö pön yönmid nuŋwa mogw biröŋ aku aipam, ap mana wi yöj rig gol pön rim möl aku nigim midöŋ aku aipam, biyöj möla nig gim midöŋa.

5 God mid mik, me rön, God Mönö Ölisö Mi Ödöriö Yad Nigöŋ Biyöj Maga midöŋ rola adöi adöi ejol röxgib ap hogwa upic bla alig ri nigmä. Ap kib mag gwogwo rimidöl pix aku, God nugwön röböxaŋ, me rön, hañ ulul ulul rag hö höjöpal ur nölmidöi mibil yöraku. Ap piaku mönö aku weik yad milkap nigön kai kitib maga nigöl.

6 Ap piaku magalig rim midmin nugugirön, God ap höjöpal ur nölib nöbö piaku öim öim, ap uñ rama ram möl riŋadö bö duön, God mabö aku rimidmä.

7 Ji God ap höjöpal ur nölib nöbö hör piaku Ram Möl Yuadö Möl Lei Keiryöbö Ödöriö aku dub maga nigölöŋ. Kim paŋ paŋ, God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö akwör, sipsip haña piragön ram möl aku dumidöŋa. Ap kib mag gwogwo nuŋ keir röŋ piaku pix aku aipam, nöbö mö nugw ri abölön ap kib mag gwogwo rim piaku pix aku aipam, God nugwön röböxaŋ, me rön, hañ aku piragön ram möl aku duön, God höjöpal ur nölmidöŋa.

8Alöŋ aku, Inöm Leia nuŋ aniŋ yabumin nugwöla, ap uñ ram aku ram möl mös midmida aku mi, Ram Möl Yuadö Möl Lei Keiryöbö Ödöriö aku dub maga nigölöŋ.

9 God nuŋ alöŋ aku, aniŋ nöbö mö weik midöl wop ki, ribyöx nugwöñiŋö, rön, aliö alöŋa. Ap nölmidim aku aipam, hön meme hön sipsip ap piaku pön duön pal God höjöpal ur nölmidim aku aipam, ap kib mag gwogwo rim pix madmag yuö ñiŋ kwo midöŋ aku örix abmin, God nöbö mö hölul midöl nuŋwa midibä maga nigölöŋ.

10Aliö almidim aku, ñiŋ hör ap nimib, röbö nimib, röbö palib, ap rolrol sö piakwör nugwön rimidmä. Lo mönö hödyöbö piaku nugwön ap kitib wä rimidim aku, ñiŋ God mönö ölisö ma yoŋyöbö aku pöx mid girön, anau röxg nugwön rimidöi mag akuyöbö rimidmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

God Ap Höjöpal Ur Nölıb Nöbö Yoŋyöbö aku, hañ nuŋwa keir pön du God höjöpal ur nölöŋa

11Krais nuŋ rımın ap mı wä mödö höŋa. Nuŋ God Ap Höjöpal Ur Nölıb Nöbö Dib Ödöriö mıdön ap wä piaku nugwidıx mıda. Nöbö mıbıl yöbö ana mıdön anıŋ rı nölmıd ram aku, nöbö rı nıgım ap uñ ram hödyöbö mıdmıd akuyöbö mıdöl; God mögörıb kı rı nıgön, Krais mabö rımıd ram aku rı nıgölöŋ. Krais mabö rımıd ram aku, mı ram wä keiryöbö.

12Krais hön meme hön kau ha palön, haña pön du God höjöpal ur nölmıdım mag aliö akuyöbö rölöŋ; hañ nuŋwa keir pınöŋ akwör God höjöpal ur nölöŋa. God ap höjöpal ur nölıb nöbö hödyöbö piaku öim öim haña hörön höjöpal ur nölmıdım mag akuyöbö rölöŋ; anıŋ pı God pısaŋ nıgliu nöinöb, hañ nuŋwa keir wop paŋyöbö mıdöy iör pön du Ram Möl Yuadö Möl Lei Keiryöbö Ödöriö aku duöŋ aku mı, an öim öim kömö mıdıb maga ra.

13 Nöbö mö lo hödyöbö nugwön, ap kai kai rön God mämäg il rola leia mıdöyıx aku rölön, hölul mıdmıdım nöbö mö piaku hömın, God ap höjöpal ur nölıb nöbö piaku wop bli hön meme i pal haña aku pön, nöbö mö piaku palgwañ rımın, cınö cınö, nöbö mö calım, kömö nıgmıdöŋa; wop bli hön kau nöbönıŋ i pal haña aku pön, aliö almıdmın kömö nıgöŋa; wop bli hön kau nölöu ha i bı yuö urmın aŋadö yönu bıc wöŋ mıdö bli pön, röbö alıg römerömö rön pön algör nöbö mö piaku palgwañ rımın, cınö cınö, nöbö mö calım, kömö nıgmıdöŋa.

14 Hön bla haña nöbö mö piaku palgwañ rımın, cınö cınö, nöbö mö calım, kömö nıgmıdöŋ aku nugwön nugwöla, Inöma öim öim mıd aku Krais Nöbö Lei Keiryöbö Ödöriö aku pısaŋ mıdön, anıŋ ñöx nıgön wöröxım, hañ nuŋwa pınöŋ aku anıŋ raŋ, ap kib mag gwogwo rımıdöl pıx aku madmag yuö an kwo mıd aku örıx abaŋ, pın pal wöd wöröxıb adöi aku röböxön, God öim kömö mıd Nöbö akwör mabö rı nöinım.

Krais hañ nuŋwa pınöŋ aku, anıŋ God pısaŋ pı nıgliu nöl nıgöŋa

15Krais nuŋ God mönö ölısö ma yoŋyöbö pön hö Nöbö mıbıl yöbö mıd aku, God nuŋ nöbö mö na pınö, rön, yad nıgöŋ nöbö mö bla, ñıgö ap wä nöinö,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

röŋ ap aku pöñiŋö, rön, ra. Krais wöröxöŋ aku mi, nöbö mö Mosis lo mönö nölöŋ aku röd abön, ap kib mag gwogwo rimidim pix aku örix abib maga ra.

16-17Nöbö mö bli mönö ölisö ma yad nigön yajöña, “Ni wöröxmön, ap ni bla rig yadmidil mag akuyöbö nuöm nigiŋ,” me cöña. Mönö aku nugwön, hör ör midim midim, aŋadö wöröxim döŋö, yadmidöi mag akuyöbö nuöm nig pimidöia. Ñiŋ kömö midim, ap ñiŋa nuöm nig pimidölöi.

18Mag aliö akuyöbö, God mönö ölisö ma hödyöbö Isrel nöbö mö ñigö yadöŋ aku, ap i rag hö palim haña pinmin wöröxöŋ aku mi, mönö aku du ölisö pilöŋa.

19 God Mosis nugwo yadmin, Mosis lo mönö köp kai kitöŋa. God mönö aku yadmin, Mosis nugwön mönö aku magalig nöbö mö akuyöbö ñigö magalig yad nöl pörön, hön kau ha pal haña pön, hön meme pal haña pön, röbö bli alig hörön, ap hisop me rimidöi löx pilö aku pön, sipsip panö aku pi rib sö nag nigön, röbö hañ baiö pilön, lo mönö köp aku aipam, nöbö mö hön midim piaku aipam magalig palgwañ rim, cinö cinö, nöbö mö calim, yadöŋa,

20“Ni haña palgwañ rimön, köp ki aipam ñigö nöbö mö aipam calmid ki, God mönö ölisö ma yadön yad nig mönö aku, ñiŋ mag aliö akuyöbö algör ör cine, ra aku, mödö nugwöliŋö, rön, palgwañ rimidlö,” röŋa.

21 Mag aliö akuyöbö nuŋ haña bli pön, God höjöpalib ap uñ ram aku palgwañ rimön, cinö cinö calön, ap agapim God ap höjöpal ur nölib ram aku nigim midöŋ ap bla magalig palgwañ rimin, cinö cinö calöŋa.

22 Lo mönö Mosis kai kitöŋ aku mämäg nig nugwön nugwöla, ap agapim God ap höjöpal ur nölib ram aku nigim midöŋ ap bla magalig keir lei midölöŋ; haña pi palgwañ rimin, cinö cinö calmin, ap piakwör lei röd gi midöŋa. Lo mönö Mosis kai kitöŋ aku mämäga nig nugwön nugwöla, nöbö mö ap kib mag gwogwo rön, ap i rag hö palim haña pinmin mi, pix aku örix abmidöŋa.

Krais aniŋ ñöx nigön wöröxön, pix aniŋ örix aböŋa

23 Ap piaku, ap mögörib adöx yöd röul adö kau sö mid piaku anaua röxg nugwön rig rimidöi mag akuyöbö akwör rig midöŋa. Ji anaua röxg midöŋ ap

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

piaku, sipsip i haña pinmin mi, pix aku örix abön aku mi, mögörib adöx yöd röul adö kau sö mid ap ödöriö aku, hör ap piakuyöbö yöi wöhö, ap wä keiryöbö ödöriö höjöpal ur nölib.

24Ap uñ ram hödyöbö Isrel nöbö mö ur nigön God höjöpal ur nölmidmä aku, ap mögörib adöx yöd röul adö kau sö mid piaku anau röxg nugwön rig rimidöi mag akuyöbö akwör midöna. Ji Krais nuŋ ram möl yuadö akuyöbö duölöŋ. Nuŋ mögörib adöx yöd röul adö kau sö yöraku wöluön, wopik nöbö mibil yöbö aniŋa röxg midön, God mid yöra pisaŋ mida.

25God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö piaku, kim paŋ paŋ, hañ ñiŋa keir wöhö, sipsip ap piaku palön haña pön, God höjöpal ur nöliba, Ram Möl Yuadö Möl Lei Keiryöbö Ödöriö aku möla yuadö dumidöia. Ji Krais wop miga akwör nugwo keir höjöpal ur nöliba mögörib adöx yöd röul adö kau sö yöraku wöluölöŋ.

26 God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö piaku rig rimidöi mag akuyöbö, Krais nuŋ kwo paŋ mag akwör röx aku, God maduar ör mögörib ki ri nigöŋ wop aku ila nigön, midip duön midöl wop ki, Krais öim öim kim paŋ paŋ aniŋ ñöx nigön öliŋ höb diba pön wöröxöxa. Ji wopik wop maiyöbö midöl ki, nöbö mö höd midmidim piaku mag gwogwo rimä, nöbö mö wopik midöl piaku mag gwogwo rimidöla, nöbö mö mai mijöñ piaku mag gwogwo rimijöña, ap kib mag gwogwo pix aku magalig, Krais nuŋ wop paŋyöbö mid akwör nöbö mö magalig ñöx nigön mögörib il ki hön wöröxöŋa.

27Nöbö mö piaku magalig wop paŋyöbö mid akwör wöröxön, mai mönö diba nugwöña.

28Krais nuŋ wop paŋyöbö iör nöbö mö ap kib mag gwogwo rimidöi pix ñiŋa magalig örix abiba wöröxöŋa. Nuŋ nöbö paŋyöbö mid akwör; ñiŋ nöbö mö miga. Krais iswob höbkal höna. Ji nuŋ iswob höbkal hön wop aku, nöbö mö ap kib mag gwogwo rimidöi akuyöbö ñöx nigön iswob ap höjöpal ur nölen; nuŋ höd hön aliö mödoŋwadö rim pöröŋa. Makwam, nöbö mö wahax pi girön nugwo pöx midöi piaku, ñigö aŋadö pön ap wä nöinö, röŋ ap aku nöiöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hibru 10

Höjöpal ur nölıb hödyöbö aku, ap kib mag gwogwo pıx aku örıx aben

1Mosıs lo mönö kai kıtöŋ aku nugwön, sipsip ap bla pal höjöpalmıdöi aku, ap mai rıba rımıd aku anaua nugwön aliö almıdöia. Almıdöi mag akuyöbö kım paŋ paŋ öim rımıdöia. Makwam, nöbö mö God nugwo höba rımıdöi piaku, ap höjöpal ur nölıb lo bla mai duön, God nöbö mö hölul mıdöl nuŋwa mıdıb maga nıgöl.

2Sipsip ap piaku pal God höjöpal ur nölmın, God ap kib mag gwogwo pıx ñıŋ aku mödoŋwadö akwör örıx aböx aku, ñıŋ rıb mıga yöxön, iswob cınıŋö iswob cınıŋö, rön, rölöyıx; wop paŋyöbö iör rön, röböxöyıxa.

3-4 Hön kau nöbönıŋ haña aipam, hön meme haña aipam, ap kib mag gwogwo rımıdöi pıx aku örıx abıb maga nıgöl aku mı, kım paŋ paŋ öim öim ap piaku pal God höjöpalmıdöi aku, ñıŋ nöbö mö ap kib mag gwogwo pıx alıg mıdöi aku uplöbıb maga nıgöl.

5 Makwam, Krais mögörıb döul il kı höba, rön, nuŋ God nugwo yadöŋa, “Nöbö mö ñıŋ sipsip ap piaku pal nagö höjöpalmıdöi aku, nagö nuguman wä röl. Nöbö mö ap nagö nölıb i pön du nagö nölmıdöi aku, nagö nuguman wä röl. Makwam nagö nı nöbial mıxıña rı nıglö.

6Ñıŋ hön kau hön sipsip ap piaku urmın aŋadö yönu pörmıd aku aipam, ap kib mag gwogwo rımıdöi pıx aku rıbyöx nugwön sipsip ap piaku pal höjöpal ur nölmıdöi aku aipam, algör ör nagö nuguman wä röl.

7Makwam mönö mag mıŋi yadön yadma, ‘God, nı mıdla. Maduar ör köp aku kai kıtön rıg yadim mag akuyöbö, nı höl aku, rıb naŋ akwör yöx nugwön rıg yajınö mag akuyöbö akwör nı cınö,’ rımö,” röŋa.

8Krais mönö hogw aku yadöŋa. Mönö i God nugwo yadön yadöŋa, “Nöbö mö ñıŋ sipsip ap piaku pal nagö höjöpalmıdöi aku, nagö nuguman wä röl; nöbö mö ap nölıb bli pön du nagö nölmıdöi aku, nagö nuguman wä röl; ñıŋ hön kau hön sipsip ap piaku urmın aŋadö yönu pörmıd aku, nagö nuguman wä röl; nöbö mö ap kib mag gwogwo rımıdöi pıx aku rıbyöx nugwön sipsip ap piaku pal höjöpal ur nölmıdöi aku, nagö nuguman wä rölö,” röŋa. Mosıs lo

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mönö kai kıtmın mıd aku algör höjöpal ur nölmıdöi aku, jı Krais nuŋ aku nugwön, “God nuŋ nugumın wä rölö,” röŋa.

9Aliö rön, Krais mönö i God nugwo yadön yadöŋa, “God, nı mıdla. Nı höl aku, rıb naŋ akwör yöx nugwön rıg yajınö mag akuyöbö akwör nı cınö,” röŋa. Makwam, nöbö mö ap pal God höjöpal ur nölmıdim mönö ölısö ma hödyöbö aku, God nuŋ wöhö rön, mönö ölısö ma yoŋyöbö aku rımın gö nıgım duöŋa.

10Makwam, Jisas Krais Nuö mönö aku nugwön, ap kib mag gwogwo rımıdöl pıx aku örıx abıba, wop paŋyöbö mıdöy mıxıñ nuŋwa keir aŋadö höjöpal ur nölöŋ aku mı, an nöbö mö magalıg ap kib mag gwogwo rımıdöl pıx aku örıx abmın nöbö mö lei nuŋwa mıdöla.

11 God höjöpal ur nölıb nöbö piaku wop paŋ paŋ mabö ñıŋa rımıdöia. Wop paŋ paŋ ñıŋ öim öim ap piaku pal God höjöpalmıdöia. Jı akuyöbö almın, nöbö mö ap kib mag gwogwo rımıdöi pıx aku örıx abıb maga nıgöl.

12Jı Krais nöbö mö ap kib mag gwogwo rımıdöi pıx aku örıx abnö, rön, nuŋ nuŋ keir wop paŋyöbö iör höjöpal ur nölön, mabö aku rı pörlö, rön, du God imag mırıx röla römıdöŋa.

13 Krais nuŋ God imag mırıx rola römıd gı mıdaŋ nugugırön, God nuŋ Krais nugwo kwolmal mıdöi bla yamsö nuŋwa moa nıgöna.

14Krais nuŋ wop paŋyöbö akwör wöröxöŋ aku mı, nöbö mö ap kib mag gwogwo rımıdöi pıx ñıŋa örıx ab piaku, ñıŋ nöbö mö lei nuŋwa mödö mıdöia. Makwam ñıŋ nöbö mö lei nuŋwa öim öim mıjöña.

15Inöm Leia nuŋ algör ör anıŋ mönö mag akuyöbö yad nölmıda. Nuŋ mönö yadıb nöbö nuŋ i rıbyöx nölmın, God Mönö aku rıb mıŋi kai kıtön yadöŋa,

16 “Nı Nöbö Diba yadmıdla, mai nı mönö yoŋyöbö ñıgö yadön, mönö ölısö ma yad nıgön, lo na aku rıb madmag yuörıb ñıŋ kwo nıg nölmön, ñıŋ nugw ri abön rıbyöx nugu gırön mıjöñıŋö,” röŋa.

17 Aliö rön, mönö i yadöŋa, “Ap kib mag gwogwo rımıdöi aku nugwön röböxön, rıbyöx nugu gör mıdöinö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18Aliö röŋ aku nugwön nugwöla, God nuŋ nöbö mö magaliɡ ap kib mag gwogwo rimidöi piх aku mödö röböх aku mi, God ap höjöpal ur nölib nöbö piaku mabö i midöl, mi wöhö.

God mid il yöra hönim

19-20 Haul nöbö mölöu nöbö. Jisas miхiñ nuŋwa keir hañ nuŋwa keir akwör höjöpal ur nölön öliŋ höb pön wöröхim, ñapñap uñ dib Ram Möl Yuadö Möl Lei Keiryöbö Ödöriö idiхmä aku waglöхmin, ödöi yoŋyöbö ödöi kömö dub an aku mödoŋwadö rödöŋa.

21God il nuŋwa midöl nöbö mö akuyöbö, Krais nuŋ nöbö ram minöbö röxg midön, God Ap Höjöpal Ur Nölib Nöbö Dib Ödöriö ana mida.

22Makwam, Krais ap kib mag gwogwo rimidöl piх aku mödö öriх abmin, rib mag ana mid ri abmida nugwön, an röbö pal ri abön, lei akwör midön, God mönö wä aku nugw pi gö niɡön, rib paŋyöbö iör nugwön, God mid il yöra diniŋa.

23God öim öim riɡ yad mag akuyöbö cön aku mi, God aniŋ pön mögörib adöх yöd röul adö kau sö yöraku wöliöniŋö, röŋ mönö mi aku nugw pi gö niɡön, ribyöх giba aliɡ pöх mijniŋa. God mai aliö aiön mönö aku nöbö mö piaku yad nölmidöl mag aliö akuyöbö, an keir rib mag paŋyöbö akwör yöх nugwön nugw pi cici niɡ gir mijniŋa.

24An haul nöbö mölöu nöbö bla ñiɡö madmag niɡön ri ri abiŋ, ñiŋ piöŋö nöbö mö bla ñiɡö madmag niɡön ri ri abiŋ, haul nöbö mölöu nöbö piaku nuö nuö pi ri abön, nuöd ri nölön, nuö nuö madmag niɡön, pi ösös ri ri aböña. Rib akwör yöх nugu gör mijniŋa.

25 Nöbö mö bli God Mönö nuguŋö, rön, hön mögum rimidöi aku, ji mai röböхöi mag akuyöbö an röiniŋ. Nöbö Diba höuöil hön mönö diba yajön wop aku womiöх midö, rön, an hön mögum rön mönö wä nugwöl aku, nuö nuö yad nölön, niɡiö niɡön mijniŋa.

An Krais nugwo röböхniŋa aku, mödoŋwadö pin birib maga ra

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

26 Krais mönö wä mönö ma aku yadmɨn nugw ri abnɨŋ aku, jɨ höbkal ap kib mag gwogwo nugwogwo rɨ gör mɨjnɨŋ aku, ap i God höjöpal ur nölɨŋ pɨx ana aku örɨx abɨb maga nɨgöl.

27 Mag akuyöbö ödöi an i mɨdenɨm. God nugwo ipöxön, mönö diba aku aipam, rɨn pin diba God kwolmal nuŋ bla ñɨgö yönuaŋ diön aku aipam pöx mɨjnɨŋa.

28 Mosɨs lo mönö kai kɨtöŋ aku yada, nöbö i lo aku hör ap i röxg röd abön aku, nöbö mö mös mönö mös paŋ almɨjön aku mämäg ñɨŋa nugwön, mönö diba yadɨb wop aku, ñɨgö ögwö yöxɨb maga nɨgölaŋ, mönö pɨ nuöm nɨgɨb nöbö piaku mönö aku nugw ri abön yadɨŋ aŋadö pɨl pal nɨgöña.

29 Makwam, nöbö mö God Ha nuŋwa hör ap i röxg röd aböñ aku, God nöbö mö mönö diba yajön wop aku ñɨgö mönö diba yadön, ñɨgö paiŋö ölɨŋ höb gwogwo pɨ nöiöna. God Ha nuŋwa hör ap i röxg röd aböñ aku, Krais hañ nuŋwa keir anɨŋ God pɨsaŋ pɨ nɨgiö nɨgnö, rön, wöröxmɨn pɨnöŋ aku ñɨgö hör ap röxg nɨgaŋ, aliö aiöña. Makwam God Inöma anɨŋ ögwö yöxmɨd aku nugwo algör ör hör ap i röxg röd aböña.

30 An nugwöla God Nöbö Diba nuŋ yadöŋa, “Nöbö mö ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi piaku, nör ñɨgö paiŋö rɨ ajö nɨgnö,” röŋa. Makwam mönö i yadöŋa, “Nöbö Diba nuŋwör nöbö mö nuŋ akuyöbö ñɨgö mönö diba yajönɨŋö,” röŋa.

31God Nöbö Dib öim öim mɨd aku, nöbö mö akuyöbö ñɨgö mönö diba yajön aku nugwɨŋ ölölö raŋ ipöxöña.

An God Mönö rɨg yadmɨd mag akuyöbö akwör rɨŋ duaŋ

32Höd rɨmɨdim mag aku uplöbmɨjeñ. Krais mil wä ñɨgö ab nölmɨn mönö wä nuŋ aku nugw pɨmɨn, ñɨgö nöbö mö bli ömörö diba pɨ nölmä aku, jɨ ñɨŋ nugwo röböxölim.

33Wop bli nöbö mö piaku magalɨg nugugu mɨdɨm, ñɨgö mönö gwogwo yadön, mɨ rɨ gwogwam rɨmɨdmä. Wop bli Krais nöbö mö nuŋwa bli ñɨgö rɨ gwogwam rɨmɨdim piaku pɨsaŋ il yöra mɨdön ömdö hölun rɨmɨdmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

34 Nöbö mö Krais mönö wä aku nugw pim, nag nigim nöbö mö piaku ögwö yöxmä. Nöbö diba mögörib ñiŋa nugwidix midöi bla hön ap ñiŋ bla pi hölu ab pirag dumin, rib miga yöxölim, wä rimin nugugirön, ñiŋ ap hölu ab pirag duölib, ap wä ödöriö öim öim mijön aku ribyöx nugu gör midmä.

35Makwam, aliö mag wä rimidim aku röböxmijeñ; ususör rön ribyöx giba alig mijöñ aku, God ñigö paiŋö ap wä ödöriö nöiöna.

36Krais mönö wä nugw pöi aku röböxmijeñ. God Mönö rig yadmid mag akwör riŋ duaŋ mi, God Mönö rig yadmid mag akwör ñigö ap wä aku nöiöna.

37God Mönö aku mönö um i kai kitön yadmä, “Mag metyöbö miŋi mida höba rimid Nöbö aku höna.

38Makwam, nöbö mö kömö wä ni piaku, ni nugw pön kömö mijöña. Ji nöbö mö bli ni röböxöñ aku, ni wä reniŋö,” rimä.

39Ji an nöbö mö God nugwo röböxön pin biribä bli midölöl; an nöbö mö nugwo nugw pön, öim öim kömö mijöñ akuyöbö midöla.

Hibru 11

Nugw pib mag aku

1 God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rig yad mag akwör cöniŋö, rön, God nugw pöi nöbö mö piaku, ñiŋ ap piaku mämäga nugwölöi aku, ji rib mös yöx nugwölöi wöhö, God nuŋ, ni ñiŋ ri ri abnö, rimid mönö aku nugw pi gö nigön, God mönö rig yadmid akwör nugw pi gö nigmidöia.

2Nöbö mö bli maduar ör, kai kitmidil ki mag akuyöbö rimin, God nugumin wä röŋa.

3 An God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, nugwöla ap adöx yöd röul adö kau sö aipam, ap mögörib il ki aipam, God ap i pön ri nigölöŋ, God mönö akwör yadmin wöxnö nigöŋa.

Ebol, Inok, Noa ñiŋ God nugw pimä

4 Maduar ör nöbö nagö Ebol nuŋ God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rig yad mag akwör cöniŋö, rön, ap pön hön pal God höjöpal ur nölmin, God nugumin wä röŋa. Ji hödniŋ Ken ap pön hön höjöpal

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ur nölöŋ aku, God nugumin wä rölöŋ. Ebol nuŋ God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rig yad mag akwör cöniŋö, ri ribyöx nugumidöŋ aku mi, God nugwo nöbö kömö wä ni, me rön, ap höjöpal ur nölöŋ aku nugumin wä röŋa. Ebol wöröxmin, weik aniŋ pisaŋ midölöl aku, ji, nuŋ God nugw pöŋ haiwo aku aniŋ nöbö mö riba nölmin nugumidöla.

5 Inok nuŋ kwo algör God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rig yad mag akwör cöniŋö, rön, God nugwo pibör nugw pip duön wöröxölöŋ. God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rig yad mag akwör cöniŋö, ri ribyöx nugumidöŋ aku mi, God nugwo nöbö kömö wä ni, me rön, kömö akwör pön duöŋa. Nöbö mö nugwo hölu hölu nugw yualöbmä; God nuŋ keir nugwo pön mögörib adöx yöd röul adö kau sö yöraku pön wöluöŋa.

6Nöbö mö God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rig yad mag akwör cöniŋö, ri ribyöx nugwöñ nöbö mö piakwör, God nugwaŋ wä cöna. Aku agapim: God nuŋ kömö midö, ri ribyöx nugwön, nugwo höjöpaliŋ, aniŋ mönö rig yad mag akuyöbö cöniŋö, ri ribyöx nugwöi nöbö mö piakwör pi ösös cöna.

7 Noa nuŋ kwo algör God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rig yad mag akwör cöniŋö, rön, God rig yadöŋ mag akwör röŋa. God nuŋ Noa nugwo ruö diba piöniŋö, rimin, Noa mämäga nugwölöŋ aku, ji nuŋ God nugw pöŋ aku mi, mönö mi yadö, rön, biyöj diba ri nigöŋa. Noa biyöj dib aku ri nigön, mönin halöu ha kap magalig biyöj möla dumin, mi ruö ib diba röŋa, ji ñiŋ kömö midmä. God ruö diba piöniŋö rimin, Noa mämäga nugwölöŋ wop aku, ji God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rig yad mag akwör cöniŋö, rön, biyöj ri nigöŋ aku mi, God nugwo nöbö kömö wä ni, me röŋa. Nuŋ kömö dum nugugirön, nöbö mö mönö nuŋwa röd abim piaku nöbö mö ap kib mag gwogwo akwör ri gör midmä aku, wöxnö mida.

8 Nöso maduebö Ebraham nuŋ kwo algör God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rig yad mag akwör cöniŋö, rön, nuŋ God rig yadöŋ mag akwör röŋa. Ebraham nuŋ nuö mögörib aku midmin nugugirön

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

God nuŋ nugwo yadöŋa, “Halöu ha nagö yöx pön haŋ yöx pön höŋ diön piaku, ñıgö mögörıb dib i aŋadö yajın aku mı, naŋ duön piaku mıdane,” röŋa. God aliö rımın, Ebraham mögörıb aku pikai mıdö rön nugwölöŋ; God nı nugwidıx mıjönıŋö, rön, amın duöŋa.

9 God nuŋ mögörıb Ebraham nugwo yad nıgmın du mıdöŋ mögörıb aku mögörıb nuŋ yöi, nöbö mö hör mögörıb ñıŋım. Nuŋ nöbö pad piakuyöbö i röxg mıdöŋa. Nuŋ aliö du mıdön, ap uñ ram akwör urön hölım yönön, ha nuŋwa Aisak yöx pön höŋa. Yöx pön höm dib röxön, nuö rıg röŋ mag akwör ap uñ ram akwör hölım yönmıdöŋa. Aisak ha nuŋwa Jekop yöx pön höm dib röxön, algör ap uñ ram akwör hölım yönmıdöŋa. Makwam God mönö ölısö ma yadön Ebraham nugwo yad nıgöŋ mögörıb aku, ha nuŋ hogwa Aisak Jekop yöŋö algör ör yad nıgöŋa.

10Ebraham nuŋ rıbyöx nugwöŋa, God nuŋ keir rıbyöx nugwön taun dib öim mıdıba rı nıgön taun wä aku du öim mıjınö, rı rıbyöx nugu gör mıdöŋa.

11 Ebraham nöbö nom röxgmın, mönıŋ Sara lap wösım röxgön mıdmä. Makwam Ebraham nuŋ God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, mönö ölısö ma nı yad nıgöŋ aku rıg yad mag akwör cönıŋö, rön, ha Aisak yöx pön hömä.

12 Ebraham nöbö mödö wöröxbä röxg mıdöŋa, jı ha nuŋ aku yöxım yöxıp höuöilmel rım, an nöbö mö magöri maga rım gı rım mıdöla. Gupö adöx sö mı magöri maga rıg mıd mag akuyöbö, an alıg mıdöla. Röbö halaia rıg jımi bla ıŋ wöd nugwölöi mag aliö akuyöbö, an alıg mıdöla.

13 Nöbö maduar ör mıdmıdöi yadmıdıl nöbö piaku magalıg God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, mönö ölısö ma anıŋ yad nıgöŋ aku, rıg yad mag akwör cönıŋö, rön, wöröxmä. God ñıgö agap apım yadmın, rıg yad mag akwör anıŋ cönıŋö, rön, nugwo pıbör nugw pıp dumä aku, jı God yadöŋ mag aku rım mämäga nugwön wöröxölim. God ñıgö agap apım yadöŋ aku, mämäga nugwölön, pad piakuyöbö röxg rıb ñıŋ akwör nugwön, mai God ap wä anıŋ nöiönıŋö röŋ aku nöiönıŋö, rön, wahax pön nugugu mıdıp duön

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wöröxmä. Mögörıb döul il kı mıdön yadmıdmä, “An hör piakuyöbö nöbö mö hör hön mögörıb döul il kı mıdölıŋö,” rımıdmä.

14Nöbö mö mönö aliö akuyöbö yadmıdöi bla, mögörıb an ödöriö mıd yöraku, me rön, aliö rımıdöia.

15Mögörıb ñıŋa röböxön hömä mögörıb aku rıb maga dumın, höuöil dubä rıgıba jı höuöil duölim.

16Jı rıb dib ñıŋa duöŋ God mögörıb wä adöx yöd röul adö kau sö yöraku. God nuŋ ñıgö taun dib i rı nıg ri ab aku mı, an nugwöla God ñıgö nöbö mö nı, me rön, möigw yöxöl.

17-19 Nı Ebraham nugwo yajın mag akuyöbö cönıŋönö wöhö, rön, God nugwo yadöŋa, “Ha nagö Aisak, ‘Yöxım yöxıŋ yöxıp höuöilmel rıŋ mıga mıjöñıŋö,’ rım ha akwör, nugwo pön du pıl pal nıgön, nı höjöpal ur nölö,” röŋa. Aliö rımın, Ebraham nuŋ God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, nı yad mag akwör cönıŋö, rön, yadöŋa, “Ha na aku yöxım yöxıŋ yöxıp höuöilmel rıŋ mıga mıjöñıŋö, röŋ mönö ölısö ma yad nıg mönö aku God nuŋ röböxen; ha na paŋyöbö ödöriö aku pıl pal nıgmön, God nuŋ raŋ höbkal öbiönıŋö,” rön, ha nuŋwa Aisak pön du rıgpıd rola nag nıg nıgön, yu meia pön pın nıgıba rımın, God yadöŋa, akuyöbö almıjınö, röŋa. Makwam, ha nuŋwa Aisak mödö aŋadö wöröxöŋa, jı Ebraham nıc pön yölıŋ höuöil duöŋa.

20 Aisak dib röxön ha hogw aku yöx pön höŋa. Ha i ib nuŋwa Jekop; ha i ib nuŋwa Iso. Nuö Aisak nuŋ kwo algör God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rıg yad mag akwör cönıŋö, rön, mı nöbö nuöm röxgön, God rıg yad mag akwör cönıŋö, rön, ha nuŋ hogw aku ñıgö ap wä mai rıb mönö aku bli höd yad nölöŋa. Wöröxım, mai rıg yadöŋ mag akwör röŋa.

21 Makwam ha nuŋwa Jekop nuŋ kwo algör God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rıg yad mag akwör cönıŋö, rön, mı nöbö nuöm röxgön womiöx wöröxıba röŋ wop aku, sauö rıb pön yönmıd nuŋ aku pön, God iba yadmın bıl sö dumın nugugırön, ha nuŋwa Josep ha yöxöŋ ha

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hogwa yadön, God ñıgö ha hogwa pı ösös rön nugwidıx mıdaŋ, mıd ri ab gı mıjöñıŋö, röŋa.

22 Makwam ha nuŋwa Josep nuŋ kwo algör God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rıg yad mag akwör cöniŋö, rön, mı nöbö nom röxgön womiöx wöröxıba röŋ wop aku, Isrel nöbö mö nuŋ piaku ñıgö yadöŋa, “Mai mögörıb Ijip kı röböxön höbkal mögörıb Kenan diöña. Wop aku, yöd nı bla alıg pön duön al aliö cıne,” röŋa. Yadön wöröxım, mai ñıŋ rıg yadöŋ mag akwör rımä.

Mosıs yöx pön hön umadmä

23 Mosıs nuö nuöm mönöbö hogwa ñıŋ kwo algör God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rıg yad mag akwör cöniŋö, rön, ha Mosıs yöx pön hön, ha uñ kıtıb wä mıdöŋ aku nugwön, röun mös paŋ umad gım mıdöŋa. Ñıŋ Ijip Kiŋ Pero nugwo ipöxölim.

24Mosıs dib röxön, nuŋ kwo algör God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rıg yad mag akwör cöniŋö, rön, yadöŋa, “Nı Pero halöu nuŋwa ha nuŋ me röliŋ.

25-26Mögörıb döul il kı ap kib mag gwogwo rı gırön mıdmön, nı wä ren; öim öim mıjınö, rön, nı Krais nugw pımön nı yad höimöuöñ aku mönö mıdöl; jı Ijip nöbö mö ap wä wä ñıŋ piaku nı wä rölö, röŋa. Nı nöbö mö God adö mıdım ñıgö rı gwogwam rımıdöi nöbö mö piaku pısaŋ mögum rön mıjınö,” röŋa.

27Mosıs nuŋ God mämäga nugwölöl Nöbö aku wöxnö nugubi röxgöb nugwön, mönö nuŋwa nugw pön, kiŋ Pero nugwo ölısö wölım nugwöŋ aku ipöxölöŋ. Nuŋ God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rıg yad mag akwör rön nı nugwidıx mıjöniŋö, rön, God rıg yadöŋ mag akwör rön, Isrel nöbö mö ñıgö yöliŋ pön Ijip röböxöŋa.

28 Mosıs nuŋ God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rıg yad mag akwör cöniŋö, rön, yadmın, Isrel nöbö mö Pasopa sipsip ha bla palön, haña pön palgwañ rımın, cınö cınö, bla bıl sö aipam calmın, ubalıja il adöi adöi aipam calöŋa. Aliö almın nugugırön ejol hön Ijip nöbö mö ha höd

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yöx pön hem bla magalıg pıl pal nıg gırön, Isrel nöbö mö ram ñıŋ bla duön ha höd ñıŋ bla pıl pal nıgölöŋ.

29 Isrel nöbö mö ñıŋ kwo God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rıg yad mag akwör cöniŋö, rımın, Ijip ada ñıgö rıbıx abmın, duön ban yuö dib Hañ Kapa aku dumba rımın nugugırön, God rımın röbö aku lıl rı adöi adöi dumın, mögedö rola pö kwo dumä. Jı Ijip ada ñıŋ ñıgö rıbıxıp röbö yuö mibıla hömıdmın, röbö adöi adöi höbkal hön ñıgö yuabmın magalıg röbö nımön wöröx pörmä.

30 Mai Isrel nöbö mö ñıŋ God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rıg yad mag akwör cöniŋö, rön, du taun dib Jeriko rıg kul ölısö aku wop akuyöbö mıj sö wob mıdım wob mıdım, rıg kul aku aŋadö gılıx pın pöröŋa.

31 Nöbö kib mag yönıb mö Rehap aku, nuŋ kwo algör God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rıg yad mag akwör cöniŋö, rön, God mönö nuŋwa röböxim nöbö mö nuŋ piaku pısaŋ wöröxölöŋ. Aku agapım: nöbö Isrel hogw aku taun dib Jeriko dumın, ñıgö nöbö hogwa pıl pal nıgıba rım, God Rehap yadmın, mögörıb ana nugw nıgıba höiŋö, rön, pön ömdö hölun rımın, kömö mıdön höuöil dumä.

32 Makwam, nöbö mö bli kwo God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rıg yad mag akwör cöniŋö, rımın, God ñıgö mag keiryöbö röŋ haiwo bla pödpödiö yadmön mıxıla diön? Nöbö nagö Gidion, Barak, Samson, Jepta, Depid, Samuel nöbö bla aipam, God mönö yadıb nöbö bla aipam rıg rım rım akuyöbö yadmön, mönö mıxıl diba diöna.

33 Nöbö mö piaku ñıŋ God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rıg yad mag akwör cöniŋö, rön, bli nöbö mö mögörıb hör bli ñıgö rıbıx abmä. Ñıŋ rı ri abmä aku, God cınö röŋ mag akwör ñıgö röŋa. Bli ñıgö wöñö höpebö laiön mıdım mibıla pı abmın, God ñıgö nugwidıx mıdmın öbıx nımölim.

34 Bli rın diba yönmıdöŋ mibıla pı abmın yönölöŋ. Bli yu mıxıl ölısö me bla pön ñıgö pın nıgniŋö, rımä aku, jı bör dumä. Nöbö mö bli nöbö mö höimölıb

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aku, ji God ñigö nugwidix midim ñiŋ gig yad gi midmä. Paiŋö paiŋö ri girön, duön ami nöbö mögörib keiryöbö piaku ñigö ribix abmä.

35 Mö bli nöbönin nöbö halöu ha ñiŋ bla aŋadö wöröxmä, ji God nugw pön höjöpalim, nuŋ rimin höbkal öbilmä. Nöbö mö bli God nugw pimä aku nugwön ñigö öliŋ höb pi nölmä. God nugwo röböxölöyix, ñigö yau abim kömö duöyix aku, ji, an wöröxiŋ God aniŋ raŋ öbilön mögörib wä nuŋ aku öim öim mid ri abniŋö, rön, God nugwo cirip gör midön nugwo röböxölim me, ñigö uplöb ri gwogwam rön öliŋ höb pi nöl gör midim wöröxmä.

36 Bli ñigö yad höimöuön, kaiö pi uplöb palmä. Bli sen wabilön nag nigmä.

37 Bli rig röd pal nigim wöröxmä. Bli ñigö so pön wölixdör umaumö nigmä. Bli yu mixil ölisö me bla pön, ñigö aŋadö pin nigmä. Bli ñigö öim öim mi ri gwogwam rön, ribixön rim rim, ñiŋ mi öliöxön, nöbö mö liblib ribä akuyöbö midön, hön meme sipsip uña pön wölij röxg yömön rip yönmidmä.

38Nöbö mö piaku nöbö mö wä ödöriö; nöbö mö gwogwo bla alebö ñiŋ yöraku midölöyix. An pisaŋ midib maga nigölö, rön, ñigö mi ri gwogwam rim rim, ipöxön bör du mögörib rig kap mibil piaku midön, rig möl mögö möl piaku hölimön yönmidmä.

39Nöbö mö yadmidil piaku, ñiŋ God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, God nuŋ rig yad mag akwör cöniŋö, rimin, God ñigö magalig nugwön, ñigö ri ri abön nöbö mö kömö wä na midöiŋö, röŋa. Makwam God ñigö ap wä nöinö, röŋ aku, ap wä aku wop aku pölim.

40Aku agapim: God an ap wä ödöriö nöliba rimidlö ri ribyöx nugwöŋ aku mi, mai wop paŋyöbö akwör, nöbö mö yadmidil piaku aipam, an nöbö mö weik midöl kiyöbö aipam aniŋ paŋ, magalig paŋör du nigiö nigön nöbö mö lei nuŋwa mijniŋa.

Hibru 12

1 Nöbö mö miga akwör yadmidil piaku aniŋ wob yuö nig gi midöi aku mi, an ap rib diba yöx nugumidöl bla röböxön, ap kib mag gwogwo aniŋ rimgör

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

cirip pib maga rimid aku röböxön, ususör rön ödöi Nöbö Diba aniŋ yad nigöŋ aku ipalip dinim.

[2]An Jisas röŋ mag akwör ribyöx nugu gör midön, God nugw pön, God mönö yad aku mönö mi yadö, rön, mai God mönö yad aku magalig wöxnö akwör nugw ri abniŋa. Jisas nugwo bi katlö watlö um sö pil pal nigiba rim, ni nöbö gwogwo i röxgöb pil pal nigim möigw yöxnö, rön, yadölöŋ. Mai mögörib adöx yöd röul adö kau sö yöraku mi ödöriö wahax pinö, rön, aniŋ nöbö mö ñöx nigön wöröxön, öbil du God imag mirix adö römidöŋa. Makwam, öim öim Jisas nugwör ribyöx nugu gör mijnim.

[3]Nöbö mö miga akwör Jisas nugwo rib gwogwo yöxön mi ri gwogwam rim dum, nuŋ ipöxölöŋ aku nugwiŋ. Jisas röŋ mag aku nugwön, an paŋ mag akwör rön, ribyöx giba alig midön, God rig yad mag akuyöbö akwör ri gir mijöña.

[4]Jisas nuŋ Seten pisaŋ nuö nuö röŋ aku, nöbö piaku nugwo bi katlö watlö um sö pil pal nig gim wöröxöŋa. Ñiŋ piöŋö, Seten ñigö ap kib mag gwogwo cine, rön, rib ñiŋa pixmin an akuyöbö alöiniŋ, rön, nugwo pisaŋ nuö nuö rimidöi aku, ñigö pil pal nigölöi.

[5] God ñigö halöu ha ni, me rön, mönö wä yadmin God Mönö aku kai kitim mönö aku uplöböiŋönö ä? Nuŋ yadöŋa, “Halöu ha ni kiyöbö! Nöbö Diba ñigö mönö nölön ömörö nöiön aku, rib diba yöx nugumijeñ. Nöbö Diba ñigö yadyöxön aku, aniŋ mödoŋwadö akwör röböxöniŋö, rön, rib miga yöxmijeñ.

[6]Nöbö Diba nöbö mö madmag nig akuyöbö ñigö mönö nöiöna. Halöu ha nuŋ bla magalig ömörö nöiöniŋö,” röŋa.

[7] Makwam, ömörö pön öliöxmijöñ aku, rib miga yöxmijeñ; God aniŋ mönö nölmidö, rön, ribyöx giba alig mijöña. Ñiŋ nugwöia, nuö nöbö bla halöu ha ñiŋ piaku magalig mönö nölmidöia.

[8]God nuŋ halöu ha nuŋ bla magalig mönö nöiöna. God ñigö mönö nölen aku, ñiŋ halöu ha nuŋ yöi. Ñiŋ halöu ha nuö alig midölöi aku mi, ñigö mönö nölen.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Acö ana mögörıb il kıyöbö, anıŋ mönö nölmın, aliö alön mag wä rı ri aböiŋö, rön, nugwöla. Makwam mag aliö akuyöbö, Acö an adöx yöd röul adö kau sö mıd aku anıŋ mönö nölaŋ, aliö alön mag wä rı ri abö, rı rıbyöx nugwön kömö mıjnıŋa.

10Acö ana mögörıb döul il kı mönö nölmıdöi piaku, halöu ha ulula mıdmıŋ wop metyöbö akwör, rıb ñıŋa keir nugwön anıŋ mönö nölmıdöia. Jı God anıŋ, me rön, lei gudogudö mıdla mag aliö akwör mıdıŋ, me rön, anıŋ mönö nölmıda.

11 Anıŋ mönö nölmıdöi mag aku wä röl aku, jı mönö nölıŋ, an mag wä rol akwör nugwön, tar mıdön rı ri ab gırön mıjnıŋa.

God ap nuŋ piakwör rıbyöx nugu gör mıjöña

12 Makwam, iŋ wajmag ñıŋa lıd pıl aku, hör rö, rön, öbıl yön bör yönön rıŋ, ölısö piöna.

13 Ñıŋ ödöia röb ri abıŋ, nöbö mö yödpılö gwogwo rımıd akuyöbö hömıdıŋ, yödpılö ñıŋa aŋadö gwogwo ren. Ödöi wä rola dumıdıŋ, yödpılö gwogwo ñıŋa wä cöna.

14Nöbö mö magalıg pısaŋ paŋör röb gı mıjnıŋö, rön, mıjöña. God nöbö mö lei nuŋwa mıjnıŋö, rı rıbyöx nugwöña. Nöbö mö lei piakwör ñıŋ Nöbö Diba nugwo nugwöña.

15Ñıŋ nugw ri abön, God anıŋ ögwö yöxön pı ösös rı ri abmıd mag aku röböxmıjeñ. Nugw ri aböña, mıbıl ñıŋ bla nöbö mö bli rıb gwogwo yöxön, nöbö mö bli rıb gwogwo aku yadmıjöñ aku, ñıŋ piöŋö algör rımıdıŋ rımıdıŋ, nöbö mö mıga akwör hölul rımıjöñ mag aku ñıgö pıb maga ra.

16 Nugw ri aböña, mıbıl ñıŋ bla nöbö kib mö kib rölıŋ. Ñıŋ magalıg God ap nuŋ piakwör rıbyöx nugu gör mıjöña. Iso maduar ör röŋ mag akuyöbö almıjeñ. Iso nuŋ God ap nuŋ bla rıbyöx nugwölön, kiö pılmın, ap nımnö, rön, God nuŋ nuö Aisak nölöŋ ap wä aku, Aisak ha höd nuŋwa nölıba röŋ ap wä aku, Iso ha höda mıdön pıbä ap wä aku hör ap i röxg nıgım röböxön, ap mag nımıba paŋyöbö mıdöy iör pöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17 Ñiŋ nugwöia, nuö Aisak ap wä ha höd nuŋwa nöliba röŋ ap wä aku, Iso pölöŋ aku mi, mai ögwö yöxön im girön rip duön, iswob pinö, röŋa, ji pib yör i midölmin, mi ödöriö ögwö yöxön im girön midöŋa.

God öim kömö mid Nöbö aku mögorib nuŋwa höia

18 Isrel nöbö mö ñiŋ mögorib Sainai Pida mid yöraku duön pid aku il yöra hömin, rin diba yönmin, mi pixmag gurim, hödal diba höm, mämäg ñiŋa keir nugumä. Ji ñigö mögorib aliö akuyöbö hölöi.

19 Namaga mönö diba yadmin, mönö adöx yöd röul adö kau sebö i yadmin, nöbö mö bla ipöxön Mosis nugwo yadmä, “Ake! Mönö yadmid akuyöbö bli yadim nugwölöliŋö,” rimä.

20 Aku agapim: God mönö höd yad nigöŋ aku Isrel nöbö mö piaku yad nöliba rön, Mosis nugwo yadöŋa, “Nöbö mö, hön meme, hön sipsip ap akuyöbö pid ki hömidiŋ, rig röd mi aŋadö pal nigne,” röŋa. Ñiŋ mönö aku nugumin madmaga dua.

21 Ap röŋ aku nugwön ipöxmä aku, Mosis nuŋ kwo algör nugwön yadöŋa, “Ni gil gil rön ipöxmidlö,” röŋa.

22Ñiŋ piöŋö Sainai Pid aku hölöi; ñiŋ Saion Pida höia. Saion Pida höi aku, God öim kömö mid Nöbö aku mögorib nuŋ aku höia; mögorib Jerusalem adöx yöd röul adö kau sö, ejol miga wahax pimidöi mögorib yöraku höia.

23Nöbö mö Krais mönö wä aku nugw pimin, God ñigö ha höd bla röxg pön, halöu ha ni, me rön, ib ñiŋa mögorib nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö kai kita; ñiŋ mögum rön wahax pi girön midöi yöra, ñigö mögorib aku wöluön, Krais nugw pöi nöbö mö bla pisaŋ nigiö nigön midöia. Ñigö Krais nugw pimidöi aku mi, God nöbö mö piaku magalig mönö diba yajön Nöbö aku pisaŋ nigiö nigön midöia. Nöbö mö mögorib il ki midön, God nugw pön, God Mönö rig yad mag akuyöbö rön, nöbö mö kömö wä nuŋwa midön wöröxön, inöm ñiŋa wölu, God pisaŋ nöbö mö lei nuŋwa midöi akuyöbö ñiŋ pisaŋ nigiö nigön midöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

24 Jisas nuŋ God mönö ölisö ma yoŋyöbö rag hö Nöbö mibil yöbö mid aku höia. Ken pignin Ebol nugwo pil pal nigmin haña pinöŋ aku, mönö diba yöxöŋa; ji Jisas aniŋ ñöx nigön wöröxmin hañ nuŋwa pinöŋ aku mi, God pisaŋ nigiö nigön midib maga ra.

Nugw ri aböña

25 Makwam, nugw ri aböña. Nöbö mö Sainai Pida il yöraku midön, God mönö yadöŋ aku pölim nöbö mö piaku kömö dub maga nigölöŋ. Makwam, God mögörib adöx yöd röul adö kau sebö yadmid mönö aku röböxniŋ aku, aniŋ algör ör kömö dub maga miden, mi wöhö.

26 Höd wop aku God ñigö mönö yadmin nugugirön mimöna pöŋa. Ji wopik aniŋ yada, “Mai mag akwör iswob rimön, mögörib il ki aipam, adöx sö aipam magalig memexöniŋö,” röŋa.

27God nuŋ “Iswob” röŋ mönö mag aku nugwön nugwöla, ap memexbä ap öim mideniŋö, rön, ri nigöŋ akuyöbö magalig hölögipaŋ nugugirön ap memexölibä piakwör mijöna.

28Makwam, an mögörib memexölib, mögörib öim öim gö midib, mögörib wä ödöriö diniŋ aku ribyöx nugwön, wä rim wahax pi gir midön, God nugw pi gö nigön, Nöbö ölisö magalig mid aku nugwo ribyöx nugu girön, ib nuŋwa yadiŋ bil sö diöna.

29 God ana rin diba yönmid akuyöbö röxg mida.

Hibru 13

Haul nöbö mölöu nöbö bla ñigö madmag nignim

1Krais nugw pöi nöbö mö bla haul nöbö mölöu nöbö ñiŋ keir röxg nuö nuö madmag nig gir mijöña.

2 Pad piakuyöbö nöbö mö hömidiŋ, ñiŋ pön pi ösös ri ri aböña. Nöbö mö bli, pad piakuyöbö nöbö mö hömin, nöbö mö hör piakuyöbö hömidöiŋö, rön, yad wahax pimä aku, nöbö mö yöi, ñiŋ ejol bli yad wahax pimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Krais nöbö mö bli nag midiŋ, an pisaŋ naga midöliŋö, ri ribyöx nugwön, ñigö pi ösös ri ri aböña. Krais nöbö mö bli öliöx midiŋ, an pisaŋ öliöx midöliŋö, ri ribyöx nugwön ñigö pi ösös ri ri aböña.

4 Mönöbö hogwa pön ri ri aböña. Ñigö mönöbö hogwa ri gwogwam röliŋ. Mönöbö hogwa pön, mai mö kib nöbö kib cöñ akuyöbö aipam, ha nöbö mö nöbö kib mö kib cöñ akuyöbö aipam, God ñigö mönö mi diba yajöna.

5 Ap an pöl bla ulmidö nigö, rön, köme ulnöu löpöi gol rig ap piaku rib dib aku yöx nugumijeñ. Ap ulmidö an mid aku wä midö, rön, rib aku yöx nugwöña. God yadöŋa, “Ñigö röböxöin; ñiŋ pisaŋ öim öim mijinö,” röŋa.

6 Makwam, an ribyöx giba alig midön yajniŋa, “Nöbö Diba ni nugwidix mid aku nugwön ipöxöin. Nöbö mö bli ni ri gwogwam rib maga nigölö,” ciniŋa.

7 Nöbö diba ñigö God Mönö wä yadmin nugumä nöbö blaku ribyöx nugu gör mijöña. Ñiŋ God nugw pön, mönö nuŋwa rig yad mag akuyöbö rim dumin wöröxim aku ribyöx nugu gör midön, mag aliö akuyöbö algör ör ri gir mijöña.

8Jisas Krais höd rig midöŋ mag akuyöbö, wopik paŋ mag akwör rig mida; ji wopik rig mid mag akuyöbö, mai öim öim aliö akwör mijöna.

9 Nöbö mö bli ñigö mönö inakmönö hörön hörirör yadmijöñ aku yöxmijeñ. God ñigö uliöxön pi ösös ri ri abön, nugwidix mid ri abmid Nöbö akwör ribyöx nugwön, madmag yuörib ñiŋ kwo ölisö pön, ribyöx giba alig mijöña. Makwam ap nimib lo piaku rib i yöxmijeñ. Nöbö mö ap nimib lo piaku mai duön mid ri abeñ.

10God ap höjöpal ur nölib nöbö bla, God höjöpalib ram aku midön, ap palön rigpid rola God höjöpal ur nölmidöi nöbö akuyöbö, ap rigpid ana rola mid aku nimib maga nigöl.

11 God ap höjöpal ur nölib nöbö bla, hön kau hön meme palön hañ aku rag hö God ap höjöpal ur nölib nöbö dib ödöriö aku nugwo nölmin, nuŋ piöŋö nöbö mö ap kib mag gwogwo röiŋö, rön, God nugwo höjöpal ur nöliba, rag

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

hö Ram Möl Yuadö Möl Lei Keiryöbö Ödöriö aku hörmıda. Jı hön ma aku rag hön, mıdöi rıŋadö yöraku urmın aŋadö yönu bıca pınmıda.

12 Mag aliö akuyöbö, Jisas nöbö mö ap kib mag gwogwo rımıdöi pıx aku hañ na keir örıx abnö, rön, taun dib Jerusalem ubalıj il rıŋadö yöraku duön, ölıŋ höb diba pön, haña pınmın wöröxöŋa.

13 Makwam, an Jisas mai duön, nöbö mö hör akuyöbö rım dumıd mag akuyöbö röböxön, Jisas nuŋ mıd rıŋadö yöraku duŋ, nugwo yad höimöum mag akuyöbö anıŋ algör ör yad höimöuöña.

14 Aku agapım: mögörıb döul il kı öim öim mıdıb kau i mıdöl aku, jı mai mögörıb adöx yöd röul adö kau sö yöraku wöluön öim öim mıjnıŋö, rön, pöx mıdöla.

15 Makwam, an öim öim nöbö mö mıdöi yöra, Jisas Nöbö Dib ana mıdö, wöxnö yadön, ib nuŋwa yadıŋ adöx sö duaŋ. An aliö alıŋ, God mämäg il rol nuŋwa höjöpal ur nölıb ap wä i röxgöna.

16 An nöbö mö piaku pı ösös rı ri abön, ap ana bli nuöm nıgön ñıgö nöinıŋa. An aliö alıŋ, God mämäg il rol nuŋwa höjöpal ur nölıb ap wä i röxgaŋ, wahax pöna.

17 Ñıgö nugwidıx mıdöi nöbö piaku, mönö ñıŋa yöxön, rıg yajöñ mag akwör cöña. God mabö rımıdöl aku God nugwaŋ wä cönıŋö, rön, rıb aku yöx nugu gırön ñıgö öim öim pı ösös rı ri abön nugwidıx mıd ri abmıdöia. Makwam, ñıŋ ñıgö ap agapım cıne cöñ aku, wä raŋ nugugırön algör cöña. Aku agapım: nöbö ñıgö nugwidıx mıdöi bla rıg yajöñ akuyöbö yöxeñ aku, ñıŋ mabö ñıŋa cöña, jı wä raŋ nugugırön reñ. Ñıŋ aliö alıŋ, ñıgö nugwidıx mıd ri abıb maga nıgen.

Ñıŋ God höjöpalıŋ, nuŋ anıŋ nugwidıx mıjöna

18 Ñıŋ God höjöpalıŋ, nuŋ anıŋ nugwidıx mıdaŋ. An rıb mös mıden wöhö, rıb mag paŋyöbö iör yöx nugwön, ap agapım cınıŋa, God Mönö rıg yadmıd mag akuyöbö akwör rı gır mıjnıŋö, rön, paŋ rıb akwör yöx nugumıdöla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Nɨ ap dib i ususör rön ñɨgö yad nuguba rɨmɨdla: ñɨŋ God höjöpalɨŋ, nuŋ raŋ, ñɨŋ mɨdöi yöraku rɨmgör ina.

20-21 God mönö wä öim öim mɨdɨb aku, Nöbö Dib Ana Jisas hañ nuŋwa pɨnmɨn wöröxöŋ mönö wä aku mɨdɨb ör mɨda. Hañ nuŋwa pɨnmɨn wöröxɨm, God rɨmɨn nuŋ öbɨl Hön Sipsip Urɨb Nöbö Dib Ödöriö mɨda. God nöbö mö pɨ ri abmɨn tar mɨd ri abmɨdöi Nöbö aku, ñɨgö algör ör ap wä nölaŋ, ap agap apɨm God nuŋ cɨne cön aku, cöña. Makwam, Jisas Krais nuŋ madmag yuörɨb an kwo mɨdön, God nuŋ anɨŋ nöbö mö pödiöm mɨjnɨŋe, cön aku, Jisas Krais anɨŋ raŋ paŋ aliö akwör mɨjnɨŋa. Makwam, Jisas Krais ib nuŋwa öim öim yadɨŋ bɨl sö diöna. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

Mönö rɨb bli

22Haul nöbö mölöu nöbö. Köp metyöbö kai kɨtmɨdɨl kɨ, mönö yadmɨdɨl aku nugw ri aböña.

23Haul ana Timoti nugwo nag nɨgim aku, weik rɨŋadö ha. Womiöx hömɨjön aku, pɨsaŋ inɨŋa.

24Nöbö ñɨgö nugwidɨx mɨdöi piaku aipam, Krais nöbö mö nuŋ piaku aipam, ñɨgö magalɨg “Mɨdöiŋ ä?” rɨmɨdöla. Krais nöbö mö nuŋwa mögörɨb Itali yöbö piaku ñɨgö “Mɨdöiŋ ä?” rɨmɨdöia.

25God ñɨgö magalɨg uliöxön pɨ ösös rɨ ri abön nugwidɨx mɨdaŋ. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jems

Jems 1

1 Nɨ Jems. God, Nöbö Dib Jisas Krais, nuarö hogwa mabö ñɨŋa rɨ nölmɨdla. Ñɨgö nöbö mö Jisas Krais mönö wä nuŋ aku nugw pön, röd du mögörɨb hör piaku piaku mɨdöi akuyöbö, köp kɨ kai kɨtön, “Ñɨŋ mɨdöiŋ ä?” rɨmɨdla.

Ömörö pödpödiö hön aku, ñɨŋ rɨb mɨga yöxmɨjeñ

2 Haul nöbö mölöu nöbö. Ömörö pödpödiö hön aku, rɨb mɨga yöxmɨjeñ; wahax pɨ gör mɨjöña.

3 Ömörö haŋ öliöxmɨjöñ aku, ñɨŋ Jisas Krais nugwo cɨrɨp ri aböña. Ñɨŋ nugwöia, ñɨŋ aliö almɨjöñ aku, mai ömörö pödpödiö ñɨgö hön aku, ñɨŋ ipöxmɨjeñ, Jisas Krais nugw pɨ gö nɨgön, nugwo cɨrɨp ri aböña.

4Ñɨŋ amɨn mɨd öliöx gɨr mɨdön, Jisas Krais nugwo cɨrɨp gö nɨg gɨr mɨdön, rɨp duön mɨ, ñɨŋ nöbö mö ölɨsö, nöbö mö wä, nöbö mö hölul mɨdöla, mɨjöña.

5 Ñɨŋ nöbö mö bli, an pödpödiö rɨŋ wä diönɨŋö, cöñ aku, God nöbö anɨŋ pɨ ri abmɨd Nöbö aku nugwo yad nugwɨŋ, nuŋ ñɨgö rɨb wä ödöriö aku nöiöna. God nugwo yad nugumɨjöñ aku, nɨ pödpöd rɨmɨn aliö yad nugumɨdöiŋö, rön, yaden.

6Jɨ God nugwo yad nugunöb, rɨb paŋyöbö iör yöxön yad nugwöña. Anɨŋ nugwönɨŋönö nugwenɨŋö, rön, rɨb mös yöxön yad nugumɨjeñ. Ñɨŋ rɨb mös yöxön yad nugwöñ aku, hödala hön, ban yuö diba wödön pɨ pikwo pik rɨ mag akuyöbö aku cöña.

7-8Nöbö mö piaku röxg, rɨb bli bli yöxɨm dumɨd aku mɨ, Nöbö Diba nugwo yad nugwöñ aku, ap i ñɨgö nölen.

Nöbö mö ap mɨdöl akuyöbö; nöbö mö ap mɨga mɨd akuyöbö

9Haul nöbö mölöu nöbö lɨblɨb mɨdö bla, God mämäg il rol nuŋwa an iba mɨda, an halöu ha nuŋwa mɨdölɨŋö, rön, wahax pöña;

10 jɨ nöbö mö ap mɨga mɨd bla, ap ñɨŋ bla wahax pöña, jɨ God mämäg il nuŋwa, ñɨŋ nöbö ap mɨdölɨbi röxg mɨjöña. Aku agapɨm: ap wä ñɨŋ aku bɨ pɨpɨl röxgöb rɨmgör yöm cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Naiö ölisö bi pipil wä wä akuyöbö nigmin, wödö wölim pina. Nöbö mö ap miga mid akuyöbö, mabö ñiŋa rip duön duŋ nugugirön, ñigö mag aliö akuyöbö cöna. Ñiŋ mag aliö akuyöbö algör yöm cöña.

Nöbö mö ömörö höm, God nugwo röböxölöi

12Nöbö mö ömörö höm, God nugwo röböxölön, cirip gö nig gör mijöñ piaku, usaŋ öim midib mea aku pininjö, rön, wahax pöña. Nöbö mö ñiŋ God madmag nigmidöi piaku, God ñigö usaŋ öim midib mea aku röb nöiöna. God nuŋ mönö ölisö ma yadön aliö yad nigöŋa.

13Nöbö mö, mag gwogwo riŋö, ri ribyöx nugwöñ aku, God nuŋ riba nölmin rib aliö yöxlö, rön, yadöliŋ. God nuŋ keir, ap kib mag gwogwo cinö, ri ribyöx nugwen. God nuŋ nöbö mö bli ñigö rib aliö akuyöbö nölen.

14Rib gwogwo ñiŋa keir yöx nugumidöi adaku, ñigö pön pixip dumin, ap kib mag gwogwo ciniŋö, ri ribyöx nugumidöia.

15Rib aliö yöx nugwöñ aku, ap iñ röxg yuaŋ wölön jöjö du gö nigön mag aliö akuyöbö, ap kib mag gwogwo cöña. Makwam ap kib mag gwogwo cöñ aku, aŋadö gö nigön midaŋ, wöröxöña.

16Makwam, haul nöbö mölöu nöbö wä ni bla. Mönö inakmönö hörön yadmijöñ mönö akuyöbö nugumijeñ.

17An ap wä agap apim ödöriar pöl piaku, hör piaku höm pölöl. Acö nuŋ naiö, röun, gupö mila abmid piaku ri nigöŋ Nöbö akwör, aniŋ bil pi sebö nöla. Nuŋ mag i rip duön, ap inöm röxg pi höuöilön, mag i keir ren.

18 Acö rib nuŋwa keir yöxön rimin, an mönö mi nuŋ aku nugw pön, kömö yoŋyöbö maga pön, halöu ha nuŋwa keir wöxnö nigön, möriwö ap mag hödyöbö wahax pi girön piliöxmidöi mag akuyöbö midöla.

God Mönö aku nugw ri abön, rig yadmid mag akwör cöña

19Haul nöbö mölöu nöbö wä ni piaku mönö yadiba rimidil ki nugwi! Nöbö mö akuyöbö ñigö mönö yadmijöñ aku, rimgör nugwiŋ. Ji ñigö mönö yadmijöñ aku, paiŋö rimgör mönö i yadmijeñ; nöbö mö akuyöbö rimgör ölisö wölaŋ ñigö rib gwogwo yöxmijeñ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20 Nöbö mö ölisö wölaŋ rib gwogwo yöx nugwöñ aku, God ñiŋ ri ri abön mid ri abiŋ, me rön, yadöŋ mönö aku mai duön reñ.

21 Makwam, rib gwogwo yöxön, ap kib mag gwogwo rimidöi aku, pödpöd rimin aliö alöliŋö, rön, mag pix aku aŋadö röböxön, God madmag yuörib ñiŋ kwo yu mönö aku, pi ri aböña. Mönö aku ñigö kömö pöna.

22 God Mönö aku rimij möl akwör audiöx nugwön, mödö nugwöliŋö, rön, yadmijeñ. Aliö almijöñ aku, ñiŋ ñiŋ keir inakmönö höcöña. God Mönö nugwön, rig yadmid mag akwör cöña.

23Nöbö mö God Mönö nugwön, rig yadmid mag akuyöbö rimidölöi bla, nigcölöbö haŋaj mämäg yuö nig nugwöi mag akuyöbö rimidöia.

24Nigcölöbö nig nugwön, haŋaj mämäg yuö ñiŋa pödpödiö midö, rön, nugw ri aböi aku, ji röböx duön, rimgör ör uplöbön, pödpödiö midö, rön, nugwölöi.

25 Ji God Mönö wä, nöbö mö kömö pimid mönö wä aku nugw ri abön, mönö il aku nugw ri ab girön, mönö wä aku uplöbeñ nöbö mö bla, God ñigö nugwidix midaŋ, ñiŋ agap apim rimijöñ aku du wä cöna. Nöbö mö piaku ñiŋ God Mönö wä aku nugw ri abön, rig yadmid mag akuyöbö akwör rimidöia.

26 Ji nöbö mö, God mabö nuŋwa ri ri abniŋö, rön, albeñ ñiŋa keir nugw ri abeñ piaku, ñiŋ gwogwam rön, ñiŋ ñiŋ keir inakmönö hörmidöia. Ñiŋ mabö pödiöm rimijöñ aku, magalig hör ap i röxöna.

27Halöu ha, nuö nuöm wöröxim urib ha öliöxmidöi piaku aipam, mö wösrö liblib midö bla aipam, ñigö pi ösös ri ri aböña. Nöbö mö mögörib il ki rib gwogwo yöx nugumidöi akuyöbö pisaŋ mögum riŋ, hölul ñiŋ aku ñigö pölaŋ. Ñiŋ aliö almijöñ aku, God nuŋ nugwaŋ, ñiŋ nöbö mö hölul midöl na mabö ri ri aböiŋö, cöna.

Jems 2

Nöbö aku nöbö dib, nöbö aku nöbö mölyöbö, me rön, yadmijeñ

1 Haul nöbö mölöu nöbö. Ñiŋ Nöbö Dib ana Jisas Krais, Nöbö mi wä keiryöbö aku nugwo nugw pöi aku mi, nöbö mö piaku nugwön, nuöma hörirör nigön, nöbö aku nöbö dib, nöbö aku nöbö mölyöbö piaku, me rön, yadmijeñ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2-4Ñiŋ God höjöpainöb hö mögum cöña. Makwam ap miga mid nöbö i, wölij wä wä röbön, riŋ gol imag nuŋwa nigön hömijön aku, ñiŋ nöbö aku nugwön yajöña, “Nagö du hogw rol wä wä piaku römidö,” cöña. Ji nöbö liblib ribä akuyöbö i, wölij gwogwo röbön hömijön aku, ñiŋ nöbö aku nugwön yajöña, “Nagö rib piaku öbil gi midö,” cöñ aku mönö “Nagö mögö rö yödpilö il ni yörik römid gi midö,” cöña. Makwam ñiŋ aliö almijöñ aku wä ren. Ñiŋ keir rib gwogwo yöxön, aku nuŋ nöbö dib, aku nuŋ nöbö mölyöbö piaku, me rön, aiöña.

5 Makwam haul nöbö mölöu nöbö wä ni bla nugwi! Nöbö mö mögörib il ki, nöbö mö liblib midö bla nugwön, nöbö mö yöraku ñiŋ nöbö mö mölyöbö piaku, me rimidöia. Ji God nuŋ nöbö mö liblib midö bla ñigö aliö alöl. God nuŋ ñiŋ pi ösös ri ri abön, rib wä nölaŋ, ñiŋ God nugw pön cirip ri abön, inöm ñiŋa yuö kwo nöbö mö rib nuŋ ödöriö piaku midiŋ nugugirön, nuŋ öim öim Kiŋ ñiŋa mijöna. Nuŋ mönö ölisö ma yadön, nöbö mö ni mi madmag nigmidöi piaku ni ñigö akuyöbö ainö, röŋa.

6-7Ji ñiŋ nöbö mö liblib midö bla yadön, “Nagö rib piaku öbil gi midö,” cöñ aku mönö “Nagö mögö rö yödpilö il ni yörik römid gi midö,” cöñ aku, nuŋ möigw haŋ nugugirön römijöna. Ji nöbö mö ap miga mid piakwör, Nöbö Dib wä ñigö pi Nöbö aku nugwo yad höimöuön, ñigö yad mag pi nigön, pön du mönö diba yadöia.

8 God Mönö aku kai kitön yadmä, “Naŋ naŋ keir rig madmag nigmidlö mag akuyöbö, nöbö mö hör akwebö ñigö kwo paŋ aliar madmag nigö,” rimä. God lo mönö dib ödöriö rig yadöŋ mag akuyöbö rimijöñ aku, ñiŋ ri ri aböña.

9 Ji wölij ap bla röbmidöi aliar nugwön, nöbö mö nuöm nigöñ aku, God lo mönö aku röd abön, ap kib mag gwogwo cöña.

10 Aku agapim: God lo mönö nuŋ piaku magalig nugup duön, ji lo mönö paŋyöbö iör röd aböñ aku, God lo mönö magalig röd abibä maga nigöna.

11 God nuŋ lo mönö yadön, “Nöbö kib mö kib rimijeñiŋö,” rön, “Nöbäpö pil pal nigmijeñiŋö,” rön, yadöŋa. Makwam, ñiŋ nöbö kib mö kib rimijeñ, ji nöbäpö pil pal nigöñ aku, ñiŋ God lo mönö aku röd aböña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 Makwam, mönö yadiba aimönö agö magim riba, rib mag i yöx nugwön yajöña, “God Mönö nöbö mö kömö pimid mönö wä akwör nugwön, God nuŋ aniŋ mönö diba yajöniŋö,” rön, rib aku yöx nugwöña.

13 Nöbö mö ñiŋ nöbö mö bli ögwö yöxeñ aku, God ñigö mönö diba yadön, ñigö algör ör ögwö yöxen. Ji nöbö mö, nöbö mö piaku ögwö yöxöñ aku, God ñigö algör ör ögwö yöxön, mönö diba yaden.

Mönö akwör yadmijeñ; God Mönö rig yadmid mag akwör cöña

14Haul nöbö mölöu nöbö. Nöbö mö bli, God nugw pöliŋö, rimidöi aku, ji God Mönö rig yadmid mag akwör rimidölöi. Hör mönö akwör yadön, God Mönö rig yadmid mag akwör reñ aku, God ñigö kömö pen.

15-16 Makwam, haul nöbö mölöu nöbö bli wölij miden, ap mag miden aku nugwön, ñiŋ wölij ap mag bli pön du nöleñ wöhö, hör, “Duön mid ri abnö,” cöñ aku, mag wä i reñ.

17Makwam, ñiŋ God nugw pöña, ji God Mönö rig yadmid mag akwör reñ aku, nugw pib mag ñiŋ aku hör ap i röxgöna.

18 Ji ñiŋ bli yajöña, “Nöbö mö bli God nugw pön midöia; ji nöbö mö bli God Mönö rig yadmid mag akwör rön, nöbö mö piaku ri ösös ri ri abmidöia. Makwam, mönö midöl,” cöña. Ji mönö yajöñ aku, ñigö painö yajina, “Ñiŋ God nugwo mör nugw pimijöñ aku, ñiŋ pödpöd raŋ nöbö mö piaku pi ösös ri ri abeñ? Ni God nugw pila aku mi, God Mönö rig yadmid akuyöbö nugw ri abön, nöbö mö piaku pi ösös ri ri ab nöilö,” cina.

19Ñiŋ God paŋyöbö akwör midö, rön, ribyöx nugwöi aku ri aböia. Ji kijaki piaku algör ör paŋ rib akwör yöx nugwön, ipöxön gil gil rimidöia.

20Ñiŋ nöbö mö u! “God nugw pöliŋö,” rimidöi aku, ji God Mönö rig yadmid mag akwör rimidölöi. Aliö alöi aku, God nugw pöliŋö, rimidöi aku hör ap i röxa. Mönö yadmidil ki mödö nugwöiŋönö ni mönö bli kwo yajnam nugwöñ?

21 Ñiŋ nugwöia, nöso an Ebraham ha nuŋwa Aisak pal God höjöpal ur nöliba rimidmin, God nugwön, Ebraham nuŋ nöbö waiö, me röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22Makwam, Ebraham nuŋ God nugw pöŋ aku mɨ, God nuŋ nugwo nöbö waiö, me rön, yadölöŋ; Ebraham nuŋ God nugw pöŋ aku aipam, God yadöŋ mag akwör röŋ aku aipam, God nuŋ ap hogw aku nugwön yadöŋa, Ebraham nuŋ nöbö waiö, me röŋa.

23 Il aku mɨ, God Mönö rɨb mɨŋi kai kɨtön yadmä: “Ebraham nuŋ God mönö nuŋwa nugw pöŋ aku mɨ, God nuŋ Ebraham nöbö waiö, me röŋa.” Ebraham alöŋ aku mɨ, God nuŋ Ebraham nugwo, nöbö nugub nɨ, me röŋa.

24Makwam, ñɨŋ yadmɨdɨl mönö kɨ nugwön nugw ri aböña, ñɨŋ God nugw pöñ akwör, God nuŋ ñɨgö, nöbö mö waiö, me ren. Ñɨŋ God nugw pöñ aku aipam, God Mönö rɨg yadmɨd mag akwör rɨmɨjöñ aku aipam, God nuŋ nugwön ñɨgö, nöbö mö waiö, me cöna.

25 Mag aliö akuyöbö mö Rehap röŋa. Nuŋ nöbö kib mag yönɨb mö mɨdmɨd aku, jɨ nöbö Isrel mös mögörɨb nuŋ aku tar kwocɨca nuguba hömɨdɨm, Rehap ñɨgö nöbö hogwa pɨ ram nuŋwa umad nɨgön, mai ödöi keiryöbö i yad abmɨn, ñɨŋ bör ram ñɨŋa dumä. Rehap alöŋ aku nugwön, God nuŋ Rehap mö kömö wä, me röŋa.

26Nöbö mö mɨxɨñ ör mɨdön, inöma alɨg mɨdölöi aku, ñɨŋ kömö mɨdɨb mag aku mɨdöl. Mag aliö akuyöbö, nöbö mö God nugw pölɨŋö, rɨmɨdöi aku, jɨ God Mönö yadmɨd mag akuyöbö rɨmɨdölöi piaku, ñɨŋ algör ör kömö mɨdɨb mag aku mɨdöl.

Jems 3

Ajmöl ana nugw ri abnɨŋa

1Haul nöbö mölöu nöbö wä nɨm. Ñɨŋ nöbö mɨg akwör mönö yad nölɨb nöbö mɨjnɨŋö, rön, rɨbyöx nugumɨjeñ. Aku agapɨm: an mönö yad nölɨb nöbö piaku, mönö dib ölɨsö akuyöbö nugunɨŋa.

2An magalɨg ödöriar rɨmɨdöl mag akuyöbö hörɨrör mɨga akwör rɨmɨdöla. Jɨ nöbö mö ajmöl ñɨŋa nugwɨdɨx mɨd ri abön, mönö ödöriar rɨg cön mag akwör yajöñ aku, mɨxɨñ ñɨŋa magalɨg nugw ri abön rɨb maga nɨgöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Hön hos aku hön dib miŋa makwam, jɨ ap ain yöd ulmɨdö i naga ap yöd aku alɨg wabɨlön, pɨ ajmöla nɨgön, duba rɨmɨdöi adaku adö pɨxɨm dumɨdöia.

4Bɨyöj dib bla algör ör, hödal hön ap dib aku pön hör adaku dubä kwo, jɨ, nöbö kapten bla stiö ulmɨdö aku pön, duba rɨmɨdöi adaku adö pɨ ödöriar nɨgmɨn dumɨda.

5Mag aliö akuyöbö, ajmöl ana algör ör ap ulmɨdö ödöriö aku, jɨ mönö yadmɨn mɨg akwör nɨga. Ñɨŋ nugwöia, ki mögörɨb dib aku, wödodö ul wab mɨdöy urɨŋ, yönɨp duön magalɨg yönɨbä maga ra.

6 Ajmöla rɨn pin röxg mɨda. Mɨxɨñ rɨb an aku, i aliö gwogwo rɨg mɨdöl; ajmöl akwör raŋ, mɨxɨñ ana magalɨg pɨx piöna. Ajmöl akwör dub höb an aku magalɨg raŋ gwogwo cöna. Rɨn pin aku, mögörɨb hör öi yönmɨd rɨn aku hön aliö almɨda.

7Urap yöur, kas möjögöñɨñ, ap ki piaku mɨd bla aipam, ap ban yuö dib piaku mɨd bla aipam, pön duön urɨŋ, rɨbyöx nugwön, nuö ñɨŋa yajön mag akuyöbö cöña. Ñɨŋ urap yöur ap piaku pön duön urön almɨdöi aku,

8 jɨ ajmöl an aku yadmɨn, rɨbyöx nugub maga nɨgöl. Ajmöla öim öim ap kib mag gwogwo agapɨm cɨnö, rɨ rɨbyöx nugwön, röbö acɨxa nöbö mö pɨl pal nɨgɨb aku aja wöl gɨ mɨda.

9Ajmöl an aku, Acö Nöbö Dib ana ib nuŋwa yadɨŋ bɨl sö diöna, jɨ nöbö mö God nuŋ nuŋ keir röxg rɨ nɨgöŋ nöbö mö piaku, ap gwogwo hön ñɨgö paiönɨŋö, cɨnɨŋa.

10Makwam, ajmöl paŋyöbö akwör, mönö wä aipam yadön, mönö gwogwo aipam yadön, rɨmɨdöla. Haul nöbö mölöu nöbö. Pödpöd rɨmɨn aliö almɨdöl? Aku wä röl.

11Röbö ilam möla paŋyöbö i rödön, röbö wä bli, röbö gwogwo bli hömɨdöl.

12Haul nöbö mölöu nöbö. Bɨ aku, nag maga yaxen; nag aku, bɨ maga yaxen. Usö möl aku röbö kömö wä nɨgen.

Ölɨsö wölaŋ, asɨx hörɨrör nɨgmɨjeñ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ñiŋ ribyöx nugw ri aböiŋönö wöhö? Ni ribyöx nugw ri ablö, cinö aku, nagö nugw ri abön, ib naŋa keir yadaŋ bil sö duölaŋ. God nugwo wä cön adakwör rimidö. Nagö almijinö aku, ni ribyöx nugw ri ablö, cinö.

14Ji yuörib nagö bö, ap wä ñiŋa ni keir pinö, ri ribyöx nugunö aku, mönö nör nöbö diba mijinö, ri ribyöx nugunö aku, ni ribyöx nugw ri ablö, rön, yadmijinö. Mönö yajinö aku, inakmönö hörön yajinö; mönö ma aku pölu cinö.

15Nöbö mö ribyöx nugw ri aböliŋö, rimidöia, ji ap gwogwo piakuyöbö rimidöi aku, God rib wä nölmid adaku nugwölöi; nöbö mö mögörib il ki ribyöx nugumidöi mag akuyöbö yöx nugumidöia. Rib ñiŋ aku God Inöma nuŋ nölmidöl; kijaki nuŋwör nölmida.

16Nöbö mö, ap wä piaku ni keir pinö, ri ribyöx nugwöñ piaku, mönö, nör nöbö diba mijinö, ri ribyöx nugwöñ piaku, ñiŋ öim öim nuö nuö ri girön, ap kib mag gwogwo adakwör riŋ diöna.

17Ji nöbö mö God rib wä nölmid akuyöbö nugumidöi piaku, madmag yuörib ñiŋ kwo ap kib mag gwogwo pix aku midöl. Nöbö mö kwolmal röxg midöi piaku pisaŋ mönö yadön, ñiŋ pi nigiö nigmin paŋör midöia. Ñiŋ nöbö mö piaku yad wahax pön pi ri abmidöia. Ñiŋ nöbö mö piaku mi madmag nigön, ögwö yöxön, pi ösös ri ri abön, mag wä akwör rimidöia. Ñiŋ nöbö wä aku pisaŋ yajina, nöbö gwogwo aku pisaŋ yadöinö, rön, rib aku yöx nugwölöi. Mönö inakmönö hörön yadölöi.

18 Ñiŋ nöbö mö kwolmal röxg midöi piaku pisaŋ mönö yadön, ñiŋ nigiö nigön mid ri abnö, riŋ, ñiŋ mönö aku nugwön nigiö nigön paŋör mijöñ aku, ap iña yuöñ aku mag wä yaxöna.

Jems 4

Ñiŋ God nugwo cirip ri aböña

1 Öim öim ölisö wölim nuö nuö pimidöi aku, rib gwogwo yuörib ñiŋ kwo nuö nuö rön, mixiñ ñiŋa pixip duba rimid aku mi, aliö almidöia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2Ap wä piba ribyöx nugumidöi piaku pölöi, mi ölisö diba rödön, nöbö mö pil pal nigniŋö, rön, rib aku yöx nugumidöia. Ap wä piaku pib maga midölmin, ñiŋ nuö nuö yadön, nuö nuö riŋö, rön, rib aku yöx nugumidöia. Ñiŋ God nugwo yad nugwöyix aku, pöyixa. Ji nugwo yad nugwölöi.

3God nugwo yad nugwöi aku, ribyöx nugw ri abön yad nugwölöi. Aniŋ keir wä raŋ, me rön, mixiñ ana keir wä raŋ, me rön, yad nugwöi aku mi, yad nugwöi mag akuyöbö röl.

4 Ñiŋ nöbö kib pib mö röxg midöia! Nugwi! Nöbö mö rib ñiŋa ap mögörib il ki ör du piaku, God nugwo ölisö wölim, ap piakwör ribyöx nugumidöia. Ñiŋ ap mögörib il ki mid ap piaku madmag nigöñ aku, ñiŋ God kwolmal nuŋwa mijöña.

5Adaku God Mönö kai kitön yadmä, “God Inöma yuörib an kwo nigöŋ aku, an ap mögörib il ki mid ap piaku madmag nigöliŋ, me rön, ribyöx nugu gör midö,” rimä. Ji ñiŋ God Mönö rib mida nugumin, hör ap i röxg ä?

6 God nuŋ aniŋ uliöxön, pi ösös ri ri abön, nugwidix mid ri ab mida. Mag akwör, God Mönö aku kai kitön yadmä, “Nöbö mö keir ör midön, mid ri aböliŋö, rimidöi piaku, God ñigö mönö ölisö yadmida; ji nöbö mö ib ñiŋa keir yadiŋ bil sö duen piaku, ñigö uliöxön, pi ösös ri ri abön, nugwidix mid ri ab midö,” rimä.

7 Makwam, God adö midön, nuŋ rig yadmid mag akwör cöña. Kijaki nugwo yad wöhö riŋ, ñigö röböx diöna.

8 God nugwo cirip ri abiŋ, nuŋ piöŋö ñigö cirip ri aböna. Ñiŋ nöbö mö ap kib mag gwogwo rimidöi aku, nöbö mö wä mijniŋö, rön, imag ñiŋa pix pil aku röbö äbäd ri aböña. Ñiŋ God nugwo mai duöliŋö, rön, mönö inakmönö hörmidöi aku, rib mös yöxmidöi aku röböxön, rib wä paŋyöbö iör yöx nugwön, God nugwör cirip ri ab gi mijöña.

9Imöuöi aku röböxön, lib pilaŋ nugugirön im gör mijöña.

10 Nöbö Diba nugu gör mid aku, an nöbö mö iba midölö, rön, nugwo höjöpaiöña mi, nuŋ ib ñiŋa raŋ bil sö diöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Haul nöbö mölöu nöbö. Haul nöbö mölöu nöbö bli, ñiŋ pödpöd rimin akuyöbö alöiŋö, rön, ñigö yad mag pin nigmijeñ. Nöbö mö haul nöbö mölöu nöbö yad mag pin nigmidöi bla, God lo mönö nuŋ aku aipam yad mag pin nigmidöia. Akuyöbö alön, nöbö mö God lo mönö mai dumidöi mag aliö akuyöbö mideñ; nöbö mö God lo mönö wä midönö pödpödiö midö, rön, riba hölu nugumidöi akuyöbö mijöña.

12 God nuŋwör lo mönö yad nigöŋa. Nuŋwör lo mönö nugwön, nöbö mö mönö diba nugwöna. Nuŋwör an kömö pöniŋönö pil pal nigön. Makwaim, ñiŋ pödpöd rimin, “Nöbö mö piaku nöbö mö wä, nöbö mö piaku nöbö mö gwogwo,” me rön yadmidöi? Akuyöbö almijeñ.

Ib ñiŋa keir yadiŋ bil sö duölaŋ

13 Makwam nugwi! Ñiŋ bli yadöia, weik mönö aiaŋim, ni taun dib i duön, piaku kim paŋyöbö i mabö simaim rön, rig diba pön, höuöil hönim, röia. Aku nugw ri aböña.

14 Ji mai agö magim cön aku nugwön yadölöi. Weik kömö midöla aku, ji kömö midib mag aku mijöi yuö ab mag akuyöbö rig mida. Mag miŋa aku mida, mag miŋa aku tar yöm rim dua.

15Al mag akuyöbö, mönö yadöi aku röböxön yajöña, “Nöbö Diba nugwo wä cön aku, an kömö midön, al aliö ciniŋö,” cöña.

16Nöbö dib mö diba midöliŋö, rön, ib ñiŋa keir rim bil sö du aku, mi gwogwo ra.

17 Mag aliö akuyöbö rib mag aku wä, me ri ribyöx nugwöla, ji mag akuyöbö alöiniŋ aku, ap kib mag gwogwo ciniŋa.

Jems 5

Nöbö mö ap miga mid piaku

1Ñiŋ nöbö mö rib ödöriö piaku, mönö yadiba rimidil ki nugwi! Ömörö diba piba rimidöi aku, lib pilaŋ im gör mijöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Köme ulnöu löpöi gol rig ap wä ñiŋa miga midmid akuyöbö mödö pöpil u lidu lil ri pina. Wölij ap wä ñiŋa miga midmid piaku, mej ulul nimim nimim möl möl röda.

3Gol silpa ñiŋa lidu lil ri pin aku nugwön, ñiŋ ap kib mag gwogwo rimidöi aku nugw ri aböña. Ñiŋ köme ulnöu löpöi gol rig ap piaku miga akwör pi umadöi ap aku, mai wop aku mixiñ ñiŋa rina yönmijöna.

4 Nugwi! Nöbö mö mabö rib ñiŋa rimidöi piaku, ñigö pe nölölim, ñiŋ amin rimid öliöxön immidöi aku, Nöbö Dib ölisö keiryöbö aku nugwa.

5 Ñiŋ mögörib döul il ki midön, mörö mabö rimidölöi; hör midön, hör mi wahax pi girön yönmidöia. Makwam, hön bla ur ri abön, päja nigim pal nimmidöi mag aliö akuyöbö midöi aku, mag mixil miŋi mideñim.

6Nöbö mö wä bla ñigö ap gwogwo i rölöi akuyöbö, ñigö inakmönö hörön pil pal nigöia.

Ömörö hömidaŋ, ipitaipitö rön röböxöiniŋ; Nöbö Diba hömidö, rön, nugwo pöx mijniŋa

7 Makwam, haul nöbö mölöu nöbö. Ömörö hömidaŋ, ipitaipitö rön röböxöiniŋ; Nöbö Diba hömidö, rön, nugwo pöx mijniŋa. Nöbö mö ap möriwö ri yu nigön, pöx midim nugugirön, ruö pilmin, wölön mag wä yöna. Ñiŋ algör ör Nöbö Diba pöx mijöña.

8 Nöbö Diba hön wop aku hör womiöx midö, rön, ribyöx giba alig pöx mijöña.

9Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Haul nöbö mölöu nöbö bli ñigö yad mönö nigmijeñ. Ñiŋ haul nöbö mölöu nöbö yad mönö nigmijöñ aku, Nöbö Diba ñigö paiŋö mönö diba yajöna. Mönö diba yadib Nöbö aku igöp yöraku mida; metyöbö mag miŋi höna.

10Haul nöbö mölöu nöbö. God mönö yadib nöbö maduar ör midmidöi piaku, Nöbö Diba mönö nuŋwa yadim, ñigö ri gwogwam rim nugugirön, ömörö aku pön öliöx midmidöi aku, ji ñiŋ ipitaipitö rön röböxölim. Ñiŋ tar mid ri ab gi midmä. Ñiŋ kwo algör paŋ mag akwör cöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 Ñiŋ nugwöia, nöbö mö ri ri abön, ipitaipitö rön röböxölim piaku, ñiŋ wopik wahax pi girön mid ri ab gi midöiŋö, rimidöla. Nöbö nagö Job maduar ör midmid, haiwo aku nugwöia. Nuŋ ömörö diba pön öliöx midöŋa, ji nuŋ Nöbö Diba ribyöx nugu gör midim, Nöbö Diba nuŋ Job pi ri ab gi midim, mai mid ri aböŋa. Aku agapim: Nöbö Diba nuŋ öim öim nöbö mö ögwö ödöriö yöxön, pi ösös ri ri abmida.

12 Makwam haul nöbö mölöu nöbö. Ap dib ödöriö aku, God ib nuŋ aku hör urmijeñ. “God nugugu mid aku, mi yadmidöliŋö,” rön, yadmijeñ. “Adöx yöd röul adö kau sö mid aku, mi yadmidöliŋö,” rön, yadmijeñ. “Mögörib il ki mid aku, mi yadmidöliŋö,” rön, yadmijeñ. “Ap piaku ap bli mid aku, mi yadmidöliŋö,” rön, yadmijeñ. Yöwö cöñ aku, “Yöwö” akwör cöña. Ehöu cöñ aku, “Ehöu” akwör cöña. Nöi mijön aku, mönö diba yöxöña.

Höjöpaiöña

13Ñiŋ nöbö mö bli ömörö pöñ aku, Nöbö Diba nugwo höjöpaiöña. Ñiŋ nöbö mö bli wahax pimijöñ aku, wopal bli yadön Nöbö Diba ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ.

14 Ñiŋ nöbö mö bli ap raŋ wöröxmijöñ aku, Krais nöbö mö nuŋwa nugwidix midöi nöbö piaku yadiŋ hön, höjöpalön Nöbö Diba ib urön wel röbö bli nig nöliŋ.

15 Nöbö Diba nugw pön höjöpalmijöñ aku, nuŋ raŋ, ap cön aku kömö nigöna; ap kib mag gwogwo röi aku, Nöbö Diba nugwön röböxöna.

16Makwam, ap kib mag gwogwo rimidöi aku, nuö nuö yad wöxnö nigön, naŋ keir aipam, haul nöbö mölöu nöbö bla aipam, Nöbö Diba höjöpaliŋ, nuŋ raŋ ñigö kömö nigöna. Nöbö mö Nöbö Diba rig yadmid mag akwör rimidöi piaku, nugwo höjöpaliŋ, Nöbö Diba nuŋ ölisö nuŋwa raŋ, mi mag keiryöbö cöna.

17 God mönö yadib nöbö Ilaija, nöbö hör an röxgib aku, ji ruö pilölaŋ, me rön, God höjöpalön ususör rön yad nugumin, kim mös paŋ röun akuyöbö iŋösu sö ruö pilölöŋ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18 Mai piönjö nuŋ iswob God höjöpalön yad nugumɨn, adöx yöd röul adö kau sebö ruö pɨlmɨn, mögörɨb il kɨ ap möriwö piaku wölön, ap mag yaxöŋa.

19-20 Haul nöbö mölöu nöbö. Nöbö mö ñɨŋa bli Krais mönö ödöriö aku röböxɨŋ, ñɨgö yad nöl ri abɨŋ, höuöil Krais nugw pöñ aku waiö. Akuyöbö aiöñ aku, ap kib mag gwogwo agap apɨm röi piaku, God nugwön röböxaŋ, mai wöröxön aŋadö wöröxeñ.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Pita

1 Pita 1

1Nɨ Pita, Jisas Krais mönö wä pön dub nöbö i. Nɨ ñɨgö nöbö mö God maduar ör nöbö mö nuŋwa keir yad nɨgöŋa akuyöbö köp kɨ kai kɨtmɨdla. Ñɨŋ bli Podas mɨdöia, bli Galesia mɨdöia, bli Kapadosia mɨdöia, bli Esia mɨdöia, bli Bitinia mɨdöia. Ñɨŋ nöbö mö mögörɨb pad piakuyöbö mɨdöia. Mönö pik kai kɨt abmön, mögörɨb hörɨrör mɨdöi piaku waŋ nugwöña.

2 Acö God maduar ör ñɨgö rɨbyöx nugwön, nöbö mö na mɨjöñɨŋö, röŋa. Makwam, God Inöma nuŋ rɨmɨn, ñɨŋ nöbö mö nuŋwa mɨdön, Jisas Krais rɨg yadmɨd mag akuyöbö cöña nugwön hañ nuŋwa ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi pɨx aku örɨx aböna. Makwam, God nuŋ ñɨgö ögwö yöxön, pɨ ösös rɨ ri abön, nugwidɨx mɨdaŋ, ñɨŋ öim öim tar mɨd ri aböña.

Mɨd ri abɨb mag an aku mɨd God mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö yöraku

3Nöbö Dib ana Jisas Krais God nuŋwa nugwo ri ablaŋe cɨnɨŋa! Jisas Krais Nuö nuŋwa nugwo ri ablaŋe cɨnɨŋa! Nuŋwör an mɨ ödöriö ögwö yöxön, Ha nuŋwa Jisas Krais nugwo agal abmɨn hön wöröxön, höbkal öbɨlöŋ aku mɨ, an halöu ha nuŋwa ödöriö mɨdön, nuŋ pɨsaŋ öim öim kömö mɨjnɨŋö, rön, rɨbyöx gɨba alɨg mɨdöla.

4 God halöu ha nuŋwa mɨdöla aku mɨ, nuŋ anɨŋ mögörɨb wä nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö pɨ ri aböna. Mögörɨb döul il kɨ ap bla pöpɨl u lɨdu lɨl rɨ pɨñöna, jɨ God mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö akuyöbö alen. God ap wä akuyöbö ñɨgö yad nɨgöŋa nugwön öim öim mɨd ri aböna. Anɨŋ rɨg yadmɨd mag akuyöbö, an duön nuŋ pɨsaŋ öim öim mɨd ri ab gɨ mɨjnɨŋa.

5 God nuŋ nöbö ölɨsö. Ñɨŋ God nugw pön cɨrɨp ri abɨŋ, nuŋ ñɨgö nugwidɨx mɨd ri abön, mɨdɨp duön, mai wop aku ñɨgö pön mögörɨb wä nuŋ aku pön wöliöna.

6 Makwam, wahax pɨ gɨrön rɨ mɨjöña. Jɨ weik mag ulul mɨŋi ñɨgö, nöbö mö Krais adö mɨdöiŋö, rön, mɨ rɨ gwogwam rɨŋ öliöx mɨdɨbä maga ra.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7 Nöbö mö rıg gol woböi bla urmın yönmın, magalıg gol akwör mıdönö ap bıcep cepa alıg mıdö, rön, nugwöia. Gol hör ap aku, jı mag akuyöbö alöia. Ñıŋ God nugw pöiŋönö nugw pölöi aku ap dib ödöriö. Ömörö pön öliöx mıjöñ aku, ñıŋ God nugw pöiŋönö nugw pölöiŋö, rön, nugwöna. Ömörö pön, God nugw pı gör mıjöñ aku, Jisas Krais höbkal hön wop aku, God nuŋ ñıgö, rı ri aböiŋö, rön, ñıgö yad wahax pön, mögörıb wä nuŋwa pön wöliöna.

8-9 Ñıŋ höd Jisas Krais nugwo mämäga nugwölim aku, jı nugwo madmag nıgmıdöia. Ñıŋ wopik algör ör nugwo mämäga nugwölöi aku, jı nugwo nugw pön, mı ödöriö wahax pımıdöia. Ñıŋ Jisas Krais nugw pım, God nuŋ, ñıŋ öim öim kömö mıjöñıŋö, rön, ñıgö nugwidıx mıda. Makwam, ñıŋ mı ödöriö wahax pı gır mıdöia.

10-11 Maduar ör Krais Inöm nuŋwa God mönö yadıb nöbö piaku yuö ñıŋ kwo mıdön rıba nölmın, ñıŋ Krais ölıŋ höb pödiö pödiö pön, mai ap wä yöbö agap ap bılım cön mönö aku yadön kai kıtmä. Krais ölıŋ höb pön wöröxaŋ, God ñıgö uliöxön pı ösös rı ri abaŋ, mıd ri aböñıŋö, rön, yadim mönö aku, ñıŋ keir nugw ri abölim. Anıŋ wopik mıdöla yadönö nöbö mö maiyöbö bla yadö, rön, ususör rön hölu nugu gör mıdmıdmä.

12Ñıŋ aliö ususör rön hölu nugumın, Krais Inöm nuŋwa ñıgö rıba nölmın, ñıŋ nugumä, God ñıŋ keir, me rön, yadölöŋ; ñıgö weik mıdöi wop kı ör, me rön, yadöŋa. Makwam an nugwöla, Krais Inöm nuŋwa rıba nölmın, God mönö yadıb nöbö bla mönö yadmıdmä mönö aku, ñıgö nöbö mö weik mıdöi wop kı ör, me rön, yadmä. Mönö wä yadmıdmä aku mı, God nuŋ Inöm Leia adöx yöd röul adö kau sebö yad abmın hön, nöbö mö bli ñıgö rıbyöx nölmın, ñıŋ piöŋö ñıgö Jisas Krais mönö mag wä aku yadmın nugwöia. God rımın ñıŋ wopik ap wä wä agap apım nugwöi aku, ejol bla, an aipam nugunıŋö, rı rıbyöx nugwöi aku, jı nugwölöi.

Ñıŋ nöbö mö lei gudogudö mıjöña

13Makwam, ñıŋ rıb hör adö bli yöx nugumıjeñ; rıb mag ñıŋa mıxıña rıbyöx nölmıd mag akuyöbö rımıjeñ; Jisas Krais höbkal hön an pı ri abön ap wä

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nöiöniŋö, rön, rıb akwör yöx nugwön, wä raŋ nugugırön, rıbyöx gıba alıg mıjöña.

14 Ñıŋ höd Jisas Krais mönö wä aku nugwölön, rıb gwogwo ñıŋa keir yöxön rımıdim mag akuyöbö rımıjeñ; ñıŋ God halöu ha nuŋwa mıdöi aku mı, mönö nuŋwa rıg yadmıd mag akwör cöña.

15Ñıŋ agap apım rıba cöñ aku, God ñıgö yad wö röŋ Nöbö aku nuŋ keir lei gudogudö mıd mag akuyöbö, ñıŋ kwo algör ör lei gudogudö akwör mıjöña.

16 God nuŋ keir yadöŋ mönö aku God Mönö um mıŋi kai kıtön yadmä, “Nı ap kib mag gwogwo rıb mag aku hölul rön leia mıdıl aku mı, ñıŋ kwo algör ör ap kib mag gwogwo rıb mag aku hölul rön leia mıjöñıŋö,” rımä.

God ap wä abön, an wobön höbkal pöŋa

17 God nuŋ nöbö mö akuyöbö ñıgö nuöm nıgön, amnımab röl; rıg rımıdöi rımıdöi mag akwör nugwön nuöm nıgmıda. God aliö almıd aku, Acö an, me rımıdöi aku, ram nuŋwa adöx yöd röul adö kau sö duölöi wop kı, nuŋ Nöbö dib ödöriö, me rön, rıg yad mag akwör cöña.

18-19 Ñıŋ nöso auso nöbö rıg rımıdim mag aku rıp duön kömö dinıŋa, rön, rı wöhö nugumın, God ñıgö kömö pöŋa. Jı nuŋ ñıgö kömö pöŋ aku, gol silpa köme ulnöu ap lıdu lıl rı pın hör ap akuyöbö i ñıgö wobön pölöŋ. Sipsip ha pıx pılöl, adlöi mıdöla pön du pal God höjöpal ur nölmıdöi mag akuyöbö, Krais pön du pıl pal nıgım hañ nuŋwa gol silpa köme ulnöu wobölıb hañ aku pınmın wöröxöŋ aku mı, God ñıgö wobön höbkal pöŋa.

20 God mögörıb il kı rı nıgölöŋ wop aku, Krais nuŋ mag akuyöbö cöniŋö, rön, yad nıgöŋ aku, jı wopik wop maiyöbö mıdö kı, ñıgö rı ri abıba wöxnö höŋa.

21God rımın, Krais öbılmın, God nugwo pı mı bıl pisö nıgöŋa. Makwam, ñıŋ God nugw pön, cırıp ri abön, anıŋ röböxeniŋö, rön, rıbyöx gıba alıg mıdöia.

Haul nöbö mölöu nöbö piaku ñıgö madmag nıgöña

22 Ñıŋ God Mönö mı ödöriö aku nugwön, rıg yadmıd mag akuyöbö rım, ñıgö ap kib mag gwogwo pıx aku mıdöl. Akuyöbö alön, ñıŋ haul nöbö mölöu nöbö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

God adö mıdöi akuyöbö madmag ödöriö nıgmıdöia. Makwam, ñıŋ ususör rön nuö nuö mı ödöriö madmag nıg gır mıjöña.

23God Mönö mag akwör rımın, ñıŋ iswob halöu ha kiai hañkap nöbö röxöia. Jı kömö mag yoŋyöbö pöi aku, nuö nuöm halöu ha yöx pön hömıdöi mag akuyöbö yöi; nuö nuöm halöu ha yöx pön höm wöröxöia. Jı God Mönö aku, mönö öim öim mıdıb mönö kömö mag akwör raŋ, God halöu ha nuŋwa mıdön öim öim mıjöña.

24 God Mönö aku kai kıtön yadmä, “Nöbö mö bla magalıg ap panö röxg mıdöia; ib diba pımıdöi aku bı pıpıl röxg mıda. Ap piaku rımgör wödö wöla.

25Jı God Mönö mag aku öim öim mıjönıŋö,” rımä. God Mönö mag aku, ñıgö yad nölmın nugwöi mönö wä mag akwör.

1 Pita 2

Nöbö Diba nuŋ Rıg Kömö röxgöb öim mıjöna

1 Makwam, ñıŋ mag gwogwo rımıdöi adaku magalıg mödoŋwadö röböxön, mönö inakmönö hörmıdöi adaku mödoŋwadö röböxön, inakmönö hörön an nöbö mö waiö mıdölıŋö rımıdöi adaku mödoŋwadö röböxön, ap wä ñıŋ piaku an pölıxa, rı rıbyöx nugumıdöi adaku mödoŋwadö röböxön, nöbö mö bli yad höimöumıdöi adaku mödoŋwadö röböxöña.

2-3 Halöu ha kiai yöudöŋdöŋ yöx pön höi bla kau nımnıŋö, rön, rıb paŋyöbö akwör yöx nugwöia. Mag aliö akuyöbö, ñıŋ Nöbö Dib nöbö wä ödöriö ñıgö pı ri abmıd aku mödö nugwöia aku mı, mönö wä nuŋwa kau röxg nımnıŋö, rön, rıba paŋyöbö akwör yöx nugwöña. Kau aku nımöñ aku, ñıŋ dib röxön, kömö mıdıb mag aku ila nugw ri aböña.

4Jisas Krais nuŋ rıg i röxgıb. Nuŋ rıg hör i wöhö; nuŋ Rıg Kömö. Rıg Kömö aku nöbö mö bli höj nugwön röböxöia, jı God nuŋ pön, rıg aku rıg waiö ödöriö mö, röŋa. Ñıŋ Rıg Kömö aku hön,

5 ñıŋ keir rıg kömö akuyöbö nıgmın, God nuŋ rıg piaku pön ram nuŋwa urmıda. Ram aku, Jisas Krais nuŋ ram yöj nöbö mıda nugwön ñıŋ God höjöpal ur nölıb nöbö mö leia mıdön, ap agap apım God nugwo wä ra ap aku

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

höjöpal ur nölmıdöia. God nugwo höjöpal ur nölıb ap aku hön ap bla wöhö; inöma rımıd ap bla höjöpal ur nölmıdöia.

6 God Mönö aku kai kıtön yadmä, “Nugwi! Nı rıg i taun dib Saion nıgmön, rıg aku Saion ram padö röxg mıjöna. Nı keir rıg wä keiryöbö aku pı nıgla. Nöbö mö bıl kai ñıŋ nugwo nugw pön cırıpöñ piaku, mai, an pödpöd rımın nugwo nugw pölıŋö, rön, yadeñım mı wöhö,” rımä.

7 Nöbö mö nugwo nugw pöi bla, rıg aku rıg wä keiryöbö röxg nıgmıda; jı nöbö mö nugwo nugw pölöi bla, God Mönö aku kai kıtön yadmä, “Rıga höj nugwön röböxim rıg akwör weik ram padö ölısö ödöriö mıbıl yöbö kwo mıdö,” rımä.

8 Mönö i yadmä, “Rıg akwör, nöbö mö duŋ yamsö pıñöna; rıg akwör, nöbö mö hön, pın bıcöñıŋö,” rımä. Krais mönö wä aku nugw pölim aku mı, ñıŋ pın bırmä. Ñıŋ pın bırmä aku, God höd rıg yad nıgöŋ mag akwör rımä.

9 Jı God nuŋ keir ñıgö pön, yam nuŋwa keir yad nıgöŋa. Ñıŋ Kıŋa ap höjöpal ur nölıb nöbö mö nuŋwa mıdöia. Ñıŋ nöbö mö lei nuŋwa mıdöia. Ñıŋ God yam nuŋwa keir mıdöia. Makwam, ñıŋ nöbö mö piaku piaku, God nuŋ ap wä keiryöbö rımıd aku yad wöxnö nıgön, höd pıxmag yuö piaku mıdön öliöxıp yönmıdim aku, jı God nuŋ rımın, wopik mil wä nuŋwa nugwön yön ri abmıdöi, mönö aku wöxnö yajöña. Ñıŋ aliö yadön, ib nuŋwa yadıŋ möx diöna.

10 Höd God nöbö mö nuŋwa mıdmıdölöi, jı wopik nöbö mö nuŋwa keir mıdöia. Höd God ñıgö uliöxön pımıdöl, jı wopik ñıgö uliöxön pa.

God nöbö mö nuŋwa mıdöi aku, mıd ri aböña

11 Makwam, nöbö mö nugub wä nı bla. Mögörıb il kı mögörıb ñıŋ ödöriö yöi, hör hön mıdöia. Makwam, ap kib mag gwogwo mögörıb il kı mıxıña rıbyöx ap bla, madmag nıgön rıŋ duenım. Ap piaku rıbyöx nugwön rıŋ duaŋ, inöm ñıŋa pısaŋ nuö nuö raŋ, pın bırıb maga ra.

12 Ñıŋ nöbö mö God adö mıdölöi piaku pısaŋ mıdöi aku, mag wä akwör rı ri ab gı mıjöña. Aliö alıŋ, wop bli, ñıgö, rı gwogwam röıŋö, rön, yad

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

höimöuöña, jɨ ñɨŋ rɨ ri ab gɨ mɨdöi aku nugwön, mai Jisas Krais hön wop aku, mag wä rɨ ri ab gɨ mɨdöi aku yad wöxnö nɨgɨŋ, God ib nuŋwa wöliöna.

13-14 Nöbö Diba nöbö mö nuŋwa mɨdöi aku mɨ, nöbö dib ñɨgö mögörɨb il kɨ nugwidɨx mɨdöi bla rɨg yajöñ mag akwör cöña. Kiŋ nöbö dib ödöriö mɨd aku mɨ, mönö nuŋwa yöxön, nöbö nuŋwa yad abmɨn hön ñɨgö nugwidɨx mɨdöi bla mönö ñɨŋa magalɨg yöxön diöña. Nöbö dib piaku, nöbö mö rɨ ri ab gɨ mɨjöñ akuyöbö ñɨgö pɨ ri ab gɨ mɨjöña; jɨ nöbö mö rɨ gwogwam rɨmɨjöñ akuyöbö ñɨgö mönö diba yadön, ölɨŋ höb paiŋö pɨ nöiöña. Aku agapɨm: God nöbö piaku mabö aku rɨŋ, me rön, yad nɨgöŋa.

15 Makwam God nugwo wä cön aku, ñɨŋ rɨ ri ab gɨr mɨdɨŋ, nöbö mö rɨba mɨdöl bla ñɨgö inakmönö hörön yad höimöub maga nɨgen.

16Nöbö mö bli, ñɨŋ keir nugumɨdöi mag akuyöbö cɨne, rɨmɨdöia. Aku wä jɨ rɨb aku yöx nugwön, ap kib mag gwogwo i rɨmɨjeñ. God mabö rɨ nölɨb nöbö mö nuŋwa mɨdöi aku mɨ, agap apɨm rɨba cöñ aku, nuŋ rɨg yadmɨd mag akuyöbö akwör cɨnɨŋö, rön, cöña.

17 Nöbö mö rɨb bla aipam, nöbö mö hör bla aipam, mönö ñɨŋa yöxöña. Haul nöbö mölöu nöbö Krais adö mɨdöi akuyöbö ñɨgö madmag nɨgöña. God nuŋ Nöbö ölö, me rön, ipöxöña. Kiŋ ñɨŋa nöbö dib, me rön, mönö nuŋwa yöxöña.

Krais mai duön, ömörö hömɨdaŋ, ipöxöinɨŋ

18 Ñɨŋ Krais nöbö mö nuŋwa mɨdön, nöbö bli ñɨgö nag mabö röxg rɨmɨdöi aku, nöbö dib ñɨŋ akuyöbö pɨ ri abön, rɨg yajöñ mag akuyöbö akwör cöña. Ñɨgö mag wä rɨ ri abön tar mɨd ri ab gɨ mɨdmɨdöi nöbö bla akwör yöi, mɨ ölɨsö rödmɨdöi nöbö bla algör ör, pɨ ri abön, rɨg yajöñ mag akuyöbö akwör cöña.

19Ñɨgö rɨ gwogwam rɨmɨdɨŋ, ñɨŋ God nugwo rɨbyöx nugwön ñɨgö paiŋö rɨb gwogwo yöx nugweñ aku, God nuŋwaŋ wä cöna.

20 Ñɨŋ rɨ gwogwam rɨŋ, ñɨgö palmɨdɨŋ, ñɨgö paiŋö rɨb gwogwo yöx nugweñ aku yadöin; akuyöbö aiöñ aku, God ñɨgö pɨ ri aben. Jɨ ñɨŋ mɨd ri ab gɨ mɨdɨŋ,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ñıgö rı gwogwam rımıdıŋ, ñıgö paıŋö rıb gwogwo yöx nugweñ aku yadmıdla; akuyöbö aiöñ aku mı, God ñıgö pı ri aböna.

21 Ñıŋ ömörö pön tar ör mıjne, rön, God ñıgö pöŋa. Krais an ñöx nıgön ölıŋ höb pöŋ rıb akwör yöxöña. Ñıŋ ömörö pön rıb diba yöxmıjeñ. Krais nuŋ röŋ mag akwör rıŋ diöna.

22 “Nuŋ ap kib mag gwogwo i rölöŋ; mönö inakmönö i hörölöŋ.”

23 Krais nugwo yad höimöum, nuŋ paıŋö ñıgö yad höimöuölöŋ. Nugwo rı gwogwam rımıdım, nuŋ ölıŋ höb pön, ñıgö ipöxbä mönö bli yadölöŋ. Jı Nuö nuŋwa mönö diba paxdöriar yadmıd Nöbö aku, nı nugwidıx mıjönıŋö, rön, rıb akwör yöx nugugu mıdöŋa.

24 Krais nugwo bı um sö pıl pal nıgmın, nuŋ ap kib mag gwogwo rımıdöl bla mıxıñ nuŋwa keir pön wöröxöŋa. “Nı ap kib mag gwogwo ñıgö pön wöröxmön, ap kib mag gwogwo rıb rıb mag ñıŋ aku wöröxön, ñıŋ kömö duön, rı ri ab gır mıdıŋ,” me rön, ap kib mag gwogwo an bla mıxıñ nuŋwa keir pön wöröxöŋa. Krais nuŋ uj adlöi diba nıgöŋ aku döŋö ñıgö röŋ ap aku kömö nıgöŋa.

25 Ñıŋ hön sipsip u bla rıgaja dumıdöi mag aliö akuyöbö alıg mıdmä, jı weik Nöbö Hön Sipsip Urıb, Nöbö inöm ñıŋa nugwidıx mıd ri abmıd Nöbö aku mıdıba höuöil höia.

1 Pita 3

Mö kap nöbö

1-2 Makwam ñıŋ nöbö kap mö mıdöi bla, ñıgö kwo algör mönö yadıba rımıdla. Nöbönıŋ nöbö rıg yajöñ mönö akuyöbö yöxön mai diöña. Nöbönıŋ nöbö Jisas Krais mönö wä aku nugw peñ aku, pödpöd rımın mönö wä aku nugw pöiaŋö, rön, yadmıjeñ. Ñıŋ keir rı ri aböñ aku nugwön yajöña, mö na aku Jisas Krais nugw pı rı ri abön mag wä rımıdö, rön, nuŋ kwo aipam nugw pıb maga ra.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3 Mixiñ ana ud wabil nöl ri abön mö kitib wä mijniŋö, rön, rib aku yöx nugumijeñ. Yöj panö wajixön, wölij wä wä yömön, ap wä wä rig gol pön rimidöi piaku pi mixiña ud wabil nölmijeñ.

4Mö höimöliba midön, ribyöx nugw ri abön, ölisö rödmijeñ. Nöbö mö bla pisaŋ tar mid ri aböña. Aliö ri aböñ aku, ap wä piaku madmag yuörib ñiŋ kwo mid aku, nöbö mö mämäga nugweñ, ji God nuŋ nugwaŋ, ap kitib wä keiryöbö mijöna. Ap kitib wä wä piaku pöpil wen; öim öim mijöna.

5Ap kitib wä piaku madmag yuö kwo rig gol röxg mid aku, auso an God nugw pim piaku pön ñiŋör keir ud wabilmidmä; ñiŋ nöböniŋ nöbö mönö yöxön mai dumidmä.

6 Mö Sara nöböniŋ Ebraham nugwo, nöbö dib ni, me rön, rig yadmidöŋ mönö akuyöbö yöxön mai dumidöŋa. Ñiŋ ipöxmijeñ, Sara rimidöŋ mag akuyöbö ri ri ab gi mijöñ aku, Sara halöu nuŋwa mijöña.

7 Ñiŋ mö kap nöbö midöi piaku, ñigö kwo algör ör mönö yadiba rimidla. Mö piaku nöbö röxg ölisö midölöi aku nugwön, mö ñiŋ bla pi ri aböña. God ñigö nöbö piakwör pön, mö piaku röböxöl; ñigö nöbö piaku ögwö yöxön pimid mag aliö akuyöbö, mö piaku ñigö kwo algör ör ögwö yöxön pimida. Ñiŋ mö ñiŋ piaku nugwidix mid ri abön God höjöpaliŋ, mönö ñigö nugwöna.

Nigiö nigön mijöña

8Mönö yad pöriba rimidla. Ñiŋ haul nöbö mölöu nöbö Krais adö midöi piaku magalig rib mag paŋyöbö iör yöxön; haul nöbö mölöu nöbö bli öliŋ höb pimidiŋ, ñigö ögwö yöxön; haul nöbö mölöu nöbö bli wahax pimidiŋ, ñiŋ kwo algör ör pisaŋ wahax pöña; haul nöbö mölöu nöbö nuö nuö madmag nigön, nuö nuö ögwö yöxön pi ösös ri ri aböña; ni nöbö dib, ni mö dib, me rön, rib aku yöx nugumijeñ.

9Nöbö mö bli ñigö ri gwogwam rimidiŋ, ñiŋ paiŋö ri gwogwam rimijeñ. Ñigö yad höimöumijöñ aku, ñiŋ paiŋö yad höimöumijeñ. Ñigö agap apim rimidiŋ, God höjöpalön yajöña, naŋ ñiŋ ri ri abön nugwidix midane, cöña. Aku agapim: God ñigö pöŋ aku, ñiŋ nöbö mö akuyöbö ñigö pi ösös ri ri aböñiŋö, rön, pöŋa. Aliö aiöñ aku, God ñigö kwo algör ör ri ri abön ap wä nöiöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10 God Mönö aku kai kitön yadmä, “Nöbö mö, an mid ri ab gi midön nöbö nom ödöriö röxgön wöröxŋö, rön, rib aku yöx nugumidöi piaku, mönö inakmönö hörön, mönö gwogwo yadöliŋ.

11Ap kib mag gwogwo rimidöi adaku röböxön, ri ri abön mag wä akwör rön, rib wä yöxön, nigiö nigön mijniŋö, rön, tar ör mijöña.

12Aku agapim: nöbö mö God Mönö rig yadmid mag akwör rimidöi piaku, Nöbö Diba ñigö nugwidix mid ri abön, höjöpaiöñ aku nugwöna; ji nöbö mö ri gwogwam rimidöi piaku nugwaŋ, ölisö wöiöniŋö,” rimä.

Mid ri abiŋ, ñigö ri gwogwam rimidiŋ, ipöxmijeñ

13Ñiŋ mag wä riŋö, rön, ususör riŋ duaŋ, nöbö mö bli ñigö öliŋ höb pi nöleñ.

14 Ji ñiŋ mag wä akwör riŋ ñigö ri gwogwam rimijöñ aku, wahax pöña. Nöbö mö ñigö ri gwogwam rimidöi akuyöbö ñigö ipöxmijeñ, rib diba yöxmijeñ.

15Madmag yuö ñiŋ kwo aku, Krais nuŋwör Nöbö Dib, me rön, ib nuŋwa yadiŋ möx duaŋ. Ñiŋ öim öim ribyöx nugugu mijöña, nöbö mö bli, pödpöd rimin ribyöx giba alig midöiŋö, rön, yad nugumidiŋ, ñigö pi ri abön, mönö höimöliö yadön, Krais mönö wä aku ñigö yad nöl ri aböña.

16 Mönö yad nöiöñ aku, an mönö kai yadiŋ God nugwo wä cöniŋö, rön, ribyöx nugw ri abön yad nöiöña. Krais nugw pön ciripön, ri ri aböñ aku, nöbö mö ñigö yad höimöuba rimidöi piaku ñiŋ möigw yöxön röböxöña.

17Ñiŋ mag wä akwör rimidiŋ, ñigö ri gwogwam rimijöñ aku, God nugwaŋ wä cöna. Ji ñiŋ mag gwogwo rimidiŋ, ñigö ri gwogwam rimijöñ aku, God nugwaŋ wä ren.

Krais wöröxön pix kepkep ana örix aböŋa

18Aku agapim: Krais nuŋ Nöbö wä keiryöbö ji nugwo ri gwogwam rim wöröxöŋa. Nuŋ mag wä akwör rimidöŋa, ji ñiŋ nöbö mö ap kib mag gwogwo rimidöi piaku God pisaŋ nigliu nöinö, rön, wöröxöŋa. Wop paŋyöbö akwör wöröxöŋa; mai iswob wöröxen. Krais mixiña pil pal nigim wöröxöŋa, ji Inöm nuŋwa wöröxölöŋ. Inöm nuŋwa kömö midön, nuŋ höbkal öbilöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Inöma almıdmın nuŋ duön, nöbö mö höd wöröxön du nag mıdim piaku ñıgö mönö wä nuŋ aku yad nölöŋa.

20 Nöbö mö naga mıdim piaku, Noa mıdöŋ wop aku, God mönö aku nugumıdölim, jı God ñıgö rımgör mönö diba yadölöŋ; mönö na nugwöñıŋönö wöhö, rön, pöx mıdöŋa. Pöx mıdmın nugugırön, Noa nagö bı yöja rane, röŋ aku rıp duön, nöbö mö mıga yöi wöhö, Noa mönıŋ ha kap akuyöbö amñaxıb sö ñıŋör bıyöj möla duön, ban yuö mıdön mıdıp duön, God rımın kömö dumä.

21Ñıŋ bıyöj möla wölu mıdım, röbö aku ñıgö pırag wölım, kömö dumä mag akuyöbö, wopik an Jisas Krais wöröxön öbılöŋ mönö aku nugw pön röbö yaxnıŋ aku, an kwo algör ör kömö dinıŋa. Röbö yaxmıdöl aku, mıxıñ pıxa örıx abnıŋö, rön, yaxmıdölöl. Krais anıŋ ñöx nıgön wöröxön höbkal öbılöŋ aku mı, God rıb madmag yuö ana nugumın pıx i mıdöl. Rıb akwör nugwön röbö yaxmıdöla. God nuŋ mönö ölısö ma yad nıgöŋ aku maku.

22Krais nuŋ wöröxön öbılön, mögörıb adöx yöd röul adö kau sö yöraku wöluön, God imag mırıx pılö adö mıda nugwön ejol bla aipam, ap ölısö mıdöi bla aipam, magalıg mo nuŋwa mıdöia.

1 Pita 4

Ömörö pı gırön, mag gwogwo hödyöbö rol aku röböxnım

1 Krais mıxıñ nuŋwa ölıŋ höb diba pöŋ aku, an kwo algör ör ölıŋ höb pınıŋö, rön, rıb akwör yöx nugu gör mıjöña. Aku agapım: nöbö mö mıxıñ ñıŋa ölıŋ höb diba pöi bla, ap kib mag gwogwo cınıŋö, rön, rıb aku yöx nugwölöi.

2Wop aku ila nıgön, wop pödiöm mögörıb il kı mıxıña alıg mıjnıŋ aku, God nugwo wä cön adakwör cınıŋö, rön, madmag ñıŋa keir öbiön adaku reñım.

3 Ñıŋ höd nöbö mö God Mönö nugw pımıdölöi bla röxg mıdmıdmä. Rıb gwogwo yöxön, mö kib nöbö kib rön, röbö ölısö nımön u pılön, ap mıga ödöriö nımön, amnör rön, ap inakmönö God höjöpalmıjeñıŋö, rı ap piaku, höjöpal gır mıdmıdmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4Jɨ weik, nöbö mö God Mönö pɨmɨdölöi bla, ñɨŋ mɨd ri abmɨdöi aku nugwön, pödpöd rɨmɨn an pɨsaŋ mögum rön amnör rɨmɨdölöiŋö, rön, ñɨgö yad höimöumɨdöia.

5 Jɨ womiöx mɨda, Nöbö Diba nöbö mö kömö mɨjöñ bla aipam, nöbö mö mödö wöröxim bla aipam, agap apɨm röi bla, pödpöd rɨmɨn aliö alöiŋö, rön, mönö diba yadaŋ, ñɨŋ agap apɨm röi bla magalɨg nugwo yad wöxnö nɨgöña.

6Nöbö mö magalɨg wöröxöi akuyöbö wöröxön, mɨxɨñ aku aŋadö lɨdu lɨl rɨ pɨnöŋa, jɨ inöm piaku duön, God kömö rɨg mɨd mag akuyöbö ñɨŋ kwo algör kömö mɨjöñɨŋö, rön, Krais mönö mag wä aku nöbö mö mödö wöröxim piaku ñɨgö yad nölöŋa.

God mabö anɨŋ adö hörɨrör yad nɨgmɨd aku, rɨ ri abnɨŋa

7 Womiöx mɨda, ap agapɨm mɨd akuyöbö magalɨg hölögɨpɨba rɨmɨda. Makwam, rɨbyöx nugw ri abön, tar mɨd ri abön, God höjöpaiöña.

8Mönö dib ödöriö aku, ñɨŋ Krais nöbö mö öim öim nuö nuö mɨ madmag nɨg gɨr mɨjöña. Ñɨŋ nuö nuö madmag nɨg gɨr mɨjöñ aku, nöbö mö bli ap kib mag gwogwo rön ñɨgö wop mɨga akwör rɨ gwogwam rɨmɨjöñ aku, ñɨŋ nugwön rɨmgör röböxöña.

9 Krais nugw pöi nöbö mö bli ram ñɨgö hömɨdɨŋ, ñɨgö pikai nöbö bɨlɨm ram na höiŋö, rön, yadmɨjeñ; ñɨgö yad wahax pöña.

10 God nöbö mö ögwö yöxön pɨ ri abön, ñɨgö ap wä hörɨrör nölmɨdöla. God ap wä ñɨgö nöl aku, ñɨgör yöi, haul nöbö mölöu nöbö Krais nöbö mö nuŋwa mɨdöi piaku ñɨgö magalɨg algör ör rɨbyöx nugwön ñɨgö ap wä aku nöla. Makwam, God ñɨgö ap wä nöl aku nugwön, haul nöbö mölöu nöbö akuyöbö pɨ ösös rɨ ri aböña.

11God ñɨgö ap wä nölaŋ, ñɨŋ nöbö mö akuyöbö ñɨgö yad nöiöñ aku, rɨbyöx nugw ri abön, God Mönö wä aku ödöriö akwör yad nöiöña. God ñɨgö ap wä nölaŋ, ñɨŋ nöbö mö bli mabö rɨ nöiöñ aku, God ñɨgö ölɨsö nuŋwa nölmɨd aku pön, nöbö mö akuyöbö ñɨgö mabö rɨ nöiöña. Almɨjöñ aku, ñɨgö Jisas Krais nöbö mö nuŋwa mɨdöi aku nugwön, ñɨŋ God ib nuŋwa yadɨŋ bɨl sö diöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jisas Krais, Nöbö ölisö ödöriö akwör, nugwo ri ablaŋe ri girön, ib nuŋwa öim öim yadiŋ bil sö duaŋ. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

Krais nöbö mö nuŋwa midöi aku nugwön, ñigö ömörö pi nöiöña

12Haul hödpig nöbö ni wä bla. Ñiŋ Krais nugwo cirip gö nigöñiŋönö röböxöñiŋö, rön, God nuŋ wop bli nugwogwo rimin an ömörö pimidöla. Makwam, nöbö mö bli aniŋ mi öliŋ höb rin alñö yönmid akuyöbö pi nölmidöi aku, pödpöd rimin aniŋ almidöiŋö, rön, rib aku yöx nugumijeñ.

13 Krais nöbö mö nuŋwa midöla aku mi, nugwo rig rim mag akuyöbö aniŋ rimidöiŋö, rön, wahax pi gir midiŋ, nuŋ mil wä mag nuŋ alig hön wop aku, ñiŋ wahax pi gir mijöña.

14 Ñiŋ Krais nöbö mö nuŋ, me rön, ñigö yad höimöuöñ aku, wahax pi gir mijöña. God Inöma mil wä mag aku aniŋ pisaŋ mid aku nugwön mi, mag akuyöbö almidöiŋö, rön, wahax pi gir mijöña.

15Ñiŋ nöbäpö pil pal nigmijeñ; ap kib pimijeñ; nöbö mö bli ri gwogwam rimijeñ; nöbö hör kwo röi mag aku ñiŋ nugwön um pinön, ni yadmidil akuyöbö aliö ali, rön, yadmijeñ. Nöbö i aliö alaŋ, nugwo ri gwogwam rimijöñ aku, ap nuŋ.

16Ji ñiŋ Krais nugw pön nuŋ rig yadmid mag akwör rimidiŋ, ñigö ömörö nölmijöñ aku, möigw hen. Krais nöbö mö nuŋwa midöl aku mi, aniŋ mag akuyöbö almidöiŋö, rön, wä raŋ nugugirön, God ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ.

17Womiöx mida, God nöbö mö mönö diba yajöna. Nuŋ ila nigön nöbö mö nuŋwa keir mönö diba yajöna. Ji God nuŋ an nöbö mö nuŋwa keir mönö diba yajön aku, nöbö mö God mönö mag wä nuŋwa pölöi piaku ñigö mönö diba yadaŋ, ñiŋ pödpödiö mijöñ?

18 God Mönö aku kai kitön yadmä, “Nöbö mö God rig yadmid mag akuyöbö rimidöi piaku öliöxön kömö diöña; aku mi, nöbö mö God Mönö yöxölön, ap kib mag gwogwo rimidöi piaku, ñiŋ pödpödiö kömö diöñ?” rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Makwam, God aniŋ yad nigöŋ ömörö akuyöbö piniŋ aku, rib miga yöxöiniŋ. Nöbö Diba aniŋ ri nigöŋ aku, amnör ren, ji nuŋ höd yadöŋ mag akuyöbö akwör aniŋ pi ri aböniŋö, rön, rib aku yöx nugwön, ri ri ab girön riŋ diöna.

1 Pita 5

Krais nugw pöi nöbö mö nugwidix midib nöbö bla

1Krais nugw pöi nöbö mö nugwidix midib nöbö midöi bla, ñigö mönö yadiba rimidla. Mabö ñiŋ rimidöi akuyöbö, ni algör ör Krais nugw pöi nöbö mö nugwidix midib nöbö i midla. Krais öliŋ höb diba pimidöŋ aku, ni nugugu midma. God nuŋ Krais mil wä mag nuŋwa nöbö mö akuyöbö magalig ñigö yabuön wop aku, ni duön nugugu mijina. Makwam, ni ñigö mönö ki yadiba rimidla.

2 Nöbö hön sipsip urib bla hön sipsip ñiŋ bla ur ri abmidöi mag akuyöbö, God nöbö mö nuŋ keir imag rol ñiŋa nigöŋ nöbö mö akuyöbö, ñigö nugwidix mid ri ab gir mijöña. Nöbö mö bli ñigö God mabö cinö rön yad gö gö rimidiŋ, God mabö aku rimijeñ. Rig ap bla piniŋö, rön, God mabö aku rimijeñ. Wahax pi girön God mabö cöña. Almijöñ aku, God nugwo wä cöna.

3 An nöbö diba midöliŋö, rön, God sipsip nuŋ akuyöbö ñigö yadyöxmijeñ. Ñiŋ keir ri ri ab gi midiŋ, ñiŋ ñigö nugwön algör riŋ.

4Ñiŋ aliö aliŋ, Sipsip Urib Nöbö Dib aku hön, usaŋ ölisö mea öim öim mil milöu gi mijön aku ñigö nig nöiöna.

Ib ana keir pirag wölöiniŋ; riba paxdöriö akwör yöx nuguniŋa

5 Mag aliö akuyöbö, ñiŋ ha nöbö piaku, Krais nugw pöi nöbö mö nugwidix midib nöbö piaku rig yajöñ mönö akuyöbö yöxön mai diöña. Ñiŋ magalig, Krais adö midöi haul nöbö mölöu nöbö bla nugwön, ñiŋ nöbö mö ulul, an nöbö mö dib, me rön, rib aku yöx nugumijeñ. God Mönö aku kai kitön yadmä, “God nöbö mö ib diba piniŋö, rimidöi bla, ñigö pi ösös ri ri aben; ji nöbö mö ib diba piniŋö, rimidölöi bla, ñigö ögwö yöxön, pi ösös ri ri abö,” rimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6 Makwam, God Nöbö ölisö keiryöbö aku nugwo nugwön anau pön, rig yadmid mag akwör cöña. Almijöñ aku, mai yad nigöŋ wop aku, nuŋ raŋ, ñiŋ nöbö mö diba mijöña.

7 God nuŋ keir ñigö ribyöx nugwön nugwidix mid ri abmid aku nugwön, ñiŋ ömörö mijön aku, magalig pi imag rol nuŋwa nigöña.

8 Wop öim öim pidilu gör midön, nugw ri ab gir mijöña. Kwolmal nöbö ñiŋ aku, kijaki, wöñö dib laiön mönö diba pön aulmid mag akuyöbö, nöbö mö bli öbix nimnö, rön, piaku piaku du hölu nugu girön, hö wölu hö pin dumida.

9 Kijaki almid mag aku, anör rimidöl; Krais adö midöi haul nöbö mölöu nöbö ana mögörib piaku piaku magalig ñiŋ paŋ mag akwör rimidö, rön, kijaki nugwo wöhö rön, Krais mönö wä aku nugw pi gö nigön ri gir mijöña.

10God nöbö mö uliöxön, pi ösös ri ri abmid Nöbö aku, öim öim Krais nöbö mö nuŋwa mijne, rön, mögörib wä mida ñigö yad nigöŋ aku mi, wop ki ñigö ri gwogwam rim öliŋ höb pimidöia, ji mag ulul miŋi God nuŋ keir hön ölisö nuŋwa ñigö nölaŋ, ñiŋ Krais nugw pi gö nigön, cirip ri abön, nöbö mö ölisö nuŋwa midön, mid ri aböña.

11God Nöbö ölisö aku nöbö mö akuyöbö magalig öim öim nugwidix midaŋ! Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

Mönö rib mag bli

12 Nöböhöd wä na Sailas pisaŋ midöla. Mönö ñigö yadmidil ki Sailas nuŋ kai kitmida nugwön ni köp metyöbö ki ñigö abna. Haul nöbö aku, rib ni yöx nugumidil akuyöbö nuŋ kwo algör yöx nugumida. Ñigö mönö ölisö yadön, mönö ulmidö kai kitmidil pik, God nöbö mö uliöxib mag yuö ödöriö akwör kai kitmidla. Mönö ki, mönö mi ödöriö, me rön, nugu gör mijöña.

13 Krais nöbö mö nuŋwa taun dib Babilon yörik midöi akuyöbö ñigö, “Midöiŋ ä?” röia. God ñigö yad nigöŋ mag aliö akuyöbö, nöbö mö piaku algör yad nigöŋa. Ha na Mak ñigö algör ör, “Midöiŋ ä?” ra.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

[14]Krais adö mɨdöi haul nöbö mölöu nöbö madmag nɨgölɨŋö, rön, nuö nuö wahax pɨ gɨrön, alguna bɨmɨl nɨmöña. Krais nuŋ ñɨgö nöbö mö nuŋwa mɨdöi piaku magalɨg pɨ ri abaŋ, ñɨŋ tar mɨd ri ab gɨ mɨjöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Pita

2 Pita 1

[1]Nɨ Saimon Pita, Jisas Krais mönö wä pön dub nöbö i. Nɨ mabö rɨb nöbö nuŋ i mɨdla. God an Jisas Krais anɨŋ kömö pöŋ aku, nuŋ Nöbö wä keiryöbö. Jisas Krais anɨŋ uliöxön rɨb wä nölmɨn, an nugwo nugw pöla. Mag aliö akuyöbö, nuŋ ñɨgö nöbö mö bla rɨb wä nölmɨn, ñɨŋ kwo algör ör nugwo nugw pöi akuyöbö, ñɨgö köp kɨ kai kɨtmɨdla.

[2]Ñɨŋ nöbö mö God aipam, Nöbö Dib ana Jisas aipam, ñɨgö nuarö hogwa rɨbyöx nugugu mɨdɨŋ, ñɨŋ ñɨgö ögwö yöxön, pɨ ösös rɨ ri abön nugwidɨx mɨdɨŋ, ñɨŋ öim öim tar mɨd ri aböña.

God an pö, rön, nugwo cɨrɨp ri abnɨm

[3]An nöbö mö Jisas Krais adö mɨdöl bla, ap kib mag gwogwo röböxön, nuŋ rɨg yadmɨd mag akuyöbö akwör rɨ mɨdɨb maga ra. An Jisas Krais nugw pöl aku mɨ, Krais nuŋ algör ör God mɨdön, ölɨsö nuŋwa akwör anɨŋ nölmɨn, an God Mönö rɨg yadmɨd mag akuyöbö akwör rɨ mɨdɨb maga ra. Nuŋ Nöbö wä keiryöbö, Nöbö mil mag wä alɨg mɨda, jɨ nuŋ anɨŋ rɨbyöx nugwön, nöbö mö na keir mɨdɨŋ, me rön, anɨŋ yad nɨgöŋa.

[4]Makwam, Jisas Krais ap wä ödöriö piaku anɨŋ nöla. Ñɨŋ ap wä wä nöl aku pön, rɨb gwogwo mögörɨb il kɨ nugwön pɨn bɨrɨb maga rɨ akuyöbö röböxön, God nuŋ keir rɨg mɨd mag akuyöbö mɨdɨb maga ra.

[5]Krais ñɨgö rɨb wä nölmɨn, nugwo nugw pöia. Ñɨŋ Jisas Krais nugw pɨ gör mɨdön, ususör rön, nöbö mö akuyöbö pɨ ösös rɨ ri aböña. Ñɨŋ nöbö mö akuyöbö pɨ ösös rɨ ri ab gɨ mɨdön, ususör rön, Jisas Krais nuŋ nöbö pödiöm mɨd mönö ila nugw ri aböña.

[6] Ñɨŋ Jisas Krais nuŋ nöbö pödiöm mɨd mönö ila nugw ri ab gɨ mɨdön, ususör rön, mɨxɨñ ñɨŋa rɨbyöx mag akuyöbö rɨmɨjeñ. Ñɨŋ mɨxɨñ ñɨŋa rɨbyöx mag akuyöbö rölön, ususör rön, Jisas Krais nugwör rɨbyöx nugwön nugw pɨ cɨcɨ nɨgön, cɨrɨp ri ab gɨ mɨdön, nuŋ rɨg yadmɨd mag akuyöbö akwör rɨ gɨr mɨjöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Ñiŋ Jisas Krais nugwör ribyöx nugwön nugw pi cici nigön, cirip ri ab gi midön, nuŋ rig yadmid mag akuyöbö akwör ri gir midön, ususör rön, haul nöbö mölöu nöbö piaku nuö nuö pi ri abmidöi mag akuyöbö, Krais adö midöi haul nöbö mölöu nöbö ñiŋ piaku nuö nuö pi ri aböña. Ñiŋ Krais adö midöi haul nöbö mölöu nöbö ñiŋ piaku nuö nuö pi ri ab gi midön, ususör rön, Krais adö midöi haul nöbö mölöu nöbö ñiŋ piaku nuö nuö madmag nigöña.

8Ni yörik mönö kai kai kai kitmidil ki, ñiŋ ap akwör ribyöx nugw ri abön, ususör rön, ri ri ab gi mijöñ aku, ñiŋ Nöbö Dib ana Jisas Krais nuŋ nöbö pödiöm midö, ri ribyöx nugwön, mabö nuŋwa ri ri abiŋ, nuŋ ap mag wä bli yaxöna.

9Ni yörik mönö kai kai kai kitmidil ki, ñiŋ bli ap aku nugweñ aku, ñiŋ nöbö mö mämäg we röxgib. God nuŋ ap kib mag gwogwo rimidim pix kepkep aku örix aböŋ adaku uplöbön aliö alöia.

10Makwam, haul nöbö mölöu nöbö ni bla. God rib nuŋwa keir yöxön, ni mai duön nöbö mö na midiŋ, me rön, ñigö pa aku, ñiŋ ususör rön nugwo mai duön, nöbö mö nuŋwa mijöña. Aliö aiöñ aku mi, Krais mönö mag wä aku öim öim nugw pi cici nigön, rip duön, röböxeñim.

11Makwam, Nöbö Dib ana Jisas Krais aniŋ pi asix nig ri aböŋ Nöbö aku hön, ñigö yad wahax pi girön, nöbö mö nuŋwa öim öim nugwidix mijön ram möl aku rag hö nigön nugwidix mijöna.

God mönö yadib nöbö bla, Inöm Leia ñigö riba nölmin God mönö yad nölmä

12-15Ni mönö yadmidil ki, ñiŋ mödö nugwön pi ri ab gi midöia, ji ni öim öim ñigö yad gör mijina. Nöbö Dib ana Jisas Krais ni, wöröxnaŋö, rön, wop yad nigöŋ aku igöp hö aku mi, mixiña alig midil wop ki, ni ususör rön, ñigö mönö ki yad gör mijin aku, waiö. Aliö ain aku, ñiŋ uplöbeñim; ni wöröxna ji ñiŋ mönö ki nugu gör mijöña.

16 An ñigö höd yadön, Nöbö Dib ana Jisas Krais keiryöbö röxgön ölisö maga alip hö, rimiŋ aku, haiwo kitib wä urmidöi akuyöbö yadölmiŋ. An keir höd mämäg ana keir Nöbö Diba ölö keiryöbö aku nugwön, mai ñigö yadmiŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17-18 Wop aku, an Jisas Krais pisaŋ du pid lei yöraku midmin nugugirön, Acö God mil wä mag nuŋ aku hön, Jisas Krais iba pirag wölön yadöŋa, “Nöbö ki Ha madmag yöbö waiö ni; nugwo nugumön ni mi wä rö,” röŋa. God nuŋ aliö rimin, an keir mönö nuŋwa audiöx nugumiŋa.

19An keir God mönö nuŋwa audiöx nugumiŋ aku mi, an nugwöla, God mönö yadib nöbö bla ñiŋ yadim mönö aku, God mönö nuŋ akwör yadmä; aŋadö pib mönö akwör yadmä. Ñiŋ yadim mönö aku, pixmag yuö bö hötikö urön nigim, aniŋ mila abmid mag akuyöbö rimida. Mila ab gib akwör duön ruö löuba rimin nugugirön, gupö pogulida wöl haŋ madmag yuörib ñiŋ kwo nugwöña. Röpin hön aku, ruö aŋadö röx mag akuyöbö cöna.

20Ni mönö yadmidil ki nugw ri aböña: God mönö yadib nöbö bla God Mönö nuŋwa kai kitön yadim mönö aku nugwön, an rib ana keir yöx nugwön mönö ila nugub maga nigöl.

21 God mönö yadib nöbö bla God mönö aku yadiba, ñiŋ keir ribyöx nugwim adaku yadölim; Inöm Leia nuŋ ñigö riba nölmin nugugirön, God mönö yadmä.

2 Pita 2

God Mönö yad nölmidöliŋö, rön, mönö inakmönö hörön yad nölmidöia

1 Maduar ör nöbö bli, God mönö yad nölmidöliŋö, rön, nöbö mö Isrel ñigö mönö inakmönö hörön yad nölmidmä. Höd alim mag akuyöbö, wopik algör nöbö mö bli alebö ñiŋ aku midön, mönö inakmönö hörön yad nölmin, nöbö mö bli inakmönö ñiŋ aku nugub maga ra. Nöbö Dib ñigö wobön höbkal pöŋ aku, nuŋ Nöbö Dib yöi, me rön, yad höimöuöña. Ji ñiŋ inakmönö hörön aliö aiöñ aku, God nuŋ raŋ, rimgör paiŋö mi öliŋ höb diba pöña.

2Ñiŋ mi ödöriö ri gwogwam rimidöia. Krais adö midöi nöbö mö miga akwör mönö inakmönö ñiŋ aku pön, algör cöña. Almijöñ aku, nöbö mö bla nugwön, ödöi kömö dub aku wobön bicep wölwöl cöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3Rıg ap bla pınıŋö, rön, ñıgö inag inag inakmönö hörön yajöña. Aliö aiöña, jı God nuŋ maduar ör nugugu gör mıdmıda. Nuŋ ñıgö mönö diba yadön pıl pal nıgıba rımıda.

4 God ejol ap kib mag gwogwo rim bla ñıgö ulöm möl gwogwo bö abön, nag ölısö nıg gım ñıŋ pıxmag yuö yöraku mıdön, God mönö diba yadıb wop aku pöx mıdöia.

5 Maduar ör nöbö mö God nugwo röböxim piaku, nuŋ ñıgö ögwö yöxölöŋ. Nuŋ rımın, ruö diba pılön bana wölım, nöbö mö rı gwogwam rımıdim bla magalıg röbö nımön wöröx pörmä. Nöbö nagö Noa nöbö mö bla ñıgö, God rıg yadmıd mag akuyöbö akwör cıne, röŋa. Makwam, God nuŋ Noa aipam, nöbö mö nuŋwa akuyöbö mıj sö piaku aipam, ñıgör nugwidıx mıdön kömö pöŋa.

6 God Mönö rıg yadmıd mag akwör reñ nöbö mö akuyöbö nı ñıgö rıg cın mag akuyöbö nugwön, nöbö mö piaku magalıg nugw ri abıŋ, me rön, God nuŋ rın pina adöx yöd röul adö kau sebö röd abmın, pınön Sodom Gomora nöbö mö piaku ñıgö aŋadö yön bıcum duöŋa.

7 Mö kib nöbö kib rön mıdön, mı mag gwogwo rımıdim aku nugwön, Lot nuŋ rıb diba yöx nugu gır mıdöŋ aku, God nugwön nugwo kömö pöŋa.

8Lot nöbö wä mıbıl ñıŋ yöra mıdön, wop paŋ paŋ öim öim ñıŋ God lo mönö röd abön ap kib mag gwogwo rımıdim aku mämäga nugwön, mönö gwogwo yadmıdim aku audiöx nugumın, nuŋ mı ıpıt mıdöŋa.

9Nuŋ höd aliö alöŋ mag aku nugwön nugwöla, ömörö pödpödiö hön, Nöbö Diba nuŋ nöbö mö God Mönö rıg yadmıd mag akwör rımıdöi akuyöbö, ñıgö nugwidıx mıdön kömö pıb maga ra. Jı nöbö mö God Mönö rıg yadmıd mag akwör rımıdölöi piaku, ñıgö nag nıgmın, ömörö pı gırön, mönö diba yadıb wop aku pöx mıjöña.

10 Mö kib nöbö kib rımıdöi piaku, mönö dib keiryöbö ödöriö nugwöña. Nöbö mö dib ñıgö nugwidıx mıdöi bla, mönö ñıŋa nugwölön, rıb ñıŋa keir hö akuyöbö rımıdöi nöbö mö bla aipam, mönö dib keiryöbö ödöriö nugwöña. God Mönö yad nölmıdölıŋö, rön, mönö inakmönö hörön yad nölmıdöi nöbö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

piaku, ipöxön anau pölön, nöbö mil wä keiryöbö alig adöx yöd röul adö kau sö midöi piaku ñigö amnör yad höimöumidöia.

11 Ejol bla mag aliö rölöi. Ejol bla ñiŋ mi nöbö ölisö midöia, ji ñiŋ Nöbö Diba mämäg il nuŋ yöraku nöbö piaku ñigö yad höimöuölöi.

12 Ji God Mönö yad nölmidöliŋö, rön, mönö inakmönö hörön yad nölmidöi nöbö piaku, urap döuyö bla riba midöl amnör rig rimidöi mag akuyöbö rimidöia. Mönö yadmidöi aku ila nugwölöi, ji ñiŋ hör amnimab mönö gwogwo ödöriö yadmidöia. Aliö almidöi aku, urap döuyö meñ cixmin rig pimid mag akuyöbö, ñigö cöna. Wöröxöña mi.

13Ñiŋ nöbö mö bla öliŋ höb pi nölmidöia, ji ñiŋör keir öliŋ höb pöña. Ñiŋ mag gwogwo ri girön, mil ki ap diba nim girön, röbö ölisö nim girön, amnimab rip duön, möigw yöxmidölöi. Nöbö mö piaku hön ñigö pisaŋ mögum rön ap nimmidöi aku, ñiŋ madmaga öbiön aku amnimab rip diöña. Aliö almidöi mag aku, uj höpebö röxg nigmida.

14Ñiŋ öim öim mö kib pön, nöbö kib piniŋö, rön, mämäga nuguguba akwör yönmidöia. Nöbö mö Krais nugwo cirip ri abmidölöi bla, ñigö inakmönö hörön rip hön ñigö pön pixip ñiŋ adö dum, ñiŋ kwo algör ap kib mag gwogwo rimidöia. Ap piaku ap an akwör midaŋ, me rön, rib akwör yöx nugumidöia. God nuŋ mi ri gwogwam rimidöi aku nugwön, ñigö paiŋö mi öliŋ höb diba pi nöliba rimida.

15 Ñiŋ ödöi ödöriö adaku röböxön, ap kib mag gwogwo riŋö, rön, rib akwör yöx nugumidöia. Nöbö Beo ha nuŋwa Belam röŋ mag akuyöbö akwör rimidöia. Belam rig ap bla pinö, rön, mi ri gwogwam röŋa.

16Hön donki bla mönö pimidölöi aku, ji donki nuŋ aku, nöbö rig mönö pimidöi akuyöbö Belam nugwo yadyöxmin, inakmönö höriba rimidöŋ aku röböxöŋa. Makwam, Belam ri gwogwam röŋ aku, God nuŋ Belam yadyöxöŋa.

17 Wop bli, röbö unba duön nugumin, röbö möl umida lei wa. Wop bli ruö piliba rimin, hödal diba hön ruö palili ri pön dumin, ruö pilöl. Mag aliö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

akuyöbö mɨ, nöbö inakmönö hörɨb nöbö bla, God Mönö yad nölmɨdölɨŋö, rɨmɨdöia. Aliö alöi aku, God ñɨgö pɨxmag yuö piaku yad aböna.

18Nöbö piaku, ib ñɨŋa keir pɨrag wölön yadöia, “An mai duön, madmaga öbiön mag aku amnör cɨne,” röia. Nöbö mö bli höd nöbö nugub ñɨŋ bla pɨsaŋ yönön, rɨ gwogwam rön amnɨmab rɨmɨdmä, jɨ mai rɨb wä yöxön mag gwogwo aku röböxön, womiöx mɨd ri abɨba rɨmɨdöia. Jɨ nöbö gwogwo piaku duön, nöbö mö wopik womiöx mɨd ri abɨba rɨmɨdöi bla rɨb gwogwo nölmɨn, ñɨŋ ödöi wä aku röböxön, höuöilön, iswob mag gwogwo akuyöbö rɨmɨdöia.

19Nöbö gwogwo piaku yadöia, “Ñɨŋ madmag öbiön mag aku amnɨmab cɨne,” röi aku, jɨ nöbö gwogwo bla ñɨŋ keir ap kib mag gwogwo rɨb mag aku nag mabö rɨb nöbö mö röxg mɨdöia. Nöbö bli hön, nöbö bli pɨsaŋ nuö pɨlön nag nɨgöñ aku, ñɨŋ nag mabö rɨb nöbö ñɨŋa mɨjöña. Mag aliö akuyöbö, ap kib mag gwogwo rɨb mag aku, nöbö mö bli pɨsaŋ nuö pɨlön nag nɨgön aku, ñɨŋ ap kib mag gwogwo mag aku nag mabö rɨb nöbö mö röxg mɨjöña. Nag mabö aku rɨp duön, hör mɨdɨbä maga nɨgöl.

20Nöbö Dib ana Jisas Krais anɨŋ kömö pɨ Nöbö aku, ñɨŋ höd nugwo nugw pön, nöbö mö pɨsaŋ yönön mag gwogwo mögörɨb il kɨ rɨbyöx nugwön amnɨmab rɨmɨdim bla röböxön, mɨd ri abmä. Jɨ mai ñɨŋ höbkal duön, ap kib mag gwogwo höd rɨmɨdim adaku höuöil diöñ aku, höd gwogwam mɨdmɨdim akuyöbö yöi, wopik mɨ gwogwo raŋ mɨjöña.

21 Kömö mɨdɨb mag aku nugwölöyɨx aku, wä röxa. Jɨ God ñɨgö yadöŋ mönö wä aku nugwön, mai röböxöñ aku, mɨ rɨ gwogwam cöña.

22 God ñɨgö yadöŋ mönö wä aku nugwön, mai röböxöñ nöbö mö akuyöbö, ñɨŋ mönö mös maduar ör yadim mag akuyöbö rɨmɨdöia. Mönö mös hogw aku i yadmä, “Wöñö bla höjöxön höuöil hön, ap höjöx nɨgöñ pɨd aku nɨmöñɨŋö,” rɨmä. Mönö i piöŋö yadmä, “Hön bla röbö yax nölön, lug nɨgön höuöilmel cöñɨŋö,” rɨmä.

2 Pita 3

Jisas mai höuöil hönɨŋö, rön, rɨbyöx gɨba alɨg mɨjöña

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1Nöbö mö madmag yöbö nɨ bla. Ñɨgö köp i höd kai kɨt abma. Weik köp yoŋyöbö kɨ ñɨgö kai kɨtmɨdla. Köp mös jɨ ila paŋyöbö iör. Nɨ ñɨgö köp yoŋyöbö kai kɨtmön, ñɨŋ köp höd nugwim mönö aku nugw ri abön, rɨbyöx nugu gör mɨjɨnö, rɨ rɨbyöx nugwön, ñɨgö köp yoŋyöbö kɨ kai kɨtmɨdla.

2God nuŋ keir mönö yadɨb nöbö lei nuŋ bla yad nɨgmɨn, ñɨŋ maduar ör mönö nuŋwa yad nölmɨdmä. Kömö Pɨb Nöbö an, Nöbö Dib an aku, nuŋ keir mönö wä pön dub nöbö nuŋwa yad nɨgön, ñɨŋ mönö ölɨsö yadön aliö cɨne, röŋ mönö aku yad nölmɨdöla. Mönö akwör, ñɨŋ maduar ör yad nölim mönö aku, an wopik yad nölmɨdöl mönö aku, nugugu mɨjne, rön, ñɨgö köp kɨ kai kɨtmɨdla.

3 Makwam ap diba yadmɨdɨl kɨ nugwi. Wop maiyöbö mɨdöl aku mɨ, nöbö mö rɨb gwogwo ñɨŋa keir rɨg yöx nugwöi mag akuyöbö akwör rɨmɨdöi piaku, bli hön Jisas Krais mönö wä nuŋ aku yad höimöuön yajöña,

4“Hönö, rön, mönö yad nɨgöŋ nöbö aku, möl kaiyöbö hön? Nöbö mö hödyöbö piaku mɨdmɨn nugugɨrön, hönö, röŋa. Nöbö mö piaku wöröx pörmä jɨ nuŋ höl. Ap magalɨg maduar ör rɨ nɨgöŋ wop aku rɨg mɨdöŋ akwör mɨdö,” cöña.

5 God maduar ör mönö akwör yadɨm, adöx sö nɨgɨm, röbö lɨlɨ rɨ adadö dum, mögörɨba mibɨl bö nɨgöŋa. God alöŋ mag aku, ñɨŋ nugw ri aböia, jɨ ñɨŋ nugwogwo röböxöia.

6 God mönö paŋ mag akwör yadmɨn, röbö piaku hön, höd mɨdöŋ mögörɨb ap blaku yuö abmɨn, aŋadö gwogwo röŋa.

7God mönö paŋ mag akwör yadmɨn, adöx yöd röul adö kau sö aipam, mögörɨb il kɨ aipam, wopik mɨd ri ab gɨ mɨda. Jɨ mai, God mönö paŋ mag akwör yadaŋ, nöbö mö God Mönö rɨg yadmɨd mag akuyöbö rɨmɨdölöi piaku ñɨgö mönö diba yadön ölɨŋ höb diba pɨ nöiön wop aku, adöx sö aipam mögörɨb il kɨ aipam rɨn uraŋ aŋadö yöñöna.

8 Nöbö mö madmag yöbö nɨ bla. Mönö i uplöbɨbä maga ra. An wop paŋyöbö i nugwöla, jɨ Nöbö Diba nuŋ nugumɨn kɨm mɨga nɨga. An kɨm mɨga akwör iŋ wöd nugwöla, jɨ Nöbö Diba nugumɨn wop paŋyöbö i nɨga.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 Makwam, Nöbö Diba nuŋ, hönö, rön, yadkap höl aku, nöbö mö bli mönö akwör yadön röböxöi mag akuyöbö rɨmɨdöl; nöbö mö ap kib mag gwogwo rön, rɨn yuö hör yönmɨd möl bö duba rɨmɨdöi bla, bli aŋadö wöröxeñ, ñɨŋ magalɨg nɨ adö höŋ ñɨgö kömö pɨnö, rön, Nöbö Diba nuŋ ñɨgö pöx gör mɨda.

10 Nöbö Diba hön aku, nöbö ap kib pɨb bla ñɨgö nugugu mɨdɨm hölöi mag akuyöbö alɨp höna. Wop aku, bu gɨgɨ diba rɨ mɨlkap nɨgaŋ nugugɨrön, mɨjöi adöx sö yöm cöna. Gupö ap agap apɨm adöx sö mɨd piaku rɨna yönaŋ, mögörɨb il kɨ ap agap apɨm mɨd piaku magalɨg aipam yöñöna.

11Mai wop aku ap piaku magalɨg aliö yöñönɨŋö, rön, ñɨŋ wopik rɨ ri aböñɨŋönö amnɨmab rɨmɨjöñ? Wop diba wöxnö nɨgɨba rɨmɨd aku rɨbyöx nugwön, God Mönö rɨg yadmɨd mag akuyöbö akwör rön, nöbö mö lei nuŋwa mɨjöña.

12God wop dib nuŋ aku rɨmgör hönɨŋö, rön, mönö wä nuŋ aku nöbö mö akuyöbö ñɨgö yad nöl gör mɨjöña. Wop aku, rogwul, gupö, ap adöx sö piaku magalɨg, rɨn yönaŋ röbö röjöna.

13 Jɨ God nuŋ adöx yöd röul adö kau sö aipam, mögörɨb il kɨ aipam, yoŋyöbö rɨ nɨgnö, rön, mönö yad nɨgöŋ aku pöx mɨdöla. Ram yoŋyöbö aku, nöbö mö God pɨsaŋ mɨdön nuŋ rɨg yad mag akwör rɨŋ diöna.

14Makwam, nöbö mö madmag yöbö nɨ bla. Nuŋ hönɨŋö, rön, pöx mɨdöi wop kɨ, rɨba yöx nugw ri abön, God mämäg il nuŋwa nöbö mö hölul mɨdöl, nöbö mö mönö mɨdöl akuyöbö mɨdön, nugwo pɨsaŋ nɨgiö nɨgön mɨjnɨŋö, rön, rɨŋ duaŋ mɨ, nuŋ hön ñɨgö nugwaŋ, mɨ wä cöna.

15 Makwam nuŋ yadkap höl aku, ñɨŋ rɨbyöx nugwön, ñɨgö nöbö mö bli kwo nɨ adö höŋ, nɨ kömö pɨnö, rön, pöx mɨda. God nuŋ nöböhöd madmag yöbö ana Pol nugwo rɨb wä nölmɨn nugugɨrön, ñɨgö köp kai kɨtön, mönö paŋyöbö aliar yadöŋa.

16Pol mönö nuŋwa kai kɨtöŋ aku, köp nuŋ kɨtöŋ bla magalɨg mönö paŋ adakwör mɨda. Pol köp nuŋ bla mönö mɨŋi rɨ öliöxön nuguba mɨd aku um bli kwo yadöŋa. Nöbö mö God Mönö nugwölön, Krais nugwo cɨrɨp ri ab gɨ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mɨdölöi bla, Pol mönö mɨŋi rɨ öliöxön nuguba mɨd aku nugwön, pɨ höuöilön inakmönö um bli hörön yadmɨdöia. God Mönö nöbö bli kai kɨtim aku, ñɨŋ kwo algör ör mönö aku nugwön, pɨ höuöilön inakmönö um bli hörön yadmɨdöia. Aliö almɨdöi aku, God mönö diba yajön wop aku ödöi ñɨŋ kömö dub i mɨden.

17 Makwam, nöbö mö wä nɨ bla. Ñɨŋ mönö kɨ mödö nugwöi aku mɨ, nugw ri aböña. Ñɨŋ wopik Krais nugwo cɨrɨp ri ab gɨ mɨdöia. Jɨ nöbö mö bli hön, inakmönö hörön yadmɨn, ñɨŋ kwo algör ör rɨb gwogwo yöxön, ñɨŋ rɨ gwogwam rɨmɨdöi mag akuyöbö pɨsaŋ rön, hö pɨn bɨrɨb maga ra.

18Makwam, Nöbö Dib ana Jisas Krais nöbö mö kömö pɨmɨd mönö aku aipam, nuŋ nöbö mö uliöxön pɨ ösös rɨ ri abmɨd mönö aku aipam, Jisas Krais nuŋ keir aipam nugw ri abnɨŋö, rön, rɨb aku yöx nugu gɨr mɨdɨŋ. Nöbö Dib ana ib nuŋwa öim öim yadɨŋ bɨl sö duaŋ! Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Jon

1 Jon 1

God Mönö Kömö aku

1 Mögörıb maduar ör rı nıgölöŋ wop aku, Mönö Kömö aku mıdöŋa. Jı nuŋ keir mai wop kı ör hön mönö yadmın, an audiöx nugwön, nugwo keir mämäga nugwön, ımaga pı nugumıŋa. Nı Mönö Kömö aku nagö yadıba rımıdla.

2 Nuŋ öim öim kömö mıd Nöbö aku nöbial mıxıñ nıgön wöxnö höŋ aku, mämäg ana nugumıŋa. Kömö öim mıdıb Nöbö aku, Acö pısaŋ mıdön mögörıb il kı hön wöxnö nıgmın, mämäg ana keir nugwo nugwön, mönö ma aku ñıgö yadmıdöla.

3Ap agap apım mämäga nugwöl aku, mönö kai kai audiöx nugwöl aku, ñıŋ aipam yadmıdöla. An Acö God Ha nuŋwa Jisas Krais nuarö hogwa pısaŋ nıgiö nıgön mıdöla. Makwam, ñıgö mönö kı yadmön, ñıŋ nugwön nugw pıŋ, an magalıg God nuarö hogwa pısaŋ nıgiö nıgön mıjnıŋa.

4 Aliö almıjöñ aku, an wahax pınıŋa. Rıb aku yöx nugwön, ñıgö mönö kı kai kıtmıdöla.

God nuŋ Mila

5 Jisas Krais anıŋ yadmın nugwöl mönö aku ñıgö yadıba rımıdla. God nuŋ mila; nuŋ pıxmaga alıg mıdöl.

6 God pısaŋ nıgiö nıgön mıdölıŋö, cınıŋ aku, jı ap kib mag gwogwo rıp duön, cicibö yuö yönmıjnıŋ aku, an mönö inakmönö hörön, God Mönö rıg yadmıd mag akuyöbö rölöl.

7Jı God mil wä öim öim mıdmıd mag akuyöbö, an mil wä nuŋ adö mıjnıŋ aku, an haul nöbö mölöu nöbö Jisas nugw pöi bla pısaŋ nıgiö nıgön mıdıŋ, Ha nuŋwa Jisas hañ nuŋ aku ap kib mag gwogwo rımıdöl pıx kepkep aku magalıg örıx aböna.

8 Ap kib mag gwogwo bli röınıŋö, cınıŋ aku, inakmönö hörön yajnıŋa; God Mönö mag ma madmag yuörıb an kwo mıdöl.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9Jɨ an ap kib mag gwogwo rɨmɨdöl aku, God nugwo yad wöxnö nɨgnɨŋ aku, nuŋ öim öim rɨg yadmɨd mag akwör rön, öim öim mag ödöriö akwör rɨmɨd mag akwör rön, ap kib mag gwogwo rɨmɨdöl piaku nugwön röböxön, pɨx kepkep an aku magalɨg örɨx ab pöcöna.

10Ap kib mag gwogwo bli röinɨŋö, cɨnɨŋ aku, God nuŋ inakmönö hörön yadmɨdö, cɨnɨŋa; God Mönö mag wä nuŋ aku madmag yuörɨb an kwo mɨdöl.

1 Jon 2

Krais an ñöx nɨgön nuŋ keir Nuö nuŋwa höjöpal ur nölöŋa

1 Halöu ha nɨ bla. Ñɨŋ ap kib mag gwogwo rɨmɨjeñɨŋö, rön, ñɨgö mönö kɨ kai kɨtmɨdla. Jɨ ap kib mag gwogwo rɨmɨjöñ aku, Jisas Krais öim öim mag ödöriö akwör rɨmɨd Nöbö aku, nuŋ anɨŋ rɨ nölön Nuö nugwo yadön, ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi aku nugwön röböxanö, rɨmɨda.

2 God nuŋ ap kib mag gwogwo rɨmɨdöl bla nugwön, anɨŋ pad hör piaku aböxa. Jɨ Jisas Krais nuŋ keir ap kib mag gwogwo rɨmɨdöl piaku bɨ katlö watlö um sö mɨxɨñ nuŋwa keir pön wöröxön, ap kib mag gwogwo rɨmɨdöl pɨx kepkep aku magalɨg örɨx aböŋa. Jɨ ap kib mag gwogwo an akwör wöhö; nöbö mö mögörɨb adadö piaku piaku magalɨg ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi pɨx kepkep aku örɨx aböŋa.

3God Mönö rɨg yadmɨd mag akuyöbö rɨmɨjnɨŋ aku mɨ, an nugunɨŋa, an mɨ God nugwo nugwöla.

4Nöbö i, God nugwo nugulö, cön aku jɨ God rɨg yadmɨd mag akuyöbö ren aku, nuŋ inakmönö hörön yajöna; mönö mag mɨ aku madmag yuörɨb nuŋ kwo mɨdöl.

5-6 Jɨ nöbö mö God Mönö rɨg yadmɨd mag akuyöbö rɨmɨdöi piaku, ñɨŋ God nugwo mɨ madmag nɨgmɨdöia. God pɨsaŋ nɨgiö nɨgön mɨdölɨŋö, rɨmɨdöi, nöbö mö bla, Jisas rɨg rɨmɨd mag akwör cöña. Nuŋ rɨg rɨmɨd mag akwör cɨnɨŋ aku mɨ, an nugunɨŋa, God yuö kwo mɨdöla.

Nuö nuö madmag nɨgöña

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7 Nöbö mö madmag yöbö nɨ bla. Mönö kai kɨtmɨdɨl kɨ, mönö yoŋyöbö yöi; mönö maduar ör yadɨm mɨdmɨd mönö aku mödö nugwöia; mönö hödyöbö akwör nɨ wopik ñɨgö yadmɨdla.

8 Jɨ mönö ñɨgö kai kɨtmɨdɨl kɨ mönö yoŋyöbö mɨda. Jisas Krais rɨmɨdöŋ aku nugwön, mönö yoŋyöbö aku mönö mɨ, me rɨmɨdöia. Ñɨŋ nöbö mö bla rɨmɨdöi aku aipam nugwön, ñɨŋ kwo algör ör, mönö yoŋyöbö aku mönö mɨ, me rɨmɨdöia. Pɨxmag aku wopik mödö hölögɨpɨba rɨmɨda; mil mag mɨ aku mödö mila abmɨda.

9 Nöbö mö, mila mɨdölɨŋö, rön, haul nöbö mölöu nöbö ñɨŋ bli mɨ rɨb gwogwo yöxmɨdöi bla, ñɨŋ pɨxmag yuö mɨdöia.

10 Jɨ haul nöbö mölöu nöbö ñɨŋ bla madmag nɨgöi bla, mila mɨdöia. Mil akuyöbö yönön, hö pɨn paleñ.

11 Nöbö mö haul nöbö mölöu nöbö ñɨŋ bli mɨ rɨb gwogwo yöxmɨdöi bla, ñɨŋ pɨxmag yuö mɨdöia. Ñɨŋ pɨxmag yuö mɨdɨm, mämäg ñɨŋa mödö we wöla nugwön pɨxmag yuö yönön, pikai dumɨdöi aku nugwölöi.

12Jisas Krais nuŋ wöröxöŋ aku mɨ, God ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi aku nugwön röböxa. Aku, nɨ ñɨgö halöu ha madmag yöbö nɨ bla mönö kɨ kai kɨtmɨdla.

13Ñɨŋ nöbö dib bla, Jisas Krais maduar ör mɨdön wopik mɨd aku, nugwo mödö nugwöi aku mɨ, nɨ ñɨgö nöbö dib mönö kɨ kai kɨtmɨdla. Ñɨŋ ha nöbö bla, Nöbö Gwogwo aku nugwo yödpɨlö ñɨŋa moa mödö nɨgöi aku mɨ, nɨ ñɨgö ha nöbö mönö kɨ kai kɨtmɨdla. Ñɨŋ halöu ha madmag yöbö nɨ bla Acö nugwo mödö nugwöi aku mɨ, nɨ ñɨgö halöu ha madmag yöbö nɨ bla mönö kɨ kai kɨtmɨdla.

14Ñɨŋ nöbö dib bla, Jisas Krais maduar ör mɨdön wopik mɨd aku, nugwo mödö nugwöi aku mɨ, nɨ ñɨgö nöbö dib mönö kɨ kai kɨtmɨdla. Ñɨŋ ha nöbö bla, God Mönö kömö aku madmag yuö ñɨŋ kwo kömö mɨdaŋ, ñɨŋ ususör rön, Nöbö Gwogwo aku nugwo yödpɨlö ñɨŋa moa mödö nɨgöi aku mɨ, nɨ ñɨgö ha nöbö mönö kɨ kai kɨtmɨdla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ap mögörıb il kı madmag nıgmıjeñ

15 Krais nöbö mö nuŋwa mıdölöi piaku rımıdöi mag aku cınıŋö, rön, rıb aku yöx nugumıjeñ. Rıb ñıŋa ap mögörıb il kıyöbö duön wob nıgmın, ap piaku madmag nıgöñ aku, ñıŋ Acö nugwo rıbyöx nugub ada uplöbön, nugwo madmag nıgeñ.

16 Nöbö mö ap mögörıb il kı rıbyöx nugumıdöi bla, mıxıñ ana ap kib mag gwogwo rıbyöx mag akwör cınıŋö, rön, ap agap apım mämäga nugwöñ bla, kib pınıŋö rön, ap mıga akwör pön, ib diba pınıŋö, rön, rıbyöx nugumıdöi mag akuyöbö rım dumıda. Acö ñıgö rıba nölmın alölöi; mögörıb il kı ap bla rıbyöx nugwön alöia.

17 Mögörıb il kı aipam, ap agap apım mögörıb il kı rıba pıxıp du piaku aipam, yöm rıba rımıda; jı nöbö mö God rıg yadmıd mag akwör rımıdöi bla öim öim mıjöña.

Krais nugwo mı rıb gwogwo yöx nugumıdöi nöbö bla

18 Halöu ha madmag yöbö nı bla. Wop maiyöbö aku womiöx mıda. Krais Nugwo Höxmıd Nöbö aku höniŋö, rımä, aku nugwöia. Weik Krais nugwo höxmıdöi nöbö mö bla mıga mıdöi aku mı, an nugwöla wop maiyöbö aku womiöx mıda.

19 Nöbö mö Krais nugwo ölısö wölım nugumıdöi piaku, an pısaŋ mögum rön, mai röböxön rıŋadö dumä; an pısaŋ mögum rımä, jı an pısaŋ nıgiö nıgön mıdölim. An pısaŋ nıgiö nıgön mıdöyıx aku, anıŋ röböxön rıŋadö duölöyıx. God nuŋ keir rımın, ñıŋ rıŋadö dumä. Aku agapım: God aliö alöŋ aku mı, an nugwöla nöbö mö rıŋadö dumä nöbö mö piaku an pısaŋ nıgiö nıgön mıdölim.

20 Jı Krais nuŋ Inöm Leia yad abmın hön nıgö pısaŋ mıd aku, ñıŋ magalıg God Mönö ma aku nugwöia.

21 Ñıŋ Jisas Krais mönö ma aku nugwölöiŋö, rön, ñıgö mönö kı kai kıtmıdöi; ñıŋ mödö nugwöia. Jisas Krais mönö ma aku, mönö inakmönö i mıdöl.

22 “Jisas nuŋ Mesaia yöi,” cön nöbö akwör nuŋ nöbö mönö inakmönö hörıb nöbö. Aliö alön aku, nuŋ Acö aipam, Ha aipam wöhö cöna. Nöbö maku nuŋ Krais Nugwo Höxmıd Nöbö aku.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23 Nöbö mö Jisas nuŋ God Ha yöi, me rimidöi bla, ñiŋ Nuö nuŋwa nugwölöi. Nöbö mö Jisas nuŋ God Ha nuŋwa midö, rön, yad wöxnö nigmidöi bla, ñiŋ Nuö nuŋwa aipam nugwöia.

Inöm Leia nuŋ Krais mönö ma aku ñigö yad nöiöna

24Höd nugwim mönö aku madmag yuörib ñiŋ kwo pi ri ab gir mijöña. Höd nugwim mönö aku madmag yuörib ñiŋ kwo pi ri ab gir mijöñ aku, God Ha pisaŋ nigiö nigön midön, Nuö pisaŋ nigiö nigön midön mijöña.

25Aniŋ mönö ma yad nigön yadöŋa, “Ñiŋ öim öim kömö mijöñiŋö,” röŋa.

26Mönö wopik yadmidil ki, nöbö mö inakmönö hörön yadön rib ñigö pixip duba rimidöi bla ribyöx nugwön yadmidla.

27 Nöbö mö akuyöbö ñigö yad nölöliŋ. Krais nuŋ Inöm Leia yad abmin hön ñigö pisaŋ mid aku, nuŋ keir ñigö yad nölmida; ji nuŋ inakmönö hörib inöm yöi wöhö. Nuŋ mönö ma akwör magalig ñigö yad nölmida. Makwam, God Inöma nuŋ ñigö ribyöx nölmid aku nugwön Krais nugwo cirip gi mijöña.

28Halöu ha madmag yöbö ni bla. Krais nugwo cirip gi midiŋ mi, nuŋ höuöil hön wop aku, an nugwo nugwiŋ möigw hen; yau ab gib akwör mijniŋa.

29 Krais nuŋ mag wä paxdöriö adakwör ri ri abmida nugwöi aku, ñiŋ kwo algör ör nugwöia, nöbö mö mag wä paxdöriö adakwör rimidöi piaku, ñiŋ God halöu ha nuŋwa midön mi, aliö alöia.

1 Jon 3

God halöu ha nuŋwa midöl aku nugwön, mid ri ab gi mijniŋa

1 Acö God aniŋ mi ödöriö madmag nigön, aniŋ halöu ha na keir, me ri aku, ni nugwön aiö waiö rimidla. An God halöu ha nuŋ akwör midöla. Nöbö mö mögörib il ki ör ribyöx nugumidöi bla aniŋ nugwölöi. Acö nugwo nugwölöi aku mi, aniŋ kwo algör ör nugwölöi.

2 Nöbö mö nugub wä ni bla. Weik an God halöu ha nuŋwa midöla, ji mai nöbö mö pödiöm mijniŋ aku nugwölöl. Ji an nugwöla, Jisas Krais nuŋ wöxnö nigön wop aku, nuŋ keir rig mid aku mämäga nugwön, nuŋ rig mid mag akuyöbö aliar mijniŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3God nuŋ aniŋ Krais röxg nigöniŋö, rön, ribyöx nugwöñ nöbö mö bla, Krais lei gudogudö mid mag akuyöbö, an kwo algör ör lei gudogudö mijniŋö, rön, rib aku yöx nugwöña.

4Nöbö mö ap kib mag gwogwo cöñ bla, ñiŋ magalig God lo mönö röd aböña. Ap kib mag gwogwo rön mi, God lo mönö röd aböña.

5 Ñiŋ nugwöia, Jisas Krais nuŋ höŋ aku, an nöbö mö mögörib il ki ap kib mag gwogwo rimidöl pix kepkep aku örix abiba höŋa. Nuŋ keir ap kib mag gwogwo i röl.

6Nöbö mö Jisas Krais pisaŋ nigiö nigön midöi bla, ap kib mag gwogwo rimidölöi. Nöbö mö ap kib mag gwogwo rimidöi bla, Jisas Krais nugwo nugwölöi; nuŋ nöbö pödiöm mid aku nugwölöi.

7Halöu ha madmag yöbö wä ni bla. Nugw ri aböña! Nöbö mö bli ñigö inakmönö hörön rib ñigö pön pixip duba rimidöi bla, inakmönö hörmijöñ akuyöbö nugw pimijeñ. Nöbö mö ri ri abmidöi bla akwör ñiŋ nöbö mö kömö wä; Krais nuŋ keir kömö wä mid mag akuyöbö, ñiŋ kwo algör ör nöbö mö kömö wä midöia.

8 Nöbö mö ap kib mag gwogwo rimidöi bla, kijaki halöu ha nuŋwa midöia; kijaki maduar ör ila nigön, rip duön, ap kib mag gwogwo rimid mag akuyöbö rimidöia. God Ha nuŋwa mögörib il ki höŋ aku, kijaki mag gwogwo rimid mag aku römaxdör abiba höŋa.

9Nöbö mö God halöu ha nuŋwa midöi bla, God ap iñ nuŋwa ñigö yuörib kwo nigmin mid aku mi, ap kib mag gwogwo reñim. God Nuö ñiŋa mida, ñiŋ God halöu ha nuŋwa midöia nugwön ñiŋ ap kib mag gwogwo rib maga midöl.

10Makwam, an nugwöla, nöbö mö bil kai ñiŋ God halöu ha nuŋwa midöi, nöbö mö bil kai ñiŋ kijaki halöu ha nuŋwa midöi. Nöbö mö mag wä rimidölöi bla ñiŋ God halöu ha nuŋwa midölöi; nöbö mö ñiŋ haul nöbö mölöu nöbö bla ñigö madmag nigmidölöi bla ñiŋ kwo algör ör God halöu ha nuŋwa midölöi.

God halöu ha nuŋ bla nuö nuö madmag nigöña

11 An nuö nuö madmag nignim. Mönö ki maduar ör yadim nugumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 Adam ha nuŋwa Ken röŋ mag akuyöbö rɨmɨjeñ. Nuŋ Nöbö Gwogwo ha nuŋwa mɨdön, pɨgnɨŋ nuŋwa pɨl pal nɨgöŋa. Nuŋ pɨgnɨŋ nuŋwa pɨl pal nɨgöŋ aku, agö magɨm rɨmɨn pɨl pal nɨgöŋ? Nuŋ keir rɨ gwogwam rɨmɨdöŋa, jɨ pɨgnɨŋ Ebol nuŋ mag wä rɨmɨdöŋ aku nugwön nugwo pɨl pal nɨgöŋa.

13 Makwam, haul nöbö mölöu nöbö nɨ bla. Nöbö mö mögörɨb il kɨ ñɨgö mɨ höxmɨjöñ aku nugwön aiö rɨmɨjeñ.

14 An Krais adö mɨdöi haul nöbö mölöu nöbö bla ñɨgö madmag nɨgmɨdöl aku mɨ, an nugwöla, an nöbö mö mödö wöröxöia röxg mɨdmɨŋ adaku röböxön, kömö yoŋyöbö aku mödö pöla. Nöbö mö madmag nɨgölöi bla, ñɨŋ nöbö mö mödö wöröxöi akuyöbö röxg mɨdöia.

15 Nöbö mö bɨl kai nöbö mö bli mɨ höxmɨdöi bla, ñɨŋ ñɨgö nöbäpö pɨl pal nɨgöi mag akuyöbö ra. Ñɨŋ nugwöia, nöbö mö nöbäpö pɨl pal nɨgmɨdöi bla, ñɨŋ kömö öim mɨdɨb mag aku pölöi.

16 Krais anɨŋ uliöxön ñöx nɨgön wöröxöŋ aku nugwön nugwöla an pödpöd rön haul nöbö mölöu nöbö an bla madmag nɨgnɨŋ. An kwo algör ör, haul nöbö mölöu nöbö an bla ñɨgö mɨ ödöriö madmag nɨgön, ususör rön, ñɨgö pɨ ösös rɨ ri abnɨŋa; aliö alön wöröxnɨŋ aku, mönö mɨdöl.

17 Nöbö mö ap mɨga mɨjöna, jɨ haul nöbö mölöu nöbö ap mɨdöl bla ñɨgö nugwön ögwö yöxeñ aku, ñɨŋ God nugwo madmag nɨgmɨdölöi.

18 Halöu ha madmag yöbö nɨ bla. Haul nöbö mölöu nöbö bla madmag nɨgmɨdölɨŋö, cɨnɨŋ aku, hör mönö akwör yadöinɨŋ; ñɨgö mɨ madmag nɨgön, ususör rön, pɨ ösös rɨ ri abnɨŋa. Aliö ainɨŋ aku, an nugwöla an haul nöbö mölöu nöbö bla madmag nɨgmɨdöla.

Nöbö mö God nugwo cɨrɨp gɨ mɨdöi bla rɨbyöx gɨba alɨg mɨdöia

19-20 An haul nöbö mölöu nöbö ñɨgö mɨ madmag nɨgön, ususör rön, pɨ ösös rɨ ri abnɨŋ aku, an nugunɨŋa, Krais mönö mag ma aku nugw pöla. Rɨb mag ana keir yuö an kwo mönö diba yajöna, jɨ God mämäg il rol nuŋwa an wahax pɨ gɨrön tar mɨjnɨŋa. Rɨb mag ana ölɨsö mɨdöl; God nuŋ ölɨsö mɨda. Nuŋ rɨb mag ana magalɨg nugw ri abmɨda.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21 Makwam, nöbö mö nugub wä nɨ bla. Rɨb mag ana keir yuö an kwo mönö diba yaden aku, an rɨbyöx gɨba alɨg mɨdön, God mɨd il yöra duön, mämäg il rol nuŋwa anau pöinɨŋ.

22An God mönö ölɨsö rɨg yadmɨd mag akwör rön, ap agap apɨm nugwo wä cön aku rɨ gɨrön rɨp duön, nugwo yad nugumɨjɨnɨŋ aku, rɨg yajnɨŋ mag akuyöbö akwör cöna.

23 God mönö ölɨsö yadön yadmɨda: an Ha nuŋwa Jisas Krais nugw pön, haul nöbö mölöu nöbö bla nuö nuö madmag nɨgnɨŋa. God anɨŋ mönö ölɨsö yadön, aliö aine, röŋa.

24 Nöbö mö God mönö ölɨsö yadön yadöŋ mag akwör rɨmɨdöi bla, ñɨŋ God yuö kwo mɨdöia; nuŋ yuö ñɨŋ kwo mɨda. God nuŋ Inöma anɨŋ nöl aku mɨ, an nugwöla, God nuŋ yuö an kwo mɨda.

1 Jon 4

God Inöma aimönö ap hör i ñɨgö rɨba nölmɨd?

1 Haul nöbö mölöu nöbö nɨ wä bla. Nöbö mö God Mönö yad nölmɨdölɨŋö, rɨmɨdöia, jɨ inakmönö hörön yad nöl yönmɨdöi nöbö mö bla mɨga mɨdöi aku mɨ, nöbö mö bli God Inöma pɨsaŋ nɨgiö nɨgön mɨdölɨŋö, rɨmɨjöñ aku, ñɨŋ nugw ri abön, mönö ñɨŋ aku pöña. God Inöma aimönö ap hör i ñɨgö rɨba nölmɨn yadmɨdöiŋö, rön, nugwöña.

2 God Inöma inöm ñɨŋa pɨsaŋ nɨgiö nɨgön mɨdönö mɨdöl aku, ñɨŋ pödpödiö nugwön nugumaböñ? Jisas Krais nuŋ nöbial mɨxɨña nɨgön, mögörɨb il kɨ hö, cöñ aku, God Inöma ñɨŋ pɨsaŋ nɨgiö nɨgön mɨd aku, me rön, nugwöña.

3 Jɨ Jisas Krais nuŋ nöbial mɨxɨña nɨgön, mögörɨb il kɨ hölöŋ, me cöñ aku, God Inöma ñɨŋ pɨsaŋ nɨgiö nɨgön mɨdölö, rön, nugwöña. Krais Nugwo Höxmɨd Nöbö aku inöm nuŋwa yuö ñɨŋ kwo mɨdaŋ nugwön mönö aliö akuyöbö yajöña. Inöma Gwogwo aku hönɨŋö, rɨmɨn, nugwöia. Jɨ weik wop mɨdö kɨ mögörɨb il kɨ mödö ha.

4 Halöu ha madmag yöbö nɨ bla. God nuŋ yuö ñɨŋ kwo mɨda; nuŋ Nöbö ölɨsö ödöriö. Kɨjaki nuŋ nöbö mö mögörɨb il kɨ mɨdöi piaku yuö ñɨgö kwo mɨda;

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nuŋ nöbö ölisö yöi. God Nöbö ölisö ödöriö aku, nuŋ yuö ñigö kwo mid makwam, nöbö mö inakmönö hörön yadmidöi piaku rib ñigö pixip dub maga nigöl.

5 Nöbö mö inakmönö hörön yadmidöi bla, ñiŋ mögörib il kiyöbö aku mi, mönö yadmidöi aku algör ör mögörib il kiyöbö. Mönö yadmidöi aku mögörib il kiyöbö makwam, nöbö mö mögörib il kiyöbö piaku inakmönö ñiŋa nugw pimidöia.

6Ji an God halöu ha nuŋwa midöla. Nöbö mö God nugw pöi bla, mönö ana nugw pimidöia. Ji nöbö mö God nugw pölöi bla, mönö ana nugw pölöi. Aku nugwön nugwöla, Inöm ma akwör ñigö ribyöx nölmin yadmidöiŋönö inakmönö inöm i riba nölmin yadmidöia.

God aniŋ madmag ödöriö nigmida

7Nöbö mö madmag yöbö ni bla. Haul nöbö mölöu nöbö piaku nuö nuö madmag nignim. God nuŋ rimin mi, nöbö mö madmag nigmidöia. Nöbö mö kai, nöbö mö piaku ñigö madmag nigmidöi bla, ñiŋ God halöu ha nuŋwa midön nugwo nugumidöi aku mi, nöbö mö bla madmag nigmidöia.

8God nuŋ nöbö mö ñigö madmag nigmid aku mi, nöbö mö kai, nöbö mö akuyöbö ñigö madmag nigmidölöi bla, ñiŋ God nugwo nugumidölöi.

9 God Ha mi paŋyöbö nuŋ aku yad abmin hön wöröxmin, an nöbö mö mögörib il ki midöl bla kömö öim midib maga ra. Aku nugwön an wöxnö nugwöla, God aniŋ mi ödöriö madmag nigmida.

10 An God nugwo höd madmag nigölmiŋ; God nuŋ höd aniŋ madmag nigöŋa. God nuŋ ap kib mag gwogwo rimidöl bla nugwön, aniŋ pad hör piaku aböxa. Ji nuŋ aniŋ madmag nigön, Ha mi paŋyöbö nuŋwa Jisas Krais yad abmin hön, ap kib mag gwogwo rimidöl bla, bi katlö watlö um sö mixiñ nuŋwa keir pön wöröxön, ap kib mag gwogwo rimidöl pix kepkep aku magalig örix aböŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11Haul hödpıg nöbö nı wä bla. God nuŋ alön, anıŋ madmag nıgmıd aku nugwön, an kwo algör ör haul nöbö mölöu nöbö bla nuö nuö madmag nıgnıŋa.

12 Nöbö mö paŋyöbö i God mämäga nugwöl; jı an haul nöbö mölöu nöbö bla nuö nuö madmag nıgmıjınıŋ aku, God nuŋ yuö an kwo mıjöna. Nuŋ yuö an kwo mıjön aku mı, nuŋ nöbö mö bla madmag nıgmıd aku, an kwo algör ör nöbö mö bla madmag nıgnıŋa.

13 God nuŋ Inöm nuŋwa keir yad abmın hön yuö an kwo mıd aku mı, an God yuö kwo mıdöla, nuŋ yuö an kwo mıd aku, nugw ri aböla.

14Acö God nuŋ Ha nuŋwa ñıgö nöbö mö kömö pönıŋö, rön, aböŋ aku, an mämäg ana keir nugwön, nöbö mö piaku yad nölmıdöla.

15Nöbö mö, Jisas nuŋ God Ha nuŋwa ödöriö mıdö, rön, wöxnö yadmıdöi bla, God yuö ñıŋ kwo mıda; ñıŋ God yuö kwo mıdöia.

16Makwam, God nuŋ anıŋ madmag nıgmıd aku nugw pön, rıb aku yöx nugu gör mıdöla. God nuŋ nöbö mö madmag nıgıb Nöbö. Nöbö mö madmag nıgmıdöi bla, God yuö kwo mıdöia; God yuö ñıŋ kwo mıda.

17An God pısaŋ nıgiö nıgön mıjnıŋ aku, nuŋ nöbö mö madmag nıgmıd mag akuyöbö, an kwo algör ör nöbö mö madmag nıgnıŋa. Makwam, God mönö diba yajön wop aku, ölölö raŋ ipöxöinıŋ; rıbyöx gıba alıg mıjnıŋa.

18God anıŋ madmag nıgmıd aku mı, an ipöxıb maga nıgöl. Anıŋ ölıŋ höb pı nöiöñıŋö, cınıŋ aku mı, ölölö raŋ ipöxnıŋa. Makwam, nöbö mö ipöxmıdöi piaku, God anıŋ madmag nıgö, rön, nugwölöi.

19God nuŋ keir höd anıŋ madmag nıgöŋ aku mı, mai an nugwo madmag nıgöla.

20Nöbö mö God madmag nıgölıŋö, rımıdöi aku, jı haul nöbö mölöu nöbö bla höx mıdöi aku, inakmönö hörön yadmıdöia. Nöbö mö wöxnö nugumıdöi piaku madmag nıgeñ aku, ñıŋ pödpödiö, God wöxnö nugwölöi Nöbö aku nugwo madmag nıgöñ?

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21 God mönö ölisö yadön yadöŋa, “Nöbö mö ni madmag nigmidöi akuyöbö, haul nöbö mölöu nöbö akuyöbö ñigö kwo algör madmag nigiŋ,” me röŋa.

1 Jon 5

God Ha nugw pib mag aku

1 Nöbö mö, Jisas nuŋ Krais, me rön, nugw pön midöi bla, ñiŋ magalig God halöu ha nuŋwa midöia. Nöbö mö nuö madmag nigmidöi bla, ha nuŋwa algör ör madmag nigmidöia.

2 An God nugwo madmag nigön, nuŋ mönö ölisö yadön, aliö cine, rimid mag akuyöbö akwör ciniŋ aku, an nuguniŋa, God halöu ha nuŋ bla ñigö madmag nigmidöla.

3 God mönö ölisö yadön, aliö cine, rimid mag akuyöbö akwör rimijniŋ aku mi, an God nugwo madmag nigniŋa. God mönö ölisö yadmid piaku ömörö röl.

4 Aku agapim: God aniŋ kömö pimin, halöu ha nuŋwa midöl aku mi, nöbö mö hör bla mag rimidöi adaku rib aniŋa pixip dub maga midöl. Jisas nuŋ Krais, me rön, nugw pön midöl aku mi, nöbö mö hör bla mag rimidöi adaku rib aniŋa pixip dub maga midöl.

5 Nöbö mö, Jisas nuŋ God Ha nuŋwa ödöriö midö, rön, nugw pön midöi piakwör, nöbö mö hör bla mag rimidöi adaku rib ñiŋa pixip dub maga midöl.

Jisas God Ha nuŋwa ödöriö

6 Jisas Krais höŋ aku, nuŋ nöbö hör i hölöŋ. Nuŋ röbö palöŋa; mai hañ nuŋwa pinmin wöröxöŋa. Röbö akwör palmin, God Ha nuŋ aku, me rön, yadölöl; röbö palön mai hañ nuŋwa pinmin wöröxöŋ aku mi, God Ha nuŋwa mid aku nugwöla. God Inöma nuŋ aniŋ riba nölmin nugwöla, mi Jisas nuŋ God Ha nuŋwa mida. Aku agapim: God Inöma öim öim mönö mi akwör yadmida.

7 Makwam, mönö adö mös paŋ mida:

8 Inöma aku; röbö aku; haña aku. Mönö mös paŋ nigiö nigön ila paŋyöbö i yadmid aku nugwön, Jisas nuŋ God Ha nuŋwa mid aku, nugw ri aböla.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 Nöbö mö piaku mönö yajöñ aku, mönö ñiŋa nugw piniŋa; ji God mönö yadmid aku, mönö aku mönö mi ödöriö, me rön, rimgör ör nugw pinim. Aku agapim: God nuŋ keir Ha nuŋ aku mönö wöxnö yada.

10 Nöbö mö Jisas nuŋ God Ha nuŋwa ödöriö midö, rön, nugw pöi bla, God mönö mi nuŋ aku yuö ñiŋ kwo midmin, ñiŋ God Ha nuŋwa nugw pöia. Ji nöbö mö Jisas nuŋ God Ha nuŋ yöi, me röi bla, God nuŋ nöbö inakmönö höriib nöbö, me röia. Aku agapim: God nuŋ keir Ha nuŋwa mönö mi yad aku nugw pölöi.

11Mönö ma aku aliö mida: God nuŋ kömö öim midib mag aku aniŋ nöla; kömö öim midib mag aku Ha nuŋwa pisaŋ mida.

12 God Ha ñiŋ pisaŋ mid nöbö mö piaku, öim kömö midib mag aku mödö pöia; ji God Ha ñiŋ pisaŋ midöl nöbö mö piaku, öim kömö midib maga aku pölöi.

Jisas Krais nugw pön midöi akuyöbö God halöu ha nuŋwa midöia

13 Ñiŋ Jisas nuŋ God Ha nuŋ, me rön, ribyöx nugumidöi nöbö mö piaku öim öim mijöñ aku nugw ri aböñiŋö, rön, mönö ki ñigö kai kitmidla.

14 An nugwöla, an God mid il yöra duön, nugwo wä cön adakwör yad nugumijiniŋ aku, nuŋ nugwöna.

15Makwam an nugwöla, an ap agap apim yad nugumijiniŋ aku, rig yad nugunin mag akuyöbö akwör cöna.

16 Haul nöbö mölöu nöbö ñiŋ i, rin yuö hör yönmid möl bö duölib mag gwogwo i rimijön aku, ñiŋ nugwön God höjöpalön haul aku mönö mölöu aku ri nölaŋ kömö mijöna. Rin yuö hör yönmid möl bö duba ap kib mag gwogwo i rimijön aku, ñiŋ nugwön God höjöpaine, rön, yadöin.

17God ap agap apim wöhö rimid piaku rön ap kib mag gwogwo cöña. Ji ap kib mag gwogwo adö bli riŋ, God nugwön röböxöna.

18 An nugwöla, nöbö mö God halöu ha nuŋwa midöi piaku, ap kib mag gwogwo rimidölöi. God Ha nuŋwa ñigö nugwidix midmin, Nöbö Gwogwo nuŋ ñigö ri gwogwam rib maga nigöl.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19An nugwöla, an God halöu ha nuŋwa mıdöla; jı nöbö mö mögörıb il kı rıbyöx nugumıdöi piaku magalıg Nöbö Gwogwo imag rol nuŋwa mıdöia.

20An nugwöla, God Ha nuŋwa hön rıb wä anıŋ nölmın, God öim mı ödöriö yadmıd Nöbö aku nugub maga ra. Ha nuŋwa Jisas Krais pısaŋ nıgiö nıgön mıdöl aku mı, Nuö God Nöbö mı ödöriö yadmıd aku pısaŋ nıgiö nıgön mıdöla. Jisas Krais nuŋ mı ödöriö God. Jisas Krais nuŋ kömö öim mıdıb maga nölıb Nöbö maku.

21Halöu ha madmag yöbö nı bla. God an, me rön, ap inakmönö höjöpalmıdöi bla, ñıŋ aŋadö hölul cöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Jon

2 Jon 1

1Jisas Krais nugw pöi nöbö mö bla ñıgö nugwidıx mıdıb nöbö mıdla. God maduar ör pınö röŋ mö aku aipam, halöu ha naŋ bla aipam, köp kı kai kıtmıdla. Nı ñıgö madmag ödöriö nıgmıdla. Jı nör yöi, nöbö mö Jisas Krais mönö mı nuŋwa nugw pön mıdöi bla magalıg ñıgö madmag nıgmıdöia.

2Jisas Krais mönö mı nuŋwa nugw pım, madmag ana yuö kwo kömö mıdön, öim öim mıjöna. Makwam, an nıgö madmag nıgmıdöla.

3Nuö God aipam, Ha nuŋwa Jisas Krais aipam, anıŋ uliöxön pı ösös rı ri abön, nugwidıx mıd ri abım nugugırön, an Jisas Krais mönö mı nuŋwa nugw pı gırön, nuö nuö madmag nıg gır mıjnıŋa.

Jisas Krais mönö mı nuŋwa nugw pı gırön, nuö nuö madmag nıg gır mıjöña

4 Halöu ha ñıŋa bli Jisas Krais mönö ma nugw pı gırön, rıg yadmıd mag akuyöbö rımıdöi aku nugwön, nı mı ödöriö wahax pımıdla; Acö anıŋ aliö aine, rımıda.

5 Makwam mö waiö. Nı nagö mönö kai kıtön yadmıdla, an nuö nuö madmag nıg gır mıjnım. Mönö kı mönö yoŋyöbö yöi wöhö; God nuŋ maduar ör ila nıgön, mönö ölısö yadön, mönö kı yadöŋa.

6God mönö ölısö yadön, aliö aine, rımıd mag akuyöbö akwör rımıjnıŋ aku, an God madmag nıgön, nöbö mö bla aipam madmag nıgnıŋa. God nuŋ maduar ör ila nıgön, mönö ölısö yadön, mönö kı yadmın nugwöia: ñıŋ magalıg nuö nuö madmag nıgöña.

Nöbö mö bli inakmönö hörön yad nölmıdöia

7 Nöbö mö, an God Mönö yad nölmıdölıŋö, rön, inakmönö hörön yad yönmıdöi piaku, ñıŋ nöbö mö mıga mıdöia. Ñıŋ yadöia, “Jisas Krais nuŋ nöbial mıxıña nıgön mögörıb il kı hölöŋ,” me röia. Aliö yadmıjön nöbö aku nuŋ inakmönö hörön yadıb nöbö, nuŋ Krais Nugwo Höxmıd Nöbö maku.

8Makwam, ñıŋ nugw ri aböña. Nöi mıjön aku, God mabö nuŋwa rımıdöi aku maga yaxen. Nugw ri aböña, God ñıgö ap wä nöinö röŋ aku magalıg pöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

[9]Krais mönö yad nölöŋ aku röböxön, mönö inakmönö bli pöñ nöbö mö piaku, God nugwo pɨsaŋ nɨgiö nɨgön mɨdölöi; Krais mönö yad nölöŋ aku nugw pɨ gör mɨdöi nöbö mö piaku, Acö Ha nuarö hogwa pɨsaŋ nɨgiö nɨgön mɨdöia.

[10]Nöbö mö bli ñɨgö God Mönö yad nölɨba hömɨdɨŋ, nugw ri abön, nöbö mö piaku pöña. Ñɨŋ mönö ma aku röböxön, mönö inakmönö bli yadmɨdɨŋ, ñɨgö yad wahax pön ram ñɨŋa yuadö kwo pön du nɨgmɨjeñ.

[11]Aku agapɨm: nöbö mö piaku ñɨgö yad wahax pön du ram ñɨŋa nɨgöñ aku, ñɨŋ nöbö inakmönö hörmɨdöi piaku rɨ nölön, ñɨŋ aipam rɨ gwogwam cöña.

Mönö mag rɨb bli

[12]Nɨ ñɨgö mönö mɨga mɨd piaku kai kɨtlöx aku, jɨ kai bɨñugw kap akwör köp kɨtöin; nɨ keir wön, mämäga na ñɨgö nugwön, pɨsaŋ römɨd gɨ mɨdön mönö yadön, mɨ ödöriö wahax pɨnɨŋa.

[13]Mö waiö. Nölöunaŋ madmag yöbö nagö yörɨk mɨd aku halöu ha nuŋ bla nagö, “Mɨdlö ä?” röia.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3 Jon

3 Jon 1

1 Jisas Krais nugw pöi nöbö mö bla ñıgö nugwidıx mıdıb nöbö mıdla. Nagö nöbö nugub wä na Gaias köp kı kai kıtmıdla. Nı nagö madmag ödöriö nıgmıdla.

2Haul nöbö wä na. Nı God höjöpalön yadmıdla, “Naŋ Gaias nugwo nugwidıx mıdaŋ, nuŋ ap bli rölaŋ, mıd ri ab gı mıdaŋ,” me rımıdla. Nı nugula, naŋ inöm nagö yuö kwo mıd ri ab gı mıdlö.

3 Krais adö mıdöi haul nöbö bli yörık hön, nagö Jisas Krais mönö mag mı nuŋwa nugw pı gö nıgön, rıg yadmıd mag akuyöbö akwör rı girön mıdlaŋö, rımä aku nugwön, nı mı ödöriö wahax pıla.

4Halöu ha nı bla, Jisas Krais mönö mag mı nuŋwa yadmıd mag akuyöbö akwör röiŋö, cöñ aku, nı mı ödöriö wahax pına.

Gaias rı ri aböŋ aku nugwön, Jon mı ödöriö wahax pöŋa

5Haul nöbö wä na. Nı nugula, naŋ Jisas Krais rıg yadmıd mag akuyöbö akwör rön, Krais adö mıdöi haul nöbö mölöu nöbö bli ñıgö öim pı ösös rı ri ab gı mıdlö. Haul nöbö mölöu nöbö mögörıb pad dib piakuyöbö nugumıdöiö nöbö mö piaku höm, naŋ ñıŋ amnımab pön, nugwidıx mıdön pı ösös rı ri abman mıd ri aböia.

6 Krais adö mıdöi nöbö mö bla ñıgö aliö almıdlö piaku bli hön, cöc yörık mıdöi nöbö mö bla yadmä, “Gaias nuŋ Krais adö mıdöi nöbö mö piaku ñıgö mı ödöriö madmag nıgmıdö,” rımä. God mabö rı nöl yönmıdöi nöbö mö piaku, naŋ ñıgö nugwidıx mıdön pı ösös rı ri abman, ñıŋ mıd ri abön, mögörıb hör piaku duba cöñ aku, ap met wön aku ñıgö nölö. Ap nöinö bla ñıŋ pön du piaku yönön, God mabö nuŋwa rön, ap maga wob nımöña.

7 Ñıŋ Jisas Krais mönö mag wä nuŋ aku yad nöl yön girön, nöbö mö Krais nugw pölöi akuyöbö ñıgö yad nugwön ap mag ap bla pölöi.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Makwam, an nöbö mö wä akuyöbö ñıgö pı ösös rı ri abön, ap bli nölön, pısaŋ nıgiö nıgön, Jisas Krais mönö mag mı nuŋwa mabö aku rıŋ, du ri aböna.

Daiotrepis rı gwogwam röŋa

9Nı Krais cöc nuŋwa mıdöi nöbö mö akuyöbö ñıgö köp i kai kıtma aku, jı nöbö Daiotrepis, nöbö diba mıjınö, rön, mönö nı yadmıdıl aku yad höimöuön nugumıdöl.

10Makwam, nı mıdöi yöraku wön, Daiotrepis nuŋ mönö gwogwo yadön anıŋ yad höimöumıd mönö aku yajına. Makwam akwör yöi; nuŋ haul nöbö mölöu nöbö God Mönö yad nöl yönmıdöi akuyöbö ñıgö pöl; nöbö mö bli ñıgö pıba rımın, nuŋ ñıgö wöhö rön, "Ñıŋ aliö almıjöñ aku, cöc kı mai hömıjeñıŋö," rımıda.

Demitrias rı ri aböŋa

11 Haul nöbö wä na. Nöbö mö bli mag gwogwo adaku mai dumıdıŋ, nagö mag akuyöbö algör rımıjınö. Jı nöbö mö bli mag wä rol aku mai dumıdıŋ, nagö mag akuyöbö algör rı mıdane. Nöbö mö mag wä rol aku mai dumıdöi bla, God halöu ha nuŋwa mıdöia. Nöbö mö mag gwogwo rol aku mai dumıdöi bla God nugwo nugwölöi.

12Nöbö mö magalıg Demitrias nugwön, nöbö wä, me röia. Demitrias nuŋ Jisas Krais mönö mag mı nuŋwa rıg yadmıd mag akuyöbö rımıd aku mı, nuŋ nöbö wä mıda wöxnö nıgmın nugwöla. Nı kwo algör ör Demitrias nuŋ nöbö wä, me rımıdla. Nagö nugulö, nı yadıl mönö aku mönö ma yadla.

Mönö mag rıb bli

13 Nı nagö mönö mıga akwör kai kıtlöx aku, jı kai bıñugw kap akwör köp kıtöin.

14-15Igöp mıda, nı keir wön, nagö haŋaj mämäg yuö nugwön, pısaŋ römıd gı mıdön mönö yajnıŋa. God nagö nugwidıx mıdaŋ, tar mıdane. Haul nöbö mölöu nöbö yörık mıdöi bla nagö, "Mıdlö ä?" röia. Haul nöbö mölöu nöbö nagö pısaŋ mıdöi bla ñıgö magalıg, "Jon ñıgö yada, 'Mıdöiŋ ä?' rö," rö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Jud

Jud 1

1 Nɨ Jud, Jems haul nuŋwa. Jisas Krais mabö rɨ nölɨb nöbö nuŋ i mɨdla. Acö God, ñɨgö pɨnö, rön, pön madmag nɨgmɨd nöbö mö akuyöbö ñɨgö köp kɨ kai kɨtmɨdla. Jisas Krais nuŋ ñɨgö nugwidɨx mɨda.

2 Ñɨŋ nuarö hogwa ñɨgö ögwö yöxön, pɨ ösös rɨ ri abön, madmag nɨg gɨ mɨdɨŋ, ñɨŋ tar mɨd rɨ aböña.

God Mönö inakmönö hörön yadɨb nöbö bla

3 Nöbö mö nugub wä nɨ bla. Ñɨgö köp kai kɨtön, Jisas Krais anɨŋ kömö pöŋ mönö wä aku bli yajɨnö, rön, rɨb aku yöxmɨdma. Jɨ wopik nɨ rɨbyöx nugula, ñɨŋ mɨ ususör rön, Jisas Krais mönö wä anɨŋ nöbö mö nuŋwa yad nölöŋ mönö aku nugw pɨ gö nɨgön mɨjöñɨŋö, rön, mönö aku wopik ñɨgö köp i kai kɨtmɨdla.

4 God nugwölöi nöbö gwogwo bli tar hön, ñɨgö pɨsaŋ mögum rɨmɨdöia. God nuŋ nöbö mö uliöxön Ha nuŋwa yad abmɨn hön wöröxöŋ aku mɨ, nöbö mö ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi piaku, God nugwo yad nugwɨŋ, nuŋ ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi aku nugwön röböxöna. Jɨ nöbö gwogwo piaku, mönö wä aku pɨ höuöilön yadöia, “An ap kib mag gwogwo amnɨmab rɨŋ, God anɨŋ paiŋö ap i renɨŋö,” rɨmɨdöia. Alöi mag aku, Nöbö Dib ana Jisas Krais nugwo röböxön, mɨ rɨ gwogwam rɨmɨdöia. Maduar ör God Mönö kai kɨtön, nöbö mö mag aliö cöñ akuyöbö mɨ ödöriö ölɨŋ höb diba pöñɨŋö, rɨmä.

5 Maduar ör röŋ aku mödö nugwöia, jɨ uplöbɨbä maga rɨ aku nugwön nɨ ñɨgö iswob yadɨba rɨmɨdla. God nöbö mö nuŋ Isrel ada, mögörɨb Ijip yöbö pɨ asɨx pön höŋa, jɨ mai nugwo nugw pölim bla ñɨgö pɨl pal nɨgmɨn wöröxmä.

6 Ejol bli, mögörɨb wä ñɨŋa mɨd ri abmɨdim bla röböxɨm, God ñɨgö pɨxmag gur möl aku nag nɨgmɨn, mönö diba yadɨb wop dib aku pöx mɨdöia.

7 Mag aliö akuyöbö, Sodom Gomora aipam, taun bli mögörɨb hör igöp piaku aipam, ñɨŋ mö kib nöbö kib rɨp duön, mɨ rɨ gwogwam rɨmɨdmä. Nöbö mö rɨn yuö hör öim öim yönmɨd möl bö duön, ölɨŋ höb diba pöñ aku, nöbö mö piaku

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

magalig nugwiŋ, me rön, Sodom Gomora nöbö mö akuyöbö ñigö rin pina adöx sebö abmin, pinön ñigö yönu bicum duöŋa.

8Nöbö riba nugwön inakmönö hörmidöi yadmidil nöbö piaku, ñiŋ algör ör mixiñ ñiŋa keir mi ri gwogwam rön, Nöbö Diba mönö yad höimöuön, ejol bla ñigö mönö gwogwo yadön, rimidöia.

9 Mosis wöröxim, ejol dib Maikel nuŋ kijaki pisaŋ, nöbäpö högia aku piba nuö nuö yadön, nuŋ kijaki nugwo yad höimöuölöŋ. Nuŋ hör yadöŋa, “God nuŋ keir nagö ribyöx nölaŋ!” me röŋa.

10 Maikel nuŋ ribyöx nugw ri abön aliö alöŋa, ji yadmidil nöbö piaku, ap agapim nugwölöi akuyöbö, mönö gwogwo gwogwo akwör yadön amnör yad höimöumidöia. Ñiŋ ribyöx nugw ri abölön, hön wöñö rig rimidöi mag akuyöbö rimidöi aku mi, God nuŋ ñigö paiŋö mi öliŋ höb diba pi nöiöna.

11 God nuŋ nöbö mö piaku mi ri gwogwam cöna! Adam ha nuŋwa Ken ri gwogwam röŋ mag akuyöbö rimidöia. Mönömim rig ap bla akwör ribyöx nugwön, nöbö nagö Belam maduar ör rig röŋ mag akuyöbö rimidöia. Ñiŋ nöbö nagö Kora, God Mönö röd abön wöröxöŋ mag akuyöbö ñiŋ kwo algör wöröxiba rimidöia.

12 Ñiŋ God nugwo madmag nig girön, haul nöbö mölöu nöbö nuö nuö madmag nig girön, ap nigiö nigön nimiba hön mögum rimidöi wop aku, nöbö mö gwogwo piaku ñiŋ God nugwo ribyöx nugwölöi wöhö, hör hön ap göl röxbä ri nimmidmin, pix kepkep ñiŋa ñigö algör ör ciripmida. Mijöi wobön ruö pilöl hör ödör du mag akuyöbö midöia. Bi mag nimiba yaxölmin ila alig röd abmin mödö aŋadö wödö wöl akuyöbö midöia.

13Ñiŋ mag gwogwo keiryöbö ödöriö rip duön, ban yuö diba göuja sö sö rim gilix nuö nuö abim, höpöl höbwa nigmid mag akuyöbö rimidöia. Nöbö mö piaku, God nuŋ rimin, ñiŋ gupö röd pixmag yuö bö duön höuöil hölib adaku diöña.

14 Adam il nuŋwa yöxöŋ aku, yöxip duön, Inok nugwo iŋösua yöx pön hömä. Inok nuŋ maduar ör God mönö nuŋwa yadön, nöbö ñigö inakmönö hörmidöi

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

piaku nugwön yadöŋa, “Nugwi! Nöbö Diba ejol lei nuŋwa padokwo padök mıga ödöriö akwör pön duön,

15nöbö mö magalıg mönö diba yajöna. God nugwo rıbyöx nugwölön, mönö nuŋwa rıg yadmıd mag akuyöbö rölön, ap kib mag gwogwo adö hörırör rı gırön, God nugwo mönö ölısö gwogwo adö hörırör yadön rımıdöi aku, ñıgö mı ölıŋ höb diba pı nöiönıŋö,” röŋa.

16Nöbö gwogwo piaku ñıŋ öim öim yad mönö nıgön, mönö nuö nuö yadön, rımıdöia. Anıŋ keir wä cön adaku cınıŋö, rön, amnımab rı gwogwam rım dumıda. An nör nöbö diba mıdlö, rön, rıb aku yöx nugwön yadmıdöia. Nöbö mö bli anıŋ wä cön adaku rıŋ, me rön, ñıŋ iba pırag wölub mönö inakmönö akwör hörön yadım dumıda.

17Nöbö nugub wä nı bla. Nöbö Dib ana Jisas Krais mönö wä pön dub nöbö nuŋ bla höd yadim mönö aku rıbyöx nugu gör mıjöña.

18 Ñıŋ ñıgö yadmä, “Wop maiyöbö aku, nöbö mö God rıbyöx nugwölöi bla, rıb gwogwo ñıŋ keir yöx nugumıdöi mag akuyöbö rı gırön, ñıgö yad höimöuöñıŋö,” rımä.

19Yadmıdıl nöbö piaku, God Inöma ñıgö pısaŋ mıdöl. Rıb ñıŋa keir hö adaku yöx nugwön rımıdöi aku mı, ñıgö nöbö mö pı asıx hörırör nıgmıdöia.

20 Makwam nöbö mö nugub wä nı bla. Jisas Krais mönö wä nugw pöi aku, nugw pıb mag lei gudogudö ödöriö aku nugw pı gö nıgön, mönö wä il aku öim öim bli kwo nugw ri abön, rıp duön, rıŋ duaŋ. Inöm Leia nuŋ ñıgö rıba nölaŋ nugugırön, ölısö nuŋwa pön höjöpal gır mıjöña.

21Nöbö Dib ana Jisas Krais ñıgö mı ögwö yöx aku, nuŋ ñıgö pön du mögörıb adöx yöd röul adö kau sö nıgaŋ, öim öim kömö mıjöña. Du nuŋ pısaŋ öim öim mıjnıŋö, rön, pöx mıdöi wop kı, God anıŋ madmag nıg gör mıdö, rön, rıba paŋ akwör yöx nugugu mıjöña.

22Nöbö mö rıb mös yöxön, rıb mıga yöx nugumıdöi bla, ñıgö uliöxön, mönö höimöliö yajöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23 Nöbö mö bli rɨn pin möl bö dub maga ra akuyöbö, ñɨgö kömö pɨŋ, kömö duŋ. Nöbö mö bli rɨb ñɨŋa keir hö adaku yöx nugwön rɨmɨdöi aku nugwön, ñɨŋ ñɨgö kwo algör ör ögwö yöxöña, jɨ anɨŋ algör ör rɨ gwogwam rɨb maga rö, rön, ipöxön nugw ri aböña. Ap kib mag gwogwo rɨmɨdöi mag aku ipöxön, hölul cöña. Ap kib mag gwogwo rɨmɨdɨm, wölɨj ñɨŋa aipam pɨx pɨlö, rön, höxöña.

Nöbö Diba iba pɨrag wölub mönö i

24 Weik ñɨgö God iŋsö rola nɨgmɨdla. Nuŋ ñɨgö nugwidɨx mɨdaŋ, hö pɨn bɨreñ. Mai ñɨgö pön, nuŋ keir mil wä keiryöbö alɨg mɨd yöraku nɨgaŋ, nöbö mö hölul mɨdöl nuŋwa mɨdön, mɨ ödöriö wahax pɨ mɨjöña.

25 God Nöbö paŋyöbö akwör. Nuŋ anɨŋ kömö pɨmɨda. Nöbö Dib ana Jisas Krais nuŋ anɨŋ ñöx nɨgön wöröxön öbɨlöŋ Nöbö aku, nuŋ maduar ör ila nɨgön, mɨdɨp duön, wopik, mai, öim öim mɨdɨb ör mɨdön, nuŋ Nöbö mil wä alɨg, Nöbö wä keiryöbö, mɨ Nöbö ölö, magalɨg nugwidib Nöbö mɨda. Makwam, ib nuŋwa öim öim yadɨŋ bɨl sö duaŋ. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Repelesin

Repelesin 1

1 Nɨ Jon, God mabö rɨ nölɨb nöbö nuŋ i mɨdla. Mönö kai kɨtmɨdɨl pik, höd wöxnö nugwölim. God mabö nuŋwa rɨ nölmɨdöi nöbö mö bla, ñɨŋ ap agap apɨm womiöx wöxnö nɨgön aku nugwɨŋ, me rön, God nuŋ Jisas Krais nugwo yadɨm, nuŋ piöŋö ejol nuŋ aku yad abmɨn hön rɨmɨn, nɨ rɨba nuguma.

2Rɨba nugum aku, God mönö nuŋwa yadöŋ aku aipam, Jisas Krais mönö nuŋwa yadöŋ aku aipam nuguma aku, köp kɨ kai kɨtmɨdla.

3Womiöx mɨda, ap agap apɨm rɨba nuguma aku magalɨg ila nɨgön rɨp duön diöna. Makwam, nöbö mö mönö kai kɨtmɨdɨl pik ñɨŋ keir mämäga bö nugwöñ akuyöbö aipam, nöbö mö bli mämäga bö nugw yadɨŋ audiöx nugwöñ akuyöbö aipam, God Mönö kɨ nugw pön mai rɨmɨjöñ aku, God raŋ, wahax pöña.

Jon nöbö mö cöc akuyöbö mɨj sö mɨdim akuyöbö ñɨgö mönö yad nölöŋa

4 Nɨ Jon ñɨgö nöbö mö Esia Propins mögörɨb ulmɨdö hörɨrör akuyöbö mɨj sö Krais cöc nuŋwa mɨdöi akuyöbö, köp kɨ kai kɨtmɨdla. God nuŋ weik mɨda, nuŋ maduar ör mɨdöŋa, nuŋ mai öim öim mɨjön aku ñɨgö uliöxön, pɨ ri abön, nugwɨdɨx mɨdaŋ, ñɨŋ tar mɨd ri ab gɨ mɨjöña. God aipam, inöma akuyöbö mɨj sö hogw rol kɨŋ nuŋwa il yöra mɨdöi bla aipam, ñɨgö uliöxön, pɨ ri abön, nugwɨdɨx mɨdaŋ, ñɨŋ tar mɨd ri ab gɨ mɨjöña.

5Jisas Krais, mönö wä aku rag duön, God rɨg yadöŋ mag akuyöbö akwör rön wöröxön, ila nɨgön öbɨlön, mögörɨb piaku kɨŋ mɨdöi bla ñɨgö magalɨg nugwɨdɨx mɨd aku, nuŋ kwo algör ñɨgö uliöxön, pɨ ri abön, nugwɨdɨx mɨdaŋ, ñɨŋ tar mɨd ri ab gɨ mɨjöña. Nuŋ anɨŋ madmag nɨgön, hañ nuŋwa pɨnmɨn wöröxön, ap kib mag gwogwo rɨmɨdöl pɨx kepkep aku örɨx aba.

6 An Kɨŋ dib Jisas Krais ram nuŋwa mɨdön, Nuö God höjöpal ur nölɨb nöbö mö nuŋwa mɨdöla. Makwam, Jisas Krais, Nöbö mil wä alɨg aku, Nöbö ölɨsö ödöriö aku, ib nuŋwa öim öim yadɨŋ möx duaŋ! Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7 Makwam nugwi! Nuŋ mɨjöi wab i alɨg haŋ, nöbö mö mögörɨb adadö piaku piaku magalɨg nugwo wöxnö nugwöña. Nöbö nugwo nugwo pɨlim bla aipam nugwo wöxnö nugwöña. Nugwo nugwön, nöbö mö mögörɨb adadö magalɨg, pödpöd rɨmɨn aliö alölɨŋö, rön, lɨb pɨlaŋ mɨ göj immɨjöña. Mɨ, aiön maku! Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

8 God Nöbö Dib ölɨsö mag keiryöbö alɨg mɨd Nöbö aku, magalɨg rɨb mag akwör mɨd Nöbö aku, nuŋ weik mɨda, maduar mɨdöŋa, mai öim öim mɨjöna. Nuŋ yada, “Nör rɨmön, ap bla magalɨg ila nɨgön mɨda. Nör rɨmön, ap bla magalɨg yöm cɨnöb yöm cönɨŋö,” ra.

Jon rɨba nugwön Jisas nugwöŋa

9Nɨ haul ñɨŋa Jon, Kɨŋ ana Jisas nöbö mö nuŋwa mɨdön, mabö nuŋwa rɨ nölɨŋ, nöbö mö piaku anɨŋ rɨ gwogwam rɨŋ, rɨb mɨga nugwöinɨŋ, rɨbyöx gɨba alɨg mɨdön, nugwo röböxölmɨŋ, mɨ ususör rön rɨmɨn dumɨda. Nɨ God Mönö aku yad nölön, Jisas hön mönö wä anɨŋ yad wöxnö nɨgöŋ mönö mɨ aku yad nölmön, nɨ nag nɨgön, pön du röbö wödoböŋ mögörɨb Patmos nɨgmä.

10Röbö wödoböŋ mögörɨb Patmos piaku mɨdmön, Nöbö Diba wop nuŋ i, God Inöma nuŋ yuö nɨ kwo aja wölɨm nugugɨrön, höglöm nɨ adö bɨl sö mönö dib i, namag röxg mönö pön yadöŋa,

11“Nagö ap agap apɨm nugunö bla, köp kai kɨtön, nöbö mö taun dib hörɨrör akuyöbö mɨj sö Krais cöc nuŋwa mɨdöi piaku, ñɨgö köp aku abaŋ duaŋ. Epesas i, Sɨmöna i, Pegamam i, Taiataira i, Sadis i, Piladelpia i, Leodisia i abaŋ duaŋ,” me röŋa.

12Mönö mag aliö rɨmɨn nugugɨrön, nɨ nöbö mönö yadmɨd aku nugunö, rön, höuöiliö nugumön, rɨg gola pön rim hötɨkö akuyöbö mɨj sö mɨdöŋa.

13 Makwam hötɨkö mɨbɨl yöra nɨ nugumön, nöbö ha i röxgɨb nöbö i mɨdöŋa. Nuŋ wölɨj mɨxɨl dib i yömɨmɨn yödpɨlö kwol kwol nuŋwa pöröböŋa; rɨg gol pön rim amanö nag dib i pɨ ibön yöd yöraku pisö pɨx nɨgöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14 Yöcmac nuŋ aku yöcmac panö nuŋ aku, hön sipsip panö leia mıd mag akuyöbö, mönö mıjöi leia mıd mag akuyöbö röxg mıdöŋa. Mämäg nuŋ aku, rın pin röxg mıdöŋa.

15Yöd pılö nuŋ aku, ap yöj ölısö “bras” rımıdöi aku urmın yön bıckwai pılmıd mag akuyöbö röxg mıdöŋa. Mönö nuŋ aku, röbö höj diba pınön bu gıgı rımıd mag akuyöbö yadöŋa.

16Imag mırıx pılö nuŋ aku, gupö akuyöbö mıj sö pı gı mıdöŋa. Yu mıxıl ölısö kwol kwol kap i ajmöla kul rı röpın gı mıdöŋa. Haŋaj mämäg yuö nuŋ aku, naiö mıbıl yörık pisö hön, naiö ölısö nıgmıd mag akuyöbö röŋa.

17 Nı nugwo nugwön, yödpılö nuŋ il yöra hö pın mödömödö pılön, nöbö mö wöröxmın lıd pıl gı mıd mag akuyöbö rıg mıdma. Almön, nuŋ imag mırıx pılö nuŋ aku nı pı nugwön yadöŋa, “Ipöxmıjınö! Nör rımön, ap bla magalıg ila nıgön mıda. Nör rımön, ap bla magalıg yöm cınöb yöm cöniŋö,” ra.

18Nı mı Öim Kömö Mıdıb Nöbö aku. Höd wöröxma jı nugwö! Weik kömö mıdön, öim öim kömö mıjına. Nı ‘Wöröxıb Mag’ aku nugwidıx mıdla. Nöbö mö wöröxön du ‘Rönau Rama’ mıdöi akuyöbö, nı ki wab aku pı gı mıdön, ‘Rönau Rama’ kau aku aipam, nöbö mö ‘Rönau Rama’ mıdöi yöraku bla aipam nugwidıx mıdla. Nı uba rödmön ñıŋ kwo algör kömö diöña.

19“Makwam, ap agapım nugumıdlö aku köpa kai kıtö. Weik rımıda akuyöbö nugwön, mai cön akuyöbö nugwön, magalıg köp bö kai kıtö.

20Ap nugumıdlö piaku mönö il aku aliö mıda: gol pön rim hötıkö akuyöbö mıj sö nugumıdlö piaku, nöbö mö mögörıb hörırör akuyöbö mıj sö Krais cöc nuŋwa mıdöi akuyöbö nugumıdlö maku. Gupö akuyöbö mıj sö imag mırıx pılö na rola nugumıdlö piaku, ejol cöc akuyöbö mıj sö nugwidıx mıdöi akuyöbö nugulaŋö,” röŋa.

Repelesin 2

Krais nöbö mö nuŋwa Epesas mıdmıdöi blaku mönö yad nölıb

1 “Makwam taun dib Epesas Krais nöbö mö nuŋwa mıdöi akuyöbö, ejola ñıgö nugwidıx mıd aku mönö nugwo köp kai kıtön yajınö: ‘Nöbö gupö akuyöbö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mij sö imag mirix pilö nuŋ adö pi girön, gol pön rim hötikö akuyöbö mij sö mibil yöra yönmid Nöbö aku, Epesas cöca Krais nöbö mö nuŋwa nugwidix mid ejola, nagö mönö ki yad abmida.

2 Nuŋ yada, "Ñiŋ rig rimidöi mag aku ni mödö nugula. Ñiŋ ipitölöi, mabö ususör rön amin rip dumidöi aku ni mödö nugula. Nöbö mö ri gwogwam rimidöi akuyöbö ñiŋ nugum, ñigö wä röl. Nöbö Jisas mönö wä pön dub nöbö midöliŋö, rön, inakmönö hörön yadmidöi akuyöbö ñiŋ nugw ri abön hölul rimidöia.

3Ni nugw pön mönö na yad nölmin ñigö ömörö pi nölim, ñiŋ nig duölöi, ipitölöi, ni pisaŋ cirip gör midöi aku, ni wä ra.

4"Ji ni mönö i mida. Ñiŋ höd ni pisaŋ ciripön madmag ödöriö nigmidim mag aku pön du pikai abim?

5 Ñiŋ höd ni madmag nigön, ri ri abmidöi mag wä aku, an pödpöd rön röböxniŋö, rön, höuöil höd rig mid ri ab gi midmidöi mag akuyöbö iswob alig mijöña. Nöi mijön aku, ni hön hötikö ñiŋa pi gi du pina.

6"Ji mag i rimidöi aku, ni wä ra. Nöbö mö ñiŋ nöbö Nikolas inakmönö hör yad nöl yönmid mönö aku pön, mag gwogwo rimidim ni wä röl aku, ñigö kwo algör wä röl.

7 "Ñiŋ nöbö mö rimij möla mijön bla, God Inöma nuŋ Krais nöbö mö nuŋwa midöi mögörib hör adadö piaku ñigö rig yadmid mönö ki audiöx nugw ri aböña. Nöbö mö ömörö pön, rib miga yöxölön, ni cirip gör mijöñ bla, wop pöriba hön aku ni ñigö yadmön, bi römö mag kömö öim midib God möriwö wä nuŋwa bil sö wöl gi mid aku pön nimöñiŋö," rö,' rö.

Krais nöbö mö nuŋwa Simöna midmidöi blaku mönö yad nölib

8"Makwam taun dib Simöna Krais nöbö mö nuŋwa midöi akuyöbö, ejola ñigö nugwidix mid aku mönö nugwo köp kai kitön yajinö: 'Nuŋ rimin, ap akuyöbö magalig ila nigön mid Nöbö aku; nuŋ rimin, ap akuyöbö magalig yöm cinöb yöm cön Nöbö aku; nuŋ wöröxön höbkal öbilöŋ Nöbö aku, Simöna cöca Krais nöbö mö nuŋwa nugwidix mid ejola, nagö mönö ki yad abmida.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 Nuŋ yada, “Nɨ nugula, nöbö mö bli, an God nöbö mö ödöriö mɨdölɨŋö, rɨmɨdöia, jɨ Seten höjöpalɨb ram nuŋwa mɨdön, ñɨgö yad mönö nɨg gɨr mɨdöia. Ömörö ñɨgö pödpödiö mɨd akuyöbö, nɨ kwo algör nugula. Ñɨŋ nöbö mö lɨblɨb mɨdö bla mɨdöia, jɨ nɨ nugula God mämäg il rol nuŋwa ñɨŋ rɨb nöbö mö ödöriö mɨdöia.

10 Ñɨŋ ömörö pɨba rɨmɨdöi aku, rɨb diba yöxmɨjeñ. Nugwi! Womiöx mɨda, ñɨŋ Krais cɨrɨp ri aböiŋönö pɨn bɨcöñɨŋö, rön, kɨjaki raŋ, ñɨgö bli pɨ nag nɨgöña. Wop akuyöbö ragpɨd sö ñɨgö mɨ rɨ gwogwam rön ömörö nöl gɨr mɨjöña. Jɨ ñɨgö mag kai rön aŋadö pɨl pal nɨgɨba rɨmɨjöñ aku, rɨb diba yöx nugumɨjeñ. Nɨ cɨrɨp gör mɨdɨŋ pɨl pal nɨgmɨjöñ aku, ñɨgö usaŋ kömö öim mɨdɨb mea nöina.

11 Ñɨŋ nöbö mö rɨmɨj möla mɨjön bla, God Inöma nuŋ Krais nöbö mö nuŋwa mɨdöi mögörɨb hör adadö piaku ñɨgö rɨg yadmɨd mönö kɨ audiöx nugw ri aböña. Seten nuŋ ñɨgö mɨ ususör rön pön pɨxɨp duba cön aku, jɨ nöbö mö nɨ cɨrɨp gör mɨjöñ akuyöbö, ölɨŋ höb diba pön wöröxmä akuyöbö iswob wöröxeñɨŋö,” rö,’ rö.

Krais nöbö mö nuŋwa Pegamam mɨdmɨdöi blaku mönö yad nölɨb

12“Makwam taun dib Pegamam Krais nöbö mö nuŋwa mɨdöi akuyöbö, ejola ñɨgö nugwidɨx mɨd aku mönö nugwo köp kai kɨtön yajɨnö: ‘Nöbö yu mɨxɨl ölɨsö nuŋwa kwol kwol ñɨrö ñɨrö mɨd Nöbö aku, Pegamam cöca Krais nöbö mö nuŋwa nugwidɨx mɨd ejola, nagö mönö kɨ yad abmɨda.

13Nuŋ yada, “Nɨ nugula, ñɨŋ öliöxön amɨn mɨdöia. Nöbö mö mögörɨb ñɨŋa mɨdöi mibɨl yöra, Seten nuŋ kɨŋ röxgöb nugwidɨx mɨda. Jɨ ñɨŋ mönö na nugw pɨ ri abön, nɨ cɨrɨp ri ab gɨr mɨdöia. Mögörɨb Seten nugwidɨx mɨd yöraku, Adipas mönö wä na aku nöbö mö akuyöbö ñɨgö yad nöl mɨdmɨn, nugwo pɨl pal nɨgmä, jɨ ñɨŋ nɨ röböxölim.

14 Makwam mönö bli mɨda. Nöbö mö ñɨŋ bli, Belam mönö rɨg yad nölmɨdöŋ mag akuyöbö yad nölmɨdöia. Nöbö Belam aku, Belak nugwo rɨmɨj uröŋ mönö, Belak nuŋ du Isrel nöbö mö bla ñɨgö pön pɨxɨp dumɨn, ñɨŋ nɨ röböxön,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ap nimib hör ap god inakmönö bla pal höjöpal ur nölmidmä aku nimmidmä. Belak Isrel nöbö mö ñigö yadmin, ñiŋ mö kib nöbö kib rimidmä.

15Isrel nöbö mö maduar rimidim mag akuyöbö, ñiŋ bli nöbö Nikolas inakmönö nuŋ aku pön, mag gwogwo rim dumida.

16Makwam, ap kib mag gwogwo rimidöi mag aku, pödpöd rimin aliö alöliŋö, rön, röböxöña. Akuyöbö aleñ aku, ni yadkap rimgör hön, yu mixil ölisö ajmöl ni bö höröpin aku pön, nöbö mö almidöi akuyöbö pisaŋ nuö nuö pina.

17 Ñiŋ nöbö mö rimij möla mijön bla, God Inöma nuŋ Krais nöbö mö nuŋwa midöi mögörib hör adadö piaku ñigö rig yadmid mönö ki audiöx nugw ri aböña. Seten nuŋ ñigö mi ususör rön pön pixip duba cön aku, ji nöbö mö ni cirip gör mijöñ akuyöbö, ap mana umadim ap aku ni ñigö bli nölmön nimöña. Ni algör ñigö rig age hörirör nöina. Rig nöin adö blaku ib yoŋyöbö kitön hörirör paŋ paŋ nölmön, nöbö mö pöñ piakwör nugwöñiŋö," rö,' rö.

Krais nöbö mö nuŋwa Taiataira midmidöi blaku mönö yad nölib

18 "Makwam taun dib Taiataira Krais nöbö mö nuŋwa midöi akuyöbö, ejola ñigö nugwidix mid aku mönö nugwo köp kai kitön yajinö: 'God Ha nuŋwa, mämäg yuö nuŋwa rin pin röxg midmin nugugirön, yödpilö nuŋwa, yöj bras rimidöi aku urmin yön bickwai pilmid mag akuyöbö rig mid Nöbö aku, Taiataira cöca Krais nöbö mö nuŋwa nugwidix mid ejola, nagö mönö ki yad abmida.

19Nuŋ yada, "Ñiŋ rig rimidöi mag aku ni mödö nugula. Ni madmag nigön, nöbö mö bla ñigö aipam madmag nigön, ususör rön mabö na ri gör midöi aku, ni mödö nugula. Haul nöbö mölöu nöbö piaku nuö nuö pi ösös ri ri abön, ri nölön, ömörö pön öliöxön amin midön rib miga yöxmidöi aku, ni mödö nugula. Almidöi aku, höd ulul rimidöia, ji weik mi uplöb rimidöi aku, ni mödö nugula.

20 Ji mönö i mida. Mö Jesebel aku yad abölöi. Mönö inakmönö hörön, ni God mönö yad nölib mö i midlö ra. Nöbö mö ni nugw pöi akuyöbö, ñigö inakmönö hör yad nölön, pön pixip dumin, ñiŋ ni röböxön, mö kib nöbö kib

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

rɨmɨdöia. Nuŋ ñɨgö yadɨm, ap nɨmɨb god inakmönö hör ap akuyöbö pal höjöpal ur nölmɨdöi ap akuyöbö nɨmmɨdöia.

21Nuŋ mag gwogwo aku röböxön mɨd ri ab gɨ mɨjönɨŋönö wöhö, rön, nugugu mɨd wöhö nugwön röböxla.

22Aliö al aku nɨ nugwo äbäñ rol yöraku abmön, nugwo ap diba raŋ, mɨ ölɨŋ höb diba pöna. Nöbö nuŋ pɨsaŋ mag yönmɨdöi piaku, ap kib mag gwogwo rɨmɨdöl aku, pödpöd rɨmɨn aliö alölɨŋö, rön, röböxeñ aku, ñɨgö kwo algör rɨmön, ap diba raŋ, mɨ ölɨŋ höb diba pöña.

23 Nöbö mö nugwo mai dumɨdöi piaku ñɨgö mödoŋwadö pɨl pal nɨg mɨjɨn aku, nöbö mö nɨ cöc mögörɨb hörɨrör mɨdöi piaku, nɨ nugw ri abön nugwöña, nɨ nöbö mö rɨb madmag yuörɨb ñɨŋ bö nugw ri abön, magalɨg rɨg rɨmɨdöi akuyöbö nugw ri abön, ñɨgö paŋ paŋ mag aliö akwör paiŋö nöina.

24Ñɨŋ Taiataira nöbö mö bli, mö aku mönö gwogwo yad nöl mönö aku yöxmɨdölöi; Seten mönö gwogwo il me rɨmɨdöi mönö aku nugw pölöi. Makwam, nɨ ñɨgö ömörö pɨbä mönö bli yadöin.

25 Nɨ nugw pön cɨrɨp ri abmɨdöi mag aku pɨ cɨcɨ nɨg gɨ mɨdɨŋ mɨdɨŋ, mai nɨ ina!

26 Nöbö mö nɨ cɨrɨp ri abön mɨdɨp duön, ömörö pön nɨ röböxeñ akuyöbö, nɨ ñɨgö yadmön, nöbö mö mögörɨb hörɨrör akuyöbö nugwɨdɨx mɨjöña.

27Aku agapɨm: Acö mönö i nɨ yadön yadöŋa, ‘Nɨ yadmön, ain yöd i pön, wi yöj bla pal bör abmɨdöi mag akuyöbö, nöbö mö mögörɨb hörɨrör akuyöbö mɨ ölɨsö diba rödön ñɨgö nugwɨdɨx mɨjönɨŋö,’ röŋa.

28 Nöbö mö nɨ cɨrɨp ri abön mɨdɨp duön, ömörö pön nɨ röböxeñ akuyöbö, ruö löubi rɨm gupö pogulɨd wä wöl höm nugwöi aku ñɨgö nöiöna.

29Ñɨŋ nöbö mö rɨmɨj möla mɨjön bla, God Inöma nuŋ Krais nöbö mö nuŋwa mɨdöi mögörɨb hör adadö piaku ñɨgö rɨg yadmɨd mönö kɨ audiöx nugw ri aböñö,” rö, rö.

Repelesin 3

Krais nöbö mö nuŋwa Sadis mɨdmɨdöi blaku mönö yad nölɨb

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 “Makwam taun dib Sadis Krais nöbö mö nuŋwa mıdöi akuyöbö, ejola ñıgö nugwidıx mıd aku mönö nugwo köp kai kıtön yajınö: ‘God Inöma akuyöbö mıj sö, gupö akuyöbö mıj sö pı gı mıd Nöbö aku, Sadis cöca Krais nöbö mö nuŋwa nugwidıx mıd ejola, nagö mönö kı yad abmıda. Nuŋ yada, “Ñıŋ rıg rımıdöi mag aku nı mödö nugula. Nöbö mö akuyöbö ñıgö nugwön nugwöla ñıŋ kömö mıdön nı mai dumıdöia, jı ñıŋ aŋadö wöröxön nı mai duölöi.

2God mönö rıg yadmıd akuyöbö rıp duön, mıbıl yöra röböxöi aku, God nugumın wä röl. Makwam, ınımö ua hölımmıdöi aku öbılöña. Kömö mag ñıŋa aŋadö wöröxıba rımıd aku rı ri abıŋ, ölısö pılaŋ.

3 Krais mönö wä aku yad nölım nugwöi aku, nugw pı cıcı nıgön, ap kib mag gwogwo rımıdöi aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön, röböxön, Krais mönö wä aku rıg yadmıd mag akuyöbö cöña. Inımö ua hölımmıdöi aku öbıleñ aku, nı nöbö ap kib pıb bla nugugu mıdım hölöi mag akuyöbö alıp hömön, nugwön pılıx cöña.

4 Jı ñıŋ Sadis nöbö mö piaku bli wölıj ñıŋa rım pıx pılöl; mönö wä na nugw pön, rıg yad mag akuyöbö akwör rı gır mıdöi aku mı, ñıŋ wölıj leia röbön nı pısaŋ yönmıjnıŋa.

5 Nöbö mö ömörö pön, ususör rön, nı nugw pı gö nıgön, cırıp gör mıdıŋ diön piaku, nı ñıgö kwo algör wölıj lei wä aku yöm nöina. Ib ñıŋa nöbö mö öim kömö mıdıb köp rogw mıdö bö kai kıt gım mıd aku, örıx aböin wöhö. Acö na aipam, ejol nuŋ bla aipam nugugu mıdıŋ nugugırön, nöbö mö na mıdöiŋö, rön, wöxnö yajına.

6Ñıŋ nöbö mö rımıj möla mıjön bla, God Inöma nuŋ Krais nöbö mö nuŋwa mıdöi mögörıb hör adadö piaku ñıgö rıg yadmıd mönö kı audiöx nugw ri aböñıŋö,” rö,’ rö.

Krais nöbö mö nuŋwa Piladelpia mıdmıdöi blaku mönö yad nölıb

7 “Makwam taun dib Piladelpia Krais nöbö mö nuŋwa mıdöi akuyöbö, ejola ñıgö nugwidıx mıd aku mönö nugwo köp kai kıtön yajınö: ‘Nöbö Lei aku; mönö mı ödöriö yadmıd Nöbö aku; kıŋ Depid ki wab höd pı gı mıdmıd ki wab akwör wopik pı gı mıd Nöbö aku, uba rödaŋ, nöbö mö bli uba wölıb

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

maga mıdöl; jı uba wöl nölaŋ, nöbö mö bli rödıb maga mıdöl. Nöbö akwör Piladelpia cöca Krais nöbö mö nuŋwa nugwidıx mıd ejola, nagö mönö kı yad abmıda.

8 Nuŋ yada, “Ñıŋ rıg rımıdöi mag aku nı mödö nugula. Ñıŋ nöbö mö mıga mıdölöi, jı mönö na nugw pı gö nıgön, nöbö mö mıbıla ñıŋ nöbö mö na mıdöi aku wöxnö yad nölmıdöia. Makwam, ñıgö uba rödmön, nöbö mö bli wöl nölıb maga mıdöl.

9 Nöbö mö bli, an God nöbö mö ödöriö mıdölıŋö, rımıdöia, jı Seten höjöpalıb ram nuŋwa mıdöia. Makwam, nı ñıgö rımön, ñıŋ magalıg du yödpılö ñıŋ il yöra höxmax yuön, iröpa ubılön, nı ñıgö madmag nıgmıdla aku nugwıŋ.

10Ñıgö rı gwogwam rımıdöia, jı nı rıg yadmıdıl mag akuyöbö akwör rön, rıb mıga yöxölim, ususör rön, mabö na rı gör mıdöi aku mı, nöbö mö mögörıb il kı hör adadö akuyöbö, nı cırıp gı mıjöñıŋönö nı röböxöñıŋö, rön, ñıgö magalıg ömörö nöin wop aku, ñıgö aipam nölöin.

11Womiöx mıda ina. Mönö wä na nugw pöi aku, nugw pı gö nıgön, nı cırıp gör mıdıŋ, kömö öim mıdıb usaŋ wab aku ñıgö nöinö, rıl aku, nöbö mö bli um pın pön dueñım.

12 Nöbö mö yön God Mönö rıg yadmıd mag akuyöbö raŋ, nugwo rı gwogwam rıŋ, rıb mıga yöx nugwen, God Mönö rıg yadmıd mag aliö akwör rıp duön, nı cırıp gör mıjön aku, nı nugwo rımön, God na höjöpalıb ram aku padö dib i röxg mıjöna. Nuŋ öim öim God höjöpalıb ram aku ram möl yuö kwo mıdön rıŋadö röu duen. Nı mıxıñ nuŋwa, God na ib nuŋ aku aipam kai kıtön, God na taun dib nuŋwa Jerusalem yoŋyöbö adöx yöd röul adö kau sebö hön taun dib aku ib aku aipam kai kıtön, ib nı yoŋyöbö aku aipam kai kıtön cına.

13Ñıŋ nöbö mö rımıj möla mıjön bla, God Inöma nuŋ Krais nöbö mö nuŋwa mıdöi mögörıb hör adadö piaku ñıgö rıg yadmıd mönö kı audiöx nugw ri aböñıŋö,” rö,’ rö.

Krais nöbö mö nuŋwa Leodisia mıdmıdöi blaku mönö yad nölıb

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14“Makwam taun dib Leodisia Krais nöbö mö nuŋwa mıdöi akuyöbö, ejola ñıgö nugwidıx mıd aku mönö nugwo köp kai kıtön yajınö: ‘Nöbö ib nuŋwa “Mag Aliö Akuyöbö Cön” Nöbö aku; Nöbö, God nuŋ yadım, ap bla magalıg rı nıgöŋ Nöbö aku; Nöbö nuŋ God rıg yadmıd mag akuyöbö akwör rön, mönö wä aku pön du ödöriö akwör yad nölmıd Nöbö aku, Leodisia cöca Krais nöbö mö nuŋwa nugwidıx mıd ejola, nagö mönö kı yad abmıda.

15-16 Nuŋ yada, “Ñıŋ rıg rımıdöi mag aku nı mödö nugula. Nı mı aŋadö cır pölöi; nı mı aŋadö röböxölöi. Mönö wä na aku aŋadö nugw pön, rıg yadmıd mag akwör cöñıŋönö aŋadö röböxöñ aku waiar! Nı rorol sö rıbyöx nugumıdöi aku, ñıgö höjöx abna.

17 Ñıŋ yadmıdöia, ‘An rıb nöbö mö mıd ri abmıdöla; ap ana mıga mıda; ap i met wölö,’ rımıdöia, jı ñıŋ nöbö mö mölyöbö röxg mıdöia; ñıŋ nöbö mö lıblıb mıdö bla mıdöia; ñıŋ nöbö mö ap mıdöl mıdö bla mıdöia; ñıŋ nöbö mö mämäg we mıdöia; ñıŋ magör mıdöia. Jı ñıŋ keir nugwölöi.

18 Makwam ñıgö mönö yadıba rımıdıl kı nugw ri abön, mag aliö akwör cöña. Nöbö mö lıblıb mıdö bla mıdöi aku, nı hön rıg gol na urmön yönön bıcep rıb rıba alıg mıdöl aku wobön, rıb nöbö mö mıjöña. Magör mıdöi aku, nöbö mö nugwıŋ möigw yöxbä maga ra aku, nı hön wölıj lei i wobön yömöña. Mämäga ix nugwölöi aku, nı hön mämäga pırıb ap i wobön pılıŋ, mämäga we wöl aku ix nugwöña.

19 Nöbö mö ñıgö madmag nıgmıdıl akuyöbö rı gwogwam rımıjöñ aku, ñıgö röböxöin; mıd ri abıŋ, me rön, ömörö nölön mönö nölmıdla. Makwam, ñıŋ rıb ölısö yöxön, ap kib mag gwogwo rımıdöi aku, pödpöd rımın aliö alölıŋö, rön, aŋadö röböxön mıd ri aböña.

20 Nugwi! Nı hön, rıŋadö bö mıdön, ubalıja pal gigu rı gır pöx mıdla. Nöbö mö kai mönö na nugwön uba röjön aku, nı ram möl nuŋwa duön, nuŋ pısaŋ ap nımön nıgiö paŋör mıjnıŋa.

21Seten nı ömörö diba pı nölöŋ wop aku, Acö na mönö nuŋ aku röböxölım; rıg yadöŋ mag akwör rıp duön mönö, Acö pısaŋ hogw rol kıŋ nuŋwa rola römıdma. Mag aliö akuyöbö, nöbö mö Seten ñıgö ömörö nölmın, mönö wä na

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aku röböxeñ, nɨ cɨrɨp gör mɨjöñ akuyöbö, ñɨgö yad pön hön nɨ pɨsaŋ hogw rol kɨŋ na rola römɨjnɨŋa.

22Ñɨŋ nöbö mö rɨmɨj möla mɨjön bla, God Inöma nuŋ Krais nöbö mö nuŋwa mɨdöi mögörɨb hör adadö piaku ñɨgö rɨg yadmɨd mönö kɨ audiöx nugw ri aböñɨŋö," rö,' rö," röŋa.

Repelesin 4

1 Mönö kai kɨtmɨdla aku rɨb nugup duön, iswob rɨba nugwön nugumön, God mögörɨb adöx yöd röul adö kau sö yöraku uba röd gɨ mɨdöŋa. Höd namag röxg yadmɨn nugum aku, iswob yadön nɨ yadöŋa, "Bli yörɨk wölö, ap mai rɨg cön akuyöbö akwör nagö yabunö" röŋa.

2 Aliö rɨmɨn nugugɨrön, God Inöma nuŋ hön nɨ aja wölöŋa nugwön nɨ nugumön, adöx yöd röul adö kau sö yöraku nöbö i hogw rol kɨŋ rola römɨd gɨ mɨdöŋa.

3 Yöraku römɨd gɨ mɨdöŋ Nöbö aku mila alɨg mɨdöŋa; rɨg jaspa aipam rɨg kanilian aipam leia rɨg mila abmɨd mag akuyöbö alɨg mɨdöŋa. Nöbö hogw rol kɨŋa römɨd gɨ mɨdöŋ yöraku, sibeñ aibeña nugwo wob yuö nɨg gɨ mɨdɨm, rɨg emral röxg yön sɨgɨñ aigɨña römalön cöröx cöröx gɨ mɨdöŋa.

4 Hogw rol kɨŋ aku mibɨl bö mɨdmɨn nugugɨrön, hogw rol kɨŋ akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö agñɨŋ bö (24) ragö ila nɨg gwogwäbö rɨmä. Yöj nöbö akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö agñɨŋ bö (24) bla wölɨj leia yömön, rɨg gol pön rim usaŋ wab akuyöbö hörɨrör nɨgön, hogw rol kɨŋ piaku rola römɨd gɨ mɨdmä.

5 Nöbö hogw rol kɨŋ mibɨl bö römɨd gɨ mɨdöŋ yöraku yöbö, añɨgölö ñɨr gɨrön, gunɨm gigu rɨm pɨ mɨlkapa nɨgɨm duöŋa. Hogw rol kɨŋ il yöraku hötɨkö akuyöbö mɨj sö yönön mil ab gɨ mɨdöŋa. Hötɨkö piaku mɨ, God Inöma akuyöbö mɨj sö nuŋ bla mɨdöi maku.

6 Nöbö hogw rol kɨŋ mibɨl bö römɨd gɨ mɨdöŋ il yöra, unaŋ rɨg aku glas röxg cöröx cöröx gɨ mɨdöŋa. Hogw rol kɨŋ aku ap kömö mös mös ragö ila nɨg

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

gwogwäbö rɨmä. Ap piaku mämäga mɨga akwör höglöm adö mɨdɨm, ibön adö mɨdöŋa.

7Ap kömö piaku, i laiön röxg mɨdöŋa, i hön kau nöbönɨŋ röxg mɨdöŋa, i nöbö haŋaj mämäg yuö röxg mɨdöŋa, i yöur du upɨc mɨxɨla rɨg mɨd akuyöbö mɨdöŋa.

8 Makwam ap kömö mös mös piaku magalɨg upɨc akuyöbö iŋösu sö mɨdöŋa. Mämäga mɨga akwör mɨxɨña magalɨg mɨdöŋa. Mämäga upɨc mo bla aipam mɨdöŋa. Makwam mil pɨxmag yuö wopala yadön mɨd gɨr yadmɨdöia, “NUŊ NÖBÖ LEI GUDOGUDÖ! NUŊ NÖBÖ LEI GUDOGUDÖ! NUŊ NÖBÖ LEI GUDOGUDÖ! GOD NÖBÖ DIB ÖLɨSÖ KEIRYÖBÖ ÖDÖRIÖ! NUŊ AP RÖLɨB I MɨDÖL! AGAP APɨM CɨNÖB, CÖNA! NUŊ MADUAR IB HÖR I MɨDMɨDA, NUŊ WEIK MɨDA, NUŊ MAI ÖIM ÖIM MɨJÖNɨŊÖ!” rɨmɨdöia.

9Makwam ap kömö mös mös piaku, Öim öim kömö mɨjön Nöbö aku hogw rol kɨŋ rola römɨd gɨ mɨd Nöbö aku, nuŋ Nöbö wä keiryöbö mɨdö, rön, nugwo ri ablaŋe rɨ gɨrön, ib mil nuŋwa alɨg yadmɨn bɨl sö dumɨn nugugɨrön,

10 yöj nöbö akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö agñɨŋ bö (24) bla, Nöbö hogw rol kɨŋ mɨbɨl bö römɨd gɨ mɨd il yöra höxmax yuön, öim öim kömö mɨjön Nöbö aku nugwo ri abö rɨ gɨrön, ib nuŋwa yadmɨn bɨl sö dumɨda. Usaŋ ñɨŋ me bla pɨ öröu nuŋ mɨd yöra nɨgön, yadmɨdöia,

11“God Nöbö Dib an! Nöbö mö piaku magalɨg, naŋ Nöbö dib keiryöbö ödöriö, me rön, ib nagö yadɨŋ adöx sö duaŋ. Nöbö mö piaku magalɨg, naŋ Nöbö waiö keiryöbö ödöriö, me rön, ib nagö yadɨŋ bɨl sö duaŋ. Nöbö mö piaku magalɨg, naŋ Nöbö ölɨsö keiryöbö ödöriö, me rön, ib nagö yadɨŋ möx sö duaŋ. Naŋör ap akuyöbö magalɨg rɨ nɨgmö. Naŋör yadman, nöbö mö mɨdɨm, ap bla magalɨg mɨdö,” rɨmɨdöia.

Repelesin 5

Jon köp nag nɨg gɨb i nugwöŋa

1 Makwam rɨb nugup duön nugumön, hogw rol kɨŋ mɨbɨl bö römɨd gɨ mɨdöŋ Nöbö aku, köp rogw dib i rɨb adöi adöi nag nɨg gɨb imag mɨrɨx pɨla pɨ gɨ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mıdöŋa. Köp aku, rıŋadö adö bla kai kıtön, yuadö kai kıtön rımä. Makwam rıb ödöi ödöi wobön, nag hörırör akuyöbö mıj sö nıg ri abmä.

2Makwam nı nugumön, God ejol ölısö ödöriö i wö diba rön yadöŋa, “Nöbö mö kaim nag nıgim köp rogw mıdö kı pı yauön owa?” röŋa.

3Aliö röŋ aku, jı adöx sö aipam, mögörıb mıgrö kı aipam, mögö yuö bö aipam, nöbö mö köp aku nag rıba rödön yaubä i mıdölöŋ.

4Adöx sö aipam, mögörıb mıgrö kı aipam, mögö yuö bö aipam, nöbö mö köp aku nag rıba rödön yaubä nöbö i hölu nugwölim aku, nı mı ödöriö ögwö yöxön im gır mıdma.

5 Jı yöj nöbö piaku nöbö i nı yadöŋa, “Nagö immıjınö. Nugwö! Laiön Juda yöbö aku kıŋ Depid yöxım yöxıp höuöilmel rım, nugwo yöx pön hömä. Nuŋ kwolmal nuŋ aku rıbıx aböŋ aku mı, köp aku nag rıba rödön yaub maga rö,” röŋa.

Jon nuŋ Sipsip Ha nugwöŋa

6 Aliö rımın nugugırön nugumön, Sipsip Ha pıl pal nıgım wöröxön öbılöŋ i, hogw rol kıŋ mıbıl yöbö mıdöŋa. Igwö sö ap kömö aipam, yöj nöbö bla aipam, hör rıb gwogwäbö rıg mıdmä. Sipsip Ha aku aj akuyöbö mıj sö mıdım, mämäga akuyöbö mıj sö mıdöŋa. Mämäg akuyöbö mıj sö mıdöŋ mönö il aku, God nuŋ Inöm nuŋ akuyöbö mıj sö bla abmın, mögörıb piaku magalıg hörırör dumä.

7Sipsip Ha aku nuŋ Nöbö hogw rol kıŋ römıd gı mıdöŋ il yöra duön, köp imag mırıx pılö nuŋ adö pı gı mıdöŋ aku pöŋa.

8 Nuŋ pımın nugugırön, ap kömö mös mös aipam, yöj nöbö akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö agñıŋ bö (24) aipam hön, Sipsip Ha mıdöŋ yöra höxmax yumä. Mönö pı nuöm nıgıb nöbö bla ñıŋ ap bıyöj röxgıb bla hörırör pön, rıg gol pön rım kwosö me bla hörırör pı gı mıdmä. Kwosö pı gı mıdım möl piaku, ap urmın yön hauba nıgön cıpip hölıŋ wä hömıd mag akuyöbö, aja wöl gı mıdöŋa. Ap God nugwo urmın yönön cıpip hölıŋ wä hömıd aku, God nöbö mö nuŋ bla ñıŋ nugwo höjöpalmıdöi aku.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 Makwam ñiŋ wopal yoŋyöbö i yadön yadmä, “Nagö pil pal nigim, hañ nagö pinmin, nöbö mö mögörib adadö midöi akuyöbö, ila höririr midöi akuyöbö, mönö yöbö höririr yadmidöi akuyöbö, mixiña höririr rig midöi akuyöbö, naŋ ñigö wob piman, ñiŋ God nöbö mö nuŋwa midöia. Aku mi, naŋör köp wobön nag nig ri aböŋ aku, pi riba rödön yau nuguba mida.

10 Naŋ rimö aku, ñiŋ kiŋ rama röxg midön, God höjöpal ur nölib nöbö mö nigön, God ana mabö nuŋwa ri nölmidöia. Ñiŋ mai nagö pisaŋ nöbö mö mögörib migrö kiyöbö, magalig nugwidix mijöñiŋö,” rimä.

Sipsip Ha ib nuŋwa yadim bil sö duöŋa

11 Makwam riba nugup duön iswob nugwön nugumön, ejol padokwo padök padokwo padök, tausan tausan miga ödöriö akwör mönö yadmidmä. Hogw rol kiŋ aku aipam, ap kömö mös mös piaku aipam, yöj nöbö bla aipam, ñigö wob yuö nig gi midmä.

12Ajmöla aj halön wopal yad girön yadmä, “Sipsip Ha pil pal nigmä aku, nuŋ mi wä ödöriö. Nuŋ ap bla magalig ri nigö, rön, ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ. Nuŋ ap i met wölö, rön, ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ. Nuŋ mi rib wä keiryöbö midö, rön, ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ. Nuŋ mi ölisö keiryöbö midö, rön, ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ. Nuŋ mi wä keiryöbö ödöriö midö, rön, ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ. Nuŋ mil wä keiryöbö alig midö, rön, ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ. Nuŋ ib keiryöbö midö, rön, ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ,” me rimä.

13Makwam ni nugumön, ap agap apim God ri nigmin aŋöi nigmida adöx sö, mögörib migrö ki, mögö yuö bö, ban yuö dib piaku magalig, wopal yadön yadmä, “Nöbö hogw rol kiŋa römidmid aku aipam, Sipsip Ha aku aipam, ñiŋ ib keiryöbö alig midöiŋö, rön, ib ñiŋ hogwa yadiŋ bil sö duaŋ. Ñiŋ wä keiryöbö ödöriö midöiŋö, rön, ib ñiŋ hogwa yadiŋ bil sö duaŋ. Ñiŋ mil wä keiryöbö alig midöiŋö, rön, ib ñiŋ hogwa yadiŋ bil sö duaŋ. Ñiŋ mi ölisö keiryöbö alig midöiŋö, rön, ib ñiŋ hogwa yadiŋ bil sö duaŋ,” me rimä.

14Aliö rimidmin, ap kömö mös mös piaku yadmä, “Mag aliö akuyöbö aku mag waiö,” me rimä. Aliö rimidmin, yöj nöbö bla höxmax yuön, God Sipsip Ha aku yöŋö ib ñiŋ hogwa yadmin adöx sö duöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Repelesin 6

Sipsip Ha nuŋ nag akuyöbö mıj sö yauöŋa

1 Makwam nı nugugu mıdmön nugugırön, Sipsip Ha aku, köp wobön nag nıg gö nıgöŋ pı gı mıdöŋ aku, nag rıb agñıŋ yöbö aku pı rıba rödön yaumın nugugırön, ap kömö mös mös piaku paŋyöbö i mönö diba gunım röxg palmıd mag akuyöbö palön yadöŋa, “Hane!” röŋa.

2 Aliö rımın nugumön, hön hos age i höröpınöŋa. Hos rol aku nöbö i ömdö pı gıba römıd gı mıdöŋa. God rımın kwolmal nöbö mö piakuyöbö pıl pal nıgıbä mag akwör nıgmıd aku mı, God nugwo usaŋ mea kwockwoc palön pımıdöi mei nıg nölmın, mögörıb adöx yöd röul adö kau sö röböxön, nöbö mö mögörıb mıgrö kı pısaŋ nuö nuö pılön, pıl rıbıx abıba duöŋa.

3Makwam Sipsip Ha aku, nag rıb agñıŋ rıbyöbö aku pı rıba rödön yaumın nugugırön, ap kömö mös mös piaku, ap agñıŋ rıbyöbö aku yadöŋa, “Hane!” röŋa.

4Aliö rımın nugumön, hön hos paskwolö ödöriö i höröpınöŋa. Nöbö i hos aku rola römıd gı mıdöŋa. God raŋ nöbö aku ölısö nuŋwa pön, mögörıb mıgrö kı hön raŋ, nöbö mö mögörıb adadö magalıg tar mıdmä aku röböxön, nuö nuö pıl pal nıgıŋ diöna. Makwam God nugwo yu mıxıl ölısö mei nölöŋa.

5Makwam Sipsip Ha aku, nag rıb igwö wölö aku pı rıba rödön yaumın nugugırön, ap kömö mös mös piaku, ap igwö wölö aku yadöŋa, “Hane!” röŋa. Aliö rımın nugumön, hön hos pıx i höröpınöŋa. Nöbö hön hos aku rola römıd gı mıdöŋ aku, ap mag ömörö nıg nugumıdöi ap aku röxgıb i pı gı mıdöŋa.

6Mönö i, ap kömö mös mös mıdım mıbıl yöraku yadön, nöbö hön hos pıx rola römıd gı mıdöŋ aku nugwo yadöŋa, “Kiö diba hön aku, rıg pılö paŋyöbö pön duön, ap mıga wobmıdöi akuyöbö wobeñ. Wit mag yöjpaŋyöbö i wobıba, rıg pe wop paŋyöbö i pımıdöi aliö akuyöbö woböña; bali mag yöj mös paŋ wobıba, algör rıg pe wop paŋyöbö i pımıdöi aliö akuyöbö woböña. Olip wel röbö aku aipam, röbö wain aku aipam öim rıg wobmıdöi aliö akwör woböñıŋö!” me röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Makwam Sipsip Ha aku, nag rıb igwö aku pı rıba rödön yaumın nugugırön, ap kömö mös mös piaku, ap igwö aku yadöŋa, “Hane!” röŋa.

8 Aliö rımın nugumön, hön hos haui bıröŋ i höröpınöŋa. Nöbö hön hos rol aku römıd gı mıdöŋ aku, ib nuŋwa Wöröxıb; nöbö nuŋ pısaŋ mai hömıdöŋ aku, ib nuŋwa Rönau Rama. God rımın mı, nöbö hogw aku adadö maga hörırör rım, nöbö mö mıga wöröxıb maga ra. Bli nuö nuö pılön wöröxöña, bli kiö diba pılaŋ wöröxöña, bli ñıpñıp diba haŋ ap akuyöbö raŋ wöröxöña, bli wöñö höpebö ap u akuyöbö öbıx nıgıŋ wöröxöña. Aliö wöröxıp duŋ mönö, nöbö mö mıga mögörıb mıgrö kı mıdöi akuyöbö mıga wöröxöña, jı mı mıg mıŋa mıjöña.

9Makwam Sipsip Ha aku, nag rıb mömıd aku pı rıba rödön yaumın nugumön, God ap höjöpalıb rıgpıd mo aku, nöbö mö God Mönö nugw pön, ipöxölim, nöbö mö akuyöbö ñıgö yad nölön, Krais nöbö mö nuŋwa mıdölıŋö, rön, wöxnö yadmın, ñıgö pıl pal nıgım, inöm ñıŋ akuyöbö mıdmä.

10Ñıŋ wö diba rön yadmä, “God Nöbö Dib ölısö ödöriö, naŋ Nöbö Lei. Naŋ mag mı ödöriö akwör rımıdlö! Makwam wop pödiöm mıdön, nöbö mö mögörıb il bö anıŋ pıl pal nıgim akuyöbö ñıgö mönö diba yadön, ölıŋ höba pı nöinö?” rımä.

11 Aliö rımın nugugırön, ejol bla ñıgö paŋ paŋ wölıj lei mıxıla nöl gırön yadmä, “Womiöx mıda; pöx mıjöña. Haul nöbö mölöu nöbö ñıgö pısaŋ God mabö nuŋwa rı nölmıdöi akuyöbö bli kwo pıl pal nıgöñ aku, God ıŋ wödöŋ naba aku duaŋ, yadmıdöi mag akuyöbö cöniŋö,” rımä.

12 Makwam Sipsip Ha aku, nag rıb ıŋösu sö aku pı rıba rödön yaumın nugumön, mı mımön diba pımın nugugırön, naiö aku, yogw lıd rın yönön pıx pıl mag akuyöbö rımın, mılmeja aŋadö paskwolö mi mıŋa mıdöŋa.

13 Gupö bla, hödal diba hömın kiau mag kömö rıg kıtu pın mag aliö akuyöbö tatal kıtu pınöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14 Makwam adöx sö, basuö wob nigmidöi mag akuyöbö röŋa. Önöŋ ajmag bla aipam, röbö wödoböŋ mögörib bla aipam, midmidöi kau aku röböxön, lil ri yau pia pia dumä.

15 Almin nugugirön, kiŋ mögörib adadö piaku piaku hörirör akuyöbö, kiŋ ha ñiŋ akuyöbö, nöbö dib ami nöbö nugwidix midim akuyöbö, nöbö mö rib ödöriö akuyöbö, nöbö mö ib midöŋ akuyöbö, nöbö mö wob pön hön nigim nag mabö rimidim akuyöbö, nöbö mö rib ñiŋa keir yöx nugwön mabö rimidim akuyöbö, magalig bör duön, rig möl, mögö möl akuyöbö umad gi midmä.

16-17 Umad gi midön yadmä, “Hogw rol kiŋ rola römid gi mid Nöbö aku aipam, Sipsip Ha aku aipam, aniŋ öliŋ höb diba pi nöiöñ wop mai öim yadmidöl aku mödö wöxnö nig makwam, an midib maga nigöl. Rig mölöjöniŋönö mögörib önöŋ ajmag dib kiyöbö gilix hön, an mi aŋadö mo abaŋ, hogw rol kiŋ rola römid gi mid Nöbö aku aniŋ nugwenim; Sipsip Ha aku aniŋ mönö diba yadön öliŋ höb diba pi nölölaŋ,” me rimä.

Repelesin 7

Isrel nöbö mö miga akwör God ib kitib nuŋwa pimä

1 Makwam iswob nugumön, ejol mös mös ñiŋ mögörib rib adadö mös mös hörirör öbil gi midön, hödal mös mös pi gi midön, mögörib, ban yuö dib, bi bla, gwogwo rölaŋ, me rön, riba ñiŋ keir paŋ paŋ pi gi midmä.

2Makwam ni nugumön, ejol i naiö wölmid möl sebö, God Öim Kömö Mid Nöbö aku ap kai kit nigib nuŋ aku rag duön, ejol mös mös God yadmin igöp mögörib aipam ban yuö dib aipam ri gwogwam riba rim ejol piaku ñigö yadöŋa,

3 “Gö nigi! God an mabö nuŋwa ri nölmidöi nöbö mö bla ib kitib nuŋwa möigw ñiŋ sö kijniŋa; mai ñiŋ hödal abiŋ, duön mögörib, ban yuö dib, bi ap bla mi ri ajö nigöniŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4 Makwam mönö i yadmin nugumön, nöbö mö God ib kitib nuŋwa möigw sö
kitim piaku, Isrel nöbö mö ila hörirör akuyöbö nigliu pin nölmin wan hadred
poti po tausan (144,000) duöŋa.

5Nöbö mö piaku, Juda ila aku ñiŋ 12,000; Ruben ila aku ñiŋ 12,000; Gad ila
aku ñiŋ 12,000;

6Asa ila aku ñiŋ 12,000; Naptalai ila aku ñiŋ 12,000; Manasa ila aku ñiŋ
12,000;

7Simion ila aku ñiŋ 12,000; Lipai ila aku ñiŋ 12,000; Isaka ila aku ñiŋ 12,000;

8Sebiulan ila aku ñiŋ 12,000; Josep ila aku ñiŋ 12,000; Benjamin ila aku ñiŋ
12,000; aku mi, nigliu pin nölmin wan hadred poti po tausan duöŋa.

9Makwam mönö kai kitmidil ki riba nugup dumidön, iswob riba nugwön
nugumön, hogw rol kiŋ rola römidöŋ Nöbö aku aipam, Sipsip Ha aku aipam
midim nugugirön, nöbö mö miga akwör mämäg il rol ñiŋ yöra öbil gi midmä.
Nöbö mö piaku, mögörib adadö rig midöi akuyöbö, ila hörirör rig midöi
akuyöbö, mixiña hörirör rig midöi akuyöbö, mönö yöbö hörirör rig yadmidöi
akuyöbö, mögörib adadö piaku piaku hörirör hön röb gi midmä. Nöbö mö iŋ
wödib maga midölöŋ akuyöbö, magalig wölij leia akwör yömön, albad panö
pi gi midön,

10 God ib nuŋwa yadmin bil sö dumin nugugirön, wö diba rön yadmä, “God
ana hogw rol kiŋa römid gi mid aku aipam, Sipsip Ha aku aipam aniŋ me rön
ri ri abim aku mi, kömö diniŋö,” rimä.

11Ejol bla magalig ñiŋ Nöbö hogw rol kiŋa römid gi midöŋ Nöbö aku aipam,
yöj nöbö bla aipam, ap kömö mös mös bla aipam, ñigö wob yuab gi midmä.
Ñiŋ hö pin höxmax yuön, iröpa ubilön, God ib nuŋwa pirag wölön,

12 yadmä, “Mi ödöriö! God ana mi ib keiryöbö alig midö, rön, ib nuŋwa yadiŋ
bil sö duaŋ. Nuŋ mil wä keiryöbö alig midö, rön, ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ.
Nuŋ rib wä keiryöbö ödöriö midö, rön, ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ. Nuŋ röŋ
aku, nugwo ri ablaŋe, rön, ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ. Nuŋ mi wä keiryöbö
midö, rön, ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ. Nuŋ ap agapim cinö cön aku, cöniŋö,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

rön, ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ. Nuŋ Nöbö ölisö keiryöbö ödöriö midö, rön, ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ. God ana ib nuŋ aku öim öim yadiŋ bil sö duaŋ. Mi ödöriö!” me rimä.

Yörbö ölin höb peñim

13Makwam yöj nöbö piaku nöbö i, ni yad nugwön yadöŋa, “Nöbö mö wölij leia röböi piaku agö nöbö bilim? Ñiŋ pikai yöbö höi?” röŋa.

14 Aliö rimin yadma, “Nöbö dib. Ni nugwöi; ji nagö nugulaŋö,” rima. Aliö rimön, ni yadöŋa, “Nöbö mö bilik ñigö ömörö nölmön, pimid öliöxön kömö höia. Ñiŋ Sipsip Ha hañ nuŋwa pön, wölij ñiŋ bla nigön pil patim lei röda.

15Makwam, “Ñiŋ God hogw rol kiŋa il yöra midön, mil pixmag yuö, höjöpalib ram möl nuŋ aku mabö nuŋwa ri girön, midöia. Nöbö hogw rol kiŋa römid gi mid aku ñigö nugwidix mid ri aböna.

16 Ñigö kiö iswob pilen, röbö de iswob pilen, naiö ölisö iswob nigön ölin höb pi nölen.

17 Aku agapim: Sipsip Ha hogw rol kiŋa mibil yöra mid aku, sipsip nugwidib nöbö ñiŋa midön, ñigö yölinön röbö ilam rödmid möla duaŋ, röbö kömö mag nölib aku nimöña. Makwam God nuŋ imöñ mäp röbö ñiŋ aku magalig örix abönin̄ö,” röŋa.

Repelesin 8

Sipsip Ha aku nag mij sö aku yauöŋa

1Makwam Sipsip Ha aku, nag rib mij sö aku pi riba rödön yaumin nugugirön, adöx yöd röul adö kau sö mönö i yadölöŋ; hör mag miŋi, minit akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö wölu mij sö (30), tar hör ör midöŋa.

2Makwam ni nugumön, ejol akuyöbö mij sö God mämäg il rol yöra öbil gi midmä. Ejol piaku namaga hörirör pimä.

3-4 Makwam ejol i wi yöj wä rig gol pön rim wi yöj i pi gi midöŋa. Nuŋ duön, God ap höjöpal ur nölmidöi rigpid yöraku pisö öbil gi midöŋa. Ñiŋ ap urmin yönön hölin wä hömid ap aku miga nugwo nölmä. Rig gol pön God ap höjöpal ur nölib rigpida rim aku, hogw rol kiŋa il yöra midöŋa nugwön ejol

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aku, ap höliŋ wä aku pön, God nöbö mö nuŋwa nugwo höjöpalmidöi mönö aku pisaŋ römerömö rön, rigpid rol yöra pi mögum rön rag hö urmin yönön haub aku God mämäg il yöra wöluöŋa.

5 Makwam ejol aku wi yöj wä aku pön, God ap höjöpal ur nölib rigpid rola rin pina nigmidöŋ aku i pön wi yöj möl bö nigön, pi il mögörib bö abmin nugugirön, gunima gigu ri pi milkap nigön dum, añigölö ñirmin, mimön pöŋa.

Ejol namag bla piriba rimidmä

6Mag aku, ejol akuyöbö mij sö namaga pi gi midim bla, pi pabilön piriba rimidmä.

7 Ejol höd aku, namag nuŋ aku pirim, gupö mag aku aipam, rin pin aku aipam, haña römerömö ri girön, mögörib il bö hör aböŋa. Almin, mögörib migrö ki rib mös paŋ akuyöbö nuöm nigön, rib mös midmin, rib paŋyöbö i, rin, ap panö kömö kömö öbil gi midöŋ akuyöbö, magalig yönu har nimim duöŋa.

8Makwam ejol agñiŋ ribyöbö aku, namag nuŋ aku pirim, mögörib önöŋ ajmag dib i röxgib ap i rin pin alig ban yuö diba mibila pin biröŋa. Almin, ban yuö diba rib mös paŋ akuyöbö nuöm nigön, rib mös midmin, rib paŋyöbö i ban yuö diba magalig paskwolö pilöŋa.

9Makwam, dölöm ap ban yuö diba midim bla, rib mös paŋ akuyöbö nuöm nigön, rib mös midmin, rib paŋyöbö i magalig wöröx pörmä. Bi yöja ban yuö diba midim bla, rib mös paŋ akuyöbö nuöm nigön, rib mös midmin, rib paŋyöbö i aŋadö pal gilix ab gilix ri palibebö hörim duöŋa.

10Makwam ejol igwö wölö aku, namag nuŋ aku pirim, gupö pogulid dib rin pina röxg hön, adöx sebö pin mölödöŋa. Almin, röbö bla aipam, röbö ilam bla aipam rib mös paŋ akuyöbö nuöm nigön, rib mös midmin, gupö pogulid dib aku rib paŋyöbö miŋi röbö rola pinöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 Gupö aku ib nuŋwa, “Marasin Acix”. Almin, röbö bla aipam, röbö ilam bla aipam rib mös paŋ akuyöbö nuöm nigön, rib mös midmin, rib paŋyöbö miŋi gwogwo röŋa. Nöbö mö miga röbö ri gwogwam röŋ piaku nimön wöröxmä.

12 Makwam ejol igwö aku, namag nuŋ aku pirim, naiö, röun, gupö bla ap i palmin, mil wä öim abmid mag akuyöbö nigölöŋ. Naiö aku, rib mös paŋ akuyöbö nuöm nigön, rib mös midmin, rib paŋyöbö i gwogwo röŋa. Milmej aku, rib mös paŋ akuyöbö nuöm nigön, rib mös midmin, rib paŋyöbö i gwogwo röŋa. Gupö bla, rib mös paŋ akuyöbö nuöm nigön, rib mös midmin, rib paŋyöbö i gwogwo röŋa. Naiö mil mag aku, rib mös paŋ akuyöbö nuöm nigön, rib mös midmin, rib paŋyöbö i naiö mila abölöŋ. Pixmag yuö mibil kwo mag aku, rib mös paŋ akuyöbö nuöm nigön, rib mös midmin, rib paŋyöbö i röuna mila abölöŋ.

13 Makwam ni aliö nugw mid nugumön, yöur du i adöx mibil yör sö höd nig yön girön, mönö diba pön yadön yadöŋa, “Ake! Ake! Ake! Mi gwogwo riba rimida. Ejol bli kwo namag ñiŋa piriba rimidöia. Ejol mös paŋ piaku namag ñiŋ bla piriŋ, nöbö mö mögörib il ki midöi akuyöbö ñigö mi gwogwo cöniŋö!” röŋa.

Repelesin 9

Ejol mömid aku namag nuŋ aku piröŋa

1 Makwam ejol mömid aku, namag nuŋ aku pirim, ni nugumön, gupö adöx sebö kitu mögörib il bö pin gir midöŋa. Gupö aku nugwo ki wab ulöm möl hokwö rödölöŋ aku nölmä.

2 Gupö aku ki wab aku pön, ulöm möl hokwö rödölöŋ aku uba rödmin, haub diba wölön, naiö pölu rim, cicibö guröŋa.

3Almin, baŋ pabladö bla, haub alebö bö bibi rip pin du migrö bö görmin, God nuŋ rimin, kwopkac bla höbia nöbö mö pinaŋ öliŋ höb pibä maga riba rimidmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4 God nuŋ baŋ pabladö piaku ñıgö yadöŋa, “Ap panö, bı panö, ap agap apım mögörıb mıgrö bö wölmıd bla, rı gwogwam rımıjeñ; nöbö mö ib kıtıb na aku möigw ñıŋ sö mıdöl bla akwör rı gwogwam cınö,” röŋa.

5God yadöŋ aku, baŋ pabladö bla nöbö mö ñıgö aŋadö pıl pal nıgıŋ wöröxıb maga nıgölöŋ; hör rogwul akuyöbö mömıd sö ölıŋ höb gwogwo keiryöbö ñıgö pı nölıb maga nıgöŋa. Ñıgö ölıŋ höb pı nöiöñ aku, kwopkac bla höbia nöbö mö pınaŋ ölıŋ pılmıd mag akuyöbö pı nöiöna.

6 Wop mibıl yöraku, nöbö mö piaku wöröxnıŋö, rön, nugwöñ aku, jı wöröxıb ödöi römö i mıdenım.

7 Baŋ pabladö piaku, nöbö hön hos pön du nuö nuö pılıba, ap ölısö röbmıdöi ap yöj aliö bla röb gı mıdmä. Rıg gol pön rim usaŋ röxgıb usaŋ me bla yöcmac ñıŋa röb gı mıdmä. Haŋaj mämäg yuö ñıŋ akuyöbö nöbö mö röxg mıdöŋa.

8 Yöcmac yöj panö ñıŋ bla, mö yöcmac panö röxg mıdöŋa. Ajmag ñıŋ bla, wöñö höpebö laiön me rımıdöi aku, ajmaga röxg mıdöŋa.

9 Ibön bla, ain ap uñ röxgıba röb gı mıdmä. Mıga akwör upıca palmıdim aku mı, hön hos mıga bıyöj wab bla wabıl pıxıp du nuö pılıba duön gigu rımıd mag akuyöbö rımıdöŋa.

10Höbmöl adö bö, kwopkac höbia nöbö mö pınaŋ ölıŋ pılıbä mag akuyöbö rımıdöŋa. God rımın, röun akuyöbö mömıd sö nöbö mö bla ñıgö ölıŋ höb keiryöbö gwogwo ödöriö pı nöl gır mıjöña.

11Baŋ pabladö piaku kıŋ ñıŋa, ejol ulöm möl hokwö rödölöŋ nugwidıx mıd ejol aku mı. Hibru mönö yadön, ib nuŋwa Abadon me rımıdöia, jı Grik mönö yadön, Apolion me rımıdöia.

12Makwam, ömörö dib höd sö aku mödö pörım jı ömörö dib mös mıda.

Ejol ıŋösu sö aku namag nuŋ aku pıröŋa

13Makwam ejol ıŋösu sö aku, namag nuŋwa pırım, nı nugumön, mönö i hömıdöŋ ajmag mös mös rıgpıd rıg gol pön rim rola mıdmıd yöraku. Rıgpıd aku God mämäg il yöraku pisö mıdöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Mönö aku ejol iŋösu sö namaga pɨ gɨ mɨdöŋ aku nugwo yadöŋa, “Ejol mös mös nag nɨg gɨm röbö dib Yupretis pö yöra mɨdöi bla, yau abne,” röŋa.

15God ejol mös mös piaku ñɨgö höd yad nɨgmɨn, kɨm akwör, röun akwör, wop akwör, mag akwör pöx mɨdmɨdöi aku mɨ, wop aku mödö höŋ aku, nöbö mö mögörɨb mɨgrö kɨ mabuö kap pɨl pal nɨgɨŋ, me rön, yau aböŋa. Nöbö mö mögörɨb mɨgrö kɨ mɨdöi bla magalɨg rɨb mös paŋ akuyöbö nuöm nɨgön, rɨb mös mɨdmɨn, rɨb paŋyöbö i pɨl pal nɨgɨba dumä.

16Nɨ yadmɨn nuguma, ami nöbö hön hos rola römɨdön nöbö mö nuö nuö pɨl pal nɨgɨba duim bla tu hadred miliön (200,000,000) mɨdmä.

17Makwam nɨ nugumön, hön hos ñɨŋ bla aipam, hos rola römɨdim nöbö akuyöbö aipam kapa ap uñ yömim bla, bli rɨn pin paskwolö röxgöŋa, bli rɨg rɨnaub “sapaia” me rɨmɨdöi akuyöbö röxgöŋa, bli rɨg hömlö göj “salpa” me rɨmɨdöi akuyöbö röxgöŋa. Hön hos yöcmac bla, laiön yöcmac röxg nɨgöŋa. Ajmöl ñɨŋ sebö rɨn pina aipam, haub aipam, ap salpa hölɨŋ gwogwo acɨx ödöriö aku aipam hömɨdöŋa.

18Ajmöl ñɨŋ sebö rɨn pina aipam, haub aipam, ap salpa hölɨŋ gwogwo acɨx ödöriö aku aipam hön rɨmɨn, nöbö mö mabuö kap wöröx pörmä. Nöbö mö mögörɨb mɨgrö kɨ mɨdöi bla magalɨg rɨb mös paŋ akuyöbö nuöm nɨgön, rɨb mös mɨdmɨn, rɨb paŋyöbö i wöröxmä.

19Hön hos piaku ölɨsö ñɨŋ aku mɨdöŋ ajmöl ñɨŋ aipam, ŋöpö adö bö aipam. Ŋöpö ñɨŋ bla, kas köpdö yöcmac röxg nɨgöŋ aku mɨ, nöbö mö akuyöbö ñɨgö rɨ gwogwam rɨb maga nɨgöŋa.

20 Makwam ap gwogwo piaku rɨmɨn, nöbö mö mabuö kap wöröx pörmä aku, nöbö mö mɨdim bla rɨmɨdöŋ aku nugwön, pödpöd rön rɨg bɨ ap piaku pön imag ana keir ap inakmönö rɨ nɨgölɨŋö, rön, röböxölim. Pödpöd rön ap kib mag gwogwo rölɨŋö, rön, röböxölim. Hör ap bla, mämäga nugumɨdöl ap piaku, mönö nugumɨdöl ap piaku, ödöi yönmɨdöl ap piaku, rɨg gol, silpa, bras, rɨg, bɨ pön rim ap piakwör höjöpalön, ragwo ha piaku höjöpal gɨr mɨdmä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21Nöbäpö pılön, kıj rön, mö kib nöbö kib rön, ap kib pön, rım dumın nugugırön, pödpöd rön akuyöbö almıdölıŋö, rön, röböxölim.

Repelesin 10

Ejol i köp nölmın Jon nımöŋa

1Makwam rıba nugup duön nugumön, ejol ölısö keiryöbö i adöx sebö hömıda. Ejol aku nugwo mıjöi lei i wobmın nugugırön, sibeñ aibeñ yöcmac nuŋ aku pal wöd wobmın, haŋaj mämäg yuö nuŋ aku naiö röxg mila abmın, yödpılö nuŋ aku rın yönön pina nıg mag akuyöbö rımıdöŋa.

2Nuŋ adöx sebö hön, yamsö mırıx pılö aku ban yuö diba röb gı mıdön, yödpılö cökö pılö aku mögö rola röb gı mıdöŋa. Köp ulmıdö mei yau begulön pı gı mıdöŋa.

3Makwam nuŋ hön laiön mönö diba yadmıd mag akuyöbö yadmın, gunım akuyöbö mıj sö piaku mönö diba yadön mönö bli piöŋö yadöŋa.

4 Gunım akuyöbö mıj sö piaku mönö yadmın nugugırön, nı yadim mönö aku kai kıcınö röb rıbyöx nugum aku, jı mönö i adöx sebö yadöŋa, “Gunım akuyöbö mıj sö piaku yadim mönö aku alıg kai kıtmıjınö; mönö aku umad gı mıdaŋ,” me röŋa.

5 Makwam nı nugumön, ejol yödpılö adöi ban yuö diba röb gı mıdön, adöi mögö rola röb gı mıdöŋ ejol aku nuŋ ıŋpılö mırıx nuŋ pılö pabılön, adöx yöd röul adö kau sö yöraku yabuöŋa.

6Aliö alön, God öim öim kömö mıd Nöbö aku, adöx sö aipam ap adöx so mıdöi bla aipam rı nıgöŋ Nöbö aku, mögörıb mıgrö kı aipam ap mögörıb mıgrö kı mıdöi bla aipam rı nıgöŋ Nöbö aku, ban yuö diba aipam ban yuö diba mıdöi ap bla aipam rı nıgöŋ Nöbö aku, nuŋ nugugu mıdım nı mönö mı yadmıdlö, rön, yadöŋa, “God wopik uplöb pöx mıden!

7 Jı ejol mıj sö aku namag nuŋwa pırıba cön wop akwör, God nuŋ mönö yadıb nuŋ bla rıg yadöŋ mönö aku, umad gı mıdmıd mönö aku, wopik cönıŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8Makwam mönö adöx sebö höd yadmin nugum aku, ni iswob yadön yadöŋa, “Ejol yödpilö adöi ban yuö diba röb gi midön, yödpilö adöi mögö rola röb gi mid aku nugwo duön yadaŋ, köp ulmidö yau begulön pi gi mid aku nagö nölaŋ,” me röŋa.

9 Aliö rimin, ejola midöŋ yöra duön, ni köp ulmidö abö nölö, rimön, ni nölön yadöŋa, “Pi nimö. Nimaŋ, ajmöl nagö böm röbö röxg id yön mag akuyöbö cön aku, ji höbwab yuö bö pin duön, acix cöniŋö,” röŋa.

10Aliö rimin, köp ulmidö aku ejol imag rol nuŋwa pön nimimön, böm röbö röxg id yön mag akuyöbö röŋ aku, ji nim cökmön, höbwab yuö bö pin duön, acix röŋa.

11Makwam ni yadöŋa, “Nöbö mö mögörib adadö rig midöi akuyöbö, mixiña hörirör rig midöi akuyöbö, mönö yöbö hörirör rig yadmidöi akuyöbö, kiŋ mögörib hörirör nugwidix midöi akuyöbö magalig, mai ñigö pödpöd cön aku, God mönö aku iswob yad nölanö,” röŋa.

Repelesin 11

God mönö yad nölib nöbö hogwa

1 Ap nig nugumidöi rip mixil i ni nöl girön yadmä, “Rip mixil i pön du God höjöpalib ram aku nig nugwön, God ap höjöpal ur nölib rigpid aku nig nugwö. Nöbö mö God höjöpalib ram möla hön ap höjöpal ur nölmidöi bla algör iŋ wöd nugwö.

2 Juda nöbö mö yöi bla öim hön kul riŋadö bö midmidöi yöraku nig nugumijinö. Ñiŋ taun dib lei Jerusalem ri gwogwam ri gir midiŋ midiŋ, röun akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pin du mömid bö (42) diöna.

3Ni mönö na yad nölib nöbö mös yad abmön, hör yogw lid akuyöbö yömön, mönö na yad nöl yönmidiŋ, wop akuyöbö wan tausan tu hadred sikisti (1,260) diöniŋö,” röŋa.

4 God Mönö yad nölib nöbö hogw aku, Nöbö Dib mögörib il ki nugwidix mid aku, mämäg il nuŋ yöra midöia. Ñiŋ bi olip rimö mös, hötikö mös.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5 Nöbö mö bli ñıgö nöbö hogwa rı gwogwam cöñ aku, rın pina ajmöl ñıŋ akuyöbö röpınön, kwolmal nöbö piaku yönu pöcöna. Makwam, nöbö mö bli ñıgö nöbö hogwa rı gwogwam cöñ aku, ñıgö kwo paŋ mag akwör cöna.

6 God ñıgö nöbö hogwa ölısö nuŋwa nölaŋ, mönö yad nölıb mabö nuŋwa rıp du gırön, ruö pılölaŋ, me rıŋ, pılenım; röbö bla paskwolö pılaŋ, me rıŋ, paskwolö piöna; nöbö mö akuyöbö ñıgö ömörö bli wöxnö nıgaŋ, me rıŋ, wöxnö nıgöna. Wop pödiöm aliö raŋ, me cöñ aku, paŋ mag akwör cöna.

7 Nöbö hogwa ñıŋ God mönö aku yad nölıp duön, rıba yad pörıŋ, ap höpebö ulöm möl hokwö rödölöŋ aku möl bebö wöl röpınön, ñıgö nöbö hogwa pısaŋ nuö nuö rıp duön, aŋadö pıl pal nıgaŋ wöröxöña.

8 Nöbäpö högi möpia mıjöñ taun dib ödöriö aku ödöi mıbıl yöra. Taun dib ödöriö aku mı, Nöbö Diba nugwo bı katlö watlö um sö pıl pal nıgmä. Makwam taun dib ödöriö aku ib mös, ib i Sodom, ib i Ijip, me rımıdöia.

9Makwam, nöbö mö mögörıb adadö rıg mıdöi akuyöbö, ila hörırör rıg mıdöi akuyöbö, mönö yöbö hörırör rıg yadmıdöi akuyöbö, mıxıña hörırör rıg mıdöi akuyöbö, nöbäpö högi möpi aku röbön nugugu mıjöña. Wöröxöñ wop rıb aku nıgön, wop mös paŋ alıg paŋ kau akwör mıdıŋ nugugırön, nöbäpö högi möpia aku pön du hogw pılıba wöhö, rön, nugugu mıjöña.

10God mönö yadıb nöbö hogw aku, nöbö mö mögörıb mıgrö kı mıdöi bla ñıgö ömörö diba pı nölmıdöi aku nugwön, ñıŋ päja yadön, ap diba nım gırön, ap paıŋö nölıŋ paıŋö nölön cöña.

11 Makwam wöröxöñ wop rıb aku nıgön, wop mös paŋ alıg nöbäpö högi möpia paŋ kau akwör mıdmä. Jı God nuŋ aŋöi maga abmın, yuö ñıgö bö dumın, öbılön lax gı mıdmä. Almın nugwön, nöbö mö nugugu mıdım akuyöbö ñıgö mı ödöriö ölölö röŋa.

12 Makwam God mönö yadıb nöbö hogw aku nugumın, mönö dib i adöx sebö, “Ñıŋ höŋ!” me röŋa. Kwolmal nöbö ñıŋ nöbö hogw aku nugugu mıdım nugugırön, mıjöi age wab i ñıgö wob yuö ab pımın, God mögörıb adöx yöd röul adö kau sö yöraku wölumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13 Wop mıd akwör, mı mımön diba pön, taun dib aku rıb akuyöbö ragpıd sö nuöm nıgön, rıb akuyöbö mac sö mıdım rıb paŋyöbö i pal gılıx ab gılıx rım, nöbö mö sepen tausan wöröx pörmä. Nöbö mö nugugu mıdim bla, ap röŋ aku nugwön ipöxön, God mögörıb adöx yöd röul adö kau sö mıd Nöbö aku ib nuŋwa yadmın bıl sö duöŋa.

14 Makwam nugwi! Ömörö dib agñıŋ rıbyöbö aku mödö pöra, jı weik ömörö dib ıgwö wölö aku ıgöp rıba rımıda.

Ejol mıj sö aku namag nuŋwa pıröŋa

15 Mag mıd akwör ejol mıj sö aku, namag nuŋ aku pırım nugugırön, mönö diba i adöx yöd röul adö kau sö yadön yadöŋa, “Wopik Nöbö Dib ana aku, Krais nuŋ pısaŋ, mögörıb bla magalıg öim öim nugwidıx mıjöniŋö,” röŋa.

16Makwam yöj nöbö akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö agñıŋ bö (24), hogw rol kıŋ rol ñıŋ aku God mämäg il nuŋwa römıd gı mıdim piaku, höxmax yuön iröpa ubılön, God höjöpal gırön yadmä,

17“God, nagö Nöbö Dib ölısö keiryöbö ödöriö aku! Höd mıdmıdlö, weik mıdıb ör mıdlö! Nöbö ölısö keiryöbö ödöriö öim mıdlö aku, weik nöbö mö mögörıb akuyöbö magalıg Kıŋ ñıŋa aliö mıdlö aku, nagö ri ablaŋe rımıdöla!

18 Nöbö mö mögörıb adadö akuyöbö nagö nugwön ölısö rödmä. Jı weik nagö ölısö rödıb wop aku mödö ha. Wopik nöbö mö wöröxim akuyöbö nagö ñıŋ mönö diba yadıb wop aku mödö ha. Weik nöbö mö mabö naŋa rön, mönö naŋa yad nölmıdöi bla aipam, nöbö mö mönö wä naŋa nugw pön, ib naŋa nugwön anau pımıdöi bla aipam, nöbö mö ib alıg mıdöiŋönö nöbö mö mölyöbö mıdöi bla magalıg, ap wä ñıgö paiŋö nöinö, wop aku mödö wöxnö nıga. Jı nöbö mö amnımab rön, nöbö mö bli pıl pal nıgmıdöi bla, ñıgö paiŋö algör pıl pal nıgınö, wop aku mödö wöxnö nıgö,” rımä.

19 Aliö rımın nugugırön, God höjöpalıb rama adöx yöd röul adö kau sö mıd aku möla rödön, God Mönö mıdöŋ bıyöj mag aku wöxnö nıgım nuguma. Mag mıd akwör añıgölö ñırmın, gunım gigu rön bu gıgı diba rımın, mımön pımın, gupö mag mı dib bla pınöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Repelesin 12

Mö aipam kas kaglö diba aipam

1Makwam rıb nugup duön nugumön, ap hör yoŋyöbö dib i adöx bli yörsak röŋa. Mö i naiö wölıj röxg yömön, yamsö nuŋwa röun rola röb gı mıdöŋa. Gupö akuyöbö möl sö piaku, kwin röbmıdöi usaŋ akuyöbö mei yöcmac nuŋ sö nıgmın mıdöŋa.

2 Nuŋ ha yöxıba ha nımım nugugırön, wöj wöj nölmıdöŋa.

3 Nı nugumön, ap hör yoŋyöbö i kwo adöx bli yörsak wöxnö nıgöŋa. Kas kaglö paskwolö dib keiryöbö mıŋi mıdöŋa. Yöcmac nuŋ akuyöbö mıj sö mıdım, aj nuŋwa akuyöbö ragpıd sö mıdım, kıŋ röbmıdöi usaŋ akuyöbö me bla yöcmac nuŋ bla hörırör nıgmın mıdöŋa.

4 Kas kaglö dib aku, ŋöpö nuŋ aku adöx sö gupö bla palmın, mabuö kap kıtu il kı pınöŋa. Gupö magalıg mıdım bla rıb mös paŋ akuyöbö nuöm nıgön, rıb mös mıdım, rıb paŋyöbö i pın mölöd aböŋa. Makwam, nuŋ mö ha yöx pön höba rımıdöŋ aku, yöx pön haŋ ha aböx nımnö, rön, hön pöx mıdöŋa.

5 Makwam mö aku ha i yöx pön höŋa. Ha aku nuŋ ain yöd mıxıla pön, nöbö mö mögörıb akuyöbö magalıg nugwidıx mıjöna. Jı mö aku ha nuŋ aku yöx pön höm, ejol i nuŋ ha aku um pın pön wölu, God nuŋ hogw rol kıŋ nuŋwa adöx yöd rol adö kau sö mıd yöraku pön wöluöŋa.

6God mö aku nugwo kau i rı nıgmın, bör mögörıb rıg kap mıbıl piaku duön, piakwör mıdaŋ nugugırön, God nugwo ap mag nöl gırön nugwidıx mıdaŋ nugugırön, wop akuyöbö wan tausan tu hadred sikisti (1,260) diöna.

7 Makwam adöx yöd rol adö kau sö yöraku, ejol dib Maikel ejol nuŋ bla pön duön, kas kaglö dib aku yam nuŋ bla pısaŋ nuö nuö pılön pılıp duön,

8-9 kas kaglö dib aku yam nuŋ bla magalıg, adöx yöd rol adö kau sebö aŋadö pıl rıbıx mögörıb il kı abmä. Kasa maduar ib hör i mıdöŋ kas aku kıjaki mönö Seten, me rımıdöi aku, nuŋwör nöbö mö mögörıb piaku piaku magalıg mönö inakmönö hörmın, inakmönö nuŋ aku nugumä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10 Makwam mönö dib i adöx yöd rol adö kau sö yadön yadöŋa, “Weik God nuŋ nöbö mö bla kömö pöna. Weik God nuŋ ölisö nuŋwa pön, nöbö mö mögörib piaku piaku magalig Kiŋ dib keiryöbö ödöriö mijöna. Weik God Krais nuŋwa nuŋ Nöbö Dib ölisö keiryöbö ödöriö midön, nöbö mö mögörib piaku piaku magalig nugwidix mijöna. Aku agapim: Seten nuŋ God mämäg il yöra midön, mil pixmag yuö haul nöbö mölöu nöbö an bla ap kib mag gwogwo agap apim rimidim akuyöbö yadmidöŋa, ji weik nugwo pi mögörib il bö abmä.

11Haul nöbö mölöu nöbö an bla, Sipsip Ha hañ nuŋwa aipam, Krais mönö mi nuŋwa wöxnö yad nölmidöi aku aipam rimin, Seten nugwo pi mo ñiŋa nigmä. Nöbö mö nuŋwör midöliŋö, rön, ipöxölöi; aniŋ pil pal nignöb pil pal nigiŋ, rön, rib aku yöx nugumä.

12 Makwam, ñiŋ adöx yöd rol adö kau sö midöi aku, wahax pi gir mijöña. Ji ñiŋ migrö ki aipam, ban yuö diba aipam midöi akuyöbö ñigö ögwö yöxmidla. Aku agapim: kijakia nugwo pi ñiŋ midöi yörbö abim, wop nuŋ miga midöl aku nugwön nuŋ mi ölisö diba rödmijöniŋö,” röŋa.

13Kas kaglö dib aku, ni mögörib il ki pi aböiŋö, rön, rib aku yöx nugwön, mö ha yöx pön höŋ aku nugwo ribix abmidöŋa.

14 Ji God nuŋ mö aku nugwo yöur du diba upic dib hogwa nig nölmin, nuŋ öbil bibi rip mögörib rig kap mibil yöraku God kau nuŋwa ri nigöŋ yöra duön midöŋa. God nuŋ nugwo ap mag ri girön nugwidix midaŋ, kim mös paŋ rogwul akuyöbö iŋösu sö diöna. Kas kaglö aku mö aku nugwo ap gwogwo i rib maga nigen.

15Kas kaglö aku, röbö diba höjöx abmön mö aku nugwo mag duaŋ, me rön, höjöx aböŋa.

16Ji mögörib aku mö aku nugwo ri nölmin, kas kaglö röbö diba höjöx aböŋ aku mögörib möl bla pal gilixip duön, hölö hölögipim duöŋa.

17 Almin, kas kaglö aku mö aku ölisö diba wölim, mö aku halöu ha nuŋ bla, ñiŋ God Mönö rig yadmid mag akuyöbö akwör rön, Jisas mönö mi nuŋwa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nugw pön mai duön, nöbö mö bli ñıgö yad nölmıdöi piaku pısaŋ nuö pılıba duöŋa.

18Kas kaglö aku duön ban yuö diba halai rola öbıl gı mıdöŋa.

Repelesin 13

Ap höpebö i ban yuö dib piakuyöbö wöl hömıdöŋa

1 Mıdön nugumön, ap höpebö i ban yuö dib piakuyöbö wöl hömıdöŋa. Yöcmac nuŋwa akuyöbö mıj sö mıdım, aj nuŋwa akuyöbö ragpıd sö mıdım, kıŋ röbmıdöi usaŋ me bla aj römö bla hörırör mıdım mıdöŋa. Yöcmac nuŋ akuyöbö mıj sö piaku, God yad mönö nıgön ib gwogwo nölön bli paŋ paŋ kai kıt nıgım mıdöŋa.

2 Ap höpebö aku, wöñö höpebö leped röxg nıgöŋa, jı yödpılö nuŋwa wöñö höpebö bea yödpılö röxg nıgöŋa. Ajmöl nuŋ aku, wöñö höpebö laiön ajmöl röxg nıgöŋa. Makwam kas kaglö aku, ölısö nuŋwa keir aipam, nuŋ kıŋ dib keiryöbö ödöriö mıdöŋ ölısö nuŋ aku aipam, ap höpebö aku nölöŋa.

3 Ap höpebö aku yöcmac nuŋwa i, höd aŋadö pıl pal nıgım wöröx lıd pılöŋ mag akuyöbö röxg nıgöŋa, jı iswob wödö wölöŋa. Almın, nöbö mö mögörıb il kı adadö magalıg ap höpebö akwör mai duön aiö waiö rımıdmä.

4Kas kaglö aku nuŋ kıŋ dib keiryöbö ödöriö mıdöŋ ölısö nuŋ aku ap höpebö aku nölöŋ aku mı, nöbö mö akuyöbö kas kaglö aku ib nuŋwa yadmın bıl sö duöŋa. Makwam ap höpebö aku mı kıŋ diba röxg mıdmıd aku mı, nöbö mö bli nugwo pısaŋ nuö nuö rıb maga mıdölö, rön, nöbö mö bla magalıg ap höpebö aku, algör ib nuŋwa yadım adöx sö duöŋa.

5 Makwam God nuŋ ap höpebö aku nugwogwo röböx gım, ib nuŋwa keir yadmın bıl sö dumın, God iba mönö gwogwo yadön pırag pın du il pibö nıgön rımıdmın, röun akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö hö pın du mömıd bö (42) duöŋa.

6Nuŋ al gırön, God nugwo yad mönö nıgön, God iba mönö gwogwo yadön, mögörıb adöx yöd röul adö kau sö yad mönö nıgön, mögörıb adöx röul adö kau sö yöraku God pısaŋ mıdöi akuyöbö ñıgö yad mönö nıgön, röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7 God nuŋ ap höpebö aku nugwogwo röböx gim, Krais nöbö mö nuŋ akuyöbö pisaŋ nuö nuö pilön, pilip du pilixdör abön, nöbö mö akuyöbö magalig, ila höririr rig midöi akuyöbö, mögörib adadö rig midöi akuyöbö, mönö yöbö höririr rig yadmidöi akuyöbö, mixiña höririr rig midöi akuyöbö, ñigö magalig nugwidix midöŋa.

8 Nöbö mö mögörib migrö ki adadö magalig algör, ap höpebö aku ib nuŋwa yadiŋ bil sö diöna. God nuŋ mögörib maduar ör ri nigölöŋ wop aku, nöbö mö öim kömö akwör mijöñiŋö, rön, köp rogw midö bö ib ñiŋa kai kitöŋa. Ji nöbö mö ib ñiŋa kai kitölöŋ bla magalig ap höpebö aku ib nuŋwa yadiŋ bil sö diöna. Köp rogw midö bö ib ñiŋa kai kitöŋ nöbö mö piakwör ap höpebö aku ib nuŋwa yadiŋ bil sö duenim. Köp rogw aku, Sipsip Ha pil pal nigim wöröxöŋ aku, köp rogw nuŋwa maku.

9Ñiŋ nöbö mö rimij möla mijön bla mönö midö ki nugwi!

10 God nuŋ, naga diöñiŋö, cön, nöbö mö bla, naga diöña. Nöbö mö yu mixil ölisö mea pön nöbö mö römal nigiŋ wöröxiŋ, yu mixil ölisö mea pön ñiŋ römal nigiŋ wöröxöña. Aiöñ aku, Krais nöbö mö nuŋ bla an pin pal duöiniŋö, rön, Krais mönö wä aku nugw pi gö nigön, rig yadmid mag akuyöbö akwör ri girön, Krais nugwo cirip ri ab gir mijöña.

Ap höpebö i kwo mögö yuö pibebö wöl röpinöŋa

11Nugup duön nugumön, ap höpebö i kwo mögö yuö pibebö wöl röpinöŋa. Aj nuŋ hogwa aku, sipsip ha aja tatal gi midöŋa, ji mönö nuŋ aku, kas kaglö röxg yadöŋa.

12Nuŋ ap höpebö hödyöbö aku mabö ri nöl girön, nöbö mö mögörib piaku piaku magalig mönö ölisö yadmin, ñiŋ ap höpebö hödyöbö höd aŋadö pil pal nigim wöröx lid pilöŋ aku ji iswob wödö wölöŋ ap höpebö aku iba yadmin bil sö duöŋa.

13 Ap höpebö yoŋyöbö aku ap rölibä akuyöbö rön, ap nugub nugwölibä akuyöbö rön, röŋa. Nöbö mö nugugu midim nugugirön, nuŋ rimin, rin pina adöx sebö i mögörib il bö pinöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14Makwam God nuŋ ap höpebö yoŋyöbö aku nugwogwo röböx gim, ap höpebö hödyöbö mämäg il nuŋ aku ap rölıbä akuyöbö rımıdöŋ aku mı, nöbö mö mögörıb adadö piaku piaku magalıg inakmönö nuŋ aku nugw pımä. Ap höpebö yoŋyöbö aku nöbö mö akuyöbö ñıgö yadmın, ñıŋ ap höpebö yu mıxıl ölısö pı römal abmä jı kömö mıd aku, ib nuŋwa pırag wölıba, nuŋ rıg mıdöŋa nugwön anau nuŋwa tatal rı nıgmä.

15God nuŋ ap höpebö yoŋyöbö aku nugwogwo röböx gim, ap höpebö hödyöbö aku rıg mıdöŋa nugwön anau nuŋwa tatal rı nıgim ap aku aŋöi maga pırım dumın, kömö nıgön, mönö yadön yadöŋa, “Nı nöbö dib. Ib na akwör yadıŋ möx duaŋ,” me röŋa. Aliö rımıdmın, nöbö mö ib nuŋwa yadmın möx duölöŋ akuyöbö magalıg yadım pıl pal nıgmä.

16 Nuŋ yadım, nöbö mö ib mıdöŋ bla, nöbö mö ib mıdölöŋ bla; nöbö mö rıg mıga mıdöŋ bla, nöbö mö rıg mıdölöŋ bla; nöbö mö nag mabö rımıdim bla, nöbö mö rıb ñıŋa keir yöx nugwön mabö rımıdim bla; ñıŋ magalıg ib kıtıb i iŋsö mırıx rol aimönö möigw sö pımä.

17Nöbö mö ib kıtıb aku pölim bla, ap wobıb aimönö ap sım rıb maga mıdölöŋ. Kıtıb aku mı, ap höpebö aku ib nuŋ aimönö iŋ wödıb nuŋ aku maku.

18Nöbö mö rıbyöx nugw ri abmıdöi bla mönö il aku hölu nugub maga mıda. Nugw ri abön mı, ap höpebö aku iŋ wödıb nuŋwa il aku nugwöña. Iŋ wödıb aku, nöbö i ib nuŋ aku mıda. Iŋ wödıb aku maku iŋösu iŋösu iŋösu (666).

Repelesin 14

Nöbö mö mıga akwör wopal yoŋyöbö i yadmä

1Makwam iswob nugwön nugumön, Sipsip Ha önöŋ Saion Pıd sö wölu mıdım nugugırön, nöbö mö akuyöbö wan hadred poti po tausan (144,000) nuŋ pısaŋ mıdöŋa. Nöbö mö nuŋ pısaŋ mıdim piaku, möigw ñıŋ sö ib nuŋ aku aipam, Nuö ib aku aipam kai kıt nıgım mıdöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Makwam mönö i adöx yöd röul adö kau sebö, röbö höj diba pinön ua rimid mag akuyöbö mönö gunim kika milkap yadmid mag akuyöbö yadmin nuguma. Mönö aku, ap biyöj röxg palmin rig yadmid mag akuyöbö yadöŋa.

3 Makwam nöbö mö wan hadred poti po tausan (144,000) piaku ñiŋ hogw rol kiŋ il yöra pikwo midön, ap kömö mös mös aipam, yöj nöbö bla aipam nugugu midim nugugirön, ñiŋ wopal yoŋyöbö i yadmä. Wopal yoŋyöbö aku, nöbö mö migrö kiyöbö bli nugub maga midölöŋ; nöbö mö wan hadred poti po tausan (144,000) God wobön höbkal pöŋ piakwör wopal aku nugub maga röŋa.

4Nöbö piaku ñiŋ mö pisaŋ yönölöi; ha nöbö röxg midöia. Sipsip Ha nuŋ pikai dumid aku nugwön, ñiŋ nugwo mai dumidöia. Nöbö mö piaku ñiŋ nöbö mö mibila midmin nugugirön, Krais ñigö wobön höbkal pön, ap mag höd piliöx pön hömidöi mag akuyöbö aliar ñigö God Sipsip Ha yöŋö nölöŋa.

5Mönö inakmönö bli yadölim; ap kib mag gwogwo bli rölim.

Ejol mös paŋ mönö yad nölmä

6Makwam iswob nugwön nugumön, ejol i adöx mibil yör sö höd nig yön girön, nöbö mö migrö ki, mixiña hörirör rig midöi akuyöbö, ila hörirör rig midöi akuyöbö, mönö yöbö hörirör rig yadmidöi akuyöbö, mögörib adadö rig midöi akuyöbö, Krais mönö mag wä öim mijön aku ñigö yad nöliba röŋa.

7Wö diba ri yadön yadöŋa, “God nuŋ mönö diba yajön wop aku mödö wöxnö nig aku, God nugwo ölölö raŋ ipöxöña. Adöx sö, migrö ki, ban yuö diba, röbö ilam bla magalig ri nigöŋ Nöbö Dib aku ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ,” me röŋa.

8 Ejol i, ejol höd sö aku mai u girön yadöŋa, “God nuŋ rimin taun dib Babilon aŋadö pin pal dua wo! Nöbö mö Babilon bla ñiŋ mö kib nöbö kib rön, mi mag gwogwo ususör rim rim, nöbö mö mögörib adadö piaku piaku magalig nugwön paŋ mag akuyöbö akwör rimidmä. Babilon nuŋ röbö wain ölisö nuŋwa keir nimön, nöbö mö mögörib hör piaku bli ñigö nölmin nimimin, nuŋ rimid mag akuyöbö, ñiŋ algör u pilim paŋ mag gwogwo akwör röiŋö,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 Ejol i piöŋö, ejol höd sö hogw aku ñıgö mai u gırön, wö diba rön yadöŋa, “Nöbö mö ap höpebö aku ib nuŋwa mag wöl gırön, nuŋ rıg mıdöŋa nugwön anau nuŋwa tatal rı nıgim ap aku ib nuŋwa mag wöl gırön, ib kıtıb nuŋ aku möigw sö mönö ıŋsö rol piaku pımıjöñ akuyöbö,

10 God mı ölısö wölaŋ, röbö wain acıx ödöriö aku, namag ñıŋ bö dauŋ aja wölaŋ, nölaŋ nımöña. Ejol lei bla aipam, Sipsip Ha aipam nugugu mıdıŋ nugugırön, ñıgö yad rın yuö hör bö abıŋ, rın pin rıg salpa yönmıd möl bö ñıgö yönaŋ nugugırön, wöj wöj nöl mıjöña.

11 Rın pin aku ñıgö yönaŋ nugugırön, rın haub aku öim öim wöl gör mıjöna. Makwam, ap höpebö aku iba yadıŋ bıl sö diön nöbö mö bla, nuŋ rıg mıdöŋa nugwön anau nuŋwa tatal rı nıgim ap aku iba yadıŋ bıl sö diön nöbö mö bla, ib kıtıb nuŋwa pöñ nöbö mö bla, God ñıgö paıŋö ölıŋ höb dib aku, mil pıxmag yuö öim öim pı nöiönıŋö,” röŋa.

12 Aliö alön aku, Krais nöbö mö nuŋ bla an pın pal duöinıŋö, rön, God Mönö rıg yadmıd mag akuyöbö akwör rı gırön, Jisas mönö wä nuŋ aku nugw pı gö nıgön, nugwo cırıp ri ab gır mıjöña.

13Makwam mönö i adöx yöd röul adö kau sebö nı yadöŋa, “Mönö yadıba rımıdıl kı kai kıtö. Weik ömörö wöxnö nıgmıd aku, nöbö mö Nöbö Diba nugw pön wöröxöñ bla, wahax pöñıŋö,” röŋa. Aliö rımın, God Inöma nuŋ yadöŋa, “Mı ödöriö. Ñıŋ ömörö rag gırön mabö öliöx gırön mıdöi akuyöbö, ñıŋ aŋöi nıgön, wahax pı gır mıjöñıŋö,” röŋa.

Wit ödör rag höb wop aku wöxnö nıga

14 Makwam nı nugumön, nöbö ha i röxgıb nöbö i mıjöi lei waba rol sö römıd gı mıdöŋa. Yöcmac nuŋ sö, rıg gol pön rim usaŋ mei röbön, yu agwönö pılacıc röxg gwogwäbö rımıd yu ölısö ödöriö wit mag ödör pön hömıdöi yu akuyöbö i pı gı mıdöŋa.

15Makwam ejol i, God höjöpalıb rama ram möl yuadebö röpın hön, nöbö mıjöi lei waba rol sö römıd gı mıdöŋ aku wö diba rön nugwo yadöŋa, “Mögörıb mıgrö bö wit mag bla göj wa. Wit ödör rag höb wop aku wöxnö nıg aku, yu agwönö naŋ mea aku pırag du, ödör pön hö mögum rane,” röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Aliö rimin, nöbö mijöi lei waba rol sö römid gi midöŋ aku, yu agwönö nuŋ mea aku pip rön, wit maga mögörib wölöŋ bla magalig römaxdörön pön hö mögum röŋa.

17Ejol i piöŋö God höjöpalib rama adöx sö mid aku ram möl yuadebö röpin höŋa. Nuŋ kwo algör yu agwönö mei pi gi midöŋa.

18 Mag akwör, ejol rin pina nugwidix midöŋ aku, God ap höjöpal ur nölib rigpid yöbö hön, ejol yu agwönö pilacic röxgiba pi gi midöŋ aku nugwo wö diba rön yadöŋa, “Wain mag mögörib migrö bö göj wa aku, yu agwönö naŋ mea aku pön wain maga magalig ödör rag hö mögum rane,” röŋa.

19Aliö rimin, ejol aku, yu agwönö nuŋ mea aku pip rön, wain mag bla ödör pön du, God nuŋ ölisö wölim wain maga röb caku rib möla aböŋa. Kau aku God nuŋ nöbö mö mag gwogwo rimidöi akuyöbö ñigö paiŋö öliŋ höb pi nölib maga mida.

20 Wain mag röb caku rib möl aku taun diba riŋadö midöŋa. Wain maga möl aku abmin, röbil patiŋ nugugirön, hañ aku aja wölön, röbö diba wödön kilomita akuyöbö tri hadred (300) duöŋa. Hañ ban dib aku hön hos yöcmac rol sö mid mag akuyöbö rol yöra sö wöl gi midöŋa.

Repelesin 15

Ejol bla rimidiŋ, ömörö diba hörirör akuyöbö mij sö piaku cöna

1Makwam ap keir yoŋyöbö nugwön aiö ribä i adöx yöd rol adö kau sö yöraku nuguma. Ömörö akuyöbö mij sö bla rimin, God nuŋ mi ölisö wölmid aku aŋadö riba pöraŋ, me rön, ejol nuŋ akuyöbö mij sö bla ñigö yadmin, ömörö dib piaku pi ragön mögörib il ki höba rimä.

2Makwam il mid aku nugumön, röbö ban glas röxgib i rin pina alig römerömö rön yöraku midöŋa. Nöbö mö ñiŋ ap höpebö aku aipam, nuŋ rig midöŋa nugwön anau nuŋwa tatal ri nigim ap aku aipam, ib nuŋ aku aipam, pisaŋ nuö nuö pilip duön pilixdörim bla, rib yöraku öbil gi midmä. God ñigö ap biyöj röxgiba hörirör nölmin,

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3 God mabö rɨ nölmɨd nöbö Mosɨs wopal nuŋwa aipam, Sipsip Ha wopal nuŋwa aipam wopal yadön yadmä, “God, nagö Nöbö Dib ölɨsö keiryöbö alɨg, ap agapɨm cɨnö cɨne, aku cɨnö. Nagö kiŋ nöbö dib mögörɨb bla magalɨg, Kiŋ ñɨŋa mɨdlö aku, öim öim ödöriö rön, paxdöriö akwör rɨmɨdlö.

4 Nöbö mö magalɨg nagö nugwön, anau pöña. Naŋ paŋyöbö akwör lei gudogudö mɨdlö. Nagör, Nöbö Dib, me rön, ib naŋ akwör yadɨŋ bɨl sö diöna. Naŋ mag ödöriö rol akwör rɨ ri abmɨdlö aku nugwön, nöbö mö mögörɨb adadö piaku piaku magalɨg hön nagö höjöpaiöñɨŋö,” rɨmä.

5 Makwam nɨ iswob nugwön nugumön, God höjöpalɨb ap uñ ram aku Ram Möl Kömö Wä Keiryöbö aku uba röd gɨ mɨdöŋa.

6Makwam ejol akuyöbö mɨj sö piaku, nöbö mö mögörɨb il kɨyöbö ñɨgö ömörö diba akuyöbö mɨj sö nölɨba, God höjöpalɨb ram möl yuadebö röpɨn rɨŋadö hömä. Ejol piaku, wölɨj lei wä cöröx cöröxbi röxg mɨdöŋ akuyöbö yömön, rɨg gol pön rim amanö bla pɨbɨla sɨnaŋ palön hömä.

7Ap kömö mös mös piaku i hön, ejol akuyöbö mɨj sö bla ñɨgö rɨg gol pön rim kwosö me bla hörɨrör nölöŋa. Kwosö möl bö, Nöbö Diba öim öim mɨd aku, nöbö mö rɨ gwogwam rɨm God ñɨgö ölɨsö wölɨm ñɨgö ömörö pɨ nölɨb mag aku aja wöl gɨ mɨdöŋa.

8 God mil wä keiryöbö nuŋwa aipam, ölɨsö keiryöbö nuŋwa aipam rɨmɨn, haub diba God höjöpalɨb ram aku aja wöl gɨ mɨdöŋa. Nöbö mö höjöpalɨb ram aku ram möl yuadö dub maga mɨdölöŋ. Ejol akuyöbö mɨj sö piaku, ñɨŋ ömörö diba akuyöbö mɨj sö nöbö mö nölɨba rɨmɨdim akuyöbö nöl pöcöñ akwör, mai ram möl yuadö dub maga cöna.

Repelesin 16

Ejol ömörö dib akuyöbö mɨj sö pɨrag hömä

1Makwam nɨ nugumön, mönö dib i God höjöpalɨb rama ram möl yuadö wö diba rön ejol akuyöbö mɨj sö yadöŋa, “Nöbö mö rɨ gwogwam rɨm God ñɨgö ölɨsö wölɨm ñɨgö ömörö pɨ nölɨb mag aku kwosö akuyöbö mɨj sö aja wöl gɨ mɨd piaku, pön du mögö rol bö hörɨŋ duaŋ,” me röŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Aliö rimin, ejol höd sö aku kwosö nuŋ aku rag du mögörib rola pörmin, nöbö mö ap höpebö ib kitib aku pön, nuŋ rig midöŋa nugwön anau nuŋwa tatal ri nigim ap aku höjöpalmidim piaku, ñigö uj höpebö öliŋ gwogwo pilib bla nigöŋa.

3 Ejol agñiŋ ribyöbö aku, kwosö nuŋ aku rag du ban yuö diba rola pörmin, röbö aku nöbö wöröxöŋ hañ aku röxgön, ap ban yuö diba midim bla, magalig wöröx pörmä.

4Ejol igwö wölö aku, kwosö nuŋ aku rag du, röbö ilam rödöŋ möl bla aipam röbö yuö umid bla aipam rola pörmin, röbö bla magalig hañ akwör wöxnö nigöŋa.

5Makwam ni nugumön, ejol röbö magalig nugwidix mid aku yadöŋa, “Naŋ Nöbö Lei. Naŋ wopik midlö; naŋ maduar ib hör i midmö. Naŋ mönö pi nuöm nig ri abön, ñigö nuŋ ri abön ailö maku.

6Nöbö mö piakwör mi, nöbö mö naŋ bla ñigö pil pal nigön, mönö naŋa yadib nöbö bla ñigö pil pal nigim, hañ ñiŋa pinöŋ aku mi, naŋ ñigö paiŋö haña nölaŋ nimöñ aku, ñiŋ keir rön pimidöi maku pal,” röŋa.

7 Aliö rimidmin, God ap höjöpal ur nölib rigpid rol yör akuyöbö mönö i yadöŋa, “God Nöbö Dib ölisö keiryöbö ödöriö. Naŋ mönö pi nuöm nig ri abön ñigö nuŋ ri abön ailö maku,” röŋa.

8Ejol igwö aku, kwosö nuŋ aku rag du naiö rola pörmin, nöbö mö bla naiö ölisö ñigö nigib maga röŋa.

9 Naiö ölisö nigön, ñigö rin röxg yöniŋ döbdö röŋ aku, ji ap kib mag gwogwo rimidmä aku, pödpöd rimin aliö alöliŋö, rön, röböxön, mid ri abön, God ib nuŋwa yadmin bil sö duölöŋ. God nuŋwör aniŋ ömörö nölmidö, rön, nugwo yad höimöumä.

10-11 Ejol mömid aku, kwosö nuŋ aku rag du ap höpebö hogw rol kiŋ nuŋwa rola pörmin, nöbö mö nuŋ nugwidix midmid mibil yöraku riba pixmag guröŋa. Uj höpebö nigim, öliŋ diba pilmin, albeñ öbixdör midmä aku, ji ap

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kib mag gwogwo rimidmä aku, pödpöd rimin aliö alölinjö, rön, röböxölim; ri gör midön, God adöx yöd rol adö kau sö mid aku nugwo yad höimöumä.

12 Ejol injösu aku, kinj mögörib naiö wölmid piakuyöbö höñinjö, rön, kwosö nunj aku rag du röbö dib Yupretis rola pörmin, röbö yuö aku anjadö lei wönja.

13Almin ni nugumön, ragwo asa mös panj midmä. Ragwo as piaku hau mös panj röxg midmä. Ragwo as i kas kaglö ajmöla höröpinönja; i ap höpebö ajmöla höröpinönja; i nöbö God mönö yadmidlö rön inakmönö akwör hörmid nöbö aku ajmöla höröpinönja.

14 Ragwo as piaku ap rölibä akuyöbö rib maga rönja. Ñinj duön kinj mögörib malö malö piaku piaku midöi akuyöbö magalig yölinj pön hö mögum rön, God Nöbö ölisö keiryöbö yad nigönj wop dib aku, nuö nuö piöña.

15 “Nugw ri aböña! Ni höba rimidil aku, nöbö ap kib pib bla nugu gör midölöi mag akwör hömidöi mag aliö akuyöbö höna! Makwam, nöbö mö inimö hölimeñ, wölij yöm ri ab gi mijöñ akuyöbö wahax pimijöña; ñinj magör yönön möigw yöxeñ!”

16 Ragwo as piaku ñinj kinj mögörib adadö piakuyöbö ödör pön hö mögum rimä; mögörib pön hö mögum rim yöraku Hibru mönö yadön Amagedon me rimidöia.

17Ejol mij sö aku, kwosö nunj aku rag du hör mibil yöra sö pöröja. Pörmin, mönö i hogw rol kinj God höjöpalib rama ram möl yuadö midönj aku wö diba rön yadönja, “Riba pör maku,” me rönja.

18 Aliö rimin nugugirön, gunim gigu rip dum, añigölö ñirip ñirip rip ömegö mej rogw bla yau hölip rimin, mi mimön diba nöbö mö mögörib il ki höd nugumidölöi akuyöbö i pönja.

19 Mi mimön diba pimin, taun dib Babilon aku pal gilix ab gilix rön, rib mös panj nigönja. Makwam taun dib mögörib adadö piaku piaku magalig Babilon rig rönj mag akuyöbö rön pal gilix ab gilix rim röul mo pinönja. Makwam God nunj Babilon nöbö mö mag gwogwo rimidim aku uplöbölönj. Nunj mi ölisö wölim, ñigö röbö acixa namag aja wölönj aku nölmin nimimä.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20 Makwam röbö wödoböŋ mögörıb ulmıdö bla aipam, mögörıb önöŋ ajmag bla aipam, aŋadö hölögıpöŋa.

21 Gupö mag diba, mag paŋ paŋ kilo akuyöbö padokwo padök mös höuöiliö igwö sö (50) akuyöbö, adöx sebö pınön, nöbö mö bla ñıgö mı göj göj palöŋa. Ñıgö mı göj göj palmın ñıŋ God nugwo mı yad höimöumä.

Repelesin 17

Nöbö kib pıb mö aku ölıŋ höb diba pöna

1 Ejol akuyöbö mıj sö ömörö hörırör pön rag hem akuyöbö, i hön nı yadöŋa, “Yörık han, nagö ap i yabumön nugwö! God rımın nöbö kib pıb mö gwogwo ödöriö aku paiŋö ölıŋ höb diba pıba rımıda. Taun dib yadmıdıl aku röbö mıga il yöra mıda.

2 Nöbö kib pıb mö aku kiŋ mögörıb adadö piaku piaku hörırör mıdöi akuyöbö pısaŋ yönön, nöbö mö mögörıb il kıyöbö ñıgö röbö wain nuŋwa nölmın nımımın, ñıgö u pıla. Röbö yadmıdıl aku ap kib mag gwogwo nuŋ rımıd mag aku maku,” röŋa.

3 Makwam God Inöma nuŋ nı aja wölım nugugırön, ejol aku nı pön du mögörıb rıg kap mibıl piaku dumın nugumön, mö i, ap höpebö paskwolö i rol sö römıd gı mıdöŋa. Ap höpebö aku, God yad mönö nıgıb ib mıga mıxıñ nuŋwa kai kıt nıg gım mıdöŋa. Yöcmac nuŋwa akuyöbö mıj sö mıdım, aj nuŋwa akuyöbö ragpıd sö mıdöŋa.

4 Mö nuguma aku, wölıj paskwolö mö dib yömmıdöi akuyöbö yömön, rıg gol mıga akwör, rıg wä wä rıg diba wobıb mıga akwör, köme wödö lanö yön gı mıd mag aliö akuyöbö lanö yön gı mıd mag mıj ulmıdö ‘pöl’ me rımıdöi aku mıga akwör, mıxıñ nuŋwa magalıg röbmın, cöröx cöröx gır mıdöŋa. Rıg gol pön rim namag i pı gı mıdöŋa. Namaga möl bö, nöbö pısaŋ kib yönön ap kib pıx gwogwo rımıdöŋ bla aja wöl gı mıdöŋa.

5 Möigw yöd nuŋ sö mönö umad gı mıdmıd i kai kıtmä: TAUN DIB ÖDÖRIÖ BABILON AKU, NÖBÖ KIB MÖ KIB RIP YÖNMIDÖI PIAKU AIPAM, NÖBÖ MÖ MAG GWOGWO ÖDÖRIÖ RIMIDÖI PIAKU AIPAM, NUÖM ÑIŊA MAKU.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6 Makwam nɨ nugumön, mö aku, nöbö mö Jisas nugw pön mönö wä nuŋwa wöxnö yad nölmɨdɨm ñɨgö pɨl pal nɨgön hañ ñɨŋa röbö wain röxg nɨmön u pɨlmɨdöŋa. Alöŋ aku nugwön, gɨl gɨl rön rɨb mɨga yöx mɨdma.

7 Jɨ ejol aku nɨ yadöŋa, “Pödpöd rɨmɨn gɨl gɨl rön rɨb mɨga yöxmɨdlö? Ap höpebö yöcmac nuŋwa akuyöbö mɨj sö mɨdɨm, aj nuŋwa akuyöbö ragpɨd sö mɨd aku aipam, nöbö kib pɨb mö ap höpebö rol sö römɨdön yönmɨd aku aipam, mönö il aku nagö yad nölɨba rɨmɨdla.

8 Ap höpebö nugumɨdlö aku, höd mɨdmɨda, weik mɨdöl, makwam womiöx mɨda, nuŋ ulöm möl hokwö rödölöŋ bebö wöl haŋ, God raŋ aŋadö rɨn hör yönmɨd möl bö diöna. God nuŋ mögörɨb maduar ör rɨ nɨgölöŋ wop aku, nöbö mö öim kömö akwör mɨjöñɨŋö, rön, köp rogw mɨdö bö ib ñɨŋa kai kɨtöŋa. Jɨ nöbö mö ib ñɨŋa kai kɨtölöŋ bla, ap höpebö aku iswob mɨjön aku nugwön, mɨ aiö waiö cöña. Aku agapɨm: nuŋ höd mɨdmɨda, weik mɨdöl, jɨ mai iswob mɨjöna.

9“Mönö piaku nugw ri abön mɨ, nugwöia. Ap höpebö yöcmac nuŋwa akuyöbö mɨj sö mɨdɨm nugulö aku, mönö ila adö mös mɨda. Mönö ila i yada, yöcmac akuyöbö mɨj sö piaku, önöŋ pɨd akuyöbö mɨj sö piaku maku. Mö aku önöŋ pɨd akuyöbö römɨd gɨ mɨda.

10Mönö ila i piöŋö yada, yöcmac akuyöbö mɨj sö piaku, kɨŋ akuyöbö mɨj sö piaku maku. Kɨŋ piaku, kɨŋ akuyöbö mömɨd sö kɨŋ mɨdön mödö wöröxmä, weik ɨŋösu aku nuŋ kɨŋ mɨda. Kɨŋ mɨj sö aku mai höba rɨmɨda. Jɨ hömɨjön aku, ulul mag mɨŋ iör mɨjöna.

11Makwam ap höpebö höd mɨdmɨda, weik mɨdöl aku, nuŋ keir kɨŋ amñaxɨb sö aku höna. Nuŋ mɨ, kɨŋ akuyöbö mɨj sö piakuyöbö nöbö i. God rɨmɨdaŋ nuŋ aŋadö pɨn bɨcöna.

12 Makwam aj akuyöbö ragpɨd sö nugulö bla, kɨŋ akuyöbö ragpɨd sö. Ñɨŋ weik kɨŋ mɨdölöi, jɨ mai God rɨmɨdaŋ ñɨŋ aua paŋyöbö iör kɨŋ mɨdön, ap höpebö aku pɨsaŋ mabö rɨ gɨrön, nöbö mö bla nugwɨdɨx mɨjöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13Ñiŋ rib mag paŋyöbö i yöx nugwön, ap höpebö aku nugwo yadiŋ, nuŋ yör ñiŋ aku pön, nöbö mö bla ñigö nugwidix mijöna.

14Kiŋ piaku ñiŋ Sipsip Ha aku pisaŋ nuö nuö rimijöña, ji nuŋ nöbö dib bla magalig Nöbö Dib ñiŋa midön, kiŋ bla magalig Kiŋ ñiŋa midön mid aku mi, nugwo pil pal nigib maga midöl. Nöbö mö nuŋwa keir yad wö ri pi piaku, nugwo cirip gör mijöñ piaku, ñiŋ nuŋ pisaŋ kiŋ piaku riŋ aŋadö pin bicöñiŋö," röŋa.

15Makwam ejol aku ni yadöŋa, "Nöbö kib pib mö römid gi midmin nugulö röbö bla, ñiŋ nöbö mö mögörib adadö rig midöi akuyöbö, ila höririr rig midöi akuyöbö, mixiña höririr rig midöi akuyöbö, mönö yöbö höririr rig yadmidöi akuyöbö mi.

16 Aj akuyöbö ragpid sö nugulö bla aipam, ap höpebö aku aipam, ñiŋ nöbö kib pib mö aku nugwo höxön, ap nuŋ bla magalig um pin pimidiŋ, mag ör mijöna. Mixiñ nuŋwa nimön, rib rib mijön bla uriŋ yön bicuaŋ diöna.

17Aku agapim: God ñigö riba nölaŋ, rib mag paŋyöbö i yöx nugwön, ap höpebö aku nugwo yadaŋ, yör ñiŋ aku pön raŋ duaŋ, God cöniŋö rön yad nigöŋ mag akuyöbö akwör cöna.

18Makwam nöbö kib pib mö nugulö aku, nuŋ mi taun dib ödöriö kiŋ mögörib adadö piaku piaku magalig nugwidix mid taun diba maku," me röŋa.

Repelesin 18

Babilon hö pin biriba rimida

1Makwam rib nugwön nugumön, ejol i kwo adöx yöd röul adö kau sebö hömida. Ejol aku, God yad nigmin nöbö dib ödöriö midöŋa. Adöx yöd röul adö kau sebö hön, mil wä nuŋ aku rimin, mögörib il ki magalig mila aböŋa.

2 Ejol aku hön wö diba rön yadöŋa, "God rimin taun dib Babilon aŋadö pin bira wo! Aŋadö pin bira wo! God rimin taun dib aku, nöbö mö i mi midöl, wöhö; ragwo as yöur ap gwogwo bla akwör mid me.

3Aku agapim: nöbö mö Babilon bla ñiŋ mö kib nöbö kib rön, mag gwogwo akuyöbö keiryöbö rim rim, nöbö mö mögörib il kiyöbö adadö magalig nugwo

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nugwön ñiŋ kwo algör ör paŋ mag akwör rimidöia. Babilon nuŋ röbö wain nuŋwa keir nimön, nöbö mö mögörib il kiyöbö adadö piaku piaku hörirör akuyöbö ñigö aipam nölmin nimimin, nuŋ rimid mag akuyöbö, ñiŋ kwo algör ör u pilön mag gwogwo akwör rimidöia. Kiŋ mögörib adadö piaku piaku hörirör midöi akuyöbö, nuŋ pisaŋ mag yönön, mag gwogwo akwör rimidöia. Makwam nuŋ ap wä wä bla pinö, rön, öim ribyöx nugw aku, nöbö mögörib adadö piaku piaku hörirör ap sim rimidöi akuyöbö rig diba pöiŋö," röŋa.

4 Makwam ni nugumön, mönö i kwo adöx yöd röul adö kau sebö yadöŋa, "Nöbö mö ni Babilon midöi bla, taun aku riŋadö duön, Babilon ada pisaŋ nigiö nigmijeñ. Ap kib mag gwogwo rimidöi piaku, ñiŋ pisaŋ rimijeñ. Öliŋ höb diba piba rimidöi aku, ñiŋ algör ör pimijeñ.

5 Ap kib mag gwogwo rimidöi pix kepkep aku, ap jöujöu pid diba wölumid wölumid mi dib röxim wöluöŋa adöx yöd röul adö kau sö yöraku. God nugwön ñiŋ ap kib mag gwogwo rimidöi aku ribyöx nugu gör mida.

6 Babilon nuŋ nöbö mö bli ñigö ri gwogwam röŋ mag aliö akuyöbö, naŋ paiŋö nugwo algör ör ri ajö nigö. Babilon nuŋ nöbö mö bli ñigö ri gwogwam röŋ mag aliö akuyöbö akwör wöhö; nugwo paiŋö mi ödöriö ri gwogwam rö. Babilon nuŋ nöbö mö bli ñigö röbö acixa nöl mag aliö akuyöbö akwör wöhö; nugwo paiŋö mi röbö acix gwogwo ödöriö aku namag nuŋwa hör nugwo nölan nimaŋ.

7 Ap miga akwör pinö, rön, ib nuŋwa keir pirag wöl mag aliö akuyöbö, nugwo paiŋö mi öliŋ höb gwogwo pi nölaŋ, mi liblib ri midaŋ. Rib nuŋwa keir nugwön yada, 'Ni kwin yörik römid gi midla. Ni mö wösrö midöi; ömörö bli ni pib maga midölö,' ra.

8 Aliö yadmida, ji God Nöbö Diba nugwo mönö diba yadön öliŋ höb pi nöiön Nöbö aku nuŋ mi Nöbö ölisö ödöriö mida. God Nöbö Diba nuŋ raŋ, wop paŋyöbö iör ñipñip diba höna; nöbö mö magalig mi göj immijöña; ap mag wen, kiö diba piöna. Makwam God Nöbö Diba nuŋ raŋ, Babilon rin pina pin yön bicuaŋ diöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 “Babilon rɨn yönön hauba wöluaŋ nugwön, mö aku mag yönmɨdöi kiŋ mögörɨb adadö piaku piaku hörɨrör bla lɨb pɨlaŋ immɨjöña.

10Mö aku nugwo mɨ ölɨŋ höb gwogwo pɨmɨd aku, an algör ör rɨbä maga rö, rön, ñɨŋ magalɨg hör hör yörkwo mɨdön mɨ göj im gɨrön yajöña, ‘Wöhö o! Wöhö o! Naŋ taun dib keiryöbö ödöriö o! Babilon o, naŋ taun dib ölɨsö keiryöbö ödöriö o! Naŋ wan aua akwör mönö diba nugwön, paiŋö ölɨŋ höb diba pön aŋadö hö pɨn biraŋö o,’ cöña.

11 “Makwam taun dib aku hö pɨn bɨcön aku, nöbö mö mögörɨb adadö piaku piaku hörɨrör ap sɨm rɨmɨdöi bla, weik nöbö mö piaku ap aniŋa wobeñɨŋö, rön, lɨb pɨlaŋ mɨ göj immɨjöña.

12 Sɨm rɨmɨdöi ap ñɨŋ piaku mɨ, rɨg gol, rɨg silpa, rɨg ulul wä wä hörɨrör rɨg diba wobɨb, köme wödö mag mɨj ulmɨdö ‘pöl’ me rɨmɨdöi aku; ñapñap uñ wä ödöriö ‘linɨn’ me rɨmɨdöi aku ödör pön du lɨdɨxmɨdöi aku, ñapñap uñ paskwolö mi, ñapñap uñ paskwolö, ñapñap kanuan höb nag akuyöbö pɨ lɨdɨxön ‘silk’ rɨmɨdöi aku; hölɨŋ wä höb bɨ hörɨrör bla; hön elɨpad aj diba pön ap hörɨrör mɨga akwör rɨmɨdöi bla; bäpö wä wä rɨg diba wobɨb ap hörɨrör mɨga akwör rɨmɨdöi bla; ap ain röxg ‘brons’ mag aku pön ap hörɨrör mɨga akwör rɨmɨdöi bla; rɨg ain pön ap hörɨrör mɨga akwör rɨmɨdöi bla; rɨg ‘mabɨl’ pön ap hörɨrör mɨga akwör rɨmɨdöi bla;

13ap hölɨŋ wä höb röbö hörɨrör bla; hauya hörɨrör bla ‘sɨnamɨn’ aku, ‘spais’ aku, ‘insens’ aku, ‘mö’ aku, ‘pɨraginsens’ aku; röbö wain aipam, olip wel röbö aipam; wit maga aipam, wit mag hauya aipam; hön kau aipam sipsip aipam; hön hos aipam, ap hön hos wabɨlmɨn pɨxɨp yönmɨdöi bla aipam; nöbö mö ñɨgö wobön pön höm nag mabö rɨmɨdöi bla aipam; nöbö mö pɨsaŋ nuö nuö pɨlön ñɨŋ nag nɨgön pön höm nag mabö rɨmɨdöi bla aipam. Ap ñɨŋ sɨm rɨmɨdöi piaku maku pal.

14“Makwam nöbö ap sɨm rɨmɨdöi bla Babilon nugwo yajöña, ‘Mɨxɨñ nagö rɨbyöx ap wä wä naŋ bla magalɨg yöm ra. Rɨg gol silpa rɨg ap wä hörɨrör mɨga mɨd ap naŋa piaku magalɨg mödö yöm ra. Mai iswob pöinaŋö,’ cöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15 “Nöbö Babilon yöraku ap bla sim rön, rig diba pimidöi nöbö bla, Babilon nugwo mi ölin höb gwogwo pimid aku, an algör ör ribä maga rö, rön, hör hör yörkwo midön mi göj im girön,

16 yajöña, ‘Wöhö o! Wöhö o! Taun dib keiryöbö ödöriö o! Taun diba kitib wä ki, wölij wä wä, ñapñap uñ wä ödöriö ‘linin’, ñapñap uñ paskwolö mi, ñapñap uñ paskwolö bla pön ud wabil nig gi midmida; rig gol, rig ulul wä wä hörirör rig diba wobib, mag mij wä ‘pöl’ aku pön ud wabil nig gi midmida.

17 Ji weik wan aua akwör ap wä wä nuŋ piaku magalig mödö aŋadö yöm rö,’ cöña. “Biyöj yöj nöbö bla aipam, mabö rib nöbö ñiŋ bla aipam, biyöj rola yönmidöi nöbö mö bla aipam, biyöj rola ap mag pi sim rimidöi nöbö mö bla aipam, magalig hör hör yörkwo mijöña.

18 Hör hör yörkwo midön, taun dib aku rin yönön haub tuktukwa wölmijön aku nugwön yajöña, ‘Taun ölisö keiryöbö ödöriö kiyöbö i höd midmidölö!’ cöña.

19Ñiŋ hauya pön, yöcmac rol ñiŋ sö pi ab girön yajöña, ‘Wöhö o! Wöhö o! Babilon taun dib ölisö keiryöbö ödöriö wöhö o! Babilon nuŋ midmin nugugirön, rig gol, rig silpa, rig, ap wä wä rig diba wobib ap bla hörirör miga akwör midmin, röbö yuö biyöja yön girön, rig miga akwör pimidöl aku, ji weik wan aua akwör ap wä nuŋ piaku magalig mödö aŋadö yöm rö,’ cöña.

20 “God nuŋ rimin Babilon aŋadö pal gilix ab gilix ri pin gi mid aku, ñiŋ adöx yöd röul adö kau sö midöi piaku päja yadön wobiö lero lero rön wahax pöña! God rimin, nöbö kib pib mö aku aŋadö pin bira aku, ñiŋ Jisas nöbö mö nuŋwa midöi bla aipam, Jisas mönö wä pön dub nöbö nuŋ bla aipam, God mönö yadib nöbö bla aipam, ñiŋ wobiö lero lero rön wahax pöña! Nuŋ ñigö mi ri gwogwam röŋ aku nugwön God nuŋ nugwo mönö diba yadön, paiŋö mi ölin höb diba pi nöl maku,” me röŋa.

21 Makwam mag aku, ejol ölisö keiryöbö ödöriö i, rig dib ödöriö wit maga pal caku ri wit mag pi hauya rimidöi rig akuyöbö i pön ban yuö diba abön yadöŋa, “Mag aliö akuyöbö algör ör taun dib keiryöbö ödöriö Babilon pi hajal abiŋ mai nöbö mö iswob nugweñim.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22 Babilon nöbö mö wahax pɨ girön, ap bɨyöj röxgöb pal girön, ulamö pal girön, namaga pɨr girön rɨ mɨdeñɨm. Mabö adö hörɨrör rɨmɨdöi akuyöbö reñɨm. Wit maga pal caku rɨ wit mag pi hauya rɨmɨdöi akuyöbö reñɨm.

23 Nöbö mö hötɨkö mila taun diba mibɨl aku iswob nugweñɨm. Nöbö mö nölaŋ pön, wahax pön, reñɨm. Sɨm rɨmɨdöi nöbö nagö bla, mögörɨb adadö piaku piaku hörɨrör nöbö dib ödöriö mɨdmɨdöia. Nöbö mö nagö kɨj rön, inakmönö hörön rɨm, nöbö mö mögörɨb adadö piaku piaku nugwön magalɨg mai duön mag aliö akuyöbö algör ör rɨ gwogwam rɨmɨdöia.

24 “Babilon nöbö mö bla akwör, God mönö yadɨb nöbö nuŋ bla ñɨgö pɨl pal nɨgön, nöbö mö nuŋ bla ñɨgö pɨl pal nɨgön, rɨmɨdöia. Nöbö mö mögörɨb il kɨ pɨl pal nɨgmɨdöi bla magalɨg ila aku paŋ Babilon ör. Aliö almɨd aku, God nugwo paiŋö mɨ öliŋ höb dib aku pɨ nölö,” röŋa.

Repelesin 19

1Ejol ölɨsö ödöriö aku mönö aku yad pöröŋa nugwön nɨ bu gɨgɨ diba audiöx nuguma. Bu röŋ aku, nöbö mö mɨga akwör adöx yöd röul adö kau sö wahax pɨ girön ajmöl aj halön yadmä, “God ib nuŋwa yadɨŋ bɨl sö duaŋ! God ana akwör nöbö mö kömö pɨmɨda. God ana akwör mil wä keiryöbö alɨg mɨda. God ana akwör Nöbö ölɨsö keiryöbö ödöriö mɨda.

2 God ana mönö diba yadön, mönö pɨ nuöm nɨg ri abön, nöbö mö akuyöbö ñɨgö paiŋö mör nöla. Nöbö kib pɨb mö gwogwo ödöriö aku, nöbö kib pön pɨsaŋ mag yönön rɨmɨn, nöbö mö mögörɨb hörɨrör piakuyöbö hön, nuŋ rɨmɨdöŋ aku nugwön, ñɨŋ kwo algör paŋ mag akwör rɨ gwogwam rɨmɨdmä. Mö aku nuŋ God nöbö mö mabö rɨmɨdöi bla pɨl pal nɨgöŋ aku mɨ, God nuŋ nugwo mönö diba yadön paiŋö ölɨŋ höb diba nölö,” rɨmä.

3Aliö rön, iswob ajmöla aj halön yadmä, “God ib nuŋwa yadɨŋ bɨl sö duaŋ! Taun dib keiryöbö ödöriö Babilon yön hauba nɨgön, hauba aku öim öim nɨgmɨjönɨŋö,” rɨmä.

4Aliö rɨmɨn, yöj nöbö akuyöbö padokwo padök paŋyöbö i höuöiliö agñɨŋ bö (24) aipam, ap kömö mös mös piaku aipam, God hogw rol kɨŋ rola römɨd gɨ

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

midöŋ il yöraku höxmax yuön ubilön yadmä, “Mi ödöriö! God ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ!” me rimä.

5Aliö rimin, mönö i hogw rol kiŋ midöŋ yöra pisö yöbö yadön yadöŋa, “Ñiŋ nöbö mö mölyöbö bla aipam, nöbö mö rib bla aipam, God ana mabö ri nölön nugwo ipöxmidöi bla magalig ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ,” me röŋa.

Krais nöbö mö nuŋ bla pön mögörib nuŋwa duaŋ, wahax pöña

6 Makwam mag aku ni bu diba i, röbö höja pinön kika ri mag akuyöbö rimin, gunima gigu rimin pi milkap nigim dumid mag akuyöbö rimin audiöx nuguma. Bu kika aku, nöbö mö miga ödöriö aj halön yadmä, “God ib nuŋwa yadiŋ bil sö duaŋ! God Nöbö Dib ana aku Nöbö ölisö keiryöbö ödöriö. Nuŋ Kiŋ midön nöbö mö akuyöbö magalig nugwidix mida.

7 Makwam, wä raŋ nugugirön wahax pinim; God nuŋ Nöbö ölisö keiryöbö ödöriö mid aku nugwön, ib nuŋwa yadiŋ bil duaŋ. Aku agapim: Sipsip Ha aku mönin nuŋwa pib wop aku mödö hö makwam, mö aku nöbö rama duba, ap ri pidilu gör mida.

8Linin wölij wä lei cöröx cöröx gi mid i, God mönin nuŋwa nugwo nölmin yömö,” rimä. Linin wölij wä aku il aku, God nöbö mö nuŋwa ri ri abmidöi piaku maku pal.

9 Makwam ejol aku ni yadöŋa, “God mönö mi ödöriö yadmid aku, mönö nuŋwa bli yadmön kai kitö. Nuŋ yada, ‘Sipsip Ha aku wö raŋ duön nuŋ pisaŋ ap diba nimöñ nöbö mö piaku mi ödöriö wahax pöñiŋö,’ ri gö” me röŋa.

10 Makwam ejol aku aliö rimin, ni yödpilö il nuŋ aku höxmax yuön, nugwo höjöpainö, rim aku, ji ni yadöŋa, “Wöhö. Naŋ almijinö! God paŋyöbö akwör nugwo höjöpalö. Naŋ aipam, haul nöbö mölöu nöbö naŋ bla aipam, Jisas mönö wä nuŋ aku nugw pön rig yadmid mag akuyöbö rimidöi aku, ni kwo algör God mabö ri nölib nöbö nuŋ i midla. Jisas mönö ma yad wöxnö nigöŋ mönö wä akwör nugw pön, God mönö yadib nöbö nuŋ bla nöbö mö piaku mönö yad nölmidöiŋö,” röŋa.

Krais hön hos age rola römidön yönmidöŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 Makwam mag aku nugumön, adöx yöd röul adö kau sö möla rödim, nöbö i hön hos age i rola römid gi midöŋa. Nöbö hön hos rola römid gi midöŋ aku, ib nuŋ mös: ib i Cir, ib i Mi. Nuŋ nöbö mö bla ñigö mönö diba yadön, mönö pi nuöm nig ri abön, paiŋö öliŋ höb pi nölmid aku, amnimab pi nölöl; rig rimidöi mag akwör nugwön pi nölmida. Aliö alön, nöbö mö bla pisaŋ nuö nuö rön pil ribix abmid aku, ribyöx nugw ri abön, mönö nuöm nig ri abön, nuö nuö rön pil ribix abmida.

12 Mämäg nuŋ aku rin pin röxgib. Kiŋ nigmidöi usaŋ mea akuyöbö, miga yöcmac nuŋ sö nigmin midöŋa. Mixiñ nuŋ aku ib i midöŋa. Ji ib aku, nöbö mö bli nugwölöi; nuŋ keir ör nugwa.

13 Wölij röb gi mid aku, haña unön nigmin haña alig mida. Makwam ib nuŋwa, “God Mönö.”

14Ami Nöbö adöx yöd röul adö kau sö piaku, wölij age, wölij lei mida höririr röbön, hön hos age rola höririr römidön, nugwo mai dumä.

15 Ajmöl nuŋ bö, yu mixil ölisö mei höröpinöŋa. Yu mixil ölisö mei aku pön, nöbö mö mögorib höririr piaku pisaŋ nuö nuö rön pil pal nigön, ain yöd mixil i pön, ñigö nugwidix mijöna. Makwam God yad nigöŋ wop aku, God Nöbö Diba, Nöbö ölisö keiryöbö ödöriö aku, nöbö mö mag gwogwo rön nugwo höj nugwöñ akuyöbö nugwaŋ, mi ölisö wölaŋ yadaŋ, ñigö wain mag akuyöbö röxg pön, God wain maga röb caku rib möla abön, hön hos age rola römid gi mid Nöbö aku ñigö röb caku cöna.

16 Makwam wölij mixil nuŋ aipam, mabim nuŋ aipam, ib i mida: KIŊ PIAKU KIŊ ÑIŊA MAKU NÖBÖ DIB PIAKU NÖBÖ DIB ÑIŊA MAKU.

17 Makwam ni nugumön, ejol i naiö mibil yöraku pisö öbil gi midim nugugirön, yöur adöx mibil yör sö höd nig yönmidim akuyöbö ñigö wö diba rön yadöŋa, “God ñigö ap mag diba nöliba rimid aku, magalig hön mögum ri!

18Ñiŋ hön, kiŋ bla mixiña nimön, ami nöbö nugwidix midib nöbö dib bla mixiña nimön, ami nöbö ölisö bla mixiña nimön, hön hos bla mixiña nimön, nöbö hön hos pön yönmidöi bla mixiña nimöña. Nöbö mö nag mabö rimidöi

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

bla, nöbö mö rıb ñıŋa keir yöx nugwön mabö rımıdöi bla, nöbö mö ib diba mıd bla, nöbö mö ib mıdöl bla, mıxıñ nıgö bla magalıg nımöñıŋö," röŋa.

19Makwam mag aku nugumön, ap höpebö aku aipam, kıŋ mögörıb adadö piaku piaku hörırör piaku aipam, ñıŋ duön, hön hos age pı yönmıd Nöbö aku aipam, ami nöbö nuŋ bla aipam pısaŋ nuö nuö rıba, ami nöbö ñıŋ bla pön hö mögum rımä.

20 Aliö almıdmın, hön hos age pön yönmıdöŋ Nöbö aku, ap höpebö aku aipam, nöbö nuŋwa nöbö mö akuyöbö ñıgö inakmönö hörön ap röllıbä akuyöbö röŋ nöbö aku aipam, ñıgö pı cıcı nıgön, ban yuö rın salpa pina wödö painö suba alıg pımıd möl bö aböŋa. Ap höpebö nöbö nuŋ aku, nuŋ höd nöbö mö mıga akwör inakmönö hörmın, ñıŋ ap höpebö ib kıtıb aku pön, nuŋ rıg mıdöŋa nugwön anau nuŋwa tatal rı nıgim ap aku höjöpalmıdmä.

21Makwam hön hos age pı yönmıdöŋ Nöbö aku, yu mıxıl ölısö ajmöl nuŋ bebö höröpınöŋ aku, ami nöbö akuyöbö ñıgö magalıg pıl pal nıgmın, yöur bla hön mıxıñ ñıŋ bla nım nöi nugwön röböxmä.

Repelesin 20

Seten nag mıdaŋ kım akuyöbö wan tausan yöñöna

1 Makwam mag aku nugumön, ejol i ulöm möl hokwö rödölöŋ ki wab aku aipam, nag sen ölısö rogw aku aipam, imag nuŋ aku pırag adöx yöd röul adö kau sebö hömıda.

2-3 Pön hömıdmın, kas kaglö aku, kas maduebö öim nıgöŋ aku, nugwo pı cıcı nıgön, nöbö mö mögörıb hörırör akuyöbö ñıgö iswob inakmönö hörölaŋ, me rön, nag wabıl pön du ulöm möl hokwö rödölöŋ möl bö abön, uba wöl nöl gö nıg ri aböŋa. Kas kaglö almıdöŋ aku mı, nuŋ möl aku naga mıdaŋ, kım akuyöbö wan tausan duaŋ, iswob yau abıŋ hön, hör ul mıŋi rıp yönmıjöna. Maduar inakmönö hörmıd kas aku kıjaki mı Seten.

4 Makwam nugumön, nöbö mö bli inöm ñıŋa kıŋ hogw rol hörırör piaku römıd gı mıdmä. Nöbö mö piaku, God yadmın ñıŋ nöbö mö akuyöbö ñıgö mönö diba yadön mönö pı nuöm nıgıba rımıdmä. Nöbö mö piaku, ap höpebö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aku ib nuŋwa mag wöl girön, nuŋ rig midöŋa nugwön anau nuŋwa tatal ri nigim ap aku ib nuŋwa mag wölölim; ib kitib nuŋ aku möigw sö mönö iŋsö rol piaku pölim; Jisas mönö wä nuŋwa nöbö mö akuyöbö ñigö wöxnö yad nölön, God Mönö rig yadmid mag akuyöbö akwör rimidmin, ñigö göliöda römaxdörmä. Ni nugugu midmön nugugirön, inöm piaku kömö nigön, Krais pisaŋ nöbö mö akuyöbö ñigö kiŋ röxgib nöbö mö akuyöbö nugwidix midim midim, kim akuyöbö wan tausan yönöŋa.

5Nöbö mö bli wöröxim bla, wop aku öbilölim. Kim akuyöbö wan tausan yönmidöŋa, mai öbilmä. Mönö yadmidil ki, God nuŋ höd rimin nöbö mö piaku höbkal öbilmä akwör yadmidla.

6 Nöbö mö höd öbiöñ bla, God nöbö mö nuŋwa keir akwör midön wä raŋ nugugirön mi ödöriö wahax pi girön mijöña. Yörbö wöröxeñ. Ñiŋ God Krais ñigö nuarö hogwa höjöpal ur nölib nöbö mö röxgib mabö ri nöl gir midön, Krais pisaŋ nöbö mö akuyöbö ñigö kiŋ röxgib nugwidix midiŋ midiŋ, kim akuyöbö wan tausan yöñöna.

Seten öliŋ höb diba pöna

7Kim akuyöbö wan tausan hö duaŋ nugugirön, God ejol nuŋ akuyöbö ñigö yadaŋ, ñiŋ Seten nugwo naga yau abiŋ,

8 nuŋ duön nöbö mö mögörib il ki adadö piaku piaku hörirör midöi akuyöbö ñigö magalig inakmönö hörön yajöna. Nöbö mö piaku, Gog nigön Megog yöŋö. Seten ñigö magalig pixip haŋ, ñiŋ nuö nuö piliba höña. Nöbö mö nuö nuö pilmijöñ piaku, ñiŋ rig jimi ban yuö halaia rig midmid mag akuyöbö rig mijöña.

9 Ñiŋ malö malö piaku piaku hön, taun dib God nöbö mö nuŋwa midmidim aku, taun dib God nuŋ madmag nigmid aku, wob yuö nigmä. Taun aku wob yuö nigmä aku, ji God nuŋ rimin, riba rin pina adöx yöd röul adö kau sebö pinön, ñigö yön bicum duöŋa.

10 Makwam God ejol nuŋ bla, kijaki nuŋ nöbö mö akuyöbö ñigö inakmönö hörön pön pixip hömidöŋ aku, nugwo pön du rin pina rig salpa alig yönmid ban yuö möl bö abmä. Ap höpebö aku aipam, nöbö nuŋwa nuŋ nöbö mö

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

akuyöbö ñıgö inakmönö hörön yadmıdöŋ nöbö aku aipam, höd ban yuö bö abım mıdmä. Mila aipam, cıcıbö yuö aipam, öim öim mı ölıŋ höb pı gır mıjöña.

Mönö dib yoŋyöbö aku

11Makwam nugwön nugumön, hogw rol kıŋ age diba aipam, Nöbö rola römıd gı mıdöŋ aku aipam mıdöŋa. Nöbö Diba nuŋ yöraku mıdmın nugugırön, rıb pia mıgrö kı adöx sö pısaŋ bör aŋadö hör piaku du yöm rım, mai nugwölım.

12 Makwam nı nugumön, nöbö mö dib mıdön wöröxim bla aipam, nöbö mö mölyöbö bla mıdön wöröxim bla aipam, magalıg hön hogw rol kıŋ il yöra öbıl gı mıdım nugugırön, köp bli pı begulmä. Köp i, nöbö mö kömö mıdön, rıg rim mag akuyöbö nugwön kai kıtmä. Köp aku pı begulön, köp i pı begulmä. Köp mai pı begulim aku, nöbö mö öim öim kömö mıjöñ bla ib ñıŋa kai kıtmä. Pı begulmın nugugırön, God nuŋ nöbö mö wöröxim bla agap apım rim aku nugwön, mönö pı nuöm nıgön, ñıgö nuöm nıgöŋa.

13 Nöbö mö ban yuö diba yuö piaku wöröxim bla dum nugugırön, God nuŋ ñıgö mönö diba yadöŋa. Wöröxıb Mag aku aipam Rönau Rama aku aipam nöbö mö wöröxön du pöx mıdim akuyöbö ñıgö magalıg pön du nölmın nugugırön, ñıŋ hörırör agap apım rim aku nugwön, God ñıgö mönö diba yadöŋa.

14God nuŋ alöŋa nugwön, Wöröxıb Mag aku aipam Rönau Rama aku aipam, God yadmın pön du rın pina yönmıd ban yuö bö pı abmä. Rıg pina yönmıd ban yuö dumıdöi aku ‘Iswob Wöröxöñıŋö’ rımıdöia.

15Makwam nöbö mö öim öim kömö mıjöñ bla, ib ñıŋa kai kıtim köp rogw aku, nöbö mö bıl kai ib ñıŋa köp aku mıdölöŋa nugwön, God nuŋ yadmın, ñıgö magalıg algör ör pön du rın pina yönmıd ban yuö bö pı abmä.

Repelesin 21

Mögörıb il kı aipam, adöx sö aipam keir yoŋyöbö nıgöŋa

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Midön nugumön, mögörib yoŋyöbö aipam, adöx sö yoŋyöbö aipam midöŋa. Mögörib hödyöbö aku aipam, adöx sö hödyöbö aku aipam mödö yöm rim midölöŋ. Ban yuö höd midmid aku aipam mödö yöm rim midölöŋ.

2 Makwam ni nugwön nugumön, God rimin Taun Dib Lei, Jerusalem yoŋyöbö aku, adöx yöd röul adö kau sebö hömida. Taun Dib Lei aku, mö bla nöbö piba wölij kitib wä yömön pöx midöi mag aliö akuyöbö rig midöŋa.

3 Makwam ni audiöx nugumön, hogw rol kiŋ midöŋ mibil yöraku yöbö, mönö diba wö ri yadön yadöŋa, “Weik ila nigön, God nuŋ keir nöbö mö bla pisaŋ ram ur nigön mijöna. Nuŋ nöbö mö bla pisaŋ midaŋ, ñiŋ nöbö mö nuŋwa mijöña. God nuŋ keir ñigö pisaŋ midön, God ñiŋa mijöna.

4Nuŋ mäp röbö mämäg ñiŋa mid aku magalig örix aböna. Nöbö mö wöröxeñ; ömörö paŋ, lib pilaŋ imeñim; öliŋ höb peñim. Aku agapim: mögörib hödyöbö aku mödö yöm rim weik midölö,” röŋa.

5 Makwam kiŋ hogw rolrola römidöŋ Nöbö aku ni yadöŋa, “Ni ap magalig ap yoŋyöbö ri nigmidlö,” röŋa. Aliö yadön ni yadöŋa, “Mönö yadmidil ki kai kitö. Mönö ki, mönö ma ödöriö, nöbö mö bla aŋadö nugw piŋ,” me röŋa.

6 Aliö yadön ni yadöŋa, “Wopik yadmidil ap ki magalig mödö rila. Ni maduar ib hör i midma, mai öim öim mijina. Il aku nör, piñ aku nör midla. Nör rimön, ap bla magalig ila nigön mida. Nör rimön, ap bla magalig yöm cinöb yöm cöna. Nöbö mö kai röbö de pilmidaŋ, ñigö yadmön, röbö ilam möl rödöŋ kömö mag nölib aku nimöña; wobeñ, hör nimöña.

7 Nöbö mö ömörö haŋ, rib miga nugwölön, ni cirip gö nig gi mijöñ akuyöbö, ñigö ap yadmidil ki magalig nöina. Ni Nuö ñiŋa midmön, ñiŋ halöu ha na mijöña.

8 Ji nöbö mö, God nugwo ciripön ömörö piniŋö, rön, ribyöx nugwön ipöxmidöi bla; nöbö mö Jisas mönö wä aku nugw pön röböxmidöi bla; nöbö mö mi mag gwogwo ap pix kepkep rimidöi bla; nöbö mö nöbäpö pilmidöi bla; nöbö mö kib mag yönmidöi bla; nöbö mö kij rimidöi bla; nöbö mö god inakmönö hör ap piaku höjöpalmidöi bla; nöbö mö mönö inakmönö hörön

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yadmıdöi bla; ñıŋ magalıg du mıjöñ ban yuö rın salpa pina wödö painö suba alıg pımıd möl bö. Nöbö mö möl aku diöñ aku ‘Iswob Wöröxöñıŋö’ röliŋö,” röŋa.

Jerusalem yoŋyöbö

9Ejol akuyöbö mıj sö höd kwosö ñıŋa pön pöröi bla, ejol paŋyöbö i hön nı yadöŋa, “Naŋ hö, Sipsip Ha aku, mö nuŋ pıba rımıd aku, mö akwör yabumön nugunaŋö,” röŋa.

10 Aliö rımın, God Inöma nuŋ nı aja wölmın nugugırön, ejol aku nı pön, pön du mögörıb önöŋ ajmag dib ödöriö mı bıl pisö i wöluön, nı yabumın nugumön, Taun Dib Lei Jerusalem aku, God adöx yöd röul adö kau sö mıd yöraku yöbö hömıdöŋa.

11 God Jerusalem yoŋyöbö aku abmın höm nugumön, God nuŋ keir mil wä keiryöbö alıg mıd mag akuyöbö, taun aku algör ör mil wä keiryöbö alıg mıdöŋa. Taun kıtıb wä aku rıg wä wä rıg mıga wobıb akuyöbö, rıg jaspa cöröx cöröx gı mıd mag akuyöbö, cöröx cöröx gı mıdöŋa.

12 Rıg kul mıxıl ödöriö Jerusalem yoŋyöbö aku wob suai rön, ödöi römö akuyöbö möl sö mıdöŋa. Ödöi römö möl sö akuyöbö ubalıja hörırör mıdöŋa. Ejol akuyöbö möl sö ödöi römö ubalıj piaku hörırör nugwidıx mıdmä. Ubalıj piaku, Juda ila hörırör akuyöbö möl sö mıdöi akuyöbö ib ñıŋ bla kai kıtmä.

13Ödöi römö ubalıj piaku: mañö adö bö mös paŋ; lıj adö sö mös paŋ; cakö adöi mös paŋ; cakö adöi mös paŋ.

14Kul aku höd ila nıgön, rıg mıxıl dib akuyöbö möl sö rag hö nıgön, mai kul wobim rol sö. Rıg mıxıl dib piaku, Sipsip Ha mönö wä pön dub nöbö akuyöbö möl sö bla, ib ñıŋ bla kai kıtmä.

15 Ejol nı mönö yadmıdöŋ aku rıg gol i pön rim rıp mıxıl i pı gı mıdöŋa. Rıp akuyöbö pön, ap i rıba nıg nugwön, ap aku mıxıla pödpödiö röxg mıd aku iŋ wöd nugumıdöia. Makwam ejola nuŋ nıg nugub rıp aku pön, taun dib aku nıg nuguba rımıdöŋa; ödöi römö ubalıj aipam, rıg kul aipam, taun diba magalıg nıg nuguba rımıdöŋa.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16Makwam ejola nuŋ nig nugub rip aku pön, taun ma aku ripa pi nig nugwön, taun dib aku mixil pödpödiö röxg mid aku iŋ wöd nugumin, ni nugumön, mañö adö bebö yöj adö sö stadia akuyöbö twelp tausan duöŋa; cakö adöi yöbö cakö adöi stadia akuyöbö twelp tausan duöŋa. Kul cuöxiö wobim aku adö adö iör i hör midölöŋ; nig nuguguba akwör stadia akuyöbö twelp tausan duöŋa.

17Ejol aku nuŋ nig nugub rip aku pön, taun diba kul wob suai rig midöŋ aku, nöbö mö rip nigön iŋ wöd nugumidöi mag akuyöbö iŋ wödön, migrö bö rib adöx sö iŋ wöd nugumin, ni nugumön, kiubit akuyöbö wan hadred poti po (144) duöŋa.

18 Kul aku, rig jaspa me rimidöi aku pön ri nigmin midöŋa. Taun dib aku, rig gol wä wä glas mil ab gi mid mag akuyöbö alig gi mid akwör pön ri nigmin midöŋ aku mi, mi mil ab gi midöŋa.

19Rig mixil diba pön rig kul il bö nig gim midöŋ bla, rig wä wä rig diba wobib hörirör miga akwör pön, rig mixil dib piaku ri nigmin midöŋa. Rig agñiŋ bö rig jaspa aku ri nigmin midöŋa; rig agñiŋ ribyöbö aku rig rinaub, rig sapaia aku ri nigmin midöŋa; rig igwö wölö aku rig kömö kömö, rig aged aku ri nigmin midöŋa; rig igwö aku rig kömö kömö, rig emral aku ri nigmin midöŋa;

20rig mömid aku rig paskwolö aipam age aipam römerömö rig mid, rig sadoniks aku ri nigmin midöŋa; rig iŋösu aku rig paskwolö, rig kanilian aku ri nigmin midöŋa; rig mij aku rig hömlö göj, rig krisolait aku ri nigmin midöŋa; rig amñaxib aku rig kömö kömö, rig beril aku ri nigmin midöŋa; rig mac aku rig hömlö göj mia, rig topas aku ri nigmin midöŋa; rig ragpid aku rig kömö kömö aipam hömlö göj aipam römerömö rig mid, rig krisopres aku ri nigmin midöŋa; rig agip aku rig paskwolö, rig haiasin aku ri nigmin midöŋa; rig migan kwo aku rig rinaub, rig amedis aku ri nigmin midöŋa.

21Ödöi römö ubalij akuyöbö möl sö, köme wödö lanö yön gi mid mag aliö akuyöbö lanö yön gi mid mag mij ‘pöl’ aku, mag dib akuyöbö möl sö pön ri nigmin midöŋa. Taun dib aku, ödöi römö bla rig gol wä wä glas mil ab gi mid

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mag akuyöbö alıg gı mıd akwör pön rı nıgmın mıdöŋ aku mı, mı mil ab gı mıdöŋa.

22Taun dib aku nı God höjöpalıb ram i nugwölım. God Nöbö Diba, Nöbö ölısö keiryöbö ödöriö aku aipam, Sipsip Ha aku aipam mıdöi aku mı, God höjöpalıb ram i mıdöl; ñıŋ nuarö hogwa God höjöpalıb rama mıdöia.

23 Makwam God mil mag wä keiryöbö alıg mıd aku, Sipsip Ha hötıkö mila rımıd mag aliö akuyöbö, nuŋ kwo mil mag wä keiryöbö alıg mıd aku, ñıŋ nuarö hogwa aliö almıdöi aku mı, taun aku naiö röun yöŋö mabö i mıdöl.

24 Nöbö mö mögörıb adadö piakuyöbö hön taun aku du mıjöñ bla, mil wä aku nugwön yönmıjöña. Kıŋ mögörıb adadö piaku piakuyöbö taun aku du mıjöñ bla, ap agap apım waiö, ap agap apım mila alıg mögörıb ñıŋ yöra rımıdim bla, alıg pön du taun dib aku yuadö du mıjöña.

25 Taun aku ubalıj bla idıxeñ; pıxmag guren; ubalıja öim öim röd gör mıjöna.

26Nöbö mö mögörıb adadö piakuyöbö hön taun aku du mıjöñ bla, ap agap apım wä, ap agap apım mila alıg mögörıb ñıŋ yöra rımıdim bla, alıg pön du taun dib aku yuadö du mıjöña.

27 God nugwo hölul rımıd ap aku, taun aku yuadö dub maga nıgen. Nöbö mö god inakmönö höjöpalön mag gwogwo rımıdöi bla, taun aku yuadö dub maga nıgen. Nöbö mö öim öim kömö mıjöñ köp rogw mıdö bö, Sipsip Ha ib ñıŋa kai kıdım mıd nöbö mö piakwör taun aku yuadö diöña.

Repelesin 22

Kömö Mag Nölıb Röbö aku

1 Ejol aku kömö maga nölıb röbö aku nı yabumın nuguma. Röbö hömıdöŋ aku, glas cöröx cöröxbi rımıd mag akuyöbö cöröx cöröxıp rıp hömıdöŋa. Röbö aku, God Sipsip Ha aku yöŋö hogw rol kıŋ ñıŋ nuarö hogw aku römıd gı mıdım yöraku möla rödön,

2 taun diba ödöi mibıla duön duöŋa. Röbö pö adöi adöi bı maga nımön öim öim mıjöñ bı aku wöl gı mıdöŋa. Bı römö aku kım paŋ paŋ mılmeja hörırör

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mıgan sö öim öim maga yaxmıdöŋa. Bı panö aku nöbö mö mögörıb adadö piaku piaku hörırör ñıgö rımın kömö nıgmıdöŋa.

3Taun dib aku, God nuŋ hölul rımıd ap aku mıden. God Sipsip Ha aku yöŋö hogw rol kıŋ ñıŋ nuarö hogw aku, taun dib aku mıbıl yöra mıjöna. God nöbö mö nuŋ bla, mabö nuŋwa rı nöl gır mıjöña.

4 Taun dib aku, God nöbö mö nuŋ bla Sipsip Ha haŋaj mämäg yuö nuŋwa nugwöña. Sipsip Ha ib nuŋwa möigw ñıŋ sö kai kıt nıgıŋ mıjöna.

5 Pıxmag guren. God Nöbö Dib aku nuŋ mil ñıŋa mıjön aku mı, hötıkö pina aipam, naiö aipam mabö i mıden. Makwam ñıŋ öim öim kıŋ röxg mıjöña.

Womiöx mıda Jisas höna

6 Makwam ejol aku nı yadöŋa, “Mönö yadmıdıl kı mı aŋadö nugw pıb mönö. Nöbö Dib, Inöm nuŋwa mönö yadıb nöbö nuŋ akuyöbö ñıgö rıba nölmın mönö nuŋwa yadmıdöi God akwör, ejol nuŋwa yad abmın hön, mabö rı nölıb nöbö nuŋwa yadön, womiöx mıda cön mönö aku yad nölmıdö,” röŋa.

7 Jisas mönö yadön yadöŋa, “Nugwi! Womiöx mıda ina. Ap agap apım mai rıba rımıd aku, köp rogw kı mıda. Nöbö mö kai mönö kı nugw pön, rıg yadmıd mag akuyöbö rımıjöñ bla, wä raŋ nugugırön wahax pımıjöñıŋö,” röŋa.

8 Nı Jon, ejol nuŋ agö mönöm yadmıdöŋ aku aipam, ap agap apım rımıdöŋ aku aipam magalıg nuguma. Makwam ejol mönö yadmıdöŋ aku aipam, ap agap apım rımıdöŋ aku aipam magalıg nugw pörön, hö pın ejol aku yödpılö nuŋwa il yöraku höxmax yuön, nugwo höjöpainö, rıma aku,

9jı nı yadöŋa, “Wöhö. Naŋ almıjınö! God paŋyöbö akwör nugwo höjöpalö. Naŋ aipam, God mönö yadıb haul nöbö naŋ bla aipam, nöbö mö mönö mıd köp rogw yuö kı rıg yadmıd mag akuyöbö rımıdöi bla aipam, ñıŋ God mabö rımıdöi mag akuyöbö, nı kwo algör ör God mabö rımıdlö,” röŋa.

10Makwam ejol aku nı yadöŋa, “Mai cön mönö kai kıtlö aku, pı rogw rön piaku umad nıgmıjınö; womiöx mıda, mönö kai kıtlö akuyöbö magalıg cöna.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 Aku nugwön, nöbö mö mag gwogwo rimidöi bla, ñiŋ paŋ mag gwogwo rol akwör ri gir midiŋ; nöbö mö kib mag yönmidöi bla, ñiŋ paŋ mag akwör ri gir midiŋ; nöbö mö mag wä rimidöi bla, ñiŋ paŋ mag wä akwör ri gir midiŋ; nöbö mö lei gudogudö midöi bla, ñiŋ paŋ mag lei gudogudö akwör ri gir midiŋ," me röŋa.

12 Jisas mönö yadön yadöŋa, "Nugwi! Womiöx mida ina. Wop aku, ñiŋ nöbö mö ni bla agap apim rimidöi aku nugwön, paiŋö algör ör ap wä nöina.

13 Ni maduar ib hör i midma, mai öim öim mijina. Nör rimön, ap bla magalig ila nigön mida. Nör rimön, ap bla magalig yöm cinöb yöm cöna. Il aku nör, piñ aku nör midla.

14 "Nöbö mö wölij ñiŋa röbö pilön äbäd nig ri aböñ bla, wahax pöña. Bi maga nimön öim öim mijöñ aku nölmön, ñiŋ nimön du taun dib aku yuadö diöña.

15Ji wöñö höpebö bla taun aku dub maga nigöl. Nöbö mö kij rimidöi bla; nöbö mö kib mag yönmidöi bla; nöbö mö nöbäpö pilmidöi bla; nöbö mö god inakmönö hör ap piaku höjöpalmidöi bla; nöbö mö mönö inakmönö hörön yadmidöi bla; ñiŋ riŋadö bö ör mijöña.

16 "Ni Jisas, ejol na aku yad abmön, duön ñigö nöbö mö cöc na mögörib adadö bla midöi bla, ñigö mönö ni ki yad nöla. Ni Depid yöxaŋ yöxiŋ yöxip u höuöilmel riŋ, Nöbö Diba mijöniŋö, rimä akwör ni midla. Ni mi, ruö löubi rim gupö pogulida wöl höm nugugirön yadmidöi gupö akwör ni midlö," röŋa.

17 God Inöma aipam, Nöbö mö pön mö aku aipam, "Hane!" röia. Nöbö mö mönö midö ki nugumijöñ bla algör ör, "Hane!" riŋ. Ñiŋ nöbö mö röbö de pil bla magalig höi! Hön, röbö kömö mag nölib aku hör pi nimi.

18 Nöbö mö mönö köp rogw ki mida mämäg nig nugwön yadiŋ, ñiŋ nugwöñ bla, ap agap apim mai cön mönö aku nugw ri aböña. Nöbö mö bli mönö midö ki nugwön, mönö hör um bli pi yuadö bö nigön yad nölmijöñ aku, God ñigö paiŋö mi öliŋ höb pi nölön raŋ, ömörö diba köp rogw ki rig yad gi mid akuyöbö akwör pöña.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

19Makwam nöbö mö mönö mıdö kı, rıb bli pöinıŋö, rön, röböxmıjöñ aku, God ñıgö paiŋö bı mag nımön öim öim mıjöñıŋö, rön yad aku, wöhö raŋ nımeñ; Taun Dib Leia du mıjöñıŋö, rön yad aku aipam wöhö raŋ dueñ.

20 Nöbö mönö nuŋwa kai kıtıl kı Nöbö aku yadön yada, “Yöwö! Womiöx mıda inö,” ra. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö! Nöbö Dib Jisas, nagö hane!

21Nöbö Dib ana Jisas ñıgö God nöbö mö nuŋwa uliöxön, pı ösös rı ri abön, nugwidıx mıd ri ab gı mıdaŋ. Mag aliö akuyöbö aku mag waiö.

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer "não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR" (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: "e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações" (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira

2023, Vitória/ES - Brasil

Capa: Pôr do sol sobre o mar. Trata-se de imagem disponibilizada na internet, dentre as que não informam haver restrição ao uso.